

FRANCISCO JAVIER
PÉREZ RODRÍGUEZ

OS DOCUMENTOS DO TOMBO DE TOXOS OUTOS

FRANCISCO JAVIER
PÉREZ RODRÍGUEZ

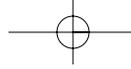
OS DOCUMENTOS DO TOMBO
DE TOXOS OUTOS

COLECCIÓN F.H.G.

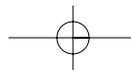

CONSELLO
DA CULTURA
GALEGA

SECCIÓN DE PATRIMONIO HISTÓRICO

OS DOCUMENTOS DO TOMBO DE TOXOS OUTOS

Pérez Rodríguez, Francisco Javier

Os documentos do tomo de Toxos Outos /
Francisco Javier Pérez Rodríguez. — Santiago
de Compostela : Consello da Cultura Galega,
Sección de Patrimonio Histórico, 2004. —
875 p. ; 24 cm. — (Fontes para a Historia de
Galicia)

D.L. C-xxx-2004. — ISBN 84-95415-82-8

I. Mosteiro de San Xusto de Toxosoutos-
Historia-Fontes. I. Consello da Cultura
Galega. Sección de Patrimonio Histórico. II.
Título

© CONSELLO DA CULTURA GALEGA
Pazo de Raxoi, 2º andar
Praza do Obradoiro, s/n
15705 Santiago de Compostela
Tel. 981 957 202 Fax 981 957 205
correo@consellodacultura.org

Proxecto gráfico
e deseño de cubertas
MANUEL JANEIRO

ISBN 84-95415-82-8
Depósito legal C-xxx-2004

Imprime
Litonor
Santiago de Compostela

FRANCISCO JAVIER PÉREZ RODRÍGUEZ

OS DOCUMENTOS DO TOMBO
DE TOXOS OUTOS

CONSELLO
DA CULTURA
GALEGA

SECCIÓN DE PATRIMONIO HISTÓRICO

INTRODUCCIÓN

A diferencia do que ocorre con outros cartularios medievais de mosteiros galegos, o tomo do mosteiro dos Santos Xusto e Pastor de Toxos Outos non é famoso pola súa documentación. A iluminación deste cunha serie de miniaturas fixo que este cartulario fose citado de cotío polos historiadores, especialmente nestes últimos tempos en que a reprodución fotográfica é abundosa. Calquera especialista coñece xeralmente, por exemplo, a representación de Afonso X coa súa muller e o seu fillo maior, don Fernando de la Cerda, ou –aínda foi máis reproducida– aquela en que don Diego Xelmírez bendí os dous cabaleiros fundadores do mosteiro.

Fronte a este “éxito” das súas miniaturas, os documentos do tomo pasaron un tanto inadvertidos ou, desde logo, foron bastante menos reproducidos e citados que as miniaturas, evidentemente. A pesar diso, varios dos seus documentos foron publicados por investigadores como M.^a de los Ángeles Guajardo-Fajardo ou Benito Salvado, quen recolleu en parte o traballo do seu malogrado irmán Vicente. De tódolos xeitos, a meirande parte da documentación do cartulario está aínda inédita, e ponse agora á disposición do investigador gracias ó Consello da Cultura Galega nesta colección de fontes.

Próximo a Compostela, na vía que une a cidade apostólica coa ría de Noia, o mosteiro de Toxos Outos xorde, como moitos outros cenobios galegos, ó principio do século XII. Fundado por dous cabaleiros do contorno cortesán do emperador Afonso VII, pronto recibiu a protección do monarca e tamén a da familia condal de Traba, seguindo así a traxectoria doutros cenobios contemporáneos. Serán estes, xunto cos dous cabaleiros que iniciaron a fundación –don Froila Afonso e don Pedro Muñiz– e mailas súas familias, os que porán as bases do dominio monástico, asentado principalmente nas bisbarras próximas ó edificio conventual, isto é, as que están nas beiras da ría de Noia e Muros, A Maía e as comarcas costeiras ata Fisterra. A proximidade dos fundadores á corte de Afonso VII e ós Traba será, sen

dúbida, a razón que fixo que o dominio de Toxos Outos se achegue ata lugares bastante afastados do cenobio, como é o caso das ribeiras do Limia, xa cerca da súa desembocadura, ou da bisbarra de Valencia de Don Juan, na actual provincia de León. A proximidade a Santiago de Compostela, onde os mesmos fundadores tiñan propiedades –alomenos don Froila Afonso–, fará que desde o primeiro momento o mosteiro estea presente nela.

Como dicía, o nacemento do mosteiro dos Santos Xusto e Pastor ten lugar nun momento en que en Galicia están a aparecer un bo número de cenobios –masculinos e femininos– seguindo un movemento que se estende ó longo de toda a Europa occidental. Sen embargo, Toxos Outos vai permanecer á marxe da nova corrente que chega a Galicia pouco despois da súa fundación: en 1142 os monxes brancos de Císter chegaban a Sobrado directamente desde Claraval¹. Os Traba e o emperador inmediatamente empezaron a protexer esta nova fundación que –segundo M.ª C. Pallares– traía a Galicia “o aire fresco que o Císter estaba a estender por todo o Occidente europeo”². A nova espiritualidade cisterciense provocará unha riada de doazóns cara ós monxes brancos, e certos mosteiros, que apareceran poucos anos antes –Monfero, Oseira...–, uniranse ó císter ó longo do que quedaba de século³. Probablemente esta sexa unha das razóns para que Toxos Outos non chegue a medrar do mesmo xeito que o fixeron outros cenobios contemporáneos, pois a monarquía e a alta nobreza pasarán a protexer e favorecer máis directamente as novas abadías cistercienses. Iso a pesar de que o mosteiro de San Xusto tiña certas características que o aproximan ós cenobios dos monxes brancos, como ten dito E. Portela⁴.

O dito cambio na situación reflíctese á perfección nos problemas que Toxos Outos tivo cos seus antigos benfeitores, o conde don Vermudo Pérez de Traba e a súa muller, a infanta dona Urraca Henriques de Portugal. Mentres don Vermudo profesou como monxe no mosteiro de Sobrado, a dona decidiu face-la súa propia fundación en Santa María de Nogueirosa, que anos antes cedera a San Xusto para establecer nela un mosteiro independente. O conflito entre o matrimonio –xunto co abade de Sobrado– e Toxos Outos foi ventilado ante o arcebispo electo de Compostela, don Fernando Curialis, en 1161, e a sentenza foi favorable ó matrimonio, tendo que volver os frades de Nogueirosa á súa casa nai de San Xusto. Santa María de Nogueirosa, rematada a vida monástica poucos anos despois, pasará a integrarse no patrimonio de Sobrado⁵. Este episodio ilustra, pois, o cambio producido nas intencións, alomenos, da alta nobreza galega nestes intres.

¹ PALLARES MÉNDEZ, M.^a del C.: *El monasterio de Sobrado: un ejemplo de protagonismo monástico en la Galicia medieval*, A Coruña, 1979, p. 115.

² *Ibidem*, p. 116.

³ PORTELA SILVA, E.: *La colonización cisterciense en Galicia (1142-1250)*, Santiago de Compostela, 1981.

⁴ *Ibidem*, pp. 11-17 e 24-26.

⁵ PALLARES MÉNDEZ, M.^a del C.: *El monasterio de Sobrado...*, pp. 218-219; vide doc. n.º 15 do tomo.

A pesar diso, o cenobio dos Santos Xusto e Pastor continuará a conformar un importante dominio, aínda que non se poida comparar en extensión e importancia co doutros mosteiros galegos, tanto cistercienses –Sobrado, Oseira– como bieitos –Celanova, Samos–. Os monxes souberon manter e amplia-las súas propiedades nos séculos posteriores. Na liña doutros cenobios galegos, Toxos Outos recibiu tamén a protección dos reis de León Fernando II e Afonso IX para, a partir de entón, só obter da monarquía a confirmación dos privilexios obtidos con anterioridade.

A riqueza da abadía dos Santos Xusto e Pastor foi suficiente para, nas décadas finais do século XIII, elabora-lo cartulario e iluminalo coas ditas miniaturas. Aínda que moi lonxe da fortuna territorial de Sobrado ou Celanova, Toxos Outos tivo un dominio bastante extenso que facía del unha das máis importantes institucións das bisbarras próximas a este. Por outra banda, a documentación recollida no cartulario é especialmente interesante en varios aspectos; o que se refire á gandería, por exemplo. A cantidade de documentos conservados no tomo e a abondosa información para moi distintos aspectos da vida medieval que neles se atopa xustifican sobradamente a súa edición, tal e como agora facemos.

1. Descrición

A descrición codicolóxica do tomo de Toxos Outos foi realizada hai algúns anos por M.^a de los Ángeles Guajardo-Fajardo Carmona no seu artigo “Fundación y orígenes del dominio del monasterio de Tojos Outos (siglo XIII)”, publicado na revista *Historia, Instituciones, Documentos*, no seu número 16, correspondente ó ano 1989. A autora, que realizou a súa memoria de licenciatura sobre o cenobio galego, ocúpase neste artigo da descrición codicolóxica do tomo, co que nas liñas seguintes faremos un resumo do seu traballo, ó que remitimos.

O cartulario do mosteiro dos Santos Xusto e Pastor de Toxos Outos, hoxe conservado no Arquivo Histórico Nacional de Madrid coa sinatura 1002-B, foi realizado a finais do século XIII baixo o mandato do abade don Sancho Eáns. A información procede do mesmo tomo, no que, na volta da portada, se atopa unha nota escrita en letra moderna na que se expresa a data do comenzo deste: *Scribere fecit domnus Sancius, abbas Sancti Iusti, era M CCC XXVII, quinto kalendas maarci*, isto é, 25 de febreiro de 1289.

Esta data non ten por que ser posta en dúbida xa que só un dos documentos asentados no cartulario é posterior a ela: trátase do testamento de dona Leonor González de Saz, realizado en 1334, que se copia ó final do tomo e é un dos documentos que foron engadidos con posterioridade á súa elaboración. Á parte del e da nota que dá a data de 1289, os últimos documentos que se copian no cartulario dátanse en 1284, polo que pode darse por válida unha data posterior e próxima, co cal a de 1289 non presenta problema ningún para ser aceptada como boa.

Por outra banda, como é habitual nos cartularios medievais, o de Toxos Outos recibiu certas adicións posteriores, malia que neste caso non foron moitas. O corpo orixinal do tomo mandado facer polo abade don Sancho chega ata o folio 192, na volta do cal comeza unha escritura de xeito moi diferente á do resto. A letra do corpo central do cartulario é unha carolina de moi boa feitura que mostra un maior coidado nos primeiros folios para posteriormente facerse menos uniforme. Pola contra, os folios finais do cartulario escribíronse nunha letra gótica cursiva que debe corresponder xa ó século XIV. A data do citado testamento de dona Leonor –1334– fai pensar nos anos posteriores a ela como a época en que estes documentos foron copiados no cartulario. Outra diferenza destes folios finais respecto ós anteriores é a tinta empregada que, de peor calidade cá do século XIII, fai que estes documentos sexan de moita máis difícil lectura, chegando á ilexibilidade en moitas liñas e, como ocorre no caso do documento n.º 792, á completa imposibilidade de lelo.

Á parte destas adicións documentais nos últimos folios, o tomo recibiu tamén outras en diversos espazos en branco nos folios centrais deste. É o caso dos folios 72r, 127v, 141r e 165v, onde foron copiados en conxunto cinco documentos, dos que un é do século XII, dous do XIII e outros dous sen data, aínda que alomenos un deles –o n.º 510– debe ser xa do XIV. Todos eles foron sen dúbida incluídos no cartulario no século XIV e están escritos en letra gótica cursiva.

Polo que se refire á estrutura do tomo, está constituído por unha serie de vinteseite cadernos compostos cada un deles de pergameo dobrado pola metade, oscilando o seu número entre un e cinco, malia que predominan os formados por catro pregos. Os folios miden 33,7 cm de longo por 24,2 cm de ancho e o pergameo é de diferente calidade segundo os cadernos. A encadernación, feita en época moderna cunhas medidas de 24,5 cm de ancho por 35 cm de longo, está realizada en pel escura curtida en seco sobre táboa. A pechadura do tomo realizase por medio de dúas tiras de pel suxeitas con cravos dourados e un enganche de metal. As tapas decóranse cunha impresión feita sobre a pel dunha cruz grega rematada nos seus extremos en forma de rombo e enmarcada por varias liñas paralelas.

O cartulario, restaurado polo Servicio Nacional de Restauración de Libros e Documentos no ano 1974, presenta un moi bo estado de conservación, tanto no texto como nas miniaturas, a excepción dos xa comentados folios finais. Á parte deles, tamén se atopan nun relativo mal estado os primeiros, correspondentes ó primeiro caderno, dos cales desapareceu case totalmente o folio 3, do que só se conserva unha esquina, miniada en parte. A partir de entón soamente hai certos rotos ou pequenos estragos ata o final do cartulario.

No tomo existen anotacións de diferentes épocas, tal e como ocorre noutros cartularios medievais. Entre elas destacan as que foron feitas na mesma época que a confección do cartulario e que, en moitos casos, parecen feitas polo mesmo copista. Estas anotacións veñen a ser pequenos resumos dos documentos que se copian a continuación e poden ir na marxe do documento ou ben encabezándoo, e

incluso dos dous xeitos. Non é fácil distingui-las mans dos diferentes autores destes resumos, sempre feitos en letra carolina. Sen embargo, o máis probable é que os escritos na marxe sexan máis antigos cós postos como encabezamento. Esta impresión vén dada porque algúns destes últimos de cotío non teñen espazo suficiente entre o documento que encabezan e o final do documento anterior, tendo que ocupar dun xeito un tanto caótico o espazo libre no pergameo e, tamén, estendéndose polas marxes. A tinta é en certos casos a mesma cá do tomo, malia que noutros se empregou unha tinta vermella para destacar eses resumos do texto propiamente documental.

2. As miniaturas

O tomo de Toxos Outos é especialmente famoso entre os diferentes cartularios medievais de Galicia gracias ás súas miniaturas. Nel consérvanse concretamente oito representacións, das que sete datan da época en que se confeccionou o cartulario, o século XIII, e unha é posterior. Se no epígrafe anterior seguiu o traballo de M.^a de los Ángeles Guajardo-Fajardo, no caso das miniaturas existe tamén outra obra que serve de referencia para estas liñas. Neste caso trátase do traballo de Ángel Sicart sobre a *Pintura medieval: la miniatura*, publicado en 1981.

As oito miniaturas atópanse nos primeiros folios do cartulario e son as seguintes:

- Unha crucifixión, que é de época posterior ás outras e ó propio tomo (f. 1r).
- O bispo Xelmírez bendí os cabaleiros Froila Afonso e Pedro Muñiz ante outros cabaleiros (f. 2v).
- Dona Tareixa, raíña de Portugal, a súa filla dona Urraca Enriques, e o marido desta, o conde don Vermudo Pérez de Traba (f. 6v).
- Fernando II e Afonso IX (f. 8v).
- Fernando II e maila súa muller, dona Urraca de Portugal (f. 9v).
- Fernando III (f. 18r).
- Afonso X e maila súa muller, dona Violante de Aragón, e o seu fillo don Fernando de la Cerda (f. 21r).
- Afonso IX e maila súa muller, dona Berenguela de Castela (f. 26r).

Ademais, consérvase tamén no fragmento do folio 3, na volta, un cachiño de miniatura no que pode intuírse un pé. Nela estarían moi probablemente representados, como mínimo, Afonso VII e a súa muller, dona Berenguela.

As miniaturas encabezan os documentos e privilexios outorgados ó cenobio polos diferentes monarcas, que se copian a continuación delas.

Para A. Sicart, estas miniaturas son “un exemplo illado e solitario que sen dúbida debéronse levar a cabo no mesmo mosteiro de Toxos Outos, por artista ou artistas que estaban integrados na corrente gótica que Francia estaba subministrando constantemente á Península, aínda que non absorbidos totalmente por ela”.

As miniaturas do cartulario amosan o predominio da liña e, en xeral, seguen as tradicións das que neste momento se fan na corte de Castela, aínda que son dunha inferior calidade. A. Sicart atopa certos paralelismos artísticos con dous manuscritos da abadía francesa de Saint Denis, malia que iso non supón unha relación directa entrámbolos centros, senón que nos dous casos se segue un estilo e unha formación similar dos artistas, “pero todo isto pode ser produto do ambiente no que xirou a formación estilística do artista que aparece cara a 1289 por terras galegas”⁶.

As miniaturas, en conclusión, terían unha clara influencia francesa, aínda que é tamén necesario ter en conta unha corrente propia que se desenvolve na Galicia da segunda metade do século XIII e que se manifesta nas miniaturas desta época que se fan no Tombo A da catedral de Compostela (as representacións de Fernando III e Afonso X) e da que o manuscrito de Toxos Outos sería unha das últimas manifestacións.

3. Contido

Polo que respecta ó contido da documentación copiada no tomo, hai que dicir que se trata dunha recompilación de títulos de propiedade. Esta é, sen dúbida, unha das principais características dos cartularios medievais, que son concibidos para conserva-la lembranza dos seus dereitos sobre homes e propiedades. Os tipos de documentos que se atopan no cartulario e a cantidade de cada un deles é a seguinte:

Documentos reais	30.
Doazóns	195.
Compras	199.
Cambios	20.
Pactos	81.
Testamentos	201.
Particulares	14.
Outros	54.

Ante estas cifras é evidente o importantísimo peso que teñen as doazóns, nas que deben ser incluídos os testamentos, así como as compras efectuadas polo cenobio, que no seu conxunto supoñen aproximadamente as dúas terceiras partes da documentación recollida no cartulario.

Unha das características que distingue ó tomo de Toxos Outos doutros cartularios similares é, sen dúbida, que recolle unha gran cantidade de testamentos,

⁶ SICART, A.: *Pintura medieval: la miniatura*, Santiago de Compostela, 1981, p. 124.

que é un tipo de documento máis rico na información que, en xeral, por exemplo, as compravendas. O problema que presentan os testamentos asentados no cartulario é que, na meirande parte das veces, o copista limitouse a copiar soamente a cláusula ou cláusulas que afectaban á doazón ou doazóns ó mosteiro, feito que resta calidade á información para os historiadores. Só os testamentos moi importantes para a comunidade de San Xusto foron transcritos integramente, e corresponden a persoas pertencentes ás capas máis altas da sociedade. Os de xente máis modesta, que ofrecen ó cenobio bens máis humildes, son, polo tanto, descoidados no seu conxunto. A pesar diso, doan unha interesante información en certos aspectos, como, por exemplo, o xeito de outorgalos oralmente ante diversas testemuñas, sendo só pasados ó pergameo despois dun tempo máis ou menos longo.

Os documentos reais, poucos porcentualmente, son de grande importancia pola categoría do acto xurídico que acostuman levar consigo. Trátase das cartas de couto do propio mosteiro e do de San Cristovo de Arzón; de diversas doazóns ben ó mosteiro ben a cabaleiros que posteriormente lle cederon eses bens ó cenobio; exencións e, sobre todo, confirmacións reais desas mesmas cartas de couto, doazón ou exención. O relevo destes documentos reais ponse de manifesto no propio lugar que teñen no cartulario, pois localízanse nos primeiros folios (aínda que hai outros documentos polo medio –os que afectan ás propiedades leonesas–) e son realizados pola presenza das miniaturas.

Tamén é importante o número de pactos que existen no tomo. O pacto é un tipo de documento que recolle unha gran variedade de contratos que realiza o mosteiro con persoas de moi diferente categoría social. Todos eles, sen embargo, posúen unha característica común: ó final do contrato o mosteiro recibirá unha propiedade e, polo tanto, vén a converterse este tipo de documento nun título máis de propiedade. A maior parte deles supoñen unha doazón a San Xusto coa reserva do usufructo da propiedade doada durante a vida do doador; é dicir, o doador entrega ó mosteiro un ben que se lle devolve para que goce del durante a súa vida pagando, ás veces, un canon determinado ó cenobio. Como pactos aparecen tamén entregas en prestimonio de certas terras por parte do mosteiro a distintas persoas, que se comprometen a devolver ó cenobio esas mesmas terras xunto a outras da súa propiedade. Como pactos aparecen tamén peñoramentos realizados ó mosteiro nun número considerable (23 casos).

Por último, hai unha serie de documentos que fan referencia a divisións de herdades, cuestións de límites, recompilación de varias vendas nun lugar determinado, referencias á descendencia dalgún personaxe concreto, etc.

O fin do cartulario foi, polo tanto, conserva-la memoria dos diferentes bens propios do mosteiro de Toxos Outos, adquiridos a través de doazóns e compras. Esta é a razón de que non se copien outro tipo de documentos que de seguro existiron e que non foron conservados; refírome concretamente ós contratos que puñan en explotación o dominio que aparece reflectido no tomo. A súa temporalidade e o non comportar un dereito de propiedade faríalos innecesarios, co que,

malia que podemos coñece-lo dominio de Toxos Outos, non ocorre o mesmo á hora de ver como os monxes levaron a cabo a súa explotación.

Para rematar esta pequena introducción, véxome na obriga de agradecer-la axuda prestada en múltiples ocasións por M.ª Pilar Rodríguez Suárez e Mar Llinares. Tampouco podo esquece-las conversacións que sobre o cartulario e o mesmo mosteiro mantiven con Ermelindo Portela, catedrático de Historia Medieval da Universidade de Santiago de Compostela, e M.^a del Carmen Pallares, catedrática de Historia Medieval de Galicia nesa mesma Universidade, así como os consellos do profesor da Área de Paleografía Miguel Romani. Tampouco podo esquece-la axuda prestada polas miñas compañeiras das áreas de H.^a Medieval e CC. e TT. Historio-gráficas da Universidade de Vigo, Mercedes Durany e Beatriz Vaquero, así como o interese posto na edición desta documentación por Francisco Fariña, director do Museo Arqueolóxico Provincial de Ourense, quen lle deu o último impulso á presente publicación. Así mesmo, quero agradecer e lembra-lo traballo de Ana Salgado e Begoña Tajés, do Consello da Cultura Galega, pola súa atenta e eficaz revisión final da presente publicación.

Unha lembranza tamén para Vicente Salvado Martínez, quen a mediados deste século iniciou o estudo do tomo de San Xusto, traballo que foi interrompido pola súa morte temperá; o seu irmán, Benito Salvado Martínez, recorda a súa memoria nas páxinas seguintes.

Francisco Javier Pérez Rodríguez

VICENTE SALVADO MARTÍNEZ E O
TOMBO DE TOXOS OUTOS

No outono de 1945 meu irmán, Vicente Salvado, estaba a da-los últimos retoques á súa tese de doutoramento sobre o mosteiro de Toxos Outos e o seu fermoso cartulario, cando o sorprendeu a morte, afectado por unha septicemia, que tronzaba así en plena xuventude unha vida repleta xa de magníficas realidades e chea de prometedoras esperanzas⁷.

Consagrado dende moi novo a unha intensa actividade tanto social como intelectual, o seu falecemento causou fonda impresión e pesar. Na Universidade de Santiago, onde estudou e exerceu por primeira vez a docencia, gardouse un día de loito para asistir ás honras fúnebres que se celebraron en Brión (A Maía), onde nacera en novembro de 1916; algo que tamén fixeron os institutos de Ensino Medio desta cidade e o de Pontevedra, do que era director e catedrático de Xeografía e Historia.

A súa tese, apadriñada polo catedrático da Universidade Central e membro do Consello Superior de Investigacións Científicas, don Carmelo Viñas, considerada por especialistas como Montero Díaz acreedora da máxima nota, comprendía un extenso estudio histórico-monográfico e codicolóxico, con transcripción, anotación e exposición de contido da documentación do extinto cenobio, de sete séculos de presenza beneditina e cisterciense no silencio dun apartado e profundo recuncho montañoso, preto da vila de Noia.

Algunhas semanas despois do seu pasamento, o profesor M.C. Díaz, por disposición da familia, recolleu o seu traballo: un voluminoso paquete de fichas e

⁷ Finou o 29 de outubro de 1945, resultando vans tódolos remedios que durante trinta días se lle aplicaron, entre eles: a penicilina –a “panacea” que el pedira– e que lle procurou un familiar moi achegado: Ramón Berdullas Martínez, hoxe presidente da “Casa de Galicia” de Bos Aires.

follas manuscritas, co propósito de publicalo. Pero, ó parecer, outras ocupacións ineludibles impedíronllo. Temos noticias dalgunha tentativa por parte do doutor M. Lucas Álvarez e dun dos seus discípulos, Ignacio V. Viana, catedrático da Universidade de Granada, de termina-la obra de Vicente, que, segundo manifestara Filgueira Valverde, serviría, ó ser divulgada, de exemplo e patrón neste tipo de publicacións.

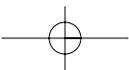
Actualmente conservamos no noso poder unha copia a máquina da súa transcripción do tomo, que utilizamos recentemente para dúas pequenas publicacións, a instancias de varios estudiosos: *Índice onomástico y toponímico del Tombo de Toxosoutos*, Santiago, 1990; e “Selección de documentos del Tombo de Toxosoutos”, en *Compostellanum*, xaneiro-xuño 1991; coa consignación da súa data actualizada e unha glosa nosa, pero sen as súas notas crítico-diplomáticas, que non puidemos recuperar.

Os familiares de Vicente Salvado agradecemos a Francisco Javier Pérez Rodríguez que se lembrase del e quixese trae-lo seu nome aquí, ó limiar desta edición da súa transcripción do tomo de Toxos Outos, feita agora cos medios e procedementos dunha metodoloxía moderna.

Benito Salvado Martínez

* Respectamos este texto tal como nos foi entregado en 1995.

DOCUMENTOS

0

1289/02/—.

B.- Tombo, f. 0v.

Scribere fecit domnus Sancius, abbas Sancti Justi. Era M CCC XXVII, et quodo quinto kalendas maarci¹.

(F. 1r.- MINIATURA QUE REPRESENTA A XESÚS CRUCIFICADO).

1

1129/11/01

Carta de irmandade feita polos primeiros monxes do mosteiro de Toxos Outos.

B.- Tombo, f. 2r.

Transcr.- GUAJARDO-FAJARDO CARMONA, M.^a de los Á.- “Fundación y orígenes del dominio del monasterio de Tojos Outos (siglo XII)”, en *Historia, Instituciones, Documentos*, 16 (1989). Apéndice documental, doc. n.º 1.

Depositata ueteri negligencia quasi in Christo nouiter nati sicut modo gentii infantes rationabiles et sine dolo hac concupiscentes ut in eo crescamus in salutem. Nos omnes quorum nomina inferius sunt scripta talem inter nos statuimus fraternitatis incommutabilem amicitiam quod in honore beate semperque virginis Dei genitricis Marie ad ordinem sancti Benedicti in locum Sanctorum Justi et Pastoris

¹ Anotación moderna na marxe. Así mesmo, o escrito está copiado en letra moderna e non se conserva o orixinal.

simul coniunti monasterium construentes, nos et nostrarum possessionum partem atque familie in diuinam seruitutem ibidem Deo offeramus, eo videlicet pacto quod nulla regia magestas seu sibi subdita potestas aliquam in ibidem aliquid tollendi aliqua occasione habeat uim nec episcopus propriam cathedram ibi audeat collocare, si ulliusque generis seu nobilitatis homo uel ex alicuius nostram prosapia ortus uel aliene diabolica arte uel temerario ausu instigatus parum uel magnum demere uel pusillum attenuare aliquo modo presumat quod si quod incredibile est aliqua uiolencia seu fraude in aliquo supradictorum modo auctum extiterit, tunc liceat regie dignitati a sceleris auctore decem libras auri uolenter tollere (...)fato loco Sancto-
rum Justi et Pastoris et monachis ibidem Deo sub regula uel (...) militantibus dampnum de rebus eiusdem dampnatoris in duplum uel (...)m componere et rectoribus ecclesie liceat eundem a luminibus sancte matris (...) omnium sequestrare, donec resipiscens eorumdem rogatu fratrum indulgen(...) creatur impetrare; solis uero abbatibus et monachis et Dei seruus atque (...)ibus peregrinis et orfanis ex inde victum et vestitum liceat ibidem commorantibus (...)pere et luminaria sacris altari-
bus auferre. Cetera alia imperpetuum in iure (...)xari loci inconuulsa permanere et intemerata omnino censemus.

Facta han(...) pagina era I^a C^a LX^a VII^a et quotum kalendas nouenbris.

2

1127/10/16

O mosteiro de S. Paio de Antealtares entregalle a Pedro Crescóniz "Infanzón" a ermida de S. Xusto para que nela vivan Froila Afonso e Pedro Muñiz.

B.- Tombo, f. 2rv.

Transcr.- GUAJARDO-FAJARDO, M.^a de los Á.- "Fundación y orígenes...", ap. doc., doc. n.º 2.

Noto die XVII° kalendas nouenbris, era I C LXV. Ego abbas Rudericus monasterii Sancti Pelagii de Antealtarium simul cum omni conuentu monachorum eiusdem loci tibi Petro Cresconez cognomento Infanzon facimus placitum diuisionis et culmelum diuisionis de heremita Sancti Justi de illo monte cum illo suo m(...) pro illa porcione nostra (...) Petri de Ca(...) cum suis dextris tantum quam uos Sancto Pe(...)io et nobis ampl(...)patis (...) que (...) de parentella uestra (...) dextros hac (...) sancti Benedicti et illis homines / (...)ius suscipiunt, id est Froyle Adefonso et Petro (...)uniz (...) Dei seruicium faciant; damus et omnino deliberamus (...)res nostri uero requiramus. Et si mendaces (...)m diuisionis (...)gerimus tunc pariamus solidos mille, et placitum semper maneat in (...).

Roderi[cus] abbas, conf.

Et hoc placitum fuit factum in presencia domini archiepiscopi domni Didaci.

Petrus, ts. Pelagius, ts. Johannes, ts.

(F. 2v.- MINIATURA EN QUE O BISPO XELMÍREZ BENDÍ A FROILA AFONSO E PEDRO MUÑIZ ANTE UNHA ABUNDANTE CONCORRENCIA).

3

—/—/—

Fragmento da historia da orixe do mosteiro dos santos Xusto e Pastor de Toxos Outos.

B.- Tombo, f. 2v.

Svb secundi regis Adefonsi imperio, viuento Didaco, compostellane sedis archiepiscopo, duo milites, Froyla videl[icet] Adefonsus, et Petrus Munionides, viri armorum us(...)nui generis nobilitate clarissimi animique uirtute (...) excellentissimi fere usque ad perfectam etatem vera cor(...) amoris copula uestris inpertibus florere. Quod cum audi[re uer]bum Dei declaratum quo dicitur 'nisi quis renuncia (...)que possidet non potet esse discipulus, et alibi qui uult uenire post me abneget (...) et ipsum et tollat crucem suam et sequatur me', dimisso legitimarum solatio com(...)mollibus natorum amplexibus et hereditatum possessionibus atque omnium re(...) facultatibus subcepto monachali habitu et ab eorum uxoribus Deo uotarum offic(...) nanimiter secuti sunt Christum. Cum autem hi duo per moncium cacumina et feras tebras a populari strepitu semotum et ab seruili conditione liberum nequeuissent perire locum ad Sancti Iusti peruenere domicilium; quod erat in quodam specu infra(...)me terminos situm, et de tempore siluis operatum omnique carens edificio pre(...) ecclesiolam uetustate fere diruptam. Iusta quam diuina prouidentia a conuicinis eius(...) loci nimie subditi inopie. Supradicti monachi sunt(...) de quorum conuersatio a(...) omnes heredes illius loci (...)dentes (...) de bono (...)re fraglantes (...) um decreuimus consilio a(...) priuilegio illi(...).

4²

—/—/—

B.- Tombo, f. 3r.

(...) bo(...) priui(...) ecclesis (...), conf. Pelagius (...) notarius co(...)dus clericus, qui (...).

5

1135/12/05. Palencia.

Afonso VII couta o mosteiro de S. Xusto de Toxos Outos e tódalas súas propiedades, eximíndoo do pagamento de portádego en todo o seu reino.

B.- Tombo, ff. 3v-4v.

Transcr.- GUAJARDO-FAJARDO, M.^a de los Á.- “Fundación y orígenes...”, ap. doc., doc. n.º 3. RECUERO ASTRAY, M.; GONZÁLEZ VÁZQUEZ, M. e ROMERO PORTILLA, P.- *Documentos medievales del Reino de Galicia: Alfonso VII (1116-1157)*, Santiago de Compostela, 1998, doc. n.º 58.

Rex.- SÁNCHEZ BELDA, L.- *Documentos reales de la Edad Media referentes a Galicia: catálogo de los conservados en la sección de Clero del Archivo Histórico Nacional*, Madrid, 1953, doc. n.º 217. VAAMONDE LORES, C.- “Escrituras de Santa Marina de Gomariz”, en *Boletín de la Comisión Provincial de Monumentos de Orense*, IV (1910-1913), pp. 211-218 e 234-244, doc. n.º 9.

[In nomine sancte]³ Trinitatis, Patris et Filii et [Spiritus Sancti, amen. Cassa equi]em et debilis est potestas que per [diuinam non est gratiam r]oborata quam re uera feliciter adipis[ci credimus si sacro sancta loc]a personasque religiosas dignis ho[n]oribus largis benefi[ci]is gratisque muneribus amplificet [decore] enim domus sue dilexit Deus et in eius [cultoribus] gloriari noscitur, liqueat igitur omnibus quod ego [Ade]fonsus, Dei gratia Hyspaniarum imperator, una cum [coniuge] mea imperatrice domna Berengaria facio tibi abbati domino Petro monasterii Sancti Iusti de Togis Altis [o]mnique con[uent]ui monachorum tam presentium quam futurorum in eodem loco [soli Deo] seruientium cautum de eodem monasterio imperpe-

² Roto e perdido practicamente enteiro. Quedan unhas poucas palabras na esquina inferior esquerda do folio.

³ Queda, polo tanto, na esquina inferior dereita da volta, na que se ve un cacho de miniatura no cal se pode intuír un pé. Polo contrario, consérvase máis texto, o que completamos a través das confirmacións feitas por Fernando III (n.º 33) e Afonso IX (n.º 40).

tuum ualiturum per suos ter[minos], uidelicet per [caput] Montis Alti et inde per lacunam de L[uan]ia et per illas mamulas de Caballo Sicco // [et per alias mamul]as de Elsende et peruenius Auellanedi, [et de alia parte per illum parietem antiquum qui] uadit contra agrum de Dea qui diuidit cum [terminos huius monasterii et terminos Sancti] Pelagii de Lauar et per Togos Altos et per aliud ne[mus] de La[amir], et inde per terminos] Sancti Martini sicut uadunt usque ad castellum de Luania [et] inde [ad Villare de Anta] et inde ad capud Montis Alti. Cauto prefatum monasterium per suos terminos [et omne]s hereditates quas nunc habet uel acquirere potuerit in futurum ubicumque fuerint [similiter] cauto ut nullus eas decetero inquietet uel eis malum irroget. Ceterum monasteri[um] ipsum meo auxilio et consilio fundatum et res uniuersas quibus subsistat abbatem, uidelicet Petrum, aliosque illustres uiros et in curia mea emeritos quos constructioni predicti loci sub regula sancti Benedicti denuo pugnare uolentes adiuuo et ad petitionem eorum in cunctis faueo ceterosque successores suos sub tuitione et defensione nostra recipio. Set et hoc monasterium suosque incolas consulente et consenciente domno Didaco, compostellane sedis archiepiscopo, una cum consensu omnium canonicorum eiusdem sedis in cuius territorio iamdictum cenobium construitur tali libertate dono ut nullius deinceps potestati tam seculari quam ecclesiastice subiaceant nulli loco, nulli monasterio, nulliquod persone alterius monasterii unquam obediant nisi sancte Romane sedi. Et ut liberius diuinis familiaribus ibi degentes insistant ab omni iurisdictione episcoporum imperpetuum absoluimus ut ad nulla que sua sunt cogantur preter episcopalia, id est sacros ordines olei consecrationem et abbatis benedictionem ad concilium uero et ad sinodum episcoporum nisi pro sola fide eis uenire liceat. Constituto eciam et confirmo ut commorantes homines in hereditatibus et prediis huius cenobii nemini unquam respondeant de fossadaria aut fazendaria, neque de furto, neque de homicidio, neque de rausso, neque de aliqua calumpnia uel foro regio nisi abbati uel illis qui eiusdem monasterii procuracionem tenuerint. De omnium etiam portatico per totum meum regnum excuso ad idem monasterium, res suas uenturas uel ab ipsis fratribus in partes alias latas et ad quamcumque partem uoluerint securi et in pace transeant et pertranseant per totum meum imperium quicumque ad istud monasterium pertinerint. Siquis uero de gente mea uel extranea hanc cautationis et donationis et liberationis scripturam infringere temptauerit sit maledictus et cum Iuda proditore in inferno dampnatus; et quod inuaserit duplet partique imperatoris pro ausu temeritatis centum libras auri reddat. Istud uero scriptum semper maneat in robore firmitatis.

Facta carta ista in Palencia Sancti Antonini, nonas decembris sub era Mª C^a LXXIII.

Adefonso imperatore imperante in Toletto, Cesaraugusta, Na[ar]ia, Castellia, Legione et Gallecia.

Ego Adefonsus, Dei gratia Hispaniarum imperator, hoc scriptum quod fieri iussi proprio robore conf. (*Signum*). Berengaria, Hispanias imperatrix. Infanta domna Sancia.

Comes Adefonsus Iordani, conf. Comes Rois Martiniz, conf. Comes Lop Diat, conf. Comes Monio Pelaiz, conf. Comes Fernandus de Traua, conf. Comes Rodericus de Sarria, conf. Comes Rudericus de Limia, conf. Veremudus Petriz, conf. Gutier Fernandez, maiordomus, conf. Manricus, signifer imperatoris, conf. Fernandus Iohannis, conf.

Didacus, Dei gratia compostellane sedis archiepiscopus hoc scriptum robore suo confirmat; anno suo pontificatus XXX° V^o. Petrus Elie, ecclesie Beati Iacobi decanus et archidiaconus, conf. Petrus Cresconides, ecclesie indignus archidiaconus, conf. Arias Muniz, ecclesie indignus archidiaconus, conf. Fredenandus Petri, ecclesie Beati Jacobi canonicus, conf. Martinus, eidem ecclesie cantor, conf. Martinus, regis clericus et ecclesie Beati Jacobi canonicus, conf. Pelagius Abbas, ecclesie Beati Jacobi canonicus et archiepiscopi notarius, conf. Munio, vallibriensis episcopis, conf. / [Bernardus, segontinus] episcopus et capellanus imperatoris, conf. Petrus, pa[lentinus episcopus, conf. Petrus, Legionensis ele]ctus, conf. Cresconius Pelaz, iudex, conf. Petrus [Gunde et premicelis, conf. Vim]ara Ruderici, Dei presbiter, conf. Petrus Aluitiz, diaconus, [conf. Rudericus, Ante]altarium abbas propria manu conf. Florentius, abbas Sancte Mari[ne, conf.

Girardus] scripsit hanc cartam jussu magistri Hugonis, cancellarii impetaro[ris].

6

1135/12/05. Palencia.

Afonso VII concédelle ó mosteiro de Toxos Outos as igrexas de S. Vicente e S. Martín de Duio coas súas propiedades e cóutaas.

A.- A.H.N. Clero. Carpeta n.º 556, doc. n.º 1.

B.- Tombo, ff. 4v-5r.

Transcr.- RECUERO ASTRAY, M.; GONZÁLEZ VÁZQUEZ, M. e ROMERO PORTILLA, P.- *Documentos medievales...*, doc. n.º 60.

Rex.- SÁNCHEZ BELDA, L.- *Documentos reales de la Edad Media...*, doc. n.º 218.

In Dei nomine, ego Adefonsus, Dei gratia Hispaniarum imperator, vna cum coniuge mea imperatrice domna Berengaria facio cartam donationis et confirmationis pro remedio anime mee et parentum meorum vobis domno Petro, abbati monasterii Sancti Iusti de Auellaneto, et omnibus monachis tam presentibus ibidem Deo seruientibus quam futuris de duabus ecclesiis, scilicet de Sancto Saluatore et de Sancto Martino cum omnibus illis hereditatibus et adiunctionibus que ad illas ecclesias pertinent uel pertinere debent; sunt autem he ecclesie in territorio de Dugio sub monte Rou. Has predictas ecclesias dono et concedo vobis ipsique

monasterio cum omnibus suis directuris que ad ipsas pertinent in toto valle de Dugio que sunt de fisco regio per suos terminos antiquos. In primis, ecclesia Sancti Saluatoris determinatur per aquam que uenit de fonte Fenulerias que uocatur aqua de Senra, de alia parte diuiditur de villa Vigo per aquam rio que uenit de monte, et de alia parte diuiditur de villa Frogiam per suum vallum; et exit ista uilla contra montem inter prefatos terminos per suos agros de Lacuna et super via publica per suos agros de Rouoredo, et inde ad montem usque ad terminos de Boisan. Termini ecclesie Sancti Martini sunt isti: de vna parte per illam aquam de illo riuulo de Trunco sicut uadit et intrat in mare de arena de Locustaria et finitur intus in mare; de inde de alia parte iterum incipit alius terminus in predicto riuulo de Trunco et uadit per illum parietem antiquum qui exit de ipso riuulo et uadit sursum ad montem diuidendo hereditatem de Sancto Martino et hereditatem de Hermo; [et]⁴ inde sursum per medium de ipso monte in directo ad alium parietem antiquum qui concludit de contra Hermo agrum rotundum de Redondelo qui est [de] villa de Burgo integer, et iterum per super illum fontem de Redondelo et [inde] sursum ad aliam petram designatam de Cruce et inde in antea per illas petras quasi erectas et inde in directum ad illam petram longam de super terra crepata, et inde finitur in mare maius. De inde sunt alii termini de alia parte de contra insula de Dugio per illam aquam que discurrit de Portelo ad mare de Locustaria, et de alia parte in directum ad illam aquam de Currelo sicut discurrit ad mare maius. Extra hos terminos habet ecclesia Sancti Martini [a]lias hereditates de uoce regia sub aula Sancte Marie in villa de Arenis et sub aula Sancti Vincentii quas omnes predicto concedo monasterio. Constitu[o] etiam [et in]mobiliter mando ut in predictas ecclesias et in earum hereditates quas ego prefato cenobio firmiter imperpetuum cauto, nullus intrare presumat pro furto, pro homicidio, pro rausso, pro fossadeyra uel pro aliqua calumpnia nisi solus abbas uel illi qui monasterii procuracionem tenuerint. Homines uero uel quicumque predictas ecclesias uel hereditates in // [habitauerint ab omnia] calumpnia et ab omni uoce de terra [sint liberi et absoluti, et homine]s de regalengo qui in predictis locis commorati fuerint [habeat monasterium et posid]eat et illos et semen illorum imperpetuum. Siquis au[tem] hoc meum donum infregerit sit maledictus et cum Iuda proditore [in inferno dampnatus] insuper duplet monasterio hereditatem uoci uero imperatoris [bis mille pectet] morabitinos.

Facta carta in Palencia, nonas decenbris, era M^a C^a [L]XXIII. [Ade]fonso imperante in Toletto, in Legionem, in Saragoza, in Naiara, Castella et Gallecia.

Ego Adefonsus imperator hanc cartam iussi fieri et factam propria manu roborauit postquam coronatus fuit, conf. (*Monogramma*: SIGNUM IMPERATORIS)

Comes Fernandus, conf. Comes Roic Uelez, conf. Veremudus Pedrez, conf. Comes Adefonsus Iordan, conf. Comes Roic Martini, conf. Comes Lop Diaz,

⁴ As lagoas foron salvadas en función das copias das confirmacións feitas por Fernando III (doc. n.º 35) e Afonso IX (doc. n.º 46).

conf. Guter Ferrandez, maiordomus, conf. Almarricus, alferes, conf. Fernandus Iohannis, conf. Petrus Iohannis, conf.

Petrus, legionensis electus, conf. Petrus, palentinus episcopus, conf. Bernardus, segontinus episcopus, conf., et capellanus imperatoris.

Didacus, Dei gratia compostellane sedis archiepiscopus, hoc scriptum robore suo conf.; anno suo pontificatus XXX° V^o. Petrus Elie, ecclesie Beati Jacobi decanus et archidiaconus, conf. Petrus Cresconides, indignus archidiaconus, conf. Arias Muniz, ecclesie indignus archidiaconus, conf. Fredenandus Petriz, ecclesie Beati Jacobi canonicus, conf. Muinio (sic), uallibriensis episcopus, conf. Rodericus, Antealtarium abbas, propria manu conf. Florentius, abbas Sancte Marine, conf.

Petrus, ts. Martinus, ts. Johannes, ts.

Giraldus scripsit hanc kartam iussu magistri Hugonis, cancellarii imperatoris.

7

1138/05/07.

Afonso VII dóalle ó mosteiro de Toxos Outos varias propiedades no Ribeiro de Avia, no Salnés e en Posmarcos.

B.- Tombo, f. 5rv.

Transcr.- RECUERO ASTRAY, M.; GONZÁLEZ VÁZQUEZ, M. e ROMERO PORTILLA, P.- *Documentos medievales...*, doc. n.º 76. VAAMONDE LORES, C.- "Escrituras de Santa Marina de Gomariz", pp. 9-12.

Rex.- SÁNCHEZ BELDA, L.- *Documentos reales de la Edad Media...*, doc. n.º 222.

Quoniam ea que a regibus donantur siue conceduntur oportet ut litterarum testimonio confirmentur. Qua propter ego Adefonsus, Dei gratia Hispanie imperator, una cum coniuge mea regina Berengaria vobis abbati domno Petro et monachis Sancti Iusti tam presentibus quam futuris ibidem Deo seruientibus pro remedio anime mee et parentum meorum, facio cartam donationis de hereditatibus meis, videlicet: in terra de Castella de Buual villam Gomarit cum ecclesia et directuris suis in ripa fluminis quod dicitur Auie; in terra de Sancta Maria de Lanzada villam Sannim concurrentem ad ecclesiam Sancte Eulalie de Denna cum omnibus suis directuris; in eadem autem terra de Sancta Maria, in insula que uocatur de Ogroue, villam Ardenam, similiter cum omnibus directuris suis. Dono etiam vobis in terra de Carnota quantum habeo in villa Pignario. Has siquidem omnes predictas hereditates dono atque concedo vobis supranominatos abb[at]is et] monachis Sancti Iusti per omnes suos terminos antiquos et diuisiones, terras scilicet cultas uel colendas, montes, fontes, prata, pascua cum exitibus et regressibus per ubi illas inuenire poteritis habeatis et possideatis uos et omnes successores uestri imperpe-

tuum. Siquis uero de parte mea <uel> de extranea contra hoc meum regium donum ad irrumpendum uenerit sit maledictus et excommunicatus et a matris Ecclesie sinu segregatus, et quod inuaserit duplet et insuper pariat C^m/ (...)a semper maneat in robore

Facta scriptura donat[ionis ...]onis era M^a C^a LXX^a VI^a et quatum VII° idus maii.

Ego [Adefonsus, Dei gratia H]yspanie imperator, quod fieri iussi proprio robore conf. (*Signum*). [Berengari]a, eius uxor, conf. Infanta domna Sancia, conf. [Al]fonsus, comes Sancti Egidii, conf. Comes Fernandus, conf. Comes Rodericus Uelat, conf. Comes Gomez, conf. Comes Rodericus Martini, conf. Veremudus Petriz, conf. Gutier Fernandez, maiordomus in curia, conf. Didacus Froylaz, signifer regis, conf. Rudericus Fernandiz, conf. Ranemirus Froylaz, conf.

Petrus, Legionensis episcopus, conf. Petrus, palentinus episcopus, conf. Bernaldus, zamorensis episcopus, conf. Berengarius, salamantinus episcopus, conf.

Cidi, ts. Velidi, testis. Anaia, ts.

Ciprianus Petriz scripsit iussu imperatoris et conf.

8

1144/06/25. Carrión de los Condes.

Afonso VII dóalle ó mosteiro de Toxos Outos as herdades de S. Paio e Infantes, na vila de Pobladura de los Oteros, no bispado de León.

B.- Tombo, f. 5v.

Transcr.- RECUERO ASTRAY, M.; GONZÁLEZ VÁZQUEZ, M. e ROMERO PORTILLA, P.- *Documentos medievales...*, doc. n.º 99.

Rex.- SÁNCHEZ BELDA, L.- *Documentos reales de la Edad Media...*, doc. n.º 237.

Ea que a regibus donantur siue conceduntur oportet ut litterarum testimonio confirmentur; qua propter ego Adefonsus, Dei gratia Ispanie imp<er>ator, vna cum coniuge mea regina domna Berengaria vobis abbati domno Martino et monachis Sancti Iusti tam presentibus quam futuris ibidem Deo seruiantibus pro remedio anime mee et parentum meorum facio kartam donationis de hereditatibus quas habeo uel habere debeo in villa Pobladura, in termino de Valle de Saz; et sunt ipse hereditates uocitate de Sancto Pelagio et de Infantibus. Ista siquidem hereditates concedo vobis et monasterio predicto per suos terminos antiquos cum omnibus suis directuris, cum casis et ortis et agris et senaris et senrris et linaris et vineis et pratis cum exitibus et regressibus, fontibus et pasuis, per ubi illas inuenire potueritis, habeatis et possideatis uos et omnes successores uestri imperpetuum. Siquis uero de parte mea uel de extranea contra hoc meum regium donum ad irrumpen-

dum uenerit sit maledictus et excommunicatus et a matris Ecclesie sinu segregatus et quod inuaserit duplet. Et hec karta semper maneat in suo robore, et qui eam infringere temptauerit pariat C libras auri.

Facta carta donationis in Carrone, et confirmationis, sub era M^a C^a L^a XXX^a II^a et quotum VII° kalendas julii. Adefonso imperatore inperante in Toletu, in Legione, in Saragoza, in Naiara et Castella et Gallecia.

Ego Adefonsus imperator hanc cartam iussi fieri et factam propria manu roborauit postquam coronatus fuit (*Monogramma*: SIGNUM IMPERATORIS). Berengaria imperatrix, conf. [Inf]antissa domna Sancia, conf.

[Comes Fe]rmandus, conf. C[omes R]udericus, conf. Comes Gomez, conf.

Petrus, legionensis episcopus, conf. Petrus, palentinus episcopus, conf. Bernardus, zamorensis episcopus, conf. Berengarius, salamantinus, conf. Bernardus, segontinus episcopus et capellanus imperatoris.

Guter Fernandiz, maiordomus in curia, conf. Didacus Froylat, signifer regis, conf. Veremudus Petriz, conf.

Petrus, ts. Johannes, ts. Martinus, ts.

Giraldus scripsit hanc kartam iussu magistri Hugonis, cancellarii imperatoris.

9

1131/09/28. Castrojeriz.

Afonso VII dóalle a Pedro Muñiz de Carnota a herdade de Codesos, en S. Cristovo de Codesos.

B.- Tombo, f. 6r.

Transcr.- RECUERO ASTRAY, M.; GONZÁLEZ VÁZQUEZ, M. e ROMERO PORTILLA, P.- *Documentos medievales...*, doc. n.º 39.

Rex.- SÁNCHEZ BELDA, L.- *Documentos reales de la Edad Media...*, doc. n.º 208.

In Dei nomine, ego Adefonsus, Dei gratia Hyspanie imperator, una cum coniuge mea regina domna Berengaria, facio cartam donationis vobis Petro Moniz de Carnota de una hereditate de infantatico que est territorio Nemancos vocitata Codesos sub monte de Olgoso et fluuiu Toar, concurrente ad ecclesiam Sancti Christofori. Do eam vobis cum toto suo directo, videlicet cum terris, pomeriis, pratis, aquis, piscariis, molendinis, montibus, fontibus, exitibus et regressus (sic) sicut ad regale ius pertinet; sic do atque concedo uobis pro bono seruicio quod michi fecistis vt habeatis et possideatis eam uos et omnis uestra generatio et quicquid de ea facere uolueritis usque imperpetuum faciatis. Si uero aliquis tan de mea gente quam de extranea hoc meum donum frangere temptauerit quisquis fuerit sit exco-

municatus et cum Iuda traditore Domini in inferno dampnatus et insuper exsoluat ad partem regis X^m libras auri, et quantum inuaserit duplet.

Facta carta in Castro Seriz, era M^a C^a LX^a VIII^a et quotum III° kalendas octobris.

Ego Adefonsus, Dei gratie Hispanie imperator, quod fieri mandauí proprio robore conf. (*Signum*).

Comes Suerius, conf. Petrus Garsia, alferce regis, conf. Comes Gunsaluus, conf. Comes Rudericus Martini, conf. Goterre Fernandez, conf. Lopo Lopici, maiordomus regis, conf. Fernandus Fernandici, conf. Petrus Guterriz, conf.

Cidi, ts.

(F. 6v.- MINIATURA QUE REPRESENTA A DONA TERESA, RAIÑA DE PORTUGAL, Ó CONDE DON VERMUDO PÉREZ DE TRABA E Á SÚA MULLER, DONA URRACA ENRÍQUEZ, FILLA DA ANTERIOR E DO SEU MARIDO, DON ENRIQUE DE BORGONA).

10

1137/04/05.

Vermudo Pérez e a súa muller, Urraca Enríquez, restauran o mosteiro de S. Cristovo de Arzón, marcan os seus límites e entréganlle gando e diñeiro para edifica-la igrexa e o convento. O mosteiro fundárase o bisavó de don Vermudo e quedara despois despoboado ata unha segunda fundación, feita polo conde don Pedro, avó de don Vermudo. Fúndase, pois, de novo, ordénase que se siga a regra de S. Bieito e ponse toda a fundación baixo a vixilancia do abade de Toxos Outos. No caso de que non se siga nel a vida monástica, o cenobio de Arzón engadiráselle ó de Toxos Outos.

B.- Tombo, f. 7rv.

Ut bene gesta post modum ad memoriam posteris melius recoli ualeant scripture ueritate hec subsequencia munienda decreuimus, qua propter ego Veremudus Petriz una cum uxore mea infante domina Vrraca Henriquiz consulis et Tharasie regina filia, cum omni pro pagine filiorum seu filiarum nostrarum et omnis uox nostra facimus scripturam testamenti et kartam delibatrionis Deo omnipotenti et sancte Marie genitrici Dei et omnibus sanctis Dei de ecclesia Sancti Christofori martiris de Derzone et sancti Johannis apostoli et euangeliste quorum uenerande reliquie ibidem sacratissime reconduntur ob remedium animarum nostrorum nostrorumque parentum seu auorum, nam primum proauus meus comes domnus Pelagius ipsam ecclesiam Sancti Christofori iure hereditatis cum omnibus suis directuris possidens ibi monasterium fundauit et de suis hereditatibus circum iacentibus sublimauit pro anima sua. Postea uero peccatis inpedientibus ipsum

monasterium ad heremum reuersum est et circum iacentes hereditates tempore guerrarum depopulate sunt. Postea autem auus meus comes domnus Froyla ipsum monasterium secunda uice restaurauit et populauit. Et post hunc pater meus comes domnus Petrus ipsum locum in suo iure retinens semper populatum tenuit. Tandem Dei inspirante gratia, ego Veremudus Petriz cum uxore mea domna Vrraca supradicta ipsum locum predictum et monasterium fundare et de nostris rebus populare conati sumus et Deo deliberamus per domini nostri Adefonsi imperatoris consensum, et domini Didaci archiepiscopi compostellani et canonicorum ueius/ auctoritate, et germani mei comitis domni Fernandi spontanea uoluntate ea ratione ut ipsum monasterium habeat suam hereditatem ab antiquo tempore per circuitum determinatum, scilicet per ipsum ribulum de Derzone sicut discurrit de Jalis et intrat in fluuium Tamaris, et de alia parte per regum de Laureyros et exit ad mamulam grandem de Boue Mortuo de super Pineyrolo, et per cimam de fenali de Lama Maiori et per ipsam aquam que uadit impronum de Eza Minori usque usque ad portum, deinde per illum montem qui exit inter ambas lacunas et per illum parietem antiquum qui descendit ad Chauarum, et per illam aquam que descendit circa villare de Louios et intrat in aqua de Derzone. Et nos in presenti de nostra hereditate damus ipsi monasterio villare de Fornos quod est de nostra uoce, de villa de Caruallido sicut iacet determinatum de orsum per ipsum ribulum de Forcas et sursum per suos terminos antiquos; et in presenti damus ad ipsum monasterium populandum equas X cum suo equo, et vacas X cum suo tauro, et sex juga boum, et septem equas domitas, et rexellos C^m L^a, et porcas X, et marchas XII argenti in opere ecclesie et magris ciborum necessaria; et promittimus nos redituros quicquid in domibus et officinis et capitulo fabricando expensum fuerit. Hec omnia cum omni humilitate et debito reuerencie pro animarum nostrarum remedio oferimus Deo omnipotenti et sanctis eius, et ipsi monasterio et seruis Dei presentibus et futuris monasticum habitum sub Dei omnipotentis et beati Benedicti abbatis ordine regulam obseruantibus necnon abbati domno Pelagio Petrici quod ibi datur de monasterio Sancti Iusti pro abbate cum suo toto ordine. Et hanc scripturam testamenti tali firmitatis stabilitate semper permanere censuimus vt in ipso monasterio sit abbas benedictus et consecratus ab archiepiscopo Loci Sancti ut omni tempore seculorum ibi Dei seruiciens in sanctitate et ordine sancti Benedicti celebretur. Sed si quod absit ita de eodem monasterio diuinus ordo defecerit quod abbas uel monachi in eo non morent // et populari peccatis exigentibus nequierit, mandamus et concedimus ut abbas monasterii Santi Iusti et monachi eius locum ipsum cum omnibus bonis et adiunctionibus suis cure sue regendum suscipiant, vnde ordo ibi mittitur, eo tenore ut populent et renouent ipsum locum ad Dei seruicium ut non deueniat in manus aliorum hominum extraneorum. Sint igitur hec supradicta Deo et sancte Marie et sancto Christoforo martir et sanct Johanni apostolo et euangeliste iure hereditario concessa cum omni possessione sua ut cum omnibus mansionibus et prestimoniis et appendiciis Domino Deo et seruis eius liberrime seruiatur. Ab hinc igitur Deo et sanctis eius et seruis Dei nos supradicti ipsam ecclesiam cum

omnibus bonis suis deliberamus et Deo concedimus vt nunquam nos nec filii nostri neque pro pago uel successores nostri in supradicto monasterio cum omnibus bonis suis aliquod ius uel possessionem requiramus sed tantum pro salute et remedio animarum nostrarum predictum monasterium deffendendum et protegendum nos et filii nostri suscipiamus. Quod si quod absit aliqua ecclesiastica secularis ue<l> persona hoc scriptum testamenti in aliquod irrupere uel contra ire quacumque temeritate uoluerit indignatione Domini incurrat et nisi digne emendare uoluerit sit maledictus et excommunicatus et pro testamenti diruptione et monasterii inuasionem sex auri libras persoluat et dominis monasterii solidos mille; et hoc donationis scriptum semper maneat firmum.

Facta carta et scriptura testamenti die nonas aprilis, era I^a C^a LXX^a V^a.

Nos prefati Veremudus Petriz et uxor mea et omnis uox nostra et filiorum nostrorum in hac serie testamenti manus nostras.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Johannes, ts. Arias, ts. Didacus, ts.

Petrus Elie, ecclesie Beati Jacobi decanus et archidiaconus, conf. Petrus Cresconides, ecclesie indignus archidiaconus, conf. Arias Muniz, ecclesie indignus archidiaconus, conf. Rudericus, Antealtaria abbas, propria manu conf. Cresconius Pelaiz, iudex, ecclesie Beati Jacobi canonicus, conf.

Domnus Veremudus Petriz per se, conf. Vxor eius, infans domna Vrraca, conf. Fernandus Petriz, ecclesie Beati Jacobi canonicus, conf.

Didacus, Dei gratia compostellane sedis archiepiscopo, hoc scriptum robore suo conf., anno sui pontificatus XXX° V^o.

Fernandus Petri, clericus, qui notuit et conf.

11

1138/05/10. Carrión de los Condes.

Afonso VII couta o mosteiro de S. Cristovo de Arzón.

B.- Tombo, ff. 7v-8r.

Transcr.- RECUERO ASTRAY, M.; GONZÁLEZ VÁZQUEZ, M. e ROMERO PORTILLA, P.- *Documentos medievales...*, doc. n.º 77.

Rex.- SÁNCHEZ BELDA, L.- *Documentos reales de la Edad Media...*, doc. n.º 223.

Quoniam ea que a regibus donantur siue conceduntur oportet ut litterarum testimonio confirmetur, qua propter ego Adefonsus, Dei gratia Hispaniarum imperator, una cum coniuge mea imperatrice domina Berengaria, ob remedium anime mee et parentum meorum Deo omnipotenti et sancte Marie semper virgini et Sancto Christoforo de Derzone et priori eiusdem monasterii Pelagio Petriz et monachis ibidem sub regula sancti Benedicti et Deo seruientibus tam presentibus quam etiam perpetuo succedentibus, facio cartam et scripturam donationis videli-

cet per terminos de riuulo Tamaris et inde in circuitum de Carualida et lacum eiusdem Tamaris, et inde ad foueam Serpentis, et inde in directum per sumitatem montis usque super Jalles, et inde ad brantias de riuulo Eze, et inde ab ipso riuulo Eze usque quo cadit in Tamare. Sic dono atque concedo istum cautum huic monasterio et sancte congregationi eiusdem ut nullus sayo uel uicarius regis seu alicuius potestatis non sit aussus ab hodierno die in antea intrare infra hos terminos pro aliqua calumpnia // seu fazendaria uel fossadaria aut pro pignore nisi per manum prioris seu abbatis eiusdem monasterii. Quod si aliquis homo potens uel inpotens de genere meo uel de extraneo contra hunc auctum irrumpendum uel inuadendum seu inde temerario ausu aliquid auferendum uel pignorandum uenerit uel uenero quisquis fuerit, sit maledictus et excommunicatus et cum Datan et Abiron quos terra obsorbuit in inferno dampnatus et insuper pariat ad partem eiusdem monasterii uel eiusdem uoci pulsantis C^m libras auri purissimi, et quod inuaserit uel auferre temptauerit seu pignorauerit in duplo conponat, et hec series testamenti semper firma et inconcussa stabili firmitate permaneat.

Facta scriptura kautationis et donat<i>onis seu confirmationis in Karrisonie post acceptam meam coronam, era M^a C^a LXX^a VI^a, et cotum VI° idus maii.

Ego Adefonsus, Dei gratia Hyspaniarum imperator, quod fieri iussi spontanea uoluntate confirmo (*Signum*). Berengaria, Hyspanie imperatrix, confirmo. Infanta domna Sancia, confirma.

Comes Adefonsus Iordan, conf. Comes Federnandus, conf. Veremudus Petriz, conf. Comes Rodericus Uelat, conf. Comes Rodericus Martiniz, conf. Comes Rodericus Gomez, conf. Comes Monio Pelaiz, conf. Comes Lop Diaz, conf.

Didacus, Dei gratia compostellane sedis archiepiscopus, hoc scriptum robore suo conf., anno sui pontificatus XXX° VI°.

Petrus, Legionis episcopus, conf. Adefonsus, episcopus ouetensis, conf. Pelagius, mindoniensis, conf.

Abbas Rodericus Antealtaris, conf. Abbas Petrus Sancti Iusti, conf. Florentius, abbas Sancte Marine, conf.

Goter Fernandez, maiordomus curie, conf. Didacus Froylaz, signifer imperatoris, conf. Gonsaluo Fernandiz, conf. Petrus Helie, decanus Sancti Jacobi, conf. Martinus, cantor eiusdem ecclesie, conf. Arias Monionz, archidiaconus, conf.

Cidi, ts. Belid, ts. Anaia, ts.

Martinus, regis clericus et ecclesie Beati Jacobi canonicus, conf.

Ciprianus scripsit iussu magistri Hugonis, cancellarii imperatoris, conf.

12

1138/11/12. Segovia.

Afonso VII dóalle ó abade Paio Pérez a igrexa de S. Pedro de Xallas de Arzón e o casal de Rosende.

B.- Tombo, f. 8rv.

Transcr.- RECUERO ASTRAY, M.; GONZÁLEZ VÁZQUEZ, M. e ROMERO PORTILLA, P.- *Documentos medievales...*, doc. n.º 78.

Rex.- SÁNCHEZ BELDA, L.- *Documentos reales de la Edad Media...*, doc. n.º 225.

In nomine sancte et indiuidue Trinitatis, Patris et Filii et Spiritu Sancti. Veteris testamenti assercione iubemur quod etiam noui testamenti predecessorum nostrorum uenerabilium doctorum testimonio aut infaciende auctoritatis corroboratur, ne quis alicuius partitatis temeraria prauitate seu ab orrendo instinctu nifande auaricie ductus seu quacumque hostili uiciorum labe corrubtus suscepti officii mercedem seu remunerationem uel in crastinum proferre seu dilatare letifero ausu presumat. Vnde ego Adefonsus, totius Yberie nobilissimi regis Adefonsus nepos, filie uero eius Vrrace atque Ramundi comitis filius, diuina dispensatione regi Yspanie gubernacula sortitus grato animo et spontanea uoluntate facio cartam stabilitatis siue testamentum firmitudinis tibi Pelagio Petriz siue pro nomine abbati de ecclesia Sancti Petri de Iales et de casale de Rosende sicut pertinet ad/ regale cum solaribus, montibus, fontibus, molendinis, piscariis, pratis, terris, arboribus fructuosis et infructuosis, cum exitibus et regressibus. Hanc inquam supradictam hereditatem que est inter Barcala et Gentinis dono tibi tali conditione ut sit tibi libera potestas uendendi, cambiandi et donandi cuicumque placu- // -erit; nulli liceat in illa hereditate aliquid pignorare nec pro furto nec pro homicidio nec pro aliqua alia uoce liceat saioni siue cuiquam alii in ea pignorare. Siquis autem huius pagine decretum conatus fuerit uiolare uel temerario ausu presumpserit cumfringere eternis cum dampnationibus subiaceat innodatus hac cum Iuda proditore perpetuis pennis deputatus regi uero mille libras auri purissimi reddere compellatur precepi et facta propria manu confirmaui.

Facta carta Secobie, IIe idus nouenbris, era M^a C^a LXX^a VI^a.

Ego Adefonsus rex prefatus hanc cartam fieri precepi et factam propria manu confirmaui.

Petrus Gondesalui, comes, conf. Petrus, secobiensis episcopus, conf. Raimundus, osmensis episcopus, conf. Bernardus, segonciensis episcopus, conf.

Ordonius Godesteiz, ts. Rodericus Moniz, ts. Dominicus Alvarez, ts. Lupus Lopi, ts. Geda Melendez, ts. Garcia Melendez, ts. Raimundus Garsia, ts. Sancius Nunez, ts. Munio Arez, ts. Froyla Rodriguiz, ts. Munio, ts. Petrus Infanzon, ts.

Ego Laurencius, ecclesie Beate Marie segobiensis sedis capellanus, rege precipiente, hoc scriptum feci atque pro ea C solidos iacuscensis monete accepi.

(F. 8v.- MINIATURA QUE REPRESENTA A FERNANDO II E AFONSO IX).

13

1177/12/02. Gema.

Fernando II confirmalle ó mosteiro de Toxos Outos a xurisdicción sobre os seus homes e exímeos do pagamento de portádego.

B.- Tombo, f. 9rv.

Rex.- GONZÁLEZ, J.- *Regesta de Fernando II*, Madrid, 1943, p. 454. SÁNCHEZ BELDA, L.- *Documentos reales de la Edad Media...*, doc. n.º 377.

CHRISTUS. In nomine sancte et indiuidue Trinitatis, Patris et Filii et Spiritu Sancti, amen. Ea que intentio nostra diuina cum presencia curie statuit et statuta confirmauit et ne in posterum obliuoni tradantur scripto mandari decreuimus. Catholicorum regum est sancta loca personasque religiosas largis ampliare beneficiis et pro earum meritis amplius ditare muneribus; qua propter ego rex domnus Fernandus una cum filio meo rege dono Adefonso patris mei Adefonsi bone memorie imperatoris sequens uestigia monasterium Sancti Iusti de Togis Altis in heremo Dei amore tam donis quam dignitatibus exaltare studuit omnia quecumque alii uel ipse dederint concedendo laudo et confirmo per quem sancte Marie uirginis et sanctorum Iusti et Pastoris et aliorum omnium gratiam recognoscam in terris qua meritum donationis promereri desiderio in celis. Recipimus igitur totum ipsum monasterium nec non et res uniuersas quibus continetur abbatem Petrum scilicet et monachos tam presentes quam futuros sub regula sancti Benedicti in eo monasterio intuitione et nostra deffensione recipimus omnes hereditates quas nunc possident et in futuro possidebunt et decetero nullus eas inquietet uel eis malum faciat; recipimus uniuersos homines suos qui in monasterii hereditatibus morantur seu mora[turi] sunt quod amplius non respondeant alicui de [fu]rto, de homicidio, de rauso, facendaria aut fossadaria seu de aliqua calumpnia uel foro regio debito aut seruicio quo alii nobis homines tenentur respondere nisi tamen [abbati] suo uel priori uel aliis qui res monasterii de illorum mandato tenuerint. Preterea facimus carta donationis imperpetuo ualituram ipsi monasterio et abbati dileto et uenerabili fideli nostro domno Petro et omnibus suis monachis tam presentibus quam succedentibus scilicet quod ab hac die non sit aliquis ausus in meo regno tam per mare quam per terras de suis rebus quascumque secum tulerint pedagium accipere sed res et omnes sui homines transeant securi et quieti quacumque parte mei regni ire et transire uoluerint. Has autem donationes facimus imperpetuum ob remedium animarum nostrarum et omni parentum nostrorum quod deinceps non quis audeat neque ecclesiastica seu laica persona potens uel inpotens, sagio regis uel mairounus qui hoc monasterium uoluerit molestare seu de suo aliquid accipere uel super illum aliquam potestatem de mandare; sed monasterium abbas, fratres et omnes homines ipsius monasterii sint liberi ab omni inquietatione et quieti. Et illam eadem libertate eis indulgemus quam patris nostri imperatoris munificencia in suo

testamento // contulit et collata confirmauit. Siquis autem tam de nostro quam de aliorum genere contra hoc nostrum factum spontaneum uenire presumpserit iram Dei omnipotentis et regie indignationem incurrat et cum Iuda, Domini traditore, Datha[m et] Abirom quos terra uiuos obsorbuit in inferno sit condempnatus et [pro ausu] temerario siquid inuaserit quadruplet et parti regie XXⁱ libras auri [puri]ssimi in pena persoluat. Et ut hoc scriptum nulla occasione possit [tur]bari sed semper maneat firmum et inconcursum, sigillum nostrum ponimus et nobilium nostrorum subscriptionibus confirmamus.

Facta carta apud Xemam IIII° nonas decembris in reditu nostre expeditionis de Xares, sub era M^a CC^a XV^a. Regnante rege domno Fernando Legione, Gallecia, Asturiis et Extremadura.

Ego Fernandus, Dei gratia Hyspaniorum rex, una cum filio meo rege domno Adefonso hoc scriptum quod fieri iussi proprio robore conf.

Petrus, sancte compostellane ecclesie archiepiscopus, conf. Johannes, legionensis episcopus, conf. Johannes, lucensis episcopus, conf. Vitalis, salamantinus episcopus, conf. Rodericus, ouetensis episcopus, conf. Adefonsus, auriensis episcopus, conf. Beltrandus, tudensis episcopus, conf. Rabinadus, mindoniensis episcopus, conf. Fernandus, astoricensis episcopus, conf. Villielmus, cemorensis episcopus, conf. Petrus, ciuitatensis episcopus, conf.

Velasus, comes de Limia, conf. Gomez, comes in Trastamar, conf. Adefonsus, comes in Ciuitate et Salamanca, conf. Gunsaluus, comes sine terra, conf. Gunsaluus Osorii, regis maiordomus, conf. Fernandus Guterriz, regis signifer, conf. Fernandus Poncii sine terra, conf. Fernandus Uele Asturias, conf. Fernandus Roderici de Benaunte, conf. Fernandus Arie in Castella, conf. Johannes Arie in Castella, conf.

Ego Bernardus, regis subnotarius, per manum Petri de Lauro, cancellarii, scripsi.

(F. 9v.- MINIATURA QUE REPRESENTA A FERNANDO II E A SÚA MULLER, DONA URRACA DE PORTUGAL).

14

1167/12/11.

Fernando II dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa reguenga de Cando.

B.- Tombo, f. 10r.

Transcr.- FIAÑO, P.- *O mosteiro de San Xusto de Toxosoutos*, Lousame, 1993, apéndice 1.
Rex.- GONZÁLEZ, J.- *Regesta de Fernando II*, p. 398. SÁNCHEZ BELDA, L.- *Documentos reales de la Edad Media...*, doc. n.º 343.

Traduce.- *Galicia Diplomática* (1889), p. 338.

CHRISTUS. In nomine Domini nostri Ihesu Christi, amen. Catholicorum regum decet celsitudinem sancta loca ac religiosas personas diligere et uenerari et eas largis ditare muneribus atque in prediis et possessionibus ampliari; ea propter ego domnus Fernandus, Dei gratia Hyspaniarum rex, vna cum uxore mea regina domna Vrraca, per scriptum donationis firmissimum imperpetuum ualiturum do Deo et monasterio Sancti Justi et vobis abbati domno Petro atque successoribus uestris illum meum regalengum quod habeo in terra de Intinis, videlicet Cando integro, vt ab hac die et deinceps prefatum regalengum habeatis cum pratis, pasquis, montibus, fontibus, riuis, molendinis, arboribus, petris et cum omnibus directuris suis uel cum flumine Tamar de Lueyro usque in Merou quantum habeo uel habere debeo, et possideatis, vendatis, donetis, conmutetis et omnem uestram uoluntatem de illo faciatis iure hereditario imperpetuum uobis habendum dono et concedo pro remedio anime mee et parentum meorum. Siquis igitur tam de meo genere quam de alieno hoc meum uoluntarium factum irrumpere temptauerit, iram Dei omnipotentis et regiam indignationem incurrat, et cum Datam et Abirom quos uiuos obsorbuit terra, in inferno penas luat, et pro temerario ausu parte regis C^m libras auri persoluat et quod inuaserit uobis uel uoci uestre in quadruplum reddat; et hoc scriptum semper maneat firmum.

Facta carta III idus decenbris, era M^a CC^a V^a. Regnante rege domno Fernando Legione, Extremadura, Gallecia et Asturiis.

Ego domnus Fernandus, Dei gratia Hyspaniarum rex, una cum uxore mea regina dompna Vrraca hoc [scriptum] quod fieri iussi proprio robore conf.

Comes Vrgelensis, maiordomus regis, conf. Comes Poncius, dominans in Legione, conf. Comes Petrus, dominans in Asturiis, conf. Comes Ramirus, dominans in Berez, conf. Comes Rudericus, dominans in Sarr<i>a, conf. Gomez Gonzalez, dominans in Trastamar, conf. Ramirus Poncii, signifer regis, conf.

Petrus, Dei gratia ecclesie compostellane electus, conf. Johannes, lucensis episcopus, conf. Petrus, auriensis episcopus, conf. Johannes, legionensis episcopus, conf. Fernandus, astoricensis episcopus, conf. S<t>ephanus, zamorensis episcopus, conf. Petrus, salamantinus episcopus, conf. Gunsaluus, ouetensis episcopus, conf. Suerius, cauriensis episcopus, conf.

Rodericus, archidiaconus, cancellarius regis. Petrus de Ponte, notarius. Pelagius Goter scripsit.

15

1161/09/21. Santiago de Compostela.

Trátase da historia do mosteiro de Santa María de Nogueirosa, fundado por dous monxes -Cresconio e Pedro Muñiz, irmáns- que, dende Toxos Outos e mandados polo abade deste cenobio, foron os encargados de implantaren nel a regra de S. Biei-

to. Nogueirosa era propiedade do conde Vermudo Pérez, promotor da fundación. A vida comunitaria no mosteiro desenvolveuse, e chegouse a elixir un abade propio. Anos despois, o conde Vermudo decidiu entrar como monxe no mosteiro cisterciense de Sobrado, mentres que a súa muller, a infanta dona Urraca Enríquez, pensou entrar en relixión no mosteiro de Nogueirosa. Isto supuxo unha contenda entre os fra- des deste cenobio, apoiados polo abade de Toxos Outos, fronte a don Vermudo e á súa muller; aliados co abade Exidio de Sobrado, contenda que foi xulgada polo arcebispo electo de Santiago, don Fernando Curialis. A cuestión solucionouse cunha ampla doazón a Toxos Outos por parte de don Vermudo e dona Urraca de varias terras na ribeira dereita do Tambre a cambio de que quedase nas súas mans o mosteiro de Nogueirosa.

A.- A.H.N. Clero. Carpeta n.º 556, doc. n.º 4.

B.- Tombo, f. 10r-11r.

In nomine sancte et indiuidue Trinitatis, Patris et Filii et Spiritu Sancti, amen. Notum est quod Veremudus Petri ad honorem omnipotentis Dei et beate uir- ginis Marie omniumque sanctorum edificare quoddam monasterium quod uocatur Nogueyrosa quod conuocato abbate Sancti Iusti de Tribulis Altis domno Pelagio suisque monachis scilicet domno Cresconio Muniz et eius fratre Petro Muniz monasterium istud illis donauit et sub regula beati patris Benedicti inuentibus per testamentum imperpetuum deliberauerit et confirmauit recepto autem ab ipso Sancti Iusti abbate prefato monasterio de Noguey- // -rosa illi duo fratres domnus Cresconius et domnus Petrus cum aliis in eodem monasterio remanserunt ipsique diligenter et assidue ceperunt edificare atque construere monasterium illud in quo edificatio multa propria consumpserunt; abbate uero ibidem elegerunt qui uocabatur abbas domnus Rudericus de Nogueyrosa. Preterito autem longo tempore predic- tus domnus Veremundus Petri hunc modum diuina inspiratione commotus dimi- sit et Deo omnipotenti adhesit atque sub regula beati Benedicti in monasterium Superaddi monachum se constituit. Vxor uero eius, infantissa domna Vrraca, sub eodem habitu et in eadem regula in prefato monasterio de Nogueyrosa deuotam se fecit, vnde maxima inter monachos ipsos de Nugeyrosa et domnum Veremundum cetera est controuersia qua propter presentati fuerunt ante domnum Fernandum, ecclesie Beati Jacobi electum, et coram omni capitulo compostellano presente abba- ti Sancti Iusti domno Aria cum monachis suis eiusdem monasterii de Nogueyrosa et presente et<iam> domno Veremudo cum suo abbate Superadi domno Egidio et aliis consociis monachis dictisque et auditis utriusque partis suis sanctis assercionibus domnus Veremudus, ut catholicus et sapiens atque discretus uir, rogauit ut hoc monasterium quod dicitur Nogueyrosa amore Dei et sui coniugi sue infantisse domne Vrrace dimitterent ipsique monachi qui in eo habitabat ad Sanctum Iustum redirent et tunc propter hoc quod iniuste uidebatur eis tunc propter reintegratio- nem iamdicti sui monasterii quod admittebant et in quo multa expendiderant et

multum laborauerant tunc propter amorem omnipotentis Dei et Sancti Iusti et pro remissione suorum peccatorum ac parentum indulgentia donare monasterio prefato Sancti Iusti de Tribulis Altis et abbati domno Arie eiusdem loci omnibusque monachis ibidem Deo seruientibus uillas suas scilicet Candum et Curas et Felgey-ra atque Carualidu cum omnibus bonis suis; et hoc utrique partis placuit. Ea propter ego Veremudus Petri, una cum vxore mea infantissa domna Vrraca et cum filiis et filiabus meis et omni uoce nostra per huius seriei paginam toto corde et tota uoluntate uobis domno Arie, eiusdem monasterii de Tribulis Altis abbati, omni monachorum conuentui eiusdem loci presentibus et futuris amore omnipotentis Dei ac sanctorum Iusti et Pastoris quorum reliquie in eodem uestro monasterio a fidelibus uenerantur, facimus textum scripture firmitatis et cartam donationis siue conmutationis imperpetuum ualitura de omnibus illis hereditatibus siue uillulis que uocantur Carualidu et Felgaria et cum Cunis et uilaria mea de Insula et duas partes de sexta de Candu que iacent in terra de Gintinis, loco certo in ripa fluminis Tamaris uidelicet per aquam mediam de Tamar per aquam de Murcigo Infestu et per ipsum vallinum et per archas de Queuna et per Aballadoyras et per cubitum de candano de Oronia per uallum de Cunis per archas de super Campo Ruuim et per ipsam aquam que discurrit de Campo Ruuim et intrat in mare, quomodo fuit antiquitus diuisum cautum ipsius ville regie de Candu a proauis meis scilicet comite domno Pelagio et comite domno Froyle et patre meo comite domno Petro Froyle ab illa ecclesia que uocatur Sanctus Jacobus de Corozo quam contulit domna comitissa Guntrode monasterio de Antealtaria, et etiam cum villa mea que uocatur Egia integra quam olim contuleram monasterio Sancti Christofori de Dercione cum aliis meis hereditatibus sicut in meo testamento resonat. Et modo confero uobis et monasterio uestro cum ipso monasterio de Dercione iam depopulato peccatis exigentibus quas hereditates siue uillule mihi Veremudo Petri eueniunt ex parte auorum et parentum meorum et ex ganantia; has siquidem hereditates meas seu villas supranominatas cum // omnibus beneficiis suis et adiunctionibus, uidelicet casis et casalibus, hereditatibus et omnibus hominibus illis qui intus sunt ex mea criatione et intus in predictis villis morantur et cum omni uoce earumque directura ipsius fluminis Tamaris a Lueru usque ad Miro seu etiam cum montibus et fontibus proficuis et suis omnibus prestacionibus tam intus quam extra per suos antiquos terminos suasque antiquas diuisiones et cum omnibus suis populationibus que admodum nos eas in iure obtinuimus et pro iure obtinuimus et pro iure huc usque possidemus, ita libere et integre uobis supradictis ac monasterio uestro Sancti Iusti eas donamus et perpetualiter iure hereditario concedimus pro animabus nostris et parentum nostrorum quatinus in die magni iudicii Ihesum Christum possimus habere patronum et cum electis imparte dextero sedere; a modo igitur et deinceps uillas illas atque hereditates cum omnibus beneficiis earum iure hereditario habete et imperpetuum in pace et tranquillitate possidete.

Si uero a aliqua ecclesiastica secularis ue persona tam nostre propinquitatis quam extranee contra hoc nostrum factum ad irrumpendum uenire temptauerit

qualiscumque fuerit tam filius noster quam filia, nepotes uel neptes seu aliquis ut diximus propinquus nobis uel extraneus, potens uel inpotens, maledictus sit et excommunicatus et a corpore aut sanguine Domini nostri Ihesu Christi segregatus, donec ad condignam satisfactionem uenerit et hec maledictio super quemcumque fuerit semper fructificet in seculo isto et in futuro cum Iuda proditore Domini in inferno dampnatur; insuper pro temeritatis ausu uobis et uoci uestri monasterii V^a milia solidorum persoluat et villas illas duplatas uel triplatas tamen hoc factum nostrum perhenniter maneat firmum et ractum.

Facta donationis ac conmutationis scriptura apud Compostellam, die XI° kalendas octobris, sub era I^a C^a LXI^a VIII^a; anno IV° quo obiit famosissimus imperator domnus Adefonsus et cepit regnare filius eius inclitus rex donus Fernandus in Legione, Gallecia et Asturiis.

Ego Veremudus Petrici hoc scriptum quod fieri iussi propria manu et proprio roboro (sic) confirmo. Infantissa domna Vrraca manu propria confirmo et roboro. Filia eius, Vrraca Ueremudit, conf. Ego Fernandus Ueremudi hanc scripturam manu propria confirmo et roboro. Ego Sudarius Veremudi propria manu hanc scripturam roboro et conf. Ego Sancia Ueremudi hoc scriptum mea manu concedo et roboro et concedo atque confirmo.

Ego Egidius, monasterii Superadi abbas, hoc scriptum propria manu confirmo et roboro. Ego Fernandus, ecclesie Beati Jacobi humilis electus, conf. F. N. D. E. A. V. R. N. S. Archidiaconus Johannes Tirant, conf. Omnibus fratribus monasterii Superadi unanimiter conf. Ego Petrus Pardus, Dei gratia compostellane ecclesie decanus, quod uidi et uerum noui propria manu conf. Ego Petrus iudex, conf. Ramirus Pelaiz, canonicus, conf.

Ego Petrus Abbas scripsi et conf.

16

1167/11/26.

Rodrigo Suárez, a súa muller e os seus fillos cámbianlle ó mosteiro de Toxos Outos dúas partes da vila de Cando, que lles foran doadas polo rei don Fernando II, por trescentos oitenta soldos anxovinos, dúas servicialias na vila de Bornalle e outras seis na vila de Tal. As dúas servicialias de Bornalle volverán ó mosteiro trala morte da parella.

B.- Tombo, f. 11rv.

Ea que uenduntur uel donantur ne posteris obliuioni tradantur siue etiam que contramutantur pro memoria temporum litteris assignantur, iccirco ego Rudericus Suerii una cum uxore mea Vrracha Anfonsi et cum filiis nostris et genero nostro Pelagio Pelagii et eius uxore Sancia Ruderici et ceteris filiis nostris et cum omni

uoce mea grato animo et spontanea uoluntate nemine cogente nec suadente vobis abbati domno Petro monasterii Sancti Justi et omnique conuentui monachorum eiusdem loci presentium et futurorum ibidem Deo seruiencium et omnique uoci eiusdem monasterii facimus kartulam contramutationis et textum // scripture firmitatis duabus partibus tocuis ville de Cando cum omnibus bonis suis que ad eandem villam pertinent seu pertinere debent sicut eam nobis concessit rex domnus Fernandus cum omni uoce regia in tota filigresia de Sancto Tirso de Cando et nos usque hodie iure regia possedimus, scilicet per mediam aquam de Tamar et per aquam de Murcego Infesto et per ipsum uallinum et per archas de Qrinna et per Aballadoyras et per cubitum de candano de Oronia et per uallum de Euis et per archas de super Campum Ruuim et per ipsam aquam que discurrit de Campo Rouim et intrat in Tamar, excepta inde villa integra de Eegia per suos terminos antiquos quam uos habetis de domno Veremudo Petri. Simul etiam damus uobis illam uocem integram et directuram que regi conuenit in riuulo Tamaris, scilicet per mediam aquam de Tamar cum nassariis et piscariis de aqua de Lueiro usque ad Merou sicut isdem rex nobis contulit pro multo seruiicio quod nos ei fecimus. Damus uobis omnia supradicta ab integro sicut nos usque hodie iure regio possidemus, et recepimus de uobis precium et cambiationem solidos CCC LXXX andegauensium, et in villa Tali V seruicialias quas domnus Anfonus Anaie et uxor sua Adosinda Menendi comparauerunt de monasterio Saris et uobis et monasterio uestro dederunt pro animabus suis excepta porcione de ecclesia. Simul etiam datis nobis in villa Tali aliam seruicialiam quam ibi habetis, et in villa Bornallo duas seruicialias quas hodie ibi habetis; sed iste due seruicialie de Bornallo post mortem ambarum nostrarum habeat eas monasterium Sancti Justi pro animabus nostris. Et ab hodierno die sint omnia supradicta que regi conueniunt in tota feligresia de Sancto Tirso de Cando cum toto regalengo de fluminis Tamaris de potestate nostra abrasa et in uestro iure confirmata in secula seculorum. Sed si aliquis ex parte nostra uel extranea uos super hoc nostrum spontaneum factum inquietauerit sit maledictus et uoci regis mille aureos persoluat, et hoc nostrum factum semper maneat firmum.

Facta carta contramutationis in era M^a CC^a V^a et quotum VI° kalendarum decenbrium.

Nos Rudericus Suerii et Vrracha Anfonsi et Pelagius Pelagii et Sancia Ruderici cum omnibus uocibus nostris in hanc cartulam quam fieri iussimus manus nostras roboramus.

Qui presentes fuerunt: Comes donus Rudericus, conf. Comes Gundisaluus, conf. Nunus Cota, conf. Petrus Martini, conf. Ania Pardus, conf. Martinus Pardus, conf. Ania Carnota, tst. Rodericus Marra, tst. Arias, monachus, tst. Pelagius Caluus, test. Froylla Pelagii, tst. Aloytus, monachus, test.

Gundisaluus, presbiter, qui notuit et confirmat.

17

1220/05/16. Santiago de Compostela.

O mosteiro de S. Paio de Antealtares véndelle  cabaleiro don Xon Mariño unha sexta parte do casal de Ponte de Pias, en S. Tirso de Cando, por quientos soldos da moeda de Santiago.

B.- Tombo, ff. 11v-12r.

In nomine Domini nostri Ihesu Christi, amen. Ego domnus Christoforus, monasterii de Antealtaria abbas, vna cum omni eiusdem monasterii monachorum comuentu (sic) et uox nostra, vobis domno Johanni Marino, militi, omnique uoci uestre grato animo et bona uoluntate facimus cartam uendicionis de vna VI^a integra de toto illo casale de Ponte de Pias, que VI^a est de uoce de Candu. Hanc igitur nostram supradictam VI^{am} prenominata hereditatis scilicet ex riuo de Oronia usque ad Taras per illos uidelicet terminos de Candu usque ad ecclesiam Sancti Martini de Oronia per ubi uidelicet uadunt terminos de Candu que est in concurrentia Sancti Tirssi; quantum uidelicet pertinet ad istam VI^{am} vobis integra vendimus et libere ac firmiter concedimus cum omnibus suis directuris et bonis eidem hereditatis pertinentibus, intus et extra, id est montibus, fontibus, agris, arboribus, casis, casalibus, (...) et per ubi uadit uox supradicte VI^a tam prope quam longe pro precio quod (...) complacuit, id est solidos D de forte monete Sancti Jacobi cum placabili ro-// -bore et tam de precio quam de robore nichil remansit apud uos indebito ad soluendum. Ab hinc igitur habete predictam nostram VI^{am} de iamdicta hereditate que est de uoce de Cando preter inde decimum ecclesie predicte Sancti Tirssi quod sit suum; possidete omne uelle uestrum de ea usque in secula seculorum, facite quantumcumque uidelicet nos in predicto casali habemus et habere debemus et pro nostra directura uendicare potuerimus.

Siquis ex parte nostra aut ab extranea contra hoc scriptum ad irrumpendum uenerit quisquis fuerit pectet supradictam hereditatem duplatam et insuper solidos mille supradicte monete, et hoc scriptum sit semper firmum.

Facto scripto huius uendicionis die XVII° kalendas junii sub era M^a CC^a L^a VIII^a.

Nos iamdicti in hoc scripto manus nostras roboramus.

Q.p.f.: Ego Christoforus de Antealtaria abbas, conf. Petrus Cachinus de Fagariis, conf. Johannes Didaci, carpentarius de Campo, conf. Petrus Fernandi, carpentarius, conf. Johannes Iohannis, conf. Martinus Petriz dictus Infans, conf. Petrus Cresconiz, prior, conf. Petrus Pelaiz, confirma.

Ego Pelagius Martini, clericus, publicus notarius compostellanus juratus scripsi in ciuitate Sancti Jacobi.

18

1220/05/16. Santiago de Compostela.

Pacto feito entre o mosteiro de S. Paio de Antealtares e o cabaleiro don Xoán Mariño polo que o primeiro amparará a venda feita ó segundo da sexta do casal de Ponte de Pías, en S. Tirso de Cando.

B.- Tombo, f. 12r.

Era M^a CC^a L^a VIII^a et quotum XVII° kalendas junii. Ego domnus Christoforus, monasterii de Antealtaria abbas, simul cum omni eiusdem monasterii monachorum conuentu et uox nostra vobis domno Johani Marino omnique uoci uestre facimus pactum et placitum et conuentionem firmissimam in solidis D roboratam tali pacto quod per bona nostra semper nos deffendamus uobis et amparemus de tota calumpnia omnium hominum per directum illam sextam integram cum omnibus suis directuris de toto illo casale de Ponte de Pias que est de uoce de Cando quam sextam iamdictam vobis uendimus per ueram cartam uel totum illud quod in predicto casali habemus et habere debemus aut pro nostra directura ibi uendicare potuerimus. Quod nisi compleuerimus pectemus penam placiti superius dictam uobis, et hoc scriptum sit semper firmum.

Ego Christoforus de Antealtaria abbas, conf. Johannes Iohannis, conf. Petrus Cachinus de Fagiariis, conf. Johannes Didaci, carpentarius de Campo, conf. Petrus Fernandi, carpentarius, conf. Ego Petrus Cresconiz, prior, conf. Petrus Pelagii, conf. Martinus Petri dictus Infans, conf.

Ego Pelagius Martini, clericus, publicus notarius compostellanus juratus, scripsi apud Sanctum Jacobum.

19

1192/05/11. Santiago de Compostela.

Afonso Rodríguez, a súa muller e os seus fillos dóanlle ó mosteiro de Toxos Outos as vilas de Porto, Porto Tousindi e Porto Seilán, en S. Xián de Tarás.

B.- Tombo, f. 12rv.

CHRISTUS. Mvltipliciter multiplex misericordia Dei per plurimum uoluit honorari genus humanum dum cuique mortali largiri dignatur vt ex temporalibus rebus celestia regna mercari ualeat et ex transitoriis sempiterna percipere dicente ipso Domino per angelicam uocem fiducia magna erit coram summo Domino Deo

elemosina omnibus eam facientibus quod in euangelio quicumque dederit calicem aque frigide tantum in nomine meo non perdet mercedem suam; quocirca ego Affonsus Ruderici et uxor mea domna Maria Froille cum filiis et filiabus nostris qui nati sunt uel qui nati fuerint uel omnis uox nostra misericordiam Dei deuota mente considerantes modumque fragillitatis humane attendentes ac pauentes utrumque diem iudicii in nomine sanctum Saluatoris Dei et honore sancte Marie semper uirginis et sancti Iusti atque omnium sanctorum, uobis domno Petro, Dei dignatione // monasterii Sancti Iusti abbati, omnique conuentui monachorum eiusdem monasterii tam presencium quam futurorum qui ibi regularem ordinem sancti Benedicti obtinuerint pure corde et uno consilio, donamus uobis per testamentum firmiter factum imperpetuum ualiturum uillam de Portu et portum Tousindi et portum Sailam cum omni uoce sua per ubicumque inuenire potueritis per suos terminos et diuisiones antiquas, scilicet per aquam de Linares et per uillam de Curu et per terminos ecclesie Santi Juliani de Taras et per fontem de Villardigu et finitur in fluuio Tamaris, que est in territorio Gentinis prope aulam Sancti Juliani de Taras subtus monte Pineyroo, discurrente fluuio Tamaris. Quam uillam uobis damus et concedimus quantum ibi habemus tam de patrimonio quam et de ganancia et etiam quantum in eadem uilla acquirere potuerimus et totam uocem suam in omnibus uillis et agris qui sunt sub signo Sancti Juliani damus uobis cum omnibus suis directuris, cum casis et casalibus, arboribus omnium generum, exitibus et regressibus, montibus et fontibus, pratis et pascuis, et cum quanto adprestituum hominis est; ita quod ex hodierno die et tempore de iure nostro sit remota uestroque iuri ac dominio sit tradita atque confirmata iure hereditario, ab hinc possideatis habeatis uos et successores uestri imperpetuum et nunquam detis illam in prestimonium alicui. De qua uilla ganauimus IIII^a nostro proprio precio de Manrrico Ruderici et tres quartas tenemus in pignore pro solidis D^{is} de Roderico Ruderici, et quomodo melius de ipsa subpignoratione facere potuerimus sit pro uobis uos autem faciatis uineam in ipsa hereditate.

Siquis tamen propincus uel extraneus siue aliqua intromissa persona hanc nostram donationem quam libera mente et propria uoluntate ob remedium animarum nostrarum facimus aliquam calumpniam inferre temptauerit nisi cito humiliatus ad uos proferens emendationem uenerit, in primis Dei omnipotentis et perpetue uirginis Marie atque omnium electorum Dei maledictionem recipiat et cum Datham et Abirom in inferno penas luat et pariat ipsam uillam duplatam aut triplatum et insuper ipsi monasterio pro temerario ausu solidos tres mille exsoluat; et hoc testamentum semper sit firmum.

Facto hoc testamento die V^o idus maii in era M^a CC^a XXX^a.

Nos supranominati Adefonsus Ruderici et uxor mea domna Maria Froyle in hoc testamento quod fieri iussimus manus nostras.

Q. p. f.: Signum domni Adefonsi Ruderici. Signum domne Marie Froyle. Pelagius Arie, miles, conf. Fernandus Didaci, miles, conf. Johannes Fernandi, miles, conf. Matheus Mathei, conf. Abbatinus de Vico Nouo, conf.

Suerius Pelagii, notuit.

20

1126/03/09. Sahagún.

Afonso VII dóalle a Pedro Muniz de Carnota a herdade de Rates, cos seus apêndices e homes, en S. Martiño de Rates.

B.- Tombo, ff. 12v-13r.

Transcr.- RECUERO ASTRAY, M.; GONZÁLEZ VÁZQUEZ, M. e ROMERO PORTILLA, P.- *Documentos medievales...*, doc. n.º 18.

Rex.- SÁNCHEZ BELDA, L.- *Documentos reales de la Edad Media...*, doc. n.º 203.

Qvoniám que a regibus alicui ad utilitatem conferuntur necesse est ut literarum serie suscribantur, qua propter ego Adefonsus, Dei gratia Hispanie rex, facio cartam donationis de quadam hereditate mea tibi Petro Moninz de Carnota que uocatur Rates cum omnibus suis appendiciis et cum suis hominibus intus et foras morantibus; ita dono vobis ipsam villam ab integro ut de hodie die habeatis eam uos et omnis successio uestra pro fideli seruicio quod mihi fecistis et facietis per omnes suos terminos et // antiquas diuisiones sic do vobis quantum ibi mihi pertinet. Et est ipsa villa in ripa Tamaris subtus monte Banen, concurrens ad ecclesiam Sancti Martini, et concluditur per kandra de Gintines et inde per Briom de Suso, et de alia parte per terminos de Roo, et inde per Sarantes et per Alueida. Si uero aliquis homo potens uel inpotens, nobilis uel ignobilis contra hoc meum regium donum irrumpendum uenerit quisquis fuerit, sit maledictus et excommunicatus et cum Iuda Domini proditore dampatus, et insuper pariat mille solidos regalis mone- te; et hoc meum factum maneat firmum.

Facta carta donationis et confirmationis in Sancto Facundo era M^a C^a LX^a III^a et quotum idus martii.

Ego Adefonsus, tocius Hyspanie per Dei gratiam imperator, quod fieri mandauí proprio robore confirmo (*Signum*).

Infanta domna Sancia quod frater meus dedit, conf. Comes donus Munio, conf. Petrus Didaz de Valle, maiordomus in curia regis, conf. Telo Alfonso, signifer regis, conf. Munio Tacum, tenens Sanctum Facundum, conf.

Munio, vallibriensis episcopus, conf. Didacus, legionensis episcopus, conf. Alo, astoricensis episcopus, conf. Pelagius Pinto, conf. Alfonsus Guntadiz, conf. Gutier Ramiriz, conf.

Ciprianus Petriz, regis notarius, scripsit.

21

1162/02/24. Zamora.

Fernando II dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade de Rates.

B.- Tombo, f. 13rv.

Rex.- GONZÁLEZ, J.- *Regesta de Fernando II*, p. 368. SÁNCHEZ BELDA, L.- *Documentos reales de la Edad Media...*, doc. n.º 313.

CHRISTUS. Mvltiplex inuenit commodum scriptura ipsa est enim qui obliuionem expauit et memoriam inserit, ea propter ego Fernandus, Dei gratia Hyspaniarum rex, vobis Arie, abbati Sancti Justi, et omni conuentui monachorum ibidem Deo seruiencium, facio cartam donationis seu dacionis de hereditate mea quam habeo in terra Gentines villa uocitata Ratis quam mihi ex genealogia regali conuenit cum omnibus directuris et terminis antiquis, cum exitibus regressionibusque suis intus et extra quicumque iacenciam eius repperit; do eam vobis et concedo iure hereditario ob remedium anime mee et parentorum meorum ut habeatis, possideatis et ab hodie uestrum uelle faciatis et in reliquum. Quod siquis istum meum datum uiolare temptauerit pro ausu temeritatis a parte mea uel successores mei libras auri C exsoluat et maledictioni perhenniter incurrat et anatema semper fiat, amen.

Data carta apud Zamoram per manus episcopi domni Petri, regis cancellarii, svb era M CC, die VIº kalendarum martii, nathali sancti Mathie apostoli; hec uero carta regalis semper robur obtineat.

Ego Fernandus, Dei gratia Hyspaniarum rex, qui hoc facere iussi proprio robore conf.

Comes Ramirus, conf. Comes Petrus, conf. Comes Albarus, conf. Comes Fernandus, conf.

Petrus, Dei gratia minduniensium episcopus, conf. Johannes, luggensis episcopus, conf. Suarius, auriensis episcopus, conf. Stephanus, zamorensis episcopus, conf. Johannes, legionensis episcopus, conf.

Fernandus Poncius, alferez, conf. Poncius Minerue, conf. Fernandus Ruderigez, conf. Albarus Ruderigez, conf. Nunus Menedez, conf. // Aprilis, dompnus, conf.

Pelagius Infanctinus iussu episcopi domni Petri, regis cancellarii, scripsit et confirmat.

22

1143/08/25. Santiago de Compostela.

O arcebispo don Pedro Helias e o cabido de Santiago entréganlle ó mosteiro de Toxos Outos o lugar de Serantes e un tercio da vila de Vara, en S. Cosme de Outei-

ro, e a cambio reciben do cenobio varias propiedades nas terras da Maía e Noia e na cidade de Santiago de Compostela.

B.- Tombo, ff. 13v-14r.

Transcr.- RECUERO ASTRAY, M.; GONZÁLEZ VÁZQUEZ, M. e ROMERO PORTILLA, P.- *Documentos medievales...*, doc. n.º 98.

Rex.- SÁNCHEZ BELDA, L.- *Documentos reales de la Edad Media...*, doc. n.º 236.

Longeitate tempore fit vt ea que uera esse probantur nisi litterarum voce clarescant obliuionis nebula inposterum obfuscentur; quod circa ego Petrus, diuina gratia ecclesie Beati Jacobi archiepiscopus, vna cum canonicorum eiusdem loci conuentu, vobis abbati domno Martino monasterii Sanctorum Iusti et Pastoris omnique congregatoni uestre tam presenti quam future in presenti spontanea mente vno eodemque consensu partes facimus scripturam firmitatis et kartulam contramutationibus de hereditatibus nostris uocitatis Sarantes integrum cum omnibus suis adiunctionibus, directuris et appendiciis et prestationibus sicut nos et nostri antecessores eadem hereditatem iure hereditario libere ac firmiter possedimus per kartulam testamenti de Godo Aia et sorore eius in concilio roboratam; et de III^a de villa uocitata Vara cum omnibus bonis suis et et directuris quas uobis damus et firmiter confirmamus, que habent iacenciam in ripa Thamaris, territorio Gentinis, prope aulam Sancti Cosme de Aueterio, cum suis bonis omnibus eisdem villis competentibus per suos terminos et loca antiqua per ubi eas inuenire poteritis sicut in illis scripturis ueteribus resonat cum⁵ suis et proprietatibus quas uobis damus et pariter contramutamur pro aliis uestris hereditatibus quas nobis datis et libere possidendas traditis; id est in illa Ameia in villa Rouoredo Superiori et Inferiori omnem porcionem illarum hereditatum que fuerunt Pelagius Froylaz tam de auolencia quomodo et de ganancia eius quas habuit de filius eius Froyla Pelayz in particione cum fratribus et sororibus suis integras pro aliis hereditatibus quas fratres sui acceperunt, et ipse Froyla Pelayz dedit eas uestro monasterio per kartam testamenti; et ibidem ipsa eadem villa Rouoredo alio etiam magis Inferiori dati nobis omnem hereditatem que fuit de Froyle Adefonsiz et de fratribus suis tam de auolencia quomodo de ganancia similiter; et datis nobis uillam uocitatam Ualino que fuit eodem modo de Froyla Adefonsi et de fratribus suis tam de auolencia quomodo de ganancia eius; in terra de Nogia datis nobis uillam quam dicunt Merou quam dedit nuper Veremudus Petriz monasterio uestro Sanctorum Iusti et Pastoris per kartulam testamenti; et iuxta aulam Sancte Christine de Nogia similiter datis nobis uillam de Louio quam dedit comes domnus Fernandus Martino Anayaz dicto Regi et isdem Martinus Anayat dedit eam uobis et uestro monasterio; in terra de Neuar datis nobis hereditatem dictam Laranga que fuit de Gunterode Muniz et de Hermesenda

Muniz, et Guntero Muniz pro se et suprinis suis Arias Serrazenz postea dederunt eam sempiterno iure possidendam uestro monasterio. Quas supradictas hereditates cum omnibus bonis suis et populationibus et prestimoniis datis nobis sicut manent diuise et determinate et sicut resonat in illis ueteribus scriptis et diu in nostro iure permanserant quiete et in iure propinquorum et antecessorum uestrorum libere permanserunt ab omni integritate et uos simili modo habeatis liberas et quietas illam hereditatem supranominatam Sarantes et tercia de villa Vara et deinceps de eis omne uelle uestrum faciatis euo perenni. Insuper datis nobis // medietatem integram domorum et solii et platee et putei que fuerunt domni Petri Gudesendez et nostre ecclesie canonici quam ipse ad obitum suum per suam ordinationem monasterio uestro dari mandauit, que sunt site et edificate in vrbe Compostella prope aulam Beati Jacobi apostoli inter casas Pelagii Piquiti et cognatorum suorum, et ex alio latere penes domum Pelagii Gusendez, nostre ecclesie canonici. Siqua uero ecclesiastica⁶ persona quod credi dubium est contra hoc nostrum commutationis scriptum uenire presumpserit pariat uel pariamus uobis marcas C^m argenti et quod in calumpnia miserit duplatum et regie magestati VI^{ex} auri libras purissimi exsoluat, et hoc scriptum a nobis libenter editum ualidum semper obtineat tenorem.

Facta scriptura contramutationis et testamenti die VIII° kalendas septembris, sub era I^a C^a LXXX^a I^a.

Petrus, Dei gratia compostellane sedis archiepiscopus, hoc scriptum quod fieri iussit proprio robore confirmat; anno sui pontificatus V^o. Arias Martini, ecclesie archidiaconus et cuius prestamere erat, conf.

Ego Adefonsus, imperator Hispanie, hanc cartam confirmo et manu mea roboro et ad confirmationis huius tetimonium hoc signum meum scribi precipio (*Monogramma*: SIGNUM IMPERATORIS). Ego Berengaria, imperatrix, conf. Ego Sancius, imperatoris filius, conf. Ego Didacus Muniz, maiordomus imperatoris, conf..

Geraldus hanc confirmationem scripsit iussu imperatoris.

Pelagius Didaz, ecclesie Beati Jacobi canonicus et diaconus, conf. Cresconius, ecclesie Beati Jacobi canonicus et iudex, conf. Pelagius Gudesendiz, canonicus et subdiaconus, conf. Fernandus Ruderiquiz, canonicus et subdiaconus, conf. Martinus Ruderiquiz, diaconus et canonicus, conf. Petrus Aluitiz, diaconus et canonicus, conf. Adefonsus Petrici, ecclesie Beati Jacobi diaconus et canonicus, conf. Pelagius Abbas, eiusdem ecclesie archidiaconus, conf. Ciprianus, presbiter, ecclesie Beati Jacobi canonicus, conf. Ciprianus, ecclesie Beati Jacobi canonicus, conf. Et iudex Pelagius Cresconii, ecclesie Beati Jacobi canonicus, conf. Pelagius Petri, ecclesie Beati Jacobi canonicus, conf. Pelagius Munionis, canonicus, conf. Arias, canonicus Sancti Jacobi, conf. Pelagius Fredenandi, canonicus, conf. Petrus Pardus, cano-

nicus, conf. Petrus Prior, canonicus, conf. Gudesteus Romanci, canonicus, conf. Pelagius Aras, canonicus, conf. Ranemirus Pelaiz, canonicus, conf. Munio Pelaiz, canonicus, conf. Froyla Petri, uicarius, conf. Kaldos, canonicus, conf. Pelagius, cardinalis, conf.

Rudericus, abbas Antealtarium, conf. Martinus Pelaiz, presbiter et sacrista, conf. Michael Ueremuici, conf.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Johannes, ts. Arias, ts. Munio, ts. Didacus, ts. Fernandus, clericus Loci Sancti, qui uidi, notuit.

23

1143/08/25. Santiago de Compostela.

Pacto feito entre a Igrexa de Santiago e o mosteiro de Toxos Outos para que ámbalas dúas partes garden as cláusulas do documento anterior.

B.- Tombo, f. 14rv.

Era Mª C^a LXXX^a I^a et quotum VIII° kalendas septembris. Petrus, Dei gratia ecclesie Beati Jacobi archiepiscopus, vna cum canonicorum eiusdem loci conuentu, vobis abbati domno Martino monasterium Sanctorum Justi et Pastoris necnon omni congregationi monachorum tam presentibus quam secuturis uestri monasterium et uoci uestre, facimus pactum et placitum firmissimum in marchas C^m argenti roboratum ut semper deinceps habeatis liberam et quietam de omni partem hereditatam uocitata Sarantes cum omnibus adiunctionibus suis et directuris que est in ripa Tamaris et tercia de hereditate nuncupata Vara jure hereditario possidendas de quibus hodie coram omni concilio fecimus uel scripturam testamenti satis satis (sic) legittimam a nobis et omni conuentu pariter roboratam pro quibus uos dedistis nobis alias uestras hereditates et domos in vrbe compostellana sicut in nostra scriptura // resonat; et si aliquas scripturas inuenire alicubi potuerimus de supradictis hereditatibus Sarantes et Vara sine corrupto uel contradictione demus uobis paccatas, et nos quantas habemus traslationem ueteris uestri testamenti quod uobis damus cum hereditate Sarantes et tercia de villa Vara, tame<n> non faciamus uobis tortum cum hoc nouitio testamento, et uos non inquietetis nobis alias nostras hereditates que sunt in eodem testamento quas non damus uobis; et si inde aliter egerimus pariamus uobis penam placiti superius dictam et placitum semper maneat firmum.

Nos iamdicti in hoc placito manus nostras.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Johannes, ts. Fredenandus, clericus, qui notuit.

24

1173/03/—. Ciudad-Rodrigo.

Fernando II dóalle ó cabaleiro don Xoán Fróilaz Mariño a reguenga e a igrexa de S. Xián de Pereiriña, en Nemancos.

B.- Tombo, f. 14v.

Rex.- GONZÁLEZ, J.- *Regesta de Fernando II*, p. 427. SÁNCHEZ BELDA, L.- *Documentos reales de la Edad Media...*, doc. n.º 360.

CHRISTUS. In nomine Domini nostri Ihesu Christi, amen. Facta que pagine non traduntur facile a memoria elabuntur, ea propter ego domnus Fernandus, Dei gratia Hispaniarum rex, vna cum vxore mea domina regina domna Vrraca et cum filio meo rege domno Alfonso, do vobis Johanni Froyle dicto Marino illum regalengum dictum Perariam de Nemancos vt ab hac die et deinceps ipsum regalengum habeatis cum pratis, pascuis, montibus, fontibus, exitibus et ingressibus et cum omnibus directuris et pertinenciis suis ubi eas inuenire potueritis; et possideatis, vendatis, donetis, commutetis et totam uestram uoluntatem de illo faciatis et jure hereditario imperpetuum illud uobis et successoribus uestris habendum dono et concedo pro bono seruicio quod mihi fecistis. Et similiter do uobis ecclesiam prefati regalengi de Nemancos dictam Sanctum Julianum de Peraria cum toto ipso regalengo.

Siquis igitur de meo genere quam de alieno hoc meum uoluntarium factum infringere temptauerit iram omnipotentis De<i> et regis indignationem incurrat et cum Juda Domini traditore in inferno sit dampnatus et pro temerario ausu parti regie tres mille mor<a>bitinos persoluat et quod inuaserit uobis uel uoci uestre in quadruplum reddat; et hoc scriptum semper maneat firmum.

Facta carta apud Ciuitatem Roderici, mense marcii, era M^a CC XI^a; regnante illustrissimo rege domno Fernando Legione, Extremadura, Gallecia et Asturiis.

Ego domnus Fernandus, Hispaniarum rex, hoc scriptum quod fieri jussi proprio robore conf.

Comes vrgellensis, domini regis maiordomus, domina<n>s in Toronio et Limia, conf. Comes Gomez in Trastamar, conf. Fernandus Ruderici tene<n>s tures Legionis, conf. Comes Gomez Castellanus, conf. Guter Gutteri, signifer regis, conf. Johannes Arie, conf.

Petrus, Dei gratia salamantinus episcopus et compostellane ecclesie uenerabilis electus, conf. Johannes, Legionis episcopus, conf. Adam, auriensis episcopus, conf. Johannes, lucensis episcopus, conf. Rabinadus, minduniensis episcopus, conf. Petrus, cauriensis episcopus, conf.

Ego Petrus Iohannis, domini regi notarius, scripsi et confirmo.

25

1165/06/26

1187/—/—. León.

Fernando II dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa reguenga de Otero de Rey, no bispado de León. A doazón foi posteriormente confirmada por Afonso IX.

B.- Tombo, f. 15r.

Rex.- GONZÁLEZ, J.- *Regesta de Fernando II*, p. 401.

In nomine Domini nostri Ihesu Christi, amen. Catholicorum regum decet celsitudinem sancta loca ac religiosas personas diligere et uenerari et eas largis ditare muneribus atque in prediis et possessionibus ampliare, ea propter ego domnus Fernandus, Dei gratia Hispaniarum rex, vna cum vxore mea regina domna Vrraca per scriptum donationis firmissimum imperpetuum ualiturum, dono Deo et monasterio Sancti Justi de Tribulis Altis et uobis domno Ruderico abbati eiusdem loci atque successoribus uestris illum meum regalengum quod habeo in Oucteyro de Rege, villam illam uidelicet que uocatur Naua de Rege. Istam siquidem villam dono uobis et uestro monasterio pro remedio anime mee et parentum meorum ut ab hac die et deinceps habeatis illam cum omnibus suis directuris iure hereditario cum casas, agris, uineis, ortis, pratis, pascuis, montibus et fontibus quomodo concluditur per suos terminos antiquos, scilicet per cimam de ualelus de contra Melgar et per cimam de plano qui diuiditur cum hereditate de Melgar et per uineas de plano de Gosendos de Tabaraos et per uallem de Fornos et per terram de Pelagio et per Castellanos et per uallem de Monte et inde contra Rebolar et per pratum de Rege et per Cauenas et per portellum de contra Sanctum Justum et per Sanctum Stephanum quomodo uenit ad ecclesiam Sancti Iohannis. Istam villam sicut ita determinatam concedo uobis ut possideatis eam, uendatis, donetis, commutetis et omnem uoluntatem uestram de illa faciatis.

Siquis igitur tam de meo genere quam de alieno hoc meum uoluntarium factum irrumperere temptauerit, iram Dei omnipotentis et regiam indignationem incurrat et cum Datan et Abiron, quos uiuos terra obsorbuit, in inferno penas luat et pro temerario ausu parti regie C libras auri persoluat et quod inuaserit uobis et uoci uestre in quadruplum reddat; et hoc scriptum semper maneat firmum.

Facta carta donationis VI° kalendas julii, sub era I^a CC III; regnante rege domno Fernando in Legione, Extremadura, Gallecia et Asturias.

Ego domnus Fernandus, Hyspaniarum rex, una cum uxore mea regina domna Vrraca hoc scriptum quod fieri iussi proprio robore confirmo.

Comes urgelensis et maiordomus regis, conf. Comes Poncius, dominans in Legione, conf. Comes Petrus, dominans in Asturiis, conf. Comes Ramirus, dominans in Berez, conf. Comes Rodericus, dominans in Sarria, conf. Gumez Gunsalui, dominans in Trastamar, conf. Ramirus Poncii, signifer regis, conf.

Martinus, Dei gratia compostellane ecclesie episcopus, conf. Johannes, lucensis episcopus, conf. Petrus, auriensis episcopus, conf. Johannes, legionensis episcopus, conf. Fernandus, astoricensis episcopus, conf. Stepahnus, zamorensis episcopus, conf. Petrus, salamantinus episcopus, conf. Gunsaluus, ouetensis episcopus, conf. Suarius, cauriensis episcopus, conf.

Rodericus, archidiaconus, cancellarius regis. Petrus de Ponte, notarius. Pelagius Got. scripsit.

Petrus, ts. Johannes, ts. Martinus, ts. Didacus, ts. Rudericus, ts. Suerius, testes.

Ego Adefonsus, Dei gratia Legionis rex, hoc scriptum quod pater meus bone memorie rex donus Fernandus fieri iussit, laudo et concedo et propria manu confirmo apud Legionem sub era M^a CC^a XX^a V^a.

26

1198/08/04. Otero de Rey (Val de Saz).

Gonzalo Pérez, abade de Husillos, dóalle ó mosteiro de Toxos Outos o tercio da súa herdade en Nava de Otero del Rey, no bispado de León.

B.- Tombo, f. 15v.

In nomine incircumscripti Dei Patris uidelicet et Filii et Spiritu Sancti, amen. Pateat presentibus et futuris quod ego Gundisaluus Petri, nepos comitis Poncii et comitisse Stephanie, filius Petri Garsie de Leetma et Sancie Poncii, abbas Dei gratia fusellensis ecclesie, amore Dei omnipotentis et pro animabus auorum et parentum meorum nec non in peccatorum meorum remissione, facio cartam donationis vobis domno Petro, abbati Sancti Justi, et conuentui eiusdem loci de tercia parte hereditatis quam habeo in Naua de Oteros de Rex imperpetuum ualitura, hoc cum adiecto ut lis que inter me et uos super possessionibus predictae uille actenus uertebatur a modo sopiatur et cesset votum si uos uel aliquis successorum uestrorum causam huius litis super iamdictis possessionibus uolueritis suscitare amittis ius quod impredicta domo uel hereditate et possessio huius donationis ad me uel mihi in hereditatem succedentes absque omni contradictione libere reuertatur nec super hoc uobis copiam iudicalem decetero retinere possitis. Sane hoc idem de me ipso adicio si contra istam donationem uenire uolueris uel aliquis ad quem post obitum meum hereditas quam habeo in sepedicta Naua transibit aliud adtemptare uoluerit perdam et ipse similiter ius quod ibi habeo et ad uos penitus conuertatur. Igitur hereditatem dictam superius dono uobis et concedo tali pacto uidelicet ut ex hac die et deinceps de iure meo sit remota et abmisa et uobis confirmata. Siquis ex progenie mea siue ab extranea hoc scriptum infringere uoluerit sit maledictus et

excommunicatus et cum Datham et Abirom, quos uiuos terra obsorbuit, penas in inferno luat seussimas, et insuper quantum inquietauerit duplet et regie potestati mille aureos persoluat et careat uoce et hoc scriptum usque imperpetuum maneat ualiturum.

Facta carta sub era M^a CC^a XXX^a VI^a, pridie nonas augusti; regnante rege Adefonso cum regina Berengaria in Legione, Gallecia et Asturiis, Stremadura. Manrico existente in Legione. Turres Legionis tenente Petro Roderici de Quinones. Fernando Garsie maiordomo regis et tenente Valencia. Signifero regis Munio Roderici.

Ego Gundisaluuus Petri, iam supradictus abbas fusellensis ecclesie, hanc cartam quam fieri iussi propriis manibus roboro et confirmo et signum facio.

Qui presentes fuerunt de Curuellis: domnus Petrus, presbiter, conf. Michael, conf. Petrus Martini, conf. Martinus Petri, conf. Domnus Didacus Familiaris, conf. Domnus Stefanus, conf.

Qui presentes fuerunt de Naua: domnus Petrus, presbiter, conf. Baraton, conf. Domnus Iulianus, conf.

Qui presentes fuerunt de Naua de Iuso: Michael, presbiter, conf. Martinus Martini, conf. Johannes Petri, conf.

Qui presentes fuerunt de Sancto Justo: Didacus, presbiter, conf. Domnus Veremudus, conf. Petrus Fernandi, conf.

Petrus, ts. Dominicus, ts. Johannes, ts.

Petrus Martini, notarius domni Gundisalui, conf. (*Signum*)

27

1142/03/26. Val de Saz.

O conde Poncio de Cabrera e maila súa muller dóanlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Pobladura, no termo de Valdesaz, no bispado de León.

B.- Tombo, ff. 15v-16r.

Dignum nanque est principibus ac Deum timentibus loca sancta construe-
re, alere, fouere ac defendere quatinus serui Dei illum orantes peccata relaxentur
per eorum preces; igitur in Dei nomine, ego Poncius Geraldí Cabrerensis cum
uxore mea Maria Fernandiz donamus Domino Deo eiusque Genitricis et ecclesie
Sancti Iusti de Toges Otos famuli Dei ibi Deo deseruientibus pro redemptione
anime mee ac matris mee uel // parentum nostrorum ipsam nostram hereditatem
quam habemus uel habere debemus in villa quod dicitur Pobladura in terminum
de Val de Salze; sic damus spontanea mente predicto loco iamdicta hereditatem
cum exiis et regressis suis ab omni integritate cum hominibus qui ad nos pertinent
et finnis illic permanentibus qui sunt modo uel in futuro erunt in ipsa nostra por-

cione cum domibus edificatis ac casualibus, terris, vineis, ortos, lineares, molinis ac molendinariis, aquis et caput aquis, fontanis, paludibus, pasquis, montibus, garricis, petris, saxis, arbores pomiferis et inpomiferis, cum uno parilio bouis quod ibi habemus et cum semente; sic damus prenominata hereditate cum omnibus uocibus quod ibi habemus uel ibi habere debemus ut hodie et deinceps de nostro iure sit abrasa et in illorum dominio et potestate sit tradita. Si uero quod absit nos aut aliqua persona magna uel parua qui contra hanc cartam donationis irrumpere uenerit in quadruplo componatur ac iram Dei inueniat et cum Iuda Scarioth maledictus et excommunicatus nec non cum Datam et Abirom in infernum perpetualiter dampnetur.

Que est facta VII kalendas aprilis era Mª C^a LXXX^a. Regnante imperator Adefonsus cum sua vxore domina imperatrice Berengaria in Lione et Toletu. Maior domino imperatoris Diago Moniz. Episcopo in Lione Iohannes.

Poncius Geraldus cum uxore sua domna Maria Fernandi qui hanc cartam donationis laudamus et conroboremus.

Petrus Sancii, maior domino Poncii, conf. Iohannes de Tolosa, confirma. Petrus Rodriguez, conf. Sancius Ordoniz, conf.

Raimundus, sacerdos, Poncii capellanus, notuit die et anno quo supra. (*Signum*).

28

1241/11/01.

Domigo Eáns, monxe e procurador do mosteiro de Toxos Outos, fai un cambio con don Muñiz e dona Inés na vila de Pobladura de los Oteros, no bispado de León.

B.- Tombo, f. 16r.

In Dei nomine, amen. Sub era M^a CC^a LXX^a VIII, kalendas nouembris. Conocido sea por este escrito a los que son et a los que an de venir que io Domingo Iohannes, monge et procurador del abad et del conuento de Sancti Iusto de Tojos Altos, fago concambia co don Muniz et cum sua muler donna Ygnes de I orto et de sua era que el auia cabessas casas de Sancti Iusto assi como la ele tenia tapiado et por esto damos a el i a sua moler vn solo sobre la fonte entre la casa de Gotier Moniz et de los de Sanual; habet otro solo que iaz sobre la casa de Alfonso Aluarez v tenia ele seu muradal; habet I orto que iaz entrel riego el orto de Sannoual; habet I pinco que iaz entrel riego e la carrera que uen por la uega et dos maraudis mas.

Firmas: Ysidro Garcia, caualero de Val de Salze. Martin Perez, presbiter de Masela. Don Micael de Villa Noua de Rodrigo Abril. Esteuan Gerrero. So ermano

Don Pasqual. Don Garcia et so padre Joham de Melgar. Johannes, capellan. Don Facundo et so ermano don Martino. Don Ysidro et so ermano Domingo Ysidrez. Johan Marcos et Domingo Ouelero.

Siquis homo hoc scriptum fregerat sid maleditus et escumunigado et peytet a uobis in de coto C mor.

Petrus Ysydrez qui notuit.

29

1250/02/—.

María Muñiz véndelle a don Diego Gómez e á súa muller, dona Maior Afonso, toda a súa herdade en Pobladura.

B.- Tombo, f. 16rv.

In Dei nomine, amen. Ego Maria Muniz, muier que fu d'Alfons Alvarez, fago carta a uos dono Diego Gomez et a uostra muler dona Maor Affonso de quanta herdad habemos en Pobladura de Coto ya habemos auer con exidas ya con entradas et recibimos de vos en prezo L mrs. et in roboracione quantum nobis placuid et uobis; que uos fagades de ipsa heredad elo que uos quesierdes por chamadas. Se dalguno home este escripto quisiere quebrantar sea maldito et descumungado et peche a uos en coto C mrs. et aia dela uoz ya ipsa eredad dupled uobis en tal lugar ho en maior.

Facta carta in mense febrero, era M^a CC^a LXXX^a VIII^a. Reynando el re don Fernando en Leon, ya en Castilla conna reina dona Johana. Tenendo Valencia Rui Gunzaluez Girom; tenendo essa // mota Fernan Gunzaluez. In sede legionensis episcopo Munio Alvarez.

Ego Maria Muniz, muger que fu de Alfonso Alvarez, esta carta que mandemos fazer con nostras manos e la roblamos et sinal fazemos.

Qui presentes fuerunt: do<n> Yuanes, clerigo. Don Esteuam. Don Pascual. Domingo Perez. Domingo Yuanes. Domingo Oueyero. Don Bertholame. Juan Perez. Dominicus Ysidri notuit. (*Signum*).

30

1243/01/—.

Domingo Eáns, monxe e procurador do mosteiro de Toxos Outos, concédelle a dona Cecilia toda a herdade que o cenobio ten en Pobladura durante a vida desta,

polo cal a dona entregaralle anualmente ó mosteiro a metade do que labre e crie. Pola súa banda, a dona dóalle ó mosteiro unha terra e unha viña que lle eran disputadas polo cenobio, queda con elas tamén durante a súa vida e pagaralle a metade do produto ó mosteiro. A dona só deixará as terras no caso de que vaia facerse cargo delas un monxe de Toxos Outos e, entón, conservará a terra e a viña doadas, que pasarán ó mosteiro ó morrer esta.

B.- Tombo, ff. 16v.

Svb era M^a CC^a LXXX^a I^a, eno mes de genero. Conocida cosa sea a todos por este escripto que yo Dominguo Eanes, monge et procurador del abat et del conuento de Sant Justo, por mandado et por otorgamiento del abat et del conuento, damos et otorgamos a uos donna Çezilia a tener por en toda uuastra uida quanta heradat nos auemos en Pobladura et en so termino; et esta heradat deuedes a laurar my biem et dar al monesterio toda la mitat, et de quanto hi criardes dar al monesterio otrosi la mitat. Et esta heradat non uos emos poder de la toller por ome enno mundo fora se quisiermos meter hi nostro monge pora morar; et yo donna Çezilia et myos fiyos emos dauer tota nostra heradat en saluo uquier que la amos et non dar dela nada al monesterio; et yona Çezilia damos cum nostros fiyos vna tierra et una vinna que emmos en Pobladura por alma de don Ysidro al deuandicho monesterio. Et la uinna jaz Albrunales et determinasse assi: de la primera parte vinna de Sam Iusto, de la otra parte vinna de Domingo Perez. E la terra jaz eno ual de la uega et ye assi determinada: de la primera parte tyerra del monasterio de Sam Justo que fu de Domingo Fernandez, de la otra parte tierra de Domingo Clementez, esta tierra como ua desde la zerrelina ata la tierra de Domingo Ysidrez. Esta vinna et esta tierra a de tener donna Çezilla en toda sua uida et dar al monesterio ela miat del que hi ouiere cum esta otra heradat. Et yo Domingo Eanes, deuandicho procurador, quito de parte del monesterio a Ysidro et a todas suas cosas de quantas demandas auia el monesterio contra el por esta tierra et por esta vinna; et se por auentura uenier monge o frade de Sam Justo pora morar en esta heradat de Pobladura dona Çezilia ha de tener ela uinna et esta tierra en sua uida et dar al monge o al frade que uenier vna jantar cada anno et a finamiento de donna Çezilla deue aficar esta tierra e esta uinna eno deuandicho monesterio.

Qui presentes furon: Don Bartholome, clerigo. Don Garcia, clerigo. Esteuan Guerrero. Don Pascual. Pedro Martiniz. Domingo Pedrez. Don Martin. Don Fagun.

E la parte que esto non atendar assi como diz en esta carta peche a la otra parte L^a mrbs., et este feyto permanezca firme.

Affons qui notuit.

31

1243/01/—.

Estevo Guerrero e maila súa muller dóanlle ó mosteiro de Toxos Outos unha terra en Morilla de los Oteros, que terán durante a súa vida.

B.- Tombo, ff. 16v-17r.

In Dei nomine, amen. Ego Esteuam Guerrero et uxor mea domna Dominga facimus cartam de donacion al monesterio de Sam Justo de terra quam habemus in termino de Moriela, in loco pernominato Carera de Matiela; et est bene terminata: de prima parte terra de don Facunt, de la segunda et de la terciã et de la quarta terras de Sancta Maria; vt faciatis de inde quicquid uolueritis euo perhenni. Siquis igitur hanc cartam frangere uoluerit sid maledictus et excommunicatus et pectet uobis in coto XXX^a morabitanos et careat uoce et ipsa terra duplet in tali loco uel meliori.

Facta carta in era M^a CC^a LXXX^a prima in mense ianero. Reynant regina Beringaria in Ualencia. Tenente Valencia et ipsa mota Alfonso Perez. Vilicus eius Martinus Parayso. In sede legionensis, electo Munio Aluarez.

Ego Esteuan Guerrero et uxor mea domna Dominga hanc cartam quam fieri iussimus // manus nostras roboramus et signum facimus.

Qui presentes fuerunt et uiderunt: Don Bertolame, presbiter, conf. Don Pasqual, conf. Joham Marcos, conf. Domingo Yuanes, conf. Dominico, presbiter, conf. Dominico Ysidret, conf. Don Facunt, conf. Domingo Perez, conf.

Esta terra emmos nos yo don Esteuan Guerrero et mia moler donna Dominga emosla de tener por nostra uida he ha nostro finamiento fincar eno monesterio.

Petrus Ysidorus notuit (*Signum*).

Johannes, ts. Petrus, ts. Dominicus, ts.

32

1157/10/09.

O conde Rodrigo Pérez fai un pacto co mosteiro de Toxos Outos no que promete non molestar ó mosteiro na súa posesión de Gomariz, pois xa o rei lle doou a cambio dela a metade de Caneda e mais catro casais, recoñecendo tamén a xusta doazón feita ó cenobio por Fernando II e Afonso VII.

B.- Tombo, f. 17r⁷.

Rex.- GONZÁLEZ, J.- *Regesta de Fernando II*, p. 345.

Gomariz.

Qvoniã memoria hominum cito preterit et cito transit, ideo quod firma esse uolumus et imperpetum stabilia litterarum uinculis alligare debemus; ea propter ego comes Rodericus Petri facio placitum simul et agnitione vobis abbati Arie et monachis Sancti Justi de illa villa de Gomarit cum omnibus terminis suis pro qua dominus meus rex Fernandus dedit mihi in concambium medietatem de Canedo et quatuor casales, III in Ribela et unum in Sancto Laurencio; facio inquam uobis agnitionem in duplum prefate ville ut nunquam pro ea uos impetam aut calupnem ego aut uxor mea aut aliquis de genere meo aut alius in uoce mea nec unquam uos inde impetam aliquo modo sed semper eam libere monasterium Sancti Justi possideat et quiete sicut dominus noster rex Fernandus legionensis eam uobis per legitimam cartam donat atque concedit et pater suus clarissimus imperator Hyspaniarum Adefonsus eam Deo ac beato Justo pro remedio anime sue dederat. Siquis uero de meo uel alieno genere contra hanc bonam et gratuitam agnitionem ueniens iniuriam seu molestiam super uilla memorata uel aut successoribus uestris quo quomodo intulerit duplum illius monasterii Sancti Justi pectet et pro ausu temerario iram omnipotentis Dei incurrat et regie ulcioni subiaceat.

Ego comes Rodericus Petri hanc kartam quam fieri iussi propria manu roboro atque confirmo.

Facta carta sub era I^a C^a LX^{la} V^a et quotum VII idus octobris; anno quo Adefonsus, clarissimus imperator, uiam est ingressus uniuerse carnis et cepit regnare filius eius Fernandus in Legione et Gallecia.

Ego Martinus, Dei gratia compostellanus archiepiscopus, conf. Ego Petrus, uallibriensis episcopus, conf. Ego Petrus, auriensis episcopus, conf. Ego Johannes, legionensis episcopus, conf. Ego Nauarrus, salamantinus episcopus, conf. Ego Stephanus, zamorensis episcopus, conf. Ego Petrus, ouetensis episcopus, conf. Ego Johannes, lucensis episcopus, conf. Ego Suerius, cauriensis episcopus, conf. Ego Ysidorus, tudensis episcopus, conf. Ego Fernandus, astoricensis episcopus, conf. Ego Pelagius, abbas Celle Noue, conf. Ego Petrus, abbas Antialtaria, conf.

Ego Adefonsus, rex portugalorum, presens fui et conf. Ego comes Poncius, maiordomus regis, conf. Ego comes Petrus in Asturiis, conf. Ego comes Ramirus, conf. Ego comes Osorius, conf. Ego comes Gunzaluus, conf. Ego Aluarus Roderici, conf. Ego Vela Guterriz, conf. Ego Poncius de Minerba, conf. Ego Pelagius Curuus, conf. Ego Menendus Bregancia, alferes regis, conf. Ego Varella, conf. Ego Osorius

⁷ Folio 17v en blanco.

Iohannis, conf. Ego Nuno Fernandi, conf. Ego Fernandus Oduarii, conf. Ego Petrus Bazacus, conf.

Petrus Gacom, cancellarius regis, qui hoc scripsit et confirmat.

33

1232/02/17. Santiago de Compostela.

Fernando III confirmalle ó mosteiro de Toxos Outos as acoutacións de S. Xusto de Toxos Outos (doc. n.º 5) e de S. Cristovo de Arzón (doc. n.º 7), feitas por Afonso VII.

B.- Tombo, ff. 18r-19r.

Transcr.- GONZÁLEZ, J.- *Reinado y diplomas de Fernando III*, Córdoba, 1980, doc. n.º 398.

Rex.- SÁNCHEZ BELDA, L.- *Documentos reales de la Edad Media...*, doc. n.º 667.

Hic incipiunt priuilegia regis domnus Fernandus ultimi.

(F. 18r.- MINIATURA QUE REPRESENTA A FERNANDO III).

CHRISTUS. Per presens scriptum tam presentibus quam futuris notum sit ac manifestum quod ego Fernandus, Dei gratia rex Castelle et Toleti, Legionis et Galletie, inueni priuilegia a serenissimo proauo meo imperatore edita et ab illustrissimo patre meo rege dompno Adefonso postmodum confirmata quorum tenor talis est:

In nomine sancte Trinitatis, Patris et Filii et Spiritus Sancti, amen. Cassa equidem et debilis est potestas que per diuinam non est gratiam roborata quam reuerentia feliciter adipisci credimus si sacro sancta loca personasque religiosas dignis honoribus largis beneficiis gratisque muneribus amplificemus, decorem enim domus sue dilexit Deus et in eius cultoribus gloriari noscitur liqueat igitur omnibus quod ego Adefonsus, Dei gratia Hyspaniarum imperator, una cum coniuge mea imperatrice domna Berengaria facio tibi abbati domno Petro monasterii Sancti Iusti de Togis Altis omnique conuentui monachorum tam presencium quam futurorum in eodem loco soli Deo seruientium cautum de eodem monasterio imperpetuum ualiturum per suos terminos, uidelicet per caput Montis Alti et inde per lacunam de Loania et per illas mamolas de Caballo Sicco et per alias mamulas de Elsende et per nemus Auelanedi, et de alia parte per illum parietem antiquum qui uadit contra agrum de Dea qui diuidit terminos huius monasterii et terminos Sancti Pelagii de Lauar et per Togios Altos et per aliud nemus de Laamir, et inde per terminos Sancti Martini sicut uadunt usque ad castellum de Luania et inde ad Villare de Anta

et inde ad capud Montis Alti. Cauto prefatum monasterium per suos terminos et omnes hereditates quas nunc habet uel acquirere poterit in futurum ubicumque fuerint. Similiter cauto ut nullus eas decetero inquietet uel ei malum irroget. Ceterum monasterium ipsum meo auxilio et consilio fundatum et res uniuersas quibus subsistat abbatem, uidelicet Petrum, aliosque illustres uiros et in curia mea emeritos quos constructioni predicti loci sub regula sancti Benedicti denuo pugnare uolentes adiuuo et ad petitionem eorum in cunctis faueo ceterosque successores suos sub tuitione et defensione mea recipio. Sed et hoc monasterium suosque incolas consulente et consentiente domno Didaco, compostellane sedis archiepiscopo, una cum consensu omnium canonicorum eiusdem sedis in cuius territorio iamdictum cenobium construitur, tali libertate dono ut nullius deinceps potestati tam seculari quam ecclesiastice subiaceant nulli loco, nulli monasterio, nullique persone alterius monasterii unquam // obediant nisi sancte Romane sedi. Que ut liberi diuini famulatibus ibi degentes insistant ab omni iurisdictione episcoporum imperpetuum absoluimus ut ad nullam que sua sunt cogantur preter episcopalia, id est sacros ordines olei et sacrationem et abbatis benedictionem ad concilium uero et ad signodum episcoporum nisi pro sola fide eis uenire liceat. Constituto etiam et confirmo ut commorantes homines in hereditatibus et prediis huius cenobii nemini vnquam respondeant de fossadaria \aut fazendaria/ neque de furto, neque de homicidio, neque de rapso, neque aliqua calumpnia uel foro regio nisi abbati uel illis qui eiusdem monasterii procuracionem tenuerint. De omnium etiam portatico per totum meum regnum excuso ad idem monasterium, res suas uenturas uel ab ipsis fratribus in partes alias latas et ad quamcumque partem uoluerint securi et in pace transeant per totum imperium meum quicumque ad istud monasterium pertinuerint.

Item: Quam ea que a regibus donantur siue conceduntur oportet ut litterarum testimonio confirmentur, qua propter ego Adefonsus, Dei gratia Hyspaniarum imperator, una cum coniuge mea imperatrice domna Berengaria, ob remedium anime mee et parentum meorum Deo omnipotenti et sancte Marie semper virginis et Sancto Christofo de Derzone et priori eiusdem monasterii, Pelagio Petri, et monachis ibidem sub regula sancti Benedicti et Deo seruiantibus tam presentibus quam etiam perpetuo succedentibus, facio cautum per scripturam donationis uidelicet per terminos de riuulo Tamaris et inde in circuitum de Carualido et lacum eiusdem Tamaris, et inde ad foueam Serpentis, et inde in directum per sumitatem montis usque super Jalles, et inde ad brantias de riuulo Eze, et inde ab ipso riuulo Eze usque quo cadit in Tamare. Sic dono atque concedo istum cautum huic monasterio et sancte congregatoni eiusdem ut nullus sayo uel uicarius regis seu alicuius potestatis non sit ausus ab hodierno die in antea intrare infra hos terminos pro aliqua calumpnia seu fazendaria uel fossadaria aut pro pignore nisi per manum prioris seu abbatis eiusdem monasterii.

Et ego prenominatus rex Fernandus una cum uxore mea Beatrice regina et cum filiis meis Alfonso, Fraderico, Fernando, Henrico et Philipo, supradicta priui-

legia aprobo, roboro et confirmo mandans et firmiter statuens quod perpetuo et inuiolabiliter obseruentur; et hec mee confirmationis pagina rata et stabilis omni tempore perseueret. Siquis uero hanc cartam infringere seu in aliquo diminuere presumpserit iram Dei omnipotentis plenarie incurrat et regie parti mille aureos in cauto persoluat et dampnum super hoc illatum prefato monasterio restituat duplicatum.

Facta carta apud Sanctum Jacobum XVII° die februarii, era M^a CC^a LXX^a.

Et ego prenominatus rex Fernandus regnante in Castella et Tolledo, Legionne et Gallecie, Badalocio et Bahecia hanc cartam quam fieri iussi propria manu roboro et confirmo.

Rodericus, Toletane sedis archiepiscopus, Hispaniarum primas, confirmat. Infans dompnus Alfonsus, frater domini regis, confirmat. Bernaldus, compostellane sedis archiepiscopus, confirmat. Mauricius, burgensis episcopus, conf. Tellus, palentinus episcopus, conf. Lupus, segontinus episcopus, conf. Bernaldus, segobiensis episcopus, conf. Johannes, calagurrensis episcopus, conf. Dominicus, abulensis episcopus, conf. Gunzaluus, conchensis episcopus, conf. Ecclesia placentina, conf.

Aluarus Ruderici, maior merinus in Castella, confirmat. Aluarus Petri, conf. Rodericus Gunzaluez, conf. Garsias Fernandiz, conf. Guillelmus Gunçalui, conf. Tellius Alfonsi, conf. Didacus Martini, conf. Gunçaluus Gunçalui, conf. Alfonsus Suarez, conf.

Johannes, oxeniensis electus, domini regis cancellarius, confirmat. Johannes, ouetensis episcopus, conf. Rodericus, legionensis episcopus, conf. Nunius, astoricensis episcopus, conf. Martinus, zamorensis episcopus, conf. Martinus, salamantinus episcopus, conf. Michael, lucensis episcopus, conf. Laurencius, auriensis episcopus, conf. Michael, ciuitatensis episcopus, conf.

Rodericus Gomez, conf. Rodericus Fernandiz, conf. Remirus Froylaz, conf. Didacus Froylaz, conf. Rodericus Frolez, conf. Petrus Poncii, conf. Fernandus Iohannis, conf. Pelagius Arie, conf. Lupus Didaci de Faro, // alferz domini regis, confirmat. Garsia Fernandi, maiordomus domini regis, conf. Sancius Pelagii, maior merinus in Gallecia, confirmat. Garsias Roderici, maior merinus in Legionne, confirmat.

Petrus Martini iussu predicti cancellarii scripsit.

34

1232/02/19. Santiago de Compostela.

Fernando III confirmalle ó mosteiro de Toxos Outos as exencións outorgadas por Fernando II e a doazón da reguenga de Cando, feita por ese mesmo rei (docs. n.º 13 e n.º 14).

B.- Tombo, f. 19rv.

Transcr.- GONZÁLEZ, J.- *Reinado y diplomas de Fernando III*, doc. n.º 401.

Rex.- SÁNCHEZ BELDA, L.- *Documentos reales de la Edad Media...*, doc. n.º 669.

CHRISTUS. Per presens scriptum tam presentibus quam futuris notum sit ac manifestum quod ego Ferrandus, Dei gratia rex Castelle et Tolleti, Legione et Gallecie, inueni priuilegia a serenissimo auo meo domino rege Ferrando et ab illustrissimo patre meo domino rege Alfonso postmodum confirmata quorum tenor talis est:

In nomine sancte et indiuidue Trinitatis, Patris et Filii et Spiritus Sancti, amen. Ea que intentio nostra diuina cum presentia curie statuit et statuta confirmauit nec in posterum obliuioni tradantur scripto mandari decreuimus. Catholicorum regum est sancta loca personasque religiosas largis ampliare beneficiis et pro earum meritis amplis dictare muneribus; qua propter ego rex Ferrandus una cum filio meo rege Adefonso patris mei Adefonsi bone memorie imperatoris sequens uestigia monasterium Sancti Iusti de Togis Altis in heremo Dei amore tam donis quam dignitatibus exaltare studuit omnia quecumque alii uel ipse dederint concedendo laudo et confirmo per quam sancte Marie uirginis et sanctorum Iusti et Pastoris et aliorum omnium gratiam recognoscam in terris qua meritum donationis promereri desiderio in celis. Recipimus igitur totum ipsum monasterium nec non et res uniuersas quibus continetur abbatem Petrum scilicet et monachos tam presentes quam futuros sub regula sancti Benedicti in eo monasterio intuitione et nostra defensione recipimus omnes hereditates quas nunc possident et in futuro possidebunt ut decetero nullus eas inquietet uel eis malum faciat; recipimus et uniuersos homines suos qui in monasterio hereditatibus morantur seu moraturi sunt quod amplius non respondeant alicui de furto, homicidio, de rauso, fazendaria aut fossadaria seu de aliqua calumpnia uel foro regio debito aut seruicio quo alii nobis homines tenentur respondere nisi tantum abbati suo uel priori uel illis qui res monasterii de illorum mandato tenuerint. Preterea facimus cartam donationis imperpetuo ualituram ipsi monasterio et abbati dilecto et uenerabili fidei nostro dompno Petro et omnibus suis monachis tam presentibus quam succedentibus scilicet quod ab hac die non sit aliquis ausus in meo regno tam per mare quam per terras de suis rebus quascumque secum tulerint pedagium accipere sed res et omnes sui homines transeant securi et quieti quacumque parte mei regni ire et transire uoluerint. Has autem donationes facimus imperpetuum ob remedium animarum nostrarum et parentum nostrorum omnium quod deinceps non quis audeat nec ecclesiastica seu layca persona potens uel inpotens, sagio regis uel maiorinus qui hoc monasterium uelit molestare seu de suo aliquid accipere uel super illud aliquam potestatem demandare; sed monasterium abbas, fratres et omnes homines ipsius monasterii sint liberi ab omni inquietatione et quieti. Et illam eadem libertate eis indulgemus quam patres nostri imperatoris munificencia in suo testamento contulit et colata confirmauit.

Item: In nomine Domini nostri Ihesu Christi, amen. catholicorum regum decet celsitudinem sancta loca ac religiosas personas diligere et uenerari et eas largis dictare muneribus adque imprediis et possessionibus ampliare; ea propter ego domnus Fernandus, Dei gratia Hyspaniarum rex, una cum uxore mea regina // domna Vrraca, per scriptum donationis firmissimum imperpetuum ualiturum do Deo et monasterio Sancti Justi et vobis abbati dompno Petro atque successoribus uestris illum meum regalengum quod habeo in terra de Intinis, uidelicet Cando integro vt ab hac die et deinceps prefatum regalengum habeatis cum pratis, pascuis, montibus, fontibus, riuus, molendinis, arboribus, petris et cum omnibus directuris suis uel cum flumine Tamar de Luero usque in Merou quantum habeo uel habere debeo, et possideatis, uendatis, donetis, conmutetis et omnem uestram uoluntatem de illo faciatis iure hereditario imperpetuum habendum dono et concedo pro remedio anime mee et parentum meorum.

Et ego prenominatus rex Ferrandus una cum uxore mea Beatrice regina et cum filiis meis Alfonso, Fraderico, Ferrando, Henrrico et Philippo, supradicta priuilegia approbo, roboro et confirmo mandans et firmiter statuens quod perpetuo et inuiolabiliter obseruentur sicut melius fuerunt obseruata in tempore mortis patris mei. Et hec mee confirmationis pagina rata et stabile omni tempore perseueret. Siquis uero hanc cartam infringere seu in aliquo diminuere presumpserit iram Dei omnipotentis plenarie incurrat et regie parti mille aureos in cauto persoluat et dampnum super hoc illatum predicto monasterio restituat duplicatum.

Facta carta apud Sanctum Jacobum XVIII° die februarii, era M^a CC^a LXX^a.

Et ego prenominatus rex Ferrandus regnans in Castella et Tolleteo, Legione et Gallecie, Badalocio et Bahecia hanc cartam quam fieri iussi propria manu roboro et confirmo.

Rodericus, tolletane sedis archiepiscopus, Hyspaniarum primas, confirmat. Infans dompnus Alfonsus, frater domini regis, confirmat. Bernaldus, compositellane sedis archiepiscopus, confirmat.

Mauricius, burgensis episcopus, conf. Aluarus Petri, conf. Johannes, oxomensis electus, domini regis cancellarius, conf. Johannes, ouetensis episcopus, conf. Tellius, salamantinus episcopus, conf. Lupus, segonciensis episcopus, conf. Bernaldus, segobiensis episcopus, conf. Johannes, calagurrensis episcopus, conf. Dominicus, abulensis episcopus, conf. Gunzaluus, conchensis episcopus, conf. Ecclesia palentina uacat, conf.

Aluarus Roderici, conf. Rodericus Gunzalui, conf. Garsias Fernandiz, conf. Guillelmus Gunsalui, conf. Tellius Alfonsi, conf. Didacus Martini, conf. Gonzaluus Gonzalui, conf. Alfonsus Suariz, conf. Rodericus Gomez, conf. Rodericus Froylaz, conf. Petrus Poncii, conf. Fernandus Iohannis, conf.

Na rota: Garsias Fernandi, maiordomus curie domini regis, confirmat. Lupus Didaci de Faro, alferes domini regis, confirmat.

Rodericus, legionensis episcopus, conf. Nunus, astoricensis episcopus, conf. Martinus, zamorensis episcopus, conf. Martinus, salamantinus episcopus,

conf. Michael, lucensis episcopus, conf. Laurencius, auriensis episcopus, conf. Michael, ciuitatensis episcopus, conf. Rodericus Fernandiz, conf. Remirus Froylez, conf. Didacus Froylez, conf. Pelagius Arie, confirmat.

Aluarus Ruderici, maior merinus in Castella, confirmat. Sancius Pelagii, maor merinus in Gallecia, confirmat. Garsias Ruderici, maior merinus in Legione, confirmat.

Petrus Martini iussu predicti cancellarii scripsit.

35

1232/02/17. Santiago de Compostela.

Fernando III confirmalle ó mosteiro de Toxos Outos as doazóns feitas por Afonso VII de S. Martiño e S. Vicenzo de Duio e doutras terras no Ribeiro de Avia, no Salnés, en Posmarcos, Carnota, e a reguenga de Rates (docs. n.º 6 e n.º 7).

B.- Tombo, ff. 19v-20v.

Transcr.- GONZÁLEZ, J.- *Reinado y diplomas de Fernando III*, doc. n.º 399.

Rex.- SÁNCHEZ BELDA, L.- *Documentos reales de la Edad Media...*, doc. n.º 666.

De San Martino de Dugio. Confirmatio de Gomariz, de Pineyro, de Carnota, de Rates et de terra de Sancta Maria de Lançada.

CHRISTUS. Per presens scriptum tam presentibus quam futuris notum sit ac manifestum quod ego Ferrandus, Dei gratia rex Castelle et Tolleti, Legione et Gallecie, inueni priuilegia a serenissimo proauo meo imperatore edita et ab illustrissimo patre meo domino rege dompno Alfonso postmodum confirmata quorum tenor talis est:

In Dei nomine, ego Adefonsus, Dei gratia Hyspaniarum imperator, vna cum // coniuge mea imperatrice domna Berengaria facio cartam donationis et confirmationis pro remedio anime mee et parentum meorum vobis domno Petro, abbati monasterii Sancti Iusti de Auelanedo, et omnibus monachis tam presentibus ibidem seruientibus quam futuris de duabus ecclesiis, scilicet de Sancto Salvatore et de Sancto Martino cum omnibus illis hereditatibus et adiunctionibus que ad illas ecclesias pertinent uel pertinere debent; sunt autem he ecclesie in territorio de Dugio sub monte Rou. Has ecclesias predictas dono et concedo uobis ipsique monasterio cum omnibus suis directuris que ad ipsas pertinent in toto valle de Dugio que sunt de fisco regio per suos terminos antiquos. In primis, ecclesia Sancti Saluatoris determinatur per aquam que uenit de fonte Fenulerias que uocatur aqua de Senra, de alia parte diuiditur de villa Vigo per aquam que uenit de monte, et de alia parte diuiditur de villa Froyam per suum uallum; et exit ista uilla contra

montem inter prefatos terminos per suos agros de <lacuna et super via publica per suos agros de> Rouoredu, et inde ad montem usque ad terminos de Boysan. Termini ecclesie Sancti Martini sunt isti: de una parte de illa aqua de illo riuulo de Trunco sicut uadit et intrat in mare de arena de Lacustaria et finitur intus in mare; de inde de alia parte iterum incipit alius terminus in predicto riuulo de Trunco et uadit per illum parietem antiquum qui exit de ipso riuulo et uadit sursum ad montem diuidendo hereditatem de Sancto Martino et hereditatem de Hiermo; et inde sursum per medium de ipso monte in directo ad alium parietem anticuum qui concludit contra hermo agrum rotundum de Redondelo qui est de villa Burgo integer, et iter per super illum fontem de Redondelo et inde sursum ad aliam petram designatam de Cruce et inde in antea per illas petras quasi erectas et inde in directum ad illam petram longam de super terra crepata, et inde finitur in mare maius. De inde sunt alii termini de alia parte de contra insula de Dugio per illam aquam que discurrit de portelo de mare de Locustaria, et de alia parte in directum ad illam aquam de Currelo sicut discurrit ad mare maius. Extra hos terminos habet ecclesia Sancti Martini alias hereditates de uoce regia sub aula Sancte Marie et in villa de Arenis et sub aula Sancti Vincentii quas omnes predicto concedo monasterio. Constituo etiam et immobiliter mando ut in predictas ecclesias et in earum hereditates quas ego prefato cenubio firmiter imperpetuum cauto nullus intrare presumat pro furto, pro homicidio, pro rauso, pro fossadaria uel pro aliqua calumpnia nisi solus abbas uel illi qui monasterii procuracionem tenuerint. Homines uero uel quicumque predictas ecclesias uel hereditates in habitauerint ab omnia calumpnia et ab omni uoce de terra sint liberi et absoluti, et homines de regalengo qui in predictis locis conmorati fuerint habeat monasterium et possideat et illos et semen illorum imperpetuum.

Item: Qua propter ego Adefonsus, Dei gratia Hyspanie imperator, vna cum coniuge mea imperatrice Berengaria vobis abbati dompno Petro et monachi Sancti Iusti tam presentibus quam futuris ibidem Deo seruientibus pro remedio anime mee et parentum meorum, facio cartam donationis de hereditatibus meis, uidelicet: in terra de Castilla de Buual villam Gomarit cum ecclesia et directuris suis, in ripa fluminis quod dicitur Aue; in terra de Sancta Maria de Lançada villam Sanim concurrente ad ecclesiam Sancte Eulalie de Denna cum omnibus suis directuris; in eadem autem terra de Sancta Maria, in insula que uocatur de Ogroue, villam Ardenam, similiter cum omnibus directuris suis. Dono etiam uobis in terra de Carnota quantum habeo in villa de Pignario⁸. Similiter quantum habeo in meo regalengo de Ratis quod jacet in terra de Gentinis. Has siquidem omnes predictas hereditates dono atque concedo vobis supranominato abbati et monachis Sancti Iusti per omnes suos terminos antiquos et diuisiones, terras scilicet cultas uel colendas, montes, fontes, prata, pasqua, cum exitibus et regressibus per ubi illas inuenire potueritis habeatis et possideatis uos et omnes successores uestri imperpetuum.

⁸ Ata aquí cópiase o documento n.º 7; o que continúa non aparece ali.

Et ego prenomiatus rex Ferrandus vna cum uxore mea Beatrice regina et cum filiis meis Alfonso, Fraderico, Ferrando, Henrrico et Phillipio, supradicta priuilegia approbo, roboro et confirmo mandans // et firmiter statuens quod perpetuo et inuiolabiliter obseruentur sicut in tempore mortis patris mei melius fuerunt obseruata. Et hec mee confirmationis pagina rata et stabilis omni tempore perseueret. Siquis uero hanc cartam infringere seu in aliquo diminuere presumpserit iram Dei omnipotentis plenarie incurrat et regie parti mille aureos in cauto persoluat et dampnum super hoc illatum prefato monasterio restituat duplicatum.

Facta carta apud Sanctum Jacobum XVII° die februarii, era M^a CC^a LXX^a.

Et ego prenomiatus rex Ferrandus regnans in Castella et Toletu, Legione et Gallecie, Badalocio et Baetia hanc cartam quam fieri iussi propria manu roboro et confirmo.

Rodericus, toletane sedis, Hyspaniarum primas, confirmat. Infans dompnus Alfonsus, frater domini regis, confirmat. Bernaldus, compostellane sedis archiepiscopus, confirmat. Johannes, oxeniensis electus, domini regis cancellarii, confirmat. Martinus, burgensis episcopus, conf. Tellius, pallentinus episcopus, conf. Lupus, segontinus episcopus, confirmat. Bernaldus, segobiensis episcopus, conf. Johannes, callagurrensis episcopus, confirmat. Dominicus, abulensis episcopus, confirmat. Gunzaluus, conchensis episcopus, confirmat. Ecclesia placentina uagat, conf.

Aluarus Petri, conf. Rodericus Gunçaluez, conf. Garsias Fernandiz, conf. Guillelmus Gunçalui, conf. Tellius Alfonsi, conf. Didacus Martini, conf. Gunçaluus Guncalui, conf. Affonsus Suariz, confirmat.

Na rota: Garsias Fernandi, maiordomus curie domini regis, confirmat. Lupus Didaci de Faro, alferes domini regis, confirmat.

Johannes, ouetensis episcopus, conf. Rodericus, legionensis episcopus, conf. Nunius, astoricensis episcopus, conf. Martinus, zamorensis episcopus, conf. Martinus, salamantinus episcopus, conf. Michael, lucensis episcopus, conf. Laurentius, auriensis episcopus, conf. Michael, ciuitatensis episcopus, confirmat.

Rodericus Gomez, conf. Rodericus Fernandiz, conf. Remirus Froyet, conf. Didacus Froylaz, conf. Rodericus Froylet, conf. Petrus Poncii, conf. Fernandus Iohannis, conf. Pelagius Arie, conf.

Aluarus Ruderici, maior merinus in Castella, confirmat. Sancius Pelagii, maior merinus in Gallecia, confirmat. Garsias Roderici, maior merinus in Legione, confirmat.

Martinus iussu predicti cancellarii scripsit.

(F. 21r.- MINIATURA QUE REPRESENTA A AFONSO X, Á SÚA MULLER, DONA VIOLANTE DE ARAGÓN, E Ó SEU FILLO FERNANDO DE LA CERDA).

36

1255/11/13. Santo Domingo de Silos.
(1232/02/17. Santiago de Compostela)

Afonso X confirmalle ó mosteiro de Toxos Outos o documento de Fernando III que pola súa vez confirma as acoutacións feitas por Afonso VII dos mosteiros de S. Xusto de Toxos Outos e S. Cristovo de Arzón (doc. n.º 33).

B.- Tombo, ff. 21r-22r.

Rex.- GONZÁLEZ, J.- *Fernando II*, p. 345. SÁNCHEZ BELDA, L.- *Documentos reales de la Edad Media...*, doc. n.º 756.

CHRISTUS. Connosçuda cosa sea a todos los omes que esta carta uierem como yo, don Alfonso, por la gracia de Dyos rey de Castella, de Tolledo, de Leon, de Galliza, de Seuilla, de Cordoua, de Murçia et de Jahen, vi priuilegios de don Alfonso, emperador de Espanna, comfirmados del rey don Alfonso, mio auuelo, et del rey dom Fernando, mio padre, fechos en esta guisa:

Per presens scriptum tam presentibus quam futuris notum sit ac manifestum quod ego Ferrandus, Dei gratia rex Castelle et Toleti, Legionis et Galletie, inueni priuilegia a serenissimo pro auo meo imperatore edita et ab illustrissimo patre meo rege dompno Adefonso postmodum confirmata quorum tenor talis est:

In nomine sancte Trinitatis, Patris et Filii et Spiritus Sancti, amen. Cassa equidem et debilis est potestas que per diuinam non est gratiam roborata quam reuera feliciter adipisci credimus si sacro sancta loca personasque religiosas dignis honoribus largis beneficiis gratisque muneribus amplificemus, decore enim domus sue dilexit Deus et in Eius cultoribus gloriari noscitur liqueat igitur omnibus quod ego Adefonsus, Dei gratia Hispaniarum imperator, vna cum coniuge mea imperatrice dompna Berengaria facio tibi abbati domno Petro monasterii Sancti Iusti de Togis Altis omnique conuentui monachorum tam presentium quam futurorum in eodem loco soli Deo seruientium cautum de eodem monasterio imperpetuum ualiturum per suos terminos, videlicet per capud Montis Alti et inde per lacunam de Loania et per illas mamulas de Caballo Sicco et per alias mamulas de Elsende et per nemus Auelanedi, et de alia parte per illam parietem antiquum qui uadit contra agrum de Dea qui diuidit terminos huius monasterii et terminos Sancti Pelagii de Lauer et per Togios Altos et per aliud nemus de Laamir, et inde per terminos Sancti Martini sicut uadunt ad castellum de Luania et inde ad Uillare de Anta et inde ad caput Montis Alti. Cauto prefatum monasterium per suos terminos et omnes hereditates quas nunc habet uel acquirere potuerit in futurum ubicumque fuerint. Similiter cauto ut nullus eas decetero inquietet uel ei malum irroget. Ceterum monasterium ipsum meo auxilio et consilio fundatum et res uniuersas quibus subsistit abbatem, uidelicet Petrum, aliosque illustres viros et in curia mea emeritos quos

constructioni predicti loci sub regula sancti Benedicti denuo pugnare uolentes adiuuo et ad petitionem eorum in cunctis faueo ceterosque successores suos sub tuitione et defensione mea recipio. Sed et hoc monasterium suosque incolas consulente et consenciente domno Didaco, compostellane sedis archiepiscopo, una cum consensu omnium canonicorum eiusdem // sedis in cuius territorio iamdictum cenobium construitur tali libertate dono, ut nullius deinceps potestati tam seculari quam ecclesiastice subiaceant nulli loco, nulli monasterio, nullique persone alterius monasterii unquam obediant nisi sancte Romane sedi. Et ut liberius diuinis famulatus ibi degentes insistant ab omni iurisdictione episcoporum imperpetuum absoluimus ut ad nulla que sua sunt cogantur preter episcopalia, id est sacros ordines olei consecrationem et abbatis benedictionem ad concilium uero et ad sinodum episcoporum nisi pro sola fide eis uenire liceat. Constituto et confirmo ut commorantes homines in hereditatibus et prediis huius cenobii nemini unquam respondeant de fossadaria aut fazendaria neque de furto, neque de homicidio, neque de rauso, neque de aliqua calumpnia uel foro regio nisi abbati uel illis qui eiusdem monasterii procuracionem tenuerint. De omnium etiam portatico per totum meum regnum excuso \ad/ idem monasterium, res suas uenturas uel ab ipsis fratribus in partes alias latas et ad quamcumque partem uoluerint securi et in pace transeant per totum imperium meum quicumque ad istud monasterium pertinuerint.

Item: Quam ea que a regibus donantur siue conceduntur oportet ut litterarum testimonio confirmentur, qua propter ego Adefonsus, Dei gratia Hyspaniorum imperator, una cum coniuge mea imperatrice dompna Berengaria, ob remedium anime mee et parentum meorum Deo omnipotenti et sancte Marie semper uirginis et Sancto Christoforo de Derzone et priori eiusdem monasterii, Pelagio Petri, et monachis ibidem sub regula sancti Benedicti et Deo seruientibus tam presentibus quam etiam perpetuo succedentibus, facio cautum per scripturam donationis uidelicet per terminos de riuulo Tamaris et inde in circuitum ad Caruallidu et lacum eiusdem Tamaris, et inde ad foueam Serpentis, et inde in directum per sumitatem montis usque super Jalles, et inde ad brantias de riuulo Eze, et inde ab ipso riuulo Eze usque quo cadit in Tamare. Sic dono atque concedo istum cautum huic monasterio et sancte congregationi eiusdem ut nullus sayo uel uicarius regis seu alicuius potestatis non sit aussus ab hodierno die in antea intrare infra hos terminos pro aliqua calumpnia seu fazendaria uel fossadaria aut pro pignore nisi per manum prioris seu abbatis eiusdem monasterii. Et ego prenomatus rex Fernandus una cum uxore mea Beatrix regina et cum filiis meis Alfonso, Frederico, Ferrando, Henrrico et Philippo, supradicta priuilegia approbo, roboro et confirmo mandans et firmiter statuens quod perpetuo et inuiolabiliter obseruentur; et hec mee confirmationis pagina rata et stabilis omni tempore perseueret. Siquis uero hanc cartam infringere seu in aliquo diminuere presumpserit iram Dei omnipotentis plenarie incurrat et regie parti mille aureos in cauto persoluat et dampnum super hoc illatum prefato monasterio restituat duplicatum. Facta carta apud Sanc-

tum Jacobum XVII die februarii, era M^a CC^a LXX^a. Et ego prenomiatus rex Ferrandus regnans in Castella et Toletu, Legionem et Gallecie, Badalocio et Baecia hanc cartam quam fieri iussi propria manu roboro et confirmo.

Et yo, sobredicho rey don Alfonso, regnante en uno cun la reyna donna Yolant, mi mugier, et cum myo fijo et infant don Ferrando en Castella et en Toledo, en Leon, en Galliza, en Seuilla, en Cordoua, en Murcia, en Jahen, en Baeza, en Badaloz et en el Algarue, otorgo este priuilegio et confirmolo.

Fecha la carta en Santo Domingo de Sylos por mandado del rey. XIII dias andados del mes de nouienbre en era de mill et duzientos et nouaenta et tres annos, en el anno que don Odoart, fijo primero et heredero del rey Henric de Anglaterra recebio caualleria en Burgos del rey don Alfonso el sobredicho.

Don Sancho, electo de Toledo, chaceler del rey. Don Philippe, electo de Seuilla. Don Abaidalle Abennacat, rey de Granada, vasallo del rey, conf. Don Apparicio, obispo de Burgos, conf. Don Pedro, obispo de Palencia, conf. Don Remundo, obispo de // Segouia, conf. Don Pedro, obispo de <Se>guenza, conf. Don Gil, obispo d'Osma, conf. Don Matheo, obispo de Cuenca, conf. Don Beneyto, obispo d'Auila, conf. Don Aznar, obispo de Calahorra, conf. Don Lop, eleyto de Cordoua. Don Adam, obispo de Plazencia, conf. Don Pasqual, obispo de Jahem, conf. Don frey Pedro, obispo de Carthagenia, conf. Don Pedro Yuanes, maestre de la Orden de Calatraua, conf. Don Alfonso de Molina, conf. Don Fraderic, conf. Don Henrricus, conf. Don Nuno Guizaluiz, conf. Don Affonso Lopez, conf. Don Rodrigo Gonzaluez, conf. Don Symon Ruiz, conf. Don Alfonso Tellez, conf. Don Fernan Ruyz, conf., de Castro. Don Pedro Nunnez, conf. Don Nuno Guillem, conf. Don Pedro Guzman, conf. Don Rodrigo Gunzaluiz el Ninno, conf. Don Rodrigo Aluarez, conf. Don Fernando Garcia, conf. Don Affonso Garcia, conf. Don Diago Gomez, conf. Don Gomez Ruyz, conf. Don Gotier Soarez, conf. Don Suer Tellez, conf. Don Alfonso, fijo de rey Joham, enpeyrador de Constantinopla et de la emperadriz donna Berenguella, conde d'Ou, uassallo del rey, conf. Don Loys, fijo del emperador et de la emperadriz sobredichos, conde de Belmonte, uassallo del rey, conf. Don Joham, fijo del enperador et della emperadriz sobredichos, conde de Mont Forte, uassallo del rey, conf. Don Mahomath Abenhat, rey de Murzia, uassallo del rey, conf. Don Gaston, bizconde de Bear, uassallo del rey, conf. Don Gui, bizconde de Limoges, uassallo del rey, conf. Don Joham, arzobispo de Santiago et chanceler del rey, conf. Don Aben Maloch, rey de Niebla, uassallo del rey, conf. Don Martin, obispo de Leon, conf. Don Pedro, obispo de Ouiedo, conf. Don Sueyro, obispo de Zamora, conf. Don Pedro, obispo de Salamanca, conf. Don Pedro, obispo d'Astorga, conf. Don Leonart, obispo de Cibdat, conf. Don Miguel, obispo de Lugo, conf. Don Johan, obispo de Orens, conf. Don Gil, obispo de Tuy, conf. Don Johan, obispo de Mendoneda, conf. Don Pedro, obispo de de Coria, conf. Don frey Robertho, obispo de Silues, conf. Don frey Pedro, obispo de Badaloz, conf. Don Pelay Perez, maestre de la Orden de Santiago, conf. Don Garci Ferrandez, maestre de la Orden d'Alcantara, conf. Don Martin Nunez, maestre de la Orden del Templo,

conf. Don Manuel, conf. Don Ferrando, conf. Don Loys, conf. Don Alfonso Ferrandez, fijo del rey, conf. Don Rodrigo Alfonso, conf. Don Martin Afonso, conf. Don Rodrigo Gomez, conf. Don Johan Perez, conf. Don Rodrigo Frolaz, conf. Don Ferrand Yuanes, conf. Don Martin Gil, conf. Don Andreu, pertegero de Santiago, conf. Don Gonzaluo Ramirez, conf. Don Rodrigo Rodriguez, conf. Don Aluar Diaz, conf. Don Pelay Perez, conf.

Diago Lopez de Salzeda, merino maior de Castella, conf. Garci Suarez, merino maior del reyno de Murza, conf. Maestre Ferrando, notario del rey en Castella, conf. Rui Lopez de Mendoza, almirage de la mar, conf.

Garci Perez de Toledo, notario del rey en el Andaluzia, conf. Gunzaluo Morant, merino maior de Leon, conf. Ruy Suarez, merino maior de Galliza, conf. Don Sueyro, obispo de Zamora et notario del rey en Leon, conf.

Aluar Garcia de Fromesta la escriuio el anno quarto que el rey don Alfonso regno.

37

1255/11/13. Santo Domingo de Silos.
(1232/02/19. Santiago de Compostela)

Afonso X confirmalle ó mosteiro de Toxos Outos o documento de Fernando III no que este confirma, pola súa vez, as exencións outorgadas por Fernando II e a doazón de Cando (doc. n.º 34).

A.- A.H.N. Clero. Carpeta n.º 556, doc. n.º 11.
B.- Tombo, ff. 22v-23r.

Rex.- SÁNCHEZ BELDA, L.- *Documentos reales de la Edad Media...*, doc. n.º 757.

Confirmatio.

CHRISTUS. Conoscida cosa sea a todos los omes que esta carta viren como yo, don Alfonso, por la gracia de Dios rey de Castella, de Toledo, de Leon, de Galiza, de Seuilla, de Cordoua, de Murcia, de Jahen, vi priuilegios de don Alfonso, emperador de Espanna, confirmados del rey don Ferrando, mio vis auuelo, et confirmados del rey don Alfonso, mio auuelo, et del rey don Ferrando, mio padre, fechos en esta guisa:

Per presens scriptum tam presentibus quam futuris notum sit ac manifestum quod ego Ferrandus, Dei gratia rex Castelle, Toleti, Legione et Gallecie, inueni priuilegia a serenissimo auo meo domino rege Ferrando et ab illustrissimo patre meo domino rege Affonso postmodum confirmata quorum tenor talis est: In nomine sancte et indiuidue Trinitatis, Patris et Filii et Spiritus Sancti, amen. Ea que

intencio nostra diuina cum presencia curie statuit et statura confirmauit nec inposterum obliuioni tradantur scripto mandari decreuimus. Catholicorum regum est sancta loca personasque religiosas largis ampliare beneficiis et pro earum meritis amplis dictare muneribus; qua propter ego rex Ferrandus una cum filio meo rege Adefonso patris mei Adefonsi bone memorie imperatoris sequens uestigia monasterium Sancti Iusti de Togis Altis in heremo Dei amore tam donis quam dignitatibus exaltare studuit omnia quecumque alii uel ipse dederint concedendo laudo et confirmo per quem sancte Marie uirginis et sanctorum Iusti et Pastoris et aliorum omnium gratiam recognoscam in terris qua meritum donationis promereri desidero in celis. Recipimus igitur totum ipsum monasterium nec non et res uniuersas quibus continetur abbatem Petrum scilicet et monachos tam presentes quam futuros sub regula sancti Benedicti in eo monasterio intuitione et nostra deffensione recipimus omnes hereditates quas nunc possident et in futuro possidebunt ut de cetero nullus eas inquietet uel eis malum faciat; recipimus et uniuersos homines suos qui in monasterii hereditatibus morantur seu moraturi sunt quod amplius non respondeant alicui de furto, de homicidio, de rausu, fazendaria aut fossadaria seu de aliqua calumpnia uel foro regio debito aut seruicio quo alii nobis homines tenentur respondere nisi tantum abbati suo uel priori uel illis qui res monasterii de illorum mandato tenuerint. Preterea facimus cartam donationis imperpetuo ualituram ipsi monasterio et abbati dilecto et uenerabili fidei nostro dompno Petro et omnibus suis monachis tam presentibus quam succedentibus scilicet quod ab hac die non sit aliquis ausus in meo regno tam per mare quam per terras de suis rebus quascumque secum tulerint pedagium accipere set res et omnes sui homines transeant securi et quieti quacumque parte mei regni ire et transire uoluerint. Has autem donationes facimus imperpetuum ob remedium animarum nostrarum et omnium parentum nostrorum quod deinceps non quis audeat nec ecclesiastica seu layca persona potens uel inpotens, sagio regis uel mairouinus qui hoc monasterium uelit molestare seu de suo aliquid accipere uel super illud aliquam potestatem demandare; sed monasterium abbas, fratres et omnes homines ipsius monasterii sint liberi ab omni inquietatione et quieti. Et illam eadem libertatem eis indulgemus quam patres nostri imperatoris munificencia in suo testamento contulit et colata confirmauit.

Item: In nomine Domini nostri Ihesu Christi, // amen. Catholicorum regum decet celsitudinem sancta loca ac religiosas personas diligere et/ uenerari et eas largis dictare muneribus atque in prediis et possessionibus ampliare; ea propter ego domnus Ferrandus, Dei gratia Hyspaniarum rex, una cum uxore mea regina dompna Vrraca, per scriptum donationis firmissimum imperpetuum ualiturum do Deo et monasterio Sancti Iusti et uobis abbati domno Petro atque successoribus uestris illud meum regalengum quod habeo in terra de Intinis, uidelicet Cando integro ut ab hac die et deinceps prefatum regalengum habeatis cum pratis, pascuibus, montibus, fontibus, riuis, molendinis, arboribus, petris et cum omnibus directuris suis uel cum flumine Tamar de Luero usque in Minerou, quantum habeo uel habere debeo, et possideatis, vendatis, donetis, conmutetis et omnem uestram

uoluntatem de illo faciatis iure hereditario imperpetuum habendum dono et concedo pro remedio anime mee et parentum meorum. Et ego prenominate rex Ferrandus una cum uxore mea Beatrice regina et cum filiis meis Alfonso, Frederico, Ferrando, Henrrico et Philippo, supradicta priuilegia approbo, roboro et confirmo mandans et firmiter statuens quod perpetuo et inuiolabiliter obseruentur sicut melius fuerunt obseruata in tempore mortis patris mei. Et hec mee confirmationis pagina rata et stabilis omni tempore perseueret. Siquis uero hanc cartam infringere seu in aliquo diminuere presumpserit iram Dei omnipotentis plenarie incurrat et regie parti mille aureos in cauto persoluat et dampnum super hoc illatum predicto monasterio restituat duplicatum. Facta carta apud Sanctum Jacobum XVIII die februarii, era M^a CC^a LXX^a. Et ego prenominate rex Ferrandus regnans in Castella, Toletu, Legionu et Gallecia, Badalocio et Baecia hanc cartam quam fieri iussi propria manu roboro et confirmo.

Et yo, sobredicho rey don Alfonso, reynante en uno cum la reyna donna Vyolant, mu mugier, et con mio fijo el infante don Ferrando en Castella, en Toledo, en Leon, Galliza, en Seuilla, en Cordoua, en Murcia, en Jahen, en Baeza, en Badaloz et en el Algarue, otorgo estos priuilegios et confirmolos.

Fecha la carta en Sancto Domingo de Sylos por mandado del rey. XIII dias andados del mes de nouienbre en era de mill et dozientos et nouaenta et tres annos, en el ano que don Adoart, fijo primero et heredero del rey Henrric de Anglaterra recebio cauallaria en Burgos del rey don Alfonso el sobredicho.

Don Sancho, electo de Toledo et chanceler del rey. Don Philippe, electo de Seuilla. Don Aboabdille Abbennacat, rey de Granada, vasallo del rey, conf. Don Apparicio, obispo de Burgos, conf. Don Pedro, obispo de Palencia, conf. Don Remundo, obispo de Segouia, conf. Don Pedro, obispo de Seguenza, conf. Don Gil, obispo d'Osuma, conf. Don Mathe, obispo de Cuenca, conf. Don Beneyto, obispo d'Auila, conf. Don Aznar, obispo de Calahorra, conf. Don Lop, electo de Cordoua. Don Adam, obispo de Plazenza, conf. Don Pasqual, obispo de Jahem, conf. Don frey Pedro, obispo de Carthagenas, conf. Don Pedro Yuanes, maestro de la Orden de Callatraua, conf. Don Nuno Gonzaluez, conf. Don Afonso Lopet, conf. Don Rodrigo Gunzaluez, conf. Don Simon Royz, conf. Don Alfonso Telez, conf. Don Ferran Royz de Castro, conf. Don Pedro Nunnez, conf. Don Nuno Gullem, conf. Don Pedro Gozman, conf. Don Rodrigo Gunzaluez el Nino, conf. Don Rodrigo Aluarez, conf. Don Ferran Garsia, conf. Don Affonso Garsia, conf. Don Diago Gomez, conf. Don Gomez Royz, conf. Don Gotier Suarez, conf. Don Suer Tellez, conf. Don Alfonso, fijo del re Johan, emperador de Constantinopla et de la emperadriz donna Berenguella, conde d'O, vassallo del rey, conf. Don Loys, fijo del emperador et de la emperadriz sobredichos, conde de Belmont, uassallo del rey, conf. Don Johan, fijo del emperador et dela emperadriz // sobredichos, conde de Mont Forte, vasallo del rey, conf. Don Mahomat aben Mahomath, rey de Murcia, uassallo del rey, conf. Don Gaston, bizconde de Beart, uassallo del rey, conf. Don Gui, bizconde de Limoges, vassallo del rey, conf. Don Johan, arçobispo de Santiago et chanceler del rey, conf.

Don Abenmafoth, rey de Niebla, vasallo del rey, conf. Don Martin, obispo de Leon, conf. Don Pedro, obispo de Ouedo, conf. Don Sueyro, obispo de Zamora, conf. Don Pedro, obispo de Salamanca, conf. Don Pedro, obispo d'Astorga, conf. Don Leonart, obispo de Cibdat, conf. Don Migeel, obispo de Lugo, conf. Don Johan, obispo d'Ourens, conf. Don Gil, obispo de Tuy, conf. Don Johan, obispo de Mendonedo, conf. Don Pedro, obispo de de Coria, conf. Don frey Robert, obispo de Silue, conf. Don frey Pedro, obispo de Badalloz, conf. Don Pelay Perez, maestre de la Orden de Santiago, conf. Don Garci Ferrandez, maestre de la Orden de Alcantara, conf. Don Martin Nunez, maestre de la Orden del Temple, conf. Don Manuel, conf. Don Ferrando, conf. Don Loys, conf. Don Alfonso Ferrandez, fijo del rey, conf. Don Rodrigo Alfonso, conf. Don Martin Alfonso, conf. Don Rodrigo Gomez, conf. Don Rodrigo Frolaz, conf. Don Johan Perez, conf. Don Ferrand Yuannes, conf. Don Martin Gil, conf. Don Andreu, perteguero de Santiago, conf. Don Gonzaluo Ramirez, conf. Don Rodrigo Rodriguez, conf. Don Aluar Diaz, conf. Don Pelay Perez, conf.

Diago Lopez de Salzedo, merino maior en Castella, conf. Garci Suarez, merino maior de reyno de Murçia, confirma. Maestre Ferrando, notario del rey en Castella, conf. Ruy Lopez de Mendoza, almirage de la mar, conf.

Sancho Martinez de Xodar, adelantado de la frontera, conf. Garci Perez de Toledo, notario del rey en el Andalozia, conf. Gunzaluo Morant, merino maior de Leon, conf. Roy Suarez, merino maior de Galliza, conf.

Don Sueyro, obispo de Zamora et notario del rey en Leon, conf.

Millan Perez de Aello la escriuiu el anno quarto que el rey don Alfonso regno.

38

1255/11/13. Santo Domingo de Silos.
(1232/02/17. Santiago de Compostela).

Afonso X confirmalle ó mosteiro de Toxos Outos o documento de Fernando III no que este, pola súa vez, confirma as doazóns feitas por Afonso VII de S. Martiño e S. Vicenzo de Duio e doutras terras no Ribeiro de Avia, Salnés, Posmarcos, Carnota, e da reguenga de Rates (doc. n.º 35).

B.- Tombo, ff. 23r-25r⁹.

Rex.- SÁNCHEZ BELDA, L.- *Documentos reales de la Edad Media...*, doc. n.º 758.

⁹ Folio 25v, en branco.

CHRISTUS. Conoscida cosa sea a todos los omnes que esta carta uieren cuemo yo, don Alfonso, por la gracia de Dios rey de Castiella, de Toledo, de Leon, de Gallizia, de Seuilla, de Cordoua, de Murçia et de Jahen, vi priuilegios de don Alfonso, emperador d'España, et confirmados del rey don Alfonso, mio auuelo, et del rey don Ferrando, mio padre, fechos en esta // guisa:

Per presens scriptum tam presentibus quam futuris notum sit ac manifestum quod ego Ferrandus, Dei gratia rex Castellae et Toleti, Legionis et Gallecie, inueni priuilegia a serenissimo proauo meo imperatore edita et ab illustrissimo patre meo domino rege dompno Alfonso postmodum confirmata quorum tenor talis est: In Dei nomine, ego Adefonsus, Dei gratia Hispaniarum imperator, una cum coniuge mea imperatrice dompna Berengaria facio cartam donationis et confirmationis pro remedio anime mee et parentum meorum vobis domno Petro, abbati monasterii Sancti Iusti de Auelaneto, et omnibus monachis tam presentibus ibidem seruientibus quam futuris de duabus ecclesiis, scilicet de Sancto Salvatore et de Sancto Martino cum omnibus illis hereditatibus et adiunctionibus que ad illas ecclesias pertinent uel pertinere debent; sunt autem hee ecclesie in territorio de Dugio sub monte Rou. Has ecclesias predictas dono et concedo vobis ipsique monasterio cum omnibus suis directuris que ad ipsas pertinent in toto ualle de Dugio que sunt de fisco regio per suos terminos antiquos. In primis, ecclesia Sancti Saluatoris determinatur per aquam que uenit de fonte Fenulerias que uocatur aqua de Senra, de alia parte diuiditur de villa Uigo per aquam que uenit de monte, et de alia parte diuiditur de villa Froyam per suum vallum; et exit ista uilla contra monte inter prefatos terminos per suos agros de <lacuna et super via publica per suos agros de> Roueredo, et inde ad montem usque ad terminos de Boysan. Termini ecclesie Sancti Martini sunt isti: de una parte de illa aqua de illo riuulo de Trunco sicut uadit et intrat in mare de arena de Locustaria et finitur intus in mare; de inde de alia parte iterum incipimus alius terminus in predicto riuulo de Trunco et uadit per illum parietem antiquum qui exit de ipso riuulo et uadit sursum ad montem diuidendo hereditatem de Sancto Martino et hereditatem de Hyermo; et inde sursum per medium de ipso monte in directo ad alium parietem antiquum qui concludit de contra hermo agrum rotundum de Redondelo qui est de villa Burgo integer, et inter per super illum fontem de Redondelo et inde sursum ad aliam petram designatam de Cruce et inde in antea per illas petras quasi erectas et inde in directum ad illam petram longam de super de super terra crepata, et inde finitur in mare maius. De inde sunt alii termini de alia parte de contra insula de Dugio per illam aquam que discurrit de Portelo ad mare de Locustaria, et de alia parte in directum ad illam aquam de Currelo sicut discurrit ad mare maius. Extra hos terminos habet ecclesia Sancti Martini alias hereditates de uoce regia sub aula Sancte Marie et in villa de Arenis et sub aula Sancti Vincencii quas omnes predicto concedo monasterio. Constituo etiam et immobiliter mando ut \in/ predictas ecclesias et in earum hereditates quas ego prefato cenobio firmiter in perpetuum cauto, nullus intrare presumat pro furto, pro homicidio, pro rausso, pro fossadaria uel pro aliqua calumpnia

nisi solus abbas uel illi qui monasterii procuracionem tenuerint. Homines uero uel quicumque predictas ecclesias uel hereditates in habitauerint ab omnia calumpnia et ab omni uoce de terra sint liberi et absoluti, et homines de regalengo qui in predictis locis conmorati fuerint habeat monasterium et possideat et illos et semen eorum imperpetuum. Item: Quapropter ego Adefonsus, Dei gratia Hyspanie imperator, una cum coniuge mea imperatrice Berengaria uobis abbati domno Petro et monachis Sancti Justi tam presentibus quam futuris ibidem Deo seruientibus pro remedio anime mee et parentum meorum, facio cartam donationis de hereditatibus meis, uidelicet: in terra de Castella de Buual villam Gomarit cum ecclesia et directuris suis, in ripa fluminis quod dicitur Au<i>e; in terra de Sancta Maria de Lanzada villam Sanim concurrente ad ecclesiam Sancte Eolalie de Denna cum omnibus // suis directuris; in eadem autem terra de Sancta Maria, de insula que uocatur Ogroue, uillam Ardenam, similiter cum omnibus directuris suis. Dono etiam uobis in terra de Carnota quantum habeo in villa de Pinario. Similiter quantum habeo in meo regalengo de Ratis quod iacet in terra de Gentinis. Has siquidem omnes predictas hereditates dono atque concedo uobis supranominato abbati et monachis Sancti Justi per omnes suos terminos antiquos et diuisiones terras scilicet cultas uel colendas, montes, fontes, prata, pascua, cum exitibus et regressibus per ubi illas inuenire potueritis habeatis et possideatis uos et omnes successores uestri imperpetuum. Et ego prenomatus rex Fernandus una cum uxore mea Beatrice regina et cum filiis meis Alfonso, Fraderico, \Fernando/, Henrrico et Philippo, supradicta priuilegia approbo, roboro et confirmo mandans et firmiter statuens quod perpetuo et inuiolabiliter obseruetur sicut in tempore mortis patris mei melius fuerunt obseruata. Et hec mee confirmationis paginam rata et stabilis omni tempore perseueret. Siquis uero hanc cartam infringere seu in aliquo diminuere presumpserit iram Dei omnipotentis plenarie incurrat et regie parti mille aureos in cauto persoluat et dampnum super hoc illatum prefato monasterio restituat duplicatum. Facta carta apud Sanctum Jacobum XVII die februarii, era M^a CC^a LXX^a. Et ego prenomatus rex Ferrandus regnans in Castella et Toledo, Legiones et Gallecia, Badalocio et Baeicia hanc cartam quam fieri iussi propria manu roboro et confirmo.

Et yo, sobredicho rey don Alfonso, reynant en uno cum la reyna donna Volant, mi mugier, et con myo fijo el infante don Ferrando en Castilla et en Toledo, en Leon et en Galliza, en Siuilla, en Cordoua, en Murza, en Jahen, en Baeza, en Badaloz et en el Algarue, otorgo estos priuilegios et confirmolos.

Fecha la carta en Santo Domingo de Sylos por mandado del rey. XIII dias andados del mes de nouembre en era de mill et dozientos et nouenta et tres annos, en el anno que don Odoart, fijo primero et heredero de rey Henrric de Anglaterra recebio caualaria en Burgos del rey don Alfonso el sobredicho.

Don Sancho, electo de Toledo \et/ canceler del rey. Don Phillippe, electo de Siuilla. Don Aboabdile Aboabdill, rey de Granada, uasallo del rey, conf. Don Appario, obispo de Burgos, conf. Don Pedro, obispo de Palencia, conf. Don Remundo, obispo de Segouia, conf. Don Pedro, obispo de Seguenza, conf. Don Gil, obispo

d'Osma, conf. Don Mathe, obispo de Cuenca, conf. Don Beneyto, obispo d'Auila, conf. Don Aznar, obispo de Calahorra, conf. Don Lop, electo de Cordoua. Don Adam, obispo de Plazencia, conf. Don Pasqual, obispo de Jahen, conf. Don frey Pedro, obispo de Carthagená, conf. Don Pedro Iuanes, maestre de la Orden de Calatraua, conf. Don Alfonso de Molina, conf. Don Fraderic, conf. Don Henrric, conf. Don Nuno Gunzaluez, conf. Don Alfonso Lopez, conf. Don Rodrigo Gonzaluez, conf. Don Symon Royz, conf. Don Alfonso Tellez, conf. Don Ferran Royz de Castro, conf. Don Pedro Nunnez, conf. Don Nuno Guillem, conf. Don Pedro Gozman, conf. Don Rodrigo Gunzaluez el Ninno, conf. Don Rodrigo Aluarez, conf. Don Ferrand Garcia, conf. Don Alfonso Garcia, conf. Don Diago Gomez, conf. Don Gomez Royz, conf. Don Gotier Suarez, conf. Don Suer Tellez, conf. Don Alfonso, fijo del rey Johan, emperador de Costantinopla et de la emperadriz donna Berenguella, conde d'O, vassallo del rey, conf. Don Loys, fijo del emperador et de la emperadriz sobredichos, conde de Belmont, vasallo del rey, conf. Don Johan, fijo del emperador et de la emperadriz sobredichos, conde de Montforte, uasallo del rey, conf. Don Mahomath aben Mahomath, rei de // Murcia, vasallo del rey, conf. Don Gaston, bizconde de Beart, uassallo del rey, conf. Don Gui, bizconde de Limoges, uassallo del rey, conf. Don Joham, arçobispo de Santiago et chanceler del rey, conf. Don Abenmafot, rey de Niebla, uasallo del rey, conf. Don Martin, obispo de Leon, conf. Don Pedro, obispo de Ouiedo, conf. Don Suero, obispo de Zamora, conf. Don Pedro, obispo de Salamanca, conf. Don Pedro, obispo de Astorga, conf. Don Leonart, obispo de Cibdat, conf. Don Miguel, obispo de Lugo, conf. Don Johan, obispo de Orens, conf. Don Gil, obispo de Tuy, conf. Don Joham, obispo de Mendonedo, conf. Don Pedro, obispo de Coria, conf. Don frey Robert, obispo de Silue, conf. Don frey Pedro, obispo de de Badaloz, conf. Don Pelay Perez, maestre de la Orden de Santiago, conf. Don Garci Ferrandez, maestre de la Orden de Alcantara, conf. Don Manuel, conf. Don Ferrando, conf. Don Loys, conf. Don Alfonso Ferrandez, fijo del rey, conf. Don Rodrigo Affonso, conf. Don Martin Afonso, conf. Don Rodrigo Gomez, conf. Don Rodrigo Frolaz, conf. Don Johan Perez, conf. Don Ferrand Yuanes, conf. Don Martin Gil, conf. Don Andreu, pertiguero de Santiago, conf. Don Gunzaluó Ramirez, conf. Don Rodrigo Rodriguez, conf. Don Aluar Diaz, conf. Don Palay Perez, conf.

Diago Lopez de Salzedo, merino maior de Castella, conf. Garci Suarez, merino maior del reyno de Murcia, confirma. Maestre Fernando, notario del rey en Castella, conf. Ruy Lopez de Mendoza, almirage de la mar, conf.

Sancho Martinez de Xodar, adelantado de la frontera, conf. Garci Perez de Toledo, notario del rey en el Andalozia, conf. Don Martin Nunez, maestre de la Orden del Temple, conf. Don Roy Suarez, merino maior de Gallizia, conf.

Don Sueyro, obispo de Çamora, notario del rey en Leon.

Millam Perez de Aellon la escriuio el anno quarto que el rey don Alfonso reyno.

39

1198/02/20. Santiago de Compostela.

Afonso IX confirma tódalas incautaciós feitas polos seus antecesores ó mosteiro de Toxos Outos, couta as súas propiedades, exímeo de portádego e manda que os seus monxes anden libres e seguros por todo o seu reino.

B.- Tombo, f. 26rv

Transcr.- GONZÁLEZ, J.- *Afonso IX*, Madrid, 1944, doc. n.º 112.

Rex.- SÁNCHEZ BELDA, L.- *Documentos reales de la Edad Media...*, doc. n.º 453.

Hic incipiunt priuilegia et carte regis domni Alfonsi seni.

(F. 26R.- MINIATURA QUE REPRESENTA A AFONSO IX E Á SÚA MULLER, DONA BERENGUELA DE CASTELA).

CHRISTUS. In nomine Domini nostri Ihesu Christi, amen. Maiestatis regie inter est sancta loca et religiosas personas diligere ac uenerare et ea que eis a suis sunt antecessoribus preconcessa confirmare, manutenerere et totis uiribus defensare, idcirco ego Adefonsus, Dei gratia rex Legionis et Gallecie, filius illustrissimi ac victoriosissimi regis domni Fernandi, una cum uxore mea regina domna Berengaria per hoc scriptum notum facio uniuersis presentibus et futuris quod concedo et confirmo Deo et monasterio Sancti Iusti de Togis Altis et uobis domno Petro eiusdem monasterio abbati ac uestro capitulo et uestris successoribus imperpetuum cartas illas de incautacione et defensione quas eidem monasterio auus meus imperator et postmodum pater meus fecerunt et perpetuo confirmantes incautauerunt, uidelicet quod recipio in meam comendam et deffensionem ipsum monasterium cum fratribus, possessionibus et cum uniuersis aliis que ad ipsum pertinent et pertinebunt. Mando etiam quod homines sui in hereditatibus eiusdem cenobii commorantes non respondeant alicui de furto, homicidio, rausso, fossadaria aut fazendaria seu de aliqua calupnia uel foro regio nisi abbati uel priori uel illis qui res monasterii de mandato illorum tenuerint. Excuso etiam res suas de portatico per totum regnum meum ad idem monasterium uenturis uel ab ipsis fratribus in parte alias latas. Et mando quod ipsi et homines sui securi et in pace transeant per totum regnum meum ad aliamcumque partem ire uoluerint et illam eamdem libertatem eis perpetuo confirmo quam auus meus imperator et pater meus eis dederunt et testamentis suis confirmauerunt. Hoc autem eis facio ob remedium anime mee et animarum patris mei et auorum meorum et quia in orationibus et obsequiis que in eodem loco Deo iugiter exhibentur parte eo largiente desiderio promereri. Siquis igitur tam de meo genere quam de alieno hanc eis cartam infringere aut uiolare modo aliquo atemptauerit iram Dei habeat omnipotentis et regiam indignationem

incurrat, et siquid inuaserit in triplum restituat et pro ausu temerario regie parti in penam mille morabitanos persoluat. Carta suum robur imperpetuum obtinente.

Facta carta apud Compostellam, X kalendas martii, era M^a CC^a XXX^a VI^a.

Ego rex domnus Adefonsus una cum uxore mea // regina domna Berengaria hanc cartam quam fieri iussi roboro et sigillum meum appositione confirmo.

Petro tercio, compostellano archiepiscopo. Manrico, Legione episcopo. Johanne, ouetensis episcopo. Lupo, astoricensis episcopo. Martino, çemorensis episcopo. Gunzaluus, salamanticensis episcopo. Martino, ciuitatis episcopo. Sede cauriensis uacans. Ruderico, lucensis episcopo. Rabinado, mindoniensis episcopo. Adefonsus, auriensis episcopo. Petro, tudensis episcopo.

Comite Gomiz tenente Trastamar, Montem Rosum, Montem Nigrum et Sarria. Comite Froyla tenente Bergidum. Gunzaluus Nuniz tenente Asturias. Poncio Uele tenente Extrematuram. Fernando Guterriz tenente Taurom et Castrum Nouum. Gunzaluus Iohannis tenente Limiam et Lemos. Aluaro Pelaez tenente Astoricam. Fernando Garsie, regis maiordomo. Munione Ruderici, regis signifero. Pelagius Subredina tenente Sanctum Pelagium de Luto. Petro Fernandi de Nauude, regine domne Berengarie maiordomus. Roderico Fernandi tenente Triues et Caldelas.

Ego Froyla, domini regis notarius scripsit. Domno Petro Uelle, cancellario.

40

1228/06/25. Saregia.
(1135/12/05. Palencia)

Afonso IX confirmalle ó mosteiro de Toxos Outos os privilexios e o couto do cenobio concedido a este por Afonso VII (doc. n.º 5).

A.- A.H.N. Clero. Carpeta n.º 556, doc. n.º 8.
B.- Tombo, ff. 26v-27v.

Transcr.- GONZÁLEZ, J.- *Afonso IX*, doc. n.º 556.
Rex.- SÁNCHEZ BELDA, L.- *Documentos reales de la Edad Media...*, doc. n.º 588.

Qvoniã cera res tam fragilis quam putribilis est, iccirco ego Adefonsus, Dei gratia rex Legionis et Gallecie, priuilegium cautationis monasterii Sancti Iusti et hereditatum eius protectionis eciam siue tuitionis nec non plenarie libertatis et donationis fossadarie, fazendarie, furti, homicidii, rausi et tocius calumpnie uel fori regii de hominibus conmorantibus in hereditatibus et prediis predicti monasterii nec non excusationis portatici per totum regnum olim Deo et iamdicto monasterio ab auo meo domino imperatore concessum innouans et confirmans ad perpetuam rei memoriam et vt cautatio protectio siue tuitio libertas et donacio nec non excusatio ipsa robur obtineant perpetue firmitatis et confirmationis sub bulla plunbea

de uerbo ad uerbum iussi presentibus annotari tenor autem ipsius stramenti est iste:

In nomine sancte et indiuidue Trinitatis, Patris et Filii et Spiritu Sancti, amen. Cassa equidem et debilis est potestas non est gratiam roborata quam re uera feliciter adipisci credimus si sacro sancta loca personasque religiosas dignis honoribus largis beneficiis gratisque muneribus amplificemus decorem enim domus sue dilexit Deus et in Eius ultoribus gloriari noscitur, liqueat igitur omnibus quod ego Adefonsus, Dei gratia Hyspaniarum imperator, una cum coniuge mea imperatrice domna Berengaria facio tibi abbati domno Petro monasterii Sancti Iusti de Togis Altis omnique conuentui monachorum tam presentium quam futurorum in eodem loco soli Deo seruientium cautum de eodem monasterio imperpetuum ualiturum per suos terminos, uidelicet caput Montis Alti et inde // per lacunam de Loania et per illas mamulas de Caballo Sicco et per illas mamulas de Elsende et peruenius Auelanedi, et de alia parte per illum parietem antiquum qui uadit contra agrum de Dea qui diuidit terminos huius monasterii et terminos Sancti Pelagii de Lauar et per Togios Altos et per aliud nemus de Laamir, et inde ad terminos Sancti Martini sicut uadunt ad castellum de Luania et inde ad Villare de Anta et inde ad caput Montis Alti. Cauto prefatum monasterium per suos terminos et omnes hereditates quas nunc habet uel acquirere poterit in futurum ubicumque fuerint. Similiter cauto ut nullus illas decetero inquietet uel ei malum irroget. Ceterum monasterium ipsum meo auxilio, consilio fundatum et res uniuersas quibus subsistit abbatem, uidelicet Petrum, aliosque illustres uiros et in curia mea emeritos quos constructioni predicti loci sub regula sancti Benedicti denuo pugnare uolentes adiuuo et ad petitionem eorum in cunctis faueo ceterosque successores suos sub tuicione et defensione mea recipio. Sed et hoc monasterium suosque inuolans consulente et consentiente domno Didaco, compostellane sedis archiepiscopo, una cum consensu omnium canonicorum eiusdem sedis in cuius territorio iamdictum cenobium construitur tali libertate dono, ut nullius deinceps potestati tam seculari quam ecclesiaticae subiaceant nulli loco, nulli monasterio, nullique persone alterius monasterii unquam obediant nisi sancte Romane sedis. Et ut liberius diuinis famulatibus ibi degentes insistant ab omni iurisdictione episcoporum imperpetuum absoluimus ut de nulla que sua sunt cogantur preter episcopalia, id est sacros ordines olei consecrationem et abbatis benedictionem ad concilium uero et ad sinodum episcoporum nisi pro sola fide eis uenire liceat. Constituto etiam et confirmo ut commorantes homines in hereditatibus et prediis huius cenobii nemini vnquam respondeant de fossadaria aut fazendaria, neque de furto, neque de homicidio, neque de rauso, neque de aliqua calumpnia uel foro regio nisi abbati uel illis qui eiusdem monasterii procuracionem tenuerint. De omnium etiam portatico per totum meum regnum excuso ad idem monasterium, res suas uenturas uel ab ipsis fratribus in partes alias latas et ad quamcumque partem uoluerint securi et in pace transeant et pertranseant per totum meum imperium quicumque ad istud monasterium pertinuerint. Siquis uero de gente mea uel extranea hanc cautationis et liberationis scripturam

infringere temptauerit sit maledictus et cum Iuda proditore in inferno dampnatus; et quod inuaserit duplet partique imperatoris pro ausu temeritatis C libras auri reddat, istud uero scriptum semper maneat in robore firmitatis. Facta carta in Palentia Sancti Antonini, nonas decenbris sub era M^a C^a LXX^a III^a. Adefonso imperatore imperante in Toletu, Cesaraugusta, Nagira, Castella, Legione et Gallecia. Ego Adefonsus, Dei gratia Hyspaniarum imperator, hoc scriptum quod fieri iussi proprio robore confirmo. Berengaria, Hyspanie imperatrix, conf. Infanta domna Sancia, conf. Didacus, Dei gratia compostellane sedis hoc scriptum robore suo conf.; anno sui pontificatus XXXV. Pelagius Abbas, ecclesie Beati Jacobi canonicus et archiepiscopi notarius, conf. Bernardus, segontinus episcopus et capellanus imperatoris, conf. Petrus, palentinus episcopus, conf. Petrus, Legionis electus, conf. Munio, uallibriensis episcopus, conf. Cresconius Pelaz, iudex, conf. Petrus Gunde et premicelis, conf. Vimara Ruderici, Dei presbiter, conf. Petrus Elie, Beati Jacobi decanus et archidiaconus, conf. Petrus Cresconides, ecclesie indignus archidiaconus, conf. Arias Muniz, ecclesie indignus archidiaconus, conf. Ferdinandus Petri, Beati Jacobi canonicus, conf. Martinus, eiusdem ecclesie // cantor, conf. Martinus, regis clericus et ecclesie Beati Jacobi canonicus, conf. Rudericus, Antealtarium abbas propria manu conf. Florencius, abbas Sancte Marine, conf. Petrus Aluitit, diaconus, conf. Comes Adefonsus Iordani, conf. Comes Rois Martinez, conf. Comes Lop Diat, conf. Comes Monio Pelaiz, conf. Comes Fernandus de Traua, conf. Comes Rodericus de Sarria, conf. Comes Rodericus de Limia, conf. Vermudus Petriz, conf. Gotier Fernandez, maiordomus, conf. Manrricus, signifer imperatoris, conf. Fernandus Iohannis, conf. Girardus scripsit hanc cartam iussu magistri Hugonis, cancellarii imperatoris.

Nulli igitur omnino hominum liceat hanc mee innouationis et confirmationis cartam infringere uel ei ausu temerario contraire, quod qui presumpserit iram Dei omnipotentis et regiam indignationem incurrat et quantum inuaserit in duplum restituat et pro ausu temerario regie parti in penam mille morabitanos exsoluat. Carta nichilominus in suo robore permanente.

Facta carta apud populationem de Saregia, XXV die iunii, era M^a CC^a LX^a VI^a.

Bernardo existente compostellano archiepiscopo. Johanne, ouetensis episcopo. Roderico, Legione episcopo. Nunone, astoricensis episcopo. Laurentio, auriensis episcopo. Michaele, lucensis episcopo. Stephano, tudensis episcopo. Martino, mindoniensis episcopo. Infante domno Petro, maiordomo domini regis tenente Limiam, Legionem, Taurum, Zemoram, Strematuram et Trasserram. Domno Roderico Fernandi, signifero domini regis, tenente Astoricam, Maioricam et Beneuentem. Domno Fernando Guterrez tenente perticam Sancti Jacobi.

Domno Petro Petri, magistrorum auriensis, canonico compostellano, existente cancellario domini regis. Adefonsus, domini regis scriptor, scripsit.

41

1228/06/25. Seregia.
(1177/12/02. Gema)

Afonso IX confirma as exencións outorgadas por Fernando II ó mosteiro de Toxos Outos (doc. n.º 13).

B.- Tombo, ff. 27v-28v.

Transcr.- GONZÁLEZ, J.- *Alfonso IX*, doc. n.º 557.

Rex.- SÁNCHEZ BELDA, L.- *Documentos reales de la Edad Media...*, doc. n.º 589.

Qvoniám cera res est tam fragilis quam putribilis, iccirco ego Adefonsus, Dei gratia rex Legionis et Gallecie, instrumentum concessionis et confirmationis omnium que data fuerunt tuitionis eciam et deffensionis nec non donationis uotum siue calumpniarum et aliarum directorarum que ad regiam uocem pertinebant de hominibus in hereditatibus monasterii Sancti Justi conmorantibus libertatis etiam siue excusationis portatici per totum regnum nec non libertatis ab imperatore date instrumentibus inquam olim Deo et monasterio predicto a bone memorie rege domno Fernando sub sigillo cereo concessum innouans et confirmans ad perpetuam rei memoriam et ut concessio ipsa et confirmatio robur obtineat perpetue firmitatis sub bulla plumbea de uerbo ad uerbum iussi presentibus annotari tenor autem instrumenti est iste:

In nomine sancte et indiuidue Trinitatis, Patris et Filii et Spiritus Sancti, amen. Ea que intentio nostra diuina cum presentia curie statuit et statuta confirmauit ne in posterum obliuioni tradantur scripto mandari decreuimus. Catholicorum regum est sancta loca personasque religiosas largis ampliare beneficiis et pro earum meritis amplius datare muneribus; qua propter ego rex domnus Fernandus una cum filio meo rege domno Adefonso patris mei Adefonsi bone memorie imperatoris sequens uestigia monasterium Sancti Justi de Togis Altis in heremo Dei amore tam donis quam dignitatibus exaltare studuit omnia quecumque alii uel ipse dederunt concedendo laudo et confirmo per quem sancte Marie uirginis et sanctorum Iusti et Pastoris et aliorum omnium gratiam recognoscam in terris qua meritum donationis promereri deside- // -ro in celis, recipimus igitur totum ipsum monasterium nec non et res uniuersas quibus continetur abbatem Petrum scilicet et monachos tam presentes quam futuros sub regula sancti Benedicti in eo monasterio in tuitione et nostra deffensione recipimus omnes hereditates quas nunc possident et in futuro possidebunt et decetero nullus eas inquietet uel eis malum faciat; recipimus uniuersos homines suos qui in monasterii hereditatibus morantur seu moraturi sunt quod amplius non respondant alicui de furto, homicidio, de rauso, fazendaria aut fossadaria seu de aliqua calumpnia uel foro regio debito aut seruicio quo alii nobis homines tenentur respondere nisi tantum abbati suo uel priori uel

illis qui res monasterii de illorum mandato tenuerint. Preterea facimus cartam donationis imperpetuo ualituram ipsi monasterio et abbati dilecto et uenerabili fidei nostro domno Petro et omnibus suis monachis tam presentibus quam succedentibus scilicet quod ab hac die non sit aliquis ausus in meo regno tam per mare quam per terras de suis rebus quascunque secum tulerint pedagium accipere sed res et omnes sui homines transeant securi et quieti quacumque parte mei regni ire et transire uoluerint. Has autem donationes facimus imperpetuum ob remedium animarum nostrarum et omnium parentum nostrorum quod deinceps non quis audeat neque ecclesiastica seu layca persona potens uel inpotens, sagio regis uel maiorinus qui hoc monasterium uelit molestare seu de suo aliquid accipere uel super illud aliquam potestatem demandare; sed monasterium abbas, fratres et omnes homines ipsius monasterii sint liberi ab omni inquietationi et quieti. Et illam eandem libertatem eis indulgemus quam patris nostri imperatoris munificencia in suo testamento contulit et collata confirmauit. Siquis autem tam de nostro quam de aliorum genere contra hoc nostrum factum spontaneum uenire presumpserit iram Dei omnipotentis et regiam indignationem incurrat et cum Iuda Domini traditore Datham et Habirom, quos terra uiuos obsorbuit, in inferno sit dampnatus et pro ausu temerario siquid inuaserit quadruplet et parti regi XXI libras auri purissimi in penam persoluat. Et ut hoc scriptum nulla occasione possit turbari sed semper maneat firmum et inconcussum, sigillum nostrum ponimus et nobiliorum nostrorum subscriptionibus confirmamus. Facta carta apud Xemam IIII° nonas decenbris in reditu nostre expeditionis de Xares, sub era M^a CC^a XV^a. Regnante rege domno Fernando Legione, Gallecia, Asturiis et Extremadura. Ego Fernandus, Dei gratia Hispaniorum rex, una cum filio meo rege domno Adefonso hoc scriptum quod fieri iussi proprio robore, confirmo. Petrus, sancte compostellane ecclesie archiepiscopus, conf. Johannes, legionensis episcopus, conf. Johannes, lucensis episcopus, conf. Vitalis, salamantinus episcopus, conf. Rodericus, ouetensis episcopus, conf. Adefonsus, auriensis episcopus, conf. Beltrandus, tudensis episcopus, conf. Rabinadus, mindoniensis episcopus, conf. Fernandus, astoricensis episcopus, conf. Villielmus, zemorensis episcopus, conf. Petrus, ciuitatis episcopus, conf. Velasus, comes in Limia, conf. Gomez, comes in Trastamar, conf. Alfonsus, comes in Ciuitate et Salamanca, conf. Gunsaluus, comes sine terra, conf. Gunsaluus Osorii, regis maiordomus, conf. Fernandus Guterrez, regis signifer, conf. Fernandus Poncii sine terra, conf. Fernandus Uele in Asturias, conf. Fernandus Roderici de Beneuento, conf. Johannes Arie in Castella, conf. Ego Bernardus, regis subnotarius, per manum Petri de Lauro, cancellarii, scripsi.

Nulli igitur omnio hominum liceat hanc mee innouationis et confirmationis cartam infringere uel ei ausu temerario contraire, quod qui presumpserit iram Dei omnipotentis et regiam indignationem incurrat et quantum // inuaserit in duplum componat et pro ausu temerario regie parti in penam XX libras auri purissimi in penam persoluat.

Facta carta apud populationem de Seregia, XXV die junii, era M^a CC^a LX^a VI^a.

Bernaldo existente compostellano archiepiscopo. Johanne, ouetensis episcopo. Roderico, legionensis episcopo. Nunone, astoricensis episcopo. Laurentio, auriensis episcopo. Michaelle, lucensis episcopo. Stephano, tudensis episcopo. Martino, mindoniensis episcopo. Martino II° çamorensis episcopo. Pelagio, salamantino episcopo. Michaelle, ciuitatensis episcopo. Petro, cauriensis episcopo. Infante domno Petro, existente maiordomo domini regis tenente Legionem, Taurum, Zamoram, Extrematuram, Transserram et Limiam. Domno Roderico Fernandi, signifero domini regis, tenente Ouetum, Astoricam, Maioricam et Beneuentum. Domno Roderico Gomez tenente Montem Rosum, Monte Nigrum et Trastamar. Domno Fernando Guterrez tenente perticariam Sancti Jacobi. Domno Aluaro Roderici tenente Infantaticum.

Domno Petro Petri, magistrorum auriensis, canonico compostellano, existente cancellario domini regis. Martinus Fernandi, domini regis scriptor, scripsit.

42

1228/07/02. A Coruña.
(1198/02/20)

Afonso IX confirmalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa propia carta na que confirmaba, pola súa vez, tódalas incautaciós feitas en favor do mosteiro polos seus antecesores (doc. n.º 39).

B.- Tombo, ff. 28v-29r.

Transcr.- GONZÁLEZ, J.- *Alfonso IX*, doc. n.º 571.

Rex.- SÁNCHEZ BELDA, L.- *Documentos reales de la Edad Media...*, doc. n.º 606.

Qvoniã cera res est tam fragilis quam putribilis, iccirco ego Adefonsus, Dei gratia rex Legionis et Gallecie, instrumentum concessionis et confirmationis instrumentorum que dominus imperator et pater meus monasterio de Togis Altis concesserunt per quod etiam ego eidem monasterio concessi furtum, homicidium, rausum, fossadariam aut fazendariam et alias calumpnias et foros regios de hominibus in hereditatibus suis commorantibus et excusauì res ipsius monasterii a portatico per totum regnum meum instrumentum inquam predicto monasterio sub sigillo cereo a me concessum innouans ad perpetuam rei memoriam et ut concesso et confirmato nec non excusatio ipsa robur obtineat perpetuam firmitatis sub bulla plumbea de uerbo ad uerbum iussi presentibus annotari tenor autem ipsius instrumenti est iste:

In nomine Domini nostri Ihesu Christi, amen. Magestatis regie inter est sancta loca et religiosas personas diligere ac uenerari et ea que eis a suis sunt antecessoribus preconcessa confirmare manutenere et totis uiribus deffensare, iccirco ego Adefonsus, Dei gratia rex Legionis et Gallaetia, filius illustrissimi ac uictoriosissimi regis domni Fernandi, vna cum vxore mea regina domna Berengaria per hoc scriptum notum facio uniuersis presentibus et futuris quod concedo et confirmo Deo et monasterio Sancti Iusti de Togis Altis et uobis domno Petro eiusdem monasterii abbati ac uestro capitulo et uestris successoribus imperpetuum cartas illas de incautatione et deffensione et deffensione quas eidem monasterio auus meus imperator et postmodum pater meus fecerunt et perpetuo confirmantes incautauerunt, uidelicet quod recipio in meam comendam et deffensionem ipsum monasterium tam fratribus, possessionibus et cum uniuersis aliis que ad ipsum pertinent et pertinent. Mando etiam quod homines sui in hereditatibus eiusdem cenobii commorantes non respondeant alicui de furto, homicidio, raso, fossadaria aut fazendaria seu de aliqua calumpnia uel foro regio nisi abbati uel priori uel illis qui res eiusdem monasterii de mandato illorum tenuerint. Excuso etiam res suas de por- // -tatico per totum regnum meum ad idem monasterio uenturas uel ab ipsis fratribus in partem aliam latas. Et mando quod ipsi et homines sui securi et in pace transeant per totum regnum meum ad quamcumque partem ire uoluerint et illam eandem libertatem eis perpetuo confirmo quam auus meus imperator et pater meus eis dederunt et testamentis suis confirmauerunt. Hoc autem eis facio ob remedium anime me et animarum patris mei et auorum meorum et quia in orationibus et obsequiis que in eodem loco Deo iugiter exhibentur partem eo largiente desiderio prohiberi. Siquis igitur tam de meo genere quam de alieno hanc eis cartam infringere aut uiolare modo aliquo aptemptauerit iram Dei habeat omnipotentis et regiam indignationem incurrat, et siquid inuaserit in triplum restituat et pro ausu temerario regie parti impenam mille morabitanos persoluat. Carta suum robur imperpetuum obtinente. Facta carta apud Compostellam, X^o kalendas marcii, era M^a CC^a XXX^a VI^a. Ego rex domni Adefonsus una cum uxore mea regina domna Berengaria hanc cartam quam fieri iussi roboro et sigilli mei appositione confirmo. Petro tercio, compostellano archiepiscopo. Martino, legionensis episcopo. Johanne, ouetensis episcopo. Lupo, astoricensis episcopo. Martino, camorensi episcopo. Gunsaluo, salamantino episcopo. Martino, ciuitatensis episcopo. Sede cauriensis uacante. Ruderico, lucensi episcopo. Rabinado, mindoniensis episcopo. Adefonso, auriensis episcopo. Petro, tudensi episcopo. Comite Gomez tenente Trastamar, Montem Rosum, Montem Nigrum et Sarram. Comite Froyla tenente Bergidum. Gunsaluo Nuniz tenente Asturias. Poncio Uele tenente Extrematuram. Fernando Guterret tenente Taurum et Castrum Nouum. Gunsaluo Iohannis tenente Limiam et Lemos. Aluaro Pelaez tenente Astoricam. Fernando Garsie, regis maiordomo. Munione Roderici, regis signifero. Pelagius Subredina tenente Sanctum Pelagium de Lodo. Petro Fernandi de Uaniuide, regine domne Berengarie maiordomus. Roderico Fernandi tenente Triues et Caldelas. Froyla, domini regis notarius scripsit. Domno Petro Uelle, cancellario.

Nulli igitur omnio hominum liceat hanc mee innouationis cartam infringere uel ei ausu temerario contrayre, quod qui presumpserit iram Dei omnipotentis et regiam indignationem incurrat et quantum inuaserit duplo componat et pro ausu temerario regie parti in penam mille morabitanos persoluat.

Facta carta apud Cruniam II die iulii, era M^a CC^a LX^a VI^a.

Bernaldo existente compostellano archiepiscopo. Johanne, ouetensis episcopo. Roderico, legionensis episcopo. Nunone, astoricensis episcopo. Martino II çamorensis episcopo. Pelagio, salamantino episcopo. Michaelae, ciuitatensis episcopo. Petro, cauriensis episcopo. Laurentio, auriensis episcopo. Stephano, tudensis episcopo. Michaelae, lucensis episcopo. Martino, mindoniensis episcopo. Infante domno Petro, existente maiordomo domini regis tenente Legionem, Taurum, Çamoram, Extremadura, Trasserram et Limiam. Domno Roderico Fernandi, signifero domini regis, tenente Ouetum, Astoricam, Maioricam et Beneuentum. Domno Roderico Gomez tenente Montem Rosum, Monte Nigrum et Transtamar. Domno Fernando Guterrez tenente perticam Sancti Jacobi.

43

1228/06/28. A Coruña.

(1138/05/10)

Afonso IX confirmalle ó mosteiro de Toxos Outos o couto de S. Cristovo de Arzón (doc. n.º 11).

B.- Tombo, ff. 29v-30r.

Transcr.- GONZÁLEZ, J.- *Afonso IX*, doc. n.º 567.

Rex.- SÁNCHEZ BELDA, L.- *Documentos reales de la Edad Media...*, doc. n.º 601.

Dorçon.

Qvoniã cera res est tam fragile quam putribilis, idcirco ego Adefonsus, Dei gratia rex Legionis et Gallecie, instrumentum donationis cauti olim Deo et beate Marie et monasterio Sancti Christofori de Dederzone, Adefonsus bone memorie domino imperatore, auo meo, concessum monasterio Sancti Justi innouans et confirmans ad perpetuam rei memoriam et ut donatio ipsa robur obtineat perpetue firmitatis et confirmationis sub bulla plumbea de verbo ad uerbum iussi presentibus annotari tenor autem ipsius instrumeni est iste:

Quoniam ea que a regibus donantur siue conceduntur oportet ut litterarum testimonio confirmentur, qua propter ego Adefonsus, Dei gratia Hyspaniarum imperator, una cum coniuge mea imperatrice domna Berengaria, ob remedium anime mee et parentum meorum Deo omnipotenti et sancte Marie semper uirgini

et Sancto Christoforo de Derzone et priori eiusdem monasterii, Pelagio Petriz, et monachis ibidem sub regula sancti Benedicti et Deo seruientibus tam presentibus quam etiam perpetuo succedentibus, facio cautum scripturam donationis uidelicet per terminos de riuulo Tamaris et inde in circuitum de Carualido et lacum eiusdem Tamaris, et inde ad foueam Serpentis, et inde in directum per sumitatem montis usque super Ialles, et inde ad branias de riuulo Eze, et inde ab ipso riuulo Eze usque quo cadit in Tamare. Sic dono atque concedo istum cautum huic monasterio et sancte congregationi eiusdem ut nullus sayo uel vicarius regis seu alicuius potestatis non sit ausus ab hodierno die in antea intrare infra hos terminos pro aliqua calumpnia seu fazendaria uel fossadaria aut pro pignore nisi per manum prioris seu abbatis eiusdem monasterii. Quod si aliquis homo potens uel impotens de genero meo uel de extraneo contra hanc auctum inrumpendum uel inuadendum seu inde temerario ausu aliquid auferendum uel pignorandum uenerit uel uenero quisquis fuerit, sit maledictus et excommunicatus et cum Datan et Abiron quos terra obsorbuit in inferno dampnatus, et insuper pariat ad partem eiusdem monasterii uel eiusdem uocem pulsantis C^m libras auri purissimi, et quod inuaserit uel auferre temptauerit seu pignorauerit in duplo componat. Et hec series testamenti semper firma et inconcussa stabili firmitate permaneat. Facta scriptura cautionis et donationis seu confirmationis in Karrione post acceptam meam coronam, era M^a C^a LXX^a VI^a, et cotum VI° idus mai<i>. Ego Adefonsus, Dei gratia Hyspaniarum imperator, quod fieri iussi spontanea uoluntate conf. Berengaria, Hyspanie imperatrix, conf. Domna Sancia, conf. Comes Adefonsus Iordam, conf. Comes Fernandus, conf. Comes Rodericus Uelaz, conf. Comes Rodericus Martiniz, conf. Comes Rodericus Gomez, conf. Comes Munio Pelaiz, conf. Veremudus Petri, conf. Gutyer Fernandi, maior-domus in curia, conf. Didacus Froyle, signifer imperatoris, conf. Ganzaluo Fernandi, conf. Petrus, legionensis episcopus, conf. Adefonsus, episcopus ouetensis, conf. Pelagius, meritaniensis episcopus, conf. Abbas Rodericus Antealtaris, conf. Abbas Petrus Sancti Iusti, conf. Florentius, abbas Sancte Marie, conf. Petrus Elie, decanus Sancti Jacobi, conf. Martinus, cantor eiusdem ecclesie, conf. Arias Munoz, archidiaconus, conf. Martinus, regis clericus et ecclesie Beati Jacobi canonicus, conf. Didacus, Dei gratia compostellane sedis archiepiscopus, hoc scriptum robore suo conf., anno sui pontificatus XXXVI. Ciprianus scripsit iussu magistri Hugonis, cancellarii imperatoris.

Nulli igitur omnino hominum liceat hanc mee innouationis et confirmationis cartam infringere uel ei ausu temerario contra ire, quod qui presumpserit iram Dei omnipotentis et regiam indignationem incurrat et quantum inuaserit duplo componat et pro ausu temerario regie parti in penam mille marchas argenti persoluat.

Facta carta apud Cruniam, XXVIII die iunii, era M^a CC^a LX^a VI^a.

Bernaldo existente compostellano archiepiscopo. Johanne, ouetensis episcopo. Roderico, legionensis episcopo. Nunone, astoricensis episcopo. Laurencio, auriensis episcopo. Stephano, tudensis episcopo. Michaele, lucensis episcopo. Mar-

tino, mindoniensis episcopo. Infante domno Petro, existente maiordomo domini regis tenente Legionem, // Tauram, Zamoram, Extrematuram, Transserram et Limiam. Domno Roderico Fernandi, signifero domini regis, tenente Ouetum, Astoricam, Maioricam et Beneuentum. Domno Roderico Gomez tenente Montem Rosum, Monte Nigrum, Transtamar. Domno Fernando Guterrez tenente perticam Sancti Jacobi.

Domno Petro Petri, magistrorum auriensis, canonico compostellano, existente cancellario domini regis. Martinus Fernandi, domini regis scriptor, scripsit.

44

1228/06/01. A Coruña.
(1167/12/11)

Afonso IX confirmalle ó mosteiro de Toxos Outos a doazón da reguenga de Cando feita polo seu pai, Fernando II (doc. n.º 14).

B.- Tombo, f. 30rv.

Transcr.- GONZÁLEZ, J.- *Afonso IX*, doc. n.º 570.

Rex.- SÁNCHEZ BELDA, L.- *Documentos reales de la Edad Media...*, doc. n.º 605.

Qvonia[m] cera res est tam fragilis quam putribilis, idcirco ego Adefonsus, Dei gratia rex Legionis et Gallecie, instrumentum donationis regaleng[i] quod dicitur Cando et fluminis Tamaris a Lueyro usque in Mereu olim Deo et monasterio Sancti Justi a bone memorie rege domno Fernando, patre meo, facte innouans et confirmans ad perpetuam rei memoriam vt donatio ipsa robur obtineat perpetue firmitatis et confirmationis sub bulla plumbea iussi presentibus annotari, tenor autem ipsius instrumenti est iste:

In nomine Domini nostri Ihesu Christi, amen. Catholicorum regum decet celsitudinem sancta loca ac religiosas personas diligere, uenerari et eas largis dictare muneribus atque in prediis et possessionibus ampliare; ea propter ego domnus Fernandus, Dei gratia Hispaniarum rex, una cum uxore mea regina domna Vrraca, per scriptum donationis firmissimum imperpetuum ualiturum do Deo et monasterio Sancti Justi et uobis abbati domno Petro atque successoribus uestris illud meum regalengum quod habeo in terra de Intinis, uidelicet Cando integro, vt ab hac die et deinceps prefatum regalengum habeatis cum pratis, pascuis, montibus, fontibus, riuus, molendinis, arboribus, petris et cum omnibus directuris suis vel cum flumine Tamar de Luero usque ad in Merou, quantum habeo uel habere debeo, et possideatis, uendatis, donetis, commutetis et omnem uestram uoluntatem de illo faciat[i]s iure hereditario imperpetuum uobis habendum dono et concedo pro remedio anime mee et parentum meorum. Siquis igitur tam de meo genere quam de alieno hoc meum uoluntarium factum irrumpere temptauerit, iram Dei omnipotentis et

regiam indignationem incurrat, et cum Datam et Abirom, quos uiuos obsorbuit terra, in inferno penas luat et pro temerario ausu parti regie C libras auri persoluat et quod inuaserit uobis uel uoci uestre in quadruplum reddat; et hoc scriptum semper maneat firmum. Facta carta III° idus decembris, era M^a CC^a V. Regnante rege domno Fernando Legione, Extremadura, Gallecia et Asturiis. Ego domnus Fernandus, Dei gratia Hyspaniarum rex, una cum uxore mea regina dompna Vrraca hoc scriptum quod fieri iussi proprio robore confirmo.

Petrus, Dei gratia ecclesie compostellane electus, conf. Johannes, lucensis episcopus, conf. Petrus, auriensis episcopus, conf. Johannes, legionensis episcopus, conf. Fernandus, astoricensis episcopus, conf. Stephanus, zamorensis episcopus, conf. Petrus, salamantinus episcopus, conf. Gunsaluus, ouetensis episcopus, conf. Suarius, cauriensis episcopus, conf. Comes vrgelensis, maiordomus regis, conf. Poncius, dominans in Legione, conf. Comes Petrus, dominans dominans in Asturiis, conf. Comes Ramirus, dominans in Berez, conf. Comes Rudericus, dominans in Sarria, conf. Gomez Gunzaluez, dominans in Transtamar, conf. Ramirus Poncii, signifer regis, confir. Rodericus archidiaconus, cancellarius regis. Petrus de Ponte, notarius. Pelagius Goter scripsit.

Nulli igitur omnio hominum liceat hanc mee innouationis et confirmationis cartam infringere uel ei ausu temerario contraire, quod qui presumpserit iram Dei omnipotentis et regiam indignationem incurrat et quantum inuaserit in duplum restituat et pro ausu temerario regie parti in penam mille morabetinos exsoluat. Carta nichilominus in suo robore permanente.

Facta carta apud Cruniam, I die junii, era M^a CC^a LX^a VI^a.

Bernaldo existente compos- // -tellano archiepiscopo. Johanne, ouetensis episcopo. Roderico, legionensis episcopo. Nunone, astoricensis episcopo. Laurentio, auriensis episcopo. Michaelae, lucensis episcopo. Stephano, tudensis episcopo. Martino, mindoniensis episcopo. Infante domno Petro, maiordomo domini regis tenente Limiam, Legionem, Taurum, Zemoram, Strematuram et Transserram. Domno Roderico Fernandi, signifero regis, tenente Astoricam et Benauentum. Domno Fernando Guterrez tenente perticam Sancti Jacobi.

Domno Petro Petri, magistrorum auriensis, canonico compostellano, existente cancellario domini regis. Adefonsus, scriptor domini regis, scripsit.

45

1228/06/24. Seregia.

Afonso IX confirmalle ó mosteiro de Toxos Outos a reguenga de Rates.

B.- Tombo, f. 30v.

Transcr.- GONZÁLEZ, J.- *Alfonso IX*, doc. n.º 555.

Rex.- SÁNCHEZ BELDA, L.- *Documentos reales de la Edad Media...*, doc. n.º 587.

In Dei nomine, amen. Notum sit omnibus presentem paginam inspecturis quod ego Adefonsus, Dei gratia rex Legionis et Gallecie, concedo et confirmo Deo et monasterio Sancti Justi de Togis Outis quantum pertinebat ad ius regale in illa hereditate que uocatur Ratis cum omnibus suis appendiciis et cum suis hominibus intus et foras morantibus; que est in rippa Thamaris et terminatur per gandra de Gentinis, et inde per Briom de Suso, et de alia parte per terminos de Roo, et inde per Sarantes et per Alueyda quam idem monasterium obtinuit ex donacione Petri Muniz de Carnota cui eandem domnus Alfonsus, rex Hyspanie, pro seruicio quod sibi fecerat donauit secundum quod ex legitimo instrumento ipsius regis mihi constituit euidenter. Nulli igitur omnino hominum liceat hanc cartam mee confirmationis et concessionis infringere uel ei ausu temerario contraire, quod qui presumpserit iram Dei omnipotentis et regiam indignationem incurrat et quantum inuaserit duplo componat et pro ausu temerario regie parti in penam mille morabetinos exsoluat.

Facta carta apud populationem de Seregia, XXIII° die junii, era M^a CC^a LX^a VI^a.

Bernaldo existente compostellano archiepiscopo. Johanne, ouetensis episcopo. Ruderico, legionensis episcopo. Nunone, astoricensis episcopo. Laurencio, auriensis episcopo. Michaele, lucensis episcopo. Stephano, tudensis episcopo. Martino, mindoniensis episcopo. Infante domno Petro, existente maiordomo domini regis tenente Legionem, Taurum, Zamoram, Extrematuram, Transserram et Limiam. Domno Roderico Fernandi, signifero domini regis, tenente Ouetum, Astoricam, Maioricam et Beneuentum. Domno Roderico Gomez tenente Montem Rosum, Montem Nigrum et Trastamar. Domno Fernando Guterrez tenente perticam Sancti Jacobi.

Domno Petro Petri, magistroscolarum auriensis, canonico compostellano, existente cancellario domini regis. Martinus Fernandi, scriptor domini regis, scripsit.

46

1228/06/23 - 27. A Coruña.
(1135/12/05. Palencia)

Afonso IX confirmalle ó mosteiro de Toxos Outos a doazón de S. Martiño e S. Vincenzo de Duio feita por Afonso VII (doc. n.º 6).

B.- Tombo, ff. 30v-31r.

Transcr.- GONZÁLEZ, J.- *Afonso IX*, doc. n.º 565.

Rex.- SÁNCHEZ BELDA, L.- *Documentos reales de la Edad Media...*, doc. n.º 600.

Qvoniã cera res est tam fragilis quam putribilis, idcirco ego Adefonsus, Dei gratia rex Legionis et Gallecie, instrumentum donationis et cautationis ecclesiarum Sancti Saluatoris et Sancti Martini cum omnibus hereditatibus et adiunctionibus suis que sunt in territorio de Dugio, olim Deo et monasterio Sancti Iusti a bone memorie domino imperatore auo meo facte innouans et confirmans ad perpetuam rei memoriam et ut donacio et cautacio ipsa robur obtineant perpetue firmitatis et confirmationis sub plumbea bulla de uerbo ad uerbum iussi presentibus annotari, tenor autem ipsius instrumenti est iste:

In // Dei nomine, ego Adefonsus, Dei gratia Hyspaniarum imperator, vna cum coniuge mea imperatrice domna Berengaria facio cartam donationis et confirmationis pro remedio anime mee et parentum meorum vobis domno Petro, abbati monasterii Sancti Iusti de Auellanedo, et omnibus monachis tam presentibus quam futuris ibidem <Deo> seruientibus de duabus ecclesiis, scilicet de Sancto Salvatore et de Sancto Martino cum omnibus illis hereditatibus et adiunctionibus que ad illas ecclesias pertinent uel pertinere debent; sunt autem hee ecclesie in territorio de Dugio sub monte Rou. Has predictas ecclesias dono et concedo vobis ipsique monasterio cum omnibus suis directuris que ad ipsas pertinent in toto valle de Dugio que sunt in fisco regio per suos terminos antiquos. Im primis ecclesia Sancti Saluatoris determinatur per aquam que uenit de fonte Fenulerias que uocatur aqua de Senrra, de alia parte diuiditur de villa Vigo per aquam que uenit de monte, et de alia parte diuiditur de villa Frogiam per suum vallum; et exit ista villa contra montem inter prefatos terminos per suos agros de Lacuna et super uia publica per suos agros de Rouoredo, et inde ad montem usque ad terminos de Boysam. Termini ecclesie Sancti Martini sunt isti: de una parte de illam aquam de illo riuulo de Tronco sicut uadit et intrat in mare de arena de Lacustaria et finitur intus in mare; de inde de alia parte iterum incipit alius terminus in predicto riuulo de Tronco et uadit per illum parietem antiquum qui exit de ipso riuulo et uadit sursum ad montem diuidendo hereditatem de Sancto et hereditatem de Hermo; et inde sursum per medium de ipso monte in directo ad alium parietem antiquum qui concludit de contra Hermo agrum rotundum de Redondelo qui est de villa Burgo integre, et inter per super illum fontem de Redondelo et inde sursum ad aliam petram designatam de Cruce et inde in antea per illas petras quasi erectas et inde in directum ad illam petram longam de super terra crepata, et inde finitur in mare maius. Deinde sunt alii termini de alia parte de contra insula de Dugio per illam aquam que discurrit de Portelo ad mare de Lacustaria, et de alia parte in directum ad illam aquam de Currelo sicut discurrit ad mare maius. Extra hos terminos habet ecclesia Sancti Martini hereditates de uoce regia sub aula Sancte Marie et in villa Arenis et sub aula Sancti Vincentii quas omnes predicto concedo monasterio. Constituo etiam et immobiliter mando ut in predictas ecclesias et in earum hereditates quas ego prefato cenobio firmiter imperpetuum cauto, nullus intrare presumpmat pro furto, pro homicidio, pro rauso, pro fossadaria uel pro aliqua calumpnia nisi solus abbas uel illi qui monasterii procuracionem tenerint. Homines uero uel quicumque predic-

tas ecclesias uel hereditates in habitauerint ab omnia calumpnia et ab omni uoce de terra sint liberi et absoluti, et homines de regalengo qui in predictis locis commo-
rati fuerint habeat monasterium et possideat et illos et semen illorum imperpe-
tuum. Siquis autem de meo genere uel de alieno hoc meum donum infringere sit
maledictus et cum Iuda proditore in inferno dampnatus insuper duplet monasterio
hereditatem uoci uero imperatoris bis mille pectet morabitanos. Facta carta in
Palencia, nonas decenbris, era M^a C^a LXX^a III^a. Adefonso imperante in Toledo, in
Legione, in Saragoza, in Narara, Castella et Gallecia. Ego Adefonsus imperator hanc
cartam iussi fieri et factam propria manu roborau postquam coronatus fui. Petrus,
Legionis electus, conf. Comes Fernandus, conf. Petrus, palentinus episcopus, conf.
Comes Roy Uellez, conf. Bernardus, sequentinus episcopus, conf. Vermudus
Pedrez, conf. Et capellanus imperatoris. Didacus, Dei gratia compostellane sedis
archiepiscopus, hoc scriptum robore suo conf.; anno sui pontificatus XXX° V^o.
Petrus // Helie, <ecclesie> Beati Jacobi decanus et archidiaconus, conf. Petrus Cres-
conides, ecclesie indignus archidiaconus, conf. Arias Muniz, ecclesie indigne archi-
diaconus, conf. Fernandus Petriz, ecclesie Beati Jacobi canonicus, conf. Munio,
vallibriensis episcopus, conf. Rodericus, Antealtaria abbas, propria manu conf.
Rodericus, abbas, confirma. Florentius, abbas Sancte Marine, conf. Comes Adefon-
sus Iordam, conf. Comes Roic Martiniz, conf. Comes Lop Diaz, conf. Guter Fernan-
dez, maiordomus, conf. Almanricus, alferez, conf. Fernandus Iohannis, conf.
Petrus Iohannis, conf. Petrus, ts. Johannes, ts. Martinus, ts. Giraldu scripsit hanc
cartam iussu magistri Hugonis, ca<n>cellarii imperatoris.

Nulli igitur omnio hominum liceat hanc mee donationis et cautationis car-
tam infringere uel ei ausu temerario contraire, quod qui presumpserit iram Dei
omnipotentis et regiam indignationem incurrat et quantum inuaserit in duplum
restituatur et pro ausu temerario regie parti in penam mille morabetinos exsoluat.
Carta nichilominus in suo robore permanente.

Facta carta apud Cruniam, XXXII° die junii, era M^a CC^a LX^a VI^a.

Bernaldo existente archiepiscopo compostellano. Johanne, ouetensis epis-
copo. Roderico, legionensis episcopo. Nunone, astoricensis episcopo. Laurencio,
auriensis episcopo. Michaele, lucensis episcopo. Stephano, tudensis episcopo. Mar-
tino, mindoniensis episcopo. Infante domno Petro, existente maiordomo domini
regis tenente Limiam, Legionem, Taurum, Zamoram, Strematuram et Transserram.
Domno Roderico Fernandi tenente Astoricam, Maioricam, Ouetum et Beneuentum.
Domno Fernando Guterrez tenente perticam Sancti Jacobi.

Domno Petro Petri, magistrorum auriensis, cano<n>ico compostella-
no, existente cancellarii domini regis. Alfonsus, domini regis scriptor, scripsit.

47

1219/06/15. Romariz.

Afonso IX confirmalle ó mosteiro de Toxos Outos a doazón da reguenga e da igrexa de S. Xián da Pereiriña que fixera don Xoán Fróilaz Mariño, quen a obtivera por doazón de Fernando II.

B.- Tombo, f. 32rv.

Transcr.- GONZÁLEZ, J.- *Alfonso IX*, doc. n.º 375.

Rex.- SÁNCHEZ BELDA, L.- *Documentos reales de la Edad Media...*, doc. n.º 517.

In Dei nomine. Notum sit omnibus tam presentibus quam futuris quod ego Adefonsus, Dei gratia rex Legionis \et/ Gallecie, do et hereditario iure concedo monasterio et fratribus Sancti Justi de Togis Altis et uobis domno Johanni, eiusdem monasterii abbati, ecclesiam Sancti Juliani cum villa de Pereyra cum omnibus directuris et pertinenciis suis sicut illam dedit et incartauit pater meus bone memorie rex domnus Fernandus domno Johanni Marino, et ipse Johannes Marinus postea per cartam dedit et concessit eidem monasterio supradicto de Togis Altis. Illam inquam ecclesiam Sancti Juliani cum villa Pereyra que est in Nemancos do in perpetuum predicto monasterio iure hereditario habendam et possidendam concedo per terminos suos et diuisiones antiquas sicut continentur in testamento quod fecit ipsi monasterio domnus Johannes Marinus. Hoc autem facio ego ob remedium anime mee et animarum parentum meorum. Siquis igitur tam de mea parte quam de extranea contra hoc meum factum uoluntarium ad irrumpendum uenire attemptauerit iram Dei omnipotentis et regiam indignationem incurrat et quantum inuaserit eidem monasterio in duplum persoluat et mille morabitanos penam pro ausu temerario exsoluat. Carta semper in suo robore permanente.

Facta carta in Romariz, XVº die iunii, era Mª CCª Lª septima.

Petro IIIº existente compostellano archiepiscopo. Johanne, ouetensis episcopo. Ordonio, lucensis episcopus. Laurencio, auriensis episcopo. Abbate aruensis Martinus, electo mindoniensis. Domno Johanne Fernandi tenente Trastamar et Montem Rosum. Domno Martino Sancii tenente Limiam et Sarriam. Domno Fernando Fernandi tenente Cabreram. Domno Gil Manrici tenente Taurum et Maioricam. Alvaro Ruderici tenente Manssellam et Villam Fafiliam.

Petro Petri, archidiacono salamantino, tenente cancellariam. Magister Michaelis, domini regis notarius, scripsit et confirmat +.

1219/01/06.

O cabaleiro don Xoán Fróilaz Mariño cos seus fillos dóanlle ó mosteiro de Toxos Outos a igrexa e a reguenga de S. Xián da Pereiriña, que lle concederan os reis Fernando II e Afonso IX.

B.- Tombo, f. 32r.

Qvia a Deo labilis est memoria hominis vt quod hodie sit cras obliuioni traditur, iccirco ea que uenduntur uel donantur oportet ut per litterarum seriem posteris notificentur, qua propter ego domnus Johannes Froyle cognomento Marinus cum filiis et filiabus meis et omnis uox mea, vobis domno Johanni monasterii Sancti Iusti de Togis Altis abbati et omnibus fratribus tam presentibus quam futuris ibidem Deo seruientibus omnique uoci uestre, propter amorem Dei et b<e>ate semper uirginis Marie et sanctorum Iusti et Pastoris omnique sanctorum et ob remedium anime mee et anime uxoris mee domne Orrace Fernandi, grato animo et spontanea uoluntate facio testamentum et cartulam donationis imperpetuum ualituram de quadam ecclesia que dicitur Sanctus Julianus cum suo regalengo quod uocatur Peraria. Quam ecclesiam cum iamdicto regalengo dedit michi per ueridicam cartam pro multo et bono seruiicio quod ei feci illustrissimus rex domnus Ferdinandus, et postea concessit mihi per licterarum paginam filius eius nobilissimus rex domnus Alfonsus similiter pro multo et bono seruitio quod ei feci. Et est ipsa ecclesia cum predicto regalengo sita in terra de Nemancos iuxta fluuium Thoar sub monte Faro, diuisa per terminos et loca antiqua scilicet per Sauariz et inde per Petram Albam de jusanam, et inde per Petram Albam de susanam, et inde per Farum, et inde per Baldumar, et inde ad castellum de Peraria, et inde per aquam que decurrit inter Purtar et ipsam Perariam et intrat in Thoar, et inde ad ramum de Sambadi, et inde ad pontem de Constanti, et inde ad fontem Ouium, et inde ad Bicianes, et inde ad ribam Sancti Iuliani, et inde ad vadum de Chanca, et inde ad Sauariz ubi incepimus. Hanc igitur ecclesiam cum predicto regalengo sic diuiso et determinato dono et concedo ego domnus Johannes Marinus vobis domno Johanni abbati de Sancto Iusto et monasterio uestro possidendam cum casis et cum casilibus, cum pratis et pascuis, cum arboribus et riuis, cum montibus et fontibus, cum exitibus et regressibus et cum omnibus appendiciis et adiunctionibus suis et cum quanto apprestitum hominis est sicut ego vxori mee done Vrrace Fernandi uiuenti promisi ipsa enim moriens mandauit mihi ut predictam ecclesiam cum suo regalengo darem ego pro sua et mea anima sicut et in presenti facio. Habeatis igitur sepe-dictam ecclesiam cum suo regalengo et cum omnibus adiunctionibus et appendicis suis et possideatis uos et omnis posteritas uestra in secula seculorum. Siquis autem ex parte mea uel de extranea contra hoc meum uoluntarium factum ad irrumpen-

dum uenerit sit maledictus usque in septimam generationem et insuper pariat mille morabitos. Hoc scripto semper in suo robore et firmitate permanente.

Facta carta testamenti et donationis die VIII° idus januarii, sub era M^a CC^a L^a VII^a.

Ego dominus Johannes Froyle cognomento Marinus in hoc scripto quod fieri iussi manus roboro et signum facio.

Presentibus filiis meis et roborantibus: domno Petro Iohannis et Martino Iohannis et Johanne Iohannis et Osorio Iohannis. Domna Sancia Iohannis, conf. Domna Marina Iohannis, conf. Domnus Alfonsus Petri, miles, conf. Froyla Infans, prior Sancti Martini de Ocon, conf. Petrus, presbiter de Nimia, conf. Garsia Froyle, miles, conf. Johannes Munionis de Vialo, miles, conf. Garsia Gorga, miles, conf. Martinus Munionis Falcon, conf. Johannes Didaci de Oreliam, conf. Petrus Didaci de Orelam, conf. Fernandus Didaci dictus Maracicus, conf. Didacus Iohannis de Riatelo, conf. Johannes Testa, conf. Alfonsus Iohannis de Barualuos, conf. Munius Fernandi dictus Guiu, conf. Rudericus Pelagii dictus Jahem, conf. Munio Cresconii, diaconus, ts. Petrus Froyle, ts. Johannes Iohannis, ts.

Dominicus, presbiter et cantor de Sancto Justo, notuit et conf.

49

1228/06/25. Soesto.
(1219/06/15. Romariz)

Afonso IX confirmalle a doazón feita por don Xoan Fróilaz Mariño ó mosteiro de Toxos Outos da reguenga e da igrexa de S. Xián da Pereiriña, e así mesmo ratifica outra carta súa na que confirmaba, pola súa vez, esta doazón (doc. n.º 47).

B.- Tombo, f. 32v¹⁰.

Transcr.- GONZÁLEZ, J.- *Alfonso IX*, doc. 560.

Rex.- SÁNCHEZ BELDA, L.- *Documentos reales de la Edad Media...*, doc. n.º 590.

Qvoniā cera res est tam fragilis quam putribilis, idcirco ego Adefonsus, Dei gratia rex Legionis et Gallecie, instrumentum donationis et concessionis siue confirmationis ecclesie Sancti Juliani et ville de Pereyra que est in Nemancos, olim Deo et monasterio Sancti Justi a bone memorie rege domno Fernando patre meo concessum innouans et confirma<n>s ad perpetuam rei memoriam et ut donatio et concessio siue confirmatio ipsa robur obtineat perpetue firmitatis et confirmationis sub bulla plumbea de verbo ad uerbum iussi presentibus annotari, tenor autem ipsius instrumenti est iste:

¹⁰ O folio 33rv está en branco.

In Dei nomine. Notum sit omnibus tam presentibus quam futuris quod ego Adefonsus, Dei gratia rex Legionis et Gallecie, do et hereditario iure concedo monasterio et fratribus Sancti Justi de Togis Altis et uobis domno Johanni eiusdem monasterii abbati, ecclesiam Sancti Juliani cum villa de Perera cum omnibus directuris et pertinenciis suis sicut illam dedit et incartauit pater meus bone memorie rex domnus Fernandus domno Johanni Marino, et ipse Johannes Marinus postea per cartam dedit et concessit eidem monasterio supradicto de Togis Altis. Illam inquam ecclesiam Sancti Juliani cum villa de Perera que est in Nemancos do imperpetuum predicto monasterio iure hereditario habendam et possidendam concedo per terminos suos et diuisiones antiquas sicut continetur in testamento quod fecit ipsi monasterio domnus Johannes Marinus. Hoc autem facio ego ob remedium anime mee et animarum parentum meorum. Siquis igitur tam de mea parte quam de extranea contra hoc meum factum uoluntarium ad irrumpendum uenire attemptauerit iram Dei omnipotentis et regiam indignationem incurrat et quantum inuaserit eidem monasterio in duplum persoluat et mille morabitanos in penam pro ausu temerario exsoluat. Carta semper in suo robore permanente. Facta carta in Romariz, XV° die junii, era M^a CC^a L^a VII^a. Petro III° existente compostellano archiepiscopo. Johanne, ouetensis episcopo. Ordonio, lucensis episcopus. Laurenzio, auriensis episcopo. Abbate aruensis Martinus, electo mindoniensis. Domno Johanne Fernandi tenente Trastamar et Montem Rosum. Domno Martino Sancii tenente Limiam et Sarriam. Domno Fernando Fernandi tenente Cabreram et Beneuentum. Domno Gil Martinci tenente Taurum et Maioricam. Aluaro Ruderici tenente Mansellam et Uillam Fafilam. Petro Petri, archidiacono salamantino, tenente cancellariam. Magister Michaelis, domini regis notarius, scripsit et confirmat.

Nulli igitur omnino hominum liceat hanc mee innouationis et confirmationis cartam infringere uel ei ausu temerario contraire, quod qui presumpserit iram Dei omnipotentis et regiam indignationem incurrat et quantum inuaserit duplo componat et pro ausu temerario regie parti in penam mille morabetinos exsoluat.

Facta carta apud Soestum, XXV die junii, era M^a CC^a LX^a VI^a.

Bernaldo existente compostellano archiepiscopo. Johanne, ouetensis episcopo. Roderico, legionensis episcopo. Nunone, astoricensis episcopo. Laurencio, auriensis episcopo. Michaele, lucensis episcopo. Stephano, tudensis episcopo. Martino, mindoniensis episcopo. Infante domno Petro, existente maiordomo domini regis tenente Legionem, Taurum, Zamoram, Extrematuram, Transserram et Limiam. Domno Roderico Fernandi, signifero domini regis, tenente Ouetum, Astoricam, Maioricam et Beneuentum. Domno Roderico Gomez tenente Montem Rosum, Montem Nigrum et Transtamar. Domno Fernando Guterriz tenente perticam Sancti Jacobi.

Domno Petro Petri, mag^{ist}roscolarum auriensis, canonico compostellano, existente cancellario domini regis. Martinus Fernandi, domini regis scriptor, scripsit.

50

1136/12/18.
1187/01/01. Guimarães.
1224/11/16. Guimarães.

Don Afonso Henriques, rei de Portugal, dáalle e acouta ó mosteiro de Toxos Outos a vila de Paredes, na ribeira do Limia, no reino português.

Posteriormente, o documento foi confirmado por Sancho I e Sancho II de Portugal.

A.- A.H.N. Clero. Carpeta n.º 556, doc. n.º 2¹¹.
B.- Tombo, f. 34rv.

Transcr.- *Documentos medievais portugueses. Documentos régios*. Vol. I, tomo I. Lisboa, 1958, doc. n.º 154¹².

Rex.- SÁNCHEZ BELDA, L.- *Documentos reales de la Edad Media...*, docs. n.º 219, 419 e 532.

Hic incipiunt cartas regis domni Alfonsi de cauto de Paredes.

CHRISTUS. In nomine Domini nostri Ihesu Christi. Catholicorum regum decet celsitudinem sancta loca ac religiosas personas diligere ac uenerari et eos largis ditare muneribus atque in prediis possessionibus ampliare; ea propter ego infans domnus Adefonsus, comitis Enrici et domine regine Tharasie filius, pro remedio anime mee et parentum meorum per scriptum donationis firmissimum imperpetuum ualiturum dono Deo et beate Marie et monasterio Sancti Iusti de Tribulis Altis et vobis domno Petro, abbati eiusdem loci, et conuentui uestro atque fratribus tam presentibus quam futuris in eodem monasterio Deo seruientibus illam meam villam uidelicet Paredes quam habeo in terra de Sancto Martino subtus monte Tarrugiu, concurrentem ad ecclesiam Sancte Christine de Meadela, iuxta fluuium Limiam, vt ab hac die et deinceps habeatis uos prefatam villam cum suis pratis, pascuis, montibus, fontibus, riuus, molendinis, arboribus, uineis, ortis et cum omnibus directuris suis et pertinenciis per suos terminos antiquos, uidelicet sicut diuiditur de Meadela et inde sicut diuiditur per medium fluuium Limiam et inde per portum de Portezelu et per petras de Sistu et per portu de Riwo Maiori et inde per luzenzam de Sunegude et inde sicut ascendit ad montem Tharrugiu. Ita uos inquam habeatis sicut eam hactenus habui et bone memorie domnus rex Adefonsus auus meus et mater mea domna Tharasia ante habuerunt, et possideatis et

¹¹ A data do documento orixinal é diferente: 1136/05/19.

¹² Transcrición feita do documento orixinal.

uendatis et commutetis et omnem uoluntatem uestram de illa faciatis et jure hereditario imperpetuum habendam uobis dono et concedo. Recipio preterea in commendam meam et in deffensionem ipsam villam et vniuersos incolas qui in ea morantur siue moraturi sunt quod amplius non respondeant alicui de furto, de homicidio, de rausso, fazendaria \aut/ et fossadaria seu de aliqua calumpnia uel foro regio aut seruicio quo alii homines nobis tenentur respondere nisi tantum abbati suo uel priori uel illis qui res monasterii de illorum mandato tenuerint. Ipsi etiam homines habeant exitum in totum meum regnum ad caminos et ad montes. Mando etiam ut non liceat hominibus ipsius uille uendere ibi hereditatem aliis extraneis nisi tantum sibi inuicem. Et hec omnia uobis et iamdicto monasterio facio pro remedio anime mee et parentum meorum sicut iam dixi et ut particeps uestrarum uerum omnium orationum et beneficiorum.

Siquis igitur tam de meo genere quam de alieno contra hoc nostrum uoluntarium factum irrumpere temptauerit iram Dei omnipotentis et regiam indignationem incurrat et cum Datam et Abirom quos terra obsorbuit in inferno penas luat et pro temerario ausu parti regie C libras auri persoluat et quod inuaserit uobis uel uoci uestre in quadruplum reddat. Et hoc scriptum semper maneat firmum et inconcussum.

Facta carta donationis in era M^a C^a LXX^a IIII^a et quotum XIII° kalendas januarius.

Ego infans domnus Adefonsus, comes Enrrici et domine regine Tharasie filius, hoc meum scriptum donationis quod fieri iussi proprio robore confirmo (*Signum*).

Comes domnus Rodericus Petri, conf. Garsias Petri, conf. Gundisaluus de Sousa, conf. Fernandus Captiuus, conf. Petrus Cabaaza, conf. Pelagius Uelasquiz, conf. Johannes Arie de Penela, conf. Abbas Suarius, conf.

Qui p. f.: Egas, ts. Suerius, ts. Petrus, ts. //

1187/01/01. Guimarães.

Ego Sancius, Dei gratia Portugalorum rex, vna cum uxore mea domna Dulci regina, filiisque meis hoc scriptum quod pater meus bone memorie rex Adefonsus fieri iussit laudo, concedo, concedo (sic), ratum habeo et conf.

Facta apud Vimaranes, kalendas januarii sub era I CC XXV, anno II° quod clarissimus rex Adefonsus uiam obiit uniuerse carnis.

Johannes, clericus, notuit.

1224/11/16. Guimarães.

Ego Sancius, Dei gratia Portugalorum rex, concedo et laudo testamentum quod ab auus meus dominus rex Alfonsus et cartas quas auus meus dominus rex Sancius monasterio de Togis Altis fecerunt de villa de Paredes.

Facta concessione apud Vimaranes sub era I CC LXII et quotum XVI° kalendas decenbris.

Presentibus: Domno Johanne Fernandi. Domno Fernando Fernandez de Breganza. Domno Gil Uaasquez cancellario. Gunzaluus Menendi. Domno Petro Coronel, super iudice. Et aliis militibus quantitibus.

51

1229/04/18.

Os homes do couto de Paredes elixen, ante as demandas do mosteiro de Toxos Outos, seis homes feis que establezan o que os de Paredes deben pagarlle ó cenobio. Estes seis homes dispoñen o que se debe pagar no couto.

B.- Tombo, ff. 34v-35r.

De Paredes.

Notum sit omnibus presentem paginam inspecturis quod nos homines de Paredes et de Portozelo et de Gandera et de ipso cauto de Paredes vobis Johanni Tudini, monasterii Sancti Iusti abbati, facimus scriptum inter nos et uos super quibusdam questionibus et domandationibus que a parte uestra nobis demandate fuerunt, scilicet super directuris et foribus ipsius cauti quomodo sint firma et stabilia sicut antiquitus fuerunt *Vfirma* inter nos et antecessores nostros; et super his questionibus et demandationibus elegimus sex homines bonos de cauto nostro qui super sacra sancta euangelia iurauerunt qui totam rey ueritatem dixissent de foribus et directuris que dare debebant monasterio Sancti Iusti et specialiter ad omnia ista tenentur, uidelicet homines isti qui iurati fuerunt: Petrus Gordus, Petrus Nuniz, Pelagius, Johannes Martini de Paredes, Johannes Pelaez da Gandara, Johannes Suarez de Portozelo, qui per iuramentum iussi sunt dare monasterio sextam partem tocius laboris de pane et de uino et de sale et de lecuminibus, et si aliquis extra uillam habitauerit et in ipsa uilla aliquam habuerit hereditatem et per se siue per alium eam excoluerit tenetur monasterio sextam partem dare cuiuslibet etatis aut dignitatis sit. Omnes coniugati tenentur dare annuatim abbati singulas fogazas bonas cum uino et singulas teeygas de ceuada in mense ianuarii; in Pasca singulas mundas cun V^e ouis; in maio IIII^{or} varas de bragal et singulas fogazas; in Nathale Domini singulas corçois aut singulas gallinas si porcos non habuerint. Quicumque de nouo domum habitauerit primo anno dabit medietatem omnium supradictorum forum; decetero tenetur dare sicut et ceteri. Pro homicidio XXⁱ morabitanos, pro luctuosa II morabitanos, pro rauso unum morabitanum, pro stercore in ore alterius misso I morabitanum, pro uulnere in homine facto cum gladio, cultello uel lancea

uel alio ferro nudo que cum mecha curabitur I morabatinum, pro sanguine ab alico super oculos extracto I^m bragal de IIII^{or} uaras; si aliquis extra cautum uocem fecerit quicquid pectauerit pro ea medietate maiordomo monasterii soluere tenetur; pro qualibet percussura in homine facta I solidum; si aliquis deshonestauerit de furto uel adulterio et expressent causam uel noster hominis uel mulieres pectabit unum morabatinum. Quicumque in ipsa uilla fecerit furtum tam homo quam mulier vnum morabatinum pectabit et in torculari usque ad terciam uicem tantum uue extorquetur. Maiordomus eiusdem ville debet dare abbati duas collectas in anno quadam uidelicet de duabus diebus et quamdiu moram fecerit in villa ministret ei uinum et pulmentum et hominibus suis sufficienter // et habeat duas fogazas cum aliis minoribus uidelicet pauperibus et alias quas abbas stando non expenderit. Tenentur etiam dare homines de Paredes annuatim singulas taleygas de ceuada, et si homines de cauto uoluerint morari domos uel laborare hereditatem uel saynas, abbas debet eas filiare. Siquis ex parte nostra uel uestra contra scriptum uenerit pariat penam CC morabatinos.

Acta sunt hec XIII° kalendas maii sub era M CC LX^a VII^a.

Q. p. f.: Johannes Tudini. Johannes Gunsalui, cantor. Johannes Gunsalui, monachus. Petrus Arie, laycus. Pelagius Aluiti, laycus. Johannes de Taliar, laycus.

Munio Suarii qui notuit in cuius manibus fuit roboratum.

52

1239/02/—. Braga.

Composición feita entre os mosteiros de Toxos Outos e Tibães sobre os dereitos que o primeiro dos cenobios tiña que pagalle anualmente ó segundo polo couto de Paredes. Toxos Outos comprométese a entregarlle a Tibães tódolos anos, no mes de setembro, un áureo e seis moios de sal, que debe levar pola súa conta á igrexa de Santa María de Areas.

B.- Tombo, f. 35r.

De Paredes en Purtugal.

Notum sit omnibus tam presentibus quam futuris quod talis compositio interuenit inter domnum Durandum, abbatem, Petrum Uelium, priorem de Tibianis, ex una parte, et donum Johannem, abbatem, Martinus Seniz, Johannem Didaci, monachos Sancti Iusti de Togis Altis ex altera, super quinque modiis de sale, decem talegis de ceuada et uno aureo que omnia dictus abbas de Tibianis debebat habere de cauto et in cauto de Paredes annuatim et super eo quod inde amplius exhigebat, uidelicet quod Johannem abbatem seu abbas qui pro tempore fuerit in

monasterio Sancti Justi persoluat abbati de Tibianis per totum sex modios de sale et unum aureum annuatim in mense septembri, quem salem debet abbas Sancti Justi ducere per expensas proprias et sub suo etiam periculo ad ecclesiam Sancte Marie de Arenis et intus ponere, et abbati de Tibianis hoc intimare statim quo facto non debet abbas Sancti Justi de illo sale ulterius respondere; et ad hunc salem et aureum annuatim soluendos abbas et monachi supradicti obligant dictum cautum de Paredes. Abbas uero Tibianus nunquam debet plus exigere in ipso cauto nec ipsum per se uel per alium impedire, nec abbate Sancti Justi ultra quam scriptum est superius inquietare; et si forte aliquas cartas super hoc habet nullam contra hanc compositionem habeant firmitatem. Siquis uero uenerit tam ex parte una quam ex altera contra hac compositionem ad irrumpendum pectet alteri parti compositioni obtemperanti uel cui uocem suam dederit centum morabitanos, compositione ista nichilominus in suo robore permanente. Et ut hoc factum firmitus robur obtineat sunt inde facte due carte consimiles per alphabetum diuise quarum unam habet monasterium de Tibianis et alteram monasterium Sancti Iusti.

Et fuerunt facte in presencia domni Sancii, archiepiscopi bracarensi, per manum Stephani Petri, tabelionis eiusdem ciuitatis mense februarii, era M^a CC^a LXX^a VII^a.

Petrus. Johannes. Menendus, ts.
(Signum)

1216/03/20.

Pacto feito por don Xoán Reimúndez e a súa muller, dona María Afonso, co mosteiro de Toxos Outos polo cal o cenobio cédelle en prestimonio diversos bens ó matrimonio, bens que gozarán durante a súa vida. Ó morreren ámbolos dous, estes bens volverán ó mosteiro xunto con outros doados pola parella.

B.- Tombo, f. 35rv.

Incipit terra de Intinis.

Placitum domni Johannes Remundi, militis, de hereditatibus de Palaciis et de aliis locis.

Era I^a CC^a L^a III^a et quotum XIII° kalendas aprilis. Ego Johannes Remundiz, miles, et uxor mea Maria Aufonsi et omnis uox nostra vobis domno Johanni monasterii Sancti Justi abbati et omni conuentui eiusdem monasterii omnique uoci uestre facimus pactum et placitum in M solidos firmiter roboratum ita quod nos

ambo de uestro iure et de uestro dato teneamus tantum in uita nostra in prestimonium hereditatem de Palacios de Celticos et aliam seruicialiam in Lour et aliam in Pignario de Carnota et aliam in Tali cum quinque terris que fuerunt de Munione Monacho; quas siquidem hereditates // bene populatas vos nobis in prestimonium datis tali uerbo et conueniencia ut eas nos tantum in uita nostra teneamus et non uendamus eas nec subpignoremus nec alteri ad tenendum demus et ad mortem nostram liberas et pacificas et bene populatas uobis et monasterio uestro eas relinquamus, et cum eis ego Johannes Remundi alias duas seruicialias similiter bene populatas una in Cornido et alteram in ipsa villa de Pignario et meas portiones ecclesiarum de Taragonio et de Linaio et de Olueyra cum quanto in ipsis ecclesiis ganauerim et habuerim sicut iam olim in aliis placitis promisi; et ego Maria Aufonsi aliam seruicialiam bene populatam in Taras. Sed si ego Johannes Ramundi ante quam uxor mea Maria Auffonsi obierim uos et monasterium uestrum intretis in medietate de ipso seruiciali nostro de Palacios et in medietate de ipso de Lour et de Pignario et de Cornido et in medietate de alio de seruiciali quod ego uobis in Pignario pro ipso uestro dare promisi et promitto; et Maria Aufonsi leuet aliam medietatem et possideat usque ad obitum suum ipsum de Tali integrum et ipsum de Taras. Si autem ipsa ante me obierit uos intretis in medietatem ipsius seruicialis de Tali et in medietatem ipsius de Taras, et ego possideam usque ad obitum meum alios prenomatos integros cum medietate de ipso Tali et de Taras. Et ad mortem amborum uos habeatis ipsas predictas hereditates liberas et pacificas et bene populatas et possideatis eas in secula seculorum. Et ego Johannes Reimundit tercio et hoc placito concedo et profero me uobis in monasterio uestro pro fratre et familiari uestro bono et fideli, et in uita mea uos et res uestras diligam et defendam prout melius potuerim, et ad mortem meam me in uestro monasterio sepeliri iubeam et non alibi sicut iam ex olim roborando regulam uestram uobis promisi, et in tota terra quam ego tenuerim homo uester non det uocem nec enlicam nec ullum forum regis nisi uobis et monasterio uestro. Similiter et ego Maria Aufonsi iam ex hodie concedo et profero corpus meum uobis et monasterio uestro ut in uita mea uos diligam et pro modulo meo honorem et seruiam et ad mortem me in uestro monasterio sepeliri iubeam et ibi totam nostram mandationem tam corporis quam anime faciam. Et uos recipiatis nos in toto beneficio monasterii uestri et conuenitis nobis facere cum uobis necessarie tenuerit sicut unus de optimis familiaribus uestris.

Ego Johannes Remundiz et uxor mea Maria Aufonsi in hoc placito manus nostras roboramus.

Q. p. f. Petrus Cresconii, celararius, conf. Petrus Gascus, con. Petrus Petri de Corzon, conf. Johannes Anfonsi, conf. Johannes Didaci, miles, conf. Didacus Pelaici, conf. Johannes Anfonsi, conf.

Dominicus, cantor, qui notuit et conf.

54

1220/10/17.

Testamento de don Xoán Fróilaz Mariño “o Vello”.

B.- Tombo, ff. 35v-37r.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- “Tombo de Toxosoutos. Siglos XII y XIII”, en *Compostellanum* 36 (1991), pp. 165-232; doc. n.º 39, pp. 208-211.

Testamentum domni Johannis Marinus senex.

Svb era I^a CC^a L^a VIII^a et quotum XVI kalendas nouenbris. Hec est ordinatio quam ordino ego domnus Johannes Froyle cognomine Marinus, graui infirmitate detemptus plenus tantum meo sensu, plenus memoria, ut si inde obiero omnia mea ordinata remaneant. In primis mando corpus meum sepeliri in monasterio de Antealtaria et mando ibi mecum ecclesiam Sancti Martini de Taurinaa cum ipso cauto et cum tota sua hereditate de auolentia et de ganantia et cum uoce regia; mando etiam ibi ipsam hereditatem et criationem de Nemancos quam teneo in pignore de Gundisaluo Nuniz sicut in meo placito resonat; et relinquo eidem monasterio omnes hereditates ecclesiasticas et laycales quas de eo teneo. Mando etiam ibi totam meam hereditatem quam habeo in // Villa Sueyro quam comparauit pro meo precio per ubicumque inuenerint eam pro meo directo pro meo anniuersario. Mando abbati eiusdem monasterii X equas et meam mulam et meum lectum cum suis pannis et vnum runcinum et unum ciphum argenteum. Ad infirmatorium Sancte Marie de predicto monasterio, X equas. Ad alium infirmatorium eiusdem monasterium, X equas. Ad refectorium eiusdem, in die sepulture mee, C solidos. Pro meis oblationibus CC solidos. Domino abbati de Antealtaria mando unum runcinum de onere et meam coquinam et duos alfamares et tres coyrazas et unus mantiles. Mando quod predictus abbas de mille solidos quos de me tenet \compleat/ ea que necessaria sunt ad opus sepulture mee et det de eis canonicis, monasteriis et pauperibus sicut ego mando et ei uisum fuerit; et si isti mille solidos non suffecerint accipiat de tribus mille solidis quos teneo in Sancto Iusto. Mando ad monasterium Sancti Iusti de Tribulis Altis ecclesiam Sancti Juliani de Peraria cum suo regalengo sicut iam eide monasterio per testamentum dedi. Mando ad Pontem de Pias X casales: tres uidelicet in Ueiranes et unum in Lousame et unum in Pedrouzos de Oluaria et alium in Canbeyro, illu scilicet qui tenet hereditatem que fuit de Petro Sicco, et II^{as} in Moledo et in Carleu et duas in insula de Sancta Eugenia; et XXIⁱ equas cum suo equo et XXX vaccas cum suo tauro et inter bezerras et bezerras XVI armenta; et hoc totum habeat pons usque dum sit factus ipse pons de piaribus petrinis et de trabus super eis, et ex tunc habeat totum istud monasterium Sancti Iusti et possideat iure hereditario. Mando etiam eidem monasterio ecclesiam Sanc-

te Marie de Oluaria quantum ego et uxor mea ibi habemus et habere debemus cum casis et cum omnibus adiunctionibus suis in uoce ecclesie. Mando etiam ibi unum casale<m> in Destros et XXIⁱ equas quas habeo cum ipso monasterio; et delib<er>o eidem monasterio omnes hereditates quas de eo teneo \sicut eas teneo/ et delibero ei ecclesiam Sancti Pelagii de Leeis et confirmo testamentum matris mee quod eidem monasterio de illa ipsa fecit. Mando etiam ibi duas cruces et unum momum et Pelagium Iohannis cum suis filiis et unum mantum purpureum. Mando etiam eidem monasterio sextam integram de hereditate Pontis de Pias que est de uoce de Cando quam comparauit de monasterio Antealtarium et unam azemelam. Et ad refectorium eiusdem monasterii in die sepulture mee C solidos. Mando etiam ad Pontem duos roncinos et omnia utensilia, domus, archas, scilicet et cupas et ferramenta et lecta et VII iuga booum et unus mantiles. Domino abbati unus mantiles. Mando ad capitulum Sancti Jacobi CC solidos; ad domnum decanum, vnam marcha<m> argenti; ad archidiaconum de Trastamar L^a solidos; ad confraternitati presbiterorum, XX solidos; ad leprosos Sancti Lazari V^e solidos; ad alios de camino de Patrono, V solidos; ad Sanctum Martinum de Foris C solidos quos ei debeo et XX solidos in die sepulture mee; ad Sanctum Petrum de Foris, X solidos; ad Sar, X solidos; ad Canogium, X solidos; ad opus ecclesie eiusdem monasterii, XX solidos; ad Sanctum Laurencium de Transsaltu, unum casale<m> in Ualeyron ubi dicunt Sanchum et X equas. Ad monasterium de Moyrame V^e equas et pro meo aniuersario quartam de ecclesia Sancti Tirssi de Uuiturum. Ad Sanctum Martinum de Ozon V^e equas et quantam hereditatem habeo in ipsa fregisia et meam capellam et porcionem meam ecclesie de Morquintiam et maurum meum Mafometh et hereditatem quam ganauit in Iauinia pro meo aniuersario, et unum mantum purpureum. Ad monasterium de Armentaria II^{as} vaccas. Ad Hospitali de Sancto Johanne, C solidos. Mando clientulo // meo Karulo unum casalem populatum in Cunra et per seruicialiam de Morquintiam XL solidos turonensis et duas equas et C solidos et C quos olim iam ei dedi et duos plumazos. Ad Johannem Arie de Baleira meam capam pellem. Meo capellano Petro Fernandi meam capa<m> pellem. Ad Sanctam Thassiam, V^e equas. Martino Pelagii, monacho Sancti Justi, vnum pultrum; subpriori Petro Uilano, alium; domno Nicholao, alium; ad magistrum meum Martinum, presbiterum de Heremita, tunicam meam et unum equum quod cum illo habeo et duos modios de tegula et C solidos quos olim illi dedi, et faciat de eis sicut ipsi mandauit. Mando quod soror mea domna Maria Froyle teneat in uita sua quantum ego habeo in ecclesia de Freeixi, et ad mortem suam habeant eam filii mei. Mando quod omnes hereditates quas aliquis calumpniatus fuit filii mei respondeant ad directum et non faciant ibi forciam, et similiter respondeant de omnibus rebus que in uoce mea uenerint ad directum. Mando quod domnus Martinus episcopus de Trassautu teneat meam domum de Lamino in pignore cum uinea et seruicialibus, donec per illam habeat mille solidos quos ipse me rogante pectauit pro filio meo Pelagio Iohannis. Mando quod mille solidos quos imprestauit domno Petro Iohannis filio meo dentur Osorio Iohannis filio meo et etiam dentur ei de alia parte CC

solidos turonensis. Mando filio meo Petro Iohannis unum casalem heremum in Transmonte quod ganau de freyres de Villanoua pro fructu quem leuau de hereditate sua de Taliar. Petro Froyle, petrario, dentur CC solidos quos ei debeo; Petro Cochon, VI solidos; seruientibus meis pro sua solidada LXXII solidos. Mando quod tres mille solidos quos modo habeo in monasterio Santi Iusti dentur in meis missionibus et in meis debitis et fiat de eis sicut uisum fuerit abbati de Antealtaria et abbati de Sancto Iusto et filio meo Petro Iohannis, et similiter fiat de equabus et de ganato de quibus modo mencionem non facio et de toto habere meo per ubicumque ipsi inuenerint. Mando ut debitum quod ego habeo in Sancto Martino de Ozon habeat filius meus Petrus Iohannis obseruato cum placito quod auus meus cum eodem monasterio fecit et ipse semper defendat et custodiat illud secundum posse suum. Omnes maiordomi mei sunt abnuciati de filiis et filiabus meis et ego abnucio eos in presenti et kito. Constituo ego domnus Johannes Marinus rectores istius mee mandationi dominum abbatem de Antealtaria et dominum abbatem de Santo Iusto et domnum Petrum Iohannis, filium meum, ut manu teneant et eam defendant secundum suum posse, et alii filii mei sint eis coadiutores ut meam habeant benedictionem.

Siquis autem ex parte mea uel de extranea hanc meam mandationem ad infringendum uenerit sit maledictus usque in VII^{am} generationem et cum Datam et Abirom, quos uiuos terra obsorbuit, penas inferni luat et insuper pariat uoci regie II^{os} mille morabitanos; hanc mandat*o**n*em semper in suo robore permaneat et altera de uxore mea domna Orracha Fernandi quam ego in presenti confirmo et roboro.

1^a columna:

Q. p. f.:

Ego Christoforus de Antealtaria abbas, conf.

Domnus Stephanus de Olgoso, ts.

Domnus Stephanus de Roo, ts.

Johannes Affonsi, monachus Sancti Iusti, ts.

Petrus Gascus, ts.

Pelagius Petri, monachus Sancti Iusti, ts.

Petrus Cresconii, de Antealtaria prior, ts.

Johannes Petri, uestiarius, ts.

2^a columna:

Frater Johannes, dictus abbas de Togis Altis, conf.

Domnus Petrus Iohannis et Martinus Iohannis et Pelagius Iohannis et Gunsaluus Iohannis et domna Sancia Iohannis et domna Marina Iohannis, conf.

Martinus Iohannis, monachus Antealtaria, ts.

Johannes Nuniz, monachus Antealtaria, ts.

Lupus Roderici, conf.

Johannes Petri de Saz, conf.
 Petrus Suerii de Kintaela, conf.//

Martinus Falcom, conf. Arias Aluitez, conf. Fernandus Fernandi, miles,
 conf. Fernandus Maraçicus, ts. Affonsus Iohannis, miles, ts. Martinus Faginus, ts.
 Johannes Roderici de Lex, ts. Froyla Marra, ts. Petrus Candeel, ts.
 Dominicus, presbiter et cantor Santi Iusti, qui notuit, conf.

55

1223/11/26.

Don Paio Eáns Mariño, por mor dun pacto feito co mosteiro de Toxos Outos, dóalle a este a Martiño de Outón, sobre o cal lle prestara o cenobio douscentos soldos; de novo préstalle o mosteiro outros douscentos soldos e por isto Pedro de Cambeyro pasará ó morrer don Paio a ser propiedade do cenobio; ámbolos dous homes son serviciais na herdade de Cures, que ten don Paio en prestimonio do mosteiro.

B.- Tombo, f. 37r.

Placitum domni Pelagii Marini de Outom.

Era M^a CC^a LX^a I^a et quotum VI° kalendas recenbris (sic). Ego domnus Pelagius Iohannis dictus Marinus inter pacta que cum abbate Johanne Todini et conuuentus monasterii Sancti Iusti feci per firmissimum placitum in D^{is} morabitinis roboratum in presenti etiam eiusdem abbati et monasterio, do et concedo et annuntio Martinum de Outum cum omni uoce quam iu eo habebam uel habere poteram quam ad meam mortem promiseram dare pro remedio anime mee monasterio predicto, et iamdictus abbas et conuuentus dimittut mihi CC^{os} solidos quos super ipso Martino de Outom inprestauerant mihi, et etiam dant mihi, pro ipso Martino de Outom, Petrum de Cambeyro cum omni uoce quam in eo habebant, quem Petrum de Cambeyro postea ad mortem meam habere debent fratres predicti monasterii pro hereditae de Curis quam de duobus seruicialibus populatam in prestimonio mihi dederunt. Si uero hoc pactum in irritum uolueru reuocare pecem penam placiti superius dictam et placitum robur obtineat perpetue firmitatis.

Qui huic pacto interfuerunt confirmant, scilicet frater Johannes dictus abbas Sancti Iusti; Petrus de Corzon, monachus Sancti Iusti; Petrus Gaschus, monachus Sancti Iusti; Fernandus Petri, conuersus monasterii Sancti Iusti.

Pelagius qui notuit.

56

1235/04/02.

Pacto feito por dona Maior Fernández Churruchaa co mosteiro de Toxos Outos polo cal o cenobio dá en prestimonio a dona Maior a súa herdade de Deán e dúas servicialías, e esta entrégalle ó mosteiro outras dúas servicialías que terá durante a súa vida pagándolle un canon anual ó cenobio. A dona promete non volver molestar ó mosteiro, restituindo os males que no pasado ela e o seu marido lle fixeran, segundo o xuízo que emitan varias persoas nomeadas por ámbalas dúas partes.

B.- Tombo, f. 37rv.

Placitum domne Maioris Fernandi Churrichana.

Era M^a CC^a LXX^a III^a et quatum IIII° nonas aprilis. Notum sit omnibus tam presentibus quam futuris quod ego domna Maior Ferrandit, quondam mulier domni Pelagii Marini, vobis Johannes Tudini, abbati Sancti Justi de Tribulis Altis, omnique conuentui facio pactum et placitum in CC morabitis roboratum tali pacto et conuenientia quod datis mihi tantum in uita mea in prestimonio uestram hereditatem de Dayan et duas seruicialias in Curis de Canbeyro, et pro hoc quod facitis mihi do uobis pro ipsis supradictis hereditatibus in presenti duas seruicialias, una in Coronio in villa de Palacios, et alia in Pedrouzos de Olueyra; et uos datis mihi istos seruiciales quod teneam eos de uobis cum aliis supradictis tantum in uita mea, et debeo uobis dare de ipsis annuatim uno quarteyro de ceuada de ipso casal de Coronio et una fogaza de una talega de tritico de altero casal de Pedrouzos in die sancte Marie de Auento, et in tota uita mea nec ego nec filii mei leuemus aliquam uocem de hominibus uestris in tota nostra terra, et quantum inde leuauit ego et maritus meus sine directo debeo intregare monasterio sicut mandauerit dominus abbas et domnus Petrus Iohannis et domnus Johannes Iohannis, et de omnibus aliis querimoniis quas de me monasterium habuerit promitto emendare totum monasterio sicut iudicauerit dominus abbas, prior et cellararius, et monasterium similiter emendet mihi querimonias quas habuero de eo sicut ipsi supradicti abbas, prior et cellararius et cum eos duos milites quos ego et uobis elegerimus iudicauerint; et etiam promitto fideliter adiuuare et amparare monasterium secundum posse meum similiter et uos promittitis adiuuare me in omnibus secundum posse uestrum.

Si forte aliquis ex parte mea uel de extranea contra hoc placitum ad irrumpendum uenerit uel uenero quisquis ille sit sit maledictus et insuper pariat penam uoci regis quod sursum resonat, placito hoc in suo robore firmiter permaneat.

Ego domna Maior Fernandiz in hoc placito manus meas roboro.

Q. p. f.: Domnus Petrus Iohannis Marinus. Frater eius Johannes Iohannis, conf. Petrus Nuniz dictus Gatus, conf. Martinus Geem, / miles, conf. Martin Bese-

zo, conf. Petrus Sanchez de Castro, ts. Pelagius Iohannis, kauularius, ts. Arias Meendez, armiger, ts. Petrus Sardina, ts. Muninus Alfonsi, armiger, ts.

Ego dona Eldonza Pelaez presentem hoc placito concedo.

Ego Didacus Iohannis, notarius concilii Noye juratus, scripsi.

57

1253/12/24.

Dona Maior Fernández Churruchaa dóalle ó mosteiro de Toxos Outos dous casais e outras herdades, bens todos eles que terá o seu fillo Pedro Páez Mariño, quen lle deberá pagar anualmente ó mosteiro para que se faga un aniversario polas almas dos seus pais.

B.- Tombo, f. 37v.

Carta donationis domne Maioris Churrichane.

In nomine Domini nostri Ihesu Christi, amen. Era Ma^a CC^a LX^{La} prima et quotum VIII° kalendas januarii. Notum sit omnibus quod ego domna Maior Fernandi Churrichana et omnis uox mea, grato animo et spontanea uoluntate, do et firmiter concedo vobis Pelagio Pelaiz, priori monasterii Sancti Iusti de Togis Altis, facienti pro ipso iamdicto monasterio, do inquam in donatione vnum casale de hereditate quem comparauit de domna Maria Affonsi et de Johanne Leue in Cures, in quod casalem modo habitat Petrus Celao sicut modo stat \populatum/ et cum ipso homine, et alium casalem quod habeo in Calreu quem comparauit dos Maluazes, et aliam meam hereditatem quam mihi dedit Johannes Petri de Calreu pro filia sua quem miserat maiordomam de domna Tarasia Lupi, et mea hereditatem quam comparauit de Maria Ouqua et sedet mihi in illum casalem seruiciale Johannem Iohannis, filius Johannis Petri; et totam istam hereditatem cum sua populancia do predicto monasterio Sancti Iusti tali pacto quod teneat eam in omni uita sua filius meus domnus Petrus Pelaiz Marinus et faciat inde annuatim pro festo sancte Marie de Auento in Sancto Iusto ipsam festam quem ibi solebam pro anima mea et pro anima domni Pelagii Iohannis et pro anima sua, et ad mortem suam ipsos casales et ipsa hereditas cum sua populancia permaneat prelibato monasterio tali pacto quod nunquam dent eam ad tenendum alio homo sed teneat eam semper monasterium et habeat imperpetuum et faciat inde semper anuatim ipsam festam; et si illam dederit monasterium ad tenendum alio homo perdat eam. Et pro toto isto quod do monasterio do filio meo domno Petro Pelaiz meam hereditatem de Taliar sicut modo stat populatam tam ecclesiastica quam laycalia, quem hereditatem ibi mihi dedit domnus Pelagius Iohannis pro meo casale quem uendidi in Vilar Chaaio per

quem restauret ipsam festam, et in uita domni Petri Pelaiz ipse dominus Petrus Pelaiz sit heres de illa et faciat inde ipsam festam. Siquis igitur contra hanc donationem meam addirumpendum (sic) uenerit quisquis ille fuerit uel si fuerint aliquis ex filiis meis pergant quantam hereditatem comparauit in Intiis et in Nemanquis et insuper pectet D^{os} morabitanos legionensis monete; scriptum nichilominus in suo robore permanente.

Ego iamdicta domina Maior et omnis uox mea in hac carta manibus meis roboro.

Q. p. f.: Martinus Arie, iusticiarius de Noya. Petrus Fernandi et alius Petrus Fernandi. Johannes Petri dictus Beyto, morator de Molendino. Sancius Didaci, miles. Dominicus Fernandi Purrinus. Dominicus Petri dictus Ouriol et frater eius Johannes Petri dictus Ouriol. Dominicus Petri, homo Petri Iohannis maiordomi.

Ego Johannes Petri, notarius concilii Noye juratus, scripsi et interfui.

58

1271/12/11. Santiago de Compostela.

Testamento de don Xoán Eáns Mariño.

B.- Tombo, ff. 37v-38v.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- "Tombo de Toxosoutos...", doc. n.º 51, pp. 220-221.

Testamentum domni Johannes Marini ultimi.

In nomine Domini, amen. Era M^a CCC^a nona et quotum III° idus decembris. Notum sit omnibus quod ego dominus Johannes Iohannis Marinus, miles, corpore debilis tamen cum integritate sensus corporis mei et cun (sic) tota memoria mea existens, dispono et ordino de omnibus bonis meis et rebus qualiter post obitum meum remaneant ordinate. Primo mando corpus meum sepeliri in monasterio Sancti Iusti de Togis Altis et mando ibi mecum ducentos morabitanos ad construendum quandam capellam super se- // -pultura mea. Item mando dari eidem monasterio CCC morabitanos alfonsinos ad emendum unum casale hereditatis ad opus guberni cuiusdam monachi qui celebret in dicta capella missam pro anima mea. Mando predicto monasterio Sancti Iusti totas domos et vineas et hereditates quas habeo et habere debeo in Virrines et quantam hereditatem ibi comparauit et ganauit de Azenda Capella integre; et medietatem de quanta hereditate ibi comparauit et ganauit de filiis Iohannis Capella, et altera medietas ipsius hereditatis quam comparauit et ganauit de predictis filiis Iohannis Capella remaneat filiis meis quos habeo de domina Sancia Roderici sine domibus et uineis quas confiteor ganasse sine domna

Sancia Roderici quas lego dicto monasterio Sancti Iusti. Mando predicto monasterio Sancti Iusti quantam hereditatem habeo et habere debeo in casali de Aldea cum suis directuris quod est prope Uerrimes in filigresia Sancti Iohannis de Lousamia, et casale hereditatis de villari de Armentar in terra de Nemancos pro animabus illorum quibus iniuriam feci. Mando dicto monasterio CC solidos ad opus unius pitancie. Quito et abnuncio et relinquo dicto monasterio quantam hereditatem de eo tenebam in Uerrimis et medietatem tocius cauti de Torea cum suo ecclesiastico et terciam tocius uille de Villanoua de Nemancos in filigresia Sancti Christofori de Codesso, et medietatem de quanta hereditate dictum monasterium habet in Neuar, et hereditate de Syeira que fuit Didaci Muniz de Curuido, et quantam hereditatem dictum monasterium habet in Soniar et in ambabus uillis de Doey in terra de Loania, et quantam hereditatem dictum monasterium habet in filigresia Sancti Laurentii de Ogram, et tria casalia hereditatis in Grazo que tenebam concambiata cum domna Tharasia Lupi, et hereditatem de Sanderezo in filigresia Sancti Uincencii de Sespoa que fuit Fernandi Petri de Eyra et uxoris sue Marine Iohannis, et aliam hereditatem que ipsi tenebant de dicto monasterio, et unum casale hereditatis in filigresia Sancte Eugenie de Maraciquos que fuit Petri Romei; quito inquam omnes predictas hereditates cum suis populationibus sicut modo stant et cum quanto ibi comparauit, profectauit et ganauit. Quito etiam dicto monasterio omnes illas hereditates quas de eo tenebam ubicumque sint. Mando predicto monasterio partem meam illius hereditatis de Guyllar in filigresia Sancti Saluatoris de Auancis quam comparauit et ganauit cum domna Sancia Roderici, que casalia, domos, hereditates, vineas, tenebam et possidebam de dicto monasterio et cetera. Constituo rectores et completores istius mei testamenti Sancium Iohannis, abbate monasterii Sancti Iusti, et uxorem meam domna Mariam Martini; et ipsi compleant illud sine dampno suo per omnia que habeo in Senderezo et in tota filigresia Sancti Vincencii de Sespoa et per domum meam de Riali cum sua vinea et per quantum habeo in filigresia Sancti Petri de Muro et Sancte Marie de Junio et per medietatem meam $\frac{1}{2}$ equabus et per totum meum auere mobile et per quantum habeo in filigresia Sancte Eugenie de Maracicos et in terra de Ripa Ulie et de Decia que pertinent ad celarium de Pouzada; que omnia predicti completores tenent in iure et in manu quo usque hoc meum testamentum sit completum in omnibus et per omnia ut supra scriptum est. Et mando me poni prope pignarium monasterii Sancti Iusti de Togis Altis super terra, et quando hoc meum testamentum fuerit completum mando me sepeliri in monasterio Sancti Iusti in capella quam ibi mando fieri. Et hoc meum testamentum sit semper penes abbatem Sancti Iusti.

Siquis igitur contra hoc meum testamentum ad irrumpendum uenerit tam ex parte mea quam extranea quisquis fuerit, sit maledictus usque in septimam generationem et cum // Datam et Abirom, quos uiuos terra obsorbuit, penes inferni luat et insuper pectet uoci regie mille morabitanos monete nigre domini regis, testamento isto meo nichilominus in suo robore duraturo.

Q. p. f.: Domnus Julianus Martini de Tudela. Martinus Pelaiz dictus Cardinalis. Pelagius Iohannis dictus de Bayona. Johannes Petri Reymundez. Petrus Gou-

gere, mercator. Martinus Iohannis de Verees, miles. Petrus Moogus, capellanus dicti domni Iohannis Iohannis. Johannes Bonus Scriptor.

Ego Dominicus Petri, notarius compostellanus juratus, interfui et conf., et de mandato meo infrascriptus Laurencius Petri scripsit (*Monogramma*: DOMI-NICVS). Ego Laurencius Petri, de mandato Dominici Petri, notarii compostellani jurati, scripsi.

59

1176/02/14.

Urraca Vermúdez cos seus fillos véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Cures, en S. Pedro de Outes, por trinta e dous soldos anxovinos.

B.- Tombo, f. 38v-39r.

Carta de Cures.

In nomine Domini nostri Ihesu Christi, amem. Ea que uenduntur atque donantur pro memoria temporum litteris assignantur ne inposterum obliuioni tradantur, ea propter ego Vrraca Ueremudit una cum filiis meis, uidelicet Pelagius Pelaiz et Petrus Pelaiz cum omnibus uocibus nostris, vobis abbati Petro de Sancto Iusto de Tugis Altis et omnibus monachis eiusdem monasterii, prompto animo et ex bona uoluntate facimus textum scripture firmitatis et kartulam uendicionis imperpetuum ualitura de hereditate nostra propria quam habemus in territorio Entinis concurrente ad ecclesiam Sancti Petri de Octis, loco certo in villa uocitata Curis que mihi conuenit ex parte matris mee Marina Gunsaluit sic de auolencia quomodo de ganantia; et porcio nostra est nominata de medietate tocius uille de tres quintas, terciam partem integram; et est V^a pars determinata de medietate tocius ville cum casis et casalia, cum ortis et cortinis, cum terris cultis uel incultis, cum arboribus fructuosis uel infructuosis, cum petris mobilis uel immobilis, cum pascuis, cum palludibus, cum egressu et regressu, cum exitu montium, cum deuesis et cum quanto aprestitum hominis est per suis terminis, locis et antiquis, uidelicet circa abaladura de contra Cambeyro quomodo uadit per ripa de Couelo et per suos terminos et uadit ad illum confurcum de cauto de illa encruzelada quomodo uadit sursum cabo uereda spinosa et uenit sursum per illum montem super Curis et fert ad illum abaladoyru ubi incoauimus quomodo concluditur in omni giro sicuti obtinuerunt parentes nostri et nos hucusque obtinuimus. Ita uobis damus atque concedimus ab integro libere et firmiter pro precio et robore quod nobis et uobis bene complacuit, id est solidos XXX^a II° de bonis aniuinis, et de precio nec de robore nichil remansit indebito ad soluendum; ab hinc et deinceps ex nostro iure sit abra-

sa dominio uestro tradita atque confirmata uendatis, donetis, commutetis et totam uestram uoluntatem cunctis diebus faciatis iure hereditario per secula cu<n>cta. Quod si aliquis homo tam ex nostris parentibus quam de extraneis qui contra hoc nostrum spontaneum factum ad irrumpendum uenerit uel uenerimus quisquis fuerit quantum in calumpnia miserit in duplo uel triplo componat et parti uestre solidos LX^a IIII^{or} persoluat; et hoc nostrum spontaneum factum semper robur obtineat.

Facta carta uenditionis XVI° kalendas marcii, era I^a CC^a X^a IIII^a.

Ego iamdicta cum filiis meis in hac carta manus nostras.

Qui presentes fuerunt: Petrus, ts. Pelagius, ts. Didacus, ts. Pelagius Aluitiz, conf. Petriz Martiniz, conf. Cide, iudeus, conf. // Sebastianus Petriz, conf. Arias Pelaiz dictus Quelinis, conf. Pelagius Niger Magulam, conf. Petrus Maurus, mercator, conf. Petrus Frade, conf. C<r>esconius Pelaiz Magulam, conf.

Martinus Francigene qui notuit.

60

1217/01/25.

Xoán Pérez “Sardiña” véndelle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade en Gulfían, en S. Cosme de Outeiro, por trinta e tres soldos.

B.- Tombo, f. 39r.

Carta de Gulfiam.

In Dei nomine. Ego Johannes Petri cognomento Sardinia et omnis uox mea tibi domno Johanni Tudini, monasterii Sancti Iusti abbati, et omni conuentui eiusdem loci et omnibus successoribus uestris et Domino Deo eterno salutem, amen. Placuit mihi grato animo et spontanea uoluntate ut facerem uobis sicut et facio cartam uenditionis et scripturam firmitatis imperpetuum ualituram de tota mea propria hereditate quam habeo uel habere debeo tam de auolencia quam de ganantia in villa Gulfiam; et habet ipsa hereditas iacencia in territorio Gentinis sub monte Petroso iuxta fluuium Sarcia, et recurrit ad ecclesiam Sanctorum Cosme et Damiani. Vendo itaque uobis atque concedo dictam hereditatem et quicquid ad eam pertinet, quicquid in ea plantatur, edificatur uel utile sit, intus et foris per ubicumque hoc inuenire potueritis per suos terminos et loca antiqua pro precio quod mihi quidem et uobis bene complacuit, solidos uidelicet XXX^a III; et de precio nichil apud uos remansit sed totum et semel dedistis et ego recepi. Habeatis igitur ex hodierno die istam hereditatem cum omnibus pertinenciis suis et possideatis illam iure hereditario imperpetuum, et faciatis de illa quod uolueritis. Et si aliquis ex parte mea quod absit uel extranea hanc cartam sponte mea factam infringere quocumque

modo temptauerit uoci regis LXVI solidos componat; et hoc meum scriptum robur et firmitatem semper obtineat.

Ego Johannes Petri dictus Sardina in hac carta uendicionis manus mas roboro.

Facta carta sub era I^a CC^a LV^a et quotum VIII° kalendas february.

Q. p. f.: Petrus Munionis dictus Ursus, diaconus, ts. Petrus Petri, presbiter, ts. Petrus Caluus, monachus et presbiter, ts. Petrus Pelagii dictus Teyxafin, conf. Alfonsus Pelagii de Sarantes, conf. Martinus Pelagii dictus Uetulus, conf.

Petrus Pelagii qui notuit. (*Signum*).

61

1218/04/06.

Pedro e Munio Fróilaz vndenlle  mosteiro de Toxos Outos a herdade que eles e os seus irmáns tenen por herdanza do seu pai na vila de Gulfin, en S. Cosme de Outeiro, por sesenta e dous soldos.

B.- Tombo, f. 39rv.

Carta de Gulfiam.

In Dei nomine. Ego Petrus Froyle et Munio Froyle pro nobis et pro omnibus fratribus nostris et omnis uox nostra tibi domno Johanni Tudini, monasterii Sancti Iusti abbati, et omni conuentui eiusdem loci et omnibusque successoribus uestris, in Domino Deo eterno salutem, amen. Placuit nobis spontaneo quidem animo ut faceremus uobis cartam uendicionis et scripturam firmitatis imperpetuum ualituram de tota nostra hereditate quam habemus in villa Gulfiam ex parte patris nostri Froyle Pelagii. Et iacet ipsa villa in territorio Gentinis sub monte Petrosso circa fluuium Sartia et recurrit ad ecclesiam Sanctorum Cosme et Damiani. Vendimus itaque uobis quantum habemus uel habere debemus in ipsa uilla de auolencia et de ganantia et quantum ad uocem ipsius hereditatis pertinet intus et foris per ubicumque eam poteritis inuenire per suos terminos et loca antiqua, et recipimus de uobis in precium solidos LX^a et duos in robore. Habeatis igitur istam hereditatem et quicquid ad nos pertinet in ipsa uilla de Gulfiam et possideatis eam iure hereditario et faciatis de illa quod uestre iusum fuerit expedire hutilitati. Et siquis ex parte nostra super hoc nostro facto monasterium aliquando uoluerit inquietare nos sane promittimus cum ista hereditate quam uobis uendimus uos semper defendere per nostram hereditatem de uilla Uindimoo. Siquis autem hanc quam uobis facimus uendicionis cartam quocumque modo infringere temptauerit, pariat du--platum quod sursum resonat; carta semper ius roboris obtinente.

Ego Petrus Froyle et Munio Froyle pro nobis et pro fratribus nostris in hac carta manus nostras roboramus.

Facta carta uenditionis sub era M CC LVI et quotum VIII° idus aprilis.

Q. p. f.: Petrus Caluus, ts. Fernandus Anaiaz, ts. Martinus Pelagii dictus Uellus, ts. Anfonus Pelagii de Sarantes, conf. Petrus Pelagii Teixafin, conf. Munio Pelaiz de Gulfiam, conf. Petrus Cresconii, conf.

Petrus qui notuit.

62

1277/01/08. Santiago de Compostela.

1277/02/13.

Don Miguel Sánchez, arcediogo de Trastámara, ordénalle a catro homes, entre eles o arcipreste de Entíns e un notario da vila de Noia, facer unha enquisa sobre os límites da ermida de Rates, que é couto do mosteiro de Toxos Outos. A continuación, inclúese a división dos límites feita polos enquisadores.

B.- Tombo, ff. 39v-40r.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- "Tombo de Toxosoutos...", doc. n.º 55, p. 225.

Carta das diuisoes de cauto de Rates et de heremitagium seu ecclesia eiusdem.

Nouerint uniuersi quod ego Michael Sancii, archidiaconus de Transtamar, feci inquiri ad eternam rei memoriam terminos et diuisiones antiquas quibus cautum de Rates et hereditates ad ipsum cautum pertinentes quod cautum et hereditates ad monasterium Sancti Iusti dignoscuntur pertinere diuiduntur ab hereditatibus heremitagii seu ecclesia Sancti Martini de Rates quod heremitagium seu ecclesiam dictum monasterium per se tenet diu est per Martinum de Castro, archipresbiterum de Entiis, et per Fernandum Moogum d'Outes et per Martinum Iohannis dictum Leue et per Johannem Petri, notarium de Noya, qui predictam fideliter inquirentes et sub dato prestiti iuramento eandem inquisiam mihi in presencia abbatis Sancti Iusti presentarunt et abbas nomine suo et conuentus de quorum consensu predicta inquisicio facta extitit eandem acceptauit. Et ego predictus archidiaconus presente sepedicto abbate predictam inquisiam ut robur firmitatis semper ualeat obtinere per notarium infrascriptum in publicam formam redigi feci, cuius inquisitionis tenor talis est:

Era M^a CCC^a XV^a et quotum idus februarii. Esta est enquisa que enquereiron homees boos, conuen a saber: Martin de Castro, arciprestes de Entiis, et Fernan Moogu d'Outes et Martin Anes dicto Leue per mandado do arcediogo don Migeel Sanchez et por min Johan Perez, notario de Noya, sobrelo departamento da herdade da ermida de San Martino de Rates per hu est departida da herdade regaenga da villa de Rates. Domingo Eanes Caulero et Domingo Paayze de Compareade et

Paay Perez de Ueeru et Martin Lantano et esse Martin Leue et Joham Paayze da Chanca et Pedro Martinez, confesso, et Joham Paayze de Vara et Fernan Domingez de Ceruia et Lourenzo Paayze de Vara, todos estes disserun que a herdade dessa hermda de San Martino de Rates que era departida da outra herdade regaenga pela cerdeyra do outeyro que esta cabo do camino, et dessi como uay et enfia ao toro do castineiro de cyma que chaman da senrra do regaengo, et desy como uay ferir et enfiar ao canto da riba que chaman de sobrelos castineyros do agro do Pereyro, et dessi como uay ferir et enfiar a dereyto aa ameyxeeyra que esta sobrela pereyra alua que esta cabo do kaminno que uay da uilla para Lanquaino et desende como uay ferir et enfiar per Lumiero a dereyto ao kanto de fora da quozina contra a carreyra, et desi como uay desse kanto dessa quozina a dereyto enfiar aa pedra do muro uedro et desende como uay ferir pelo muro uedro a dereyto aa cerdeyra uedra do outro en que ante comezarun. Et esta uerdade desta enquisa disseron estes omeens boos todos cada uun en sua parte por iuramento dos santos auangeos en que foron todos aiuramentados que toda esta herdade assi come estaua conchousa por estes terminos conna hermda ia dicta et connas aruores que era dessa hermda et non mays. Et Martin Perez dicto de Castro, arciprestes d'Entiis por man- // -dado de don Migeel Sanchez, arcidiago de suso dito, en presenza de Johan Perez, notario de Noya, por renembranza para ya mays meteo y pedras enos logares iadictos por que se departe ha herdade da hermda de suso dita do regaengo de Rates.

Feyto este escrito et confirmado por lo iadicto arcidiago et pelo iadicto abbade VI° idus januarii en era MCCCXV.

Estes foron presentes no coro da ygreya de Santiago quando este escrito fuy confirmado: don Fernando Affonso et don Joham Martini, juyzes de Santhya-go; don Fernan Froytoso, coygo de Santiago; Joham Domingez et Fernan Fernandez, clerigos do coro. Joham Lourenzo, da rua do Ciquelo morador. Salvador Martini, monges de San Iusto.

Eu Joham Perez, notario do concello de Noya, por que fuy presente en todas estas cousas de suso ditas et de mandado do ja dito don Migel Sanchez, arcidiago de Trastamar, este escrito escriui et meu sinal en este escrito puge, que este atal. (*Monogramma*: JOHAN PEREZ, NOT. DE NOYA).

63

1206/08/29.

Testamento do cabaleiro Pedro Arias.

B.- Tombo, f. 40rv.

Testamentum panis de Veeru et de Soeuos.

Svb era Ma CCa XL^a III^a et quotum III° kalendas septembris. Ego Petrus Arie, miles, graui infirmitate detentus, presentibus filiis meis et concedentibus,

facio ordinationem rerum mearum quatinus si ex hac infirmitate migrauero omnia mea ordinata remaneant. In primis in monasterio Sancti Iusti, religionis habitum sumens, ibi me mando sepelliri, et mando ibi mecum vnam seruicialiam in Soeuos in qua sedet Iohannes Aluitici cum tota sua populatione sicut eidem monasterium olim illam mandaueram quando Iherosolimam perrexi, et alias duas in Ueenru ubi sedet Martinus Abbade et Martinus Arie tam pro remedio anime mee quam pro fructibus hereditatum ipsius monasterii quos ego per longum tempus possedi et quibus usus tantum tam in Crespos quam in Soeuos et in Roo etiam in Ueeru ubi tia mea Marina Ouequiz hereditatem eidem monasterio mandauit quam ego usque nunc tenui et possedi. Mando itaque predictas hereditates \do/ ipsi monasterio et concedo super quibus hereditatibus idem monasterium in una uice michi dedit unum equum qui fuit de infirmitario, et in alia uice nouem morabitos accomodauit quando iui ultra mare, et in alia uice unum bonum pultrum qui fuit redemptus de Ordonio, presbitero Sancti Johannis de Roo, qui ipsum pultrum cum monasterio habebat, in quarta etiam uice vnum equum ualde bonum qui fuit de Fernando Mexela et in alia mulan vnam, et in alia unum roncinum qui fuit de Pelagio Romeu. Omnia ista monasterium sicut predixi super seruiciali Johanni Aluitici et super aliis duobus de Ueenru dedit tali pacto ut ego ad mortem meam pro his omnibus et pro aliis multis beneficiis que mihi inpendit et pro remedio anime mee et parentum meorum predictas hereditates eidem monasterio cum populationibus suis mandarem et darem sicuti mando et do. Quem Johannes Aluitici ego casau cum filia Martini Pelagii de Crispos, quem pater meus pro remedio anime sue ipsi sepe dicto monasterio ad obitum suum mandauit. Quem Martinum Pelagii mihi monasteri in prestimonium dederat in uita mea tali pacto ut ego ad mortem meam alium seruiciale populatum in Crispos cum ipso suo relinquerem sicut relinquo, sed quia ipsa mea hereditas de Crispos est depopulata quam monasterio dono et concedo sicut eidem promisi, pro populatione ipsius mee hereditatis depopulate mando ipsi monasterio totam populationem de Johanne Qui Uenit quem ego populaui in Soeuos in hereditate ipsius monasterii in qua meus seruicialis fuit per longum tempus, quem ego \modo/ monasterio mando sicut Johannem Aluitici et alios de Ueenru, quem Johannem Qui Uenit, ego Petrus Arie casam cum ante nata predicti Martini Pelagii de Crispos quem de monasterio ut iam predixi in prestimonio ego tenebam, et // ita tam Iohannes Qui Uenit quam Iohannes Aluitici non habuerunt populationem nisi de domo Martini Pelagii de Crispos quem ego de monasterio tenebam. Rogo igitur dominum abbatem et socios meos fratres monasterii Sancti Iusti ut quartam partem hereditatis de Soeuos et de Ueenru que fuit ex parte matris mee et ego in presenti monasterio mando dent sorori mee Vrrace Arie, sanctimoniali, in uita sua, et post mortem eius ipsam quartam predictarum hereditatum habeat monasterium Sancti Iusti in pace cum alia. Mando etiam ad magistrum meum domnum Stephanum de Roo vnum bouem; ad Didacum Muniz de Coyro meum pallium et meas osas; ad ipsam ecclesiam de Coyro media de una iouenca; ad consoprinum meum Pelagium, monachum Sancti Iusti, mediam de vna

vacca cum suo filio bono; ad Faaghiam II^{os} quartarios de pane; pro mea luctuosa meum equum; ad persoluenda debita mea IIIes uaccas et media et XVI rix<e>Illos; ad Mariam Mouram II^{os} rixellos; ad puerum meum Johanne vnum et alium \ad/ alium; ad filium meum Petrum Skerdum media de una seruicialia quam habeo in villa nominata Lacona et meam camisiam et meam tunicam, et aliam mediam mando monasterio Sancti Iusti cum iamdictis hereditatibus; ad Munionem de Gulfiam IIII^{or} solidos et unum sextarium de pane pro torto quod ei tenebam et est iam pacatus. Siquis uero ex parte mea uel extranea huic mee ordinationi temptauerit contraire et quod in ea ordinaui irritum reuocare maledictionem Dei omnipotentis incurrat et insuper parti regie D solidos pariat, et hec mea ordinatio robur obtineat sempiternum.

Q. p. f.: Stephannus, presbiter de Roo, conf. Didacus Muniz, presbiter, conf. Johannes Petri, conf.

Johannes, ts. Petrus, ts. Martinus, ts.

Dominicus, presbiter, qui scripsit.

64

1207/10/07.

Pacto feito polo mosteiro de Toxos Outos cos fillos de Pedro Arias sobre os bens que este lle deixara ó cenobio.

B.- Tombo, ff. 40v-41r.

Placitum filiorum predicti Petri Arie cum monasterio super testamentum ipsius.

Svb era M^a CC^a X^{La} V^a et quotum nonas octobris. Nos insimul filii Petri Arie, Ramudus uidelicet Petri et Arias Petri et Petrus Petri et Maior Petri cum uiro meo Munione Didaci et omnis uox nostra, facimus pactum et nuntionem in solidos D roboratam uobis domno Petro, monasterii Sancti Iusti abbati, omnique conuentui eiusdem loci et omni uoci uestre ut nunquam nos nec homo pro nobis calupniemus nec contradicamus uobis mandationem patris nostri Petri Arie, sed in presenti laudamus et roboramus eam et concedimus et renuntiamus uobis hereditates et homines et quantum in ea uobis pater noster mandauit, propter quod abbas Sancti Iusti et omnis conuentus per mandatum et laudamentum Johannis Petri de Saz et Petri Suerii de Quintanela et Johannes Ramundici et Petri Besezo datis nobis de denariis uestris CC solidos et hereditatem de Ueenru tam de auolencia quam de ganancia quam uobis pater noster Petrus Arie mandauerat, excepto quod non datis ibi nobis portionem Marine Ouequiz quam uobis ipsa mandauit et pater noster de uobis in prestimonio tenuit, nec porcionem germani nostri Fernandi Petri, nec

hereditatem Arie Petri quam in pignore tenetis pro CC XXX^a IIII^{or} solidos, nec portionem tie nostre Vrrace Arie que quarta de hereditate matris sue habet in Ueenru et quartam in Soeuos quam uos in uita sua tenere debetis et de ea ipsi prestare et post obitum suum quitam et paccatam habere. Datis itaque uos nobis predictam hereditatem de Ueenru de auolentia et de ganantia patris nostri quam uobis ipse mandauerat tali pacto et conuenientia ut nos non uendamus eam nec suppignoremus nec etiam donemus nisi uobis et monasterio uestro et uos similiter hereditates quas per mandationem patris nostri et ex parte nostra habetis nunquam uendatis nec suppignoretis nec etiam in prestimonio detis nisi nobis uel generi nostro. Et etiam uos domnus Petrus monasterii Sancti Iusti abbas et omnis conuentus pro mandatione patris nostri quam nos pariter et unanimiter laudamus et roboramus datis nobis prenomatis filiis Petri Arie et conceditis partem beneficii monasterii uestri et recipitis nos pro familiares et fratribus uestris in uita et in morte. Et nos ita ex // parte nostra uobis conuenimus et ex hodie nos met ipsos uestro proferimus monasterio ut si dominus religionis habitum sumere nobis donauerit in uestro sumamus monasterio et ibi corpora nostra sepulture mandemus et non alibi et nos semper uobis bene faciamus et uos nobis sicut professis et familiaribus uestris. Siquis nostrum hoc non compleuerit uel in aliquo deuiauerit pariat penam dupli.

Nos insimul filii Petri Arie Ramundus Petri et Arias Petri et Petrus Petri et Maior Petri in hoc placito quod fieri iussimus manus nostras roboramus.

Q. p. f.: Johannes Petri de Saz, \conf./ Petrus Suerii de Quinteela, conf. Johannes Reymundici, conf. Petrus Besezo, conf. Fernandus Petri, iudex, ts. Johannes Caualaris de Traua, ts. Petrus Muniz, miles, ts. Qui insimul mandauerunt et laudauerunt.

Dominicus, presbiter et cantor, qui notuit et conf.

65

1214/07/28.

Mandas testamentarias do cabaleiro Arias Pérez.

B.- Tombo, f. 41r.

Testamentum Arie Petri, militis, de hereditate de Veeru.

In era I^a CC^a L^a II^a et quotum V^o kalendas augusti. Ego Arias Petri, miles, graui infirmitate detentus, plenus cum meo sensu, facio ordinationem mearum rerum ut si inde obiero omnia mea ordinata remaneant. In primis mando corpus meum sepeliri in monasterio Sancti Iusti unde ad presens religionis habitum deuo- te suscipio, et mando ibi mecum totam meam hereditatem quantam ego habeo uel

habere debeo ex parte matris mee Sancie Petri in villa de Ueeru et medietatem de quanta hereditate ego comparauí in eadem uilla cum uxore mea Eldara Affonsi super quam meam hereditatem abbas et fratres predicti monasterii iam mihi dede- rant CCXXXIII solidos sicut in nostris placitis resonat. Mando etiam eidem monas- terio mecum CXX solidos quos mihi debet Petrus Besezo; et germanus meus Petrus Petri extrahat illos de eo et det eos monasterio, vnde aliud non faciat. Ad infirmo- rium ipsius monasterii, III porcos, et cetera. Item mando vxori mee Urrace Menen- diz et filiis meis hereditatem quam habeo ex parte patris mei in Ueeru, qui si sine semine obierint monasterium Sancti Iusti habeat hereditatem et uendendo, donan- do et suppignorando ipsi monasterio et non alibi, et cetera. In predicta hereditate de Veeru dimitto Martinum Casadinum amum meum eidem monasterio de Sancto Iusto, et cetera. Hec omnia ordinauí per mandatum magistri mei Martini Munionis, presbiteri, presente uxore mea Vrraca Menendiz et fauente et germano meo Petro Petri quem rectorem et dominum huius mee mandationis facio ut eam compleri sine intermissione faciat. Siquis contra hanc meam mandationem ad irrumpendum uenit sit maledictus usque in VII^{am} generationem et insuper pariat D solidos, et hoc scriptum semper maneat firmum.

Q. p. f.: Martinus Muniz, presbiter, conf. Domnus Stephanus, presbiter de Roo, conf. Domnus Stephanus Pelagii, presbiter, conf. Petrus Petri, presbiter Sanc- ti Cosme, conf. Petrus Osso, dyaconus, conf. Gunzaluinus, presbiter Sancti Gene- sii, conf. Petrus Petri, milex, conf. Petrus Anaie, miles, ts. Pelagius Martini, milex, ts. Martinus Arie de Villar, ts. Petrus Canus, presbiter, ts.

Johannes Arie, presbiter, qui notuit et conf.

66

1219/10/26.

María Enaidis dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade de Viro, que lle dera en arras o seu marido Raimundo Pérez. A dona fai a doazón por mor das débedas que ten co mosteiro, o cal lle entrega trinta soldos máis.

B.- Tombo, f. 41rv.

Carta donacionis de Maria Enaidis, uxor Remundi Petri, de hereditas de Veeru.

In era I^a CC^a LVII^a et quotum VII° kalendas nouenbris. Ego Maria Enadis una cum filiis meis et omnis uox mea vobis domno Johanni, monasterii Sancti Iusti abbati, et omnibus fratribus eiusdem monasterii omnique uoci uestre, facio kartu- lam donationis imperpetuum ualituram simul et nuntionem in D solidos firmiter

roboratam de tota hereditate de Ueeru quam mihi uir meus Reimundus Petri per cartam in arris dedit. Totam istam hereditatem quantam ipse Reymundus Petri in predicta uilla habebat et mihi per legitimam cartam quam uobis do ipse dedit dono ego Maria Enaidis et concedo uobis et monasterio // uestro et totam meam uocem quam ego in predicta hereditate habebam uel habere debebam pro remedio anime mee et pro bono debito quod cum uestro monasterio habeo et pro XXX solidos quos mihi datis. Habeatis igitur uos eam liberam et quietam de me et de tota mea uoce in secula seculorum. Siquis contra hoc scriptum ad irrumpendum uenerit sit maledictus usque in VII^{am} generationem et insuper pariat penam superius dictam, hoc scripto in suo robore permanente.

Ego iamdicta Maria Enaidis in hoc scripto roboro.

Q. p. f.: Petrus Anaiaz, miles, conf. Petrus Iohannis Aluanus, conf. Martinus Faneyga, conf. Johannes Fernandi, conf. Martinus Petri, conf. Petrus Gascus, conf. Dominicus Palea, conf.

Dominicus qui notuit, conf.

67

1237/07/15.

O mosteiro de Toxos Outos fai un pacto con Fernando Tofino polo cal este recibe do cenobio cento sesenta soldos leoneses cos que lle compra ó mosteiro un cabalo para marchar fóra de Galicia e déixalle a cambio a súa herdade en Espiñeiros. En caso de voltar e devolve-lo cabalo ou o diñeiro, Fernando Tofino recuperará os seus bens, mais, en caso contrario, estes quedarán en poder do mosteiro.

B.- Tombo, f. 41v.

Placito de Fernando Tofino de hereditate de Ispinaridos.

Era M^a CC^a LXX^a V^a et quotum idus iulii. Notum sit omnibus quod ego Fernandus Muniz, miles, dicto Tofino et omnis uox mea uobis Johannes Petri, abbati Sancti Iusti de Tribulis Altis, omnique conuentui eiusdem monasterii, facio pactum et placitum firmissimum in solidos CCCXX legionensis monete roboratum, ita quod do uobis et firmiter concedo tota mea hereditate que ego habeo in uillas nominatas in Ispineyridos cum totas suas directuras ad eam pertinent<es> pro solidos C^a LX^a legionensis monete, et sunt de uno roncino qui de uobis comparauit et iam in iure meo habeo. Et ego uolo ire in ipso roncino ad terram de Campos uel ad Legionem, et si inde Deus mihi duxerit cum salute et ipso roncino fuerit sanus de oculos et de pedes debeo illo uobis dare si ego uoluerit et meas hereditas sint liberas; et si ego in illa terra obiero antequam uenero ad ista terra, habeatis ipsa heredi-

tas pro istos denarios et pro anime mee; et si ego uenero cum salute et uobis non dedero ipso roncin debetis istos habere in pace per me et per omnia bona mea habita et habenda, et per ipsa hereditate iam nominata qui debetis habere per in secula cuncta. Quod nisi compleuero penam predictam persoluat et cartam et placito in suo robore permanente.

Q. p. f.: Johannes Didaci de Noya. Petro Iohannis dicto Leue. Petro Fernandi dictus Porrino. Domno Didaco, iudici. Martinus Iohannis de Cando. Pelagio Pelagii dictus Uelius. Petro Petri de Canbeyro.

Ego Petrus Didaci, notarius concilii Noye jurati, scripsi uerbum ad uerbum quo modo inueni notata.

68

1236/07/08. Santiago de Compostela.

Maior Pérez, filla de don Pedro Arias de Viro, e o seu fillo, o cabaleiro Fernando Muniz, vndenlle  mosteiro de Toxos Outos a sa herdade en Viro, en S. Xon de Roo, por cincocentos vinte soldos leoneses. Durante a sa vida tern as herdades do mosteiro e  morrer pasarán a este.

B.- Tombo, ff. 41v-42r.

Carta Maioris Petri, filia Petri Arie, de hereditate de Veeru.

In nomine Domini, amen. Notum sit uniuersis quod nos Maior Petri, filia domni Petri Arie de Uiiru, et filius meus Fernandus Muniz, miles, et omnis uox nostra, grato animo et spontanea uoluntate vendimus et firmiter concedimus uobis Johanni Gunsalui, priori, et Petro Petri dicto Batalla, cellarario monasterii Sancti Iusti, comparantibus pro monasterio Sancti Iusti de Togis Altis et pro omni uoce sua pro precio nobis et uobis complacabili, uidelicet D^s XXⁱ solidos legionensis monete, quantum habemus in Viiru tam de auolentia quam de ganantia in filigresia Sancti Iohannis de Roo et in tota uita nostra debemus totam ipsam hereditatem de Viiru tenere de manu et iure dicti monasterii. Ita quod mortuo altero nostrorum amborum superstes teneat ipsam hereditatem totam, ad mortem uero suam ipsa hereditas cum tota sua populatione ad monasterium integre et libere deuoluatur; abinc igitur usque in secula seculorum prefatum monasterium integre habeat et pacifice possideat ut dictum est predictam hereditatem cum sua populatione et cum omnibus suis directuris ad eam intus et extra pertinentibus per suos terminos et diuisiones antiquas ubicumque fuerint. Ita quod omne uelle suum imperpetuum faciat quia nec de precio neque de robore penes uos remansit // aliquid persoluentum. Siquis igitur contra hanc uendicionem nostram ad irrumpendum uenerit

quisquis fuerit persoluat dicto monasterio mille XL solidos forte monete. Carta et uenditione nichilominus in suo robore permanentibus.

Facta carta VIII° idus iulii, sub era M^a CC^a LXX^a III^a.

Nos iamdicti in hac carta manus nostras.

Q. p. f.: Domnus Dominicus Didaci, cardinalis compostellanus. Vicencius Petri, clericus de coro. Homo Bonus, alfayatus. Adam Muniz, scutarius. Petrus Arie. Petrus Petri, monachus Sancti Iusti. Rodericus Gomez de Corzom. Petrus Pelaiz de Ordilde. Johannes Pelaiz, frater eius. Didacus Petri, armiger.

Ego Martinus Iohannis, notarius concilii compostellani jurati, scripsi.

69

1159/08/05.

Dona Tigría Nezanci, seguindo as disposicións testamentarias do seu marido, Froila Sarracéniz, dóalle ó mosteiro de Toxos Outos unha herdade na vila de Vara, en San Cosme de Outeiro. Dona Tigría, que debía te-la herdade durante a súa vida, dóalla agora ó cenobio e a cambio este daralle anualmente unha serie de cousas que se especifican.

B.- Tombo, f. 42r.

Carta de villa de Vara de Froyla Sarraceni.

In Dei nomine. Ego Tigría Nezanci et filii mei et filie mee in honore Dei omnipotentis et beatissime uirginis Marie atque sanctorum martirum Iusti et Pastoris et omnium sanctorum facimus testamentum similiter et carta de hereditate nostra quam habemus ex parte uiri mei Froyle Sarraceni ad monasterium Sancti Iusti; ipse enim uir meus supradictus dedit hanc hereditatem mihi tali conditione ut eam in uita mea tenerem et ad obitum meum pro remedio anime mee et sue darem quod et libenter facio testamentum inde faciens ad supradictum monasterium Sancti Iusti pro remedio animarum nostrarum et parentum nostrorum et pro beneficio quod mihi ex ipso faciunt monasterio in uita mea, scilicet annuatim unum modium panis et unum sextarium de castaneis pisadis et XII congros et lac unius uace et cum neccesarie fuerit sagiam de grisen et ceramen de grisen et soculares, et post obi obitum (sic) meum sepeliant me in ipso monasterio et orent pro me. Et est ipsa hereditas in villa Vara sub aula Sanctorum Cosme et Damiani in valle Gentinis discurrentibus fluuiis Tamare et Boronia. Et sciendum quod omnes alias hereditates quas habeo tam de auolentia quam de ganantia et ex parte uiri mei dimitto ad meos filios et mando excepta inde prefata hereditate integra quam ad prefatum monasterium do, mando atque concedo et ad fratres in eo commorantes per ubi

eam potuerint inuenire intus et foras quantum ego et filii mei et filie in prefata villa uisi sumus habere sicut in nostris resonat cartis, et faciant ex ea que eorum uoluerit uoluntas. Sed si aliquis nostra ex parte uel extranea contra hanc nostram uenerit seriem pariat ipsam hereditatem duplatam et insuper solidos mille et insuper sit maledictus et cum Datan et Abiron luat inferni penas.

Facto testamento in era M^a C^a LX^{La} VII^a et quotum nonas augusti.

Nos supradicti in hoc testamento propriis cum manibus roborem inieci-mus.

Presentibus his testibus: Petrus, ts. Pelagius, ts. Johannes, ts. Martinus, presbiter, conf. Petrus, presbiter, conf. Arias, presbiter, conf. Martinus, magister meus, conf.

Munio, presbiter, qui notuit et conf.

70

1156/03/28.

Mandas testamentarias de Gonzalo González.

B.- Tombo, f. 42rv.

Manda de Gunzaluo Gonzalez de hereditate de Vara.

Era I^a C^a LX^{La} IIII^a et quotum IIII° kalendas aprilis. Ego Gunsaluus Gunsaluez, jacens in egritudine tamen plenus mee memorie sed timens ne repentina mortis me surripiat et omnis illa paupertas mea inordinata remaneat idcirco primum concedo me ad ordinem sancti Benedicti in monasterio Sancti Iusti qui uiuens uel moriens, et mando ibi mecum illa mea hereditas de Vara cum illo homine que ibi modo est et dabo ei unum bouem et III rixellos et I^a porca; et mando ad Sanctum Johannem de Roo illa mea hereditas de Brium de Iuso; et mando ad archidiaconum unum armentium; et alium ad Sanctum Petrum de Outis; et alius ad Sanctum Julianum de Beua; et mando mee mulieri illa mea hereditas de Uigo et casas // de Beua ut teneat eas in uita sua et post mortem suam relinquat eas filiis meis Arie Gundisaluiz et aliis suis germanibus.

Q. p. f. hic sunt: abbas Franciscus, ts. Abbas de Canrio, ts. Stephanus, presbiter, magister meus, conf.

Arias Gunzaluiz qui notuit.

71

1190/09/22. Santiago de Compostela.

Os netos de dona Tigría Nezanci fan pacto co mosteiro de Toxos Outos sobre a herdade de Vara que a dona lle deixara ó cenobio, renunciando a todo dereito que tivesen sobre ela, polo cal reciben do mosteiro vintecinco soldos.

B.- Tombo, f. 42v.

Placitum de Gudesteo Gudestei, canonico sarensis, cum fratribus suis de hereditate de Brium.

Era M^a CC^a XX^a VIII^a et quotum X^o kalendas octobris. Ego Gudesteus Gudestei, canonicus Saris, filius Vrrace Froyle, pro me et pro meis germanis et omnis uox mea; et ego Pelagius Arie dictus Pexon, filius de Maiore Froyle, pro me et pro meis iermanis et omnis uox mea; et ego Guntrode Froyle et omnis uox mea, vobis domno Petro, monasterii Sancti Iusti abbati, omnique conuentui et uoci ipsius monasterii, facimus pactum et abnutionem firmissimam in solidos CCC roboratam de illa hereditate de uilla pernominata Vara quam auola nostra domna Tygria Nazanze dedit eide monasterio quam ei dederat vir suus Froyla Sarrazenze in dotem. Et ideo uobis illam nunc dimittimus ut nunquam aliquis ex genere nostro sit ausus uos pro ipsa hereditate ad calumpniam ducere, propter hoc datis nobis in robore XXV solidos et nos facimus uobis istam agnutionem ut habeatis illam liberam imperpetuum de nobis et de genere nostro. Siquis tamen propinquus uel extraneus contra hanc agnutionem ad irrumpendum uenerit uel uenerimus sit maledictus usque in septimam generationem et quantum calumpniauerit in duplo uel triplo componat, et insuper CCC solidos; et hec agnitio semper obtineat robur.

Nos iamdicti in hac agnitione manus nostras roboramus.

Q. p. f.: Rodericus Petri dictus Carnota, conf. Guterre Muniz, canonicus Saris, conf. Pelagius Pelaiz, confirma. Johannes Petri, filius domne Ledegunde, conf. Petrus Mauro, alfayate, conf. Pelagius Froyle, pelliparius, conf. Martinus Petri, conf. Petrus Petri, conf. Petru Uillielmiz, conf. Johannes Fernandiz, conf.

Ego Gudesteus Gudestei, conf.

Suerius notuit. (*Monogramma*: SVERIUS).

72

1230/11/22.

Mandas testamentarias de Pedro Pérez Lobarro.

B.- Tombo, f. 42v.

Testamentum Petri Robalo de hereditate de Veeru.

Svb era M^a CC^a LX^a VIII^a et quotum X^o kalendas decenbris. Ego Petrus Petri dictum Lobarro, graui infirmitate detentus, uolo tamen plenus adhuc sensu si de hac infirmitate migratus fuero, uolo ut omnia mea ordinata remaneant. In primis mando corpus meum sepelliri in monasterio Sancti Iusti et mando ibi mecum totam meam hereditatem de Ueeru quam olim antequam uxore ducerem per placita ipsi monasterio dedi pro multo beneficio et pro solidos CCXXX quos mihi dederunt que placita modo fideliter concedo; et mando ibi meum roncinum. Et uos promittitis mihi quitare solidos CXXXVIII quos ego debeo meis debitoribus, et pro isto beneficio et pro supradicto habeatis totam meam hereditatem de Ueeru quitam et paccatam sine ulla contradictione uel calumpnia, et nos ista debita paccamus non quasi heredes uel erectores mandationis sed pro amore uestro et uestra continentia, et cetera. Si quis contra hac mea mandatione uenerit ad irrumpendum ex mea parte uel extranea sit maledictus et cum Datan et Abiron inferni penas luat insuper parti regie mille solidos pectet; mandatione in suo robore permanente.

Q. p. f.: Domnus Stephanus de Roo, magister eius. Petrus Perna, presbiter. Johannis Petri de Roo. Johannes Remundez. Petrus Arie, miles. Dominicus Petri, clericus. Martinus Martini de Laguna.

Alfonsus Martini, monachus Sancti Iusti, qui scripsit per mandatum domni Stephani de Roo, magister eius.

73

1206/05/22.

Testamento de Pedro, presbitero de S. Cosme de Outeiro.

B.- Tombo, f. 43r.

Testamentum domni Petri, presbiteri Sancti Cosmedi, de Veeru.

Era M^a CC^a X^{La} IIII^a et quotum XI kalendas junii. Ego Petrus, presbiter Sancti Cosmedi, detemptus infirmitate, uolo omnia mea exponere et ordinare qualiter post obitum meum maneat firmiter statutum. In primis mando corpus meum sepellire ad cimiterium ad monasterium Sancti Iusti et mando ibi mecum ipsa mea uaccam roxam et meum quinionem de ipso pane quod habeo in Brion, et tritico quod iacet in ipsa larea de Ueeru, et alio pane de Uendemiou, et meum quinionem de agro que dicitur de Moogos, et meum linare de Longaras, et pro mea loytosa uno bono almalio. Et qui hoc meum factu irrumperit, in primis sit maledictus et separatus a corpore et sanguine Christi Domini, et sit maledictus usque in septimam

generationem et cum Datam et Abirom, quos terra uiuos obsorbuit, maneat et suplicet in eternum in secula seculorum.

74

1154/09/01.

Mandas testamentarias de dona Ledegunda Muñiz.

B.- Tombo, f. 43r.

Testamentum domne Leegunde de hereditate de Asenzo.

Era I^a C^a LX^{la} II^a et quotum kalendas septembris. Hec est ordinatio quam ordino ego Ledegunda Municiz in uita et salute mea coram filiis meis illis placentibus. In primis mando ad monasterium Sancti Martini de Foris corpus meum sepellire et mando ibi mecum illam meam hereditatem de Tamlom cum sua populatura; ad monasterium Sancti Iusti, medietatem de illa mea hereditate de Asenzo cum sua populatura, et mando de omni abere et ganato quantum ad diem obitus mei habuero medietatem ad Sanctum Iustum a minima causa usque ad maximam minus inde mea perfia et sementem de meis hominibus et populatura de meis hereditatibus, aliamque medietatem currat per manus abbatis Sancti Iusti et fratrum meorum et soprinorum ubi ipsi bene uiderint pro anima mea. Sed si aliquis hanc ordinationem irrumpere temptauerit sit maledictus et cum Datan et Abirom luat penam inferni et sit anathema et insuper pariat solidos D.

Ego Ledegundia omnia que in hec ordinatione continetur concedo.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Martinus, ts.

Munio, presbiter, qui notuit et conf.

75

1140/09/19.

Afonso Fróilaz fai un pacto co mosteiro de Toxos Outos sobre herdades en Bavenzo e Albeida; Afonso terá do mosteiro durante a súa vida a terceira parte dos bens que en Bavenzo tiña o seu pai e ó morrer volverán ó cenobio, co que o mosteiro terá as tres cuartas partes desa vila. En Albeida, o mosteiro terá tres cuartas e unha Afonso Fróilaz, que, ó morrer, deixarálla a Toxos Outos.

B.- Tombo, f. 43r.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- "Tombo de Toxosoutos...", doc. n.º 4, pp. 176-177.

Placitum Alfonsi Froyle cum monasterio de hereditate de Alueyda et de Bauenzo.

Era M^a C^a LXX^a VIII^a et quotum XIII kalendas octobris. Ego Adefonsus Froylaci et uoci mee facio pactum et placitum et uerbum firmissimum in solidos D vobis abbas Petrus Sancti Iusti una cum conuentu monacorum et uocem monasterii pro ipsa uestra hereditate que habetis \in uilla Bauenzo/ vt teneam ea ego Adefonsus de uestro datu inde III^a de illa que fuit de patre meo Froyla Adefonso siue de ganantia \siue de auolentia/ in uita mea, et ad obitum meum habeant inde seniores Sancti Iusti IIIes quartas et ego Adefonsus aut uoci mee quartam et similiter Alueyda teneatis uos \seniores/ IIIes quartas et ego Alfonsus quartam, et a mea morte habeatis uos seniores Sancti Iusti illa uilla de Alueyda integra de mea parte et de mea uoce propter istum amorem que mihi fecistis; et si ego Adefonsus uel uoci mee inde aliter fecerim uel fecerint et placitum non compleuerint pariam illas hereditates duplatas et insuper penam placiti quod superius resonat, et hunc scriptum maneat semper firmum.

Ego Adefonsus manu mea in hoc placitum roborau.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Diago, ts. Munio Pelaiz, conf. Petrus Oduarit, conf. Arias Guntadiz, conf.

Petrus qui notuit et conf.

1212/04/05.

Arias Pérez Pinto, a sua muller e os seus fillos dixanlle  mosteiro de Toxos Outos as suas herdades en Manigrio e Albeida, en S. Cosme de Outeiro. O mosteiro dalles trinta soldos para que as liberen do prestamo establecido sobre elas, de vinte soldos, para posteriormente entregarllas  cenobio.

B.- Tombo, f. 43rv.

Carta de Arie Petri Pinto de hereditate de Alueyda.

In Dei nomine. Ego Arias Petri cognominato Pinto et uxor mea Maior Guilielmiz una cum filiis meis et omnis uox nostra vobis domno Petro, monasterii Sancti Iusti // abbati, et omnibus fratribus ibidem commorantibus grato animo et spontanea uoluntate facimus testamentum et kartulam uenditionis imperpetuum ualituram de tota hereditate nostra quam habemus in territorio Intinis in loco certo Manigrio et Alueyda, sub aula Sanctorum Cosme et Damiani, que hereditas fuit de Gontrode Petri quam dedit ei uir suus Martinus Saluatoris in arris, et alia de Pela-

gio de Magio qui dedit eam clientulo suo Petro Furtado, quam hereditatem habuimus nos ex parte Johannes Furtado qui eam nobis dedit, et ipse habuit eam de predicta Guntrode Petri sorore sua et de patre suo Petro Furtado quem Pelagius de Magio creauit et hereditauit. Has itaque ambas hereditates cum casis et casalibus, cum edificiis et plantationibus, cum exitibus et regressibus, et cum quanto aprestitum hominis est donamus nos et concedimus uobis et monasterio uestro pro remedio animarum nostrarum et pro XXX solidos quos nobis pro precio et pro robore datis. Sed iamdicte hereditates iacent in pignore pro XXⁱ solidos et ego Arias Petri extrahauit illas de pignore ad uenturum diem sancti Martini, et si forte ante ego mortuus fuero filius meus Petrus Arie qui presens stat extrahat eas de pignore et det uobis eas liberas et pacificas, et de hoc sint uobis fideiussores Alfonsus Pelagii et Martinus Ueliu de Sarantes. Habeatis igitur uos ipsas hereditates et possideatis iure hereditario uos et omnis posteritas uestra in secula seculorum. Siquis autem contra hoc nostrum uoluntarium factum ad irrumpendum uenerit sit maledictus usque in VII^{am} generationem et insuper pariat parti regie C solidos, carta semper in suo robore permanente.

Facta cartula testationis et uenditionis die nonas aprilis sub era M^a CC^a L^a.

Ego Arias Petri et uxor mea Maior Guielmiz et filius noster Petrus Arie in hac carta manus roboramus.

Q. p. f.: Petrus, abbas Sancti Iusti, conf. Prior Johannes Tudini, conf. Johannes Afonsi, conf. Alfonsus Pelaiz de Sarantes, conf. Martinus Ueliu, conf. Petrus Caluus, conf. Petrus, ts. Pelagius, ts. Johannes, ts.

Dominicus, cantor, qui notuit et conf.

77

1240/03/11.

Testamento de Xoán Fernández de Berres, feito con ocasión de marchar á Terra de Campos (cópianse soamente varias mandas).*

B.- Tombo, f. 43v.

* Observacións: Trátase do mesmo documento que o 123, malia que a data é diferente, pois neste último aparece a de 1238.

Testamentum Johannes Fernandi de Berres de hereditate de Giiril.

Ego Johannes Fernandi dictus de Berres, uolens ire in terra de Campis, facio meam mandationem ut si illuc mortus fuero omnia mea ordinata remaneant. In primis mando quod uxor mea et filius meus remaneant in potestate abbatis

Sancti Iusti, et cetera. Et si uxor mea et filii mei uoluerint contradicere hoc, abbas Sancti Iusti teneat ad directum de illa uilla de Cuina unde debebam habere medietatem unde debebam habere medietatem. Item mando hereditatem meam de Giidil ad Sanctum Justum, que hereditas iam dederam dicto monasterio per cartam ego et mater mea et uxor mea Tuda Iuliani, et porcionem meam de ecclesia de Sancta Eolalia de Chacim et de feligresia de Sancta Maria de Intiis. Item mando quod uxor mea de meo nouo det fratribus de Sancto Iusto solidos L^a ad comedendum; et cetera alia secuntur que non pertinent ad monasterium.

Facta mandatione sub era M CC LXX^a VIII et quotum V idus martii. Et si aliquis ex mea parte contra hanc meam mandationem ad irrumpendum uenerit sit maledictus usque in VII^{am} generationem et insuper pulsanti uocem regiam solidos D persoluat, mandatione in suo robore permanente.

Q. p. f.: Johannes Petri Anaie, abbas, conf. Johannes Petri de Villa Jusu, conf. Johannes Criadu, conf. Pelagius Martiniz d'Olleris, conf. Martinus Fernandi, conf. Et alii qui uiderunt et audierunt.

Dominicus Petri qui notuit, confirmat.

78

1241/12/29.

Mandas testamentarias do cabaleiro Martino Daz.

B.- Tombo, f. 44r.

Transcr.- SALVADO MARTNEZ, B.- "Tombo de Toxosoutos...", doc. n. 44, pp. 215-216.

Testamentum Martini Didaci de hereditate de Catasueyro et de aliis locis.

Ego Martinus Didaci, miles, graui infirmitate \detentus/, plenus adhuc memoria et sano intellectu, dispono de rebus meis qualiter post obitum meum omnia mea ordinata remaneat. In primis mando corpus meum sepeliri in monasterio Sancti Iusti de Togis Altis et mando ibi mecum unum seruiciale bene populatum in Catassueyru cum quanta hereditate ibi habeo uel habere debeo per omne locum ubicumque potueritis inuenire pertinentem ad uocem ipsius loci, et quando inde ipse seruicialis exire uoluerit monasterium diuidat cum illo per medium quantum habuerit ipse seruicialis exceptis inde perfias suas de casa quia non dedi ego illas sibi. Mando etiam ibi \mecum/ meam porcionem de Lestroue et de Turduya et de Trasriu et de villari de Soeuos qui stat iusta Sanctum Martinum de Tiris; et mando etiam monasterio IIII^{or} uaccas bonas, et uace iste semper sint in curro et

non uendant illas nec dent alicui nisi quando dederint inde bouem uel uaccam illi seruiciali qui monasterio donauit, et totum aliud sit in potestate prioris et cantoris quod sit per mandatum abbatis. Mando quod semper in die sancte Marie Magdalene dentur una pitancia de hereditate mea et de ganantia conuentui pro anima mea; semper debent facere illam pitanciam quam de super mandauit et hoc non sit in potestate cellararii neque conuentus sed sit in potestate supradictorum uel aliorum quibus dominus abbas comendauerit qui semper ministrent conuentui de ganato et de hereditatibus quantum inde habere potuerint in pitanciam illam quam de super mandauit. Et mando fratris meus Johannes Didaci et Sancius Didaci et Maior Didaci meum quinonem de Ualdau de Lima tan in ecclesiastica quam in laycali tali conditione quod dominus Johannes Didaci et domna Maior Didaci faciant consuxum et amorem monasterio in Catassueyru, et si ipsi facere noluerint habeat monasterium ipsam hereditatem quam mandauit fratris meus. Et mando etiam eis meum quinonem de Cuins sicut ego teneo per placitum excepta inde una vacca quam mando Sancto Felice de Alueris, et si frater meus Johannes Didaci et donna Maior Didaci noluerint \inde/ facere amorem et consuxum monasterio, monasterium habeat istas hereditates. Et hoc quod fratribus meis mandaueram excepto domno Sancio Didaci qui habeat suum quinonem si me quitauerit de solidos LX quos ego fiaui ei contra Petrum de Steyro, et si me et anima mea quitare noluerit monasterium paguet pro me Petrum de Steyru. Et cetera. Item mando roncinum meum monasterio et vendat illum prior et cantor et dent inde unam pitanciam monasterio in conuentu pro anima mea in VIII° die. Remanent etiam ad opus debitas duos armentios. Mando etiam quod illam hereditatem de Catassueyru et seruicialem et illas IIII^{or} uaccas nunquam monasterium alicui nec fratribus meis nec etiam filiis meis nec alicui hominum dent nec permittant, quod si fecerint parentes mei accipiant ipsas hereditates et omnia que monasterio mandauit. Acta sunt hec sub era M^a CC^a LXX^a VIII^a et quotum IIII° kalendas januarii. Item monasterio vnum sestarium de castaneis pisatis. Et mando quod si fratres mei noluerint uenire ad Catassueyrum monasterium uendat alias hereditates quas monasterio donauit et denarios quos inde habuerint comparent in eis aliam hereditatem excepta inde illa hereditate de Catassueyru.

Q. p. f.: Petrus Martini, prior Sancti Iusti. Pelagius Pelagii, cantor. Martinus Martini, presbiter et magister eius. Stephanus, clericus et diachonus de Isteyru. Fernandus Martini. Gundisaluus Martini. Johannes Gumiz. Martinus dictus Serpi. Johannes Gudestei. Gunsaluus Gomez. Gumiz Martini.

Pelagius qui notuit.

Et frater meus Sancius Didaci sit rector mandationi mee.

Ego Didacus Iohannis, notarius concilii Noye juratus, translataui.

79

1188/05/17.

Testamento de Froila Páez.

B.- Tombo, f. 44v.

Testamentum Froile Pelaiz de hereditate de Briom.

Era I^a CC^a XX^a VI^a et quotum XVI° kalendas junii. Hec est ordinatio quam ordino ego Froyla Pelagii in mea infirmitate quatinus si obiero omnia mea ordinata remaneant. In primis mando sepellire corpus meum in monasterio Sancti Iusti et mando ibi mecum medietatem de tota mea hereditate quam habeo in villa Briom de Juso et de Brion de Costa cum tota sua uoce et directura tam de auolencia quam de ganancia. Mando ad ecclesiam Sancti Johannis de Roo unam vaccam et unam archam et duas fenestras apium et illam suam laream de Linares cum suo plantatu; magistro meo mediam uaccam et unam sabanam; Petro Cresconiz solidum I; Ordonio, presbitero, solidum I; Pelagio Iohannis et Petro Muniz, solidum I; Martino Petri et Petro Osso, solidum I. Mando uxori mee totam meam hereditatem in uita sua et de hereditate de Vindimioo medietatem pro suis auis de Veeru quas misimus in pignore quas cum extraxerint sit ipsa medietas libera. Siquis autem ex mea parte uel extranea contra hanc meam ordinationem uenerit, sit maledictus et non uideat faciem Dei et cum Iuda traditore ardeat in inferno et insuper pariat solidos CCC; et hec mea ordinatio semper sit firma.

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Pelagius, ts. Alfonsus Cresconit, clericus, conf. Martinus, presbiter, confirma. Petrus, presbiter, conf. Pelagius, frater, conf. Arias, presbiter, conf.

Munio, presbiter, qui notuit et conf.

80

1244/06/16.

Pedro Arias de Mauris véndelle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade en Crespos, en S. Miguel de Valadares, por doce soldos leoneses.

B.- Tombo, f. 44v.

De hereditate de Crespos in terra de Celtigos.

In nomine Domini nostri Ihesu Christi. Notum sit omnibus quod ego Petrus Arie de Mauris et omnis uox mea uobis Johanni Petri, abbati Sancti Iusti de

Tribulis Altis, omnique conuentui eiusdem monasterii facio kartam uenditionis et scripturam firmitatis imperpetuum ualituram in solidos XXIII legionensis monete roboratam de mea propria hereditate quam habeo ex parte auorum meorum et ex parte auio meo Petro Froyla et ex parte Maria Petri matris mee in territorio Celtegos, concurrentia ad aulam Sancti Michaelis de Valadares, in nominata scilicet villa que uocantur Crespos et in totis aliis locis ubicumque pro me fuerit uox de ipsa uilla que uocatur Crespos per suos terminos antiquos de ipsa iam dicta uilla que uocatur Crespos. Et est ista iamdicta hereditate que uobis uendo vna quinta integra de quanta hereditate ibi Maria Petri matris mee habebat uel habere debebat de auo et de patre et de matre et de ganantia; hanc supradictam hereditatem grato animo et bona uoluntate uendo eam uobis et similiter concedo cum omnibus pertinentiis et directuris suis intus et extra ad eam pertinentibus. Ita quod habeatis eam uos omnique uoci uestre et faciatis de illa sicut uobis placuerit, et nostra fuit uoluntas ac hodie usque in secula cuncta pro precio quod mihi et uobis satis complacuit, solidos XII legionensis, pro precio et pro robore, et de precio et de robore nichil remansit indebito. Siquis autem ex parte mea uel extranea contra hanc cartam uenditionis uenerit uel uenero quisquis ille sit pariat uobis penam huius carte superius scripta; karta nichilominus in suo robore permanente.

Ego iamdictus Petrus Arie et omnis uox mea in hanc cartam uenditionis manus meas roboro.

Facta carta uenditionis et excemcionis sub era M CC LXXX II et quotum XVI kalendas iulii.

Q. p. f.: Petrus Fernandi (...), justiciarius de Noya. (...) de Noya de (...), ts. Fernandus Martini de Noya, filius de Martino Saluatoris, ts. (...) Noya dictus Marinus, ts. Munionis Martini de Noya de rua de Valado, ts. Dominicus Fernandi de Noya dictus Sarranus, ts.

Ego Didacus Iohannis (...) Noye (...) scripsi et interfui.

81

1152/03/12.

Arias Muñiz e maila súa muller dóanlle ó mosteiro de Toxos Outos varios bens nas terras de Céltigos e Nemancos.

B.- Tombo, f. 45r.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- "Tombo de Toxosoutos...", doc. n.º 11, p. 184.

Carta de domno Arias Muniz de ecclesiis et pluribus hereditates.

CHRISTUS. In Dei nomine. Ego Arias Muniz una cum uxore mea placuit nobis et nostra fuit uoluntas ut de hereditatibus nostris ad monasterium Sancti Iusti

ubi me confessauī darem et concederem per scriptum firmitatis \et/ testamentum stabilitatis ipsi monasterio supradicto et abbati Pelagio cum suo conuentu seruienti Deo in ordine sancti Benedicti, ita quod posteris infringere non licebit. Idcirco damus eidem monasterio nostrum regalengum de Quintanis et de Palaciis de Celticis, et villam meam de Ualbona cum hominibus de meo fisco sicut ganauī per meum testamentum de imperatore cum ipsa hereditate mea regalenga sicut est marcata, et portionem meam de Recaredo, et villam meam de Esar cum hominibus de mea criatione videlicet Ramirus Padres, et villam meam de Mallou, et domum meam de Serchon et atria Sancte Marie et sunt tres seruiciales cum suis hominibus de mea creatione, et hereditatem meam de Ylsinde cum sua creatione nepotes de Arustus, et VI^{am} Sancti Petri de Castro que mihi et uxori mee domna Maior et omni uoce nostre complacuit bene; ab hoc die et deinceps de iure nostro sint abrase et in iure monasterii sint tradite atque confirmate firmiterque permanente consistant. De nostra siquidem parte uel de extranea quilibet homo ad irrumpendum uenerit uel temptauerit quisquis fuerit sit maledictus a parte Dei et ipsam hereditatem pariat duplatam \uel triplatam/ et pro temeritatis ausum pariat a parte a uoce pulsantis VI mille solidos.

Facta carta testamentis in era M^a <C> LX^{la} et quotum III° idus martii.

Ego Arias Muniz et uxor mea et omnis uox nostra in hac kartula manus nostras roboramus.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Didacus, ts. Comes dompnus Fernandus, conf. Martinus Pelaiz Brandonas, conf. Johannes Marinus, conf. Abbas Pelagius cum suis fratribus, conf. Munio, conf. Petrus, conf. Arias, conf.

Nunus de Outis, juratus, qui notuit.

82

1135/08/24.

Pedro Muñiz “Carnota” dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a igrexa de S. Cristovo de Codesos e outras propiedades.

B.- Tombo, f. 45r.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- “Tumbo de Toxosoutos...”, doc. n.º 1, p. 174.

Carta Petri Muniz de Carnota de ecclesia Sancti Christofori et de Recaree et de Soeuos.

CHRISTUS. In Dei nomine. Ego Petrus Munionis cognomento Carnota pro Dei amore seculum relinquens dono et concedo mecum ad istum monasterium Sancte Marie et Sanctorum Iusti et Pastoris pro remedio anime mee et parentum

meorum meas hereditates, uidelicet ecclesiam Sancti Christofori de Cudessus integram cum duabus seruicialibus, quam hereditatem dedit mihi dominus Adefonsus imperator, et dono etiam quanto mihi conuenit de illo uilare de Recaree et in Soeuos quantum ibi ganauit cum suis hominibus, et in Tauiro duos seruiciales quos ganauit de Ueremudo Petriz. Has supradictas hereditates dono et concedo mecum prefato monasterio iure perpetuo. Ceteras alias meas hereditates dono filiis meis. Sed si aliquis ex mea progenie uel extranea contra hoc meum testamentum uenerit in primis sit excommunicatus a Deo Patre omnipotenti et sit maledictus usque in VII^{am} generationem et insuper quantum calumpniauerit parti monasterii in duplo restituat et duo millia solidos persoluat et eius calumpnia semper sit uacua. Et hoc meum testamentum firmum in suo robore permaneat.

Facta kartula testamenti era I^a C^a LXX^a III^a et die noto VIII° kalendas septembris.

Ego Petrus hoc testamentum manu propria confirmo.

Qui presentes fuerunt: Pelagius, prior eiusdem monasterii, conf. Ordonius, monachus, conf. Petrus Martiniz, conf. Froyla Adefonsus, conf. Johannes, ts. Cresconius, ts. Arias, conf.

Petrus, presbiter, qui notuit.

1172/05/15.

Maior Ordóñez dóalle ó mosteiro de Toxos Outos os bens que por herdanza ten na parroquia de S. Pedro de Castro. A cambio, o mosteiro manteraa durante a súa vida e teraa presente nas súas oracións.

B.- Tombo, f. 45v.

Carta Maioris Ordonii de Helsende de Sancto Petro de Castro et de Cerzon et do Esar et de Malou et de Palazos et d'Aspii.

In Dei nomine. Ego Maior Ordonii et omnis uox mea uobis domno Petro, monasterii Sancti Iusti abbati, et omni conuentui eiusdem loci et uniuersis successoribus uestris ibidem Deo seruientibus facio spontaneum testamentum et cartam donationis imperpetuum ualituram de omnibus hereditatibus meis quantas habeo uel habere debeo ex parte patris mei Ordonii Anfonsi et ex parte aui mei Affonsi Saniz, uidelicet in villa Helsendi quantum ibi habeo, in Sancto Petro de Castro VI^a cum suis atestationibus intus et foris, et Cerzom et Hesar et Malou et Palacios et Aspii et per ubicumque illas in his locis inuenire potueritis, et pro parte mea uobis et monasterio uestro uendicate cum omnibus suis directuris siue pertinenciis.

Dono igitur et concedo monasterio predictas hereditates et criationem meam, uidelicet Martinum Nigrum cum omni generatione sua que ab eo precesserit qui sunt nepotes Aruffi sicut iam olim prefato monasterio ipsas hereditates similiter et criationem dederunt fratres mei scilicet Froyla Mannus et Toda Ordonii et concesserunt habere imperpetuum; et hoc facio pro amore Dei et beate semper uirginis Marie et beatorum Iusti et Pastoris et omnium sanctorum quorum reliquie ibi continentur ut eorum pia intercessione anima mea et parentum meorum apud Deum peccatorum ueniam consequitur, et insuper quia promittitis me continere de uictu et uestitu in tota uita mea et etiam participem facitis in cunctis uestris et successorum uestrorum beneficiis et orationibus. Habeatis igitur ex hodierno die iamdictas hereditates et quicquid ad eas pertinet et possideatis illas iure hereditario uos et omnes successores uestri post uos imperpetuum amen. Siquis igitur ex parte mea uel extranea hoc meum testamentum uoluntarie factum ad irritum deducere temptauerit et monasterium super his predictis hereditatibus inquietauerit sit maledictus, amen, et insuper componat uoci regis mille solidos; et hoc testamentum ius perpetuum obtineat et uigorem

Ego Maior Ordonii in hoc testamento manus meas roboro.

Facto testamento in era M^a CC^a X^a et quotum idus maii.

Q. p. f.: Domnus abbas Petrus Munionis, ts. Martinus Pelagii, prior, ts. Johannes Petri, cellarius, ts. Aluitus Munionis, ts. Domnus Remundus Petri, milex, conf. Petrus Romeu, miles, conf. Johannes Didaci, miles, conf. Fernandus Fernandi, miles, conf. Petrus Caluus de Molino, conf. Martinus Garsia de Paradela, conf. Martinus Martini, conf.

Petrus qui notuit, conf.

84

1157/12/03.

Afonso Arias e maila súa muller e fillos vendenlle ó mosteiro de Toxos Outos a quinta parte da vila de Suevos, en Sta. María de Coiro, por seis marcas de prata.

B.- Tombo, ff. 45v-46r.

Carta Alfonsi Arie et uxoris sue de quinta integra totius uille de Soeuos.

Ut emptores et uenditores ueritas im posterum fulgeat quod gratis et precio uenditur subscriptione litterarum testimonio confirmetur, qua propter ego Adelfonsus Arie et uxor mea Sancia Pelaiz et filii et filie nostre et omnis uox nostra uobis abbati domno Arie monasterii Sancti Iusti de Spinis Altis et omni conuentui mona-

chorum eiusdem loci omnique uoci uestre spontanea mente et prouido consensu facimus textum et scripture firmitatis et cartam uenditionis de hereditate nostra propria quam habemus in uilla uocitata Soeuos, territorio Celtigos, concurrente ad ecclesiam Sancte Marie de Courio, que hereditas mihi prefato Alfonso Arie euenit ex mea auolentia et ex matre mea Geloira Sarracenit, et est determinata quinta integra tocius supradicte ville de Sueuos. Hanc siquidem nostram quintam integram tocius iamdicte uille cum omnibus bonis suis et directuris, cum casis scilicet et casalibus, montibus et fontibus, exitibus et regressis, riuulis, proficuis et prestationibus suis tam intus quam extra per suos terminos et antiquos diuisiones uidelicet per terminos Sancti Christofori et per terminos de villa Cendon // et per terminos de Firuidu et ascendit per montem de Penna et per terminos de Villar de Costa sicut infra hos terminos continetur ab integro damus et uendimus uobis pro precio quod de uobis recepimus, id est marchas VI^s fini argenti, et rogo et robore utrisque ad libitum et de precio apud uos nichil remansit indebito ad so<|>uendum. Abinc igitur habete eandem nostram hereditatem in<te>gram cum populatione et directuris suis possidete, uendite, donate et omne uelle uestrum ex ea facite cuncta secula. Quod si nos aut aliquis nobis propinquis uel extraneis contra hoc nostrum factum spontaneum ad irrumpendum uenerit uel uenerimus quisquis fuerit pariat uel pariamus uobis uel uoci uestre ipsam hereditatem duplatam uel triplatam et insuper marchas XII argenti puri; et hoc nostrum factum semper maneat ratum.

Facta carta uenditionis III nonas decenbris, era I^a C LXI° V.

Nos iamdicti in hac carta uenditionis manibus propriis roboramus.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Johannes, ts. Didacus Ferrarius de Manda, conf. Arias Petriz de Canbeyro, conf. Arias Afonsus, conf. Petrus Carnota, conf. Ordonius Candatus, conf.

Petrus Abbas, clericus, qui notuit.

85

1161/10/04.

Oveco Ovéquiz véndelle ó mosteiro de Toxos Outos as herdades que lle corresponden en Sueuos e Viro por cento cincuenta soldos.

B.- Tombo, f. 46r.

Carta de Oueco Ouequez de media quinta de villa de Soeuos.

Ut emptoris et uenditoris ueritas imposterum fulgeat quod gratis et precio uenditur subscriptione litterarum testimonio confirmetur, qua propter ego Houe-cus Houequiz et omnis uox mea uobis abbati domno Arie monasterii Sancti Iusti de

Spinis Altis et omni conuentui monachorum eiusdem loci omnique uoci uestre spontanea mente et prouido consensu facimus textum scripture firmitatis et kartam uenditionis de hereditate mea propria quam habeo in villa uocitata Soeuos, territorio Celtigos, concurrente ad ecclesia Sancte Marie de Courio, que hereditas mihi prefato Houeco Houeqiz euenit ex mea auolentia et ex matre mea Vrraca Nuniz, et est determinata quinta media tocius supradicte ville de Soeuos meum quinionem et mee germane Marine Ouequiz cum qua eueni in particione ibi in Soeuos et in Veeru. Et si euenerit, quod non credo, ut ipsi non placuerit hanc meam uenditionem uos habe tote (sic) illum meum quinionem de Ueeru tamen hanc meam quintam mediam iamdicte ville cum omnibus bonis suis et directuris, casis scilicet et casalibus, montibus, fontibus, exitibus et regressibus, riuilis, proficuis et prestacionibus suis, intus et extra per terminos suos et antiquos diuisiones uidelicet per terminos Sancti Christofori et per terminos de villa Cendon et per terminos de Feruido et ascendit per montem de Penna et per terminos de Uillar et de Costa sicuti infra os terminos continentur; ab integro do et uendo uobis pro precio quod de uobis accepimus, id est CL solidos, et de precio apud uos nil remansit indebito ad soluendum. Ab hinc igitur habete eandem nostram hereditatem, possidete, uendite, donate et omne uelle uestrum ex ea facite per cuncta secula. Quod si ego aut aliquis mihi propinquis uel extraneis contra hoc meum factum spontaneum ad irrumpendum uenerit uel uenero quisquis fuerit pariat uel pariam uobis uel uoci uestre ipsam hereditatem duplatam uel triplatam et super solidos CCC^{os}; et hoc meum factum semper maneat ratum.

Facta carta uenditionis IIII nonas octobris, era M C LX^l VIII.

Ego iamdictus Houecus Houeqiz uobis abbati superius nominato et omni uoci uestre in hac cartula uenditionis manibus propriis roboramus.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Johannes, ts. Arias Petriz de Cambeyro, conf. Arias Afonsi, conf. Pelagius Froyle, conf. Martinus Afonsi, conf. Cresconius Muniz, conf.

Arias qui notuit et conf.

86

1171/10/06.

Sarraceno Vimaraz dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa parte da vila de Sueuos. A cambio, o mosteiro cédelle durante a súa vida as rendas da igrexa de S. Salvador de Torea e de dúas servicialías, dándolle tamén unha casa na igrexa para que viva nela; todo isto volverá ó mosteiro ó morrer Sarraceno.

B.- Tombo, f. 46v.

Carta de Sarrazeno Uimarat de media quinta de Soeuos.

CHRISTUS. In Dei nomine. Ego Sarracenus Uimaraz pro Dei amore et sanctorum Iusti et Pastoris pro anima mea et parentum meorum facio Deo omnipotenti et monasterio Sancti Iusti et dompno abbati Petro eiusdem monasterii et cunctis fratribus eiusdem loci tam presentibus quam futuris testamentum de hereditate mea propria quam habeo de matre mea Tigria Afonso in villa Soeuos, territorio Celtigos, concurrente ad aulam Sancte Marie de Courio. Dono et concedo imperpetuum Deo omnipotenti et supradicto monasterio et tibi domno abbati Petro mediam quintam integram de tota supradicta uilla de Soeuus que est mea porcio integra sicut est hodie populata et cum quanto eam inueneritis in die obitus mei quod in ipsa hereditate fuerit cum tota sua uoce et prestationibus suis intus et extra per suos terminos et antiquas diuisiones, uidelicet per terminos Sancti Christophori et per terminos de villa Cendon et per terminos de Firuidu et ascendit per montem de Pigna et per terminos de Villa de Costa sicuti infra hos terminos continetur ab integro. Hec omnia facio ut oretis pro anima mea et pro quo datis mihi usque ad mortem meam totum proficuum de illa uestra ecclesia Sancti Saluatoris de Toreya et totum proficuum de duobus uestris seruicialibus et panem de illa hereditate uel de alia uestra et pro libra mea adhuc unum modium panis quando eum uolueris et de aliis rebus quod potiero; ad mortem autem meam recipite illam domum quam mihi datis in prefata ecclesia cum quanto ibi tunc habuero et uestros seruiciales populatos et quantum inueneritis in illa uilla quam uobis imperpetuum donauimus. Ceteras hereditates meas habeant filii mei et sint uobis semper obedientes. Hec omnia sicut ea ordino et dispono et hoc meo ultimo testamento ita permanent. Sed si quis homo ex mea parte uel de extranea contra hoc meum factum in aliquo uenerit ad irrumpendum quisquis fuerit sit maledictus et non uideat gloria Dei et quantum calumpniauerit in duplum restituat et insuper pariat solidos D^{os}; hac semper scriptura semper in suo robore permanente.

Facto testamento era I CC VIII et die IIe nonas octobris.

Ego Sarracenus Uimarat in hoc testamento propria manu robore inieci.

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Pelagius, ts. Nuno Uimarat, frater, conf.

Didacus, prior, conf. Petrus, presbiter, conf.

Munio, presbiter, qui notuit et conf.

1172/04/19.

Pedro Arias, que marcha en peregrinación a Xerusalén, dóalle ó mosteiro de Toxos Outos senllos serviciais en Suevos e Crespos, os cales ten peñorados, e déixalle tamén a herdade en Viro que ten do cenobio.*

B.- Tombo, f. 46v.

Transcr.- FERNÁNDEZ DE VIANA Y VIEITES, J.I.- "Documentos sobre peregrinos gallegos a Jerusalén en la Edad Media", en *Estudios Mindonienses*, 7 (1991). Apéndice documental A, doc. n.º 6, p. 413.

* Observación: Este documento aparece también copiado como número 165.

Testamentum Petri Arie de hereditate de Soeuos et de Crespos et de Veeru.

Era I^a CC X et quatum XIII° kalendas madii. Hec est ordinatio quam facio ego Petrus Arias, pergens in Ierusalem, quatinus si illuc obiero omnia mea ordinata remaneant. In primis mando ad Sanctum Iustum illum meum seruicialem de Soeuos que tenent in pignore ipsi fratres pro remedio anime mee deliberare, et mando illum meum seruicialem de Crespos quem misi uxori mee in pignore pro duobus marchas argenti, et redimant eum ipsi fratres Sancti Iusti cum illo quem tenui de illis quod fuit de patre meo pro quo debueram illis supradictum relinquere, et delibero eis etiam illam suam hereditatem quam eis mandauit amerita mea pro anima sua in villa de Veeru et ego tenui de eis. Set si aliquis ex parte mea uel extranea contra hanc uenerit scripturam sit maledictus et excommunicatus et pariat solidos D^{os}.

Ego Petrus Aras hanc scripturam confirmo.

Q. p. f.: Petrus, ts. Arias, ts. Martinus, ts. Prior Ramirus de Derzon, conf. Didacus, presbiter, conf. Sanio, presbiter, conf. Pelagius Aras, conf. Raymundus Petriz, conf.

Munio, presbiter, qui notuit.

88

1158/—/—.

Testamento de Pedro Seco.

B.- Tombo, ff. 46v-47r.

Ordinacio Petri Sico de hereditate de Seemir et villar Torega et de aliis locis.

Hec est ordinatio que ordinauit Petrus Sicci in infirmitate sua timendo nec mors illi surripiat et omnia sua in ordinata // remaneat. In primis mandat corpus

suum ad monasterium Sancti Iusti et ibi secum duas seruicialias in Siimir et suo quinione de villar de Toregia; aa loctosa meo equo inselato et infrenato; a suo magistro domno Stephano et a Sancti Jacobi uno poldro amarelo; abas Petro solidos V in soldadas; a Santa Columba et a domnus Pelagius das Fontes I^a poldra, et quam abeo et abere debeo in Serres ecclesiastica et laygaria et Sancti Petri de Muro et Sancti Michaelis de Cistau et de ipsis uilaris et in Toria ecclesiatica et leygaria et de ipsis uilaris de sub pena Belreu Carnutaus quantum ego ibi abeo uel abere debo totum mandu a Sancti Iusti.

Era I^a C^a LX^{La} VI^a. Et ista manda complaa magister meus du Istiuan.

89

1198/09/09.

Afonso Sarraceni dóalle ó mosteiro de Toxos Outos as súas propiedades en Sta. María de Coiro e Sto. Estevo de Abelleira a cambio de ser mantido polo mosteiro durante a súa vida.

B.- Tombo, f. 47r.

Carta Alfonsi Sarraceni de hereditate de Furnis et de Villari de Costa et de Bernalio.

In Dei nomine, amen. Ego Afonsus Sarraceni, filius de Sarraceno Guimarat, vobis domno Petro Munioni, monasterii Sancti Iusti abbati, et omni conuentui eiusdem loci, salutem. Placuit mihi et mea fuit uoluntas ut facerem uobis sicut et facio kartulam donationis et testamentum de meis hereditatibus quas habeo de patre meo et de mea auolencia et de mea ganantia tali conditione et uerbo ut continetis me in tota uita mea et anuatim detis mihi de pannis uestris et de castaneis et cebullis et de sotularibus, et in presenti datis mihi unam bonam equam et unum bouem et unam cappam de bruno. Et istas meas hereditates habent iacenciam in terram de Celtigos sub aula Sancte Marie de Couru in villa nominata Furniis et in Villar da Costa et sub aula Sancti Stephani de Bernalio; do uobis in istis supradictis locis quantum ibi habeo uel habere deb<e>o intus et extra. Sed si aliquis ex parte mea uel extranea uenerit uel uenero sit maledictus usque in VII^{am} generationem et insuper ad uocem regiam solidos D; et cartula et testamentum semper firmum obtineat robur.

Facta carta donationis simul et testamento sub era I CC XXXVI, V^o idus septembris.

Ego Adefonsus Sarraceni in hoc testamento quod fieri iussi manus manus meas roboro.

Q. p. f.: Petrus de Costa, conf. Dominicus Iohannis de Torea, conf. Didacus, presbiter de Couru, conf. Johannes Petri, clericus de Couru, conf. Johannes

Aluitiz de Soeuos, conf. Johannes Qui Uenit, conf. Martinus Arie de Soeuos, conf. Petrus Arie, miles de Veeru, conf. Petrus Sarraceni de Bernalio, conf. Pelagius Sarraceni, conf. Didacus Sarraceni, conf. Petrus Gundisalui, cellarius, conf. Johannes Alfonsi, monachus, conf.

Martinus Arie, clericus et notarius publicus de Celtigos et de Intiis, qui notuit.

90

1283/05/15. Muros.

Domingo Pérez “Biteyro” renuncia a todo dereito que teña sobre a herdade que en Vilar da Costa tiveron seu pai e seu avó en favor do mosteiro de Toxos Outos.

B.- Tombo, f. 47r.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- “Tumbo de Toxosoutos...”, doc. n.º 57, p. 227.

Scriptum Dominici Petri dicti Biteyro.

Era M^a CCC^a XX^a I^a et quotum XV dias andados do mes de mayo. Conozuda cousa seia a todos que eu Domingo Perez dito Biteyro demandey a uos don Sancho Eanes, abbade de San Iusto de Togis Autos, a herdade que fuy de meu auoo et de meu padre ena villa de Villar de Costa, et uos mostrastes a min as cartas per (...) o dito moesteyro per seu dereyto, et por esto quitome eu della para sempre et outorgu que nuncua demande, et se algun ome de mina parte ou de estraya ou eu a demandarmus en algun tempo peytemus a uos et a uossa uoz C morabedies de boa moeda, et este escrito seya sempre uallyoso en todo tempo.

Testes: (...) Mouro de Muro. Martin Aras, juzy d’Abrito. Johan Merchan de Villarino. Martin Paayz, clerigo de Beua. Fernan Gordo de (...).

Affonsus (...), notario jurado dado del rey na pobra de Muro fuy presente et por rogo das partes fiz este escrito et pono meu sinal en testemoyo de verdade. (*Signum*).

91

1247/05/10.

Mandas testamentarias de Pedro Delgado.

B.- Tombo, f. 47v.

Testamentum de Pelagio Delgado de hereditate de Furniis et de Minarzo.

Era I^a CC^a LXXX^a V^a et quotum VI idus maii. Hec est ordinatio que ego Pelagio Delgado ordino in infirmitate mea ut omnia mea remaneant ordinata. In primitus, mando corpus meum sepellire in monasteriorum Antealtiorum et mando ibi mecum, et cetera. Item mando Sancto Iusto meas hereditates de Furniis et de Minarzo, et cetera. Et qui fregerit sit maledictus et pectet mille solidos.

92

1172/06/20.

Azenda Páez coa súa filla e o seu xenro vénenlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade en Agar e Beba por trinta e cinco soldos.

B.- Tombo, f. 47v.

Carta de Azenda Pelaiz et de filia sua et de genero suo Fernando Tempora.

In Dei nomine. Ego Adosinda Pelagii et filia mea et gener meus Fernandus Petri connomento Temporanus et omnis uox nostra tibi Petro, monasterio Sancti Iusti abbati, et omni conuentui et uoci uestre in Domino Deo eternam salutem, amen. Placuit nobis et nostra fuit uoluntas ut faceremus uobis cartam uenditionis de nostra hereditate propria de Agar et de Beua quantum ad me pertinet et ad uocem meam per suos terminos antiquos pro precio quod de uobis accepimus solidos XXX^a V et de precio apud uos nichil remansit. Damus et concedimus ut ab hac die faciatis de ea quicquid uobis placuerit.

Facta carta uenditionis in era M^a CC^a X^a et quotum XII° kalendas julii.

Ego Adosinda Pelagii et filia mea et gener meus in hac carta manus nostras roboramus.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Martinus, ts.

Johannes qui notuit, conf.

93

1221/12/25.

Mandas testamentarias do subdiácono Fernando Martínez.

B.- Tombo, f. 47v.

Testamentum Fernando Martini, subdiaconi, de hereditatibus de Agar et de Uilla Uiridi et de Jales et de Boel et de Cambeyro et de Carleu.

Hec est ordinatio quod ego Fernandus Martinci, subdiaconus, in graui infirmitate positus, ordino. In primis mando corpus meum sepelire in monasterio Sancti Iusti et mando ibi mecum totam meam hereditatem de Agar et de Molino et de Villa Ueride et de Ialis et de Boel et de Cabeyro et de Carleu, et mando etiam ad dictum monasterium unum iugum de bois et medias de duabus uacis et unum caballum, medium ad monasterium et medium ad domnum Gundisaluum; et totum meum panem quantum habeo in cellario et in medas minus inde quantum dederam ad meos malos et ad meum magistrum cui mando unum quartarium de pane, et cetera. Et mando ad domnum Gundisaluum, monachum Sancti Iusti, mediam de una iouenca pregnante quam habeo cum Iuliano, presbitero, et cetera. Siquis hoc irrumpere temptauerit sit maledictus, amen, et insuper pariat D solidos; et hoc meum scriptum stet in suo robore.

Facto scripto sub era I^a CC LIX et quotum VIII° kalendas ianuarii.

Q. p. f.: Domnus Gundisaluus, ts. Domnus Viuian, presbiter, ts. Johannes Stephani, diaconus, ts. Petrus Bellus, subdiaconus, ts. Petrus Pelagii, ts. Johannes Pelagii, ts. Pelagius Monachus, presbiter de Domariz, ts. Arias Muniz, miles de Aluite.

Petrus qui notuit per mandatum domni Gundisalui et domni Uiuiani.

1197/05/31.

Varios herdeiros, que se chaman en conxunto Baldugreiros, dóanlle ó mosteiro de Toxos Outos un tercio da igrexa de S. Xián de Beba.

B.- Tombo, ff. 47v-48r.

Carta tercię partis ecclesie de Beua.

S(...) pro temporalibus aliqua domna impedimus merito pro sempiternis diuina gracia precedente ampliora tribuamus qua propter ego Rudericus Petri et uxor mea Marina Petri una cum filiis et filiabus nostris et uocibus et ego Gundisaluus, presbiter, et abbas Munionis et Petrus Petri, frater Sancti Iusti, et Gundisaluus Pelaiz, Johannes Petri uocitatus de Freyria, Johanes Iuiz et ceteris heredibus de parte de Fromarigo Trastimiriz et de Goino (...) de (...) Deyres et omnibus uocibus nostris vobis abbas domno Petro et conuentu monachorum monasterii Sancti Iusti de Tribulis Altis offerimus \uobis/ et testamentum facimus de vna tercię de ecclesia Sancti Iuliani de Beua que est sita in territorio Celtiberorum, discurrente ribulo Issa, sub

monte Quadro, cum omnibus directuris suis // et hereditatibus et casas et casalibus, libros et calice et uestimentas et cum quantum pertinet ad hanc uocem ecclesie intus et extra per terminis suis in omnibus giris nouis et antiquis ubique potueritis inuenire, vobis concedimus perpetualiter pro animabus nostris et parentorum nostrorum tali pacto ut habeamus partem in omnibus orationibus uestris et in omnibus operibus uestris bonis usque dum mundus steterit et ad diem iudicii Deo adiuuante uobiscum recipiamus mercedem eternam et regnum perpetuale, amen. Ita modo de hodie die de iure nostro hanc terciam ecclesie iamdictam abrasam et in uestro jure et dominio tradita et confirmata tali tenore ut si aliquis ex nobis aut ex uocibus nostris aut aliquis homo de extranea parte a loco sancto auferre uoluerit sedeat maledictus et excommunicatus et cum Iudas traditore dampnatus et ad diem magni iudicii inferno inferiori dimisus et in presenti uita de die in diem semper deficiat ab omnibus felicitatibus huius seculi cum generationibus suis, amen; et pariat uobis solidos mille; et hoc testamentum semper firmam obtineat roborem.

Facta carta testationis die pridie kalendas junii in era I^a CC^a XXX^a V^a.

Nos iam de super conscriptos et uocibus nostris jamdictos et cenobio Sancti Iusti et uocibus uestris manus nostras.

Q. p. f.: Martinus Pelaiz, conf. Froyla Pelaiz, conf. Aloytus, presbiter, conf. Aloytus Maza, conf. Petrus Albo et presbiter, conf. Cresconio Aluitiz, ts. Petrus Royz, ts. Johannes, presbiter, conf. Filiis ecclesie Sancti Juliani, ts.

Gunsaluus, presbiter, notuit et conf.

Similiter nos uocitatos Baldugreiros damus nostras porciones et confirmamus uobis euo perenni secula.

95

1219/09/22.

O cabaleiro Raimundo Pérez vendelle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade en Viro, en S. Xoán de Roo, por seiscentos sesenta e oito soldos, e deixa en mans do mosteiro o que deste tiña en prestimonio.

B.- Tombo, f. 48rv.

Carta de Reymundo Petri, militis, de hereditate de Veeru.

In nomine Domini nostri Ihesu Christi. Ego Ramundus Petri, miles, et omnis uox mea vobis domno abbate Johannes Todinci et totum conuentum Sancti Iusti de monachis et qui ibi sunt et qui uenturi sunt, facio textum scripture firmitatis et cartam uenditionis imperpetuum ualitura de ipsa mea propria hereditate que habeo in terra Gentinis in concurrencia Sancti Johannis de Roho, discurrente ribulo Uiogio et Sarza, in loco predicto villa Ueeru. Vendo ibi uobis totam meam

uocem ab integro cum omnibus suis directuris eidem uocem pertinentibus intus et extra cum quanto aprestituum hominis est pro precio que mihi et uobis bene complacabili est, id est solidos DC LXVIII bone et fortis monete, et tam de precio quam de robore nichil remansit indebito absoluendum; ex hoc habete eam, uos possidete et omnis uestra uoluntas de ea perficite in secula seculorum nisi quod uobis defendo quod nunquam eam detis ad meos germanos in prestimonio; et insuper quantum ego iam dictus tenebam in prestimonio hodie uobis quito et dimitto in pace. Sed si aliquis homo de mea parte uel de extranea contra hunc meum factum ad irrumpendum uenerit pariam uobis ipsam hereditatem duplatam et insuper contra uocem regie solidos mille et CCC persoluat; et hoc scriptum semper sit firmum in robore.

Facto scripto sub era M^a CC^a L^a VII^a et quatum X kalendas octobris.

Ego iamdictus in hac cartula quod fieri iussi manus meas roboro.

Q. p. f.: Munio Didaci dictus Maraciquo, conf. Petrus Pelaiz, miles, hec conf. Martinus Sobrino, miles, conf. Johannes Muniz, ts. Martinus Arie, testes, conf. Petrus Arie, ts. Martinus Abbade, conf. Petrus Martini, conf. Pelagius Martini, conf. Pelagius Nuniz, conf. Martinus Crespo, conf. Petrus Gasco, presbiter et conf. Domno Stephano, presbiter, conf. Stephanus Pelaiz, presbiter, conf., in qua manu fuit roborata. //

Ego Martinus Arie, clericus et notarius Trastamar, notuit per iussionem Stephani presbiteri.

96

1219/10/21. Santiago de Compostela.

Nuno e Pedro García véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Viro, en S. Xoán de Roo, por cincocentos soldos leoneses e unha poldra, ademais dun poldro “pro robore”.

B.- Tombo, f. 48v.

Carta Nunonis Garsie et Petri Garsie de hereditate Veeru.

In Dei nomine. Ego Nuno Garsie et Petrus Garsie et omnis uox nostra uobis abbati domno Johanni et conuentui monachorum monasterii Sancti Iusti omnique uoci uestre, grato animo facimus cartam venditionis imperpetuum ualituram de nostra propria hereditate quantamcumque habemus uel habere debemus tam de auolencia quam de ganancia in villa Ueeru que habet iacenciam in territorio Intinis, concurrente ad ecclesiam Sancti Johannis de Roo. Hanc igitur nostram hereditatem uobis ab integro vendimus ac firmiter concedimus cum omnibus suis

directuris et adiunctionibus eidem hereditati pertinentibus intus et extra cum casis et casalibus, terris cultis uel incultis, arboribus et plantatibus omnium generum, exitibus et regressibus, montibus et fontibus, pratis et pascuis, fluuiis et riuulis, et cum quanto aprestitum hominis est per ubicumque inuenire potueritis per suos terminos et diuisiones antiquas pro precio quod nobis et uobis satis complacuit, uidelicet solidos D legionensis monete et puldra una, et pro robore puldro uno; que scilicet hereditas nobis euenit ex parte matris nostre Maioris Afonsi et Affonsi Arie, et uendimus et concedimus uobis illam sub tali condicione quod nunquam illam uendatis nec alienetis nec in prestimonium donetis alicui, et tam de precio quam de robore apud uos nichil remansit indebito ad soluendum. Ab hinc itaque habete, possidete et omne uelle uestrum ex ea facite in secula seculorum, amen. Siquis tantum propinquus uel extraneus contra hanc cartam ad infringendum uenerit quantum calumpniauerit in duplo uel triplo componat et uobis insuper solidos mille et puldras duas et puldros duos exsoluat; hac tamen carta semper in suo robore permanente.

Facta carta huius uendicionis die XII° kalendas nouembris sub era M^a CC^a L^a VII^a.

Nos iamdicti in hac carta manus nostras.

Q. p. f.: Johannes Romanz, conf. Matheus Didaci, conf. Petrus Uilidus, conf. Martinus Martini de Superado, conf. Paulus Fernandi, conf. Fernandus Martiz, ca<m>psor, conf. Petrus Martiz, presbiter, frater eius, conf. Johannes de la Uilla, conf. Pelagius Iohannis, pelliparius de Pigna, conf.

Suerius Pelagii, compostellanus publicus notarius iuratus, scripsit et conf. (*Signum*: SVERIUS).

97

1244/11/29.

Mandas testamentarias de Pedro Sarracéniz de Bornalle.

B.- Tombo, ff. 48v-49r.

Testamentum Petri Sarraceni dicto Bornalio de hereditatibus de Bornalio et de Forniis et de Villari de Costa.

Hec est ordinatio quam ordino ego Petrus Sarraceni dictus de Bornalio positus in graui infirmitate de qua si mortuus fuero omnia mea ordinata remaneant. In primis mando corpus meum sepellire in monasterio Sancti Iusti, et mando ibi mecum totam meam hereditatem quam ganauit in villa de Bornalio et de Forniis et in Villare de Costa tam de auolentia quam de ganantia, et delibero ipso monasterio

hereditatem que fuit de fratribus meis, scilicet de Petro Sarraceni et de Pelagio Sarraceni et de Maria Sarraceni et de Afonso Sarraceni, quam hereditatem alii mandauerunt eam ad Sanctum Iustum, aliam comparauit monasterium, aliam comparauit ego Petrus Sarraceni, et mando eam monasterio; monasterium Sancti Iusti habet totam hereditatem de his IIII^{or} fratribus meis supradictis in villa Bornallio et in Villare de Costa et in Furniis. Et // si aliquis contra hanc meam mandationem ad irrumpendum uenerit sit maledictus et insuper ad uocem regis pariat solidos D; et monasterio semper firmum obtineat robur.

Facta mandatione sub era I^a CC^a LXXX^a II^a et quotum III° kalendas decembris.

Q. p. f.: Dominicus Caballarius, conf. Petrus, presbiter Sancti Genesii, conf. Johannes Sarraceni, conf. Johannes Affonsus, conf. Et alii multi homines qui uiderunt et audierunt.

Petrus qui notuit per mandatum de Johanne Bono de Sancto Stephano de Abeleyra qui fuit magister eius et in cuius manus fuit roborata.

98

1203/06/27.

Mandas testamentarias de Pedro Eáns, quen marcha en peregrinación.

B.- Tombo, f. 49r.

Testamentum Petri Iohannis de hereditate de Quintanis et de Aspíi.

Hec est ordinatio \quam ordinauit/ Petri Iohannis de sua peregrinatione in qua uoluerit ire si obierit. In primis mando monasterio Sancti Iusti duos homines cum suas populationes, vnum in Quintaas et alio in Aspíi, Dominico de Uazas et Petrus Iohannis; et mando quod Petrus Iohannis dictus Polegada nunca se poblum cum mihi, et quando uoluerit se quitare de uobis mando que dedis a ipsa mea germana III^a de ganado et medietate de pane, et mando sacare abbatem Petrum de Sancti Iusti quantas debitas mihi debent, et cetera. Et mando abbatem don Petrus Martini mea bona et pro compli\to/re de meo testamento de mea hereditate et de meo habere. Siquis contra hoc meum testamentum ad irrumpendum uenerit peccet solidos D a penam regione et testamentum meum sit.

Era M^a CC^a XLI^a et V^o die kalendas iulii.

Qui: Don Bertolomeo, presbiter de Brandimir. Petrus Petri, subdiaconus de Brandimir. Romanus de Folente. Don Petrus Moogo. Don Petro Bono de San Cosme. Mathie Iohannis interfui.

99

1153/08/11.

Arias Muniz, quen toma os hábitos no mosteiro de Toxos Outos, dóalle a este herdades en Mallou, Pazos, Cerzón e Recarei e déixalle-lo resto das súas propiedades á súa muller e fillos.

B.- Tombo, f. 49r.

Carta Arie Muniz de hereditas de Malou et de Palacios et de Cerzon et de Recaredo.

In Dei nomine. Ego Arias Munici pro Dei amore et sancte Marie uirginis et sanctorum Iusti et Pastoris in quorum monasterio sanctum habitum religionis accipi pro missione peccatorum meorum, dono et concedo mecum ad istum monasterium Sancti Iusti meas hereditates, scilicet quantam hereditatem habeo in uilla Mallou et in uilla Palacios et medietatem integram de tota hereditate quam habeo in villa Circiom que est sub aula Sancti Johannis de Sauardes cum sua populatione et directum intus et foris et mea porcionem de villare Recaredo. Ceteras hereditates meas mando uxori mee et filiis meis. Siquis ex mea parte uel extranea contra hoc meum factum uenerit in primis sit maledictus et excommunicatus a Patre et Filio et Spiritu Sancto et quantum calumpniauerit in duplum reddat et insuper uocem pulsanti D solidos pariat. Hac semper tamen scriptura in suo robore permanente.

Facta scriptura testamenti era I^a C^a LX^{La} I^a et quotum die III° idus augusti.

Ego Arias Munici supradictus in hoc testamento meo propria manu m<e>a feci hoc signum.

Q. p. f.: Johannes, ts. Pelagius, ts. Petrus, ts. Petrus Karnota, conf. Cresconius Muniz, conf. Arias Petrici, conf. Alfonsus Anayaz, conf. Donus abbas Pelagius, conf. Martinus, prior, conf. Petrus Gorgam, conf.

Munio, presbiter, qui notuit et conf.

100

1159/07/30.

*Mandas testamentarias de Martiño Páez "Brandonias"**

B.- Tombo, f. 49rv.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- "Tumbo de Toxosoutos...", doc. n.º 17, p. 190.

* Observacións: Este documento cópiase tamén como n.º 193, con certas variantes.

Testamentum Martini Pelaiz dicti Brandonias.

Era M^a C^a LX^{La} VII^a et quotum III° kalendas augusti. Hec est ordinatio quam ordino ego Martinus Pelagii dictus Brandonias in mea infirmitate ut post obitum meum omnia mea ordinata remaneant. In primis mando corpus meum ad Sanctum Jacobum et mando ibi mecum, et cetera. Mando ad Sanctum Iustum unum seruicialem in Sancto Christoforo de Malium et meam porcionem de ipsius ecclesia Sancti Christofori quam teneo in pignore de Arias Fielci, et cum dederit solidos C^m L^a ad Sanctum Iustum dent ei ipsam portionem. Dono etiam ad Sanctum Iustum meam portionem de ecclesia Sancti Felicis de Eirum. Mando adhuc ad Sanctum Iustum illam medietatem quam mihi dedit Marina Sar- // -raceni de sua hereditate in villa Esteyro per placitum ut popularem ipsam hereditatem et defenderem et fratres compleant ei hoc debitum meum et habeant ipsam hereditatem. Do etiam ad Sanctum Iustum in ipsa villa de Esteiro illam hereditatem quam teneo in pignore de Johanne Didaci, maiorino, pro solidos L^a, et cum dederint ipsos solidos ad Sanctum Iustum habeat ipsam hereditatem. Mando adhuc ad Sanctum Iustum vnum seruicialem in Sufan et quantum ganauit de Didaco Furel et de Nuno Furel in Sufan, et totam hereditatem regiam quam de dono regali ganauit de infantadigo in Carnota. Item mando ut seniores Sancti Iusti teneant hereditatem filiorum meorum quousque filius meus Petrus sit armatus, et tunc recipiat eam, sed si eam dampnare uoluerit, dent ei ipsi seniores suam portionem tantum et teneant alias porciones ceterorum filiorum meorum. Sed si ausus fuerit aliquis ista meam mandationem frangere sit semper maledictus et nunquam uideat faciem Dei et insuper pariat solidos D; et hec mea ordinatio semper sit firma. Hec omnia currant per manus abbatis Santi Iusti et fratrum eius et per manus Petri Carnota et Cresconii Nuniz et Pelagii Froyle et Petri Taciti et Martini, magistri mei.

Fiel Fielci, conf. Alfonsus Anaye, conf. Arias Petri, conf. Petrus Siccus, conf. Petrus Gorga, conf. Petrus Tacitus, conf. Martinus Petri, conf. Magister Martinus, conf. Magister eius Martinus, conf.

Johannes notuit.

101

1153/06/13.

Dona Ermesinda Muniz, monxa, que fora muller de don Sarraceno, dóalle no seu testamento ó mosteiro de Toxos Outos parte da vila de Cendón, en S. Miguel de Valadares, e a súa parte na igrexa de S. Salvador de Toreá.

B.- Tombo, f. 49v.

Testamentum Ermesende Muniz, moniale, uxor domni Sarraceni.

Era M^a C^a LX^{la} I^a et quotum idus junii. Incertus uite terminus est et quando finis unius cuiusque uenturus ut presente ignarat quo circa, ego Ermesenda Muniz, sanctimonialis et anachorita, integre meo sensu atque arbitrio nemine cogente nec persuadente propter remedium anime mee et uiri mei domni Sarraceni omniunque parentum nostrorum et han<c> seriem mandationis testamenti do et offero Deo omnipotenti et monasterio Sancti Iusti et uobis abbati domno Pelagio et omnibus eiusdem loci monachis tam presentibus quam futuris terciam partem integram de villa Cendum in qua moratus est Didacus Louerigiz cum omnibus bonis suis per suos terminos et loqua antiqua; et habet iacenciam in terra Celtigos, concurrentia ad ecclesiam Sancti Michaelis de Valladares. Similiter do ibi in ecclesia Sancti Saluatoris de Toreia quantum ibidem ganauimus ego et uir meus domnus Sarracenus ut sint ibi imperpetuum atque deseruiant ad uictum et uestimentum monachorum, pauperum et orfanorum. Nullusque hominum propinquorum nostrorum uel extraneorum habeat ausum auferendi uel inquietandi predictas hereditates sed maneant semper in iure et potestate predicti monasterii absque omni inquietatione. Si autem aliquis stultorum contra hoc meum spontaneum factum ad irrupendum uenerit quisquis fuerit pariat in duplo uel triplo quantum in contempserit, et insuper pariat solidos D; et hoc meum testamentum et factum maneat semper firmum.

Ego Ermesenda cum omni mea uoce in hac testamenti serie uel mandationis quam fieri iussi manum meam roboro.

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Pelagius, ts. Munio, ts. Arias, ts. Pelagius, presbiter et magister eius, notuit et conf. Arias Muniz, conf. Petrus Abbas uidit et conf. (*Monogramma*: PETRUS ABB. NOT.). Petrus Muniz, conf. Cresconius Muniz, conf.

102

1208/08/11.

María Crescóniz e os seus fillos doánlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade en Roo, en S. Xoán de Roo.

B.- Tombo, ff. 49v-50r.

Carta de Maria Cresconii cum filiis suis de hereditate de Roo.

Svb Christi nomine. Ego Maria Cresconici vna cum filio meo Alfonsus Pelaiz et Petrus Pelaiz et Johanne Pelaiz et Pelagius Pelaiz et alium Johanne Pelaiz et Maria // Pelaiz et Alfonsus Cresconici, presbiter, et omnis uox nostra uobis abbas domno Petro et prior Sancti Iusti et omni conuentui uestro facimus textum scrip-

ture firmitatis et cartam donationis imperpetuum ualituram de ipsa nostra propria hereditate que habemus in terra Gentinis, in concurrentia Sancti Iohannis, in loco certo in Roho quantum ibi habemus uel habere debemus totam ab integro cum omnibus suis directuris eidem uocem pertinentibus, intus et extra, cum quantum ad prestitum hominis est. Damus eam uobis atque concedimus usque in secula seculorum in pace et si hereditate quam habere et corpus nostros ad Sancti Iusti tradimus et condonamus. Set si aliquis homo de nostra parte aut de extranea contra hunc nostrum uoluntarium factum ad irrumpendum uenerit pariat eam uobis duplatam uel triplata, et insuper contra uocem regie solidos L^a persoluat; et hoc scriptum semper sit firmum in robore.

Facto scripto sub die quod est III° idus augusti, era I^a CC^a XL^a VI^a.

Nos iamdictis in hoc scripto manus nostras roboramus.

Q. p. f.: Alfonsus Pelaiz, ts. Arias Petri, miles, ts. Gundisaluuus, presbiter Sancti Cosme in qua manu fuit roboratam et conf.

Ego Martinus, clericus, notuit.

103

1182/07/14. San Xusto de Toxos Outos.

Os irmáns Arias, Pedro e Martiño González dóanlle ó mosteiro de Toxos Outos tódolos bens que herdaron de seus pais ó entraren como monxes no cenobio.

B.- Tombo, f. 50r.

Carta Arie Gunsalui et Petri Gunsalui et Martini Gunsalui.

In Dei nomine. Nos Arias Gunsalui et Petrus Gunsalui et ego Martinus Gunsalui qui modo habitum religionis suscipit insimul pro Dei amore et sancte Marie uirginis et sanctorum Iusti et Pastoris et pro remedio animarum nostrarum et parentum nostrorum uobis domno Petro, monasterii Sancti Iusti abbati, et omnibus fratribus ibidem Deo seruientibus, facimus testamentum et cartulam donationis de omnibus hereditatibus nostris tam ecclesiasticis quam laycalibus que nobis eueniunt ex subcessione abiorum et parentum nostrorum et ex patre nostro Gunsaluo Gunsalui et matre nostra Eldara Rabignadez, quas hereditates ego Martinus Gunsalui usque hodie tenui in iure et in manu et modo ego et germani mei predicti Arias et Petrus damus et concedimus eas predicto monasterio cum tota creatione nostra et cum quanto nos habemus et habere debemus per ubicumque eas inueniunt ipsi fratres et uox ipsius monasterii habeatis igitur uos ab integro ipsas nostras portiones tam de hereditatibus quam de criatione et quantum ad nos pertinet et omnis posteritas uestra in secula seculorum. Siquis igitur contra hoc testamentum uel cartam donationis ad irrumpendum uenerit quisquis fuerit pariat parti monasterii C^m

morabitanos, testamentum et kartula donationis nichilominus in suo robore permanentibus.

Et hoc fuit factum in capitulo Sancti Justi sub era M^a CC^a XX^a et quotum IIe idus iulii.

Q. p. f.: Petrus Sarraceni, ts. Froyla Pelagii, ts. Petrus Farina, ts. Johannes Petri Mataboys, ts. Johannes Ruderici, ts. Martinus Pelagii dictus de Capillo, ts. Et alii multi qui uiderunt de ipso capitulo et audierunt.

Pelagius notuit et conf.

104

1263/08/17.

O escudeiro Xoán Crillo dóalle ó mosteiro de Toxos Outos o que lle corresponde nas igrexas de Sta. María de Fisterra e S. Martiño de Olveira e o que ten na vila de Suevos, en S. Mamede de Suevos.

B.- Tombo, f. 50r.

Carta de Johanne Crillo de quanto habebat in ecclesiis Sancte Marie de Finibus Terre et Sancti Martini de Olueyra et in Soeuos in filigresia Sancti Mametis.

In Dei nomine. Ego Johannes Crillo facio testamentum monasterio Sancti Justi de Togis Altis de quanto habeo et habere debeo in ecclesia Sancte Marie de Finibus Terre et in ecclesia Sancti Martini de Olueyra et quantam hereditatem habeo et habere debeo in Soeuos in filigresia Sancti Mametis quam tenet Pelagius Iohannis de ipso Johanne Crilo, scutario. Et hoc testamentum supradictum monasterio Sancti Justi do et concedo pro anima mea et parentibus meis.

Q. p. f.: Stephanus Martini, meyrinus in Trastamar. Dominicus Petri dictus Clericus de Loureyro. Et Gunsaluo Nuniz de Pedroso, scutifero. Johannes Muniz de Feruido. Affonsus, monachus, et Johannes Osso Sancti Justi.

Sub era M^a CCC^a prima et quotum XVI° kalendas septembris.

Ego Mathia Iohannis notuit, interfui et confirmo.

105

1227/12/01.

Diego Sarracéniz dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade en Vilar da Costa, en Sta. María de Coiro.

B.- Tombo, f. 50v.

Carta de Didaco Sarraceni de hereditate de Villari de Costa.

In Dei nomine. Ego Didacus Sarraceni placuit mihi et mea fuit uoluntas ut vobis domno Johanni abbati et monasterio uestro omnique conuentui uestro seruienti Deo in ordine sancti Benedicti in ipso monasterio Sancti Iusti de Togis Altis facio uobis textamentum scripture et cartam firmitatis imperpetuum ualituram de tota mea hereditate quantam habeo uel habere debeo in Villare de Costa per meum capud quam habui de patre meo Sarraceno Guymara per suos terminos longos et antiquos per terminum Sancti Christofori et per terminum de Soeuos. Do inquam istam hereditatem uobis pro remedio anime mee et parentum meorum et ut faciatis pro me sicut pro uno de fratribus et ueniatis pro me et sepeliatis me in monasterio uestro. Ita ut hodie et tempore de iure meo abrasa et in iure uestro sit tradita atque confirmata. Et siquis homo de mea parte uel de extranea contra hanc cartam meam donationis irrupendum uenerit uel uenero quisquis fuerit sit maledictus et cum Iuda traditore in inferno dampnatus et pectet solidos D uoci regie; et carta ista in suo robore permanente.

Facta donationis et testamenti in era M^a CC^a LX^a V^a et quotum kalendas decenbris.

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Martinus, ts. Johannes, ts. Petrus de Castro, ts. Garsia Anaie, conf. Froylle Marra, conf. Reymundus Petri, conf. Pelagius de Siuis, conf. Prior domni Johannes Gunsalui, conf. Abbas domnus Johannes Tudini cum Petro Gasco, conf. Didacus Muniz, presbiter, conf. Johannes Petri de Coyro, conf.

Martinus Arie in cuius manibus fuit roboratum, juratus, qui notuit et conf. (*Signum*).

106

1226/04/—.

Mandas testamentarias do cabaleiro don Martiño Muñiz “Falcón”, feitas coa ocasión de partir na hoste do arcebispo para loitar en terra de mouros.

B.- Tombo, ff. 50v-51r.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- “Tumbo de Toxosoutos...”, doc. n.º 41, pp. 212-213.

Testamentum Martini Muniz Falcom.

Ego domnus Martinus Muniz dicto Falcon, cruciatus sub signum Crucis, in nomine Domini nostri Ihesu Christi siue pro amore domini mei archiepiscopi et

uolo ire cum eo in hoste super sarracenos ad seruiendum eum siue domini regi Alfonsi, et uolo omnia mea ordinata remaneant si forsitam mortuus fuero bene ordinata remaneant. In primis mando corpus meum sepelire monasterio Sancti Iusti et mando ibi mecum lecto meo cum cozedra et I^a fazeyroa et sauas quantas ibi inuenerint, et seruiciales III^{or} in uilla de Siuis, IIIes qui me illis deram populos nominatos Cresconii de Sar et Maria Maura et Cresconii Sordelo et I^{us} despoluta; et duos seruiciales in a insua d'Auanqueyro, uero est I^a despolutam, do ibi pro populatura cum ea armentios VIII et do ibi mecum VIII equas que habeo integras de mea senara et X porcos pro infirmaria pro infirmos, et cetera. Et mando ipso monasterio de mea hereditate propria qui habeo in a insua d'Auanqueyro ena uilla de Triaes, I^a seruiçaiia qui ego comparauit de germano meo Fernando Petri et alia in Mommam in na fregrizia de Sancta Maria d'Olbaria a quales eu dedi per placitum resonas a ipso monasterio, as quais ipsas hereditates ego quito et dimitto et deliue-ro a ipso monasterio bene populas. Et pactum et placitum que ego feci ad monas-terium sedeat statum et firmi cum monasterio Sancti Iusti. Et etiam mando qui ipso filio meo Johanni Martiniz omnia mea bona et compla quanto ego mando in monasterio Sancti Iusti et mea manda si quer a mea benedictione, et isto compleat de meo habere de domo mea, et cetera. Ista mandatione compleat filio meo Iohan-ni Martiniz que aia a mea benedicio per mandato du abbate Iohanne Tudinz et de meo magistro Martinus Aanis, presbiter. Et quod ista mea mandatione infringere uoluerit sit maledictus et a parte cum Datan et Abiron inferno luat et uocem regi pariat D maraudis et // manda stet in robore.

Era I^a CC^a LX^a III^a quotum me<n>sis aprilis.

Q. p. f.: Fruamara, miles, conf. Pelagius de Siuiz, miles, conf. Johanni Rey-mundi, miles, conf. Pelagius Bufino, ts. Mina Uerdade, conf. Iohanni Iohannis, conf. Martinus Iohannis, presbiter magister eius, conf.

Ego Adan da abadenga de Nemancos qui notuit et conf.

107

1140/03/22.

Mandas testamentarias de Cresconio Muñiz.

B.- Tombo, f. 51r.

Testamentum Cresconii Muniz de pluribus hereditatibus et in multis locis.

In Dei nomine, amen. Ego Cresconius Muniz, frater, pro Dei amore et in remissione omnium peccatorum meorum facio scripturam testamenti de meis

hereditatibus a monasterio Sancti Iusti de Tribulis Altis in presentia domni Petri abbatis ex cuius manibus habitum sancte religionis assumpsi. In primis dono unam seruiciariam in Danel, et quantum habeo in Canedo, et unam in Frogian, et unam in Amaio, et duas seruiciarias in Laurario quas comparavi de Veremudo Petrici pro una mula et uno palafredo, et alias duas in uilla Seuis, et in Genesto unum seruiciale, et in Sancta Eugenia unum seruiciale, de villa Godom VIII^{am} partem, et de uilare de iuxta Godom mediam VIII^a, et meam porcionem de Recarede et de Hesar. Has predictas hereditates dono et concedo integras cum omnibus suis directuris ad monasterium Sancti Iusti juri perpetuo. Ceterum mando ad filios meos, et cetera. Hec omnia sicut ea mandavi et diuisi ita semper permaneant. Quod si aliquis de parte mea uel de extranea aliquid de his irrumpere uoluerit sit maledictus usque ad VII^{am} generationem et insuper pariat solidos D^{os}, et hoc meum factum semper tamen in suo robore permanente.

Facta scriptura testamenti in era I^a C^a LXX^a VIII^a et quotum XI kalendas aprilis.

Ego Cresconius Muniz in hac scriptura manus meas.

Q. p. f.: Pelagius, ts. Petrus, ts. Martinus, ts. Johannes, ts. Arias, ts. Froyla, ts. Ordonius, ts. Didacus, ts. Petrus Martiniz, frater, conf. Froyla Adefonso, frater, conf. Petrus Carnota, frater, conf. Pelagius Petri, frater, conf. Domnus Petrus, abbas eiusdem monasterii, conf. Pelagius, prior, conf.

Petrus, diaconus, qui notuit.

108

1165/07/23.

Adosinda Fróilaz dóalle ó mosteiro de Toxos Outos tódolos seus bens nas terras de Carnota, Entíns e A Maía, excepto o que ten na vila de Vara, que será para o seu sobriño Arias Muñiz e trala súa morte pasará tamén ó cenobio. Pola súa banda, o mosteiro daralle á dona anualmente durante a súa vida un pano e catro moios de pan “secundo”.

B.- Tombo, f. 51r.

Carta de Adosinda Froyle de hereditatibus suis ecclesiasticis et laycalibus in terra de Carnota et in terra de Gentinis et in terra de Amaya.

In Dei nomine. Ego Adosinda Froylaci facio cartam et testamentum mationis vobis senioribus Sancti Iusti pro remedio anime mee et parentum meorum de omni hereditate mea quam habeo ex parentibus meis s*>*ue de auolentia quomodo et de ganantia in omnibus locis, id est in terra Carnota et in terra Gentinis et

in terra Amaye siue laycaria quomodo et ecclesiastica cum omnibus suis directuris et exitibus per suos terminos antiquos, excepta illa larea \de Plano/ quam ganavi de Aria Luci in villa Uara cum suo casale et suo orto et duabus ficariis et una macenaria quam dono ad suprinum meum Ariam Munici in uita sua, et ad mortem suam eius recipiant eam integram fratres Sancti Iusti. Sed et hoc sciendum quod ipsi fratres Sancti Iusti dant mihi anuatim pro uitu meo IIII^{or} modios pane secundo et uno panno in uita mea et post mortem meam orent pro me tanquam pro uno fratre. Dono et concedo prefatas hereditates meas ad monasterium Sancti Iusti et faciant ex eis quod eis placuerit. Sed siquis contra hanc uenerit scriptura pariat quod in calumpniam miserit duplatum et insuper solidos mille.

Facta carta donationis in era M^a CC^a III^a et quotum X kalendas augusti.

Ego Adosinda in hac carta manus meas.

Q. p. f.: Stefanus, monachus, ts. Nuno, presbiter, ts. Petrus Sanci, ts. Adofonsus Ence, conf. Petrus Carnota, conf. Cresconius Muniz, conf. Abbas Rudericus, conf. Didacus, presbiter, conf. Froyla, presbiter, conf.

Munio, presbiter, notuit et conf.¹³

109

1154/02/19.

Paio Fernández dóalle  mosteiro de Toxos Outos a sua parte da vila de Bornalle.

B.- Tombo, f. 51v.

Carta Pelagii Fernandi de hereditate de Bornalio.

In Dei nomine. Ego Pelagius Fernandit cum omni mea uoce in presencia dompni Pelagii abbatis dono monasterio Sancti Iusti omnem meam portionem de villa de Bornalio tam de auolentia quam de ganantia per hanc seriem testamenti pro remedio anime mee et parentum meorum ut seruiat ibi imperpetuum, nullusque parentum meorum uel extraneorum habeat licenciam calumpniandi uel aufe-rendi amplius de iure uestro et prefati monasterii; quod si aliquis temptare pre-sumpserit pariat in duplo quantum in contepsam miserit et insuper solidos D; et hoc nostrum factum maneat semper firmum.

¹³ Na parte inferior do folio: "Moninus Sarracence; Martin Moniz de Siuis, caualeyro; Afonso Falon, caualeyro".

Facta carta testamenti era I^a C^a LX^{La} II^a et quotum XI kalendas marcii.
 Ego Pelagius Fernandiz hanc cartam testamenti manu mea roboro.
 Q. p. f.: Petrus, ts. Munio, ts. Arias, ts.
 Martinus, presbiter, notuit.

110

1208/06/18.

Mandas testamentarias de Nuno Páez "Geen".

B.- Tombo, ff. 51v.

Testamentum Nunonis Pelagii Geen de hereditate de Serzon et de Carleu.

Era I^a CC^a XL^a VI^a et quotum XIII° kalendas iulii. Hec est ordinatio quam ordino ego Nunus Pelagii cognomento Geen, positus in graui uulnere, plenus cum meo sensu ut si inde migratus fuero omnia mea ordinata remaneant. In primis mando corpus meum sepelire in monasterio Sancti Iusti et mando ibi mecum meum equum bonum cum freno bono et cooperturis, et una equa iam domita ad domum hospitem et duos seruiciales ad monasterium quos teneo in pignore, unum de Petro Iohannis in Carleu, Pelagius Malio, et teneo eum pro CL solidis, et alium de Gometio Nunit in Sercham quem teneo pro LXXV solidis. Magistro meo Petrus Iohannis de Octis, et cetera. Mando etiam quod frater meus Munio Pelagii sit dominus de mea manda et de omnibus meis causis et faciat inde pro anima mea sicut faciant pro illo. Et siquis hanc meam mandationem irrumpere temptauerit sit maledictus et pariat pulsanti uocem regis solidos D.

Q. p. f.: Frater meus Munio Pelagii. Magister meus Petrus Iohannis d'Octis, testes. Petrus Martini cognomento Uero, conf. Pelagius Arie, teste. Arias Petri, confirmat. Johannes Cochon, conf. Petrus Canus, conf.

Petrus Petri cognomento Batalla qui notuit.

111

1252/11/21.

O xuíz don Tomé Pérez e a súa muller, dona Maior, cos seus fillos véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos a metade das súas porcións nas herdades de Grille e Monte Donego por catrocentos vinte soldos e sete varas de pano de Arrás.

B.- Tombo, f. 51v-52r.

Carta de dono Thome Petri, iudici, et de uxore sua de hereditates de Guirille et de Monte Donego.

In Dei nomine. Ego don Tome Petri, iudici de rey, et uxor mea domna Maior Johannis una cum filiis nostris et omnis uox nostra grato animo et bona uoluntate vendimus et firmum concedimus vobis domno Petro Martini abbatem et omni conuentui Sancti Justi in uoce ipso monasterio medietate de quanta hereditate habemus uel habere debemus in Girrilli et in Monte Donego, et est nostra portione de tota ipsa hereditura scilicet de Girrili de medietate quarta et de alia medietate a quarta et de alia quarta tres quartas et de alia quarta media; et de Monte Donego est nostra portione vna quarta et media de quarta et de alia quarta tres quartas; isto est nostra portione quam habemus in uno, et de isto uendo uobis medietatem pro precio scilicet solidos CCCC XX et VII uaras de Arraz pro precio et pro robore. Hanc igitur predicta hereditate que est in filigresia Sancti Cosme d'Octus cum omnibus suis directuris ad eam pertinentibus per suos terminos et diuisiones antiquas ubicunque fuerint. Ita que uos omne uelle uestrum de ea imperpetuum faciatis quia nec de precio nec de robore apud uos nichil remansit aliquid persoluendum.

Siquis igitur contra hanc uenditionem nostram ad irrumpendum uenerit pectet mille solidos a penna regione; et kartula ista in suo robore permanente. //

Era M^a CC^a LX^{la} et quotum XI° kalendas decembris.

Q. p. f.: Martinus Moogo de Karnota, presbiter. Martinus Petri dicto Presbiter, notario de Nemancis. Johannes Arie d'Olueyra. Johannes Tomas, militem. Fernan Moogo de Isorna. Martinus Tomas d'Olueyra. Domno Johannes Arie archiepiscopus in sede Sancti Jacobi. Regi infan don Alfonsus. Don Roderici Gomez seniori de Trastamar.

112

1147/04/22.

Mandas testamentarias de Ledegunda Páez.

B.- Tombo, f. 52r.

Testamentum domne Leegunde Pelagii de hereditate de Corueyra.

Era I^a C^a LXXX^a V^a et quotum X^o kalendas maii. Hec est mandatione quos mandabit ego Legecundia Pelayz. In primis mando corpus meum ad Sancti Martini de Foris, et cetera. Item mando ad Sanctum Iustum kaualo unum et illa hereditate de Corueyra et teneant illa usque sorciant filios meos equaliter et teneat illa filio meo Arias in sua particione, et si illo filio meo Arias mortuo abeat illa Sancti Iusti.

Et illa mandatione habeat roborem firmiter quod illa uoluerit inrumpere uel inmutaberit sedeat maledictus et excommunicatus usque in VII^{am} generationem et cum Datam et Abirom habeat participio et in die Iudicii non audiat uocem Domini et de super paria solidos mille ad quod ista mea uoce tenuerit.

Ego Legecundia Pelayz in anc mandationem manus meas roboro.

Q. p. f.: Petro, ts. Pelagio, ts. Diago, ts. Abati Pelagio, conf. Munio Rudici, conf. Munio Rapinadiz, conf. Sanio Afonso, conf. Munio, presbiter, conf.

Didacus, presbiter, qui notuit, conf.

113

1166/03/10.

Mandas testamentarias do crego Fernando Martinez.

B.- Tombo, f. 52r.

Testamentum Fernandi Martini, clericus, de parte sua ecclesiarum.

Ego Fernandus Martini, in infirmitate mea positus, ordinaui qualiter res mee disponantur. Primo iubeo corpus meum duci ad monasterium Sancti Iusti et mando ibi mecum duos seruiciales, unum in Podenci et alium in Uimianço, bene munitos omni re, et meam partem duarum ecclesiarum de Sancto Petro de Brandimir et de Sancto Felice de Eirum, et tres equas et unum equum et tres uaccas, et de hoc paccare magistrum anime mee et huic ecclesia in qua moror, et cetera. Hec mandatio sit facta per manus monachorum Sancti Iusti et magistri mei Iohannis Petri de Arborensis ecclesie; et quicumque uoluerit rumpere reddat D solidos monasterio Sancti Iusti uel uoci mee.

Qui presentes fuerunt: Petrus, ts. Pelagius,ts. Petrus, ts.

Era I^a CC^a IIII^a et quodum sexto idus martii.

Ego Fernandus Martini in hac mandatione manus meas roboro et confirmo.

Ego superior Sancti Iusti, conf. Petrus Oduari, conf. Magister meus, conf. Petrus Brandonias, conf. Iohannes Didaci, conf.

Iohannes qui notuit et conf.

114

1152/03/31.

Mandas testamentarias de Diego Abade.

B.- Tombo, f. 52r.

Testamentum de Didaco Abbade.

Era I C LX^l et quotum II kalendas aprilis. Hec est mandatio quam mandauit Didacus Abba, constitutus in infirmitate. Mando ad monasterium Sancti Iusti totam meam hereditatem de Placiu tam de auolentia quam de ganantia et totum panem laboratum de mea senara et de hereditate, et mando ibi duos boues et una uacca integra et media, et duas porcas et XII rixellos; omnia ista mando ibi et confirmo. Et qui eam transgressus fuerit et infringere temptauerit pariat ipsam hereditatem duplatam uel triplatum.

Ego Didacus in hanc cartula meam confirmo.

Qui presentes fuerunt: Petrus, ts. Arias, ts. Johanne, ts.

Martinus Petriz, monachus, qui notuit et conf.

115

1265/09/26. Noia.

Pedro Martínez "Risco" véndelle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade en Vila Herma, na vila de Sendón, por catorce soldos leoneses.

B.- Tombo, f. 52rv.

Carta Petri Martini dicti Risco de hereditate de Cendom.

In nomine Domini nostri Ihesu Christi, amen. Sub era M^a CCC^a III^a \et quotum VI° kalendas octobris/. Notum sit omnibus tam presentibus quam futuris quod ego Petrus Martini dictus Risco et omnis uox mea, grato animo et bona uoluntate, vendo et firmiter concedo uobis Pelagio Pelaiz, priori monasterii Sancti Iusti de Togis Altis, \comparanti/ in uoce et nomine et in persona abbatis et conuentus eiusdem monasterii omnique uoci sue quantam hereditatem habeo et // habere debeo tam de auolentia quam de ganantia in ipsa uilla de Cendom que uocatur Villa Herma, et est ipsa hereditas quam uobis uendo terciam integram unius tercie tocuis ipse uille per ubicumque eam potueritis inuenire cum omnibus suis directuris pro precio quod mihi et uobis satis bene complacuit, uidelicet pro solidos XII^{ci} II legio-

nensis monete pro precio et pro robore, et tam de precio quam de robore nichil remansit indebito. Et decetero habeatis eam imperpetuum et faciatis ex ea quicquid fuerit uestra uoluntas; et debeo ipsum monasterium defendere et amparare ab omni impeticione omnium hominum in omni tempore per me et per omnia bona mea. Siquis igitur contra hanc cartam uenerit pectet predicto monasterio solidos XXIⁱ VIII° legionenses; carta nichilominus in suo robore permanente.

Ego iamdictus Petrus Martini pro me et pro omni uoce mea in hac carta manus meas robo.

Q. p. f.: Petrus Iohannis de Noya dictus Ficarius. Dominicus Michaeli de Taliar. Didacus Iohannis de Forno. Martinus Fernandi Melon. Iohannes de Aluariza. Fernandus Melea, piscator de Noya.

Ego Iohannes Petri, notarius concilii Noye juratus, interfui et scripsi et conf.

116

1154/01/17.

Os irmáns Cresconio e Paio Fernández dóanlle ó mosteiro de Toxos Outos as súas porcións nas vilas de Bornalle, Vilar e Esteiro e nas igrexas de Santiago de Tal, S. Salvador de Torea e S. Xoán de Serres.

B.- Tombo, f. 52v.

Carta de Cresconio Fernandi et de fratre suo Pelagio Fernandi de ecclesiis de Bornalio, de Sancti Iacobo de Tali, de Sancto Salvatore de Torea, de Sancto Iohanne de Serres, de Villar et de Soeuos.

Svb titulo Christi. Ego Cresconius Fernandiz facere decreui seriem testamenti de hereditate mea in monasterio Sanctorum Iusti et Pastoris in manus domini abbatis Pelagio et omnium fratrum ibidem manentium pro remedium anime mee et parentum meorum et pro temporali commodo aliquantulum dum uixero ut habeatis eam perheniter mansuram per euo, amen. Est namque ipsa hereditas nominata porcionem meam de Bornali quantum ibi habeo de auolencia et de ganancia, et portionem meam de ecclesia de Sancto Iacobo de Tale, et de Sancto Salvatore de Torea de ecclesia portionem meam, et de Sancto Iohanne de Serres similiter portionem meam de ecclesia, et portionem meam de Villar et de Esteyro. Istas hereditates do et concedo pro remedium anime mee ut dixi aliquantulum pro temporali commodo. Simili modo et ego Pelagio Fernandez facio testamentum sicut et fratre meo super Christianitatis titulum et professionis sancte seruicium in presencia Dei et supradictum monasterium scilicet Sancti Iusti, et est omnia portionem meam de Bornali sic de auolencia sicut de ganancia, et portionem meam de

ecclesia de Sancto Iacobo de Tale, et portionem meam de ecclesia de Sancto Salvatore de Toreia, et de ecclesia de Sancto Iohanne de Serres portionem meam, et portionem meam de Villar do et concedo ego iamdicto Pelagio istas hereditates in Sancti Iusti monasterium pro anime mee remedium et parentum meorum. Siquidem contra hec omnia quisquis uenire uel temptauerit uel ausus fuerit de parte uel nostra uel extranea sit maledictus de nostra et \de/ omni partis parte et feriat anaitemate, id est excommunicatus fiat insuper et pro ausum temeritatis a parte uoce pulsantis solidos D componat.

Facta series testamenti sub era I^a C^a LX^{La} II^a et quatum XVI° kalendas februarii.

Ego Cresconius iamdictus in hac testamenti seriem manus meas roboro. Similiter et ego Pelagius in hac seriem manus propria roboro.

Qui presentes fuerunt: Petrus, ts. Pelagius, ts. Froyla, ts.

Martinus qui notuit, conf.

117

—/—/—

Martíño Páez dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa porción na vila de Bornalle.

B.- Tombo, f. 52v.

Donacio Martini Pelaiz de porcione sua de Bornalio.

Ego Martinus Pelaiz do ad monasterium Sancti Iusti portionem meam de Bornali sicut de auolencia quam de ganancia ut contineatis me in ea (...) uita mea et ad mortem meam quitam eam habete semper pro anima mea.

118

[1168/12/28]*.

Pedro Sarracéniz e a súa muller, Elvira Suárez, no momento en que o seu fillo Fernando Pérez entra no mosteiro de Toxos Outos, dóanlle ó cenobio o que teñen na vila de Vinaio, en Sta. Mariña de Esteiro.

B.- Tombo, f. 53r.

* Observacións: A data que se expresa no documento non se corresponde co abadado de don Pedro Muñiz; é moi posible que o copista puxera un "I" en lugar dun "V", o que

supón atrasa-lo ano de elaboración do documento de 1164 a 1168, data esta na que xa estaba  fronte do mosteiro don Pedro Muniz e que dou por boa.

Carta de Petro Sarraceni et de vxore sua Eluira Suariz de hereditate de Vinaio.

In Dei nomine. Ego Petrus Sarrazenci et uxor mea Geluira Suariz pro Dei amore et beate uirginis Marie et sanctorum Iusti et Pastoris vobis abbati domno Petro Muniz monasterii Sancti Iusti et omnibus fratribus tam presentibus quam futuris ibidem Deo seruientibus ob remedium animarum nostrarum et parentum nostrorum et pro filio meo Fernando Petri qui accepit ibi ordinem in uestro monasterio sub regula sancti Benedicti abbatis, damus uobis totam hereditatem quantam habemus uel habere debemus in villa quam uocitant Vinaiu in qua modo sedet \noster/ seruicialis Petrum Anillu bene populatus, et ipsa hereditas quam uobis damus est in valle de Istario in litore maris, concurrentem ad ecclesiam Sancte Marine, de qua facimus uobis testamentum et kartulam donationis in perpetuum ualituram. Igitur ex hodierno die ista hereditas sit abrasa de iure nostro et in uestro confirmata habeatis; igitur uos abbas et fratres monasterii Sancti Iusti ipsam nostram hereditatem iam supradictam, vendatis eam, donetis, concambietis et subpigoretis et faciatis de ea quicquid uobis placuerit in secula seculorum. Siquis igitur ex parte nostra uel extranea contra hoc nostrum uoluntarium testamentum ad irrumpendum uenerit sit maledictus usque in septimam generationem, et insuper pariat parti regie mille solidos; hoc scripto semper in suo robore permanente.

Facta carta testamenti die V^o kalendas januarii sub era M^a CC^a II^a.

Ego Petrus Sarrazenci et uxor mea Geluira Suarez et filii nostri et omni uox nostra in hac carta donationis quam fieri iussimus manus nostras roboramus.

Q. p. f.: Munio Sarrazinci, conf. Petrus Petri dictus Romeu, conf. Anaia Carnota, conf. Pelagius Anfonsi, conf. Cresconius Anfonsi, conf. Petrus Reyru, clericus, conf. Anfonsus Guimariz, conf. Johannes Petri, monachus Sancti Iusti, conf. Martinus Pelagii, prior, conf.

Petrus qui notuit et conf.

119

1247/07/25

Mara Pérez Canavenia coas sas fillas vndenlle  mosteiro de Toxos Outos o que tenen nas vilas de Mallou e Bornalle por cinco soldos e unha tega de millo "pro robore".

B.- Tombo, f. 53rv.

Carta de Maria Canauenia de hereditate de Malou.

In Dei nomine. Ego Maria Petri dicta Canauenia vna cum filias meas et omnis uox nostra vobis domno Petro Martini, abbate monasterii Sancti Iusti de Togis Altis, et omnis conuentus eiusdem loci facio uobis et monasterio uestro kartam uenditionis de hereditate nostra propria quam habemus in t<er>ra Carnota in villa que uocitant Malou, subtus monte Calu, discurrente ribulo Malou, concurrentia Sancte Columbe de Carnota, et altera parte in alio loco ubi dicitur Bernalio subtus monte Quadro, discurrente ribulo Boual, secus litor maris Tamarensis, concurrencia Sancti Stephani de Arino; in ipsas villas predictas meo portione integro quantum nobis ibi habemus uel habere debemus siue de abiorum quomodo de ganantia in uoce de nostra auuola Eldonza Paadinze, casas, casales, ortales, exitus, intus et de foris, de montis a fontes per suis terminus anticus per ubi potueritis inuenire quantum aprestitum hominis est, id est precio solidos V et pro robore teeyga una de milio quam nobis et uobis bene complacuit itam de precio quam de robore non remansit indebito. Ex hoc habeatis uos et omnis uox uestra et iure nostro sedeat abraza et in iuri uestri sit tradita atque confirmata et posteritas uestra in secula seculorum in pace. Et si aliquis homines ex parte nostra uel extranea contra istam nostram kartam ad irrumpendum uenerit uel uenerimus pariat ipsam hereditatem duplatam uel triplatum et quantum fuerit melioratam et insuper solidos XXI uoci regi; et statuit carta in robore.

Q. p. f.: Domno Helias, ts. Martinus Iohannis de Sarantes, ts. Iohanne Lias, ts. Petrus de Sarantes, ts. Dominicus Pelaiz // de Sarantes. Martinus Pelaiz de Sarantes, ts. et conf., in cuius manus fuerit roborata. Domno Petro Gasci, conf.

Petrus Martini, notarius, qui notuit.

Facta carta uenditionis sub era I^a CC^a LXXX^a V^a et quotum VIII° kalendas augustas.

120

1158/03/01. San Xusto de Toxos Outos.

Cresconio Afonso, que entra como monxe en Toxos Outos, promete ser fiel ó mosteiro e dóalle seis agros na vila de Tal, en Santiago de Tal.

B.- Tombo, f. 53v.

Carta de Cresconio Alfonsi de hereditate de Tali de VI agris marcatis.

Svb Christi nomine. Ego Cresconius Afonsi facio meam conuersionem in manu abbatis domne Arie in capitulo monasterii Sancti Iusti, promitto me esse obediens dum uita uixero et do ibi mecum meam hereditatem quam habeo de abiis

Miron et Guzendi, et est in uilla nominata Tale, concurrente est ad ecclesiam Sancti Iacobi, cognito loco in Quintana Lagine; do meam portionem in ipso casale de Pelagio Froylaz cum suo ortale et in Valiis locis/ VI^{ex} agros marcatos, id est primum in Samardida, Agro Mediano, Ceroaa, Souereyra, Uinioaas, Agro de Fratres; tali pacto concedo hoc meum datum ut nec ego nec uox mei nunquam auferam a loco prefato sed semper habeant pro iure hereditario fratres ibi commorantes et faciant quecumque uoluerint ex ea usque in seculum. Si aliquis homo hoc meum datum uoluerit isrumperere quantum infringere uoluerit tantum pariat in duplum et ad uocem Sancti Georgii pariat solidos C; et hoc meum datum semper sane obtineat robur.

Facta carta testamenti in era I C LXI VI et quotum kalendas martii.

Ego Cresconius Afonsi et omnis uox mea uobis iamdictis et uoci uestre manu mea roboro.

Petrus, ts. Arias, ts. Martinus, ts. Abbas Sancti Iusti et fratres eiusdem monasterii, conf.

Gundisalbus notuit.

121

1208/08/15.

O cabaleiro García Anáziaz fai un pacto co mosteiro de Toxos Outos: o mosteiro ten por herdanza os bens que tiña Martiño Anáziaz, irmán de don García, no val de Esteiro, e agora tenos encomendados polo mosteiro un terceiro irmán dos anteriores, Rui. Por este pacto, o mosteiro comprométese a entregarlle a don García, ó morrer Rui, a parte que era de don Martiño para que goce dela durante a súa vida. En contrapartida, don García dóalle ó mosteiro o que ten nas vilas de Reboredo e Les-tón, as que terá tamén durante a súa vida.

B.- Tombo, f. 53v.

Carta de Garsia Anays, miles, de hereditate de Esteyro.

Sub era M^a CC^a XL^a VI^a et quotum XVIII kalendas septembris. Ego Garsia Anaie, miles, et omnis uox mea facio pactum et placitum in solidos M roboratum uobis domno Petro monasterii Sancti Iusti et priori Iohanni Tudini omnique conuentui eiusdem loci et omni uoci uestre de tota hereditate quam uos habetis in valle de Hesteyro, que fuit de germano meo Martino Anaye sub aula Sancte Marine de Hesteyro, quam hereditatem tenet de uobis germanus meus Rodericus Anaie in uita sua; et uos datis eam modo mihi tali pacto ut quando ipse Rodericus Anaie de hoc mundo migrauerit uel uitam suam mutauerit ego Garsia Anaie intrem in illam

eamque in uita mea teneam et ad mortem meam liberam et paccatam monasterio uestro relinquam. Et pro hoc et pro remedio anime do et concedo ego Ga<r>sia Anaie uobis et monasterio uestro in ipso valle de Hesteyro quartam integram de villa Rouoredo quam ganaui ego de germano meo Roderico Anaie et ipse ganauit eam de rege, et etiam do uobis in villare de Leston unum seruicialem populatum et quantum ego ibi habeo de auolentia et de ganantia. Et istas hereditates quas ego uobis do habeo ego tenere in uita mea et ad mortem meam cum ipsa uestra predicta liberas et paccatis uobis dimittere, et uos nunquam eas detis in loco unde filii meis male eueniat, sed totus fructus inde ad monasterium ueniat et ego promitto uobis me esse fratrem et familiarem bonum et fidelem in omnibus et ad mortem meam meum corpus monasterio uestro sepulture mandare, et uos faciatis pro me sicut pro uno fratre et ubicumque ego obiero uos pro me oretis et in uestro monasterio sepeliatis si in hoc regno obiero (...) non compleuerit uel in aliquo deuiauerit pariat quod sursum resonat.

Ego Rodericus Anaie in hoc placito quod fieri iussi manus meas.

Q. p. f.: Johannes Remundici, conf. Johannes, presbiter de Taliar, conf. Johannes Testa, conf. Pelagius Carnota, ts. Calciatus, ts. Petrus Paradisus, conf.

Dominicus, presbiter, qui notuit et conf.

122

1155/02/16.

Anaia Carnota e a súa muller, Urraca Páez, cámbianlle a súa herdade en Cives ó mosteiro de Toxos Outos pola herdade deste en Santa Uxia.

B.- Tombo, f. 54r.

Carta de Anaya Carnota de hereditate de Seuis.

In Dei nomine. Ego Anaya Carnota et uxor mea Vrraca Pelaici tibi abbati Pelagio Sancti Iusti et omnibus fratribus in Domino salutem. Placet nobis ut faciamus uobis cartulam transmutationis de illa hereditate quam habemus in villa Seuis, damus uobis quantum ibi habemus hereditatem que fuit de Petro Uermicz pro illa uestra quam habetis in Sancta Eugenia que fuit de Astrulfo et de Nomine Bono et de Martino Romanciz et de Cresconio Pelagii et est populata ut habeatis eam integram et absque calupnia usque in seculi finem et faciatis ex ea que uestra fuerit uoluntas. Sed si aliquis ex progenie nostra uel ex aliena hanc hereditatem quam uobis damus irrumpere temptauerit quisquis fuerit pariat uobis ipsa hereditatem duplatam et insuper solidos C.

Facta carta transmutationis era I^a C^a LX^{la} III^a et quotum XIII° kalendas marcii.

Q. p. f.: Petrus, ts. Arias, ts. Cresconius, ts.

Nunio, presbiter, qui notuit et conf.

Et illud quod superius in obliuione tradimus hoc est: de illa porcione de Nomine Bono foras sunt inde due portiones, idem de Uissauara et de Marina Muniz.

123

1238/03/11.

*Mandas testamentarias de Xoán Fernández de Berres, quen marcha á Terra de Campos**

B.- Tombo, f. 54r.

* Observacións: Este documento aparece tamén copiado como número 77, malia que nese caso dátase en 1240.

Testamentum Johannis Fernandi de Berres de hereditate de Giidil.

Ego Johannes Fernandi dictus de Berres, uolens ire in terra de Campis, facio meam mandationem ut si illuc mortuus fuero omnia mea ordinata remaneant. In primis mando quod mulier mea et filii mei sint in potestate abbatis Sancti Iusti, et mando quod si uxor mea et filii uolueri<n>t contradicere ad istum abbas Sancti Iusti teneat uxorem meam ad directum de illa villa de Cuyna, et cetera. Et mando hereditatem meam de Giidil ad Sanctum Iustum quam eis iam dederam per cartam ego et mater mea et uxor mea Tuda Iulianiz et porcionem meam de Sancta Eolalia de Chacim et de feligresia de Sancta Maria de Intinis; et mando quod uxor mea de suo nouo det fratribus de Sancto Iusto solidos L^a ad comedendum. Et mando, et cetera.

Facta mandatione sub era M^a CC^a LXXVI^a et quotum V idus marcii.

Q. p. f.: Petrus Martini de Berres, prior Sancti Iusti, conf. Johannes Petri, abbas, conf. Johannes Petri de Villa de Iuso, conf. Johannes Criado, conf. Pelagius Martini de Octis, clericus, conf. Martinus Fernandi, conf.

Dominicus Petri qui notuit et confirmat.

124

[1236/03/15]. San Martiño de Oroña*.

María Anáiaz, o seu fillo Xoán Fernández de Berres e a súa nora Tuda Iuliániz dóanlle ó mosteiro de Toxos Outos unha servicialía en Xendil e dúas en Crespos, que terán do mosteiro durante a súa vida. Xoán Fernández doa tamén a parte que ten na igrexa de S. Martiño de Oroña.

B.- Tombo, f. 54rv.

* Observacións: A data que figura no documento non se corresponde co abadado de don Xoán Tudiniz (1213-1237); o máis probable é que o copista puxera un “X” máis ca no orixinal, co que a confección do documento sería realmente 1236 -ano en que don Xoán Tudiniz era abade- e non 1246 (era 1284) segundo foi copiado no tombó.

Carta de Johannes Fernandi de Berres et de matre sua et de vxore de hereditate de Giidil.

In Dei nomine. Ego Maria Aniaz cum filio meo Johanne Fernandi dictus de Berres et uxor sua Toda Iulianiz et omni uox nostra in Deo eterno salutem, amen. Placuit nobis per bona pacis et timendo diem Iudicii in quo Dominus redditurus est unicuique secundum opera sua prorea fecimus nos iamdictos kartam donationis imperpetuum ualituram vobis abbati Sancti Iusti Johanni Tudini et omni conuentu eiusdem monasterii de nostra hereditate propria quam habemus in villas nominatas Genedil et Crespos, videlicet una seruicialia in Genedil et duas in Crespos ad quam hereditatem est in concurrencia Sancti Michaelis de Valladares. Damus uobis totam istam hereditatem, et habemus uobiscum placitum quomodo in uita nostra debemus eam tenere et qualiter sed ad mortem nostram abeatis quitam et pacificam istam hereditatem, et dedimus uobis kartulas per quas fuerat ganata. Habeatis eam uos et possideatis sicut alia que plus in pace possidetis. Si aliquis homo ex parte nostra uel extranea contra hanc donationem uenerit uel uenerimus quisquis fuerit qui talia comiserit sedeat excommunicatus et a parte dextera separatus et quantum calumpniauerit totum duplet et ad uoce regis solidos D; et cartam istam semper firmam obtineat roborem.

Ego Johannes Fernandi dictus de Berres per carta ista do portionem meam de ecclesia Sancti Martini de Oronia pro anima mea et parentum meorum. Nos iamdictos Maria An-/-iaz et Johannes Fernandi et uxor sua in ac carta quod fieri iussimus manus nostras roboramus.

Era M^a CC^a LXXX^a IIII^a et quotum idus marciis.

Q. p. f.: Omni concilio quod erat ipso die in Sancto Martino de Oronia ubi erant clerici et laici de tota abacia, confirmant. Garsia Petri de Berres, ts. Afonso Petri de Berris, ts. Rui Martini de Cuina, ts. Johannes Iuliani, presbiter, conf. Archi-

presbiter Petrus Pelaiz, conf. Martinus, presbiter, conf. Petrus, monacho Sancti Martini, conf.

Petrus, presbiter ecclesie Sancti Petri de Octis in cuius manus fuit roborata mandato eius.

Munio Petri, notarius terre ipsius, qui notuit.

125

1200/09/12. Santiago de Compostela.

O mosteiro de Santa María do Sar cambia a porción que ten na igrexa de Sta. Mariña de Esteiro pola parte que o de Toxos Outos ten na de Sta. María dos Ánxeles (Perros).

B.- Tombo, f. 54v.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- "Tombo de Toxosoutos...", doc. n.º 35, pp. 205-206.

Carta de concambio inter monasterium Saris et monasterium Sancti Iusti de ecclesiis de Esteiro et de Perros.

In nomine Domini. Ego Petrus Ruderici, monasterii Sancte Marie Saris prior, vna cum omni conuentu eiusdem monasterii canonicorum et omnis uox nostra vobis domno Petro, monasterio Sancti Iusti de Tribulis Altis abbati, omnique eiusdem monasterii monachorum conuentui et omni uoci uestre grato animo et spontanea uoluntate facimus cartam uenditionis et concambiationis et textum scripture firmitatis imperpetuum ualiturum de tota nostra portione quanta habemus in ecclesia illa de Sancta Marina de Steyro que est in terra de Gentinis, quam scilicet portionem nostram predicte ecclesie monasterium nostrum ganauit de Ordonio Cransufiz, presbitero, per testamentum. Hanc igitur totam nostram portionem de iam dicta ecclesia Sancte Marine de Steyro vobis ab integro uendimus et concambiamus pro tota alia uestra porcione quantam habetis in illa alia ecclesia de Sancta Maria de Perros que est in terra de Amaea, quam uidelicet portionem ipsius ecclesie Sancte Marie de Perros uos ganastis de Cresconio Muniz, presbitero, et Pelagio Baluga, presbitero, et de archipresbitero Pelagio Martini. Abinc igitur habeatis uos totam ipsam nostram portionem quam habemus in ipsa prenominata ecclesia de Sancta Marina de Steyro cum omnibus suis directuris et bonis eidem ecclesie pertinentibus intus et extra in perpetuum; et nos similiter habeamus totam uestram portionem quantam habetis in illa predicta ecclesia de Sancta Maria de Perros cum omnibus suis directuris et bonis eidem ecclesie pertinentibus intus et extra in secula seculorum. Et unusquisque nostrum de sua faciat suam propiam uoluntatem

imperpetuum. Siquis tamen ex parte nostra aut ab extranea contra hoc nostrum uoluntarium factum ad irrumpendum uenerit uel uenerimus quisquis fuerit pariat uel in duplo uel triplo quicquid uobis de iamdicta portione prefate ecclesie Sancte Marine de Steyro calumpniatus fuerit et insuper solidos D; et hoc nostrum uoluntarium factum perpetuum obtineat robur.

Facto scripto huius uenditionis et concambiationis die IIe idus septembris, era M^a CC^a XXX^a VIII^a.

Nos iamdicti in hoc scripto manus nostras roboramus.

Q. p. f.: Rudericus Petri, tendarius, conf. Johannes Martini Agucia, conf. Rodericus Carnota de Legionem, conf. Michael Petri, conf. Petrus Didaci, conf.

Lupus Arie, compostellanus notarius, scripsit. (*Signum*).

126

1156/05/12.

Munio Páez cos seus fillos véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos a herdade que teñen na vila de Serres por un bo poldro.

B.- Tombo, ff. 54v-55r.

Carta de Munio Pelaiz de hereditate de Serres.

In Dei nomine. Ego Munio Pelaici et filii mei vobis senioribus Sancti Iusti in Domino salutem. Placuit michi et mea est uoluntas ut facerem uobis kartam uenditionis de hereditate mea propria quam habeo de subcepcione auorum meorum et parentum in uilla Serres sub aula Sancti Iohannis sub monte // de Tuira et de Caua-lengo, discurrente fluuio Sirria, et per terminos de Vaintim et de Peda Mala et per certos terminos antiquos de illa hereditate de illo casale de Serres supra nominato qui apellatur casale de Anaia. Do uobis duodecimam partem quietam et absque calumpnia pro quo accepi de uobis unum poldrum obtimum quod mihi et uobis bene complacuit et de precio nichil remansit in debito. Habeatis eam cum omnibus suis directuris per ubi eam potueritis inuenire et faciatis de illa que uestra fuerit uoluntas. Sed si aliquis homo contra hanc scripturam uenerit uel uenero pariat illam hereditatem duplatam et insuper solidos XXX.

Facta karta uenditionis IIII° idus maii, era I^a C^a LX^{La} IIII^a.

Ego Munio in hac karta manus.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts.

Munio qui notuit.

127

1217/09/01.

Testamento de Martiño Pérez.

B.- Tombo, f. 55r.

Testamentum Martini Petri de hereditate de Louro.

Era Ma CC^a L^a V^a et quotum kalendas septembris. Ego Martinus Petri, graui infirmitate detentus, omnia mea ordino qualiter ordenata remaneant. In primis mando corpus meum monasterio Sancti Iusti sepelliri ubi multa bona mihi fecerunt in egritudine longa qua positus fui. Mando ibi mecum quantam hereditatem habeo de patre ac matre et de meo auunculo Ordonio Chocarei de Louro et de meo auunculo Munio Cano, que hereditates sunt nominate: in primis quantam habeo in Larino et in Ciauo et in Agro Longo et in Louro et in Serres et in omni filigresia de Sancto Iohanne et meam porcionem de ecclesia et meam porcionem de Cistau, et similiter in Carliu et meam porcionem de monasterio de Lobelos et de inde ubicumque fuerit inuenta uox mea tam de patre quam de matre; et magistro meo Froyle de Porta mando panos, pallium et tunicam et unum solidum; ad domum hospitiu solidos II. Siquis igitur de mea parte uel de aliena contra hanc meam mandationem uenerit uel dirumpere temptauerit sit maledictus et cum Datan et Abirom luat penas inferni et insuper quantum acceperit in duplum pectet et uoce monasterii et regis pectet CC solidos; et semper mandatio permaneat in robore sua.

Q. p. f.: Petrus Affonsi, ts. Dominicus Pellagii, ts. Martinus Ordonii, ts. Petrus Martini, conuersus, ts. Pelagius Perediz, conuersus, ts. Dominicus, secretarius et cantor, ts. Petrus Gascus, monachus, ts. Johannes, miles conuersus, ts. Ego Froyla Petri, magister eius, conf.

Ego Johannes Iohannis, monachus, qui notauit, confirmo.

128

—/—/—

Enquisa feita sobre as herdades de Tal, Bornalle e Esteiro que foran de Adosinda e Truille Páez.

B.- Tombo, f. 55r.

Inquisia super hereditate de Tali et de Bornallo.

Hec est inquisicio quam inquisierunt facere domnus iudex Didacus et domnus Ramirus inter Petrum Fernandici d'Ezenio et Petrum Fernandici de Louro quod est personarius de Sancto Iusto, et placuit illis ut caperent istam inquisicionem et posuerunt ibi IIII^{or} homines bonos quos ad diem placiti habere non potuerunt excepto uno de parte Sancti Iusti, tunc sub uno statuerunt alios bonos tres inquisitores cum illo quarto ut reciperent eorum inquisicionem quorum nomina sunt hec: Stepahnus, presbiter de Roo; Munio, presbiter de Tali; Arias Petrici de Cambeiro et Sarracenus Uimarati. Et exquisierunt ex populo et plebe terre quod Adosinda Pelagici et Trudillis Pelaici habuerunt in sua portione omnem hereditatem de Tali et de Bornalio cum sua directura siue de auio quomodo de ganancia et medium de Estario quam ganauerunt de Gudesteo de Ezenio nec ipse Petrus unquam uenerunt in istas hereditates nisi abunc faciendum de parentibus et quando ipse uenit cum forcia sine directura non pro iure hereditatis.

129

1152/12/01.

Adosinda Páez dóalle ó mosteiro de Toxosoutos as súas herdades nas vilas de Tal e Bornalle.

B.- Tombo, f. 55v.

Carta de Adosinda Pelagii de hereditate de Tali et de Bornallo.

Legimus scriptum quam sponsam Christi ecclesiam digne a fidelibus honorificatam sit a constitutione per quorum nos cogit memoria peccatorum iter intendere feliciter; igitur in Christi nomine, ego Adosinda Pelaiz facio scriptum testificationis plena memoria et sanitate ad monasterium Sanctorum Iusti et Pastoris de hereditates meas quas habeo de patre meo Pelagio Iohannes, et sunt uilla de Tali et de Bornallio porcio mea quantum ibi habeo de auo et de ganancia, et portio mea omne est medietatem de quantum ibi habuit pater meus de auo et de ganantia quantum ibi mihi euenit de patre siue de matre mea Ardilo Nezanze, uxor patris \mei/ Pelagii, perhenniter pro remedium anime mee et parentum meorum mansura. Quod siquis hunc meum factum uel testificatio quod ego feci in uita mea pro remedium anime mee et filie mee et parentum meorum disrumpere uel degradare aut contradicere aliquid quod absit uoluerit a parte Christi et mea maledictus permaneat, amen, et pro ausu temeritatis a parte uoce pulsantis solidos CCC^{os} componat et hereditatem in duplo restituat; et scriptum insuper in robore firmitatis permaneat.

Facta solempniter donatione monasterii supradicti in era I^a C^a LX^{la} et quatum die kalendas decenbrium.

Ego iamdicta Adosinda in hunc scriptum manus meas roboro.
 Petrus, ts.; Pelagius, ts.; qui presentes fuerunt.
 Martinus, presbiter, qui notuit et conf.

130

1152/03/08.

Paio Fernández véndelle ó mosteiro de Toxos Outos as súas herdades na Amira e Vilar por vinte soldos, e mais dóalle a súa porción na igrexa de S. Salvador de Torea.

B.- Tombo, f. 55v.

Carta de Pelagio Fernandi Couceyro de hereditate de Amir et de Villar.

Era M^a C^a LX^{la} et quotum VIII° idus martii. Ego Pelagius Fernandiz et Couceiro vobis abbate domno Pelagio Sanctorum Iusti et Pastoris et omnis conuentus monachorum, facio kartulam uenditionis de hereditate mea que habeo in villa Aamir sup^{us} monte Pena decurrende ad ecclesiam Sancti Saluatoris per suis antiquis terminis terminatum sicut fuit ab initio et est et erit; et portio mea de Villar de iuxta Pena Freyta pro precio que accepi a uobis paccatos solidos XXⁱ, et de isto precio nichil apud uos remansit indebitum. Et do pro anima mea de ecclesia Sancti Saluatoris de Thoreya portio mea libera pro remedium anime mee et parentum meorum absque ullo precio que nobis et uobis bene complacuit. Ita ut ab hodie et deinceps de meo iure sint abrase et in uestro dominio sint tradite perhenniter mansure. Quod si de mea parte uel de extranea hunc meum factum temptauerit infringere quisquis fuerit sit maledictus et pro temeritatis ausum pariat ipsas hereditates duplatas uel triplatas et insuper solidos mille.

Ego Pelagio Fernandiz et Couceyro in hac kartula manus meas roboro.

Q. p. f.: Pelagius, ts. Didacus, ts. Martinus, ts. Petrus, conf. Arias, conf. Cresconius, conf.

Martinus qui notuit.

131

1150/04/02. San Xusto de Toxos Outos.

Paio Fernández cos seus irmáns véndenlle “ob reparationem nostrorum corporum” ó mosteiro de Toxos Outos a metade do vilar de Torea por vintecinco soldos.

B.- Tombo, ff. 55v-56r.

Carta de Pelagio Fernandi et de fratribus suis de hereditate integra villaris de Torea.

Quoniam que a militibus donantur siue uenduntur oportet ut litterarum testimonio confirmentur. Qua propter ego Pelagius Fernandiz una cum fratribus meis ob reparationem nostrorum corporum scilicet pro XXV solidos Deo omnipotenti et sancte Marie semper uirgini et Sancto Iusto de Tribulis Altis et abbatis eiusdem monasterio Pelagio Muniz et monachis ibidem sub regula sancti Benedicti et Deo seruientibus tam presentibus quam etiam perpetuo succedentibus, facimus kartulam uenditionis de villare de Thorea scilicet de medietatem cum omnibus suis adiunctionibus per terminos de Thorea \antiquos, uidelicet per montem (...)ium et inde per riuulum (...)astelo et inde per riuulum (...)cornias et inde usque uadit [ad] Sanctum Saluatorem/¹⁴ et inde usque cadit in Tamare, sic uendimus et concedimus istam hereditatem scilicet medietatem inte-//gram huic monasterio sancte congregationi eiusdem ut nullus ex nobis non sit ausus unquam ab hodierno die in antea calumpniare uel frangere textum huius scripture. Quod si aliquis homo potens uel inpotens de genere nostro uel de nobis contra hunc scriptum ad irrumpendum uenerit quisquis fuerit sit maledictus et excommunicatus et cum Datam et Abirom quos terra obsorbuit in inferno dampnatus et insuper pariat a parte monasterii uel eiusdem uocem pulsantis solidos L^a et illud quod de sursum resonat in duplo uel t<r>iplo; et hec series testamenti semper firma et \in/concussa stabili firmitate permaneat.

Facta carta uenditionis siue donationis in Sancto Iusto sub die quod erit III^{or} nonas aprilis, era I^a C^a LXXX^a VIII^a.

Ego Pelagius Fernandi cum fratribus meis in hoc scriptum manus nostras roboramus.

Q. p. f. Pelagius, ts. Martinus, ts. Petrus, ts. Froyla. conf. Gudesindus, conf. Munio, conf.

Martinus, diaconus, qui notuit et confirmat.

132

1156/04/01. San Xusto de Toxos Outos.

Arias Fernández "Coczarius",  entrar como monxe no mosteiro de Toxos Outos, dóalle o que ten en Bornalle, Condoma, Esteiro e nas igrexas de Santiago de

¹⁴ O engadido foi posto na marxe do folio que, en reformas posteriores do cartulario, foi cortado, co que se perderon varias letras.

Tal e S. Salvador de Torea. Dóalle tamén  mosteiro a metade que posúe na vila de Tal, dexalle-la outra metade s seus fillos, María e Paio, coa condición de que lla vendan ou lla doen s  mosteiro de Toxos Outos,  cal será entregada no caso de que ámbolos dous morran sen descendencia.

B.- Tombo, f. 56r.

Carta siue testamentum Arie Fernandi de suis hereditibus de Bornallo et de Condomia et Steyro et de Sancto Jacobo de Tali et de villa laycalia medietatem et parte ecclesie Sancti Saluatoris de Torea.

In nomine Domini nostri Ihesu Christi. Ego Arias Fernandiz cognomento Coczarius facio textum scripture et kartulam firmitatis de hereditates meas proprias quas habeo ex parte parentum meorum et ganancia, et sunt ipse hereditates prenominate villa Bornallo quantum ibi habeo, et Condomia cum suis directuris, et Exteyru cum suis directuris, et de Sancto Iacobo de Tali cum suis adiunctionibus (sic) portionem suam ex integro, et de ipsa villa leygaria medietatem integram mee portionis ad Sanctum Justum, et similiter meam portionem de ecclesia Sancti Saluatoris de Torea cum omnibus suis directuris. Item aliam meam medietatem \de hereditate/ laigaria de Tali do eam filiis meis Marie et Pelagio tali tenore ut \si/ uoluerint uendere uendant ad Sanctum Justum uel donare uel tenere et si mortui fuerint absque ulla semine relinquunt eam hereditatem ad monasterium Sancti Iusti. Ego Arias Fernandi do et bono animo concedo omnes istas supradictas hereditates pro remedio anime mee et parentum meorum ad monasterium Sancti Iusti quando ueni mutare uitam meam ad regulam sancti Benedicti. Siquis homo ex parte mea uel extranea hoc meum spontaneum factum ad irrumpendum uenerit uel ego quod credi anbiguum est infringere presumpsero pariat eas hereditates iamdictas duplatas uel triplatas et insuper uoci ipsius monasterii C solidos \persoluat/.

Facta cartula donationis era I C LX^l IIIII et quotum kalendarum aprilis.

Ego Arias Fernandi in hoc facto donationis manum meam.

Q. p. f.: Munio, ts. Didacus, ts. Arias, ts. Petrus, conf. Pelagius, conf. Johannes, conf.

Johannes, clericus ecclesie Beati Iacobi, conf. et notuit.

133

1160/06/06.

Ardilo Martnez véndelle  mosteiro de Toxos Outos as sas herdades en Esteiro, Tal, Bornalle, Sto. Estevo, Torea e A Amira por unha serie de bens que recibirá anualmente do cenobio durante a sa vida.

B.- Tombo, f. 56rv.

Carta de Ardio Martini de suis hereditatibus in Esteyro, in Tali, in Bornalio, in Sancto Stephano, in Sancto Salvatore, in Toreia, in Aamir.

In Dei nomine. Ego Aidilo Martiniz et omnis uox mea vobis abbati domno Arie monasterio Sancti Iusti et omni conuentui monachorum facio kartulam uenditionis de hereditate mea propria quam habeo ex parte auolentie mee seu ganantie certis locis in Estario, in Tale, in Bornalio, in Sancto Stephano, in Sancto Salvatore, in Toreia, in Aamir cum omnibus suis directuris et prestanciis quocumque in loco eam intus uel foris potueritis inuenire uel sicut in kartulis resonat in quibuscumque terminis et iacenciis, id est ex una parte per montes de Pigna et ex alia per montes de Talei et inde per Castro Uetere usque ad marem // Tamarensis. Ex his omnibus supradictis hereditatibus facio uobis textum uenditionis pro precio mihi dato atque ex mea parte recepto ex uestra uero sine calumnia cum libuit dato, id est sagia una grisonem, quartarios tres de cibaria et libram in monasterio seu partem beneficiorum que omnia fideliter complestis et ego dum uixi recepi quod mihi et uobis bene satis complacuit. Quod si qualibet ex parte aliquis uenerit qui hoc contradicere temptet sit maledictus et excommunicatus et hereditates in duplo restituat.

Facta karta uenditionis in era I^a C^a LX^{La} VIII^a et quotum VIII° idus iunii.

Ego Ardilo in hac karta manus roboro.

Q. p. f.: Petrus, ts. Ordonius, ts. Cresconius, ts. Pelagius, conf. Arias, conf. Johannes, conf.

Martinus, clericus, notuit. (*Signum*).

134

1152/02/10.

Pedro Gundesíndiz e a súa muller, Munia Fernández, dóanlle ó mosteiro de Toxos Outos toda a súa herdade na vila de Toreia.

B.- Tombo, f. 56v.

Carta de Petro Gudesindiz et de vxore sua Munia Fernandi de hereditate de villare de Toreia.

In Dei nomine. Ego Petrus Gudesendez et uxor mea Munia Fernandiz vobis senioribus Sancti Iusti in Domino Deo eterne salutem, amen. Placuit nobis per bona pacis uoluntatem ut faceremus vobis senioribus kartulam donationis de hereditate nostra propria que habemus de parentibus nostris in loco predicto in villare de Toreia, damus uobis atque concedimus illum nostrum quinionem quantum ibi nobis conuenit. Damus eam pro animabus nostris atque omnium parentum

nostrorum ut oretis pro nobis ad Dominum. Et faciatis de ea que uestra fuerit uoluntas et de hodie die et tempore de iuri nostro sit abrasa et in uestro iure tradita sit et habeatis eam imperpetuum. Si aliquis homo contra hunc nostrum factum ad irrumpendum uenerit quisquis fuerit pariat uobis illa hereditate duplata insuper solidos C.

Facta carta donationis in era I^a C^a LX^{La} et quotum IIII° idus februarii.

Q. p. f.: Pelagius, ts. Arias, ts. Petrus, ts.

Munio, presbiter, qui notuit et conf.

135

1154/02/19. San Xusto de Toxos Outos.

Paio Fernández, ó entrar como monxe no mosteiro de Toxos Outos, dóalle ó cenobio a súa porción nas vilas de Bornalle, Tal, Esteiro e Vilar e nas igrexas de Santiago de Tal, S. Salvador de Torea e S. Xoán de Serres.

B.- Tombo, f. 56v.

Carta de Pelagio Fernandi de hereditate de Tali et de Bornallio.

In Dei nomine. Ego Pelagius Fernandi, frater, promitto stabilitatem meam et conuersionem meorum morum et obedienciam serui regulam sancti Benedicti coram Deo et beatis martiribus quorum reliquie hic habentur et omnibus sanctis in hoc loco qui uocatur Sanctus Justus constructo in honore beatissime Dei genitricis Marie in presentia domni Pelagii abbatis, et dono ibi mecum omnem meam portionem integram de Bornalio et de Tali quantam mihi conuenit inter fratres meos de medietate de omni hereditate quam habuit Pelagius Iohannis in ipsa villis siue de auolentia quomodo et de ganantia, et similiter de illa quam ibidem ganauerunt pater meus et mater mea, et portionem meam de Esteyro de illa hereditate quam pater et mater mea ganauerunt de auunculo meo Gudesteo Pelagii, et portionem meam de ecclesia Sancti Iacobi de Tali et de Sancto Salvatore de Toreya et de Sancto Johanne de Serres et de Villare. Dono atque concedo mecum istas hereditates in monasterio Sancti Iusti de Tribulis Altis pro remedio anime me~~e~~ et parentum meorum cum omnibus suis directuris et exitibus intus et foris per suos terminos antiquos. Sed siquis contra hanc ueniret scripturam pariat duplatum quantum in calumpnia miserit et insuper solidos D^{os}.

Ego Pelagius in hac scriptura manus meas roboro.

In era I^a C^a LX^{La} II^a et quotum XI kalendas marcii.

Q. p. f.: Arias, ts. Munio, ts. Cresconius, ts. Et multi fratres presentes.

Munio qui notuit.

136

1157/02/14.

Cresconio Fernández “Couceiro” e maila súa irmá María véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos o que teñen na vila da Amira, en S. Salvador de Torea, por unha egua.

B.- Tombo, f. 57r.

Carta Cresconii Fernandi et de sorore sua Maria Fernandi de hereditate de Amir.

In Dei nomine. Ego Cresconius Fernandiz cognomento Couceyro vna cum germana mea Maria Fernandiz vobis domno abbati Arie Sancti Justi et fratribus omnibus facio cartam uenditionis et scripture firmitatis sicut in presenti cernitur de hereditate mea propria quam habeo in villa Aamir subtus monte de Pigna, decurrente riuulo Bustauolos, concurrente ad ecclesiam Sancti Saluatoris, quantum ego ibi habeo cum illa mea germana de patris et matris; parte nostre do et concedo uobis ut habeatis eam quitam et paccatam ab hodie et deinceps pro precio qui mihi datis et ego accipio, et est quantitas precii equa vna que mihi et uobis bene complacuit. Quod si de mea parte uel de extranea quisquam ad irrumpendum uenerit uel temptauerit quod absit quisquis fuerit sit maledictus, insuper et pro ausum temeritatis a parte uoce pulsantis solidos L^a componat.

Facta karta uenditionis in era I^a C^a LX^{La} V^a et quotum XVI kalendas marcii.

Ego Cresconius in hac karta manus mea roboro.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Martinus, ts.

Martinus qui notuit et confirmat.

137

1152/12/15.

Arias Fernández dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade en Bornalle.

B.- Tombo, f. 57r.

Carta Arie Fernandi de hereditate de Bornalio.

In Dei nomine. Ego Arias Fernandiz in Domino Deo eternam salutem, amen. Placuit mihi atque conuenit nullius quo gentis imperio nec suadentis articu-

lo sed propria mihi accessit uoluntas ut per scriptis facerem kartam donationis ad Sancti Iusti in presentia abbatis domnus Pelagio Muniz de hereditate mea propria que habeo in villa Bornalia portione mea propria que habeo de meo abolario comodo \et/ de ganantia, et est iusta fluuio Boual concurrentem ad aulam Sancti Stephani de Boual, et est portione mea quantum ibi competet inter meos iermanos uel heredes et est per suis terminis antiquis, casales, ortales, pomerias, montes, fontes, exitus ad montem et regressus a villa et quicquid ad prestitum ominis est; do eam pro remedio anime mee et parentum meorum. Quod si aliquis de parte mea uel de extranea ad irrumpendum uenerit uel uenero pariat uobis duplata uel triplata quantum a uobis fuerit meliorata et uobis perpetim abitura.

Facta carta donationis era I^a C^a LX^{La} et quotum XVIII° kalendas ienuarii.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts.

Ego Arias in hac karta donationis manus meas roboro.

Froyla Fernandit qui notuit.

138

1153/05/22.

Diego Ordóñez coa súa muller e Froila Fróilaz cos seus irmáns véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na Amira, en S. Salvador de Torea, por trece soldos.

B.- Tombo, f. 57rv.

Carta de Didaco Ordonii et de uxore sua et de fratribus suis de hereditate de Aamir, \et est de III^a IIII^a de hereditate de Aamir/.

In Dei nomine. Ego Didacus Ordonici et uxor mea \et Froyla Froylaz/ et fratres mei tibi abbati Pelagio Sancti Iusti et omnibus fratribus salutem, amen. Placuit nobis et nostra fuit uoluntas ut faceremus \uobis/ iamdictis kartulam uenditionis de hereditate nostra propria quam habemus in villa Aamir, et est de tercia IIII^a, et iacet sub aula Sancti Sa<l>uatoris de Torea sub monte de Pena inter fluuios de Castrelon et de Bustauoos. Damus uobis atque concedimus uobis quantum ibi nos conuenit inter nostros heredes pro precio quod de uobis accepimus, id est XIII solidos quod nobis et uobis bene complacuit, et de precio apud uos nichil remansit in debito. Ita ut de hodie die et tempore de iure nostro sit ablata et in iure uestro sit donata, habeatis eam usque imperpetuum et faciatis de illa totam quod uestra fuerit uoluntas. Sed si aliquid homo de parte mea uel extranea ad irrumpendum uenerit uel uenerimus quisquis fuerit pariat uobis illam hereditatem duplatam et insuper solidos XXX^a.

Facta kartula uendictionis era I^a C^a LX^{La} I^a et quotum XI kalendas iunii.

Ego Didacus et Froyla in hac // karta manus nostras.

Q. p. f.: Ordonius, ts. Pelagius, ts. Iohannes, ts.

Munio, presbiter, qui notuit et confirmat.

139

1166/05/23.

Cresconio Fróilaz e mailos seus irmáns véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Torea por dous soldos e medio.

B.- Tombo, f. 57v.

Carta de Cresconio Froyle de hereditate de Torea.

In Dei nomine. Ego Cresconius Froylez et omnis uox mea uobis abbati domno Petro Sancti Iusti et congregationi uestre salutem, amen. Placuit mihi pro bona pacis et mea fuit uoluntas ut facerem uobis textum scripture firmitatis et karta uendictionis de hereditate mea propria que habeo de abiorum uel parentum meorum in uilla uocitata Torea quantum ibi habeo uel habere debeo de patre et de fratribus meis totam meam portionem et de fratribus meis integram per suos terminos antiquos kasas, kasales, terras cultas et incultas, arbores, montes, fontes; do eam uobis pro quo accipio a uobis precium, id est solidos II et medium regale monete quod uobis et mihi satis libuit. Ita ut de hodie die de meo iure sit abrasa et in uestro dominio sit tradita; habeatis eam et possideatis, uendatis, donetis, et adque uelle uestrum faciatis imperpetuum. Quod si aliquis homo de mea parte seu de extranea hunc meum factum \ad irrumpendum/ uenerit uel uenero tam ego quam extranei quocumque fuerit pariat ipsa hereditate duplata uel triplata; et uobis perpetim habitura.

Facta carta uendictionis in era I^a CC^a III^a et quotum X^o kalendas iunii.

Ego Cresconius Froylat cum germanos meos in hac karta manus nostre.

Q. p. f.: Cresconius Affonsi, conf. Affonsus Cresconiz, eius pater, conf. Perellon de Louro, conf. Petrus, ts. Iohannes, ts. Martinus, ts.

Petrus, diaconus, qui notuit, conf.

140

1154/06/29.

Sancho Fernández dóalle ó mosteiro de Toxos Outos o que ten nas igrexas de Santiago de Tal e S. Salvador de Torea e nas vilas da Amira e Vilar; a cambio disto recibirá do cenobio durante a súa vida tres tegas de pan.

B.- Tombo, f. 57v.

Carta Sancii Fernandi de parte sue ecclesiarum Sancti Jacobi de Tali et Sancti Saluatoris.

In Dei caritate. Ego Sancius Fernandici volo facere kartulam sicut et facio de omni mea hereditate ad monasterium Sancti Iusti pro animabus patris et matris mee quam habeo in ecclesia Sancti Jacobi vde Tale/ et in Sancto Salvatore de Torea et in villa Aamir et in Villare; istas hereditates do pro remedio anime mee et parentibus meis autem eas habeo de parentibus meis, in uita autem mea dent mihi solum modo talegas tres de pane illi seniores Sancti Iusti; et post meam mortem nichil inde aliud uolo nisi orentur pro me et pro parentibus meis.

Ego Sancius concedo hec omnia. Sed si aliquis hoc irrumperit pariat L^a solidos.

Facta karta era I^a Ca LX^{La} II^a et quotum III° kalendas iulii.

Q. p. f.: Petrus, ts. Martinus, ts. Pelagius, ts.

Munio qui notuit et confirmat.

141

1163/06/22.

Afonso Tuiriguiz e Fernando Afonso dóanlle ó mosteiro de Toxos Outos o que teñen na vila de Torea.

B.- Tombo, f. 57v.

In Dei nomine. Ego Affonsus Tuiriguiz et consanguineus meus Fernandus Adefonsi vobis senioribus Sancti Iusti in Domino Deo eterno salutem, amen. Placuit nobis per bona pacis uoluntatem ut faceremus uobis senioribus kartulam donationis de hereditate nostra propria que habemus de parentibus nostris in loco predicto in uillare de Torea; damus uobis atque concedimus illum nostrum quinionem quantum uobis ibi conuenit, damus eam pro animabus nostris atque omnium parentum nostrorum ut oretis pro nobis ad Dominum; et faciatis de ea que uestra

fuerit uoluntas et ex hodie et tempore de nostro iuri sit abrasa et in uestro iure sit tradita et habeatis eam imperpetuum. Si aliquis homo contra hunc nostrum factum ad irrumpendum uenerit quisquis fuerit pariat uobis illam hereditatem duplatam et insuper solidos C.

Facta carta donationis era I^a CC^a I^a et quotum X^o kalendas iulii.

Nos iam supradicti in hac karta testamenti manus nostre roboramus.

Q. p. f.: Petrus, ts. Nunus, ts. Froyla, ts. Cresconius Adefonsi, conf. Pelagius Adefonsi. conf. Petrus Adefonsi, conf.

Petrus qui notuit et confirmat.

142

1185/01/29.

Pacto feito entre o presbítero Afonso Crescóniz e o mosteiro de Toxos Outos polo cal este lle entrega a súa parte da igrexa de Santiago de Tal ó presbítero durante a súa vida, polo que terá que darlle ó cenobio anualmente dous cuarteiros e tres “dereitos” –na Pascua, Pentecoste e Nadal–. Afonso Crescóniz deixaralle ó mosteiro o que lle corresponde por herdanza, á parte do que gañe, en Tal, Vilar e Torea.

B.- Tombo, f. 58r.

Placitum Alfonsi Cresconii cum abbate super ecclesia Sancti Jacobi de Tali.

Era I^a CC^a/^a XX^a III^a et quotum IIII° kalendas februarii. Ego Adefonsus Cresconii et presbiter vobis domino abbas Sancti Iusti et uestro conuentu facio placitum simul et placitum per scriptum firmissimum in solidos centum roboratum pro ipsa uestra ecclesia de Sancti Jacobi de Tale uestro quinione quam ibi habetis de hodie die aut ibi gadaniar debetis ut teneam eam ex uobis, et faciam de ea seruicium uobis de illa uestrum debitum cum pleiam constitutum est de annuatim rendam uobis quarteiros II^{os} et IIIes directos, I^o in Pascha et alio in Penthecoste et alio in Nat-hale; et teneam eam in mea uita et ad mea mors relinquam uobis in pace et in illa I^a casa et uno celario et una corte, et de ipsa hereditas que est de pater meus in uoce de Tale III^a parte de quantum ibi habeo aut gaanar, et alia que habeo in ecclesia Sancti Saluator et in Torea et in Villar, et in ipsa casa tres armentios et rexellos X et una porca in ipsa hereditate de ipsos villares meos et de meos germanos quia quod uenerit tempus recipiendi sunt ad mors quomodo ad uitam. Si alicui de meos sopri-nos fuerit qui istum debitum meum comple similiter mihi ex eo faciatis et pro aliam inde non dimitatis. Ego Adefonsus, presbiter, ad conuentum Sancti Iusti si mencio-
so fuerit et hoc placitum non compleuerit pariat quod sursum resonat.

Ego Adefonsus, presbiter, vobis conuentui Sancti Iusti in hoc placitum manus nostras.

Q. p. f.: Domno Anarija, ts. et conf. Petrus, ts. Pelagius, ts. Martinus, ts. et conf.

Fernandus qui notuit.

Petrus Cresconii.

143

1221/07/28. Santiago de Compostela.

A monxa Azenda Afonso dóalle ó mosteiro de Toxos Outos un sexto da igrexa de Sta. María de Entíns e dúas nonas da de Santiago de Tal, a cambio do cal o cenobio daralle anualmente unha toga.

B.- Tombo, f. 58rv.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- "Tombo de Toxosoutos...", doc. n.º 49, pp. 211-212.

Carta de Azenda Alfonsi de VI^a ecclesie Sancte Marie de Intinis et de duas nonas Sancti Jacobi de Tali.

In Dei nomine. Propter labentem memorie cursum tutum est ut ea que fuerint scripture tennaci commendentur, vnde ego Azenda Affonsi, monialis, et omnis uox mea grato animo et spontanea uoluntate facio textum scripture firmitatis et cartam donationis imperpetuum ualituram uobis domno Johanni, Dei gratia monasterii Sancti Justi abbati, omnique conuentui monachorum eiusdem loci omnique uoci ipsius monasterii ad honorem omnipotentis Dei et beate Marie semper uirginis et sancti Justi omniumque sanctorum Dei et ob remedium anime mee et patris et mee; ita quod do et concedo uobis VI^{am} vnam integram ecclesie Sancte Marie de Intinis et duas nonas ecclesie Sancti Jacobi de Taly, unam scilicet meam et aliam quam ganauit de \germana mea/ abbatissa domna Maria Affonsi pro alia mea hereditate laicali de Guris quam ipsa uendidit, et dedit mihi istam pro ea in suo capitulo per cartam. Has siquidem supradictas porciones ipsarum ecclesiarum uobis do et concedo cum suis omnibus directuris et adiunctionibus eisdem ecclesiis pertinentibus intus et extra cum casis et casalibus, terras cultis uel incultis, arboribus et plantatibus omnium generum et hereditaturis suis, exitibus et regressibus, montibus et fontibus, pratis et pascuis, fluuiis et riuulis et cum quanto apretuum hominis est per ubicumque inuenire potueritis per suos terminos et diuisiones antiquas. Et uos in uita mea detis mihi annuatim togam unam de uestris panis et post obitum meum oretis pro me. Ab hinc itaque habete, possidete et omne uelle uestrum ex eis facite in secula seculorum, amen.

Siquis tamen propinquus uel extraneus contra hoc meum factum uoluntarium ad infringendum uenire presumpserit quisquis fuerit usque in septimam

generationem sit maledictus et quantum calumpniauerit in duplo uel triplo componat et uobis insuper solidos mille exsoluat; hac tamen carta donationis semper in suo robore permanente.

Facta carta donationis die V^o kalendas augusti sub era M^a CC^a L^a VIII^a.

Ego iamdicta in hac carta donationis quam fieri iussi manus meas. //

Q. p. f.: Johannes Petri. Petrus de Nozeda, conf. Johannes Ferrarius, conf. Pelagius Martiniz, conf. Petrus Martiniz de Campo, conf. Johannes Martini, conf. Affonsus Arie, conf. Martinus Muniz, conf. Petrus Uidal, conf.

Sverius Pelagii, presbiter, compostellanus publicus notarius juratus, scripsit. (*Monogramma*: SVERIVS).

144

1153/—/—.

Afonso Anaz e a sa muller, Adosinda Mendez, cambian co mosteiro de Toxos Outos o que teen nas vilas de Tal, Bornalle e Torea que fora de Argilo Martinez pola herdade que o mosteiro ten en Sta. Maria de Entins por doazón de Paio Anseriquiz e o seu to Xoaqun Queeriquiz.

B.- Tombo, f. 58v.

Carta mutacionis de Affonia (sic) Anayat et uxore sua de hereditate in Tali et in Bornalio et in Torea.

Svb Christi gratia. Ego Adefonsus Anaiaz et uxori mee Adosinda Menidez vobis domnus abbas Pelagius et uestra congregatione Sancti Iusti in Christo salutem, amen. Placuit nobis per bona pacis et nostra fuit uoluntas ut per scriptis faceremus uobis kartam contramutationis de hereditate que habemus de Argilo Martiniz et est in villa Tali et in Bornalio et Torea; damus uobis siue laigario quomodo ecclesiastico siue de abolencia quomodo de ganancia medietate de quantum ibi habet Argilo Martiniz cum uno seruicial populato, et conca<m>b<i>auimus unus cum aliis pro illa de Sancta Maria Gentinis pro illa que fuit de Pelagius Anseriquiz et propter et de tio suo Joacinus Queeriquiz et propter medietate de quantum ibi habuerit /siue/ de habolentia quomodo et de comparancia. Siquis tantum aliquis homo uenerit de parte nostra uel de extranea contra parte uestra ad inrumpendum uenerit uel uenerimus pariat uel pariamus illa hereditate duplata uel triplata.

Facta karta contramutationis era I^a C^a LXI^a I^a.

Ego Adefonsus Anaizi et uxori mee ad uobis seniores Sancti Iusti et impresentia domni abbas Pelagius in hac karta manus nostras.

Q. p. f.: Johanne, ts. Martinus, ts. Pelagius, ts.

145

1154/01/07.

Adosinda Páez dóalle ó mosteiro de Toxos Outos as súas herdades en Tal, Bornalle e Xilvir a cambio de que o cenobio lle dea anualmente unha serie de cousas que se especifican.

B.- Tombo, f. 58v-59r.

Carta de Adosinda Pelaiz de hereditate de Tali et de Bornalio et de Geliuir.

In nomine Dei omnipotentis Patris et Filiique et Spiritus Sancti, amen. Ego Adosinda Pelagii et omnis uox mea tibi domno Pelagio, abbati monasterii Sancti Iusti, et omni congregationi et omni uoci uestre tam presentibus quam futuris facio kartam et testamentum in omni salute et corporis ualitudine nullo ominum imperio coacta sed spontanea et placida mente pro peccatis meis et pro remedio anime mee meorumque parentum de porcionibus mearum hereditatum que habeo ex successionem meorum auorum siue de ganantia et ut uos me contineatis in hoc mundo dum uiuero, scilicet ut mihi detis pellem cordariam in presenti et per unumquemque annum quarteyros II^{os} de pane et saiam uel ceramem de grisem et adiuuetis me semper excaseis butiro, piscibus et cetera. Hereditates autem uobis quas do et concedo hec sunt, scilicet quantum habeo in Tali et in Bornalio quantum habuit ibi pater meus Pelagius Iohannis et mater mea Ardilo Nazanzi tam ex auolencia quam ex ganancia, et est medietas integra ex ambobus sicut sortita sum eas per medium cum alia mea germana Truilli Pelagii unde ipsa habuit aliam medietatem sicut ea habuimus in a era et in alio loco, meam hereditatem de Geluir que est in Noia quam comparauit cum marito meo Johanne Muniz cognamento Caluo que fuit de Enego Guimaraz, et est media de una nona, quod mihi et uobis bene complacuit. Ita ea uobis ab integro do et concedo cum omnibus suis iacenciis ubicumque ea potueritis inuenire ut ab hodie die de iure meo sit abblasa et in uestro dominio tradita detis, donetis, uendatis, possideatis uelle uestrum ex ea faciatis. Quod si quis ex mea parte uel ex extranea hoc spontaneum meum factum contradicere temptauerit sit maledictus et excommunicatus et cum maledictis in inferno dampnatus et pro ausu temeritatis a parte monasterii solidos C^m exsoluat et hereditates duplet; et kartam istam robur // semper obtineat.

Facta carta donationis et testamenti in era I^a C^a LX^{La} II^a et quotum VII° idus januarii.

Ego Adosinda Pelagii sicut fieri iussi ita propriis manibus roboro.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Ordonius, ts. Cresconius, presbiter, conf. Fernandus, presbiter, conf. Anaia Carnote, conf. Martinus Muniz, conf.

Martinus, presbiter, scripsit.

146

1222/03/10.

Paio e María Pérez e María e Mariña Páez doanlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa parte na igrexa de Santiago de Tal, e reciben “pro robore” do cenobio dez soldos.

B.- Tombo, f. 59r.

Carta de Pelagio Petri et de Maria Petri et de alia Maria Pelagii et Marina Pelagii de ecclesia de Tali scilicet III^a de vna nona.

In Dei nomine. Ego Pelagius Petri et Maria Petri, soror eius, et Maria Pelagii et Marina Pelagii vobis donno Johani Tudini, monasterii Sancti Justi abbati, et omni conuentui eiusdem monasterii presenti quidem et futuro in Domino Deo eternam salutem, amen. Placuit nobis per bonam pacem et nostra fuit uoluntas ut faceremus uobis iamdictis spontaneum testamentum et cartam donacionis et scripturam firmitatis imperpetuum ualituram de omnibus nostris portionibus quas habemus uel habere debemus in ecclesia Sancti Jacobi de Tali, et est ipsa nostra porcio una III^a integra de nona ipsius ecclesie que sita est infra ripam maris et montem de Tali; donamus itaque atque concedimus monasterio Sancti Justi et omnibus ibidem Deo seruientibus portiones nostras sicut iam diximus que simul faciunt una tertia de nona predictae ecclesie pro remedio animarum nostrarum et parentum nostrorum/, et in robore accepimus de uobis solidos X et promissionem continue orationis post obitum nostrum. Habeatis igitur portiones nostras supradictae ecclesie cum omnibus que ad ipsam ecclesiam pertinent uel pertinere debent ubicumque uox ipsius ecclesie intus uel foris pertingit uel pertingere debet per sua loca et tempore antiquo terminos difinitos; et possideatis illas iure hereditario imperpetuum, amen. Siquis igitur ex parte nostra uel extranea hoc nostrum spontaneum factum ad remedium animarum nostrarum testamentum in irritum reuocare presumpserit sit maledictus, amen, et insuper uoci regis CCCC solidos persoluat; testamento semper in suo robore permanente.

Nos supradicti in hoc testamento et carta donationis manus nostras roboramus.

Facto testamento sub era I^a CC^a LX^a et quotum VI idus martii.

Qui presentes: Domnus abbas Johannes Tudini, conf. Cellarius Johannes Gundisalui, conf. Johannes Pelagii, conuersus, conf. Cresconius Pelagii de Tali, conf. Petrus Uellaz de Taras, conf. Et alii multi qui audierunt, conf.

Petrus Pelagii de Ezenio qui notuit, conf.

147

1211/08/18.

Martiño Arias dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa porción na igrexa de Santiago de Tal e toda a herdade que ten nas vilas de Crespos e Lantarou e na freguesía de S. Pedro de Outes.

B.- Tombo, f. 59rv.

Carta de Martino Arie de ecclesia de Tali et hereditate de Crespos et de Nantarou.

In nomine sancte et diuidue Trinitatis. Ego Martinus Arie in remedio anime mee et parentum meorum pro Dei amore et sanctorum omnium grato animo et spontanea uoluntate facio testamentum et kartulam donationis imperpetuum ualituram uobis domno Petro, monasterii Sancti Iusti abbati, et omnibus fratribus tam presentibus quam futuris ibidem commorantibus de tota portione mea de ecclesia Sancti Jacobi de Tali et de portione germani mei Froyle Pelagii quam ego habeo pro hereditate mea de Ualadares, quam ipse Froyla habet in concambia, et de tota mea hereditate que mihi euenit inter meos germanos in territorio Celticos in loco certo in uilla que uocitant Crispos et in villa de Nantarou de Iuso et de Suso quanto ibi habeo uel habere debeo in tota filigresia Sancti Petri de Octis. Ista igitur porciones predictae ecclesie Sancti Jacobi de Tali et istam hereditatem quam ego habeo uel habere debeo in predictas villas de Nantarou de Iuso et de Suso et tota uoce quam ego habeo in filigresia Sancti Petri de Octis, casas, casais, ortais, exitus, villas, intus uel foribus cum quantum aprestituum hominis est per suos terminos et loca antiqua dono et concedo uobis et monasterio uestro ubi iam olim habitum religionis suscepit. Habeatis igitur uos ipsos quiniones predictae ecclesie Sancti Jacobi de // Tali et predictam hereditate de Crespos et in Nantarou Iuso et Suso; possideatis uos et omnis posteritas uestra in secula seculora.

Facta carta testamentum in era M^a CC^a XL^a VIII^a et quotum XV° kalendas septembris.

Siquis autem de parte mea uel de extranea contra hoc factum meum ad irrumpendum uenerit sit maledictus usque in septimam generationem et pariat in duplo ipsas hereditates quantum calumpniauerit et insuper solidos C; hoc scripto semper in suo robore permanente.

Ego predictus Martinus Arie in hoc scripto quod fieri iussi manus roboro.

Q. p. f.: Johannes Arie, presbiter da Balsa, ts. Arias Aluitiz, miles, ts. Petrus Malufas, presbiter, ts. Pelagius Petri, ts. Prioror (sic) Johannes Tudini, ts. Petrus Uilanus, ts. Dominicus, cantor, ts. Petrus Petri, ts.

Ego Martinus Arie notuit.

148

1176/09/21.

Mandas testamentarias de Xoán Páez.

B.- Tombo, f. 59v.

Testamentum Johanni Pelagii de XII^a ecclesie Sancti Jacobi de Tali et de aliis hereditatibus in ipsa filigresia.

Era I^a CC^a XIII^a et quotum XI° kalendas octobris. Hec est ordinatio quam ordino ego Johannes Pelagii infirmitate mea quatinus si obiero omnia mea ordinata remaneant. In primis mando me uiuum deferre ad monasterium Sancti Justi vt uiuus et mortuus ibi iam semper permaneant. Et mando ibi mecum XII^{am} integram de tota illa ecclesia Sancti Jacobi de Tali, et in ipsa villa Tali vnum seruicialem populatum cum duobus bobus et cum una uacca integra et media et cum uno iouenco bono et cum rexellis XVIII° et cum una porca cum suis filiis et cum uno barco cum suo rete et linis et amis et remis et tota perfia de casa cum quibus domus continetur et unam archam bonam et cetera. Item si hec omnia domnus Alfonsus reddiderit ad Sanctum Iustum \pro anima mea/ illud quod pro eo amisi habeat III^a de mea hereditate, quod si non fecerit habeat Sanctum Iustum meam hereditatem pactatam. Item mando quod germanus meus Froyla recipiat omnia debita mea \et det ex ea solidos XXX Pelagio Caluo/ et soluat illa hereditas Sancti Justi, et cetera. Quod si aliquis ex mea parte uel extranea contra hoc meum factum ad irrumpendum uenerit quisquis fuerit sit maledictus et excommunicatus et cum Iuda traditore luat penas inferni et insuper pariat solidos mille; et hoc factum in suo robore permaneat.

Q. p. f.: Pelagius, ts. Petrus, ts. Johannes, ts. Dompnus Stephanus, presbiter, conf. Ordonius, presbiter, conf. Adefonsus, presbiter, conf. Froyla Pelagii, conf. Munio, presbiter, qui notuit et conf.

149

1214/05/01.

Mandas testamentarias de Mariña Crescóniz.

B.- Tombo, f. 59v.

Testamentum Marie Cresconii de tota sua hereditate ubicumque sit \et in Coruydo/.

Ego Marina Cresconii in mea infirmitate posita mando totam meam hereditatem quam habeo ex parte patris mei Cresconii Froyle in Tali ad Sanctum Iustum; Alfonsus, ecclesie Sancti Iacobi de Tali presbiter et tius meus, primus curmanus patris mei, et habet omnes kartulas eiusdem hereditatis. Istam hereditatem habeo iam quitam sine germanis meis preter unam meam soprinam filiam fratris mei Petri Cresconii; alii enim fratres mei iam suam partem eiusdem hereditatis expendiderunt. In Curuidu habeo hereditatem bonam ex parte matris mee Eldoncice Ueremudiz, filia Ueremudi Gundisalui de Ardileyro et Marine Fernandi, et hanc hereditatem tenet de me Petrus Frater, clericus Sancti Johannis de Lousame, qui est consanguineus meus. Quinque solidos mando ad Sanctum Iustum uel IIII^{am} unius jouenqi.

Era I^a CC^a L^a II^a et quotum kalendas maii.

Hec omnia mando ad Sanctum Iustum pro anima mea et parentum meorum.

150

1202/10/08.

Mandas testamentarias de Xon Arias "Dente".

B.- Tombo, ff. 59v-60r.

Testamentum Johannis Arie dicti Dente.

Hec est ordinatio quam ordino ego Johannes Arie dictus Dente positus in infirmitate graui vnde si mortuus fuero omnia mea ordinata remaneant. Im primis mando corpus meum sepeliri in monasterio Sancti Iusti; et mando ibi // mecum III^{or} boues et IIIes vaccas cum filiis et meum caballum cum sella et cum freno, et mando ibi mecum meum quinionem de ecclesia de Sanct Jacobo de Tali; ad uestariam vnam jouencam pregnatam. Siquis autem hoc meum factum ex mea parte uel extranea irrumpere temptauerit sit maledictus usque in septimam generationem et insuper pulsanti uocem regis pariat solidos D; et hoc meum factum semper firmum obtineat robur.

Facta mandatione sub era I^a CC^a X^{La} et quotum VIII° idus octobris.

Q. p. f.: Johannes Ruderici, prior Sancti Iusti, ts. Martinus Pelagii, presbiter, ts. Petrus Petri, diaconus, ts. Johannes Uitica, presbiter, conf. Petrus Anayaz, miles, conf. Arias Fatuus de Aiantarou, conf.

Petrus Petri, accolitus, qui notuit per mandatum de Martino Arie et supradictorum bonorum hominum, et confirmat.

151

1158/12/07.

O presbítero Estevo Rei dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade en Bornalle e recibe do cenobio unha poldra.

B.- Tombo, f. 60r.

Carta de Stephano Rege de hereditate de Bornalio.

In nomine sancte et indiuidue Trinitatis, et cetera. Idcirco Stephanus, ego qui cognomine uocor Rex, facio textum scripture et cartam firme roboris de hereditate mea propria que habeo et est in villa que uocatur Bornallo territorio Carnote, et est secus litus maris concurrrens ecclesie Sancti Stephani que uocitata est sub cognomine ipsius mee hereditatis. Ita ego eam do primum Dei propter amorem et propter anime mee meorumque parentum remedium de inde ut si mihi \a/uenerit ut uelim uenire ad ordinem huio (sic) cenobio ut me colligant tamen uestiam me meis propriis rebus et sic me colligant interim contingant et aiuent ubi mihi profuerit et pro bene uiderint ante ordinem si mors me rapuerit me in mente habeant sicut unus ex familiaribus monasterii; et pro presenti proficuo quod datis scilicet puldra una buna; amodo concedo concedo hereditatem supradictam cum iure quod habeo uel habere deo intus et extra cum omnibus debitis ipsius hereditatis more antiquo et concedo eam in presencia domni abbatis Arie qui super ad est et prioris Petri qui cognomentum habet patris sui, scilicet Caluus, aliorumque multorum quorum longum est enarrare. Siquis uenerit contra hoc testamentum quod ego propria uoluntate facere iussi fieri primum sit maledictus illa maleditione qua Deus in fine mundi maledicturus est inimicis suis et in qui ex contrariauerit eam priuetur a corpore et sanguine Domini et ab introitu sancte matris Ecclesie et nullus ei societur societate Christianitatis nec detur ulla bona uoluntas donec re integretur illa hereditas monasterio uel cessauerit calumpniare eam et hec scriptura semper firmiter obtineat robur.

Facta carta ueritatis et textum firmitatis sub era M^a C^a LX^{la} VI^a et quotum VII idus decembris.

Ego Stephanus, presbiter, cognomine Rex, in hac carta ueritatis quod fieri iussi propriis eam manibus roboro.

Q. p. f., hec sunt nomina eorum: Abbas domnus Johannes Antealtarium aderat et conf. Arias Munionides, conf. Afonsus Anaides in ipso cenobio tunc erat et audiuit et conf. Petrus, ts. Pelagius, ts. Froyla, ts.

Arias qui notuit.

152

1152/02/12*.

Mandas testamentarias de Aloito Martínez.

B.- Tombo, f. 60r.

* Observacións: A data deste documento non se corresponde co mandato do abade don Arias, que se desenvolve entre 1156 e 1165, co que a data da súa confección debe ser posterior.

Testamentum Aloyti Martini de hereditate de Vanio.

Era I^a C^a LX^{la} et quotum IIe idus februarii. Ego Aloitus Martines iacens in mea infirmitate trainere, et cetera. In primis concedo me ad ordinem sancti Benedicti in cenobii Sancti Iusti sub manu abbatis Arie. Et mando ad domnum Afonsum I marco et una equa; et ad meam criatam media de illa hereditate de Uanio, et media ad Sanctum Iustum, et cetera. Et mando mecum ad Sanctum Iustum tercia ex omnibus meis rebus quam uisum sum habere excepta mea hereditate et III^a meis filiis et III^a mee mulieri.

Ego Aloytus Matiz in hac mandatione manus meas roboro.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Martinus, ts.

Arias, qui notuit.

153

—/—/—

Mandas testamentarias de Martiño Anáz.

B.- Tombo, f. 60v.

Testamentum de Martino Anayaz.

Hec est ordinatio que ego Martino Aniaz ordinavi in mea infirmitate timeo ne subito mors mea surripiat et res mea inordinata remaneat. Jubeo corpus meum sepelire in monasterio Sancti Iusti per manus magistro meo domno Stephano et de meo patre; iubeo ibi mecum tres seruiciales cum populancia, vno in villa uocitata \Coronio/ qui tenet Martino Pelaici in pignore por solidos L, vno in Rouo-redo et alio in Umaio, medios de ambos istos seruiciales tenet Afonso Martini in pignore de L^a solidos et mea diuida qui me debet a dare Petro Suariz XLV solidos.

Mando dare istos denarios in manu de meo patre quando ille habuerit istos denarios in sua manu habuerit pacaui inde Affonso Martinçi XXII solidos, a Iohanne Martinci XIII solidos, a moler de Pelagio Cachino X solidos.

154

1201/11/24.

Mandas testamentarias do presbítero Diego Díaz.

B.- Tombo, f. 60v.

Testamentum de Didaco Didaci, presbitero, de ecclesia de Esteyro.

Era M^a CC^a XXX^a VIII^a et quotum VIII° kalendas decenbris. Hec est ordinatio que ordino ego Didacus Didaci, presbiter, in mea infirmitate ut post obitum meum omnia mea remaneant ordinata. In primis mando corpus meum ad monasterium Sancti Iusti, et mando ibi mecum meum quinionem et de meo sobrino Petro Gusendit de ecclesia de Sancta Marina de Esteyro et de Toreia et de Abelaria et taleygas V^c de pane et solidos V et unam archam. Mando meo magistro Didaco Iohannis, presbitero, meum lectum cum totis suis pannis, et cetera. Et mando quantum restat de meo ganato et de meo habere sine mandatione ut habeat totum Didacus Iohannis, presbiter, et oret pro anima mea. Sed si aliquis de mea parte uel de extranea istam meam ordinationem irrumpere uoluerit sit maledictus et excommunicatus et non habeat partem in regno et pariat solidos C^m; et mea ordinatio stet semper in suo robore.

Q. p. f.: Johannes, ts. Petrus, ts. Pelagius, ts. Michael Goterrez, archipresbiter, conf. Didacus Muniz, clericus, conf. Johannes Aluitiz, conf. Petrus Arias, conf. Didacus Iohannis, presbiter, conf.

Ego Didacus Iohannis, presbiter, mando meum quinionem de Sancta Marina de Esteyro et de Toreya et de Abeleyra ad Sanctum Iustum pro anima mea. Petrus, presbiter, qui notuit.

155

1147/05/08.

Mandas testamentarias de Pedro Sarracinz.

B.- Tombo, f. 60v.

Testamentum de Petro Sarracinz.

Era Mª C^a LXXX^a V^a et quatum VIII° idus maii. Petrus Sarrazinz mandat duas seruicias ad monasterium Sancti Iusti in Carnota, vnam in Pineyro et aliam in Louredu. Ad meo germano Munio Sarrazinzi et ad suum soprinum Fernandum, porcionem meam de Esteiru ut teneant eam in uita sua et ad mortem remadeant eam ad Sanctum Iustum. Duos seruiciales de Sananes teneant eos seniores Sancti Iusti, et si ille mortuus fuerit redeuit \de/ eam debitas quas debet redere, et si talis fuerit de germanos meos qui eam uoluerit comparare de ocos, dent eis primum quam ad alium hominem, et cetera. Vnum iugum de boues et duas porcas teneant eas seniores de Sancto Iusto et soluent inde debitas quas superius diximus, et cetera. Item si uenerint unas bestias meas, dent inde unam ad monasterium de Antealtaria et si inde remanserit ad monasterium Sancti Iusti, et cetera. Ad meas debitas soluendas de suum quinionem de Oconio et meum quinionem de casa Sancti Iacobi ad Sanctum Iustum.

156

1160/02/23.

Os irmáns Pedro e Lucio Arias vénenlle ó mosteiro de Toxos Outos o que teñen na vila de Vara, en S. Cosme de Outeiro, por dúas marcas de prata e mais oitenta soldos.

B.- Tombo, ff. 60v-61r.

Carta de Petro Arie et de fratre suo Lucius Arie de hereditate de Vara.

Hoc statuerunt ueteres patres ut nos posterii, et cetera. Ideo ego Petrus Arias una cum fratre meo Lucius Arias vobis abbati donpno Arie Sancti Iusti omni- que conuentui ipsius loci facimus cartam uenditionis de hereditate nostra // propria quam habemus ex parte nostri patris Arias Lucius, et ipse habuit eam de matre sua Geloyra Froylat; et hec hereditas est in terra Gentinis in honore opidi Sancti Georgii prope litus Tamaris, sub aula Sancti Cosme et Damiani, in villa uulgata Uara que est inter villam Sarantes et villam Alueydam. Damus ibi uobis in ipsa iamdicta uilla quantum habuit uel habere debuit noster supradictus pater ubi\que/ eam inuenire poteritis per terminos et loca antiqua ad eam pertinentia. Et hoc quare quia pagatis nos placabile precio et est cognitum et uolumus vt semper sit cognitu sit quia coram multis bonis hominibus factum fuit. Ipsa hereditas iam dudum iacebat in pignore pro duabus marchis ex quibus eam traxistis et insuper dedistis nobis LXXX^a solidos bonorum denariorum monete regis domni Fernandi a modo uos eam habeatis et iure hereditario possideatis. Nos suspectam non habemus ut aliquis ueniat ad caluniandum tempore in aliquo uos propter eam tamen solet contingere,

sed si forte auenerit ut ex nostris uel de extraneis uenerit aliquando ad conrumpendum nos pagemus eos et auferamus eos a uobis, si autem non uenerimus pagare illos calumpniatores et uobis non concederimus illam hereditatem duplemus monasterio uel eius uoci omne supradictum precium scilicet illa dua marcha et illos LXXX solidos et calumpniatores non sic recedant immunes duplent quicquid calumpnauerint; et hec carta semper sane obtineat robur.

Facta est carta uendicionis VII kalendas martii sub era I^a C^a LX^{La} VIII^a.

Nos super nominati Petrus et Lucius in hac carta uendicionis manus nostras roboramus.

Qui presentes fuerunt hi sunt: Petrus, ts. Froyla, ts. Martinus, ts. Didacus, conf. Petrus, conf. Gudesteus, conf.

Arias qui notuit et conf.

Ego Petrus Arias sic uendidi meum quinionem quomodo fratris mei Froyla Aras et sic roboro in hac carta pro me et quomodo propter illum.

157

1225/08/25.

Raimundo Pérez vendelle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Lagoa, en S. Cosme de Outeiro, por vinte soldos.

B.- Tombo, f. 61r.

Carta de Ramundo Petri de hereditate de Lagoa.

In Dei nomine, amen. Ego Regemundo Petri et omnis <uox> mea uobis abbas do<m>no Johanne de Sancti Justi et conuentum eiusdem monasterii tam presentibus quam futuris in Deo eternam salutem, amen. Placuit mihi per bona pacis et mea est uoluntas ut facerem uobis kartam uendicionis de hereditate mea propria que habeo de parte pater meus in terra Ientinis sub monte Tremuzo, discurrente ribulo Tamar, concurrente ad aula Sancti Cosme, villa nominata qui dicent Lagoa. Vendo uobis quanto ibi habeo uel habere debeo, et est de media de una seruicialia facient inde IIII^{or}; uendo uobis inde una quarta cum casas, cum casales, cum ortales, cum arbores, cum quantum ad ipsa hereditate pertinet uel cum totis suis directuris pro precium, id est solidos XX, tam de precio quam de robore que nobis et tibi bene complacuit, et de precio nichil remansit in debitum; habeatis eam firmiter et omnis posteritas uestra et faciatis ex ea que uestra fuerit uoluntas euo perheni secula cuncta. Siquis tamen, quod fieri non credo, aliquis homo de mea parte uel extranea ad irrumpendum uenerit uel uenerimus quisquis fuerit pariat ipsa hereditate duplata uel triplata aut quantam fuerit melioratam.

Sub era M^a CC^a LX^a III et quotum VIII° kalendas septembris.

Ego Regimundo Petri et omnis uox mea vobis abbas domno Johanne \de Sancti Justi/ et conuentum eiusdem monasterii in hac carta manus meas roboro.

Q. p. f.: Petrus, presbiter de Sancto Cosme, conf. Dominicus Petri, clerico, conf. Martino Petri de Lagona, conf. Domno Petro Caluo, frater, conf. Martinus Martini de Lagoa, conf. Petrus Petri dictus Facham, conf.

Martinus, qui notuit et conf. (*Signum*).

158

1161/01/31.

Afonso Fróilaz e a súa muller, Eldara Pérez, cos seus fillos véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos a herdade que teñen na vila de Albeida, en S. Cosme de Outeiro, por tres marcas e media de prata.

B.- Tombo, f. 61v.

Carta de Alfonso Froyle et de vxore et filiis suis de hereditate de Aluey[da].

Quoniam ea qui comparantur aut uenduntur siue donantur rectum est ut scriptura notificentur et etiam coram testibus confirmentur. Idcirco ego Afonsus Froylaz et uxor mea Elduara Petriz cum filiis nostris vobis abbati domni Arie monasterii Sancti Justi omnique conuentu uestro facimus cartam uenditionis de hereditate nostra quam habemus in villa que uocitant Alueyda, et est in terra Gentinis concurrens ecclesie Sancti Cosmetis, discurrens ribulo Tamaris. Damus ibi quantum habemus uel habere debemus per terminos et loca sua antiqua que ad eam pertinent, scilicet per ubi disiungit se de villa de Uara et de alia parte per ubi distant de Ratis, et est nominatum quinionem de quanta ibi habuit pater meus Froyla Afonsit quarta integra cum omnibus suis directuris; et hoc non donatiue sed pro precio quod de uobis accepimus, id est tres marcas et media fini argenti, et hoc placui<t> nobis et uos pacifice dedistis. A modo uos eam habeatis et jure hereditario possideatis uendendi, donandi quicquid uoluntati uestre auenerit liberam potestatem habeatis usque in finem temporum. Siquis, quod non putamus ut sit quatinus, aliquis homo de nostra parte uel de alia aliqua contra hanc cartam uenerit quisquis fuerit propter ausum duplet hanc hereditatem et insuper ad partem monasterii VII marca puri argenti; et hec carte semper sane obtineat robur.

Facta est hoc series scripture sub era I^a C^a LX^{La} VIII^a et quodum IIe kalende februarii.

Nos super nominati uidelicet Alfonsus Froylez et uxor mea Elduara Petriz cum filiis nostris in karta manus nostras.

Q. p. f. hic sunt: Pelagius, ts. Froyla, ts. Petrus, ts. Cresconius, conf. Pelagius, conf. Petrus, conf.

Arias qui notuit.

159

1204/03/01.

Pedro Fróilaz “Corvo” véndelle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Magrio e unhas leiras en Albeida, en S. Cosme de Outeiro, por trinta soldos.

B.- Tombo, f. 61v.

Carta de Petro Froyle dictus Coruo de hereditate de Magrio.

In Dei nomine. Ego Petrus Froyle dictus Coruus tibi domno Petro, abbati monasterii Sancti Justi, et uniuerso conuentui ipsius monasterii, salutem. Placuit mihi et mea fuit uoluntas ut facerem uobis kartulam uenditionis de hereditate mea propria quam habeo in terra de Intinis sub monte Petroso, iuxta fluuium de Viogio et Tamar, discurrente ad ecclesiam Sancti Cosme et Damiani, in villa propria que uocant Magrio pro precio quod de uobis recepi solidos XXX^a, et de precio apud uos nichil remansit in debitum. Vendo etiam uobis leyram de Spineyra et aliam de Archa quas ganauit de Martino Saluadorit et de Maria Saluadoriz in uilla de Alueyda insimul pro supradicto precio. Et siquis hoc meum factum irrumpere temptauerit ex mea parte uel aliena pariat uoci regis has hereditates duplatas uel triplatas et sit maledictus imperpetuum.

Facta carta uendicionis sub era I^a CC^a XL^a II^a et quotum kalendas marcii.

Ego supradictus Petrus Froyle dictus Coruus et uxor mea et omnes filii mei in hanc kartulam manus nostras roboramus.

Qui presentes fuerunt:

1^a columna:

Martinus, ts. Petrus, ts. Johannes, ts.

2^a columna:

Petrus Caluus, presbiter, in cuius manus fuit roborata et confirmata. Afonsus Pelagii, conf. Petrus Pelagii, conf. Arias Concheyro, conf. Pelagius Albertiz, conf. Et multi fratres Sancti Justi qui uiderunt et audierunt et conf. Et omnes filii ecclesie Sancti Cosme et Damiani qui uiderunt et audierunt et confirmant.

Petrus Petri qui notuit et confirmat.

160

1186/04/14.

Eldara Pez dóalle  mosteiro de Toxos Outos a sa herdade na vila de Albeida, en S. Cosme de Outeiro, e a cambio o cenobio daralle  dona unha casa na que vivir e mais cinco soldos “pro robore”.

B.- Tombo, ff. 61v-62r.

Carta de Eldara Pelaiz de hereditate de Alueyda.

In Dei nomine. Ego Eldara Pelayz vobis domino abbati Petro monasterii Sancti Iusti et cunctis fratribus eiusdem loci in Domino salutem. Placuit mihi ut pro Dei amore et pro anima mea facerem vobis cartam testamenti imperpetuum ualituram de illa mea hereditate quam in uilla de Alueyda habeo de matre mea iuxta fluuium Tamaris sub aula Sancti Cosme. Dono itaque vobis atque concedo totam meam hereditatem integram quam habeo // in ipsa uilla Alueida cum tota sua uoce et directura et proficuo que ad ipsam hereditatem pertinent, et est IIII^a de tota illa hereditate que fuit de auia mea Eldara Gaendez, et uos oretis cum obiero pro anima mea et dum uixerō detis mihi unam domum in qua me contineam secundum mandatum uestrum et uos faciatis de ipsa hereditate quod uobis placuerit. Sed si aliquis de parte mea uel extranea eam uobis calumpniauerit pariat uobis ipsam hereditatem duplatam et insuper solidos LX^a; et hoc scriptura semper sit firma.

Facta carta testamenti era I^a CC^a XX^a IIII^a et quotum XVIII kalendas maii.

Ego Eldara Pelaiz in hac scriptura manus meas.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Didacus, ts. Martinus, presbiter, conf. Didacus, presbiter, conf. Ordonius, presbiter, conf.

Et pro robore datis michi solidos V.

Munio, presbiter, qui notuit et conf.

161

1184/11/25.

Guntrade Pérez e o seu marido, Martiño Salvadórez, que queren ir  Terra de Campos en peregrinación co seu fillo, dixanlle a Xon Pérez “Furtado”, irmn de Guntrade, a herdade que esta recibira en arras do seu marido na vila de Albeida, para que, no caso de que non volvesen de Castela, a doase  mosteiro de Toxos Outos.

B.- Tombo, f. 62r.

Testamentum de Guntrode Petri de hereditate de Alueyda.

Era I^a CC^a XX^a II^a et quotum VII° kalendas decenbris. Ego Guntrode Petriz et uir meus Martinus Saluadoriz, uolentes pergere in terram de Campos ut peregrinemur in ea cum filio nostro, insimul mandamus tibi germano meo Iohanni Petriz dicto Furtado illam hereditatem meam quam mihi Guntrode Petri dedit iste uir meus Martinus Saluadoriz, in arras in villa Alueyda sicut in sua carta resonat, quam diuidebam per medium cum sua germana Maria Saluadoriz, ut teneas eam de meo dato tali pacto ut si illuc mortua fuero des ipsam hereditatem integram ad monasterium Sancti Iusti pro anima mea et de uiro meo qui hoc mecum concedit; et des istam mandationem meam ad ipsum monasterium cum illa karta que est de ipsas meas arras ut habeant per quod eam defendant. Quod si aliquis homo eam calumpniauerit pariat eam duplatam et insuper solidos C; hoc cum meum datum semper in suo robore permaneat.

Ego Guntrode Petriz et uir meus Martinus Saluadoriz hanc mandationem confirmamus.

Presentibus his testibus qui presentes fuerunt: Martinus, ts. Arias, ts. Pelagius, ts. Froyla Martiz, conf. Guntado Martinci, conf. Petrus Aras, conf. Johannes Rapado, conf. Martinus Monachus de Sancto Cosme, conf., in cuius manus fuit roborata.

Froyla Petriz, clericus, qui notuit per mandatum de Martino Monaco in cuius manu fuit roborata.

162

1244/04/07. Santiago de Compostela.

Martino Pérez de Nora véndelle  mosteiro de Toxos Outos a metade de todo o que seu pai tina na vila de Albeida, en S. Cosme de Outeiro, por quince soldos leoneses.

B.- Tombo, f. 62rv.

Carta de Martino de Nora de hereditate de Alueyda.

In nomine Domini, amen. Notum sit omnibus quod ego Martinus Petri dictus de Nora, filius quondam Petri Iohannis Rapati de Alueyda, et omnis uox mea grato animo et spontanea uoluntate vendo et firmiter concedo vobis domno Petro Gasco, cellarario monasterii Sancti Iusti de Togis Altis, comparanti ad opus ipsius monasterii Sancti Iusti et nomine suo omnique uoci eiusdem monasterii, medieta-tem de quanta hereditate dictus pater meus habebat in Alueyda in filigresia Sancti

Cosme de Outeyro. Vendo inquam pro solidos XV^{ti} legionensis. Hanc igitur predictam hereditatem quam uobis uendo predictum monasterium et uox sua integre habeat et pacifice possideat cum omnibus suis directuris ad eam pertinentibus per suos terminos et diuisiones antiquas ubicumque fuerint; ita quod omne uelle suum de eis imperpetuum faciat quia nec de precio neque de robore penes uos remansit aliquid persoluendum. Siquis contra hanc uenditionem meam ad irrumpendum uenerit pectet predicto monasterio uel uoci sue solidos XXX forte monete; carta et uenditione nichilominus in suo robore permanentibus.

Facta carta VII° idus aprilis sub era M^a CC^a LXXX^a II^a.

Ego iamdictus in hac carta manus meas.

Q. p. f.: Petrus Martini, prior predicti monasterii. Johannes Laurencii, campsor, ciuis compostellanus. Arias Petri de Sancto Stephano de Abelana. Fernandus Nuniz, filius Nuni Pelagii dicti Ueliti. Johannes Iohannis // dictus de Gandara.

Ego Petrus Didaci, notarius concilii compostellani juratus, interfui et confirmo, et de mandato meo infrascriptus Dominicus Petri scripsit. (*Monogramma*: PETRVS).

Ego Dominicus Petri de mandato Petrus Didaci, notarius concilii compostellani jurati, interfui et scripsi.

163

1155/04/06.

Truilli Arias e o seu fillo Martino Gudesteiz vndenlle  mosteiro de Toxos Outos a sua herdade en Suevos, en Sta. Mara de Coiro, por catro marcas de prata.

B.- Tombo, f. 62v.

Carta de Truylly Arie et de filio suo Martino Gudesteicy de hereditate de Soeuos.

Scriptum quippe habemus quia pro memoria emptorum adibenda sunt testimonia scripturarum, vnde ego Truilli Arie cum filio meo Martino Gudesteicy et omnis uox nostra toto corde et ilari uoluntate uobis abbati donno Pelagio monasterii Sancti Iusti et monacis eiusdem loci tam presentibus quam futuris et uestre uoci facimus textum scripture firmitatis et kartulam uenditionis de hereditate nostra propria quam habemus in villa Soeuos ex parte abolentie nostre, territorio Celtigos, concurrentes ad ecclesiam Sante Marie de Cautio inter duos ribulos, uidelicet de Carnota et de Cendone. Nunc autem iamdicta villa Soeuos damus et uendimus uobis V^a parte ab omni integritate uidelicet quantum ibi habemus cum domibus et casalibus bene populatam cum omnibus suis directuris et appendiciis atque plan-

tatus seu omnibus generibus arboribus quibus ad eandem hereditatem conueniunt uel conuenire debent ab antiquis diebus usque huc seu et amplius per sua termina et loca antiqua pro ubi eam inuenire potueritis intus et extra. Ab hinc in antea damus et concedimus eam uobis pro precio uidelicet marcas IIII^{or} argenti boni quibus nunc de ea a uobis recepimus in concilio et rogo et robore quod nobis et uobis complacuit, et de precio apud uos ad soluendum nichil remansit; ab hac die et tempore de iure nostro et uoce sit remota uestroque iuri et dominio sit tradita et confirmata, lucremini eam, possidete, uendite quicquid uolueritis ex ea facite usque imperpetuum quocumque, potens uel inpotens, ecclesiastica, seculari sue persone hoc scriptum cum deliberatione factum ad irrumpendum surrexerit uel surrexerimus qualiscumque fuerit parti uestre et uoci marcas VIII° boni argenti pariat et quod in calumpnia miserit dupliciter componat; et hec scriptura uere facta pro secula cu<n>cta maneat firma.

Facta carta uendicionis VIII° idus aprilis, era M^a C^a LX^{la} III^a.

Ego iamdicta Truilli Aque cum filio meo Martino Gudesteici et uox nostra in hac carta uenditionis manus nostras.

Q. p. f.: Johannes, ts. Pelagius, ts. Petrus, ts. Adefonsus Perna, conf. Didacus Capra, conf. Petrus Faua, conf. Martinus Baluga, conf.

Robur Truilli Arie.

Petrus Uilanus, ecclesie Sancti Felicis clericus, notuit et confirmat.

Robur Martini Gudesteici.

164

1195/11/17.

Paio Arias "Xen" e a súa muller, Elvira Muñiz, véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos a herdade que teñen na vila de Suevos, en Sta. María de Coiro, por un bo cabalo aparelado e sesenta soldos, máis outros dez "pro robore".

B.- Tombo, ff. 62v-63r.

Carta de Pelagio Arie Geen et uxoris sue Eluira Muniz de hereditate de Soeuos.

In Dei nomine. Ego Pelagius Arie dictus Geem, miles, et uxor mea Geluira Muniz cum omnibus filiis nostris et omnis uox nostra uobis domno abbati Petro monasterii Sancti Iusti de Togis Altis et omni conuentui eiusdem loci salutem. Placuit nobis et nostra fuit uoluntas ut faceremus uobis cartulam uendicionis sicut et facimus de hereditate propria quam habemus uel habere debemus in terra de Celticos sub monte Pena, discurrentem riuulo Porrario, concurrentem ad ecclesiam

Sancte Marie de Coirio, in villa nominata Soeuos, quam hereditatem euenit mihi ex parte matris mee Tuda Aluitiz. Vendimus ibi uobis quantum ibi habemus uel habere debemus tam de auolencia quam de ganancia ubicumque uadunt terminos de ipsa villa pro precio quod de uobis recepimus, id est unum equum bonum insellatum et infrenatum qui fuit de Petro Besezo et solidos LX^a, et in robore solidos X. Et ex hodie die de meo iure sit abrasa et in iure uestro sit tradita. Et si aliquis ex parte mea uel // extranea hoc meum factum irrumpere temptauerit sit maledictus usque in VII^{am} generationem et insuper pariat pulsanti uocem regis istam penam superius nominatam in solidos CCC; et cartula ista semper in suo robore permaneat.

Facta cartula uenditionis sub era I^a CC^a XXX^a III^a et quotum XV° kalendas decenbris.

Ego Pelagius Geen et uxor mea et omnis uox nostra in hac kartula manus nostras roboramus.

Q. p. f.: Petrus Arie de Veeru, testes. Petrus Carnota, presbiter de Roo, conf. Johannes Aluitiz, conf. Johannes Qui Uenit, conf. Johannes Tudini, sacretarius, conf. Petrus Gundisalui, conf. Johannes Odoarius, conf.

Johannes Roderici, cantor, qui notuit et confirmat.

165

1172/04/19.

Testamento de Pedro Arias, que marcha en peregrinación a Xerusalén.*

B.- Tombo, f. 63r.

Transcr.- FERNÁNDEZ DE VIANA Y VIEITES, J. I.- "Documentos sobre peregrinos gallegos...", en *Estudios Mindonienses*, 7 (1991). Apéndice documental A, doc. n.º 6, p. 413.

* Observacións: Este documento cópiase tamén como número 87.

Testamentum Petri Arie de hereditate Soeuos et de Crespos et de Veeru.

Era M^a CC^a X^a et quotum XIII° kalendas madii. Hec est ordinatio quam facio ego Petrus Arias pergens in Iherusalem quatinus si illum obiero omnia mea ordinata remaneant. In primis mando ad Sanctum Iustum illum \meum/ seruicialem de Soeuos quem tenet in pignore ipsi fratres pro remedio anime mee deliberare, et mando illum meum seruicialem de Crespos quem misi uxori mee in pignore pro duobus marcis argenti ut redimant eum ipsi fratres Sancti Iusti cum illo quem tenui de illis quod fuit de patre meo pro quo debueram illis supradictum relinquere, et delibero eis etiam illam suam hereditatem quam eis mandauit amita mea pro

anima sua in villa Ueeru et ego tenui ex eis. Mando uxori mee aliam meam hereditatem quam habeo in ipsa villa de Ueeru et cetera bona mea. Sed si aliquis ex parte mea uel extranea contra hanc uenerit scripturam sit maledictus et excommunicatus et pariat solidos D.

Ego Petrus Arias hanc scripturam confirmo.

Q. p. f.: Petrus, ts. Arias, ts. Martinus, ts. Prior Ramirus de Derzon, conf. Didacus, presbiter, conf. Sanio, presbiter, conf. Pelagius Arias, conf. Ramundus Petris, conf.

Munio, presbiter, qui notuit.

166

1236/06/20.

Mandas testamentarias de María Anáiaz.

B.- Tombo, f. 63r.

Testamentum Marie Anaye de hereditate de Crespos.

In Dei nomine. Sub era M^a CC^a LXX^a III^a et quotum XII° kalendas iulii. Ego Maria Anaye graui infirmitate detenta adhuc plena memorie existens uolo ut omnia mea post obitum meum remaneant ordinata. In primis mando corpus meum sepeliri in monasterio Sancti Iusti, et mando ibi mecum quantam hereditatem habeo in Crispos, sed filius meus Johannes Fernandi teneat eam in tota uita sua et ad suam mortem remaneat ipsa hereditas monasterio Sancti Iusti liberam et quitam tam ab omni uoce ipsius quam ab omni alia calumpnia, et monasterium possideat eam imperpetuum iure hereditario. Mando magistro meo Petro Bello unum quartarium de pane, et cetera. Et mando omnia bona mea Johanni Fernandi, filio meo. Siquis ex parte mea uel ex aliena contra hanc meam mandationem uenerit ad irrumpendum ipsam pariat D solidos et insuper sit maledictus usque in septimam generationem et sustineat penas infernales cum Datan et Abiron et diabolo et angelis eius.

Ego Maria Anaye in hac mandatione roboro manus meas.

Q. p. f.: Petrus Belus de Sancto Felici. Martinus Iohannis, clericus de Dumariz. Munio Gudestei de Sancto Felici, clericus. Matheus de Sancta Cruce, clericus. Johannes Arie de Sancta Cruce. Johannes Carrus de Sancta Cruce. Johannes de Ialis, miles. Petrus Coi de Uruna. Garsia Petri de Berris. Petrus Uacarius.

Ego Petrus Iohannis, monachus, scripsi per mandatum Martini Iohannis, clericus de Dumariz, in cuius manibus fuit roborata. (*Signum*).

167

1159/04/28.

Testamento de Arias Pérez.

B.- Tombo, f. 63v.

Testamentum Arie Petri de hereditate de Crespos.

Era I^a C^a LX^{La} VII^a et III° kalendas maii. Hec est ordinatio quam ordino ego Arias Petri in infirmitate mea positus plenum tantum meo sensu ut si inde migratus fuero omnia mea ordinata remaneant. In primis mando corpus meum sepelire in monasterio de Sancto Justo, et mando ibi mecum totam meam hereditatem de Crispos ubi sedet Martinus Pelayz cum tota sua populatione sicut ibi pro me sedet. Mando etiam ut alias meas hereditates et habere diuidant filii mei et uxor mea domna Tuda inter se et pachent (sic) inde totos meas debitas et faciant inde ad sepulturam meam totum meum debitum. Ad magistrum meum Stepanum meas caligas et meos zapatos et alios meos pannos. Et alium meum habere totum expendant uxor mea et filii mei sicut melius uiderint.

Siquis ex mea parte uel extranea contra hanc meam ordinationem uenerit quisquis fuerit sit maledictus et non uideat gloriam Dei et insuper pariat solidos D.

Q. p. f.: Martinus, monachus, conf. Pelagius, presbiter, conf. Froyla Pelaiz, conf. Froyla Petriz, conf. Pelagius Muniz, ts.

Ordonius qui notuit per mandatum domni Stephani.

168

1150/08/27.

Ermensinda Muñiz dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Sendón, en S. Miguel de Valadares, e a parte que lle corresponde na igrexa de S. Salvador de Torea.

B.- Tombo, ff. 63v-64r.

Testamentum Ermesende Muniz de hereditate de Cendone et de ecclesia de Torea.

In nomine Domini nostri Ihesu Christi. Ego Ermesenda Muniz et omnis uox mea vobis abbati domno Pelagius Muniz monasterii Sanctorum Justi et Pastoris et omni congregationi monachorum eiusdem loci tam presentibus quam futuris

et omni uoci uestre spontanea mente sanoque consilio facio vobis iamdictis kartulam testamenti et donacioni et textum scripture firmitatis de hereditatibus meis que habeo in villa prenominata que dicent Cendone, territorio Celtigos, sub aula domus Sancti Michaelis de Valadares. Do uobis de ipsa villa iam supradictam de Cendone III^{am} integra porcione quale mihi Didaco Loueriquiz tenuit de me in serui- cialia, et in alio loco do uobis illa mea racione de Sancto Saluatori que dicent Toreia que est ecclesiam iamdictam do uobis eam sibe mea racione quomodo de uiro meo Sarrazinus Muniz quantum hic habemus in ipsa ecclesia iamdicta de Sancti Salua- tori cum omnia bona sua intus et fora et cum omni suo aparato et beneficio, illas liberas uobis do et concedo eas hereditatibus pro remedio anime mee et de uiro meo Sarrazinus Muniz et de parentum meorum que uobis illas hereditates habeatis et possideatis et de ea faciatis, uendatis et donetis et omne uelle uestrum imperpe- tuum. Ita ut de hodie die et tempore de juri meo remota ipsa hereditas in uestro dominio sit tradita atque confirmata imperpetuum usque Sancti Iusti.

Siquis aliquis homo de mea parte uel de extranea contra hunc factum meum ad irrumpendum uenerit uel uenero tam de meis quam de extraneis quisque ille fuerit uel fuerint pariam ipsas hereditates duplatas et triplatas et insuper pariat solidos CCC et sedeat maledictus et excommunicatus per auctoritatem omnipotenti Dei et beatorum apostolorum tuorum Petro et Jacobi et omnium sanctorum suo- rum, et non audeat uoce quando Dominus dixerit 'uenite benedicti Patris mei par- cipite regnum quod uobis preparatum est ab origine mundi' et abeant participio cum Datan et Abiron et Iudas traditore predictus in inferno collocatus, et qui com- pleuerit sit benedictus; et hec scriptura semper maneat firma ex robore.

Facta karta testamenti notum die VI° idus kalendas septembris in era I^a C^a LXXX^a VIII^a.

Ego Ermesenda Muniz et omni uox mea vobis abbati domno Pelagio Muninz et fratribus Sancti Iusti et conuentum uestrum in hac testamenti manus manus meas roboro.

Q. p. f.: Froyla Inparetatus, conf. Pelagius Colono, conf. Alfonsus Gudisin- diz, conf. // Petrus, ts. Didacus, ts. Pelagius, ts.

Pelagius, clericus, qui notuit.

169

1247/07/18.

María Martínez vendelle ó mosteiro de Toxos Outos a herdade que ten en Vilar de Costa, en Sta. María de Coiro, por vinteseis soldos e un cuartoiro de millo "pro robore".

B.- Tombo, f. 64r.

Carta de Maria Martini, filia Martini Sarrazin, de hereditate de Villari de Costa.

In Dei nomine. Ego Maria Martini, filia que fuit de Martinus Sarrazeni, et omnis uox mea vobis domno Petro Martini, abbate monasterii Santi Justi de Togis Altis, et omnis conuentus eiusdem loci, facio vobis et monasterio uestro kartam uenditionis siue donationis de hereditate mea propria quod habeo in terra Celticis in villa quod uocitant Villar de Costa subtus monte da Patra de Omne, concurrentia ad aulam Sancte Marie de Coyro, discurrente riuulo de Padro, in loco certo Villar de Costa, meo portio integro da medietate faciunt inde VIIIe nonas et est inde mea a medietate de una de meo patri Martini Sarrazeni siue da abiorum quomodo \de/ ganancia quantum ibi habeo uel habere debeo per suis terminis anticus, \exitus/, intus et de foris, de montes a fontes per ubi potueritis inuenire quantum aprestitum hominis est, id est precio solidos XXVI, et pro robore quartarium unum de milio qui a nobis et uobis bene complacuit, ita de precio quam de robore nichil non remansit in debito; ex hoc habeatis uos omnis uox uestra et posteritas uestra in secula seculorum in pace.

Si aliquis homines ex parte nostra uel extranea contra ista nostra carta ad irrupendum uenerit uel uenerimus pariat ipsam hereditatem duplatam uel triplata et quantum fuerit melioratam et insuper solidos L^a uoce regi; et statuit carta in robore.

Q. p. f.: Martinus Pelaiz de Sarantes, ts. Martinus Martini de Soeuos, ts. Petrus Pelaiz de Bustauoos, ts. Petrus Costa. Don Petrus Gasco, conf. Afonso Martini, conf., in cuius manus fuit roborata.

Petrus Martini, notarius, qui notuit.

Facta est carta uendicionis era I^a CC^a LXXX^a V^a et quatum XV° kalendas augusti.

170

1156/11/03. San Xusto de Toxos Outos.

Ramiro Afonso toma os hábitos monacais no mosteiro de Toxos Outos, fai testamento e déixalle os seus bens ó cenobio.

B.- Tombo, f. 64r.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- "Tombo de Toxosoutos...", doc. n.º 17, p. 190.

Carta de Ramiro Affonso de hereditate de Chazim, vilar de Godom, Moledo, Barco, Tharas, Vanzas, Villare et in Gentinis.

Svb indiuidue Trinitatis nec qui trinuo impersonis et unus in deitate uiuit per infinita et regnat secula. Ego Ramirus Adefonso et presbiter facio me monachum in monasterio Sanctorum martirum Iusti et Pastoris sub regula sancti Benedicti et manu patris specialis abbatis Arie, et facio ibi testamentum de hereditatibus meis pro anime mee remedio et parentum meorum et hec sunt prenominate. In primis in Chacim quantum ibi habeo cum omnibus exitibus suis et directuris, et Grisolfi asensu Petri villare de Godom, Moledu, Barcu, Tharas, Vanzas, Villare et in Gentinis cum suis uocibus et per suos terminos quantum ibi habeo uel habere debeo sicut in meis kartulas resonat tam de auolentia quam de ganantia. Mando etiam meam portionem ecclesie Sancte Eolalie que est quarta tali uoce ut si ille meus soprinus fuerit clericus pro alio homine non tolatur ei, et ille sit uassallus fidelis et faciat inde seruicium monasterio, et si fuerit laycus sit integra Sancti Iusti. Et istas hereditates fuerunt de patre meo Adefonso et de auo meo Leofreo et de Adefonso Stefanit et de Guyna Stephanit et Osoi Astrufici. Hec omnia mando mecum et testamentum facio in presencia D<e>i et ipsarum reliquiarum iam supradictarum. Si aliquis contra hoc meum factum uenerit uel uenero quisquis fuerit qui hoc factum meum irrumpere temptauerit pariat istas hereditates duplatas et insuper sit maledictus et excommunicatus et cum Iuda traditore habeat participium.

Facta carta testationis III° nonas nouenbris era I^a C LX^L IIII.

Ego Ramirus in hoc testamento manus meas roboro.

Q. p. f.: Pelagius Stephanit, conf. Johannes Stephanit. Petrus Martini, clericus, conf. Pelagius Martinici dictus Magrou, conf. Arias Pelagii, clericus, conf. Froyla, ts. Petrus, ts. Martinus, ts. Johannes, ts.

Munio qui notuit et conf.

171

1259/06/16.

Mandas testamentarias de Pedro Bono, presbitero de S. Cosme de Antes.

B.- Tombo, f. 64v.

Testamentum de Petro Bono, presbitero de Sancto Cosme, de medietate casalis de Peraria.

Era M^a CC^a LX^{La} VII^a et quotum XVI° kalendas iulii. Ego Petrus Bonus, presbiter Sancti Cosme de Antas, graui infirmitate detentus sed tamen mentis me<e> compos dispono de rebus meis qualiter post mortem meam remaneant ordinate. In primis mando corpus meum sepelire in cimiterio Sancti Iusti de Togis Altis, et mando ibi mecum pro anima mea medietatem casalis de Peraria cum hereditate

scilicet terciam unius quarte cum quantum in ipsa quinta obtinui cum populacione sua quam tenet Petrus Cocceyro, et medietatem populationis quam tenet Pelagius Rolus cum ipsa hereditate quam ego obtinui de illis qui dicuntur de Rio Bono in Antas, et medietatem trium armentorum quod habeo cum Andrea Iohannis de Almozara, scilicet una uacca tenraria et unum almalium et vnum anelium. Item mando pro mea luctuosa, et cetera. Et mando quod sint heredes mei Petrus Bonus et Johannes et Tarasia et Maior Iohannis, filiis Maioris Iohannis, et cum eis Dominicus Fernandi de Modonia, soprinus meus, et compleant testamentum meum et diuidant per medium cum ecclesia Sancti Cosme tam panem quam ganatum et porcos et superlectilia et totam aliam peccuniam quam inuenerim in mea domo. Siquis igitur contra hoc uenerit sit maledictus et excommunicatus et cum Datam et Abirom habeat participio et pectet ecclesie catedrali et uoce regie solidos D; testamento isto in suo robore permanente.

Q. p. f.: Johannes Petri de Coynbraos. Domno Pelagio Belo, iudici. Pelagius Dominici de Coymbraos.

Ego Johannes Iohannis, publicus notarius iuratus de Celticis, interfui, scripsi et confirmo.

172

—/—/—

Mandas testamentarias de don Pedro Martínez.

B.- Tombo, f. 64v.

Testamentum domni Petri Martini de vno seruiciale a Sancto Justo in Sancto Cristoforo.

Hec est manda domni Petri Martini que fecit in infirmitate sua. In primis mando corpus meum Antealtari cum una mula et cum uno seruiciale in Tueuri et cum alio in Trigario et cum populantia de alio in Currispindo; uno seruiciale in Riba de Sar Sancte Mar*i*e de Sare; et Froyla de Heerosa Sancte Taasie; et unum seruiciale in Sancto Christofaro Sancto Iusto, et duos in Noctabus si mandauerit suus pater hereditatem monasterio habeant si non habeant porcionem suam et sui fratris hereditatem quam ganauit de Froyla Pelayz suam mediam inde Sancto Justo et Moyramia per medium. Item medium de Villar Sardum, et cetera. Si ipsas mancipias fuerint mortuas dent gentes mee et seniores Sancti Iusti hereditatem meam pro anima mea ubi uiderint pro directo, et cetera.

173

1260/01/18.

Mandas testamentarias do presbítero Pedro Eáns.

B.- Tombo, ff. 64v-65r.

Testamentum Petri Iohannis, presbiteri de Ripa Esaris.

Era M^a CC^a LX^{La} VIII^a et quotum XV° kalendas februarii. Ego Petrus Iohannis, presbiter de Ripa Esaris, graui infirmitate detentus sed tamen mentis mee compos dispono de rebus meis qualiter post mortem meam ordinate permaneant. In primis mando corpus meum sepelire in cimiterio Sancti Iusti de Togis Altis et mando ibi mecum pro mea anima quantam hereditatem habeo uel habere debeo in uilla de Ripa Esaris tan de auolencia quam de ganancia, exiens inde de lo Fontano como uenit per Rolam et des i pela drectura do palacio como uadit a porto do rio; dono et concedo a Maria Bela et quito a ipsum monasterium Dominicus de Vanzas cum quantum ganatum tenet et VI armenta que habeo in domo Orace Petri d'Aspii quam eis dabo pro debita sua, scilicet solidos LX^a legionensis. Item mando, et cetera. Item mando // quod sint heredes mei domnus abbas Sancti Iusti una medietate et Maria Bela et Maria Petri et lluire Petri in alia medietate et soluant meas debitas et compleant testamentum meum et trahant quod mihi debent, et cetera.

Siquis igitur contra hunc testamentum meum ad irrumpendum uenerit sedeat maledictus et pectet a uoce regi solidos D; et mandatione sit firme et in suo robore permanente.

Q. p. f.: Alfonsus Martini, presbiter Sancti Petri de Brandimir. Petrus Martini, confessor Sancti Iusti et ouenciale de Coruaria. Prior domnus Pelagius Pelagii de Sancti Iusti.

Ego Johannes Iohannis, publicus notarius juratus de Celtigos, interfui, scripsi et confirmo (*signum*: JOHANNES).

174

1242/06/18. Santiago de Compostela.

Sebastián Domínguez de Verees dóalle ó mosteiro de Toxos Outos todo o que ten na terra de Carnota, na vila de Canedo.

B.- Tombo, f. 65v.

Carta Sebastiani Dominici de Varees de sua hereditate de Carnota et de villa Caneda.

In nomine Domini, amen. Notum sit omnibus quod ego Sebastianus Dominici de Verees in terra de Nemancis et omnis uox mea grato animo et spontanea uoluntate do et dono inter uiuos et firmiter concedo vobis domno Johanni Petri, abbati monasterii de Togis Outis, nomine ipsius monasterii, quantam hereditatem ego habeo et habere debeo tam de auolencia quam de ganancia in terra de Carnota, uidelicet in villa de Caneda in filigresia Sancti Mametis de Carnota. Hanc igitur supradictam hereditatem dictum monasterium Sancti Justi integre habeat et pacifice possideat cum omnibus iuribus et directuris suis ad eam pertinentibus per suos terminos et diuisiones antiquas ubicumque fuerint ita quod omne uelle suum de eis imperpetuum faciat.

Siquis igitur contra hanc dationem et donationem meam ad irrumpendum uenerit quisquis fuerit pectet dicto monasterio solidos CCC fortis monete; datione et donatione nichilominus in suo robore permanentibus.

Facta carta XIII kalendas iulii, sub era M^a CC^a LXXX^a.

Ego jamdictus in hac carta manus meas.

Q. p. f.: Domnus Sebastianus, abbas de Camancio, et monachi eius Petrus Petri et Sebastianus Pelagii. Suerius Petri de Miicio. Petrus Uitalis de Parapar, clericus. Johannes Pelagii Baluguinus, clericus cori Beati Jacobi.

Ego Petrus Didaci, notarius compostellanus juratus, interfui et conf. et de mandato meo infrascriptus Petrus Iohannis scripsit. Ego Petrus Iohannis de mandato Petri Didaci, notarii concilii compostellani jurati, interfui et scripsi.

175

1263/04/13.

Martíño Crescóniz dóalle ó mosteiro de Toxos Outos as herdades que ten en Canedo e Freán, na terra de Carnota.

B.- Tombo, f. 65rv.

Carta de Martino Cresconez de hereditate de Canedo et de Froyam.

In nomine Domini, amen. Notum sit omnibus tam presentibus quam futuris quod ego Martinus Cresconiz, morador de Guris, et domis uox mea grato animo et spontanea uoluntate testationis e donationis firmiter et concedimus a ipso monesterio hoctorgo e doc ipsa mina hereditate qual abeo in ipsa terra Carnota in uillas nominatas Canedo et in Froyam cum homibus suis directuris et pertinentis ubicumque fueris, dabo a uobis integrada mente por remedium anime mee e qui me agatis uiuiente in uestra oratione. E e ipso predicto lugar integre habete e pacifice posideam ipsam dictam hereditatem cum homibus suis directuris e per suos

terminos a diuisiones antiquas ubicumque fueris ad ipsam hereditatem pertinentibus, ita quia uele homne uostrum suum imperpetuum faciatis. Siquis igitur contra hanc testacionis ad irrumpendum ueneris peyte ei uel uoci sue a ipso predito logar ipsa hereditate dublata; facta carta incolinus in suo robore permanente.

Facta karta idus aprilis sud era M^a CCC^a prima.

Nos iamdicti in an quarta manus nostras.

Qui presentes // fuerunt: Domingo Iohannis dicto Caualeyro, monges de Sancto Justo, ts. Petrus Iohannis dicto Uello de Guris, ts. Joham Pelayci de geusdem vile, ts. Petro Malatum, ts.

Ego Fernandus Petri, notario de concilio de Nemancis, interfui et conf., et de mandato meo Gomez Fernandez scripsi. Ego Gomez Fernandez de mandato de Fernando Petri, notario de concilio de Nemancis, interfui et scripsi.

176

[1249]/08/21.

Mandas testamentarias do cabaleiro Fernando Pérez.*

B.- Tombo, f. 65v.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- "Tumbo de Toxosoutos...", doc. n.º 12, p. 185.

* Observacións: Cópiase tamén como documentos n.º 385 e 758. Neste último dátase na era 1287, que dou por boa.

Testamentum Fernandi Petri, militis, de hereditatibus suis, id est III^a de Soeuos.

Era I^a <C>C^a LXXX^a VII^a et quotum XII° kalendas septembris. Hec est ordinatio quod ordino ego Fernando Petriz in mea infirmitate quo modo post mortem meam omnia mea ordinata remaneant. In primis mando corpus meum sepelire ubi parentes mei mandauerint. Mando ad monasterium de Antealtaria meum quinionem de Ceresa et de Iales et de Cuina quantum ad me pertinent, et cetera. Mando ad monasterium Sancti Justi totas illas meas hereditates quas ei iam mandauit in altero anno in alia mea prima mandatione in alia mea infirmitate, id est III^a de Soeuos et duas quintas que fuerunt de Munio presbitero, et III^a et VIII^a de Gosendi, et Auuim una seruiciaria populata et alia in Sancta Christina et alia in Lour, et meo quinione de ecclesia de Sancto Juliano de Bastauales, et meo quinione de Corneyra, et de ecclesia de Sancto Martino de Fonte Cahada VI^a, et de hereditate laycaria meo quinione et de mea tia, et de Sancto Pelagio de Lenes VIII^a, et in laycario III^a de una seruiciaria, et media VIII^a de Sancta Maria de Trasmonte et una seruiciaria populata, et meo quinione de villa Esteyro et de Cendon et tercia de Uentosa

cum parentes meos, et una seruiciaria in Seranes populata, et in villa Ozonio III^a de una seruiciaria et III^a de alia III^a, et meo quinione de Villauerde, et cetera.

Siquis autem de mea parte uel extranea contra hanc meam mandationem in contrario pro aliqua causa uenerit et eam dirrumpere uolu<er>it sit maledictus et non uideat regnum Dei et pariat solidos D; et semper ista mea ultima mandatio-
ne stet in suo robore.

Ego Fernandus manu mea feci roborem.

Q. p. f.: Johannes Didaci, ts. Petrus Petriz, ts. Didacus Pelagii, ts. Pelagius, presbiter, conf. Froyla Pelaiz, conf. Petrus Aras, conf. Ordonio Didaci, conf. Arias Luz, conf. Petrus, presbiter, magister eius, conf.

Pelagius Scriba, clericus, qui notuit.

177

1267/03/29. Santiago de Compostela.

Pedro Díaz, crego da igrexa de S. Paio de Lens, dóalle  mosteiro de Toxos Outos cinco tegas de pan anuais nesa igrexa que el ten en razón do padrodego, e así mesmo vinten diñeiros que lle corresponden nese concepto na igrexa de S. Martno de Fontecada.

B.- Tombo, f. 65v.

Placitum Petrus Didaci de Lees de pane in Lees et de denarios in ecclesie de Fonte Caada.

Era M^a CCC^a V^a et quotum IIII° kalendas aprilis. Notum sit omnibus quod ego Petrus Didaci, clericus ecclesie Sancti Pelagii de Leens, pro me et pro omni uoce et parte mea uobis Sancio Iohannis, abbati monasterii Sancti Iusti de Tribulis Altis, nomine et uoce ipsius monasterii, do et dono et firmiter ac libere concedo quinque taleygas de pane quas habeo et ad me pertinent pro renda juris patronatus annuatim in ecclesia supradicta in uoce que uocatur Alfonsi Perne, quam rendam mihi dedit Marina Alfonsi, filia quondam domni Alfonsi Petri. Do etiam et concedo uobis nomine monasterii ante dicti XXI denarios quos habeo et ad me pertinent pro renda annuatim ratione iuris patronatus in ecclesia Sancti Martini de Fonte Caada, quam donationem uobis facio et concedo pro anima mea et parentum et debitorum meorum quam rendam retineo mihi, et cetera.

Huius rei testes: Domnus Johannes Petri, abbas de Aziuario. Martinus Iohannis, monachus eiusdem. Petrus Nuniz, monachus Sancti Claudii. Et alii multi.

Ego Fernandus Iohannis, notarius compostellanus, et cetera. Et ego Johannes Petri de mandato Fernandi Iohannis, et cetera.

178

1209/12/25.

Mandas testamentarias de Paio Moogo de Leroño, arcipreste de Valeirón.

B.- Tombo, f. 66r.

Testamentum Pelagii Moogi de Leeronio, de ecclesia Sancti Martini de Fonte Cada et de hereditate de Auteyro.

Era I^a CC^a X^{la} VII^a et quotum VIII° kalendas januarii. Ego Pelagius Monachus de Leeronio, archipresbiter de Valeyrom, detentus graui infirmitate plenus cum meo sensu facio ordinationem mearum rerum ut si inde migratus fuero omnia mea ordinata remaneant. In primis mando corpus meum sepeliri in cimiterio Sancti Iusti, et mando ibi mecum porcionem meam tam ecclesiasticam quam laicalem et portionem de tio meo Ordonio Monacho quam ego ganauí de filio suo Ordonio Ordoniz de ecclesia Sancti Martini de Fonte Caada, et totam meam hereditatem de Octario et de Tapia. Mando etiam ibi mecum hereditatem que fuit de Eldara Sarraceni quam ganauí de ea thius meus Ordonius Monachus et ego ganauí eam de ipso thio meo Ordonio Monacho, super quam hereditatem ego postea habui intenciam cum neptis Johannis Grossi et uendicaui eam mihi per directum et per iudicium Pelagii Sarraceni et Trilladu de Lucrosa et Fernandi Cresconii et aliorum multorum bonorum hominum, et ex tunc usque hodie habui eam in pace et possedi, et modo mando eam mecum predicto monasterio pro anima mea. Mando etiam ipsi monasterio mecum totam hereditatem meam de Figaroa de auolentia et de ganancia meam portionem et portionem de thio meo Ordonio Monacho cum casalibus et cum plantato per rio de Portezelo integram et ex Portezelo cum suo plantato et cum hereditate de Loania de uoce de Figeyroa, medietatem ad monasterium Sancti Iusti et medietatem ad filias meas; et de Cerzedelo similiter. Et etiam mando ipsi monasterio mecum VI quartarios de pane et unam archam et unam equam et unam vaccam et V rixellos; ad priorem Johanni Tudini meam capam, et cetera.

Siquis autem hanc meam ordinationem irrumpere temptauerit uel in aliquo eam deuiauerit sit maledictus et excommunicatus et cum Iuda traditore in inferno dampnatus et insuper pariat solidos D; mandatione semper in suo robore permanente.

Q. p. f.: Petrus, abbas Sancti Iusti, conf. Prior Johannes Todini, conf. Fernandus Cresconii, presbiter. Johannes Anaia, presbiter, conf. Didacus Didaci, presbiter, conf. Didacus Gosendiz, presbiter, conf. Petrus Francus, presbiter, conf. Petrus Fernandiz, diaconus, conf.

Pelagius, presbiter, qui de mandato magistri sui Fernandi Cresconii notuit, conf.

179

—/—/—

Referencia á descendencia de don Sendelo e á voz de Valeirón.

B.- Tombo, f. 66r.

Item don Sendelo habuit V^e filios: Didacus Roselo, Munio Pistana, Velosos, Froyla Sendelet, Pelagius Monachus de Leeronio, et suis germanis; ista quinta comparauit Pelagius Moogo de suis parentibus et dedit Sancti Iusti quinta integra ista, et uocant ista quinta de uoce de Valeyron.

180

—/—/—

Noticias das herdades doadas ó mosteiro de Toxos Outos por don Lourenzo Eáns, chantre de Santiago de Compostela.

B.- Tombo, f. 66r.

Noticia de hereditatum quas dedit domnus Laurencius Iohannis, cantor Sancti Jacobi, ad Sanctum Justum de Togis Altis in uilla que dicitur Randufe, et iacet sub aula Sancte Columbe, et est ipsa hereditas tertiam de quanta comparauit domna Vrraca in ipsa villa; et de hereditate de Rooriz de duabus partibus, terciã; et de duabus quintas de Merlam, terciã; et istas alias duas qui remanent habent Oso-rius Iohannis et Vrraca Iohannis, et quando Gunsaluus Iohannis et sui germani diuiserunt inter hereditates suas tali conditione dederunt predictam hereditatem domno Laurencio ut Petrus Aluitiz qui in eadem hereditatem sedet et successores eius nunquam dent fossariam et pididaliã et fazendariã nec aliquã uocem nec calumpniã ad aliquem hominem quamdiu sui germani potuerint.

181

1152/03/—.

Diego Ordóñez e a súa muller, María Eáns, dóanlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade de Rial coa ocasión de que o seu fillo entre como monxe no cenobio.

B.- Tombo, f. 66v.

Carta Didaci et de vxore sua Maria Iohannis de hereditate de Riali.

In Dei nomine. Ego Didacus Ordoniz et uxor mea Maria Iohannis una cum filiis et fratribus meis vobis domno abbati Pelagio et omni conuentu monachorum facio kartulam donationis pro anima mea de illa mea hereditate de Barchala qui do eam cum filio meo qui se monachauit in ipso loco Sancti Iusti, loco prenominato Rial quantum ibi habeo uel habere potui sic portio mea quomodo de meis cognatis, scilicet Martino Iohannis et Ardilo Iohannis; et ipsis meis cognatis paccui proinde eis alias hereditates in Chacin et in Barcho et quito eam ego Didaco Ordoniz ipsam hereditatem per suis terminis antiquis et diuisiones quomodo sunt et est et erit; ita ut ab hodie die et deinceps de nostro iure sit abrasa et in uestro iure sit tradita que mihi et omni uoci mee bene complacuit. Quod si aliquis homo de nostra parte uel de extranea contramutare uel irrumpere temptauerit a parte Dei omnipotentis sit maledictus et pro ausu temeritatis pariat M^{le} solidos.

Facta cartula donationis die era M^a C^a LX^l et quotum VIII° martii.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Arias, ts. Petrus, conf. Pelagius, conf. Didacus, conf.

Martinus qui notuit et conf.

182

1231/10/11. Santiago de Compostela.

O escudeiro Pedro Arias vendelle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade en varias vilas das freguesias de S. Xoán de Roo e S. Cosme de Outeiro por un bo pol-dro e sesenta soldos leoneses.

B.- Tombo, f. 66v.

Carta Petri Arie, filii Arie Petri de Veeru, de hereditate de Veeru et de Lacona et de Golfiam.

In nomine Domini. Notum sit uniuersis quod ego Petrus Arie, armiger, filius Arie Petri de Veeru, et omnis uox mea grato animo et spontanea uoluntate vendo et firmiter concedo vobis domno Petro Gasco, cellarario monasterii Sancti Iusti de Togis Altis, comparanti pro ipso monasterio, quantam hereditatem habeo in Veeru et in Lagona et in Golfiam, in filigresiiis Sancti Iohannis de Roo et Sancti Cosme de Auterio, quam ego habeo ex parte predicti patris mei et aui mei Petri Arie de Veeru. Vendo inquam pro uno bono roncino inselato et infrenato et pro solidos LX^a legionensis monete; ab hin<c> igitur usque in secula seculorum uos et uox uestra integre habeatis et pacifice possideatis predictam hereditatem cum omnibus suis

directuris ad eam pertinentibus per suos terminos et diuisiones antiquas ubicumque fuerint, ita quod omne uelle uestrum de eis imperpetuum faciatis quia nec de precio neque de robore penes uos remansit aliquid persoluendum.

Siquis igitur contra hanc uenditionem meam ad irrumpendum uenerit quisquis fuerit persoluat uobis uel uoci uestre duos roncinos insellatos et infrenatos et solidos CXXⁱ fortis monete; carta et uenditione nichilominus in suo robore permanentibus.

Facta carta V^o idus octobris sub era M^a CC^a LX^a VIII^a.

Ego iamdictus in hac carta manus meas.

Q. p. f.: Johannes Ferrarius de Mamola. Petrus Berdia, pelliparius. Viuianus Gudestey, mercator. Petrus Martini, aurifex. Johannes Laurencii. Johannes de Louar, tabernarius. Petrus Bellus, lanista.

Ego Martinus Iohannis, notarius concilii compostellani juratus, scripsi.

183

1259/12/08. Santiago de Compostela.

Mariña Pérez, hortelá da rúa de Sta. Trindade, en Santiago de Compostela, vendelle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Baixo, en S. Fins de Eirón, por catro soldos leoneses.

B.- Tombo, ff. 66v-67r.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- "Tombo de Toxosoutos...", doc. n.º 50, pp. 219-220.

Carta Marine Petri, ortolane de rua Sancte Trinitatis, de hereditate de Jusa Villa, filigresia Sancti Felicis de Eyrom.

Era M^a CC^a LX^{la} VII^a et quotum VI° idus decenbris. Notum sit omnibus quod ego Marina Petri, ortolana de rua Sancte Trinitatis, pro me et pro omni uoce mea vendo et firmiter concedo uobis domno Petro Petri, abbati Sancti Iusti de Togis Altis, omnique uoci uestre pro solidos IIII^{or} legionensis de quibus confiteor me esse bene paccatam quantam hereditatem ego habeo et habere debeo cum omnibus suis directuris ubicumque fuerint ex parte Petri Arie dicti Tinosi, quondam patris mei, in Jusa Villa que est in filigresia Sancti Felicis de Eyrom; et debeo eam uobis amparrare per me et per omnia bona mea, et dece<te>ro faciatis inde totam uoluntatem uestram imperpetuum. //

Siquis contra hoc uenerit pectet uobis uel uoci uestre solidos VIII; carta et uenditione in suo robore permanente.

Q. p. f.: Pelagius Iohannis, homo domni Garsie Roderici, archidiaconi de Nendis. Dominicus Martini Carualius. Johannes de Veea, clericus.

Ego Dominicus Petri, notarius compostellanus juratus, interfui et conf. et scripsi.

184

1230/09/20. Santiago de Compostela.

Pacto feito entre o cabaleiro don Afonso López e o mosteiro de Toxos Outos polo cal este lle concede en prestimonio a don Afonso das servicialías na vila de Bornalle durante a súa vida. O cabaleiro comprométese a devolvelas  mosteiro  morrer e o cenobio recibe tamén en doazón outras das servicialas na vila de Tali.

B.- Tombo, f. 67r.

Placitum domni Alfonsi Lupi, militis, de hereditate de Tali.

Sub era I^a CC^a LX^a VIII^a et quotum XII kalendas octobris. Notum sit omnibus tam presentibus quam futuris quod ego Affonsus Lupiz, miles, vobis domno Johanni Tudini, monasterii Sancti Justi abbati, et uniuerso conuentui eiusdem loci facio pactum et placitum in mille solidos firmiter roboratum; ita quod ego teneam de uobis in prestimonio tantum in uita m<e>a illam uestram hereditatem quam habetis in villa de Bornallio, uidelicet duas seruicialias bene populates, et ad mortem meam libere et quiete et bene populate remaneant monasterio uestro cum duabus aliis seruicialiis de mea hereditate quam promitto uobis dare in ipsa villa de Tali si ibi potuero habere, facta diuisio cum fratribus meis; et in presenti mitant in mea potestate ipsam hereditatem cellerarius Johannes Gunsalui. Ita quod ad mortem meam absque ullo impedimento remaneat monasterio ista hereditas cum alia mea de super nominata est; et propter hoc beneficium quod mihi facitis promitto me esse amicum et fidelem familiarem monasterii adiutorem et defensorem in omnibus rebus que ad monasterium pertinent uel pertinere debent.

Facto placito apud Sanctum Jacobum.

Et ego Afonsus Lupiz, miles, in hoc placito manus meas roboro.

Regnante domno Affonso Fernandi in Legione, Asturiis et Gallecia. Regente domum compostellanam domno Bernardo Stephani.

Q. p. f.: Magister Johannes, decanus Sancti Jacobi. Bernardus Petri, iudex. Afonsus Iohannis de Saz, Johannes Petri, canonicus. Martinus Petri de Nozeda, canonicus.

Michael Ruderici, notarius concilii, qui scripsit per mandatum abbatis Sancti Justi et domni decani.

Siquis igitur ex parte mea uel extranea hoc meum placitum infringere temptauerit sit maledictus et pro parte regis pariat penam placiti superius nominatam; placito semper in suo robore permanente.

185

1271/10/15.

Maior Páez “Bicona” e a súa sobriña Mariña Eáns vendenlle ó mosteiro de Toxos Outos a herdade que teñen na freguesía de Sta. Uxía de Ézaro, na voz de Alvi-to Vergallo, por trinta soldos afonsíns.

B.- Tombo, f. 67r.

Carta de Maiore Pelaiz dicta Bicona de hereditate in filigresia Sancte Eugenie de Esar.

In Dei nomine, amen. Nos Maior Paayci dicta Bicona, filla que fuy de Paay Garauto, et sobrina mina Marina Eanes, neta d'Aluito Uergallo et fila de Maria Martiniz, presente et outorgante, por nos et por toda nossa uoz de bon corazon et de boa uoontade vendemos et firmemente outorgamus a uos Martin Paayz, clerigo de Beua, comparante en persoa de don Sancho Eanes, abade de San Iusto de Togos Outos, comparante para esse moesteyro, quanta herdade nos auemos in fliigria de Sancta Ougea d'Esar en uoz d'Aluito Uergallo. Uendemus a uos essa por solidos XXX d'alonsiis brancos dos quaes nos confesamus seer pagadas et prometemus que sempre uola fazamos de paz por nos et por todas nosas boas, assi des oge este dia aiades ella et fazades dela uossa uconta de uos et quen ueer en uoz desse moesteyro. Se algun ome de nossa parte ou da estraya contra esta nossa uindizon a rumper ueer ou uos quiser enbargar peyte a esse deuandito moesteyro esta herdade doblada; et a karta este en sa rouor et vala.

Feyta a karta da uindizon in era M^a CCC^a VIII^a et quotum idus outubro.

Ts.: Martin Franco, clerigo de Sancta Ougea de Maracicos. Froya Paayz, clerigo de Beua. Pedro Eanes d'Atan. Domingo Eanes de Sancta Ougea, morador d'Atan. Pedro Balon de Calo.

Eu Afonso Paaiz, notario publico ena Pobla d'Intiis, fuy presente et por rogo das partes fiz esta carta et poni meu sinal en testemoyo de uerdade. (*Signum*).

186

—/—/—

Noticia das herdades doadas ó mosteiro de Toxos Outos por Paio Arias.

B.- Tombo, f. 67v.

Hec est noticia hereditatum quas Pelagius Arie mandauit et testatus est monasterio Sancti Iusti. In primis testatus est eidem monasterio VI^{am} integram de

ecclesia Sancti Mametis de Soeuos et de Caruallale, VIII^{am} de Castro, VIII^{am} de Figeyroa, VIII^{am} de Ferroi, VIII^{am} de Fragoso, VIII^{am} et de Serra quam uocitant Villarium de Sub Uerea, medietatem inter ecclesiam et karuallale. Hec hereditates sunt in terra de Doonuria sub aula Sancte Eolalie.

187

1199/03/13.

Testamento de Xoán Pérez, feito cando entra en relixión no mosteiro de Toxos Outos.

B.- Tombo, f. 67v.

Testamentum Johannis Petri de hereditibus in Chacim et in Auterio et in Cerzon.

Era M^a CC^a XXX^a VII^a et quotum III° idus martii. Hec est ordinacio quam ordino ego Johannes Petriz, uolens recipere ordinem sancti Benedicti in monasterio Sancti Justi. In primis mando ad monasterium Sancti Justi mecum illud meum ganatum totum quod habeo in Castineyras in casa de soprina mea, et mea debita de meis denariis et de meo pane que ibi debent mihi sicut scit magister meus Johannes Martinzi, presbiter de Hospitali Ierusalem, et sicut mandauerit domnus Petrus, abbas Sancti Justi et magister meus iamdictus sic dispensetur omnia mea inter monasterium et meum magistrum et filium meum Johannem. Si prius mortuo fuero, mando ad ipsum filium meum meam hereditatem de Chacim et in Auterio et in Cerzon, et si mortuus fuerit sine semine mando eam ad Sanctum Justum; et meos denarios quos mihi debent dominus abbas; et ganatum quod illuc habeo totum mando ad Sanctum Justum. Set si aliquis hanc meam ordinationem rumpe-re uoluerit sit maledictus et pariat ad uocem monasterii solidos D; et meum factum sit semper firmum.

Q. p. f.: Johannes Petri, presbiter, conf. Johannes, presbiter. Domnus abbas Petrus, conf. Pelagius Maurus, conf.

Munio scripturam qui scripsit, presbiter, istam.

188

1257/04/17.

Mandas testamentarias de dona Maior Fernández de Brandoñas.

B.- Tombo, f. 67v.

Testamentum domne Maioris de Brandonias de hereditate de Cesar.

Era I^a CC^a LX^{la} V^a et quotum XV° kalendas magii. Notum sit omnibus tam presentibus quam futuris quod ego domna Maiore Fernandi de Brandonias graue infirmitate sunt detenta et plena de mea memoria, mando post obitum meum quomodo res mee ordinata permaneat. In primis mando corpus meum sepelire in cimiterio Sancti Justi de Togos Octos, et mando ibi mecum pro mea anima a infermaria meum quinionem de quanta hereditate ego habeo in Esar et solidos C per quantum habeo in Transmonte, et teneat domino abbate in manu usque sint solutos de istos C solidos supradictos. Et mando ad meos fratres, et cetera.

Siquis igitur contra hanc mandacionem meam ad irrumpendum uenerit quisquis fuerit sit maledictus et pectet a uoce regie C morabitanos; et mandationem istam sint firmam et in suo robore manente.

Q. p. f.: Martinus Lobo de Brandonias. Petrus Uitalis, clerico de Brandimir. Petrus Martini et Martinus Gabado de Podensa. Stefanus Saluadorez. Martinus Petri et Petrus Martini, clericos de Brandonias. Afonsus Martini, presbitero Sancti Petri de Brandonias.

Ego Johannes Iohannis, notarius juratus, interfui et scripsi et confirmo.

189

1252/12/04.

Fernando Pérez de Oliveira e don Tomé de Girrilo, este último en nome de dona Sancha Rodríguez de Isorna, fan un pacto co mosteiro de Toxos Outos polo cal don Fernando e dona Sancha terán durante as súas vidas o casal que o cenobio ten en Borneiro, nos pazos do río, que, ó morreren ámbolos dous, voltará a Toxos Outos cunha serie de animais que se especifican no contrato.

B.- Tombo, ff. 67v-68r.

Placitum Fernandi Petri de Oluaria et domne Sancie de Ysorna de casale qui fuit Johannes Roderici de Lex.

Era M^a CC^a LX^{la} et quotum II nonas decenbris. Notum sit omnibus quod ego Fernandus Petri d'Oluaria, in presenti facienti pro me, et domnus Thome de Girrilo, miles et iudici, facienti in presenti in uoce Sancia Roderici de Ysorna et in suo nomine, vobis domnus abbati Sancti Justi scilicet domnus Petrus Martini et omni conuentu eiusdem monasterii et omni uoci eiusdem monasterii facimus pactum // et placitum et uerbum firmissime in morabitanos C firmissime roboratum. Tali pacto facimus vobis de ipsius casalem uestrum quod uobis habetis ex parte

Marine Iohannis, et fui de Johanni Roderici de Lex, et abet ipsius casalem jacenciam in Borneyro in os palacios intra ribulo, et facimus uobis placito qui teneamus de uobis in omni uita nostra scilicet de Fernando Petri et de Sancha Ruderici quali ex nobis ante mortuum fuit remaneam ipsius casalem ad altero in omni uita sua, et quando ambis mortuus fuerimus remaneam ipsius casalem populato ad ipso supradicto monasterio de duobus bouis et de duas vaccas et de rixellos VIII° et de porcos et de uoluntates sit quomodo uobis dedistis; et nos debemus uobis relinquere pro nobis et pro omnis uox nostras isti casalem populatum sine nulla contraria. Et si nos menciosus fuerimus et placitum non compleuerimus peytarmus uobis uel uox uestra penam supradictam morabitanos C; et hoc placito semper in suo robore permanente.

Nos superius nominati in oc placito manus nostras roboramus.

Q. p. f.: Domnus Froyle Petri, presbiter et iudici, et Johanni Froyle de Mazaneda. Domnus Tome de Guirrille. Domnus Petrus Gasco, mongis Sancti Iusti. Pelagius Aluitiz, mongis. Johanni Testa, confeso. Petrus Gurdo de Deeyra. Petrus Martini et Martinus Martini de Moymenta.

Ego Munioni Moogus, notarius concilii juratus, interfui et scripsit.

190

1249/09/07. Noia.

O mosteiro de Toxos Outos fai un pacto con dona Mariña Eáns, que fora muller de don Fernando Pérez de Deira; o cenobio concédelle á dona que teña todo o que del ela levaba ata o de agora na vila de Deira, engadíndolle a renda de dez cuarteiros de pan que posúe o mosteiro na igrexa de San Vicenzo de Cespón e, ademais, dóalle un cabalo. Pola súa banda, a dona promete devolver todo ó mosteiro ó morrer e doarlle, así mesmo, varias propiedades que especifica en Sardiñeiro, Duio e Fisterra.

B.- Tombo, f. 68rv.

Placitum de domna Marina Iohannis de Deeyra de hereditate de Deeyra.

Era M^a CC^a LXXX^a VII^a et quotum VII° idus septembris. Notum sit omnibus tam presentibus quam futuris quod ego Petrus Martini, abbas monasterii Sancti Iusti de Tribulis Altis, faciens pro me et pro omni conuentu eiusdem monasterii, damus et firmiter concedimus vobis domna Marina Iohannis, uxor que fuit domni Fernandi Petri de Deeyra, in omni uita uestra quantam hereditatem hodie ex nobis tenetis in villa de Deeyra, et similiter damus uobis annuatim X quarteyrus de pane in ecclesie Sancti Vincencii de Sespooa qualem nobis debent dare de renda ipsius

ecclesie, et modo damus uobis in manu unum roncinum; et totum istum facimus uobis propter quod estis nostra familiar et nostra filigresa et propter quod datis nobis ad obitum uestrum quantam hereditatem habetis in filigresia predicti Sancti Vincencii de Sespooa uel habere debetis excepto inde in villa de Sanderezo, et ipsa hereditas que nobis datis est in totis tres Deeyras cum casis, casualibus, uineis, arboribus, exitis ad montes et ad fontes per ubicumque eam potueritis inuenire in tota ipsa filigresia excepta inde casa uetera in qua habitauit domnus Petrus Pelaiz de Deeyra; et simul datis nobis ad obitum uestrum quantam hereditatem habetis in villa de Pradiz uel habere debetis in filigresia Sancti Johannis de Villar Sarnon, et quantam hereditatem habetis uel habere debetis in Vigu in filigresia Sancti Vincencii de Duiu, et quantam hereditatem habetis uel habere debetis in ecclesia Sancte Marie de Finibus Terra et in tota ipsa filigresia tam ecclesiastica quam laycalia. Et totas istas predictas hereditates quas uobis modo damus et ipsas quas uos nobis datis ad obitum uestrum debent remanere predicto monasterio sicut steterint populatas, liberas et quitas et pacificas excepto inde peccunia de uestra senara.

Siquis igitur contra hunc placitum ad irrumpendum uenerit quisquis fuerit pectet alteri parti solidos mille legionensis monete; et placitum in suo robore permaneat semper.

Q. p. f.: Petrus Fernandi, presbiter Sancti Uincencii de Sespooa. Johannes Iohannis de Uialo, miles dictus Esquerdus. Fernandus Cothalaya, presbiter et capellanus Sancti Vincentii de Ses- // -pooa. Petrus Martini dictus Gordus de Deeyra. Petrus Petri, monachus eiusdem monasterii, dictus d'Aspii. Petrus Iohannis de Noya dictus Ficarius.

Ego Johannes Petri, notarius concilii Noye juratus, scripsi et interfui et conf.

191

1247/04/10. Santiago de Compostela.

Sesnando Martínez, presbítero de S. Xiao de Riba do Mar (Tarás), dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade nas vilas de Lantarou (de Iuso e de Suso), en S. Pedro de Outes.

B.- Tombo, f. 68v.

Carta doni Senandi, presbiteri Sancti Juliani de Ripa Maris, de hereditate de Nantarou.

In nomine Domini, amen. Notum sit omnibus tam presentibus quam futuris quod ego Senandus Martini, presbiter Sancti Juliani de Ripa Maris, et omnis uox

mea grato animo et bona uoluntate do, dono et firmiter inter uiuos concedo pro remedio anime mee et parentum meorum monasterio Sancti Iusti de Tribulis Altis omnique uoci sue quantam hereditatem ego habeo et habere debeo de auolencia et de ganantia pro me et pro fratribus meis Martino Martini et Marina Martini de quibus ganauit in Nantarou de Suso et de Juso et quantum plantatum ibi habeo, que hereditas est in filigresia Sancti Petri de Outes in terra de Entinis; et est porcio mea determinata de Nantarou de Juso uidelicet terciam octaue de quarta tocius ipsius ville, et in Nantarou de Suso quantum ibi habeo. Do inquam dicto monasterio ut ipsum habeat dictam hereditatem cum omnibus suis directuris eidem pertinentibus ubicumque fuerint tam prope quam longe possideat eam, uendat, donet et omne uelle suum imperpetuum faciat.

Siquis igitur contra hanc donationem meam ad irrumpendum uenerit quisquis fuerit pectet dicto monasterio D solidos legionensis; carta ista nichilominus in suo robore permanente.

Facta carta donationis istius III° idus aprilis sub era M^a CC^a LXXX^a quinta.

Ego iamdictus in hac carta manus meas.

Q. p. f.: Fernandus Alfonsi, campsor. Dominicus Martini, zapatarius. Dominicus Froyle, pulsator campanarum. Martinus Martini, tendarius. Paulus Iohannis, clericus cori. Dominicus Martini dictus Campanarius, clericus.

Ego Iacobus Iohannis, notarius compostellanus juratus, interfui, scripsi et conf. (*Signum*).

192

1213/03/01.

Xoán, Froila e Pedro Fróilaz, este último ausente e representado polos outros dous, fan un pacto co mosteiro de Toxos Outos polo cal os tres irmáns terán en prestimonio do mosteiro a sexta parte da igrexa de S. Mamede de Suevos durante as súas vidas e eles cédennlle ó cenobio o que teñen na vila de Albeida. O mosteiro recíbeos como familiares e eles comprométense a non entrar en relixión noutro lugar que non sexa Toxos Outos e quitan a demanda que tiñan interposta contra o cenobio.

B.- Tombo, ff. 68v-69r.

Placitum Johanni Froyle et Petri Froyle et Froyla Froyle de ecclesia et hereditate de Soeuos.

Svb era I^a CC^a LI^a et quotum kalendas martii. Ego Johannes Froyle et Petrus Froyle, pro quo absente ego roborem facio per mandatum ipsius, et Froyla

Froyle vobis domno Johanni Tudini, monasterii Sancti Iusti dicto abbati, et omni conuentui eiusdem loci facimus pactum et placitum in solidos CCC firmissime roboratum tali conuenientia ut teneamus de uestro dato im prestimonio tantum in uita nostra VI^{am} de ecclesia Sancti Mametis de Sueuos cum alia hereditate de ipsa villa que hereditas fuit de Fernando Petriz, et nos proinde deliberamus uobis quantum habemus uel habere debemus in villa Alueyda, et quantum ibi ganauerimus sit ad mortem nostram de monasterio, et quando aliquis ex nobis obierit recipiat monasterium porcionem ipsius; et uos recipiatis nos hodie in fratres et familiares in uita et ad mortem et nos non mutabimus uita nisi in uestro monasterio, et nos si errauerimus quod non sit in parte monasterii corrigamus hoc sicut abbas et omnis conuentus mandauerit, et nos ex hodie quitamus quantam calumpniam querebamus ad uocem monasterii.

Siquis autem hoc isrumpere temptauerit pariat penam placiti que sursum resonat; placito semper in sua robore permanente.

Ego Johannes Froyle et Petrus Froyle, pro quo absente ego robore facio, et Froyla Froyle in hoc placito manus nostras roborando ponimus et illud confirmamus.

Q. p. f. ts.: Alfonsus Pelagii, ts., conf. Johannes Cochon, ts., conf. Martinus Uelu, ts., conf. Petrus Cresconii, cellararius, ts., conf. Petrus Caluus, presbiter, ts., conf. Petrus d'Orzon, presbiter, ts., conf. Petrus Gascus, presbiter, ts., conf. // Martinus Iohannis, miles, conf. Froylla Marra, miles, conf. Petrus Didaz de Orelan, miles, conf. Domnus Stephanus, presbiter de Roo, conf. Pelagius Lecton, presbiter, conf. Petrus Escotifa, conf. Pelagius Iaim, frater, conf. Domnus abbas, presens eius fuit, conf.

Munio Cresconii de Taliar, presbiter eius, conf. et notuit et confirma.

193

1159/07/30.

Mandas testamentarias de Martiño Páez "Brandañas".*

B.- Tombo, f. 69r.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- "Tombo de Toxosoutos...", doc. n.º 18, pp. 191-192.

* Observacións: Copiado tamén como documento n.º 100 con certas variantes.

Ordinacio Martini Pelagii Brandonias.

Era I^a C^a LX^{La} VII^a et quotum III° kalendas augusti. Hec est ordinatio quam ego ordinavi Martinus Pelagii dicto Brandonias de mea infirmitate post obitum meum mandacio mea ordinata remaneat. In primis mando corpus meum ad Sanctum Jacobum et mando ibi mecum vna casa in Sanctum Jacobum. Item mando Sancto Justo unum seruiciali in Sancti Christoforo de Mallon et mea portio de ecclesia ipsius Sancti Christofori quam teneo im pignore de Aria Fielzi, et cum dederit solidos C Sancto Justo dent ei ipsam portionem. Dono etiam Sanctum Iustum meam portionem de ecclesia Sancti Felicis de Eyrom; mando adhuc ad Sanctum Iustum illam medietatem quod mihi dedit Marina Serrazinze de sua hereditate de villa d'Esteyro et in Mallon per placitum ut popularem ipsam hereditatem et defenderem, et fratres compleant ei hoc meum debitum et habeant ipsam hereditatem. Do etiam ad Sanctum Iustum in ipsa uilla d'Esteyro illa hereditate quam teneo in pignore de Johanne Didaci, magorino, pro solidos L^a, et cum dederit ipsos solidos ad Sanctum Iustum habeat ipsam hereditatem. Mando ad Sanctum Iustum unum seruiciale in Sofan et quantum de Didaco Furel ganau et de Nuno Furel in Soffan totam hereditatem regiam quam domno regali ganau in Octibus et in uali de Carnota, et cetera. Mando ut seniores Sancti Iusti tenent hereditatem filiorum quousque filius meus Petrus sit armatus, et tunc recipiat eam; sed si calumpniare uoluerit dent ei ipsi seniores suam portionem tantum et teneant alias porciones ceterorum filiorum meorum. Sed si aliquis ausus fuerit quod in aliquo hanc meam ordinationem frangere uoluerit sit semper maledictus et nunquam uideat faciem Dei et insuper pariat solidos D; et hec mea ordinatio semper sit firma. Hec omnia currant semper per manus abbatis Sancti Iusti et fratres et per manus Petri, presbyteri, et Cresconii Muniz et Pelagii Froylaz et magistri mei Petri Martini.

Q. p. f.: Johannes, ts. Pelagius, ts. Petrus, ts. Fiel Fielz, confirma. Petrus Sicus, presbiter. Magister Martinus, conf.

Munio, presbiter, qui notuit.

194

—/—/—

Mandas testamentarias de Mariña Pérez.

B.- Tombo, f. 69r.

Ordinacio Marine Petri de hereditate de Buzam et de Semar.

Hec est ordinatio que ordinavit Marina Petri infirmitate mea timet ne subito mors me surripiat et omnia mea rerum inordinata remaneat. In primis mando corpus meum sepelire ad monasterium Moriame, et mando ibi mecum vna III^a de Buzan cum III^a de tres senarias quas ego comparau, duas sub signu Sancti Vincen-

ti et alia sub signu Sancti Johannis; et mandu in ipsa uilla et pumare et cum quanto aprestitum hominis est; alia tertia mandu a Freyria, et altera tertia mandu ad Sancto Justo, et illa hereditate de Semar Quieta que fuit de Aloyto Muniz et mea sit libera. Et hic in Buzan habemus medietate de una seruicialia de meo abolo mandauit ea ad illos monasterios, et mandu pro illa, et cetera. Et etiam hereditatem de Petro Ruderiquiz que mandauerat ad Sancto Iusto III^a et III^a ad Moriame et III^a a filia sua. Ego Rudericus Petri et Maria Petri mandamus et dicimus quod nec filius nec filias qui hanc mandationem infringere uoluerit sit maledictus et excommunicatus cum Datan et Abiron usque in septimam generationem; et ista hereditate de Buzan ego et mea uxor Marina Petri quam ganamus pro precium nostrum scilicet hi in Buzan cum tres illas senaras damus pro remedium anime nostre ad illos monasterios, dicimus ad illos monasterios tali pacto nec uendant nec donent a nullo homine, et si ibidem aliter fecerint filiis meis aut propinquus recipiant eas et insuper pectent D morabitanos.

195

1239/10/01.

Mandas testamentarias de Froila Rodríguez "Marra".

B.- Tombo, f. 69v.

Testamentum Froyle Roderici dicti Marra.

Hec est ordinatio quam ordinaui ego Froyla Roderici dictus Marra cum omni sensu meo. In primis mando corpus meum sepelire in monasterio Sancti Justi, et mando ibi mecum unam seruicialiam in Pinarios d'Argalu et totam meam hereditatem de Seniar et de omnibus ipsis vilaribus et omnes uaccas quas ibi teneo et ipsas equas quas habeo cum domno Fernando de Saz inde meam medietatem. Et mando etiam Sancto Iusto XV modios de pane et sint inde VIII° modios de milio et unam mulam et unam bestiam, et mando de ipso agro de Sauugario que tenebam de Sancto Justo quod filius meus domnus Lupus teneat et det de illo III quartarios de pane predicto monasterio siu autem habeat illum Sanctum Justum. Et mando super monumentum meum solidos L ad VIII° dies, solidos C ad X^{la} dies, solidos C ad uno anno, solidos C tali pacto ut comedant illos fratres. Et mando etiam Sancto Justo XII porcos et III ollas de butiro, unam ollam de melle, et isti fratres, etcetera. Mando ita de hereditate quam habeo in Assados si uoluerit eam dare dum Lupo pro anima sua det eam Sancto Justo, et si uoluerit eam uendere uel suppignorare ad Sanctum Iustum et non ad alium locum nec ipse nec filiis nec neptis. Mando omnia bona mea filio meo domno Lupo et omnia que est sine manda. Et qui istam meam mandationem temptare uel irrumpere uoluerit sedeat maledictus usque in terciam et quartam generationem, et cetera.

Hoc fuit in era M^a CC^a LXX^a VII^a et quotum kalendas octobris.

Q. p. f.: Johannes Petri, abbas Sancti Iusti. Munio, abbas de Sancto Iuliano de Mouramia cum fratribus suis. Johannes Didaci, monachus Sancti Iusti, ts. Petrus Gascus, ts. Petrus Pelagi de Beua, magister eius, conf. Munio Pelagiii de Coua. Pelagius Iohannis de Semar. Et alii qui uiderunt et audierunt.

Martinus qui notuit.

196

1253/11/27. Gema.

Mandas testamentarias do cabaleiro don Lopo Fróilaz "Marra".

B.- Tombo, ff. 69v-70r.

Testamentum de domno Lupo Marra, militis.

In nomine Domini nostri Ihesu Christi, amen. Era M^a CC^a LX^{La} prima et quotum V^o kalendas decenbris. Mando ego domnus Lupus Froyle, miles, dictus Marra in graui infirmitate positus adhuc memoria et sano intellectu dispono de omnibus rebus meis qualiter post obitum meum remaneant ordinata. In primis mando corpus meum sepelliri in cimiterio monasterii Sancti Iusti de Tribulis Altis, et mando ibi mecum quantum habeo et habere debeo in Semar et quito prelibato monasterio quantam hereditatem ex eo teneo. Et mando etiam predicto monasterio quantum habeo et habere debeo in Bugiam et in Villari Sicco et in Eremito de Surso tali pacto quod intregent quantum leuauit per simoniam de Sancto Juliano de Beua et de Sancto Martino de Olueyra et de Sancto Vincencio de Dugio, et malefactorie que exierint postquam uero quod hoc totum fuerit intregatum remaneat Bugiam et Uillar Sicco et Ermo de Sursum filiabus meis et mulieri mee. Et si mulier mea uel filie mee hoc pactum uoluerint frangere habeant maledictionem meam et pectent D morabitinos. Et mando Sancte Marie de Finibus Terra, et cetera.

Et ista manda fuit facta in Ual de Xema, et mando quod leuent eam sigillatam sigillo de Xema et quod ista manda uadat ad Sanctum Justum et demandent pro filiabus meis et pro muliere mea et pro hominibus bonis et legant istam mandam et dent inde medietatem filiabus meis et mulieri mee et alteram medietatem abbate et conuentum Sancti Iusti; et si filie mee et mulier mea uoluerint hoc concedere dent hanc mandationem Petro Pelaiz Marino qui faciat eam complere.

Q. p. f.: Petrus Fernandi, conf. Fernandus, presbiter. Domnus Leonardus. Martinus Fernandi. Domnus Stephanus Lupiz. Dominicus Andres. Dominicus Roderici de Tauro. Pelagius Gundisalbiz de Duyo. Petrus Guterrez. Johannes Amicus. // Fernandus Chascus. Petrus Uidal.

Martinus Iohannis, presbiter, qui notuit eam in die Sancti Facundi et Primitiui.

Ego Johannes Petri, notarius concilii Noye juratus, scripsi.

197

1173/05/25.

Testamento de Froila Fernández, monxe de Toxos Outos.

B.- Tombo, f. 70r.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- "Tombo de Toxosoutos...", doc. n.º 22, pp. 194-195.

Testamentum Froyle Fernandi, fratris Sancti Iusti.

Era M^a CC^a XI^a et quotum VIII° kalendas iunii. Hec est mandatio quam mando ego Froyla Fernandi, frater Sancti Iusti, pro anima mea ut ex hodie omnia mea ordinata remaneant. In primis mando ad monasterium Sancti Iusti de medietate de ecclesia Sancti Cipriani de Uilla Astuçi quantum ad meam uocem pertinet de auolentia et de ganantia sicut resonat in illis scripturis quas eis dedi. Et mando ut adnuatim illi clientuli mei dent ad ipsum monasterium Sancti Iusti solidos V pro illa mea duodecima de ecclesia Sancte Cecilie cum omnibus suis directuris. Et mando ut habeant fratres Sancti Iusti illa uestimenta que eis dedi pro tribus marchis argenti quas ipsi dederunt mihi ut ut (sic) redimerem de pignore illas duas cruces et illum calicem quod sunt in ecclesia Sancti Uincencii. Et mando ut habeant ipsi fratres de illis equis quas eis dudum dedi IIIes quartas, et aliam quartam habeant illi duo clientuli mei Iohannes scilicet et Martinus in uita sua et unusquisque ad obitum suum relinquat suam portionem ex eis ad monasterium Sancti Iusti et nunquam mittant ibi aliam uocem. Et mando clientulis meis Johanni scilicet et Martino meas hereditates de auolentia et de ganantia pro eo quod sunt clientuli mei et pro solidos D quos pro me dederunt et pro solidos C quos pro mea luctuosa dederunt, et habeant inde reuerenciam ad Sanctum Iustum.

Sed siquis ex mea parte uel extranea contra hoc meum factum uenerit in primis sit maledictus et cum Iuda traditore habeat participium et insuper pariat solidos D; et hoc meum factum semper in suo robore permaneat.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Arias, ts. Abbas Petrus Sancti Iusti, conf. Iohannes, prior, conf. Iohannes, cantor, conf. Petrus Pelaiz, conf.

Munio qui scripsit uersus pro robore pinxit.

198

1151/09/15.

Manda testamentaria de Martiño Díaz.

B.- Tombo, f. 70r.

Testamentum Martini Didaci.

Era Mª C^a LXXX^a VIII^a et quotum XVII° kalendas octobris. Mandationem quam mandauit Martinu\\$/ Didaci a Sancto Iusto: dou illum quinionem de Loureiro de Susano de V^a de octabas de una octaua de V^a, et de III^a de octaua duas partes et tercia de uno castinario questa uilla fui dicta nomine Peegutudo pro remedio anime mee.

Didacu, presbiter cum quod madat.

199

1162/04/17.

Mandas testamentarias de Pedro Díaz, que marcha en peregrinación a Xerusalén.

B.- Tombo, f. 70r.

Transcr.- FERNÁNDEZ DE VIANA Y VIEITES, J.I.- "Documentos sobre peregrinos gallegos...", en *Estudios Mindonienses*, 7 (1991). Apéndice documental A, doc. n.º 4, p. 412.

Testamentum Petri Didaci.

Era M^a CC^a et quotum XV° kalendas maii. Juueo ego Petro Didaci quando ibat in uia Iherosolimam omnia mea ordinata remaneant. Mando omnem meam hereditatem medietatem a Maria Saninzi pro quos dedi in Atas, et alia medietate duas partes a Sancti Iusti et tercia a meos filios III; et ipso ortal de sub ipso pro alios quos mandauit matre mea; et etiam confirmo a Sancta Marina Azeberario quo modo est concluso cum suas mazanarias mea portione; et I^a arca a Sancti Uincenci. Hec omnia que mando quod compleuerit sit benedictus et qui neglexerit sit maledictus et excommunicatus a Domino et insuper paria<t> solidos D.

Ego Petrus Didaci in oc factum manu mea roborauit.

Petro, presbiter, conf. Pelagio Petri, ts. Petro Muninzi, conf. Didaco, ts. Pelagio, ts. Diaco Ramirici, ts. Petro, ts. Marina Sanizi, conf.

Petro, presbiter, qui notuit et confirmat.

200

1169/02/13.

Mandas testamentarias de Elvira Fortúniz.

B.- Tombo, f. 70v.

Testamentum Eluire Furtuniz de hereditate de Beua.

Era M^a CC^a VII^a et quotum idus februarii. Tunc disposuit atque ordinavit famula Dei Geloira Furtunici in vita mea et post obitum meum fiat sic. Imprimerit per manu de magistro meo Petro, presbiter, mando corpus meum sepelire in monasterio Sancti Iusti, et ibi mando mecum seruiciales in Beua Pelagio et Froyla, et caualo uno inselado et infrenado, lecto I^o cum cochia et almucela, et I plumato, et faceyra et sauanas II \et/ vnam cupam cum sidra et una archa, et mea hereditate de Taliar, una seruicialia et est media de ipsa gan<an>cia que ganauit cum uiro meo Martinus Pardo. Et mando magistro meo Petro, presbiter, pele conelia, et cetera. Mando meas arras de Triaes et de Romariz et de Grazo et quantas hereditates ganauit cum uiro meo Martinus Pardo a filio meo Petro Martinici, et post obitum suum habeat illas hereditates cum omni bona sua monasterium de Sancti Iusti, et semper uero omnia dico et oc testo et iuro omnes amici uel inimici mei que hec omnia compleuerint sedeat benedictus et qualiter mutauerit sedeat maledictus et excommunicatus et abeat participio cum Datan et Abiron et insuper pariat solidos D.

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Froyla, ts. Fernandus, presbiter, conf. Cresconius, presbiter, conf.

Petrus, presbiter, qui notuit.

201

1195/06/30.

Testamento do presbítero Pedro Páez.

B.- Tombo, f. 70v.

Testamentum Petri Pelagii de parte sua infrascriptarum ecclesiarum.

Era M CC XXX^a III^a et quotum IIe kalendas julii. Hec est ordinatio quam ordino ego Petrus Pelagii infirmitate mea positus adhuc plenus meo sensu et intellectu qualiter omnia mea ordinata remaneant post mortem meam. In primis mando corpus meum sepeliri in monasterio Sancti Iusti, et mando ibi mecum totas

meas hereditates ecclesiasticas quas pater meus et mater mea habuerunt et mihi soli eas integras mandauerunt et dederunt quando me ad litteras posuerunt et mihi Deus ordines dedit. Et sunt prenominate ipse hereditates VI^a de ecclesia Sancti Jacobi de Louro et suas porciones integras quas mihi dedit pater meus de ecclesia Sancti Juliani de Bastauales, de Sancta Cecilia et de Sancto <Laurencio> de Mathosseyro et de Sancto Martino de Oronia et de Sancto Martino de Olueyra et Sancto Andree de Talio. Iestas hereditates dederunt mihi pater meus et mater mea porcione sine meis germanis pro aliis hereditatibus laycalibus et bonis et creatione multa quas mandauit ad alios germanos meos sine me, et sic eas mando mecum ad Sanctum Iustum pro remedio anime mee et parentum meorum. Sed si germani mei uoluerint uenire ad istas hereditates ecclesiasticas quas ego mando ad Sanctum Iustum, mando ut fratres Sancti Iusti requirant et accipiant portionem de omnibus hereditatibus siue ecclesiasticis siue laicalibus et de omnibus bonis patris mei et matris mei et etiam de creatione. Totum aliud meum habere est unus bos et medietas de una uacca et XII rixellos et panis meus, et mando inde dari meam luctuosam si requisita fuerit et detur inde aliquid ad archipresbiterum; et quantum remanserit Maria Petri qui mihi seruiuit diuidat per medium cum filiis suis.

Si uero aliquis ex parte mea uel ex extranea istam meam mandationem irumpere te<m>ptauerit sit maledictus et parti regie persoluat solidos D; et ista mea mandatione semper permaneat in suo robore.

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Didacus, ts. Petrus, presbiter de Lour, conf. Munio Facham, conf. Fernandus Facham, conf. Petrus Muniz, presbiter, magister eius, conf.

Johannes notuit.

202

1165/06/01*.

Nuno Martínez, ó entrar como monxe no mosteiro de Toxos Outos, dóalle ó cenobio a súa parte na igrexa de S. Martiño de Olveira e outras herdades.

B.- Tombo, f. 71r.

* Observacións: A data do documento non se corresponde co abadado de don Pedro Muñiz, que comeza ó ano seguinte, 1166, ano en que tamén figura como prior de Toxos Outos Martín Páez.

Carta Nunonis Martini de quarta de vna octaua Sancti Martini de Olueyra et in aliis locis infrascriptis.

In Dei nomine, ego Nuno Martini, qui accipio ordinem in monasterio Sancti Iusti de Togis Altis, pro Dei amore et sancte Marie uirginis et sanctorum Iusti

et Pastoris, in remissione omnium peccatorum meorum, facio kartam et testamentum vobis domno Petro Munionis, monasterii Sancti Iusti abbati, et omnibus fratribus ibidem Deo seruientibus, presentibus et futuris, de tota mea hereditate quam habeo diuisam cum fratre meo Petro Martinici, scilicet mediam de una octaua de ecclesia Sancti Martini de Oluaria cum adiunctionibus suis, intus et extra; et totam meam hereditatem quam habeo uel habere debeo in villa de Regueli; et quantam hereditatem habeo in villa Geodil et in insula de Gdil, et est ipsa hereditas una bona seruicialia sub signo Sancti Michaelis de Ualadares. Omnes istas hereditates dono monasterio Sancti Iusti de Togis Altis pro remedio anime mee et patris et matris mee. Et si aliquis ex mea parte uel aliena contra hoc meum factum ad irrumpendum uenerit, pariat ad partem monasterii duplatum quantum calumpniauerit insuper pulsanti uocem regis solidos D persoluat; et hoc meum testamentum in suo robore semper permanente.

Facto testamento sub era I^a CC^a III et quatum kalendas junii.

Ego Nuno Martinci in hoc testamento quod fieri iussi manus meas roboro.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Johannes, ts. Pelagius Froyla, conf. Johannes Petri, conf. Martinus Pelaiz, prior, conf. Aluitus Arias, conf. Arias Aluitiz, conf. Pelagius Caluus, conf. Sancius Martini, conf.

Petrus presbiter qui notuit.

203

1205/03/23.

O presbitero Martiño Pérez dóalle a sa parte na igrexa de S. Martiño de Olveira  mosteiro de Toxos Outos coa condición de que os seus sobriños a teñan por parte do cenobio durante a súa vida xunto a outra porción desa mesma igrexa que xa posúe o mosteiro; en conxunto pagaralle a Toxos Outos anualmente catro soldos e medio.

Tombo, f. 71r.

Placitum Martini Petri, presbiter, de suo quinione de Olueyra.

Sub era I^a CC^a XL^a III et quatum X kalendas aprilis. Ego Martinus Petriz et presbiter vobis domno Petro, abbati monasterii Sancti Iusti, et uoci uestre facio tamentum de propria hereditate mea ecclesiastica quam ganauit de Fernando Temporaneo in Sancto Martino de Oluaria; duos solidos scilicet de predicta hereditate dent soprini mei ad monasterium annuatim et teneant illam et aliam quam ibi modo habet monasterium, scilicet mediam unius octaue de ecclesia, de qua dent duos solidos et medium, et fiunt insimul IIII solidos et medium; et quantum magis ibi ganauerit monasterium semper teneant suprini mei Petrus Testa et Martinus

Pelagii et Martinus Arias, et seruiant inde fideliter ad monasterium sicut boni uas-
salli et monasterium defendat illos pro posse suo, sed si ipsi aliter fecerint uos pre-
dictam hereditatem date cui uolueritis. Quicumque pars istud pactum fregerit, pec-
tet pulsanti uocem C solidos.

Q. p. f.: Petrus, ts. Martinus, ts. Johannes, testes. Domnus abbas, conf.
Prior Tudinus, conf. Cellarius, conf. Totus conuentus, conf. Martinus, presbiter,
conf. Petrus Testa, conf. Multi boni homines, conf.

Johannes presbiter qui notuit.

204

1157/05/07.

*Gmez Suárez véndelle  mosteiro de Toxos Outos a sa herdade en Taba-
gn, no territorio de Tui, por vintetrs marabedis.*

B.- Tombo, f. 71rv.

Carte de Tauagom in terra Ripe Miney in episcopatu Tudensi.

In Dei nomine, ego Gomee Suarez uobis abbati domno Arias Sancte Marie
de Tribulos Altos una cum fratribus uestris, in Domino Deo eterne salutem, amen.
Ideo placuit mihi per bona pacis et uoluntas ut facerem uobis kartulam uendicionis
de hereditate mea propria que habeo in uilla uocitata Tabagom, subtus mons Lau-
sado, discurrente flumen Minei, territorio Tudense. Ipsa hereditate \que/ fuit ex
parte matris mee do uobis inde toto meo quinione integro cum quantum aprestitum
omnis est per ubi illum potueritis inuenire per suis locis et terminis antiquis.
Do uobis ipsa hereditate pro precio // quod accepi de uobis, id est XXIII morabiti-
nos mihi bene complacuit uos dedistis et ego accepi, et de precio aput uos nichil
remansit indebito pro dare; ita ut de hodie die et tempore sit ipsa hereditate de iuri
meo abrasa et in uestro dominio sit tradita atque confirmata; habeatis uos illa firmi-
ter et omnis posteritas uestra. Siquis tamen, quod fieri non credimus, et aliqui
homo uenerit uel uenerimus tam de propinquis quam de extraneis qui hoc factum
meum irrumpere uoluerit et ego non potuero de uindicare uel uos in uoce mea
quomodo pariam uobis illa hereditate duplata uel triplata aut quantum uobis fue-
rit meliorata et iudicata.

Facta cartula uendicionis notum die VII° idus maii, era M^a C^a LX^{La} V^a.

Ego Gomice Suariz uobis abbati domno Arias simul cum fratribus uestris
in hac carta uendicionis manus meas rouoro.

Qui presentes fuerunt: Pelagius, ts. Affonsus, ts. Gunsaluus, ts.

Petrus qui notuit.

205

1150/01/31.

Paio Ladrón e a súa muller, Maior Muñiz, dóanlle ó mosteiro de Toxos Outos a cuarta parte da súa herdade na vila de Tabagón.

B.- Tombo, f. 71v.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- "Tombo de Toxosoutos...", doc. n.º 9, p. 182.

Carta de Pelagio Ladron et de uxore sua in Tauagom.

In Dei omnipotentis nomine et in coeterne Patris sperantie et beati Iusti honore, ego Pelagius Latro et uxor mea Maior Moniz/ una cum auctoritate filiorum nostrorum, quartam de tota nostra hereditate quam habemus in uilla que dicitur Tauagom tam de parentela quam de ganancia sine medietate unius casalis quam emimus de Nuno Huipas et casam integram quam habemus in Goyosa, similiter ad monasterium Sancti Iusti pro remissione peccatorum nostrorum damus et in testamento eidem monasterio eum commisimus; ita ut ab isto die uel tempore potestas monasterii donetur ei abeatque in temporibus seculorum. Siquis tamen quod minime fieri credimus contra hoc nostrum factum uenerit et istud placitum infringere uoluerit quisquis fuerit nostram et Dei omnipotentis maledictionem incurrat et insuper quantum calumpniauerit in duplum restituat.

Facto hoc testamento sub era Mª C^a L^a XXXVIII^a et die pridie kalendas februarii.

Ego Pelagius Pelayci et uxor mea Maior Moniz una cum filiis nostris in hoc scripto manus nostras roboramus.

Petrus qui notuit.

206

1154/01/26.

Paio Ladrón e a súa muller volven realiza-la doazón anterior da súa herdade na vila de Tabagón ó mosteiro de Toxos Outos.

B.- Tombo, f. 71v.

Carta de Pelagio Ladron de quarta parte ville de Tauagom cum casa.

Id est era M^a C^a LX^a II^a et die VII kalendarum februarii. Ego Pelagius Latro et uxor mea Maior Moninci bono animo et spontanea uoluntate pro remedio ani-

marum nostrarum et pro ben<e>ficio carnis de tota nostra hereditate quam habemus in Tauagon a cacuminis montium usque ad flumen Minei, scilicet quartam partem et unam casam integram Sancti Justi monasterio, et de ea cartam fieri precepimus exceptis medium casalem quam emimus de Nuno Yupas quartam et de totam alia per ubi illam potueritis inuenire cum suis terminis uel locis antiquis. Ita ut de hodie die et tempore illa quarta tam fratribus quam monasterio in possessione donetur. Siquis tamen unus de nobis, filius uel neptus aut aliqui alius anc cartam infringere uoluerit in primis nostram et Dei omnipotentis maledictionem incurrat et insuper quantum calumpniauerit in duplum restituat.

Ego Pelagius Latro et uxor mea una cum filiis nostris uobis Pelagio abbati et Pelagio Froylat in hac carta manus nostras roboramus.

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Pelagius, ts.

Petrus qui notuit.

207

1255/—/—.

Nuno Páez, conuerso do mosteiro de Toxos Outos, dóalle a este cenobio a herdade que lle corresponde na vila de Navallón, en S. Xulián de Luaña, e que inclúe unha casa, un celeiro, dúas cortes para gando e mais outras herdades.*

B.- Tombo, f. 72r.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- "Tombo de Toxosoutos...", doc. n.º 32, p. 203.

* Observacións: Documento copiado no cartulario en época posterior á confección deste.

In Dei nomine, amen. Ego Nunus Paaz, conuersus monasterii Sancti Justi, et omnis vox mea uobis dono Petro, abbas Sancti Justi, et omnis conuentus eiusdem in Domino salutem. Placuit mihi et ex mea uoluntas vt faciam uobis sicut et facio quartam donacionis iure hereditario in perpetuum de hereditatem meam propriam quem habeo in terretorio Loanie sub monte Oucto discurrente fluuio Tamaris, concurrente ad ecclesiam Sancti Juliani de Luanna, in villare nominato Nauallon. Do uobis et concedo omnem hereditatem meam quam habeo et habere debeo in prefacto villare ex parte matris mee Trudillis Muniz sicut est determinatum per suos terminos antiquos, uidelicet ex vna parte per aquam que decendit de fonte Hominis que vocatur Azurbia, et de alia parte per aquam que venit de fonte Feosinam que vocatur Castinneirou per suos terminos sicut est conclusum usque ad terminos de Cornanda cum omnibus suis apendenciis et drecturiis suis ad ipsum villare pertinentibus, ad montibus et ad fontibus; et est porcio mea que mihi venit

de ipso villare vnam domum et vnum cellarium et duabus cortis pro meo ganato et duabus cortinis que sunt prope domus dicti villare; et de omnibus aliis hereditatibus que sunt in loco iam nominato, medietatem; illa medietas de voce Roderico Petri dicto Villarino, et de uoce Regoaans. Hanc hereditatem dono uobis domno abbatis et concedo in perpetuo, et hoc facio pro remedio anime mee et parentum meorum et ut adiuuent vestris beneficiis et orationibus. Siquis ex parte mea vel de extranea contra hoc testamento donacionis mee voluntate factum ad irrumpendum venerint, sint maledicti et excommunicati et insuper componat voci regi centum aureos.

Facta quarta donacionis in era millessima CC^a XC^a III^a.

Johannes, testes; Petrus Ordonii, clericus, ts. Johannes Muniz, ts.

Et ego Martinus Johannis, publicus notarius, qui notuit.

208

1149/06/01. Santiago de Compostela.

O crego Xoán Arias véndelle ó mosteiro de Toxos Outos o forno que ten na rúa do Ciquelo, na cidade de Santiago de Compostela, por trece marcas de prata.

B.- Tombo 74r¹⁵.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- "Tombo de Toxosoutos...", doc. n.º 8, pp. 181-182.

Carta de domibus ville Sancti Jacobi et de furno de Ciquiello.

Quoniam ea que uenduntur uel donantur ut posterius firmitus habeantur literarum anuncione muniantur, idcirco ego Johannes Arie, clericus, Arie Didaci filius, et omnis uox mea uobis domno Pelagio, monasterii Sancti Iusti de Spinis Altis abbati, et monachis in eodem monasterio habitantibus, presentibus et futuris omnique uoci uestre, toto corde et propria uoluntate nulla ui cogente sed peccunia procedente, facio textum scripture firmitatis et cartulam uenditionis de furno illo integro quem habeo in villa Beati Jacobi in loco que dicitur Ciquiellum; et habet iacencia secus uiam inter iamdictum furnum et solium uestrum per quem eunt et redeunt ad illum Acintum, et ex alia parte contra ecclesiam Beati Jacobi est domus Pelagii Sisnandit, et retro sicut diuiditur ab illa domuncula superius que est de suprina Pelagii Sisnandit cum exitu in uia publica per quam descendunt a Precuntorio ad ecclesiam Beati Iacobi, et cum medio tabulato contra domum Pelagii Sisnandiz et cum integris parietibus utraque parte et cum exitu retro et directura

¹⁵ O folio 72v e o 73r están en branco.

illius terreni quod iacet retro, et aquis uertentibus in circuitu, proficuis et prestantionibus suis intus et extra sicuti illum integrum cum omnibus suis directuris pater meus Arias Didat adquisiuit et ganauit de uenditoribus suis suo precio et ueridicis scripturis et usque ad obitum suum obtinuit et possedit et mihi et sorori mee post obitum suum reliquid. Ita uobis ab integro uendo cum porcionem meam quam etiam sororis mee integram, et concedo pro precio uidelicet marchas XIII puri argenti quod mihi et uobis satis conplacuit, et de precio apud uos nichil remansit ad soluendum. Ab hinc habete iamdictum furnum integrum cum omnibus suis directuris, lucrate, possidete, uendite quiquod uolueritis ex eo facite euo perenni et seculo.

Quicumque omnium hominum potens uel inpotens, ecclesiastica, seculari siue persona tam ego quam aliquis mee propinquitatis seu extranee hoc meum scriptum cum deliberatione factum ad irrumpendum surrexerit uel surrexerimus qualiscumque fuerit, parti uestre uel uoci marchas XXVI puri argenti persoluat et quod calumpniatus in duplo uel triplo componat. Et hoc scriptum perhenniter maneat ratum.

Facta karta uendicionis et confirmationis die kalendarum junii, era Mª C^a LXXX^a VII^a.

Ego iamdictus Iohannes et uox mea in hac carta uendicionis manus meas. Pelagius Abbas, cantor ecclesie Beati Iacobi, conf. (*Signum*).

Cresconius Pelaiz, iudex et ecclesie Beati Iacobi canonicus, conf. (*Signum*).

Robur Petri Iohannis, filii Aurodane Arias.

Pelagius Didaci, ecclesie Beati Iacobi archidiaconus, conf. (*Signum*: XRS).

Q. p. f.: Didacus, ts. Petrus, ts. Pelagius, ts. Martinus, ts. Munio, ts.

Ego Iohannes Arias propria manu conf. (*Signum*).

Ranemirus Pelagii, canonicus, conf. (*Signum*).

Pelagius Cardinalis, diaconus, notuit.

209

1167/10/17.

Pedro Pérez, a súa muller, María Pérez, e os seus fillos vendenlle ó mosteiro de Toxos Outos unha casa sobre a fonte do Ciquelo, na cidade de Santiago de Compostela, por seis marcas de prata.

B.- Tombo, f. 74v.

Carte de domo de Ciquiello.

CHRISTUS. Sub Christi nomine, ego Petrus Petriz et mea uxor Maria Petriz et filii uel filie nostre et omnis uox nostra uobis domno Maurano, monasterii

Sancti Justi abbati, et omni conuentui eiusdem loci tam presentibus quam futuris et omni uestre uoci, facimus textum scripture firmitatis et kartula uendicionis de solio nostro et sotalo quod habemus super illum fontem de Cequiello, loco certo prope alium uestrum solium maiorem, quem solium fuit de Froyla Sagia Longa et de eius uxore, et nos comparabimus eum de suo filio Petro Froylat et de eius muliere per kartulam et precium; et jacet inter domum Ferraguti et de alio latere domus Munionis Iohannis, et retro iacent domos que fuerunt Pelagii Astruarit, canonici, et de eius germana Ildoncia Astruarit. Et uendimus illud solium uobis cum suis parietibus et aquis uertentibus in giro et suo exitu in publico calle ut in ueteribus ac nouis scripturis resonat cum omni suo apparatu pro precio uidelicet marcas VI puri argenti cum robore suo quos a uobis recepimus, quod precium nobis et uobis bene complacuit, et de precio aput uos nichil remansit ad soluendum; a modo iamdictum solium habete et omne uelle uestrum ex eo imperpetuum facite uos et posteritas uestra euo perhenni et secula cuncta. Quod si nos seu aliquis quilibet contra hoc factum nostrum uenerit et hanc kartulam infringere seu temptare uoluerit quisquis fuerit uobis et uestre uoci illud solium duplatum et <r>iplatum uobis pariat seu quantum a uobis fuerit melioratum et de super marchas XII persoluat. Et kartula ista jugiter stet in robore.

Facta carta uendicionis XVI kalendas nouembris, era M^a CC^a V^a.

Nos iamdicti in hac karta manus nostras.

Q. p. f.: Pelagius, ts. Johannes, ts. Martinus, ts. Didacus, ts. Saluator Didaci, conf. Didacus Gudesindez, conf. Petrus Carnota, conf. Petrus Pintus, conf. Martinus Agucia, conf.

Petrus Uillanus, clericus, notuit et conf.

210

1149/04/01.

Mandas testamentarias de don Paio Crescóniz, cóengo de Santiago e de León.

B.- Tombo, ff. 74v-75r.

Transcr.- GUAJARDO-FAJARDO, M.^a de los Á.- "Fundación y orígenes...", ap. doc., doc. n.º 5. SALVADO MARTÍNEZ, B.- "Tombo de Toxosoutos...", doc. 7, pp. 180-181.

Testamentum Pelagii Cresconii de domo de rua Noua.

Era Mª C^a LXXX^a VII^a et quotum kalendas aprilis. Hec est tam me^a/rum hereditatum quam et facultatum quam de alia que habeo veridica ordinatio quam ego Pelagius Cresconii in infirmitate corpore positus, canonicus Sancti Jacobi legio-

nensisque ecclesie existens, consilio amicorum meorum et mea adhuc plenus memorie taliter expono. In primis igitur mando canonicis Sancti Jacobi III marcas et inter eosdem canonicos et dominum archiepiscopum XV marcas quas mihi debet domnus Petrus Helie archiepiscopus quas ego accomodavi ei. Ad monasterium Antealtarium marcam unam. Ad Sanctum Martinum, mediam marcam. Ad clericos de Acerca solidos X. Ad monasterium Sancte Marie Saris, solidos CCC et III^{or} marcas argenti ad opus eiusdem monasterii, et dimitto eis unam quam mihi debent. Et cetera. Ad monasterium Sancti Justi illam meam domum quam iam eis dederam in illa rua Noua quam ego construxi in illo terreno quem ganavi de Palea; et mando ibi XV marabitanos quos mihi debet Sarracenus Rabinadi super hereditate de Auc-terio quam teneo in pignore, et etiam III marcas argenti ad faciendum chorum et alia marcha ad refectorium. Et cetera.

Quod siquis de propinquis meis uel de extraneis hanc meam ordinationem meam // uel alia super ueniens ordinatio infringere diminuere uoluerit uel in aliquo contradicere quisquis fuerit anathematis gladio fereatur et insuper pro iussu uiolencie vicariis X libras auri persoluat.

Existente scripto in robore suo in quo ego Pelagius Cresconii manus meas roboro.

Q. p. f.: Petrus, ts. Froyla Pelaiz, ts. Arias, ts.

Arias, legionensis archidiaconus, conf. (*Signum*)¹⁶.

Pelagius notuit. (*Signum*).

Petrus Arie, conf.

211

1175/04/05.

Damitem e os seus fillos véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos a cuarta parte dunha casa na rúa do Vilar, en Santiago de Compostela, da cal o cenobio lle compra xa unha metade a este mesmo Damitem; a cuarta restante doárala ó mosteiro a súa muller no seu testamento, por vinte e catro marcas de prata.

B.- Tombo, f. 75rv.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- "Tombo de Toxosoutos...", doc. n.º 25, pp. 197-198.

¹⁶ Debaixo da sinatura do arcediogo Arias hai debuxada unha man que ten unha flor que, máis ou menos, ocupa a cuarta parte do folio e que separa este documento do seguinte. Á súa dereita están os dous signos.

Carte domorum de Vilari sicut vadunt ad ruam Nouam.

In nomine Patris et Filii et Spiritu Sancti, amen. Scriptum quippe habemus quia pro memoria temporum adhibenda sunt testimonia tam scripturarum quam testium. Qua propter ego Damitem una cum filiis et filiabus meis nominibus Guilielmo Iohannis, Petro Iohannis, Maria Iohannis, Vrraca Iohannis, Eluira Iohannis, Auroana Iohannis et Maria Iohannis et omnis uox nostra vobis domno Petro, monasterii Sancti Justi de Togis Altis abbati, et omni conuentui monachorum eiusdem loci presencium et futurum omnique uoci uestre, spontanea uoluntate facimus textum scripture firmitatis et kartula uendicionis de quarta parte integra omnium illarum domorum que site sunt et edificate in compostellana urbe in rua que uocatur Uilar siue Uallis Miluorum, loco certo inter domos que fuerunt Petri Rabade, canonici, et nunc sunt Froyle Palee et Guilielmi de Luania et Iohannis Froilat, et ex alia parte domum que fuit Petri Mauri et nunc est dominorum Sancti Sepulcri. Quam prefatam domum ganauimus de Maria Guterriz et de filiis suis nominibus Maria Petriz et Sisnando Petriz sicuti resonat in nostris scripturis. Et quam ganauimus de Petro Didaz et eius uxore Marina Didaz terrenum et pardinarium in quo domos construximus et edificauimus que coniuncte et coadunate sunt cum istis prioribus, de quibus domibus nos habebamus medietatem et uos medietatem propter gananciam et edificium eius quam fecimus de predicto Petro Didaci et eius uxore que erat mea integra, tamen de medietate nostra illarum domorum et de omni altera ganantia nostra quam ibi fecimus. Ego supradicto Damitem cum uxore mea Maria Rugel uendidi uobis medietatem ut in kartula quam uobis inde fecimus resonat. Et ex ea habuistis uos tres quartas omnium iamdictarum domorum. Et nos ex eodem die et tempore quartam ex earum domorum que quarta post mortem iamdicte uxoris mee Marie Rogerii remansit inter me et filios meos suprascriptos per medium. Hanc siquidem quartam nostram integram omnium domorum supradictarum cum omnibus directuris suis, uidelicet cum exitibus in rua Noua et suis parietibus ac tabulatis atque platea et puteo in ipsarum medio proficuis ac prestationibus intus et extra suisque apparatus omnibus ab integro uendimus uobis pro precio quod a uobis recepimus, id est marchas XXⁱ IIII^{or} argenti boni et ac robore utriusque ad libitum, et de ipso aput uos ni<chi> remansit ad soluendum indebito. A modo igitur et deinceps uos easdem domos integras absque ullo here-de alio habete, possidete, uendite, donate et ex eis omne uelle uestrum facite per cuncta seculorum secula // Quod si nos uel aliquis de propinquitate nostra uel de extranea contra hoc nostrum factum spontaneum ad irrumpendum uenerit uel uenerimus quisquis fuerit, pariat uel pariamus uobis uel uoci uestre ipsam quartam domorum duplatam seu quantum a uobis fuerit meliorata et insuper marcas L^a puri argenti. Et hoc nostrum pactum sit semper stabile et firmum.

Facta uendicionis scriptura nonas aprilis era M CC XIII^a.

Nos iamdicti in hac uendicionis scriptura manus nostras.

Qui presentes fuerunt: Petrus, ts. Pelagius, ts. Johannes, ts. Arias, ts. Martinus, ts. Didacus, ts. Ordonius, ts.

Nuno Iohannis, uillicus ciuitatis, conf.

1^a columna:

Fernandus Iohannis, conf.

Martinus Didaci, conf.

Oduarius Adefonsi, conf.

Munio Abbas, conf.

Gudesteus, conf.

Martinus Martinz, conf.

Petrum, Dei gratia iacobitane ecclesie decanus, conf. (*Monogramma*: decanus).

Pelagius Gundisalviz, ecclesie Beati Jacobi, conf. (*Monogramma*: P., cantor).

Ego Gudesteus, kardinalis, conf.

2^a columna:

Guilielmus de Luania, pro cuius manus hec facta fuerunt et ordinata, conf.

Johannes Froylat dictus Paparus uidit et conf.

Cresconius Eniquit presens fuit et conf.

Petrus Bellus, conf.

Petrus Ramiris, conf.

Ego Uilielmus Iohannis, conf.

Ego Petrus iudex, conf. (*Monogramma*: P., iudex)

Ego Petrus Marcius, ecclesie Beati Jacobi cardinalis, conf. (*Monogramma*: Petrus).

Petrus Abbas, ecclesie Beati Jacobi diaconus, scripsit et conf. (*Monogramma*: Petrus).

212

1226/05/27.

O cardeal compostelán don Pedro Ordóñez dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa casa na cidade de Santiago para que lle fagan un aniversario anualmente no mosteiro.

B.- Tombo, ff. 75v-76r.

Carta de domo de Villari.

In Dei nomine. Propter labentem memorie cursum tutum est ut ea que fiunt scripture tenaci commendentur vnde ego Petrus Ordonii, ecclesie Beati Jacobi cardinalis, et omnis uox mea vobis domno Johanni, monasterii Sancti Justi abbati, omnique conuentui monachorum ipsius monasterii grato animo facio cartam donationis et textum scripture firmitatis imperpetuum valituram de mea propria

domo quam habeo in compostellana urbe que est sita loco certo inter ipsas alias uestras domos; quam scilicet domum ego ganauí de Marina Didaci de Superado et uiro suo Didaco Gosendez et quam iam dudum uobis dederam. Hanc igitur meam domum uobis ab integro do ac firmiter concedo cum omnibus suis directuris et adiunctionibus eiusdem domui pertinentibus intus et extra cum suis exitibus et portalibus ante et retro cum suo currale et cum solio et sotalo et aquis uertentibus et parietibus et cum materiis et tegulis quomodo a fundamento est fundata et consumata, et uos in unoquoque anno faciatis pro me anniuersarium. Ab hinc itaque habete possidete uendite donate et omne uelle // uestrum ex ea in secula seculorum, amen.

Siquis propincus aut extraneus contra hanc cartam ad infringendum uenerit usque in septimam generationem sit maledictus et excommunicatus et pectet uobis mille solidos. Hanc tamen cartam nichilominus in suo robore permanente.

Facta carta donacionis die VI° kalendarum junii, sub era M^a CC^a LXIII.

Ego iamdictus in hac carta donationis manus meas.

Q. p. f.: Johannes Petri de Moneta Noua, conf. Martinus Petri, conf. Petrus Lainus, conf. Johannes Romanz, conf. Petrus Muniz, conf. Petrus Affonsi, conf. Adan Martinz, conf. Johannes Iohannis de Pestomarcos, conf.

Suerius Pelagii, presbiter, compostellanus publicus notarius iuratus, scripsit. (*Monogramma*: SUERIUS).

213

1258/04/28. Santiago de Compostela.

Mandas testamentarias do mercador Martiño Pérez “Bezezo”.

B.- Tombo, f. 76r.

Testamentum Martini Besecio, mercatoris.

Era M^a CC^a LX^{La} VI^a et quotum IIII° kalendas maii. Ego Martinus Petri dictus Bezezo, mercator, in infirmitate constitutus qualiter post obitum meum omnia bona mea remaneant ordinata. In primis mando corpus meum sepelli in monasterio Sancti Iusti de Togis Altis, et cetera. Item mando prenominato monasterio Sancti Iusti in pane et uino annuatim pro meo anniuersario in festo Nathalis Domini XX solidos per medietatem meam domus de Fagiariis et cortine, et consanguineus meus siue consanguinea qui uel que tenuerit ipsam domum et cortinam restauret ipsam domum et uiuat in illa et soluat dicto monasterio anniuersarium supradictum. Et mando quod ipsam medietatem meam eiusdem domus cum sua parte cortine soprine mee Maiori Martini et post mortem eius filii sui si ibi fuerint teneant illam, et si eius filius uel filiam uel de semine suo ibi non fuerit propinquier

consanguineus meus teneat ipsam dimidiam domum et soluat perpetuo de illa anniuersarium supradictum, et ita currat de propinquiori in propinquiorem de meo genere descendentem, et cetera. Instituo uxorem meam predictam et Dominicum Betof heredes meos, et compleant hoc meum testamentum et missiones sepulture mee, et soluant debita mea per bona mea.

Siquis igitur ex parte mea uel extranea contra hoc testamentum meum in toto uel in parte uoluerit contra ire quisquis fuerit pectet CCC morabitinos, testamento nichilominus in suo robore permanente.

Q. p. f.: Johannes Moogus de Cornanda. Pelagius Didaci, presbiter de Cando. Martinus Iohannis dictus Clerigo et Martinus de Carualido et Pelagius Uelius de Cando. Domnus Julianus de Cando. Martinus Martini et Martinus Cambeyro de Felgeyro. Dominicus Martini dictus Calueli de Cuyns. Johannes Melius de Grania. Johannes Rexeleyro de Grania. Petrus Iohannis dictus Coseyto.

Ego Petrus Didaci, notarius concilii compostellani iuratus, interfui et scripsi et signum meum proprium apposui. (*Monogramma*: PETRVS).

214

1145/04/03.

O cóengo compostelán Pedro Alvitiz dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa parte na igrexa de S. Tomé de Ames e a herdade que na vila de Destros lle deixara o seu primo Froila Menéndez.

B.- Tombo, f. 77rv¹⁷.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- "Tombo de Toxosoutos...", doc. n.º 5, p. 177.

Carte de ecclesia Sancti Thome de Oyames in terra de Ameya.

In nomine sancte et indiuidue Trinitatis, uidelicet Patris et Filii et Spiritu Sancti ob honorem monasterii Sanctorum Justi et Pastoris quorum basilica in Luania Morte, territorio Nogia, fundata esse cernitur, ego Petrus Aluitiz, ecclesie Beati Jacobi canonicus et diaconus, diuina inspirante gratia pro peccatorum meorum remissione et eterne uite retribucione, pura mente et hylari corde quartam partem ecclesie Sancti Thome de Oyames minus quarta iure hereditario secundum prauas terre consuetudines huc usque possedi illud psasmiste Deus meus pone illos ut rotam et tanquam stipulam ante faciem et qui dixerunt hereditatem possideamus screuarium Dei ad memoriam reducens alioqui nullo modo me posse saluari nec in celesti hereditate hereditari intelligens nisi quod male egi et male possedi Deo

¹⁷ O folio 76v está en branco.

iuuante in bonum conuertar predictam quartam tocius iamdicte ecclesie Sancti Thome de Oyames minus III^a cum omnibus adiunctionibus et prestationibus et appendiciis suis Deo omnipotenti et predicto monasterio Sanctorum Justi et Pastoris et vobis abbati domno Martino et monachis tam presentibus quam etiam et futuris ibi in eodem monasterio vitam sanctam et regulam beati Benedicti seruanti- bus sicut iure meo huc usque mansit uel manere poterat cum omni uoce et prose- cutione mea ultronea uoluntate concedo, et deinceps perpetualiter uobis et monasterio uestro ad refugium et ad sustentationem monachorum presencium et futurorum offero ut dum uobis temporale pro fuerit subsidium mihi perhenne pre- paretur premium. Similiter ibi iusta eadem ecclesia Sancti Thome in Amaea do et concedo uobis et prefato monasterio uestro et uobis abbati et huic sancte congrega- cioni uestre per hanc scripturam a me libere factam quandam hereditatem que uocatur Destros cum omnibus domibus et hereditatibus et bonis suis quam mihi coniermanus meus Froyla Menindit ad obitum suum per sua mandacione reliquit ut habeant eam omni tempore libera et quieta cum porcione iamdicte ecclesie Sanc- ti Thome, eo pacto ut neque ego neque ulla mea proienies quiquam de hiis omni- bus amplius requiramus uel iure hereditario eas deinceps queramus sed in seruicio Dei ut superius scripsimus quietas et liberas semper maneant.

Siquis itaque cuiuspiam generis hanc meam uoluerit in aliquo impedire oblationem seu testamenti tenore infringere quod absit conatus fuerit ex primis sit anathema in conspectu Dei et sanctorum angelorum eius et perpetua dampnatione sit dampnatus nisi ad dignam satisfacionem peruenerit et insuper parti monasterii uestri solidos mille persoluat et quod in calumpniam miserit in duplo componat; et hoc meum spontaneum factum semper obtineat vigorem.

Facta series testamenti III° nonas aprilis, era Mª C^a LXXX^a III^a.

Ego prefatus Petrus Aluitici, canonicus et diaconus, et omnis uox mea in hoc testamentum quod fieri decreui manu mea.

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Pelagius, ts. Didacus, ts. Arias, ts. Froyla, ts. Ranemirus, ts.

Petrus, Dei gratia ecclesie Beati Jacobi archiepiscopus, conf. (*Monogramma*: PLENA EST TERRA OMNIA DEI. PETRVS, DEI GRATIA ARCHIEPISCOPUS). //

Petrus Crescudes, ecclesie archidiaconus, conf.

Pelagius Abbas, ecclesie archidiaconus, conf.

Fernandus Curialis, ecclesie canonicus et archiepiscopus cancellarius, conf. Petrus Aluitiz, diaconus et ecclesie Beati Jacobi canonicus hoc meum factum propria manu.

Cresconius Pelaiz, iudex, conf. (*Signum*).

Vimara, ecclesie Sancti Jacobi diaconus presbiter, conf. Fernandus Ruderici, subdiaconus, ecclesie Beati Jacobi canonicus, conf. Pelagius Gudesendi, canoni- cus subdiaconus, conf. Michael, cardinalis, conf. Pelagius Didaci Didaci, ecclesie Beati Jacobi cantor, conf. Petrus Pardo, ecclesie Beati Jacobi canonicus, conf.

Ego Petrus Marcus, ecclesie Beati Iacobi canonicus et diaconus, iussu et autoritate Petri Aluitizi hoc scripsit et proprio robore conf. (*Monogramma*: PETRUS).

215

1142/06/21.

O presbtero Paio Muniz dóalle  mosteiro de Toxos Outos a casa de Destros que lle deixara a el e a seu irmn Froila seu to, o presbtero Romano. Ademais, Paio, xunto co seu irmn Gudesteo, dóanlle  cenobio o que tenen nas vilas de Destros, Costanela, Deir e Seares.

B.- Tombo, f. 77v.

Testamentum Pelagii Muniz, presbiteri, de hereditate de Destros et de Costeela et de Deyr et de Seares.

In Dei nomine. Ego Pelagius Muniz, presbiter, pro Dei amore et omnium sanctorum eius pro remedio anime mee et omnium parentum meorum facio scripturam testamenti ad monasterium Sancti Justi de Tribulis Altis et tibi domno abbati Martino et omnibus fratribus eiusdem loci tam presentibus quam futuris de omnia mea hereditate quam habeo de a uolencia et de ganancia et de parentibus meis. In primis dono illam meam casam de Destros cum sua quintana et plantatu et suis edificiis quomodo ea mihi et fratri meo Froyle auunculus meus Romanus, presbiter, per mandatione donauit ut ipse sit particeps beneficiorum uestrorum. Post hec ego Pelagius supradictus et ego Gudesteus Muniz, frater eius, facimus sub uno testamentum iamdictis de nostris hereditatibus, id est damus uobis Destros integrum ex aqua de Pelagio usque ad terminos ecclesie et duas partes de Costanela et de Deyr et medietatem de Senares sicut resonat in illo colmello quod resonat cum sorore nostra Truyli Muniz cum omnibus suis directuris intus et foris per suos terminos antiquos iure perpetuo. Set siquis homo ex nostra parte uel extranea contra hanc uenerit scripturam sit maledictus et excommunicatus et quantum in calumnia miserit duppliciter reddat ad uocem monasterii et insuper solidos D^{os} pariat.

Facta carta testamenti in era M^a C LXXX et quotum XI kalendas iulii.

Ego iamdictus Pelagius Muniz una cum fratre meo Gudesteo Muniz in hoc testamento manus nostras roboramus.

216

1159/02/05.

Mandas testamentarias de Pedro Conde.

B.- Tombo, ff. 77v-78r.

Testamentum Petri Conde de tercia de sua hereditate.

Era M^a C^a LX^{la} VII^a et quotum nonas februarii. Mando ego Petrus Conde monasterio Sancti Iusti pro anima mea terciam partem de omni mea hereditate et casis et complantatibus et cum illo castinario de cima de Ualinos et cum quarta de uno de Rociadela et cum medietate de IIII^{or} de subuarit de Peraria. Et mando ad filia mea Adosinda aliam III^{am} omnis hereditatis et plantatiis et casis. Mando ad suprinum meum Petrum Martini aliam terciam hereditatis cum casis et plantatis in vita sua, et non uendat nec suppinoret ulli, et si obierit sine semine // obierit remaneat ad filiam meam Adosindam, et ipsa si sine semine obierit hereditas remaneat. Et mando quod Petrus illam hereditatem quam eis mandauit per laudamentum de bonis hominibus in quantum ipsi non potuerint per se defendere nunquam de iure Sancti Iusti et Adosindam illam suam III^{am} auferant et semper dent ei suum directum per medium.

217

1160/—/—.

Manda testamentaria do presbítero Aloito Páez.

B.- Tombo, f. 78r.

Testamentum Aloyti Pelaiz de quinone suo ecclesie Sancti Thome de Oyames.

Era M^a C^a LX^{la} VIII^a. Item dispono atque ego famulus Dei Aloitus Pelaiz et presbiter inter alia. Mando meo quinione ecclesie Sancti Thome de Oyames ad Sanctum Iustum pro remedio anime mee et parentum meorum.

218

1147/03/11.

Mandas testamentarias de Guina Páez.

B.- Tombo, f. 78r.

Testamentum Guine Pelagii de sua hereditate de Destros.

Noto die quinto idus kalendas martii, era Mª C^a LXXX^a V^a. Mando ego Guyna Pelaiz meam hereditatem de Destros pro anima mea Sancto Iusto quantam mihi conuenit de patre meo Pelagio Didaz, III^a integra, et est determinata per

aquam de Pelago. Et alias meas hereditates quas habeo mando filio meo Petro Pelaiz integras, et si uenerit ad ordinem in monasterio Sancti Iusti habeant fratres omnes suas hereditates cum eo, et si non uenerit usque ad annos XIII in ordine et mortuus fuerit habeant suas tias medietatem tocius hereditatis et medietatem monasterii Sancti Iusti; et si uixerit ille meus filius de XIII annos usque sursum habeat totas suas hereditates, totas excepta illa de Destros quam dedi Sancto Iusto. Et mando meo filio et meas hereditates domno abbati Pelagio Muniz Sancti Iusti, meo pane et sicera et perfas et ganato currat per manus magistri mei Petri.

219

[1221/03/21]*.

O mosteiro de Toxos Outos fai un pacto co crego Pedro Pérez no que este recibe do cenobio a herdade de Destros para labrala; o producto vaise dividir a medias entrmbalas partes.

B.- Tombo, f. 78r.

* Observacións: A data do documento non se corresponde co abadado de don Xoán Tudíniz.  moi posible que o copista se esquecese de copia-lo "L", co que o documento pasaría así  data de 1221, cando este abade estaba  fronte do cenobio, o que dou por bo.

Placitus de Petro Petri, clerico, cum monasterio de plantatio de hereditate de Destros.

Era M^a CC^a <L> VIII^a et quotum XII° kalendas aprilis. Ego domno abbas Johanem Tudinci de Sancti Iusti et omnis conuentum meum a uobis Petro Petri, clerico, et omnique uoci tue facimus nos a uobis pactum et placitum in solidos C roboratum ita quod nos damus a uobis a plantando nostra hereditate in Destros et uestra plantardis in ipsa quintana et ribas et riales de quantum ibi plantauerit uobis et omnique uoci uestre medietatem in pace et Sancti Iusti medietatem in pace in secula.

Quod nisi impleuerimus pariamus superius dictam penam. Ego domno abbas Johani de Sancti Iusti et omni conuentum manus nostras roboramus.

Q. p. f.: Pelagius zapateyro confirma.

220

1202/03/01.

Testamento de Martiño Martínez Partipán.

B.- Tombo, f. 78r.

Testamentum de Martino Martini Partipam de hereditatibus que mandauit monasterio.

Era M^a CC^a X^{La} et quotum kalendas marcii. Hec est ordinatio quod ordinauit famulo Dei Martinus Martini Partipan si migratus fuerit de ista infirmitate quomodo post omnia mea maneat ordinata. In primis mando ad Sancti Thome ubi corpus meum sepultum fuerit media de una pereyra alua qui sta in hereditate de Sancto Thome cum ipso castinario qui sta in racadela budial. Et mando ad Sancti Iusti totam meam hereditatem sic de auolencia quomodo et de ganancia quod habeo in villa Destros, et de ipsa hereditate mando ipsi monasterio pro remedio anime mee et pro multis malis quod eis fecit, et odorent pro me. Et mando ad magister meo Pelagius Muniz meos panos. Et qui compleuerit sedeat benedictus et qui infringierit sedeat maledictus et excommunicatus et de super pariat solidos C.

Ego Martinus in hanc mandationem manus meas.

Q. p. f.: Petrus Nuniz, presbiter, et Petrus Didat et Martinus Petriz et Pelagius Petris.

Pelagius Martini, presbiter, notuit.

221

1220/02/24. Santiago de Compostela.

Azenda Pérez e o seu marido, Paio Testa, fan un pacto co mosteiro de Toxos Outos polo cal renuncian a favor do cenobio a todo dereito que a dita dona puidera ter sobre a herdade de Destros que fora do seu avô Pedro Conde.

B.- Tombo, f. 78rv.

Carta de Azenda Petri de hereditate de Destros.

Era M^a CC^a LVIII^a et quotum VI kalendas marcii. Ego Azenda Petri vna cum viro meo // Pelagio Testa, qui presens est et concedit, et omnis uox nostra vobis domno Johanni Tudini, monasterii Sancti Iusti de Tribulis Altis abbati, omnique eiusdem monasterii monachorum conuentu et uoci uestre facimus pactum el

placitum et dimissionem seu abnucionem firmissimam in solidis mille roboratam, ita quod nos dimittimus et abnuciamus uobis totam illam hereditatem quantam ego predicta Azenda Petri habeo et habere debeo ex parte aui mei Petri Conde et habere debeo de auolencia et de ganancia in villa scilicet que dicitur Destros que est in concurrencia Sancti Thome de Oliames, quam hereditatem nos uobis calumpniabamus iniuste; ab hinc igitur habeatis supradictam hereditatem cum omnibus suis directuris liberam, quitam, dimissam et abnuciatam de nobis et omni uoce et parte nostra imperpetuum. Quod si nos uel aliquis ex parte et uoce nostra contra hoc scriptum ad irrumpendum uenerit quisquis fuerit pectet penam supradictam.

Q. p. f.: Dominicus Didaci, capellanus decani domni Bernaldi. Domnus Johannes Petri Peyroneth. Petrus Zarzalius Albus de Rua Noua. Domnus Petrus Stephani. Johannes Testa.

Ego Pelagius Martini, clericus publicus notarius compostellanus juratus, scripsi.

222

1179/—/—.

Azenda Pérez e o seu marido, Pedro Pérez, véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos unha leira en Destros por tres soldos.

B.- Tombo, f. 78v.

Carta de Azenda Petri de hereditate de Destros.

Svb Christi nomine. Ego Azenda Petriz et uiro meo Petrum Petriz et uox nostra uobis Pelagio Didat, qui es personarium de Sancti Justi, et toto conuentu, salutem, amen. Placuit et bona pacis uoluntas ut faceremus nos uobis kartam uendicionis de ea larea de terra cum IIII^{or} mazanarias minus IIII^a et cum ipso terradico de super ipsa riba sub ipsa larea de Petrum Ans; et habet iacencia ipsa laria sub ipsa fonte de Destros. Damus nos uobis ipsa laria quomodo est inclusa in omnique giro per suas particiones et per suos marcos, et sunt VIII^{as} tres pro precio qui de uos accepit, id est solidos III que uobis et nobis bene complacuit. Quod si aliquis homo de parte nostra uel de extranea ad irrumpendum uenerit uel uenero tam de nostris quam de extraneis illa hereditas duplata et insuper pariat solidos VI, et uobis perpetim habitura.

Facta carta uenditionis era I^a CC^a XVII^a.

Ego iamdictus et uxor mea et uox mea in hac carta manus.

Q. p. f.: Romanus Petriz, conf. Martinus Martiniz, conf. Didacus, presbiter, conf. Marus, presbiter, conf.

223

1210/05/08. Santiago de Compostela.

Varios herdeiros, descendentes de Munio Aufiz, vèndenlle ó mosteiro de Toxos Outos dúas quintas partes da herdade que este tiña nas vilas de Seares, en S. Tomé de Ames, por cento corenta e tres soldos.

B.- Tombo, ff. 78v-79r.

De villa de Seares in Amaya.

In nomine Domini nostri Jhesu Christi. Nos Pelagius Gudestei et Petrus Gudestei et fratres pro nobis et pro sorore nostra Maria Gudestei et pro soprina nostra Ourio, filia alterius sororis nostre iam defuncte Marine Gudestei nomine, et pro omni nostra uoce et sua, et ego Munio Cresconii de Frauega pro Azenda Gudestey, sorore iamdictorum, et pro omne uoci eius, et ego Petrus Pelagii, filius Pelagii Muniz et omnis uox mea, vobis Petro dicto Gasco, monasterii Sancti Justi monacho presbitero, et Johanni Pelagii, eiusdem monasterii conuerso, in uoce scilicet et persona domni Petri Munionis, eiusdem iamdicti uestri monasterii Sancti Justi abbati, et tocius conuentus monachorum eiusdem monasterii omniue uoci ipsius monasterii grato animo et spontanea uoluntate facimus cartam uenditionis in perpetuum ualituram de tota nostra hereditate quanta nobis pertinet uel pertinere debet in Seares et in altero Seares ex parte aui nostri Munionis Aufiz, que uille sunt in parrochia Sancti Thome de Oliames. Et est determinata ipsa hereditas quam uendimus ipsi iamdicto monasterio id est due quinte integre de quanto pertinet uel pertinere debet in iamdictis uillis et in suis terminis et pertinenciis ad iamdictum auum nostrum Munionem Aufiz. Quarum // duarum quintarum est una dicti Petri Pelaiz, altera uero est supradictorum omnium fratrum. Hanc igitur totam nostram iamdictam hereditatem cum omnibus suis directuris et bonis et pertinenciis quecumque ad illam pertinent tam prope quam longe firmiter uendimus et libere prenominato monasterio perpetuo possidendam concedimus pro precio de quo nobis placuit, id est C XL III fortis monete cum placabili robore; et tam de precio quam de robore apud uos nichil remansit indebito ad soluendum.

Siquis igitur contra hanc cartam ad irrumpendum uenire temptauerit persoluat regie parti solidos CC^{os} LXXX^a VI^{ex} fortis monete; carta tamen ista nichilominus in suo semper robore permanente.

Facto scripto VIII° idus maii, era M^a CC^a XL^a VIII^a.

Nos prenominati hanc carta roboramus et confirmamus.

Qui presentes fuerunt: Johannes Iohannis dictus Chapas, uicarius domini archiepiscopi in illa terra. Ego Nicholaus, scolaris, conf. Didacus Martellus de rua de Villari, conf. Stephanus Martini, tabernarius de Rua Noua, conf. Martinus Petri, filius Petri Abade de Occa, conf. Petrus Fernandi, conf. Johannes dictus Cerasarius de Pedras, conf.

Ego Johannes Pelaiz, compostellanus publicus notarius, scripsi et conf.
(*Monogramma*: JHNS PLGIJ).

224

1213/10/28. San Tomé de Ames.

O cabaleiro Afonso Pérez e a súa muller, Urraca Pérez, cos seus fillos doánlle ó mosteiro de Toxos Outos unha serie de bens nas freguesías de S. Tomé de Ames e S. Cristovo de Tapia. A cambio, o mosteiro comprométese a darlle ó matrimonio anualmente seis moios de pan e trinta soldos, á parte de desembargarlle a herdade de Seares e entregarlle dous poldros.

B.- Tombo, f. 79rv.

Carta de hereditibus de Amaya que fuerunt domni Alfonsi Petri et uxoris sue domne Ouroane Petri.

Laudabilis est scripture thesaurus, memoriam enim excitat et actionum seriem sua incommutabili posteris loquitur ueritate, qua propter ego Adefonsus Petri, miles, et uxor mea Ouroana Petri una cum filiis et filiabus nostris et omnis uox nostra pro Dei amore et beate virginis Marie uobis domno Johanni, monasterii Sancti Iusti abbati, et omnibus fratribus tam presentibus quam futuris ibidem comorantibus omnique uoci ipsius monasterii, grato animo et spontanea uoluntate facimus testamentum et cartulam donationis simul et uenditionis imperpetuum ualituram de tota hereditate nostra quanta habemus uel habere debemus de auolencia et de ganancia in villa Costahela et in ambabus Derris et in Uilla Noua et in villa Destros et in Senares et in alio Senares et in Casale Donego et in A Mamoia et in villa de Gandra, et etiam de quanto habemus uel habere debemus de uoce de Villa Octa et de casale de Lagena et de Papi tam ecclesiastica quam laycali ex aqua de Papi usque ad ecclesiam Sancti Thome per ubicumque uadit uox ipsarum hereditatum; et sunt iste hereditates in territorio Amaya sub aula Sancti Thome et sub aula Sancti Christofori de Papi. Quas hereditates habui ego Ouroana Petri ex parte patris mei domini Cothalaya et matris mee Maioris Iuliani et de comparacione quam ego feci cum predicto viro meo Adefonso Petri; et habemus nos istas hereditates modo liberas et pacificas et diuisas per colmelos de germanis nostris. Damus itaque nos uobis predicto abbati et monasterio uestro prenomatas hereditates cum casis et casalibus, cum edificiis et plantacionibus, cum montibus et fontibus, cum ingressibus et cum quanto aprestitum hominis est pro Dei amore et pro remedio animarum nostrarum et parentum nostrorum, et quia uos promittitis mihi Alfonso Petri et uxori mee Ouroane Petri dare tantum in uita nostra VI modios de pane per talegam de ecclesia Sancti Thome de milio et de secunda annuatim et XXX

solidos ex die sancti Michaelis usque // ad diem sancti Martini, et quia recipitis nos in omnibus beneficiis monasterii uestri, et extrahitis de pignore hereditatem de Senares de LX solidis pro quibus iacet; et datis etiam nobis duos puldros de equabus uestris pro robore, unum in hoc anno et alterum in alio. Damus etiam uobis cum predictis hereditatibus quantum habemus uel habere debemus in ipsis villis de Occa cum omnibus suis uocibus et cum quanto aprestitum hominis est per suos terminos et loca antiqua. Habeatis igitur uos totas ipsas predictas hereditates hodie et possideatis eas uos et omnis posteritas uestra et de eis omnem uoluntatem uestram faciatis in secula seculorum. Siquis autem ex parte nostra uel de extranea contra hoc uoluntarium nostrum factum uenerit sit maledictus usque in VII^{am} generationem et pariat quicquid in calumpniam miserit duplatum uel triplatum et insuper solidos mille; et hoc scriptum semper firmum obtineat robur.

Facta carta donationis simul et uenditionis sub era M^a CC^a L^a I^a et quotum V^o kalendas nouenbris.

Ego Alfonsus Petri, miles, et uxor mea Ouruana Petri in hoc scripto quod fieri iussimus manus roboramus.

1^a columna: Q. p. f.: Arias Petri de Baainas, ts. Frater eius Johannes Infante, ts. Petrus Petri dictus Sandu, clericus, ts. Munio Froyle, miles, ts. Arias Petri dictus Patuchu, ts. Petrus Faupa, miles, conf. Petrus Guestei, miles, conf. Didacus Saluatoris, miles, conf. Petrus Nuniz, presbiter, conf.

2^a columna: Saluator Cresconii, presbiter, conf. Petrus Muniz, subdiaconus, conf. Ordonius Didaci, subdiaconus, conf. Petrus Petri, clericus, conf. Petrus de Iales, vicarius terre, conf. Froyla Petri dictus de Breis, conf. Omnes filii ecclesie Sancti Thome de Oliames qui uiderunt hoc et audierunt.

Dominicus, presbiter, qui notuit.

225

1169/09/01.

Mandas testamentarias de Azenda Aufiz.

B.- Tombo, f. 79v.

Testamentum Azende Aufiz de Senaras.

Era I^a CC^a VII^a et quotum kalendas septembris. Hec est ordinacio quod ordinauit famula Dei Azenda Aufiz si migrata fuerit de ista infirmitate quomodo remaneant omnia mea ordinata. In primis mando ad Sancti Thome ubi corpus meum sepultum fuerit medio de uno armentio, et cetera. Et mando ad Sancti Justi pro remedium anime mee et pro mentiras quas feci in vita mea quod paiatas sedent ante Deo vnam archam plenam de centeno, et mando ibi hereditate mea de

Seliars des fonte Sisto ad suso, et mando mea luctosa a meo seniore domino abbas solidos X, et cetera.

Dico et roborem facio et quis ista mea dacionem infringero paria solidos C et semper sit firma et habeat participare cum Datan et Abiron, et qui compleuerit sit benedictus et quod non compleat maledictus et excommunicatus.

Ego Froyla Monacus, presbiter, conf. Petrus Muniz et Munio Muniz, conf. Et alio populo toto.

Pelagius, clericus, notuit et conf.

226

1153/03/29.

Pedro Gutiérrez e a súa muller, María Afonso, véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade nas vilas de Pedrouzos, Seares e Oca, en S. Tomé de Ames, por sesenta e cinco soldos.

B.- Tombo, ff. 79v-80r.

In Dei nomine, amen. Ego Petrus Guterrici et uxor mea Maria Adefonssici tibi abbati Pelagio Sancti Justi et omnibus fratribus in Domino Deo eterno salutem, amen. Placuit nobis pro bona pacis uoluntatem et nostra est uoluntas ut faceremus uobis kartulam uendicionis de hereditate nostra propria que habemus de subcessione abiorum nostrorum et parentum in villis nominatas Pedroso et Sene\va/res et in Occa quantum ibi habemus de patre nostro Adefonso Godesindici et de auia // nostra Ermesenda Pinuici; et jacet ipsa hereditas in territorio Amaee subtus monte Fenales discurrente fluuio Tamare sub aula Sancti Thome de Oliames. Damus uobis ipsas hereditates per suos terminos antiquos per ubi eas potueritis inuenire, intus et foris, pro precio quod de uobis accepimus, id est solidos LX^a V^e, et de precio apud uos nichil remansit indebito; habeatis eas usque imperpetuum et faciatis de eis quod uolueritis.

Siquis tamen ex parte nostra uel extranea ad irrumpendum uenerit quisquis fuerit pariat ipsas hereditates duplatas et insuper solidos C.

Facta cartula uendicionis IIII° kalendas aprilis in era I^a C^a LX^{La} I.

Q. p. f.: Petrus, conf. Martinus, conf. Pelagius, conf.

Ego Marina in hac kartula manus meas.

Munio, presbiter, qui notuit et conf.

227

1153/06/25.

Xon Romariquiz e a sa muller, Odrocia Pez, cos seus fillos vndenlle  mosteiro de Toxos Outos unha metade, e a Pedro Ens e a Pedro Arias coas sas respectivas mulleres outra metade da sa herdade na vila de Pedrouzos, en S. Tom de Ames, por sesenta e un soldos mergulienses e cinco tegas de millo mido.

B.- Tombo, f. 80r.

Carta de Johanne Romariquici et uxor sue de Pedrouzos et de Senares.

In Dei nomine. Ego Johannes Romariquici et uxor mea Odroza Pelaici et filii et filie nostre tibi abbati Pelagio Sancti Iusti et omnibus fratribus et tibi Petro Johannici et uxori tue et tibi Petro Arias et uxori tue, vobis omnibus supradictis in Domino salutem, amen. Placuit nobis iamdictis ut faceremus uobis kartulam uendicionis de hereditate nostra propria <quam> habemus de suscepcione abiorum et parentum nostrorum siue de ganancia quomodo et de auolencia, et est ipsa hereditas in territorio Amaea secus fluuium Tamar, concurrente ad ecclesiam Sancti Thome de Oliames, in villa nominata Pedrouzo de Senares. Concedimus uobis inde nostrum quinionem ab omni integritate, id est IIII^a de V^a, et de illa VI^a que comp<ar>auit Pinuici cum sorore sua Froylu de Pinuici VIII^{am}; et de illis marcis de Guntina usque ad fundum de Rodondo de VII^a que fuit de illa quinta de Goegeua III^{am}. Damus tibi abbati Pelagio et concedimus medietatem integram et Petro Iohannici et Petro Arias aliam medietatem per suos terminos antiquos per ubi eam potueritis inuenire exceptis inde IIII^{or} lareas de terra que iam uendiuius ad Arias Fernandici et uxori sue in Cabanela super illam ripam, unam in fundo de longaria, aliam ad ortale de Peraria, mea porcionem in agro de Redondo in directo illa eyra margines tres. Damus uobis omnem aliam hereditatem atque concedimus pro que accepimus de uobis precium, id est solidos LXI de merguliensis et de milio talegas V que nobis a uobis bene complacuit, et de precio apud uos nichil remansit in debito; habeatis eam usque imperpetuum et faciatis ex ea que uestra fuerit uoluntas. Siquis tamen, quod fieri non credimus, ex nostra parte uel ab extranea hanc kartulam frangere temptauerit pariat ipsa hereditatem duplatam et insuper solidos C exsoluat.

Facta carta uendicionis VII° kalende junii in era I C LXI° I.

Ego Iohannes et uxor mea Odrozia et filii et filie nostre in hac karta manus nostras roboramus.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Martinus, ts.

Munio, presbiter, qui notuit et conf.

228

1152/11/24.

Paio Fernández dóalle ó mosteiro de Toxos Outos as súas herdades en varias vilas en S. Tomé de Ames para que se lle faga un aniversario anual no cenobio.

B.- Tombo, f. 80rv.

Carta de Costeela et de Deir et de Aucterio et de Petello et de Destros et de Villarino et de Occa.

Rex Trinitatis gloriam siue honorem, et cetera. Ego Pelagius, Dei gratia, Fernandi do et concedo et testo plenus memoria pro anima mea et parentum meorum hereditates meas proprias quas habeo de auolencia mea, id est de Romanus Muniz et de auola mea uxor supradicti Romani, idem Urraca Suariz, et matre mea Marina Romanz. Sunt itaque ipsas hereditates in Costanela, Deir de Octeyro et Petelle et Dextros et Villarino et Occa, de istis hereditatibus supradictis do et // et concedo ad monasterium Sancti Iusti et Pastoris omnem porcionem meam quam habeo de auolencia et est media pro remedium et proficuam anime mee et parentum meorum, tali sub condicione testacionem istam facio ut post excelsum de seculo meum supradicti loci habitatoribus presentibus futuris et semper per omnia faciant mihi anniuersarium anuatim per unumquenque anum et habeant scripta memoria mea in libro familiarum aut si contigerit fratrum perpetuo iure ab omnibus. Si hanc siquidem conscripcionem siquis aliquid degradare uel detestare uoluerit Dei maledictionem incurrat et meam nichilominus euadat et pro temeritatis ausum a parte testamenti pulsantis solidos CC restituat.

Facta sollempniter testacio in era I^a C^a LX^{La}, die quotum VIII° kalendarum decenbrium.

Ego Pelagius Fernandiz in hoc scriptum manus meas roboro.

Martinus, presbiter, notuit et conf.

229

1154/02/26.

Eldonza Fernández e os seus fillos véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos o que o seu marido, Romano Muñiz, tiña na vila de Destros, en S. Tomé de Ames, por seis soldos.

B.- Tombo, f. 80v.

De Destros.

Svb Christi nomine. Ego Eldoncia Fernandici et omnis uox mea et filii et filie mee tibi domno abbati Pelagio Sancti Iusti, salutem. Placuit mihi et mea est uoluntas ut faceremus tibi iamdicto kartulam uendicionis de hereditate nostra propria quem habemus de viro nostro Romano Muniz, et est in villa Destros sub aula Sancti Thome, et est ipsa hereditas determinata per ipsa aqua de Pelago que discurreit ad ipsam presam de Centenalis et inde per terminos ecclesie. Damus tibi de ipso quinione de Romano, mediam septimam, sicut frater meus dedit aliam mediam VII^{am} pro anima sua que superius resonat. Damus tibi atque concedimus sicut iam diximus pro precio, id est solidos VI que nos et tibi bene complacuit, de quo precio nichil remansit in debito ad soluendum; et faciatis de ea uoluntatem uestram imperpetuum. Sed si aliquis homo contra hoc factum uenerit ad irrumpendum quisquis fuerit pariat tibi uel uoci tue solidos XXX^a.

Facta carta uendicionis IIII° kalendas marcii, era I C LXI^l II.

Ego Eldoncia cum filiis meis in hac carta manus nostras.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Fernandus, ts.

230

—/—/—.

Manda testamentaria de Gundesindo Núñez “Cabalo” na que deixa ó mosteiro de Toxos Outos unha herdade en Deir.

B.- Tombo, ff. 80v-81r.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- “Tombo de Toxosoutos...”, doc. n.º 34, p. 205.

De Deyr.

Deus qui est fortis ymago omnium bonorum ab omnibus qui christiano nomine censentur, et cetera. Hinc est quod ego Gudesindus Nunonis cognomento Caualo qui transacte uel etatis iuentutis excessus, et cetera. \Monasterio Sancti Iusti de Togis Octis/ offero itaque et concedo et hoc testamentum facio de medieta- te omnis illius hereditatis quam ganaui cum uxore mea Trudili Muniz, et medieta- tem similiter de omni hereditate quam ipsa mea uxor habuit de sua auolencia pro alia mea hereditate quam ego ganaui et dedi medietatem ipsi mee uxori; et fecimus pactum et placitum inter nos in solidos D ut omnis nostras hereditates tam ipsa uxor mea quam uox sua quam monasterium diuidat per medium sicut in nostris placitis resonat. Et hec est noticia ipsarum hereditatum. De casale de Aimiú et de uiro eius Uimara Fromariquici et de Deir de Iusano VIII^a integra et illam quam

Petrus Adefonsi uendidit per suam kartulam, et illa VIII^a integra fuit Adefonsi Ordonici, et alia media VIII^a fuit Pelagii Ruderici. Nam pro ista VIII^a uendidi aliam meam hereditatem quam habebam in Ueranes de Iusano, et istam VIII^{am} et mediam diuisi ego per // per medium cum uxore mea pro illa quam mecum diuisit mediam de sua auolencia. Et de illa VIII^a media ganauit sextam partem de Cresconio Eri et de uxore sua Geluira Cresconici et dedi per illum precium qui mihi dederunt pro illa mea hereditate de Bertamiraes. Et de quarta integra de ipsa villa duas quintas integras quas ego cum uxore mea ganauit, et cetera.

Set si aliquando aliquis ex eorum progenie hanc hereditatem, et cetera.

231

1152/01/01.

María, Adosinda e Guina Fernández, fillas de Fernando Núñez, fan un pacto co mosteiro de Toxos Outos polo cal elas pasarán a ter dúas tercias na herdade de Pegariños, e o cenobio queda coa tercia restante; a cambio entréganlle ó mosteiro as súas porcións nas vilas de Deir e Proupín.

B.- Tombo, f. 81r.

Placitum de hereditate de Deyr et de Pauperim.

Era M C LX^L et quotum kalendas januarii. Nos filias de Fernando Nuniz, scilicet Maria Fernandiz et Adosinda Fernandiz et Guina Fernandiz, vobis abbas et seniores Sancti Iusti facimus pactum et placitum ligabile firmamentum in solidos C de ipsa nostra hereditate in uilla de Pegarinos que habemus uobiscum per medium ut habeatis uos seniores Sancti Iusti inde terciam partem et nos duas partes; et damus uobis proinde in canbia porcionem nostram de Deyre et de Pauperim quantum ibi habemus de gaganancia et de auolencia in Pauperim; et si nos filias Fernandi Nuniz ad uobis seniores Sancti Iusti mentiosas fuerimus et placitum exierimus pariamus uobis penam placiti quod de sursum resonat absque ulla contensa.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Martinus, ts.

Martinus qui notuit et conf.

232

1197/08/26.

Munio Alóitiz e os seus sobriños toman un terreo de Nuno Menéndez e a súa muller; Adosinda Fernández, en Pegariños co compromiso de facer nel unha casa en dez anos, tralos cales dividirán esta a medias.

B.- Tombo, f. 81r.

Era Ma <C>Ca XXXa Va et quotum VIIo kalendas septembris. Nos Munio Aloytiz et soprinis meis Petrus simul et Pelagius facimus a tibi Nuno Menindit et uxori tue Adosinda Fredandit et genes tua pro ipso terreno quod est in villa Pegarinos, territorio Amaia, quomodo est concluso per illos marchos cum suo aqua uerte et cum suos exitos per unas partes et facerit ibi edificancia de illa casa ut melior potuerit per medium pro habendum medietate ad parte Nuno cum suo terreno et alia medietate post Munio Aloitit et suprinis suis pro ingencia et pagate pro abendum integra annis X profecta et post ipsos annos expletos sorciamus ea per medium. Nos superius nominatos in hoc placito manus nostras. Et si ego Nuno Aloytis et soprinis meis inde aliter fecerimus et placitum exierimus inde solidos L tibi Nuno uel uoci tue.

Qui presentes hic sunt: Pelagio, ts. Fernandus, ts. Arias, ts. Nuno Aloytiz, conf.

233

1184/04/17. Santiago de Compostela.

María Eriz e os seus fillos véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos a herdade que teñen nas dúas vilas de Deir e en Vilanova, en S. Tomé de Ames, por tres marcas de prata.

B.- Tombo, f. 81rv.

Carta de Deyr da Coua et de Deyr de Aucterio et de Villa Noua.

In Dei nomine. Ea que grato animo nullo cogente, et cetera. Qua propter ego Maria Eriz cum filiis meis Iohannes Adefonsi et Pelagio Adefonsi et Maria Adefonsi et omnis uox nostra vobis domno Petro, monasterii Sancti Iusti de Tribulis Altis abbati, et omni conuentui monachorum eiusdem monasterii et omni uoci ipsius monasterii, salutem. Placuit nobis puro corde et bona uoluntate ut faceremus uobis sicut facimus kartulam uendicionis et deliberacionis de tota uestra hereditate et uestra quam habetis in Amaya in Deyr da Coua et in Deyr de Auctario et in Villa Noua concurrente ad ecclesiam Sancti Thome de Oyames discurrente riuuo Umia, et cetera, pro tres marcas argenti et ganatum/ possidete, uendite, donate atque ex ea omne uelle uestrum facite per cuncta seculorum secula, amen.

Siquis nobis propinquus uel extraneus contra hanc kartam uendicionis et delibera- // -tionis ad irrumpendum uenerit uel uenerimus quantum calumpnauerit in duplo componat et insuper parti uestre marchas XLa puri argenti persoluat; et hec karta semper sit firma.

Facta kartula uendicionis et deliberationis die XV° kalendas maii, era M^a CC XXII.

Nos supradicti in hac kartula manus nostras.

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Pelagius, ts. Martinus Petri, canonicus, conf. Martinus Petri Rufus, canonicus, conf. Martinus Rex de Fagiariis, conf. Petrus Martini de Fagiariis, conf.

Petrus Fernandi scripsit et conf.

234

1161/11/28. Santiago de Compostela.

Froila Ramírez "Aurícula" e a súa muller, María Páez, véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Costanela, en S. Tomé de Ames, por dúas marcas e media de prata.

B.- Tombo, f. 81v.

Carta de Costeela in terra de Amaia.

In nomine Patris et Filii et Spiritu Sancti, amen. Ego Froyla Ramiriz cognomento Aurícula et uxor mea Maria Pelaiz et omnis uox nostra vobis abbati domno Arie, monasterii Sancti Iusti de Tribulis Altis omnique conuentui monachorum eiusdem loci et omni uoci uestre, grato animo et spontanea uoluntate, facimus textum scripture firmitatis et kartula uendicionis de hereditate nostra propria quam habemus in villa uocitata Costanela que fuit Munionis Cresconiz concurrente ad ecclesiam Sancti Thome de Oliames, territorio Amaia; quam predictam hereditatem, scilicet medietatem de illa Costanella integram, nos ganauimus nostro precio et carta ueridica de Gundisaluio Fafilat ut in kartula resonat, et ipse Gundisaluus habuit ea ex parte patris sui Fafile et matris sue Ardilo. Hanc siquidem nostram integram hereditatem que est medietas tocius illius ville de Costanella cum omnibus bonis suis concessis, scilicet casalibus et aliis suis directuris et cetera vobis damus et uendimus pro precio quod a uobis recepimus, id est marchas duas et dimidiam argenti boni quod nobis et uobis bene satis ad libitum fuit, et de precio aput uos nichil remansit in debito ad soluendum; et decetero eamdem hereditatem cum populatione et omnibus bonis suis habete, possidete, uendite, donate et ex ea omne uelle uestrum facite per cuncta secula.

Quod si aliqui de parte nostra uel de extranea contra hoc factum nostrum ad irrumpendum uenerit uel uenerimus quisquis fuerit pariat uel pariamus uobis uel uoci uestre illam hereditatem duplatam uel triplatam et insuper marchas V^e puri argenti; et nostrum factum semper maneat firmum.

Facta uendicionis scriptura III° kalendas decembris, era I^a C^a LX^{la} VIII^a.

Nos iamdicti in hac uendicionis scriptura manus nostras.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Johannes, ts. Damiten, conf. Vilielmus de Luania, conf. Petrus Auricula, conf. Petrus Arias, conf. Petrus Petriz, conf. Froyla Palea, conf. Didacus Pinctus, conf. Pelagius del Pico, conf. Afonsus Nuniz, conf.

Petrus Abbat, notuit et conf.

235

1148/05/05.

Mandas testamentarias de Eldonza Díaz.

B.- Tombo, ff. 81v-82r.

Testamento de Eldonza Diaz de hereditate de Costeela et de Deyr.

Era I^a C^a LXXX^a VI^a et quotum III° nonas magii. Tunc disposuit atque ordinavit famula Dei Eldonza Didaz in mea infirmitate sic migrata fuerit de hoc mundo quomodo remaneat omnia mea ordinata. Mando in primis corpus meum sepelire ad monasterium Sancti Martini de Fora, et cetera. Ad Sancti Iusti eiusdem monasterii solidos VI cum illa mea hereditate de Costanella et de villa de Deyr que dicent Susano quod est mea racione de III^a quarta integra; porciones de ipsas villas predictas cum omnia bona sua et uenit ex parte matris mee Goegeba Sisnandit. Et quod factum meum infringierit uel inquietare temptauerit sedeat excommunicatus per auctoritatem omnipotentis Dei et // beatorum apostolorum tuorum Petri et Pauli et Jacobi et omnium sanctorum suorum et habeat participio cum Datam et Abirom et cum Iudas traditori predictus in inferno alocatus et insuper pariat solidos CCC^{os} a partique uestre.

Ego Eldoncia Didaz in hanc mandacione manus meas.

Q. p. f.: Petrus, ts. Didacus, ts. Pelagius, ts. Petrus Aloitz, conf.

Petrus, presbiter, qui notuit et conf.

236

1204/11/01.

Martiño Pérez “Garavitus” e o seu irmán Pedro Eáns véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos as súas herdades en varias vilas da freguesía de S. Tomé de Ames por cincuenta e oito soldos.

B.- Tombo, f. 82r.

**Carta de Pedras et de Quintanis et de Costeela, de Celario, de Petro-
no.**

In nomine Domini. Ego Martinus Petri dictus Garauitus et frater meus Petrus Iohannis et omnis uox nostra vobis domno Petro, monasterio Sancti Iusti abbati, omnique conuentu eiusdem monasterii omnique uoci uestre grato animo et spontanea uoluntate facimus textum scripture firmitatis et cartam uendicionis imperpetuum ualitura de nostra propria hereditate quantamcumque habemus tam de auolencia quam de ganancia in uillis nominatis Pedras, Quintanas, Costanela, Cellario et Patrono; et est portio nostra determinata quarta de hereditate que fuit de Iohanne Uerua de auolencia et de ganancia in ipsis uillis concurrentibus ad ecclesiam Sancti Thome de Oyames, que hereditas nobis euenit ex parte matris nostre Marie Iohannis. Hanc igitur nostram hereditatem uobis ab integro uendimus ac firmiter concedimus cum omnibus suis directuris et adiunctionibus eidem hereditati pertinentibus intus et extra cum casis et casalibus, terris cultis uel incultis, arboribus et plantatibus omnium generum, exitibus et regressibus, montibus et fontibus, pratis, pascuis et cum quanto ad prestitum hominis est ubicumque inuenire potueritis per suos terminos et diuisiones antiquas pro precio quod nobis et uobis satis complacuit, uidelicet solidos L^a VIII° cum robore placabili, et tam de precio quam de robore apud uos nichil remansit in debito ad soluendum. Ita ab hinc habete, possidete, uendite, donate et omne uelle uestrum ex ea facite in secula seculorum. Siquis tamen propincus uel extraneus contra hanc cartam ad infringendum uenire presuperit quantum calumpniauerit in duplo uel triplo componat et uobis insuper solidos C XVI exsoluat; et hec carta semper sit firma.

Facta carta uendicionis kalendas nuuembris sub era M^a CC^a XL^a II^a.

Nos iamdicti in hac carta manus nostras.

Q. p. f.: Petrus Martini, diaconus, conf. Cresconius Pelaiz, conf. Johannes Pelaiz, conf. Fernandus Muniz, miles de Montanis, conf. Pelagius Iohannis, conf. Johannes Aaron, conf. Pelagius Zapatarius, conf. Ego Pelagius Nuniz, presbiter, conf.

Suerius Pelagii notuit de mandato Petri Martini, diaconi, in cuius manibus roboratum fuit. (*Monogramma*: SVERIVS).

237

1222/12/17. Santiago de Compostela.

Pedro de Noceda, cidadán de Santiago, véndelle ó mosteiro de Toxos Outos a herdade que ten na vila de Costanela, en S. Tomé de Ames, por cen soldos e unha lamprea.

B.- Tombo, f. 82rv.

Carta de Petro de Nozeda, ciue compostellano, de Costeela.

In nomine Domini nostri Ihesu Christi. Notum sit omnibus tam presentibus quam futuris quod ego Petrus dictus de Nozeda, ciuis compostellanus, et omnis uox mea grato animo, et cetera, vendo vobis domno Johanni Todinz, monasterii Sancti Iusti de Togis Altis abbati, et conuentui eiusdem monasterii omnique uoci uestre pro precio mihi et uobis complacabili uidelicet C solidos regis monete et unam lampredam quantam hereditatem acquisiui de domno Fernando Remundi in Costeela de uoce Petri Gasci ad ecclesiam Sancti Thome de Oiames concurrentem; ab hinc igitur usque in secula seculorum, et cetera, omne uelle uestrum de ea imperpetuum faciatis quia de precio nichil remansit, et cetera. Siquis igitur contra hanc uendicionem, et cetera, persoluat solidos CC et duas lampre- // -das; carta et uendicione, et cetera.

Facta carta XVI kalendas januarii, era M^a CC^a LX^a.

Nos iamdicti, et cetera.

Q. p. f.: Vilielmus Petri, filius predicti Petri de Nozeda. Petrus de Sancto Tirso. Martinus Cresconii, frater hospitalis Sancti Jacobi. Martinus Iohannis, presbiter et monachus Sancti Iusti. Petrus Pelaiz, portarius Sancti Jacobi. Vilielmus Petri de Minicio. Fernandus Muniz, filius Munionis Buzaci. Et alii.

Ego Martinus Iohannis, notarius concilii compostellani juratus, scripsi.

238

1176/04/28.

O mosteiro de Toxos Outos fixera un pacto con Mariña Eriz polo que esta tería durante a súa vida as herdades que o cenobio e ela mesma tiñan nas vilas de Deir e Vilanova; agora faise un novo pacto conforme ó cal o mosteiro reterá para si a metade da súa herdade e da de Mariña e ela quedará coa outra metade; por mor disto, Toxos Outos daralle á muller unha marca de prata ó ano. Ó morrer Mariña Eriz, a súa herdade pasará ó cenobio, tal e como xa se estipulara no pacto anterior.

B.- Tombo, f. 82v.

Placitum cum Marina Eri super habere de Deyr et de Villa Noua.

Era M^a CC^a XIII^a et quotum III° kalendas madii. Ego abbas Petrus monasterii Sancti Iusti et cuncti fratres eiusdem monasterii et omnis uox nostra tibi Marine Eri facimus pactum et placitum in solidos D firmissime roboratum tali pacto ut ex hodie die habeas medietatem integram pacatam in uita tua de tota illa hereditate et plantato et edificio tam de illa tua hereditate que est octaua in Deyr da Coua

et in Deir de Octeyro et in Villa Noua quam et de illa nostra hereditate quam cum illa tua supradicta in omni uita tua tenere debueras et ad mortem tuam nobis nostra et tua supradicta integram relinquere secundum illa placita uetera. Facimus ista noua alia tali conueniencia ut ex hodie iam solummodo habeas de tota illa nostra et tua hereditate medietatem et nos medietatem cum toto suo plantato et edificio supradictum est pro quo damus tibi vnam marcham argenti et ut oremus pro anima tua et uiri tui Adefonsi Nuniz et ad mortem tuam habeamus illam tuam hereditatem integram cum illa nostra cum quanto in ea fuerit sicut in aliis nostris ueteribus placitis resonat. Quod si in aliquo hoc placitum non compleuerimus pariamus quod sursum resonat.

Nos supradicti in hoc placito manus nostras.

Q. p. f.: Petrus, ts. Arias, ts. Pelagius, ts. Munio Muniz, presbiter, conf. Didacus Uimarat, conf. Romanus Petrici, conf. Johannes Pelagii, conf.

Munio, presbiter, qui notuit.

239

1201/05/30.

Nuno Núñez dóalle ó mosteiro de Toxos Outos dúas partes do tallo de Sequeiros, en S. Tomé de Ames.

B.- Tombo, f. 82v.

De tallio de Sequeyros.

In Dei nomine. Ego Nuno Nuniz facio kartam testamenti pro anima mea et parentum meorum ad monasterium Sancti Iusti de illo tallio de Secarios determinato quomodo iacet per illo rio et de testa per illos uallos de hereditate de Sancto Thome et de suso per illos marchos quod diuidunt hereditatem de Deir et de Costanela. De isto tallio dono duas partes ad Sanctum Iustum et quantum ibi est plantatum usque hodie habeant plantatores suam medietatem.

Era M^a CC^a XXX^a VIII^a et die III kalendas iunii.

Q. p. f.: Petrus Pelaiz de Pinaro, ts. Pelagius Petri, ts. Domnus Ficarius, ts. Petrus Alfonsus, testes. Johannes Guterrit, conf. Fernandus Petri, conf.

Munio scripturam quod scripsi, presbiter, istam.

240

1154/05/22.

Guntrade Muñiz dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a herdade que ten nas vilas de Deir, en S. Tomé de Ames.

B.- Tombo, ff. 82v-83r.

Carta de Deyr.

In Dei nomine. Ego Guntrade Muniz facio cartam testamenti Deo omnipotenti et sancte Marie uirgini et sancto Iusto pro remedio anime mee et parentum meorum de hereditate mea propria quam habeo de mea auolencia in territorio Amaya, sub aula Sancti Thome apostoli de Oyames, in villa Deyr da Coua et Deir de Auclerio, dono Deo et uobis domno abbati Pelagio Sancti Iusti mea porcione de illo quinione de auo meo Guimara Rodriquiz qui est media VIII^a fiunt VIII° et de una VIII^a fiunt IIII^{or} et de una quarta dono uobis V^a integram per ubicumque eam potueriti inuenire per suos terminos et loca antiqua, et orate pro anima mea. Sed si // aliquis homo eam uobis calumpniauerit pariat eam uobis duplatam et insuper solidos XII; et semper ista carta in suo robore permaneat.

Facta carta testamenti in era I^a C^a LX^{La} II^a et quotum XI° kalendas junii.

Ego Guntrade Muniz in hac carta manus mea confirmo.

Q. p. f.: Didacus, ts. Pelagius, ts. Johannes, ts. Didacus Pintus, conf. Didacus Bezerra, conf. Petrus Lupiz, conf. Cresconius, presbiter, conf.

Pelagius, presbiter, qui notuit.

241

1182/09/13.

O monxe Pedro Martinez dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a herdade que ten en varias vilas da freguesía de S. Tomé de Ames, por herdanza de súa nai, e nas vilas de Susavila e Adrufe, en Sta. Maria de Trasmonte, por herdanza de seu pai.

B.- Tombo, f. 83r.

Carta de Costeela et de Deyr et de Destros.

In Dei nomine. Ego Petrus Martini, frater in ordine sancti Benedicti, do monasterio Sancti Iusti pro anima mea totam meam hereditatem quantam habeo de matre mea Adosinda Aufici in villa Costanella et in Deir de Auclerio et in Destros,

scilicet mea quarta integra, et sunt in territorio Amaia sub aula Sancti Thome apostoli de Oiamas. Similiter dono ibi quartam integram de tota hereditate que fuit de patre meo Martino Trasarit in territorio de Trasmonte loco certo in Susa Villa et in Adauffe sub aule Sancte Marie de Trasmonte, et cetera. Sed si aliquis homo contra hoc uenerit pariat ipsa hereditates duplatas dicto monasterio et solidos C.

Facta carta era I^a CC^a XX^a et quotum idus septembris.

Q. p. f.: Johannes, ts. Pelagius, ts. Didacus Gimarez, conf. Nuno Martini, conf. Martinus Rex, conf. Gudesteus Didaci, conf. Munio Muniz, presbiter, in cuius manus roboratum fuit.

Munio Iohannis, presbiter, qui notuit.

242

1165/07/29.

Munio Páez “Senior” de Trasmonte dóalle ó mosteiro de Toxos Outos as súas herdades en varias vilas das freguesias de S. Tomé de Ames e Sta. María de Trasmonte.

B.- Tombo, f. 83r.

Carta de Trasmonte in villa Insula de Adauffe, Inter Ambas Eyras, et in Pedrouzos et in Lamas.

In Dei nomine. Ego Munio Pelaiz de Trasmonte pro amore Dei, et cetera, do monasterio Sancti Iusti scilicet abbati Roderici et fratrum eius totam meam hereditatem quam habeo de patre meo Pelagio Iohannis in Trasmonte sub aula Sancte Marie et de matre mea in territorio Ameia sub aula Sancti Thome apostoli de Oyamias; dono siquidem et concedo III^a integra que mihi euenit de tota hereditate que pater meus habuit in Trasmonte in Insula uilla de Adauffe et similiter tercia de illa quam habuit mater mea in Ameia Inter Ambas Eyras et in Pedrouzos et in Lamas et in Pauperim et in Carreira ut habeant eas totas Sancti Iusti imperpetuum, et cetera. Sed si aliquis homo de mea parte uel extranea contra hoc uenerit quisquis fuerit pariat eis ipsa hereditas duplata et insuper solidos C; et hoc meum factum sit firmum.

Facta carta era M^a CC^a III^a et quotum IIII° kalendas augusti.

Ego Munio Pelaiz dictus Senior hoc testamentum coram testibus conf.

Q. p. f.: Petrus, ts. Arias, ts. Froyla, ts. Petrus, presbiter, conf. Cresconius, presbiter, conf. Johannes, presbiter, conf.

Munio, prior Sancti Iusti, qui notuit et conf.

243

1145/05/05.

Paio, Cresconio, Truile e Guina Martínez véndenlle a Froila Páez, prior do mosteiro de Toxos Outos, e a Pedro Crescóniz e maila súa muller, María Pérez, a súa herdade na vila de Deir da Cova, no casal de Infanzóns, por oito soldos.

B.- Tombo, f. 83v.

Carta de Deyr da Coua.

In Dei nomine. Ego Pelagius Martini et Cresconius Martini et Truili Martini et Guina Martini vobis domno Froyla Pelaiz, priori Sancti Iusti, et Petro Cresconit et uxori tue Maria Petriz in Domino salutem. Placuit nobis ut facerem uobis cartam uendicionis de hereditate nostra propria que habemus de auolencia auorum nostrorum in territorio Amaia, sub aula Sancti Thome de Oiames, in villa de Deir de Coua; vendimus uobis in ipsa uilla de illo quinione de auio nostro Vimara Ruderiquiz qui est media octaua, de qua media VIII^a uendimus uobis VIII^{am} que ad nos pertinet cum tota sua uoce, et cetera, pro precio solidos VIII° quod nobis et uobis bene complacuit, habeatis ista nostram porcionem, et iacet in illo casale que uocitant de Infanzones sicut determinatur per marchum de Pumare Romano et per illos alios marchos qui diuidunt Deyr de // Auterio et de Pumare Romano et per ipsum padron de Quintana Donega quomodo uadit illum uallum ad fontem de donna Argeuua et de contra Destro per illam aquam que discurrit de Ualinos et intrat ad Centenales. Sed si aliquis homo de nostra parte uel de extranea ipsam hereditatem uobis calumpniauerit pariat eam uobis duplatam et insuper solidos XVI.

Facta carta uendicionis noto die III nonas maii, era I^a C^a LXXX^a III^a.

Nos supranominatos in hac karta manibus nostris.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Martinus, ts. Abas Petrus, conf. Pelagio Arias, conf. Aluitus, presbiter, conf., que est longeuus.

Pelagius, presbiter, qui notuit.

244

1143/03/09.

Elvira, Odrocia, María e Guina Muñiz véndenlle a Froila Páez, prior do mosteiro de Toxos Outos, a porción que lles corresponde no casal de Infanzóns, na vila de Deir da Cova, en S. Tomé de Ames, por dous soldos menos cinco diñeiros.

B.- Tombo, f. 83v.

De villa de Deyr da Coua et de casale de Infanzones.

In Dei nomine. Ego Eluira Muniz et Odroza Moniz et Maria Muniz et Guina Muniz vobis Froyla Pelaiz, priori monasterii Sancti Iusti, in Domino eterna salute. Placuit nobis ut faceremus kartulam uenditionis de ipsa hereditate nostra propria quam habemus de nostra auolencia in territorio de Ameia, recurrente ad ecclesiam Sancti Thome apostoli de Oliames, in uilla Deir da Coua, in casale de Infanzones. Donamus uobis et uendimus de ipso casale cum tota sua hereditate et plantato et uoce et proficuo que ad eum pertinet, intus et foris, nostros quiniones que a nos pertinent integros, id est IIII^{or} quintas de IIII^a de una VIII^a de media VIII^a que nobis euenit de auio nostro Guymara Roderiquiz qui habuit vnam VIII^{am} de media VIII^a de ipso casale iamdicto, et modo uendimus uobis ipsas nostras porciones excepta V^a de germana nostra Guntrode Muniz per ubi ipsos nostros quiniones, et cetera, pro precio quod nobis dedistis, solidos II minus denarios V, quos relinquimus pro porcione de nostra germana supradicta. Habeatis ipsas, et cetera. Sed si aliquis homo de nostra parte uel extranea uobis ipsas nostras porciones calumpniauerit pari<at> uobis eas duplatas et insuper solidos V; et ista scriptura semper sit in suo robore permaneat.

Facta karta uendicionis era I^a C^a LXXX^a I^a et quotum VII idus martii.

Nos supradicte in hac carta, et cetera.

Q. p. f.: Arias, ts. Petrus, ts. Ordonio, ts. Petrus, abbas, conf. Aloitus, presbiter, conf. Pelagius Martini, conf. Cresconius Martini, conf.

Pelagius, presbiter, qui notuit.

245

1165/07/29.

Munio Pez de Trasmonte dóalle  mosteiro de Toxos Outos tódolos seus bens en Sta. Maria de Trasmonte e S. Tom de Ames a cambio de vivi-lo que lle queda de vida no cenobio e ser mantido por este.

B.- Tombo, ff. 83v-84r.

Testamentum Munionis Pelagii de omnibus hereditatibus suis de Trasmonte et de Oyames.

In Dei nomine. Ego Munio Pelagii de Trasmonte facio testamentum omnium hereditatum mearum excepta illa de Inter Ambas Areas qua teneat frater meus Didacus Pelaiz in uita sua si mihi seruerit, et post mortem eius relinquat eam ad Sanctum Iustum. Nam ceterarum hereditatum mearum cum omnibus suis plantationibus et directuris intus et foris per suos terminos antiquos quas habeo in

omni loco ex parte matre mea in territorio Trasmonte et Oliames, facio textum ad Sanctum Iustum in presencia domni abbatis Ruderici et ceterorum fratrum eiusdem monasterii pro remissione anime mee et parentum meorum tali pacto ut ex hodie sim frater huius monasterii tali condicione ut fideliter seruiam et uiuam dum uixero in ipso monasterio in ordine laicali, et uestiant me de uestimentis fratrum, et donent mihi libram meam quam ad modum uni fratri, et ad infirmitatem meam uel mortem dentur mihi uestimenta ordinis, si eam periero et orent pro anima mea cum obiero sicut pro uno fratre, et sepelliant me in ipso monasterio, et curent me in mea infirmitate. Quod si aliter fecero habeat tamen ipsum monasterium prefatas hereditates et faciat ex eis quod ei placuerit ex hodie et deinceps. //

Factum testamentum in era M^a I^a CC^a III^a et quotum IIII° kalendas augusti.

Ego Munio in hoc testamentum manus meas.

Q. p. f.: Petrus, ts. Arias, ts. Froyla, ts. Petrus, presbiter, conf. Cresconius, presbiter, conf. Johannes, presbiter, conf.

Munio, prior, qui notuit.

246

1154/06/11.

Froila Páez “Farreth” e a súa muller, Maior Páez, cos seus fillos véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Pedrouzos de Seares por catro marcas e tres onzas de prata.*

B.- Tombo, f. 84r.

* Observacións: Por erro, o copista pon *Petrus* por *Pelagius*, que é o verdadeiro nome do abade de Toxos Outos en 1154.

Carta de Pedrouzos de Seares.

Svb Christi nomine. Ego Froyla Pelaiz connominato Farrethe et uxor mea Maior Pelaiz cum filii et filiabus nostris et omni uoce nostra vobis domno Petro Muniz Sancti Iusti abbati et uoci uestre proprio animo, et cetera, vendimus de hereditate nostra propria quam habemus in uilla que uocitant Pedrouzos de Senares, quam hereditatem nos olim de vobis comparauimus tam de auolencia quam etiam de ganancia nostro precio et karta ueridica vobis uendimus eam totam integram sicut uos nobis primitus uendidistis cum medietate illius ganancie quam Johannes Breteyro cum uxore sua Maior Ueremundit in ipsa nostra seruicialia ganauit; et est ipsa villa subtus monte Acutelos concurrente ad ecclesiam Sancti Thome de Oliames juxta flumine Tamaris. Damus itaque, et cetera, cum illa medietate supradicte ganancie quam Johannes Breteyro cum uxore sua ganauit in ipsa villa et post mor-

tem eius uxor sua, et cetera. Damus dico utrasque hereditates, et cetera, pro precio et robore marchas IIII et untias tres argenti fini quod nobis et uobis bene complacuit, et de precio, et cetera; ita quod de iure nostro, et cetera. De hinc igitur habetis eas, et cetera. Siquis tamen quod fieri minime credimus tantum nostre quam extranea gentis contra nostrum spontaneum factum ad irrumpendum uenerit uel uenerimus quisquis fuerit pariat uel pariamus uobis uel uoci uestre marchas VIII argenti et insuper quod inuaserit in duplo componat; et hec carta semper maneat firma.

Facta carta uendicionis III° idus junii, era I^a C^a LX^{La} II^a.

Eg<o> Froyla Pelaiz et uxor mea, et cetera, manus nostras.

Q. p. f.: Johannes, ts. Petrus, ts. Didacus, ts. Martinus, ts. Gundisaluus, ts. Fernandus Arias, conf. Petrus Kardinalis, conf. Petrus de Biti, conf. Gundisaluus Nuniz, conf.

Petrus de Vizu, clericus, qui uidit, notuit et conf.

247

1150/04/24.

María Bermúdez e os seus fillos fan un pacto con Froila Páez “Farreth” e maila súa muller e fillos polo que os primeiros renuncian a molestar ós segundos no haber e no gando que teñen en servicialia e que debían dividir ó medio. María Bermúdez dálle a Froila Páez media marca de prata, unha vaca e cinco roxelos e rompe con iso o pacto que os unía.

B.- Tombo, f. 84r.

Abnucione de Marina Uermuez et de aliis.

Era I^a C^a LXXX^a VIII^a et quotum VIII° kalendas maii. Ego Marina Ueremiz cum filiis meis Petro Breteyxo et Johannes Froylaz et Marina Adefonsiz et omnis uox nostra vobis Froyla Pelaiz Farreth et uxori uestre Maior Pelaiz et filiis et filiabus uestris et omni uoci uestre facimus pactum et placitum simul cum abnucione in solidos C^m roboratam de omni habere et ganato quod de nobis et de uiro meo Johanni Breteyxo habuistis ut amplius non calumpniemus uos pro illo habere et ganato nec nos nec aliquis in uoce nostra preter hereditatem et edificia et plantatum quod ego Marina ganauit et plantauit in ipsa seruicialia cum uiro meo Johanni Breteyxo quod diuidatis nobiscum per medium, et propter hoc nos damus uobis mediam marcham argenti et vnam vaccam et V^e rexellos vt amplius simus liberi a uobis et ab omni uoce uestra pro supradicta uoce. Et si menciosi fuerimus pariamus penam abnucioni et hec abnucio semper sit firma.

Nos iamdicti in hanc agnicionem manus nostras.

Petrus, ts. Pelagius, ts. Petrus Carcerarius, conf. Johanne de Ganancia, conf. Martinus Pelaiz, conf. Petrus, abba Sancti Thome, conf.

Fernandus, subdiaconus, qui notuit.

248

1173/01/22.

Paio Muñiz e a súa muller, María Páez, cos seus fillos dóanlle ó mosteiro de Toxos Outos a cuarta parte da herdade que teñen nas vilas de Ribeiro e Pegariños, nas freguesías de S. Fins de Brión e S. Tomé de Ames respectivamente.

B.- Tombo, f. 84rv.

Carta de Pegarinos et de Ribeyro.

In Dei nomine. Ego Pelagius Muniz et uxor mea Maria Pelagiz et filii nostri // vobis domno abbati Petro monasterii Sancti Justi et ceteris fratribus eiusdem monasterii, placuit nobis et nostra est uoluntas ut pro Dei amore et sancte Marie uirginis et omnium sanctorum in remissione peccatorum nostrorum facimus karitam testamenti de hereditate nostra propria quam habemus in territorio Amaye sub aula Sancti Felicis de Briom et Sancti Thome de Oyames, sub monte Custodia, in villis prenominatis in Ribeyro et in Pegarinis. Damus uobis atque concedimus pro animabus nostris et parentum nostrorum quartam partem integram de tota hereditate quam habemus in supradictis villis cum omnibus suis directuris et exitibus per suos terminos antiquos cum cunctis edificis suis et plantationibus ex tota hereditate quam hodie habemus tam de auolencia quam de ganancia in ipsis villis, et faciatis ex illa, et cetera, et nos partices simus orationum uestrarum. Et si ego Pelagius in salute mea ad uos uenire uoluero, et cetera, et si ipsi filii mei sine semine transierint relinquunt uobis aliam hereditatem pro suis et nostris animabus.

Sed si aliquis homo ex parte nostra uel extranea, et cetera, quisquis fuerit pariat uobis ipsam hereditatem duplatam et pro ausu temeritas solidos CC^{os}; et hac carta semper in suo robore permanente.

Facta carta testamenti era I^a CC^a XI^a et quotum XI kalendas february.

Nos supranominati in hoc testamento manus nostras.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Arias, ts. Froyla, ts. Johannes, conf. Aloytus, conf. Martinus Cresconii, conf. Fernandus, presbiter, conf. Petrus, presbiter, conf.

Ego Pelagius Muniz feci cum manu mea hoc signum.

Munio quod scripsit uersum pro robore finxit.

249

1165/12/24.

Paio Gundesíndiz e a súa muller, Truilli Páez, cos seus fillos véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Pegariños, en S. Tomé de Ames, por oito soldos.

B.- Tombo, f. 84v.

De Pegarinis.

Inter uendentem et ementem, et cetera. Ego Pelagius Gudesindiz et uxor mea Truyle Pelaiz, filia de Pelagius Uistrariz de Figaria, et filiis et filiabus nostris et omnis uox nostra vobis domno abbati Rudericus et fratribus et eiusdem conuentu Sancti Iusti et omnis uox uestra facimus kartulam uenditionis et textum scripture firmitatis de hereditate nostra propria quam uobiscum habemus in villa Pegarinus, territorio Amaya, discurrente ribulo Omnia, concurrente ad ecclesiam Sancti Thome apostoli, et cetera. Damus uobis ipsa hereditate quantum a nobis conuenit inter nostros germanos et eredes, id est IIII^a integra porcione, et cetera, et liberam uobis damus et uendimus, id est precio solidos VIII moneta regis que nobis et uobis, et cetera. Et omne uelle uestrum imperpetuum faciat in secula cuncta. Siquis tamen, quod fieri minime non credimus, et cetera, quisqui fuerit pariat ipsam hereditatem duplatam uel triplatum et insuper pariat solidos XXX^a; et hoc scriptum semper maneat in robore.

Facta carta uendicionis die <V>IIII^a kalendas jenuarii, era I^a CC^a III^a.

Nos predicti, et cetera, manus nostras.

Q. p. f.: Didacus, ts. Pelagius Collonis, ts. Petrus, ts. Pelagius, ts. Petrus Petri, conf. Pelagius Fernandi, conf.

Pelagius de Deus, diaconus, qui notuit.

250

1165/01/21.

Mariña, Urraca e Maior Páez véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos a herdade que fora da súa nai, Truile Muñiz, na vila de Pegariños, en S. Tomé de Ames, por vintecatros soldos.

B.- Tombo, ff. 84v-85r.

De Pegarinis.

In Dei nomine. Ego Marina Pelagii et Urraca Pelagii et Maior Pelagii et omnis uox nostra vobis domno abbati Arie Sancti Iusti in Domino salutem. Placuit nobis et nostra est uoluntas ut faciamus uobis sicut et facimus cartam uendicionis de hereditate nostra propria que habemus in territorio Amaya, sub monte Morocio, descurrente fl<u>uio de Umia, coucurrente ad ecclesiam Sancti Thome de // Oliames, in villa nomine Pegarinis. Damus uobis atque concedimus omnem nostram hereditatem quam habemus in prefata villa de matre nostra Trudilis Muniz de illa aqua de Umia usque terminos de Trasmonte cum omnibus suis directuriis, et cetera; pro qua accepimus de uobis precium XXIII solidos monete regis quod nobis et uobis, et cetera. Quod si aliquis ex nobis uel ex nostra parte, et cetera, pariat uobis ipsam hereditatem duplatam et insuper solidos X^l.

Facta carta uendicionis in era I^a CC^a III^a et quotum XII kalendas februarii.

Nos supranominate in hac karta manus nostras.

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, presbiter, confirma. Pelagius, ts. Froyla, ts. Petrus Froylaci, conf. Adefonsus Muniz, conf.

Munio, presbiter, notuit et conf.

251

1156/12/30.

Fernando Páez e a súa muller, Adosinda, cos seus fillos véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Pegariños por dez soldos.

B.- Tombo, f. 85r.

De Pegarinis.

Ad hoc scripta sunt, et cetera; vnde ego Fernandus Pelagii et uxor mea Adosinda et filii et filiabus meis et omnis uox mea vobis abbate Pepelagio Sancti Iusti una cum omni conuentu facio vobis textum scripture et karta uendicionis de hereditate mea propria quam hab<e>o in loco predicto in Pegarinis, discurrante fluu<i>o Umia, concurrente ad aulam ecclesie Sancti Thome de Oliames, quam ganauit per meum precium et kartulas ueridicas per medium cum Arias Muniz de seniores de Ante Altarium, et etiam ipsam porcionem de Martino Malac siue de auolencia quomodo de ganancia per ubi eam potueritis inuenire, et cetera; pro precio quod de uobis receperi, id est solidos X, et de precio, et cetera. Ita ut de odie die, et cetera. Siquis tamen, quod fieri non credimus, aliquis homo, et cetera, quisquis fuerit pariat uel pariamus illam hereditatem duplatam uel triplata et insuper pariat solidos XXⁱ; et hoc meum factum semper obtineat robore.

Facta carta uendicionis die tercio kalendas ianuarias, era I^a C^a LX^{la} IIII^a.

Ego iamdictus in hac karta manus nostras.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Munius Arias, conf. Pelagius Fernandi, conf. Petrus Arias, conf. Petrus Muniz, conf.

Petrus, clericus, qui notuit. (*Signum*).

252

1156/01/07.

Paio Fernández e a súa muller, María Análdiz, cos seus fillos véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos as herdades que teñen en Pegariños e Leboráns, en S. Tomé de Ames e Sta. María de Trasmonte respectivamente, por cento cincuenta soldos mengulienses.

B.- Tombo, f. 85rv.

De Pegarinis et de Louoraes.

Ad hoc scriptura fiunt ut qui lucis, et cetera; vnde ego Pelagius Fernandiz una cum uxore mea Maria Analdiz et filiis et filiabus meis et omni uoce mea vobis abbati Pelagio Muniz Sancti Iusti una cum conuentu facio uobis textum, et cetera, de hereditate mea propria quam habeo in terra Amaya in loco predicto Pegarinos quam ego ganauí per meum precium et per kartulas ueridicas de Petro Arias et de uxore sua Orraca Gundisaluit et etiam de filiis de Ranemiro Muniz VII integra quam de Adosinda Uimaraz fuit, et etiam ipsam hereditatem quam ganauí de Didaco Gudesindiz et de uxore sua Truile Adefonsit per medium cum Arias Muniz, siue de auolencia quomodo de ganancia; et etiam do uobis ipsam meam hereditatem de Louoranes quam ganauí de Petro Nuniz quam habuit de matre sua Guyna Saniz et est IIII^a integra, et de alia quarta medietate cum montes, fontes et omnia alia, et cetera. Ita tamen ut in omni uita mea non sint uetatas bauzas mihi si uolueró laborare, et post obitum meum pacate sint uobis; do uobis atque concedo per ubi eas potueritis inuenire uel acquirere, et habent concurrencia una scilicet de Pegarinos ad Sanctum // Thome de Oliames, de alia scilicet de Louoraes ad Sanctam Mariam de Trasmonte. Do vobis eas pro precio quod de uobis recepi, id est solidos C^m L^a menguliensium, et de precio, et cetera. Ita ut de hodie die et tempore, et cetera, et omne uelle uestrum de ea faciatis euo perenni in secula cuncta. Siquis tamen, quod fieri non credimus, aliquis homo de nostra, et cetera, quisquis fuerit pariat uobis uel pariamus illam hereditatem duplatam uel triplatam et insuper pariat solidos CCC; et hoc meum factum semper obtineat robur.

Facta carta uendicionis die VII° idus ianuarii, era I^a C^a LX^{la} IIII^a.

Ego iamdictus Pelagius Fernandit in hac carta manus meas.

Q. p. f.: Petrus, ts. Munio, ts. Johannes, ts. Munio Arias, conf. Fernandus Arias, conf. Pelagius Muniz, conf. Petrus Nanus, conf.
Johannes, presbiter, qui notuit et conf.

253

1165/01/26.

Pedro Crescóniz e a súa muller, Mariña Pérez, véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos a herdade que teñen na vila de Pegariños, en S. Tomé de Ames, por dous sol-dos.

B.- Tombo, f. 85v.

De Pegarinos.

In Dei nomine. Ego Petrus Cresconici et uxor mea Marina Petri et omnis uox nostra vobis domno Arie, abbati Sancti Iusti, et ceteris fratribus in Domino salutem. Placuit nobis et nostra est uoluntas ut faceremus uobis kartam uendicionis de hereditate nostra propria quam habemus in territorio Amaya concurrente ad ecclesiam Sancti Thome de Oliames in villa nomine Pegarinos. Damus uobis atque concedimus omnem nostram porcionem quam habemus in prefata villa de patre meo Petro Cangado et illam porcionem que fuit de Aria Cangado, congermano meo, quam nos de illo ganauimus, de illa aqua de Umia usque ad terminos de Transmonte cum omnibus suis directuris intus et foris pro qua accepimus de uobis precium solidos II monete regis quod nobis et uobis, et cetera. Habeatis eam et faciatis uestram uoluntatem. Sed si nos uel aliquis ex parte nostra contra hanc uenerit scripturam pariat uobis ipsam hereditatem duplatam et insuper solidos X.

Facta carta uendicionis in era I^a CC^a III^a et quotum VII kalendas februarii.

Nos supranominati in hac carta manus nostras.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Arias, ts. Pelagius Munici, conf. Petrus Ordonici, conf. Petrus Iohannis, conf.

Munio, presbiter, notuit et conf.

254

1175/08/19.

Mandas testamentarias de Pedro Martínez "Gasco".

B.- Tombo, f. 85v.

Testamentum Petri Gasco de hereditate de Ceruia et de Pegarinis.

Era I^a CC^a XIII^a et quotum XIII kalendas septembris. Hec est ordinacio quam facio ego Petrus Martini dictus Gascus. Mando ad Sanctum Justum illam meam hereditatem quam ganauit in villa de Ceruia et medietatem de illa quam ganauit in uilla Pegarinos. Mando ad filium meum totam aliam meam hereditatem tam de auolencia quam de ganancia et medietatem de illa de Pegarinos, et si sine semine mortuus fuerit totam ipsam hereditatem quam ei mando relinquat ad Sanctum Iustum pro anima mea, et cetera. Siquis homo hoc meum factum irrumpere temptauerit sit maledictus et insuper pariat solidos CC; et hac scriptura semper in suo robore permaneat.

Q. p. f.: Petrus, ts. Martinus, ts. Froyla, presbiter, conf. Martinus Gascus, conf. Pelagius Gascus, conf.

Munio, presbiter, qui notuit.

255

1157/12/06.

Os irmáns Munio –representado por Munio Martnez–, Mara –co seu marido, Pedro Serpe–, Salvador e Martno Crescóniz vndenlle  mosteiro de Toxos Outos o que tenen por herdanza da sua nai, Guina Rodrguez, na vila de Pegarinos, en S. Tom de Ames, por sesenta soldos.

B.- Tombo, ff. 85v-86r.

De Pegarinis.

In Dei nomine. Ego Munio Martini pro me et pro Munione Cresconici, et ego Maria Cresconici cum uiro meo Petro Serpe, et ego Saluator Cresconii, et ego Martinus Cresconii, omnes simul vobis senioribus Sancti Iusti salutem. Placuit nobis et nostra est uoluntas ut faceremus uobis kartam uendicionis de hereditate nostra propria quam habemus in villa Pegarinos de Sursum et de Orsum; vendimus uobis quantam habemus in ipsos duos Pegarinos // ex matre nostra Guina Ruderiquiz et auia nostra Guntrode Tudinci per suos terminos et diuisiones, et cetera; pro qua accepimus de uobis precium LX solidos; et iacet ipsa hereditas in territorio Amaia sub aula Sancti Thome. Siquis autem ex nostra parte uel extranea contra hanc uenerit scripturam pariat ipsam hereditatem uobis duplatam et insuper solidos CXX.

Facta carta uendicionis era I C LX^l V et quotum VIII idus decembris.

Nos predicti in hac carta manus nostras.

Sciendum est autem quod Munio Martini habet vnum fertonem argenti sine suis fructibus in precio huius hereditatis.

Q. p. f.: Petrus Muniz, ts. Petrus Iohannis, ts. Petrus Fernandi, ts. Adefonus Muniz, conf. Didacus Pintus, conf. Didacus Petri, conf.

Munio, clericus, qui notuit.

256

1173/05/13.

Guina Fernández e o seu marido, Pedro Muñiz, cos seus fillos véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos unha metade, e a Fernando Fernández e Paio Mouro coas súas mulleres outra metade do que teñen na vila de Pegariños, en S. Tomé de Ames, por catorce soldos anxovinos e medio.

B.- Tombo, f. 86r.

De Pegarinos.

Svb Christi nomine. Ego Guina Fernandi et uiro meo Petro Muniz et filii et filie nostre et omnis uox nostre vobis domno abba Petrus Sancti Iusti et ceteri fratres et Fernandum Fernandi et uxor uestre Marina Guesteci et Pelagio Mouro et uxor uestre Trudili Nuniz et uox uestre salutem. Placuit mihi per bona pacis et nostra fuit uoluntas ut facerem uobis kartam uendicionis de hereditate nostra propria que abemus de abiorum et de ganancia in terra Amaia sub monte Mordouelias secus fluuium Cendonía concurrente ecclesia Sancti Thome villa prenominata Pegarinos. Damus uobis de uoce integra de Esenda Fernandi III^a integra porcione pro precio quod de uos recipimus, id est solidos XIII et medio de angouinis, que nobis et uobis complacuit; et de precio, et cetera. Et de ipsa hereditate uobis Sancti Iusti mediam et Fernan Fernandi mediam cum suo germano. Et si aliquis homo de nostra parte uel de extranea uel uenero pariam uobis ipsam hereditatem duplatam uel triplatum et insuper pariat solidos L^a.

Facta carta, et cetera, III° idus maii, era I CC XI.

Ego Guina Fernandi et uiro meo in hac carta manus nostras.

Q. p. f.: Petro, testes. Pelagio, ts. Munio, ts. Martinus Fernandi, conf. Oduario Fernandi, conf.

Martinus, presbiter, qui notuit.

257

1166/12/19.

Truili Páez e o seu marido, Paio Gudesteiz, vénndenlle ó mosteiro de Toxos Outos a herdade que teñen na vila de Pegariños, en S. Tomé de Ames, por oito soldos.

B.- Tombo, f. 86r.

De Pegarinos.

In Dei nomine. Ego Truili Pelaiz et uir meus Pelagius Gudesteiz vobis domno abbati Ruderico monasterii Sancti Iusti in Domino Deo eternam salutem. Placuit nobis ut faceremus uobis kartam uendicionis de hereditate nostra propria que habemus parentea in territorio Ameya in villa Pegarinos; vendimus uobis nostra tercia integra de tota illa hereditate quam ibi habuerunt parentes nostri sicut uendiderunt meas germanas suas tres IIII^{as} ad abbatem domnum Ariam de ipso monasterio ut habeatis eam in sempiternum ipsam nostram quartam cum tota sua directura que ad ipsam hereditatem, et cetera; pro qua accepimus de uobis precium solidos VIII° et si super ualet sit pro animabus nostris. Sed si aliquis homo de nostra parte uel de extranea ipsam hereditatem ad calupniandum uenerit pariat uobis ipsam hereditatem duplatam et insuper solidos XXIⁱ, et uos semper habeatis ipsam hereditatem imperpetuum.

Facta carta uendicionis era I^a CC^a IIII^a et quotum XIII° kalendas januarii.

Nos iamdicti in hac carta manus nostras.

Q. p. f.: Johannes, ts. Petrus, ts. Didacus, ts. Martinus Pelaiz, conf. Johannes, presbiter, conf. Arias, diaconus, conf.

Petrus, presbiter, qui notuit.

258

1155/07/30.

Mandas testamentarias do presbítero Paio Gundesíndiz.

B.- Tombo, f. 86rv.

Testamentum Pelagii Gusendit de hereditate de Pegarinis et de aliis locis.

Hec ordinacio quam ordino ego Pelagius, presbiter, cognomento Gundesíndici ut // post mortem meam omnia ordinata remaneant. In primis mando sepe-

lire corpus meum in Sancta Maria, et cetera. Mando Sancto Iusto omnes meas hereditates in Trasmonte toto et in Pegarinos mea et de fratre meo Aluito Gundesindez, et in Oca et in Barcala in Braonio, ecclesiasticam et laicam sicut in meo placito resonat quem habeo cum senioribus Sancti Iusti, et medietatem de meo ganato et unam archam et mediam in Oyames, et cetera.

Hec omnia currant per manus magistri mei Cresconii et abbatis Sancti Iusti. Era I^a C^a LX^{la} III^a et quotum III kalendas augusti.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Rabinaldus, ts.
Cresconius qui notuit.

259

1144/10/08.

Mandas testamentarias de Eldonza Díaz.

B.- Tombo, f. 86v.

Testamentum Eldoncie Didaci de hereditate de Costeela.

Era Mª C^a LXXX^a II^a et quotum VIII° idus octobris. Mando ego Ildoncia Didaz in infirmitate detenta ut si inde migrata fuero omnia mea quomodo ordinata remaneant. In primis ad monasterium Sancti Martini, ubi corpus meum sepelliri jubeo, mando ibi solidos XII mergulensis, et cetera. Et mando ad monasterium Sancti Iusti meam porcionem in Amaya quam habeo in villa Costeela, et est de III^a III^{am} per ubi eam inuenire potuerint per suos terminos antiquos. Omnia ista superius dicta currant per manus coniermani mei domni Petri, et qui hoc meum factum compleuerit benedictionem Dei habeat; qui autem infringere uoluerit maledictionem Dei accipiat et insuper pariat solidos C; et meum factum semper sit firmum.

Ego iamdicta Ildoncia in hoc scriptum manus meas.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Oduarius Ramiriz, presbiter et magister eius, conf. Johannes, ts. Petrus Menendiz, presbiter, conf. Alfonsus, presbiter, conf. Petrus, presbiter Sancte Marie, conf. Petrus Aloitz, diaconus canonicus, conf.

Petrus, clericus, transtulit de ipsa pria mandacione.

260

1144/07/23.

Pedro Páez “Carne Mala” vendelle ó mosteiro de Toxos Outos a herdade que ten na vila de Piñeiro, en Sta. María dos Anxeles, por unha marca de prata.

B.- Tombo, f. 86v.

Carta de villa de Pinario.

In Dei nomine. Ego Petrus Pelagii cum supernomine Carne Mala vobis abbati domno Martino Sancti Iusti una pariter cum fratribus uestris in Domino Deo eterna salute, amen. Placuit mihi atque conuenit nullus quoque gentis imperio nec suadentis articulo sed propria mihi accessit voluntas ut uenderem uobis mea propria hereditate que habui de successione auiorum et parentum meorum, et habet iacencia in territorio Ameia in villa uocitata nomine Pignario concurrente aulam Sancte Marie de Perros, et jacet inter duabus riuulis scilicet Sar et Condomia sub tus monte Syam in villa supradicta nominata Pignarius. Do uobis de illa villa mea porcione integra intus et foris ubicumque potueritis eam inuenire in circuitu; et est ipsa mea porcione integra sine aliqua dubitatione octaua de medietate de illa villa. Do et concedo illam uobis pro precio quod accepi de uobis, id est unum marchum integrum de plata pura, et de precio nichil, et cetera; et ita de odie die sit, et cetera. Quod si aliquis homo potens uel impotens de genere meo uel de extraneo contra hunc textum ad irrumpendum uenerit uel uenero quisquis fuerit pariat ad partem eiusdem monasterii uel eiusdem uocem pulsantis ipsam hereditatem duplatam uel triplatam; et hec series testamenti semper firma et inconcusta stabili firmitate semper permaneat.

Facta kartula uendicionis siue confirmationis post accepta mea arma era I^a C^a LXXX^a II^a et quotum X^o kalendas augusti.

Q. p. f.: Petrus, ts. Froyla, ts. Pelagius, ts. Ordonius, ts. Munio, ts. Martinus, ts. Gudesteus, ts.

Pelagius Petrides qui uidit et notuit et conf.

261

1222/05/27.

O cabaleiro Arias Martínez fai un pacto co mosteiro de Toxos Outos segundo o cal terá durante a súa vida en prestimonio por parte do cenobio o que este ten na vila de Logio Maior. A cambio, o cabaleiro daralle anualmente ó mosteiro catro bolsas de viño e deixaralle cando morra a Toxos Outos toda a herdade que ten na vila de Piñeiro, en Sta. Maria dos Ánxeles. Dóalle agora a súa parte na igrexa de S. Xulián de Bastavales en agradecemento polo beneficio que lle fai o mosteiro.

B.- Tombo, f. 87r.

Placitum Arie Martini de hereditate de Pignario.

Notum sit tam presentibus quam futuris quod ego Arias Martini, miles, vobis domno Johanni Tudini, monasterii Sancti Iusti abbati, et omni conuentui eiusdem loci et omni uoci uestre facimus pactum et placitum in solidos D firmissime roboratum tali conueniencia ut teneam de uestro iure et de uestro dato in pres-timonio tantum in uita mea quantam hereditatem habetis uel habere debetis in uilla de Logio Maiore, illam scilicet quam tenuit de uobis Fernandus Franquinus per placitum, et ego promitto et debeo dare de illa monasterio annuatim IIII^{or} bulsos de uino et ad mortem meam debeo illam liberam et quietam et cum toto profectu quo in ea fecero monasterio dimittere, et etiam cum quanta hereditate habeo uel habere debeo in villa Pignario in terra de Amaia in filigresia de Sancta Maria de Perros cum omnibus pertinenciis suis per ubicumque istam hereditatem inuenire potueritis. Dono etiam in presenti atque concedo ipsi monasterio totum meum quinionem integrum de ecclesia Sancti Iuliani de Bastauales pro isto be<ne>ficio quo mihi facitis. Siquis igitur ex utraque parte hoc placitum exierit uel complere noluerit pariat penam placiti superius positam; et hoc placitum stet semper in suo robore.

Ego Arias Martini, miles, in hoc placito manus meas roborauí.

Facto placito sub era I^a CC^a LX^a et quotum VI kalendas iunii.

Q. p. f.: Domnus abbas, ts. Johannes Affonsi, ts. Petrus de Curcuno, ts. Fernandus Anaia, ts. Johannes Caualeyus, ts. Fernandus Soprinus, ts. Et alii multi ts.

Petrus Pelagii qui notuit in cuius manibus fuit roboratum.

262

1181/08/28.

Paio González "Carbón" e a súa muller, María Pérez, cos seus fillos dóanlle ó mosteiro de Toxos Outos as súas herdades na vila de Piñeiro, en Sta. María dos Ánxeles, e nas igrexas de Sta. Cecilia e S. Xulián de Bastavales. As ditas herdades teñen que ser desembargadas polo mosteiro por un marabedi.

B.- Tombo, f. 87r.

Carte de ecclesiis de Bastauales et de Sancta Cecilia et de Pignario.

In Dei nomine. Ego Pelagius Gundisalui dictus Caruon et uxor mea Maria Petriz et omnes filii nostri pro Dei amore in remissione peccatorum nostrorum facimus kartam testamenti de nostris hereditatibus quas in presenti damus ad monasterium Sancti Iusti ut simus heredes in regno celorum. Donamus igitur atque concedimus ad ipsum monasterium nostras hereditates quas habemus in territorio Amaia subtus monte Siam concurrente riuulo Saris, nostras scilicet porciones de ecclesia Sancti Iuliani de Bastauales et de Sancta Cecilia et de villa de Pignario; et est medietas de tota illa hereditate cum tota sua uoce que fuit de matre nostra Geluira

Martinci et est XII^a de VI^a de tota ipsa ecclesia Sancti Juliani, et similiter de Sancta Cecilia et de villa Pinario; et similiter IIII^a de XII de VI^a quam ganauimus de Ledegunda Uermuez in supradictis locis. Has hereditates habeant fratres ipsius monasterii Sancti Iusti in sempiternum iuri hereditario et faciant de illa quodcumque uoluerint. Siquis autem ex nostra parte uel extranea contra hoc nostrum factum euenerit quisquis fuerit sit maledictus et insuper pariat solidos C^m; hac semper in suo robore scriptura permanente.

Facta carta testamenti in era I^a CC^a XVIII^a et die V^o kalendas septembris.

Nos supradicti in hac scriptura manus nostras.

Hoc autem sciendum quod ipsi fratres abstrahant istam hereditatem de pignore unius marabitini.

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Martinus, ts. Froyla Petriz, conf. Petrus Froylaz, conf. Petrus de Aucterio, conf. Sanio, presbiter, conf.

Munio, presbiter, qui notuit et conf.

263

1188/12/01.

Pedro Sarraceni dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa parte nas igrexas de S. Xulián de Bastavales e Sta. Cecilia de Monte Siam. O mosteiro, polo beneficio que isto supón e “pro robore”, entrégalle dúas marcas da cóenga de prata e unha boa túnica.

B.- Tombo, f. 87v.

Carta de ecclesia de Bastavales.

In nomine Domini nostri Ihesu Christi. Ea que grato animo nullo cogente, et cetera. Qua propter ego Petrus Sarraceni, Sarraceni Munionis filius, et omnis uox mea uobis abbati domno Petro monasterii de Tribulis Altis et omni conuentui monachorum eiusdem monasterii et omni uoce eiusdem monasterii salutem. Placuit mihi puro corde, et cetera, ut facerem sicut et facio textum scripture firmitatis et scriptum donationis imperpetuum ualiturum de omni mea porcione ecclesiarum scilicet Sancti Juliani de Bastavales et Sancte Cecilie de Monte Siam, et est ipsa mea porcio ipsarum ecclesiarum medietas de quanta ganancia pater meus Sarracenus Muniz ganauit de tia sua in ipsis ecclesiis Visclauara Fradeiz. Quam siquidem meam porcionem de predictis uobis ob remedio anime mee et parentum meorum dono et concedo imperpetuum iure hereditario possidendam et pro beneficio scilicet pro robore istius testamenti quod nobis datis, uidelicet duas marchas argenti canonice et unam bonam tunicam ad meam uoluntatem quod mihi et uobis satis

complacuit. Abinc, et cetera, habete omnem meam porcionem de predictis ecclesiis, possidete, uendite, donate et de illis omne uelle facite per cuncta seculorum secula, amen. Siquis mei propinquus uel extraneus contra hoc scriptum donacionis ad irrumpendum uenerit uel uenero quisquis fuerit quantum calumpniauerit in duplo componat et insuper parti uestre solidos mille fortis monete persoluat; et hoc scriptum semper plenum robur obtineat.

Facto scripto die kalendarum decembris era M^a CC^a XX^a VI^a.

Ego Petrus Sarraceni in hac karta manus meas. (*Signum*).

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Pelagius, ts. Petrus Maurus, conf. Petrus de Auctario, miles, conf. Nuno Petri, eius filius, conf. Petrus Muniz, conf. Petrus Didaci, clericus, conf. Martinus Didaci, presbiter, conf.

Petrus Fernandi scripsit et signo suo conf. (*Monogramma*: PETRVS FERA. SCRIPTOR).

264

1167/06/22.

Munio Rufo e a súa muller, Auroana Vilielmiz, véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa porción na igrexa de S. Xulián de Bastavales por oito marcas de prata da cóenga.

B.- Tombo, ff. 87v-88r.

Carta de ecclesia de Bastavales.

In Dei nomine. Ego Munius Rufus et uxor mea Auroana Uilielmiz et omnis uox nostra uobis abbati Sancti Iusti domno Petro cognomento Mouram cum omni conuentu eiusdem monasterii in Domino Deo salutem, amen. Placuit mihi pro bona pacis et nostra fuit uoluntas ut uenderemus uobis porcionem nostram de ecclesia Sancti Iuliani de Bastavales que habemus de abiorum uel de parentum nostrorum siue de ganancia in territorio Amaia discurrente ribulo Saris subtus monte Syam in loco certo in illa ecclesia Sancti Iuliani de Bastavales uindo et dono ipsam meam porcionem et de fratribus meis; et est prenominata VI^a minus VI^a pro precio quod nobis dedistis, et est marchas octo boni argenti canonice et etiam pro remedio anime mee et parentum meorum do et concedo supradicto monasterio, et de precio, et cetera. Ita ut de hodie de nostro iure sit abrasa et in uestro iure, et cetera; habeatis eam uos firmiter et omnis posteritas uestra uendatis, donetis et faciatis de ea que uestra fuerit uoluntas. Et si aliquis homo de nostra parte siue de extranea contra hoc factum ad irrumpendum uenerit uel uenero pariam uobis uel pariat ipsa supradictam porcionem duplatam uel triplatam et insuper marchas XVI.

Die quod era I^a CC^a V^a et etiam X kalendas julii.

Ego Nuninus // Ruffus cum uxore mea in hac karta manus meas robo.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Johannes, ts. Saninus Adefonsi, conf. Pelagius, conf. Sarracenus Rapinatiz, conf. Petrus Sarracenci, conf. Muninus Saninci, conf.

Saninus, presbiter, qui notuit et conf. (*Signum*).

265

1169/04/20.

Sisnando Ordóñez e a súa muller, Mariña Páez, véndenlle ó presbítero Sanino Pérez a oitava parte do agro de Bouzas, en Sta. María dos Ánxeles, por vinte sol-dos.

B.- Tombo, f. 88r.

Carta de agro de Bauzas de Bastauales.

Quoniam generacio aduenit et generacio preterit, et cetera. Qua propter ego Sisnandus Ordoniz et uxor mea Marina Pelaiz et omni uox nostra tibi Sanino Petri, presbitero, et uoce monasterii Sancti Iusti omnique uoci tue facimus textum scripture firmitatis et carta uendicionis de VIII^a integra de agro uocitato Bouzas quomodo iacet conclusus et diuisus uidelicet desursum per terminos de Pumare Mediano et deorsum per illum ribulum qui discurrit de Uelosal et de testa per uallo de Bastauales et de alia testa per uallo de subtus ecclesia; de toto ipso agro quomodo est concluso et circum uallato damus et uendimus uobis predictam VIII^{am} integram quam ganauimus de Martino Petri dicto Martello et de uxore sua Maria Froylle nostro proprio precio, et ipsi illam ex parte auunculi sui archidiacono domni Arie Muniz quod eam ganauit de Ramiro Segeridit cum alia sua hereditate in ipsa villa Pignario per kartam pro suo precio. Ab hinc pefatam VIII^{am} tocius agri habeatis, possideatis, uendatis, donetis uelleque tuum de ea imperpetuum facias pro precio quod nobis et tibi satis complacuit uidelicet solidos XX et robore ad libitum, et de precio nec de robore apud te nichil remansit in debito ad soluendum. Quod si aliquis de nostra parte uel de extranea ad irrumpendum uenerit uel uenerimus quisquis fuerit sit maledictus usque in septimam generationem et quantum calumpniauerit in duplo uel triplo pariat et insuper solidos XL fortis monete; et hec carta semper sit firma.

Facta carta uendicionis XII° kalendas maii sub era M^a CC^a VII^a.

Nos iamdicti in hac carta uenditionis manus nostras.

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Martinus, ts. Pelagius Didaci, conf. Dida-cus Martini, conf. Pelagius Petri, conf. Petrus Pelaiz, conf.

Suerius Pelaiz, clericus, notuit.

266

1203/04/29.

Os irmáns Munio, Sancha, Xoán e Maior Pérez coas súas mulleres e maridos cambian co mosteiro de Toxos Outos a súa parte da igrexa de S. Xulián de Bastavales e sesenta soldos pola terceira parte da herdade de Nogueiras.

B.- Tombo, f. 88rv.

Carta de Bastavales de ecclesia et de concambio.

Svb Christi nomine. Ego Munio Petri et uxor mea Maria Petri una cum fratribus meis Sancia Petri et uiro suo Didaco Uermuez, et Johanne Petri pro se et pro fratre suo Munio Petri, et Maiore Petri et uiro meo Petro Petri, et omnibus uocibus nostris vobis Petro, abbas monasterii Sancti Iusti omnique conuentu uestro et omnibus uocibus uestris in Deo salutem, amen. Placuit nobis pro bona pacis et nostra fuit uoluntas ut faceremus uobis textum scripture et cartam concambiationis de hereditate nostra propria quam habemus de abolencia in terra de Amaia in loco certo in Sancto Iuliano de Bastauales, damus nostrum quinionem qui ibi habemus de parte de abolo nostro Munio Fol de VII^a de ipsa ecclesia Sancti Iuliani damus uobis vnam quintam et solidos LX^a pro ipsa uestra III^a de hereditate de Nugarie que uos habetis ibi qui nobis datis in concambiatione pro istum nostrum quinionem qui uobis damus cum ipsos denarios et nobis et uobis satis complacuit istas concambiationes, qui habeatis uos ipsum nostrum quinionem et omnibus uocibus uestris per cuncta secula. Et si aliquis homo // de nostra parte uel de extranea ad irrupendum uenerit uel uenerimus aut uocem ipsius monasterii istas concambiationes in calumpniam miserit quisquis fuerit pariat istum quinionem duplatum uel triplatum et insuper pariat solidos D; et cartam istam semper stet in robore.

III° kalendas in era I^a CC^a XL^a I^a maii.

Nos iamdicti de super et omnibus uocibus nostris vobis abbas Sancti Iusti et uocem ipsius monasterii in ac carta concambiationis manus nostras.

Q. p. f.: Martinus Soprinus, caballario, conf. Pelagius Iohanni, conf. Johannes Muniz, conf. Pelagius Muniz, conf. Petrus Martiz, conf. Barram, conf. Martinus Petri, conf. Martinus, presbiter, conf.

Francus, diaconus, qui notuit. (*Monogramma*: FRANCUS).

267

1184/06/13.

Manda testamentaria de Maior Sarraceni.

B.- Tombo, f. 88v.

Testamentum Maioris Sarrazinci.

Era M^a CC^a XX^a II^a et quotum idus junii. Ego Maior Sarrazinci in mea infirmitate timeo ne mors me surripiat et omnia mea inordinata remaneat. In primis iubeo corpus meum sepellire ad aulam Sancte Marie conomento Sancte Taasie, et mando ibi mecum, et cetera. Mando ad Sanctum Iustum portionem meam quam habeo in ecclesiis Sancti Juliani de Bastauales similiter et Sancta Cecilia et meas equas indomitas. Hoc totum do pro remedio anime mee et omnibus genitoribus meis.

Petrus, ts. Johanne, ts. Martinus, ts. Pelagius Stephani, conf. Froyla, presbiter, conf. Petrus Petri, presbiter, conf.

Stephanus, diaconus, qui notuit.

268

1217/09/20.

Xoán Afonso, monxe de Toxos Outos, dóalle a este mosteiro toda a súa herdade na vila de Babenzo, en S. Xulián de Bastavales.

B.- Tombo, f. 88v.

Carta de villa de Bauenzo in Bastauales.

In Dei nomine. Ego Johannes Affonsi, monachus Sancti Iusti, et omnis uox mea vobis domno Johanni, monasterii Sancti Iusti de Tribulis Altis abbati, et omnibus fratribus tam presentibus quam futuris ibique Deo seruientibus omnique uoci uestre, pro Dei amore et beate uirginis Marie et sanctorum Iusti et Pastoris et pro remedio anime mee et parentum meorum, grato animo et spontanea uoluntate facio textum et cartam donationis imperpetuum ualituram de tota mea hereditate quantam ego habeo et habere debeo de auolencia et de ganancia in territorio Amaia sub aula Sancti Juliani de Bastauales, loco certo in villa Bauenzo. Dono itaque et concedo uobis et iamdicto monasterio in predicto loco porcionem meam et porciones fratrum meorum Froyle scilicet Affonsi et Fernandi Affonsi et Petri Affonsi quas

ego de eis pro aliam meam hereditatem et per precium ganau cum casis et casalibus, cum arboribus et plantacionibus, cum montibus et fontibus, cum exitibus et regressibus, cum quanto aprestitum hominis est. Habeatis igitur uos iamdictam porcionem meam et porciones predictorum fratrum meorum et possideatis iure hereditario uos et omnis posteritas uestra in secula seculorum.

Siquis autem ex parte mea uel de extranea contra hoc uoluntarium meum factum ad infringendum uenerit sit maledictus usque in VII^{am} generationem et pariat ipsam hereditatem duplatam uel triplatam et insuper solidos mille; karta semper in suo robore permanente.

Facta kartula testamenti XII kalendas octobris sub era I^a CC^a L^a V^a.

Ego Johannes Affonsi in hoc scripto quod fieri iussi manus meas.

Q. p. f.: Martinus Conde, presbiter, conf. Sanius, presbiter, conf. Nuno Petri, subdiaconus, conf. Johannes Petri, miles, conf. Petrus Cresconii, ts. Gundisaluus Pelaiz, ts. Petrus Gudestei, ts. Munio Froyle, ts.

Dominicus, cantor, notuit et conf.

269

1234/12/28. Santiago de Compostela.

O cabaleiro Fernando Afonso de Neveiro dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa parte na igrexa de S. Xulián de Bastavales.

B.- Tombo, f. 89r.

Carta de Fernando Alfonsi de Neueyro de ecclesia de Bastauales.

In nomine Domini, amen. Notum sit omnibus quod ego Fernandus Alfonsi de Nauario, miles, pro me et pro omni uoce mea grato animo et spontanea uoluntate do et dono pro anima mea et pro animabus illorum quibus errau monasterio Sancti Iusti de Togis Altis quantum habeo in ecclesia Sancti Iuliani de Bastauales, scilicet partem quam ibi habebat auia mea domna Maior Muniz, filia Munionis Fol; abhin<c> igitur usque in secula seculorum predictum monasterium integre habeat et possideat, et cetera. Ita quod omne uelle suum de eis imperpetuum faciat.

Siquis igitur contra hanc dationem uel donationem ad irrumpendum uenerit quisquis fuerit persoluat dicto monasterio D solidos fortis monete; carta et donacione nichillominus in suo robore permanentibus.

Facta carta V^o kalendas januarii sub era M^a CC^a LXX^a II^a.

Ego iamdictus in hac carta manus meas.

Q. p. f.: Johannes Gunsalui, prior. Martinus Saniz, monachus. Martinus Rabinadiz, conuersus Sancti Iusti. Didacus Petri, presbiter de Sancto Felice. Marti-

nus Petri de Congustra. Filius eius Saluator Martini. Johannes Petri. Johannes Ordonii, tendarii de Villari.

Ego Martinus Iohannis, notarius concilii compostellani juratus, scripsi.

270

1248/05/13.

O cabaleiro Xoán Pérez de Cularedo “Bucarel” e a súa muller, Mariña Eáns, dóanlle ó mosteiro de Toxos Outos as súas partes nas igrexas de Sta. Cecilia de Monte Siam e S. Xulián de Bastavales e na vila de Piñeiro e reciben “pro robore” dez soldos.

B.- Tombo, f. 89r.

Carta de Johanne Petri de Cularedo, miles, de ecclesia de Bastavales.

In Dei nomine. Ego Johannes Petri de Cularedo, miles, dictus Bucarel, filius de Petro Fernandi et Maiore Michaelis, simul cum sua muliere Marina Iohannis et omnis uox nostra vobis abbati Petro Martini Sancti Iusti de Togis Altis et omni conuentui eiusdem loci, facio kartam uendicionis atque donationis de mea porcione quam habeo in ecclesia Sancti Iuliani de Bastavales et Sancte Cecilie et Vde/ Pignario ubicumque potueritis predictam porcionem inuenire cum suis attestacionibus moncium atque foncium et limitum quantum habeo uel habere debeo, et uos mihi dedistis pro precio et robore solidos X de quibus apud uos nichil remansit in debita et alia sit propter remedium anime mee et consanguineorum meorum.

Siquis ex parte mea uenerit uel uenero af frangendum istam cartam sit maledictus et habeat participacionem cum Dathan et Abiron et uoci regis pariat solidos C; et carta remaneat in robore suo.

Era I^a CC^a LXXX^a VI^a et quotum III° idus maii.

Ego Johannes Petri et mulier mea Marina Iohannis manus nostra in hac carta robo.

Q. p. f.: Petrus Martini, abbas, ts. Petrus Gascus, cellararius, ts. Petrus Arie, monachus, ts. Johannes Martini, ts. Johannes Petri Bezus, ts. Dominicus Petri, ts. Petrus de Madeyro, ts. Petrus Ossus, ts.

Martinus qui notuit.

271

1185/05/14.

Ardio Arias e os seus fillos Paio e Diego Salvadóriz véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos as súas porcións nas igrexas de Sta. Cecilia de Monte Siam e S. Xulián de Bastavales e a súa herdade na vila de Piñeiro por dúas marcas de prata.

B.- Tombo, f. 89rv.

Carta de Ardio Aras et de filiis suis de ecclesia de Bastavales.

In Dei nomine. Ego Ardio Arie et filii mei Pelagius Saluatoris et Didacus Saluatoris vobis domno abbati Petro monasterii Sancti Iusti et omni conuentui eiusdem loci in Deo eterno salutem. Placuit nobis et nostra fuit uoluntas ut faceremus uobis iamdictis kartulam uenditionis de nostra porcione ecclesiarum Sancti Iuliani scilicet de Bastavales et Sancte Cecilie de Monte Syam, et etiam de nostra porcione de villa Pignario, et ipsa nostra porcio quam uobis uendimus de ipsis ecclesiis de sexta de Martino Muniz de Mirum VI^a et de Pinario de quarta VI^a. Vendimus itaque uobis iamdictas porciones atque concedimus que sunt in terra Amaia sub monte Sian discurrente fluuiio Saris pro precio quod nobis datis, duas scilicet marchas argenti, et de precio nichil remansit in debitum. Ita ex hodie die sint // supradicte porciones de iure nostro abrase et in ius uestrum sint tradite atque confirmate, habeatis uos eas et omnes successores uestri iuri perpetuo liceat uobis de eis facere quicquid uoueritis. Et si aliquis ex parte nostra hoc quod facimus contradixerit uel calumpniari uoluerit pariat ipsas porciones duplatas.

Hoc factum est in era M^a CC^a XX^a III^a et quatum IIe idus maii.

Nos supradicti in hac karta manus nostras.

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Didacus, ts. Petrus, prior Sancti Iusti, conf. Pelagius Didaci, frater monasterii Sancti Iusti, conf. Didacus Martini de Bastavales, conf. Johannes Martini, conf.

Johannes qui notuit.

272

1210/04/22.

Os irmáns Simón e Fernando Viviani dóanlle ó mosteiro de Toxos Outos tódalas herdades que o seu pai tiña na freguesía de S. Xulián de Bastavales e reciben "pro robore" do cenobio trinta e oito soldos.

B.- Tombo, f. 89v.

Carta de ecclesia de Bastauales et de hereditate laicali.

In nomine Domini nostri Ihesu Christi. Notum sit uniuersis quod nos Symon Uiuiani et Fernandus Uiuiani, fratres, et omnis uox nostra grato animo et spontanea uoluntate pro amore Dei et pro animabus nostris patris et parentum nostrorum remedio donamus et offerimus monasterio Sancti Iusti totam nostram hereditatem quantam habemus et habere debemus in Sancto Juliano de Bastauales tam ecclesiaticalem quam laycalem per ubicumque tendit uox de Bastauales prope et longe cum omnibus suis directuris et bonis seu pertinenciis iure perpetuo integre et in pace possidendam et sicut eam iam ibi pater noster Viuianus Pelagii dederat ita nos et omnis uox nostra damus et firmiter concedimus seu dacionem ipsam roboramus. Et ut hoc scriptum semper firmum habeatur et roboretur accepimus pro robore a predicto monasterio solidos XXX VIII regie monete. Siquis igitur contra hoc scriptum quod deuote fieri iussimus ad irrumpendum uenire temptauerit semper sit maledictus et insuper preminato monasterio aut regie uoci CCC aureos persoluere compellatur, scripto nichilominus in suo semper robore permanente.

Facta carta X^o kalendas maii, era M^a CC^a X^{la} VIII^a.

Nos iamdicti hanc cartam roboramus et confirmamus.

Q. p. f.: Gunsaluus Petri, miles, dictus Dereadus, conf. Richardus de Ripa Auie, conf. Nuno Fernandi dictus Seto, conf. Laurencius Didaci, cuius compostellanus, conf. Martinus Didaci, frater eius, conf.

Ego Johannes Pelagii, compostellanus publicus notarius et iuratus, scripsi et conf. (*Signum*).

273

1175/08/13.

Maior Pérez, monxa, cambia co mosteiro de Toxos Outos as súas porcións nas igrejas de Sta. Cecilia de Monte Siam e S. Xulián de Bastavales, que ten por herdanza da sa nai, Tigria Arias, pola herdade de Verins con tódolos bens que nela se atopan, a cal lle comprara o cenobio  sa irm Urraca Pérez.

B.- Tombo, ff. 89v-90r.

Carta de concambio de Maiore Petri de Bastauales et de hereditate de Verrimes.

In nomine Domini nostri Ihesu Christi. Ea que grato, et cetera. Qua propter ego Maior Petri, sactimonialis inclusa, et omnis uox mea uobis abbati domno Petro et omni conuentui monasterii Sancti Iusti omnique uoci uestre facio textum scripture firmitatis et kartulam transmutacionis imperpetuum ualituram de quibus-

dam meis porcionibus ecclesiarum scilicet Sancti Iuliani de Bastauales et ecclesie Sancte Cecilie, quas meas porciones de ipsis predictis ecclesiis quantum mihi de illis ex parte matris mee Tigrie Arie conuenit uel conuenire debet, uobis dono et concedo pro ipsa uestra hereditate de Verrimes quam uos ganastis de sorore mea Orraca Petriz uestro proprio precio per ueram scripturam sicut in ipsa uestra scriptura resonat, quam hereditatem predictam de Uerrimes cum tota sua populacione scilicet medietatem de XI° armentios et medietatem de X rexellos et porcos et tota perfia de casa mihi pro illis dedistis quod mihi et uobis complacuit, et rogo et robre ad libitum; ab hinc ipse mee porciones de predictis ecclesiis cum omnibus suis directuris eisdem pertinent- // -tibus tam intus quam extra de meo iure et dominio sit abrase utroque iuri et dominio sint tradite atque confirmate, habete illas, possidete, uendite, donate atque ex eis omne uelle uestrum facite per cuncta seculorum secula. Siquis mei propinquus uel extraneus contra hanc kartulam transmutationis ad irrumpendum uenerit uel uenero quisquis fuerit qui talia commiserit quantum calumpniauerit in duplo uel triplo componat et insuper parti uestre marcas duas puri argenti persoluat; et hec karta transmutationis semper sit firma.

Facta carta transmutationis die idus augusti, era M^a CC^a XIII^a.

Ego Maior Petri, sanctimonialis inclusa, et omnis uox mea.

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Pelagius, ts. Martinus, ts. Didacus, ts. Cresconius Eniquiz, conf. Nicholaus Martini, conf. Cresconius Martini, eius frater, conf. Magister de Angaria, conf.

Petrus Fernandi scripsit.

274

1186/03/30.

O mosteiro de Toxos Outos fai un pacto con Pedro de Outeiro e coa súa muller, Ermesinda Muñiz, os cales peñoran a súa porción na igrexa de S. Xulián de Bastavales por oitenta soldos que entrega o cenobio. Este posuirá a parte da igrexa ata que lle restituían a mesma cantidade.

B.- Tombo, f. 90r.

Placitum de Petro de Autario de ecclesia de Bastauales de suppignoratione.

Era M^a CC^a XX^a III^a et quotum III kalendas aprilis. Ego abbas domnus Petrus monasterii Sancti Iusti de Tribulis Altis et omni conuentui monachorum eiusdem monasterii et omnis uox nostra uobis Petro de Autario et uxori uestre Ermesende Muniz et omni uoce uestre facimus pactum et placitum firmum in solidis C^m LX^a roboratum super omnem uestram porcionem tocius ecclesie Sancti

Juliani de Bastauales quam uestram porcionem integram quantam ibi habetis de patre uestro et de uestra suppignoratione nobis ponitis in pignore pro solidos LXXX^a bone monete quam uobis super illa accomodauimus, tali pacto quod nos teneamus illam cum omnibus suis directuris eidem ecclesie pertinentibus et habeamus de illa omne redditum et proficuum quod de illa exierit. Et quando uos uel uox uestra dederitis nobis uel uoci nostre solidos LXXX^a de bona moneta ualente marcha argenti canonice solidos X^LV deliberemus uobis uestram porcionem predicte ecclesie de sancto Iohanne junii in sanctum Johannem iunii, et cum illa in pignore tenuerimus defendatis nobis illam ab omni calumpnia.

Quod nisi compleuerimus pariamus penam placiti superius dictam.

Nos iamdicti in hoc placito manus nostras.

Q. p. f.: Petrus, ts. Iohannes, ts. Fernandus Petri de Conchis, conf. Petrus Maurus, conf. Petrus Froyle, conf. Didacus Martini, conf. Pelagius Didaci, conf. Petrus Fernandi notuit.

275

1205/11/29.

O escudeiro Pedro Pérez véndelle ó mosteiro de Toxos Outos a súa porción na igrexa de S. Xulián de Bastavales por vinte soldos.

B.- Tombo, f. 90rv.

Carta de Petro, scudeyro, de ecclesia de Bastauales.

Svb Christi nomine. Ego Petrus Petri, scudarium, et omnis uox mea uobis Martinus Didaci et presbiter in persona abbati Petri Sancti Iusti et de suo conuentu et omnibus uocibus uestris in De<o> salutem, amen. Grato animo et spontanea uoluntate facio uobis textum scripture firmitatis et carta uendicionis de proprio meo quinione qui habeo in ipsa ecclesia Sancti Iuliani Bastauales; et habui eum de parte de abolo meo Mun<i>o Fol qui habuit VII^a de ipsa ecclesia et de ipsa VII^a faciunt inde V^e et de una V^a habeo ego quinta et habui eam de matre mea Maior Muniz. Vendo uobis ipsum quinionem meum cum suis directuris et cum quantum ad ipsam ecclesiam pertinet uel pertinere debet; vendo uobis pro precio quod de uos recepi, id est monete regis firmiter solidos XX que nobis et uobis satis complacuit, et de precio non remansit in debita a modo habeatis uos et omnibus uocibus uestris per cuncta secula. Et si aliquis homo de mea parte uel de extranea ad irrumpendum uenerit pariat istam hereditatem duplatam uel triplatam et insuper pariat solidos X^{La}; et carta ista semper stet in robore.

Facta carta uendicionis era I^a CC^a X^{La} III^a et quotum III° kalendas decembris.

Ego iamdictus ih hac carta manus meas.

Q. p. f.: Didacus Paratus, conf. // Martinus Pelaiz, conf. Pelagius, diaconus, conf. Domingo Martiniz, conf. Didacus Martini, conf. Martinus, presbiter, conf.

Francus, diaconus, qui notuit pro memoria. (*Signum*).

276

1164/12/13.

Pedro Vermúdez e a súa muller, Urraca González, véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos as súas partes nas igrexas de Sta. Cecilia de Monte Siam e S. Xulián de Bastavales por tres marabedís e dous soldos. Ademais, Pedro Vermúdez peñora por un marabedí ó cenobio a parte que nesas igrexas ten o seu irmán Paio.

B.- Tombo, f. 90v.

Carta de Petro Ueremudi de ecclesia de Bastavales.

In Dei nomine. Ego Petrus Uermuiz cum uxore mea Orraca Gonzaluit et uoces nostras in Deo eterna salutem, amen. Placuit nobis pro bona pacis et nostra est uoluntas ut faceremus vobis Rudericus, abbas Sancti Justi, cum omni conuentu eiusdem kartulam uendicionis de ipsos nostros quiniones de ecclesia Sancti Iuliani et Sancte Cecilie proprium que habemus in terra de Amaya iusta ribulo Saris prope ecclesiam Sancti Saluatoris. Damus uobis ipsum nostrum quinionem quod ibi habemus abuelencia uel ganancia intus et foris cum sua hereditate usque ad minimum ramum, et est ipsum nostrum quinionem de VI^a duodecima damus uobis ipsos nostros quiniones pro morabitanos IIIe et solidos II et que nobis et uobis bene complacuit, et de precio nichil remansit in debito. Habeatis eas uos firmiter et omnis posteritas uestras uendatis, donetis et faciatis de eas que uestra fuerit uoluntas. Si aliquis homo de nostra parte uel de extranea ad irrumpendum uenerit uel uenero pariat uobis ipsam hereditatem duplatam uel triplatum et insuper pariat morabitanos VI.

A die quod era I^a CC^a II^a et quotum idus decenbris.

Ego predictus Petrus Ueremudiz cum uxore mea Orracha Gunzaluit in hac carta manus nostras.

Q. p. f.: Sebastiano, ts. Petrus, ts. Pelagius, ts. Vilielmus de Loania, conf. Johannes Muniz, conf. Saninus, presbiter, conf. Johannes Froylat, conf.

Item pono uobis in pignore alium quinionem de frater meus Pelagius pro uno morabitano bono de sancto Iohannis in sancti Iohanni.

277

1208/01/30.

Urraca Pérez véndelle ó mosteiro de Toxos Outos a súa parte na igrexa de S. Xulián de Bastavales por trinta soldos.

B.- Tombo, f. 90v.

Carta de Orraca Petri de ecclesia de Bastavales.

In Dei nomine. Ego Orraca Petri et omnis uox mea vobis abbas Sancti Iusti monasterii cum uestro conuentu omnique uoci uestre in Deo salutem, amen. Placuit mihi per bona pacis et mea fuit uoluntas ut facerem uobis kartam uendicionis de meo quinione quod habeo de parte de ablo meo Munio Fol in terra de Amaia in ipsa ecclesia Sancti Iuliani de Bastavales. Do uobis pro remedio anime mee et uendo pro solidos XXX uobis, et est ipsum quinionem quod ego uobis uendo V^a de V^a de una septima cum suas directuras quantum conuenit ad ipsam ecclesiam qui ego habui de parte matris mee Maior Muniz quod nobis et uobis satis complacuit, et de precio apud uos non remansit in debitum; a modo habeatis uos et omnis uocibus uestris per cuncta secula. Et si aliquis homo de mea parte uel de extranea ad irrupendum uenerit uel uenero pariat istum quinionem duplatum uel triplatum et insuper pariat solidos LX^a; et carta ista semper stet in robore.

Facta carta uendicionis in era I^a CC^a X^{La} VI^a et quotum III kalendas february.

Ego iamdicta in hac carta manus meas.

Q. p. f.: Fernandus Didaci pro prior, conf. Pelagius Didaci, presbiter, conf. Petrus Petri, miles, conf. Laurencius, scutarius, conf. Petrus Ordoniz, conf.

Francus, diaconus, qui notuit per mandatum Martini Condi et presbiter.

278

1209/07/08.

García Atis dóalle ó mosteiro de Toxos Outos todo o que ten na igrexa de S. Xulián de Bastavales.

B.- Tombo, ff. 90v-91r.

Carta de ecclesia de Bastavales.

In Dei nomine. Ego Garcia Atis et omnis uox mea vobis Petro abbas monasterii Sancti Iusti cum uestro conuentu et omnibus uocibus uestris in Deo

salutem, amen. Placuit mihi per bona pacis et mea fuit uoluntas ut faciam uobis textum scripture et cartam testamenti de uoce matris mee de quantum abia mea Marina // Pelaiz abui in ipsa ecclesia Sancti Iuliani, et est terciam partem ipsum meum quinionem de ipsa uoce de abia mea, do uobis et concedo pro remedio anime mee et qui habeatis in mente me uestra oratione et faciatis inde qui uestra fuerit uoluntas per cuncta secula. Et si aliquis homo de mea parte uel de extranea ad irrumpendum uenerit pariat in duplo uel triplo uocem ipsum quinionem de ipsa ecclesie ualente.

Facta carta testamenti in era I^a CC^a XL^a VII^a et quotum VIII° idus kalendas julii.

Et carta ista semper stet in robore.

Ego iamdictus in hac carta testamenti manus meas.

Q. p. f.: Petrus Iohannis, scudario, conf. Pelagio Didat, diaconus, conf. Petro Iohannis de Barualgos, conf. Fernando Saninzi, conf. Saninus, presbiter, conf. Martinus, presbiter, conf.

Francus, diaconus, qui notuit.

279

1175/08/31.

Paio Gudestéz fai un pacto co mosteiro de Toxos Outos peñorando a súa parte nas igrexas de Sta. Cecilia de Monte Siam e S. Xulián de Bastavales por cincuenta soldos anxovinos, por un prazo de oito anos, durante os cales o mosteiro percibirá a renda xerada; ó pasaren estes, Paio ha de devolve-la cantidade prestada polo cenobio.

B.- Tombo, f. 91r.

Placitum de Pelagio Gudestei de ecclesia de Bastauales.

Era I^a CC^a XIII^a et quotum IIe kalendas septembris. Ego Pelagius Gudestei et omni uox mea tibi abbati Petro domino Sancti Iusti et cunctis fratribus uestris et omni uoci uestre facio pactum et placitum firmissimum in solidos C roboratum tali pacto ut uos teneatis ipsos meos quiniones de ipsis ecclesiis Sancti Iuliani et Sancte Cecilie in pignore pro solidis L^a bonis angouenensis et pro annis VIII° et lucretis omne proficuum quod de illa interim exierit, et nos teneamus ipsum uestrum habere et quando ipsos annos fuerint impletos de sancto Martino in sanctum Martinum deliberetis nobis nostram hereditatem post collectum fructum si dederimus uobis uestrum habere, et ipsos quiniones sunt de VI^a sextam.

Quod nisi compleuero pariam uobis uel uoci uestre quod desursum resonat.

Ego iamdictus in hoc placito manus meas.

Q. p. f.: Petrus, ts. Didacus, ts. Pelagius, ts. Johannes Muniz, conf. Petrus de Octeyro, conf. Petrus Froyle, conf. Didacus, presbiter, conf. Pelagius, diaconus, conf. Saninus, presbiter, qui notuit et conf.

280

1169/07/01.

Martiño Páez “Fol” e a súa muller, Maior Páez, fan un pacto con Sanio Pérez, persoeiro do mosteiro de Toxos Outos, peñorando o que teñen na igrexa de S. Xulián de Bastavales por media marca de prata da cónga e un prazo dun ano, durante o cal Sanio Pérez gozará da renda xerada por esa parte da igrexa.

B.- Tombo, f. 91r.

Placitum Martinus Pelaiz dictus Fol cum Sanio Petri in uoce Sancti Iusti de ecclesia de Bastavales.

Era I^a CC^a VII^a et quotum kalendas julii. Ego Martinus Pelaiz connomento Fol cum uxor mea Maior Pelaiz et uoci nostre tibi Saninus Petriz in uoce Sancti Iusti facio pactum et placitum firmum in marcha una argenti roboratum tali pacto ut tu Saninus Petri teneas ipsum meum quinionem de ecclesia Sancti Iuliani de Bastavales, et est ipsum quinionem qui ego ganauit de Martinus Gudesteyz, et est de septima septima; teneas tu ipsum meum quinionem de isto sancto Iohanne ad uno anno impleto pro media marcha argenti canonice et luces omne proficuum quod de illa interim exierit, et ego teneam ipsos denarios sine aliam usuram, et ad ipso anno impleto quando ego uolueru dare uestros denarios relinques meam ecclesiam pagatam pro die sancti Iohanni, et si non dederu uobis pro die sancti Iohanni currat de sancti Iohanni in sancti Iohanni. Quod nisi compleuerit pariat quod desursum resonat.

Nos iamdicti in hoc placitum manus meas.

Q. p. f.: Petrus, ts. Didacus, ts. Pelagius, ts. Didacus, presbiter, conf. Saninus, presbiter, qui notuit.

281

1172/05/25.

Guntrade Adriáñez cos seus fillos, o seu irmán Pedro Adriáñez e a súa irmá Maior del Pico co seu marido véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos o que teñen nas

igrexas de Sta. Cecilia de Monte Siam e S. Xulián de Bastavales por cinco marcas de prata.

B.- Tombo, f. 91rv.

Carta de Guntrode Adriani cum filiis suis de ecclesia de Bastavales.

Quoniam ea que venduntur atque emuntur litteris confirmatur ne olliui-
ni tradantur, idcirco ego Guntrode Adriani una cum filiis meis Petro Gimari, Fer-
nando Guimari uoxque nostra atque fratris nostri Petri Adriani similiter et soror
nostra Maior del Pico cum uiro suo Pelagio del Picu et filiis suis, vobis domno Petro
Sancti Iusti abbati atque uniuerso conuentui uestro in Deo eterno salutem, amen.
Placuit nobis per bona pacis et nostra est uoluntas ut faciamus vobis sicuti facimus
kartam uendicionis de hereditate nostra // ecclesiastica quam habemus in illis eccle-
siis scilicet Sancti Iuliani Bastavales et Cecilie que sunt site in loco Amaya inter
monte Siam et ribulum Saris atque subdite Beati Iacobi ecclesie quantam abolen-
ciam uel gananciam in eisdem ecclesiis habemus, id est omnes ille porciones que ex
illis ecclesiis Ledegundie Eldefonsi, mater nostre, contra ueniunt exceptis particu-
lam illam que est Toclaona Uermuici etiam quam ganauit frater noster Uermulus
Traela de Garcia Uermuici et de Petro Uermuici et postea uendidit nobis cum ipsa
sua abolencia et nos modo bono animo et integro non aliqua ui cogente ubi uitus
atque uestitus abundancia egentes carentes eas uobis contrafirmare literis cicuis
uenimus pro precio quod uos dedistis et nos recepimus, id est marchas V^e fini
argenti, et de precio apud uos non remansit ad soluendum; damus et concedimus
domos illas cum omnibus suis hereditatibus atque directuris que ad eas conueniunt
aut conuenire debent ita ut de hodie die et tempore habeatis domos illas imperpe-
tuum et omnis posteritas uestra. Quod si aliquis demens uel insanus contra hoc
factum nostrum uenire temptauerit quisquis ipse fuerit pariat illam hereditatem
ecclesiasticam duplatam uel triplatam et insuper solidos D persoluat, et hec karta
semper sit firma.

Facta karta uendicionis die quod est VIII° kalendas junii, era I^a CC^a X^a.

Ego Guntrode Adriani et filii mei Petrus et Fernandus in hac karta uendi-
tionis aut donacionis manus nostras roboramus. Similiter et ego Maior del Pico et
uir meus Pelagius manus nostras roboramus, et cetera.

282

1166/12/17.

*Afonso Fróilaz e a súa muller, Eldara Pérez, vendenlle ó mosteiro de Toxos
Outos as súas partes nas igrexas de Sta. Cecilia de Monte Siam e S. Xulián de Basta-
uales por dez cuarteiros de pan anuais durante a vida de Afonso. Así mesmo, este*

entregalle ó mosteiro unha herdade en Carnota que ten peñorada ó cenobio por marca e media de prata; Toxos Outos teraa durante a vida de Afonso Fróilaz, e ó morrer darállela ós seus fillos.

B.- Tombo, f. 91v.

Carta de de Alfonso Froyat de ecclesia de Bastauales et de Carnota.

Svb Christi nomine. Ego Alfonsus Froylat cum uxori mee Eldara Petriz vobis domnus Petrus, abbas Sancti Iusti, et omni conuentui eiusdem in Deo salutem, amen. Placuit nobis pro bona pacis et mea est uoluntas ut faceremus uobis testamentum uendicionis et donacionis de ipsis nostris quinionibus quam habemus de ipsas ecclesias Sancti Juliani de Bastauales et Sancte Cecilie, et sunt in territorio Ameia iusta ribulo Saris; damus uobis ipsos nostros quiniones pro remedio animarum nostrarum simul et pro precium quod nobis datis per unumquemque annum quarterios X de pane in uita mea, et pro ipsa hereditate de Carnota que uos tenetis de me in pignore pro una marcha argenti et media; et ipsam hereditatem teneatis eam in uita mea, et quando migratus fuero aud seculum relinquero deliberetis ipsam hereditatem ad filios meos et ipsas ecclesias habeatis eas firmiter imperpetuum quantum nos ibi habemus habolencia uel ganancia intus et foris usque ad minimen ramum habeatis eas uos et omnis posteritas uestra, uendatis, donetis et faciatis de ea que uestra fuerit uoluntas. Si aliquis homo de mea parte uel de extranea ad irrumpendum uenerit uel uenero pariam ipsas ecclesias duplatas uel triplatas uel quantum a uobis fuerint melioratas et insuper solidos D.

Ego Adefonsus Froylat et uxori mee in hac kartula manus nostras.

Q. p. f.: Petrus Froyla, ts. Didaco, ts. Pelagius, ts. Johannes, ts. Petrus Besezo, conf. Petrus Romei, conf. Pelagius Sarrazenci, conf.

Facta karta uendicionis de era I^a CC^a IIII^a et quotum XVI kalendas januarii.

Saninus Petriz et presbiter qui notuit.

283

1164/03/01.

Pedro Vázquez fai un pacto co mosteiro de Toxos Outos segundo o cal o primeiro terá a herdade do mosteiro nas vilas de Moalde e Barro, quedará con todo o froito delas durante a súa vida e devolverallas ó cenobio cando morra. Pola súa parte, Pedro Vázquez dóalle ó mosteiro a herdade que ten en Bastavales por herdanza de Diego Franquiño, a cal debe sacar Toxos Outos do peñoramento de dúas marcas de prata da cœnga que ten sobre esa herdade Xoán Díaz.

B.- Tombo, ff. 91v-92r.

Placitum de Petro Velasci de concambio de hereditate de Bastauales.

Era I^a CC^a II^a et quotum kalendas marcii. Ego Petrus Uelasci et omnis uox mea vobis domno Arie, abbati monasterii Sancti Iusti, et omni conuentui eiusdem monasterii pactum et placitum firmissimum in solidos D roboratum ita quod ego teneam de uestro iure // et de uestro dato hereditatem quam habetis in territorio Noye in loco certo Moaldi et Barrio quantam uos habetis in ipsis villis de uoce comitis domni Fernandi tantum in uita mea tali uerbo et conueniencia ut ego teneam eam tantum in uita sicut stat populatam et habeat fructum de ea, et ad mortem meam dimittam eam uobis liberam et paccatam propter quod ego in presenti dono et concedo uobis et monasterio uestro totam hereditatem meam de Bastauales quam Didacus Franquinus mihi dedit per mandacionem sicut in ipsa mandacione resonat de auolencia et de ganancia; et uos abstrahatis eam de pignore de duabus marchis argenti canonice pro quibus eam tenet Johannes Didaci sicut in suo placito resonat. Et habeatis eam uos et omnis posteritas uestra, et possideatis imperpetuum iure hereditario.

Siquis hoc ita non compleuerit uel menciosus fuerit pariat penam superius dictam et hoc pactum semper maneat firmum.

Ego Petrus Uelasci in hoc placito manus roboro.

Q. p. f.: Martinus Pardus, conf. Petrus Besezo, conf. Fernandus Iohannis, presbiter, conf. Petrus, ts. Johannes, ts. Ordonius, ts.

Petrus, diaconus, notuit et conf.

284

1178/01/29.

María Fróilaz e o seu marido, Marcelo, fan un pacto con Cresconio Sarraçéniz, monxe do mosteiro de Toxos Outos, polo que peñoran a súa porción na igrexa de S. Xulián de Bastavales por doce marabedis e comprométense a devolverlle seis marabedis antes do día de S. Miguel de setembro, e outros tantos antes do nadal; no caso de non facelo, o monxe terá a parte da igrexa de ano en ano, contando estes dende o día de S. Martiño, ata que o matrimonio lle entregue o diñeiro.

B.- Tombo, f. 92r.

Placitum de Maria Froyle et de uiro suo Marcello de ecclesia de Bastauales.

Era I^a CC^a XVI^a et quotum IIII° kalendas februarii. Ego Maria Froylaz vna cum uiro meo Marcello et omni uox mea vobis Cresconio Sarraçenie, monacho Sancti Iusti, omnique uoci uestre facimus pactum et placitum firmissimum in

morabitanos XXⁱ IIII^{or} bonos roboratum super totam meam porcionem ecclesie Sancti Iuliani de Bastauales quam nostram portionem integram predictae ecclesie cum omnibus suis directuris eidem ecclesie pertinentibus uobis ponimus in pignore pro XII^{cim} morabitanis bonos aiates quos uobis debemus; tali pacto quod usque ad die sancti Michaelis septembris presentis anni demus uobis VI morabitanos bonos aiates, et alios VI morabitanos bonos aiates pro Nathale Domini presentis anni. Si forte quod absit in predictis terminis uobis non pacauerimus teneatis ipsam porcionem predictae ecclesie et habeatis omnem lucrum et proficuum quod de illa exierit de sancto Martino in sanctum Martinum collecto fructu; quando dederimus uobis uel uoci uestre uestros XII morabitanos bonos aiates deliberetis nobis nostram porcionem predictae ecclesie, interim non faciamus uobis in ea ullum tortum neque corruptum nec queramus uobis de illa totum lucrum nec uos nobis ganancia de predictis morabitanis. Quod nisi compleuerimus pariamus penam superius dictam.

Nos supradicti in hoc placito manus nostras.

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Pelagius, ts. Aria Roderici, ts. et conf. Munio Petriz, conf. Martinus de Calo, conf. Martinus Didaci, conf. Didacus Romanus, conf.

Ego Petrus, iudex, conf. (*Monogramma*: PETRVS).

285

1185/06/06.

O mosteiro de Lampai fai un pacto co de Toxos Outos segundo o cal este terá a porción nas igrexas de Sta. Cecilia de Monte Siam e S. Xulián de Bastavales que pertence a Lampai e entregarlle anualmente dezaseis diñeiros e unha tega de pan.

B.- Tombo, f. 92r.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- "Tombo de Toxosoutos...", doc. n.º 31, pp. 202-203.

Placitum de monasterio de Lampay de ecclesia de Bastauales.

Era I^a CC^a XXIII et quotum VIII° idus iunii. Ego prior Pelagius Sancte Marie de Lampadio et omnis noster conuentus et omnis uox nostra uobis domno abbati Petro monasterii Sancti Iusti et fratribus uestris et omni uoci uestre facimus pactum et placitum in solidos XXX^a firmissime roboratum tali pacto ut teneatis de nobis porcionem nostram ecclesie Sancti Iuliani de Bastauales cum tota sua uoce et de Sancta Cecilia, et est VIII^a de VI^a de VI^a quam nobis dedit Marina Oduarit. Et detis nobis de illa annuatim denarios XVI et talem unam de pane, et uester clericus recipiat nos et uendendo et tenendo uobis et non aliis hominibus.

Quod si aliter fecerimus pariamus quod sursum resonat.
 Ego prior Pelagius in hoc placito manus meas.
 Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Pelagius, ts. Fernandus Martini, conf.
 Petrus, presbiter, conf. Fernandus, diaconus, conf.
 Munio, presbiter, qui notuit.

286

1166/11/25.

Paio del Pico e a súa muller, Maior Suárez, fan un pacto co mosteiro de Toxos Outos polo cal peñoran as súas porcións nas igrexas de Sta. Cecilia de Monte Siam e S. Xulián de Bastavales por tres marcas de prata da cóenga polo prazo dun ano, cumprido o cal, e se non pagasen o diñeiro, o cenobio seguirá tendo as partes das igrexas de ano en ano, contando estes dende o día de S. Xoán, ata que a débeda sexa saldada.

B.- Tombo, f. 92v.

Placitum de Pelagio de Pico et de vxore sua Maiore Suariz de ecclesia de Bastauales.

Era I^a CC^a IIII^a et quotum VII° kalendas decenbris. Ego Pelagius de Pico et uxor mea Maior Sudariz et omnis uox nostra vobis abbati domno Petro monasterii Sancti Iusti omnique conuentu monachorum eiusdem monasterii uel uoci uestre facimus pactum et placitum firmissimum in marchas VI argenti roboratum super nostra porcione de ecclesia Sancti Juliani de Bastauales, totam quantam ibi habemus tam de auolencia quam de ganancia, et porcio de toda omnia, quam porcionem iamdicte ecclesie cum omnibus suis directuris ubique ponimus uobis in pignore insimul cum alia nostra porcione de ecclesia Sancte Cecilie quantum ibi habemus ab omni integritate similiter cum omnibus suis directuris. Has supradictas porciones iamdictarum ecclesiarum cum omnibus suis adiunctionibus ponimus uobis in pignore pro tribus marchis argenti canonice quas nobis super ea acomodauistis eo precio quod uos teneatis eas cum omnibus suis directuris et aprestacionibus de isto sancto Iohanne uenturo iulii usque ad annum plenum quo finito si uos pacare non potuerimus tenenatis eas et habeatis totum lucrum quod de illis exierit quousque nos uel aliquis pro nostra uoce pro sancto Iohanne iulii paguet uobis uestras tres marchas argenti canonice, et tunc uos deliberate nobis nostras ecclesias in pace absque ulla supposita et dum illas tenueritis nos defendamus illas ab omni calumpnia.

Quod si mendaces fuerimus pariamus penam placiti uobis uel uoci uestre.
 Nos iamdicti in hoc placito manus nostras.

Q. p. f.: Martinus, ts. Pelagius, ts. Johannes, ts.
 Petrus dictus Iudex Compostellanus scripsit notuit.

287

1192/03/31.

Fernando e Arias Vimáraz cos seus sobriños fan un pacto co mosteiro de Toxos Outos para amparar a este sobre a parte da igrexa de S. Xulián de Bastavales que lle venderan, mostrando os documentos que acreditan os seus dereitos a ela no caso de ser necesario.

B.- Tombo, f. 92v.

Placitum de Fernando Uimarat et de fratribus et soprinis suis de ecclesia de Bastavales.

Era I CC XXX et quotum IIe kalendas aprilis. Ego Fernandus Uimarat et filiis de Petrus Uimarat et filiis de Guntrade Uimarez et Arex Uimarez et nostras uoces vobis domno abbas Petrus et conuentus eiusdem Sancti Iusti et uoci uestre facimus pactum et placitum firmissimum in L^a solidis roboratum tali pacto de ipsa porcione de ipsa ecclesia de Sancti Iuliani de Bastavales quod fuit de Ledegundia Adranz et de suo uiro Martinus Martiniz et nostro patre et nostra matre ganauit de eos et nobis uendemus ad uobis per karta. Et si asiquis (sic) homo de nostra parte uel de extranea uenerit quod ad illa mittat nulla supposita mala super ista hereditate semper nos <ue>niamus ad cumciliium cum illa karta per qua ganauit nostro patre defendendum uobis cum ea semper, quod si non fecerimus pariamus quod desursum resonat.

Iam nos superius nominati in hoc placitum manus nostras roboramus.

Q. p. f.: Petrus, ts. Johanne Pelaici, conf. Martinus, ts. Johannes, ts. Martinus, presbiter, conf. Petrus Mauro, conf. Martinus, presbiter, conf.

Pelagius, clericus, qui notuit et conf.

288

1168/—/—.

Paio Xelada e a súa muller, María Muñiz, fan un pacto co mosteiro de Toxos Outos polo cal peñoran as súas porcións nas igrexas de Sta. Cecilia de Monte Siam e S. Xulián de Bastavales e na vila de Piñeiro por catro marabedís durante un prazo de

catro anos, pasados os cales, de non satisfice-la débeda, o cenobio continuará coa posesión dos bens peñorados ata que se pague.

B.- Tombo, ff. 92v-93r.

Placitum de Pelagio Gelada et de uxore sua de ecclesia de Bastauales.

Era I^a CC^a VI^a et quotum VIII° januarii. Ego Pelagius Gelada et uxor mea Marina Muniz et omnis uox nostra vobis domno Petro, monasterii Sancti Justi abbati, cum omni conuentui ipsius monasterii omnique uoci uestre facimus pactum et placitum firmissimum in morabitanos VIII° roboratum super totam meam porcionem integram de ipsis ecclesiis Sancti Juliani de Bastauales et Sancte Cecilie et super meam porcionem de Pignario; et est ipsa mea porcio de iamdictis ecclesiis de VI^a parte VI^a pars, et de Pignario de III^a VI^a integram quam meam porcionem integram ecclesiarum et de Pignario uobis ponimus in pignore pro morabitanos III^{or}, ualen- // -tibus VI morabitanis et mediam marcham argente canonice; tali pacto quod uos teneatis illam per istos annos IIIes finitis annis tribus demus uobis uestros morabitanos et uos deliberetis nobis nostras predictas porciones; set si ad predictum diem uos non pagauerimus, teneatis illas donec demus uobis uestros morabitanos III^{or} integre non faciamus uobis in eis malum tantum et habeatis totum lucrum de eis; quod nisi compleuerimus pariamus penam placiti superius dictam.

Ego iamdictus cum uxore mea in hoc placito manus nostras.

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Pelagius, ts.

Saninus, presbiter, iussit scribere et conf. Petrus qui scripsit.

289

1190/01/02. Santiago de Compostela.

Urraca Muñiz e o seu marido, Pedro de Deus, fan un pacto co mosteiro de Toxos Outos polo cal peñoran a súa parte na igrexa de S. Xulián de Bastavales por sesenta soldos da moeda de Santiago sen prazo estipulado; o mosteiro devolverá a parte da igrexa cando o matrimonio lle dea o diñeiro.

B.- Tombo, f. 93r.

Placitum de Vrraca Muniz cum uiro suo Petro de Deo de ecclesia de Bastauales.

Era I^a CC^a XX^a VIII^a et quotum III° nonas ianuarii. Ego Vrraca Munionis una cum uiro meo Petro de Deo et omnis uox nostra vobis domno Petro, monaste-

rii Sancti Iusti abbati, et ceteris monachis eiusdem monasterii omniue uoci uestre facimus pactum et placitum firmissimum in solidos CXX iacobensis monete roboratum super porcionem meam ecclesie Sancti Iuliani de Bastauales que est de VII^a quinta una integra quam uobis in pignore ponimus cum omnibus suis directuris eidem ecclesie pertinentibus cum casis et hereditatibus pro solidos LX^a iacobensis monete, ualentis solidos XLV et medium pro march<a> argenti canonice; tali pacto quod tenenatis illam et habeatis lucrum de illa, et quando dederimus uobis uestros solidos LX^a de predicto ualore deliberetis nobis ipsam porcionem predictae ecclesie cum suis directuris de sancto Iohanne in sanctum Iohannem.

Quisquis placitum exierit pariat penam placiti superius dictam.

Nos iamdicti in hoc placito manus nostras.

Q. p. f.: Magister Pichoth, conf. Pelagius Aluitiz, conf. Ramiroth, conf. Salamom de Patrom, conf. Petrus Lupo, conf.

Suerius notuit.

290

1176/06/14.

Pedro e Fernando Crescóniz fan un pacto co presbítero Sanio Pérez polo cal peñoran as súas porcións nas igrexas de Sta. Cecilia de Monte Siam e S. Xulián de Bastavales por unha marca de prata da cóenga; o presbítero terá as porcións con tódalas súas rendas de ano en ano, contando estes dende o día de San Martiño, e, de non paga-lo diñeiro prestado, as porcións das igrexas quedarán para o mosteiro de Toxos Outos ó morreren os irmáns. Malia isto, se estes quixesen recuperalas, poderán paga-lo diñeiro debido, aínda que se comprometen, no caso de ocorrer isto último, a non vendelas a outro que non sexa o cenobio de Toxos Outos.

B.- Tombo, f. 93r.

Placitum de Petro Cresconii et de Fernando Cresconii, fratres, de ecclesia de Bastauales.

Era I^a CC^a XIII^a et quotum XVIII° kalendas iulii. Ego Petrus Cresconii et Fernandus Cresconii et omnis uox nostra uobis Sanino Petriz, presbitero, et omni uoci uestre facimus pactum et placitum firmissimum in marcas II roboratum super porcionem nostram ecclesiarum uidelicet de Sancto Iuliano de Bastauales et de Sancta Cecilia, ponimus uobis in pignore quantum ibi habemus et nobis conuenit inter nostros germanos de septima que fuit de Ordonio Muniz pro marcha una argenti canonice quam uobis super ea accomodauistis; tali pacto ut teneatis eam et lucretis omne redditum quod ab eis exierit et terminu abstrahendi eam sit de sanc-

to Martino in sanctum Martinum, et si forte nos interim debitum mortis persoluerimus aut unus ex nobis remaneat porcionem suam monasterio Sancti Iusti, si uero ambo totam remaneat; et si eam uoluerimus abstrahere demus uobis uel uoci uestre predictam uestram marcham sicuti supra scriptum est, et tunc deliberetis nostram porcionem ecclesiarum sine contepsa et interim non faciamus uobis in ea ullum conruptum et si uendere uoluerimus aut tenere uobis et non aliis extraneis.

Quod nisi compleuerimus pariamus uobis uel uoci uestre penam placiti superius dictam.

Nos supra nominati in hoc placito manus nostras.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Didacus, ts. Pelagius Pelaiz, conf. Siluanus, conf. Martinus Pelaiz, conf.

Martinus qui notuit.

291

1191/01/02. Santiago de Compostela.

Urraca Muñiz dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Fontao, e comprométese a servir ó cenobio durante o resto da súa vida. No caso de que os seus fillos tentasen ir contra esta doazón, a dona estipula que o mosteiro reciba a metade que a ela lle corresponde en Fontao e a herdade de Chancela, a metade da cal o seu marido lle doara ó morrer ó mosteiro de S. Paio de Antealtares coa herdade de Cariño.

B.- Tombo, f. 93rv.

Carta de Vrraca Muniz de Fontano in Bastauales.

Magnus est enim titulus, et cetera. Quia quicquid grato animo, et cetera. Vnde ego Vrraca Muniz una cum omni uoce mea sana mente integroque meo consilio nemine cogente sed diuina gratia inspirante ob remedium anime mee et mariti mei Fernandi Midit omnique parentum meorum elegi facere kartulam testamenti et textum scripture firmitatis omnipotenti Deo // et gloriosissime Marie semper uirgini ceterisque sanctis quorum reliquie recondite manent in monasterio Sancti Iusti et uobis patri abbati domno Petro ceterisque monachis eiusdem cenobii presentibus et futuris ibi Deo seruientibus et sub regula sancti Benedicti degentibus de omni mea hereditate quam habeo in villa Fontano quam ganauí cum uiro meo Fernando Midiz de Froyla Pelagii nostro proprio habere, tali uidelicet pacto quod seruiat predicto loco usque ad finem seculi maneatque deuota in seruiicio presentium monachorum eorumque successorum in helemosinis pauperum uel luminaribus altarum uel in quibus fuerit neccesaria libera uobis uel successoribus uestris

hereditas ipsa detur ab hodierna die cum omnibus suis adiunctionibus et directuris, casis et casalibus, exitibus et regressibus, montibus et fontibus, et omnia alia, et cetera; licenciam habeatis uendendi, et cetera. Nulli quoque homini mee uel aliene gentis detur licencia uobis pro ea contradicendi, sed si forte filii mei uoluerint uenire ad istam hereditatem pro parte patris sui Fernandi Midiz cum quo illam ganauit uos habeatis totam meam hereditatem liberam quantam habeo in villa Chancella cum medietate de Fontano, pro qua hereditate de Chancella ille uir meus Fernandus Midit ob remedium anime sue dedit secum ad obitum suum monasterio Sancti Pelagii de Antealtaribus hereditatem de Carino quam ego cum illo ganaueram; similiter prefata villa de Fontano habet iacenciam in territorio Amaia subtus monte Siam discurrente fluuio Saris et concurrat ad ecclesiam Sancti Iuliani de Bastauales. Siquis tamen, quod fieri minime credo, diabolico ausu uel temerario usu contra hoc meum spontaneum factum ad irrumpendum uenerit uel uenero quicumque uel cuiuscumque gentis sit sit maledictus et excommunicatus et cum Iuda traditore perpetue dampnatus et quicquid in contensam miserit duplet eidem monasterio pro ausu temeritatis mille solidos parti persoluat; et hec scriptura testamenti a me legitime exarata semper obtineat uim.

Facta kartula testamenti sub era M^a CC^a XX^a VIII^a et quotum III° nonas ianuarii.

Ego iamdicta Vrraca Munionis in hoc testamento quod fieri iussi manus meas roboro.

Q. p. f.: Ego Johannes Petri, conf. Ego Petrus Aluiz, presbiter, conf. Magister Pichoth, conf. Pelagius Aluitiz, conf. Ramiroth, conf. Salamon de Patron, conf. Petrus Lupo de Moneta, conf. Magister Rudericus, conf.

Ego Gudesteus, kardinalis, dictus Iudex, subscribo et conf.

Petrus de Deo, uir Vrrace Muniz, presens fuit et conf.

Suerius notuit. (*Monogramma*: SVERIVS).

292

1140/05/06. Santiago de Compostela.

Ledengunda Afonso cos seus fillos e fillas vèndenlle ó mosteiro de Toxos Outos as súas porcións nunha casa no Ciquelo, en Santiago de Compostela, na vila de Reboredo, en S. Salvador de Bastavales, e nas vilas de Sar e Deira, en S. Vincenzo de Cespón, por un bo cabalo estimado en catro marcas de prata.

B.- Tombo, ff. 93v-94r.

Carta de domo de Ciquelo et de hereditate de Rouoredo in terra de Amaia in Bastauales et in villis de Saa et de Deeyra in terra de Pestomarchos in filigresia Sancti Vincencii de Sespoon.

Ad hoc scripta fiunt ut que ueritatis, et cetera. Quod circa ego Lehegunda Adefonsit cum filiis et filiabus meis et omnis uox mea uobis abbati domno Petro monasterii Sanctorum Iusti et Pastoris et monachis eiusdem loci tam presentibus quam secuturis et omni uoci uestre pro huius seriei paginam in presenciarum spontanea mente et prouido consensu facio cartam uendicionis et textum scripture firmitatis de porcionibus meis domorum et hereditatum quas habeo et habere debeo ex mea auolencia similiter ex mea ganancia, scilicet de domo que est in urbe compostellana loco certo super illum Çiquiellum penes, domos et solia que fuerunt domni Didaci archiepiscopus coram furno quod de Aras Didaz, ca-//-nonico; uendo uobis quicquid ibi habeo et habere debeo de parte genitricis mei domni Adefonsi et de mea ganancia et de matre mea; et similiter uendo uobis tam de auolencia quomodo de ganancia totam meam directuram de hereditate uocitata Rouoredo que est in illa Amaia territorio in Ameia erga aulam Sancti Saluatoris de Bastauales in casale Roboredo quod habemus cum Pelagio Fernandit, canonico Sancti Iacobi, que est porcio seruata de tota ipsa hereditate cum omnibus bonis suis appendicis et casalibus uel plantatis et omni edificio suo octaua integra. Et in territorio Pistomarchos erga aulam Sancti Vincencii de Sespaone uendo uobis et dono ab integro porcionem meam integram tam de auolencia quomodo de ganancia in uillas et hereditatibus Saa et Danaria quicquid in eas habeo uel habere debeo cum omni sua directura quomodo mihi competit inter meos fratres et heredes. Quas porciones tam domus Sancti Iacobi Compostelle quomodo et de illis uillis tribus quantas ibi habemus ab omni integritate simul damus et uobis uendimus pro precio quod est unum equum bonum de marchis quatuor argenti et quod nobis satis ad libitum complacuit et de precio apud uos non remansit quicquam indebito ad soluendum. Habeatis itaque omnes porciones meas de predictis uillis et domo, possideatis et de eis omne uelle uestrum faciatis euo perhenni seculo, amen. Et si aliquis propincus uel extraneus quod absit tam ego quam filius seu cuiuscumque condicionis homo contra hoc nostrum spontaneum factum ad irrumpendum uenerim uel uenerit pariat uel pariam uobis et uoci uestre in duplo uel triplo et insuper solidos D; et hoc scriptum semper maneat firmum.

Facta carta uendicionis die II° nonas maii, era I^a C^a LXX^a VIII^a.

Ego predicta Lehegunda Adefonsiz cum omni prole filiorum meorum et omnis uox mea in hac kartula uendicionis manus meas.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Johannes, ts. Arias, ts. Didacus, ts.

Fernandus, clericus Loci Sancti, qui notuit et conf. (*Monogramma*: FRNS).

1136/05/14.

Froila Afonso dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa parte nunhas casas no Ciquelo, en Santiago de Compostela, nas herdades e gando de Valiño e Reboredo, en S. Xulián e S. Salvador de Bastavales, e na primeira destas dúas igrexas así como na de Sta. Cecilia de Monte Siam; doa tamén a súa parte na igrexa de S. Mamede de Carnota e en Parada, nesa mesma freguesía.

B.- Tombo, f. 94rv.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- "Tombo de Toxosoutos...", doc. n.º 3, p. 176.

Carta de ecclesia Sancti Iuliani de Bastavales et de domo de Ciquiello et Ualinum et Rouoredo et in ecclesia Sancte Cecilie et in terra de Carnota porcionem ecclesie Sancti Mametis cum porcione de villa de Parada.

Ad hoc scripta fiunt, et cetera. Quod circa ego Froyla Alfonsi et omnis uox mea vobis abbati domno Petro monasterii Sanctorum Justi et Pastoris et monachis eiusdem loci tam presentibus quam futuris et omni uoci uestre pro huius seriei paginam inpresendiarum spontanea mente et prouido consensu facio kartulam et textum scripture firmitatis de porcionibus meis domorum et hereditatum quas habeo et habere debeo ex mea auolencia similiter et ex mea ganancia scilicet de domo que est in urbe compostellana loco certo super illum Ciquiillum penes, domos et solia que fuerunt domni Didaci archiepiscopi coram furno quod est de Arias Didat, canonico. Do etiam Valinum et Rouoredum siue hereditatem quomodo et ganatum. Do pariter porcionem meam de ecclesia Sancti Iuliani de Bastavales cum suis directuris et quantum habeo in Sancta Cecilia. In terra Carnote do porcionem meam de ecclesia Sancti Mametis cum suis directuris et porcionem meam de Parada. Ceteras hereditates diuidantur inter se filii mei. Habeatis itaque omnes porciones meas de predictis uillis et domo et de eis // omne uelle uestrum libere faciat euo perhenni et seculo, amen. Sed si aliquis filius propinquus uel extraneus quod absit seu cuiuscumque condicionis homo contra hoc meum testamentum ad irrumpendum uenerit pariat uobis uel uoci uestre in duplo uel triplo et insuper solidos mille; et hoc scriptum semper maneat firmum.

Facta carta testamenti die IIe idus maii sub era I^a C^a LXX^a IIII^a.

Ego predictus Froyla Adefonsi in hac kartula testamenti manus meas.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Johannes Arias, ts. Ego Froyla, conf.

Munio, clericus, qui notuit.

294

1182/03/30.

O cabaleiro Pedro de Outeiro e a súa muller, Ermesinda Muniz, véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos unhas leiras no agro de Bouzas, na vila de Piñeiro, as cales lle tiñan peñoradas ó mosteiro, por cincuenta soldos.

B.- Tombo, f. 94v.

Carta de Petro de Auterio, miles, de hereditate de Bauzas et de Pignario.

In Dei nomine. Ego Petrus de Auteyro, miles, cum uxore mea Ermesenda Muniz et omnis uox nostra vobis domno Petro, monasterii Sancti Justi de Tribulis Altis abbati, et omni conuentu monachorum eiusdem monasterii et omni uoci uestre, salutem. Placuit nobis puro corde et bona uoluntate ut faceremus sicut et facimus cartulam uendicionis imperpetuum ualituram de quidam nostra hereditate propria quam nos habemus de nostra ganancia quam ganauimus de socero meo Munione Sarraceni et de uxore sua Sancia Petri quam Bauzas uocant quomodo jacet de Bauzas de agro ipso VI^a, et similiter de ipsa uilla de Pignario tam de auolencia quam de ganancia quantum ibi habeo uel habere debeo, vobis damus per suos terminos intus et extra sicut per placitum habetis de nobis in pignore, concurrente ad ecclesiam Sancti Juliani de Bastauales; et similiter de trauessas VI que iacent super uessadam et de ipsa uersada de sub vallo VI^a, et de ipso agro de Amemales VI^a et de leyra de Asparile que iacet in Sauagianes VI^a et totam uocem de Bouzas et de villa de Pignario per ubicumque suam uocem potueritis inuenire; quam hereditatem nos uobis uendidimus pro precio quod datis et nos recipimus uidelicet L^a solidos de bona moneta quod nobis et uobis satis complacuit, et robore ad libitum; et de precio aput uos nichil remansit in debito ad soluendum. Abinc igitur die iste hereditates sint de nostro iure abrase et in uestro jure sint confirmate, vendite, donate atque ex ea omne uelle uestrum faciatis per cuncta seculorum secula, amen.

Siquis nobis propinquus uel extraneus contra hanc kartam uendicionis ad irrumpendum uenerit uel uenerimus quisquis fuerit quantum calumpniauerit in duplo uel triplo componat et insuper pariat solidos C; et semper kartula uendicionis in suo robore permanente.

Facta carta uendicionis III° kalendas aprilis sub era I^a CC^a uicesima.

Ego Petrus de Auterio, miles, et uxor mea Ermesenda Muniz in hac carta manus nostras.

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Pelagius, ts. Didacus Uelascus, conf. Petrus Maurus, conf. Petrus Pelagii, conf. Petrus Sanici, conf. Petrus de Osey, conf. Petrus Froyle de Villas, miles, conf. Didacus Martini, conf. Pelagius Didaci, diaconus, conf. Didacus Didaci, conf.

Petrus qui notuit.

295

1243/08/17.

Mandas testamentarias de García Pérez.

B.- Tombo, ff. 94v-95r.

Testamentum Garcie Petri.

Hec est ordinacio quam ordinavit Garsia Petri si de istas plagas migrato fuerit. In primo mando corpus meum sepelire ad monasterium Sancti Justi, et mando ad magistro meo Johanne Petri, presbiter de Taragonio, meo manto et meas caligas, et cetera. Et mando ad monasterium Sancti Justi alia tanta bona mea et hereditate quantum habeo, et si ego ouuer filio de // de mea uxore domna Vrraca adueniat cum Sancti Iusti.

Ego Garsias Petri in manus Johannis Petri, presbiter de Taragonio, mandacionem robo.

Q. p. f.: Petrus Moogo, diaconus de Taragonio, ts. Petrus Vidal, ts. Maria Iohannis, ts. Petrus Correa, ts. Maria Pelaiz, ts. Maria Diaci, ts. Et aliis.

Facta manda sub era I^a CC^a LXXX^a I^a et quotum XVI kalendas septembris.

Et qui ista manda compleuerit sedeat benedictus, et qui disrumperit pariat solidos D; mandacione stet in robore.

Ego Pelagius Bernaldi, presbiter, per mandado de Johan Petri, presbiter de Taragoni, scripsit et qui notuit.

296

1241/12/18.

1243/09/10. Santiago de Compostela.

O cabaleiro García Pérez “Feo” dóalle ó mosteiro de Toxos Outos toda a súa herdade na vila de Sabaxáns, en S. Xulián de Bastavales; aínda que a terá durante a súa vida, ó morrer deixaralla ó cenobio.

B.- Tombo, f. 95r.

Carta de Garsia Petri dictus Feo, miles, de hereditate de Sauagiaes.

In nomine Domini, amen. Notum sit omnibus quod ego Garsias Petri dictus Feo, miles, et omnis uox mea vobis domno Johanni, abbate monasterii Sancti Iusti de Tribulis Altis, et conuentui eiusdem loci omnique uoci uestre facio testa-

mentum simul et kartulam donationis imperpetuum ualituram de quanta hereditate habeo in villa de Sauagiaes, et est medietas de quanta ibi habuit pater meus Petrus Fernandi, et est etiam quanta ego ibi ganau; que hereditas est in terra de Amaea sub monte Syam in filigresia Sancti Iuliani de Bastauales in predicta villa de Sauagiaes, et diuiditur sic, uidelicet Garsia Petri habuit medietatem de Sauagiaes pro tercia et Vrraca Petri et Maior Petri alteram medietatem pro tercia. Do inquam istam hereditatem dicto monasterio pro anima mea et patris mei et pro bono quod mihi faciunt et facere promittunt, et ego debeo dictam hereditatem in uita mea de de supradicto monasterio tenere, ad mortem uero meam ad supradictum monasterium in pace et libere imperpetuum deuoluatur cum omnibus directuris suis ubicumque fuerint.

Siquis contra hanc donacionem meam ad irrumpendum uenerit quisquis fuerit pectet uobis abbati et conuentui et uoci uestre solidos D fortis monete; carta et donacione nichilominus in suo robore permanentibus.

Facta carta et donacione XV° kalendas januarii sub era M^a CC^a LXX^a VIII^a.

Ego iamdictus \Garsia/ in hac carta manus meas.

Q. p. f.: Pelagius Didaci, miles, dictus Mosca. Garsia Petri de Berres, milles. Alfonsus Petri de Berres, armiger. Petrus de Berres, prior. Petrus Gascus et Martinus Saniz et Martinus Iohannis et Dominicus Caballarius, monachi dicti monasterii. Fernandus Iohannis de Spaarit et alii multi.

Ego Guilielmus Martini, compostellanus notarius juratus, de mandato Martini Iohannis, presbiteri Sancti Iuliani de Bastauales, dicentis hoc esse roboratum in manibus suis, feci scribi IIII° idus septembris sub era M^a CC^a LXXX^a I^a.

Presentibus Fernando Martini, clerico cori. Alfonsus Suerii, monacho Celle Noue. Michael Petri, clerico de Bastauales. Fernando Arie, corrigiario.

Ego Adam Petri de mandato Vilielmi Martini, notarii compostellani jurati, scripsi.

297

[1241/12/18]*.

1243/09/10. Santiago de Compostela.

Testamento do cabaleiro García Pérez “Feo” no que lle deixa tódolos seus bens ó mosteiro de Toxos Outos.

B.- Tombo, f. 95rv.

* Observacións: A data, que non consta, debe se-la mesma c do documento anterior.

Alium testamentum Garsie Feo.

In nomine Domini, amen. Notum sit omnibus quod ego Garsias Petri, miles, dictus Feo, timens me forte intestatus decedam volo et mando et concedo quod ubicumque decessero ad XII^{ci} leucas in circuitu monasterii Sancti Iusti, abbas et conuentus eiusdem leuent me ad sepulturam dicti monasterii. Et ut ipsi hoc faciant ego lego siue mando, do et dono et concedo eidem monasterio omnia bona mea habita et habenda. Ita quod post mortem meam habeant ipsum monasterium et uox sua ipsa bona libera et faciant de ea uoluntatem suam imperpetuum.

Siquis igitur contra hoc uenerit ad irrumpendum quisquis fuerit pectet dicto monasterio solidos D fortis monete; scriptura ista nichilominus in suo robore permanente.

//Facto scripto XV° kalendas januarii.

Ego iamdictus in hoc scripto manus meas roboro.

Q. p. f.: Pelagius Didaci dictus Mosca et Garsias Petri de Berres, milites. Alfonsus Petri de Berres, armiger. Petrus de Berres, prior. Petrus Gascus et Martinus Saniz et Dominicus Caballarius, monachi dicti monasterii. Fernandus Iohannis de Espaariz et alii multi.

Ego Guilielmus Martini, compostellanus notarius juratus, de mandato Martini Iohannis, presbiteri de Bastauales, dicentis hoc esse roboratum in manibus suis, feci scribi IIII° idus septembris sub era M^a CC^a LXXX^a I^a.

Presentibus Fernando Martini, clerico cori. Alfonsus Suariz, monacho Celle Noue. Michael Petri, clerico de Bastauales. Fernando Arie, corrigiario.

Ego Adam Petri de mandato Vilielmi Martini, notarii compostellani jurati, scripsi.

298

1156/04/01.

Froila Páez véndelle ó mosteiro de Toxos Outos toda a súa herdade na vila de Babenzo, en S. Xulián de Bastavales, por cincuenta soldos mergulienses, trinta dos cales páganselle ó cenobio compostelán de S. Martiño de Fóra para cumpri-la manda feita pola súa nai, Godo Páez.

B.- Tombo, f. 95v.

Carta de Bauenzo in Bastauales.

Scriptum prope habemus, et cetera. Qua propter ego Froyla Pelaiz et omnis uox mea vobis abbati domno Pelagio monasterii Sancti Iusti omnique conuentu monachorum eiusdem et omni uoci uestre facio scriptum firmitatis et

carta testamenti ac uendicionis de omni illa hereditate que mihi conuenit in villa uocitata Bauenzo Inferiori concurrente ad ecclesiam Sancti Juliani de Bastauales, territorio Amaya, que hereditas mihi conuenit ex parte matris mee Godo Pelaiz et aui mei Pelagii Froylaz et uxoris eius Godo Erit. Ipsa uero mater mea ad obitum suum dimisit eam mihi tali pacto ut pro eius anima darem monasterio Sancti Martini ubi sepulta manet solidos XXX, et tunc esset hereditas illa supradicta mea integra et libera hanc prefatam meam hereditatem integram de auolencia in Inferiori Bauenzo et de ganancia in Bauenzo Mediano sicuti meo est plantata cum suo homine de creatione et cum omnibus bonis et directuris suis uidelicet cum casis, casalibus et cetera; ab integro do et firmiter concedo uobis et monasterio uestro pro solidis L^a merguliensis monete, solidos XXX scilicet quos monasterio Sancti Martini paccastis sicuti mater mea mandauit pro eius anima, et solidos XXⁱ quos mihi dedistis quod mihi et uobis satis complacuit. Deinpcps uos et monasterium uestrum eandem hereditatem cum omnibus suis directuris habeatis, et cetera, per cuncta seculorum secula. Hanc siquidem hereditatem cum omnibus suis directuris supra nominatam uobis et monasterio uestro do pro supradictis L^a solidis quos mihi desdistis, et etiam quod maius est pro anima matris mee et patris mei ac parentum meorum. Quod si ego uel aliquis meus propinquus uel extraneus contra hoc meum spontaneum factum ad irrumpendum uenerit uel uenero quicumque fuerit pariat uobis et monasterio uestro solidos CC et quod in calumpnia miserit duplatum componat; et hoc meum factum semper maneat in robore.

Facta carta testamenti et uendicionis in die kalendarum aprilis, era I^a C^a LX^{La} IIII^a.

Ego iamdictus in hac karta manibus propriis roboro et confirmo.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Johannes, ts. Ego Froyla Pelaiz, confirmo. Cresconius Pinctus, conf. Petrus Pintus, conf. Pelagius Queyxada, conf. Ferrus Accutus, conf.

Petrus Albus, clericus, notuit et conf.

299

1137/04/22.

Rodrigo Fróilaz véndelle ó mosteiro de Toxos Outos a oitava dunha vila en S. Salvador de Bastavales por unha marca de prata.

B.- Tombo, ff. 95v-96r.

De Bauenzo in filigresia Sancti Saluatoris de Bastauales.

In Dei nomine. Ego Rudericus Froylat et omnis uox mea vobis abbati domno Petro de Sancto Iusto et omnibus monachis in eodem loco morantibus tam

presentibus quam futuris et omni uoci uestre, salutem in Christo. Placuit mihi nullius cogentis inperio neque suademtis articulo sed propria mihi accessit uoluntas ut facerem vobis supradictis kartulam uendicionis de hereditate mea propria quam habeo in territorio Ameya loco dicto Bastauales concurrentes ad ecclesiam // Sancti Saluatoris, porciones que fuerunt de tia mea Leegunda Adefonso et Froyla Adefonso, patre meo, et Munio Adefonso et germano meo Adefonso Froylat totas ab integro, et est octaua integra de illa villa, et cetera. Et do et concedo vobis octauam de illa uilla integram per sua loca et terminos antiquos, id est per algara de Treytaes et de monte et de uale usque ad aquam de Sar quicquid ibi ad prestituum hominis est et inuenire potueritis intus et extra per mea uoce habeatis, possideatis et uelle uestrum de ea faciatis uos et omnis succesio uestra, et accepi de uobis pro precio marcham unam argenti quod mihi et uobis satis complacuit et de precio aput uos nichil remansit ab soluendum. Ita ut de hodie die et tempore de iure meo sit abrasa et in iure uestro et dominio sit concessa. Siquis tamen, quod fieri non credo, de parte mea uel de extranea contra hoc meum factum uenire temptauerit uel temptauero quisquis talia commiserit pari<a>t uobis uel uoci uestre illam hereditatem duplatam et insuper marchas duas; et hec karta semper habeat robur.

Facta kartula uendicionis in era I^a C^a LXX^a V^a et quotum X^o kalendarum maii.

Q. p. f.: Petrus, ts. Arias, ts. Munio, ts. Pelagius, ts. Cresconius, ts. Gundeindus, ts. Fradernandus, clericus, conf.

Pelagius Abbas, ecclesie Beati Iacobi canonicus et notarius archiepiscopi, conf. (*Signum*).

300

1140/08/23.

Mandas testamentarias de Rodrigo Fróilaz, quen fai testamento por mor de "illo fosado" polo que vai a Portugal.

B.- Tombo, f. 96r.

Testamentum Roderici Froyle.

Era I^a C^a LXX^a VIII^a et quotum X^o kalendas septembris. Jubeo ego Ruderico Froylat, mando ad mea ida de illo fossado de Portugale si ego ibi mortuum fuerit quod sedeat factum post obitum meum. In primis ad monasterium de Antealtares ut corpus meum mando tumulare bestias duas pro anime mee; ad monasterium Sancti Iusti totas meas hereditates et plantatos et casalia earum et mea mula rosela, et cetera. Et mando ad illo priore et ad fratre meo Pelagio Froylat quid filem illum

uestitum et calsiato et sellas et frenos et quantum a me pertinet mittam pro anima mea et illo priore et iermano meo iunctem se cum illos alios et soluam meas debitas et curre ista mandacione per manus de illo priore de Sancti Iusti et de Pelagio, fratre meo. Siquis homo de parte mea uel de extranea ad irrumpendum uenit paria D solidos.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Didacus, ts.
Petrus qui notuit.

301

1175/10/22.

Pedro Ordóñez, a súa nai, Mariña Páez “Coronela”, e Martiño Pérez, por el e os seus irmáns, véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Babenzo por tres marcas de prata e un marabedí.

B.- Tombo, f. 96rv.

Carta de Bauenzo in Bastauales.

In nomine Domini nostri, et cetera. Ea propter ego Petrus Ordoniz una cum genitrice mea Marina Pelaiz dicta Coronela et Martinus Petri, consanguineus meus, pro se et pro fratribus uel sorore sua, uobis abbati Petro de Sancto Iusto de Togis Altis et omnibus monachis eiusdem monasterii gratuito animo et spontanea uoluntate facimus textum scripture firmitatis et kartulam uendicionis de tota nostra hereditate quam habemus in uilla uocitata Bauenzo quanta ibi habemus de auolencia et de ganancia sicuti eam obtinuerunt parentes nostri et nos modo tenemus, et cetera. Que hereditas habet iacencia territorio Amaia iuxta riuulo Saris concurrente Sancto Juliano de Bastauales in loco iamdicto uidelicet Bauenzo per suis terminis, locis antiquis et cum omnibus suis directuris uel adiunctionibus ab integro libere ac firmiter uobis uendimus pro precio et robore quod nobis et uobis bene complacuit, id est marchas III puri argenti et morabetinum I bonum, et de precio nec robore nichil aput uos remansit indebito ad soluendum. Ab hinc et deinceps uendatis, donetis, mu- // -tetis et totam uestram uoluntatem per secula cuncta faciatis iure hereditario. Quod si aliquis homo tam de nostra parte quam de extranea qui contra hoc nostrum spontaneum factum uenerit uel uenerimus quisquis fuerit quantum in calumpnia miserit in duplo uel triplo componat et parti uestre marchas VI puri argenti et morabitanos II bonos persoluat; et hoc nostrum spontaneum factum semper robur obtineat.

Facta kartula uendicionis die XI kalendas nouembris, era M^a CC^a XIII^a.

Nos iamdicti in hac kartula manus nostras.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Didacus, ts. Petrus de Auctario, conf. Petrus Froylaz, conf. Froila Petriz, conf.

302

1217/04/11*.

Pedro Fernández “Feo” fai un pacto co mosteiro de Toxos Outos polo cal este lle dá a metade de catro serviciais en Babenzo, partindo os froitos que neles se teñan pola metade. Por iso, Pedro Fernández dóalle ó mosteiro o que ten en Francelos, na vila de Hirmimir, que terá durante a súa vida, e dóalle tamén a Toxos Outos, por un peñoramento que lle fixo, a súa parte na igrexa de S. Salvador de Bastavales.

B.- Tombo, f. 96v.

* Observacións: A data deste documento non se corresponde co mandato de ningún dos abades de Toxos Outos chamados Pedro e que rexeron o cenobio entre 1166 e 1212.

Placitum de Petrus Feo de hereditate de Bauenzo.

In era I^a CC^a L^a V^a et quotum III° idus aprilis. Ego Petrus Fernandi dictus Feo vobis domno Petro abbati ita quod ego teneam de uestro iure et de uestro dato medietatem de IIII^{or} seruicialibus quos habetis in Bauenzo et per medietatem probemus et defructemus. Et pro hoc beneficio dono ego et concedo uobis et monasterio uestro hereditatem meam quantam ego habeo et habere debeo in Francelis in villa Hirmimir et quantum ex hodie ibi ganauerim, ita quod teneam cum ipsa uestra in uita mea et ad mortem meam dimittam eam uobis et monasterio uestro liberam et quietam cum quanto in ipsis hereditatibus ganauerim et profecerim et habuerim, et insuper quia uos me recipistis im pignore de de Guilelmo Gullelmiz ego dono et concedo uobis porcionem meam de Sancto Salvatore de Bastauales. Et iam ex hodie profero me in uestro monasterio in uita et in morte. Ita quod si ego aliud testamentum de meo corpore fecerim nichil mihi ualeat sed hodie.

Q. p. f.: Munio Conde, presbiter, conf. Munio Petri, diaconus, conf. Saniño, presbiter, conf. Johannes Petri, miles. Petrus Iohannis, miles. Munio Didaci, miles. Sancius Martini, miles.

303

1218/02/04.

Guillermo Guillérmez e a súa muller, Maior Páez, fan un pacto co mosteiro de Toxos Outos polo que peñoran a súa parte na igrexa de S. Xulián de Bastavales e todo o que teñen nesa freguesía por cento vinte soldos que lles entrega o cenobio, o cal

gozará das rendas desas propiedades. O prazo de restitución do diñeiro estipúlase en tres anos.

B.- Tombo, f. 98v.

Placitum de Guilelmo Guilelmi de porcione sua ecclesie Sancti Juliani de Bastauales et de hereditate sua in ipsa filigresia.

In era I^a CC^a LVI et quotum IIe nonas februarii. Ego Guilelmus Guilielmi et uxor mea Maior Pelagii et omnes filii mei et omnis uox mea vobis domno Johanni abbati de Sancto Iusto et omni conuentui et omni uoci uestre facio pactum et placitum firmum in solidis CCC roboratum ita quod ego pono uobis in pignore porcione meam de ecclesia Sancti Juliani de Bastauales et omnibus adiunctionibus suis et totam meam hereditatem quantam habeo et habere debeo in tota ipsa friigria pro solidis CXX quos mihi super illam accomodastis, tali uerbo ut uos habeatis totum fructum de ipsa hereditate pro anniuersario meo, et quando ego uel filii mei peractis tribus annis dederimus uobis uestro denarios detis nobis nostram hereditatem; et ego non nec filii mei non extrahamus eam de uobis pro alio homine, et si eam uendere uouerimus uobis eam uendamus et ibi uobis in precio amorem faciamus.

Q. p. f.: Sanio, presbiter. Johannes Petri, miles. Munio Petri, diaconus. Johannes Martini. Sancius Guilelmi. Martinus Guilelmi. Martinus Iohannis, clericus. Petrus Iohannis, clericus., conf.

304

1168/08/27.

Paio del Pico e Maior Suárez fan un pacto co presbítero Sanio Pérez, representante do mosteiro de Toxos Outos, polo cal peñoran unha quinta da vila de Babenzo e dúas quintas de Vilar de Abade por media marca de prata, durante un prazo dun ano, e, en caso de non paga-la débeda, continuará o peñoramento de ano en ano contando dende o día de S. Martiño.

B.- Tombo, ff. 96v-97r.

Placitum de Pelagius \de/ Pico de hereditate de Bauenzo et de Uillare Abbatis.

Era I^a CC^a VI^a et quotum VI° kalendas septembris. Ego Pelagius de Pico cum uxore mee Maiore Sudarii et omnis uox nostra vobis Sanio Petri, presbitero, pro uoce monasterii Sancti Iusti de Luania uel uoci uestre, facimus pactum et pla-

citum firmissimum in marca vna argenti canonice roboratum super ipsa nostra hereditate, uidelicet quintam vnam integram de Bauenzo et duas quintas de medietate de Villare de Abbati, quam hereditatem cum omnibus suis directuris ubicumque pertinentibus et cum omni prestamine suo intus et de foris ponimus uobis in pignore pro media marcha argenti de isto sancto Martino super ueniente presentis anni usque ad alium sanctum Martinum finito anno quo finito demus uobis uestram mediam marcham, et uos deliberetis nobis nostram hereditatem absque ulla interdicta, quod si in illo termino uos non sacauerimus hec currant inter nos de sancto Martino in sanctum Martinum et non antea; auferamus uobis illa set deffendamus ab omni calumpnia; quod si mendaces fuerimus pariamus penam placiti superius dictam.

Nos iamdicti in hoc placito manus nostras.

Q. p. f.: Martinus, ts. Johannes, testes. Pelagius, ts.

Petrus dictus Iudex, notuit, presens.

305

1222/06/24.

Mariña Martínez e o seu marido, Afonso Fernández, vénenlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Saíme, en S. Xulián de Bastavales, por corenta soldos.

B.- Tombo, f. 97r.

Carta de villa de Seime de Maria Martini et de Afonso Fernandi uiro suo.

In nomine sancte et indiuidue Trinitatis, et cetera. Ego Marina Martini cum uiro meo Affonsus Fernandi et omnis uox nostra uobis domnus Johannes Tudini, abbati Sancti Iusti, et omniue uoci ipsius monasterii Sancti Iusti qui habitauerint in Deo salutem, amen. Grato animo et spontanea uoluntate facimus uobis seriem testamenti et textum scripture firmitatis et cartam donacionis et uendicionis de nostra propria hereditate que habemus de abolencia et de ganancia, et habet iacencia in terra de Ameia sub monte Syam discurrente riba Saris sub aula Sancti Iuliani de Bastavales in villa dicta Sayme. Facimus uobis seriem testamenti pro remedio animarum nostrarum et de filiabus nostris qui mortui sunt et pro elemosinam qui nobis dedistis damus uobis nostrum quinonem quantum in ipsa villa habemus, et est ipsum quinonem qui nos uobis damus et uendimus de media quinta duas partes; de ipsa abolencia uendimus et damus casas, et cetera. Modo damus et uendimus uobis pro precio quod de uos recepimus, id est monete regis firmiter solidos

X^{la} que nobis et uobis satis placuit, et de precio non remansit indebita apud uos et omni uoci ipsius monasterii per cu<n>cta secula. Et si aliquis homo de nostra parte uel extranea a nostrum factum ad irrupendum uenerit uel uenerimus pariat uel pariamus istam hereditatem duplatam uel triplatam et insuper pariat solidos C^m, et carta ista semper in robore.

Facta carta seriem testamenti et uendicionis in era I^a CC^a LX^a et quotum VIII° kalendas iulii.

Item damus in alio loco de ipso tallio Lamoso de medio duas partes, et de ipso tallio do Ispinario qui intesta in ipsa hereditate donega de medio duas partes.

Ego Maria Martini et uiro meo Afonsus Fernandi, et cetera, manibus nostris roboramus.

Q. p. f.: Martinus Conde, presbiter, confirma. Johannes Cabalarius, clericus, conf. Sanius, presbiter, conf. Petrus Mantonio, conf. Pelagius Uiliano, conf. Petrus Iohannis, clericus, conf.

Francus, diaconus, qui notuit. (*Monogramma*: FRANCVS; FRNCVS).

306

1230/07/01.

Diego Ordóñez e o seu irmán Xoán fan un pacto con Martiño Rabinádiz, monxe e representante do mosteiro de Toxos Outos, e Paio Fróilaz polo cal os primeiros comprométense a deixarlles ós segundos o tallo de Paniario do Abade, sen molestalos.

B.- Tombo, f. 97rv.

Placitum Didaci Ordonii.

Era M^a CC^a LX^a VIII^a et quotum kalendas iulii. Notum sit omnibus quod ego Didacus Ordonii pro me et pro fratre meo Johanne Ordonii et omnis uox nostra uobis Martino Rabinadi, monacho, in vice et in uoce monasterii Sancti Iusti, et Pelagio Froyle omnique uoci uestre, facio pactum et nupcionem firmum in solidis C roboratum, ita quod quito et abnucio uobis illum talium de Paniario Abbatis quomodo est marcatu super quem contensam habuimus; et ego Didacus Ordonii supradictus tollam a uobis maiordomos, et ideo facio uobis // hanc nupcionem ut amplius nec ego nec aliquis in uoce mea nunquam ducat uos ad calumpniam ullis diebus aut temporibus super predictum talium. Quod nisi compleuero pectem uobis penam supradictam.

Petrus Petri dictus de Calo. Alfonsus, clericus Nunonis Martini. Petrus Pelaiz, mercator, conf.

Petrus Fernandi scripsit.

307

1221/08/06.

O cabaleiro Fernando Sániz fai un pacto co mosteiro de Toxos Outos polo cal o primeiro comprométese a non estorbar ó cenobio na agra de Saime, na cal quería facer unha nova división.

B.- Tombo, f. 97v.

Anupcionem Fernandi Saniz de hereditate de Sayme.

Notum sit omnibus tam presentibus quam futuris quod ego Fernandus Saniz, miles, et omnis uox mea vobis dompno Iohanni Tudini, monasterii Sancti Iusti abbati, et omni uoci uestre facio nupcionem et dimissionem in solidis D firmissime roboratam tali tenore quod nunquam uos nec uestrum monasterium calumpniari uel inquietare presumam super illa hereditate de agra de Saimi in uoce de Eyta Midiz in qua nouam partitionem facere uole, quam postea didici quod ab antiquis ibi fuerat nunquam facta et ne forte per errorem peccatum incurram quicquid in predicta hereditate actenus quesui uel quesiturus eram totum Deo et Virgini eius matri et beatis martiribus Iusto et Pastori dimitto et imperpetuum offero et firmiter ad modo predicto quo nunquam uel a me uel ab aliquo ex parte mea monasterium super hoc in causam calumpnie deducatur. Siquis tamen hoc meum scriptum pro remedio anime mee factum et irritum deducere temptauerit huius supradicte promissionis reus habeatur et insuper pariat quod sursum resonat; et hoc scriptum semper habeat robur et imperpetuam firmitatem.

Ego Fernandus Saniz, miles, in hoc scripto manus roboro.

Facto scripto sub era I^a CC^a L^a IX^a et quotum VIII° idus augusti.

Q. p. f.: Johannes Afonsi. Nunus Gundisalbi. Pelagius Mancipium. Pelagius Gunsalbi. Superior Petrus Uillanus. Pelagius Froyle de Saime. Alfonsus Fernandi de Clau. Laurencius Petri, miles.

Petrus qui notuit.

308

1201/04/29.

María e Xoán Páez co seu sobriño Xoán Páez e mais Mariña Pérez e o seu irmán Pedro Pérez de Deus véndenlle a Pedro Páez “Falcón” a súa herdade na vila de Babenzo e no casal de Outeiro por dezasete soldos.

B.- Tombo, f. 97v.

Carta de uilla de Bauenzo.

In Dei nomine. Ego Maria Pelaiz et Johannes Pelaiz et sobrino nostro Johanne Pelaiz et omnis uox nostra, et Marina Petri et frater eius Petrus Petri dictus de Deo et omnis uox nostra tibi Petrus Pelaiz dictus Falcon et omnique uoci uestre in Deo salutem, amen. Placuit nobis pro bona pacis et nostra fuit uoluntas ut faceremus uobis cartam uendicionis de hereditate nostra propria que habemus de auolencia et de ganancia in terra Ameia sub monte Siam discurrente ripa Saris sub aula Sancti Juliani in loco predicto in uilla Bauenzo, et est ipsa hereditate de nostra abolencia de vna quinta quarta, et de vna VIII^a quarta de toto ipso casal de Auterio; vendimus uobis casas, casales, hereditates et plantatos et cetera, pro precio quod de uos recepi, id est monete regis firmiter solidos XVII que nobis et uobis satis complacuit, et de precio apud uos non remansit in debita ad soluendum, a modo habeatis uos et omnique uoci uestre per cuncta secula.

Et si aliquis homo de nostra uel de extranea ad hoc nostrum factum ad irrumpendum uenerit uel uenerimus pariat istam hereditatem duplatam uel triplam, et insuper pariat solidos XXX^a; et cartam istam semper stet in robore.

Facta carta uendicionis in era I^a CC^a XXX^a VIII^a et quotum III° kalendas maii.

Nos iamdicti et uoci nostre in anc kartam uendicionis manus nostras.

Q. p. f.: Froyle Martini, conf. Petrus Afonso, conf. Petrus Iohannis, conf. Didacus Paradisi, conf. Didacus Petri, conf. Martinus Petri, conf. Petrus Petri, subdiaconus, conf.

Francus, diaconus, qui notuit pro memoria.

309

1168/02/22.

Pedro, Truili, Azenda e Elvira González vendenlle ó mosteiro de Toxos Outos e a outras persoas a súa herdade na vila de Eira Vedra e no casal de Gontino por trinta e catro soldos; o mosteiro compra a metade das herdades.

B.- Tombo, f. 98r.

Carta de Eyra Vedra et de casali de Gontino in Sancto Salvatore de Bastauales.

In Dei nomine, amen. Ego Petrus Gunzaluiz et Truili Gunzaluit et Azenda Gunzaluit et Elvira Gunzaluit vobis abbas Sancti Iusti et omni conuentui eiusdem, et Martinus Pelaiz cum uxori mee Guina Martini, et Froyla Pelaiz et uxor sua Mari-

na Pelaiz, et Petrus Iohannis cum uxor sua Maria Petriz, et Petrus Aras, et Maria Iohannis in Deo eterna salute, amen. Placuit nobis per bona pacis et nostra fuit uoluntas ut uenderemus uobis hereditate nostra propria que habemus de abiorum uel parentum nostrorum et de ganancia, et est ipsa hereditate in terra de Ameya subtus monte Syam discurrente ribulo Saris concurrente Sancti Saluatoris de Bastauales in loco predicto ipsa uilla de Eira Uedra; nostrum quinione quod a nobis conuenit de ipsa tercia de Bastauales que uadit ad ipsa uilla de Heyra Uedra et est duas quintas; et de casale de Gontino octaua per terminos de vallo de Sancti Saluatoris et de ipso uallo de agro de Sancti Iuliani et inde ad marchos sexmos et inde per ipsa petra matiua de Bauencio et inde ad petra scripta et inde quomodo discurret aqua de fonte lonis et inde ad petra lata et inde per testa de Letras et inde per uallo de Agratam et inde per ipso uallo de agro defeso et inde per illo vallo de Seniorim et inde per testa de casal de Gontino per ibi se extremat de Bastauales; damus uobis ipsa hereditate pro precio quod de <uos> recepimus, et est prenominato solidos XXX^a et quatuor uos dedistis et nos recepimus, et de precio aput uos nichil remansit indebito. Et ista hereditate comparauimus de Sancti Iusti medietate et Martinus Pelaiz et Froyla Pelaiz quarta et Petrus Iohannis et Petrus Aras et Maria Iohannis quarta, et de ipso quinione de Petrus Iohannis habet Sancti Iusti medietatem. Habeatis uos eam firmiter et omnis posteritas uestras, vendatis, do<ne>tis, et cetera, et faciatis de ea que uestra fuerit uoluntas. Si aliquis homo de nostra parte uel de extranea ad irrumpendum uenerit uel uenero pariamus uobis ipsam hereditatem duplatam uel triplatam euo perheni in secula cuncta, amen.

Nos iamdictis in hac carta manus nostras.

Die quod era I^a CC^a VI^a, VIII° kalendas marcii.

Q. p. f.: Petrus, ts. Didacus, ts. Pelagius, ts. Johannes Muniz, conf. Petrus de Outeyro, conf. Petrus Froylaz, conf. Froyla Petriz, conf. Didacus, presbiter, conf. Saninus, presbiter, conf.

310

1227/09/09. Santiago de Compostela.

Xoán Martínez “Falcón” fai un pacto co mosteiro de Toxos Outos polo cal este lle dá catro servicialías, dúas poboadas e dúas despoboadas, en Cives, e outra despoboada na illa de Abanqueiro. Xoán Martínez concédelle ó cenobio todo o que ten en S. Salvador de Bastavales e todo o que alí poida adquirir trala sinatura deste pacto. As cinco servicialías teraas durante a súa vida, deixarallas ó mosteiro poboadas ó morrer e pagaralle anualmente ó cenobio un gran sangaño e unha cesta de peras. Así mesmo, Xoán Martínez comprométese a non tomar a “voz rexia” ós homes de Toxos Outos que vivan no territorio que lle encomende o seu señor, promete enterrarse no mosteiro e, de facerse monxe, profesar nel.

B.- Tombo, f. 98rv.

Placitum de Johanne Falcom de parte sua Sancti Saluatoris de Bastauales.

Era M^a CC^a LX^a V^a et quatum V^o idus septembris. Notum sit omnibus quod ego Johannes Martini dictus Falcom pro me et pro omni uoce mea uobis domno Johanni Tudinz, abbati Sancti Iusti de Togis Altis, pro uobis et pro conuentu ipsius monasterii Sancti Iusti facio pactum el placitum firmissimum in C^m morabitinos roboratum, ita quod uos datis mihi quantam hereditatem habet monasterium supradictum in Seues, scilicet duas seruicialias populas et duas depopulas, et unam seruicialiam depopulatam in Insula de Auanqueyro, et ego do et concedo predicto monasterio quantum habeo in Sancto Saluatore de Bastauales et quantum ibi decetero acquirere potuero, et debeo inde dare anuatim sepedicto monasterio vnum sanganium magnum et unam cistam de piris. Et totum hoc ego debeo tenere de uobis in uita mea, ad mortem autem meam debeo totas predictas hereditates relinquere populas monasterio supradicto. Et conuenio uobis quod in terra quam de domino meo // tenuero homines uestri non dent uocem regiam. Promitto etiam uobis per iuramentum super sacrosancta Dei euangelia prestitum quod si ordinem accepero in uestro monasterio adicipiam et non alibi, et in uita et in morte ibi ueniam ad sepulturam, et secundum posse meum debeo semper esse bonus et fidelis in omnibus monasterio supradicto; octo equas quas pater meus, et cetera.

Siquis contra hoc uenerit pectet alteri parti penam supradictam, placito in suo robore permanente.

Q. p. f.: Petrus de Corzon, Petrus Batalia, monachi monasterii supradicti. Martinus Iohannis Cabestalius, clericus. Dominicus Martini, repositarius canonicorum. Pelagius Didaz, seruiens cantoris. Fernandus Didaci de Sancto Felice de Briom. Petrus de Sancto Tirso.

Ego Martinus Iohannis, notarius concilii compostellani juratus, scripsi.

311

1206/09/08.

Pedro Páez “Falcón” dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade no casal de Outeiro, na vila de Babenzo e na vila de Eira Vedra.

B.- Tombo, f. 98v.

Carta de Petro Falcom de hereditate sua in Bauenzo, scilicet in casali de Outeyro et in Eyra Vedra.

In Dei nomine. Ego Petrus Pelagii cognomento Falcom et omnis uox mea vobis domno Petro, monasterii Sancti Iusti abbati, et omnibus fratribus Deo ibi seruientibus facio textamentum et cartula donationis de hereditate mea propria quam habeo in terra de Amaya in uilla que uocatur Bauenzo loco certo casal de Octeyro sub aula Sancti Juliani de Bastauales sub monte Syam decurrente riuo Saris. Do uobis et concedo ipsam meam hereditatem tam de auolencia quam de ganancia, et est ipsa hereditas de auolencia VIII^a de quinta et VIII^a de VIII^a de ipso casale de Outeyro. Et aliam quam habeo in villa que uocitant Heyra Uetera idem tertia ex parte matris mee in territorio de Amaya sub aula Sancti Saluatoris de Bastauales sub monte Syam iuxta fluuium Saris. Do uobis et concedo ipsas meas hereditates pro anima mea et pro animabus parentum meorum et pro beneficio et continentia quam mihi facitis in uita mea, et etiam conuenitis michi, et cetera.

Siquis autem ad irrumpendum uenerit hoc meum uoluntarium factum uel unire temptauerit siue sit ex parte mea siue extranea sit maledictus a Domino et cum Iuda in inferno dampnatus, et insuper pariat ipsas hereditates duplatas uel triplatas.

Facta carta donacionis sub era M CC Xⁱ IIII et quotum VI idus septembris. Ego Petrus Pelagii cognomento Falcom in hac carta manus meas.

Saninus, presbiter, conf. Johannes Petri dictus Cauulario, conf. Petrus Pelaiz, conf. Didacus Paradisi, conf. Francus, diaconus, conf.

312

1244/10/22. Santiago de Compostela.

Don Afonso Raimúndez, cabaleiro da Orde de San Xoán, dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na igrexa de S. Paio de Lens e nesa freguesía así como na vila de Muíño, en Sta. María de Roo, polo beneficio que lle fixera o cenobio.

B.- Tombo, f. 99r.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- "Tombo de Toxosoutos...", doc. n.º 45, pp. 216-217.

De Leens.

Carta domni Alfonsi Reymundi de ecclesia Sancti Pelagii de Leens et de hereditate eiusdem filigresie et de hereditate de Moyno in filigresia Sancte Marie de Roo.

In Dei nomine, amen. Notum sit omnibus quod ego donus Alfonsus Reymundi, frater Hospitalis Sancti Johannis, pro me et pro omni uoce mea dono et do

et firmiter concedo vobis Petro Petri, monacho monasterii Sancti Iusti de Togis Altis, nomine et in uoce eiusdem monasterii, quantam hereditatem ecclesiasticam et laycalem ego habeo et habere debeo in ecclesia Sancti Pelagii de Leeys et in tota ipsa feligresia Sancti Pelagii, et quantam hereditatem ego habeo in uilla de Moyno in filigresia Sancte Marie de Roo que est quarta de quanta hereditate ibi habebat Ordonius Pelagii; do inquam pro remedio anime mee et parentum meorum et pro beneficio quod recepi ab ipso monasterio Sancti Iusti. Et decetero monasterium ipsum Sancti Iusti faciat de predictis hereditatibus cum omnibus suis directuris totam uoluntatem suam imperpetuum. Siquis igitur contra hanc donacionem et dacionem meam ad irrumpendum uenerit quisquis fuerit pectet predicto monasterio Sancti Iusti solidos D fortis monete; carta ista et donacione nichilominus in suo robore permanentibus.

Facta carta XI kalendas nouenbris sub era M^a CC^a LXXX^a secunda.

Ego iamdictus in hac carta manus meas.

Q. p. f.: Petrus Froyle et Dominicus Iohannis, monachi Sancti Iusti. Iohannes Petri, presbiter de Roo. Petrus Iohannis, clericus Sancte Marie de Ooens. Petrus Martini, clericus chori. Iohannes Saluatoris de Seares. Iohannes Petri de Lueyro.

Ego Petrus Didaci, notarius concilii compostellani juratus, interfui et scripsi. (Signum: PETRVS).

313

1226/12/31. Santiago de Compostela.

O cabaleiro Afonso Reimúndez fai un pacto co mosteiro de Toxos Outos polo cal lle doa a este dúas seruiçialias en S. Paio de Lens e o mosteiro cédelle outras dúas en Pameda de Baixo; o cabaleiro terá as catro durante a súa vida e ó morrer deixarállas ó mosteiro. O cabaleiro promete enterrarse no cenobio e, de entrar en relixió, facelo en Toxos Outos.

B.- Tombo, f. 99r.

Placitum domni Alfonsi Reymundi de duas seruicialias in Lees et alias duas in Pameda de Iusana.

Era M^a CC^a LX^a III^a et quotum II° kalendas januarii. Ego Alfonsus Reymundi, miles, do et concedo vobis domno Johanni Tudinz, abbati Sancti Iusti de Togis Altis, et ipsi monasterio duas seruicialias in Lees, scilicet unam populatam et aliam depopulatam, et uos datis mihi alias duas seruicialias in Pameda Inferiori et quantum ibi habetis preter piscariam, uineam et saltum, uidelicet vnam seruicialiam populatam et aliam depopulatam, tali conditione quod teneam predictas III^{or}

seruicialias in uita mea et ad mortem meam relinquam eas populatas monasterio supradicto, et ex hodie sum familiaris uester et teneor ipsum monasterium adiuuare; et mando ibi corpus meum, et si ordinem accepero in uita mea ibi accipiam et non alibi nisi per placere uestrum; et omnia ista supradicta pro mitto adimplere per iuramentum super sacrosancta Dei euangelia prestitum.

Quod nisi compleuero pectem uobis penam D^{orum} aureorum, scriptura ista in suo robore permanente.

Q. p. f.: Michael Arie. Johannes Petri, presbiter de Jales. Fernandus Didaci de Sancto Felice de Briom. Petrus Michaelis, subdiaconus de Sancto Laurencio de Ogron. Michael Diaz, alfayatus. Petrus Gascus, cellararius. Petrus de Corzo, monachi Sancti Iusti.

Ego Martinus Iohannis, notarius concilii compostellani juratus, scripsi.

314

1180/04/29.

Gudesteo Díaz véndelle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Lens, en S. Paio de Lens, por vinte soldos anxovinos.

B.- Tombo, f. 99rv.

Carta de Gudesteo Didaci de hereditate de Razo in filigresia de Lees.

In nomine Domini nostri Ihesu Christi et indiuidue Trinitatis, et cetera. Ego Godesteo Didaci et uoci mee, salutem. Placuit mihi per bona pacis et mea fuit uoluntas ut facerem uobis domno abbas Petrus Sancti Iusti et conuentu eius textum scripture firmitatis et kartula uendicionis de mea hereditate que habeo de aborum et de parentum meorum siue de ganancia iuxta fluuio Tamar sutus // monte Preua Hociscendi concurrente ecclesie Sancti Pelagii villa que uocitant Leens; damus uobis ipsa villa nostra racio cum casas, casalibus, arbores fructuosas, et cetera, per ubi est determinata de Coitoria cum montes et fontes, monte Preua Hociscendi, extra inde ecclesia cum suis dextris, damus uobis ipsa hereditate pro precio quod uos dedistis et nos recepimus, id est solidos XX de angouensis, que nobis et uobis complacuit et nichil remansit in debita. Abeatis uos et omnis posteritas uestra in secula cuncta. Et siquis aliquis de nostra parte uel de extranea ad irrumpendum uenerit quisquis fuerit pariat uobis ipsam hereditatem duplatam uel triplata<m> et insuper pariat solidos X^{la}.

Facta carta uendicionis sub era I^a CC^a VIII^a X^a et quotum III° kalendas magi.

Ego Goesteo Didaci in hac carta uendicionis manus meas.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Munio, ts. Juliano, presbiter, conf. Roderico Goestez, conf. Filiis ecclesie, conf. Martinus Didaci, conf. Martinus Fernandi, conf.

Martinus, presbiter, conf. et notuit.

315

1180/05/29.

Xoán Pérez e a súa muller, Guina Páez, véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade en Lens, en S. Paio de Lens, por dúas marcas de prata da cóenga.

B.- Tombo, f. 99v.

Carta de Johanne Petri et de vxore sua Guyna Pelagii de hereditate de Lees.

In nomine Domini nostri Ihesu Christi. Ego Johannes Petri una cum uxore mea Guina Pelaiz et omnis uox nostra vobis abbati domno Petro monasterii Sancti Iusti de Tribulis Altis et omni conuentu monachorum ipsius uestri monasterii et omni uoci uestre, facimus uobis textum scripture firmitatis et kartulam uendicionis imperpetuum ualituram de tota nostra hereditate quam nos habemus in Lees, concurrentem ad ecclesiam Sancti Pelagii, quam nostram hereditatem quantam nos ibi habemus tam de auolencia quomodo de ganancia vobis ab integro uendimus pro precio quod nobis pro illa dedistis, uidelicet pro duabus marchis argenti canonicas quas nobis pro illa dedistis, et rogo et robore ad libitum; et de precio apud uos nichil remansit in debito ad soluendum. Ab hinc tota ipsa nostra hereditas integra de nostro iure et dominio sit abrasa et in uestro dominio iuri sit tradita atque confirmata cum casis et casalibus, cum terris cultis et incultis, cum exitibus et regressibus, cum cortinis et montibus et riulis, pratis et pascuis, cum sesicas molendinorum et cum omnibus generibus arborum cum quanto ad prestitum hominis est et cum omnibus suis directuris eidem hereditati pertinentibus intus et extra per suos terminos et loca antiqua sicut ab antiquo diuisa et determinata est quomodo diuiditur per aquam de Mizo et inde per terminos de Oca quomodo diuiditur per penas de Oca et inde per Pena Dausosinde et quomodo concluditur per fluiuu Tamaris; habete illam, possidete, uendite, donate atque ex ea omne uelle uestrum facite per cuncta seculorum secula.

Siquis nobis propinquus uel extraneus tam nos quam aliquis contra hanc kartulam uendicionis ad irrupendum uenerit uel uenerimus quicumque fuerit quantum calumpniauerit in duplo uel triplo componat, et insuper parti uestre marcas quatuor puri argenti persoluat; et hec kartula semper plenum robur obtineat.

Facta carta uendicionis die IIII° kalendas iunii, era M^a CC^a XVIII^a.

Ego Johannes Petri cum uxor mea Guina Pelaiz in hac kartula manus nostras.

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Pelagius, ts.

Hoc fuit in presencia iudicis domni Petri et Johannis Gotefreiz et Petrus Curialis et domni Parisii, canonicorum Sancti Iacobi.

Petrus Fernandi presens fuit et notuit et conf.

316

1182/09/05.

O crego Vivián Muñiz e o seu irmán Miguel véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Lens e en Suevos, Susa Vila do Monte e Reino por trinta e cinco soldos anxovinos.

B.- Tombo, f. 100r.

Carta de Viuiano Muniz et de Michael Muniz de sua hereditate in Leens.

In Dei nomine. Nos fratres Viuianus Muniz, clericus, et Michael Muniz et omnis uox nostra vobis abbati domno Petro monasterii Sancti Iusti de Tribulis Altis et omni conuentui monachorum eiusdem monasterii et uoci uestre facimus textum scripture firmitatis et kartulam uendicionis de tota nostra hereditate quantam nos habemus in villa de Lenes ex parte patris nostri Munionis Albi a Pena Occisinda usque ad terminos de Cuitura et per riuulum Tamaris concurrentem ad ecclesiam Sancti Pelagii de Lenes, quam nostram hereditatem integram quantam ibi habemus de auolencia et de ganancia uobis integro uendimus pro precio quod nobis pro illa dedistis, uidelicet solidos XXXV de bonis angeuinis. Ab hinc tota ipsa nostra hereditas cum tota nostra alia hereditate quanta habemus in Sueuos et in Susa Uilla de Monte et in Reignu per suos terminos et loca antiqua sicut ab antiquo diuisa et determinata est per Pedrouzo Maiore, cum casis et casalibus, cum terris cultis uel incultis, cum montibus, riuulis, pratis et pascuis, cum omnibus generibus arborum et cum quanto aprestitum hominis est de nostro iure et dominio sit abrasa uestroquoque dominio sit tradita atque confirmata, habete illam, possidete, uendite, donate atque ex ea omne uelle uestrum facite per cuncta seculorum secula, amen.

Siquis nobis propinquus uel extraneus contra hanc kartula uendicionis ad irrumpendum uenerit uel uenerimus quantum calumpniauerit in duplo componat et insuper parti uestre solidos LXX^a fortis monete persoluat, et hec kartula semper sit firma.

Facta kartula uendicionis die nonas septembris, era M^a CC^a XX^a.

Nos fratres predicti in hac kartula manus nostras.

Q. p. f.: Petrus Pelaiz dictus Archidiaconus, conf. Johannes Iohannis, tabernarius, conf. Froyla Auricula, conf. Maria Ranemiriz, mater eorum, conf. Arias Cretu, conf.

Petrus Fernandi scripsit.

317

1175/12/01.

Diego Páez “Albo” e a súa muller, Guntrode Páez, véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Lens por trinta soldos, unha saia e unha tega de pan “pro robore”. Así mesmo, doa ó cenobio a metade do que o seu pai adquirira na Lamosa e Isuaili.

B.- Tombo, f. 100r.

Carta de Didaco Aluo de sua hereditate de Lees.

In nomine Domini nostri Ihesu Christi, amen. Sub Christi nomine, ego Didacus Pelaiz connomento Aluo et uxor mea Guntrode Pelaici et uoce nostra vobis domno abbati Petro et conuentum eiusdem loci Sancti Iusti et uox uestra, placuit mihi pro bona pacis et nostra fuit uoluntas ut facerem uobis kartulam uendicionis et textum scripture firmitatis et kartula uendicionis de hereditate mea propria que habeo in terra Transmonte secus fluuiio Tamar sutus monte Petra Occisindi concurrenre ecclesia Sancti Pelagii villa prenominata Lenes, et de ipsa villa faciunt VI et do uobis VI^a integra de ipsa VI^a et alia mea cum hereditates de auolo et de ganancia quantum hic habeo in ipsa uilla cum casas et casales et plantato et exitus moncium uel quam uel aprestitum omnis est intus et foris cum omnia bona sua per suis terminis et locis antiquis per ubi ea potueritis inuenire pro precio quod uos datis et nos recepimus, id est solidos XXX, et in robore sagia una et una talega de pan que nobis et uobis bene complacuit; et de precio, et cetera. Abeatis uos et omnis posteritas uestra in secula seculorum. Et siquis aliquis homo de nostra parte uel de extranea ad isrumpendum uenerit uel uenero pariam uel pariat uobis ipsam hereditatem duplata uel triplata et insuper pariat solidos C.

Facta carta uendicionis sub era M^a CC^a XIII^a et quotum kalendas decembris.

Nos iamdicti in hac kartula manus nostras.

Et ipsa ganancia que ganauit pater meus de Godesteo Gosendiz in Lamosa do uobis medietatem, et alia ganancia que ibi ganauit in Isuaili de toto mediam.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Munio, ts. Filiis ecclesie, conf. Martinus, presbiter, conf. et notuit. Rudericus Goesteyze, miles, conf.

318

1268/07/01.

Os irmáns Simón Pérez, notario da Maía, Alfonso Pérez, cabaleiro, e Xoán Pérez confirman a doazón que o seu pai, don Pedro Díaz, crego de S. Paio de Lens, lle fixera ó mosteiro de Toxos Outos dunha porción da igrexa de S. Paio de Lens e de todo o que tiña na igrexa de S. Martiño de Fontecada, excepto a presentación desta última, que quedou en poder dos seus fillos.

B.- Tombo, f. 100v.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- "Tumbo de Toxosoutos...", doc. n.º 52, p. 222.

Placitum Simonis Petri de Leens et de fratribus suis de ecclesia Sancti Petri de Leens et Sancti Martini de Fonte Cada.

Era M^a CCC^a VI^a et quotum kalendas julii. Notum sit omnibus quod nos Simon Petri, notarius de Amaia, et Alfonsus Petri, miles, et Johannes Petri, fratres, de Leens, et omnis uox nostra concedimus et ratam habemus illam donacionem quam fecit pater noster domnus Petrus Didaci, clericus Sancti Pelagii de Leens, monasterio Sancti Iusti de Togis Altis de quarta unius quarte ecclesie Sancti Pelagii de Leens et de quanto ipse habebat in ecclesia Sancti Martini de Fonte Caada excepta presentacione que salua remaneat nobis; et valet hic quinio ecclesie Sancti Pelagii V talegas de pane annuatim, et de Sancto Martino de Fonte Caada XXI denarios annuatim. Et dictam donacionem quam fecit dictus pater noster pro anima sua dicto monasterio nos concedimus et promittimus sub pena quingentorum solidorum non uenire contra eam per nos nec per alium. Quod nisi compleuerimus pecuniam uobis penam supradictam, hoc scripto in suo robore permanente.

Q. p. f.: Petrus Roderici, iudex de Dubria. Rodericus Sugerii de Amaya. Sancius Petri de Lupo. Petrus Didaci, presbiter Sancti Pelagii de Leens. Fernandus Petri de Restande.

Ego Symon Petri, notarius iuratus de Amaya, scripsi, interfui et confirmo.
(*Monogramma*: SIMON PETRI)

319

1171/03/12.

Gudesteo Díaz fai un pacto co mosteiro de Toxos Outos polo cal peñora as súas herdades na vila de Fiopáns, en S. Pedro de Fiopáns, por un fretón de prata que o mosteiro lle dá por un prazo de cinco anos.

B.- Tombo, f. 100v.

Rex.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- "Tombo de Toxosoutos...", p. 194.

Placitum Gudestei Didaci de hereditate sua de villare de Feopaes.

Era I^a CC^a VIII^a et quotum III° idus marcii. Ego Gudesteus Didaci et omnis uox mea vobis domno abbati Petro Sancti Iusti et omni uoci uestre facio pactum et placitum in medio marchio argenti roboratum super illas meas hereditates quantas habeo in villare de Feopaens usque ad illum quadriuium Sancte Marie de Trasmonte et in ipsis villis siue in suis exitibus cum suis edificiis cum quanto ad prestitum hominis est, quas uobis in pignore mitto pro uno ferton argenti quod impresenti mihi datis pro annis V; et illis annis expletis cum uobis de sancto in sanctum Michaellem dederō prestitum habere relinquatis michi in pace meas hereditates. Quod si in aliquo hoc placitum non compleuero pariam uobis penam placiti.

Ego Gudesteus in hoc placito manus meas.

Q. p. f.: Petrus, ts. Arias, ts. Pelagius, ts. Martinus Fernandi, conf. Martinus Didaci, presbiter, conf. Pelagius de Capas, conf.

Munio, presbiter, qui notuit.

320

1242/04/24. Santa María de Trasmonte.

1244/07/27. Santiago de Compostela.

Pedro Martínez "Rectus" dóalle ó mosteiro de Toxos Outos toda a súa herdade na vila de Reino, en Sta. María de Trasmonte, e a metade do que ten na freguesía de S. Paio de Lens.

B.- Tombo, f. 100v.

Carta de Petro Martini dicto Recto de hereditate sua de Reyno et de Leens.

In Dei nomine, amen. Notum sit omnibus quod ego Petrus Martini dictus Rectus pro me et pro omni uoce mea do et dono monasterio Sancti Iusti de Togis Octis quantam hereditatem ego comparauī et ganauī in villa de Regno in filigresia Sancte Marie de Trasmonte et medietatem de quanta hereditate ego habeo tam de auolencia quam de ganancia in tota filigresia Sancti Pelagii de Leens pro anima mea et per bono quod abbas et monachi ipsius monasterii mihi fecerunt.

Facta carta sub era M^a CC^a LXXX^a et quotum VIII° kalendas maii.

Q. p. f.: Michael de Regno et Martinus de Regno. Fernandus Pelagii et Johannes Pelagii de Leens. Martinus Cirsa. Petrus Martini, presbiter Sancte Marie de Trasmonte, in cuius manibus hec carta fuit roborata.

Ego Petrus Didaci, notarius concilii compostellani juratus, de mandato supradicti Petri Martini, presbiteri de Trasmonte, dicentis hanc cartam fuisse roboratam in manibus suis feci scribi per infrascriptum Alfonsi Petri sub era M^a CC^a LXXX^a II^a et quotum VI° kalendas augusti. Presentibus Petro Modorro, tabernario. Petro Frade. Dominicus Pelaiz dicto de Lupo. Petrus Fernan Gorgia.

Ego Alfonsus Petri de mandato Petri Didaci, notarius concilii compostellani iurati, scripsi.

321

1164/09/24.

Don Fernando Pez "Padrón" coa sa muller, Sancha Afonso, os seus fillos e os seus irmáns e irms vendenlle  mosteiro de Toxos Outos parte da igrexa de Sta. Maria de Trasmonte por cento dous marabedis de ouro.

B.- Tombo, f. 101r.

Carta domni Fernandi Pelagii dicti Padrom de quinionibus suis ecclesie Sancte Marie de Trasmonte.

In nomine Domini nostri Ihesu Christi, et cetera. Scriptum quippe habemus, et cetera. Hicirco ego domno Fernandus Pelayz condamentus Patrone, qui sum in presencia et in hoctoritate de meis totis germanie uel germanibus, vna pariter cum uxore eius Sancha Affonso et filiis et filie nostre et omnes uox nostras vobis abbati domno Roderico et fratribus monasterii Sancti Justi de Tribulis Altis omnique conuentui monachorum eiusdem loci omnique uoci uestre, gratuito animo et spontanea uoluntate facimus textum scripture firmitatis et kartulam uendicionis et donacionis et pro remedium anime nostre et parentum nostrorum de IIII^a de ecclesie Sancte Marie territorio Amahee inter montem que dicent Petroso Maiore et Mor do Obellias et prope secus fluuio Tamaris est edificatam. Ecclesie iam dictam damus nos ad uobis de ipsa ecclesie de Sancte Marie de Trasmonte quod est iam supradicta IIII^a integra porcione. Et de alia medietate de ipsa ecclesia de Sancti Jacobi vnam nonam et eius uoce ecclesie cum omni uoce ipsius et benefacitum suorum aut uel cum quantum aprestitum hominis est ipsa ecclesia siue hereditates, et cetera. Illam liberam uobis damus et pro redempcionis anime nostre et parentum nostrorum, id est precio almorabitanis C^m II^{os} aurum puri que nobis et uobis bene

complacuit, et de precio nichil remansit indebito de nostro jure, et cetera. Uos et omni aggregacione monasterii Sancti Justi imperpetuum de ea faciatis euo perhen- ni secula cuncta. Siquis tamen, quod fieri non credimus, tam de nostra parte quam de extranea quisquis fuerit, et cetera, et pariat etiam CC^{os} IIII^{or} almorabitos mele- quinos qui sunt pena roboratam et sedeant maledictos et excommunicatos per Patrem et Filium, et cetera. Et hoc scriptura et testamenti semper maneat firma et in rouore.

Facta kartula testamenti et vendicionis notum die VIII° kalendas octobris, era I^a CC^a II^a.

Ego domnus Fernandus Pelaiz predictus Patrone qui sum in auctoritate de meis germanibus germanie, et cetera, vobis domno abbati Rodericus et fratribus monasterii Sancti Justi, et cetera, in hac kartula uendicionis et donacionis manus nostras.

Q. p. f.: Petrus, ts. Didacus, ts. Pelagius, ts. Martinus Pardus, conf. Johan- nes Didaz, conf. Petrus Ceba, conf. Muninus Falcone, conf. Petrus Muniz, conf. Johannes Muniz, conf. Et multi alii testes.

Pelagius de Deus, diaconus, qui notuit et hoc scripsit hunc testamenti.

322

1151/02/14.

Mandas testamentarias do cabaleiro Diego Muñiz, que parte á guerra con- tra os mouros.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- "Tumbo de Toxosoutos...", doc. n.º 10, pp. 182-183 e LÓPEZ FERREIRO, A.- *Galicia Histórica. Colección Diplomática*, doc. n.º 29, que toma dunha copia en moi mal estado do Arquivo de San Martiño Pinarío.

B.- Tombo, f. 101rv.

Testamentum Didaci Munionis de ecclesia de Trasmonte cum IIII^{or} seruicialias ibi et hereditatem d[e] Sarnam et de Luan[ia] et quinionem de ecclesia [Sancti] Martini de Herm[e]lo (...) hereditate d[e] Cornanda et de Fon[sim] et de Guandianes, in valle de Noya in ponte de Susana (...)nancias et in Ponte d[e] Iusana et in vill(...)tom et in villa de [Es]teyro.

Era I^a C^a LXXX^a VIII^a et quotum XVI° kalendas marcii. Hec est ordinacio quam ordino ego Didacus Munionis ad exitum meum in hoste contra Cordobam. In primis mando ad sedem Sancti Iacobi, ubi corpus meum iubeo sepelliri, porcio- nem meam, et cetera. Item mando ad monasterium Sancti Iusti meum quinionem de ecclesia Sancte Marie de Trasmonte de qua ego et germana mea domna Thoda

Muniz habemus medietatem integram, et de alia medietate duas nonas, et mando inde ego ad Sanctum Iustum meam quartam et meam VIII^{am} integram de tota ipsa ecclesia cum totis suis directuris que et ad eam pertinent. Et quatuor seruicialias ibi in Trasmonte sub auli ipsius ecclesie Sancte Marie, et totam meam hereditatem de Sarniam et de Luania que fuit de patre meo Munione Gelmirez et de auunculo meo domno Didaco Gelmirici archiepiscopo pro qua habuit germana mea domna Tuda Muniz uillam Sauozedam in Luaniam quam et ipsa et uir eius Pelagius Curuus iam dederunt ad Sanctum Iustum. Et mando ad ipsum Sanctum Iustum meam por- // -cionem de ecclesia Sancti Martini de Ermedelo et meam hereditatem de Cornanda et de villa Fonsim et de Guandianes; et in valle de Nogia in Ponte de Susana duas quartas integras et de alia quarta VI^a, et multas alias ganancias de multis heredibus in ipsa villa, et quartam de hereditate de Afonso Lourentiz et de eius uxore Ardio; et in Ponte de Iusana III^a integra integra et duas quartas de villa Leston que iacet sub ipsa uilla Ponte de Iusana sicut determinatur per suos marchos et in tercia alios quiniones et alias ganancias in ipsa Ponte, et in villa Ardiliario quartam integram et alias multas ganancias in ipsa villa et iuxta ipsam villam; et pro his hereditatibus habet mea germana alias hereditates. Item ad Sanctam Mariam de Talasia, et cetera. Et ipsas hereditates meas et alias que remanent uendantur per manus abbatis Sancti Iusti et abbatis Sancti Martini et absoluant mea debita et mea malefacta et quod super uenerit, dent ad monasteria que sub pignore tenent hereditates a quas eis mando.

Sed si aliquis homo de mea progenie uel ex aliena hoc meum factum quod mando ego in aliquo irrumpere temptauerit sit maledictus et excommunicatus et cum Iuda traditore Domini luat penas inferni et insuper regie uoci mille aureos pariat, et istam meam mandacionem semper in suo robore permanente.

Ego Didacus Muniz hanc meam ordinacionem mea manu propria confirmo.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Martinus, testes. Sancius Iohannis, conf. Johannes Uistila, conf. Petrus Sisnandi, conf. Didacus Pelaiz, conf. Cotalaya, conf. Romanus Romanci, conf. Julianus Petri, conf. Pincianus, conf. Petronet, conf. Arnaldus, frater eius, conf. Et alii multi, conf.

Petrus Pelayci, presbiter, qui notuit.

323

1152/01/11.

María Díaz co seu fillo e fillas doánlle ó mosteiro de Toxos Outos as súas partes nas igrexas de S. Paio de Lens e Sta. María de Trasmonte.

B.- Tombo, f. 101v.

Carta de Maria Didaci de quinionibus suis ecclesiarum Sancte Marie de Trasmonte et Sancti Pelagii de Lees.

In nomine sancte et diuidue Trinitatis, et cetera. Igitur in Dei nomine, ego Maria Didaz una cum filio meo et filiabus meis scilicet Johanne Froylat et Geluira Froylat et Maria Froylat ecclesie Beati Iusti et sancte Marie genitricis ibique commentibus de ecclesia Sancte Marie de Trasmonte de quarta media nona et de Sancto Pelagio de Leens de quarta media nona cum suas hereditates et directuras ubicumque eis conuenerit sic de vna ecclesia quomodo et de alia. Quod si ego iamdicta Maria Didaz cum filio et filiabus meis de nostra parte uel de extranea uel cuiquam hominum uel mulierum hunc seriem testamentum irrumpere uel infringere temptauerimus uel temptauerint quicumque fuerit ille componat eas duplatam uel triplatum et pro ausu temeritatis solidos CCC a parte monasterii restituat insuper et in inferno cum Datan et Abiron partem habeat.

Era I^a C^a LX^{la} et quotum III° idus januarii, factum seriem testamentum.

Ego Maria Didaci et filiis meis pro remedium anime mee et parentum meorum et uiro meo Froyla, qui defunctus seculo manet, in hac seriem manus nostras roboramus.

Petrus, conf. Didacus, conf. Ordonius, conf. Pelagius, conf. Petrus, conf. Didacus, conf. Pelagius, conf. Ordonius, conf.

Martinus qui notuit.

324

1178/12/11.

Fernando Páez “Padrón” e a súa muller, Sancha Afonso, véndenlle o seu pazo e hórreo, que fixeran no adro de Sta. María de Trasmonte por orde do mosteiro de Toxos Outos, a este cenobio por un cabalo valorado en catro marcas de prata.

B.- Tombo, ff. 101v-102r.

Carta domni Fernandi Padrom de palacio et de orro in Sancta Maria de Trasmonte.

In Dei nomine. Ego Fernandus Pelagii dictus Padrum et uxor mea Sancia Alfonsi vobis domno Petro, abbati monasterii Sancti Iusti, et totis fratribus in Domino Deo eternam salutem. Placuit nobis et nostra fuit uoluntas ut faciamus uobis kartam uendicionis de nostro uno palacio et de uno nostro orreo quos fecimus per uestrum mandatum in illo uestro terreno de atrio Sancte Marie de Trasmonte tali adueniencia // ut ad nostram mortem daremus eos uobis cum toto suo

opere quod ibi fecissemus et modo in presenti in uestra salute donamus et deliberamus eos uobis (...) tras et ligna et tegulas et quantum ibi de nostro opere misimus in ipso palacio et in ipso orreo totum uobis deliberamus et concedimus ex hodie in antea et non ibi intremus nisi per uestrum mandatum in quanto placuerit uobis et in nostra uita et in nostra morte recipiatis eos cum toto suo opere quod ibi fecimus in ipso uestro terreno; datis nobis vnum uestrum caballum in IIII^{or} marchis argenti apreatum que uobis mandauit Gundisaluus Menendit. Quod si nos uel uox nostra aliquando ipsum palatium uel ipsum orreum uel sua opera uobis calumpniauerimus uel in contepcionem miserimus pariamus uobis totum duplatum et insuper solidos C^m; ista tamen scriptura in suo semper robore permanente.

Facta karta vendicionis era M^a CC^a XVI^a et quotum III° idus decenbris.

Ego Fernandus Padro et uxor mea Sancia Alfonso hanc cartam manibus nostris roboramus.

Q. p. f.: Martinus Fernandiz, ts. Meymon, ts. Munio Didaci, ts. Pelagius Pelaiz, germanus eius, conf. Fernandus Midiz, conf. Martinus Pardus, conf. Marim, conf. Alfonsus Belete, conf. Pelagius Sarrazenci, conf.

Munio qui scripsit uersum pro robore pinxit.

325

1216/10/01.

Mandas testamentarias de Pedro Salvadórez.

B.- Tombo, f. 102r.

Testamentum Petri Saluatoris de sua hereditate de Susa Villa.

Era M^a CC^a L^a IIII^a et quotum kalendas octobris. Mando ego Petrus Saluatori si de hac infirmitate migratus fuero quomodo omnia mea ordinata post obitum meum remaneant. Primo mando corpus meum sepeliri in cimiterio Sancti Jacobi, et mando ibi mecum solidos X^l^a, et cetera. Item conuentui Sancto Justo pro pitancia solidos X^l. Et mando omnem meam hereditatem et de soprinis meis ad Sanctum Justum in Trasmonte in loco qui dicitur Susa Villa, et ipsi mei consoprini integrent se in Castuirigu et in Carouuanes et in Granocio. Item mando uxor mea Vrrace Martini medietatem domus istius in qua modo habitamus, et possideat eam in omni uita sua et ad obitum suum det eam in tali loco ubi dent pro anniuersario meo de predictam meam medietatem domus, primo ad Sanctum Justum solidos VII, et cetera. Hec omnia compleat uxor mea domne Vrrace Martini sine dampno suo, et cetera. Quodcumque autem contra hoc meum testamentum ad irrumpendum uenerit ex parte Dei Patris omnipotentis et mea sit maledictus et cum Iuda tra-

ditore Domini in inferno sine fine dampnatus et insuper parti regis D morabitanos persoluat, et quod inquietauerit duplet, et cetera.

Q. p. f. et ab utraque parte uocati: frater Johannes Tudini, dictus Abbas de Togis Altis, qui interfuit, conf. Petrus Petri, monachus Sancti Iusti, conf. Petrus Cresconii, cellararius Sancti Iusti, conf. Fernandus Didaci, conf. Suerius Arie, alfayatus, conf. Alfonsus Petri, alfayatus, conf. Nuno Pelaiz, conf. Et multi alii.

Martinus Martini notuit et conf.

326

1210/09/19. Santiago de Compostela.

Pedro Pérez e a súa muller, Sancha Eáns, cos seus fillos e fillas doánlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade en Susavila do Monte, en Sta. María de Trasmonte.

B.- Tombo, f. 102rv.

Carta de Petro Petri et de uxor sua de hereditate de Susa Villa de Monte.

In nomine Domini nostri Ihesu Christi. Notum sit omnibus tam presentibus quam futuris quod ego Petrus Petri cum uxore mea Sancia Iohannis simul et cum filiis et filiabus nostris, id est Johannes Franco, Johannes Petri, Aria Petri et Maria Petri cum uiro eius Didaco Petri et omnis uox nostra ob remedium animarum nostrarum et parentum nostrorum donamus et offerimus siue libere et firmiter concedimus Deo et monasterio Sancti Iusti de Togis Altis omnem nostram hereditatem quantam habemus seu habere debemus cum omnibus suis directuris et bonis siue pertinentiis in Susa Villa de Monte que est in concurrencia Sancte Marie de Trasmonte ut monasterium ipsum perpetuo iure in pace possideat eam. Siquis igitur contra hanc carta ad irrumpendum uenire temptauerit quisquis fuerit sit maledictus et confusus et pectet supradicto monasterio solidos mille, car- // -ta tamen ista nichilominus in suo robore semper permanente.

Facto scripto XIII° kalendas octobris, era M^a CC^a XL^a VIII^a.

Q. p. f.: Petrus Bochus, presbiter, conf. Johannes Muniz, corrigiarius, conf. Laurencius Didaci, conf. Nicholaus et Johannes Martini, clerici, conf. Petrus Scalfidus, conf. Petrus Pelaiz, clericus de Elsende, conf. Johannes Petri de Sancto Iusto, conf.

Johannes Pelagii, compostellanus notarius, scripsit et conf.

327

1153/08/06.

Ordoño Ordóñez e a súa nai, Adosinda Muñiz, véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Piñor, en S. Lourenzo de Agrón, por unha marca de prata merguliense.

B.- Tombo, f. 102v.

Carta de Ordonio Ordonii de hereditate de Pinol de medio.

In Dei nomine. Ego Ordonius Ordoniz et mater mea Adosinda Muniz tibi Pelagio, abbati Sancti Justi, et omnibus fratribus in Domino Deo eterno salutem, amen. Placuit nobis et nostra fuit uoluntas ut faceremus uobis iamdictis kartulam uendicionis sicut et facimus de hereditate nostra propria quam habemus in villa Pinol de medio quantum ibi habemus de succepcione abiorum et parentum nostrorum, et est nostra porcio de III^a de media villa de tres quintas IIII^a, et de alia medietate de VIII^a IIII^a. Damus uobis atque concedimus de illa villa supradicta quantum ibi habemus per suos terminos antiquos, et iacet ipsa hereditas sub aula Sancti Laurentii iusta flumine Tamar et per ipsum riuum de Mulinibus, pro precio quod de uobis accepimus, id est de merculiensis marcham vnam argenti, et de precio apud uos nichil remansit in debito. Ita ut de hodie die, et cetera, et faciatis de illa que uestra fuerit uoluntas. Sed si aliquis homo ex parte nostra uel extranea ad irrumpendum uenerit uel uenerimus pariat uobis illam hereditatem duplatam et insuper solidos C.

Facta cartula uendicionis in era I^a C^a X^{La} I^a et quotum VIII° idus augusti.

Q. p. f.: Petrus, ts. Munio, ts. Pelagius, ts.

Munio, presbiter, qui notuit et conf.

328

1174/05/01.

Guina Pérez e o seu marido, Martiño Peto, véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Piñor, en S. Lourenzo de Agrón, por tres tegas de pan que valen cinco soldos.

B.- Tombo, f. 102v.

Carta de Guina Petri de Trasmonte et de viro suo Martino Peto in Pinol de medio.

In nomine Domini nostri Ihesu Christi, amen. Sub Christi nomine, ego Guina Petrici et uiro meo Martinus Peto et uoces nostre vobis domno abbati Petrus et conuentum eiusdem loci Sancti Iusti et uox uestra. Placuit mihi per bona pacis et nostra fuit uoluntas ut facerem uobis kartulam uendicionis de hereditate nostra propria que habemus de germanitate de abiorum nostrorum uel de mater nostra Guina Pelaiz, et fuit de domna Guntina Gosindiz et ganauit eam de Adaulfo Martini et de gens suum, et est in terra Trasmonte secus fluuio Tamar sutus monte Petra Lapas concurrente Sancti Laurencii, est ipsa villa Pinol mediano, et est media de ipsa VI^a cum casas, cubertas, pumares, quintanas et cetera. Do uobis pro precio quod de uos recepit, id est talegas III de pane ualentes solidos V, que nobis et uobis bene complacuit, et de precio nichil remansit in debita. Abeatis uos et omnis posteritas uestra in secula cuncta ita ut de hodie die tempore de juri nostro, et cetera. Siquis tamen usque a modo de nostra parte uel de extranea ad irrumpendum uenerit quisquis ille fuerit pariat uobis ipsa hereditate duplata uel triplata et uobis parti abitura et insuper solidos C^m.

Facta kartula uendicionis quod est sub era I^a CC^a XII^a et quotum kalendas magi.

Ego iamdicta in hac kartula manus nostras.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagio, ts. Munio, ts. Martinus Fernandici, conf. Petro, presbiter, conf. Oduario Carualio, conf.

Martinus, presbiter, qui notuit.

329

1156/12/16.

Paio Pérez "Carnario" vendelle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade e a do seu irmán Diego Mordaci en Susavila do Monte por dezaseis soldos.

B.- Tombo, f. 102v-103r.

Carta de Pelagio Petri dicto Carnario de hereditate de Susa Uilla de Monte.

In Dei nomine. Ego Pelagius Petriz Carnario et omnis uox mea simul cum iure hereditario tibi domno abbati Arie monasterii Sancti Iusti cum omni conuentu monachorum faio kartam uendicionis et scriptura firmitatis supradicti loco de hereditate mea propria illa que habeo in ualle de Trasmonte in villa dicta Susa Uilla de Monte, et est ipsa hereditas de quinta IIII^a tam de auolencia quam et de ganancia in villa, in casales, in omnibus locis ubicumque eam aduenire potuerint per suis antiquis terminis et diuisionibus tam meam porcionem quam etiam fratre

meo Didaco Mordaci pro precio quod a uobis accepi integre, id est solidos XVI monete publice probate, et de hoc precio nichil aput uos remansit quod mihi et uobis bene complacuit. Ipsa hereditas recurrit ad aulam Sancte Marie de Trasmonte jacente prope riuulo Tamaris.

Facta kartula uendicionis in era I^a C^a LX^{la} III^a et quotum XVII° kalendarum januarii.

Contra hanc uendicionis kartulam et scripturam firmitatis siquis frangere uoluerit a parte Dei sit maledictus nec concedatur in infernorum tenebras euadere perhenniter, et ipsam hereditatem a parte uoce pulsantis restituat ipsam hereditatem duplatam uel triplatum, et hoc meum scriptum semper robus obtineat.

Ego Pelagius in hanc kartam manus mea roboro pro me et pro fratre meo.

Q. p. f.: Arias, ts. Pelagius, ts. Munio, ts.

Martinus, presbiter, qui notuit et conf.

330

1214/05/14.

O presbitero Pedro Crescóniz dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa casa e as súas herdades na vila de Piñor, en S. Lourenzo de Agrón, e o que ten na de Leboráns, en Sta. María de Trasmonte, e entra no mosteiro con dous fillos seus, menores de idade.

B.- Tombo, f. 103r.

Carta de Petro Cresconii, presbitero, de hereditate sua in Pinol et in Louoraes.

In nomine sancte, et cetera. Ego Petrus Cresconii, presbiter, pro Dei amore et beate Marie uirginis et sanctorum Justi et Pastoris et pro remedio anime mee et parentum meorum uobis domno Johanni, monasterii de Sancto Justo abbati, et omnibus fratribus tam presentibus quam futuris ibidem Deo seruientibus, grato animo et spontanea uoluntate facio testamentum et kartulam donacionis imperpetuum ualituram de tota mea hereditate quantam ego habeo uel habere deo de auolencia et de ganancia in terra de Trasmonte sub aula Sancti Laurentii de Ogrom in loco certo villa Pinol. Dono itaque et concedo predictam hereditatem cum vna bona casa quam ego ibi feci et cum aliis casis et casalibus, arboribus et plantacionibus cum montibus et fontibus, cum ingressibus et regressibus et cum quanto ad prestitum hominis est v<obis>¹⁸ et monasterio uestro mecum et cum duobus filiis

¹⁸ Roto.

meis, Petro et Dominico, quos in ordine mitto ut semper eis in ordine bonam continenciam habeatis, et maxime Dominico, qui minor est, et meliorem indiget continenciam et nunquam, et cetera. Habeatis igitur uos eam et omnis posteritas uestra et possideatis in secula seculorum. Testor etiam ibi et concedo sub eadem condicione totam meam hereditatem de Louoraes. Siquis autem contra hoc uoluntarium meum factum ad irrumpendum uenerit sit maledictus usque in VII^{am} generationem et insuper pariat duplatum uel triplatum quicquid in calumpniam miserit; et hoc scriptum semper maneat firmum.

Facta carta sub era I^a CC^a L^a II^a et quotum II idus maii.

Ego Petrus Cresconii in hoc scripto quod fieri iussi manus roboro.

Q. p. f.: Domnus abbas Johannes Tudini, conf. Prior Fernandus Iohannis, conf. Petrus Gascus, conf. Petrus Uilianus, subprior, conf. Petrus Petri, ts. Gonsaluus Pelagii, ts.

Dominicus, cantor, qui notuit.

331

[1213 - 1237].

O crego Pedro Pérez cámbialle ó mosteiro de Toxos Outos as súas herdades nas vilas de Susavila, Arufe, Reino e Piñor, en Sta. María de Trasmonte e S. Lourenzo de Agrón, por parte dun casal en Destros que lle doara ó cenobio o cabaleiro Alfonso Pérez.

B.- Tombo, f. 103rv.

Carta de Petro Petri, clerico, de hereditate de Susa Villa de Adauffe et de Regno et de Pinol.

Svb Christi nomine. Ego Petrus Petri, clerigo, et omnis uox mea a uobis domno abbas Johanni Tudinci de Sancti Justi de Tribulis Altis et omnis tuo conuentu facio ego a uobis textum scripture firmitatis et kartula uendicionis de hereditate mea propria quam habeo de abiorum et de parentum meorum sibi de auolencia quomodo de ganancia in villas nominatas in Susa Villa de Adufo et Recno et Pinione quod modo est inconcurrente ad ecclesiam Sancte Marie de Trasmonte et Sancti Laurentii de Ogrone; et ipsa hereditate est de auolo meo Petro Petri et de domna Ardio Martiniz, per ubi ea potueritis inuenire uel // acquirere inter meos germanos uel meos heredes, et est mea racione de ipsa hereditate quarta integra; pro precio quod de uos accepit vno casale in villa Destros o qual uos ganastis de domno Alfonso Petriz, militem, o qual uos habetis cum mihi, et de ipso casale datis a mihi tercia, et de alia tercia duas partes cum exido in quintana in villa Destros in secula. Ita

ab eo die habeatis uos et omnis posteritas uestra. Et qui hunc meum factum ad irrupendum uenerit illam hereditatem pariat duplatam uel triplatam; et semper ista carta in suo robore permanente.

Ego Petrus Petri, clerico, manus meas roboro.

Q. p. f.: Pelagius Zapateyro, conf. Petrus Aluardam, conf. Pelagius Saluadoriz, conf. Petrus Romanz, clericus, conf. Saluador, presbiter de Sancti Thome, conf. Frater Johannes, dictus abbas de Togis Altis, subscripsit.

Stephanus Muniz qui notuit.

332

1171/04/13. Santiago de Compostela.

Pedro Muñiz de Trasmonte, que é xulgado no concello de Santiago, fai testamento e déixalle tódolos seus bens ó mosteiro de Toxos Outos, salvo no caso de que unha súa “subdita” –que di que está preñada del– tivese un fillo, pois entón este recibirá a metade dos bens.

B.- Tombo, f. 103v.

Testamentum Petri Muniz dicto de Trasmonte de tota sua hereditate ubicumque sit.

Era I^a CC^a VIII^a et quotum idus aprilis. Ego Petrus Muniz dictus de Trasmonte, detemptus graui iudicio compostellani concilii quia uolunt me suspendere propter dominum meum Johannem Chicum, mando quomodo omnia mea ordinata remaneant. In primis mando totam meam hereditatem quantam habeo de auolencia et de ganancia monasterio Sancti Iusti, et si filius habuerit ipsa mea subdita que se dicit fecundatam esse de me, domini monachi Sancti Iusti dent ei medietaem de tota mea hereditate tam de ganancia quomodo de auolencia, et si filium uel filiam non habuerit ipsi mei domini Sancti Iusti habeant illam liberam et quitam, et cetera. Hoc compleant per manus magistri mei Munionis Muniz, quod remanserit et quod de debitis meis inuenire potuerint habeant domini Sancti Iusti. Quod bene compleuerit sit benedictus, quod complere neglexerit pariat solidos CCC; et insuper hoc mandacio semper sit firma.

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Pelagius, ts.

Petrus Fernandi scripti, concilii notarius.

333

1161/08/06.

Paio Goséndez “Seco” dóalle ó mosteiro de Toxos Outos as súas herdades en Susavila de Arufe.

B.- Tombo, f. 103v.

Ca<r>ta de Pelagio Gunsaluez dicto Sico de hereditate de Susa Villa de Adauffe.

In Dei nomine. Ego Pelagius Gusendit cognomento Sicco in Domino Deo salutem. Placuit mihi et mea fuit uoluntas ut facerem textum scripture de hereditatibus meis quas hab<e>o in Susa Uilla d'Auffo, et est ipsa hereditas tota porcio que fuit de matre mea Guncina Iohannis et medietas de alia portione que fuit de tio meo Gundisaluio Iohannis qui habuit terciam, et mater mea terciam, et Pelagius Iohannis terciam, tocius hereditatis parentum suorum, et Gunsuluus Iohannis incartauit se mihi et tio meo Pelagio Iohannis et gubernauimus eum in uita sua et postea misauimus eum et pectamus pro eo luctuosam et sic ego et Pelagius Iohannis diuidimus hereditatem suam per medium et sic ego totam hereditatem meam tam de matre mea quam de alia ganancia testor ad Sanctum Justum pro eo quod faciunt mihi bonum in uita mea, et ad mortem meam orabunt pro anima mea. Sed si aliquis istas hereditates calumpniauerit duplet eam et insuper pariat solidos C^m, et ista scriptura in suo robore permaneat.

Facta carta donacionis in era M^a C^a LX^{La} IX^a et quotum VIII° idus augusti.

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Pelagius, ts. Cresconius Petriz, conf. Petrus, presbiter, conf. Odrarius Carbarius, conf. Petrus Bogina, conf.

334

1175/04/10.

O cambiador Fernando Colonio véndelle ó mosteiro de Toxos Outos a herdade que lle tiña peñorada Martiño Lampadio na vila de Leboráns por dúas marcas e tres fretóns de prata. Martiño Lampadio deixoulle a escritura de peñoramento ó mosteiro de San Xusto para que este puidese reclamarlle a devandita cantidade ó cambiador, que agora renuncia a poder recupera-la terra peñorada e véndella así definitivamente ó mosteiro, que lle dá vinte soldos máis e, “pro robore”, tres lampreas.

B.- Tombo, f. 104r.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- "Tombo de Toxosoutos...", doc. n.º 26, pp. 198-199.

Carta de Pelagius Colonio de hereditate de Louoraes.

In Dei nomine. Ego Pelagius Colonio, cambiator, et omnis uox mea vobis domno Petro, abbati de Sancto Justo, et omnibus fratribus tam presentibus quam futuris in ipso monasterio commorantibus et omni uoci uestre facio textum et kartulam uendicionis et dimissionis et imperpetuum ualituram de tota mea hereditate de villa de Louoraes quam ego Pelagius Colonio ad Martinum Lampadio pro duabus marchis et III fertones puri argenti in pignore posui, et ipso Martinus dedit uobis et monasterio uestro habere et placitum per quod illud requiratis, et ego nolo uobis dare ipsum habere sed dimitto uobis pro eo et concedo totam ipsam hereditatem et do uobis in presenti ueridicam cartam per quam illam comparauit et uos dimittitis mihi totum ipsum habere et insuper datis mihi XX solidos monete regis et III lampredas pro robore. Habeatis igitur uos totam ipsam hereditatem cum omnibus adiunctionibus suis et directuris eius cum quanto ad prestitum hominis est et possideatis eam, et cetera, in secula seculorum. Siquis autem ex parte mea uel extranea contra hoc meum uoluntarium factum ad irrumpendum uenerit sit maledictus usque in VII^{am} generacionem et insuper pariat ipsam hereditatem duplatam uel triplatam; et hoc scriptum semper maneat firmum.

Facta carta uendicionis et dimissionis in era I^a CC^a XIII^a et quotum IIII° idus aprilis.

Ego Pelagius Colonio in hac karta manus robo.

Q. p. f.: Martinus, presbiter, conf. Pelagius de Capis, conf. Comitem, conf. Vilielmus de Luania, conf. Romanus, conf. Arias Didaci, conf. Oduarius Carualio, conf. Petrus Falisca, conf. Fernandus Fernandiz, conf.

Pelagius, clericus, qui notuit.

335

1167/02/02.

Cresconio Páez "Colonio", a súa muller, Urraca Pérez, e os seus fillos e fillas véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Leboráns por dúas marcas e un fretón de prata.

B.- Tombo, f. 104r.

Carta de Cresconio Pelaiz de tota sua hereditate de Louoraes.

Scriptum quippe habemus, et cetera. Hiccirca ego Cresconio Pelaiz predictus Colonio et uxori mee Vrraca Petriz et filiis et filie nostre et omnis uox nostra vobis domno abbati Petrus et fratribus et congregatione eiusdem loci Sancti Iusti facimus uobis iamdictis kartulam uendicionis et textum scripture firmitatis de hereditate nostra propria quam habe<mus> de auolencia et de ganancia in uilla Louoraes subtus monte Petrouzo Maiore de Rania Longa et concurrente ad ecclesie domus Sancte Marie de Trasmonte, et est ipsa hereditate predicta in villa Louaraes. Damus nos ad uobis de ipsa hereditate de abio nostro Fredernandus Saninz cum omnia bona sua tam de abolencia quam de ganancia quod est partes duas integras siue mea racione de ipsa hereditate quomodo de germanis meis nominibus Muninus Pelaiz et Maria Pelaiz et dibi damus nos ad uobis kasas et kasales et hereditates aut plantatus per ubi inuenire potuerit; et nos abuimus eam hereditatem pro nostro precio et kartulis ueridicis uel de abiis et de parentibus nostris et nunc inpresenti damus et uendimus uobis ipsam hereditatem <cum> suis directuris, et cetera, id est precio marchas duas argenti puri et fertone uno similiter argenti que uobis et nobis bene complacuit, et de precio nichil remansit in debito; uendatis, donetis et omne uelle uestrum imperpetuum et de ea faciatis euo pereni in secula cuncta. Siquis tamen, quod fieri minime non credimus, tam de nostra parte quam de extranea quisquis ille fuerit, et cetera, et insuper pariat marchas IIII^{or} et duos fertones; et hec scriptura semper maneat firma et in robore.

Facta kartula uendicionis notum die IIII° nonas februarii, era I^a CC^a V^a.

Ego Cresconio Pelaiz, filio de Pelagio Colonio, et uxor mea Vrraca Petriz qui sum in presencia de me et de germanis meis, et cetera, in hac kartulam uendicionis manus nostras roboramus.

Q. p. f.: Petrus, ts. Didacus, ts. Pelagius, ts. Pelagius Didaci, conf. Rapinatus Didaci, conf. Pelagius Ueremudit, conf. Oduarius Carbalius, conf. Martinus, presbitero, conf. Petrus Falisca, conf.

Pelagius de Deos, clericus, qui notuit.

336

1170/04/25.

Xon Nnez e a sa muller, Marina Pérez, cos seus fillos vndenlle  mosteiro de Toxos Outos a sa herdade na vila de Leboráns por unha marca de prata.

B.- Tombo, f. 104v.

Carta de Johanne Nuniz de hereditate de Louoraes.

In Dei nomine. Ego Johannes Nunici et uxor mea Marina Petrici et omnis uox nostra et omnes filii nostri vobis domno abbati Petro Sancti Iusti et ceteris fra-

tribus uestris in Domino salutem. Placuit nobis et nostra fuit uoluntas ut faciamus uobis kartam uendicionis de hereditate nostra propria quam comparauimus de congermano nostro Cresconio Pelagii et de uxore sua Vrraca Petrici, et ipsi comparauerunt eam de monasterio Antealtarium sicut in suis kartis resonat, et est ipsa hereditas in villa Louoraens in territorio de Trasmonte sub aula Sancte Marie decurrente Tamare. Donamus uobis atque concedimus de tota ipsa villa de III^a octauam integram cum omnibus directuris, et cetera, pro qua recepimus de de uobis precium marcham vnam argenti quod nobis et uobis bene complacuit, et idcirco habeatis eam jure perpetuo. Sed si aliquis de nostra parte uel extranea contra hanc uenerit scripturam pariat uobis ipsam hereditatem duplatam et triplatum et insuper solidos I.

Facta carta uendicionis in era I^a CC^a VIII^a et quotum VII° kalendas madii.

Ego Johannes et uxor mea in hac scriptura manus nostras.

Q. p. f.: Pelagius, ts. Arias, ts. Froyla, ts. Damitem, conf. Vilielmus, conf. Romaninus, conf. Arias Didaz, conf. Pelagius de Capis, conf. Oduarius Quercus, conf. Martinus, presbiter, conf. Pelagius Colonis, conf.

Munio Frater, presbiter, qui notuit.

337

1176/05/15.

Aloito Saniz, cóengo de Santiago, véndelle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Leboráns, en Sta. María de Trasmonte, por cen soldos e “pro robore” un poldro.

B.- Tombo, f. 104v.

Carta de Aluito Saniz, canonici Sancti Jacobi, de hereditate de Louoraes.

In Dei nomine. Ego Aloytus Sanici, ecclesie Beati Jacobi canonicus, uobis domno Petro, abbati Sancti Justi, et cunctis eiusdem loci fratribus in Domino salutem. Placuit mihi et mea fuit uoluntas ut facerem uobis cartam uendicionis sicut et facio de hereditate mea propria quam habeo de patre meo Sanio Petrici et de matre mea laiore Didaci sicut euenit integra in mea porcione cum ego et fratres mei per colmellos nostram hereditatem diuisimus; et est ipsa hereditas in territorio Amaya in valle Trasmonte in villa Louoraes sub aula Sancte Marie de Trasmonte sub monte Lapa. Dono uobis atque concedo in ipsa villa de Louoraes de illa III^a de Pelagio Spasandici sextam integram cum omni sua uoce et directura que ad ipsam pertinet hereditatem intus et foris per suos terminos, et cetera, in carta nominatos, et cete-

ra, pro qua accepi de uobis solidos C et unum pultrum pro robore quod mihi et uobis bene complacuit, et de precio nichil remansit in debito. Habeatis eam iuri perpetuo et faciatis ex ea quod uobis placuerit. Sed siquis ex mea parte uel de extranea contra hanc uenerit scripturam uel uenero pariat uobis ipsam hereditatem duplatam et insuper solidos CC; hac semper scriptura in suo robore permanente.

Facta carta uendicionis era I^a CC^a XIII^a et die idus madii.

Ego Aloytus supradictus hanc scripturam manu mea confirmo.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Johannes, ts. Johannes Didaci, conf. Petrus Fernandi, diaconus, conf. Didacus, monachus, conf. Ego Johannes Petri, conf.

Munio qui scripsit uersum pro robore pinxit.

338

1168/05/15.

Paio Crescóniz "Baluga" dóalle  mosteiro de Toxos Outos tódalas sas herdades na terra de Trasmonte. A cambio o mosteiro dlle unha capa nova e un moio de pan e comprométese tamén a darlle anualmente durante a sa vida un cuarteirn de pan e mais algn pano vello,  parte de terlle xa pagado a sa loitosa.

B.- Tombo, ff. 104v-105r.

Carta de Pelagio Cresconii dicto Baluga de hereditate de Susa Uilla de Adauffe et de Soeuos et de Subribas et de Coctoria.

In Dei nomine. Ego Pelagius Cresconii cocnomine Baluga facio scripturam testamenti vobis domno abbati Petro Sancti Iusti et ceteris fratribus eiusdem monasterii de omni mea hereditate quantam habeo in tota terra de Trasmonte siue de auolencia quomodo et de ganancia, id est in Susa Villa de Daufe et in Soeuos et in Subribas et in Coctoria et in ceteris locis ubicumque uocem meam inueneritis per suos terminos antiquos quanta mihi conuenit inter meos germanos et heredes. Dono uobis atque concedo omnes meas porciones in supradictis locis cum omnibus suis directuris intus et foris tali pacto ut dum vixero anuatim detis mihi unum quarta- // -rium panis et aliquem panum ueterem, et in presenti datis mihi vnam capam nouam et unum modium panis, et dedistis pro me luctuosam et ad mortem meam oretis pro me tamquam pro uestro familiari, et pro his omnibus dono uobis prefatas hereditates iuri perpetuo, et faciatis de illis quod uobis placuerit. Set si aliquis de parte mea uel extranea contra hanc uenerit scripturam pariat uobis quantum in calumpniam miserit duplicatum et insuper solidos C^m.

Ego Pelagius in hac scriptura manus meas roboro.

Facta carta testamenti in era I^a CC^a VI^a et quotum I^o idus madii.

Q. p. f.: Pelagius, ts. Petrus, ts. Fernandus, ts. Pelagius Didaci, conf. Martinus Fernandi, conf. Pelagius de Capis, conf. Oduarius Quercus, conf. Petrus Falisca, conf. Martinus, presbiter, conf.

Munio Frater, presbiter, qui notuit.

339

1182/06/09.

María Núñez e os seus fillos e fillas véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos a herdade que teñen polo seu marido e pai, Rabinado Díaz, na igrexa e freguesía de S. Paio de Lens por corenta soldos.

B.- Tombo, f. 105r.

Carta de Maria Nuniz et de filiis suis de hereditate de Leens in filigresia Sancti Pelagii.

In Dei nomine. Ego Maria Nuniz et omnes filii mei Petrus Rabinadiz et Didacus Rabinadiz et Odorius Rabinadiz et Maria Rabinadiz et Marina Rabinadiz vobis domno abbati Petro monasterii Sancti Iusti in Domino salutem. Placuit nobis et nostra fuit uoluntas ut faciamus uobis kartam uendicionis de hereditate nostra propria quam habemus ex uiro meo et patre nostro Rabinado Didaci. Vendimus uobis sextam de illa IIII^a de auio nostro Didaco Caluo siue in ecclesia Sancti Pelagii de Lenes quomodo et in aliis locis laycariis ex Penna Occisindi usque ad terminos de Coctuiria et de Villa Noua et de fluuio Tamaris pro solidos X^la quos nobis dedistis. Habeatis ipsam hereditatem integram quantam ad nostram uocem pertinet et faciatis de illa quod uobis placuerit. Sed si aliquis ex nostra parte uel extranea contra hanc uenerit scripturam uel uenerimus pariat uobis ipsam hereditatem duplatam et insuper solidos LXXX^a; et hac scriptura in suo robore permanente.

Facta carta uendicionis era I^a CC^a XX^a et die V^o idus junii.

Nos supradicti in hac scriptura manus nostras.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Johannes, ts. Martinus Didaci, presbiter, conf. Pelagius Didaci, monacus, conf. Froyla, presbiter, conf.

Munio, presbiter, qui notuit et conf.

340

1172/03/30.

Rabinado Daz, a sa muller, Mara Nnez, e os seus fillos vndenlle  mosteiro de Toxos Outos as sas herdades nas vilas de Suevos, Sorribas e Burgueiros por doce soldos anxovinos.

B.- Tombo, f. 105rv.

Carta de Rabinado Didaci et de uxore sua Maria Nuniz de hereditate de Soeuos et de Coctura et de Subribas.

In Dei <nomine>. Ego Rapinadus Didaci et uxor m<e>a Maria Nuniz et omnes filii nostri vobis domno abbas Petro Sancti Justi monasterii in Deo salutem. Placuit nobis et nostra est uoluntas ut faceremus uobis kartam uendicionis de hereditate nostra propria quam habemus de successione parentum nostrorum in territorio Trasmonte in villa Soeuus et in Coytoira et Supribas; vendimus uobis omnem nostram porcionem integram quantam mihi Rapinaldo conuenit inter meos germanos de patre meo Didaco Caluo et de matre mea Marina Rubial siue de auolencia quomodo et de ganancia in supradictis uillis cum tota uoce sua intus et foris et casalibus que ad ipsas villa pertinent in terminis de Lenes usque ad terminos de Sancta Maria per ubi eam potueritis inuenire; pro qua accepimus de uobis precium solidos XII de aniuuinis quod nobis et uobis bene complacuit, et de precio apud uos nichil remansit in debito. Et est ipsa hereditas sub aula Sancte Marie de Trasmonte concurrente fluuio Tamarense sub monte Petra Porrial. Habeatis ipsam hereditatem iuri perpetuo et faciatis ex ea quod uobis placuerit. Sed si aliquis de parte nostra uel de extranea contra hanc uenerit scripturam uel uenerimus pariamus quod sursum resonat in duplum et ipsam hereditatem in triplum.

Facta carta uendicionis in era I^a CC^a X^a et quotum III° kalendas aprilis.

Nos supradicti in hac karta manus nostras.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Arias, ts. Froyla, ts. Martinus, ts. Martinus Didaci, presbiter, conf. // Martinus Petriz, presbiter, conf. Gudesteus Didaci, conf. Martinus Fernandi, conf. Pelagius de Capas, conf. Petrus Felegres, conf.

Munio, presbiter, qui notuit et conf.

341

1159/03/05.

O presbtero Cresconio Muniz dóalle  mosteiro de Toxos Outos as sas herdades nas vilas de Suevos, Burgueiros e Sorribas.

B.- Tombo, f. 105v.

Testamentum Cresconii Muniz de hereditate de Soeuos et de villa Coytura et de Subribas.

Quoniam testamentum in vita firmiter cum roboratur, et cetera. Ea propter ego Cresconius Munionides et sacerdos qualiscumque uitam in melius mutari cupientes atque arcem religionis Deo auxiliante contingere in loco qui uocatur Sancti Iusti constructo in honorem beatissime Dei genitricis Marie seu beatissimi confessoris Christi Benedicti cuius normam ipso opitulante sumere disposui, do et concedo huic iam fato loco iure hereditario de hereditatibus meis sicut infra notabimus porcionem meam villa Soeuos et de villa Cuitura et de villa Subripas quantum in his habeo de auolencia quomodo et de ganancia ut habeat eas monasterium omni tempore et dominetur eis prout melius uiderit nec mihi amplius in eis ullum dominium habendi promitto sed permaneant omni tempore supradicto monasterio. Ista uero hereditates omnes habent jacenciam in territorio Trasmonte concurrentes ad aulam Sancte Marie de Trasmonte justa se currente aqua Tamaris cum exitibus et regressibus atque omnibus adiunctionibus et loca atque autem termina intus et foris ubicumque eas potuerit inuenire habitatores supradicti monasterii eo perpetuo quod mihi ualde complacuit. Quod si quisquam potens homo uel impotens magnus seu paruus, parens uel etiam non parens, longincus propinquus quod fieri ulli homini est in possibile quis fuerit prius sit maledictus ac postmode excommunicationi multetur et ab ecclesie Christi separetur quousque in hac malicia induerit et insuper hereditates iamdictas in duplo monasterio restituat et pro ausu temeritatis a parte pulsantis uoce sine contemptu solidos CC reddat.

Facta siquidem solempni testacione seu donacione sub era M^a C^a LX^{La} VII^a, die tercio nonas marcii.

Ego iamdictus Cresconius Munionides in hac testacione manus meas roboro.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Arias, ts. Cresconius, presbiter, conf. Munio, conf. Didacus, conf. Petrus, conf.

Martinus qui notuit.

1165/09/03.

Paio Romaniz e a súa muller, Truille Ordóñez, cos seus fillos dóanlle ó mosteiro de Toxos Outos as súas herdades en varias vilas das freguesías de Sta. María de Trasmonte e S. Martiño de Ermedelo por razón da axuda prestada polo mosteiro para que Paio non fose saión da terra, segundo quería don Fernando Padrón.

B.- Tombo, ff. 105v-106r.

Carta de Pelagio Romanz et de uxore sua Truille Ordonii de hereditate de Soeuos et de Subribas.

In Dei nomine. Ego Pelagius Romaci et uxor mea <Truille> Ordonici et filii nostri facimus cartam scripture et testamentum firmitatis de hereditatibus nostris ad monasterium Sancti Justi in presencia domni abbatis Ruderici pro remedio animarum mearum et pro beneficio quod me Pelagium extraxistis de manibus Fernandi Patronis qui me uolebat facere sagionem terre, et ut me Pelagium contineatis pro familiare uestro dum uixerem, et si uenero in paupertatem ad uestrum monasterium ibi me contineatis et ad mortem oretis pro anima mea. Et pro tantis beneficiis dono uobis, concedentibus uxore mea et filiis meis, omnibus has hereditates in villa uidelicet Soeuos et Subribas in terra de Trasmonte quantum ibi habeo ex patre meo Romano Sederiquici de auolencia et de ganancia cum omnibus suis directuris intus et foris per suos terminos antiquos, et in monte Luania concurrente ad Sanctum Martinum de Ermedelo in loco predicto in illa ualle de Sauozeda de Pena Uidi et de Soagilde et de Aluiti quantum ibi habeo inter meos fratres, id est quarta parte de omni hereditate matris mee Fernanda Sanici cum omnibus suis directuris per suos terminos antiquos et per Petram Ladam et per agrum de Transmiro et per Lamas et per illam armadam et illam estremam de Boxam et intrat ad riuulum. Has omnes hereditates uobis dono // et concedo cum filiis meis et uxore mea ab hodie usque in sempiternum faciatis ex eis quod uobis fratribus placuerit. Sed si quis contra hanc uenerit scripturam uel uenerimus pariat uobis ipsas hereditates duplatas et insuper solidos C.

Facta carta testamenti in era M^a CC^a III^a et quotum III° nonas septembris.

Ego Pelagius et uxor mea et omnes filii mei in hac scriptura manus nostras roboramus.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius. ts. Cresconius, ts.

Munio, presbiter, notuit.

343

1222/12/16. Santiago de Compostela.

A peixeira Mariña Páez co seu marido, Paio Martínez, e a súa irmá María Páez “Pequena” véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos as súas herdades nas vilas de Suevos, Pedrouzos e Reino, en Sta. María de Trasmonte, por trescentos cincuenta soldos leoneses. O documento realízase e ratifícase tres anos despois de facerse a venda.

B.- Tombo, f. 106r.

Carta de Marina Pelagii, pixotaria, et de Maria Paquinina de hereditate de Soeuos et de Pedrouzo et de Regno.

In nomine Domini nostri Ihesu Christi. Notum sit omnibus quod nos Marina Pelaiz, pixotaria, et Pelagius Martini, maritus meus, et Maria Pelaiz dicta Pequina, sorores, et omnis uox nostra grato animo et spontanea uoluntate uendimus et firmiter concedimus uobis domno Johanni Todinz, monasterii Sancti Iusti de Tribulis Altis abbati, et conuentui eiusdem monasterii omnique uoci uestre pro precio nobis et uobis complacabili, uidelicet CCCL solidos legionensis monete, quantam hereditatem habemus in Sueuos et in Pedrouzo et in Regno tam de auolencia quam de ganancia concurrentem ad ecclesiam Sancte Marie de Trasmonte. Hanc igitur predictam hereditatem quam uobis uendimus integre habeatis et pacifice possideatis cum omnibus suis directuris eidem intus et extra pertinentibus per suos terminos et diuisiones antiquas ubicumque fuerint, ita quod omne uelle uestrum de ea imperpetuum faciatis quia nec de precio neque de robore penes uos remansit aliquid persoluendum. Siquis igitur contra hanc uendicionem nostram, quod minime credimus, ad irrumpendum uenerit quisquis fuerit persoluat uobis uel uoci uestre DCC solidos fortis monete, carta et uendicione nichilominus in suo robore permanentibus.

Facta carta XVII kalendas januarii, era M^a CC^a LX^a.

Nos iamdicti in hac carta manus nostras.

Et sciendum est quia bene sunt tres anni elapsi quod nos uendimus uobis supradictam hereditatem et roborauimus inde cartam in manu Sanini presbiteri in presencia Martini Cresconii, fratris Beati Jacobi, et Martini Martini Gibazini, Pelagii Didaci et aliorum; presentibus ipsis Sanino, presbitero, et Martino Cresconii, fratre, et concedentibus hoc totum coram istis testibus subscriptis.

Q. p. f.: Arias Martini. Elias Pelaiz. Johannes Arie Mergules. Bernaldus Eliazar. Julianus Martini, albergarius. Petrus de Sancto Tirso, alfayatus de Villari, et alii.

Ego Martinus Iohannis, notarius concilii compostellani ciuitatis juratus, scripsi.

344

1156/01/17.

O presbítero Cresconio Muñiz dóalle ó mosteiro de Toxos Outos as súas herdades nas vilas de Sueuos, Burgueiros e Sorribas, en Sta. María de Trasmonte.

B.- Tombo, f. 106rv.

Carta de Cresconio Muniz, presbitero, de hereditate de Soeuos et de Surribas et de Coctura.

In nomine Domini nostri Ihesu Christi, amen. Longinquitate, et cetera. Hicirco ego Cresconius Munniz, presbitero, et uox mea vobis abbati domno Pelagius Muniz et fratribus uestris et congregacione eiusdem loci Sancti Justi, facio uobis textum scripture firmitatis de mea hereditate et plantatum et omnia quamque eius bona sint sicut de hereditate de abolencia quam de ganancia que hereditas uocatur Suebos et Subribas et Coctoyra aut undique partibus hereditate et plantatum inuenire poterint quod est in territorio Amee secus fluuium Tamaris sub aula domus Sancte Marie de Trasmonte. Do uobis ipsas hereditates et plantatus de Suebus et de Subribas et de Coctura et omnia quamque eius uisum sum habere quod iam supradictum est et hanc scripturam dicit pro remedium anime eius hereditates et plantatus et domus et domibus eius testamentum facio pro uestro beneficio quam uobis mihi fecistis ad corpus et anime quia in infernum nulla est redempcio, miserere mei et salua me Deus, et habuit eas ipsas rationes de hereditas et plantatus per meam manum et per meum precium et cartulis ueridicis de abiis et de // parentibus meis et nunc in presenti do et dono uobis ipsas hereditates cum suis directuris intus et foris et cum omnes suos aparatus, et cetera. Siquis tamen, quod fieri minime non credimus, de mea parte quam de extranea quisquis ille fuerit uel fuerint pariat ipsas hereditates in duplo, et cetera, et insuper sit maledictus et insuper pariat solidos D a partique uestre; et hoc scriptura semper maneat firma et in robore.

Factum testamentum donacionis Sancti Justi XVI° kalendas februarii, era I^a C^a LX^{la} IIII^a.

Ego Cresconius Muniz, presbitero, uobis, et cetera, in hoc textu manus meas.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Didacus, ts. Petrus Froylaz, domno frater, conf. Petrus Muniz, domno frater, conf. Cresconius Muniz, domno frater, conf. Petrus Muniz Sancti Laurencii, conf. Cresconius, presbiter de Nogja, conf. Sandinus, presbiter de Lousamia, conf. Petrus Romeu, miles, conf. Anaya Pardo, miles, conf. Alfonsinus, miles, conf.

Petrus, clericus, qui notuit.

345

1182/01/01.

Mariña Díaz e os seus fillos vendenlle ó mosteiro de Toxos Outos as súas herdades nas vilas de Suevos e Burgueiros, en Sta. María de Trasmonte, por doce soldos anxovinos.

B.- Tombo, f. 106v.

Carta de Marina Didaci de hereditate de Trasmonte in Soeuos et in Coytura.

In nomine Domini nostri Ihesu Christi et indiuidue Trinitatis, et cetera. Ego Marina Didaci una cum filiis meis et omni uoci mee vobis domno abbas Petrus et conuentus eiusdem loci Sancti Iusti et omni uoci uestre. Placuit mihi per bona pacis et mea est uoluntas ut facerem uobis cartula uendicionis et textum scripture firmitatis de omnia mea hereditate de terra Trasmonte que habeo sub monte Pedra Paralade secus fluuio Tamar concurrente ecclesia Sancte Maria de Trasmonte villas prenominatas Suebos et Coitoyra de ipsos terminos de Lenes que desparte de Coytura. Do uobis tota mea hereditate integra quomodo est conclusa intus et foris per suis terminis et locis antiquis per ubi ea potueritis inuenire uel aquirere cum omni bona sua pro precio quod uos dedistis et nos recepimus, id est solidos XII angouinis quod nobis et uobis complacuit, et cetera. Siquis homo de nostra parte uel de extranea contra hoc factum nostrum ad irrumpendum uenerit pariat uobis ipsa hereditate duplata uel triplata et insuper pariat solidos L^a.

Facta carta uendicionis sub era I^a CC^a XX^a et quotum kalendas januarias.

Ego Marina Didaci, et cetera, in hac kartula manus meas.

Q. p. f.: Pelagio Didaci, suum frater, quod est personarii de monasterii, que totum fecit, conf. Petro, ts. Pelagio, ts. Munio, ts. Filiis ecclesie qui uiderunt, conf. Martinus Fernandi, conf. Pelagio, presbiter, conf.

Martinus, presbiter, conf. et notuit.

346

1165/04/13.

Martiño Fernández, a súa muller, Mariña Díaz, e os seus fillos véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade en Suevos e Sorribas, en Sta. María de Trasmonte, por dúas marcas e media de prata e mais un marabedí “pro robore”.

B.- Tombo, ff. 106v-107r.

Carta de Martino Fernandi de hereditate de Soeuos et Subribas.

In Dei nomine. Ego Martinus Fernandit et uxor mea Marina Didaci et omnes filii nostri vobis domno abbati Roderico, monasterii Sancti Iusti et fratribus eiusdem monasterii in Domino Deo eternam salutem. Placuit nobis et nostra fuit uoluntas ut faceremus uobis kartam uendicionis de hereditate nostra propria que

habemus de nostra abolencia et de nostra ganancia in territorio Trasmonte curren-
te fluuio Tamare sub aula Sancte Marie de Trasmonte in villis nominatis in ambos
Soeuos et Subribas cognomento Salimi. Vendimus siquidem uobis et concedimus
in ambos Soeuos et in Subribas quantum nos ibi habemus de nostra abolencia et de
nostra ganancia, et est tercia de IIII^a quam ganauimus de Martino Franco in qua
postea recepimus germanum nostrum Ariam Fernandiz. Totas istas hereditates nos-
tras uobis damus et concedimus cum suos kasales, et cetera, pro precio quod nobis
pro eis dedistis et nos recepimus marchas duas et mediam puri argenti et pro robo-
re vnum morabatinum quod nobis et uobis bene complacuit, et de ipso precio
nichil remansit indebito. Habeatis, et cetera. Sed si aliquis // homo de nostra parte
uel extranea aliquam hereditatem de nostra auolencia uel de nostra ganancia in
istas villas supradictas calupniauerit uel aliquid quod ad ipsas hereditates pertinent
pariat uobis quantum calupniauerit duplatum et insuper V marchas argenti; ista
tamen uendicione ex hodie in sempiternum semper in suo robore permanente.

Facta carta vendicionis era I^a CC^a III^a et quotum idus aprilis.

Ego Martinus Fernandiz et uxor mea Marina Didaci in hac scriptura mani-
bus nostris de nostris signis.

Q. p. f.: Petrus, ts. Didacus, ts. Pelagius, ts. Cresconius Petri, presbiter.
Cresconius Didaci, conf. Pelagius Cresconii, conf. Oduarius Carualio, conf. Viliel-
mus de Luania, compostellanus, conf. Johannes Buarius, compostellanus, conf.
Martinus Petri, presbiter, conf. Pelagius Didaci, miles, conf.

Munio, presbiter, qui notuit.

347

1156/08/07.

*Paio Muñiz e os seus fillos Munio e Pedro dóanlle ó mosteiro de Toxos Outos
parte de herdade co seu gando nas vilas de Gradín e Caroubáns, coa intención de que
Pedro entre no futuro como monxe do mosteiro.*

B.- Tombo, f. 107r.

**Carta de Pelagio Muniz et de filiis suis de hereditate de Gradim et de
Carouuaes, tres quintas.**

Aprisco tempore fuit constitutum, et cetera. Igitur ego Pelagius Munioni-
des vna cum filiis meis, scilicet Munius et Petrus, facimus cartam uel textum sanc-
te Marie et sancto Iusto nec non omnibusque sanctis de omni nostre hereditate
quam habemus de illa quam conuenit Pelagio Muniz tam de auolencia quam et de
ganancia ubique est tres V^{os} et alias duas quintas ambabus suis filiabus, et de illa

que conuenit mulieri sue undisque partibus medietas ex ea duobus meis filiis concedo Sancto Justo; et omnem suum ganatum stat quomodo iam est diuisum et omne alium suum peculium sicut stat et medietas alia suis filiabus. Et iste meus filius Petrus qui modo uult seruire huic cenobio per capitulum quando ille uoluerit intrare in ordine uestiant eum pro isto habere qui modo hic dat, et quantum conuenit ad Mariam Gundisindit et suis germanis in Gradim et in Karouuanes teneat eam pro integra pro illa que illos uendiderunt absque illa in Gandera et Senares ad Petrum Alfonso uendiderunt illa de Gandera et ad Munionem Eytat uendiderunt illa de Senares, a modo ista hereditas sit huic concessa prefato cenobio propter remedium anime mee omnibus diebus seculi. Siquis uenerit contra hanc meum factum ad frangendum tam potens quam inpotens quisquis fuerit anatema sit et insuper absoluat D solidos; et hoc scriptum semper sane obtineat robur.

Facta est series testamenti sub era I^a C^a LX^{la} III^a et quotum VII° idus augusti.

Ego Pelagius Munionides vna cum filiis meis in hoc testamentum quod fieri iussimus manus nostras.

Q. p. f. hi sunt: Petrus, ts. Pelagius, ts. Martinus, ts. Petrus Infanzon, conf. Petrus Gunzaluez, conf. Munio Aras, conf.

Arias Gunzaluez et frater qui notuit.

348

1224/03/23. Santiago de Compostela.

Pedro Eáns Cardón, a súa muller, María Páez, e o seu fillo Xoán Pérez vén-denlle ó mosteiro de Toxos Outos as súas herdades en varias vilas na freguesía de Sta. María de Trasmonte por cento corenta e un soldos leoneses.

B.- Tombo, f. 107rv.

Carta de Petro Cardom de hereditate de Soeuos et de Pedrouzo et Subriba et de Coytoyra et de Regno.

In nomine Domini nostri Ihesu Christi. Notum sit omnibus quod nos Petrus Iohannis Cardum et Maria Pelaiz, uxor mea, et filius noster Iohannes Petri et omnis uox nostra grato animo et spontanea uoluntate uendimus et firmiter concedimus uobis Petro Gasco, monacho, comparanti nomine domni Iohanni Tudiniz, abbatis Sancti Iusti de Togis Altis, et conuentu monachorum eiusdem monasterii, et pro eo pro precio nobis et uobis complacabili, uidelicet solidos C X^l I legionensis monete, quantam hereditatem et plantatum habemus in Soeuos et in Pedrouzo et in Subribas, in Coytura et in Regno, et quantum habemus tam de auolencia quam de

ganancia in tota filigresia ecclesie Sancte Marie de Trasmonte. Ab hinc igitur usque in secula seculorum predictum monasterium integre habeat et pacifice possideat predictam hereditatem cum omnibus suis directuris ad eam intus et extra pertinentibus ubicumque fuerint per suos terminos et diuisiones antiquas. Ita quod omne uelle suum de ea faciat imperpetuum quia nec de // precio neque de robore penes uos remansit aliquid persoluendum. Siquis igitur contra hanc uendicionem nostram ad irrumpendum uenerit quisquis fuerit persoluat predicto monasterio CC^a LXXX^a II^{os} solidos fortis monete, carta et uendicione nichilominus in suo robore permanentibus.

Facta carta X^o kalendas aprilis sub era M^a CC^a LX^a II^a.

Nos iamdicti in hac carta manus nostras.

Q. p. f.: Munio Petri. Fernandus Muniz. Arias Fernandi Peyre. Arias Petri, alfayatus. Arias Mansus. Petrus Frade. Johannes Petri, carnifex. Martinus Cresconii dictus Calza, frater. Martinus Froyaz. Martinus Iohannis, clericus de Trasmonte.

Ego Martinus Iohanni, notarius concilii compostellani juratus, scripsi.

349

1235/08/18. Santa María de Trasmonte.

1236/02/20. Santiago de Compostela.

Dominga Martínez véndelle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Reino, en Sta. María de Trasmonte, por sesenta soldos leoneses e unha “garnachia de pichot”.

B.- Tombo, f. 107v.

Carta de Dominica Martini de sua hereditate de Reyno.

In nomine Domini, amen. Notum sit omnibus quod ego Dominica Martini, filia Martini Rabinadit, conuersi monasterii Sancti Iusti de Togis Altis, et omnis uox mea grato animo et spontanea uoluntate vendo et firmiter concedo monasterio Sancti Iusti de Togis Altis quantam hereditatem habeo in Reyno tam de auolencia quam de ganancia in concurrentia Sancte Marie de Trasmonte pro solidos LX^a legionensis et una garnachia de pichot. Hanc igitur predictam hereditatem dictum monasterium Sancti Iusti integre habeat et pacifice possideat cum omnibus suis directuris ad eam intus et extra pertinentibus per suos terminos et diuisiones antiquas ubicumque fuerint. Ita quod omne uelle suum de eis imperpetuum faciat quia nec de precio neque de robore remansit aliquid persoluendum. Siquis igitur contra hanc uendicionem meam ad irrumpendum uenerit quisquis fuerit persoluat dicto monasterio CXX solidos et duas garnachias de pichoth; carta et uendicione nichilominus in suo robore permanentibus.

Facta carta XV° kalendas septembris sub era M^a CC^a LXX^a III^a.

Ego iamdicta in hac carta manus meas.

Q. p. f.: Martinus Petri, presbiter Sancte Marie de Trasmonte. Facundus Iohannis, miles de Louoraes. Fernandus Martini, maiordomus. Pelagius Giada, seruiens Iohannis decani. Petrus Iertus de Reyno. Michael Iohannis de Reyno.

Ego Martinus Iohannis, notarius concilii compostellani juratus, de mandato Petri Martini, Sancte Marie de Trasmonte presbiteri, dicentis hoc esse roboratum in manibus suis, scripsi X^o kalendas martii, era M^a CC^a LXX^a III^a. Presentibus: Fernando Afonsi de Couas, milite. Frater Iohannes de Sancto Petro de Muro. Petro Uilielmi Sancte Eolalie de Vigo.

350

1230/10/—.

1245/05/16. Santiago de Compostela.

Pedro Díaz, presbitero da igrexa de S. Paio de Lens, reconece a doazón que o seu pai, Diego Salvadórez, lle fixera ó mosteiro de Toxos Outos nas vilas de Burgueiros, Reino e Lens.

B.- Tombo, f. 107v.

Carta de Petro Didaci, presbitero de Leens, de sua hereditate de Reyno et de Coytura.

Era M^a CC^a LX^a VIII^a et quotum mense octobris. Notum sit omnibus quod ego Petrus Didaci, presbiter ecclesie Sancti Pelagii de Leens, confiteor et recognosco quod domnus Didacus Saluatoris, quondam pater meus, mandauit monasterio Sancti Iusti de Togis Altis quantam hereditatem comparauit et ganauit in villari de Coytoyra de uoce dos Bulsoes que est quartam unius quarte, et in Regno unam octabam de pane per quantam hereditatem habebat in villa ipsa de Regno annuatim pro anniuersario et quantum habebat de uoce Munionis Regateyro in villari de Leens, et vnam casam in Casali Meao que fuit Pelagii Beyzo.

Presente domna Guntrode Iohannis, uxore ipsi Didaci Saluatoris, et concedente omnia supradicta.

Q. p. f.: Petrus Didaci, presbiter, in cuius manibus fuit roboratum. Iohannes Petri de Trasmonte, clericus. Petrus Muniz et Petrus Martini et Guilelmus Martini de Leens.

Ego Petrus Didaci, notarius concilii compostellani juratus, de mandato supradicti Petri Didaci, presbiteri, dicentis hanc cartam fuisse roboratam in manibus suis, feci scribi per infrascriptum Alfonsum Petri. Sub era M^a CC^a LXXX^a III et quotum XVII° kalendas junii. Presentibus: Domno Petro Muniz, prior. Johannes Martini de Fontibus et Petrus Martini, canonici Sarensis.

Ego Alfonsus Petri de mandato Petri Didaci, notarius concilii compostellani iurati, scripsi.

351

1205/05/15.

Mandas testamentarias de Martiño, presbítero da igrexa de Sta. María de Trasmonte.

B.- Tombo, f. 108r.

Carta de Martino, presbitero de Trasmonte, de hereditate de Ogrom et de Dagarii.

Hec est ordinacio quam ego Martinus, presbiter Sancte Marie de Trasmonte, ordino ut si ex ea qua detineor obiero infirmitate omnia mea remaneant ordinata. In primis meum corpus, si mortuus fuero, mando sepeliri in monasterio Sancti Justi, et mando ibi mecum quantam hereditatem ego habeo de auolencia et de ganancia in Ogrom et in Dagarii; ad ecclesiam Sancte Marie mando unam jouencam et duos quarteiros de pane, et cetera. Et exceptis istis que mando omnia alia remaneant monasterio Sancti Justi cuius sunt et ita boues quam vaccas et oues et panis totus. Siquis igitur ex parte mea uel extranea contra hanc mandacionem ad irrumpendum uenerit sit maledictus et excommunicatus et insuper uoci regie pariat quingentos solidos.

Facta mandacione sub era M^a CC^a XL^a III^a et quotum idus maii.

Q. p. f.: Pelagius Saluator, ts. Didacus Oarez, ts. Rudericus Oarez, ts. Didacus Martini, ts. Petrus Arie, quondam archipresbiter, magister eius, conf. Saninus, presbiter, conf. Petrus Cresconii, conf. Arias Didaci, freyri, conf. Johannes Pelaiz, conuersus, conf.

Johannes Iohannis qui notuit.

1215/—/—.

Mandas testamentarias de Xoán Pérez “Malado”, crego da igrexa de S. Lourenzo de Agrón.

B.- Tombo, f. 108r.

Testamentum Johannis Petri dicti Malado, clerici Sancti Laurentii de Ogrom, de hereditate sua in Ogrom.

Ego Johannes Petri dictus Maladus, clericus ecclesie Sancti Laurentii de Ogrom, graui infirmitate dententus, si forte de hac infirmitate me mori contigerit mando qualiter post meum obitum omnia mea remaneant ordinata. In primis mando corpus meum seppelliri in cimiterio Sancti Justi de Togis Altis, et mando ibi mecum vnam nonam et mediam de toto casali de Ogrom que hereditas fuit dos Malos; et ista nona et media mandauit antea domnus Saninus predicto monasterio et ego mando eam ei tali condicione quod semper aliquis de linea mea teneat eam nisi cum ipsi monachi uoluerint eam tenere populatam per seruicialem suum; et mando ei vnam XII^{am} unius quarte tocius ecclesie Sancti Laurentii de Ogrom et ius patronatus ipsius XIIe, et ista XII^a ganauit domnus Sanius de Petro Soprino et dedit eam predicto monasterio Sancti Justi et valet hec XII^a vnam octauam de pane et VI denarios annuatim. Item mando predicto monasterio Sancti Justi vnum modium de pane et medietatem de duabus equabus indomitis morzelis qui andant in Somar et meam culcitram. Item ecclesie Sancti Laurentii de Ogrom vnum modium de pane et vnum armentium, et cetera. Institutio heredes meos Fernandum Petri de Ogrom, generum meum, et Iliiram Iohannis, uxorem suam, in vna quarta; et Rodericum Iohannis, filium filie mee Marie Malade, in alia quarta; et Petrum Rey, criatum meum, alia quarta; et fratrem suum Martinum Iohannis in alia quarta in omnibus bonis meis mobilibus et immobilibus. Et mando et uolo quod ipsi habeant omnia bona mea et soluant omnia debita mea et omnes exsequias meas et adimpleant totum istud meum testamentum.

∖Facta mandatione sub era M^a CC LIII¹⁹

Siquis igitur contra hoc meum testamentum ad irrumpendum uenerit quisquis fuerit pactet uoci mee D solidos fortis monete. Hoc testamentum in suo robore permanente et insuper incurrat maledictionem Dei omnipotentis et meam.

Ego iamdictus in hoc testamento manus meas.

Q. p. f.: Alfonsus Iohannis de Insula, clericus. Johannes Didaci de Sendar. Martinus Iohannis de Pinol. Dominicus de Ben de Pinol. Petrus Conde de Gamazanes. Dominicus Bisopus de Pinol. Johannes Petri de Pinol de Suso.

¹⁹ Engadido en letra de época moderna.

Ego Simon Petri, notarius juratus de Amaya, hoc traslatum de originali de uerbo ad uerbum extraxi manu propria et signum meum in eo apposui. (*Monogramma*: SIMONIS).

353

1226/11/30. Santiago de Compostela.

O subdiácono Paio Afonso dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa parte na igrexa de Sta. María de Ons, a cambio do que recibe no cenobio unha porción nel coma os demais monxes.

B.- Tombo, f. 108v.

Terra de Besecio.

Carta de Pelagio Alfonso, clerico de Ooes, de parte sua ecclesie Sancte Marie de Ooes.

In nomine Domini nostri Ihesu Christi. Notum sit uniuersis quod ego Pelagius Alfonsi, subdiaconus, filius Alfonsi Fernandi de Sancta Maria de Ooens, pro me et pro omni uoce mea grato animo et spontanea uoluntate do, dono et concedo uobis domno Johanni Tudiniz, abbati Sancti Iusti de Togis Altis, nomine ipsius monasterii medietatem vnus octaue ecclesie Sancte Marie de Aoens liberam et quitam et quantum habeo et habere debeo in altera media VIII^a ipsius ecclesie; et uos promittitis mihi dare de taladura pannorum quandocumque data fuerit monachis ipsius monasterii, et debeo habere porcionem meam in ipso monasterio sicut alii monachi quandocumque uenero ad ipsum monasterium supradictum. Ab hinc igitur usque in secula seculorum predictum monasterium integre habeat et pacifice possideat predictas partes dicte ecclesie cum omnibus suis directuris eiusdem intus et extra pertinentibus ubicumque fuerint, ita quod omne uelle uestrum de eis imperpetuum faciat. Siquis contra hoc uenerit pectet alteri parti penam D^{orum} solidorum; carta nichilominus in suo robore permanente,

Facta carta pridie kalendas decenbris sub era M^a CC^a LX^a IIII^a.

Ego iandictus in hac carta manus meas.

Q. p. f.: Michael Arie. Johannes Gallecus. Martinus Pelaiz dictus Qui Uenit. Julianus dictus de Padron. Petrus de Sancto Tirso. Johannes Gunsalui, cantor Sancti Iusti. Petrus Gascus, cellararius. Johannes Gunsalui, qui tenet Ponte de Pias, monachi Sancti Iusti.

Ego Martinus Iohannis, notarius concilii compostellani juratus, scripsi.

354

1218/06/24. San Xusto de Toxos Outos.

O presbítero Paio Eáns "Leitón" entra como monxe no mosteiro de Toxos Outos e fai testamento.

B.- Tombo, ff. 108v-109r.

Carta de Pelagio Leyton, presbítero, de ecclesia Sancte Marie de Besezio cum hereditate laycalia tam sua quam de suis germanis.

In Dei nomine. Ego Pelagius Iohannis cognominato Leyton, presbiter, uolens assummere sicut et assummo habitum religionis et monasterio Sancti Iusti sub manu domni Iohannis abbatis, pro Dei amore et sancte Marie uirginis et pro animabus omnium parentum meorum facio testamentum et cartulam donacionis imperpetuum ualituram de tota mea hereditate tam/ ecclesiastica quam laycali quantam habeo et habere debeo meam et de meis germanis omnibus in territorio Besezo in ecclesia Sancte Marie de Besezo. Totam ipsam hereditatem quantam ego et germani mei habere debemus in predicta ecclesia et filigresia ipsius ecclesie porcionem meam et porciones fratrum meorum et sororum meorum do et concedo predicto monasterio et fratribus ibidem Deo seruientibus. Quas porciones ipsorum fratrum meorum et sororum meorum presenti ego comparo de germana mea Maria Martini et de filiis suis Iohanne et Alfonso et Pelagio, et de filia Iohannes Leyton nomine Guyna, et de omnibus nepotibus Martini Leyton, scilicet de Petro Martini et de alio Petro Martini et de Pelagio Martini et de Martino Martini. Et do omnibus istis pro predicta hereditate alias meas hereditates quas habeo in ambos Uiogios et omnes alias meas hereditates quas habeo in terra de Pistomarchis mando consobrinis meis et nepotibus Martini Leyton excepta illa mea hereditate de Lausame cum tota sua uoce de qua mando ut consoprini mei filii de sorore mea Maria Martini, scilicet Iohannes et Affonsus et Pelagius, habeant singulas quartas de ipsa mea hereditate de Lausame, et omnes nepotes de Martino Leytom habeant unam quartam, et annuatim dent ad infirmatorium Sancti Iusti pro meo anniuersario unam octauam de pane et de castaneis siccis, et hoc semper dent in Aduentum Domini in die sancte Marie, et infirmarius de ipso infirmario semper mittat pro ipso anniuersario ad ipsos de progenie mea qui ipsam meam // hereditatem tenuerint. Dono etiam supradicto monasterio porcionem sororis Marie Lectona quam ipsa mihi mandauit ut ego facerem de ea sic et de mea quam hereditatem habui de atauo meo domno Auido cuius quarta de predicta ecclesia; de domno Auido nata est domna Fromili et de ipsa Guina, Maria, filia Odoarii Martiniz, et de ipsa Marina Didaci et de Marina Didaci ego Pelagius Leytom qui habeo pro me et pro meis germanis de duabus partibus unius XIIe supradicte ecclesie quartam integram cum

tota sua uoce et cum tota sua hereditate laycali in ipsa filigresia supradicte ecclesie. Hanc hereditatem dono et concedo monasterio Sancti Justi et omnibus fratribus ibidem morantibus et Deo seruientibus ut habeant et possideant eam iure hereditario ipsi et omnis posteritas ipsius loci in secula seculorum, amen. Hanc hereditatem ego in presenti extraho de pignore XXX^a solidos pro quibus eam miseram pro homicidio quod fecerat frater meus Johannes Lectom. Siquis ex parte mea uel extranea hoc meum factum irrumpere temptauerit sit maledictus usque in VII^{am} generationem et insuper pulsanti uocem regis pariat solidos CCC; hoc testamentum in suo robore permanente.

Facto testamento sub era M^a CC LVI et quotum VIII kalendas julii.

Ego Pelagius Leytom, presbiter, cum omnibus supradictis consoprinis meis et nepotibus meis in hoc testamento quod fieri iussimus manus nostras roboramus.

Q. p. f.: Domnus Johannes, abbas, conf. Fernandus, prior, conf. Johannes Alfonsus, celarius, conf. Petrus Fernandi de Iales, miles, testes. Martinus Petri de Uiogio, testes.

Petrus Petri, presbiter, dictus Batalia, qui notuit et confirmat.

355

1146/02/22.

Pedro Muñiz “Carnota” dóalle ó mosteiro de Toxos Outos toda a súa herdade e a dos seus irmáns na vila de Pousada, en Sta. Maria de Viceso. Para doala, o cabaleiro cambiou as partes que os seus irmáns tiñan nesa herdade por outras nouros lugares.

B.- Tombo, f. 109rv.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- “Tombo de Toxosoutos...”, doc. n.º 6, pp. 179-180.

Carta de Petro Muniz Carnota de hereditate de Pausada in Besecio tam sua quam fratris sui.

Si omnia que uero donantur subiecta sunt ab actore omnium creantur et donantur igitur dignum ualde est de suis rebus aliquid Deo offerre curemus ut ideo quod ipse indigeat nostro munere, sed ut nostram bonam animam intencione ex alto prospiciens presencia hic bene distributa eterna uobis preparent habitacula, idcirco ego Petrus Muniz uulgariter dictus Carnota et omnis uox mea uobis domno Martino, monasterii Sancti Justi de Spinis Altis abbati, et monachis in eodem monasterio tam presentibus quam futuris habitantibus ob honore omnipotentis Dei et sancte Dei genitricis Marie omniumque sanctorum et beatorum martirum Justi et

Pastoris quorum reliquie in monasterio predicto continentur pro remedio anime mee meorumque parentum, do et concedo vobis hereditatem meam et fratris mei atque sororis integram que nobis conuenit ex parte patris nostri domni Munionis cum omnibus suis directuris et appendiciis et proficuis et prestacionibus intus et extra per ubicumque eam potueritis inuenire per suos terminos et loca antiqua; et ipsa hereditas habet iacenciam in villa Pousada, territorio Besezo, concurrente ad ecclesiam Sancte Marie de Besezo, pro qua hereditate frater meus et soror acceperunt alias in aliis locis. Nunc autem supradictam hereditatem integram sicuti habuit eam pater noster et hereditario iure possedit ita uobis et predicto monasterio concedo et do ut semper sim particeps in omnibus oracionibus et beneficiis uestris. Quicumque autem de gente mea seu de extranea hoc meum scriptum irrumpere uel uiolare temptauerit tam ego quam aliquis quisquis fuerit ante tribunal sui iudicis tribuliter condempnetur et in hac temporali ecclesia sine cuius comunione ad illam eternam peruenire non potest, a corpore et sanguine Domini et eiusdem ecclesie comunione sequestretur donec resipuerit et quod infringierit humilis satisfacione emendare studuerit et insuper parti uestre solidos // D persoluat et quod calumpniatus fuerit in duplo uel triplo componat; et hoc meum scriptum cum deliberacione factum perpetua stabilitate sit mansurum.

Factum scriptum testamenti VIII kalendas marcii, era Mª C^a LXXX° 20 IIII.

Ego Petrus Muniz et omnis uox mea in hac scriptura testamenti manus meas.

Q. p. f.: Didacus Saninz, conf. Petrus Besezo, conf. Munio Saniz, conf. Munio Sarraceni, conf. Sarraceno Rabinadiz, conf. Petrus, ts. Johannes, ts. Martinus, ts. Pelagius, ts. Didacus, ts.

Pelagius Cardinalis, clericus, qui notuit. (*Monogramma*: PELAGIUS).

356

1195/08/16.

Mandas testamentarias de Pedro Odoáriz "Besezo".

B.- Tombo, f. 109v.

Testamentum Petri Oduarii dicti Besezo de hereditatibus de Aqua Leuada et de Velares.

Era M^a CC^a XXX^a III^a et quotum XVII kalendas septembris. Hec est ordinacio quam ordino ego Petrus Oduarii dictus Besezo, et cetera. In primis mando cor-

²⁰ Engadido en letra moderna.

pus meum sepelliri in monasterio Sancti Justi et in presenti per Dei inspiracionem conuerto me, et cetera. Et mando ad predictum monasterium totam meam hereditatem de Aqua Leuada cum tota sua uoce et directura; et unam seruicialiam in Vesares in qua sedet Munio Gallina quam tenet modo in pignore pro X^l solidos filius meus Oduarius Petri quos persoluat ei monasterium et habeant sibi liberam ipsam hereditatem cum sua populatione; et mando etiam ibi aliam seruicialiam in ipsa villa de Uesares quam iam dedi ipsi monasterio per testamentum et kartam; et sunt ambe due partes de tota mea hereditate et uoce de Uesares siue de auolencia siue de ganancia. Totas istas hereditates cum sua uoce et directura et cum suis hominibus mando ad Sanctum Iustum pro anima mea et pro anima patris mei qui eas ganauit. Mando etiam uobis et delibero uestram porcionem de villa Pausada quam uobis dedit congermanus meus Petrus Carnota, et mando ut teneat monasterium annis X totam meam porcionem de ipsa villa de Pousada cum quanto ibi habeo ut dimittat mihi Deus quantum lucratus sum ex ea ex longo tempore quia habet monasterium super ea VII marcas et duos morabitanos, quod totum commodauit mihi abbas domnus Pelagius cum suis fratribus super eam sicut in nostris placitis resonat, et expletis X^m annis quando de sancto Martino in sanctum Martinum filii mei dederint uobis totum supradictum habere deliberentur eis ipsam^m mea porcio. Ad domnum Petrum, abbatem ipsius monasterii, mando meam sorteliam ut mittat eam in vnam hereditatem que seruiat semper ad ipsum monasterium, et non in aliud mittatur; et ut per eam etiam persoluantur ista debita mea sola, et cetera. Mando etiam ad ipsum monasterium meum roncinum insellatum et infrenatum, et cetera.

Et si aliquis ex parte mea uel extranea istam mandacionem mea contradicere uel irrumpere tenptauerit sit maledictus usque in septimam generacionem et cum Datan et Abiron penis inferni luat et insuper regie parti persoluat mille solidos, et ista mea mandacio semper stet in suo robore.

Q. p. f.: Petrus, ts. Didacus, ts. Johannes, ts. Pelagius Sarraceni, miles. Johannes Didaci de Barualgos. Et multi alii.

Johannes, presbiter, scripsit.

357

1260/04/06. Santiago de Compostela.

Mandas testamentarias do escudeiro Pedro Pérez "Besezo".

B.- Tombo, ff. 109v-110r.

Testamentum Petri Besezo, scutario, de omni sua hereditate ubicumque sit.

Era M^a CC^a LX^{la} VIII^a et quotum VIII idus aprilis. Ego Petrus Petri dictus Besezo, armiger, si de hac infirmitate mortuus fuero dispono, et cetera. Primo

mando corpus meum sepeliri in apud monasterium Sancti Iusti de Tribulis Altis, et mando ibi dari C solidos pro anima illorum a quibus aliquid habui sine directo et illorum quibus iniuriam feci. Item mando eidem monasterio totam meam hereditatem quantam habeo de auolencia et de ganancia ubicumque sit. Ita quod statim post mortem meam abbas et monachi dicti monasterii nomine eiusdem mirent et recipiant ipsam hereditatem auctoritate propria, videlicet tali // modo quod dent ipsam meam hereditatem fratri meo Martino Besezo tenendum et possidendam in tota uita sua nomine ipsius monasterii; ad mortem uero ipsius fratris mei ipsa hereditas ad dictum monasterium ipso iure et facto integre devoluetur, et cetera.

Siquis contra hoc uenerit pectet uoci mee D morabitos, testamento isto nichilominus in suo robore permanente.

Q. p. f.: Domnus Fernandus Eynes et Fernandus Feo, milites. Martin Pelaiz dictus Cardinalis. Saluator Martini dictus de Congustra. Petrus Petri dictus Palmeyro. Petrus Pelagii dictus Miraz, alfayatum. Johannes Iohannis dictus de Caleyro et Martinus Iohannis dictus Palmeyro, ciues compostellani. Froyla Iohannis dictus Moxe.

Ego Dominicus Petri interfui et de mandato Fernandi Iohannis, notarius compostellanus jurati, et in eius presencia, scripsi.

358

1207/11/24.

Mandas testamentarias do presbitero Diego Páez, entre as que se atopa a doazón ó mosteiro de Toxos Outos da súa parte na igrexa de S. Xulián de Luaña, que terán os seus sobriños durante a súa vida. Pagaránlle anualmente ó cenobio unha renda de tres moios de pan e recibirán anualmente ó abade con dous monxes, tres serventes e tres cabalos.

B.- Tombo, f. 110r.

Testamentum Didaci Pelagii, presbiteri, de sua parte ecclesie Sancti Juliani de Luania.

Era M^a CC^a XI^{la} V^a et quotum VIII kalendas decenbrium. In nomine Domini nostri Ihesu Christi. Mando ego Didacus Pelagii, presbiter, in salute mea et in sensu meo quomodo omnia bona mea, et cetera. Et mando ad Sanctum Justum meum quinonem quantum habeo de ecclesia Sancti Juliani de Luanya tam de auolencia quam de ganancia, et teneant eam in in uita sua mei soprini Petrus Muniz et Pelagius Muniz, presbiteri, et neptus meus Didacus Petri, et dent de ipsa ecclesia Sancto Justo modios III de pane annuatim per taleyga de Tohoure et recipiant

ipsum abbatem cum duobus fratribus et cum tribus mancipiis et tribus caballis; et meum seruiciale Johannem de Toeriz cum ipsa mea hereditate quam ibi habeo in ipsa villa de Thoeriz, et Alfonsus Didaci de Ninaes mando cum sua populacione eidem monasterio pro illa hereditate de Matho quam pro me pectauerunt domno Johanni Marino et Petrum Aurella cum sua populacione, et Didacum Martinizi de Uegio cum sua populacione, et meam hereditatem per ubi eam inuenerint totum mando Sancto Iusto, et mando etiam IIII^{or} equas, et cetera.

Siquis autem extranea parte uel ex mea contra hoc meum legitimum testamentum uenerit infirmare temptauerit sit excommunicatus et Dei omnipotentis maledictionem incurrat et cum Datan et Abiron inferni penas luat, isto male testamentum perpetuum robur obtineat.

Ego supradictus Didacus Pelagii, presbiter, in hoc meo legitimo testamento manus meas.

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Pelagius, ts. Domnus Aprilis Sebastiani, conf. Johannes Alfonsi, conf. Fernandus Affonso, conf. Et multi alii qui in testamento continentur.

Froyla Petri, presbiter, qui notuit. (*Signum*).

359

1238/09/09. Santiago de Compostela.

O presbítero Diego Pérez constitué como procurador na conveniencia que ten co mosteiro de Toxos Outos a Pedro Moogo, presbítero da igrexa de S. Xulián de Luaña.

B.- Tombo, f. 110r.

Era M CC LXX VI et quotum V idus septembris. Notum sit omnibus quod ego Didacus Petri, presbiter, constituo uos Petrum Moogum, presbiterum ecclesie Sancti Juliani de Luania, procuratorem meum super conueniencia quam habebam cum conuentu monasterii Sancti Iusti de Togis Altis ratum quicquid uos inde feceritis habiturus.

Q. p. f.: Johannes Petri, presbiter Sancte Marie de Quintaa. Petrus Pelagii, seruiens cardinalis domni Petri Ordonii. Petrus Petri, cellararius. Rodericus Petri, Petrus Moogum, monachi monasterii Sancti Iusti de Togis Altis.

Ego Martinus Iohannis, notarius compostellanus juratus.

Ego Villielmus Martini, notarius compostellanus juratus, de mandato magistri mei Martini Iohannis, notarius concilii compostellani, interfui et scripsi.

360

1238/11/17. Santiago de Compostela.

Pedro Moogo, presbítero de S. Xulián de Luaña, en nome do presbítero Diego Pérez “Neto”, capelán de don Xoán Arias, arcebispo electo de Santiago, fai un pacto co mosteiro de Toxos Outos polo cal Diego Pérez terá na súa vida do mosteiro a metade do que este ten nas vilas de Nináns. O presbítero entrégalle unha servicialia en Viexo que fora delimitada por Pedro Moogo e por un monxe de Toxos Outos así como as súas partes na igrexa de S. Xulián de Luaña e na ermida de S. Cristovo de Riba do Tambre e outras herdades e leiras.

B.- Tombo, f. 110rv.

Placitum de Petro Moogo, presbitero de Sancto Juliano de Loania super hereditate de Ninaes et de Viogio et de filigresia Sancti Juliani.

Era Ma CC^a LXX^a VI^a et quotum XV° kalendas decenbris. Ego Petrus Moogus, presbiter Sancti Juliani de Luania, in uoce Didaci Petri dicti Nepti, presbiteri capellani domni Johanni Arie, electi compostellani, et omnis uox mea vobis domno Johanni Petri, abbati Sancti Iusti de Tribulis Altis, pro uobis et pro conuentu ipsius monasterii omnique uoci uestre facio pactum et placitum firmum // et conuenientiam in D solidis roboratum, ita quod uos datis predicto Didaco Petri in uita sua medietatem de quanto predictum monasterium habet in Ninaes de Suso et in Ninaes de Iuso in filigresia Sancti Juliani de Luania, et propter hoc ipse Didacus Petri quitat ipsi monasterio illam seruicialiam de Veogio quam et quantam Didacus Martini dictus Sacus ibi tenebat Didaci Pelagii, presbiteri Sancti Juliani de Luania, sicuti ego predictus Petrus Moogus, presbiter, et Petrus Moogus de Cornanda, monachus Sancti Iusti, illam hereditatem inquisiuius de mandato uestro domne abbas et predicti Didaci Petri, presbiter, que hereditas est in talibus locis scilicet quantum hanc ecclesia Sancti Juliani de Luania et heremita Sancti Christofori de Ripa Tamaris in uoce de Luzus et in uoce de Torneyros et quantam hereditatem Didacus Pelagii, presbiter, acquisiuit in uoce de Mirones et laream marcatam de Aueterio que dicitur Sancti Christofori et duas lareas marcatas que sunt in Perariis, et laream marcatam de Fonteperrina, et laream marcatam de Paredes, et laream marcatam de Longara sicut uadit cum suis ripis, et quantum habet ecclesia Sancti Iuliani in uilla de Guistrimir; et insuper ipse Didacus quitat dicto monasterio quantam hereditatem ipse habet de auolencia et quantam habebat Petrus Muniz et Pelagius Muniz, presbiteri, auunculi ipsius Didaci, inter Raniem Longam et Bustum de Frades in filigresia Sancti Iuliani de Luania, et quantum habebat in Castinariis; et predictus Didacus Petri det illam tenere in uita sua scilicet istam quam habet de auolencia sua et de auunculis suis supradictis ad mortem ipsius Didaci ad monasterium libere et

integre deuoluatur. Siquis nostrum contra hoc uenerit pectet alteri parti penam supradictam, placito in suo robore permanente.

Q. p. f.: Domnus Jacob Iohannis et Michael Pelagii de Christo, mercatores. Domnus Petrus Petri et Martin Saniz et Petrus Moogus dictus de Cornanda, monachi Sancti Iusti. Martinus Martini dictus Treela Sancti Juliani de Bastauales. Michael Iohannis et Martinus Iohannis de Noya.

Ego Martinus Iohannis, notarius concilii compostellani juratus, de mandato predicti abbatis et Petri Moogu, presbiteri supradicti, feci scribi.

Ego Adam Petri de mandato magistri mei Martini Iohannis, notarius concilii compostellani, scripsi.

361

1218/07/03. Santiago de Compostela.

María Páez dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa parte na igrexa de S. Xulián de Luaña.

B.- Tombo, ff. 110v-111r.

Carta de Maria Pelagii de parte sua ecclesie Sancti Juliani de Loania.

In Dei nomine. Quam sacri eloquii, et cetera. Qua propter ego Maria Pelagii et omnis uox mea vobis domno Johanni, monasterii Sancti Iusti abbati, omnique conuentu monachorum eiusdem loci et uoci uestre ad honorem omnipotentis Dei et beate Marie semper uirginis et sanctorum Iusti et Pastoris et omnium sanctorum Dei ob remedium anime mee et pro remissione peccatorum meorum et patris et parentum meorum facio textum scripture firmitatis et cartam donationis imperpetuum ualituram de mea porcione quantamcumque habeo uel habere debeo in ecclesia Sancti Juliani de Luania que mihi euenit ex parte patris mei domni Pelagii Didaci et patris mei domni Alfonsi Didaci tam de auolencia quam de ganancia. Hanc igitur meam porcionem uobis do ac firmiter concedo cum omnibus suis directuris et prestacionibus eidem ecclesie pertinentibus intus et extra cum casis, casalibus et heredituris suis et plantatibus et cum quanto aprestitum hominis est per ubicumque inuenire potueritis per suos terminos et diuisiones antiquas. Ita quod ex hodierno die et tempore de iure meo sit remota uestroque iuri ac dominio sit tradita atque confirmata; ab hinc itaque habete, possidete, uendite, donate et omne uelle uestrum de ea imperpetuum facite in secula seculorum, amen.

Siquis tamen ex parte mea autem ab extranea contra hoc meum uoluntarium factum ad irrupendum uenerit ex parte omnipotentis Dei et mea usque in sempiternam generacionem sit // maledictus et cum Iuda, Domini traditore, in

inferno dampnatus, et quantum calumpniauerit in duplo uel triplo componat et insuper solidos D^{os} exsoluat; hac tamen scriptura semper in suo robore permanente.

Facta carta donationis die V^o nonas julii sub era M^a CC^a L^a VI^a.

Ego iamdicta Maria Pelagii hanc cartam quam libenter fieri iussi propriis manibus roboro et confirmo.

Q. p. fuerunt: Johannes Reynes, conf. Petrus Uilanus, monachus, qui fuit uir ipsius Marie Pelagii, presens, conf. Johannes Muniz, cabalarius, conf. Fernandus Fernandi, vestiarius Sancti Martini, conf. Arias Petri de Atrio, conf. Lupus Petri dictus de Angaria, conf.

Suerius Pelagii interfuit et scripsit et conf. (*Monogramma*: SVERIUS).

362

1201/01/04.

Manda testamentaria de Xoán Sebastián.

B.- Tombo, f. 111r.

Testamentum de Johanne Sebastiani de tota hereditate sua ecclesiastica et laycalia ubicumque sit.

Era M^a CC^a XXX^a VIII^a et quotum IIe nonas januarii. Hec est ordinacio quam ego Johannes Sebastiani ordino, et cetera. In primis mando ut mei germani leuent me ad Sanctum Petrum de Foris et dent totam meam hereditatem ad ipsum monasterium pro anima mea ut ipsi fratres honorifice sepelliant me. Si autem ipsi mei germani noluerint me leuare ad Sanctum Petrum mando me ad Sanctum Justum et do ibi mecum totam meam hereditatem ecclesiasticam et laycalem que ad me pertinent ex parte matris mee ubicumque sit et tam hereditatem quam habeo ex parte patris, et concedo ipsi monasterio totam mandationem auunculi mei Petri Besezo, et cetera. Quod siquis hanc mandationem meam irrumpere uoluerit sit maledictus et cum Juda traditore in inferno dampnatus insuper pariat solidos D^{os} ad ipsum qui uocem pulsauerit.

Q. p. f.: Didacus, monachus, ts. Petrus Petri, ts. Et filius eius Fernandus Petri, ts. Petrus Marinus, ts.

Petrus Petri qui notuit.

363

—/—/—.

Mandas testamentarias de Fernando Sebastián.

B.- Tombo, f. 111r.

Testamentum Fernandi Sebastiani de porciones suas ecclesiarum Sancti Juliani de Loania et Sancti Petri de Taliar cum sua hereditate de Vego et de Viogio de Jusano et quantum habet in (...)gam et in Galengam (...) in terra de Decia et in ecclesia de Sancto Tirso et de Coscores et in Reglis et in Sancto Vincencio de Boqueygom.

Hoc est ordinacio quam ordino ego Fernandus Sebastiani, et cetera. In primis mando ad monasterium Sancti Justi meam porcionem ecclesiarum Sancti Juliani de Loania et Sancti Petri de Taliar cum tota hereditate laicali quam ibi habeo ex parte matris mee et de ganancia, et dimitto ibi meam porcionem de seruiciali quem mihi et germano meo dederunt de ipso monasterio. Mando etiam ibi meam porcionem de vno seruiciali quem habeo cum germano meo in Vego de Susano et totam populacionem de ipso homine, et mando ibi hereditatem meam de Viogio de Jusano et ganatum quem ibi teneo de mea senara, et cetera; et quantum habeo in Galengam, et medium de uno seruiciali in Resegeno, et meam porcionem de Randal in terra de Decia, et meam porcionem ecclesia de Sancto Tirso et de Coscores, et meam porcionem de Reglis, et porcionem meam de Sancto Vicencio de Boqueygom, et cetera.

364

1213/06/09. San Xulián de Luaña.

Mariña Pérez e o seu marido, Pedro Pérez, dóanlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa parte na igrexa de S. Xulián de Luaña.

B.- Tombo, f. 111rv.

Carta de Marina Petri de Sancto Juliano de Luania scilicet de parte sua.

In Dei nomine. Ego Marina Petri cum uiro meo Petro Petri et omnis uox nostra grato animo et spontanea uoluntate, et cetera, vobis domno Johanni, monasterii Sancti Justi abbati, et omnibus fratribus tam presentibus quam futuris ibidem

Deo seruientibus facio textum et cartulam donationis in perpetuum ualituram de porcione mea integra quam habeo in ecclesia Sancti Iuliani de Luania que est sita in territorio Besezo sub monte Luania, quam porcionem de predicta ecclesia habui ego Maria Petri ex parte matris mee Guyne Ordonii. Dono igitur ego Maria Petri et concedo vobis iamdicto abbati et monasterio uestro quantum ego habeo uel habere debeo in predicta ecclesia cum casis et casalibus et cum quanto ad prestitum hominis est intus uel extra per suos terminos et loca antiqua pro remedio anime mee et uiri mei Petri Petri et pro animabus parentum nostrorum, et cetera. Habeatis et possideatis iure hereditario uos et omnis posteritas uestra in secula seculorum. // Siquis autem ex parte mea uel de extranea contra hoc uoluntarium meum factum ad irrumpendum uenerit sit maledictus usque in VII^{am} generationem et insuper pariat C solidos; hoc testamento in suo robore permanente.

Facta cartula testamenti sub era M^a CC^a LI^a et quotum V idus junii.

Johannes Tudiniz, conf. Didacus Martini, conf. Alfonsus Pelaiz, conf. Rodericus Petri, conf. Omnes filii ecclesie Sancti Iuliani de Luania in quo presencia fuit roborata et lecta, conf. Et multi alii qui presentes fuerunt.

Dominicus, cantor, qui notuit.

365

1228/08/28.

Nuno Pez e a sa muller, Mariña Arias, vndenlle  mosteiro de Toxos Outos a sa herdade nas vilas de Nináns, en S. Xulián de Luaa, por vinteseis soldos.

B.- Tombo, f. 111v.

Carta Nunonis Pelaiz et uxoris sue Marine Arie de sua hereditate de Ninaes.

In Dei nomine. Ego Nunum Pelaiz et uxori mee Marine Arie et omnis uox nostra vobis abbate Johanni Tudini et omni conuentu Sancti Iusti in Domino salutem, amen. Placuit nobis pro bona pacis et nostra fuit uoluntas ut facimus uobis kartulam vendicionis scripture firmitatis imperpetuum ualituram de omnia nostra hereditate propria quam habemus tan de auolencia quam de ganantia, et est abia nostra domna Exemena, et habet iacencia in terra Besecio subtu monte Loanie discurrente fluuio Tamar et fluuio Traua et concurrens ad ecclesie Sancti Iuliani in villas que dicitur Ninahis et ubicumque uadit uox ecclesie Sancti Iuliani de Luanie. Vendimus vobis de VI^a et de VI^a VI^a que clamant de domna Inxemena de Celtigos, et de isto porcione faciant III et de vna III^a faciant VIII et de vnus none fac<i>ant VII, et est nostra porcione vnus VII^a integra, pro solidos XXVI de monete regis cum

omnibus suis directuris et porcio quanta habemus pro nostra parte damus ad monasterium Sancti Justi pro remedium anime nostre in ipsas ecclesias Sancti Juliani et Sancti Christofori cum omnibus suis directuris. Ita ut de hodie die, et cetera. Habeatis uos et omnis posteritas uestra. Et si homo uenerit de nostra parte uel de extranea contra hanc kartulam uenditionis et ecclesie donationis ad irrumpendum uenerit uel uenerimus pariamus penam solidos LX^a; et semper sit kartula cum robore firma.

Facta carta vendicionis die quod est era M^a CC^a LX^a VI^a et quotum V kalendas septembris.

Ego Nunum Pelaiz et uxor mee Marine Arie in hanc kartulam manus nostras roboramus.

Q. p. f.: Petrus Monacho, Sancti Juliani presbiter, conf. Martinus Petri, miles, conf. Fernandus Oduarii, miles, conf. Adan Gosendez, conf. Affonsus Didaci, maiordomus, conf. Johanni, monacho Sancti Juliani, conf., in cuius manibus fuit roborata et conf.

Ego Martinus Iohannes, presbiter, notarius juratus per domni archiepiscopi Petri Munionis, quod recepit robore et notuit.

366

1158/07/27. Santiago de Compostela.

O arcebispo de Santiago, don Martiño, e o seu cabido doánlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade en Vilanova, en Sta. Maria de Cornanda.

B.- Tombo, ff. 111v-112r.

Transcr.- GUAJARDO-FAJARDO, M.^a de los Á.- "Fundación y orígenes...", ap. doc., doc. n.º 4. SALVADO MARTÍNEZ, B.- "Tombo de Toxosoutos...", doc. n.º 15, pp. 188-189.

Carta de archiepiscopo domno Martino de Villa Noua in terra de Cornanda.

(Christus monogramático). Comuniter quidem ad omnes fideles maxime autem ad prelatos sancte ecclesie spectat, et cetera. Ea propter ego Martinus, ecclesie Compostellane Dei gratia archiepiscopus, pauperes Christi qui monasterio Sancti Justi de Togis Altis sub venerabili abbate Aria secundum regulam beati Benedicti uiuunt donatione aliqua destinaui adiuuare, itaque communicato consilio personarum nostrarum uidelicet decani Petri, cantoris Pelagii, archidiaconorum Fernandi, Petro, Didaci, magistriscolarum Pelagii, cardinalium Arie, Bernardi, Nuno, Petri et item Petri, iudicum Petri et Didaci, suffragante omne vniuerso nostri capituli assensu, iamdicto abbati Arie et fratribus eius atque omnibus quicumque

his accesserint uel successerint imperpetuum damus et concedimus hereditatem illam Sancti Iacobi que uocatur Villa Noua territorio Cornanda secus ecclesiam Sancte Marie prope fluuium Tamar per suos terminos antiquos cum omni suo iure quod ibi ecclesia Beati Iacobi usque modo habuit uel habere debuit. // Hanc igitur itaque donationem quam ob remedium animarum nostrarum facimus sicut firmam semper esse uolumus ita huius scripti pagina confirmamus. Siquis quod absit hoc nostrum factum infringere temptauerit parti regie D^{os} aureos componat et predicto monasterio iamdictam hereditatem in duplo restituat et usque ad dignam satisfactionem uinculo anathematis teneatur, hoc uero scriptum robur in firmitudinem semper habeat.

Factum die VI kalendas augusti, era Mª C^a LXXXX^a VI^a.

Ego Martinus, Dei gratia Compostellanus archiepiscopus hoc scriptum quod fieri iussi proprio robore conf.

Ego Pelagius de Lauro, Dei gratia magister scholarum, conf.

Fernandus, ecclesie Beati Iacobi archidiaconus, conf.

Petrus Tacitus, ecclesie Beati Iacobi kardinalis, conf.

Arias, ecclesie Beati Iacobi kardinalis.

Petrus Prior, iudex, conf.

Bernardus, kardinalis, conf.

Didacus Adefonsi, iudex, conf.

Ego Petrus Pardo, ecclesie Beati Iacobi Dei gratia decanus, conf.

Petrus Stephani, archidiaconus, conf.

Pelagius Canus, ecclesie Beati Iacobi cantor, conf.

Pelagius Gudesindi, ecclesie Beati Iacobi canonicus et subdiaconus, conf.

Magister Petrus, ecclesie Beati Iacobi canonicus diaconus et domini archiepiscopi cancellarius, conf.

Pelagius de Vizu, clericus, iussu magistri Petri, domini archiepiscopi cancellarii, notuit et conf.

367

1176/08/22.

*María Pérez, o seu marido, Pedro Martínez, e o seu irmán Diego Pérez vén-
denlle ó mosteiro de Toxos Outos as súas herdades nas vilas de Alfonsín e Cornanda,
en Sta. María de Cornanda, por oito marcas e un fretón de prata da cóenga*.*

B.- Tombo, f. 112r.

* Observacións: Vide doc. n.º 376.

Carta Marie Petri et viri sui Petri Martini de hereditate de Fonsin et de Cornanda et de Villa Noua.

In nomine Domini nostri Ihesu Christi, amen. Ea que uenduntur atque donantur, et cetera. Ea propter ego Marina Petri et uir meus Petrus Martini vna cum fratre nostro Didaco Petri et cum uniuersis filiis et filiabus nostris et cum omni uoce nostra uobis domno abbati Petro monasterio Sancti Iusti et cunctis fratribus eiusdem loci et omni uoci uestre, prompto animo et spontanea uoluntate, facimus textum scripture firmitatis et kartulam uendicionis imperpetuum ualituram de hereditatibus nostris propriis quas habemus in valle Cornanda subtus monte Luanie concurrentes ad ecclesiam Sancte Marie eiusdem Cornande, loco certo in uilla noua nominata Afonsim et Cornanda, quas habemus ex parentibus nostris tam de auolencia quam de ganancia; quantum ibi habemus et nobis conuenit in prefatis villis et in tota ipsa valle ab integro libere et firmiter uobis damus et concedimus sine nostris fratribus et sororibus qui in aliis integrati sunt pro precio et robore quod nobis et uobis bene complacuit, id est marcas VIII° et fertonem vnum argenti canonice, et de precio nec robore nichil remansit indebitum. Ab hinc et deinceps uendatis, donetis, commutetis et totam uestram uoluntatem cunctis diebus faciatis iure hereditario per cuncta secula. Quod siquis nos aut aliquis in nostra uoce qui contra hoc nostrum spontaneum factum ad irrumpendum uenerit uel uenerimus quisquis fuerit quantum in calumpnia miserit in duplo uel triplo componat et parti uestre marcas XVI et dimidia persoluat; et hoc nostrum spontaneum factum semper robur obtineat.

Facta kartula uendicionis et confirmacionis XI kalendas septembris, era M^a CC^a XIII^a.

Nos iamdicti in hanc kartulam manus nostras.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Didacus, ts. Don Cothalay, conf. Petrus Ramiriz, conf. Arias Didaci, conf. Johannes Paparo, conf. Petrus Muniz, sellarius. Archidiaconus. Barosus, conf. Petrus Besezu, conf. Petrus Petri, filius eius, conf. Munio Pelaiz, conf. Martinus Martini, conf. Ego Petrus Iudex, conf.

Ego Petrus Martini, conf.

Martinus Francus qui notuit. (*Signum*).

368

1186/09/01.

Munio Páez "Grande" dóalle ó mosteiro de Toxos Outos as súas herdades nas vilas de Alfonsín e Cornanda; a desta vila está peñorada en quince soldos.

B.- Tombo, f. 112rv.

Carta de Munio Pelaiz dicto Grande de hereditatibus suis in Fonsim et in Candeeyra et in Tengione et in Campo de Fonsim et in Senrra et in tallio de Benedicto et in Soeleyro et in fundo de Senra.

In Dei nomine. Ego Munio Pelaiz dictus Grande pro Dei amore et pro anima mea facio kartulam testamenti de tota mea hereditate quam habeo in villa Affonsin quanta ibi habeo in Candaneyra et in Tengione, in Campo de Affonsin et in Senrra in tallio de Benedicto, // in Soeleyro et in fundo de Senrra per ubi eas potueritis inuenire fratres Sancti Justi, et in uilla Cornanda quantam ibi habeo cum suo plantato integro, et abstrahatis eam de pignore de solidos XV. Sed si aliquis de mea parte uel extranea hoc calumpniauerit pariat totum duplatum et insuper solidos L^a.

Facta carta testamenti era M^a CC XXVIII et quotum kalendas septembris.

Ego Munio in hac scriptura manus meas.

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Arias, ts. Froyla, presbiter, confirma. Arias, presbiter, conf. Pelagius, presbiter, conf.

Munio, presbiter, qui notuit.

369

1176/04/10.

O presbítero Munio Martínez dóalle ó mosteiro de Toxos Outos as súa herdades nas vilas de Goiáns, Ardións e Pena Corneira, en S. Xulián de Luaña e Sta. María de Cornanda.

B.- Tombo, f. 112v.

Carta de Munio Martini, presbitero, de hereditate de Guandiae\\$/ et de Argioes.

In Dei nomine. Ego Munio Martini, presbiter, pro Dei amore et sancte Marie uirginis et sanctorum martirum Justi et Pastoris et omnium sanctorum, pro remedio anime mee et omnium parentum meorum, facio cartam testamenti vobis domno abbati Petro monasterii Sancti Justi de Tribulis Altis et cunctis fratribus eiusdem monasterii tam presentibus quam futuris de mea hereditate propria quam habeo de auolencia in valle Cornanda sub monte Luania concurrente ad ecclesias Sancte Marie et Sancti Juliani discurrente fluuio Tamare in villis nominatis Gaudianes et Argioes et Pina Cornaria. Dono uobis atque concedo in istis villis quantum hodie ibi habeo vel habere debeo uel quantum ex hodie ganauero cum totis suis directuris et exitibus qui ad ipsas hereditates pertinent intus et foris per suos <ter-

minos> antiquos sicut in illis scripturis resonat quas hodie dono uobis de ipsis hereditatibus. Dono uobis hodie duos seruiciales populos. Has hereditates dono vobis jure perpetuo et faciatis ex ea quod uobis placuerit pro cuncta secula. Siquis tamen, quod fieri non credo, ex mea parte uel de extranea contra hanc uenerit scripturam uel uenero quisquis fuerit sit maledictus et excommunicatus a Patre et Filio et Spiritu Sancto et cum Iuda traditore luat penas inferni, et insuper pariat quantum calumpniauerit in duplum et insuper solidos CCC uobis uel uoci uestre; et hac scriptura in suo robore permanente.

Facta carta testamenti in era M^a CC^a XIII^a et die quarto idus aprilis.

Ego Munio supradictus in hac scriptura manus meas.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Didacus, ts. Munio Pelaiz, confirma. Martinus, magister, conf. Fernandus Ticion, conf. Et multii alii, et cetera.

Ego Munio cum manu mea confirmo.

Munio quod scripsit verum pro robore pinxit.

370

1153/05/15.

Fernando Fernández e os seus irmáns vèndenlle ó mosteiro de Toxos Outos as súas herdades nas vilas de Alfonsín e Cornanda, en Sta. María de Cornanda, por seis soldos mergulienses.

B.- Tombo, f. 112v.

Carta de Fernando Fernandi de hereditate de Cornanda et de Fonsin.

In Dei nomine. Ego Fernandus Fernandi et omnes fratres mei tibi abbati Pelagio Sancti Iusti et omnibus fratribus in Domino eterna salute, amen. Placuit mihi et mea fuit uoluntas ut facerem tibi abbati Pelagio Sancti Iusti kartulam uendicionis de hereditate mea propria que habui de matre mea Marina Martinci in villas que uocant Cornanda et Affonsin subtus monte Luania discurrente fluuiio Maior sub aula Sancte Marie; et ipsam hereditatem comparauit eam Yriu de Munio Fradeice. Do uobis illam hereditatem atque concedo per suos terminos antiquos per ubi eam potueritis inuenire intus et foris pro me et pro fratribus meis pro que accepi de uobis precium solidos VI de merguliensis, et de precio apud uos nichil remansit indebito. Ita ut de hodie die et tempore de iure, et cetera. Habeatis eam usque imperpetuum et faciatis de illa que uestra fuerit uoluntas. Sed si aliquis ex parte mea uel de extranea hanc kartulam irrumpere temptauerit, quod fieri non credo, quisquis fuerit pariat uobis illam hereditatem duplatam et insuper L^a solidos.

Facta kartula uendicionis in era I C LX^l I et quotum idus madii.
 Ego Fernandus pro me et pro fratribus meis in hac kartula manus meas.
 Q. p. f.: Petrus, ts. Martinus, ts. Pelagius, ts.
 Munio, presbiter, qui notuit et conf.

371

1247/02/01.

Martiño Adán, Diego Eáns de Guistrimir e Xoán Páez de Goás renuncian a unhas herdades en Cornanda que lle disputaban ó mosteiro de Toxos Outos, recoñecendo a cesión que delas lle fixera ó cenobio o seu avó Xoán Díaz de Guistrimir.

B.- Tombo, f. 113r.

Placito de Martino Ade de Ninaes et de Didaco Iohannis de Guistrimir et de Johanne Pelaiz super hereditate de Cornanda.

Era M^a CC^a LXXX^a V^a et quotum kalendas februarii. Sciendum est quod nos Martinus Ade et Didacus Iohannis de Guistrimir et Johannes Pelagii de Goas Rixandus demandauimus hereditatem que erat in Cornanda, ita quod putabamus quod erat de auolencia nostra inuenimus per ueritatem et sciendum quod noster auo Johannes Didaci de Guistrimir concesserat illam predictam ad monasterium Sancti Iusti pro anima sua et suis parentibus, et nos pariter pro nobis concedimus eam et facimus agnucione in solidis D ad illum monasterium Sancti Iusti in presencia Petrus Martini, abbas, et prior Martinus Sancii et omnis conuentus.

Q. p. f.: Petrus Fernandi, diaconus de Uego, ts. Martinus Fernandi, armiger. Martinus de Besezo, mercator. Martinus Fernandi de Goyaes.

Siquis de nostra parte uel de extranea euenerit ad irrupendum istam nuncionem sit maledictus usque in septimam generacionem et pariat ad dictum monasterium illam hereditatem duplatam uel triplatum.

Martinus qui scripsit uersum pro precio pinxit.

372

1244/07/25. San Xulián de Luaña.

1248/01/25. Santiago de Compostela.

O escudeiro Fernando Pérez “Gatus” peñóralle a Pedro Martínez, Diego Fróilaz e Domingos de Mato as tres cuartas partes da metade da vila de Moldes, en S. Xulián de Luaña, por corenta e cinco soldos leoneses, deixando aberta a posibili-

dade de que sexa el mesmo ou ben o mosteiro de Toxos Outos quen saque a herdade do peñoramento.*

B.- Tombo, f. 113r.

* Observacións: Este documento cópiase tamén como n.º 426.

Notum sit omnibus quod ego Fernandus Petri dictus Gatus, scutarius, pro me et pro omni uoce mea pono in pignore vobis Petro Martini et Didaco Froyle et Dominico de Mato et uocibus uestris in tribus quartis tres quartas de medietate uillaris de Molnes quod est in filigresia Sancti Iuliani de Luania, quod uillare diuiditur per aquam de Petris Nigris et miscet se ad aquam de Pignis quomodo descendit ad subpedem et exit ad cimam de Feale Maior; pono inquam pro solidos XLV legionensis quos mihi inprestatis super ipsis tribus quartis, et de ipsis denariis debent adfici annuatim solidos III legionensis pro terratico siue locario annuatim; et quantumcumque ego uel monasterium Sancti Iusti, si semen ego non habuero, dederō uel dederit uobis residuos denarios uos illos recipiatis et deliberetis mihi uel ipsi monasterio ipsas tres quartas predictas in pace et ne hoc possit in dubium euenire.

Hoc pactum roboratum in manibus domni Petri Moogo, presbiteri Sancti Iuliani de Luania.

Sub era M^a CC^a LXXXII in die sancti Jacobi de julio.

Presentibus Petrus Fernandi, diacono ipsius ecclesie Sancti Iuliani. Didaco Petri, porcionario compostellano. Petrus Froyle, monacho Sancti Iusti de Togis Altis. Fernandus Didaci de Grania. Johannes Uiuiani de Ardioes. Petrus Pelagii de Ninais. Et multis aliis.

Ego Johannes Pelaiz, publicus notarius compostellanus iuratus, de mandato predicti Petri Moogo, dicentis hoc pactum fuisse roboratum in manibus suis, scripsi.

VIII° kalendas februarii, sub era M^a CC^a LXXX^a VI^a.

Presentibus predictis Petro Fernandi et Johanne Uiuiani et Petro Pelagii et presentibus Johanne Didaci, clerico de Lampaon, et Johanne Bispo, clerico, et Johanne Martini, clerico Sancte Eolalie de Ouoyro.

373

1243/08/01.

Domingos Pérez do Mato fai un pacto co mosteiro de Toxos Outos polo cal lle doa a metade de toda a súa herdade a cambio de que o cenobio lle dea de vestir e comer durante o resto da súa vida como se fose un dos confesos do mosteiro e manteña tamén ó seu fillo Xoán do Mato mentres é pequeno.

B.- Tombo, f. 113rv.

Placitum Dominici Petri de Mato de sua hereditate ubicumque sit cum monasterio.

Era M^a CC^a LXXX^a I^a et quotum die kalendas augusti. Notum sit omnibus tam presentibus quam futuris quod ego Dominicus Petri dicto do Mato ad vobis domno abbas Johanne de Sancto Justo de Togis Octos et conuento monachorum uestrorum, facio pactum et placitum simul in solidos C roborato scilicet nominato quod ego dabo vobis media parte de mea hereditate ad Sancto Iusto de Togos Octos pro remedio anime mee et de meis propinquis sibe de ganancia quomodo de abolencia tam laycaria quam ecclesiastica, et vobis faciatis a mihi in uita mea de uestire et de comer quomodo ad uno confesso siue ministret mihi et ad filio meo Johanne do Mato inquam cum fuerit pichito criabit ille et uestire; et si ego mortus fuerit de Sancto Jacobo usque in Finis Terra leuauit corpus meum tumulare ad monasterio de Sancto Justo. Et si ego Dominicus do Mato menciosus fuerit et pactum infringerit pariat penam placiti que de sursum resonat; et semper hoc placiti stetit in vigor.

Ego Dominicus // do Mato a domno abbas Johanne Petri in hoc placito manus meas roboro.

Q. p. f.: Fernandus Fernandi, miles de Iales. Martinus Fernandi, miles de Iales, conf. Petrus Didaci, acolitus de Pereyra, conf. Petrus Iohannis de Codessos, acolitus, conf. Petrus Fernandit dictus Gorga de Cernado, conf. Juliano Fernandez, leuita de Sancto Juliano de Pereyra in cuius manus fuit roborat per iussione scripsit.

Martinus Pelaiz de Amay, notario do concello, qui notuit et dedit uel robor in cauta in die sancti Felicis.

Et Dominicus de Mato, presentes et confirmauit ille et in illo concilio qui ibi erat in calendario.

374

1181/11/28.

Manda testamentaria de don Xoán Díaz, cardeal compostelán.

B.- Tombo, f. 113v.

Manda de Johannes Didaci, cardinalis, de hereditate de Amaya et de Valeyron.

Era M^a CC^a XVIII^a et quotum V^o kalendas decenbris. Mando ego Johannes Didaci, kardinalis, quod quomodo mortuus fuero monasterio Sancti Iusti quod est

situm in monte Luania ubi pater meus sepultus est, medietate hereditatum mearum que mihi eueniunt post mortem patris mei in Ameya et in Valeyron sic de auolencia quomodo de ganancia; et faciant aniuersaria pro anima patris mei et mea, vna post dominicam in qua cantatur 'Circum dederunt me', alia que cantatur 'Exiuge quare obdormis Dei' annuatim, et sicuti hoc scriptum est. Ita in alia mea mandatione continetur et litteris meis confirmo et aliis confirmandum concedo + kartas hereditatum patris mei dimitto Petro, presbitero Sancte Susane, ut cum ego mortuus fuero det eas abbati Sancti Iusti, et cui ego aliam medietatem dimisero.

Johannes, cardinalis ecclesie Beati Iacobi, conf.

Ego Petrus, iudex, conf.

Ego Petrus Curialis, canonicus, conf.

375

1163/05/09.

Paio Páez véndelle ó mosteiro de Toxos Outos a herdade que ten na freguesia de Sta. Maria de Cornanda por dúas marcas de prata.

B.- Tombo, f. 113v.

Carta de Pelagius Petri de Cornanda de hereditate sua de Cornanda.

In Dei nomine. Ego Pelagius Pelagii et omnis uox mea vobis domno Arie, abbati Sancti Iusti, et ceteris fratribus eiusdem monasterii, in Domino eterno, salutem. Placuit mihi et mea est uoluntas ut faciam uobis iamdictis kartam uendicionis sicut et facio de hereditate mea propria quam habeo in territorio Cornanda sub monte Luania discurrente fluuio de Molinis concurrente ad ecclesiam Sancte Marie de Cornanda. Dono uobis atque concedo omnem meam hereditatem quam habeo de matre mea Tota Munici in prefato valle quantam habuit ibi auia mea aona domina Guncinia siue de auolencia quomodo et de ganantia de illo fluuio de Mulinis usque ad fluuium Tamaris per suos terminos antiquos per ubi eam potueritis inuenire cum omnibus suis directuris intus et foris, pro qua accipio de uobis precium duo marcas puri argenti quod mihi et uobis bene complacuit, et de precio apud uos nichil remansit indebito. Habeatis eam et faciatis de illa quod uestre placuerit uoluntati. Sed si ego uel aliquis ex parte mea contra hanc uenerit scripturam pariat uobis ipsam hereditatem duplatam et insuper III^{or} marchas puri argenti; uobis ipsam hereditatem semper habeatis.

Facta carta uendicionis era I^a CC^a I^a et quotum VII° idus madii.

Ego Pelagius in hac karta manus meas.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Arias, ts. Martinus Banba, conf. Ordonius, presbiter, conf. Ordonius Didaci, conf.

Munio, presbiter, notuit et conf.

1176/10/22.

Mariña Pérez, o seu marido, Pedro Martínez, e o seu irmán Diego Pérez fan un pacto co mosteiro de Toxos Outos polo cal lle entregan a este as herdades que lles teñen peñoradas ós seus parentes nas freguesías de Sta. María de Cornanda, S. Martiño de Ermedelo e outros lugares na terra de Posmarcos, e o cenobio dálles oito marcas e un fretón de prata da cóenga.*

B.- Tombo, ff. 113v-114r.

* Observacións: A base deste documento é o n.º 380, feito dous meses antes. Vide, así mesmo, o doc. n.º 367.

Placitum Marina Petri et viri sui Petri Martini et fratris sui Didaci Petri de Cornanda (...).

Era I^a CC^a XIII^a et quotum XI° kalendas nouembris. Ego Marina Petri et uir meus Petrus Martinis una cum fratre meo Didaco Petriz et omnis uos nostra vobis domno Petro, abbati Sancti Iusti, et cunctis fratribus eiusdem loci et omni uoci uestre facimus pactum et placitum firmissimum in marchis XVI et dimidiam roboratum tali pacto ut habeatis illas hereditates quas nos tenebamus in pignore de parentibus nostris in villa Affonsin et in Cornanda et in tota ipsa valle et in Sancto Martino de Ermedelo et in villa Sarnian et in uilla Ferreyros et Treuoncio in Pistomarchis secundum quod resonat in illis placitis que uobis de illis hereditatibus dedimus eo pacto ut nunquam²¹ // nos nec uox nostra prefatas hereditates de manibus uestris abstrahamus sed nos et uox nostra semper ipsas hereditates concedamus et auctorizemus eas uobis et uoci uestre et defendamus ab omni calumpnia sine ulla interdicta; eo quod datis nobis marcas VIII° et fertonem unum argenti canonice, et si aliquam scripturam inuenerimus que ad has hereditates pertinet demus eas vobis in pace et nulla scriptura ex hodie habeat robur uel ualitudine contra has scripturas quas hodie fecimus. Quod nisi compleuerimus pariamus uobis uel uoci uestre penam placiti supradictam.

Nos iamdicti in hoc placito manus nostras.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Didacus, ts. Domnus Chotalaya, conf. Petrus Ramiriz, conf. Arias Didaci, conf. Johannes Paparo, conf. Petrus Muniz, conf. Petrus Petri, conf. Munio Pelaiz, conf. Archidiaconus, conf. Baroso, conf.

²¹ Na parte de abaixo do folio, con letra diferente e posterior á do cartulario: "Notum sit omnibus quod ego domnus Petrus Moogo, presbiteri Sancti Iuliani da Luana, ob remedium anime mee et parentum meorum facio cartam testamenti monasterio Sancti Iusti de tota mea hereditate quam ego habeo ex parte patris mei et matris in ualle de Cornanda".

Ego Petrus, iudex, conf. (*Monogramma* : PETRVS).

Ego Petrus Martini, conf.

377

1136/04/05.

Mandas testamentarias de Paio Curvo.

B.- Tombo, f. 114r.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- "Tombo de Toxosoutos...", doc. n.º 2, p. 175.

Testamentum de Pelagio Curuo de Cornanda de hereditate de Sauozeda.

Era I^a C^a LXX^a IIII^a et quotum nonas aprilis. Jubeo ego Pelagius Curuus in salute mea si aliquid de me contigerit quomodo de facultate mea sit, prius mando corpus meum sepelire in Loco Sancto, et cetera. Ad Sanctum Justum, hereditas de Sauozeda que ego muliere mea in uita mea dedi, sic in vita quam ad mortem et salinas quas Arias Martini cum domna Tota criauit ganauit mea portione, et ad mortem hereditas de Sarnan quanto ibi hab<e>o et III^a de Cornanda que mihi mea mulier dedit, et IIII^a de omnia re, et cetera. Et si aliquid remanserit archiepiscopus et abbas Sancti Justi et Cresconius, presbiter, et Johannes, presbiter, emendent mea malefactoria. Et quod hoc neglexerit pariat solidos mille et sedeat excommunicatus.

Johannes qui notuit.

378

1234/07/18.

Mandas testamentarias de Pedro Martínez "de Boca".

B.- Tombo, f. 114r.

Testamentum Petri Martini dicto da Boca de hereditate in Guadaies et Cornanda et Villa Octa et Figeyroo et Doney et Sarna et Fonsim et Villarino.

Era M^a CC^a LXX^a II^a et quotum XV° kalendas augusti. Mandacione quod mandauit Petrus Martiniz dicti de Buca infirmitate sua. Mando de omnia bona mea quomodo, et cetera. Primo mando corpus meum sepelire in Sancti Justi, ibi do

mecum uaccam vnam, et cetera; et quantam hereditatem habeo in uillis nominatas Guandiaes et Cornanda et Uilla Octa et Figeyroa et Donei et Sarnam et Fonsim et Villarino et in alio loco ubicumque inueneritis meas porciones siue de abolencia quomodo de ganancias exceptis inde Ardioes, et cetera. Si homo uenerit contra mea mandacione te<m>ptare sit maledictus et pariat solidos CCC; et mandacione sit cum robore firma.

Ego iamdicto in hac mandacione manus meas roboro et conf.

Q. p. f.: Fernandus Oduarit, militi, conf. Munio Ordoniz, conf. Pelagius Tauro, conf. Johannes Pelaiz, conf. Fernandus Petri, conuersi, conf. Petrus Monacho, presbitero, magistro suo, conf., que recepit LX.

Martinus Iohanes, presbiter, notarius iuratus, qui notuit de manibus Petri Monacho, presbitero.

379

1195/11/06.

Manda testamentaria de Pedro Guntadiz na que dispón enterrarse no mosteiro de Toxos Outos e deixarlle a este cenobio a súa herdade en Alfonsín e Cornanda.

B.- Tombo, f. 114r.

Testamentum de Petro Guntadiz de hereditate de Fonsim et de Cornanda.

Era M^a CC^a XXX^a III^a et quotum VIII° idus nouembris. Hec est ordinatio quam ordinauit Petrus Guntadi ad obitum suum. Primitus mando corpus meum sepelire in monasterium Sancti Iusti, et ibi mecum meam hereditatem de Affonsim et de Cornanda, totam meam porcionem ab integram per ubi potueritis inuenire cum quanto aprestitum hominis est, et cetera. Qui hoc meum compleuerit sit benedictus a Domino Ihesu Christo, et quod frangere uoluerit sit maledictus ab omnipotente Deo, et de super componat uoci regis solidos C^m et imperpetuum luat penas Tartari cum diabolo.

Ego Petrus Guntadi in hac mandatione manus meas roboro.

Q. p. f.: Froyla Petri, ts. Pelagio, ts. Guntadus, pater eius, ts. Petrus Martini, ts. Petrus Pelaiz, ts. Pelagius Petri, ts.

Froyla, presbiter, qui notuit et conf.

380

1176/08/18.

Pedro Martínez, a súa muller, Mariña Pérez, e o irmán desta, Diego Pérez, vén denlle ó mosteiro de Toxos Outos toda a herdade que teñen no val de Cornanda, tanto a súa como a peñorada doutros, por oito marcas e un fretón de prata.

B.- Tombo, f. 114v.

Carta de Petro Martini et de uxore sua Marina Petri et de Didaco Petri de hereditate de Cornanda.

Era I^a CC^a XIII^a et quotum XV° kalendas septembris. Ego Petrus Martini et uxor mea Marina Petri et ego Didacus Petri vendimus et donamus vobis domno abbati Petro Sancti Iusti et omnibus uestris totam hereditatem nostram quantam habemus in toto ualle de Cornanda et damus in pignore quantam nos ibi sub pignore tenemus pro VIII marcis argenti et fertonem quos nobis datis et nos damus vobis illas scripturas quas ad presens habemus et alias promittimus dare quantas inuenerim, et hoc in presens manibus nostris roboramus.

Ego Petrus, conf.

381

1229/01/—.

Mandas testamentarias de María Martínez.

B.- Tombo, f. 114v.

Testamentum Marie Martini de hereditate de Cornanda.

Era M^a CC^a LX^a VII^a et quotum mense januarii. Ego Maria Martini, posita in graui infirmitate, et cetera. Et mando corpus meum sepellire Sancti Juliani, et cetera. Et mando ad Sancti Iusti meam hereditatem de villa Cornanda per fluuio de Molinis, et cetera. Ego Maria Martini in hac mandatione manus meas roboro.

Q. p. f.: Martinus Tourel, diaconus, conf. Petrus Fernandit, clerico, conf. Petrus Monacho, presbiter, magister eius et denunciauit eam mandacionem et conf. Johannes Supostallo, conf.

Martinus Iohannis, presbiter, notarius juratus, qui notuit.

382

1216/01/13.

Pedro Loania e a súa muller, María Pérez, dóanlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Cornanda e cinco soldos.

B.- Tombo, f. 114v.

Testamentum Petri Loania et de uxore sua de hereditate de Cornanda.

Era M^a CC^a L^a III^a et quotum idus januarii. Ego Petrus Loania una cum uxori mee Marie Petriz quod testamus hereditatem nostram quantam habemus in villa que dicitur Cornanda per fluuio de Molinis ubicumque inueneritis a monasterio Sancti Justi pro remedium animas nostras et solidos V. Et si homo uenerit de nostra parte uel de extranea contra hac testamenti rumpere sit maledictus in finem et pro auso pariat penam solidos C; et scriptum testamenti semper robore firmo.

Nos iamdictis in hoc testamenti proprios manus nostras roboramus in manibus Petrus Muniz, presbiter, et de Petrus Monacho, filio nostro, et conf.

Q. p. f.: Martinus Ordoniz, conf. Pelagio Miron, conf. Pelagio Chuffarro, conf. Martinus Affonso, conf. Petrus Parente, conf. Petrus Muniz, conf. Petrus Muniz, presbiter, magister eius, conf. Et Petro Monacho, filio nostro, confirmat.

Martinus Iohannis, presbiter, notarius juratus, qui notuit.

383

1224/05/—.

Mandas testamentarias de Pedro Sobriño.

B.- Tombo, f. 114v.

Testamentum Petri Sobrini de hereditate de Cornanda.

Era M^a CC^a LX^a II^a et quotum mense mai. Ego Petrus Soprino qui facio mea mandacione in mea infirmitate, si migratus fuero, corpus meum sepelire in monasterio Sancti Justi; ibi do mecum hereditatem meam quantam habeo in villa Cornanda per terminum de fluuio de Molinos. Et si homo uenerit de mea parte uel de extranea contra meam mandationem irrumperere uoluerit sit maledictus et insuper pariat solidos CCC; et mandationem sit robore firma.

Ego iamdicto in hac mandacione manus meas roboro.

Q. p. f.: Petrus Muniz, presbiter, conf. Affonso Pelaiz, conf. Johanne Monacho, conf. Martinus Affonsu, conf.

Ego Martinus Iohannis, presbiter, notarius iuratus, quod recepit robore de Petrus Muniz, presbiter, et notvit.

384

1218/04/13.

Mandas testamentarias de Maior Fernández.

B.- Tombo, ff. 114v-115r.

Testamentum de Maiore Fernandi, filia de Fernando Guymara, de sua hereditate de Pedrouzo.

Era M^a CC^a LVI^a et quotum idus aprilis. Hec est ultima ordinacio quam ordino ego Maiore Fernandi in mea infirmitate quantinus si obiero omnia mea ordinata remaneant. In primis mando corpus meum sepelire in monasterio Sancti Iusti, et mando ibi mecum vnam uaci et solidos X quos illos mihi debent, et pro meas oblationes solidos V, et mea hereditate et casalia et plantato quam habeo uel habere debeo de patre meo Fernando Gimara et de matre mea Orraca Petri in villa Pedrouzo et ubi uox eius resonat tercia integra, et cetera. Et mando alia mea hereditate quam habeo de auio meo domno Petro Besezo et uxore sua Maiore Didaci // et de matre mea Vrraca Petri inde illo meo quinione a meo tio Petro Besezo in vita sua et post morte uero ipsam hereditatem habeat monasterium, et cetera. Et hec super omnia dico et hoc testo amicis et inimicis ut qui hoc factum meum compleuerit sit benedictus et qualiter mutauerit sit maledictus et non habeat parte cum omnibus sanctis in regno Dei, et a uoce rei solidos D persoluat; et hoc meum factum semper in suo robore permaneat.

385

[1249]/08/21.

Mandas testamentarias do cabaleiro Fernando Pérez.*

B.- Tombo, f. 115r.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- "Tombo de Toxosoutos...", doc. n.º 12, p. 185.

* Observacións: Cópiase tamén como documento n.º 176 e 758. Neste último dátese na era 1287, que dou por boa.

Testamentum Fernandi Petri, filii Azende Sarrazinze, de hereditate in Soeuos et in Gosinde et in Auuim et in Sancta Christina et in Louro et in ecclesiis Sacnti Juliani de Bastauales et de Cornanda et de Sancto Martino de Fonte Caada et de villa de Esteyro et de Sancto Pelagio de Lees et in Sancte Marie de Trasmonte et in uilla Esteyro et de Cendon et de Ventosa et in Seraes et in Ouzono et in Villa Uiride.

Era M^a <C>C^a LXXX^a VII^a et quotum XII kalendas septembris. Hec est ordinatio quam ordino ego Fernandus Petri in mea infirmitate, et cetera. In primis mando corpus meum sepelire vbi parentes mei mandauerint, et cetera. Mando ad monasterium Sancti Justi totas illas meas hereditates quas ei iam mandauit in altero anno in alia mea prima mandacione in alia mea infirmitate, videlicet III^a de Soeuos, et duas quintas que fuerunt presbitero, et quarta et VIII^a de Gusinde, et in Auuim vna seruicialia populata, et alia in Sancta Christina, et alia in Louro, et meum quinonem de ecclesia Sancti Juliani de Bastauales, et meum quinonem de Corneyra et de ecclesia Sancti Martini de Fonte Caada, et de villa de Esteyro VI^a, et de hereditate laicaria meum quinonem et de mea tia, et de Sancto Pelagio de Lenes VIII, et in laycario III^a de una seruicialia, et media VIII^a de ecclesie Sancte Marie de Trasmonte et una seruicialia populata, et meum quinonem de villa Esteyro et de Cendon, et tercia de Ventosa cum parentibus meis, et una seruicialia in Seranes populata, et in villa Outzonio tercia de vna seruicialia et tercia de alia tercia et meum quinonem de Villa Uerde. Et mando, et cetera. Siquis autem de mea parte uel extranea contra hanc meam mandacionem in contrario pro aliqua causa uenerit et eam dirumpere uoluerit, sit maledictus et non videat regnum Dei et pariat solidos D; et semper ista mea ultima mandacione stet in suo robore.

Ego Fernandus manu mea feci robore.

Q. p. f.: Johannes Didaci, ts. Petrus Petri, ts. Didacus Pelaiz, ts. Pelagius, presbiter, conf. Froyla Pelagii, conf. Petrus Arie, conf. Ordonius Didaci, conf. Arias Luz, conf. Petrus, presbiter, magister eius eius.

Petrus Scribanus, clericus, qui notuit.

386

—/—/—.

Mandas testamentarias de Afonso Páez.

B.- Tombo, f. 115r.

Testamentum Alfonsi Pelagii de hereditate de villa de Mato et de portione ecclesie Sancti Juliani de Luania.

Hec est ordinacio qua de rebus meis ordino ego Alfonsus Pelagii graui detentus infirmitate quatinus si obiero omnia mea remaneant ordinata. In primis mando corpus meum sepeliri in monasterio Sancti Iusti, et mando ibi mecum quantam hereditatem habeo uel habere debeo in villa de Mato tam populata quam depopulata, et VII vaccas cum suis filiis, et V equas integras, et tres quartas de quatuor equabus; et quito eidem monasterio quos de meis denariis ipsi imprestauit. Et mando etiam ipsi monasterio porcionem meam de ecclesia Sancti Iuliani de Loania, et quito soprini meis, et cetera. Siquis autem tam ex mea parte quam extranea alia hanc de meis rebus ultimam mandationem in irritum presumpserit reuocare, maledictionem omnipotentis Dei incurrat et regie parti mille solidos coactus persoluat.

Cui ordinationi interfuerunt et confirmant: abbas de Togis Altis; Petrus de Corzon, monachus et infirmarius, conf.; Petrus, presbiter ecclesie Sancti Iuliani de Luania, magister meus, conf.; Adam Gosindez, conf.; Viuianus Gosindez, conf.; Martinus Martini dictus Longus, conf.

Ego Maria Pelagii concedo et confirmo quantum dominus meus Alfonsus Pelagii mandat, conf.

Petrus Iohannis qui notuit.

387

1164/02/09. San Xusto de Toxos Outos.

Diego Sabugeiro, ó entrar como monxe no mosteiro de Toxos Outos, dóalle a este cenobio a súa herdade na vila de Mato, en S. Xulián de Luaña.

B.- Tombo, f. 115rv.

Carta de Didaco Sauugarius de hereditate de villa de Mato.

In Dei nomine. Ego Didacus Sauugarius intrans in ordinem sancti Benedicti abbatis // facio cartam testamenti ad monasterium Sancti Iusti pro Dei amore et sancte Marie, uirginis semper, et sanctorum martirum Dei Iusti et Pastoris et omnium sanctorum Dei pro anima mea et pro animabus omni parentum meorum in remissionem omnium peccatorum meorum de omnibus hereditatibus quas habeo de mea ganancia in territorio Besezo sub monte Luania sub aula Sancti Iuliani de Luania in villa Mato. Donno et concedo ad ipsum monasterium Sancti Iusti mecum duas nonas integras de tota ipsa villa de Mato cum quanto ad ipsam villam pertinet intus et foris per suos terminos et loca antiqua et cum quas duas nonas ganauit per meum precium: vnam ganauit de Petro Pelaiz dicto Nepto et de Munio Martini, clerico que fuit de Affonso Froyat, qui ganauit eam de Maria Sarrazenci sicut totum in suas kartas resonat; et aliam nonam ganauit de Marina Erit cum quin-

ta de quinione de Petro Guntadit, que hereditates fuerunt de uiro suo Petro Trahe-
la sicut totum in suas scripturas resonat. Totas istas hereditates offero mecum Deo
omnipotenti et sanctis eius ut donent mihi hereditatem in celo cum sanctis suis in
eternum. Et hanc scripturam testamenti facio in presencia domini mei abbatis Arie
et omnium fratrum eius ut habeant, et cetera. Sed si aliquis homo de mea parte uel
de extranea ipsas hereditates calumpniauerit quisquis fuerit pariat eas duplatas et
insuper solidos C^m; semper tamen hoc testamento in suo robore permanente.

Facta carta testamenti era I CC II^a et quotum V^o idus februarii.

Ego Didacus Sauugarius hanc scripturam manu mea confirmo.

Q. p. f.: Munio Pelaiz, ts. Germanus eius Martinus Pelaiz, et magister, ts.
Petrus Muniz de Viogio, ts. Didacus, presbiter, conf. Froyla, presbiter, conf. Fer-
nandus, presbiter de Elsendi, conf. Petro Besezo, conf. Munio Martini, clerico,
conf. Petrus Carnota, conf. Pelagius Froylat, conf.

Munio Iohannis, prior, qui notuit.

388

1255/08/03. Santiago de Compostela.

*Fernando Díaz de Souto dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na
vila de Mato, en S. Xulián de Luaña.*

B.- Tombo, f. 115v.

Carta de Fernando Didaci de Souto Amaya de hereditate sua de Mato.

In nomine Domini, amen. Notum sit omnibus quod ego Fernandus Dida-
ci de Souto in Amaya pro me et pro uoce mea et pro uoce quondam uxoris mee
Sancie Petri, grato animo et spontanea uoluntate do, dono et firmiter concedo in
remedium anime mee et ipsius uxoris mee uobis domno Petro Martini, monasterii
Sancti Iusti de Togis Altis abbati, pro uobis et pro conuentu uestro in remedium
anime mee et dicte uxoris mee et pro emendatione injurie siquam uobis fecimus,
illam hereditatem cum directuris et pertinentiis suis quamcumque ego etiam et
dicta uxor mea ganauimus in villa de Mato quod est in filigresia Sancti Juliani de
Luania de Adam Pelaiz dicto Boffarom et de uoce Marie Martini dicte Pesqueyra
que fuit filia Martini de Molnes, quam nobis uendidit Didacus Balseyro. Ab hinc
igitur predictam hereditatem sicut superius dictum est, uos et uox uestra integre
habeatis et pacifice possideatis cum suis directuris et pertinentiis et omne uelle
uestrum de ea imperpetuum faciatis. Siquis igitur contra hanc donacionem uenerit
quisquis fuerit pectet uobis uel uoci uestre ipsam hereditatem duplatam uel tripla-
tam et quantum fuerit melioratam; carta et donacione nichilominus in suo robore
permanentibus.

Facta carta IIIe nonas augusti, sub era M^a CC^a LX^{La} III^a.

Ego iamdictus in hac carta manus meas.

Q. p. f.: Johannes Petri dictus Serpe. Martinus Pelaiz dictus Cardeal. Dominicus Caballinus, clericus. Petrus Iohannis, seruiens domni Iohannis Serpe. Johannes de Bernalio.

Ego Johannes Pelagii, publicus notarius compostellanus juratus, interfui et conf., et de mandato meo infrascriptus Dominicus Iohannis scripsit.

Ego Dominicus Iohannis de mandato Iohannis Pelagii, notarius compostellanus jurati, scripsi.

389

1207/05/30.

Afonso Páez fai un pacto co mosteiro de Toxos Outos polo que terá deste unha porción da vila de Mato ó tempo que lle cede ó cenobio unha parte; o devandito Afonso Páez terá ámbalas dúas partes e o seu froito durante a súa vida ata que morra ou entre en relixión no mosteiro.

B.- Tombo, ff. 115v-116r.

Placitum de Alfonso Pelaiz de sua hereditate in villa de Mato in Loania.

Era M^a CC^a X^{La} V^a et quotum III kalendas junii. Ego Alfonsus Pelagii et omnis uox mea vobis abbati Sancti Iusti qui dicitur Petrus et priori domno Iohanni Tudinzi omnique conuentui // uestro facio pactum et placitum firmum in solidos CC roboratum talique pacto vt ego in uita mea teneam de uobis illam uestram nonam minus tercia quam habetis in villa de Matho pro alia mea nona et III^a quam ego ibi habeo bene populata quam uobis do; et teneam ego eam tam in uita mea cum suo fructu usque uada ad uestrum monasterium morari tam in uita quam in morte, et uos recipiatis me, et ad obitum meum sit uestre tam mea quam uestra sicut inueneritis cum omni suo fructu. Quod si ego menciosus fuero et hoc placitum exiero pariam uobis quod superius resonat.

Ego Alfonsus Pelagii in hoc placito manus meas roboro.

Q. p. f.: Abbas domnus Petrus et prior domnus Iohannes Tudinzi conuentusque Sancti Iusti, conf. El alii multi qui ibi aderant, conf.

Froyla Petri qui notuit.

390

1195/03/28.

Fernando Pérez de Borna e a súa muller, Urraca Pérez, fan un pacto co mosteiro de Toxos Outos polo cal o matrimonio terá na súa vida a metade dunha servicialía en Xilvir que lle doara ó cenobio seu irmán, Pedro Martínez, e por isto comprométese Fernando Pérez a enterrarse en Toxos Outos e a doarlle ó morrer un servicial na vila de Mato.

B.- Tombo, f. 116r.

Placitum Fernandi Petri et uxoris sue Urrace Petri de hereditate de Mato.

In era M^a CC^a XXX^a III^a et quotum V^o kalendas aprilis. Ego Fernandus Petri de Borna et uxor mea Orraca Petri et omnis uox mea vobis domno Petro, abbati Sancti Justi, omnique conuentui eiusdem loci, facimus pactum et placitum firmissimum in solidos CCC roboratum tali pacto et conueniencia quod ego teneam de uobis tantum in vita mea medietatem unius seruicialis quem habetis ex mandacione fratris mei Petri Martini in villa Geluir, scilicet Martinum Arie, et promittitis facere mihi bene in omni uita mea quando necesse habuero. Et pro hoc beneficio quod mihi facitis et promittitis facere octorgo uobis esse fidelem familiarem et sepe-llire corpus meum in monasterio uestro cum omni mea mandacione; et promitto etiam uobis dare ad mortem meam vnum seruicialem quem habeo in villa Mato in terra de Besezo. Et si aliquis ex parte mea hoc meum irrumpere temptauerit sit maledictus et pulsanti uocem regis pariat penam superius nominatam; et placitum semper firmum habeat robor.

Ego Fernandus in hoc placito manus meas roboro.

Q. p. f.: Mauranus, presbiter, ts. Didacus Martini, maiordomus archiepiscopi. Martinus Pelagii, prior Sancti Justi. Pelagius Didaci, cellararius, conf. Petrus Gunsalui, conf. Johannes Alfonsus, monachus Sancti Justi, conf.

Johannes Roderici qui notuit et conf.

391

1183/07/21.

Mandas testamentarias de Pedro Díaz "Aguillón".

B.- Tombo, f. 116r.

Testamentum Petri Didaci dicti Aguillom de sua hereditate de Mato et de Fonsim et de Uegio et de Ninaes.

Hec est ordinacio quam ego Petrus Didaci cognomento Aguillom, infirmitate detentus, et cetera. Primum mando corpus meum sepellire in cimiterio Sancti Justi, et do ibi mecum omnem censum meum simul cum omnibus hereditatibus meis exceptis tribus talegis de cibaria quarum una Sancte Marie de Ordilde et aliam Sancto Juliano de Luania et tertia pro anima mea in missis mando. Sed supradicte hereditates mee sunt in uillis scilicet Matho et Alfonsim et Ueio et Ninaes; sciendum autem quod mater mea propter inopiam famis hereditatem suam de Jales quondam suppignorauerat, ego uero post mortem ipsius dedi precium solidos VIII debitoribus et hereditatem mihi soli liberaui. Nunc autem mando ut quando fratres mei dederit partem suam dictorum denariorum uoci mee, scilicet Sancto Iusto, reddiderint suam partem hereditatis accipiant. Mando magistro meo, et cetera.

Ego Petrus Didaci cognomento Aguillom in hac ordinatione manus meas. Q. p. f.: Petrus, ts. Didacus, ts. Johannes, ts. Pelagius, meus magister, conf. Johannes qui notuit.
Era I CC XXI et quotum XII kalendas augusti.

392

1181/09/25.

Paio Pérez de Mato e a súa muller, María Muñiz, fan un pacto co mosteiro de Toxos Outos no que lle peñoran a súa casa na vila de Mato e a súa parte desta vila ó cenobio durante dez anos por vintedous soldos.

B.- Tombo, f. 116r.

Placitum Pelagii Petri dicti de Mato de hereditate sua et domo de Mato.

Era I^a CC^a XVIII^a et die VII° kalendas octobris. Ego Pelagius Petri dictus de Mato et uxor mea Maria Muniz et omnis uox nostra vobis domino abbati Petro monasterii Sancti Iusti et omni uoci uestre facimus pactum et placitum in solidis L^a firmissime roboratum tali pacto ut teneatis annis X^m in pignore illam nostram casam de villa Mato et mediam et mediam VI^{am} de III^a integra de tota ipsa villa in hereditate, et tertia integra de plantato de uoce de Marina Martinci. Et istis annis completis, quando dederimus uobis de sancto in sanctum Martinum solidos XXII quos nobis super hoc totum datis, detis nobis nostram hereditatem et nostram domum, et semper uendendum et donandum hoc omnia uobis et non alii. Quod si aliter fecerimus pariamus quod sursum resonat.

Nos supradicti in hoc placitum manus nostras.

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Pelagius, ts. Munio, presbiter, conf. Didas, presbiter, conf. Petrus Pelaiz, conf.

Munio, presbiter, qui notuit.

393

1243/08/01.

Domingo Pérez de Mato déixalle ó mosteiro de Toxos Outos que teña tódolos seus bens durante a súa vida; trala súa morte os seus fillos pasarán a te-la metade deles. No caso de que os fillos morran sen descendencia todo quedará para o mosteiro.

B.- Tombo, f. 116v.

Carta Dominici Petri de Mato.

Magnum enim titulum donationis et decorus valde, et cetera. Quod ego Dominicus Petri de Mato, viuo et sano et liberum arbitrium in manu mea, uolo dare pro remedio anime mee et de meis propinquis qui illa ganauerunt de mea hereditate ad monasterio de Sancto Justo de Togios Octos et abbas domno Johanne et conuento monachorum suorum. Dabo ibi media parte de mea hereditate siue de ganantia quam de abolencia tam laycaria quam ecclesiastica et ibi max intus mitto quod in uita mea tenet ipso monasterio tota mea hereditate ab integra et ad obitum meum ueniant meos filios et intrent in media parte de mea hereditate per tale conditione quo si querint uendere aut suppignorare aut terradigar ad sancto monasterio de Sancto Justo et non ad alio homo et illis de monasterio compriren ad illis quomodo uiderint homines boni pro directo, et semper fazerem ad illis de monasterio bene et continencia; et meis filius nonquam tollam illis hereditates ad monasterium nisi pro morar illis per se aut filiis et generacio sua. Et si meus filius mortus fuerit sine semen, habeat illo monasterio sua porcione sine contensa. Ita ut de hodie die et tempore sedeat illa hereditas de meo iure et dominio commota et in uestro iure et dominio sit tradita atque confirmata, habeat et possideat uos et omnis posteritas uestra in secula cuncta. Et siquis homo de mea parte uel extranea contra hoc meum factum ad irrupendum uenerit uel uenire uoluerit, pariat illam hereditas duplata uel triplata et quantum fuerit meliorata; et semper hoc scriptum testacionis sterit in vigor.

Facta cartula de testat<i>onis sub era M^a CC^a LXXX^a I^a et quotum kalendas augusti.

Ego Dominicus Petri a tibi abbas domno Johanne et conuentu monachorum de Sancto Justo in hac carta testamento manus meas roboro.

Huius rei testes sumus: Fernandus Fernandit, miles de Iales, ts. Petrus Aluitit dictus Pereyra, ts. Petro Iohannis, acolitus de Codessos, ts., conf. Petrus Fernandi dictus Gorga de Senandi, conf. Martino Fernandez, miles de Iales, testes. Et multos alios qui uiderunt et audierunt.

Regnante domno Fernando in Legione et Castella. Ricome de Trastamar, domno Ruderico Gomez. Maiorino de terra, don Munio Fernandez de Rodeyro. Archiepiscopus in Sancto Jacobo, Johannes Arie. Archidiaconus in Transtamar, Arias Uasquet. Et cetera.

394

1226/04/15. Santiago de Compostela.

Dona Urraca Afonso, estando presente e permitíndoo o seu fillo Paio Míguez, véndelle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Regoáns, en S. Xulián de Luaña, por corenta e seis soldos leoneses.

B.- Tombo, ff. 116v-117r.

Carta de domna Vrraca Alfonsi, filia domni Alfonsim, canonici compostellani, de hereditate de Regoaes.

In nomine Domini. Notum sit omnibus quod ego dona Vrraca Adefonsi, filia uidelicet domni Affonsini, compostellani canonici, presente et concedente filio meo Pelagio Michaelis, et omnis uox nostra vobis domno Johanni Tudini monasterii Sancti Iusti de Tribulis Altis omnique eiusdem monasterii monachorum conuentui et uoci uestre, facimus grato animo et bona uoluntate cartam uendicionis de tota mea hereditate quantam habeo de auolencia et de ganancia in illa villa de Regoaes que est in concurrencia Sancti Juliani de Luania. Hanc igitur supradictam meam hereditatem totam uobis ab integro uendimus et libere ac firmiter concedimus cum omnibus directuris et bonis eidem hereditati pertinentibus intus et extra, id est montibus, et cetera; pro precio quod nobis et uobis satis complacuit, id est solidos X^{la} VI fortis monete regis legionensis cum placabili robore, et tam de precio quam de robore nichil, et cetera. Ab hinc igitur habete eam, possidete eam et omne uelle uestrum de ea imperpetuum facite.

Siquis ex parte mea aut extranea contra hoc scriptum ad irrumpendum uenerit uel uenerimus quisquis fuerit pectet supradictam hereditatem duplatam et insuper solidos LX^l II; et hoc scriptum sit semper firmum.

Facto scripto huius uendicionis XVII° kalendas maii, era M^a CC^a LX IIII.

Nos iamdicti in hoc scripto manus nostras. //

Q. p. f.: Petrus Arie dictus Monachus, conf. Johannes Gunsalui de Subfratribus, zapatarius. Gunsaluus Iohannis, zapatarius. Adefonsus Pelaiz Sancti Juliani

de Luania, conf. Petrus Iohannes, zapatarius de Subfratribus, conf. Petrus Didaci, filius Didaci Petri de Uiogio. Johannes Oarez, tabernarius.

Ego Pelagius Martini, clericus, compostellane ciuitatis publicus notarius juratus, scripsi.

395

1228/07/10. San Xulián de Luaña.

O cabaleiro Fernando Eáns, a súa muller, María Eáns, e os seus irmáns, Pedro e María Eáns, esta co seu marido, véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Regoáns por trinta soldos.

B.- Tombo, f. 117r.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- "Tombo de Toxosoutos...", doc. n.º 42, pp. 213-214.

Carta Fernandi Iohannis, milititis, de hereditate sua de Regoaes.

In Dei nomine. Ego Fernandus Iohannis, miles, et uxor mea Maria Iohannis vna cum fratribus meis Petrus Iohannis et Marie Iohannis et omnis uox nostras in Domino salutem, amen. Placuit nobis per bona pacis et nostra fuit uoluntas ut facimus nobis et Marie Petri et uiro suo Petrus Petriz dictus Porta et omnis uoces nostras a uobis abbate Iohannis Tudini et omni conuentu Sancti Iusti et omnes uoces uestras kartulam uendicionis scripture firmitatis imperpetuum ualituram de omni nostra hereditate propria que habemus ex parte patri nostro Johanni Froyle, miles, et de tia nostra Azenda Petriz et de aliis consanguineis nostris Michael Froylet, et de abiorum et de parentum nostrorum etiam et de ganancia, et habet iacencia in terra Besezo subtus monte Luanie discurrente fluuio Tamar et fluuio Traua concurrentem ad ecclesie Sancti Iuliani in villa que clamant Regoanis; vendimus uobis de quanta conuenit abie nostre Guine Ordoniz nostras porciones, III^a de una sexta cum omnibus suis directuris intus et foris per suis terminis et locis antiquis per ubi eam potueritis inuenire pro precio quod de uobis recepimus de argento regale solidos XXX, et de precio non remansit indebitum sed libenter accepimus. Ita ut de hodie die sit, et cetera. Et si homo uenerit de nostra parte uel de extranea ad contradicendam kartulam de hereditatem istam, pariat penam solidos LX^a; et semper sit kartulam cum robore firma.

Facta carta uendicionis die quod est era M^a CC^a LX^a VI^a et quotum VI° idus julii.

Ego Fernandus Iohannis et Petrus Iohannis et Marie Iohannis pro nobis, et cetera, in hac kartula manus nostras roboramus.

Q. p. f.: Johanni Monachus, diaconus Sancti Juliani de Loanie in quorum manibus fuit roborata et conf. Petrus Moogo, presbiter, conf. Petrus Didaci, presbiter de Be<se>nio, conf. Fernandus Oduarii, miles, conf. Martinus Iohannis dictus Tourel, subdiaconus, conf.

Et fuit in capitulo Sancti Juliani.

Martinus Iohannis, presbiter, notarius iuratus per domni archiepiscopi Petrus Munici compostellanus, qui notuit.

396

1236/11/05. Santiago de Compostela.

O cabaleiro Fernando Pérez “Besezo” véndelle ó mosteiro de Toxos Outos a herdade que recibiu de Pedro Martínez “Boca de Goyaes”, quen o adoptara como fillo, por cincuenta soldos leoneses.

B.- Tombo, f. 117rv.

Carta Fernandi Besecio, militis, de hereditate Petri Martini dicti de Boca.

In nomine Domini. Notum sit omnibus quod ego Fernandus Petri dictus Besecius, miles, et omnis uox mea grato animo et spontanea uoluntate vendo et firmiter concedo vobis domno Johanne Tudiniz, abbati, comparanti pro uobis et pro conuentu monasterii Sancti Iusti omnique uoci uestre quantam hereditatem ego habeo et habere debeo ex parte Petri Martini dicti de Boca de Goyaes, qui me recepit in filium, et totam uocem suam que me contingit et contingere debet ubicumque sit ex parte ipsius Petri Buca, et proinde datis mihi ad libitum meum et uestrum solidos L^a legionensis monete, et si magis ualet do uobis. Hanc igitur predicatam hereditatem uos et uox uestra integre habeatis et pascifice possideatis cum omnibus suis directuris ad eam pertinentibus per suos terminos et diuisiones antiquas ubicumque fuerint. Ita quod omne uelle uestrum de eis imperpetuum faciatis quia nec de precio nec de rob<or>re apud uos remansit aliquid persoluendum. Siquis igitur contra hanc uendicionem meam ad irrumpendum uenerit quisquis fuerit, pectet uobis uel uoci uestre solidos C fortis monete; carta et uendicione nichilominus in suo robore permanentibus.

Facta carta nonis nouembris, era M^a CC^a LXX^a IIII^a.

Ego iamdictus in hac carta manus meas.

Q. p. f.: Magister Uitalis, canonicus compostellanus. Martinus Ueremudi. Domnus Johannes Petri Peyroneth. // Froyla Petri, canonicus yriensi.

Ego Martinus Iohannis, notarius concilii compostellani iuratus.

Ego Villielmus Martini de mandato magistri mei Martini Iohannis, notarii concilii compostellani, scripsi et interfui.

397

1191/10/27.

Mandas testamentarias do presbítero Munio Páez.

B.- Tombo, f. 107v.

Testamentum de Munio Pelagii, presbitero, de hereditate Goyaes et de Fonsim et de Cornanda.

Era M^a CC^a XX^a VIII^a et quotum VI kalendas nouembris. Ego Munio Pelagii mando corpus meum ad Sanctum Justum si de ista infirmitate migratus fuero, et mecum solidos XXV pro una pitancia, et cetera. Item mando meam hereditatem de Graocio ad Petrum Francum, soprinum meum, cum suis germanis; aliam meam hereditatem quam habeo in Goyaes et in Affonsim et in Cornanda teneat Petrus Franco in uita sua, et si aliqua minuitas ei fuerit aut in uoluntate habuerit uendendi aut suppignorandi in hoc anno in potencia habeat faciendo et illam hereditatem quam inde remanserit Sancto Justo relinquat ad obitum suum pro anima mea. Et ipsam meam portionem ecclesie Sancti Juliani de Luania relinquo ad soprinum meum Petrum Francum si poterit eam extrahere de suppignore, et habeat in sua uita, et ad mortem suam quantum mihi inde conuenit Sancto remaneat Iusto. Et hoc meum factum obtineat robur omni tempore.

Q. p. f.: Julianus Alaluitiz, conf. Cresconius Petri, conf. Froyla, presbiter, conf. Johannes, clericus, conf.

Alfonsus Muscardus qui notuit.

398

1165/04/08.

Manda testamentaria de Paio Páez "Magister".

B.- Tombo, f. 117v.

Testamentum de Pelagio cognominato Magister de hereditate de Ardioes.

Era M^a CC^a III^a et quotum VI idus aprilis. Hec est ordinatio quam ordinauit Petrus Pelagii cognomento Magister, et cetera. In primis mando corpus meum in monasterio Sancti Iusti sepellire, et mando ibi mecum illam meam hereditatem de Ardiones de quinta quarta que comparauit de Didaco Juliano et de suis fratribus pro

XXX^a solidos, et in Leuanon similiter quantam ibi habuit Didacus Iuliani per terminos²² mando ad Sanctum Justum. Siquis autem de mea parte uel de extranea hanc meam mandacionem infringere aut irrumpere uoluerit cum Datan et Abiron anathema sit et cum Juda traditore habeat participium in eternum supplicium.

Q. p. f.: Munio, prior Sancti Justi, conf. Froyla, superior Sancti Justi, conf. Arias, conf. Petrus, ts. Martinus, ts. Munio, ts.

Petrus, diaconus, notuit et conf.

399

1216/05/14.

Mandas testamentarias do presbitero Munio Diaz.

B.- Tombo, f. 117v.

Testamentum de Munio Didaci, presbitero, de hereditate de Goyaes et de Ardioes et de Gestremir.

Era M^a CC^a L^a III^a et quotum IIe idus maii. Hec est ordinacio quam ordino ego Munio Didaci, presbiter, graui detentus, et cetera. In primis mando corpus meum sepeliri in monasterio Sancti Justi, et mando ibi mecum vnum bouem et unam vaccam et V modios de pane, et cetera. Mando etiam ibi hereditatem meam de Goyaes et de Ardioes de auolencia et de ganancia, et mando ut propinqui mei dent anuatim de mea hereditate de Gestremir XVIII denarios ad infirmatorium pro meo anniuersario, et qui eos dare noluerit dimittat hereditatem ad monasterium, et cetera.

Siquis contra hanc meam mandacionem ad infringendum uenerit sit maledictus et excommunicatus et cum Iuda traditore in inferno dampnatus et insuper pariat parti regie solidos D; manda in suo robore permanente.

Q. p. f.: Domnus Johannes, abbas de Sancto Iusto, conf. Petrus Muniz, presbiter Sancti Iuliani, conf. Froyla, presbiter de Cornanda, conf. Afonsus Pelagii, conf. Johannes Didaci, conf.

Dominicus, presbiter, qui notuit et conf.

²² Hai un espacio en branco, que supón máis ou menos tres palabras.

400

1223/01/13. San Xusto de Toxos Outos.

Mandas testamentarias do presbítero Paio Muñiz, quen lle cede ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade en terra de Viceso por mor de estar acollido e mantido polo mosteiro durante a súa enfermidade; pola súa banda, o cenobio dálle cincuenta soldos para as súas exequias, no caso de que morrese. Así mesmo, o presbítero Pedro Muñiz dóalle a Toxos Outos a súa herdade na terra de Viceso.

B.- Tombo, ff. 117v-118r.

Carta de Pelagio Muniz, presbítero, de tota sua hereditate de Besecio et de (...).

Ego Pelagius Munionis, presbiter, graui infirmitate detentus, et cetera, vobis domno Johanni Tudini, monasterii Sancti Justi abbati, et omnibus <fratribus> tam presentibus quam futuris ibidem Deo seruientibus et seruituris, facio spontaneum testamentum et scripturam firmitatis imperpetuum ualituram de tota mea hereditate tam laycalem quam ecclesiasticam, tam de auolencia quam de ganancia, quantam habeo uel habere debeo in territorio de Besezo a terminis uidelicet // de Rania Longa usque ad algaram de Luania et usque ad Penam Maorem per ubicumque infra hos terminos uos et successores uestri illam inuenire potueritis et pro parte mea uobis uendicare et iuri monasterii subicere. Dono itaque atque concedo vobis et monasterio predictam hereditatem pro remedio anime mee et parentum meorum et pro beneficiis qui mihi quidem actenus exhibuistis dando mihi de pitanciis uestris et de comuni uestimento annuatim cum fratribus uestris, mihi porcionem prometendo, et pro hoc etiam quod in presenciarum L^a solidos mihi ad exequiarum mearum supplendum neccesariam si in hac infirmitate mortis debitum exoluero libenter impenditis. Pro his ergo omnibus, et cetera. Et habeatis et possideatis illam uos et omnis successio uestra post uos iure hereditario imperpetuum, et faciatis in illa et de illa ad uoluntatem monasterii quicquid uobis iusum fuerit expedire.

Similiter ego Petrus Munionis, presbiter, nullius imperio coactus sed accedente de redimendis peccatis propria uoluntate, vobis domno Johanni Tudini, monasterii Sancti Justi abbati, et omni conuentui eiusdem monasterii tam presenti quam futuro dono et concedo totam meam hereditatem tam laicalem quam ecclesiasticam, tam de auolencia quam de ganancia, quantam habeo uel habere debeo in territorio de Besezo infra predictos terminos, et hoc facio pro remedio anime mee et parentum meorum et ut mihi beneficium dum uita fuerit exhibeatis comes et post obitum in monasterio semper oretur. Habeatis igitur predictam hereditatem et possideatis, et cetera, ut uobis iusum fuit expedire. Siquis igitur contra hoc meum tes-

tamentum uoluntarie factum in irritum reuocare temptauerit uoci regis D solidos componat; testamentum semper in suo robore permanente.

Ego Pelagius Muniz et Petrus Muniz, presbiteri, in hoc testamento manus nostras roboramus.

Facto testamento sub era I^a CC^a LX^a I^a et quotum idus ianuarii.

1^a columna:

Q. p. f.: Domnus Iohannes Tudini, abbas, ts.

Cantor Iohannes Gunsalui, ts.

Didacus Petri, presbiter, ts.

2ª columna:

Didacus Pelagii, ts.

Petrus Fernandi, presbiter, conf.

Affonsus Pelaiz de Sancto Iuliano de Luania, conf.

Ego Petrus Pelagii de Ezenio qui notuit per mandatum domni abbatis Iohannis Tudini in cuius manibus fuit roboratum.

401

1172/07/07.

Mariña Sarraceni e os seus fillos véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos unha oitava da igrexa de Sta. María de Urdilde por catro marcas de prata da cóenga, un bo poldro e unha boa vaca.

B.- Tombo, f. 118rv.

De ecclesia Sancte Marie de Vrdilde.

Carta domne Marine Sarraceni de una octaua ecclesie Sancte Marie de Vrdilde.

In Dei nomine. Ego Marina Sarraceni et omnes filii mei nomi<ni>bus Sanctius Martini et Petrus Martini et Maria Martini et Marina Martini et omnis uox nostra vobis domno abbati Petro Sancti Iusti de Togis Altis et ceteris fratribus uestris in Domino salutem. Placuit nobis et nostra est uoluntas ut faciamus uobis scripturam firmitatis et cartam uendicionis de VIII^a integra tocuis ecclesie Sancte Marie de Vrgilde cum omnibus suis directuris tam nouis quam ueteris et cum suis omnibus appendiciis ipsis ecclesie ordinatis et pertinentibus et omnibus suis iuribus sicuti in suis testamentis continentur per ubicumque poteritis inuenire hanc VIII^{am} et foris

per suos terminos antiquos quam ego Marina Sarraceni et uir meus Martinus Sancii comparauimus de Fernando Patrone et de vxore sua Sancia Adefonsi sicuti in illis scripturis resonat quas ad presens cum ipsa hereditate donamus pro precio quod nobis ad presens pro illa domastis, id est III^{or} marchas argenti canonice et unum poltrum bunum et unam vaccam bonam; et de precio nichil remansit indedito. A modo igitur habeatis predictam VIII^{am} integram predictae ecclesie cum tota illa uoce quam nobis eam vendidit Fernandus Padrom et sicuti ipse eam ganauit de abate Petro et de suis filiis juri perpetuo omnibus temporibus seculorum. Sed siquis homo seu propinquus seu extraneus quicumque fuerit tam clericus quam laycus, potens quam inpotens quodcumque fuerit quod uobis hanc scripturam a nobis spontaneo animo factam et // quod in ea scriptum habetur calumpniauerit pariat in duplo uel triplo et insuper pro ausu temerario exsoluat uobis uel uoci uestre marchas X puri argenti; carta semper in suo robore permanente.

Facta carta uendicionis era M^a CC^a X^a et die nonas julii.

Ego Marina Sarraceni et omnes filii mei supradicti in hac scriptura manus nostras.

Q. p. f.: Pelagius, ts. Arias, ts. Froyla, ts. Ordonius, ts. Johannes, ts. Petrus, ts. Petrus Sarraceni, conf. Froyla, presbiter, conf. Petrus, presbiter, conf. Pelagius, frater, conf. Arias Munionis, conf. Johannes, monachus, conf.

Munio Iohannis qui scripsit firmat in annis.

402

1177/02/01.

Mandas testamentarias de Arias Muñiz.

B.- Tombo, f. 118v.

Testamentum Arie Muniz de VIII^a ecclesie Sancte Marie de Urdilde.

Era I^a CC^a XV^a et quotum kalendas februarii. Hec est ordinacio quos ordinauit Arie Munici. In primo mando corpus meum sepelire in Sancti Iusti, et mando ibi mecum vna octaua de ipsa ecclesia de Sancta Maria de Ordilde que habeo cum ipso conuentu per placito, alia VIII^a a Iohane Ordonici, et quantum habeo, et cetera. Et qui inde aliter fecerit et ac mandatione fringerit pariat solidos D^{os} et de super sedeat maledictus et excommunicatus et abeat participacionem cum Datan et Abirom qui sunt in ira Dei.

Ego Arias Munici in hac mandacio manus meas.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Didacus, ts. Munius Sarrazine, conf. Fredenandus Sancii, conf. Munius, presbiter, conf. Froyla, presbiter de conuento Sancti Iusti, conf.

Pelagius, presbiter, qui notuit.

403

1215/06/29. Santa María de Urdilde.

O crego Xoán Ordóñez e María Fernández cos seus fillos fan un pacto co mosteiro de Toxos Outos. A parella cédelle ó cenobio unha oitava da igrexa de Santa María de Urdilde; o mosteiro recíbeos como familiares del e promételles que os manterá no caso de ser necesario. Trala morte do crego, Toxosoutos dará anualmente a María Fernández o “lac et butirum” de dous armentios, dez cuarteiros de pan e un pano cada vez que se lles desen panos ós monxes. Así mesmo, o mosteiro dálle ó crego trinta soldos, trece moios e mais un cuarteiro de pan; promete darlle un poldro o día das Ladañas e perdóalle os seis “dereitos” anuais que o dito crego non pagara desde 1203. Xoán Fernández terá na súa vida a parte da igrexa de Urdilde que agora doa e mailas outras tres oitavas que son do mosteiro de San Xusto, será nela fiel vasalo, pagará por ela cada ano quince moios de pan e daralle unha colleita ó abade, dous monxes e catro serventes. Ó morrer este crego, dous dos seus fillos, se se fixesen así mesmo cregos, terán a metade da igrexa de Urdilde e, tras eles, outros dous fillos destes, pagarán todos eles a devandita renda anual e quedaralle logo esa parte da igrexa ó mosteiro. Contémplase tamén a posibilidade de que o crego Xoán Ordóñez, por pobreza, se vexa obrigado a venderlle ó cenobio a súa oitava da igrexa que é obxecto do pacto e, tamén, que o crego lle devolva a Toxos Outos unha doceava parte desta igrexa que lle usurpaba.

B.- Tombo, f. 118v-119r.

Placitum de Johanne Ordonii et de Maria Fernan de VIII^a ecclesie Sancte Marie de Vrdilde.

In era I^a CC^a L^a III^a et quotum III° kalendas julii. Notum sit omnibus tam presentibus quam futuris quod ego Johannes Ordonii, clericus, et Maria Fernandi una cum filiis nostris et omnis uox nostra vobis domno Johanni, monasterii Sancti Iusti abbati, et omnibus fratribus eiusdem monasterii facimus pactum et placitum firmissimum in mille solidis roboratum ita quod ego Johannes Ordonii, presente Maria Fernandi et presentibus filiis nostris et fauentibus, dono et concedo vobis et monasterio uestro meam octauam integram cum omnibus aiunctionibus suis de ecclesia Sancte Marie de Ordilde quam ego de auolencia mea habui pro remedio anime mee et parentum meorum et quia uos iam ex hodie recipitis me et Maria Fernandi pro familiaribus uestris ut nos in uita contineatis si nobis necessarie fuerit et ad mortem nos in uestro monasterio sepeliatis et pro nobis oretis; et hoc est contentia quam eidem Marie Fernandi post mortem meam faciatis si ei neccesarie fuerit: detis ei II armentios de quibus ipsa habeat lac et butirum, et ipsi armenti cum tota sua creacione semper sint de monasterio uestro, et annuatim detis ei X quarta-

rios de pane per talega predicte ecclesie et unum pannum de uestra uestiaria cum uestros fratres uestieritis, et hoc in tota uita sua. Dono inquam et concedo ego Johannes Ordonii uobis et monasterio uestro hanc meam octauam integram predicte ecclesie pro eo quod superius dixi et quia uos in presenti nobis datis XXX^a solidos monete regis et promittitis dare unum pultrum ad Letanias uenturas, et dimittitis nobis XIII modios de pane et unum quartarium per talega eiusdem ecclesie et annuatim singulos morabitanos et VI directos ex era M^a CC^a XL^a I^a usque in presentem diem quos ego Johannes Ordonii uobis daturus eram de ipsa uestra ecclesia et non dedi. Quam VIII^{am} predicte ecclesie ego teneam iam de uestro iure et de uestro dato dato tantum in uita mea cum aliis tribus octauis uestris et sim de ea uester clericus et fidelis uassallus et annuatim dem uobis et monasterio uestro de ipsa ecclesia XV modios de pane per talega eiusdem ecclesie et unam col- // -lectam domino abbati cum duobus fratribus et III^{or} mancipiis. Post mortem uero meam per hunc placitum et conuenientiam duo filii mei, scilicet Fernandus Iohannis et Nuno Iohannis, si clerici fuerint, teneant ipsam ecclesiam medietatem scilicet integram totius predicte ecclesie et dent de ea uobis annuatim prenominata renda et post motem ipsorum similiter duo nepotes mei, filii scilicet istorum aut aliorum filiorum meorum si clerici fuerint, teneant de uobis ipsam ecclesiam per supradictam conuenientiam, post quorum mortem uos et omnis posteritas uestra de ipsis III^{or} VIII^{is} predicte ecclesie rendam uestram integratus leuetis et de eis uelle uestrum faciatis et perpetuo iure possideatis. Sed si forte post mortem meam de prenominitis filiis aut nepotibus meis uos clericum non habueritis dum ecclesia uacauerit, uos eam ad alium clericum interim detis pro renda uestra integra et cum aliquis predictorum meorum uenerit uos eam illi detis per supradictam conuenientiam. Inter hoc etiam sciendum est quod si mihi Iohanni Ordonii ante quam moriar intollerabilis necessitas euenerit liceat mihi uendere uobis et non alibi supranominata VIII^a collecto contra me in precio quicquid mihi modo datis et tunc conuenientia ista non stabit predictis filiis et nepotibus nostris. In hoc etiam scripto quito et abnucio uobis unam XII^{am} predicte ecclesie quam ego uobis calumpniabam et quicquid uobis usque in hunc diem calumpniaui ut nunquam ego nec homo ex parte mea calumpniemus nec inquietemus uos pro ulla re sed semper uos diligamus et bonum uobis et monasterio uestro pro posse nostro adaptemus et faciamus; et uos semper predictam ecclesiam clerico de genere meo detis si sine perdita monasterii uestri facere potueritis cum ipse uobis de ea seruicium fecerit uobis quod alius facere promiserit. Siquis autem nostrum hoc ita non compleuerit uel aliquo placitum exierit, pariat penam superius dictam; et hoc scriptum semper firum obtineat robur.

Ego Johannes Ordonii, clericus, et Maria Fernandi et omnes filii nostri in hoc placito manus roboramus.

Q. p. f.: Petrus Uerga, presbiter, conf. Petrus Muniz, miles, conf. Menendus Munionionis, miles, conf. Johannes Ruderici, conf. Petrus Maurus, conf. Fernandus Didaci. Alfonsus Cresconii. Petrus Cresconii. Pelagius Guasta. Didacus

Muniz. Martinus Petri. Omnes filii ecclesie Sancte Marie de Ordilde qui audierunt, conf.

Dominicus, cantor, qui notuit et conf.

404

1163/06/21.

Xoán Pérez dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa parte na igrexa de Sta. Maria de Urdilde e recibe "pro beneficio" trinta soldos.

B.- Tombo, f. 119r.

Carta de Johanne Petri de tertia unius VIIIe tocius ecclesie de Ordilde.

In Dei nomine. Ego Johannes Petris et omnis uox mea tibi domno abbati Arie Sancti Justi et ceteris fratribus eiusdem in Domino Deo eternam salutem. Placuit mihi et mea est uoluntas ut faciam uobis cartam testacionis de hereditate mea propria quam habeo de patre meo abbas Petri per mandacionem in territorio Luanie, ecclesia Sancte Marie de Ordilde, et est de ipsa ecclesia inter me et fratrem meum Petrum Abbatem de octaua tertia integra quam uobis damus et concedimus integram iuri perpetuo cum omnibus suis directuris et exitibus per suos terminos antiquos per ubi uocem ipsius ecclesie inuenire potueritis intus et foris; pro qua mihi datis in beneficio solidos XXX^a et ut oretis pro me et pro anima patris nostri quod eam nobis per mandacionem donauit, que nobis et uobis bene complacuit, de quibus aput <uos> nichil remansit indebito. Habeatis ipsam hereditatem ex hodie iuri perpetuo et faciatis de illa quod uobis placuerit. Sed siquis de parte mea uel extranea contra hanc uenerit scripturam pariat uobis ipsam hereditatem duplatam et insuper solidos C.

Facta carta testamenti era I^a CC^a I^a et quotum XI kalendas iulii.

Ego Johannes Petri in hac scriptura manus meas.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Martinus, ts. Abas Didacus, archipresbiter, conf. Ordonius, presbiter, conf. Martinus Sanchicez, conf.

Munio, presbiter, qui notuit.

405

1173/06/25.

As irmás Guina, Mariña e Ledegundia Díaz cos seus fillos dóanlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa parte na igrexa de Sta. Maria de Urdilde, a cal -xunto coa

parte que lles corresponde ós seus irmáns— o cenobio saca do peñoramento e entrégalles ás irmás trinta soldos.

B.- Tombo, f. 119v.

Carta de Guina Didaci \et sororibus suis/ de tres septimas de vna VIII^a ecclesie Sancte Marie de Ordilde.

In Dei nomine. Ego Guina Didaci et omnes filii mei, et ego Marina Didaci et omnes filii mei, et ego Ledegunda Didaci et filius meus Pelagius et alii filii mei, et omnis uoces nostri vobis domno abbati Petro Sancti Iusti et cunctis fratribus uestris in Domino eternam salutem. Placuit nobis et nostra est uoluntas ut faciamus uobis cartulam testamenti de illa nostra porcione de ecclesia Sancte Marie de Orgildi quam uos extraxistis de pignore, et est VIII^a integra de tota prefata ecclesia que fuit de patre nostro Didaco Caluo, de qua VIII^a habebamus nos tres septimas et uos abstraxistis eas de pignore cum illis porcionibus de germanis nostris, et nunc insimul facimus uobis scripturam hanc de tota illa nostra porcione cum omnibus suis directuris intus et foris que ad ipsam ecclesiam pertinent per suos terminos antiquos pro animabus nostris et parentibus nostris, et insuper datis nobis solidos XXX, et uos ex hodie habeatis illas nostras tres septimas de illa octaua integras iure perpetuo et faciatis ex illis quod uobis placuerit. Sed si aliquis ex nostra uel de extranea parte contra hanc uenerit scripturam pariat uobis ipsam hereditatem duplatam et insuper solidos CC; et uos semper ipsam hereditatem habeatis.

Facta carta donacionis era I^a CC^a XI^a et quatum VII kalendas iulii.

Nos iam superscripti in hac scriptura manus nostras.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Ordonius, ts. Didacus, ts. Arias Muniz, conf. Ordonius, presbiter, conf. Fernandus Sancii, conf. Martinus Didaci, conf.

Munio qui scripsit uersum pro robore finxit.

406

1171/03/30.

Ardilo Arias e os seus fillos dóanlle ó mosteiro de Toxos Outos as súas partes nas igrejas de Sta. María de Urdilde e de S. Lourenzo de Agrón que foran doadas polo marido de Ardilo, Salvador Díaz, ó mosteiro do Sar se este quixese sacalas do peñoramento en que estaban, de oito marabedís, algo ó que o cenobio renuncia. O mosteiro de Toxos Outos debe desempeñar, pois, ámbalas dúas porcións.

B.- Tombo, f. 119v.

Carta de Ardilo Arias et de filii sui de IIII^a de I^a VIII^a de Ordilde et de alio tanto quinione de ecclesia Sancti Laurentii de Ogron.

In Dei nomine. Ego Ardilo Arias et filii mei et omnis uox nostra vobis domno abbati Petro Sancti Iusti et ceteris fratribus in Domino salutem. Placuit nobis et nostra est uoluntas ut faciamus vobis cartam donationis siue testamenti de III^a de vna VIII^a de ecclesia Sancte Marie de Ordildi et de alia quarta de una VIII^a de ecclesia Sancti Laurentii de Ogram quas vir meus Saluator Didaci mandauerat ad monasterium Saris si eas abstraheret de pignore de VIII° morabitanos, et quia ipsi noluerunt damus uobis ipsam mandacionem et damus uobis ipsas porciones ipsarum ecclesiarum pro anima ipsius uiri mei supradicti vt abstrahatis eas de pignore et habeatis eas iuri perpetuo. Sed si aliquis de parte nostra uel extranea contra hanc uenerit scripturam pariat ipsam hereditatem duplatam et insuper solidos C.

Facta carta testamenti in era I^a CC^a VIII^a et quotum III° kalendas aprilis.

Nos supranominati in hac carta manus nostras.

Q. p. f.: Petrus, ts. Arias, ts. Didacus, ts. Petrus, presbiter, conf. Petrus, iudex, conf. Rudericus Gudestei, conf. Gudesteus Didaci, conf.

Munio, presbiter, qui notuit.

407

1171/03/30.

Os irmáns Paio, Rabinado e Gudesteo Diaz coas súas mulleres dóanlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa parte na igrexa de Sta. María de Urdilde, a cal o cenobio debe sacar do peñoramento que sobre ela teñen Martiño Sánchez e a súa muller por un valor de tres marcas de prata e mais un marabedí.

B.- Tombo, ff. 119v-120r.

Carta de Pelagio Didaci et de Rabinado Didaci et de Gudesteo Didaci de VIII^a minus quarta ecclesie Sancte Marie de Ordilde.

In Dei nomine. Ego Pelagius Didaci et ego Rabinadus Didaci et Gudesteus Didaci et vxores nostre et omnis uox nostra vobis domno abbati Petro Sancti Iusti et ceteris fratribus in Domino salutem. Placuit nobis et nostra est uoluntas vt faciamus uobis cartam donationis et testamenti sicut et facimus de illa nostra VIII^a minus quarta de germano nostro Salvatore Didaci de tota illa ecclesia de Sancta Maria de Ordilde cum omnibus suis directuris et exitibus per suos terminos antiquos intus et foris quam habemus de patre nostro Didaco Caluo et ganauimus de auunculo nostro abbate Petro per mandacionem quam uobis damus pro remedio animarum nostrarum et parentum nostrorum, et quod abstrahistis eam de pignore de IIIbis marchis argenti et uno morabitano de uoce de Martino Sanchez et de sua uxori. Habeatis eam iuri perpetuo et faciatis de illa quod uobis placuerit. Sed si ali-

quis de parte nostra uel de extranea contra hanc uenerit scripturam pariat uobis ipsam hereditatem duplatam et insuper solidos D.

Facta carta testamenti era I^a CC^a VIII^a et quotum III kalendas aprilis.

Facta carta donacionis // in qua nos supranominati in hac carta manus nostras.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Oduarius, ts. Martinus Didaci, conf. Pelagius de Capis, conf. Martinus Fernandi, conf. Oduarius Carualius, conf.

Munio, presbiter, qui notuit et conf.

408

1172/04/24.

O diácono Fernando Crescóniz, con motivo de partir cara a Xerusalén, dispón de varios dos seus bens.

B.- Tombo, f. 120r.

Transcr.- FERNÁNDEZ DE VIANA Y VIEITES, J. I.- "Documentos sobre peregrinos gallegos...", en *Estudios Mindonienses*, 7 (1991). Apéndice documental A, doc. n.º 7, p. 414.

Testamentum Fernandi Cresconii de hereditate de Masedos.

Era I^a CC^a X^a et quotum VIII° kalendas maii. Mando ego Fredenandus Cresconii, diaconus, omnia mea quomodo ordinata remaneant si migratus fuero in hac uia Iherosolimorum. Primitus Sancto Justo hereditatem meam de Masedos cum populacione sua sic de auolencia quam de ganancia ut in ueteris ac nouis scripturis resonat pro anima mea et pro marcha illa argenti quam mihi accomodauerunt super eam; et demus eidem Sancto Justo mediam marciam argenti de VI^a illa ecclesie Sancti Michaelis quam a parentibus meis teneo suppignorata; et etiam eisdem domini Sancti Justi illam marcham integram et mediam quam mihi debet abbas domnus Petrus Sancti Martini cum conuentu monachorum eiusdem loci cum heredibus suis nepotibus Froyle Monachi dicti Iohannis III^{am} porcionem Sancti Michaelis, quam marcham supradictam integram et mediam in primi damus in libro ego ad ipsam ecclesiam Sancti Michaelis, et de reddito iamdicte ecclesie detur aliam mediam marciam pro ad illo libro prefati seniores Sancti Justi teneant in custodia a modo iamdictam ecclesiam pro ad filium meum Petrum et pro ad germanos suos quos sunt ad me nati et per ad meos iermanos, et de proficuo ecclesie illius habeat prodem eisdem filiis meis et mee matri; et quando ex natione mea ibi uel ex generatione meorum fratrum clericum surrexerit iamdictos seniores dent ei ecclesiam illam et contineat se clericum illum cum dominis illis. Tota alia mea hereditas auolencia et ganancia dimitto eisdem filiis meis equaliter; si aliquis ex illis migrauerit

sine semine hereditentur vnus cum alius si omnes habeat Sanctum Justum, mando inter, et cetera. Hec omnia compleantur per abbate Sancti Justi et monachorum loci illius et magistrum meum Didacum et Fernandum Sancii. Quencumque hoc meum factum irrumperit maledictus et excommunicatus sit et pariat solidos D; et hoc meum factum iugiter stet in robore.

Ego iamdictus in hac mandacione manus meas.

Q. p. f.: Martinus, ts. Petrus, ts. Johannes, ts.

Petrus Uillanus qui notuit.

409

1233/09/—.

Martiño Muñiz véndelle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade en Masedos, en Sta. María de Urdilde, por seis libras leonesas.

B.- Tombo, f. 120rv.

Carta de Masedos de Martino Muniz que fuit de Toda Martini et de viro suo.

In Dei nomine. Notum sit omnibus per hoc scriptum semper ualiturum quod ego Martinus Munioni facio cartam vendicionis imperpetuum ualituram uobis domno Johanne Tudinit, abbate monasterii Sancti Justi, et toto conuento eiusdem loci de tota mea hereditate quam habeo et habere debeo in Masedos, illa scilicet quam ego emi de Toda Martini et de suo marito Martino Roderici et quanta pertinet ex parte Martini Punzardi scilicet cum casis, et cetera, et cum omnibus aliis directuris et pertinenciis suis. Hanc hereditatem sic prenominatam vendo uobis cum omni iure et integritate sua pro VI libris legionensis denariorum bonorum quos nobis iam dedistis. Sit itaque hec predicta hereditas cum omni iure et integritate sua ab hac die in antea a iure meo remota et abrasa uestroque dominio data et confirmata ut habeatis liberam et quitam et potestatem uendendi, donandi, faciendique ex ea quicquid uobis placuerit in vita et in morte. Siquis igitur ex parte mea uel extranea uel ego contra hanc cartam mee uendicionis uenerit uel uenero sit maledictus et excommunicatus et cum dampnatis in inferno dampnatus et uobis uel uocem huius carte pulsanti XII libras pectet et quod inquietauerit in tali loco duplatum uel triplatum reddat et careat uoce; et hec carta semper sit // firma.

Facta carta sub era M^a CC LXXI et mense septembrio. Regnante rege domno Fernando, et cetera.

Ego Martinus Munioni hanc cartam mee uendicionis quam uobis iussimus scribi roboramus et confirmamus et signa facimus.

Q. p. f.: Petrus Uiuiani, conf. Johannes Petri, cambiador, conf. Matheus Aprili, conf. Domnus Ramundus, conf. Domnus Apparicius, conf. Martinus Dalfaya, conf. Dominicus Romeo, conf. Johannes Franco, conf. Johannes Petri Uello, conf. Deos Aiuda, conf. Martin Sancii, conf. Domnus Arnal, conf. Johannes Petri, cambiador, conf. Petrus Uilielmi, conf. Ysidorus Petri, conf.

Dominicus Martini qui notuit. (*Signum*).

410

[1153 - 1156]*.

O arcebispo de Santiago don Paio dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Xallas, en Sta. María de Urdilde.

B.- Tombo, f. 120v.

* Observacións: Datas do arcebispado de D. Paio.

Carta de Jales de archiepiscopo domno Pelagio.

In Dei nomine. Ego archiepiscopus domnus Pelagius et omnis uox mea vobis domno Arie, monasterii Sancti Iusti abbati, et omni conuentui eiusdem loci tam presentibus quam futuris facio spontaneum testamentum et cartam donationis imperpetuum ualituram ex mea propria hereditate quam habeo in uilla Jales, et est una seruicialia cum exitibus et regressibus. Hanc hereditatem dono uobis et concedo imperpetuum et hoc facio pro remedio anime mee et pro Dei amore et pro remedio parentum meorum et ut sim parcipeps in cunctis uestris et omnium successorum uestrorum beneficiis. Siquis ex parte mea uel de extranea contra hoc testamentum meum uoluntarium factum ad irrumpendum uenerit sit maledictus et excommunicatus et insuper componat uoci regi C aureos.

411

1155/07/25.

Ordoño Sániz e a súa muller, Adosinda Martínez, cos seus fillos vénenlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade en Casal de Poño, na vila de Xallas, en Sta. María de Urdilde, por seis soldos.

B.- Tombo, f. 120v.

Carta de Ordonio Saniz et de vxore sua Adosinda Martiniz de hereditate Vde/ Pono in villa de Jales.

In Dei nomine. Ego Ordonius Saniciz et uxor mea Adosinda Martinciz et filii nostri vobis senioribus Sancti Iusti in Domino salutem. Placet nobis et nostra est uoluntas ut faciamus uobis iamdictis kartulam uendicionis de hereditate nostra propria quam habemus in villa Iales in loco predicto in casale de Pono, et uenit nobis de auolencia de Adosendo Padres et est de V^a IIII^a, et iacet sub aula Sancte Marie de Urdilde et sub monte Loania. Damus uobis ipsam hereditatem per suos terminos antiquos per ubi eam potueritis inuenire intus et foris, pro quo accepimus de uos precium, id est solidos VI que nobis et uobis bene complacuit, et de precio apud uos nichil remansit in debito. Ita ut de hodie die et tempore de iuri nostro, et cetera; et faciatis de ea que uestra fuerit uoluntas. Sed si aliquis homo de parte nostra uel de extranea ad irrumpendum uenerit uel uenerimus pariat illam uobis hereditatem duplatam et insuper solidos XII.

Facta carta uendicionis era I^a C^a LXI^a III^a et quotum VIII° kalendas augusti. Nos supranominati in hac karta uendicionis manus nostras roboramus.

Q. p. f.: Petrus, ts. Martinus, ts. Ordonius, ts.

Munio qui notuit et conf.

412

1220/05/18.

Manda testamentaria de Pedro Afonso na que lle deixa ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Piñeiro, en Sta. María de Urdilde.

B.- Tombo, f. 120v.

Testamentum Petri Alfonsi de hereditate de Pignario in Ordilde.

Era M^a CC^a L^a VIII^a et quotum XV° kalendas junii. Ego Petrus Affonsu mando ad Sancti Iusti meam hereditatem de villa de Pignario quod est sub aule Sancte Marie de Ordildi quantum ibi me conuenit. Et si aliquis homo de mea parte contradixerit sit maledictus et pariat solidos C.

Ego Petri Affonsu in hac mandatione manus meas.

Q. p. f.: Johannes, presbiter, conf. Petrus Fernandi, diaconus, conf. Pelagius Martini, monacho, conf.

Quomodo resonat in alia mandacione de ista hereditate.

Ego Martinus Iohannis, presbiter, qui notuit et conf.

413

1237/04/11. Santa María de Urdilde.

Mandas testamentarias de Pedro Martínez.

B.- Tombo, ff. 120v-121r.

Testamentum Petri Martini de hereditate sua in villa de Figeyroa in Ordilde.

Era M^a CC^a LXX^a V^a et quotum III° idus aprilis. Ego Petrus Martini, infirmitate detentus, et cetera. In primis mando corpus meum sepelliri in cimiterio Sancte Marie de Ordilde, et mando ibi mecum, et cetera. Et mando meam hereditatem de Figeyroa Sancto Justo // illac parte aqua Ansimundi. Et hoc totum compleatur per manus Nuni Iohannis; qui bene compleuerit sit benedictus et qui infringere temptauerit sit maledictus et pectet solidos C; et hoc scriptum sit semper firmum.

Ego Martinus Fernandi de Villas, conf. Ego Johannes Louzano de Villas, conf. Ego Petrus Martini, miles, conf. Ego Fernandus Arie, capellanus Sancte Marie d'Ordilde, conf., in qua manus fuit roborata.

Johannes Petri, scholaris, scripsit de mandato Fernandi Arie et istorum aliorum hominum.

414

[1213 - 1237]*.

Mandas testamentarias de Martín Eáns "Gatus".

B.- Tombo, f. 121r.

* Observacións: Datos do abadado de D. Xoán Tudíniz.

Testamentum Martini Iohannis dictus Gatus de tota sua hereditate in villa Esteyro et in Carnota et in villa Mallou et in Sarres tam ecclesiastica quam laycalia et in Villa Uiride et in villa Palacios et in Jales et porcionem in ecclesia Sancti Juliani de Bastauales.

Ego Martinus Iohannis cognominato Catus mando totam meam hereditate monasterio Sancti Justi ubicumque illam habeo uel habere debeo, videlicet in villa Estario et in Carnota et in villa Mallou et in Sarres tam ecclesiasticam quam laycaliam, et in Villa Uiridi et in villa Palacios et in Jales et porcionem meam Sancti Iulia-

ni de Bastuales et totam meam aliam hereditatem ubicumque monasterio illam inuenire potuerit in omnibus istis locis. Hereditatem de Salnes mando tuis meis, et cetera. Totam illam hereditatem quam dono monasterio Sancti Iusti tali pacto et condicione dono ei ut teneant illam tui mei scilicet Sancia Munioni et Petro Muniz in uita sua per medium et quislibet eorum primus obierit monasterium intret medietatem ipsius hereditatis et post obitum amborum liberam et quitam remaneat monasterio. Si frater meus Rudericus Iohannis uenerit et dederit denarios pro quibus tenet Sancia Muniz in pignore hereditatem de Estario liberet eam illi ita et totam aliam et teneat eam semper in uita sua totam frater meus supradictus Rodericus Iohannis sicut in presenti teneo meam et suam, et post obitum eius donet ea monasterio. Siquis ex parte mea contra hanc meam mandacionem uenerit uel contradixerit sit maledictus et excommunicatus et cum Datan et Abiron luat penas inferni et insuper uoci regi pariat D solidos.

Q. p. f.: Fernandus Iohannis, ts. Johannes Didaci, monacho, ts. Didacus Iohannis, miles, ts. Johannes Petri, ts. Alfonsus Petri, ts. Arias Petri, ts.

Johannes Tudini, abbas, conf.

Johannes Gundisalui, monachus et cantor, qui notuit.

Fernandus, prior, conf.

415

1253/04/25. Noia.

O abade don Pedro Martínez e o conuento de Toxos Outos danlle en posesión a Pedro Méndez a herdade que Pedro Muñiz "Gatus" e os seus irmáns e sobriños tiñan na vila de Pazos de Xallas por dez tegas de pan anuais.

B.- Tombo, f. 121r.

Placitum Petri Melendi de hereditate de Palacios et de Jales.

Era M^a CC^a LX^{La} I et quotum VII kalendas maii. Nos Petrus Martini, abbas monasterii Sancti Iusti de Togis Altis, faciens pro me et pro conuentu eiusdem loci absente uobis Petro Meendi do ad tenendum ex nobis tantum modo in omni uita uestra quantam hereditatem Petrus Muniz dictus Gatus et germana sua Sancia Muniz et Meen Muniz et Oduario Martini et Azenda Martini habebant et habere debebant tam de auio quam de ganancia in villa que uocatur Palacios de Jales, et uos debetis dare nobis annuatim pro terradigo de illa X talegas de pane, et ad mortem uestram predicta hereditas remaneat monasterio predicto.

Ts.: Dominicus, infermarius. Pelagius Pelaiz, prior eiusdem monasterii. Munio Didaci, iusticiarius. Petrus Iohannis de Noya dictus Ficarius. Petrus Didaci, notarius Noye. Alfonsus Martini dictus Ueterus.

Ego Johannes Petri, notarius Noye juratus, scripsi et interfui.

416

1265/09/13.

Mandas testamentarias de Rodrigo "Gatus".

B.- Tombo, f. 121rv.

Testamentum Roderici Gatus de hereditate de Paazos et de Ordilde et de Esteyro.

Era M^a CCC^a III^a et quotum idus septembris. Hec est ordinacio que ordinavit Rudericus Gatus ad obitum suum. In primo mando corpus meum sepeliri in cimiterio Sancti Justi, et mando ibi mecum ipsa hereditas quam teneo de fratribus meis in pignore de Gil Gato et de Johanne Gato scilicet pro solidis C in uilla nominata Paazos de Esteyro tali condicione que si fratribus meis uenerint quitare pariant a ipso monasterio solidos C, et si non quitauerint ipsa hereditas habeat ipso // monasterio quitam. Item mando a ipso monasterio hereditatem de Paazos de Ordilde quitam de demanda quam ibi facebam a ipso monasterio et hereditatem si ibi habebam. Siquis contra hoc testamentum uenerit ad irrumpendum pariat uoce regie penam supradictam; et testamento isto in suo robore permanente.

Q. p. f.: Petrus Iohannis, presbiter de Sancta Columba. Michael Stephani. Martinus Moogus de Ira, presbiter Sancti Mamete, in cuius manibus fuit roboratum.

Ego Mathia Iohannis, notarius juratus, de mandato Martini Moogu, magistro suo, scripsi.

417

1245/05/17. Santiago de Compostela.

Gómez Pérez "Gatino" véndelle ó seu irmán Rui Pérez "Gato" unha cuarta de dúas servicialias en Pazos de Urdilde por cento tres soldos leoneses.

B.- Tombo, f. 121v.

Carta de Gomez Gatino per que vendera Ruy Gatino hereditatem de Palaciis.

In nomine Domini, amen. Notum sit omnibus quod ego Gomecius Petri dictus Gatinus et omnis uox mea grato animo et spontanea uoluntate vendo et firmiter concedo vobis fratri meo Roderico Petri dicto Gato omnique uoci uestre pro

solidis C^m tribus legionensis singulas quartas de illis duabus seruicialiis hereditatis cum sua populacione que sunt in villa de Paazos de Ordilde, in vna quarum seruicialiarum sedet Johannes Martini et in altera Johannes Fernandi, que quartas habeo ex parte patris mei Petri Muniz dicti Gati. Vendo inquam predictas singulas quartas iamdictarum seruicialium cum casis, casalibus et omnibus aliis directuris ad easdem quartis pertinentibus per suos terminos et diuisiones antiquas ubicumque fuerint. Ita quod omne uelle uestrum de eis imperpetuum faciatis quia de precio neque de robore apud uos non remansit aliquid persoluendum. Siquis igitur contra hanc uendicionem meam ad irrumpendum uenerit quisquis fuerit pectet uobis uel uoci uestre solidos CC VI fortis monete; carta et uendicione nichilominus in suo robore permanentibus.

Facta carta vendicionis XVI° kalendas junii sub era M^a CC^a LXXX^a III^a.

Ego iamdictus in hac carta manus meas.

Q. p. f.: Johannes Fernandi dictus Rapatus et frater eius Felix Fernandi. Johannes Martini dictus Cambiador, mercator. Pelagius Petri de Sancta Trinitate, correyarius. Johannes Abadinus de Silua.

Ego Johannes Pelagii, publicus notarius compostellanus juratus, interfui et de mandato meo infrascriptus Petrus Iohannis scripsit. (*Monogramma*: JOHANNES PELAGII).

Ego Petrus Iohannis de mandato Johannes Pelagii, notarii jurati, scripsi et interfui.

418

1167/10/15.

O mosteiro de Toxos Outos fai un pacto con Adosinda Martínez e os seus fillos polo cal estes terán durante a súa vida a herdade que en Pazos de Xallas lle peñoraran ó mosteiro por doce marabedís, comprometéndose a deixala ó morrer cun xugo de bois, unha vaca, unha porca e doce roxelos.

B.- Tombo, f. 121v.

Placitum inter abbatem et conuentum ex una parte et Adosinda Martini super hereditate de Palaciis.

Era M^a CC^a V^a et quotum idus octobris. Ego abbas domnus Petrus cum omnibus monachis monasterii Sancti Iusti et cum omni uoce nostra uobis Adosinde Martiniz et filiis uestris et uoci uestre facio pactum et placitum in marcis IIII^{or} roboratum tali pacto quod teneatis de nostro dato et nostri monasterii in omni uita uestra illam nostram hereditatem de Palaciis que est in Jallis cum sua populacione

quam nos de uobis tenebamus in pignore pro XII morabitinis, et ad obitum uestrum relinquatis nobis illam paccatam et liberam imsempiternum habituram populatam de jugo booum et de una vacca et de una porcha et de XII rixellis et cum omni sua perfia, et illi XII morabitinis remaneant contra uos paccati.

Quod si menciosus fuero et aliter facere disposuero pariam uobis penam placiti, et placito obtineat uim.

Ego abbas domnus Petrus cum omni uoce mea in hoc placito quod fieri iussi manus meas roboro.

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Pelagius, ts.

Petrus qui notuit.

419

1254/09/29. Noia.

O escudeiro Xoán Pérez “Gatus” fai ó mosteiro de Toxos Outos herdeiro de tódolos seus bens ó tempo que lle pon en peñoramento ó cenobio as súas herdades de Pazos de Esteiro e Pazos de Xallas por cento sesenta soldos.

B.- Tombo, f. 122r.

Testamentum Johannis Gatus de hereditate de Palacios de Jalis et de Palacios de Esteyro.

Era M^a CC^a LX^{la} II^a et quotum III° kalendas octobris. Ego Johannes Petri, armiger, dictus Gatus, et omnis uox mea uobis domno Petro Martini, abbati Sancti Iusti de Togis Altis, facienti pro uobis et pro omni conuentu eiusdem monasterii leto animo et bona uoluntate mitto per meum heredem monasterium Sancti Iusti in omnibus rebus meis sic in meum habere quomodo in meas hereditates sic de auio quomodo de ganancia de ista uia que ego uolo ire, tali pacto quod si ego uolo me freyrare uel mortuus fuero uel me fraderare quod habeatis ipsa hereditate et ipsa bona imperpetuum, et uos nunquam debetis illam dare in prestimonio si illa uolueritis dare nisi ad altamentum meum uel ad lignagem meam uel ad Sarrazin Muniz. Et aliam mandam nec alium testamentum ualeat contra istum usque inde ueniam. Et uos datis mihi solidos CLX adcomodatos super totam meam hereditatem de Palacios de Iales et de Palacios de Esteyro que fuit de Cresconio Muniz et de Johanni Cochum et de Sancia Muniz et de Fernando Iohannis de Espaarit sic de auio quomodo de ganancia, tali pacto quod in quanto uos tenueritis illam de me in pignore pro ipsis denariis quantas octauas de pane inde habueritis per ueritatem excunctetis illas in XV in denario unaquoque octaba, et quando dedero uobis quantos de ipsis denariis remanserit in debito meo hereditas sit libera mea in pace.

Quod nisi compleuero soluat alia parte centum morabitanos, et scriptum in suo robore permanente.

Huius rei testes: Martinus Arie de Noya. Michael Luparia et filius eius Iohannes Michaelis. Martinus Petri, presbiter Sancte Christine. Pelagio Milio. Petrus Menendi, armiger. Alfonsus Ueterus. Pelagius Pelaiz, prior Sancti Iusti.

Ego Petrus Didaci, notarius concilii Noye juratus, scripsi.

420

1245/07/18. Santiago de Compostela.

Mandas testamentarias de Fernando Eáns, cóengo de S. Lourenzo de Trassouto.

B.- Tombo, f. 122r.

Testamentum Fernandi Iohannis, quondam canonici de Trassaltu, de hereditate de Castro et de Casali Ramiro.

Era M^a CC^a LXXX^a III^a et quotum XV kalendas augusti. Mando ego Fernandus Iohannis, canonicus de Transsaltum, quomodo post obitum meum bona mea remaneant ordinata. In primis mando corpus meum sepeliri in monasterio Sancti Iusti de Togis Altis, et mando ibi mecum quantam hereditatem ganauit in Castro et in Casali Ramiro de tia mea Maiore Fernandi, uidelicet mediam VIII^a de hereditate que fuit Fernandi Sancii, militis, aui mei, in predictis uillis, et cetera. Mando fratri meo Nunoni Iohannis, et cetera. Rectores huius mei testamenti Johannem Fernandi Rapatum et instituo Nunonem Iohannis completorem huius mei testamenti de bonis meis sine suo dampno, et heredem meum sine suo dampno; et ipse frater meus Nuno Iohannis conuenit mihi quod relinquat domno Alfonso Petri locarium istorum trium annorum qui inceperunt in proximo preterito die sancti Iohannis de junio. Siquis contra hoc meum testamentum ad irrumpendum uenerit pectet C morabitanos; testamento nichilominus in suo robore permanente.

Q. p. f.: Fernandus Nuniz, canonicus de Transsaltum. Johannes Fernandi dictus Rapadus. Aprilis Iohannis de Arzua. Johannes Martini et Pelagius Iohannis et Arias Pelagii de Trassaltu. Viuianus Martini de Jales de Valeiron.

Petrus Didaci, notarius concilii compostellani juratus, interfui et scripsi, et cetera.

421

1169/01/13. Santiago de Compostela.

*Mandas testamentarias da condessa dona María Fernández de Traba**.

B.- Tombo, f. 122rv.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- "Tombo de Toxosoutos...", doc. n.º 21, pp. 193-194.

*Observacións: O documento completo transcribo A. López Ferreiro en *Galicia Histórica. Colección Diplomática*, Santiago de Compostela, 1901, doc. n.º 2, pp. 14-16; tomándoo do orixinal conservado no Arquivo catedralicio compostelán.

Testamentum domne Marie, comitis domni Fernandi filia, de hereditate de Castro.

Era M^a CC^a VII^a et quotum idus ianuarii. Ego comitissa domna Maria, comitis domni Fernandi filia, graui et longa infirmitate detenta, et cetera. In primis mando corpus meum sepeliri in cimiterio et claustro Sancti Jacobi, et mando dominis meis canonicis, et cetera. Mando monasterio Sancti Iusti de Tribulis Altis hereditatem meam de Castro que iacet in Ualeyrone iusta ecclesia Sancte Marie de Ordilde vt annuatim in festiuitate sancti Michaelis pro anniuersario meo diuinum officium celebrent. // Hec omnia supradicta a me ordinata et sponte concessa perhenniter firma et rata permaneant. Sed si aliquis quod absit diabolica fraude atarabie succensus mihi propinquus uel extraneus contra hoc meum factum ad irrumpendum uenire temptauerit quisquis fuerit sit maledictus et cum Iuda traditore in inferno dampnatus et quod calumpniare presumpserit in duplo componat et insuper centum libras auri cui dampnum inferre temptauerit coactus regia potestate persoluat. Et hoc scriptum maneant in robore firmum.

Ego comitissa domna Maria, presente et concedente filio meo Fernando Poncii, in hac mea ultima mandacione manus meas.

Ego Fernandus Poncii, eius filius, qui presens qui (*Signum*) presens fui propria manu conf.

Munio, diaconus Saris, qui hanc scripsit.

422

1243/05/—.

1252/04/29. Santiago de Compostela.

Mandas testamentarias de dona María Fernández de Urdilde.

B.- Tombo, f. 122v.

Testamentum domne Marie Fernandi de Ordilde de hereditate de Castro et de Casali Ramiro.

Era M^a CC^a LXXXI^a et quotum mediato mense maii. Mando ego domna Maria Fernandi de Ordildi corpus meum sepelliri in cimiterio Sancti Justi de Togis Altis, et ibi mecum illos duos armentios quos teneo de ipso monasterio in prestimonio. Item mando ipsi monasterio quantam hereditatem habeo in villa de Castro et in Casali de Ramiro que est in filigresia Sancte Marie de Ordilde. Et mando filio meo, et cetera.

Q. p. f.: Viuianus Didaci de Perros, in cuius manibus hoc testamentum fuit roboratum ut ipse dicit. Fernandus Iohannis, canonicus de Transsaltum. Sancius Iohannis, miles, et Nuno Iohannis, clericus; Marina Iohannis et Auroana Iohannis, filii dicte Marie Fernandi. Petrus Maurus de Jales. Petrus Loania, miles.

Ego Petrus Didaci, notarius concilii compostellani juratus, de mandato supradicti Viuianus Didaci de Perros dicentis hoc fuisse roboratum in manibus suis, feci scribi per infrascriptum Dominicum Petri IIe kalendas maii sub era M^a CC^a LX^{La}.

Presentibus: Nunone Iohannis de Ordilde. Fernando Iohannis et Fernando Uilielmi, clericis. Johanne Didaci, seruiente Iohannis Petri de Rua Noua. Et Petrus de Rex, ferrarius.

Ego Dominicus Petri de mandato Petri Didaci, notarius concilii compostellani jurati, scripsit.

423

1252/04/29. Santiago de Compostela.

O crego Nuno Eáns de Urdilde dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade en Piñeiro e Vilouta, en Sta. María de Urdilde, e en Figueiroa, en S. Vicente de Augas Santas.

B.- Tombo, ff. 122v-123r.

Carta donacionis de Nunone Iohannis de Ordilde de hereditate de Pineyro et de Villa Outa et de Figeyroo.

In Dei nomine. Notum sit omnibus quod ego Nuno Iohannis de Ordilde, clericus, pro me et pro omni uoce mea grato animo et spontanea uoluntate do et dono et firmiter habere concedo vobis domno Petro Martini abbati et conuentui Sancti Justi de Togis Altis pro anima mea et parentum meorum quantam heredita-

tem ego habeo de auolencia et de ganancia in Pineyro et in Vilouta in filigresia Sancte Marie de Ordilde. Item do vobis et dicto conuentu quantam hereditatem habeo in Figeyroo que est in filigresia Sancti Uincencii de Aquis Sanctis. Item do uobis in predictis locis meam sextam de quanta hereditate Vrraca Fernandi, quondam matertera mea, ibi habebat, quam sextam ego comparauit de filio suo Nuno Guasta. Et decetero uos et dictum monasterium faciatis de predictis hereditatibus totam uoluntatem uestram imperpetuum, et transfero in uos nomine dicti monasterii possessionem et dominium predictae hereditatis.

Siquis contra hanc donationem meam uenerit sit maledictus usque in VII^{am} generationem et insuper pectet solidos CCC fortis monete; donatione ista nichilominus in suo robore permanentibus.

Facta carta IIe kalendas maii sub era M^a CC^a LX^{La}.

Ego iamdictus in hac carta manus meas. //

Q. p. f.: Pelagius Pelagii, prior. Dominicus Martini, infirmarius. Martinus Saniz, monachus Sancti Iusti. Johannes Laurencii, campsor. Petrus Iohannis dictus Frade de Ciquiello. Sancius Roderici et Fernandus Iohannis, clerici compostellani. Fernandus Petri dictus Aluoreth. Johannes Martini, rector ecclesie Sancte Marie de Rua Noua, et frater eius Petrus Martini dicti de Conguistra.

Ego Petrus Didaci, notarius concilii compostellani juratus, interfui et conf., et de mandato meo infrascriptus Dominicus Petri scripsit.

Ego Dominicus Petri interfui et de mandato Petri Didaci, notarii concilii compostellani jurati, scripsit.

424

—/—/—.

Inventario das divisións da vila de Castro.

B.- Tombo, f. 123r.

Inuentarium diuisionis de villa de Castro.

Inuentarium diuisionis de villa de Castro. In primis illud casale super qui dicitur de Sesnando fiunt VIII°, et una VIII^a est de Munio Rufo et VII octaue diuiduntur per medium, et est una medietas comitis Fernandi, et de alia medietate fiunt IIIes et una tertia integra et VIII^a de alia III^a est comitis Fernandi.

Illud aliud casale inferius similiter fiunt VIII°, et una VIII^a est de Munio Rufo, et alias VII octauas diuidit per medium dominus comes Fernandus cum ipso Munio Rufo.

Et aliud casale tertium quod dicitur de Ramiro diuiditur in tercias, et duas tercias habet domnus comes Fernandus et aliam III^{am} Munio Rufus.

Et de tota hereditate de Adaulfo est in omni loco marcata et habet comes domnus Fernandus duas partes et III^{am} Munio Rufus.

Et domnus comes Fernandus habet integram illam hereditatem de Pignaris sicut est marcata de III^{or} marchis.

Et de illa hereditate de Corruca habet comes Fernandus duas partes et Munio Rufus III^a.

Et de illa hereditate deuessada habet comes Fernandus tres quintas et duas quintas Munio Rufus.

425

1244/07/08. Santa María de Urdilde.

Dona María Eáns e os seus fillos, todos eles co alcume “Gato”, vénxenlle ó seu fillo e irmán, Fernando Pérez “Gato”, catro quintas da metade da vila de Moldes, en S. Xulián de Luaña, por douscentos soldos leoneses.

B.- Tombo, f. 123rv.

Carta de Maria Iohannis cum filiis suis Gomecio, Egidio et Johanne Gato per quam dederunt Fernando Gato hereditate de Moldes in filigresia Sancti Juliani.

In nomine Domini nostri Ihesu Christi, amen. Notum sit omnibus quod ego domna Maria Iohannis et filii mei Gomecius Petri et Egidius Petri et Johannes Petri dictos Gatos et Sancia Petri et omnis uox nostra tibi fratri nostro Fernando Petri dicto Gato omnique uoci uestre facimus cartam donacionis et concessionis imperpetuum ualituram in solidis CC legionensis monete roboratam ita ut damus tibi et firmiter concedimus quatuor quintas medietatis tocuis ipsius villaris qui uocatur Molnes quas III^{or} quintas habebat pater noster domnus Petrus Muniz, miles, dictus Gato, de ipso uillar; et ipse uillar est in filigresia Sancti Juliani de Loania, et ipsam hereditatem iamdictam habebat eam iamdictus pater noster domnus Petrus Muniz in ipso villare de auio et de ganancia et dederat tibi iam eam. Modo damus eam tibi et firmiter concedimus ita quod habeas eam tu omnique uoci tue imperpetuum possidendam cum omnibus suis directuris intus et extra ad eam pertinentibus, et facias de illa sicut tibi placuerit et tua fuerit uoluntas ab hodie usque in secula cuncta. Siquis igitur ex parte nostra uel extranea contra hanc cartam donacionis et concessionis ad irrumpendum uenerit uel uenerimus quisquis ille fuerit pariat tibi uel uoci tue penam huius carte superius scripta, et carta nichilominus in suo robore permanente.

Ego iamdicta domna Maria et filii mei supradicti et omnis uox nostra in hac carta manibus nostris roboramus.

Facta carta VIII° idus julii, era M^a CC^a LXXX^a II^a.

Q. p. f.: Johannes Petri, // presbiter, dictus Curtes, ts. Johannes Petri, armiger, dictus Tuuius. Petrus Petri dictus Cardinalis de Vilarino. Pelagius Petri, cantor Sancti Iusti. Petrus Martini dictus Sandius. Petrus Didaci Mouro de Jales. Pelagius Aluitiz, monaci Sancti Iusti. Michael Muniz, presbiter, capellanus Sancte Marie de Urdilde. Johannes Martini de Palacios. Petrus Petri, miles, dictus Gatinus. Nuno Iohannis, miles de Ordilde. Johannes Fernandi de Palacios.

Ego Didacus Iohannis, notarius concilii Noye, scripsit de mandato de predictis Johanne Petri et de Michaela Muniz, clericis, in cuius manibus fuit roborata. Domna Maria Iohannis et Gomecius Petri et Johannes Petri et Gil Petri roborauerunt in manibus de Johanne Petri, presbiter, et Sancia Petri roborauit in manibus de Michael Muniz, presbiter.

Ego Johannes Petri, notarius concilii Noye juratus, scripsi quomodo inueni eam notatam in notula qui notauit Didaco Iohannis, notarius qui fuit Noye.

426

1244/07/25. San Xulián de Luaña.

1248/01/25. Santiago de Compostela.

O escudeiro Fernando Pérez "Gatus" peñóralle a Pedro Martínez, Diego Fróilaz e Domingos de Mato as tres cuartas partes da metade da vila de Moldes, en San Xulián de Luaña, por corenta e cinco soldos leoneses e deixa aberta a posibilidade de que sexa el mesmo ou ben o mosteiro de Toxos Outos quen saque a herdade do peñoramento.*

B.- Tombo, f. 123v.

* Observacións: Este documento cópiase tamén como n.º 372.

Placitum de Fernando Petri dicti Gato cum Didaco Froyle et cum Dominico Didaci de Mato et cum Petro Martini super hereditate de Molnes.

Notum sit omnibus quod ego Fernandus Petri dictus Gatus, scutarius, pro me et pro omni uoce mea pono in pignore vobis Petro Martini et Didaco Froyle et Dominico Didaci de Matho et uocibus uestris in tribus quartis treis quartas de IIII^{or} quintis de medietate uillarum de Molnes quod est in filigresia Sancti Iuliani de Luaña; pono inquam pro solidis XLV legionensis quos mihi imprestatim super ipsis tribus quartis, et de ipsis denariis debent defici annuatim solidos IIIes legionensis pro trato siue locario annuatim; et quandocumque ego uel monasterium Sancti Iusti,

si me ego non habuero, dederō uel dederint uobis residuos denarios vos illos recipiat̄is et deliberetis mihi uel ipsi monasterio ipsas tres quartas supradictas in pace; et ne hoc possit in dubium euenire.

Hoc placitum roboro in manibus doni Petri Moogo, presbiteri Sancti Juliani de Luania sub era M^a CC^a LXXX^a II^a in die sancti Jacobi de julio.

Presentibus: Petro Fernandi, diacono ecclesie Sancti Juliani. Didaco Petri, porcionario compostellano. Petro Froyle, monacho Sancti Iusti de Togis Altis. Fernandus Didaci de Grania. Johanne Uiuiani de Ardioes. Petro Pelagii de Ninaes. Et multis aliis.

Ego Johannes Pelagii, publicus notarius compostellanus iuratus, de mandato predicti Petri Moogo, presbiteri, dicentis hoc placitum fuisse in manibus suis roboratum, scripsi.

VIII° kalendas februarii sub era M^a CC^a LXX<X> VI.

Presentibus predictis Petrus Fernandi et Johanne Uiuiani et Petrus Pelagii et presentibus Johanne Didaci, clerico de Lampoon, et Johanne Bispo, clerico, et Johanne Martini, Sancte Eolalie de Ouoyro clerico.

427

1235/04/02.

Xoán Páez “Savarigus” e Pedro “Savarigus” dóanlle ó mosteiro de Toxos Outos dúas leiras de millo miúdo en Masedos, as cales terán durante a súa vida con outras dúas do mosteiro e deixarán a este trala súa morte.

B.- Tombo, f. 123v.

Placitum de Pelagio Sauarigo et de fratre suo Petro Sauarigo de IIII^{or} lareas de milio in Masedos.

Era M^a CC^a LXX^a III^a et quotum IIII° nonas aprilis. Nos Johannes Pelaiz dictus Sauarigus et Petrus Sauarigus, fratres, damus uobis domno Johanni Tudini, abbate monasterii Sancti Iusti de Togis Altis, IIII^{or} leyras de milio in villa de Masedos de quibus sunt due nostre et due uestre; et debemus eas tenere in uita nostra, et quando nos morti fuerimus remaneant dicto monasterio liberas et quitas.

Q. p. f.: Domnus Johannes Iohannis Marinus, ts. Martinus Geem. Fernandus Uez de Ualeyron et Martinus Franquinus.

Martinus Iohannis, iuratus, qui notuit.

420

Francisco Javier Pérez Rodríguez

428

—/—/—.

Manda testamentaria do presbítero Gonzalo na que lle deixa un servicial en Castro ó mosteiro de Toxos Outos.

B.- Tombo, f. 123v.

Testamentum Gundisalui, presbiter, de vna seruicialia in Castro.

Hec ordinatione quam ego Gunsaluus, presbiter, ordinaui, et cetera. Mando Sancti Iusti meam hereditatem que habeo in uilla Castro, et est una seruicialia mea et de meos germanos; habeat ea Sancti Iusti in uita mea cum omnia bona et post obitum habeat monasterium. Et si fuerit aliquis homo qui hanc meam mandationem uiolauerit sit maledictus et excommunicatus, et cetera.

429

1219/06/17.

Mandas testamentarias de Pedro Afonso.

B.- Tombo, f. 124r.

**De filigresia Sancte Marie de Leeronio.
Testamentum Petri Alfonsi de hereditate de Pinarío.**

Era M^a CC^a L^a VII^a et quatum XV° kalendas julii. Ego Petrus Affonsi in mea infirmitate, et cetera. In primis mando corpus meum ad Sancta Maria de Leeronio, et cetera. Item mando Sancti Iusti quantam hereditatem habeo in villa Pignario in filigresia Sancte Marie de Ordilde.

Q. p. f.: Johannes Pelaiz, presbiter, conf. Petrus Fernandi, diaconus, conf. Pelagius Martini, conf.

Martinus Iohannis, presbiter, qui notuit.

430

1248/06/10. Noia.

O mosteiro de Toxos Outos fai un cambio con Pedro Muñiz "Besezo". Este cédelle ó mosteiro o que ten por herdanza do seu pai, Pedro Valeirón, na freguesía de

Sta. María de Leroño e da súa nai, María Pérez de Sisto, nas de S. Vicente de Augas Santas e S. Xulián de Bastavales, a cambio de todo o que o mosteiro ten polos seus frades Fernando e Xoán Pérez, excepto a porción da igrexa de Sta. María de Leroño.

B.- Tombo, f. 124r.

Comcambium monasterii cum Petro Muniz dicto Besecio et de suis fratribus de ecclesie de Leeronio.

Era M^a CC^a LXXX^a VI^a et quotum IIII° idus junii. Notum sit omnibus quod ego Petrus Martini, abbas Santi Iusti de Tribulis Altis, et omnis conuentus eiusdem monasterii facimus pactum et placitum firmum et concambium cum Petrus Munionem dicto Besezo, qui pro se et pro omnibus germanis suis, qui dat nobis quantum habet ex avia sua domna Marina Petri in ecclesiastico quomodo in leygario in filigresia de Sancta Maria de Leeronio quanto euenit ei ex patre suo domno Petro Ualeyron, et de quanto habet mater sua Maria Petri dicta de Sisto in Sancto Vincencio de Aquis Sanctis et in Sancto Salvatore de Bastavales sic in leigario quomodo in ecclesiastico; et nos abbas Petro Martini et conuentus concedimus uobis quicquid habemus uel habere debemus ex parte Fernandi Petri et Johannes Petri, fratrum nostrorum, quicquid ipsi habere deberent ex patre suo don Petro Besezo et mater sua domna Marina Petri, excepta ecclesia Sancte Marie de Leeronio, cum uocibus et hereditatibus suis, cetera hereditates ipsi possidere debent pro in secula cuncta. Siquis igitur homo de mea parte uel extranea contra hanc concambium uenerit uel uenerimus quisquis ille fuerit pectet solidos D forte monete.

Q. p. f.: Johannes Didaci, monges de Sancti Iusti, conf. Don Pelagio Petri, presbiter de Noya, conf. Petro Fernandi de Noya dicto de Louro, conf. Petrus Petri de Noya dicto de Gondelle, ts. Et alii.

Ego Petrus Didat, notarius concilii Noye jurati, interfui et scripsit.

431

1248/06/08. Noia.

O monxe de Toxos Outos Fernando Pérez "Besezo" e o seu irmán Xoán Pérez, co permiso do abade do mosteiro, fan un pacto co cabaleiro Nuno Núñez e co seu irmán Pedro Núñez de Noia polo cal os primeiros cédennles ós segundos unha parte na igrexa de Sta. María de Leroño que terán durante a súa vida. Deixaranlle trala súa morte outra parte desa mesma igrexa ó mosteiro de Toxos Outos. Anualmente, os irmáns Nuno e Pedro Núñez daranlle un tega de castañas pisadas á cociña do mosteiro de Toxos Outos o día de S. Martiño.

B.- Tombo, f. 124rv.

Placito de Fernando Petri dicto Besezo, fratre de Sancto Justo, et fratre suo cum Nunone Nunonis et cum fratre suo de ecclesia de Leeronio.

Era M^a CC^a LXXX^a VI^a et quotum VI° idus junii. Notum sit omnibus quod ego Fernandus Petri dicto Besezo, fratre de Sancto Justo, pro me et pro fratre meo Johanne Petri, concedente abbate nostro et conuentu de Sancto Iusto, concedo vobis Nuno Nunonis, miles, et germano uestro Petro Nunonis de Noya vnam quintam integram de medietate ecclesie Sancte Marie de Leeronio cum sua hereditate intus et extra quod ad eam pertinent et una quinta de hereditate laycalia et tantum modo in uita uestra, et si obierit alius totam hereditatem teneat in uita sua; et nos Nuno Nunonis et Petro Nunonis damus uobis proinde post obitum nostrum alia quinta integra de medietate eiusdem ecclesie que nos habemus de auunculo nostro domno Petro de Deo, tali pacto quod in uita nostra debemus dare in quoquina Sancti Iusti unam talegam de castaneis pisadas annuatim in die sancti Martini per nostrum hominem, et post mortem nostram totam ipsam predictam partem remaneat ad prefato monasterio sine calumpnia; et si nos habuerimus filios uel neptos, ipsis quantum uiuos est debetis illos dare predictam partem ecclesie et de hereditate potius quam aliis, et de omni hereditate debent respondere predicto monasterio tanquam heredibus et domnis.

Siquis igitur homo de nostra parte uel extranea contra hoc factum nostrum ad irrumpendum uenerit quisquis fuerit pectet alteri parti solidos mille; et hoc facto in suo robore firmum permaneat.

Q. p. f.: Petrus Cresconii, iudex Noye; Petrus Pelaiz dicto Lardo et Johannes Pelagii de Noya; Johannes Didaci, monachus Sancti Iusti; Pelagius Turlam, et alii. //

Ego Johannes Petri, notarius concilii Noye jurati, scripsi et interfui.

432

1259/03/04.

Mandas testamentarias do cabaleiro Pedro Eáns de Busto.

B.- Tombo, f. 124v.

Testamentum Petri Iohannis, militis de Busto, de hereditate de Doey.

Era M^a CC^a LX^{La} VII^a et quotum IIII° nonas marcii. Notum sit omnibus quod ego Petrus Iohannis de Busto, militi, cum omni meo spiritu et sensu, et cetera. Primo mando corpus meum sepelire in cimiterio Sancti Iusti de Togis Altis, et mando ibi mecum ad ipsum monasterium VIII^{am} partem de unius de unius quinte

tocius hereditature villaris de Doey que est in filigresia Sancte Marie de Leeronio, quam predictam VIII^a unius quinte aduenit ex parte auis meis Munio Iohannis et Maria Pelagii, et cetera. Siquis igitur de mea parte aut de extranea qui contra hanc meam mandationem ad irrumpendum uenerit pectet solidos D legionensis ad uocem regis et insuper sit maledictus.

Q. p. f.: Petrus Arie, subprior de Sancto Iusto, et Johannes Pelaiz, confessus eiusdem; Didacus Petri, presbiter de Aquis Sanctis; Martinus Petri, militi, dicto Thesom, et filiis suis Johanne Martini et Petro Martini; et alii.

Ego Johannes Petri dictus Penne Albe, iuratus notarius de Valeyron, interfui et conf.

433

—/—/—.

Manda testamentaria de Sarraceno Rabinádiz.

B.- Tombo, f. 124v.

Testamentum Sarraceni Rabinadit de hereditate de Sonar et de Pineyro.

Ego Sarracenus Rapinadi, deprehensus infirmitate, mando omnia mea sic ordinari; concedo ordini sancti Benedicti in monasterio Sancti Iusti me, et do ibi mecum quantum habeo in Sonar et Pineyro et pro quo IIII^{or} marcas mihi dederunt, et cetera que secuntur. Hec omnia que mando maneant decetero abbas Sancti Iusti et uxor mea et filius meus Pelagius Sarraceni, qui presens est, et magister meus de facultatibus meis prout uiderint ut ad utilitatem anime me<e> disponant.

434

1197/12/28.

Mandas testamentarias de Paio Páez "Anaia".

B.- Tombo, f. 124v.

Testamentum Pelagii Pelaiz dicti Anaya de hereditate de Sonnar.

Era M^a CC^a XXX^a V^a et quotum V^o kalendas ianuarii. Hec est ordinacio quam ordino ego Pelagius Pelagii dictus Anaia in mea infirmitate ut si ex ea migra-

tus fuero omnia mea, et cetera. In primis mando corpus meum sepelire in monasterio Sancti Iusti, et mando ibi mecum meam hereditatem quam habeo de mea auolencia in villare de Sonnar, id est de illa III^a de Erigio duas quintas; et de alia III^a de Osorio III^a quam teneo in pignore pro solidis V de Iohanne Tostado, et quando dederit solidos V ad Sanctum Iustum habeat suam hereditatem; et aliam III^{am} teneo in pignore pro solidis VIII°, et quando dederit solidos VIII° ad meos filios habeat ipsam III^{am}; et aliam de Neeronio interea teneat eam monasterio Sancti Iusti. Et mando ibi ad Sanctum Iustum mediam uaccam quam habeo cum Furtado, et VI^a de plantado de Oterio de Stiuanes qui fuit de patre meo Pelagio Affonso, et si placuit genero meo dicto Calado Iohanni Petri per manum de Pelagio Moogo, et si dederint filii mei inde vnam teeyga de castaneis pisadis ad Sanctum Iustum annuatim teneant ipsa VI^a, sin aliter non. Et si aliquis ex parte mea uel ab extranea hoc factum irrumpere uoluerit sit maledictus et cum Datan et Abiron in inferno dampnatus et imsuper pariat C solidos; et hoc factum semper in suo robore firmiter maneat.

435

1168/03/07.

O presbítero Diego Gosendiz, quen entra como monxe no mosteiro de Toxos Outos, dóalle varias propiedades ó cenobio.

B.- Tombo, ff. 124v-125r.

Testamentum Didaci Gusendiz, presbiteri, de hereditate sua de Neeronio in Villar et in Ponte de Busto (...) in terra de Luania (...).

Era I^a CC^a VI^a et quotum nonas marcii. Quicquid ratum et incursum permanere in seculis uolumus, et cetera, huius rei profectu ego Didacus Gusendit et clientulo meo Petro Didaci diuina inspiratione prouentus seculo renunciens et religionis habitum et monachali in monasterio Sancti Iusti suscipiens, mando ibi mecum testamentum faciendum scripturis et firmitatis paginam totam meam hereditatem de Neeronio tam de auolencia quam de ganancia nominata hereditate de // Villar et de Ponte de Busto et aliam meam hereditatem in ipsa terra de Luania ubicumque inueniri potuerit; et hereditatem de Sautu in casal de Frumarigu et in casal de Cuseyro cum suis aliis hereditatibus quos habent isti casales foris, scilicet sub Castro et in Dunin et in Ueerunu et in Luania; et terciam porcionem de ecclesia Sancti Mametis de Ruis; et hereditatem meam de Furielus qui iacet in pignore pro VI solidis, et persolui iam ego inde solidum I. De omnibus istis hereditatibus facio ego testamentum ad Sanctum Iustum, scilicet de porcione mea integra tam de auolencia quam de ganancia; sed sciendum quod de illis hereditatibus que sunt de

patre meo fiunt VII partes propter VII filios eius quorum vnus ego, et ganauí ego porciones de Pelagio Gusindiz; alia soror mea fugiit de terra tollens secum sagiam unam uiadam de uicina sua pro qua dedi ego solidos III, et remansit porcio eius de istis hereditatibus in manu mea, igitur si illa redierit uel semen eius surrexerit recipiant hereditatem suam sin autem habeat eam Sanctus Iustus; de sorore mea Maria Gusendi teneo in pignore duas VII pro solidos X, et quando redierint ad Sanctum Iustum solidos X libera habeat hereditatem suam, sed iterum monasterium habeat. Sciendum etiam quod ego uendidi in Ruueyru mea hereditate et fratrum meorum pro V^e solidis et redemi aliam de pignore pro VII solidis; itaque si fratres mei porcionem suam de illis V solidis requisierint de istis VII porcionem suam persoluant. Similiter ego et germana mea Marina Gusendiz uendidimus nostras porciones et de illa germana nostra supradicta que fugiit pro X solidis in Ninaes, que si redierit habeat sibi pro porcione sua illos III solidos quos ego pacauí pro tunica quam ipsa tulit. Totas istas hereditates mando et concedo et testor ad Sanctum Iustum pro remedio anime mee et parentum meorum; habeat eas ipsum monasterium iure hereditario imperpetuum. Et si aliquis de parte mea uel de extranea istud meum testamentum uiolare uoluerit sit maledictus et excommunicatus et cum Tatam (sic) et Abiron sit in inferno et regie potestati persoluat D solidos; et hoc meum factum semper maneat in suo robore.

Ego Didacus predictus in hoc testamento manus meas.

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Pelagius, ts. Fernandus Cresconii, presbiter, conf. Pelagius, monachus, conf.

436

1283/04/07.

O escudeiro Pedro Arias do Souto vendelle ó mosteiro de Toxos Outos a metade da vila de Piñeiro e dos dous Pedrouzos e maila súa herdade de Lavapés, en S. Vicente de Augas Santas e Sta. María de Leroño, por duascenas dez libras afonsís da guerra.

B.- Tombo, f. 125rv.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- "Tombo de Toxosoutos...", doc. n.º 56, pp. 226-227.

Carta de Petro Arie, escudeyro de Souto, da mea da villa de Pineyro et dambos los villares de Pedrouzos et en Laua Pees cum todas suas dereyturas.

In Dei nomine. Cunuzuda cousa seia a quantos esta carta viren et oyrem que eu Pedro Aras, escudeyro de Souto, por min et por toda mina uox de boo grado

et de boa uoontade vendo et firmemente outorgu a vos don Sancho Eanes, abbade do moesteyro de Sam Iusto de Togos Outos, comparante por uos et polo conuento desse moesteyro et por toda uox desse moesteyro a media da villa de Pineyro et danbolos vilares de Pedrouzos et quanto eu ei et aauer deuo en Laua Pees, et de mays quanto esses meus omeens de Pedrouzos lauran et usam por min et que teen aiurados destas uozarias de suso ditas et doutras por u for uoz desta villa de Pineyro et danbolos uillares de Pedrouzos et de Laua Pees en friigregia de San Vicenzo de Agoas Sanctas et de Sancta Maria de Leeronio cum herdade et cum casas et cum chantados et cum suas dereyturas por CC et X libras de dineyros alfonsiis moneda de guerra de quaes me confesso que soo ben pagado. Et renuncio to- // -da excey- zon que non possa dizer que estes dineyros que me non forun cuntados et dados, et se estas cousas mays ualem dou et dooas assi como doazon pode seer mays firme et mays liure a uos en nome desse moesteyro por mina alma; et debeo a amparar uos et o moesteyro et vossa uox cum estas cousas et cum cada vna dellas por min et por todas minas boas et especialmente por quanto ey ena villa de Souto. Et toda possisson et seniorio destas cousas et de cada una dellas de min tollo et de mina uoz et en uos et eno moesteyro et na uossa uoz o meto por esta carta que uos logu en presente dou; et se pela uentura des aqui adeante eu estas cousas de suso ditas ou alguna delas teuer ou ende alguna cousa receber ou en uida ou en morte foren achadas en meu poder confessome min teer et receber e possoyr por uos et polo moesteyro de suso dito et en uossu nome; et outorgo que uos et o moesteyro possades por uossa outoridade en todo tempo cada que quiserdes por uos ou por outro entrar et receber et possuir todas estas cousas de suso ditas et cada vna delas assi como uerdadeyros senores et uerdadeyros possuydores et fazede dellas toda uossa uoontade.

Se eu ou alguun outro contra esta carta et contra aquilo que en ella iaz ueer en iuizo nen fora de iuizo por min nen por outro peyte a uos et ao moesteyro et a uossa uox esta herdade doblada et encima CCCC^{os} e XXⁱ libras de predicta moneda; et a carta toda una seya firme et ualla por sempre.

Feyta a carta de vindizon et de doazon sub era M CCC^a XX^a I^a ano et quodo VII dias andados do mes d'abrili.

Et eu Pedro Aras de suso dito esta carta por mynas maos roboro.

Q. p. f.: Rodericus Petri, clericus Sancti Vincencii de Sespaon. Domingo Perez dicto Botello de Ceruya. Joham Iulianze d'Ousende. Domingo Eanes, clerigo de San Martino d'Ermedelo. Johan Betoffe, clerigo. Affonso Suarez de Branderiz. Domingo Perez dicto Papeyro d'Esteyro de Carino.

Eu Pedro Diaz, iurado noteyro ena terra de Pestomarchos et de Valeyron, y fuy presente et escriui et confirmo et pono y meu sinal por testemoyo de verdade. (*Signum*).

437

1176/01/17.

Raimundo Bonifacio e a súa muller, Auroana Eáns, cos seus fillos véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa porción na igrexa de S. Pedro de Herbogo por tres marcas de prata da cóenga e oito soldos anxovinos.

B.- Tombo, ff. 125v-126r.

Carta de ecclesia Sancti Petri de Oruogo de Reymundo Bonifacio et de uxore sua Auroana Iohannis.

In nomine Domini nostri Ihesu Christi, amen. Ea que uenduntur, et cetera; vnde ego Reimundinus Bonifacius et uxor mea Auroana Iohannis et filii et filiiabus nostris et omnis uox nostra uobis domno Petro de Togis Altis abbas et uniuersis monachis eiusdem monasterii et omnibus uocibus uestris facimus textum scripture firmitatis et kartulam uendicionis de portione mea integra ecclesie Sancti Petri de Oruogo que habuimus de ganantia et ganauimus eam de archidiacono Fernando Curialis, et damus inde uobis ipsa nostra portione sicuti in nostra kartula resonat in ipsa kartula per quam ganauimus cum Johanne Uistilatat et cum Johanne de Rocha et cum Petro Fernandit, scilicet ganauimus sub uno medietatem integram ecclesie Sancti Petri de Oruogo minus III^a de VI^a; et de toto isto supradicto quinioue conuenit uobis ex eo quartam integram, et est VIII^a porcio tocius ecclesie minus nona; et habet ipsa hereditate iacentia in terra de Valeyron. Hac siquidem porcio predicta ecclesia cum suis hereditatibus, domibus et // casalibus, pratis, pascuis, et cetera. Ita uobis totum ab integro uendimus et ad presens damus pro precio et robore uidelicet marcas IIIes argenti canonice et solidos VIII° bonis andegauensium quod nobis et uobis satis complacuit, et de precio nec de robore apud uos indebito ad soluendum nichil remansit. Ab ac die et tempore habete iamdictam porcionem ecclesie cum omnibus suis directuris lucrarni eam, possidete, uendite quicquid uolueritis ex eis facte euo perenni et seculo. Quicumque potens uel impotens hoc scriptum cum deliberacione factum ad irrumpendum surrexerit qualiscumque fuerit tam nos quam aliquis ex nostra parte seu extranea parti uestre et uoci marcas sex argenti canonice et solidos XVI andegauensium pariat, et quod in calumpnia miserit in duplo uel triplo componat; et hoc scriptum in cunctis obtineat robur.

Facta carta uendicionis et confirmationis XVI° kalendas februarii, era I^a CC^a XIII^a.

Nos iamdicti in hanc kartula uendicionis manus nostras.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Didacus, ts. Gregorius Ordonis, conf. Petrus Fernandi, cambiator, conf. Ramiroth, conf. Pelagius Frade, conf. Arias Pelaidictus Quilinus, conf. Petrus Martini, conf.

Saninus, presbiter, qui notuit.

1198/05/31.

Xoán Fernández, os seus fillos e fillas e o seu sobriño Pedro Pérez véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos unha doceava parte da igrexa de S. Pedro de Herbogo e a metade dunha casa nesa mesma freguesía por duas marcas e media de prata.

B.- Tombo, f. 126r.

Carta de Johanne Fernandi de XII ecclesie de Oruogo.

In Dei nomine. Ego Johannes Fernandi et filii et filie mee et omnis uox mea et soprinus meus Petrus Petri vobis domno Petro, monasterii Sancti Justi de Altis Togis abbati, et omnis conuentui monachorum eiusdem loci in Domino Deo eterno salutem, amen. Placuit mihi per bonam pacem et mea fuit uoluntas ut facerem uobis sicut et facio cartulam uendicionis et textum scripture firmitatis imperpetuum ualituram de illa mea porcione de ecclesia Sancti Petri de Oruogo, scilicet duodecimam integram cum omnibus adiunctionibus et cum media de ipsa casa quam fecit auunculus meus Froyla Iohannis, presbiter, quam ecclesiam habui ego Johannes Fernandi de auo meo Pelagio Froylat; et est ipsa ecclesia in terra de Valeyron subtus monte Luanie discurrente riuolo Vaza. Et accepi de uobis precium scilicet duas marchas et dimidiam, et de precio aput uos nichil remansit indebitum. Ita igitur ecclesia ista de iure meo ex hodie sit abrasa et in iure et dominio uestro tradita atque confirmata, et ea firmiter habeatis et semper de ea uelle uestrum faciatis. Siquis autem homo tam de propinquis meis quam de extraneis contra hoc meum uoluntarium factum ad irrumpendum uenerit uel uenire temptauerit pariat uobis ipsam hereditatem duplatam et insuper pariat uobis uel uoci uestre marchas V^e; et uobis sit perpetim possidenda.

Ego Johannes Fernandi et soprinus meus Petrus Petri et filii et filie mee et omnis uox mea in hac kartula quam fieri iussimus propriis manibus roboramus.

Q. p. f.: Pelagius Pelagii, ts. Martinus Fernandi, ts. Fernandus Sebastiani, ts. Rudericus Sebastani, ts. Fernandus Cresconii, presbiter, conf. Pelagius, presbiter de Leeronio, conf. Johannes Ordonii, clericus de Orgildi, conf.

Facta cartula uendicionis sub era M^a CC^a XXX^a VI et quotum pridie kalendas junii.

Ordonius Pelagii qui notuit et conf.

439

1168/07/22.

Mandas testamentarias de Froila Eáns.

B.- Tombo, f. 126r.

Testamentum Froyle Iohannis de suo quinione de Oruogo.

Era I^a CC^a VI^a et quotum XI kalendas augusti. Mando ego Froyla Iohannis, presbiter, in infirmitate mea quomodo, et cetera. In primis mando dari Sancto Martino de Iria solidos XV, et cetera. Et mando ad Sanctum Justum meum quinionem ecclesie Sancti Petri de Oruogo; et mando dari Sancto Sepulcro de Ierosolimam, et cetera. Quicumque hanc meam mandacionem infringere temptauerit quisquis fuerit sit maledictus et pariat solidos D; manda uero ista semper existat firma.

Q. p. f.: Pelagius, ts. Martinus, ts. Nuno Petri, iusticia, conf. Arias Petri, iusticia, conf. Didacus, presbiter. Petrus Guntadit, conf.

Nuno Aimericiz, conf. et scripsit.

440

1196/05/15.

O abade Pedro e o mosteiro de Toxos Outos fan un pacto con Xoán Pérez polo cal o cenobio lle entrega a este unha oitava da igrexa de S. Pedro de Herbogo que doara o seu pai para que a teña durante a súa vida e daralle anualmente ó mosteiro seis cuarteiróns de pan.

B.- Tombo, f. 126v.

Placitum super VIII^a ecclesie Sancti Petri de Oruogo cum Johanne Petri.

Sub era M^a CC^a XXX^a III^a et quotum idus maii. Ego Petrus, monasterio de Sancto Justo abbas, et omnis conuentus eiusdem monasterii et omnis uox nostra tibi Johanni Petri facimus pactum et placitum firmissimum in CC solidos firmissime roboratum tali uerbo et conueniencia ut tu teneas tantum in uita tua de nostro iure et de nostro dato octauam de ecclesia Sancti Petri de Oruogo quam nobis et monasterio nostro pater tuus Petrus Ordonii mandauit; et des de ea nobis annuatim pro anima ipsius patris tui et fratrum tuorum qui mortui sunt VI quarterios de

pane per talem ipsius ecclesie, et sis de ea noster clericus et uassallus bonus et fidelis, et cetera. Siquis nostrum hoc ita non compleuerit uel in aliquo deuiauerit pariat penam superius dictam; hoc placito semper in suo robore permanente.

Ego Petrus, abbas de Sancto Iusto, et omnis conuentus in hoc placito manus.

Q. p. f.: Pelagius, presbiter de Neeronio, ts. Fernandus Cresconii, ts. Pelagius Ordonii, ts. Petrus Pilatus, ts. Johannes Petri, conf. Johannes Tudini, conf. Petrus Gunsalui, conf.

Johannes, presbiter, qui notuit, conf.

441

1284/09/05. Santiago de Compostela.

Pedro Díaz “Alfárez” cos seus fillos, filla e xenro vèndenlle ó escudeiro Pedro Arias de Souto unhas herdades nas vilas de Pedrouzos, Piñeiro e Souto, en Sta. María de Leroño, algunhas das cales ten peñoradas doutras persoas, por dous mil trescentos soldos afonsís brancos da guerra.

B.- Tombo, ff. 126v-127r.

Carta de Petro Didaci Alferez, et de filiis suis (...) de illo (...).

In nomine Domini, amen. Era M^a CCC^a XX^a II^a et quotum nonas septembris. Ego Petrus Didaci dictus Alferez pro me et pro omni uoce mea, presente filio meo Johanne Petri et filia mea Maiore Petri et uiro suo Dominico Petri dicto de Cebata et concedentibus hanc vendicionem pro me et pro omni uoce et parte mea, vendo et firmiter concedo et reuendo uobis Petro Arie, armigero de Souto in Valeyron, omnique uoci uestre vnam sextam tocius villaris de Pedrouzos quod est in filigresia Sancte Marie de Leeronio et vniam (sic) quartam de tota hereditate marchata que fuit domni Guntadi Sarracente que iacet in vozaria de Pignario iuxta hereditate supradicti villarie de Pedrouzos. Reuendo seu vendo cum parte nostra populacionis que ibi modo stat sicut dictos quiniones comparauit et habeo a dicto patre uestro Aria Petri per cartam factam per Oduarium Iohannis, quondam notarium compostellanum, quam uobis do in presencia notarii et testium sub scriptorum. Preterea vendo vobis in precio infrascripto duodecimam partem tocius hereditatis ville de Sauto excepta uoce donega quam teneo in pignore de Pelagio Fernandi de Quiam pro solidis LX^a alfonsinorum per placitum factum per Bernardum Iohannis, notarium concilii compostellani, et sextam partem tocius hereditatis que est de uoce de Souto in tota terra de Luania excepta villa de Sandon quam teneo in pignore de Petro Didaci dicto Mercham de Souto pro solidis LX^a alfonsinorum per placitum factum per Dominicum Petri, notarium compostellanum, que duo placita similiter vobis do coram isto notario vendo sub tali conditione istas heredi-

tates quas teneo in pignore quod uos teneamini dictis Pelagio Fernandi et Petro Didaci et uocibus suis deliberare eas et seruare eis illas condiciones quas ego eis debeo facere et seruare quia sicut ego eas ab eis habeo; ita do illas uobis et si ego magis ganaui predictis locis per empcionem uel donacionem seu suppignoracionem uel carta seu placitum aliquid apparuerit per quod illud sic habeo in ipsis locis sit totum uestrum sicut deberet esse meum et per easdem condiciones; et debeo uobis amparare illam hereditatem quam a dicto patre uestro comparauit de omni impedimento si ibi est uel fuerit ab illa die qua eam comparauit usque hodie. Et si aliquid de predictis hereditatibus alicui dedi uel alienauit quoquo modo per placitum uel cartam non ualeat nec noceat uobis nec uoci uestre nec prodeat nobis Petro Didaci nec filiis meis. Predicta omnia uendo uobis ut superius dicta est pro duobus M^{ll} CCC solidos alfonsinorum // alborum de guerra de quibus confiteor me iam esse bene solutum et renuncio quod nunquam inde dicam contrarium et quod non fuit in iure meo tradita et recepta. Siquis contra hoc uenerit pectet uobis uel uoci uestre solidos IIII mille DC dicte monete; carta ista in suo robore duratura.

Q. p. f.: Donus Sancius Iohannis, abbas monasterii Sancti Iusti de Tribulis Altis. Iohannes Petri et Iohannes de Ben, monachi ipsius monasterii. Petrus Alfonsi et Rodericus Fernandi, monachi Sancti Martini de Foris. Petrus Alfonsi, clericus abbatis Santi Martini. Petrus Iohannis de Moneta Grandi. Gunsaluus Martelo, armiger.

Ego Fernandus Iohannis, notarius compostellanus uocatus, interfui et in mea presencia feci scribi per Laurencium Petri infrascriptum et signum meum apposui et subscribo. (*Monogramma*: F IOHANNIS).

Ego Laurencius Petri de mandato dicti Fernandi Iohannis, notarii, scripsi et interfui.

442

1284/09/05.

O escudeiro Pedro Arias de Souto vendelle ó mosteiro de Toxos Outos a metade das vilas de Pedrouzos e o que ten en Lavapés, en S. Vicente de Augas Santas e Sta. María de Leroño, por cento quinze libras afonsís; esta venda completa outra feita con anterioridade (n.º 436).

B.- Tombo, f. 127rv.

Carta Petri Arie, armigeri de Souto, de alia medietate uilarium de Pedrouzos et de Laua Pees quia iam uendiderat aliam medietatem diu est.

In nomine Domini, amen. Era M^a CCC^a XXII et quotum nonas septembris. Notum sit omnibus quod ego Petrus Arie, armiger de Souto in Valeyrom, filius quondam Arie Petri de Valeyrom, pro me et pro omni uoce mea grato animo et

bona voluntate vendo et firmiter concedo vobis domno Sancio Iohannis, abbati monasterii Sancti Iusti de Tribulis Altis, pro uobis et pro conuentu eiusdem et pro omnibus successoribus uestris medietatem de ambabus villaribus de Pedrouzos, et do quanto habeo et habere debeo in Laua Pees et in uoce de Laua Pees, et etiam quantum seruiciales mei qui ibi morantur tenent in iure et in manu pro me in istis uocibus et in aliis uocibus quibuscumque per ubicumque fuerint uoces et iures de Pedrouzos et de Laua Pees que hereditates sunt in filigresii Santi Vincencii de Aquis Sanctis et Sancte Marie de Leeronio cum suis domibus, casalibus, plantati-bus, debitis seruicialium et cum omnibus aliis suis pertinentiis et directuris, quo-rum villarium et rerum predictarum uobis iam vendi aliam medietatem iam diu est per cartam factam per Petrum Didaci, notarium de Pestomarchis et de Valeyrom, et in ista medietate uadit sexta illa predictorum villarium de Pedrouzos quam hodie comparauit de Petro Didaci Alferrez per cartam factam per Fernandum Iohannis, notarium compostellanum, quam uobis (...) sic per illam medietatem quam iam uobis uendideram diu est et per istam quam uobis modo uendo. Habeatis pre-dicta uillaria integra decetero et sunt uestra; vendo istam medietatem quam uobis modo uendo cum quanto teneo in pignore in ipsis locis de Petro Didaci dicto Alfe-rez qui eam tenebat de Pelagio Fernandi de Quiam et de Petro Didaci dicto Mer-cham per placita duo que uobis do sicut illud habeo ab ipso Petro Didaci dicto Alfe-rez pro centum XV libras alfonsinorum de quibus confiteor me esse iam bene solu-tum, et renuncio quod nunquam inde dicam contrarium et quod mihi non fuit tradita et in iure meo, et ista omnia debeo uobis amparare ego et uox mea ab omni impedimento per me et per omnia bona mea, et specialiter per quantam heredita-tem habeo in villa de Souto quam uobis propter hoc obligo, et si predicta omnia magis ualent do et concedo vobis et dicto monasterio pro anima mea et ab dico a me et ab omni uoce mea omne ius, dominium, possessionem et proprietatem omnium predictorum et in uos // transfero per hanc cartam decetero de predictis faciatis omnem uestram imperpetuum uoluntatem. Siquis contra hoc uenerit pectet uobis uel uoci uestre libras CC XXX fortis monete; carta ista in suo robore duratura et insuper sit maledictus.

Q. p. f.: Petrus Alfonsi et Rodericus Fernandi, monachi Sancti Martini de Foris. Johannes Petri et Johannes de Ben, monachi dicti monasterii Sancti Iusti. Petrus Iohannis Mercator, mercator de Moneta Grandi. Petrus Alfonsi, clericus abbatis Sancti Martini. Gunsaluus Martelo, scutarius.

Ego Fernandus Iohannis, notarius compostellanus uocatus, interfui et in mea presencia feci scribi per Laurencium Petri infrascriptum et signum meum apposui et subscribo et conf. (*Monogramma*: F IOHANNIS).

Ego Laurencius Petri de mandato dicti Fernandi Iohannis, notarii, scripsi et interfui.

443

1119/—/—.

Mandas testamentarias de don Pedro Díaz.*

B.- Tombo, f. 127v.

* Observacións: Este documento non está escrito na letra do resto do tomo, senón que foi copiado posteriormente. Por outra banda, a data debe estar mal copiada.

Era I^a C^a L^a VII^a. Ego donus Petrus Didaci cum mea commemoracionem quomodo de facultate mea sit mortuus, mando corpus meum sepelire in Loco Sancto, et cetera. Ad Sanctum Justum de Toius Altus et mandi ibi mecum hereditate mea quod ego habeo et habere debeo in villa que dicitur Cornanda, et est meo porcione media tertiam tota ipsa villa quod dicitur Cornanda que est in territorio da fregesia de Sancte Marie de Cornanda, et quantum ego habeo in vilarii de Sauocetu et ubicumque quod ego habeo et habere abeo sibi de abolencia quam de ganancia propter amore Domini nostri Ihesu Christi et pro remedium anime mee et parentum meorum facere in perpetuum. Siquis contra hoc uenerit pectet a uobis solidos mille monete fortis et sit maledictus de maledicione Dei.

Johannes qui notuit de mandato Petro Didaci.

444

1163/05/09.

Paio Páez "Ferus" véndelle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade en Pena Corneira, en Sta. María de Cornanda, por dúas marcas de prata.*

B.- Tombo, f. 127v.

* Observacións: Este documento non está escrito na letra do resto do tomo senón que foi copiado posteriormente. Fora xa copiado no cartulario (doc. nº. 375).

In Dei nomine. Ego Pelagius Pelagii dictus Ferus et omnis uox mea vobis domno Arie, abbas Sancti Justi, et ceteris fratribus eius dictis monasterii in Domino eterno salutem, amen. Placuit mihi et mea est voluntas qui facere uobis et iam dictis kartam uendicionis de hereditas mea propria quod ego habeo et abere debeo in territorio de Cornanda sutus Luana discurrente a fruuiu quod dicitur Molinus in concurencia Sancte Marie de Cornanda in loco predicto Pina Cornera; vendo eidem

434

Francisco Javier Pérez Rodríguez

per suos terminos antiqos quod eis dem pertinentes et pertinere debet pro precio quod mihi bene complacuit, id est II marcis argenti puri, et de precio nec de robore nichil remansit in debito; et faciatis quit fuit uestra uoluntas et ceteris fratribus in perpetuum. Siquis aliquis contra hanc venerit pectet uobis uel uoci uestre IIII^{or} marcis de argenti puri et hereditatis duplata; et carta vendicionis sit duratura in perpetuum.

Facta carta vendicionis era I^a CC^a I^a et quotum VII° idus maagii.

Ego Pelagius in hanc cartam manus meas robo-ro.

Qui presentes fuerunt: Petrus, ts. Pelagius, ts. Arias, ts. Martinus Banba, conf. Ordonius, presbiter, conf. Ordonius Didaci, conf.

Muninus, presbiter, notuit et conf.

445

1242/06/28.

Manda testamentaria do cabaleiro Arias Fernández.

B.- Tombo, f. 128r.

Era M^a CC^a LXXX^a et quotum IIII° kalendas julii. Ordinacio quam ordinavit Arie Fernandi, militi de Costelle, positus, et cetera. In primis mando corpus meum sepelliri in monasterio Santi Iusti, et ibi mecum meo porcione de de I^a VIII^a de VIII^a, et est mea porcione IIII^a integra et III equas cum suis filiis et duos armen-tios, et cetera. Et si homo uenerit de mea parte uel de extranea ad contradicendum mandacionem istam sit maledictus et pariat penam solidos D et mandacionem semper sit robore firmam.

Ego Arias Fernandi in ista mandacione proprias manus meas robo-ro et conf.

Johannes Petri, clerico Sancti Petri, et filio suo Fernandi Petri, conf. Johannes Petri dictus Uallente, conf. Michael Iohannis, conf. Et multi alii.

Ego Martinus Iohannis, presbiter Sancti Petri de Oruogo, notarius juratus per archiepiscopi Petri Muninzi compostellani, qui notuit et conf.

446

—/—/—.

Noticia das herdades que o mosteiro de Toxos Outos ten na terra de Valeirón.

B.- Tombo, f. 128r.

Terratici de Valeyrom.

Noticia de hereditibus quas monasterium Sancti Justi de Togis Altis habet in terra de Ualleyrom. In primis habet duas quintas medietatis ecclesie Sancte Marie de Leeronio quarum una habet pro Nuno Nuniz et Petro Nuniz et alia polos Besezos et similiter de hereditate laycali de tota illa uoce in ipsa filigresia. Item in villa de Leeronio IIIes quintas de uoce de Godinos et alteram quintam quam tenent forciatam ibi filii quondam domni Petri Arie de Cana. Item habet monasterium hereditatem que fuit domni Martini Crespo que est in uilla de Couas. Item hereditatem que fuit de Fernando Maraciquo que fuit de uoce Maria Delgada, que hereditas est in Souto. Item terciam partem vnus quinte de hereditate donega pro Martino Laurencii que hereditas fuit domni Pelagii Sarrazinci in ipsa uilla de Souto. Item in ipsa uilla tres quartas de uoce de Godinos. Item omnem quinionem Fernandi Podente, et ista uox Martini Laurencii uadit usque ad ullam de Castro que est in filigresia Sancti Petri de Oruogo. Item vnum morabitinum annuatim in villa de Toseyros pro hereditate que fuit de Didaco Mateiro, et iste hereditates uadunt per ubicumque tendunt uoces predictarum villarum tam in Ualleyron quam in Luania. Item quartam partem de villare quod uocatur Villare de Prouiros quod est in Loania. Item per illam leyram de casal que iacet subtus ripam magnam do ueral que leyra fuit de Petro Mouro de Niueyro I^m quartarium de pane et unum quartarium de castaneis annuatim. Item in villa de Soutullo hereditatem de Mantellas. Item hereditatem que fuit de domno Pelagio Romanz in ipsa uilla de Soutullo. Item quartam partem de villare de Linarello pro domna Tharasia Fernandi, uxor quondam domni Gundisalui Marini. Item in uilla de Fornelis unum quartarium de pane et unam talegam de castaneis annuatim. Item de uilla de Ferreyros vnam octauam de pane et unam talegam de castaneis annuatim.

447

1217/06/23.

Mandas testamentarias de María Fernández.

B.- Tombo, f. 128v.

Testamentum Marie Fernandi de IIII^a de VIII^a ecclesie de Oruogo.

Era M^a CC^a L^a V^a et quotum X kalendas junii. Ego Maria Fernandiz facio mea mandatione in infirmitate mea, et cetera; corpus meum sepellire ad Sanctum Michaellem de Costanela, ibidem mecum III^a de vna vacca, et cetera. Ad monasterium Sancti Justi in eam porcionem de Sancti Petri de Oruogo, et est de VIII^a vde/

VIII^a IIII^a integra et castinarios IIII^{or} qui stant in Sautelo in villa Souto pro anniuersario qui dedit hic mater mea ad Sancti Justi et nos potuerimus implere illo anniuersario, et dimitto illos castinarios ad Sancti Justi. Et si homo uenerit de mea parte uel de extranea ad irrumpendum mandacionem istam sit maledictus et insuper paria solidos C; et semper sit mandacione in robore firma.

Ego Maria Fernandi in hac mandacione manus meas.

Q. p. f.: Martinus Didaci, presbiter, conf. Johannes de Ualga, clericus, conf. Arias Fernandi, miles, conf. Johannes Arie, clericus, conf. Michael Affonsi, conf. Didacus Muniz, conf.

Ego Martinus Iohannis, presbiter, notarium juratus per archiepiscopo, qui notuit et conf.

448

1190/03/15.

Mandas testamentarias de Pedro Mouro.

B.- Tombo, f. 128v.

Testamentum Petri Mauri de hereditate de villa de Mato et de Valeyron.

Era I^a CC^a XX^a VIII^a et quotum idus marcii. Hec est ordinacio quam ordinaui ego Petrus Maurus presente cum uxor mea et concedente nomine Guyna, positus in graui infirmitate, et cetera. In primis mando corpus meum sepelire in monasterio Sancti Justi, et mando ibi mecum hereditatem meam quam habeo ex parte matre mea de villa Matho et etiam quanta ibi ganauit et hereditate mea quam habeo in Ualeyron. Ego et uxor mea mandamus ut omnibus annis dent monasterio Sancti Justi pro anima mea et de mulieri mee unum quartarium de castaneas pisadas et alium de centeno per talem taleygam quod sedeat duas octauas et media; et ipsa hereditas predicta cum suo plantato de quanta ganauit et plantauit et etiam de patri uel de matri a ele mando omnia ista dare jacet in Ribario et in Octario. Et mando, et cetera. Et qui hoc meum factum de mea parte uel de extranea inrumperre uoluerit sedeat maledictus et excommunicatus et a fide Christi separatus et pro ausu timeritatis pariat solidos D; et mandacione semper maneat firma.

Q. p. f.: Fernandus Cresconii, presbiter, ts. Pelagius, presbiter de Nederonii, ts. Fernandus Sancii, conf.

Pelagius Ordonii, diaconus, qui notuit.

449

1212/08/18*.

Mandas testamentarias de Sancho Ens.

B.- Tombo, f. 128rv.

* Observacións: A data deste documento está mal copiada, pois en 1212 non estaban xa vivos parte das testemuñas que o asinan, como don Cotalaya, don Peyronel e o cardeal Pedro Tcito, que viviron  redor de 1150.

Testamentum Sancii Iohannis de VIII^a ecclesie Sancte Marie de Oym.

Era I^a CC^a L^a et quotum XV° kalendas septembris. Ego Sancius Iohannis, detemptus infirmitate, et cetera. In primis ad canonicam Sancti Jacobi in caritate media marca, et cetera. Mando ad Sanctum Justum octauam porcionem de ecclesia Sancte Marie de Oym et hereditatem de Gontariz et illam de Liufi quam mihi dederunt mei cumlati cum omnibus suis directuris, tali condicione ut seniores predicti cenobii in secundo die XI^{le} pro mea anima anniuersarium faciant, et cetera. Quisquis hanc meam mandacione compleuerit Dei benedictionem habeat, et si aliquis homo tam de filiis quam de filiabus contra hanc meam ordinacionem ad irrumpendum uenerit quisquis fuerit omnipotentis Dei maledictionem habeat et cum Iuda traditore in infernum permaneat et insuper parti ordinacionis et uoci marchas C^m persoluat; et ordinacio robur obtineat.

Ego Sancius Iohannis propria manu, conf.

Q. p. f.: Cotalaya, conf. Peyronel, conf. Cardinalis Petrus Tacitus, conf. Didacus Abbas, conf. Nicholaus, presbiter, conf. Petrus Gudesteiz, conf. Didacus Brauus, conf. Alii boni homines, conf.

Martinus Pelaiz, clericus, qui notuit.

450

1236/07/15.

Manda testamentaria de Martiño Ens "Calado".

B.- Tombo, ff. 128v-129r.

Testamentum Martini Iohannis dicti Calado de quinione suo ecclesie Sancti Mametis de Ruys.

Era I^a CC^a LXX^a IIII^a et quotum idus iulii. Ego Martinus Iohannis dictus Caladus, graui detentus infirmitate, et cetera. In primis mando corpus meum sepe-

llire in cimiterio Sancti Iusti de Tribulis Altis, et mando ibi mecum quinionem meum de ecclesia Sancti Mametis de Ruis quem mandauit mihi Marina Iohannis dicta Anaia; et do etiam illi hereditate de Villa Octa // et in Pignario et Figeyroa quam mandauit mihi ipsa Maria Anaia, et est quarta de ipsa hereditate Marie Anaie de Villa Octa et de Pineyro et de Figueyroa et ecclesiasticum integrum, et cetera.

Q. p. f.: Petrus Arie, monachus. Dominicus Martini, diaconus. Pelagius Petri dictus Maurus. Martinus Didaci, magister eius.

Pelagius Pelaiz qui notuit per mandatum Martini Didaci, magistri eius.

451

1146/03/15.

O diácono Paio Quiriáquez, Xoán Quiriáquez e a súa muller e Adosinda Quiriáquez co seu marido fan un pacto co mosteiro de Toxos Outos polo cal dividen entre eles a vila de Raño.

B.- Tombo, f. 129r.

Placitum de particione ville de Raginoa.

Era I^a C^a LXXX^a IIII^a et quotum idus marcii. Ego Pelagius Queriaquez et diacono et Johanne Quiriaquez et uxor mea Ardilo et uoces nostras et Adosinda Queriaquez et uiro meo Martino Munici et uox nostra vobis domnis abbas Martinus Romazi vna parem cum fratribus uestris et uoces uestras pactum et placitum et uerbum facimus uobis superius de illa villa de Ranoa quomodo iacet per suis terminis et locis antiquis quomodo diuidamus illa inter nos et uos de ipso casale quomodo stat diuiso vt habeatis uos pro partem monasterii illo cillario qui fuit de nostro patre integro et cortes duas que sunt iusta illo cellario, et illas alias casas que restant totas habeant Pelagius et Johanne que superius dixit, et illa quintana cum sua uinea et cum suo terreno quomodo est conclusa de circa habeat monasterium tercia et uos duas tercias, illa alia uinea de illo ortale contra Affrico currat quomodo et de illa quintana per tercias exceptis illa uinea que ibi nos plantauimus ambobus fratribus super illa kasa de Johanne contra destro, et habeamus ea integra Pelagius et Johannes; et alias hereditates que habemus totas intus et foris ubicumque eas potuerimus inuenire ut diuidamus inter nos sicut scribamus ad monasterium tercia et partes duas ad nobis superius Pelagius et frater meus per suis locis et terminis antiquis cum suis aprestationibus uel aiuntionibus. Et de quanta fructa habebamus ipsa hereditate de Ranoa sorciamus in quartas monasterium quarta integra et nos quartas tres, item exceptis illo plantato quod plantaui ego Johanne cum manu mea ut habeant eum integrum, et Pelagius ut habeat suum plantatum quod plantaui

eum manu sua. Et illos molinos quod habemus currant sic quomodo hereditates. Quod siquis unus de nobis uel propinquis nostris uel uox nostra quod de superius renouat non compleuerimus pariamus ad partem monasterii penam placiti solidos CCC.

Nos Pelagius et Johannes et omnis uox nostras in hunc placitum manus nostras.

Q. p. f.: Pelagius, ts. Petrus, ts. Martinus, ts. Ordonius Guntadiz, conf. Martinus, monachus, conf. Johannes Randum, conf.

Johannes qui notuit.

452

—/—/—.

Noticias de varias doazóns feitas ó mosteiro de Toxos Outos na vila de Raño e outros lugares.

B.- Tombo, f. 129r.

De Ranioa.

Johannes Radulfiz do in Ranioa unam seruicialiam. Froyla Ascaci offero laream vnam. Ordonius, confessus, do unam seruicialiam in Astramundi et medietatem domum de Padron et meas salinas in Sancta Maria de Lanzada. Maior Ordoniz in Sindi suam hereditatem. Pelagius Curuus dedit et domna Tuda dederunt suas salinas in Sancta Maria de Lanzada quas ganauerunt de Aria Ricardo. Petrus Moo-gus I^m seruicialem in Angusii.

453

1230/04/19. Santiago de Compostela.

Don Xoán Tudíniz, abade do mosteiro de Toxos Outos, fai un pacto con Pedro Arias e a súa muller, María Páez, polo cal lle deixa ó matrimonio a herdade do cenobio na vila de Raño na que Pedro Arias quere facer casas. En corenta días homes bos fixarán a renda que o matrimonio terá que darlle ó abade.

B.- Tombo, f. 129rv.

Placitum inter domnum Petrum Arie et uxorem suam et domnum Johanem Tudini de hereditate de Ranoa.

Era M^a CC^a LX^a VIII^a et quotum XIII° kalendas maii. Hoc est pactum et placitum et conuenienciam inter domnum Johannem Tudiniz, abbatem monasterii Sancti Justi de Togis Altis, ex una parte et Petrum Arie pro se et pro uxore sua Maria Pelagii ex altera firmum in mille solidis roboratum. Ita quod domnus abbas supradictus permittit ipsum Petrum Arie quod quantam hereditatem habet monasterium supradictum in Ranoa, scilicet ubi tenet domum, vineam et braniam, Petrus Arie // uult facere domos; ita quod de ipsa die usque ad X^{la} dies quando abbas uel uox sua uocauerit ipsum Petrum Arie uel uocem suam ipse Petrus Arie uel uox sua det monasterio integram in ipsa villa de Ranoa sicut boni homines mandauerint quos inter se statuerint. Siquis eorum contra hoc uenerit pectet alti parti penam supradictam et placito et conueniencia nichilominus in suo robore permanentibus.

Q. p. f.: Johannes de Corzum, infirmarius. Petrus Gascus. Johannes Pelaiz, conuersus monasterii Sancti Justi. Johannes Diz de Moneta Noua. Johannes Alfonsi, tabernarius. Johannes Pelaiz Sagobe. Petrus Petri et Pelagius Giada.

Ego Martinus Iohannis, notarius concilii compostellani juratus.

Ego Johannes Pelagii de mandato magistri mei Martini Iohannis, notarius concilii compostellani, scripsi.

454

[1213 - 1237]*.

Pacto entre o mosteiro de Toxos Outos e Pedro Arias e a súa muller, María Páez, no mesmo sentido có anterior.

B.- Tombo, f. 129v.

*Observacións: Datas do abadado de D. Xoán Tudiniz.

Placitum inter abbatem et monasterium et donum Petrum Arie et uxorem suam super Ranoa.

Nos Johannes Tudiniz, abbas Sancti Justi de Togis Altis, et conuentus eiusdem monasterii concedimus uobis Petro Arie et uxori uestre Marie Pelagii quod faciatis domos et labores et plantetis uineas in villa de Ranoa et hereditate nostra et uestra et faciatis uallos, tali pacto quod uos integretis uestros in ipsa villa per laudamentum bonorum hominum de quanta hereditate uos nobis ibi filiaueritis; et si uos istud non feceritis licitum sit nobis ab ipsa die qua uos uocauerimus ad hoc recipiendum usque ad X^{la} dies et accipere hereditatem nostram que uos contigerit sicut illam inuenerimus et insuper pectetis nobis solidos D; et pro isto quod uobis

facimus uos cum amicis uestris teneamini facere amorem et iuuamem et suueniat uobis rogam archidiaconi domni Johanni Reymundi.

455

1200/12/02.

Manda testamentaria de Xoán Páez na que lle deixa ó mosteiro de Toxos Outos varias propiedades en Sta. María de Leiro.

B.- Tombo, f. 129v.

Testamentum Johannis Pelaiz de hereditate de Ranoa et de Uilla Plana et de Rial et de Chabanas et de Leoriz de Cima de Monte.

Era M^a CC^a XXX^a VIII^a et quotum III nonas decembris. Hec est ordinacio quos ordinauit Johannes Pelaici in infirmitate sua. Manda corpus suum leuabit ad Sancti Iusti si migratus fuerit, et mando ibi mecum mea hereditate que habeo in Sancta Maria de Lerio hic in villas nominatas Ranoa et Uilla Plana et Rial et Chabanas et Leoriz de Cima de Monte usque ad mare quantam habeo in istas uillas de mater mea Odrozia Petriz, et est mea racione quinta integra et leyras duas millarias in Talcas qui tenemus a pinor de Munius Danera pro solidos IIII^{or} de sancti Martini in sancti Martini, et quando uenerit Munius Danera con solidos IIII^{or} aut uoce sua sedeat sua larea soluta et det inde os denarios a Sancti Iusti. Ego Johannes Pelaici mando et confirmo pro remedium anime mee; et qui ista mea manda compleuerit sedeat benedictus et qui neglexerit sedeat maledictus et excommunicatus et pariat solidos C, et stet in robore.

Ego Johannes Pelaiz manus meas roboro.

Q. p. f.: Johannes Raurim, ts. Petrus Fernandi, ts. Bernaldo, ts. Fernandus Michaeli, presbiter. Johannes Muniz, conf.

Johannes, clericus, qui notuit et conf.

456

1258/02/03. Padrón.

Diego Martínez de Souto renuncia ós seus dereitos sobre unha quinta parte do casal de Gonteriz, doado ó mosteiro de Toxos Outos por Diego Calvo "O Vello". Así mesmo, dóalle ó cenobio un soldo anual ou ben un cuarteirón de pan, que terá que pagar o día de San Martiño, sobre unha herdade súa.

B.- Tombo, ff. 129v-130r.

Abnucionem Didaci de Souto de hereditates de Guntiriz.

Era M^a CC^a LX^{la} sexta et quotum III° nonas februarii. Notum sit omnibus quod ego Didacus Martini dictus de Souto et omnis uox mea vobis Dominico Iohannis dicto Caualeyro, monacho Sancti Iusti, et nomine et uoce eiusdem monasterii omnique uoci sue facio nupcionem et quitationem et dimissionem firimum in solidis C legionensis roboratum, ita quod quito et dimitto eidem monasterio quintam partem de casali ueteri de Gonterit quam legauit Didacus Caluus Uetus eidem monasterio. Item, mando et lego et testor eidem monasterio solidum vnum annuatim per meam hereditatem quam ganauit de Petro Gallo et de fratribus suis in die sancti Martini annuatim aut quartam unam de pane pro eo ad libitum monasterii. Siquis contra hoc uenerit pectet ipsi monasterio penam supradictam; nupcione hac in suo robore permanente.

Q. p. f.: Fernandus Arie, iusticiarius. Johannes Uello de Deyra. Dominicus Porrinus. Didacus Caluus. Petrus Petri de Gontes. Petrus Didaci Iograr. Pelagius Martini de Infesta.

Ego Pelagius Martini, iuratus notarius Petronum, interfui et conf. et de mandato meo infrascriptus Martinus Iohannis, clericus, interfuit et scripsit.

Ego Martinus Iohannis, clericus, de mandato Pelagii Martini, iurati notarii Petronum suprascripti, interfui et scripsi.

457

[1238]/01/26. Padrón*.

O mosteiro de Toxos Outos fai un pacto con Xoán Martínez “Lavarromeus” e a súa muller, Cecilia Díaz, polo cal o cenobio lle entrega ó matrimonio a leira da Porta do Sol e a cuarta parte dunha casa no burgo novo de Padrón polas súas vidas, polo que pagarán seis soldos anuais. Ó morreren ámbolos dous, a leira volverá ó mosteiro, mais a cuarta da casa quedará para o fillo do matrimonio, Martiño Eáns, que a terá durante a súa vida e que lle pagará ó mosteiro cinco soldos anuais.

B.- Tombo, f. 130r.

* Observacións: A data deste documento non se corresponde co abadado de don Xoán Pérez (1237-1244); é moi posible que o copista poña “II” en lugar de “VI”, co que a data pasaría de 1234 a 1238, ano en que xa era abade de Toxos Outos o citado abade e era prior don Pedro Martínez de Berres, quen tamén subscribe o documento; é esta a data que dou por boa.

Placitum Johannis Martini Lauaromeus de larea de Porta de Sol de villa de Patrono.

Era M^a CC^a LXX^a II^a, VII° kalendas februarii. Notum sit omnibus quod nos Johannes Petri, abbas Sancti Justi de Togis Altis, pro nobis et pro conuentu eiusdem et omnis uox nostra vobis Johanni Martini dicto Lauaromeus et uxori uestre Cecilie Didaci omnique uoci uestre facimus pactum et placitum firmum in solidis D legionensis roboratum. Ita quod in uita uestra damus vobis illam laream que uocantur de Porta de Sole; damus etiam uobis in uita uestra quartam illius domus de burgo nouo de Patrono in qua moratus fuit Didacus de Prada; damus inquam filio uestro in uita sua post uos ipsam quartam predictae domus; et uos datis de illa solidos VI predicto monasterio annuatim, et predictus filius uester Iohannes Iohannis tribuat de illa solidos V similiter annuatim, et ad mortem amborum uestrorum dicta larea sit quita et libera in pace et dicto monasterio sit redacta, et quarta predictae domus in pace post mortem predicti filii uestri Iohannis Iohannis dicto monasterio deuoluatur. Siquis hoc uenerit pectet penam supradictam, placito in suo robore permanente.

Q. p. f.: Petrus Martini, prior dicti monasterii. Martinus Iohannis, monachus eiusdem. Fernandus Arie, porcionarius compostellanus, dictus Rabiosus. Petrus Fernandi, miles de Roys. Martinus Iohannis, archipresbiter de Amay. Nuno Iohannis de Valga et Nuno Oduarii de Carcacia, clerici. Iohannes de Salnes, presbiter yriensis.

Ego Pelagius Martini, iuratus notarius Petronum, interfui et conf. et addidi Iohannis.

458

1217/05/24. Padrón.

Martiño Pérez “Beschoquiño”, a súa muller, Elvira Crescóniz, e o seu fillo París véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos a metade dunha casa en Bordel, na vila de Padrón, ó lado doutra que xa pertence ó mosteiro, e maila metade doutra leira por trescentos soldos máis outros dez “pro robore”.

B.- Tombo, f. 130r.

Carta de Martino Beschoquino de domo ville de Patrono.

Sub Christi nomine. Ego Martinus Petri nomine Beschoquino et uxor mea Elu<i>ra Cresconii et filius noster Paris in Deo salutem, amen. Placuit nobis quod facimus kartam uendicionis monasterio Sancti Justi abbati, priori, cellarario omni-

que conuentu predicti cenonii de illa casa nostra quam habemus hic in uilla Patroni sub aula Sancte Marie uirginis in loco certo Bordel iusta fluuium Saris, et est per medium cum ipsa uestra casa sicut stat cooperta et cum suis cameris et parietibus in giro; vendimus etiam medietatem illius laree sicut uadit de uia publica usque ad uallos ueteros, et iacet marcata cum ipsa uestra larea et iacet iuxta laream Fernandi Patroni contra septentrionem et laream Romani Petri quam tenet modo in pignore Didacus Boga. De toto hoc sit determinato uendimus uobis medietatem pro solidos CCC et X pro robore, et de precio ad persoluendum nichil remansit. De hodie medietas domus et medietas laree de iure nostro sit remota et in uestroque iuri et dominio tradita et conserta, habeatis et possideatis et secundum uestram uoluntatem de ea faciatis. Si uero nos aut aliquis homo contra hanc kartam uendicionis uoluntarie factam ad irrumpendum uenerit pariat hanc hereditatem duplatam et triplatum et quantum fuerit meliorata et insuper solidos DC XX; hec uero kartula semper maneat firma.

Facta hac karta sub era M^a CC^a L^a V^a et quotum IX° kalendarum junii.

Nos iamdicti in hanc kartam manus.

Q. p. f.: Johannes Pelagii, presbiter, yriensis canonicus, conf. Pelagius Petroni, presbiter, conf. Fernandus Iohannis, presbiter, yriensis canonicus, conf. Fernandus Pelagii, presbiter et yriensis canonicus, conf. Didacus de Prada, conf. Martinus Pardus, conf. Johannes de Castineyras, conf.

Ego Petrus Arie, notarius, et conf. et robur meum assigno.

—/—/—.

Mandas testamentarias de dona Sancha Afonso.

B.- Tombo, f. 130r.

Testamentum domne Sancie Alfonsi vnus laree in Patrono cum alias duas.

Mando ego domna Sancia Adefonsi in infirmitate detenta uel posita, et cetera. In primis mando corpus meum sepelliri in monasterio de Antealtaria, et mando ibi mecum, et cetera. Et mando et delibero ad Sanctum Justum vnam laream in Padron cum suo fructu et alias duas lareas donec abstrahat eas de pignore suos denarios, et cetera.

460

1252/01/06.

Mandas testamentarias de don Paio Díaz.

B.- Tombo, f. 132v.

Testamentum domni Pelagii Didaci, militis, de hereditate de Coagia in terra de Oeste.

Era M^a CC^a LX^{la} et quotum VIII° idus januarii. Notum sit omnibus quod ego domnus Pelagius Didaci, miles, mando si de hea graui infirmitate detenta me mori contigit, mando quomodo, et cetera. In primis mando corpus meum sepellire in monasterio Sancti Justi de Togis Altis, et mando ibi mecum vnius armento et solidos X super mea sepultura. Ita mando ad ipso monasterio omnia mea hereditate de Coagia pro integra de meas malefeytorias et pro animas cuius fuit habere quod ego forciaui, et cetera. Ita mando a Sancti Justi omnia moa hereditate de Saa et de Chocella, et cetera. Et hec super omnia dico et hoc testo amicis uel inimicis et qualiter compleuerit sit benedictus et qualiter mutauerit sit maledictus cum Datan et Abiro iacet in laqueum inferni et insuper pectet uoci regi solidos D; et manda semper in suo robore permanente.

Q. p. f.: Rudericus Petri, presbiter, magister eius. Petrus Roderici, Fernandus Cotalaia, totis presbiteris. Petrus Muniz, clericus. Johannes de Ferreyros, leuita. Johannes Uello de Deeyra. Johannes Mourique. Afonsus Iohannis de Ualos.

Ego Munio Moogo, notarius concilii juratus, interfui et scripsi.

461

1209/02/01.

O crego Pedro Ordóñez véndelle ó mosteiro de Toxos Outos a súa oitava da igrexa de S. Xoán de Buxán por cento corenta soldos. O crego quedará nela durante a súa vida e promete enterrarse no mosteiro.*

B.- Tombo, f. 130v.

* Observacións: Vide doc. n.º 494.

Carta Petri Ordonii, clerici, de VIII^a ecclesie Sancti Johannis de Bugiam.

In Dei nomine. Ego Petrus Ordonii, clericus, et omnis uox mea vobis domno Petro, monasterii Sancti Iusti de Togis Altis abbati, et omni eiusdem monasterii uoci in Domino De<o> eterno salutem, amen. Placuit mihi grato animo et spontanea uoluntate ut facerem uobis et monasterio uestro sicut et facio textum scripture et cartam donationis simul et uenditionis imperpetuum ualituram de mea VIII^a integra de ecclesia Sancti Iohannis de Bugiam, quam VII^{am} integram habui ego ex parte patris mei Ordonii Didaci qui ad obitum suum mihi III^{am} integram de predicta ecclesia mandauit; et habet iacencia ipsa ecclesia in territorio Yrie inter montem Pina Maa et montem Syam discurrente Sara. Quam VIII^{am} integram predictae ecclesie cum quanto ad illam pertinet et pertinere debet et cum omnibus adiunctionibus suis et cum quanto ad prestitum hominis est dono et concedo ego Petrus Ordonii vobis domno Petro abbati et monasterio uestro pro remedio anime mee et pro anima predicti patris mei qui eam mihi mandauit et dedit, et etiam pro C XL solidos qui mihi ad presens multum necessarii sunt et quia uos conuenitis continere me in predicta ecclesia in tota uita mea, et ad mortem me in uestro monasterio sepellire et pro me orare. Habeatis igitur uos sepe dictam VIII^{am} predictae ecclesie et possideatis iure hereditario uos et omnis posteritas uestra in secula seculorum. Siquis autem ex parte mea uel de extranea contra hoc uoluntarium meum factum ad irrumpendum uenerit sit maledictus usque in VII^{am} generationem et cum Iuda traditore in inferno dampnatus et pariat quantum calumpniauerit duplatum uel triplatum et iusum solidos D; carta semper in suo robore permanente.

Facta carta donacionis die kalendas februarii in era I^a CC XL VII.

Q. p. f.: Petrus Petri, ts. Sancius Martini, ts. Petrus Martini, ts. Martinus Muniz de Soniar, ts. Petrus Muniz de Pineiro, ts. Johannes Pelagii, presbiter, conf. Petrus Petri, subdiaconus, conf. Petrus Pelagii de Daeira, conf. Petrus Petri de Pinario, clericus, conf. Petrus Pelagii de Pinario, conf.

Dominicus, presbiter, notuit et conf.

462

1209/11/18.

Adosinda Fernández dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade en S. Xoán de Buxán.

B.- Tombo, f. 131r.

Carta Adosinde Fernandi de quinione suo ecclesie Sancti Iohannis de Bugiam.

Svb Christi nomine. Ego Adosinda Fernandi et omnis uox mea pro Dei amore et sanctorum Iusti et Pastoris et pro remedio anime mee et parentum meo-

rum facio testamentum et cartulam donationis imperpetuum ualituram uobis domno Petro, monasterii Sancti Iusti abbati, et priori Iohanni Tudini et omnibus fratribus ibidem Deo seruientibus de mea tota hereditate tam ecclesiastica quam laycali quam ego habeo in terra de Iria in loco certo in ecclesia Sancti Iohannis de Bugiam, quam hereditatem habui ego Adosinda Fernandi de meo padrigogo Munione Affonsi, presbitero, qui hereditauit me germaniter cum suis filiis in tota sua hereditate quam ibi habebat de auolencia et de ganancia tam in ecclesiastica quam in laicali. Ego ex hodie dono et concedo uobis domno Petro, monasterii Sancti Iusti abbati, et monasterio uestro totam meam porcionem integram predictae hereditatis que mihi euenit inter filios ipsius Munionis Alfonsi cum montibus et fontibus, cum casis et casalibus, cum exitibus et regressibus et cum quanto apretitum hominis est; habeatis igitur totam ipsam meam porcionem predictae hereditatis uos et omnis posteritas uestra, et de ea omne uelle uestrum faciatis in secula seculorum. Siquis uero contra hoc uoluntarium meum factum uenerit uel irrumperre temptauerit sit maledictus et cum Datam et Abirom in inferno dampnatus et insuper pariat solidos D^{os}; semper hoc meo facto in suo robore permanente.

Facta karta testamenti die XIII° kalendas decembris in era M^a CC^a XL^a VII^a.

Ego Adosinda Fernandi in hoc testamento quod fieri iussi manus roborato et facio signum.

Q. p. f.: Martinus Muniz de Jales, ts. Petrus Martini dictus Pigarius, ts. Munio Petri, ts. Petrus Petri de Salanio, conf. Johannes Didaci dictus Nauacela, conf. Johannes Petri cognomento Bulsarius, conf.

Dominicus, presbiter et cantor, qui notuit et conf.

463

1264/06/15.

Sentencia dada por árbitros no preito entre o mosteiro de Toxos Outos e Xiao Pérez "Boleiro" de Sonar sobre a oitava da igrexa de S. Xoán de Buxán que lle doara ó mosteiro o crego desa igrexa Pedro Ordóñez, pai de Xiao Pérez. A sentencia é favorable ó mosteiro e impónselle silencio a Xiao Pérez sobre o preito.

B.- Tombo, f. 131rv.

Sentencia super VIII^a ecclesie de Bugiam.

Era M^a CCC^a II^a et quotum XVII° kalendas iulii. Notum sit omnibus quod coram nobis Petro Iohannis de Pecatriz et Petro Beyco de Bugiam, arbitris, mota fuit questio inter abbatem monasterii Sancti Iusti de Togis Altis et conuentum eiusdem ex una parte et Julianum Petri de Sonar dictum Boleyro ex altera in hunc modum:

petebat siquidem dictus Julianus Petri a domno Juliano Fernandi, abbate Sancti Iusti de Togis Altis, et a conuentu suo VIII^{am} partem tocius ecclesie Sancti Iohannis de Bugiam, quam octauam dicebat fuisse de patre suo Petro Ordonii, clerico quondam dicte ecclesie de Bugiam, de qua octaua dictus Petrus Ordonii comparauerat medietatem de sorore sua Maria Ordonii, et aliam medietas fuerat de patrimonio suo. Cui dictus abbas pro se et pro conuentu suo litere contestando respondit quod non tenebatur ei redere cum dictus Petrus Ordonii dedisset et donasset dictam VIII^{am} integram tocius ecclesie Sancti Iohannis de Bugiam quam ipse petebat monasterio Sancti Iusti de Togis Altis per bonas cartas quas inde habebat et quas nobis demonstrare uolebat; et tunc nos interrogauimus dictum abbatem et dictum Julianum si uolebant stare mandato nostro, et ipsi dixerunt quod uolebant et ipsi iurauerunt in manibus nostris quod starent mandato nostro composicio, arbitrio, iudicio siue laudo. Vnde nos supradicti Petrus Iohannis et Petrus Beyzo, arbitri, auditis rationibus ab utraque parte propositis uisis supradictis cartis per quas monasterium Sancti Iusti dictam octauam ecclesie ganauerat et habito consilio super eis cum peritis presente utraque parte et sentenciam cum instancia postulante nos sedentes pro tribunali iudicando, componendo seu arbitrando mandauimus quod dictum monasterium haberet et possideret dictam octauam ecclesie Sancti Iohannis de Bugiam sicut nominant carte sue quas inde habebant, et inposuimus silencium dicto Juliano Petri super iamdictam octauam ecclesie Sancti Iohannis de Bugiam a qua sentenciam // nullus illorum appellauit.

Huius rei testes: Pelagius Pelaiz, prior Sancti Iusti. Alfonsus Martini et Martinus Leuis, monachi. Martinus Moogus de Carnota. Martinus Iohannis et Pelagius Iohannis, clerici Sancti Iuliani de Bastauales. Petrus Stephani de Roo. Fernandus Pelaiz, clericus Sancti Iuliani de Bastauales.

Ego Simon Petri, notarius iuratus de Amaya, scripsi, interfui et confirmo et in ea signum meum apposui. (*Monogramma*: SIMON PETRIS).

464

1264/06/15.

Xiao Pérez “Boleiro” de Sonar fai un pacto co mosteiro de Toxos Outos polo cal renuncia a todo dereito que puidera ter sobre a oitava da igrexa de S. Xoán de Buxán que fora do seu pai, o crego Pedro Ordóñez, e recibe por isto do cenobio vinte soldos.

B.- Tombo, f. 131v.

Abnucionem Juliani Petri de VIII^a ecclesie Sancti Iohannis de Bugiam.

Era M^a CCC^a II^a et quotum XVII kalendas iulii. Notum sit omnibus quod ego Julianus Petri de Saniar dictus Boleyro et omnis uox mea uobis domno Juliano,

abbati monasterii Sancti Iusti de Togis Altis, et conuentui uestro omnique uoci uestre facio quitationem et anuptionem firmissimam in D solidis roboratum ita quod ego quito uobis et monasterio uestro quantum ius ego habebam in ecclesia Sancti Iohannis de Bugiam et quantam demandam faciebam uobis in VIII^a tocius dicte ecclesie de Bugiam que fuit de patre meo Petro Ordonii et quantam demandam faciebam etiam uobis in alia octaua dicte ecclesie de Bugiam que octaua fuit de Fernando Iohannis Carutel. Quito etiam et anuncio uobis inquam omnes istas dictas demandas pro XX solidis legionensis quos mihi proinde dedistis, et decetero nec ego nec aliquis ex parte mea nunquam impediamus uos super dictam ecclesiam Sancti Iohannis de Bugiam.

Quod nisi compleuero pectem uobis penam supradictam quitacionem et abnucionem istam nichilominus in suo robore permanentibus.

Q. p. f.: Pelagius Pelagii, prior Sancti Iusti. Affonsus Martini et Martinus Leuis, monachi Sancti Iusti. Martinus Moogus, clericus ecclesie Sancti Mametis de Carnota. Petrus Iohannis de Petadriz. Petrus Beyto de Bugiam. Martinus et Pelagius Iohannis, clerici ecclesie Sancti Iuliani de Bastauales.

Ego Simon Petri, notarius iuratus de Amaya, scripsi et interfui et confirmo.

465

1249/—/—.

Miguel Fernández de Veá doalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa parte na igrexa de S. Xoán de Buxán.

B.- Tombo, f. 131v.

Carta de Michaele Fernandi de Veea de quarta de quarta ecclesie Sancti Iohannis de Bugiam.

Sub era M^a CC^a LXXX^a VII^a. Ego Michael Fernandi de Veea facio testamentum donacionis monasterio Sancti Iusti de Togis Altis de tota mea hereditate uel porcione de ecclesia Sancti Iohannis de Bugiam pro remedio anime mee et parentum meorum, et est ipsa hereditas de quarta ipsius predictae ecclesie quartam integram.

Q. p. f.: Domnus Petrus Martini, abbas eiusdem monasterii, et Petrus de Ozenia, monachus. Dominicus, conuersus. Petrus Agucia de Cando. Petrus Iohannis de Transmonte. Johannes Pelagii de Pedrouzos.

Gomet Garsia, miles, in cuius manibus fuit roboratum.

466

1216/02/19. Santiago de Compostela.

Lourenzo Ens promete defender e amparar  mosteiro de Toxos Outos na venda que lle fixera dunha parte na igrexa de S. Xon de Buxn.

B.- Tombo, f. 131v.

Carta per quam debent comparare monasterium cum IIII^{or} quintas medietatis unius VIIIe ecclesie de Bugiam.

Era I^a CC^a L^a IIII^a, die XI kalendas martii. Ego Laurencius Iohannis, presente Dominico, cantore monasterii Sancti Iusti, in vice eiusdem monasterii, presente Martino Iohannis, compostellano notario, et Ruderico Petri, clerico, et Pelagio Aluitit de Beua in capella Sancte Marie de Quintana Palacii, conuenio per fidem meam in manu domni persone capellani de Sancto Andrea ut ego et uox mea per omnia bona mea semper defendam monasterium Sancti Iusti cum IIII^{or} quintis de media unius VIIIe de ecclesia Sancti Iohannis de Bugiam quas ego Iohanni Todini, abbati, et conuentui predicti monasterii per legitimam cartam uendidi.

467

1228/12/21. San Pedro de Herbogo.

Fernando Pérez "Testa" e a sa muller, Maria Pérez, e maila sa irm Eldara Pérez co seu marido, Paio Pérez da Devesa, vndenlle  mosteiro de Toxos Outos a sa herdade na vila de Silvarredonda, en S. Xon de Buxn, por vintecinco soldos de prata.

B.- Tombo, ff. 131v-132r.

Carta Fernandi Petri dicti Testa de hereditate de Silua Redonda.

In Dei nomine. Ego Fernandus Petri dictus Testa et uxor mea Marie Petriz et iermana mea Eldara Petri cum uiro meo Pelagio Petri de Deuesa et omnes uoces nostras in Domino salutem. Placuit nobis per bona pacis et nostra fuit uoluntas vt facimus uobis domni abbate et omni conuentu monachorum Sancti Iusti et omnes uoces uestras kartulam // uendicionis imperpetuum ualituram de omnia nostra hereditate propria que habemus ex parte auunculi nostri Arie Petri et de matre nostra Maria Arie et de tio nostro Petro Arie et de parentum nostrorum etiam de ganancia, et habet iacencia in terra Ualeiron subtus monte Loanie discurrente fluuio

Portu concurrentem ad ecclesiam Sancti Iohannis de Bugiam in villa que uocitant Siluarredonda; vendimus uobis de una quarta integra de tota ipsa villa iamdicta que dicitur de Salnix una duodecima integra est nostra porcione ab integro cum omnibus suis directuris cum casis et plantatis, montes, fontes, intratus uel exitus cum quanto aprestitum hominis est per ubi eam potueritis inuenire uel acquirere pro precio que de uobis recepimus, id est de argentum regale solidos XXV cum sua kartarizia, et de precio non remansit indebitum set libenter accepimus. Ita ut de hodie die sit de iure nostro abraza et in uestro sit confirmata, habeatis uos et omnis posteritas uestras. Et si aliquis homo de nostras partes uel extranea ad contradicendum uenerit uel uenerimus kartulam uel hereditatem istam pariat penam solidos LX^a; et semper sit kartulam cum robore firma.

Facta kartula uendicionis die quod est era M^a CC^a LX^a VI^a et quotum XII kalendas januarii.

Nos iamdictis in hanc kartulam uendicionis a proprias manus nostras roboramus in capitulo Sancti Petri de Oruogo.

Q. p. f.: Petrus Martini, miles, et uxor eius Auroana Arie, conf. Johannes Pelaiz, presbiter Sancte Marie de Nederonio, conf. Didacus Petri, presbiter Sancti Iohannis de Bugam, conf. Iohanni Muniz, confessor Sancti Iusti, conf. Iohanni Petri de Eruogo, conf. Petrus Pelaiz, presbiter Sancti Petri, conf. Fernandus Muniz Rubilioni, miles, conf.

Ego Martinus Iohannis, presbiter, notarius iuratus per domni archiepiscopi Petrus Muniz compostellanus, qui notuit et conf.

468

1208/05/31.

Pacto feito entre don Pedro Sarracéniz, deán de Mondoñedo, e a súa irmá Urraca Sarracéniz polo cal esta terá a herdade que ten o deán en Silvarredonda e daralle anualmente a el, e trala súa morte ó mosteiro de Toxos Outos, o tercio do froito que produza a herdade.

B.- Tombo, f. 132r.

Placitum inter Petrum Sarraceni, archidiaconum, et sororem suam Orracam Sarraceni.

Era M^a CC^a X^{La} VI^a et quotum IIe kalendas junii. Hec est conueniencia et pactum et placitum firmissimum per a. b. c. diuisum in CCC solidis roboratum inter domnum Petrum Sarraceni, mindoniensis decanum, et Orracam Sarraceni, germanam suam, statuunt ita inter se quod Orraca Sarraceni teneat hereditatem

illius de Silua Rotunda in uita sua et populet eam bene et habitet in ea et sit uassalla illius humilis seruiens et fidelis et det inde pro reditu annuatim domno decano uel monasterio Sancti Iusti de Tribulis Altis post mortem decani ob remedium anime sue et parentum suorum terciam partem de toto fructu et de toto pane quem in ea habuerit, et post sua mortem dimittat ipsam hereditatem quietam et liberam pacificam uel solutam domno decano uel monasterio Sancti Iusti.

469

1243/05/07.

Dona Mariña Eáns fai un pacto con Xoán Eáns “Piquinete” e a súa muller, Lehegunda Pérez, polo cal renuncia a toda acción contra eles e ademais dálles unha servicialia en Silvarredonda, a cal pasará ó mosteiro de Toxos Outos unha vez falecido o matrimonio, pois de feito estalle peñorada ó cenobio por vinteseite soldos.

B.- Tombo, f. 132rv.

Placitum de domna Marina Iohannis de hereditate de Silua Redonda.

Era M^a CC^a LXXX^a I^a et quotum nonas maii. Notum sit omnibus quod ego domna Marina Iohannis dicta Marina et omnis uox mea tibi Iohanni Iohannis dicto Piquinete et uxor tua Liigundia Petri et omnis uox uestra facio vobis annicionem firmam in solidos D roboratam scilicet quod ego annucio uobis et quito de tota uoce et de tota demanda quanta ego habebam super uos quod nunquam sedeatis calumniatos in totum tenporibus seculorum; et mais do uobis in tota uita uestra mea seruicialia de Silua Redonda, et ad mortem uestram habeat monasterium de Sancti Iusti et det ei solidos XXVII pro quibus eam habuit obligatam. Et ista annucionem quanta est de ista hereditate de Silua Redonda scilicet est in uita de Iohanne Iohannis Piquinete do uobis et quito pro remedium anime mee et pro multum bonum seruiciu quod mihi fecistis ad libitum meum. Et siquis ego quomodo homo de mea parte uel de extranea qui contra hanc annucionem uel // meum factum ad irrumpendum uenerit pectet penam quod superius sonat; et annucionem maneat semper firmam.

Ego domna Marina Iohannis in hanc annucionem manus meas roboro.

Q. p. f.: Dominicus Martini, presbiter de Sancto Petro de Oruogo, ts. Petrus Pelagii, canonicus iriensis, ts. Pasqual Martini, subdiaconus, ts. Petrus Fermandi, subdiaconus, ts. Petrus Aurisco, miles, ts. Johannes Ordonii de Carraes, ts. Martinus Petri Lourus, ts.

Ego Johannes Guntadi, presbiteri de Lainio et notario iurato de Ualeiron et de Lainio et de Buian, interfui, qui notuit.

470

1232/03/12.

Pedro Páez, presbítero de S. Pedro de Herbogo, dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade e a da súa irmá Truile en Silvarredonda.

B.- Tombo, f. 132v.

Testamentum Petri Pelagii, presbiteri de Oruogo, de hereditate sua et sororis sue in Silua Redonda.

Era M^a CC^a LXX^a et quotum IIII° idus martii. Ego Petrus Pelagii, presbiter de Sancti Petri de Oruogo, quod mando ad monasterio de Sancti Justi pro me et pro anima de jermana mea Truilli Pelaiz nostros porciones de hereditatem que habemus in villa Silua Redonda sub aula Sancti Johannis de Bugian quantam habemus de nostra habolentia, et uenit nobis ex parte de Ferrarios, et est de una quinta de Auoirigo diuiditur in IIII^{os} et de una quarta est nostro porcione VI^a; istam hereditatem diuiditur cum ipsos Pardos de Nederonio cum Didacum Moogum de Bugian et IIII^{or} quartales de panem ad nouum. Quod si homo uenerit ex nostra parte contra meam mandacionem irrumpere sit maledictus in finem seculi et pariant penam solidos C; et mandacione sit cum robore firma.

Ego Petrus Pelaiz, presbiter, in hac mandacione proprio manus meas robo-ro et conf.

Q. p. f.: Petrus Pelaiz, presbiter de Ermedelo, magister eius, conf. Pelagius Iohannis, clericus Sancti Martini; Didacum Petri de Carrales; Fernandus Petri de Ferreiros; Johannes Petri, clericus, et Fernandus Petri, soprinus eius, confirmant.

Ego Martinus Iohannis, presbiter, notarius iuratus, quod recepit roborem de magister eius cum istos testes.

471

—/—/—.

Inventario dos bens que en Silvarredonda ten o mosteiro de Toxos Outos por voz de Pedro Diaz.

B.- Tombo, f. 132v.

Partizon de Silua Redonda.

Villa de Silua Rotunda sic diuiditur: de uoce Petri Didaci habet monasterium Sancti Iusti unam mediam decimam in Silua Redonda; de hereditate que fuit

de Auuirigu de una quarta habuit Petrus Didaci vnam octauam et est de Sancto Iusto; de hereditate de Quian fiunt VI^{ex} partes, et una sexta fuit Petri Didaci et mandauit eam Sancto Justo; de omni planctato quod plantauit Didacus Petri Lezenio qui fuit mater Petri Didaci quartam habet Sancto Iustus pro Petro Didaci; de plantato quod fuit de Auuego vnam mediam decimam habet Sanctus Iustus pro Petro Didaci. Ista habet Sanctus Iustus in Silua Rotunda pro Petro Didaci et quantum habet in Silua Rotunda pro eo tantum in Eruogo pro eodem debet habere.

472

1168/11/24. San Xusto de Toxos Outos.

O presbítero Ordoño Páez véndelle ó mosteiro de Toxos Outos a súa parte na igrexa de S. Vicente de Augas Santas por tres marcas de prata.

B.- Tombo, f. 133r.

Carta de Ordonio Pelagii, presbitero, de quarta ecclesie Sancti Vincencii de Aquis Sanctis cum bonis suis.

Ea que uenduntur aut donantur uel ecclesiis testantur, et cetera. Quo circa ego Ordonius Pelaiz, presbiter, simul cum omni mea uoce propria mea uoluntate nemine cogente uobis abbati domno Petro monasterii Sancti Iusti et ceteris monachis presentibus et futuris in eodem monasterio Sancti Iusti seruientibus facio kartulam testamenti seu uendicionis de quarta integra ecclesie Sancti Vincencii de Aquis Sanctis cum omnibus bonis suis et directuris quam ego emi meo precio et ueridicis cartis quas in presenti uobis et monasterio uestro imperpetuum habituras cum eadem ecclesia inreuocabiliter nunc trado; quam uidelicet quartam ecclesie ego inuadiaueram pro marcis tribus et uos de uestro thesauro persoluistis, et in presenti eandem ecclesie IIII^{am} recipitis imperpetuum possidendam sicut in scriptis mee ganancie aratii habetis. Ita ab hodierno die quod est era I^a CC^a VI^a et quotum VIII° kalendas decembris sit prefata IIII^a ecclesie de iure et potestate mea abrasa et in uestro dominio et uestri monasterii tradita atque confirmata euo perhenni et secula. Siquis autem uos inquietare temptauerit super hoc meum spontaneum factum quisquis fuerit pariat uobis et monasterio uestro in duplo quantum in contemptum miserit et insuper solidos D^{os}; et hoc meum factum maneat semper firmum.

Facta kartula testamenti et uendicionis hic in Sancto Justo a Petro scriptore notata.

Ego Ordonius, presbiter, hanc scripturam legitime factam quam fieri iussi manu mea roboro.

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Arias, ts. Munio, ts. Didacus, ts. Didacus, presbiter, conf. Arias, presbiter, conf. Petrus, presbiter, conf. Petrus notuit et conf.

473

1174/08/27. Santiago de Compostela.

Don Pedro Pardo, deán de Santiago de Compostela, dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa parte na vila de Beade, en S. Vicente de Augas Santas, para que se lle faga un aniversario no mosteiro e recibe "pro robore" un poldro.

B.- Tombo, f. 133rv.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- "Tombo de Toxosoutos...", doc. n.º 24, pp. 196-197.

Carta domni Petri Pardi, decani quondam compostellani, de villare de Biade.

Fvgax rerum gestarum memoria iterarum uinculis, et cetera. Quod ego Petrus Pardus, Dei gratia compostellane ecclesie decanus, et omnis uox mea vobis abbati domno Petro et omni conuentu monachorum tocius monasterii Sancti Iusti et omni uoci ipsius monasterii facio scriptum testamenti imperpetuum ualiturum // de quadam mea porcione ipsius villaris qui dicitur Biadi concurrente ad ecclesiam Sancti Vincencii de Aquis Sanctis in monte Luania sub monte/ Meda discurrentibus fluuiis de Cordario et de Genestoso, et est ipsa mea porcio predicti villaris sexta integra tocius ipsius villaris minus vna octaua; quam meam porcionem integram quantam ibi habeo tam de ganancia quomodo de auolencia grato animo et bona uoluntate vobis abbati domno Petro et omni conuentu monachorum Sancti Iusti dono et concedo imperpetuum habituram ob remedium anime mee et parentum meorum et ut post mortem meam annuatim faciatis pro mea anima anniuersarium ad tercium diem post festum Omnium Sanctorum, et dedistis mihi in robore istius testamenti vnum pultrum qui mihi satis complacuit. Abhinc ipsa mea porcio predicti villaris, scilicet sexta una minus vna octaua, de nostro iure et dominio sit abra-sa uestrique iuri et dominio sit tradita atque confirmata cum casis et casalibus, cum terris cultis et incultis, cum exitibus et regressibus, cum cortinis, et cetera, et cum omnibus suis directuris eidem villari pertinentibus tam intus quam extra per suos terminos et loca antiqua sicut ab antiquo diuisa et determinata est et cum quanto aprestitum hominis hominis est. Habete illam, possidete, uendite, donate atque ex ea omne uelle uestrum facite per cuncta seculorum secula, amen.

Siquis mihi propinquus uel extraneus qui contra hoc scriptum testamenti ad irrumpendum uenerit uel uenero quisquis fu<er>it qui talia commiserit quan-

tum calumpniauerit in duplo uel triplo componat et insuper pariat uestre uoci solidos D^{os} fortis monete persoluat; et hoc scriptum semper sit firmum.

Facto scripto testamenti die VI° kalendas septembris, era M CC^a XII^a.

Ego decanus domnus Petrus Pardus in hoc scripto testamenti manus meas. (*Monogramma*: PETRVS PARDUS).

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Pelagius, ts. Petrus, Dei gratia ecclesie decanus, conf. Ego Petrus Stephani, archidiaconus, conf. Ego archidiaconus Pelagius de Lauro, conf. Magister Petrus, cardinalis, conf. Johannes, cardinalis, conf. Johannes Gotefrei, canonicus, conf. Ordonius, capellanus, conf. Damitenus, conf. Guilem de Luania, conf.

Petrus Fernandi Scriptor, compostellani concilii notarius, proprio signo suo, conf.

474

1239/04/09. Noia.

Vivián e Maior Pérez, irmáns, e os fillos desta última vèndenlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Beade por vinteseite soldos leoneses.

B.- Tombo, ff. 133v-134r.

Carta de Viviano Petri et de germana sua Maior Petri et de filiis suis de sua hereditate de Biade.

In nomine Domini nostri Ihesu Christi, amen. Notum sit omnibus quod ego Viuianus Petri et germana mea Maior Petri et filios meos de me Maior Petri, Petrus Didaci, et omnis uox mea vobis Johanne Petri, abbati Sancti Iusti de Tribulis Altis omnique conuentui eiusdem monasterii facimus kartam uendicionis et scripturam firmitatis imperpetuum ualituram in solidos L^a IIII^{or} legionensis monete roboratam de nostra hereditate quam habemus ex parte auorum nostrorum et ex parte matris nostre Marie Petri in territorio de Luania sub aula Sancti Vincencii de Aquis Sanctis in villa de Biadi et in totis aliis locis ubicumque fuerit uox de ipsa villa de Biadi, et uenit ipsa hereditate ex parte auia nostra Guina Ordonii quantum ibi pro nobis inueneritis. Vendimus eam uobis et firmiter concedimus pro precio quod nobis et uobis satis bene complacuit, uidelicet solidos XXⁱ VIIe pro precio et pro robore, et de precio et de robore nichil remansit in debita. Habinc igitur ipsa iam dicta hereditate habeatis et faciatis de ea quicquid fuerit uestra uoluntas imperpetuum. Siquis igitur homo de nostra parte uel de extranea contra hanc kartam ad irrumpendum uenerit pectet uobis penam supradictam, et kartam in suo robore permanente.

Nos iamdictos et omnis uox nostra in hanc kartam uendicionis manus nostras roboramus.

Facta karta uendicionis Vº idus aprilis sub era Mª CCª LXXª VIIª.

Q. p. f.: Munio Nuniz de Noya et filius eius Nunus Muniz. Michael Iohannis de Valado et frater eius Iohannes Iohannis. Petrus Fernandi, armiger de Noya. Petrus // de Noya dictus Gazcus.

Ego Iohannes Petri, notarius concilii Noye juratus, scripsi quomodo inuenit eam notada de Didaco Iohannis, notarii qui fuit Noye, uerbum ad uerbum.

475

1276/08/23.

O escudeiro Afonso Pérez e os seus irmáns Martiño e Maior, esta co seu marido, Xoán Martínez, cambian a súa herdade na vila de Beade co mosteiro de Toxos Outos pola herdade deste na vila de Beluso.

B.- Tombo, f. 134r.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- "Tombo de Toxosoutos...", doc. n.º 54, pp. 224-225.

Carta de Alfonso Petri de Riatelo, escutarius, et de suis germanis de hereditate de Biade et de Riatelo et Beluzoo.

In nomine Domini nostri Ihesu Christi, amen. Cunuzuda cousa seia a todos que esta es carta de concambio ia por sempre valedeira so pea do mill soldos alfonsinorum roboratam asi que eu Affonso Perez, escudeyro de Ryatelo, filo de Pedro Diaz, caualeyro, et Martin Perez et Maior Perez et seu marido Joham Martini presente et outorgante et irmaos meos, filios desse Pedro Diaz, por nos et por toda nossa uoz a uos don Sanchu Eanes, abbade do moesteyro de San Iusto de Togos Altos, et o conuento do predicto moesteyro et a toda sua uox damus en concambio ia por senpre vna quarta da vna sexta da uilla de Biade cum suas dereituras per u for uoz dessa uilla. Et uos dades a nos por este concambio vna oytava do villar de Buluzoo per u for uoz deste uillar, qual oytava uos gaastes de Sancha Alfonso. Et debemos uos amparar unos outros cum nos predictos concambios per nos et por todas nossas boas. Eu don Sancho Eanes, abade, et o conuento do predicto moesteyro rogamos ao senor arcebispo don Gonzalo que ou outorge este concambio que est prol do moesteyro. Siquis de nossa parte contra este concambio ueer quin quer que for peyte a outra parte a pea sobre dita, et o concambio seia firme ia por sempre.

Feyta a carta do concambio en era de mill CCC^a XIII° annos et o quodo X dias ante kalendas setenbris.

Nos iamdictos cartam manus nostras roboramos.

Q. p. f.: Fernan Paayze, clerigu de Duyo. Fernan Gunzaluez, clerigu. Pedru Lada d'Ouzonio. Martin Perez de Sarnan. Domingo Perez dito Botello de Ceruia. Domingo Osso.

Ego Petrus Didaci, iuratus notarius inna terra de Ualeyron, interfui et scripsi et conf. et signum meum apposui. (*Signum*).

476

1172/12/13.

Xoán Ordóñez, cóengo de Santiago de Compostela, fai un pacto co mosteiro de Toxos Outos polo cal o cóengo peñora a súa herdade na vila de Beade por dúas marcas de prata da cóenga. O mosteiro terá todo o froito desa herdade ata que o cóengo restitúa o diñeiro e, de morrer sen satisface-la débeda, o cenobio quedará coa herdade.

B.- Tombo, f. 134r.

Placitum de Petro Ordonii, canonico compostellano, de hereditate de Biade.

Era I^a CC^a X^a et quotum idus decenbris. Ego Johannes Ordonez, Dei gratia ecclesie Beati Jacobi canonicus, vobis abbati domno Petro monasterii Sancti Justi cum omni conuentu monachorum eiusdem monasterii omnique uoci uestre facio pactum et placitum firmum in marchas IIII^{or} argenti roboratum super totam meam porcionem quam habeo in villa que dicitur Beade, et est ipsa mea porcio III^a pars tocius ipsius uille preter VIII^a que est Sancti Jacobi, quam meam porcionem integram quam habeo de mea ganancia vobis pono in pignore pro duabus marchis argenti canonice quas mihi super illam accomodatis eo pacto quod uos teneatis illam et habeatis omne lucrum quod de illa exierit, et quando uobis dedero duas marchas argenti canonice deliberetis mihi ipsam meam terciam predictae ville de sancto Martino in sanctum Martinum, fructum collecto; sed si forte ante quam illam abstraham de pignore mortuus fuero, uos habeatis ipsam meam terciam supradictam liberam et quietam imperpetuum iure hereditario, et annuatim post die sancti Johannis bapstiste faciatis anniuersarium pro anima mea sicut pro uno de uestris fratribus. Quod nisi compleuero pariam uobis penam placiti superius dictam.

Ego iamdictus in hoc placito manus meas.

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Pelagius, ts. Didacus Ordonii, miles, conf.
Fernandus Sancii, conf. Munio, presbiter.

Ego Johannes Ordonii, canonicus, conf.

Petrus Fernandi scripsit.

477

1175/05/11.

Munio Sarracéniz e a súa muller, Sancha Pérez, cos seus fillos cambian a metade e mais unha cuarta parte dunha sexta da vila de Vilachán, na freguesía de S. Vicente de Augas Santas, co mosteiro de Toxos Outos pola parte que este ten na torre da vila de Xallas, no casal de Xoán, en Sta. María de Urdilde.

B.- Tombo, f. 134v.

Carta de Munio Sarraceni et uxoris sue Sanciae Petri de medietate integra tocius ville de Villa Plana.

In Dei nomine. Ego Munio Sarraceni et uxor mea Sancia Petri et omnes filii nostri et omnis uox nostra vobis domno abbati Petro monasterii Sancti Iusti et ceteris fratribus uestris in Domino eternam salutem. Placuit nobis et nostra est uoluntas ut faciamus uobis sicut et facimus vobis cartam de concambiacione de hereditate nostra propria quam habemus in territorio Luania sub aula Sancti Uincencii de Aquis Sanctis sub monte Meda concurrente riuulo Traua in villa nuncupata Villa Plana de Insula. De ipsa villa damus uobis medietatem integram et de III^a VI^{am} que fuit de patre meo Sarracenus Muniz et de auio meo Munione Fratreici quantum ibi habemus de auolencia et de ganancia sicut in suis kartulis resonat per suos terminos antiquos cum quanto aprestitum hominis est cum cunctis suis directuris et exitibus que ad ipsam villam pertinent pro illa uestra hereditate quam nobis datis pro ista nostra hereditate in concambiacione in villa Iales de illa turre que fuit de patre meo Sarraceno Muniz et de germano meo Aria Sarraceni sicut est populata que dicitur Casale de Iohanne cum totis suis directuris et exitibus per suos terminos antiquos sub aula Sancte Marie de Orgilde. Nos igitur supradicti Munio et uxor mea Sancia illam nostram hereditatem supradictam de Villa Plana concedimus uobis jure perpetuo et faciatis ex ea quod uolueritis, et uos et ceteri futuri ex hodie et deinceps. Siquis tamen, quod fieri minimine credimus, aliquis homo de nostra parte uel de extranea illam uobis hereditatem quam uobis damus calupniauerit pariat uobis ipsam hereditatem duplatam et insuper solidos D^{os} uel nos si eam calumpniauerimus, et uos semper ipsam hereditatem possideatis.

Facta carta concambiationis in era I^a CC^a XIII et quotum V^o idus madii.

Ego Munio Sarraceni et uxor mea Sancia in hac carta manus nostras.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Johannes, ts. Pelagius Sarraceni, conf. Ferdinandus Sancier, conf. Ordonius, presbiter, conf. Pelagius, clericus, conf.

Munio, presbiter, quod notuit et conf.

Ego Munio Sarraceni roboro.

478

1175/05/11.

Munio Sarracéniz e a súa muller, Sancha Pérez, cos seus fillos cambian unha terceira parte da vila Vilachán, na freguesia de S. Vicente de Augas Santas, co mosteiro de Toxos Outos pola parte que este ten na torre da vila de Xallas, no casal de Xoán, en Sta. Maria de Urdilde.

B.- Tombo, ff. 134v-135r.

Carta de concambio de dicto Munione Sarraceni de III^a integra de dicta Villa Plana.

In Dei nomine. Ego Munio Sarraceni et uxor mea Sancia Petriz et omnes filii et omnis uox nostra vobis domno abbati Petro monasterii Sancti Iusti et ceteris fratribus uestris in Domino eternam salutem. Placuit nobis et nostra fuit uoluntas ut faceremus uobis cartam concambiacionis de hereditate nostra propria quam habemus de ganancia de patre nostro Sarraceno Muniz et de matre nostra Ermesenda Muniz in territorio Luania sub monte Meda currente riuulo Traua sub aula Sancti Vincencii de Aquis Sanctis in Villa Plana de Insula, damus atque concedimus uobis vnam terciam integram de tota ipsa Villa Plana quam ganauit pater noster Sarracenus Muniz de Pelagio Gudesindiz et de uxore sua Guyna Petriz sicut in sua carta resonat, et si plus ibi habemus de aliqua parte totum damus et concedimus uobis cum quanto ad ipsam villam pertinet intus et foris per suos terminos antiquos. Et uos datis nobis pro ista hereditate aliam uestram hereditatem in concambiacionem quam habetis in villa Jalles pro meo jermano Arias Sarrazenci in kasale quod dicitur de Iohane sicut est populata cum suis directuris sub aula Sancte Marie de Orgilde. Siquis uero illam quam uobis damus in aliquo tempore uobis calumpniauerint de nostra parte uel extranea pariat uobis illam duplatam et insuper solidos C, et semper ista concambiacione in suo robore permanente.

Facta carta concambiacionis in era I^a CC^a XIII^a et quotum V^o idus maii.

Ego Munio Sarrazenci et uxor mea Sancia Petriz hanc kartulam manibus // nostris. Ego Munio Sarrazenci roboro cum mea manu.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Johannes, ts. Pelagius Sarrazine, conf. Ferdinandus Sancier, conf. Ordonio, presbiter, conf. Pelagius, clericus, conf.

Munio, presbiter, quod notuit et conf.

479

1163/03/21.

Suero Muñiz véndelle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade en Vilachán, en S. Vicente de Augas Santas, por trinta soldos.

B.- Tombo, f. 135r.

Carta de Suerio Muniz de hereditate de Villa Plana, scilicet VIII.

In Dei nomine. Ego Suerius Muniz et omnis uox mea uniuersaliter vobis abbati domno Arie monasterii Sancti Iusti et fratribus omnibus et uniuerse uoci uestre facio kartam uendicionis simul et testamenti partim pro precio partim pro anima mea ut benefactorum partices sim uestrorum de hereditate mea propria que habeo in Uilla Plana territorio Luanie quantumcumque ibi habeo uel habere debeo ex omni mea auolencia, id est VIII^a, pro precio XXX solidorum et pro anime adiutorio supradicto quod mihi et uobis bene complacuit. Ab hac die et in reliquum hereditas hec uestra sit et quod uobis placuerit de ea omni tempore facite et mea imperpetuum nunquam lerit neque uoci mee sed uestra et uoci uestre. Siquis contradixerit hoc scriptum quod fieri mandauit in omni salute et memoria undecumque fuerit sit imperpetuum maledictus usque ad congruam emendacionem et pro ausu hereditatem duplet et domino uoci solidos LX^a pectet; et karta ista habeat perpetuam firmitatem.

Facta carta uendicionis seu testacionis in era I^a CC^a I^a et quotum XII° kalendarum aprilis.

Ego Suerius iamdictus in hac carta quod scribere mandauit manus meas roboro.

Q. p. f.: Pelagius, ts. Arias, ts. Petrus, ts.
Martinus qui notuit et conf. (*Signum*)

480

1169/04/14.

Munio Páez "Fol" e a súa muller, Maior Páez, cos seus fillos véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade en Vilachán, en S. Vicente de Augas Santas, pola metade dun cabalo.

B.- Tombo, f. 135r.

Carta de Munio Fol cum uxore sua de hereditate de Villa Plana.

In Dei nomine. Ego Munio Pelaiz cognomento Fol et vxor mea Maior Pelagii et filii et filiabus meis et omnis uox mea vobis abbati domno Petro et omni conuentui monasterio Sancti Iusti salutem, amen. Placuit mihi pro bona pacis, uoluntas, et cetera, ut facerem uobis kartulam uendicionis et donacionis de hereditate mea propria que conuenit mihi de patre meo, et est in territorio Luania loco predicto Uilla Plana quantum mihi ibi conuenit inter meos germanos, et est quarta integra de quantum ibi habuit pater meus do uobis atque concedo per ubi eam potueritis inuenire cum quantum aprestitum hominis est pro precio quod de uobis accepi, id est medium de uno caballo obtimo, et pro remedium anime mee, que mihi et uobis bene complacuit. Ita ut de hodie die et tempore de iuri meo sit abra-sa et in uestro dominio sit tradita atque confirmata; habeatis uos et omnis posteritas uestra et faciatis de ea que uestra fuerit uoluntas in secula cuncta. Siquis tantum, quod fieri non credo, ut aliquis homo de mea parte uel de extranea in mea uoce contra parte uestra ad irrumpendum uenerit uel uenero pariat uobis quod calumpniauerit duplata uel triplata et uobis perpetim habitura.

Ego iam superius dictus Munio Fol cum uxore Maior Pelaiz et filii nostris in hac karta manus meas.

Facta carta uendicionis et donacionis die XVIII° kalendas maii sub era I^a CC^a VII^a.

Q. p. f.: Sarracenus Rabinaldez, conf. Pelagius Sarraceni, conf. Petrus Sarraceni, conf. Petrus, ts. Ordonius, ts. Martinus, ts.

Petrus, presbiter, qui notuit et conf.

481

1152/01/—.

Manda testamentaria de Godo Páez na que lle deixa ó mosteiro de Toxos Outos a súa parte na vila de Vilachán, en S. Vicente de Augas Santas.

B.- Tombo, f. 135rv.

Testamentum de Godo Pelaiz de hereditate de Villa Plana.

Hec est mandacione quam mandauit famula Dei Godo Pelaiz infirmitate sita, et cetera, pro anima mea ad monasterium Sancti Iusti porcione sua de Uilla Plana quantum ibi habuit de parte uel de matre ubicumque eam inuenerint intus uel foris paccatam et liberam iure perpetuo pro anima sua, et est in monte Luania, territorio Luania, decurrente ad Sancto Vincencio. Siquis de ordinare uoluerit hanc meam mandacionem quam ego mandauit adhuc uiuens sic de parte mea quomodo

de extranea a parte Dei sit maledictus et ipsam hereditatem duplatam pariat. Ego Goto // confirmaui adhuc uiuens et dedi pro anima mea.

Facta mandacione era M^a C^a LX^{la} et quotum V^o X^o kalendas februarii.

Q. p. f.: Petrus, ts. Didacus, ts. Pelagius, ts. Martinus, conf. Arias, conf. Oduarius, conf.

Martinus notuit.

482

1184/07/01.

Eldonza Pérez dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade en Vilachán.

B.- Tombo, f. 135v.

Carta de Eluira Petri de hereditate de Villa Plana.

In Dei nomine. Ego Eldoncia Petri et filius meus et uox mea ad vobis abbas Petrus et conuentus Sancti Iusti facio kartam et donacionis de hereditate mea quam habeo in Uilla Plana do ad uobis pro remedium anime mee et de meos parentes as quos a min lexauit do ad Sancti Iusto mea porcione et de meo germano Fernandus Petri pro ipso meo quinione de Costanela ut quale ille uendiuit, et est ipsa hereditate in territorio Luania concurrente ad Sancti Vincencii martir per suos terminos antiquos per ea potueritis inuenire do ad uobis atque concedo; et in robore desdistis mihi sotulares.

Facta kartula donacionis in era M^a CC^a XX^a II^a et quotum kalendas iulii.

Ego Eldoncia Petriz et uox mea in hac carta manus meas roboror.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Martinus, ts. Munius, presbiter, conf. Didacus, presbiter, conf. Alius Munio, presbiter, conf.

Petrus qui notuit.

483

1177/02/11.

Don Paio Páez dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Cernán, en S. Vicente de Aguas Santas, a cal lle tiña peñorada ó cenobio por un cabalo dun valor de marca e media de prata e mais outra media marca de prata en diñeiro. Así mesmo, don Paio pide perdón polos males que lle fixera ó cenobio, polo cal lle doa para sempre esta herdade.

B.- Tombo, f. 135v.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- "Tombo de Toxosoutos...", doc. n.º 28, p. 200.

De villa Sarnam. Carta de Pelagio Pelaiz de hereditate de Sarna.

In Dei nomine. Ego Pelagius Pelaiz vobis domno abbati Petro monasterio Sancti Iusti et omnibus fratribus semper ibi commorantibus in Domino Deo eternam salutem. Placuit mihi et mea fuit uoluntas ut facerem uobis cartam imperpetuum ualitura de mea hereditate quam habeo de sucessionem auunculi mei domni Didaci Gelmirici in territorio Luanie sub aula Sancti Uinentii in villa que dicitur Sarniam; dono uobis atque concedo in ipsa villa Sarniam illam hereditatem quam in ipsa villa ganauit supradictus auus meus domnus Didacus Gelmiriz sicut in suis kartulis resonat quam uidelicet hereditatem usque hodie tenuit eam de me in pig-nore uestra congregacio pro uno caballo de una marca argenti et media, et alia media marca in denariis, et modo insuper delibero eam uobis et dono ut habeatis eam pro uestra hereditate imperpetuum pro illo uestro habere quod ego et homines mei habuimus de uestris hominibus et postea per iusionem domni regis Fernandi debui illud integrare uobis et non ualui; et modo ego et germanos meus Fernandus Patronus rogamus uos multum ut recipiatis me ad gratiam et partatis mihi illa mala que uobis feci et pro hoc dono uobis supradictam hereditatem imperpetuum ut habeatis eam et faciatis de illa quod uobis placuerit. Sed si aliquis ex mea parte uel extranea illam uobis calumpniauerit pariat illam uobis duplatam et insuper solidos D^{os}; hac semper scriptura in suo robore permanente.

Facta carta uendicionis era I^a CC^a XV^a et die III° idus februarii.

Ego Pelagius Pelaiz in hac kartula manus meas roboro.

Q. p. f.: Johannes, ts. Petrus, ts. Martinus, ts. Fernandus Patronus, conf. Martinus Pardus, conf. Didacus Cusim, conf.

Munio, presbiter, quod notuit et conf.

484

—/—/—.

Testamento de Pedro Pérez.

B.- Tombo, f. 135v.

Testamentum Petri Petri de hereditatibus de Sarnam et in Veralio et in Figeyroo et in Busto et in Doey et in Comparade et in Villa Coua et in Villar.

Ego Petrus Petri in mea memoria positus mando corpus meum sepeliri in monasterio de Togis Altis, et mando ibi mecum totas meas hereditates de auolencia

et de ganancia quas habeo in villa Veralo et in villa Figeyroa et in villa Busto, in Sarnam, in Do/e/y, in Comparadi, in Villa Coua, in Villar, et teneat istas hereditates frater meus in uita sua et componat se de anniuersario cum monasterio, et ad mortem suam eam monasterio libera et quitam et sine calumpnia remaneat, dimittat, et cetera. Facio Petrum Arie, monachum, rectore et dispensatorem de omnibus rebus meis, et faciat inde sicut ego mandau, et cetera.

Q. p. f.: Petrus Arie, monachus. Petrus Petri, portari. Petrus Iohannis, monachus. Martinus Affonsi, laicus.

485

1177/04/22.

Fernando Goséndiz cambia co mosteiro de Toxos Outos a sa herdade na vila de Busto, en S. Vicente de Augas Santas, pola que o cenobio ten na vila de Goiáns, en Santiago de Lampón, e recibe ademais do mosteiro un poldro.

B.- Tombo, f. 136r.

Carta Fernandi Gosendit de quarta ville de Busto.

In Dei nomine. Ego Fernandus Gosendiz et omnis uox mea vobis domno abbati domno Petro monasterii Sancti Iusti et cunctis fratribus eiusdem monasterii in Domino salutem. Placuit mihi ut facerem uobis iamdictis cartam transmutacionis de hereditate mea propria quam habeo de comparacione mea in territorio Luanie in villa Busto; do inquam uobis atque concedo firmiter quartam integram de tota ipsa villa quam ego ganau de Froyla Uimaracit et de filiis de Sanio Uimaratz cum in suis kartulis resonat cum tota sua uoce et directura intus et foris per suos terminos et loca antiqua, et uos datis mihi illam uestram hereditatem de villa Goyaes in Pistomarchos iusta litus maris quam habuistis de concambiacione de Sanio Petriz sicut in suis cartis resonat, et insuper datis mihi unum poltrum quod mihi et uobis bene complacuit. Habeatis ipsam meam hereditatem superius nominatam pro illa uestra quam mihi datis et faciatis de illa quod uobis placuerit iuri perpetuo. Siquis tamen ex mea parte uel extranea contra hoc meum factum uenerit uel uenero quisquis fuerit pariat uobis ipsam hereditatem duplatam et insuper pariat uobis solidos C; et uos ipsam hereditatem semper habeatis.

Facta carta concambiacionis era I^a CC^a XV^a et quotum X kalendas maii.

Ego Fernandus Gudesindiz in hac karta manus.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Johannes, ts. Pelagius, monachus, conf. Ordonius, presbiter, conf. Didacus, presbiter, conf.

Munio qui scripsit uersum cum robore pinxit.

486

1179/02/20.

Pedro Besezo e a súa muller, Maior Díaz, dóanlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Busto.

B.- Tombo, f. 136r.

Carta de Petro Besez et de uxore sua de medietate ville de Busto.

In Dei nomine. Ego Petrus Besezo et uxor mea Maior Didaci/ et omnis uox nostra vobis domno abbati Petro monasterii Sancti Iusti et cunctis fratribus eiusdem/ et uoci uestre in Domino salutem. Placuit mihi ut faceremus uobis iamdictos cartam donacionis de hereditate nostra propria quam habemus in villa Busto de Lusano, scilicet medietatem integram totius ipsius uille de Busto cum tota sua directura intus et foris per suos terminos et loca antiqua ubicumque fuerint, et decetero uos et uox uestra faciatis de ea totam uestram uoluntatem imperpetuum; et hoc facimus in remedium anime nostre et parentum nostrorum. Siquis tamen ex m<e>a parte uel extranea contra hoc meum factum uenerit uel uenerimus pariat uobis et uoci dicti monasterii ipsam hereditatem duplatam uel triplatum quisquis fuerit et insuper pariat solidos C XX fortis monete; et uos semper habeatis predicatam hereditate.

Facta carta donacionis in era I^a CC^a XVII^a et quotum X^o kalendas marcii.

Ego iamdictus Petrus Besezo in hac carta manus nostras roboramus.

Petrus, ts. Johannes, ts. Pelagius, ts. Didacus, diaconus Sancti Juliani, conf. Munio, presbiter de Sancto Juliano, conf. Odoarius Petri, conf. Monio, presbiter, conf.

Munio, presbiter, qui notuit, conf.

487

1274/12/01. Noia.

O mosteiro de Toxos Outos cambia con dona Sancha Afonso o casal de Soutelo, en S. Miguel de Camboño, pola parte que a dona ten nas vilas de Beade e Busto, en S. Vicente de Augas Santas, e Beluso, en S. Pedro de Bealo. Inclúese ó final do documento a autorización que para realizar tal cambio dá don Nuno Fernández, arcebispo do Salnés e vigairo do arcebispo de Santiago.

B.- Tombo, f. 136rv.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- "Tombo de Toxosoutos...", doc. n.º 53, pp. 223-224.

Placitum commutationis inter monasterium et domne Sancie Alfonsi de casale de Soutelo et de villare de Biade.

Era M^a CCC^a XII^a et quotum kalendas decenbris. Notum sit omnibus quod nos domnus Sancius Iohannis, abbas monasterii Sancti Iusti de Tribulis Altis, faciens pro me et pro omni conuentu eiusdem monasterii, damus et firmiter concedimus vobis domne Sancie Alfonsi, filie quondam domni Alfonsi Iohannis de Barualgos, omnique uoci uestre perpetuo in concambio illud casale nostrum de Soutello cum omnibus suis directuris quod casale de nobis tenuit Petrus Fernandi dictus Bochon de Noya et uxor sua Maria Pelagii, quod casale tenet de nobis modo Martinus Nuniz de Soutello in filigresia Sancti Michaelis de Canbonio; damus uobis eum sicut ipse ipsum tenet cum omnibus suis directuris et sicut usque modo eum pro nobis possederunt ut habeatis inperpetuo et faciatis de eo quicquid uobis uel uoci uestre placuerit. Et propter hoc quod uobis damus vos domna Sancia Alfonsi // pro uobis et pro omni uoce uestra datis et firmiter conceditis dicto monasterio Sancti Iusti quinque septimas integras et de sexta et medietate illius villaris quod uocatur de Biade excepta inde VIII^a que est de Sancto Iacobo, et datis predicto monasterio predictas septimas cum tota populancia unius hominis quam tenetis in ipsa hereditate et datis predicto monasterio omne ius quod habetis in illa hereditate quam tenet Petrus Didaci Alferes, in pignore de Gunsaluo Garsie pro solidis CCC alfonsine monete in ipsa villa de Biade quod ius uobis pertinet racione aui uestri domni Iohannis Didaci de Barualgos. Item datis predicto monasterio quatuor nonas integras de medietate illius uillare de Busto Inferiori quas ei debetis facere quitas et liberas de sorore uestra Vrraca Alfonsi. Item datis predicto monasterio illam laream de Salgeyros que iacet in illa hereditate que uocatur de Laua Pees. Item datis predicto monasterio quantum habetis ex portela de Aldiriz usque Sanctum Uincencium de Aquis Sanctis tam de auo quam de ganantia et in tota ipsa filigresia Sancti Vincencii supradicti. Et datis predicto monasterio VIII^{am} partem de villari de Belluzoo cum omnis suis directuris. Et omnia supradicta que dicto monasterio datis debetis eidem facere de pace in omni tempore per uos et per omnia bona uestra habita et habenda, et nos similiter debemus uos et uoci uestre facere de pace ea que uobis damus per nos et per omnia dicti monasterii. Et hoc concambium fuit factum per litteram domni Nuni Fernandi, archidiaconi de Salnes, vicarii domni Gundisalui, Dei gratia compostellani archiepiscopi, cuius tenor talis est:

Nouerint uniuersi quod ego Nunus Fernandi, archidiaconus de Salnes, vicarius domni Gundisalui, Dei gratia compostellani archiepiscopi, concedo et ratum habeo illam permutacionem seu concambium quam uel quod abbas et conuentus Sancti Iusti de Togis Altis ex parte una et Sancia Alfonsi pro se et pro omni uoce sua faciunt per Johanne Petri, notarius de Noya, et cetera.

Siquis igitur contra hoc uenerit pectet alteri parti quingentos morabitanos alfonsinis monete; strumentis istis in suo robore nichilominus duraturis.

Presentibus: domno Simeone de Legione; Pelagio Fernandi de Noya; Martino Arie, iudice de Noya; Fernando Romeo, armigero; domno Aria Romeo; Salvatore Martini et Dominico Martini, monachis eiusdem monasterii.

Ego Johannes Petri, notarius concilii Noye juratus, interfui et de mandato meo Dominicus Petri scripsit.

Ego Dominicus Petri de mandato Johannis Petri, notarius supradicti, scripsit et interfui.

488

1136/—/—.

Testamento de Paio Alvitiz feito cando entra en relixión no mosteiro de Toxos Outos. A continuación, Ledegunda Páez deixa a súa herdade ó seu irmán Munio baixo certas condicións.

B.- Tombo, f. 136v.

Testamentum Pelagii Aluitiz de hereditate de Doey.

Era I^a C^a LXX^a IIII^a. Ego Pelagius Aloitz mando hereditatem meam quam habeo in Doey quanta euenit mihi inter meos germanos ad monasterium Sancti Iusti ubi ego sum conuersatus in ordine sancti Benedicti, et faciant de ea quecumque uoluerint. Et alia mea hereditate mando media de ea meis filiis et alia media quam dedi in arras mee mulier et dedit ea filie sue Leegunde Pelagii. Et ego Ledegundia mando germano meo Munio Pelaiz do ista mea hereditas ut habeas ea et semper facias de ea illud quod bonum fuerit, et si ego per pactum reuersa fuero in mundo ista mea hereditas et tua quanta euenerit tibi et totos germanos ex uobis ac ex mea particione que euenit mihi diuidamus eam per medium propter beneuolenciam et bonitatem tuam; et si tu \non/ relinqueris filium et mortuus fueris torna eam ab integro ad monasterium Sancti Iusti, et si tu mortuus fueris et filium relinqueris ueniat de anno in annum propter diem Omnium Sanctorum cum uno pane de taleyga et cum una taleyga de castaneis hic ad monasterium Sancti Iusti, et si hoc non fecerit auferat ei hereditatem.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Johannes, ts.

489

1176/05/14.

Pedro Díaz e a súa muller dóanlle ó mosteiro de Toxos Outos a metade dun casal na vila de Verduga, en S. Vicente de Augas Santas.

B.- Tombo, f. 137r.

Carta de Petro Didaci et de uxore sua de hereditate de Verdua.

In Dei nomine. Ego Petro Didaci et uxor mea²³ vobis domno abbati Petro monasterii Sancti Justi et cunctis fratribus in Domino salutem. Placuit nobis et nostra est uoluntas ut faciamus kartam donacionis de hereditate nostra propria quam uobis damus pro remedio animarum nostrarum et omnium parentum nostrorum in villa Uirdua in monte Luania sub aula Sancti Vincencii. Damus uobis in prefata uilla de illo casale de susano in quo nos modo habitamus medietatem de quanto nos ibi habemus de auolencia et de ganancia pro nostris animabus et pro precio quod nobis desistis et ut nos ibi contineatis, et si aliquis ex nostris filiis in ea uobis seruire uoluerit seruiat uobis in ea propter quam extraneus. Habeatis medietatem de ipsa nostra hereditate cum omni sua directura intus et foris et faciatis ex ea quod uobis placuerit iuri hereditario. Set siquis contra hanc uenerit scripturam pariat uobis ipsam hereditatem duplatam.

Facta carta donacionis in era I^a CC^a XIII^a et quotum IIe idus maii.

Nos supradicti in hac karta manus nostras.

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Pelagius, ts. Ordonius, presbiter, conf. Pelagius Sarraceni, conf. Pelagius, clericus, conf.

Munio, presbiter, qui notuit.

490

1234/03/07.

Pedro Ordóñez “Varela”, a súa muller e os seus fillos, un dos cales –Paio Pérez “Varela”– entra na “fraternidade” do mosteiro coa súa muller, dóanlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade nas vilas de Figueiroa e Bralo.

B.- Tombo, f. 137r.

Carta Petri Ordonii et uxoris sue de hereditate de Figeyroa.

In Dei nomine. Ego Petrus Ordoniz dicti Varelle cum uxori mee Guntrode Pelaiz una cum filiis et filiabus nostris Martinus Petri cum filiis suis, et Pelagius Petri et uxori sue Eluire Petri, et Marine Petri et uiro suo Didacum Pelaiz et filiis suis, et Azenda Petri cum uiro suo Johanne Pelaiz dicti Leuizino, et Marie Petri et

²³ Faltan unhas dúas palabras. Foi deixado en branco polo copista, co que probablemente faltaban no documento orixinal.

uiro suo Johanne Fernandiz et filiis suis, et omnes uoces nostras a uobis domnum abbas Johannes Tudini et omne conuentu monasterio Sancti Iusti de Togis Altis et omni uox uestras in Domino salutem. Placuit nobis per bona pacis et nostra fuit uoluntas ut faciamus kartulam donacionis et testacionis et confirmacionis pro animas nostras et de parentum nostrorum et pro amore de filio nostro Pelagius Petriz dicti Uarelle et de de uxori sue Eluire Petriz que uobis accepistis in uestram confraternitatem sicut quomodo fratris uestris de corpus et anime et de habere; sicut damus uobis abolenca quomodo ganancias et habet iacencias in terra Ualeyron subtus montem Loanie discurrente fluuio Uace concurrentem ad ecclesie Sancti Uincencii de Aquas Sanctas in villas que clamant Figeiroa de unam medietatem de ipsa villa de Figeiroa que clamant de Ueraro fiant tres, et de una tercia fiant VIIe, et est inde nostro porcione media setima; et de aliam medietatem de ipsa villa iamdicta que est de uocem de dompnus Germias vnam mediam VII^{am}; tantum est nostro porcione ab integro tantum damus a uobis monasterio Sancti Iusti cum omnibus suis directuris cum casis, hereditatibus, plantatibus, montibus, fontibus, intratis, exitis, cum quantum aprestitum hominis est per ubi potueritis inuenire. Ita ut de hodie die sit abrasa de nostro iure et in uestro sit confirmata, habeatis uos et omnis posteritas uestra. Et si homo uenerit ex progenie nostra ad contradicendam kartulam uel hereditatem istam tunc pariat penam solidis LX^a; et semper kartula obtineat firma.

Facta kartula donacionis nonas marcii sub era M^a CC^a L^a XX^a II^a.

Nos iamdictis in hanc kartulam donacionis et testacionis proprios manus roboramus.

Q. p. f.: Martinus Petri dictus Picito, conf. Fernando Affonso, armiger de Salamo, conf. Johannes Pelaici dicti de Arenas, conf. Petrus Petri dicti Capita et Pelagio Martini et fratri suo Johanni Martini de Iquiam, conf.

491

1165/12/04.

Manda do testamento de Xoán Pérez na que lle deixa ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Soutullo.

B.- Tombo, f. 137v.

Testamentum Johannis Petri de medietate de Soutullo.

Era M^a CC^a III^a et quotum IIe nonas decenbris. Mando ego Johannes Petri in hac mea infirmitate, et cetera. In primis corpus meum sepellire ad monasterium Sancti Iusti, et mando ibi mecum hereditatem meam de villa Soutullo de abii mei

Documentos

471

uel de ganancia et quitina mea mulier et filii mei de pignore, et cetera. Et quis istam mandacionem frangere uoluerit sedeat maledictus ex excommunicatus et a fide Christi separatus et insuper pariat solidos D; et mandacio semper firma maneat.

Ego Johannes Petri in hac mandacione propriam manum roboro.

Q. p. f.: Fernandus Cresconii, presbiter et conf. Fernadus Sancii, miles, conf.

Pelagius Ordonii, presbiter, qui notuit.

492

1237/04/05.

Afonso e Martiño Fernández dóanlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade en Verduga, Piñeiro e Figueiroa.

B.- Tombo, f. 137v.

Carta de Martino Fernandi de hereditate de Verdua et de Figeyroa et de Sarnam.

In Dei nomine. Nos jermanos Affonsu Fernandi et Martinus Fernandi qui facimus kartulam de nostra hereditate quam habemus de parte patris nostri Fernandi Erie, et habet iacencia in terra Valleyron in Uerdua et in o Pineiro et in Ficairoa vobis abbas Sancti Justi et uestro conuentu facimus cartam de illas hereditates pro remedium animas nostras et parentum nostrorum ut faciatis nos memtare in uestras orationes et uos demandate istas hereditates in casas et in casales et in plantatos per suos terminos per ubicumque illas potueritis inuenire. Et si aliquis homo de nostra parte uel de extranea qui uobis istas hereditates in calumpnia miserit pariat in duplo uel triplo et post solidos L.

Et fuit scripta in era I^a CC LXXV et quotum nonas aprilis.

Nos iamdicti in carta manus nostras.

Q. p. f.: Martinus Conti, presbiter. Muninus Petri, presbiter, conf.

Francus, decanus, qui notuit.

493

1209/01/27.

María Ordóñez e os seus fillos véndenlle ó crego Pedro Ordóñez, irmán de María, a súa oitava na igrexa de S. Xoán de Buxán, por cento corenta soldos.

B.- Tombo, f. 138r.

Carta de Maria Ordonii et de filiis suis de VIII^a ecclesie Sancti Johanni de Bugiam.

In Dei nomine. Ego Maria Ordonii vna cum filiis meis et omnis uox mea tibi germano meo Petro Ordonii, clerico, et omni uoci tue in Deo eterno salutem, amen. Placuit mihi integro animo et spontanea uoluntate ut facerem tibi germano meo Petro Ordonii sicut et facio cartulam uendicionis et textum scripture imperpetuum ualiturum de mea octaua integra de ecclesia Sancti Johannis de Bugiam cum quanto ad illam pertinet et pertinere debet et cum quanto ad prestitum hominis est, que octaua integra euenit mihi Marie Ordonii ex suscepcione abiorum et parentum meorum ex parte patris mei; et habet iacencia ipsa ecclesia in territorio Irie inter montem Pina Maa et montem Syam discurrente ribulo Sara. Quam octauam integram predicte ecclesie cum quanto ad illam pertinet et pertinere debet et cum omnibus adiunctionibus suis et cum quanto aprestitum hominis est dono et concedo ego Maria Ordonii pro precio quod mihi et tibi bene complacuit, id est solidos C^m XL^a inter robur et precium, et nichil de precio nec de robore remansit indebitum. Ita igitur ex hodie die sit ipsa VIII^a integra de meo iure abrasa et in tuo tradita et habeas tu, Petrus Ordonii, eam et omnis uox tua et possideas iure hereditario in secula seculorum. Siquis autem contra hoc uoluntarium meum factum ad irrumpendum uenerit sit maledictus et cum Iuda in inferno dapnatus et pariat quantum calumpniauerit duplatum uel triplatum et insuper solidos D^{os}; carta in suo robore permanente.

Facta carta uendicionis die VI° kalendas februarii in era M^a CC^a XL^a VII^a.

Ego Maria Ordonii in hac cartula quam fieri iussi manus meas.

Q. p. f.: Martinus Pelagii, ts. Fernandus Muniz, ts. Petrus Petri, ts. Petrus Pelagii de Daneira, conf. Sancius Martini, miles, conf. Petrus Martini, miles, conf. Petrus Petri, subdiaconus, conf.

Dominicus, presbiter, qui notuit per mandatum Iohannis Pelagii, presbiteri, in cuius manu fuit roborata, conf.

Johannes Pelagii, presbiter, in cuius manu fuit roborata.

494

1209/02/01.

*O crego Pedro Ordóñez vendelle ó mosteiro de Toxos Outos a oitava da igrexa de S. Xoán de Buxán, a cal lle comprara á súa irmá María Ordoñez, por cento corenta soldos e mais unha vaca "pro robore"**.

B.- Tombo, f. 138rv.

* Observacións: Vide doc. n.º 461.

Carta Petri Ordonii de VIII^a ecclesie Sancti Johannis de Bugiam.

In Dei nomine. Ego Petrus Ordonii, clericus, et omnis uox mea vobis domno Petro, monasterii Sancti Justi de <To>gis Altis abbati, et omni ipsius monasterii uoci in Domino Deo eterno salutem. Placuit mihi grato animo et spontanea uoluntate ut facerem uobis et monasterio uestro sicut et facio cartulam uendicionis et textum scripture imperpetuum ualiturum de mea VIII^a integra de ecclesia Sancti Iohannis de Bugiam cum quanto ad illam pertinet et pertinere debet et cum quanto ad prestitum hominis est, quam VIII^{am} integram comparauit ego de Petrus Ordonii de germana mea Maria Ordonii sicut in sua carta resonat, que habuit eam ex suscepcione abiorum et parentum suorum ex parte patris sui; et habet iacencia ipsa ecclesia in territorio Irie inter montem Pina Maa et montem Sian discurrente fluu<i>o Sara. Quam octauam integram predicte ecclesie cum quanto ad illam pertinet et pertinere debet cum omnibus adiunctionibus suis et cum quanto ad prestitum hominis est dono et concedo ego Petrus Ordonii vobis domno Petro abbati et monasterio uestro pro precio quod mihi et uobis bene complacuit, id est solidos C XL et unam uaccam pro robore, et nichil de precio nec de robore remansit indebitum. Ita igitur ex hodie die sit ipsa VIII^a integra de predicta ecclesia de meo iure abraza et in uestrum tradita, habeatis uos eam et posterii uestri et possideatis iure hereditario in secula seculorum. Siquis autem ex parte mea uel extranea contra hoc uoluntarium meum factum ad irrumpendum uenerit quisquis fuerit sit maledictus usque in VII^{am} generationem et cum Iuda in inferno dampnatus et pariat quantum calumpniauerit duplatum uel triplatum et insuper solidos D^{os}; cartula semper in su robore permanente.

Facta carta uendicionis die kalendas februarii in era I^a CC^a XL^a VII^a.

Ego Petrus Ordonii in hac carta quam fieri iussi manus meas roboro et signum facio.

Q. p. f.: Petrus Petri, ts. Sa<n>cius Martini, ts. // Petrus Martini, ts. Martinus Muniz de Somar, ts. Johannes Pelaiz, presbiter, conf. Petrus Petri, subdiaconus, conf. Petrus Pelagii de Daneira, conf. Petrus Petri de Pignario, clericus, conf. Petrus Muniz de Pignario, conf.

Dominicus, presbiter et cantor, notuit, qui conf.

495

1215/10/16. Santiago de Compostela.

Lourenzo Eáns, cidadán compostelán, véndelle ó mosteiro de Toxos Outos a súa parte na igrexa de S. Xoán de Buxán por seis libras, un almallo e unha xovenca.

B.- Tombo, f. 138v.

Carta Laurencii Iohannis, cuius compostellani, de media VIII^a minus V^a ecclesie de Bugiam.

In nomine Domini nostri Ihesu Christi. Notum sit omnibus tam presentibus quam futuris quod ego Laurencius Iohannis, cuius compostellanus, et omnis uox mea grato animo et spontanea uoluntate vendo ac firmiter concedo vobis domno Johanni Tudincii, abbati Sancti Iusti, omnique conuentui eiusdem monasterii et omni uoci uestre pro precio mihi et uobis complacabili, uidelicet libras sex et uno almalio aut iouenca pro robore, meum quinionem quem habeo in ecclesia Sancti Johannis de Bugiam, scilicet mediam octauam minus quinta. Abhinc igitur usque in secula seculorum uos et uox uestra habeatis et pacifice possideatis totum istum meum predictum quinionem cum omnibus suis directuris et pertinenciis ita quod omne uelle uestrum de eo imperpetuum uos faciatis quia nec de precio neque de robore apud uos remansit aliquid persoluendum. Tali siquidem tenore ac firmitate uendo et concedo quod siquis contra hanc cartam ad irrumpendum uenerit quisquis fuerit pectet uobis uel uoci uestre libras XII fortis monete et duos almalios aut duas iouencas; carta nichilominus in suo robore permanente.

Facta carta XVII° kalendas nouembris, era M^a CC^a L^a III^a.

Q. p. fuerunt: Arias Martini de Moneta Noua; Michael Arie, filius eius; Arias Arie; Arias Mansus; Petrus Saluadoriz de Preguntorio; Martinus Martini; et alii.

Ego Martinus Iohannis, uicenotarius compostellanus, scripsi.

496

1267/03/08.

Mara Pérez “Merchaa” e o seu fillo Pedro “Merchn” vndenlle  mosteiro de Toxos Outos a sa parte na igrexa de S. Xon de Buxn por dezasete soldos leoneses e unha tega de cebada.

B.- Tombo, f. 138v.

Carta de Maria Petri dicta Merchaa de media VIII^a tocius ecclesie Sancti Johanni de Bugiam.

In nomine Domini, amen. Notum sit omnibus quod ego Maria Petri dicta Merchaa et filius meus Petrus Mercham, qui presens est et concedit, pro me et pro omni uoce mea et pro aliis filiis meis seu etiam pro filiabus moratores in villa de Souto in filigresia Sancte Marie de Leeronio grato animo et spontanea uoluntate vendo et firmiter concedo vobis Dominico Pelagii, conuerso monasterii Sancti Iusti

de Togis Altis, nomine et uoce dicti monasterii cuius procurator estis, medietatem totius octaue ecclesie Sancti Iohannis de Bugiam, que medietas fuit Ordonii Petri, aui mei, et Petri Ordonii, patris mei, et si magis uos tenetis in iure et in manu nomine dicti monasterii pro dicto Ordonio Petri, auo meo, et pro patre meo Petro Ordonii super dictum quinione quem uobis uendo habeatis ipsum cum dicto quinione et possideatis uos et uox dicti monasterii et de eis uestram faciatis imperpetuum uoluntatem; pro quo quinione dedistis mihi, presente et concedente filio meo Petro Mercham, solidos XVII legionensis, et renuncio excepcioni de dictis denariis mihi non numeratis et non traditis, et vnam talegam de cibaria de quibus omnibus supradictis ego et uox mea sumus inde bene paccati in pace. Siquis igitur contra hoc uenerit tam ex parte mea quam ex aliena pectet uobis uel uoci dicti monasterii a uoce nostra solidos C^m fortis monete; carta et uendicione nichilominus in suo robore permanentibus.

Facta carta VIII° idus marcii sub era M^a CCC quinta.

Ego iamdicta in hac carta manus meas roboro.

Q. p. f.: Johannes Petri dictus Lucho. Fernandus Gaudia et Martinus Pelagii, gener suus. Johannes Iohannis dictus Cheyron de Petrono. Dominicus Petri de Petra de Lagarto.

Ego Johannes Iohannis dictus Palea, auctoritate sancte Romane Ecclesie publicus notarius, predictis interfui manu propria scripsi et signum meum consuetum apposui in testimonium ueritatis et conf. (*Monogramma*: IOHANNES).

497

1217/09/03.

Xoán Arias de Berres dóalle ó mosteiro de Toxos Outos toda a súa herdade na vila de Aldarís, en S. Martiño de Fruime, e o cenobio entrégalle un poldro.

B.- Tombo, f. 139r.

De filigresia de Fruime.

Carta de Johanne Arie de Berres de hereditate de Aldiriz.

In Dei nomine. Ego Johannes Arie de Berres et omnis uox mea pro Dei amore et beate uirginis Marie et sanctorum Justi et Pastoris et pro remedio anime mee et parentum meorum uobis domno Johanni, abbati de monasterio Sancti Justi de Togis Altis, omnibusque fratribus ibidem Deo seruientibus facio testamentum et cartulam donationis imperpetuum ualituram de tota mea porcione de hereditate quanta habeo uel habere debeo in terra de Luania sub monte de Meda in loco certo ubi dicunt Aldirit donnoque uobis et concedo totam meam porcionem de ipso

villare quantam ego habeo et habere debeo cum casis et casalibus et cum quanto ad prestitum hominis est per suos terminos et loqua antiqua per ubi eam potueritis inuenire et pro quo uos recipitis me in beneficio monasterii uestri et dimittitis mihi unum pultrum quem ego acceperam de monasterio uestro. Habeatis igitur uos ipsam hereditatem et possideatis uos et omnis posteritas uestra in secula seculorum.

Facta carta testamenti sub era M^a CC^a L^a V^a et quotum III° nonas septembris.

Siquis autem ex parte mea uel extranea contra hoc uoluntarium meum factum uenerit ad irrumpendum pariat ipsam hereditatem duplatam et insuper solidos C^m; et semper ista carta firma permaneat.

Ego Johannes de Berres in quarta quam fieri iussi manus roboro.

Q. p. f.: Johannes Pelagii, miles, ts. Pelagius Fernandi Furtadu, ts. Petrus Galendus, ts. Pelagius Tauascon, ts. Didacus Affonsi, conf. Didacus Argazu, conf.

Dominicus Pelagii, qui de mandato Froyle, archipresbiteri, in cuius manus fuit roborata, scripsi et conf.

498

1162/07/10.

O prior e o conuento de Portor xunto a outros herdeiros vèndenlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Xestoso, nas freguesías de S. Martiño de Fruíme e Sta. Eulalia de Vilacova, por dúas marcas de prata.

B.- Tombo, f. 139r.

Carta de Geestoso de Ordonio Gosendiz, priore de Portoor, de hereditate de Geestoso.

In Dei nomine. Ego Ordonius Gudesindici, prior Sancte Marie de Portus Hodorii, et omnis conuentus eiusdem loci et Guina Gudesindiz et filii eius Pelagius Aluarinus et Gudesteus Petri et Petrus Petri et Didacus Petri et ceteri fratres eorum et Froyla Gudesindici et Petrus Gudesindici et fratres eorum et omnis uox istorum uobis domni Arie, abbati Sancti Iusti de Tribulis Altis, et omnibus fratribus eiusdem loci in Domino eterno salutem. Placuit nobis et nostra est uoluntas ut faciamus uobis cartam vendicionis de hereditate nostra propria quam habemus in monte Luanie in villa nomine Genestoso concurrente ad ecclesiam Sancti Martini de Fruime et Sancte Eolalie de Villa Coua; damus atque concedimus tres quintas iamdicte hereditatis cum omnibus suis directuris et exitibus et per terminos de monte Gironie et per montem de Meda et per terminos de Doey et de Comparadi per cete-

ros terminos antiquos, et accepimus de uobis precium duo marcha argenti. Habeatis eam et faciatis de ea quod uestre placuerit uoluntati. Sed siquis ex nostra parte uel extranea contra hanc uenerit scripturam pariat uobis ipsam hereditatem duplatam et insuper solidos D^{os}; nobis semper ipsam hereditatem uobis ex omni calumpnia defendentibus et concedentibus.

Facta carta uendicionis in era I^a CC^a et quotum VI° idus iulii.

Nos supranominati in hac carta uendicionis manus nostras.

Q. p. f.: Petrus Didaci, ts. Petrus Arias, conf. Romanus Petriz, conf. Petrus Monachus, conf. Pelagius Martini, conf. Pelagius Duncellus, conf.

Munio, presbiter, conf. et qui notuit.

499

1208/09/19.

Mariña Páez e o seu marido, Pedro Muñiz “Rolam”, véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Comparada, en Sta. Eulalia de Vilacova, por cen soldos e queda o matrimonio nela como serviciais do cenobio.

B.- Tombo, f. 139rv.

Carta de Petro Rolam et de uxore sua Marina Pelaiz de Comparadi.

In Dei nomine. Ego Marina Pelagii et uir meus Petrus Muniz cognomento Rolam et omnis uox nostra uobis domno Petro, monasterii Sancti Iusti abbati, et fratribus eiusdem monasterii omnique uoci uestre in Domino Deo eterno salutem, amen. Placuit nobis et nostra fuit uoluntas ut faceremus uobis sicut et facimus cartulam uendicionis et textum scripture firmitatis imperpetuum ualituram de tota nostra hereditate quanta nos habemus uel habere debemus de auolencia et de ganancia in territorio Luanie sub aula Sancte Eolalie de Villa Coua in certo loco villa Comparadi. Damus itaque nos uobis et monasterio uestro//²⁴ atque concedimus ab integro ipsam nostram porcionem quantam nos habemus uel habere debemus de auolencia et de ganancia in tota ipsa villa de Comparadi cum casis et cum casalibus, cum exitibus moncium et regressibus et cum quanto ad prestitum hominis est pro precio quod de uobis recepimus, id est C solidos monete regis, et de precio non remansit indebito. Quam hereditatem habui ego Marina Pelaiz de mea auolencia et de ganancia quam feci cum prenominato uiro meo Petro Muniz cognomento Rolam. Habeatis uos igitur totam nostram ipsam hereditatem et possideatis eam uos et omnis posteritas uestra iure hereditario in secula seculorum ac tamen nos uel

²⁴ Bordo superior do folio: “De terra de Pestomarchos. De filigresia de Villa Coua”.

filius noster facientes de ipsa hereditate uobis seruicium quod alius facere uoluerit simus in ea uestri seruiciales dum nobis et uobis placuerit.

Facta carta uendicionis sub era M CC XL^a VI^a et quotum XIII° kalendas octobris.

Siquis autem ex parte nostra uel de extranea contra hoc nostrum uoluntarium factum ad irrumpendum uenerit sit maledictus usque in VII^{am} generationem et pariat ipsam hereditatem duplatam uel triplatam et insuper solidos CC; hoc scriptum semper in suo robore permanente.

Nos prenominati Marina Pelaiz et Petrus Rolan in hoc scripto quod fieri iussimus manus roboramus.

Q. p. f.: Pelagius Monachus de Neeronio, conf. Petrus Fernandi, conf. Pelagius Ordonii, presbiter, conf. Didacus Didaci, presbiter de Aquis Sanctis, conf. Pelagius Iohannis, miles, ts. Johannes Cresconii, ts. Didacus Petri, ts.

Dominicus, presbiter, qui de mandato Didaci, presbiteri de Aquis Sanctis, notuit et conf.

500

1219/10/12. Santiago de Compostela.

Furtado Pérez nunha metade e Maior Muñiz co seu marido, Fernando Eáns, e o irmán de Maior, Adán Muñiz, noutra metade, vendenlle ó mosteiro de Toxos Outos toda a herdade que teñen na vila de Comparada, en Sta. Eulalia de Vilacova, por douscentos tres soldos leoneses.

B.- Tombo, f. 139v.

Carta de Furtado Petri et de uxore sua de hereditate de Comparade.

In nomine Domini nostri Ihesu Christi. Notum sit omnibus presentem paginam inspecturis quod nos Furtadus Petri et Maior Muniz et uir meus Fernandus Iohannis, miles de Couso, et Adam Muniz, frater dicte Maioris, filii Munionis Mauri, et omnis uox nostra grato animo et spontanea uoluntate vendimus et firmiter concedimus monasterio Sancti Iusti de Tribulis Altis omnique uoci sue pro precio uobis et dicto monasterio complacabili, uidelicet CC III solidis legionensis monete, quantam hereditatem habemus et habere debemus in villa de Comparadi tam de auolencia quam de ganancia concurrentem ad ecclesiam Sancte Eolalie de Villa Coua. Et sciendum est quod istius hereditatis predictae ego Furtadus Petri uendo medietatem et nos Maior Muniz cum uiro meo predicto et Adam Muniz pro nobis et pro Petro Muniz, fratre nostro, alteram medietatem. Abinc igitur usque in secula seculorum predictum monasterium et uox sua integra habeat et pacifice pos-

sideat totam predictam hereditatem cum omnibus suis directuris ubicumque fuerint im predicta filigresia per suos terminos et diuisiones antiquas eidem hereditati pertinentibus. Ita quod omne uelle suum de ea imperpetuum faciat quia nec de precio nec de robore penes predictum monasterium rema<n>sit aliquid persolendum. Siquis igitur contra hanc uendicionem nostram ad irrumpendum uenerit quisquis fuerit qui talia commiserit persoluat dicto monasterio CCCC VI solidos fortis monete; carta et uenditione nichilominus in suo robore permanentibus.

Facta carta IIII° idus octobris sub era M^a CC^a LVII^a.

Nos iamdicti in hac carta manus nostras.

Q. p. f.: Fructuosus Thome, iusticiarius; Johannes Guymarez de Moneta Noua; Martinus Pelaiz Longus de Moneta Magna; Michael Petri de Moneta Magna; Petrus Sarzalius.

Ego Martinus Iohannis, publicus compostellane ciuitatis notarius, scripsi.

501

1219/10/12. Santiago de Compostela.

Furtado Pérez, Maior Muñiz e o seu marido, e Adán Muñiz fan un pacto co mosteiro de Toxos Outos polo cal se comprometen a amparar a este na venda que realizaran no documento anterior na vila de Comparada.

B.- Tombo, ff. 139v-140r.

Placitum de predictis ad amparandum predictam hereditatem.

Era M^a CC^a L^a VII^a et quotum IIII° idus octobris. Nos Furtadus Petri et Maior Muniz et maritus meus Fernandus Iohannis, miles de Couso, et Adam Muniz et omnis uox nostra facimus pactum et placitum firmum in solidis CCCC VI roboratum ita quod nos defendamus et amparemus monasterio Sancti Iusti de Tribulis Altis et uoci sue totam illam hereditatem de Comparadi // per omnia bona nostra sicut ea nos per cartam publicam uendidimus ipsi monasterio defendamus inquam ab omni impetitione et contrarietate omnium hominum. Ego Furtadus debeo amparare medietatem et nos Maior Muniz cum predicto uiro meo et Adam Muniz aliam medietatem. Quod nisi compleuerimus pectemus dicto monasterio penam supradictam; placito in suo robore permanente.

Q. p. f.: Domnus Fructuosus Thome, iusticiarius; Johannes Guimarat de Moneta Noua; Martinus Pelaiz Longus; Michael Petri de Moneta Magna; Petrus Sarzalius.

Ego Martinus Iohannis, publicus compostellanus ciuitatis notarius, scripsi.

1219/04/24.

María Martínez “Fotina” véndelle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Comparada, en Sta. Eulalia de Vilacova, a cal estaba peñorada por Paio Afonso en corenta soldos. Ó morrer este, deixoulle o peñoramento ó mosteiro de Toxos Outos, ó que se lle debería paga-la débeda; o peñoramento fora feito polo pai de María Martínez e esta agora véndelle ó cenobio a herdade por setenta e cinco soldos, co que só recibe trinta e cinco, pois os outros corenta foran xa dados no momento de peñora-la herdade.

B.- Tombo, f. 140r.

Carta de Marina Martini dicta Futina de hereditate de Comparade.

In Dei nomine. Ego Maria Martini dicta Fotina et omnis uox mea tibi domno Johanni Todini, monasterii Sancti Iusti abbati, et omni conuentui eiusdem loci et omnibus succesoribus uestris salutem, amen. Placuit mihi grato animo et spontanea uoluntate ut facerem uobis sicuti facio cartam uendicionis et scripturam firmitatis imperpetuum ualituram de mea propria hereditate quam habeo et habere debeo in villa Comparadi de auolencia et de ganancia, uidelicet tres quartas de una VIII^a, et in uoce du Pumar vnam octauam integram minus inde quinio de uno germano si forte uenerit, et si non uenerit sit tota integra de monasterio. Et iacuit prius in pignore pro XL^a solidis ad Pelagium Anfonsi, et ipse mandauit illam pro anima sua ad monasterium tali quidem condicione ut redditis ex parte nostra istis denariis reddetur nobis hereditas. Iacet namque ista hereditas in territorio Luanie sub monte Gironia iuxta fluuium Traua in villa Comparadi et recurrit ad ecclesiam Sancte Eulalie de Villa Coua. Vendo itaque uobis istam hereditatem cum casis et formalibus suis, et cetera; et hoc facio pro remedio anime mee et parentum meorum et pro precio quod mihi et uobis complacuit solidi uidelicet LXXV, quadraginta quos pater meus Martinus Fotinus iam habuit de Pelagio Affonsi et XXXV quos mihi in presenciam super additis; et de precio nichil remansit in debitum. Habeatis igitur ex hodierno die istam hereditatem et possideatis illam iure hereditario imperpetuum et faciatis de illa quod uolueritis. Et si aliquis ex parte mea uel extranea hanc cartam infringere uel super hoc meo facto monasterium inquam inquietare presumpserit pariat duplatum quod sursum resonat; carta semper in suo robore permanente.

Ego Maria Martini dicta Fatina in hac carta uendicionis manus meas roboro.

Facta carta sub era I^a CC^a L^a VII^a et quotum VIII° kalendas maii.

Q. p. f.: Pelagius Ordonii, presbiter, ts. Petrus Gascus, ts. Petrus Pelagii, conuersus. Gundisalbus de Buio, conf. Petrus Petri, conf. Johannes Pelagii dictus Cenar, conf. Pelagius Petri, conf.

Petrus qui notuit.

503

1162/09/06.

Mandas testamentarias de Ficario.

B.- Tombo, f. 140r.

Testamentum de Ficario de hereditate de Villa Coua et de Comparade.

Era Ma CC^a et quotum VIII° idus septembris. Hec est ordinacione <quam> ordino ego Figarius si migratus fuero de hanc infirmitate, mando quomodo meum factum remaneat. In primis mando corpus meum sepelire a Sancta Maria de Argallo, et mando ibi mecum, et cetera. Item mando ad Sanctum Justum hereditatem de abiorum de Villa Coua et de Comparadi quantum ibi habemus de abiorum et pro nostra semen. Et super omnia dico et hoc testo amici uel inimici qualiter ad istum meum factum compleuerit sedeat benedictus et qualiter mutauerit sedeat maledictus et insuper pariat solidos C.

Q. p. f.: Petrus Petri de Auania, ts. Johannes Petri de Auania, ts. Johannes Aluitiz de Pineyro, ts. Petrus Aluitiz. Petrus, monachus de Sancta Maria de Argalo, ts.

Petrus Pelagii qui notuit per mandato de don Adam, suo filio.

504

1205/05/01.

Mandas testamentarias de Pedro Vimáraz "Touro".

B.- Tombo, f. 140v.

Testamentum de Petro Vimarar dicto Tauro de Comparade de hereditate de Comparade.

Sub era Ma CC^a XL^a III^a et quotum kalendas maii. Ego Petrus Uimariz cognominato Taurus, graui infirmitate detentus, meam ordino, et cetera. In primis mando corpus meum ad Sanctum Martinum de Foris, et cetera. Item mando ad Sanctum Justum Johannem Cresconii cum quanto tenet de hereditate et de habere in Comparade et mulier mea integret se alibi cum quanto ganauit cum muliere mea tam de habere quam de hereditate habeat integrum suam medietatem. Siquis contra hanc meam uenerit mandacionem sit maledictus et confusus et pulsanti uocem mea petcet D solidos; et ista mea mandacio in suo robore semper permaneat.

Q. p. f.: Johannes, ts. Petrus, ts. Pelagius, ts. Johannes Petri, cellararius Sancti Iusti, conf. Petrus Michael, prior Sancti Martini, conf. Pelagius Mancipis, conf. Petrus Abbatinus, conf. Domnus Saninus, conf. Petrus Siluanus, conf. Petrus Maurus, conf.

Johannes qui notuit.

505

1198/04/30.

*Mandas testamentarias do diácono Sanio Martínez**.

B.- Tombo, f. 140v.

* Observacións: Cópiase tamén como documento n.º 628, con certas variantes.

Testamentum de Sanio Martini de hereditatibus suis de Lausame et de larea de Cornido et de vinea de Lausame et medietatem de hereditate de Odroza Didaci et de Comparadi et de Villa Coua.

Era I^a CC^a XXX^a VI^a et quotum IIe kalendas maii. Hec est ordinacio quam ordino ego Sanio Martini, diaconus. In primis mando ad dominum meum domnum decanus, et cetera. Mando ad Sanctum Justum corpus meum, et ibi mecum illam hereditatem que est de illo suo casale de Lausame quam tenui in pignore pro solidis XI, et illam suam laream de Cornido quam tenui de uoce sua, et illam uineam quam feci in Lausame in sua hereditate et mea, et meam medietatem de illo quione de Odrozia Didaci de Lausame quam ego et Johannes Leiton tenemus in pignore per medium pro solidis VIIe, et medium de illo boue, et cetera, et meum quinionem de Beruffe de auolencia et de ganancia; et mando adhuc ad Sanctum Justum meum quinionem de Comparadi et de Villa Coua et de Villare de auolencia et de ganancia, et cetera. Et mando ad filium meum Johanne ad hunc meam hereditatem de Lausame de auolencia et de ganancia nec donet eam nec suppignoret nec uendat eam nisi ad monasterium Sancti Iusti, et si obierit sine semine habeat monasterium Sancti Iusti medietatem, et cetera. Mando ut domnus abbas Sancti Iusti, in cuius presencia hec ordino, et magistrum meum Johannem, presbiterum, recipiant totam meam hereditatem et de ganato et de pane et de habere et compleant hanc meam mandacionem, et si aliqui super hec inuenerint accipiant et dent pro anima mea. Sed si aliquis homo de mea parte uel de extranea istam meam mandacionem aliquando in aliqua causa rumpere uoluerit sit maledictus et a Deo excommunicatus et cum Iuda traditore dapnatus in inferno et insuper pariat solidos CC; ista tamen mea mandacione in suo robore permanente.

Q. p. f.: Pelagius, ts. Petrus, ts. Johannes, ts. Petrus, monasterii Sancti Iusti dictus Abbas, conf. Johannes, presbiter, magister eius, conf. Pelagius Fernandi, presbiter, conf. Johannes Afonso, frater, conf. Petrus Furtadus, conf.

Munio, presbiter, qui notuit.

506

1232/05/09.

Manda testamentaria de María Arias de Salamo na que lle deixa ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade en Comparada.

B.- Tombo, f. 140v.

Testamentum Marie Arie de Salamo de sua hereditate de Comparadi.

Sub era I^a CC^a LXX^a et quotum VII idus maii. Coram testibus, scilicet Froy-la Petri, clerico, Petro Muniz et Affonso Muniz de Salamo, Petro Pelaiz, zapatario, Petro Arie de Palacio, Dominico Didaci de Oiis, Pelagio Affonsi, presbitero Sancte Marie de Oiis, in cuius manibus fuit roboratum testamentum quod ego Maria Arie de Salamo facio monasterio Sancti Iusti de Togis Altis de tota mea hereditate de Comparadi, presentibus filiis meis Affonso Petri, milite, Petro Petri, conuerso predicto monasterii, et Roderico Petri.

507

1232/05/09.

Manda testamentaria de María Barcala na que lle deixa ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade de Oeedia.

B.- Tombo, f. 140v.

Item sub era predicta I^a CC LXX et quotum VII idus maii ego Maria Barcala facio testamentum monasterio Sancti Iusti de tota mea hereditate de Oeedia.

Presente priore; supriore Petro Franco; portario Petro Michaelae.

508

1217/10/15. Santiago de Compostela.

María Eáns, filla do cabaleiro don Xoán Fróilaz Mariño, fai un pacto co mosteiro de Toxos Outos polo cal se compromete a facer unha casa en Comparada sen pedirlle nada ó cenobio, só co que este queira darlle, así como a non vender esa herdade onde fará a casa senón a doarlla ó mosteiro.

B.- Tombo, ff. 140v-141r.

Placitum de Maria Iohannis, filia Iohannis Martini, militis, de una domo quam facere debuit in Comparade.

Era Ma CC^a L^a V^a et quotum XVIII° kalendas nouenbris. Notum sit omnibus quod ego Maria Iohannis, filia uidelicet domni Iohannis Marini, militis, vobis domno Iohanni Todini, monasterii Sancti Iusti abbati, omnique eiusdem monasterii monachorum et conuentu et uoci uestre fa- // -cio pactum et placitum et conuencionem firmissimam in solidis D roboratum, ita quod ego faciam domum in illa mea hereditate de Comparadi que est in concurrencia Sancte Eolalie de Villa Coua sub tali condicione quod nil ibi accipiam de uestro uel petam aut requiram nisi illud quod de gratia et benignitate uestra uso mihi dederitis uel confeceritis, et interim non uendam illam hereditatem tam illam meam hereditatem quantamcumque ibe hodie habeo et ab hinc ganauero cum omnis suis directuris et pertinentiis et cum illa domo iamdicta et cum illa populacione tota quam ibi tenuero. Quod nisi compleuero pectem penam superius dictam.

Huic rei uocati quam rogati presentes interfuerunt: Didacus Affonsi, presbiter de Ruis; domnus Ordonius Adefonsi, procurator Hospitalis Sancti Jacobi; Michael Petri, canonicus Sancti Jacobi; Bernardus Petri, canonicus Sancti Jacobi; Nuno Martini, canonicus Sancti Jacobi apostoli; domnus Martinus Pelaiz, capellanus Sancte Marie de Cortezela.

Ego Pelagius Martini, clericus compostellanus ciuitatis, scripsi.

509

1211/—/—. 1214/—/—. 1216/—/—. —/—/—.

Recompilación dunha serie de compras feitas polo mosteiro de Toxos Outos na vila de Comparada, en Sta. Eulalia de Vilacova.*

B.- Tombo, f. 141r.

* Observacións: Vide doc. n.º 641.

De quanta hereditate monasterium ganauit et comparauit in Comparade.

Noticia de hereditate quam comparauit et ganauit monasterium Sancti Iusti in villa de Comparadi. In primis de Rulam quantam hereditatem ibi habebat ipse et uxor sua Marina Pelaiz per ubicumque uadit uox de Comparade in era M^a CC^a XXXX^a IX^a, domno Petro Sancti Iusti abbate viuento et domno Johanne Tudini existente priore. De Munione Mauro et de filiis eius et de fratre suo Furtadino comparauit monasterium quantam hereditatem habebant in Comparade per ubicumque uadit uox ipsius ville ad uillas et exitus et ad montes et ad fontes in era M^a CC^a L^a II^a, domno Johanne Tudini existente abbate. De Maria Fodina comparauit de similiter quantam hereditatem habebat in villa prefata per ubicumque uadit uox ipsius uille in era M^a CC^a L^a III^a, domno Johanne Tudini abbate. Filii de Didaco Tauro et de Maria Fernandi, soror Johannis de Ruis, vendiderunt monasterio Sancti Iusti quantam hereditatem habebant in Comparade; et de Adosinda Taura, soror sua de ipso Didaco, vendiderunt similiter quantam hereditatem ibi habebant. Petrus de Ama, filius de Quinta de Peom, vendidit similiter quantam hereditatem ibi habebat. Et pro alio tio suo vendidit Petrus Tizon de Sarnan et fratres eius quantam hereditatem ibi habebant; et pro alio tio suo vendidit Petrus Tizon; et ipse et germanos suos sunt debitores \ad/ defendendum monasterium cum illa hereditate ipsius tii sui. Petrus Guimariz dedit monasterio Sancti Iusti pro remedio anime sue et parentum suorum Johanne Cresconii seruiciale suum cum populacione et cum quantam hereditatem tenebat in Comparade. Petrus Petri dictus Arzon misit in pignore quantam hereditatem habebat ibi et in Uilla Coua et dum tenuisset solidos XIII; debuit semper defendere monasterium de fratribus suis. Filiis de Maria Fernandi de Eranio dedit monasterium X solidos super quantam hereditatem habebant in Comparade.

510

—/—/—.

Partición dunha herdade, supostamente localizada en Comparada.*

B.- Tombo, f. 141r.

* Observacións: Engadido despois, xa que ten letra diferente, posterior á do tombo.

Esta he a partiçon de cernea da uos de Senras: partese por meo et dan a mea a Pedro Roueo et a seus yrmaos, et a outra mea a Sam Justo ~~et a seus yrmaos~~;

et da mea de don Pedro Roueo façen quatro, et dan a qarta a Crescon Ramiris, et da qarta de Crescon Ramiris façen oyto, et da hua oytava a Diago Ordonez et a seus yrmaos, et a outra a Pedro Casado et a seus yrmoos, et dam outra oytava a Martin de Baleyron, et dam outra oytava a Johan Eanes de Cerucia, et as outras quatro a Sam Justo.

511

1156/03/12.

Munio Gudestéiz cambia co mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Servia, en Sta. Eulalia de Vilacova, polo que o cenobio ten en Liñares, en S. Fins de Brión, que Munio lle deixará ó mosteiro ó morrer.

B.- Tombo, f. 141v.

De Villa Coua in terra de Pestromarchos.

De villa de Ceruia in filigresia Sancte Eolalie de Villa Coua.

Concambium de Munio Gudestey cum monasterio de sua hereditate de Villa Coua.

In Dei nomine. Ego Munio Gudesteiz et omnis uox mea vobis domno Pelagio, monasterio Sancti Iusti abbati, et omnibus fratribus ibidem Deo seruientibus in Domino Deo eterno salutem. Placuit mihi et mea fuit uoluntas vt facerem uobis kartam concambiacionis de hereditate mea propria quam habeo in territorio Luania in villa Ceruia de auolo meo Petro Saninz et de matre mea Truyle Petriz. Dono vobis et concedo totam illam hereditatem integram quam ibi habuit auus meus iamdictus Petrus Saniz de auolencia et de ganancia et postea uenit tota in particione de matre mea Truile Petriz inter suos germanos, et cetera; et ego comparauí eam de germano meo, scilicet medietatem, pro uno caballo. Et hodie dono vobis ipsam hereditatem integram per suos terminos antiquos que ad ipsam hereditatem de Ceruia pertinent et uos datis mihi pro ea alia uestram hereditatem quam habetis in territorio Amaia sub aula Sancti Felicis de Brion in uilla Linares quam uobis dedit Oduarius Uillanus pro anima sua per mandacionem cum quanto ibi habebat que ad eum pertinebat. Et uos datis mihi eam pro illa mea iamdicta tali pacto et conditione ut ad mortem meam relinquam uobis ipsam de Linares quam mihi datis cum quanto ibi ganauero pro anima mea, et illa de Ceruia semper aput uos permanente in uestro iure sicut iacet determinata inter monte Colou et fluuium de Traua et terminos de Muares sub aula Sancte Eolalie de Villa Coua. Quod si aliquis homo de

mea parte uel extranea ipsam hereditatem quam uobis integram et pacatam et sine calumpnia uobis dono aliquando calumpniauerit uel istam quam mihi datis post mortem meam filii mei uel parentes retinuerint uel in contrarium miserint quis fuerit qui hoc uel illud commiserit sit maledictus et pariat in duplum quantum calumpniauerit uel retinuerit et insuper pariat solidos CCC; et ista carta in suo tamen robore permanente.

Facta carta concambiacionis noto die IIII° idus marcii, era I^a C^a LX^{la} IIII^a.

Ego Munio Guestez hanc scripturam manus meas roboro.

Q. p. f.: Petrus Didaci, ts. Arias Petri, ts. Rudericus Muniz, ts. Johannes Petri dictus Chicus, conf. Sanio Petri, conf. Munio Fol, conf. Munio Sarraceniz, conf. Petrus Ceua, conf.

Pelagius, presbiter, qui notuit.

Hoc signum feci ego Munio Guestiz.

512

1237/09/13.

Fernando Rodríguez véndelle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Servia, en Sta. Eulalia de Vilacova, por un bo poldro.

B.- Tombo, ff. 141v-142r.

Carta de Fernando Roderici de hereditate de Ceruia.

In Dei nomine. Ego Fernandus Roderici et omnis uox nostra vobis domno Johanni Gundisalui, electus et prior Sancti Iusti de Togis Altis, in Domino Deo eterno salutem, amen. Placuit mihi et mea fuit uoluntas vt facerem uobis cartam uendicionis et donacionis de hereditate mea quam habeo in terra de Luania de auiorum et parentum meorum de auolencia et de ganancia, quam hereditas fuit de trisauus meus Munio Rabinadiz et bisauus meus Petrus Muniz et de auo meo Cresconius Petri et de patre meo Rudericus Cresconii dictus Granion; et ipsa hereditas est in terra de Luania in villa nominata Ceruia sub monte Colou et sub monte Caua Sico inter duos fluuios, scilicet Bunia et Traua, concurrente ad aulam Sancte Eolalie de Villa Coua. Dono etiam uobis et concedo ipsam predictam hereditatem per suos terminos antiquos intus et foris cum casis et casales, et cetera, et cum quanto ad prestitum hominis est pro precio quem de uobis recepi, scilicet unum bonum pultrum, et non tantum pro pulcro sed pro remedium anime mee et parentum meorum et pro quo debent mihi fratres ipsius monasterii continere in uita et ad mortem pro me orare et pro parentibus meis; et ipsa hereditas est in villa Ceruia in casali de Costela, et ipso casale faciant inde V^e, et do ego inde unam quintam integram intus

et extra per ubi uadit uocem de ipso casale per ubi eam potueritis inuenire, et de precio nec de robore nichil remansit indebitum. Siquis autem // ex parte mea uel extranea contra hoc meum factum uenerit sit maledictus et insuper uoci regie peccet istam hereditatem duplatam uel triplatam et etiam uoci regie CC solidos; carta semper in suo robore permanente.

Facta carta sub era M CC LXX V et quotum idus septembris.

Q. p. f.: Petrus Gascus, conf. Petrus Arie, conuersus, conf. Fernandus Martini, conf. Gundisaluus Roderici, ts. Petrus Maurinus, ts. Didacus Mudurius, ts.

Anfonsus qui notuit et conf.

513

1211/05/01.

Don Fernando Raimúndez e a súa muller, dona María Sánchez, dóanlle ó mosteiro de Toxos Outos toda a herdade que gañaron a Pedro Pérez de Verduga na vila de Servia, en Sta. Eulalia de Vilacova, a cambio do cal reciben en prestimonio do mosteiro unha serencialia na vila de Agrello durante a vida de ámbolos dous.

B.- Tombo, f. 142r.

Carta domni Fernandi Reymundi et de uxore sua domna Maria Sancii de hereditate sua de Ceruia.

In Dei nomine. Ego Fernandus Reymundi et uxor mea Maria Sancii et omnis uox nostra tibi domno Petro Munionis, monasterii Sancti Iusti abbati, et omni conuentui eiusdem loci et omnibus successoribus uestris in Domino Deo eterno salutem, amen. Placuit nobis spontaneo quidem animo ut faceremus uobis cartam donacionis et scripturam firmitatis imperpetuum ualituram de tota illa nostra hereditate quam ganauimus in villa Ceruia de Petro Petri de Uerdua pro amatico; et iacet ipsa villa in territorio Luanie sub monte Culou iuxta fluuium Traua et recurrit ad ecclesiam Sancte Eolalie de Villa Coua. Donamus uobis itaque predictam hereditatem iure perpetuo et integre concedimus quantum uidelicet in ipsa habet uel debet habere Petrus Petri de Virdua pro se et pro omnibus fratribus suis et quantam etiam ad uocem ipsius hereditatis pertinet intus uel foris per ubicumque illam potueritis inuenire per suos terminos et loca antiqua. Et uos datis proinde nobis in prestimonio tantum in uita nostra unam serencialiam in villa Agrello, illam que fuit de Petro Infancion quam ipse uobis mandauit; et nos tenebimus illam tali condicione ut ad mortem bene populatam et liberam monasterio dimittamus, et insuper sciendum quod si ego ante uxorem meam uitam finiero monasterium intret in medietatem tam hereditatis quam populacionis, vxore mea Maria Sanchiz rema-

nente cum alia medietate et tenete illa tantum in vita sua et ad mortem bene populatam et liberam monasterio dimitente. Si uero econtra illa prius illa obierit ego tenebo sicut mihi condeditis istam hereditatem cum sua populacione integram tantum in vita mea, et ad mortem similiter bene populatam et liberam ab omni contrario monasterio dimittat. Decetero donamus uobis atque concedimus sicut iam diximus illam hereditatem de Ceruia, et cetera, et faciatis de illa secundum quod uestra uoluntas facere decreuerit. Et si aliquis ex parte mea uel extranea hanc cartam infringere uel super hoc nostro facto monasterium unquam inquietare presumpserit sit maledictus et insuper pariat solidos D; carta semper in suo robore permanente.

Ego Fernandus Remundi et uxor mea Maria Sanchez in hac carta manus nostras roboramus.

Facta carta donacionis sub era I^a CC^a X^l^a VIII^a et quotum kalendas maii.

Q. p. f.: Martinus Falcum, miles, miles, ts. Petrus Amicus, miles, ts. Petrus Petri Lobarro, miles, ts. Domnus Johannes Tudini, prior eiusdem monasterii, conf. Domnus Gundisaluus, monachus, conf. Johannes Anfonsus, monachus, conf. Petrus de Corcuno, monachus, conf. Petrus Gascus, monachus, conf.

Petrus qui notuit per mandatum domni Petri abbatis et Fernandi Reimundi. (*Signum*).

514

1211/05/22.

Guina Pérez, que toma os hábitos de relixiosa de mans do abade Pedro de Toxos Outos, dóalle a este mosteiro a súa herdade en Servia, Miñortos, Camboño e Lesende e o cenobio comprométese a darlle comida e vestido.

B.- Tombo, f. 142rv.

Carta de Guyna Petri de sua hereditate de Ceruia.

In Dei nomine. Ego Guina Petri et omnis uox mea, presente filio meo Petro Ganso et nepote meo Martino Ganso, facio testamentum et cartulam donacionis uobis domno Petro, monasterii Sancti Iusti abbati, et omnibus fratribus ibidem morantibus de tota mea hereditate quam habeo de mea auolencia in terra de Luania in villa nominata Ceruia et de quanta habeo in Miortos et de quanta habeo in Cambonio tam ecclesiastica quam laycali uel habere debeo predictas igitur hereditates cum casis // et casalibus, cum montibus et fontibus, cum exitibus et regressibus, cum arboribus et plantacionibus, cum quanto ad prestitum ad hominis est. Dono et concedo ego Guina Petri uobis domno Petro et monasterio uestro pro Dei

amore et sancte Marie uirginis et sanctorum omnium et quia habitum religionis impresenti de manu uestra suscipio, et uos mihi lib<e>ram de victu et uestitu cum aliis dominabus uestras i<n> uita mea promittitis dare. Item do uobis quantum habeo in villa Elsende. Ergo habeatis uos quantum ego habeo uel habere debeo im predictas villas, et possideatis uos et omnis posteritas uestra in secula seculorum. Siquis ex parte mea uel de extranea contra hoc uoluntarium meum factum ad irrumpendum uenerit sit maledictus usque in septimam generacionem et duplet quantum in calumpnia miserit et insuper pariat solidos C; hoc facto semper in suo robore permanente.

Facta carta donacionis sub era I^a CC^a XL^a IX^a et quatum XI kalendas junii.

Ego Guina Petri in hoc scripto quod fieri iussi manus roboro et signo facio.

Q. p. f.: Petrus Gascus, ts. Arias Petri, ts. Martinus Ordonii, ts. Martinus de Terra, ts. Petrus Gascus, conf. Martinus Gascus, conf. Pelagius Renoueiro, conf.

Dominicus, cantor, notuit et conf.

515

1239/10/29. Noia.

María Gudestéiz de Carracedo e o seu marido, Paio Díaz, "Velius", co seu fillo Paio Páez vénenlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade en Costela, na vila de Servia, por vinte catro soldos leoneses.

B.- Tombo, f. 142v.

Carta de Maria Gudestey et de viro suo Pelagius Didaci et de Didaco Abbade de hereditate de Ceruia que dicitur Costeela.

In nomine Domini nostri Ihesu Christi. Ego Maria Gudesteyci de Carrazido cum uiro meo Pelagius Didaci dictus Uelius et filio meo Petrus Pelaiz et omnis uox nostra, et ego Didacus Petri dictus Abas et omnis uox mea tibi Johanni Petri, abba Sancti Justi de Togis Altis, omnique uoci conuentui eiusdem monasterii facimus kartam vendicionis et scripturam firmitatis imperpetuum ualituram in X^l VIII° solidis legionensis monete roboratum de nostra propria hereditate quam ego predicta Marina Gudesteici habeo ex parte auorum meorum et ex parte matris mee Troilli Pelagii et de mea propria hereditate quam ego Didacus Petri dictus Abas habeo de ganancia, et habemus ista hereditate in territorio de Pistomarchis subtus montis Culou et Kaual Sicco discurrente riuulo Traua concurrente ad aulam Sancte Eulalie de Villa Coua in villa nominata scilicet Ceruia in loco nominato Costela; et est illa hereditas quam uobis uendimus. Ego Maria Gudesteyci cum uiro meo et cum filio meo uendimus uobis et firmiter concedimus tres quartas integras de una quinta, et

ego Didacus Petri uendo ibi uobis medietatem integram de ipsa alia quarta de ipsa V^a; et uenit tota ipsa hereditas de uoce de illos homines quos uocitant Coras. Ista predicta hereditate leto animo et bona uoluntate vendimus eam uobis et firmiter concedimus cum totis suis directuris intus et extra eidem pertinentibus pro precio quod nobis et uobis satis complacuit, uidelicet solidos XXIII legionensis, pro precio et pro robore, et de precio et de robore nichil remansit indebito. Siquis ex parte nostra uel extranea contra hanc kartulam uendicionis uenerit uel uenerimus quisquis ille sit pariat penam huius carte superius scripta; carta nichilominus in robore permanente.

Ego jamdicta Maria Godesteyci una cum uiro meo Pelagius Didaci et cum filio meo Petrus Pelagii et omnis uox nostra et ego Didacus Petri dictus Abas et omnis uox mea in hanc kartam uendicionis et concessionis manibus nostris roboramus.

Facta carta uendicionis et concessionis sub era M^a CC^a LXX^a VII^a et quottum IIII kalendas nouenbris.

Q. p. f.: Didacus, iudex Noye, conf. Julianus Petri, iusticiarius, conf. Johannes Petri, filius Petri de Guyandi, ts. Johannes Romanci dictus de Riuulo, piscator, ts. Dominicus Fernandi dictus Porrinus, ts. Johannes, morator de Noya, dictus de Ponte Ueteri, ts. Munio Muniz, clericus de Auanqueyro, subdiaconus, conf. Joa>nnes Froyat, conf.

Ego Didacus Iohannis, notarius concilii Noye juratus, scripsi.

516

1233/05/15. Noia.

Eldonza Pérez dóalle  seu sobriño Pedro Gasco, monxe de Toxos Outos, unha leira na vila de Servia que ela mesma britou.

B.- Tombo, f. 143r.

Carta de Eldoncia Petri de vna larea in Ceruia.

In nomine Domini nostri Ihesu Christi. Notum sit omnibus quod ego Eldoncia Petri et omnis uox mea uobis soprino meo domno Petro Gasco omniue uoci uestre grato animo et spontanea uoluntate do uobis et firmiter concedo vnam leyram de terra que habeo in Ceruia, que leyra iacet inter senara ex una parte et riuulo ex altera. Et ista predicta larea que uobis do est una tirada siue sacada que ego tiraui et saccaui de fraga et de mato; hanc igitur predictam leyram uos et uox uestra integre habeatis et pacifice, ita quod omne uelle uestrum de ea imperpetuum faciatis. Et istam predictam leyram do eam uobis pro amore Dei et pro amore et

consanguinitate que uobiscum habeo et pro multo bono quod mihi fecistis et que uos datis mihi parti in orationibus uestris. Siquis igitur contra hanc donacionem meam ad irrumpendum uenerit quisquis fuerit pectet uobis uel uoci uestre solidos C fortis monete; kartula et donacione nichilominus in suo robore permanentibus.

Facta carta donacionis et concessionis idus maii sub era M^a CC^a LXX^a I^a.

Q. p. f.: Domnus Petrus Batalius, monachus Sancti Justi, ts. Johannes Pelagii de Ceruia. Petrus Alfonsi de Ceruia, ts. Petrus Alberti, ts. Petrus Ordonii de Villari, ts. Johannes Petri de Ceruia. Johannes Petri de Pastoriza, ts. Martinus Fernandi de Besezo, ts. Petrus Petri do Madeyro, ts.

Ego Didacus Iohannis, notarius concilii Noye juratus, scripsi.

517

1234/07/18. Noia.

Eldonza Pérez dóalle ó mosteiro de Toxos Outos o tercio da herdade que ten na vila de Servia, en Sta. Eulalia de Vilacova, exceptuando unha leira que xa lle doara ó seu sobriño Pedro Gasco.

B.- Tombo, f. 143r.

Carta de Eldoncia Petri de hereditate de Ceruia.

In Dei nomine, amen. Ego Eldoncia Petri et omnis uox mea uobis Johanne Tudini, abbati Sancti Justi, omnique conuentu facio kartam donacionis in solidis CC roboratam ita quod do uobis tertiam partem integram de quanta hereditate habeo in villa que uocatur villa Ceruia de aduio et de ganancia et in totis aliis locis ubi fuerit uox de ipsa villa de Ceruia per suos terminos antiquos de ipsa villa excepta inde una leyra integra que iam dedi ad meo sobriño Petro Gasco que iacet inter senara et riuulo et est una sacada que ego tiraui de mato; et est ista hereditas que uobis do sub aula Sancte Eolalie discurrente riuulo Traua et Ambas Mestas sub monte Culou et <Caballo> Sicco. Habeatis eam pro in secula cuncta. Siquis igitur homo de mea parte uel de extranea contra hanc cartam ad irrumpendum uenerit uel uenero penam supradictam persoluat.

Era M^a CC^a LXX^a II et quotum XV° kalendas augusti.

Ego iamdicta Eldoncia Petri in hac carta manus meas roborata facta.

Q. p. f.: Johannes Pelagii de Ceruia; Petrus Affonsi; Petrus Albertez; Petro Ordonii de Villar; Johannes Petri de Ceruia; Johannes Petri de Pastoriza; Martinus Fernandi de Besezo; Petro Petri dicto de Madeyro.

Ego Petrus Didaci, notarius concilii Noye jurati, scripsi quomodo inueni notata de manu Didaco Iohannis, qui fuit notarii Noye, uerbum ad uerbum.

518

1227/06/09. Santiago de Compostela.

Xiao Pérez e a súa muller, Mariña Díaz, véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade de Servia, en Sta. Eulalia de Vilacova, por corenta soldos leoneses.

B.- Tombo, f. 143rv.

Carta de Juliano Pelagii et de uxore sua de hereditate de Ceruia.

In nomine Domini. Notum sit omnibus quod ego Julianus Pelaz pro me et pro uxore mea Marina Diaz et omnis uox mea grato animo et spontanea uoluntate vendo et firmiter concedo vobis domno Johanni Tudiniz, abbati monasterii Sancti Iusti de Togis Altis, omnique uoci uestre pro precio mihi et uobis complacabili, uidelicet X^l solidis legionensis monete, quantam hereditatem habemus in Ceruia que nos contigit ex parte Marie Muniz, scilicet medietatem ipsius Marie Muniz, auie predictae uxoris mee Marine Diaz, in concurrencia Sancte Eolalie de Villa Coua. Hac igitur predictam hereditatem quam uobis vendo integre habeatis et pacifice pos- // -sideatis cum omnibus suis directuris eidem pertinentibus per suos terminos et diuisiones antiquas ubicumque fuerint, ita quod omne uelle uestrum de ea imperpetuum faciatis quia nec de precio neque de robore apud uos remansit aliquid persoluendum. Siquis igitur contra hanc uendicionem meam ad irrumpendum uen<er>it quisquis fuerit persoluat uobis uel uoci uestre solidos LXXX fortis monete; carta et uendicione nichilominus in suo robore permanentibus.

Facta carta V^o idus junii sub era M^a CC^a LX^a V^a.

Ego iamdictus in hac carta manus meas.

Qui p. f.: Franquinus de Rua Noua; Johannes Fernandi, campsor; Matheus das Duas Casas; Martinus Ueremudi de Cardama; Petrus Froyle de Susa Villa.

Ego Martinus Iohannis, notarius concilii compostellani juratus, scripsi.

519

1226/05/26. Santiago de Compostela.

Mariña Pérez e o seu marido, Pedro Núñez, cos seus fillos véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Servia, en Sta. Eulalia de Vilacova, por trinta e dous soldos leoneses.

B.- Tombo, f. 143v.

Carta de Marina Petri et de viro suo Petro Nuniz cum filiis suis de hereditate de Ceruia.

In Dei nomine. Ego Marina Petri et uir meus Petrus Nuniz et filii nostri Johannes Petri et Munio Petri et Petrus Petri et omnis uox nostra vobis abbati domno Johanni et uniuerso capitulo monachorum monasterii Sancti Justi omnique uoci uestre grato animo facimus cartam uendicionis imperpetuum ualituram de nostra hereditate quantam habemus in villa Ceruia, et est medietas de quanta hereditate ibi habuit mater mea Maria Muniz de auolencia et de ganancia, et est in concurrencia Sancte Eolalie de Villa Coua subtus monte Colou discurrente fluuiu Traua. Hanc igitur nostram hereditatem uobis ab integro uendimus et firmiter concedimus cum omnibus suis directuris, et cetera, pro precio quod nobis et uobis satis complacuit, uidelicet solidis XXXII legionensis cum robore placabili, et tam de precio quam de robore apud uos nichil remansit indebito ad soluendum. Ab hinc itaque habete, possidete, uendite, donate et omne uelle uestrum ex ea facite in secula seculorum, amen. Siquis propinquus aut extraneus contra hanc cartam uendicionis ad infringendum uenerit quantum calumpniauerit in duplo uel triplo componat et uobis insuper solidos LX^a III^{or} exoluat; hanc tamen cartam semper sit firma.

Facta carta die VII° kalendas junii sub era M^a CC^a LX^a III^a.

Nos iamdicti in hac carta uendicionis manus nostras.

Q. p. f.: Domnus Julianus Iohannis, tunc iusticiarius, conf. Petrus Muniz, prior de Cinis, conf. Julianus Pelagii, conf. Petrus Saluatoris de Guistrar, conf. Johannes Pelagii, capellanus Sancte Catherine, conf. Petrus Arie, conf.

Suerius Pelagii, compostellanus publicus notarius iuratus, scripsit. (*Monogramma*: SVERIVS).

520

1185/02/02.

Mandas testamentarias de Pedro Ordóñez "Matheus".

B.- Tombo, f. 143v.

Testamentum Petri Ordoniz de hereditate de Ceruia et de Sauozeda.

Era M^a CC^a XX^a III^a et quotum IIII nonas februarii. Mando ego Petrus Ordoniiz dictus Matheus in hac infirmitate mea, et cetera. In primis <mando> corpus meum sepelli ad monasterium Sancti Justi, et mando ibi mecum I^o boue mou-relo, et cetera, et meam hereditatem que habeo in Ceruia de quanta uenit de mater

mea sic de auolo quomodo et de ganancia quarta integra, et quanta uenit mihi de pater meus in villa Sauozedo ad magistrum meum, et cetera. Et qui istum factum meum irrupere temptauerit in primis sedeat maledictus et quo acceperit dupliciter componat et pro ausu pariat solidos C; et istam mandacionem semper maneat firma.

Ego Petrus Ordonii in anc mandacionem manus meas.

Q. p. f.: Pelagius, ts. Petrus, ts. Martinus, ts. Fernandus, presbiter, conf. Martinus, presbiter, conf.

Johannes, clericus, conf. et notuit.

521

1224/10/27.

Cresconio Pérez vendelle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Servia, en Sta. Eulalia de Vilacova, por corenta soldos leoneses que o cenobio lle pagou como rescate, pois estaba cativo.

B.- Tombo, f. 144r.

Carta de Cresconio Petri de hereditate de Ceruia.

In Dei nomine. Ego Cresconius Petri et omnis uox mea vobis domno Johanni Tudini, monasterii Sancti Justi abbati, et omnibus fratribus ibidem Deo seruiantibus in Domino Deo salutem, amen. Placuit mihi et mea fuit uoluntas vt facerem vobis cartam vendicionis et firmitatis imperpetuum ualitura de tota mea hereditate propria quam habeo et habere debeo tam de auolencia quam de ganancia in villa de Ceruia sub monte Colou currente riuulo Traua sub aula Sancte Eolalie de Villa Coua cum omnibus suis directuris ad eam pertinentibus ubicumque fuerint per suos terminos et diuisiones antiquas pro precio mihi et uobis complacibili, uidelicet solidis X^{La} legionensis quos pro me pectastis quia tenebant me captum, et de precio neque de robore nichil remansit indebitum. Habeatis predictam hereditatem et faciatis de ea totam uoluntatem uestram imperpetuum. Siquis igitur contra hanc meam uendicionem ad irrumpendum uenerit quisquis fuerit pectet uobis dictam hereditatem duplatam uel triplatam et insuper solidos C; carta semper in suo robore permanente.

Ego dictus Cresconius Petri in hac carta uendicionis manus meas roboro.

Facta carta uendicionis sub era M^a CC^a LX^a II^a et quotum VI kalendas nouenbris.

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Pelagius, ts. Petrus Gascus, monachus, conf. Petrus Pelaiz, conuersus, conf. Gunsaluus Roderici, confirma.

Munio, presbiter, qui notuit.

522

1230/08/21.

María Pérez de Servia dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Servia e mais un almallo e dez roxelos para poboala e déixalles ós seus sobriños as súas herdades de Vilacova, Vilar, Barvalgos, Velias e Miñortos. A dona fai a doazón en agradecemento ó cenobio por terlle este dado desde hai tempo comida e vestido.

B.- Tombo, f. 144r.

Carta de Maria Petri de Ceruia de hereditate de Ceruia.

Ego Maria Petri de Ceruia et omnis uox mea vobis domno Johanni Tudini, monasterii Sancti Justi abbati, et omni conuentui eiusdem loci sana et incolumis grato animo et spontanea uoluntate facio testamentum et scripturam firmitatis de tota mea hereditate quam habeo et habere debeo in terra Luania in villa dicta Ceruia ut eam habeatis et totam uestram uoluntatem de ea faciatis, et do uobis in presenti ad populandam eam vnum almalium et X rixellos. Et pro ista hereditate quam do supradicto monasterio do nepotibus meis meam hereditatem de Villa Coua et de Villare et de Barualgos et de Uelias et de Miortos. Et hoc facio pro remedio anime mee et parentum meorum et quia continuistis me ex longo tempore de uicto et uestitu et continetis et ad mortem meam debetis me sepellire in monasterio uestro et pro me orare. Et si aliquis ex meo genere contra hoc meum factum ad contradicendum uenerit sit maledictus et pulsanti uocem regis persoluat solidos CC; et hoc meum testamentum semper in suo robore permaneat.

Ego Maria Petri in hoc testamento quod fieri iussi manus meas roboro.

Facto testamento sub era I^a CC^a LX^a VIII^a et quotum XII kalendas septembris.

Q. p. f.: Johannes Tudini, abbas, conf. Petrus Caluus, monachus et portarius, conf. Petrus Affonsus Affonsus de Ceruia, conf. Petrus Batalia, cellararius maior et sacrista, conf. Petrus Sarraceni, conf. Martinus Ordonii, sutor, conf. Et alii multi qui uiderunt et audierunt.

Martinus Iohannis, notarius de Ualeyrom juratus, scripsit et conf.

523

1175/12/04.

Pedro Beleth, cóengo de Santiago de Compostela, fai un pacto co mosteiro de Toxos Outos polo cal peñora dúas servicialías en Seerey, as cales teñen, cada unha

delas, un xugo de bois, unha vaca, dez ovelas e mais dezaseis vacas, por cinco marcas de prata. O mosteiro terá todo isto ata que o cóengo volte de Boloña e pague o diñeiro.

B.- Tombo, f. 144rv.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- "Tombo de Toxosoutos...", doc. n.º 27, pp. 199-200.

Carta de Petro Belethe, canonicus compostellanus, de hereditate de Seereo in filigresia Sancti Martini de Ermedelo.

Era M^a CC^a XIII^a et quotum II nonas decenbris. Ego Petrus Beleth, ecclesie Beati Jacobi canonicus, et omnis uox mea vobis abbati Petro monasterii de Togis Altis et uniuersis monachis eiusdem monasterii et omni uoci uestre facio pactum et placitum firmissimum in marchis X puri argenti roboratum super duas seruicialias hereditatis de Seerey populates de singulis iuga booum et de singulis uaccis et de decem decem ouis et de vaccis XVI inter grandes et paruas de senara quas mihi cum ipsa hereditate auunculus meus decanus Petrus ad obitum suum relinquit; et uobis // obligo et totum consumatum in pignore mitto pro marcis V^e argenti canonicas quas super hoc totum mihi accomodatis tali pacto ut lucretis totum lucrum quod ab ista hereditate uel ganato exierit, et quando rediero de Bolonia et uobis dedero marcas V deliberetis meos seruiciales et hereditas et ganato aut quando uobis pagauero sine alia suposita. Si forte illuc debitum mortis persoluero, habete illa hereditas et ganato pro redempcione anime auunculi mei Petri decani quod hoc totum mihi relinquit et pro redempcione anime mee; et hoc sit completum sine contempsa. Quod nisi compleuero pariam uobis uel uoci uestre penam placiti supradictam.

Ego iamdictus in hoc placito manus meas.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Ego Rodericus, presbiter, presens fui et conf. Didacus, ts. Martinus Rotulanus presens fuit, conf. Frade, conf.

524

1163/05/15.

Fernando Díaz "Prior" coa súa muller, Toda Ordóñez, e os seus fillos vendenlle ó mosteiro de Toxos Outos o que teñen na vila de Lesende, en S. Martiño de Lesende, por vinte soldos.

B.- Tombo, f. 144v.

Incipit filigresia Sancti Martini de Elsende. Carta de Fernando Didaci dicto Prior de villa de Elsende.

In Dei nomine. Ego Fernandus Didaci dictus Prior et uxor mea Tota Ordonis et omnes filii nostri vobis domno abbati Arie monasterii Sancti Iusti et omnibus fratribus eiusdem monasterii in Domino salutem. Placuit nobis et nostra fuit uoluntas ut faceremus uobis cartam uendicionis de hereditate nostra propria quam habemus de patre nostro Ordonio Afonso in villa Elsende sub aula Sancti Martini sub monte Colou. Uendimus uobis de tota illa hereditate cum suo plantatu et tota sua uoce quam habuit Ordonius Afonso in ipsa villa de Elesendi terciam integram que ad nos pertinet pro solidis XX quos nobis dedistis pro ea. Habeatis eam imperpetuum et faciatis de illa quod uobis placuerit per ubi eam potueritis inuenire. Siquis aliquis eam uobis calumpniauerit pariat illam uobis duplatam et insuper solidos XL^a; hac tamen carta semper in suo robore permanente.

Facta carta uendicionis era I^a CC^a I^a et quotum idus maii.

Nos supradicti in hac scriptura manus nostras.

Q. p. f.: Johannes, ts. Pelagius, ts. Petrus, ts. Fernandus Saniz, conf. Petrus Renoueiro, conf. Pelagius Martini, conf.

Munio, presbiter, qui notuit.

525

1220/02/24. Santiago de Compostela.

Dona Urraca Afonso, co seu fillo Paio Míguez, véndelle ó mosteiro de Toxos Outos toda a herdade que o seu pai, o cóengo de Santiago don Afonso, tiña na freguesía de S. Martiño de Lesende por douscentos cincuenta e cinco soldos da moeda de Santiago.

B.- Tombo, ff. 144v-145r.

Carta Vrrace Adefonsi de hereditate Elsendi.

In nomine Domini. Ego domna Vrraca Adefonsi, scilicet filia domni Adefonsi, canonici compostellani, simul cum filio meo Pelagio Michaelis, qui presens est et concedit, et omnis uox nostra vobis domno Johanni Tudinici, monasterii Sancti Iustii de Tribulis Altis abbati, omnique uoci monasterii monachorum conuentui et uoci uestre grato animo et bona uoluntate facimus cartam uendicionis de tota nostra hereditate quam habemus de auolencia et de ganancia ex parte supradicti domni Alfonsi, ecclesie Sancti Jacobi canonici, in tota concurrentia Sancti Martini de Elsendi. Hanc igitur supradictam hereditatem nostram totam

quantamcumque habemus et habere debemus in predicta concurrencia Sancti Martini de Elsendi tam de auolencia quam de ganancia ex parte et uoce prenominati dom- // -ni Adefonsini canonici uobis ab integro uendimus et libere ac firmiter concedimus cum omnibus suis directuris et bonis eisdem hereditati pertinentibus intus et extra, et cetera, pro precio quod nobis et uobis satis complacuit, id est solidos CC^{os} L^a V^e fortis monete denariorum Sancti Jacobi cum complacibili robore, et tam de precio quam de robore nichil remansit apud uos in debito ad soluendum. Abhinc igitur habete eam, possidete et omne uelle uestrum de ea usque in secula seculorum facite. Siquis ex parte nostra aut ab extranea contra hoc scriptum ad irrumpendum uenerit quisquis fuerit pectet supradictam hereditatem duplatam et insuper solidos D X; et hoc scriptum sit semper firmum.

Facto scripto huius uendicionis die VI° kalendas marcii, era M^a CC^a L^a VIII^a.

Nos iamdicti in hoc scripto manus nostras roboramus.

Q. p. f.: Domnus Fernandus Curialis, canonicus zamorensis, conf. Petrus Pelaiz Fanion et Bernaldus Eugerii, conf. Domnus Gomez, magister, et Johannes Fernandi, clericus, conf. Petrus de Bayona et Johannes Froyle, gener Pelagii, clerici, conf.

Ego Pelagius Martini, clericus, publicus notarius compostellanus juratus, scripsi in ciuitate Sancti Jacobi.

526

1221/—/—.

Pedro Pérez, cidadán de Santiago de Compostela, e o seu fillo Xoán Pérez renuncian a todo dereito e a molestar ó mosteiro de Toxos Outos na posesión das herdades que o cenobio comprara dos seus parentes Urraca e Paio Afonso, e o mosteiro dálles corenta soldos.

B.- Tombo, f. 145r.

Placito de Petro Petri super hereditate de Elsende.

Era M^a CC^a L^a VIII^a. Notum sit omnibus tam presentibus quam futuris quod ego Petrus Petri, ciues Sancti Jacobi, cum filio meo Johanne Petri et omnis uox mea uobis domno Johanni Tudini, monasterii Sancti Iusti abbati, et omni conuentui eiusdem loci facio nuncionem firmissimam in mille solidis roboratam de illa hereditate de Elsendi quam uos comparastis de consoprina mea Orraca Affonsi et de fratre suo Pelagio Afonsi super quam hereditatem ego uos calumpniabam quia dicebam esse totam meam pro me et pro uoce fratris mei Affonsi Petri, canonici. Do

500

Francisco Javier Pérez Rodríguez

uobis ipsam supradictam hereditatem cum omni uoce mea quam ibi habeo uel habere debeo pro me et pro fratre meo iamdicto, et hoc facio pro remedio anime mee et parentum meorum et pro solidis X^l quos mihi dedistis. Et si aliquis ex parte mea uel extranea contra hanc nuncionem uenerit ad irrumpendum sit maledictus et insuper pulsanti uocem regis pariat supradictam penam duplatam uel triplatam.

Ego supradictus Petrus Petri in hanc nuncionem quam fieri iussi manus meas.

Q. p. f.: Gonsaluus Pelagii, prior Sancti Justi, conf. Petrus Petri de Corzon. Petrus Gascus, monachus, conf. Petrus Pelaiz, clericus de Elsende, conf. Johannes Affonsi, conf.

Petrus Petri, diaconus, qui notuit.

527

1192/—/—.

Mandas testamentarias de María Pérez.

B.- Tombo, f. 145r.

Testamentum Marie Petri de hereditate de Elsendi.

Era I^a CC XXX. Ego Maria Petri uideo me captam graui infirmitate et timeo, et cetera. Primitus mando corpus meum sepelire in cimiterio Sancti Justi et ibi mecum meam hereditatem quam habeo in villa que dicitur Elsendi in concurrencia Sancti Martini de Elsendi et aliam quam habeo in villa \de/ Meroch in concurrencia Sancte Marie de Roho tam de auolencia quam de ganancia cum quanto aprestitum hominis est de parte aui mei Petri Scabezado \et/ de aliis auiis meis. Siquis contra hoc meum testamentum uenerit sit maledictus et insuper pariat solidos D.

Ego Maria Petri et omnis uox mea in hac mandatione manus meas.

Q. p. f.: Petrus de Grania, ts. Petrus Albus, ts. Petrus Didaci, ts. Pelagius Martini, ts. Pelagius Ordonii, ts.

Froyla, presbiter, qui notuit et conf., ipsius mulieris magister. (*Monogramma*: FROILA).

528

1219/03/04.

Mandas testamentarias de Martiño Muñiz “Fiel”.

B.- Tombo, f. 145rv.

Ordinacio Martini Muniz de hereditate sua de Else<n>di.

Hec est ordinacio quam ordino ego Martinus Muniz dictus Fiel in graui infirmitate detentus. In primis mando corpus meum sepelire in monasterio Sancti Justi, et mando ibi mecum totam meam hereditatem quantam habeo uel habere debeo in villa Elsinde exeunte inde illa leyra de Pumar Sanin quam mando ad Sanctum Martinum de Ysendi. Mando etiam ad ipsum monasterium totum meum // plantatum et casas et casales et omnia que ad ipsam meam hereditatem pertinent ubicumque uadit uox de ipsa villa. Item mando quod uxor mea Ildonza Muniz teneat totam meam hereditatem in uita sua et totam meam bonam et ad mortem suam dimittat illam liberam ad monasterium Sancti Justi. Mando etiam quod ipsa uxor mea Ildoza Muniz det annuatim supradicto monasterio unam talegam de castaneis pisatis. Siquis igitur hanc meam mandacionem infringere temptauerit sit maledictus, amen, et insuper pariat uoci regie C solidos; et hoc meum factum semper firmum obtineat robur.

Facta mandacione sub era I^a CC^a L^a VII^a et quotum IIII nonas marcii.

Q. p. f.: Petrus Pelagii, presbiter de Ilsende. Petrus Gudestei de Uesares. Stephanus de Aluariza. Martinus de Maia, conf. Martinus Pelaiz, test. Petrus Martini, ts.

Petrus qui notuit.

529

1205/05/22. Santiago de Compostela.

Pedro Arias e a súa filla Maria Pérez fan un pacto co mosteiro de Toxos Outos polo cal establecen uns árbitros para que fixen o prezo da herdade que en Lesende ten Pedro Arias, a cal lle será vendida por este ó mosteiro en canto volte de La Rochelle.

B.- Tombo, f. 145v.

Placitum de Petro Arie et de filia sua Maria Petri de hereditate de Elsinde.

Era M^a CC^a X^{La} III^a et quotum XI kalendas junii. Ego Petrus Arie et filia mea Maria Petri et omnis uox nostra uobis domno Petro, Sancti Justi abbati, una cum omni conuentu eiusdem monasterii omnique uoci uestre facimus pactum et placitum et conueniencie firmam in solidis C roboratum tali pacto quod uos persoluatis nobis precium pro omni ipsa nostra hereditate quantam habemus in Elsende ex parte Martini Muniz et Guntrode Diaz, tale scilicet precium pro quali eam apre-

ciauerint Martinus, presbiter de Elsendi, et Pelagius Renoueyro et Petrus Diaz quando uidelicet ego Petrus Arie, Deo annuente, uenero de Rochella, et tunc nos faciamus uobis de illa kartam uendicionis. Quod nisi compleuerimus pectemus penam placiti huius superius dictam; et placitum stet in robore.

Nos iamdicti in hoc placito manus nostras.

Q. p. f.: Arias Didaci, conf. Arias Martini, conf. Johannes Pelaiz de Moneta Noua, conf.

Suerius Pelaiz notuit.

530

1204/07/27. Santiago de Compostela.

Pedro Arias e a súa filla María Pérez fan un pacto co mosteiro de Toxos Outos polo cal peñoran a súa herdade en Lesende, a cal lle teñen pola súa vez peñorada a eles os cabaleiros Xoán Fróilaz, Xoán Díaz e Fernando Díaz por catro marcas de prata da cóenga, das cales xa pagaran estes dez soldos; é por este valor –catro marcas de prata da cóenga menos dez soldos– polo que toma a herdade o mosteiro.

B.- Tombo, f. 145v.

Alium placitum de supradicto Petro Arie et de filia sua Maria Petri de supignoracione hereditatis de Elsendi.

Era M^a CC^a X^{La} II^a et quotum VI° kalendas augusti. Ego Petrus Arie una cum filia mea Maria Petri et omnis uox nostra uobis domno Petro, Sancti Justi abbati, omnique conuentu eiusdem monasterii et uoci uestre facimus pactum et placitum firmum in marcis VIII minus solidis XX roboratum, ita quod ponimus uobis in pignore omnem illam hereditatem de Elsendi cum omnibus suis directuris quam tenemus per placitum de Johanne Froyle et de Johanne Didaci et de Fernando Didaci pro marchis IIII^{or} argenti canonice de quibus iam recepimus solidos X. Et sic ponimus uobis illam in pignore pro marcis IIII^{or} argenti canonice minus solidos X ut teneatis illam et habeatis totum lucrum de ea per ipsam eandem conuenienciam que in placito nostro resonat per quod ipsam hereditatem de predictis militibus tenemus, sed quando ipsi milites uobis dederint uestras marchas IIII^{or} argenti canonice minus solidos X deliberetis eis hereditatem suam de sancto Martino in sanctum Martinum fructu collecto. Quod nisi compleuerimus penam huius placiti superius dictam persoluamus.

Nos iamdicti in hoc placito manus nostras.

Q. p. f.: Petrus Iohannis de Moneta Noua, conf. Arias Arie, conf. Johannes Pelaiz de Moneta Noua, conf. Laurencius Didaci, conf. Fernandus Affonsi, miles, conf.

Suerius Pelaiz scripsit.

531

1153/11/25.

Cambio entre os mosteiros de Toxos Outos e Sta. Tasia. Toxos Outos cédelle a súa herdade na vila de Señor, en S. Vicenzo da Baña, a cambio das herdades de Sta. Tasia nas vilas de Enseño e Cariño, Béxeres, Liñares e Bornalle.*

B.- Tombo, ff. 145v-146r.

* Observacións: Este documento cópiase tamén como n.º 716.

Concambium inter monasterium Sancte Taasie et monasterium Sancti Iusti de hereditate in Ezenio et in Carinio et in Uesares et in Amaya in Linares et in Bornalio.

In Dei laude, et cetera. Igitur ego domna Maior, abbatisa monasterium Sancte Marie cognomen Thaasie, cum omni conuentu feminarum in ibi Deo seruencium sub Benedicti patris regulam tibi domno abbate Pelagio Sanctorum Iusti et Pastoris simili modo cum omni congregatione fratrum ibidem commemorancium sub specimem religionis facimus uobis spontaneam cartulam contramutacionis de hereditate nostra propria quam habemus in terra Pestomarchos villas dictas Ezenio et Carinio quas habuimus per mandacionem de Didaco Munionis cum suis populacionibus et di- // -recturis; et de aliam hereditatem quam habemus in uilla dicta Uesares, porcionem nostram quantum habuimus de soror nostra Guntrode Petrides; et porcionem nostram de alia hereditate quam habemus de ipsa supradicta Guntrode in terra de Amaea in villa de Linares similiter; et porcionem nostram de alia hereditate que habemus in villa de Bornaliu, quantum ibi habuimus de sorore nostra Maria Chocaria; damus uobis atque concedimus pro eo quod accepimus a uobis in concambia aliam uestram hereditatem que habetis in terra de Auania in villa dicta Senuir quam habuistis uos per mandacionem de Martino Curuo cognom<ento> Pelaiz, et ipse canonicus cum suis directuris et populacionibus que datis nobis et conceditis iure hereditario in euuo que omnia placuit nobis et eciam uobis. Et illas uestras supradictas hereditates ab hodie et deinceps uestre sint quite sicut et uestre nostre iure perpetuo perhenniter mansuras. Siquidem contra hec omnia si aliquis ad irrumpendum siue degradandum uenerit atque temptauerit quisquis fuerit, quod fieri minimine credo, a parte Dei et sanctorum angelorum anathema maledictus quia permaneat atque excomune fiat perhenniter et pro ausu temeritatis a parte uoce pulsantis solidos quingentos restituat absque misericordia.

Facta cartula contramutacionis spontanea sub era I^a C^a LX^{La} I^a dictante quoto VII° kalendas decembrium.

504

Francisco Javier Pérez Rodríguez

Ego supradicta Maior, abbatissa, in hac kartula propria manu roboro.

Q. p. f.: Arias, ts. Martinus, ts. Didacus, ts. Arias Munionis, conf. Petrus Munionis, conf. Pelagius Froylaz, conf.

Martinus, presbiter, notuit et conf.

532

1210/06/07.

Maior Pérez e o seu marido, o cabaleiro Nuno Díaz, véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade en Quintáns e Béxeres, en S. Martiño de Lesende, por quince soldos leoneses.

B.- Tombo, f. 146r.

Carta de Maiore Petri et de viro suo Nunus Didaci de hereditate in Vesares et in Quintanis.

In Dei nomine. Ego Maior Petri et uir meus Nunus Didaci, miles, et omnis uox nostra uobis domno Petro, monasterii Sancti Justi abbati, omnique conuentui eiusdem monasterii grato animo et spontanea uoluntate facimus textum scripture firmitatis et cartam donacionis imperpetuum ualituram de nostra propria hereditate quantamcumque habemus uel habere debemus tam de auolencia quam de ganancia in villa Uesares et in Quintanas que habet iacenciam in territorio Pestomarcis concurrente ad ecclesiam Sancti Martini de Elsendi discurrente fluuio Traua subtus monte Luania; et est porcio nostra determinata tertia que nobis euenit ex parte patris mei Petri Oduarii et auie mee Truyle Muniz quia iam habetis alias duas tercias de fratribus meis. Hanc igitur nostram terciam tocium ipsius hereditatis uobis ab integro uendimus ac firmiter concedimus cum omnibus suis directuris et adiunctionibus eidem hereditati pertinentibus intus et extra cum casis, et cetera, per suos terminos et diuisiones antiquas, et cetera, pro precio quod nobis et uobis satis complacuit, uidelicet solidis XV fortis monete legionensis, et ob remedium animarum nostrarum ac parentum nostrorum et pro robore placabili; et tam de precio quam de robore apud uos nichil remansit indebito ab soluendum. Ita abhinc habete, possidete, vendite, donate et omne uelle uestrum ex ea facite in secula seculorum, amen. Siquis tamen propinquus uel extraneus contra hanc cartam uendicionis et donacionis ad infringendum uenerit usque in septimam generationem sit maledictus et quantum calumpniauerit in duplo uel triplo componat et uobis insuper solidos C exsoluat; hac tamen carta semper in suo robore permanente.

Facta carta uendicionis et donacionis die VII° idus iunii sub era M^a CC^a XL^a VIII^a.

Nos iamdicti in hac carta manus nostras roboramus.

Q. p. f.: S<t>ephanus Martini, conf. Johannes de Ulueyra, conf. Petrus Martini et Johannes Petri de Monte Sacro, conf. Johannes Ramiriz, conf. Michael Abbardarius, conf.

Suerius Pelagii interfuit et scripsit et conf. (*Monogramma*: SVERIVS).

533

1187/06/23.

Mariña Gudesteiz e o seu marido, Fiel Fieliz, véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Bêxeres, en S. Martiño de Lesende, por setenta soldos.

B.- Tombo, f. 146v.

Carta de Marina Goestez et de viro suo Fiel Fieliz de VI^a ville de Vesares.

In Dei nomine. Propter labentem memorie cursum, et cetera. Vnde ego Marina Gudesteiz et uir meus Fiel Fielzi et omnis uox nostra vobis domno Petro, monasterii Sancti Justi abbati omnique conuentui monachorum eiusdem monasterii omnique uoci uestre grato animo et spontanea uoluntate facimus textum scripture firmitatis et cartam uendicionis imperpetuum ualitura de nostra propria hereditate quam habemus in villa Uesares que habet iacencia in territorio de Pistomarcis concurrente ad ecclesiam Sancti Martini de Elsende subtus monte Luania discurrente fluuiu Traua; que hereditas nobis euenit ex parte matris mee Truile Petri, et ipsa habuit eam ex parte matris sue Guntrode Pelaiz, filia de Pelagio Espasandez, qui habuit quartam integram ipsius ville, de qua quarta est porcio predicta Guntrode Pelaiz VI^a integra, et de VI^a alia germane sue Marine Pelaiz tertia quam illa ganauit; de istis uero porcionibus euenit nobis medietas pro parte matris mee, quam medietatem ego habeo sine aliis meis fratribus pro ad herancia aliarum nostrarum hereditatum. Hanc siquidem nostram hereditatem uobis ab integro uendimus atque concedimus cum omnibus suis directuris et adiunctionibus eidem hereditati pertinentibus intus et extra, et cetera, per suos terminos et diuisiones antiquas quomodo diuiditur per archas illas de Ambas Mestas de villa Aluariza et inde a Enfesto per ipsam aquam de Traua usque ad terminos de Elsendi, et de alia parte per aquam de Bonia usque ad montem Colouo pro precio quod nobis et uobis satis complacuit, uidelicet solidis LXX^a fortis monete quos a uobis recepimus et in eis comparauimus pannos ad suscipiendum ordinem in monasterio Saris et pro robore placabili, et ita de precio quam de robore apud uos nichil remansit indebito ad soluendum. Ita ex hodierno die et tempore de iure nostro sit remota uestroque iuri

ac dominio sit tradita atque confirmata; abhinc habeatis, possideatis, uendatis, donetis et omne uelle uestrum ex ea facite usque in secula seculorum, amen.

Siquis tamen propinquus aut extraneus contra hoc nostrum uoluntarium factum ad infringendum uenire presumpserit quisquis fuerit sit maledictus et quantum calumpniauerit in duplo uel triplo componat et insuper uobis et regie uoci solidos C XL exsoluat; hanc tamen scriptura semper in suo robore permanente.

Facta carta uendicionis die VIII° kalendas iulii sub era M^a CC^a XXV^a.

Nos supradicti pro nobis et pro omnibus filiis et filiabus nostris hanc scripturam manibus nostris confirmamus.

Q. p. f.: Petrus Diaz, conf. Johannes Pelaiz, conf. Pelagius Diaz, conf. Petrus Batalla, conf. Didacus Gosendi, conf. Ego Munio Petri, prior Saris, conf. Ego Gudesteus Gudestei, conf. Ego Petrus de Calo, conf.

Maria Gudestei propria manu roboro et conf.

Ego Martinus Ruderici, conf.

Suerius Pelagii notuit. (*Monogramma*: SVERIVS).

534

—/—/—.

Noticia sobre as divisións da vila de Bêxeres.

B.- Tombo, f. 146v.

Noticia de diuisione de hereditate de Vesares. De ipsa villa fuit III^a integra de Pelagio Spassandez; et de ipsa quarta fiunt VI^{as}, et habuit VI^{am} Ueremudus Pelaiz, et ganauit aliam VI^{am} de Affonso Pelaiz et terciam de sexta de Marina Pelaiz, et Nuno Pelaiz habuit VI^{am} et terciam de VI^a de Marina Pelaiz, et Guntrode Pelaiz habuit VI^{am} et tercia de VI^a de Marina Pelaiz, et Cresconius Pelaiz habuit VI^{am} integram.

535

1176/11/02.

Paio Crescóniz coa súa muller, María Díaz, e os seus fillos e mais Vermudo Crescóniz véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Bêxeres, en S. Martiño de Lesende, por dez soldos.

B.- Tombo, f. 147r.

De Vesares. Carta de Pelagius Cresconii et de uxore sua Maria Didaci et de Veremudo Cresconii de hereditate de Vesares.

In Dei nomine. Ego Pelagius Cresconii et uxor mea Maria Didaci et omnes filii nostri et ego Veremudus Cresconii et omnis vox mea vobis domno Petro, abbati monasterii Sancti Justi, et cunctis fratribus uestris in Domino salutem. Placuit nobis et nostra est uoluntas ut faciamus uobis cartam uendicionis de hereditate nostra propria quam habemus ex patre nostro Cresconio Ueremudi in territorio Pistomarchos in villa Uesares sub aula Sancti Martini sub monte Luania currente fluuio Traua. Vendimus uobis et concedimus de illa hereditate de patre nostro predicto Cresconio quam habuit in iam dicta villa Uesares medietatem integram, ego Pelagius vnam V^{am} et ego Veremudus meam V^{am} et medietatem de illa V^a de meo iermano Didaco Cresconii quam ego de illo comparau; et sic damus uobis medietatem integram de supradicta hereditate cum tota sua directura que ad ipsam hereditatem pertinet intus et foris per suos terminos antiquos per ubicumque eam inuenire potueritis pro qua datis nobis solidos X quod nobis et uobis bene complacuit. Habeatis eam iuri perpetuo et faciatis ex ea quod uobis placuerit. Sed si aliquis ex parte nostra uel de extranea eam uobis calumpniauerit uel calumpniauerimus pariamus uel pariat uobis ipsam hereditatem duplatam et insuper solidos XX; et hac carta in suo robore permanente.

Nos supradicti in hac carta manus nostras.

Facta carta uendicionis era M^a CC^a XIII^a et quotum III° nonas nouenbris.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Johannes, ts. Froyla, presbiter, conf. Didacus, presbiter, conf. Petrus Pega, conf.

Munio qui scripsit uersum cum robore pinxit.

536

1195/03/31.

Pedro Oárez "Bizezo" dóalle ó mosteiro de Toxos Outos unha servicialía en Béxeres e un tercio de todo o que ten nesta vila, en S. Martiño de Lesende, polos beneficios que lle outorgara o cenobio a través de prestimonios e peñoramentos.

B.- Tombo, f. 147r.

Carta de Petro Oarez dicto Besezo de hereditate de Vesares.

In Dei nomine. Ego Petrus Oduariz dictus Bizezo vobis domno Petro, abbati monasterii Sancti Justi, et omnibus fratribus eiusdem loci tam presentibus quam futuris in Domino Deo salutem. Placuit mihi et mea fuit spontanea uolunta-

te ut facerem vobis iamdictis sicut et facio cartam et scripturam testamenti firmitatis imperpetuum ualituram de vna mea seruicialia hereditatis mee quam habeo in territorio Pistomarcos sub monte Culou discurrentibus fluuiis Traua et Bonia recurrente ad ecclesiam Sancti Martini de Elisindi in villis de Vesares. Dono vobis et concedo illam seruicialiam quam modo tenet de me Martinus Cochon sicut eam tenet in suo casale cum tercia de tota mea hereditate de Vesares de auolencia et de ganancia cum suo iure intus et foris per omnes terminos antiquos ipsius ville. Mando uobis et concedo et dono ipsi monasterio iure habendam et possidendam pro lucaui ex longo tempore uestras hereditates quas teneo de uobis in prestimonio de uestro pignore et de uestra testacione in Besezo, et etiam pro Dei amore et beate Uirginis et sanctorum quorum reliquie sunt in ipso uestro monasterio et pro remedio anime mee et anime patris mei ut dimittat mihi Deus multa que lucaui de uobis ut supra dixi. Ita quod ex presenti die sit illa seruicialia cum ipso seruiciali sicut modo in illa sedet populato de iure meo et potestate abraza et in uestrum ius et potestate sit tradita et confirmata. Habeatis uos eam pare hereditario semper et faciat de ea monasterium quod sibi utile uiderit. Siquis ex parte mea uel extranea hoc factum meum uel istam cartam contradicere uoluerit uel infringere temptauerit sit maledictus usque in septimam generationem et pariat in duplum quantum in ista carta resonat; existente scripto in suo robore.

Ego Petrus Besezo in hac carta quam fieri iussi propriam manum roboro et hoc est signum meum.

Facta carta donacionis in era I^a CC^a XXX^a III^a et quotum IIe kalendas aprilis.

Q. p. f.: Didacus Pelaiz, ts. Petrus Petri, ts. Pelagius Didaci, ts. Pelagius Sarraceni, miles, conf. Fernandus Sancii, miles, conf. Didacus Pelagii, conf.

Frater Iohannis qui notuit.

537

1154/02/24.

María García e o seu fillo Paio Pérez dóanlle ó mosteiro de Toxos Outos as súas herdades nas vilas de Bêxeres e Vilar.

B.- Tombo, f. 147v.

Carta de Maria Garsia et de filio suo Pelagio Petri de hereditate de Vesares et de Vilar.

In Dei nomine. Ego Maria Garsia et filius meus Pelagius Petri vobis domno abbati Pelagio et cunctis fratribus uestris in Deo eternam salutem. Placuit nobis et

nostra fuit uoluntas ut faceremus uobis cartam testamenti et scripturam in perpetuum ualituram pro animabus nostris et parentum nostrorum de hereditate nostra propria quam habemus de patre nostro Garsia Saniz in territorio Pistomarcis in villa Vesares sub monte Luania sub aula Sancti Sancti Martini de Elsende inter duos fluuios Trauam et Boniam. Damus siquidem uobis quantam hereditatem habemus de ipso patre nostro Garsia Saniz siue de auolencia quomodo de ganancia siue de transmutatione in ipsa villa Vesares et in Villare cum tota sua directura que ad ipsas hereditates pertinent intus et foris per suos terminos et loca antiqua per ubi eas potueritis inuenire ut oretis pro animabus nostris post mortem nostram et pro cunctis parentibus nostris, et cetera. Et uos ex hodie habeatis ipsas hereditates iuri hereditario et faciatis de illis quod uobis placuerit. Set si aliquis homo de parte nostra uel de extranea contra hoc nostrum factum quod sponte pro Deo facimus uenerit pariat uobis ipsas hereditates duplatas et insuper solidos C; nostra tamen donacione in suo robore semper permanente.

Facta carta testamenti et donacionis era I^a C^a LX^{la} II^a et die VI° kalendas marcias.

Ego Maria Garcia et filius meus Pelagius hanc scripturam manibus nostris roboramus.

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Pelagius, ts. Cresconius, presbiter de Nogia, conf. Petrus Zameyro, conf. Petrus Renoueyro, conf. Fernandus, clericus, conf.

Munio, presbiter, qui notuit et conf.

538

1193/01/11.

Mandas testamentarias de Pedro Martínez "Fariña".

B.- Tombo, f. 147v.

Testamentum Petri Martini dicti Farine de hereditate de Vesares et de Geluir.

Era M^a CC^a XXX^a I^a et quotum III° idus januarii. Hec est ultima ordinacio quam facio ego Petrus Martini dictus Farina, et cetera. In primis mando corpus meum ad Sanctum Justum, vnde acepi ordinem, et mando ibi mecum totam meam hereditatem de ambos Vesares tam de auolencia quam de ganancia cum omni sua populacione et cum omnibus suis directuris que ad ipsas hereditates pertinent intus et foris, et cetera. Similiter mando ibi meam casam grandem integram de Geluir cum suo currale et cum suo pumare, et cetera. Similiter mando ibi totam

meam hereditatem de Geluir foras inde quartam ipsius hereditatis cum casa de Trascarreyra quam mea mando duobus filiis meis, et sint semper ipsi filii mei obediētes et seruientes ad ipsum monasterium, quod si aliter fecerint perdant ipsam hereditatem; et si aliquis eorum sine semine mortuus fuerit semper remaneat hereditas ad monasterium; et non habeant ipsi filii mei potestatem uendendi nec dandi nec suppignorandi ipsam hereditatem nisi ad monasterium. Ad magistrum meum Fernandum Petri mando quinionem meum de Barrio, et ipse non inquietet fratres super hereditates uel habere quod mandauī ad ipsum monasterium; quod si ipse aliter fecerit, fratres uadant pro quinione meo de Barro et defendant se, et cetera. Siquis aliquis de mea parte uel de extranea contra hanc meam ordinacionem uenerit sit maledictus et ad mea uoce pulsanti pariat solidos D; ista tamen mea ordinacione in suo robore permanente.

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Pelagius, ts. Pelagius Didaci, conf. Pelagius Mancipum, conf. Johannes Ruderici, conf. Martinus Arias, conf. Ego Fernandus, presbiter, conf.

Munio qui notuit.

539

1192/06/01.

Mandas testamentarias de Maior Diaz.

B.- Tombo, f. 147v.

Testamentum Maioris Didaci de hereditate de Vesares.

Era M^a CC^a XXX^a et quotum kalendas junias. Ego Maior Diaz uideo me captam magne infirmitatis, et cetera. Primitus mando corpus meum sepellire in monasterio Antealtares, et ibi mecum, et cetera. Mando ad monasterium Sancti Iusti ipsam hereditatem que fuit de Martino Louiquici de Uesares, et cetera. Et quis homo de mea parte uel de extranea istam mandacionem ad irrumpendum uenerit sedeat maledictus et insuper pariat solidos D regi terre.

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Didacus, ts. Petrus Arias, conf. Didacus Didaci, conf.

540

1181/12/12.

Mandas testamentarias de Pedro Pérez.

B.- Tombo, f. 148r.

Testamentum Petri Petri de hereditate de Vesares.

Era I^a CC^a XVIII^a et quotum II idus decenbris. Tunc disposui atque mandauí ego Petrus Petri in uita mea et plenus de meo sensu ut si de ista migratus fuero. In primis mando corpus meum sepellire ad Sanctum Justum, et mando ibi mecum illam meam hereditatem de Uesares cum casalia et cum plantatu siue de auolencia siue de ganancia tota integra per ubi eam potueritis inuenire, et alia, et cetera. Et qui ista mea mandacione frangere uoluerit sedeat maledictus et insuper pariat solidos CC.

Ego Petrus Petri in hac mandacione manus meas roboro.

Q. p. f.: Johannes, ts. Petrus, tes. Pelagius, ts. Didacus, ts. Gudesteus, ts. Petrus, conf. Petrus, presbiter, conf.

Arias qui notuit.

541

1185/08/01.

O mosteiro de Toxos Outos fai un pacto con Mariña Eriz polo cal o cenobio queda coa herdade de Bêxeres que Mariña lle peñorara cos seus dous maridos e comprométese a darlle anualmente dous moios de pan de millo e cebada, unha saia cada dous anos e anualmente, polo Entroido, uns “sotulares”.

B.- Tombo, f. 148r.

Placitum de Marina Erit de hereditate de Uesares.

Era I^a CC^a XX^a III^a et quotum kalendas augusti. Ego abbas domnus Petrus monasterii Sancti Justi et omnis conuentus eiusdem monasterii et omnis uox nostra tibi Marine Eriz omni que uoci uestre facimus pactum et placitum firmissimum in solidis D roboratum tali condicione quod ipsam hereditatem de Vesares que fuit de Petro Traela siue de abolencia quomodo de ganancia quam ibi tu ganasti et sup-pignorasti cum ipso uiro tuo et cum alio viro tuo Afonso Nuniz teneamus et habeamus imperpetuum et in vita tua annuatim demus tibi modios II de pane de milio et de centeno, et de duobus in duobus annis vnam sagiam, et annuatim ad Introytum Christe unos sotulares, et faciamus pro te anniuersarium et pro ipsis uiris tuis. Siquis placitum exierit pariat penam placiti huius superius dictam.

Nos iamdicti in hoc placito manus meas.

Q. p. f.: Fernandus Didaci dictus Franquinus, conf. Ficarius, ciues, conf. Petrus Petri, sanguinator, conf. Martinus Martini, presbiter, conf.

Suerius notuit et conf.

1232/08/06.

Os irmáns Paio e Pedro Batalla, este último monxe de Toxos Outos, fan partición dos bens que lles corresponden por herdanza. O abade de Toxos Outos dálle permiso a Pedro Batalla para que lle deixe ó seu irmán e ós seus fillos te-las súas herdades e páganlle anualmente ó mosteiro unha tega de pan e outra de castañas secas.

B.- Tombo, f. 148r.

Placitum de Petro Batalia et de Pelagio Batalia super hereditate de Vesares.

Notum sit omnibus quod nos Petrus Batalla et Pelagius Batalla facimus inter nos diuisionem imperpetuum ualituram de nostris hereditatibus ut alter nostrum non presumat intrare in possessione alterius set unusquisque stet in particione sua presentibus litteris sibi data atque concessa. Venit igitur in particione de me Pelagio Batalia Vesares uidelicet quantum in ipsa villa ego et frater meus Petrus Batallia habemus uel habere debemus tam de auolencia quam de ganancia cum omni plantato et cum omnibus pertinenciis suis et cum tota sua uoce ubicumque uadit intus et foris, et nunquam Petrus Batalla, frater meus, debet intrare in Vesares pro hereditate, nec ille nec qui uocem suam tenuerit, set ego et posteritas mea debemus illam possidere imperpetuum. Et uenit in particione de me Petro Batalla illum villarem qui iacet inter Iلسende et Vesares, uidelicet quantum ego et Pelagius Batalla, frater meus, in ipso villare habemus uel habere debemus tam de auolencia quam de ganancia cum omni plantato et cum omnibus pertinenciis suis et cum tota sua uoce ubicumque uadit intus et foris, et nunquam Pelagius Batalla, frater meus, debet intrare in isto villare pro hereditate, nec ille nec qui tenuerit uocem eius, set ego cum modo et qui uocem meam tenuerit. Et mando ego Petrus Batalia, et concedente abbate domno Johanne Tudini, quod frater meus Pelagius Batalia et filii eius in posteritas eorum teneant istam hereditatem et dent inde post obitum meum annuatim monasterio de Togis Altis unam talegam de pane et alteram de castaneis siccis, et quando dare uoluerint intret predictum monasterium hereditatem. Quicumque igitur hanc diuisionem irrumpere uel mutare uoluerit pariat uoci regi solidos D; diuisionem semper in suo robore permanente.

Facta sub era M^a CC^a LXX^a et quotum VIII° idus augusti.

Q. p. f.: Johanne Todini, abbas, conf. Johannes Pelagii Alduuey, conf. Gunzaluus Roderici, conf. Johannes Gunzaluez, conf.

Ego Petrus Dezenio, soprior, per mandatum de meo abbate et de suo conuentu.

543

1174/04/02.

Testamento de Afonso Anáiaz.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- "Tombo de Toxosoutos...", doc. n.º 23, pp. 195-196.

B.- Tombo, f. 148v.

De filigresia Sancte Marie de Roo.**Testamentum Alfonsi Anayat de hereditate de Paradela et de Villa Viridi et de VIIIª ecclesie Sancti Christofori de Celtigos.**

Era Mª CCª XIIª et quatum IIIIº nonas aprilis. Hec est vltima ordinatio quam ego Alfonsus Anaydes, infirmitate diuturna detentus, coram me facere precepi summens sancte religionis habitum propter amorem Dei omnipotentis et sancte Marie uirginis et sanctorum Iusti et Pastoris et sancti Benedicti quatinus quam diu uixere uiuam secundum regulam sancti Benedicti et obedienciam domni Petri, abbatis monasterii Sancti Iusti de Togis Altis, et ideo quomodo omnia mea stare debeant dispono. In primis mando corpus meum ad monasterium Sancti Iusti in quo ex hodie in sempiternum stabilitate meam et conuersionem morum meorum et obedienciam serui regulam sancti Benedicti promitto cum consensu vxoris mee domne Adosinde Menendi; et mando ad ipsum monasterium Sancti Iusti hereditatem meam de Paradela integram et de Villa Viridi quantum ibi habemus ex auolencia et ganancia, et hereditatem de Roo et de Paliarinos ex auolencia et ganancia pro illis quartis ecclesiarum Sancte Eolalie de Villa Coua et Sancti Martini de Elsendi, quas ei donaueram per alias mandaciones, et quantum ganauimus de Maria Sarraceni et de Petro Sarraceni et quantum habemus sub aula Sancte Marie de Roo ex auolencia et ganancia excepta hereditate de villa Merou et medietatem de quanto habemus in fluuio Tamaris et quantum habemus et ganauimus in Villa Noua. De hiis hereditatibus habeant fratres Sancti Iusti iam medietatem et uxor mea medietatem dum vixerit et ad obitum suum mandet ipsam suam medietatem de ipsis hereditatibus cum suo corpore ad ipsum monasterium Sancti Iusti sicut mihi promisit. Mandamus adhuc ad ipsum monasterium VIIIª^m integram de ecclesia Sancti Christofori de Celtigos cum alia VIIIª quam de ipso monasterio tenuimus, et lectum meum et mulam meam et vaccas et equas quas cum eis habemus, et cetera. Hec omnia que mandauit sint pro me et pro uxore mea et compleat per manus domini mei domni Petri, abbatis Sancti Iusti, vnum fratrum suum et fratrum ipsius loci et magistri mei domni Stephani et uxori mee et abbatisse Sancte Taasie.

Siquis autem ex mea parte uel extranea contra hanc meam ordinationem uenerit quisquis fuerit sit maledictus usque in septimam generationem et non uide-

at regnum Dei et uoci regie X libras auri persoluat et in duplum restituat quod calumpniauerit; hac tamen ordinatione in suo robore permanente.

Q. p. f.: Petrus, ts. Martinus, ts. Pelagius, ts. Petrus Pelagii, subprior, conf. Martinus, presbiter et monachus, conf. Capellanus eius Aluitus, presbiter, conf. Petrus Gunsalui, presbiter, conf. Martinus, presbiter, conf. Abbatisa domna Maior cum aliis suis sororibus, conf. Petrus, monasterii Sancti Iusti dictus abbas, conf. Petrus, Dei gratia iacobitane ecclesie decanus, conf.

Munio, sarensis diaconus, notuit.

544

1251/10/21. Santiago de Compostela.

O mosteiro de Toxos Outos fai un cambio co cabaleiro Pedro Pérez “Gatiño”, outorgante pola súa muller, Mariña Eáns, e o seu irmán Rui Gatiño, polo cal estes lle cedem ó mosteiro as súas herdades en Vilaverde e toda a freguesia de Sta. María de Roo por todo o que o mosteiro ten na vila de Alfonsín, en Sta. María de Cornanda, e mais douscentos vinte soldos leoneses para construír casas nela. O cambio é autorizado polo arcebispo compostelán, don Xoán Arias.

B.- Tombo, ff. 148v-149r.

Concambium hereditatum de Villa Uiride et Fonsin inter monasterium et Petrum Petri Gatinum.

In nomine Domini, amen. Era M^a CC^a LXXX^a VIII^a et quotum XII kalendas nouenbris. Nouerint vniuersi presentem cartam inspecturi quod hec est permutacio seu concambiatio seu etiam donacio ex mandato et auctoritate domni Johanni, compostellani archiepiscopi, inferiori modo facta et in C morabitanis roborata et imperpetuum duratura inter nos domnum Petrum Martini, abbatem monasterii Sancti Iusti de Togis Altis, nomine et uoce mei et conuentus eiusdem monasterii ex una parte et Petrum Petri dictum Gatinum, militem, pro me et pro uxore mea Marina Iohannis et pro fratre meo Roderico Gatino, absentibus, et pro omni uoce mea et sua ex altera. Ita quod ego Petrus Petri pro me et pro dictis uxore mea et fratre meis grato animo et bona uoluntate do, dono et firmiter inter uiuos concedo vobis domno Petro Martini abbati et conuentui monasterii memorati et uoci uestre quantam hereditatem ego habeo et habere debeo et quantam dicti uxor et frater mei habent et habere debent tam de auolencia quam de ganancia in Villa Uiride et in tota filigresia Sancte Marie de Roo cum omnibus suis directuris ad eam pertinentibus per suos terminos et diuisiones antiquas ubicumque fuerint imperpetuum habendam et possidendam; et si forte partem predicti fratris mei Roderici

Gatini uobis amparare uel francare non potuero quantam partem ipse frater meus a uobis inde uincerit aliam tantam debo ego uobis dare pro ea in eadem auolencia de qua eam a uobis uicerit per me et per omnia bona mea. Et ego domnus Petrus Martini, abbas memorati monasterii, pro me et pro omni conuentu et uoce eiusdem monasterii, presentibus et concedentibus Martinus Sanit, monacho, et Petro Gasco et Johanne Gunsalui, monachis eiusdem monasterii, grato animo et bona uoluntate do, dono et firmiter concedo inter uiuos propter hoc quantam hereditatem predictum monasterium nostrum habet in Affonsim cum omnibus suis directuris ad eam pertinentibus per suos terminos et diuisiones antiquas ubicumque fuerint similiter imperpetuum habendam et possidendam. Et etiam datis mihi solidos CXX legionensis ad costruendas domos in eadem hereditate quos confiteor et recognosco me iam recepisse a uobis renuncians omni excepcioni non numerate et tradite procunie. Et per hoc nos et uos sumus quiti, diffiniti et terminati et abnuciati ab omnibus impeticionibus, questionibus, busquis, actionibus et demandis que hucusque inter nos et uos fuerunt ad inuicem ex quacumque causa; et ego dictus Petrus Gatinus nunquam debeo ganare in Uilla Uiridi aliquo modo et uos similiter nunquam debetis ganare aliquid in Affonsim, excepto quod si aliquid ibi uobis aliquis dederit pro anima sua quod detis mihi pro minore terratico quam aliis, et si forte ego ganauero aliqui in Uilla Uiridi ganem per ad uos. Et promitto et conuenio uobis bona fide quod sim uester filigresius et fidelis amicus in omnibus et uos similiter mihi prout decet uos.

Siquis nostrum contra hoc uenerit pectet alteri parti penam supradictam; placito isto nichilominus in suo robore permanente.

Q. p. f.: Petrus Cresconii, iudex de Noya; Nicholaus Petri, tendarius de Rua de Villa, et frater eius Fernandus Petri, mercator; Johannes Petri dictus de Cornoes de Roo et eius soprinus Petrus Petri Caluus; et alii multi, et cetera.

Ego Jacobus Iohannis, notarius compostellanus juratus, interfui et conf.; et de mandato meo infrascriptus Nuno Nunonis scripsit.

Ego Nuno Nunonis de mandato Jacobi Iohannis, notarius compostellanus iurati, interfui et scripsi.

545

1218/09/24. Santa María de Roo.

María Páez “García” e Mariña Pérez vendenlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade nas vilas de Agrelo, Paradela e Vilaverde, en Sta. María de Roo, por oitenta e seis soldos.

B.- Tombo, f. 149rv.

Carta de Maria Petri et de Marina Petri de hereditate de Villa Uiridi et de Agrelo et de ambas Paradelas.

In Dei nomine. Ego Maria Pelagii dicta Garsia et ego Marina Petris vobis donno Johanni, abbati monasterii Sancti Justi, omnique conuentui eiusdem loci salutem. Placuit nobis per bona pacis, et cetera, vt faceremus uobis cartulam uendicionis sicut et facimus de hereditate nostra propria quam habemus in terra Pistomarchos sub monte Petra Longa iuxta fluuium Tamar discurrentem ad ecclesiam de Sancta Maria de Roo in villis nominatis in casale de Agrelo et in ambas Paradelas et in Villa Uiride. Vendimus ibi uobis quantum ibi habemus intus et foris, et cetera, pro solidis LXXX^a VI^{ex}; et de precio, et cetera. Et si aliquis ex parte nostra uel extranea hoc nostrum factum irrumpere temptauerit sit maledictus et insuper pulsanti uocem regis pariat penam superius nominatam duplatam uel triplatum; carta in suo robore permanent<e>.

Facta carta uendicionis svb era I^a CC^a LVI^a et quotum VIII kalendas octobris.

Nos iamdicte in hac carta manus nostras, et cetera.//

Q. p. f.: Ordonius Pelaiz de Molendino, ts. Petrus Pelaiz de Merou, ts. Martinus Gusendiz de Roo. Petrus Pelaiz dictus Marcharius de Merou, conf. Johannes Pelaiz de Merou, conf. Pelagius Caluo de Molendino, conf.

Petrus Petri dictus Batalia qui notuit per mandatum de Didaco Pelagii, presbitero de Roo, in cuius manu fuit roboratam et confirmatam.

546

1247/12/—.

Dona María Páez véndelle ó mosteiro de Toxos Outos tódalas herdades que poida ter en Galicia, dende Santiago ata San Alberto e Fisterra, e que ten por herdanza dos seus pais, marido e fillo, por cincuenta marabedis leoneses.

B.- Tombo, f. 149v.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- "Tombo de Toxosoutos...", doc. n.º 47, p. 218.

Carta de donna Maria Paayz de hereditate de Villa Verde et de toda Galiza.

In Dei nomine, amen. Notum sit omnibus per hoc scriptum semper ualiturum como yo donna Maria Payz vendo a uos don Pedro Martiniz, abat del monesterio de Sanc Justo de Togos Altos, e a todo el conuento desse miismo

monesterio quanta hereditat yo he e auer deuo en toda Galiza desde Sanctiagi ata Finibus Terre e ata Sant Alberte; e la qual herdat fu de mio padre don Pay Payz de Villa Uerde e de mya madre donna Marina Paiz e de mio marido Pedro Pedrez dito Coquinno e de mio fillo Pay Pedrez dito Coquino; conuen a saber casas, solares, ortos, terras, vinnas, prados, paxeiros, heras, aguas, aruores, montes, fontes, casares deuisa exitum et regressum et cum omnibus aliis directuris et pertinenciis suis. Istam hereditatem sic prenominatam vendo uobis cum omni iure et integritate sua pro L^a morabitinis legionensis monete quos mihi iam dedistis et ad persoluendum ex eis apud uos nichil remansit, et in robore, et cetera. Sint itaque ista iamdicta hereditate ab hac die et deinceps a iure nostro, et cetera. Siquis igitur ex parte nostra uel extranea uel ego contra hanc cartam mee uendicionis, et cetera, pectet istam hereditatem duplatam uel triplatum et insuper C morabitinos et careat uoce; et hec carta semper sit firma.

Facta carta sub era M^a CC^a LXXX^a V^a mense decenbris. Regnante rege domno Fernando Legione, Gallecia, et cetera.

Ego domna Maria Pelagii hanc cartam mee uendicionis quam uobis iussi scribi roboro et confirmo et signum facio.

Q. p. f.: Petrus; Dominicus; Johannes; Martinus Petri, clericus cori legionensis; Johannes Petri, presbiter Cortes; Dominicus Nunni, alcalde, conf.; Johannes Petri, frater eius, conf.; Petrus Iordan, pelliparius; et multi alii qui iacent in carta.

Et Dominicus Martini qui notuit.

547

1247/12/—.

Mariña Eáns co seu marido, Domingos Eáns, e a súa irmá María Matheos véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos tódalas herdades que poidan ter en Galicia, dende Santiago ata San Alberto e Fisterra, e que teñen por herdanza da súa nai, dona María Eáns, por douscentos soldos leoneses.

B.- Tombo, ff. 149v-150r.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- "Tombo de Toxosoutos...", doc. n.º 48, pp. 218-219.

Carta de Marina Eanes et de seu marido Domingo Iohannes de hereditate de Villa <Uerde>.

In Dei nomine. Notum sit omnibus per hoc scriptum semper ualiturum que yo Marina Eanes ensinbla cum myo marido Domingo Eanes et cum mya ermana Maria Matheos vendemos a uos don Pedro Martiniz, abat del monesterio de Sant

Justo de Togios Altos, et a todo el conuento desse mismo monesteyro quanta hereditat nos auemos et auer deuemos desde Sanctiago ata Finibus Terre et ata Sant Alberte, he la qual herdat nos perteneze de parte de nostra madre donna Maria Eanes, fia que fu de Joham Diez dito Nauaya et de Marina Payz de Villa Uerde; conuen a saber casas, solares, ortos, terras, vinnas, prados, paxeros, heras, aguas, aruores, casares, montes, fontes diuisa exitum et regressum et cum omnibus aliis directuris et pertinenciis suis. Istam hereditatem sic prenominatam uendimus cum omni iure et integritate sua pro CC solidis legionensis monete quos nobis iam dedistis et ad persoluendum ex eis apud uos nichil remansit, et in robore, et cetera. Sint itaque ista iamdicta hereditate ab hac die et deinceps a iure nostro remota, et cetera. Siquis igitur ex parte nostra uel extranea uel nos contra hanc cartam nostre uendicionis uenerit, et cetera, sit maledictus, et cetera, et uobis uel uocem huius carte pulsanti quantum inquietauerit in tali loco duplatam uel triplatum et insuper L^a morabitanos // et careat uocem; et hec carta semper sit firma.

Facta carta sub era M^a CC^a LXXX^a V^a mense decenbris. Regnante rege domno Fernando Legione, Gallecia, et cetera.

Nos iamdicti uenditores hanc cartam nostre uendicionis quam uobis iussimus scribi roboramus et confirmamus et signa facimus.

1^a columna:

Petrus, ts.

Dominicus, ts.

Johannes, ts.

Martinus Petri, clericus cori legionensis, conf.

Johannes Petri, presbiter Cortes, conf.

Dominicus Nuni, alcalde, conf.

2ª columna:

Johannes Petri, conf.

Petrus Iordam, conf.

Johannes Flamengo, conf.

Johannes Martini Barraz, conf.

Dominicus Adefonsi, conf.

Dominicus Martini qui notuit.

548

1260/01/01. Santiago de Compostela.

O ourive Martiño Eáns de Rex e a súa muller, María Arias, véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos, para a obra do cenobio, o que teñen en diversas vilas da freguesía de Sta. María de Roo por douscentos oitenta soldos leoneses.

B.- Tombo, f. 150r.

Carta de Martino de Rex, ouriuez, et de sua uxore de hereditate de Villa Uerde et de Moyno et de casal de Baamunde et de Agrelo.

In nomine Domini, amen. Notum sit omnibus quod nos Martinus Iohannis dictus de Rex, aurifex, et uxor mea Maria Arie pro nobis et pro omni uoce nostra vendimus et firmiter concedimus vobis domno Petro Petri, abbati monasterii Sancti Iusti de Togis Altis, comparanti nomine et uoce predicti monasterii uestri et pro ipso ad opus ipsius monasterii quantam hereditatem nos habemus et habere debemus de auolencia et de ganancia in Villa Uerde et in Moyno et in casali de Baamunde et in Agrelo et in tota filigresia Sancte Marie de Roo et in rio Tamaris cum totis suis directuris et pertinenciis ubicumque fuerint. Vendimus inquam pro solidis ducentis octuaginta legionensis cum robore, de quibus confitemur nos esse bene pccatos, renunciantes excepcioni de dictis denariis nobis non numeratis et non traditis; et debemus uos amparare, et cetera. Et decetero ipsum monasterium integre habeat, et cetera. Siquis igitur contra hanc vendicionem, et cetera.

Facta carta kalendas januarii era M^a CC^a LX^{La} VIII^a.

Nos iamdicti in hac carta manus nostras.

Q. p. f.: Alfonsus Martini dictus Velio, monachus. Johannes Laurencii, campsor. Petrus Petri dictus Gatinus, miles. Marchus Pelaiz de Preguntorio. Ferdinandus Ordonii et Martinus Iohannis dictus Leuis, monachus dicti monasterii. Petrus Albergarius.

Ego Petrus Didaci, notarius concilii compostellani juratus, interfui et conf.; et de mandato meo infrascriptus Dominicus Petri scripsit. (*Monogramma*: PETRVS).

Ego Dominicus Petri, clericus, de mandato Petri Didaci, notarii concilii compostellani jurati, scripsi.

549

1252/04/29. Santiago de Compostela.

Xoán Eáns de Rex, crego do coro de Santiago de Compostela, por el e polo seu irmán Martiño Eáns de Rex, véndelle ó mosteiro de Toxos Outos as súas herdades en varias vilas da freguesía de Sta. María de Roo por trescentos oitenta e catro soldos leoneses.

B.- Tombo, f. 150rv.

Carta de Joham de Rex de hereditate de Villa Uerde et de Moyno et de casal de Baamunde et de Agrello.

In nomine Domini, amen. Notum sit omnibus quod ego Johannes Iohannis dictus de Rex, clericus cori Beati Jacobi, pro me et pro fratre meo Martino Iohannis dicto de Rex, absente, et pro omni uoce mea et sua grato animo et spontanea uoluntate vendo et firmiter concedo vobis domno Petro Martini, abbati monasterii Sancti Iusti de Togis Altis, comparanti nomine uestro et ipsius monasterii quantam hereditatem ego et dictus frater meus habemus et habere debemus in Villa Uiride et in casali de Baamundi et in Agrelo et in Moyno et in Roo et in Pastoriza et in rio de Tamar et in tota filigresia Sancte Marie de Roo. Item vendo uobis quantam hereditatem comparauit in predictis locis et dicta filigresia de Fernando Petri dicto Mouro et de uxore sua Vrraca Petri. Vendo inquam pro solidis trescentis optuaginta III^{or} legionensis de quibus confiteor, et cetera; renunciatis, et cetera; et debeo amparare uos cum predictis hereditatibus, et cetera. Et decetero faciatis de eis totam uestram uoluntatem, et cetera.

Siquis igitur contra hanc uendicionem meam ad irrumpendum uenerit pectet uobis solidos D CC et // LXVIII fortis monete; carta et uendicione, et cetera.

Facta carta III^s kalendas maii sub era M^a CC^a LX^{la}.

Ego jamdictus in hac carta manus meas.

Q. p. f.: Johannes Laurencii, campsor. Fernandus Petri dictus Maurus. Johannes de Caleyro. Et alii.

Ego Petrus Didaci, notarius compostellanus juratus, interfui et conf.; et de mandato meo Fernandus Iohannis scripsit. (*Monogramma*: PETRVS).

Ego Fernandus Iohannis, clericus, de mandato Petri Didaci, notarius concilii compostellani jurati, scripsi et interfui.

550

1270/05/30. Noia.

Xoán Páez “Sabor”, pescador de Noia, e a súa muller, Sancha Eáns, véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade en varias vilas da freguesía de Sta. María de Roo por sesenta e seis soldos afonsís.

B.- Tombo, f. 150v.

Carta de Johanne Pelaiz dicto Sabor de Noya et de uxor sua de hereditate de Villa Uiridi et de Paradela et de Agrelo et de Cernalio et de Merou.

In nomine Domini nostri Ihesu Christi, amen. Sub era M^a CCC^a VIII^a et quotum III° kalendas junii. Notum sit omnibus quod ego Johannes Pelaiz dictus Sabor, piscator de Noya, simul cum uxore mea Sancia Iohannis et omnis uox nostra grato animo, et cetera, vendimus uobis domno Sancio Iohannis, abbati monas-

terii Sancti Justi de Togis Altis, et cetera, medietatem integram de quanta hereditate Maria Petri dicta de Paradela et vir suus Fernandus Petri ad mortem suam habebant in villa que uocatur Paradela et in Villa Viride et in Agrelo et in Cerualio et in Merou et in tota filigresia Sancte Marie de Roo cum casis et omnibus aliis suis directuris, et cetera. Vendo inquam pro precio, et cetera, uidelicet solidis LXVI alfonsinorum, et de precio, et cetera. Et faciatis de ea, et cetera. Et debeo uos amparare cum dicta hereditate, et cetera. Siquis igitur contra hanc cartam uenerit pectet uobis uel uoci uestre solidos C XXX II alfonsini monete; carta stet in robore.

Q. p. f.: Petrus Fernandi dictus Bispo de presbiter de Oluaria. Nuno Arias, maiordomo de Oluaria. Martinus Iohannis, armiger, dictus Saquino. Et alii.

Ego Johannes Petri, notarius concilii Noye juratus, interfui et scripsi et signum meum apposui. (*Monogramma*: JOHS. PET¹. NOT. DE NOYA).

551

1245/09/22. Noia.

Cambio feito entre o mosteiro de Toxos Outos e os fillos de don Pedro Muñiz “Gato” coa súa nai, dona María Eáns, polo que o mosteiro lles dá dous casais na vila de Esteiro e outras propiedades na vila de Maio, en Sta. Mariña de Esteiro, a cambio do que os “Gato” teñen en Vilaverde, en Sta. Maria de Roo.

B.- Tombo, ff. 150v-151r.

Placitum de concambio inter monasterium et Egidium Petri et fratres suos de hereditate de Villa Verde.

Era M^a CC^a LXXX^a III^a et quotum X kalendas octobris. Notum sit omnibus quod hec est concanbatione facta et concessa in Dei nomine, amen, inter Petrum Martini, abbatem Sancti Justi de Tribulis Altis, et Petrus Gascus et Martinus Saniz, prior, et Dominicus Iohannis dictus Caualeyro, vestiarius, et Petrus Petri de Aspui pro se et pro omni conuento eiusdem monasterii ex una parte et Egidium Petri et fratres eius Johannes Petri et Sancia Petri, filios domni Petri Moniz dicti Gati, simul cum matre sua domna Maria Iohannis, qui facimus pro nobis et pro fratre nostro Gomez Petri, absente, et pro omni uoce predicti patris nostri et nostra ex altera in solidis mille legionensis monete roboratum; ita quod nos ex parte monasterii damus uobis in concanbatione duos casales de hereditate in villa qui uocatur Steyro, quos casales nos ibi habemus ex parte Cresconii Muniz et Sancie Muniz, et quantam hereditatem ibi habemus Johannes Cochum exceptis inde casales de uoce ipsius predicti Johannes Cochum quos non damus ibi uobis, et qitamus ibi uobis ipsam demandam ipsius hereditatis que habemus in ipsa iamdicta villa de Esteyro

et in Malio\w/ de Esteyro per placitum pro patre uestro, et damus uobis quartam partem de quanta hereditate habemus in villa de Malou; et propter hoc quod nobis datis nos damus uobis modo et firmiter concedimus quantas domos et hereditates habemus uel habere debemus in Uilla Viride ex parte predictis patris nostri tam de auolencia quam de ganancia ex parte patris sui Munionis Sarrazinci et ex parte aui sui Sarrazinus ubicunque fuerit uox nostra sub aula Sancte Marie de Roo et quantum ibi tenuit // pater noster in omni uita sua cum omnibus suis directuris ubicunque fuerint per suos terminos et diuisiones antiquas de ipsa filigresia de Sancta Maria de Roo.

Et si aliquis contra hoc factum nostrum ad irrumpendum uenerit pectet alteri parti penam suprascriptam; et concambiatione in suo robore permanentibus.

Nos iamdictas ambas partes et omnis uox nostra in hac concambiatione manus nostras roboramus.

Q. p. f.: Domnus Fernandus de Saz. Petrus Cresconii, iudex Noye. Martinus Didaci de Noya et Pelagius Giada et alii.

Ego Johannes Petri, notarius Noye juratus, scripsi quomodo inueni in notula que notauit Didacus Iohannis, notarius quondam Noye, uerbum ad uerbum.

552

1235/04/24. Santiago de Compostela.

Pedro Fróilaz vendelle ó mosteiro de Toxos Outos todo o que ten na freguesía de Sta. María de Roo por vintedous soldos leoneses.

B.- Tombo, f. 151r.

Carta de Petro Froyle de hereditate de Villa Uiride.

In Dei nomine, amen. Ego Petrus Froyle, filius de Froyla Galo de domo cantoris, et omnis uox mea uobis Gunsaluo Roderici, obedienciali de infirmaria monasterio Sancti Iusti de Togis Altis, et uobis Iohanni Laurencii in uoce abbatis Iohanni Tudini et conuentus ipsius monasterii omnique uoci uestre grato animo, et cetera, uendo et firmiter concedo pro solidis XXII legionensis hereditatem meam quantam habeo et habere debeo tam de auolencia quam de ganancia in filigresia Sancte Marie de Roo cum omnibus suis directuris, et cetera. Abhinc igitur, et cetera.

Siquis igitur contra hanc uenditione meam ad irrumpendum uenerit, et cetera, persoluat uobis solidos X^l IIII fortis monete; carta et uenditione, et cetera.

Facta carta VIII kalendas maii, era M CC LXX III.

Ego iamdictus, et cetera.

Q. p. f.: Petrus Petri et Petrus Moogus, monachi Sancti Martini. Johannes Petri, clericus cori Sancti Jacobi. Petrus Martini, maiordomus decani.

Michael Roderici, notarius compostellanus juratus, notuit.

553

1147/02/22.

Mandas testamentarias de Pedro Calvo.

B.- Tombo, f. 151r.

Testamentum Petri Calui de tota sua hereditate.

Era Mª C^a LXXX^a V^a et quotum VIII kalendas martii. Mando ego Petrus Caluus meam hereditatem quam habeo de matre mea Maria Aluitiz siue laycalis quomodo ecclesiasticis omnem porcionem meam integram ad monasterium Sancti Justi, ubi corpus meum fuit sepultum, et et cetera. Qui compleuerit sit benedictus, qui autem non fecerit requirat ei Deus et insuper pariat solidos CC.

Petrus, confirmat. Martinus, confirmat. Martinus, conf. Didacus, conf. Pelagius, confirmat.

Martinus, diaconus, qui notuit et conf.

554

1247/09/09

Dona María Páez “Leyna” co seu fillo Martiño Pérez “Leyno” dóanlle ó mosteiro de Toxos Outos herdades en varias vilas na freguesía de Sta. María de Roo e a cambio dona María recibirá anualmente unha porción no mosteiro consistente en dez cuarteiróns de pan.

B.- Tombo, f. 151rv.

Placitum de domna Maria Pelaiz dicta Leyna et de filio suo de hereditate de Villa Viride et in casali de Baamunde et de Agrelo et de Roo et de Moyno.

Era M CC LXXX V et quotum V^o idus kalendas septembris. Notum sit omnibus quod ego domna Maria Pelagii dicta Leyna cum filio meo Martino Petri

dicto Leyno et omnis uox nostra vobis abbas domno Petro Martini de Sancti Justi et conuentum eiusdem monasterii facimus testamentum et kartam donacionis de medietatem de quanta hereditate habemus et habere debemus in territorio de Pistomarchis sub monte de Petra Longa et monte de Orro eu Piido concurrencia Tamare in filigresia Sancte Marie de Roo in villas nominatas scilicet in Villa Uiridi et in casale de Baamondo et in Agrello et in Roo et in Molino et ubicumque fuerit de uox de ipsas predictas villas; et aliam medietatem teneatis in uita mea; et de ipsa predicta medietate quando ego predicta Maria Pelagii mortua fuerit sit de mea uoce. Et vos abbas pro uobis et pro conuentu eiusdem monasterio datis domna Maria Pelagii porcionem in predicto monasterio Sancti Justi de Togis Altis et unoquoque anno X quarterios de pane proinde. Siquis contra hoc testamentum uenerit de mea parte uel de extranea quisquis ille fuerit pectet alteri parte C morabitinos; et testamentum in suo robore permanente.

Ego iamdicta Maria Pelaiz pariter cum filio meo Martino Petri dicto Leyno in hoc testamentum donacionis manus nostras roboramus.

Q. p. f.: Johannes Petri, presbiter de Roo. Affonso Uelon, Petrus Perez, mon- // -ges. Petrus Arias, coquinarius. Petrus Fernandi, scutarius de Noya. Munio Didaci. Martinus Aras. Domingo Sarrao.

555

1208/03/28. Santa Mara de Roo.

Paio Pérez coas sas irmas, Guina, Maria, Mariña e Adosinda, vndenlle  mosteiro de Toxos Outos as sas herdades en Vilaverde e Trasro, en Sta. Mara de Roo, por sesenta soldos.

B.- Tombo, f. 151v.

Carta de Pelagio Petri et de sororibus suis Guina et Marina et Maria et Adosinda de hereditate de Villa Uerde.

In Dei nomine. Ego Pelagius Petri et sorores mee Guyna et Maria et Marina et Adosinda vobis domno Petro, monasterii Sancti Justi abbati, omnique conuentu monachorum eiusdem loci in Domino Deo eterno salutem, amen. Placuit nobis per bonam pacem, nostra fuit uoluntas ut faceremus vobis cartula uendicionis et textum scripture firmitatis de quanta nostra hereditate quam habemus in territorio Pestomarchis subtus monte Petra Longa discurrente riuulo Tamar concurrenente aula Sancte Marie uirginis in loco certo villa nominata Villa Uiride. Vendimus uobis de ipso casale qui fuit de Ordonio Romaniz et de uxore eius Adosinda Affonsi de quarta integra, accipiant IIIes quartas et faciant de eis IIII^{or}, et una quarta est

de Johanne Pelaiz, presbitero, et alia de Petro Pelayz, et alia de Affonso Pelayz, et alia de Ordonio Pelayz; de ipsa de Petro Pelayz damus uobis IIII^{or} quintas, et de illa quarta que super est damus uobis de una VII IIII^{or} quintas; et de illa alia uoce de Roo que uadit ad Villam Uiridem, de illa tercia de Trasfluuiio media fuit de Pelagio Caluo et de uxore eius Guyna Ordonii, de media de Guyna Ordonii de una quarta damus uobis IIII^{or} quintas, et de media Pelagii Calui de una VII^a similiter quatuor quintas. Damus uobis atque concedimus pro precio nominato quod de uobis accepimus, scilicet solidos LX^a, quod nobis et uobis bene complacuit; et de precio apud uos, et cetera. Siquis tamen homo contra hoc nostrum uoluntarium factum uenerit pectet uobis solidos CCC.

Ego Pelagius Petri et soror mea Guina et Marina et Adosinda in hac carta, et cetera.

Facta kartula uendicionis sub era M^a CC^a X^{la} VI^a et quotum V^o kalendas aprilis.

Q. p. f.: Petrus Martiz, ts. Petrus Iohannis, ts. Petrus Pelayz, ts. Pelagius Iohannis de Canal, conf. Pelagius Iohannis de Pastoriza, conf. Johannes Pelaiz, diaconus, conf. Totum concilium ecclesie Sancte Marie de Roo, conf.

Ordonius, clericus, qui uidit et audiuit et notuit, conf.

556

1237/03/01. Noia.

Paio Páez "Calvo" e a súa muller, María Pérez "Dona", véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos o que teñen na vila de Vilaverde, en Sta. María de Roo, por trinta e oito soldos.

B.- Tombo, f. 151v.

Carta de Pelagio Pelaiz dicto Caluo et de uxore sua Maria Dona de hereditate de Villa Viride.

In Dei nomine. Ego Pelagio Pelagii dicto Caluo et uxor mea Maria Petri dicta Dona et omnis uox nostra uobis Johanne Tudini, abbate Sancti Justi, et conuentu eiusdem monasterii omnique uoci uestre vendimus quantum ego Pelagio Pelagii dicto Caluo habeo de patre meo Pelagio Caluo in Villa Uerde et ubi fuerit uox de Villa Uerde et quantum ego et uxor mea ibi ganauimus de soror mea Maria Pelagii et quantum ibi habemus sicut de auoo quomodo de ganancia intus et extra pro precio solidis XXX VIII pro precio et pro robore, et tam de precio quam de robore nichil remansit in debita. Vos habeatis ipsa hereditate pro in secula cuncta.

Siquis homo, et cetera, pectet solidos LXXX VI; et carta in suo robore permanente.

Facta carta vendicionis era M^a CC^a LXX^a V^a et quotum kalendas martii.

Nos iamdictus in hac carta manus nostras.

Q. p. f.: Petrus Saluatoriz. Frater eius Didaco Saluatoriz. Dominico Fernandi dicto Porrino. Petro Iohannis dicto Leue. Petro Pelagii, ferrario. Stephano Martini dicto Bozon. Petro Muniz.

Ego Petrus Didaci, notarius concilii Noye jurati, scripsi quomodo inueni notata de manu de Didaco Iohannis, notarii qui fuit Noye, uerbum ad uerbum.

557

1254/01/29. Noia.

María Páez de Muíño dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade en Vilaverde, a cal recibira como dote do seu marido, Xoán Eáns de Muíño.

B.- Tombo, ff. 151v-152r.

Carta de Maria Pelaiz de Molendino de hereditate de Villa Viride.

In Dei nomine. Notum sit omnibus quod ego Maria Pelagii de Molendino et omnis // uox mea vobis domno Petro Martini, abbati monasterii Sancti Justi de Togis Altis, et omni conuentu, leto animo et bona uoluntate, do et firmiter concedo ad monasterium Sancti Justi quantam hereditatem habeo uel habere debeo sic de auio quomodo de ganancia in Villa Viride, qual hereditate mihi dedit uir meus Iohannes Iohannis dictus de Molendino pro dotis. Et ipsa hereditate do eam pro mea anima et de uir meus et de filia nostra Dominica Iohannis, presentes filios meos Lupo Iohannis et Maria Iohannis. Habeatis ista hereditate imperpetuum et faciatis de ea uestras uoluntates.

Siquis igitur contra hanc cartam et donationem ad irrumpendum uenerit pectet solidos CC fortis monete.

Facta carta era M^a CC^a LX^{la} II^a et quotum III° kalendas februarii.

Nos iamdictos, et cetera.

Huius rei testes: Dominicus Martini da Zapataria. Pelagius Caluus de Molendino. Iohannes Petri dictus Beyzus. Petrus Iohannis dictus Ficarius. Martinus Iohannis dictus Badarra. Petrus Iohannis dictus Cousitus.

Ego Petrus Didaz, notarius concilii Noye juratus, scripsi.

558

1259/09/24. Noia.

Paio Eáns “da Cal” de Muíño dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a metade da súa herdade na vila de Vilaverde, en Sta. María de Roo.

B.- Tombo, f. 152r.

Carta de Pelagio Iohannis de Molino dicto da Caal de hereditate de Villa Uiride.

In nomine Domini, amen. Notum sit omnibus quod ego Pelagius Iohannis de Molendino dictus de Caal et omnis uox mea grato animo et bona uoluntate facio textum firmissimum imperpetuum ualiturum in solidis CC legionensis monete roboratum; ita ut do uobis domnus Petrus Petri, abbas monasterii Sancti Iusti de Togis Altis, facienti in uice et in persona monasterii Sancti Iusti et de toto conuen- to eiusdem monasterii, totam meam medietatem integram de quantam hereditatem habeo de auio et de ganancia in omnibus locis qui sunt in Villa Uerde et ubicum- que sunt uox sua, et est alia tanta quanta ibi habet Petrus Fernandi, armiger de Noya; et istud facio uobis pro anima mea et de parentum meorum et propter bonum quod mihi facit dictus monasterius et facitis et debetis facere. Siquis igitur contra testamentum meum ad irrumpendum uenerit quisquis ille fuerit pectet uobis penam supradictam pro pena; testamentum in suo robore permanente.

Ego iamdictus in hoc testamentum manibus meis roboro.

Facto testamento VIII° kalendas octobris, era M^a CC^a LX^{La} VII^a.

Q. p. f.: Johannes Moogo, presbiter, dictus de Queyrua. Johannes Iohannis de Carnota. Sebastianus Fernandi de Noya. Petrus Fernandi, armiger. Dominicus de Salamo. Arias Petri dictus Corius.

Ego Petrus Didaci, notarius concilii Noye iuratus, interfui et de mandato meo Johannes Didaci scripsit.

Ego Johannes Didaci de mandato Petri Didaci, notarius concilii Noye jura- ti, scripsi.

559

1254/01/30. Noia.

María Eáns de Muíño dóalle ó mosteiro de Toxos Outos toda a herdade que o seu marido, Pedro Mancebo, lle dera por dote.

B.- Tombo, f. 152r.

Carta de Maria Iohannis de Molina de hereditate de Viride.

In Dei nomine, amen. Notum sit omnibus quod ego Maria Iohannis de Molendino et omnis uox mea leto animo et bona uoluntate do et firmiter concedo ad monasterium Sancti Iusti de Tribulis Altis pro mea anima tota mea hereditate quanta uir meus Petrus Mancebo mihi dedit pro dotis ad totas partes ubi mihi illa dedit. Habeat illa pro in secula cuncta et conuentus Sancti Iusti faciat de illa suas uoluntates.

Siquis igitur contra factum istum uenerit quisquis fuerit ille soluat solidos CC; et carta ista in suo robore permanente semper.

Facta carta era M^a CC^a LX^{La} II^a et quotum III^s kalendas februarii.

Ego iamdicta in hac carta manus meas roboro.

Huius res testes: Pelagius Caluus de Molendino. Petrus Iohannis Ficarius. Iohannes de Losenteyro. Martinus Iohannis Badarro de Noya.

Ego Petrus Didaci, notarius concilii Noye juratus, scripsi.

560

1205/09/16. Santa María de Roo.

O crego Ordoño Páez véndelle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade no casal que chaman de Ordoño Romanci e na herdade de Trasrio, ámbalas dúas na vila de Vilaverde, en Sta. María de Roo, por setenta e cinco soldos. Ademais, o mosteiro promete darlle unha porción neste, igual que a un dos seus monxes, durante a súa vida.

B.- Tombo, f. 152rv.

Carta de Ordonio Pelaiz, clerico, de hereditate de Villa Viride.

Svb era M^a CC^a XLIII^a et quotum XVI kalendas octobris. Ego Ordonius Pelagii, clericus, et omnis // uox mea tibi domno abbati Petro monasterii Sancti Iusti eiusdemque conuentui facio cartam et testamentum in solidis D roboratam de omni mea hereditate quam habeo in Villa Viridi siue de auolencia quomodo de ganancia uel habere debeo in illo kasale quem dicunt de Ordonio Romanci per ubicumque uadit uox eius siue siue (sic) ad montes et agros et pascua et ad omnia loca et de uoce de hereditate de Trasrio. Totum uobis vendo et testor pro LXXV solidis quos mihi datis, et promittitis mihi porcionem in uita mea sicut vnus fratris de cibo in monasterio uestro cum presens fuero, cum uero ibi non fuero portionem tamen panis et potu mihi dare conuenitis, et ista porcio in uita mea mihi durabit nisi ego dixero aut fecero contra monasterium quod emendare non potuero ea lege

qua et monachus de ipsa, promitto semper uos adiuuare ad uestrum directum in omni loco et in filigresia de Sancta Maria de Roo, deinde promitto et concedo et affirmo mandacionem patris mei quod mihi et liber bene complacuit. Sed si ego uel uos uel pars mea uel uestra contra hoc scriptum uenerit pariat quod sursum resonat; et cartam ista senper in suo robore maneat.

Ego Ordonius Pelagii istam kartam facere iussi et propria manu roboro.

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Petrus, ts. Pelagius, ts. Alfonsus Pelaiz, conf. Pelagius Petri, conf. Petrus Petri, conf. Petrus Affonsus, conf. Johannes Episcopus, conf. Petrus, presbiter, conf. Omne concilium de ecclesie Sancte Marie de Roo, conf.

Johannes Pelagii, cantor Sancti Justi, qui notuit et conf.

561

1259/05/31. Noia.

María Fróilaz véndelle ó mosteiro de Toxos Outos toda a herdade que ten na vila de Vilaverde e no resto da freguesia de Sta. Maria de Roo por doce soldos leoneses.

B.- Tombo, f. 152v.

Carta de Maria Froyle de hereditate de Villa Uerde.

In nomine Domini, amen. Notum sit omnibus tam presentibus quam futuris quod ego Maria Froyle, filia que fuit de Froyla Petri de Villa Uerde, et omnis uox m<e>a vendo et firmiter concedo vobis domno Petro Petri, abbas monasterii Sancti Justi de Togis Altis, et toto conuento eiusdem loci totam meam hereditatem quantum ego habeo, et cetera, in filigresia Sancte Marie de Roo in uilla nominata uidelicet in Villa Uerde et ubicumque fuerit uox sua cum suis directuris, et cetera, pro precio, et cetera, uidelicet solidis XII legionensis monete unde sum bene paccata, et de precio, et cetera. Habeatis eam in secula seculorum et faciatis de ea quicquid fuerit uestram uoluntatem; et debeo amparare et defendere uos cum ea per me, et cetera. Siquis igitur homo de mea parte uel extranea hanc carta dirumperit quisquis ille fuerit pectet uobis solidos XXIII legionensis; carta in robore permanente.

Ego iamdicta, et cetera.

Facta carta II kalendas iunii sub era M^a CC^a LX^{la} VII^a.

Q. p. f.: Martinus Arie de Noya. Petrus Caluus, clericus Sancte Marie de Roo. Johannes Stephani de Uesares. Johannes Leue. Rodericus Suerii de Verrimis.

Ego Petrus Didaci, notarius concilii Noye juratus, interfui et de mandato meo Johannes Didaci scripsit.

530

Francisco Javier Pérez Rodríguez

Ego Johannes Didaci de mandato Petri Didaci, notarius Noye juratus, scripsi et interfui.

562

1257/05/10. Noia.

Xoán Páez de Muíño, de Noia, e a súa muller, Mariña Páez, vénenlle ó mosteiro de Toxos Outos a herdade que teñen na vila de Vilaverde, en Sta. María de Roo, por sesenta soldos leoneses e, “pro robore”, uns zapatos.

B.- Tombo, ff. 152v-153r.

Carta de Johanne Pelagii de Noya dictus de Molendino de hereditate de Villa Uerde.

In nomine Domini nostri Ihesu Christi, amen. Notum sit omnibus, et cetera, quod ego Johannes Pelaiz de Noya dictus de Molendino et uxor mea Marina Iohannis et omnis uox nostra vendimus et firmiter concedimus uobis Pelagio Pelaiz, priori monasterii Sancti Iusti de Togis Altis, et uobis Fernando Ordonii, cellarario eiusdem loci, facientibus in uice et in persona Petri Martini, abbatis eiusdem monasterii, et pro toto conuentu eiusdem loci omnique uoci uestre quantam hereditatem comparauimus per cartam in Villa Uiridi, uidelicet de Dominico Didaci dicto Coruo tam de auio quam de ganancia, per ubi eam potueritis inuenire pro uoce de Molendino cum casis, casalibus, et cetera, uidelicet pro solidis LX legionensis monete pro precio, et pro robore unos zapatos, et decetero, et cetera. Et debemus uos amparare, et cetera; habeatis eam, et cetera. Siquis igitur contra hanc uendicionem nostram ad irrumpendum uenerit quisquis ille fuerit pectet penam dupli; carta in suo robore permanente.

Nos iamdicti, et cetera.

Facta carta VI° // idus maii sub era M^a CC^a LX^{La} V^a.

Q. p. f.: Petrus Didaci, notarius de Noya, et frater eius Johannes Didaci. Johannes Petri de Noya dictus Beyzo. Petrus Didaci dictus Gascon. Dominicus Petri, clericus, dictus Magro. Petrus Iohannis dictus de Carnes. Arias Fernandi dictus Porrino.

Ego Johannes Petri, notarius concilii Noye juratus, scripsi et interfui. (*Monogramma*: IOHANES).

563

1221/—/—.

Mandas testamentarias do crego Fernando Martínez.

B.- Tombo, f. 153r.

Testamentum Fernandi Martini, clerici, de hereditate de Villa Verde et de Jales et de Boel et de Canbeyro.

Hec est ordinacio quam ordinavi ego Fernandus Martini, subdiaconus, in graui infirmitate positus. In primis mando corpus meum sepeliri in monasterio Sancti Justi, et mando ibi mecum totam meam hereditatem de Agar et de Moyno et de Villa Verde et de Jales et de Boel et de Canbeyro, et cetera. Item ad germanos meos Pelagium Martini et Martinum Martini mando totam meam hereditatem de Seuis, et teneant in uita sua, et qui prior mortuus fuerit dimittat eam alteri tenendam in uita sua, et quando ambo mortui fuerint remaneat monasterio Sancti Justi sine calumpnia uel contrarietate. Siquis igitur contra hoc uenerit sit maledictus et pariat D solidos; et scriptum stet in robore.

Era M^a CC^a L^a VIII^a.

564

1252/02/18. Noia.

Mariña e María Eáns véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos varias herdades en diversas vilas da freguesía de Sta. María de Roo por setenta e dous soldos leoneses.

B.- Tombo, f. 153r.

Carta de Maria Iohannis et de Marina Iohannis de hereditate de Villa Verde et de Agrelo et de Roo et de Moyno.

In nomine Domini nostri Ihesu Christi, amen. Notum sit omnibus quod ego Marina Iohannis et soror mea Maria Iohannis et omnis uox nostra grato animo et spontanea uoluntate vendimus et firmiter concedimus vobis Petro Martini, abbati monasterii Sancti Justi de Tribulis Altis, comparanti pro uobis et pro omni conuentu eiusdem predicti monasterii terciam partem de quanta hereditate auia nostra Trudilli Pelaiz habebat et habere debebat de auio et de ganancia in tota filigresia Sancte Marie de Roo in villis nominatis uidelicet in Villa Viride et in Agrelo

et in Roo et in Molendino et in fluuio Tamare et in omnibus aliis locis in ipsa predicta filigresia ubi eam potueritis inuenire in uoce Pelagii Calui pro solidis LXXII legionensis monete pro precio et robore; et de precio et de robore nichil, et cetera. Et decetero habeatis, et cetera; et debemus uos cum illa amparare, et cetera, et per bonum fideiussorem quem uobis proinde damus, scilicet/ Fernandum Iohannis, miles de Spaarit, ipso presente, et cetera. Siquis igitur contra hanc cartam ad irrumpendum uenerit quisquis ille fuerit uel fuerimus pectet uobis uel monasterio solidos C^m XL^a III^{or} legionensis monete; carta nichilominus in suo robore permanente.

Nos iamdicte, et cetera.

Facta carta venditionis XII kalendas martii sub era M^a CC^a LX^{La}.

Q. p. f.: Petrus Cresconii. Petrus Gatinus, miles. Martinus Arie, mercator Noye. Alfonsus Martini et Petrus Petri, monachi eiusdem predicti monasterii.

Ego Johannes Petri, notarius concilii Noye juratus, scripsi.

Petrus Didaci, notarius Noye.

565

1252/02/18. Noia.

Mariña Sánchez vendelle ó mosteiro de Toxos Outos varias herdades en diversas vilas da freguesia de Sta. Maria de Roo por cen soldos leoneses.

B.- Tombo, f. 153rv.

Carta de Marina Sancii de hereditate de Villa Verde et de Agrello et de Roo et de Moyno.

In Dei nomine, amen. Notum sit omnibus quod ego Marina Sancii, filia de Maiore Alfonsi et neta de Azenda Pelagii, que fuit filia de Pelagius Albus, et omnis uox mea uobis domno Petro Martini, abbas Santi Justi de Tribulis Altis, comparanti pro ipso monasterio omnique uoci sue grato animo, et cetera, facio uobis kartam uendicionis imperpetuum ualituram in solidis CC legionensis roboratam ita quod uendo uobis tota media parte de quanta hereditate predicta Azenda Pelagii habuit in filigresia de Sancta Maria de Roo ad montes et ad fontes in Villa Uiridi et in Agrello et in Roo et in Molendino et in fluuio Tamaris pro precio, et cetera, uidelicet solidis C legionensis monete pro precio et pro robore; et tam de precio quam de robore nichil remansit, et cetera. Habeatis eam, et cetera; et debeo uos cum illa amparare, et cetera; et do uobis pro fideiussore Petrus Petri dictus Gatinus, ipso presente et concedente, et cetera. Siquis igitur contra hanc kartulam ad irrumpendum uenerit quisquis fuerit penam supradictam persoluat; et carta in suo robore permaneat.

Ego iamdicta, et cetera.

Facta carta XII kalendas martii, era M^a CC^a LX^{la}.

Q. p. f.: Petrus Cresconii. Fernandus Faday. Martinus Arie. Alfonsus Martini et domnus Petrus Petri, monges de predicto monasterio.

Ego Petrus Didaci, notarius concilii Noye juratus, scripsi et interfui.

566

1233/09/13.

Mandas testamentarias de Martiño Pérez.

B.- Tombo, f. 153v.

Testamentum Martini Petri de hereditate de <Villa> Viridi.

Sub era M^a CC^a LXX^a I^a et quotum idus septembris. Ego Martinus Petri, graui infirmitate detemptus, adhuc pleno sensu uolo ut omnia mea ordinata remaneant. In primis mando corpus meum sepeliri in cimiterio Sancti Justi, et mando ibi mecum meam hereditatem quam habeo de patre meo in Villa Uiride et in Uindimium, et cetera, et alia legauit aliis. Siquis aliquis ex parte mea aut extranea contra hoc meum factum uel meam mandationem confringere temptauerit sit maledictus et cum Datam et Abirom inferni penas luat et insuper uoci regie pectet solidos C.

Q. p. f.: Martinus Munioni, magister eius, ts. Petrus Arie, monachus Sancti Justi, ts. Petrus Fernandi de Elsende, ts. Johannes Ferrarius, ts. Johannes Pelaiz, conf. Alfonsus Petri de Villar, confirma. Petrus Martini, conf. Pelagius Iohannis, conf.

Affonsus Martini qui notuit per mandatum de Martino Munioni, magister eius.

567

1207/01/08.

Afonso Páez fai un pacto co mosteiro de Toxos Outos polo cal peñora a súa herdade de Vilaverde por sesenta e seis soldos; o cenobio queda co froito da herdade ata que Afonso Pérez pague a débeda. No caso de non chegar a facelo e morrer antes, a herdade quedará para o mosteiro.

B.- Tombo, f. 153v.

Placitum Alfonsi Pelaiz de hereditate de Villa Uiride.

Sub era I^a CC^a X^{la} V^a et quotum VI° idus januarii. Ego Alfonsus Pelaiiz et omnis uox mea vobis domno Petro, monasterii Sancti Justi abbati, et omni conuentui monacorum eiusdem loci facio pactum et placitum firmissimum in solidis C LXX II roboratum tali pacto quod teneatis de me totam meam portionem integram de Villa Uiride in pignore pro solidis LX VI quos mihi super eam accomodastis, et habeatis fructum ex ea, et currat ipsam hereditatem de sancto in sanctum Martinum; et nunquam debeo extrahere illam de manu uestra ut alio homini dem nisi ego laboraueram; et si ego interim mortuus fuero ante quam ipsam hereditatem sic extraham habeat monasterium ipsam hereditatem in pace. Et uos contineatis me et ad obitum meum recipiatis corpus meum ad sepulturam in monasterio uestro.

Ego Affonsus Pelayz et omnis uox mea in hoc placito quod fieri iussi propriis manibus roboro. Quod nisi compleuero et placito exiero pariam uobis uel uoci uestre quod superius resonat.

Q. p. f.: Pelagius Pelaiz, ts. Martinus Martini, testes. Fernandus Pichito, ts. Prior Johannes Tudini, conf. Dominicus, frater, conf.

Ordonius, clericus, qui notuit et conf.

568

1208/10/12.

Maíor Muñiz fai un pacto co mosteiro de Toxos Outos polo cal lle doa ó mosteiro a súa herdade de Vilaverde e obrígase a desempeña-la herdade que tiña peñorada, a cambio de que o mosteiro a manteña polo resto da súa vida cunha serie de cousas que se especifican; así mesmo, a dona promete deixarlle ó cenobio, ó morrer, catro vacas. O pacto está autorizado pola presenza dos fillos da dona, Fernando e Pedro Eáns, os cales “calumniaban” a herdade do mosteiro na vila de Beade; comprométen-se agora a deixala libre e prometen non volver molestar ó cenobio.

B.- Tombo, ff. 153v-154r.

Placitum Maioris Muniz de hereditate de Villa Uiride.

Svb era M^a CC^a X^{la} VI^a et quotum IIII idus octobris. Ego Maior Muniz et omnis uox mea vobis domno Petro, monasterii Sancti Justi abbati, omnique conuentui et omni uoci uestre facio pactum et conuenientiam in solidis D roboratam tali condicione ut uos detis mihi in uita mea libram unam panis ditos scilicet et sicere et annuatim vnum quarterium de milio pro pulmento et unum panum quando dederint eos fratribus et de sale et de nucibus et de cepullis et de castaneis

quando ego meas non habuero et de piscibus quando pro eis ego miserim et uos eos habueritis et annuatim unos zapatos. Notum quod ego Maior Muniz, presentibus filiis meis Fernando Iohannis et Petro Iohannis et fauentibus, do vobis et monasterio uestro totam hereditatem meam de auolencia et de ganancia et de sup-pignore quam habeo in Villa Uiridi, et eam que in pignore est debeo ego extrahere de pignore et liberam et pacatam uobis dare; et etiam promitto uobis dare ad mortem meam IIII uaccas cum toto fructu earum; et etiam promitto me uassallam et familiarem esse uestram in uita mea et obedientem. Et uos defendatis et ampare- // -tis me ut melius potueritis. Et pro hoc beneficio filii mei Fernandus Iohannis et Petrus Iohannis pro se et pro sua uoce faciunt uobis in presenti nuncionem in solidis D roboratam de hereditate de Biadi quam uobis calumpniabant ut nunquam eam calumpnient ipso nec homo pro eis, et si inde aliter fecerint pariant penam predictam; et nuncio sit semper firma. Siquis hoc non compleuerit uel in aliquo pariat penam placiti.

Ego Maior Muniz et Fernandus Iohannis et Petrus Iohannis in hoc placito manus nostras roboramus.

Q. p. f.: Tomas, armiger. Johannes Romani, ts.

1ª columna:

Martinus Petri, ts.

Petrus Petri, ts.

2ª columna:

Johannes Petri, conf.

Martinus Pelaiz, conf.

Petrus Petri, conf.

Dominicus, presbiter, qui notuit et conf.

569

1251/11/05. Santiago de Compostela.

Xoán Páez, fillo do cóengo de León Paio Páez e servente do cóengo compostelán Miguel Sánchez, véndelle ó mosteiro de Toxos Outos a herdade que o seu pai tiña na vila de Vilaverde e en toda a freguesía de Sta. Maria de Roo por oitenta soldos leoneses e renuncia á súa posesión e a toda acción en contra do cenobio.

B.- Tombo, f. 154r.

Carta et anuncione Johannis Pelagii, filii Pelagii Pelaiz, canonici Legionis, de hereditate de Villa Verde.

Era M^a CC^a LXXX^a VIII^a et quotum nonas nouenbris. Ego Johannes Pelagii, filius quondam Pelagii Pelagii, canonici legionensis, seruiens Michaelis Sancii, canonici compostellani, pro me et pro omni uoce mea et predicti Pelagii Pelagii vendo, quito et abnucio vobis domno Petro Martini, abbati monasterii Sancti Justi de Togis Altis, nomine ipsius monasterii quantam hereditatem predictus Pelagius Pelagii habebat et habere debebat in Villa Uerde, que est in filigresia Sancte Marie de Roo, et in tota ipsa filigresia cum totis suis pertinenciis et directuris ubicumque fuerint tam in rio quam in sicco et etiam totam uocem, buscam, impeticionem, questionem et accionem et demandam siqua contra uos uel contra predictum monasterium habebam uel me habere credebam seu habere poteram racione predictae hereditatis uel fructibus inde preceptis. Quito inquam vendo et abnucio pro solidis LXXX^a legionensis, de quibus confiteor et recognosco me esse bene peccatum, et renuncio omni excepcioni non numerate et non tradite mihi peccunie supradicte. Et siquis pro uoce dicti Pelagii Pelagii prefatum monasterium Sancti Justi super nominata hereditate inpecierit teneor me monasterium ipsum defendere et amparare ab omni calumpnia per me et per omnia bona mea. Siquis contra hoc uenerit pectet predicto monasterio solidos D fortis monete; scriptura ista nichilominus in suo robore duratura.

Q. p. f.: Petrus Petri dictus Gatinus et Johannes Nuniz de Besezo, milites. Johannes Petri Baçareno et Martinus Froyle, pelliparii. Petrus Didaci dictus Alferes, tabernarius. Johannes Petri, clericus Martini Uiuiani, presbiteri.

Ego Petrus Didaci, notarius concilii compostellani juratus, interfuy, scripsi et conf. (*Monogramma*: PETRVS).

570

1194/03/21.

Mandas testamentarias de Paio Pérez "Calvo".

B.- Tombo, f. 154r.

Testamentum Pelagii Petri dicti Caluo de hereditate de Molino.

Era M^a CC^a XXX^a II^a et quotum XII kalendas aprilis. Hec est ordinatio ultima quam facio ego Pelagius Petri dictus Caluus in mea infirmitate, et cetera. In primis mando ad Sanctum Justum corpus meum ubi me fratrem concedo, et mando ibi mecum medietatem de tota mea hereditate quam ganauit in villa Molino de mea medietatem cum suo plantatu et edificatione, et illam hereditatem quam olim ibi testaui/ cum uxore mea, et cetera.

Sed si aliquis homo de mea parte uel extranea contra hanc meam ordinationem uenerit in aliqua causa sit maledictus et non uideat bona que sunt in Iherusalem et pariat solidos D; et isto ordinacio semper in suo robore permaneat, et cetera.

Q. p. f.: Johannes Affonsi, frater, ts. Gudesteus, ts. Petrus Petri, frater, ts. Alfonsus Pelaiz, ts. Afonso Martini, ts. Petrus Petri, ts. Petrus Froylat, ts. Ordonius Pelaiz, ts. Martinus Romanci, conf.

Petrus, monasterii Sancti Iusti dictus abbas.

571

1167/11/09.

O presbítero Arias Sániz véndelle ó mosteiro de Toxos Outos a cuarta parte dunha pesqueira (nassario) en Gorgae, no río Tambre, por dez soldos.

B.- Tombo, f. 154rv.

Carta de Arie Saniz, presbitero, de vno nassario in fluuio.

Sapientis hominis, et cetera. Idcirco ego Arias Saniz, presbiter, ad uobis abbas domni Petrus et conuentu eorum Sancto Iusto facio cartam uendicionis de uno nassario // in fluuio Tamar ubi dicemus Gorgae quantum ibi habeo quarta integra; et accepi de uos precium nominatum solidos X de moneta rex, et de precium apud uos nichil remansit indebitum. Ita ut de hodie die, et cetera, habeatis uos et faciatis de ea, et cetera.

Facta carta uendicionis sub era M^a CC^a V^a et quotum V^o idus kalendas nouembris.

Q. p. f.: Aduarius, ts. Arias, ts. Petrus, ts. Johannes, presbiter, conf. Didas, presbiter, conf. Froyla, presbiter, conf.

Froyla qui notuit et conf.

Ego Arias Saniz, prebister, qui do, conf.

572

1198/03/19. Santiago de Compostela.

Dona Urraca Afonso dóalle ó mosteiro de Toxos Outos unhas propiedades en Pomeda e Castro, en Sta. Maria de Roo, que ten a dona peñoradas en cento quince soldos.

B.- Tombo, f. 154v.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- "Tombo de Toxosoutos...", doc. n.º 33, p. 204.

Carta de domna Vrraca Alfonsi de hereditate de Pomeda.

Svb Christi nomine, rerum precitarum, et cetera; quod ego dona Vrraca Affonsi et omnis uox mea vobis domno Petro, Dei gratia monasterio Sancti Justi abbati, una cum omni conuentu monachorum eiusdem monasterii tam presencium quam futurorum ob remedium anime mee et patris mei domni Alfonsi Anaides et matris mee domne Adosinde Menendiz et viri mei domni Ruderici Suarii facio textum et scripture firmitatis et kartula donacionis imperpetuum ualitura de medieta-te integra ipsius formalis et casalium de villa Pomeda de Jusana et de duabus parti-bus integris de hereditate laboratiua de foris, exceptis inde ipsis tribus laeis que sunt Sancti Petri de Castro; que villa habet iacentia in territorio de Pistomarchis loco certo in ripa fluuii Tamaris sub aula Sancte Marie de Roo. Hanc igitur meam hereditatem cum suis piscariis et cum sua insula de Juncaria et cum omnibus suis directuris, et cetera, et per suas diuisiones quomodo est determinata et mihi euenit inter meas germanas ad herancia uobis ab integro dono et firmiter concedo per ter-minos scilicet quomodo diuiditur per ipsam petram de portu de contra Cando, et inde per petram furatam que diuidit villam istam de Pomeda et uillam Merou, et inde per terminos de Pomedo de Susana, et inde per ipsum monte de Gena et uadit usque ad uallum de hereditate Sancti Jacobi, et inde deorsum per medium ipsius fluuii Tamaris et ferit in ipsam petram de portu ubi incipimus. Sed uos redimatis ipsam villam cum sua hereditate de solidis C XV pro quibus iacet subpignorata; ab isto die hereditas mea prenomina de iure meo sit remota uestroque iuri ad domi-nio sit tradita atque confirmata. Abhinc igitur habete, possidete, et cetera, usque in secula seculorum, amen.

Siquis tamen propinquus uel extraneus contra hoc uenerit uel uenero usque in septimam generationem sit maledictus et excommunicatus et quantum calumpniauerit in duplo componat et insuper CC morabitanos exsoluat; hanc tamen scrip-turam semper in suo robore permanente.

Facta carta donacionis, et cetera, die XIII kalendas aprilis sub era M^a CC^a XXX^a VI^a.

Ego iamdicta Vrraca Affonsi in hac cartula, et cetera.

Q. p. f.: Johannes Petri, tendarius, conf. Petrus Bernardi, conf. Johannes Guimarat, conf. Pelagius, conf. Martinus Muniz, conf. Martin Rolam, laycus, conf. Munio Scriptura confirmo, presbiter, istam. Ego Martinus, presbiter et capellanus eius, conf.

Hoc signum domne Vrrace Alfonsi.

Suerius Pelagii notuit. (*Monogramma*: SVERIVS).

573

—/—/—.

Noticia da herdade que o mosteiro de Toxos Outos ten na vila de Pastoriza, en Sta. María de Roo.

B.- Tombo, f. 154v.

De hereditate que habet monasterium in Pastoriza.

Noticia de hereditate quam habet monasterium Sancti Justi in Pastoriza.

Im primis habet hereditatem de Munione Nuniz et ibi et in tota filigresia. Et in Nimio hereditatem de Froyla Balteyro. Hereditatem de Affonso Yas de Rolana de Comparadi. Hereditatem de Didaco Gosindiz de Sancto Jacobo. Hereditatem de domno Petro Infazon. Et in tercia de Castro et de alia tercia medietatem pro Maiore Ordonii. Hereditatem de Munione Ritu. Hereditate de Maria Pigrilma de Affonsim. Hereditate de Ordonio de Molino. Hereditate de Fernando Martini de Simis et de fratribus suis. Hereditate de Martino Gallo et de Froylla Gallo. Hereditate de Martino Romanci. Hereditate de Pelagio de Linayo. Hereditate de Munione Gallina quam tenemus per placitum. Terciam de hereditate de uno filio de Pelagio Romaneci qui morabat in Barchala.

574

1199/10/12.

Don Afonso Martínez “Levis” dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a herdade que ten nas vilas de Paradela, en Sta. María de Roo. Don Afonso toma o hábito de relixioso neste mosteiro e pon a condición de que a súa muller, dona María Boneta, teña esa herdade durante a súa vida.

B.- Tombo, f. 155r.

De Roo. Carta Alfonso Martini de hereditate de Paradelas.

Svb era M^a CC^a XXX^a VII^a et quotum IIII° idus octobris. Ego Alfonsus Martini dictus Leuis et omnis uox mea vobis domno Petro Munionis, monasterii Sancti Justi de Tribulis Altis abbati, et omni conuentui eiusdem loci facio textum simul cartulam donacionis imperpetuum ualituram de hereditate mea quam habeo uel habere debeo in terra de Pistomarcis sub monte Luania discurrentem ad ecclesiam Sancte Marie de Roo in villas nominatas Paradelas. Do uobis et monasterio supra-

dictam hereditatem pro remedio anime mee et parentum meorum et quia uos mihi datis habitum religionis tali uerbo et condicione quod uxor mea domna Maria Boneta teneat supradictam hereditatem tamen in vita sua, et ad mortem suam liberam et pacificam habeat ipsam hereditatem monasterium. Habeatis igitur ipsam hereditatem cum omnibus suis directuris, et cetera. Et si aliquis ex parte mea uel extranea hoc meum uoluntarium factum irrumpere temptauerit sit maledictus usque in finem et uoci regie persoluat solidos CCC; testamento isto, et cetera.

Ego Alfonsus Martini in hoc, et cetera.

Q. p. f.: Martinus Martini dictus Leuis, conf. Johannes Martini dictus Leuis, conf. Petrus Romanz, conf. Petrus Uelius de Merou, conf. Johannes Roderici, prior, conf. Pelagius de Villa Uerde, conf. Et alii.

Johannes Pelagii qui notuit.

575

1208/11/10.

Don Xoán Martínez “Levis”, que entra como monxe, dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade nas vilas de Paradela ó tempo que renuncia á demanda que lle tiña posta ó mosteiro sobre a metade de sete castiñeiros que o seu irmán plantara en Fornelos.

B.- Tombo, f. 155r.

Carta de Johanne Martini dictus Leuis de hereditate de ambas Paradelas.

In Dei nomine. Ego Johannes Martini dictus Leuis et omnis uox mea uobis domno Johanni Tudini, abbati monasterii Sancti Iusti de Tribulis Altis, et omni conuentui eiusdem loci facio testamentum et kartulam donationis pro remedio anime mee et parentum meorum et quia in monasterio uestro suscipio ordinem sancti Benedicti de hereditate mea propria quam habeo uel habere debeo in terra Pistomarcos sub monte Luania discurrente fluuio Tamaris sub aula Sancte Marie de Roo villas nominatas nominatas Paradelas. Teste supradicto monasterio ipsam hereditatem tam de auolencia quam de ganancia, et cetera; et sunt ipsas hereditates porcionem meam et porcionem de fratre meo Petro Martini dicto Uelio, quam comparauí pro solidis L^a, et porcionem soprini mei Petri Martini dicti Medius Canus qui mihi eam mandauit, et cetera. Quito etiam et anuncio ut nunquam calumpniem monasterium pro medietate de VII castinariis quos frater meus Martinus Martini plantauerat in Fornelos sine directo, et cetera. Nunc igitur habeatis, et cetera. Et si aliquis ex parte mea uel extranea hoc meum factum irrumpere temptauerit sit

maledictus usque in VII^{am} generationem et insuper pulsanti uocem regiam persoluat solidos D; et hoc meum testamentum semper sit firmum, et cetera.

Facto testamento sub era I^a CC^a X^{La} VI^a et quatum IIII^{or} idus nouembris.

Ego Johannes Leuis in hoc testamento, et cetera.

Q. p. f.: Johannes Bispus de Roo, conf. Petrus Maurus de Paradela, conf. Pelagius de Villa Uerde, conf. Ordonius Pelagagas de Molino, conf. Johannes Affonsus, monachus, conf. Et alii monachi, conf.

Martinus Iohannis, juratus de terra de Valeyron, qui notuit per mandatum de Johanne Bispo, in cuius manibus fuit roboratum.

576

1243/12/23*. Noia.

Mariña e Dominga Pérez cos seus maridos vndenlle  mosteiro de Toxos Outos a sa herdade na vila de Paradela, en Sta. Mara de Roo, por trece soldos leoneses.

B.- Tombo, f. 155rv.

* Observacións: A data deste documento non se corresponde co abadado de don Xon Tudiniz.

Carta de Marina Petri et de Dominica Petri de hereditate de Paradela.

In nomine Domini nostri Ihesu Christi. Nos Marina Petri vna cum uiro meo Johannes Marqueyrus et Dominica Petri una cum viro meo Johannes Caluus et omnis uox nostra vobis Johanni Tudini, abbati Sancti Iusti de Tribulis Altis, omnique conuentu eiusdem monasterii facimus kartam vendicionis et scriptura firmitatis imperpetuum ualitura in solidis XXIⁱ VI^{ex} roboratam de nostra propria hereditate quam habemus ex parte auorum nostrorum et ex parte matris nostre domna Guyna Petri et de ganancia in territorio de Pistomarchis subtus monte Luania discurrente riuulo Tamarem concurrentia ad aulam Sancte Marie de Roo in villa nominata scilicet Paradela et in totis aliis locis ubi fuerit uox de Paradela. Vendimus uobis quantum ibi habemus uel habere debemus cum totis suis directuris // intus et extra cum arboribus, cum montibus, fontibus, pascuis, pratis, pro precio quod nobis et uobis satis complacuit, uidelicet solidis XIII legionensis monete, pro precio et pro robore; et de precio et de robore nichil remansit in debito. Siquis autem ex parte nostra contra hanc kartam uenerit, et cetera, pectet penam supradictam; carta, et cetera.

Nos iamdictas in hac carta, et cetera.

Facta carta vendicionis sub era M^a CC^a LXXX^a I^a et X kalendas januarii.

Q. p. f.: Pelagius Iohannis, miles, conf. Subrinus eius Petrus Diaz, miles, conf. Garcia Petri de Olueyra, armiger, conf. Petrus Fernandi de Minortos, armiger. Petrus Laurencii. Petrus Cresconii de Noya. Martinus Badarro.

Ego Didacus Iohannis, notarius concilii Noye juratus, scripsi. (*Signum*).

577

1231/01/21. Noia.

Pedro Afonso e a súa muller, Mariña Pérez, véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Pastoriza, en Sta. María de Roo, por catorce soldos leoneses e, “pro robore”, oito diñeiros.

B.- Tombo, f. 155v.

Carta de Petro Alfonsi et de vxore sua Marina Petri de hereditate de Pastoriza.

In nomine Domini nostri Ihesi Christi. Ego Petrus Alfonsi una cum uxor mea Marina Petri et omnis uox nostra vendimus uobis dono Johanni Tudini, et cetera, quantam hereditatem habemus cum suo plantato ex parte patris et matris me<e> et quod ganauerunt de Froyla Balteyro et uoce de Castro in territorio Pestomarcos sub monte Luania currente riulo Tamare in concurrencia ad aulam Sancte Marie de Roo villa nominata Pastoriza; et in uoce de Castro quod ganauerunt de domno Reymundo cum suis directuris pro solidis XIII legionensis et denariis VIII pro robore, et de precio, et cetera. Siquis contra uenerit pariat penam supradictam.

Facta carta sub era M^a CC^a LX^a VIII^a et quotum XII kalendas februarii.

Q. p. f.: Martinus Petri, ts. Fernandus de Carrazido, ts. Petrus Gascus, conf. Fernandus Ficarius, confesso, conf. Pelagius Petri, conf.

Ego Didacus Didaci, notarius concilii Noye juratus, scripsit.

578

1234/04/13. Noia.

Paio Martínez, cabaleiro de Sivis, véndelle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Pastoriza por dez soldos leoneses.

B.- Tombo, f. 155v.

Carta de Pelagio Martini, miles de Siuis, de hereditate de Pastoriza.

In Dei nomine, amen. Notum sit omnibus quod ego Pelagio Martini, miles de Siuis, et omnis uox mea vendo uobis domno Johanni Tudini, abbati Sancti Justi, et omni conuentu eiusdem totum meum quinionem integrum quantum habeo pro meo capite in villa de Pastoriza ubicumque fuerit uox de Pastoriza, et cetera, pro solidis X legionensis pro precio et pro robore; et de precio, et cetera. Habeatis eam, et cetera.

Siquis contra hoc uenerit pectet solidos XX legionensis; carta in suo robore, et cetera.

Facta carta era M^a CC^a LXX^a II^a et quotum idus kalendas aprilis.

Ego iamdicto, et cetera.

Q. p. f.: Domno Didaco, iudici de Noya. Martinus Petri de Paradela. Petro Pelaiz, iusticia. Johannes Didaci, mercator Noye. Petrus Cresconii.

Ego Petrus Didaci, notarius concilii Noye jurati, scripsi quomodo inueni notata de manu de Didaco Iohannis, notario qui fuit Noye, uerbum ad uerbum.

579

1252/01/30. Noia.

Xoán Pérez de Pastoriza dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a herdade que ten por herdanza de María Tuscha e da súa tía Azenda Páez.

B.- Tombo, f. 155v.

Carta de Johanne Petri dicti de Pastoriza de sua hereditate.

In Dei nomine, amen. Notum sit omnibus quod Johannes Petri dictus de Pastoriza et omnis uox mea, leto animo et bona uoluntate, do et firmiter concedo pro anima mea ad monasterium Sancti Justi quantam herediatem habeo ex parte Maria Tuscha et de tia mea Azenda Pelagii, ita quod habeat eam conuent Sancti Justi et faciat de ea suam uoluntatem. Siquis igitur contra hoc uenerit quisquis fuerit soluat uobis solidos CC; scripto in suo robore permaneat.

Ego iamdicto, et cetera.

Facto scripto era M^a CC^a LX^{La} et quotum III° kalendas februarii.

Huius rey testes: Petrus Batallia. Pelagius de Pastoriza. Johannes de Nimo. Petrus Iohannis Ficarius. Johannes de Losonteyro.

Ego Petrus Didaci, notarius concilii Noye juratus, scripsi.

580

1202/04/21. Santiago de Compostela.

Mandas testamentarias de dona Maior Afonso.

B.- Tombo, f. 156r.

De Roo.

Testamentum domne Maioris Affonsi de hereditate de Merou et de Noya.

In nomine Domini nostri Ihesu Christi, amen. Era M^a CC^a X^{La} et quotum XI° kalendas maii. Ego Maior Affonsi, infirmitate detenta, integro sensu et uoluntate libera, mando et ordino de rebus meis qualiter, et cetera. Imprimis mando corpus meum sepelliri in cimiterio Beati Jacobi in sepulcro matris mee, et mando totam meam hereditatem de Amio dominis meis canonicis Sancti Jacobi, et cetera. Mando monasterio Sancti Iusti totam meam hereditatem de Merou sicuti illis conueni per placitum, et etiam quantam hereditatem emi de sorore mea domna Sancia in Noya de Petro Bisecio et de Riscas, et cetera. Siquis contra hoc meum testamentum uenerit ex Patre Dei omnipotentis sit maledictus usque in septimam generationem et insuper pariat duo milia morabitanos; et hoc meum testamentum plenius semper obtineat firmitate.

Ego iam dicta in hoc testamento, et cetera.

Q. p. f.: Martinus, abbas Sancti Martini, conf. Petrus Martini de Ciuitate, conf. Munio Scribaturam confirmo, presbiter, istam. Ego Eleazar, canonicus, conf. Domnus Martinus, canonicus, dictus Rubeus, conf. Ego Michael Martini, presbiter, conf.

Ego Lupus Arie, compostellanus notarius, scripsi.

581

1165/08/27.

Don Fernando Padrón e a súa muller, dona Sancha Afonso, véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade en Outeiro, na vila de Pomeda, en Sta. María de Roo, por dúas marcas de prata.

B.- Tombo, f. 156r.

Carta de domno Fernando Padrom et de uxore sua domna Sancia Alfonsi de hereditate de Pameda.

Ea que venduntur, et cetera, quo carta ego Fernandus Padron cum uxore mea domna Sancia Alfonsi et pro omni uoce nostra uobis abbati domno Ruderico monasterii Sancti Justi et omnibus monachis tam presentibus quam futuris et omni uoci eiusdem monasterii grato animo, et cetera, facimus kartam uendicionis, et cetera, de quadam nostra hereditate quam habemus in terra Pestomarcis secus flumine Tamaris concurrenti ad aulam Sancte Marie de Roo, loco certo ubi uocitant Pameda, hereditatem scilicet de illo Outeyro que fuit Pelagii Affonsi cum omnibus suis directuris, et cetera, pro marchas duas boni argenti. Habeatis, et cetera.

Siquis igitur aliquis uos inquietare temptauerit pariat uobis solidos CC; et hoc nostrum factum sit semper firmum.

Facta carta era M^a CC^a III^a, VI° kalendas septembris.

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Pelagius, ts. Didacus, ts. Pelagius Caluus, conf. Meimor, conf. Petrus Sardina, conf. Petrus Maurus, conf.

Petrus qui notuit.

582

1154/04/18.

Xon Tamarici vendelle  mosteiro de Toxos Outos a herdade que lle comprara a Adosinda Guntádiz na vila de Pameda, en Sta. Mara de Roo, por seis soldos.

B.- Tombo, f. 156r.

Carta de Johanne Tamarici de hereditate de Pameda.

In Dei nomine. Ego Johannes Tamarici uobis senioribus Sancti Justi et Pelagio Didaci in Domino salutem, amen, et cetera. Facio kartam de hereditate propria quam comparauit de Adosinda Guntadici et de filiabus eius in Pameda de Susana sub aula Sancte Marie de Roo discurrente riulo Tamar pro precio quod de uobis accepi solidis VI; vendo cum suis directuris. Sed si aliquis homo contra hoc uenerit pariat uobis solidos XX.

Facta carta uendicionis die XIII kalendas madii, era I C LXL/ II.

Q. p. f.: Petrus, ts. Martinus, ts. Pelagius, ts.

Munio, presbiter, qui notuit.

583

1233/06/01. Santiago de Compostela.

Azenda Martínez e o seu marido, Pedro Salvadórez de Ventosa, e mais Urraca Eáns e o seu marido, Pedro Martínez do Preguntoiro, véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos as súas herdades nas vilas de Agrelo, Pomedá e Merou e no resto da freguesía de Sta. María de Roo, por cen soldos leoneses.

B.- Tombo, f. 156r.

Carta de Azenda Martini et de viro suo Petro Saluatoris et de Vrraca Iohannis et de viro suo Petro Martini de hereditate de Agrelo et de Pomedá et de Merou.

In Dei nomine, amen. Nos Azenda Martini et uir meus Petrus Saluatoris de Uentosa, et Vrraca Iohannis et uir meus Petrus Martini de Priguntorio et omnis uox nostra vobis domno Johanni Tudinz abbati et conuentui monasterii Sancti Iusti de Togis Altis omnique uoci uestre vendimus et concedimus pro solidis C legionensis nostras hereditates quantas habemus in Agrelo et in Pomedá et in Merou et in tota filigresia Sancte Marie de Roo cum casalibus, et cetera. Et habeatis eam in secula seculorum. Siquis igitur contra hoc uenerit pectet uobis solidos CC fortis mone-te.

Facta carta kalendas junii, era M^a CC^a LXX^a I^a.

Nos iamdicti, et cetera.

Q. p. f.: Domnus Martinus Petri, mercator. Alter Martinus Petri de Priguntorio. Johannes Saboridus. Reymundus Petri, confessus.

Michael Roderici, notarius compostellanus, qui notuit.

584

1166/12/10.

Diego Eáns e o seu sobriño Xoán Pérez, cada un cos seus fillos, fan un pacto co mosteiro de Toxos Outos polo cal peñoran as súas herdades e plantíos nas vilas de Pomedá e Merou por seis soldos e comprométense a non venderllas a outro que non sexa o cenobio.

B.- Tombo, f. 156v.

De Roo.**Placitum Didaci Iohannis et de soprino suo Johanne Petri de hereditate de Merou et villa Pameda.**

Era I^a CC^a III^a et quotum III° idus decenbris. Ego Didacus Iohannis et soprinus meus Johannes Petri et filii nostri et omnis uox nostra vobis domno abbati Roderico monasterii Sancti Iusti et omni conuentu et omni uoce uestre facimus uobis pactum et placitum in solidis XX roboratum tali pacto ut teneatis in pignore tota nostram hereditatem et plantatum de villa Merou et de villa Pameda quantum ibi habemus pro solidis VI quos nobis datis, et si eam uoluerimus uendere uobis uendamus et donemus et non aliis, et cetera.

Q. p. f.: Johannes, ts. Petrus, ts. Arias, ts. Pelagius Caluus, ts. Arias, presbiter, ts. Pelagius Gartia.

585

1229/06/13. Noia.

Xoán Fernández vendelle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Agrelo e en toda a freguesia de Sta. María de Roo por doce soldos leoneses e un máis "pro robore".

B.- Tombo, f. 156v.

Carta de Johanne Fernandi de hereditate de Agrelo.

In nomine Domini nostri Ihesu Christi. Ego Johannes Fernandi et omnis uox mea vobis Johanni Tudini, abbati Sancti Iusti, et uniuerso conuentui eiusdem monasterii facio kartam uendicionis de hereditate mea quam habeo ex parte matris mee Geluira Martini in territorio de Pestomarchos subtus monte Luania discurrente riuulo Tamarem, concurrencia ad aulam Sancte Marie de Roo, in villa nominata Agrelo et in totis aliis locis cum suis directuris pro solidis XII legionensis et solido I pro robore, et cetera. Siquis autem ex parte mea uel extranea contrauerit pariat penam dupli, et cetera.

Facta carta sub era M^a CC^a LX^a VII^a et quotum idus junii.

Q. p. f.: Martinus Petri de Paradela, conf. Adan Muniz, conf. Fernandus Facham, conf. Petrus Martini Gerra, conf. Et alii.

Ego Didacus Iohannis, notarius concilii Noye iuratus, scripsi.

586

1200/01/06.

Pedro Romanz, que se fai monxe no mosteiro de Toxos Outos, dóalle a este cenobio a herdade que comprou en Agrelo e Valiño.

B.- Tombo, f. 156v.

Carta de Petro Romanz de hereditate de Agrelo de Jusano et in Valino.

In Dei nomine, amen. Ego Petrus Romanz et omnis uox mea tibi domno Petro Muniz, monasterii Sancti Justi abbati, et omni conuentu eiusdem loci tam presenti quam futuro facio textum de tota illa mea hereditate quam ego comparauim in Agrelo de Iusao de Alfonso Cambas et de Corenza in loco qui dicitur Uallino. Do igitur atque concedo pro remedio anime mee et parentum meorum monasterio Sancti Justi ubi habitum religionis suscipio ut habeat eas, et cetera. Siquis igitur contra hoc uenerit sit maledictus et pariat solidos C, et cetera.

Facta carta donationis sub era M^a CC^a XXX^a VIII^a et quotum VIII° idus januarii.

Q. p. f.: Martinus Martini dictus Gateyra. Pelagius de Villa Uerde. Petrus Suarii de Agrelo. Johannes Roderici, presbiter. Martinus Pelaiz, presbiter, conf. Et alii.

Petrus qui notuit.

587

1232/05/19.

María Afonso e o seu marido, Pedro Eáns, véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade en Casal, na vila de Agrelo, en Sta. María de Roo, por vinte soldos e un máis “pro robore”.

B.- Tombo, f. 156v.

Carta de Maria Afonsi de hereditate de Agrelo.

In Dei nomine. Ego Maria Alfonsi cum uiro meo Petro Iohannis vobis domno Johanni, monasterii Sancti Justi abbati, et omni conuentui eiusdem monasterii facio vobis cartam uendicionis de hereditate propria quam habeo in terra de Pistomarchos sub monte de Orreo iuxta fluuium Tamaris discurrente ad aulam Sancte Marie de Roo in loco certo in Agrelo qui dicitur de Casale. Vendo inquam, et cetera, pro solidis XX fortis monete et pro robore solido I. Et si aliquis contra hoc uenerit sit maledictus et pectet uobis solidos LX, et cetera.

Facta carta sub era M^a CC^a LXX^a et quotum XIII kalendas junii.

Q. p. f.: Martinus Pelaiz, presbiter Sancti Justi, conf. Petrus Froyle, conf. Martinus Pelaiz Uelius, conf. Petrus Uassallus, conf. Suerius Pelaiz, conf. Johannes Alfonsi, monachus, conf.

Petrus Petri dictus Batalia et monachus Sancti Justi qui notuit et conf.

588

—/—/—.

Manda testamentaria de María Páez na que lle deixa ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Roo, en Sta. María de Roo.

B.- Tombo, f. 156v.

Carta testamenti de Maria Pelaiz de hereditate de Roo.

Hec est ordinacio quam ordino ego Maria Pelagii infirmitate detenta, et cetera. In primis mando corpus meum sepeliri in monasterio Sancti Justi, et mando ibi mecum hereditatem meam quam habeo in villa Roo in filigresia Sancte Marie de Roo de auolencia et de ganancia, et cetera. Et quis contra hoc uenerit sit maledictus et insuper parti regie pariat solidos D.

Q. p. f.: Petrus Gatinus. Pelagius Traela. Johannes Figarius. Martinel. Johannes Beizus. Petrus de de Carnota.

Ego Alfonsus Martini qui notuit per mandatum ipsius Marie Pelagii.

589

1215/07/26.

Diego Afonso e os seus fillos Afonso e Munio vénenlle a Paio Páez, conuerso do mosteiro de Toxos Outos, a súa herdade na vila de Roo por cinco soldos.

B.- Tombo, f. 157r.

De Roo.

Carta de Didaco Alfonsi de hereditate de Roo.

In Dei nomine. Ego Didacus Alfonsi et filii mei Alfonsus Didaci et Munia Didaci et omnis uox mea tibi Pelagio Pelagii, conuerso de Sancto Justo, et uoci tue, et cetera, facio tibi cartam uendicionis de hereditate mea quam habeo in territorio

Pistomarchos in villa Roo sub aule Sancte Marie de Roo cum suis directuris, et cetera, pro solidis V^e fortis monete, et cetera. Habeas eam, et cetera. Siquis autem contra hoc uenerit sit maledictus et insuper pectet solidos C; et hoc scriptum semper sit firmum.

Facta carta era M^a CC^a L^a III^a et quotum VII kalendas augusti.

Q. p. f.: Petrus Petri, conf. Johannes Iohannis, conf. Johannes Gunsalui, conf. Petrus, ts. Pelagius, ts. Johannes, ts.

Dominicus qui notuit, conf.

590

1217/12/—.

Don Xoán Martínez “Leve” dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a herdade que lle comprara en Paradela a dous dos seus irmáns por cincuenta soldos.

B.- Tombo, f. 157r.

Placitum de Johanne Leue de hereditate Paradela.

Sub era M^a CC^a L^a V^a et quotum III X kalendas januarii. Ego Johannes Martini dictus Leue et omnis uox mea vobis Johanni Tudini abbati et omnis conuentus monasterii Sancti Iusti de Togis Altis facio testamentum et cartam donationis ob remedium anime mee et fratrum et parentum meorum hereditatem meam quam habui de patre meo Martinus Leue et quam ganauit de fratribus meis Petro Martini Medio Cano et de alio fratre meo Petro Uetulus pro quibus ego dederam L^a solidos et est hereditas de Paradela.

Q. p. f.: Prior donus Gundisaluus, ts. Johannes Alfonsi, ts. Petrus Gascus, ts. Petrus Suerii de Agrelo, conf. Johannes Pelaiz dictus Episcopus, conf. Didacus Pelaiz, conf.

Donus Johannes Tudini in cuius manibus fuit roboratum.

591

1224/03/20.

Xoán Páez “Bispo” dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Nimo e nas freguesías de S. Martiño de Corenza e Sta. María de Roo.

B.- Tombo, f. 157r.

Carta de Johanne Pelaiz dicto Bispo de hereditate de Nimio.

Notum sit omnibus, et cetera, quod ego Johannes Pelagii dictus Episcopus vobis domno Johanni Tudini, monasterii Sancti Justi abbas, et conuentus eiusdem loci facio textum pro remedio anime mee et parentum meorum de hereditate quam habeo in terra de Pistomarcos subtus monte Loania discurrentem ad ecclesiam Sancti Martini de Corenza iuxta fluuium Tamar in locis certis villa Nimio et in frii-grigia de Roo scilicet quantum ibi habeo, et cetera. Habeatis eam, et cetera. Et si aliquis contra hoc uenerit sit maledictus et insuper pectet solidos L.

Facto testamento sub era I^a CC^a LX^a II et quotum XIII° kalendas aprilis.

Ego Johannes Pelaiz, et cetera.

Q. p. f.: Gunsaluus Pelaiz, prior, conf. Petrus Uillanus, conf. Petrus Gas-cus, conf. Petrus de Corzon, conf. Petrus Caluus, conf. Pelagius Pelaiz, conf.

Johannes Petri qui notuit et conf.

592

1204/—/—. Santa María de Roo.

Mariña Eáns “Sardiña” vendelle ó presbítero e monxe de Toxos Outos Xoán Páez as súas herdades en diversas vilas da freguesía de Sta. María de Roo por cinco soldos e mais, “pro robore”, un soldo e un “tali de peyzo”.

B.- Tombo, f. 157r.

Carta de Maria Sardina de hereditate de Nimio et Pastoriza, Molino, Villa Uerde, Merou.

In Dei nomine. Ego Marina Iohannis dicta Sardina vobis Johanni Pelagii, presbitero et fratri, in Domino Deo eterno salutem, amen. Facio vobis cartam uendicionis de mea hereditate quam habeo in territorio Pestomarchos subtus monte Loanie discurrente ribulo Tamar concurrente aula Sante Marie uirginis loco certo villas nominatas scilicet Nimio, Pastoriza, Molendino, Villa Uerde, Merou. Vend<0> uobis pro precio solidis V et in robore I^m tale de peyzo, et cetera. Siquis tamen homo contra hoc uenerit pariat uobis solidos XXX.

Facta carta era M^a CC^a XL^a II.

Q. p. f.: Pelagius Pelaiz, ts. Petrus Suarez, ts. Martinus Petri, ts. Petrus Pelaiz, ts. Et totum concilium Sancte Marie de Roo, conf.

Ordonius qui notuit.

593

—/—/—.

Xoán Odoáriz e maila súa irmá María “Calva” véndenlle ó presbítero e monxe de Toxos Outos Xoán Páez a súa herdade na vila de Nimo por tres soldos.

B.- Tombo, f. 157r.

Carta de Johanne Oduariz de hereditate de Nimiio.

In Dei nomine. Ego Johannes Oduarit et soror mea Marina Calua vendimus uobis Johanni Pelagii, presbitero et fratri, quantam hereditatem habemus in territorio Pistomarchos subtus monte Loanie discurrente ribulo Tamar concurrente aula Sancti Martini de Corentia villa nominata Nimio. Vendimus vobis ipsam hereditatem, et cetera, pro precio solidis III quos, et cetera. Siquis tamen homo contra hoc uenerit pectet uobis solidos X.

Q. p. f.: Johannes, ts. Alfonsus, ts. Martinus, testes.

Ordonius qui notuit.

594

1154/05/11.

Diego Páez dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade nos lugares de Noia e Eiroa.

B.- Tombo, f. 157v.

De filigresia Sancte Christine de Noya.

Carta de Didaco Pelaiz de Noya de hereditate de Noya et de Eyroa.

In Dei nomine. Ego Didacus Pelagii qui facio kartulam donationis de mea hereditate propria quam habui de parentibus meis in loco nominato Noya et in Eyroa ad monasterium Sancti Justi in presencia domni abbatis Pelagii et omnium fratrum in remissione peccatorum meorum et parentum meorum, et cetera.

Sub era M^a C LXL II et quatum V^o idus magii.

Q. p. f.: Cresconius, ts. Petrus, ts. Martinus, ts. Fernandus, presbiter, conf. Didacus, presbiter, conf.

Munio, presbiter, qui notuit.

595

1238/03/30. Noia.*

Paio Rodríguez, por el e pola súa irmá María Rodríguez, véndelle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Pazos, en Sta. Cristina de Barro, por dez soldos leoneses.

B.- Tombo, f. 157v.

* Observacións: A data correcta debe ser 1237, último ano de don Xoán Tudíniz como abade de Toxos Outos e primeiro en que aparece Pedro Díaz como notario de Noia.

Carta de Pelagio Roderici et de sorore sua Maria Roderici de hereditate de Paazos.

In Dei nomine, amen. Ego Pelagius Ruderici pro me et pro sorore mea Maria Roderici, absente, et pro omni uoce mea et sua vobis Johanne Tudini, abbati Sancti Justi de Tribulis Altis, omnique uoci eiusdem monasterii vendo pro solidis X legionensis monete quantam hereditatem ego et predicta soror mea habemus ex parte matris nostre Exemena Ramiriz et auie nostre Lupa Roderici de auolencia et de ganancia in villa nominata Palacios concurrencia ad aulam Sancte Christine. Et ista hereditate que uobis uendo est vna VII integra de quanta ibi habebat dicte auia mea Loba Roderici, et debeo ea uobis amparare, et cetera. Siquis homo de mea parte uenerit uel de extranea pectet uobis solidos C.

Facta carta era M^a CC^a LXX^a VI^a et quotum III kalendas aprilis.

Q. p. f.: Petrus Pelaiz, iusticia. Domno Didaco, judici. Johannes Didaci de Noya. Petrus Petri de Gundelle. Et alii.

Ego Petrus Didaci, notarius concilii Noye jurati, scripsi, quomodo inueni notata de manu de Didaco Iohannis, qui fuit notarius Noye.

596

1222/03/28.

Urraca Fernández dóalle ó mosteiro de Toxos Outos as súas herdades en Orro, Noia, Pazos de Entíns, Lago e na freguesía de Sta. Baia de Tuerazos.

B.- Tombo, f. 157v.

Carta de Vrraca Fernandi de hereditate de Roo et de Palaciis et de Gintinis in tota filigresia Sancte Eugenie de Terraticos.

In Dei nomine. Ego Vrraca Fernandi et omnis uox mea vobis domno Johanni Tudini, monasterii Sancti Justi abbati, et omni conuentu eiusdem monasterii et uniuersis suscessoribus uestris ibidem Deo seruientibus facio spontaneum testamentum donationis, et cetera, de totis meis hereditatibus quas habeo et habere debeo et in Orro uidelicet et in tota ipsa filigresia de Noya et Palaciis de Gintinis et in tota ipsa filigresia de Sancta Maria et in Lago et in tota filigresia de Sancta Eugenia de Tuerazos cum suis directuris, et cetera. Siquis ex parte mea uel extranea dictum monasterium inquietauerit super dictas hereditates sit maledictus, amen, et pectet solidos mille, et cetera.

Facto testamento in era M^a CC^a LX^a et quotum V kalendas aprilis.

Q. p. f.: Domnus abbas Johannes Tudini, ts. Prior Fernandus, ts. Petrus de Corzon, ts. Petrus Gascus, ts. Johannes Affonsi, ts. Et alii multi. Johannes dictus Marinus, miles, conf. Petrus Fernandi dictus Uelius, conf. Petrus Ordonii, conf. Et alii multi.

Petrus Pelaiz qui notuit per mandatum domni abbatis in cuius manibus fuit roboratum.

597

1181/02/26.

Mandas testamentarias de Pedro Martínez "Pardo".

B.- Tombo, f. 157v.

Testamentum Petri Martini dicti Pardo de hereditate de Palacii et de Eyroa.

Era I^a CC^a XVIII^a et quotum III° kalendas marcii. Ego Petrus Martini dictus Pardo, grauiter uulneratus, plenus tamen meo sensu et intellectu, facio ut si inde obiero omnia mea ordinata remaneant. In primis mando corpus meum ad monasterium Santi Justi, et mando ibi mecum totam meam hereditatem quantam ego habeo sub aula Sancte Christine de Noya in Palacios et in Eyroa et in tota ipsa filigresia et quantum habeo uel habere debeo in omnibus locis ex parte patris mei Martini Pardi et matris mee Geluire Fortuniz de auolencia et de ganancia. Mando etiam ibi mecum hereditates de auis matris mee predicte in Trianes et in Romariz et in Oraco quas ipsa mihi tali conditione mandauit ut ego eas eidem monasterio ad mortem meam quitarem pro sua et mea anima, et cetera. Siquis de parte mea contra hoc uenerit sit maledictus, et cetera, et insuper pariat solidos D, et cetera.

Q. p. f.: Fernandus Iohannis, presbiter, conf. Cresconius, presbiter, conf. Petrus Farina, conf. Petrus Barba, conf. Petrus Uelats, ts. Kardinalis, ts. Petrus, diaconus, qui notuit et conf.

598

1230/05/25.

Mandas testamentarias de Diego Moogo, presbítero de Sta. Cristina de Noia (Barro).

B.- Tombo, f. 158r.

Testamentum Didaci Moogi, presbiter de Sancta Christina de Noya, de tota sua hereditate.

Hec est ordinacio quam ordino ego Didacus Monachus, presbiter Sancte Christine de Noya, graui infirmitate detentus, quod si mortuus fuero omnia mea ordinata remaneant. In primis mando corpus meum sepelire in monasterio Sancti Iusti, et mando ibi mecum medietatem de tota mea hereditate tam de auolencia quam de ganancia, excepta illa hereditate quam ganauit de Petro Diat dicto Campisino in uilla de Eyroa. Mando Maria Iohannis dicta Gallo ut teneat eam in tota uita sua et ad mortem suam libera et quita remaneat monasterio Sancti Iusti pro anima mea et pro animabus de illis de quibus fuit, et aliam medietatem mando duobus filiis meis ad Dominicum et Petrum, et cetera, et si ipsi filii mei sine semine mortui fuerint monasterium habeat ipsam medietatem quam eis mando liberam et quitam, et cetera. Et si aliquis contra hoc uenerit sit maledictus in sempiternum et persoluat solidos C; mandacione in suo robore permanente, et cetera.

Facta sub era M^a CC^a LX^a VIII^a et quotum VIII° kalendas junii.

Q. p. f.: Petrus Gascus, monachus, conf. Fernandus Cortes, conf. Johannes Bonus de Sancto Johanne. Et alii.

Petrus Batalia, qui erat presens et conf.

599

1211/12/22.

Froila Martínez "Pardo" fai un pacto co mosteiro de Toxos Outos polo cal terá deste en prestimonio durante a súa vida a herdade de Igueiras, en Sta. Maria de Oliveira, e Froila comprométese a deixarlle ó cenobio ó morrer esta herdade libre e

entregarlle tamén as súas herdades nas vilas de Noia e Eiroa, en Sta. Cristina de Barro.

B.- Tombo, f. 158r.

Placitum de Froyla Martini dicto Pardo de hereditate de Noya et de Eyroa.

In era M^a CC^a XL^a VIII^a et quotum XI° kalendas januarii. Ego Froyla Martini cognominato Pardu et omnis uox mea vobis domno Petro, abbati monasterii Sancti Justi de Togis Altis et omni conuentui eiusdem monasterii et omni uoci uestre facio pactum et placitum firmissimum in solidis D firmiter roboratum; ita ego teneam de iure uestro et de uestro dato tamen in uita mea in prestimonio hereditatem uestram quam habetis sub aula Sancte Marie de Oluaria in loco certo ubi dicunt Igeyras totam uocem de ipsa ecclesia quanta uobis conuenit in ipso loco Ig\ueyras datis mihi ad tenendum tamen in uita mea tali uerbo et conuenientia ut ego populem eam et teneam et ad mortem meam dimittam eam uobis liberam et pacificam cum tota mea hereditate quam ego habeo uel habere debeo de auolencia et de ganancia in terra de Nogia sub aule Sancte Christine de Nogia in loco certo in villa Nogia et Heiroa et cum quanto ego ex hodie ibi ganauerim uel habuerim de habere et de hereditate, et uos ex hodie recipitis me pro uestro familiari ut sim particeps, et cetera. Siquis autem hoc ita non compleuerit pariat penam dupli superius dictam; placito in suo robore permanente.

Q. p. f.: Prior Johannes Tudini, conf. Gunsaluus, cellararius, conf. Martinus Pelaiz, clericus, conf. Johannes Iohannis, clericus, conf. Johannes Didaci, ts. Johannes Monazinus, ts.

Dominicus, presbiter et cantor, notuit et conf.

600

1221/02/15.

Urraca Díaz “Bazarema” e o seu marido, Pedro Eáns, véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Ousoño, en Sta. Cristina de Barro, por sesenta soldos e unha oitava de millo.

B.- Tombo, f. 158r.

Carta de Vrraca Bazarema de hereditate de Ouzonio.

In Dei nomine. Ego Vrraca Didaci dicta Bazarema una cum viro meo Petro Iohannis et cum omni uoce mea vobis domno Johanni, abbati monasterii Sancti

Justi, et omni conuentui eiusdem loci; placuit mihi per bona pacis ut uenderem uobis hereditatem meam quam habeo in terra de Pistomarchos subtus monte Colou iusta fluuium Traua discurrente ad ecclesiam Sancte Christine de Noye in villa nominata Oozonio. Vendo uobis, et cetera, pro solidis LX^a et octauam unam de milio. Habeatis eam, et cetera. Et siquis ex mea parte, et cetera, contra hoc uenerit sit maledictus et insuper pariat solidos CXX.

Facta carta sub era M^a CC^a L IX^a et quotum XV kalendas marcii.

Ego Maria Didaci, et cetera.

Q. p. f.: Johannes Tudini, abbas, conf. Petrus Cresconii, monachus, conf. Petrus Petri, aurifex Sancti Jacobi, conf. Petrus Gascus, ts. Petrus Caluus, monachus, ts. Petrus Pelaiz, presbiter de Ermedelo.

Petrus Petri, presbiter, cognominato Batalla, qui notuit et confirmat.

601

1161/09/13.

Paio Muñiz dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a metade da súa herdade nas vilas de Ousoño e Noia. No caso de que o seu fillo morra sen descendencia, o mosteiro recibirá a outra metade.

B.- Tombo, f. 158v.

De Sancta Christine de Noya.

Carta de Pelagius Martini de hereditate de Ouzonio et de Noya.

In Dei nomine. Ego Pelagius Muniz vobis domno abbati Arie monasterii Sancti Iusti et omnibus fratribus in ipso monasterio Deo seruientibus; placuit mihi ut facerem uobis textum et cartam de hereditate mea quam habeo in territorio Pistomarchos inter fluuios Tamar et Traua concurrente ad ecclesiam Sancte Christine de Nogia in villa Ouzonio et in Nogia. Dono siquidem uobis et uestro monasterio medietatem integram de tota mea hereditate quam habeo de auolencia et de ganantia in predictis villis, et cetera, quod si etiam ipse filius meus sine semine obierit recipite uos aliam medietatem, et cetera. Set siquis de mea parte uel de extranea contra hoc meum factum uenerit in primis sit maledictus et non uideat faciem Dei, et cetera, et insuper pariat solidos CC, et cetera.

Facta carta donationis in era M^a C^a LX^{La} VIII et die idus septembris.

Ego Pelagius, et cetera.

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Arias, ts. Sanio, presbitero, conf. Cresconius, presbiter, conf. Didacus, presbiter, conf.

Munio, presbiter, qui notuit et conf.

602

1201/—/—.

Mandas testamentarias de María Fróilaz “Boyroa”.

B.- Tombo, f. 158v.

Testamentum de Maria Froyle dicta Boyroa de hereditate de Ouzonio.

Era I^a CC^a XXX^a VIII^a et quotum. Ego Maria Froyle dicta Boyroa, posita in graui infirmitate, plena de meo sensu, ordino quomodo omnia mea remaneant. In primis mando corpus meum sepelire in monasterio Sancti Justi, et mando totam meam hereditatem de auolencia et de ganantia in villa Oozonio et aliam hereditatem de Maria Petri Carragota quam mihi mandauit ipsa mea congermana quia gubernauit illam, et cetera, et est ista hereditas quarta integra de ipsa hereditate que fuit de Martino Eifz. Et mando etiam vna octaua integra de ipsa quam mihi mandauit mea congermana Marina Ciaua. Et mando istas hereditates marito meo Petro Boyroa tali pacto ut teneat illas in uita sua et ad mortem suam relinquat illas pro anima mea et sua ad monasterium de Sancto Justo. Et si aliquis uenerit contra istam meam mandacionem et eam infringere uoluerit sit maledictus et insuper pariat solidos C, et cetera.

Q. p. f.: Didacus Pelagii, presbiter, ts. Sanio Ordonit, diaconus, ts. Petrus Arteyrus, ts. Arias Petri, ts. Didacus Boyroa, ts. Petrus Gissa, ts.

Mauram, presbiter, magister eius, qui notuit et conf.

603

1214/09/11.

Pedro Gudesteiz dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Albariza, en Sta. Cristina de Barro.

B.- Tombo, f. 158v.

Carta de Petro Goestez de hereditate de Aluariza.

In Dei nomine. Ego Petrus Gudestei et omnis uox mea pro Dei amore et beate uirginis Marie et pro remedio anime mee vobis domno Johanni, monasterii Sancti Justi abbati, et omnibus fratribus ibidem commorantibus facio textum et kartula uendicionis et donationis de tota mea hereditate quantam ego habeo et habere debeo in terra de Pestomarchis sub aula Sancte Christine de Noia in villa

nomine Aluariza. Hanc siquidem hereditate dono uobis et concedo, et cetera. Habeatis igitur eam et faciatis de ea, et cetera. Siquis autem ex parte mea uel extranea uenerit sit maledictus usque in VII^a generationem et insuper pariat CCC solidos. Carta, et cetera.

Facta carta III° idus septembris sub era M^a CC^a L^a II^a.

Ego Petrus Gudestei, et cetera.

Q. p. f.: Fernandus Iohannis, prior, conf. Petrus Cresconii, conf. Petrus Petri de Corzon, conf. Alfonsus Ordonii, ts. Petrus Gudestei, ts. Martinus Ordonii, ts. Petrus Martini, ts.

Dominicus, cantor, qui notuit.

604

1242/12/25. Noia.

Martiño Pérez de Cornanda, presbítero de Sta. Cristina de Barro, dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a herdade que ten por herdanza da súa sobriña María Muñiz “Agnagota” nas vilas de Ponte de Susana e Albariza.

B.- Tombo, ff. 158v-159r.

Carta de Martinus Petri, presbítero de Sancta Christina, dicto de Cornanda, de hereditate que fuit de Marina Anagota in Ponte et in Aluariza.

In nomine Domini nostri Ihesu Christi. Ego Martinus Petri, presbiter de Sancta Christina, dictus de Cornanda, et omnis uox mea vobis Johanni Petri, abbati Sancti Iusti de Tribulis Altis, omnique conuentui eiusdem monasterii facio kartam donationis in solidis C roboratam de mea hereditate propria quam hab<e>o de parte de soprina mea mea Marina Muniz dicta Agnagota in territorio Pestomarcos subtus monte Luania discurrente riuulo Traua concurrente ad aulam //²⁵ Sancte Christine in uillas nominatas scilicet Ponte de Susana et Aluariza; et est ista hereditate quam uobis do vna quarta integra de quanta hereditate Johannes Saniz dictus Calza Pallas et uxor sua Marina Pelaiz dicta Calciata in predictas villas habebant cum suis directuris, et cetera. Et habeatis eam et faciatis de ea, et cetera.

Siquis autem ex parte mea uel extranea contra hoc uenerit pariat uobis penam supradictam.

Facta carta donationis sub era M CC LXXX^a et quotum VIII° kalendas januarii.

²⁵ Na parte superior do folio: “De Sancta Christina de Noia”.

Q. p. f.: Didacus Petri de Sancto Vincentio, presbiter, conf. Martinus Martini dictus Uilanus, presbiter, conf. Johannes Petri, clericus, conf. Munio Didaci, conf. Petrus Cresconii de Noia, conf. Et multi alii.

Ego Didacus Iohannit, notarius concilii Noye juratus, scripsi.

605

1195/01/25.

Mandas testamentarias de Pedro Martínez.

B.- Tombo, f. 159r.

Testamentum Petri Martini de hereditate de Aluariza.

Era M^a CC^a XXX^a III et quotum VIII° kalendas februarii. Hec est ordinacio quam ego Petrus Martini ordino, infirmitate mea detentus, ut omnia ordinata remaneant. In primis mando corpus meum sepelliri in monasterio Sancti Iusti, et mando ibi mecum totam meam hereditatem de Aluaricia quam ibi habeo et habere debeo tam de auolencia quam de ganancia ubicumque fuerit, et cetera. Siquis de parte mea uel extranea contra hoc uenerit pariat solidos C; et stet in robore.

Q. p. f.: Arias, monachus Sancti Iusti. Petrus Arteirus, conf. Fernandus Petri, conf.

Johannes notuit.

606

1222/01/27.

O cabaleiro Fernando Eáns e o seu irmán Pedro Eáns renuncian ante o mosteiro de Toxos Outos a todo dereito que tivesen sobre a herdade que lle doara ó cenobio Adosinda Pérez, a cal fora a súa servicial.

B.- Tombo, f. 159r.

Anuncione de Fernando Iohannis, miles, et de fratre suo Petro Iohannis de hereditate de Aluariza.

In era I^a CC^a LX^a et quotum VI° kalendas februarii. Ego Fernandus Iohannis, miles, et frater meus Petrus Iohannis et omnis uox nostra vobis domno Iohanni Tudini, monasterii Sancti Iusti abbati, et omni conuentui ipsius monasterii faci-

mus nuncionem in solidis C roboratam de illa hereditate quam uobis dedit Adosinda Petri, mea seruiciale, in villa de Aluariza pro ipsa uestra casa de Aluariza que fuit de Petro Gudestei quam uos ei et viro suo Didaco Petri dedistis ad habitandum quando erant nostri seruiciales sicut in nostris placitis resonat. Et si aliquis de nostra parte hanc nuncionem irrumpere presumpserit sit maledictus et insuper pariat penam supradictam.

Q. p. f.: Fernandus Iohannis, prior, conf. Petrus Ordonii de Aluaricia. Iohannes Alfonsi, monachus. Petrus Gascus. Et alii.

Petrus Batalia qui notuit et confirmat.

607

1219/04/13.

Manda testamentaria de Alvaroth de Curvido.

B.- Tombo, f. 159r.

Manda de Alvaroth de hereditate de Uesares et de Aluariza.

In era I^a CC^a LVII^a et quotum idus aprilis. Ego Albaroth de Curuidu, graui infirmitate detentus, facio ordinationem mearum rerum ut si inde obiero omnia ordinata remaneant. Imprimis mando corpus sepelliri in monasterio Sancti Iusti, et mando ibi mecum totam meam hereditatem quantam habeo uel habere debeo in Vesares et quantam habeo uel habere debeo in Aluariza.

608

1222/01/27.

Diego Pérez e a súa muller, Adosinda Pérez, fan un pacto co mosteiro de Toxos Outos polo cal o cenobio lle cede ó matrimonio unha casa na vila de Albariza, que lle será devolta ó mosteiro, ó morreren ámbolos dous, xunto cunha herdade na mesma vila que Adosinda comprara co seu anterior marido.

B.- Tombo, f. 159r.

Placitum de Didaco Gudestey et de uxore sua de hereditate de Aluariza.

In era I^a CC^a LX^a et quotum VI° kalendas februarii. Ego Didacus Petri et uxor mea Adosinda Petri vobis domno Iohanni Tudini, monasterii Santi Iusti abba-

ti, et omni conuentui facimus pactum et placitum firmissimum in solidis L^a roboratum de illa uestra domo de Aluariza que fuit de Petro Gudestei de Aluaricia quam nobis datis ad habitandum in uita nostra, et post mortem nostram relinquamus eam uobis coopertam bene cum illa hereditate quam ipsa Adosinda Petri, uxor mea, ganauit cum alio uiro quem ante habui in ipsa uilla de Aluaricia in uoce de Sanio Cresconii et de Ordonio Fernandi. Et siquis de nostra parte uel uestra contra hoc uenerit pariat penam supradictam.

Nos supradicti, et cetera.

Q. p. f.: Johannes, prior, conf. Petrus Ordonii, conf. Petrus Gascus, Johannes Affonsus, monachi, conf. Johannes Petri de Lausame.

Petrus Petri dictus Batallia qui notuit et conf.

609

—/—/—.

División da vila de Albariza.

B.- Tombo, f. 159v.

De Sancta Christina de Noya.

De particione ville de Aluariza de parte Sancti Iusti.

Sanio Cresconii habuit V^e filios, scilicet Fernando Saniz et Ordonio Saniz et Guyna Saniz et Ermesendam, et Fernandus Saniz non habuit hereditatem. Et habet monasterium Sancti Iusti duas quartas, scilicet porcionem integram de Toina Saniz et de Ermesenda Saniz. Item quarta porcione, scilicet de Munione Saniz, habet monasterium vna XII^{am} quam dedit ei Petrus Gudextei qui VI^{am} comparauit de quanta ipse Munio habebat de patre et de matre; dedit etiam predictus Petrus eidem monasterio hereditatem quam ganauit de Ordonio Saniz per placitum de Pelagio Baluga et de Ermesenda Froyle; et dedit etiam ibi hereditatem quam comparauit de Ordonio Fernandi in IIII^{or} locis: in Carualio et in larea de Mazaeyra, in Cortal et in a Cabana. Maria Pelagii, filia de Pelagii Arie de Aruffe, dedit secum eidem monasterio hereditatem quam ganauit de Aluariza de ipsis lareis que uocantur de Oczonio I^{am} duodecimam, et de hereditate de Truyli Moniz VI integra de quanta iacet in seruicialia de Fernando Crescenez, et in ipsa seruicialia XII^a de quanta habebat de auolencia quia ipsa XII^a integra habebat. Et de uoce de VI^a dedit eidem monasterio secum Albaroth de XXXVI quinionibus vnum. Totam istam hereditatem habet monasterium Sancti Iusti in villa Aluariza.

610

1228/11/07. Santiago de Compostela.

Domingo Pérez de Ferreiros véndelle ó mosteiro de Toxos Outos dúas partes da metade de toda a herdade que a súa defunta muller, María Pérez Corteliña, tiña nas vilas de Carrasido, Ardeleiros, Beluso, Escobias e Silvarredonda, por oito libras leonesas.

B.- Tombo, f. 159v.

Carta de Dominico Petri de Ferrariis de hereditate de Carrazido et de Ardileyro et de Biluzoo et de Ascaua et de Silua Redonda.

In nomine Domini. Notum sit omnibus quod ego Dominicus Petri de Ferrariis et omnis uox mea grato animo, et cetera, vendo vobis Petro de Corzon, monacho Sancti Iusti de Togis Altis, comparanti pro domno Johanne Tudinz, abbate, et pro predicto monasterio duas partes medietatis de quanta hereditate habebat quondam uxor mea Maria Petri Cortelina in Carrazido et in Ardileyra et in Biluzoo, de Ascaua, de Silua Redonda sicut iacet obligata, et duas partes de quanta hereditate ipsa habebat in Pestomarchos quia aliam medietatem mandauit ipsa dicto monasterio pro anima sua, et cetera. Vendo inquam pro libris VIII legionensis ad testamentum ipsius uxoris mee complendum, et cetera. Habeatis eam, et cetera. Siquis contra hoc uenerit persoluat uobis libras XVI, et cetera.

Facta carta VII idus nouenbris, era M^a CC^a LX^a VI^a.

Ego iamdictus, et cetera.

Q. p. f.: Bernardus Conde, campsor. Michael Arie. Pelagius Diaz de Cantore.

Ego Martinus Iohannis, notarius concilii compostellani juratus, scripsi.

611

1225/07/04. Santiago de Compostela.

Elvira Díaz fai un pacto co mosteiro de Toxos Outos polo cal lle doa a este as súas herdades en Carrasido, Ardeleiros, Escobias, Beluso e Silvarredonda, as cales terá durante a súa vida e recibirá tamén deste unha serie de cousas que se especifican, tal e como as reciben os monxes do mosteiro.

B.- Tombo, ff. 159v-160r.

Placitum Eluire Didaci, filia Didaci Braui, de hereditate de Carrazido et de Ardileyro et in Ascauia et Biluzoo et in Silua Redonda.

In nomine Domini. Sub era M^a CC^a LX^a III^a et quotum IIII° nonas julii. Notum sit omnibus quod ego Eluira Diaz, filia Didaci Braui, pro me et pro omni uoce mea vobis domno Johanni, abbati monasterii Sancti Justi de Tribulis Altis, omnique uoci uestre facio pactum et placitum firmum in solidis D roboratum ita quod ego do et concedo et mando pro anima mea et parentum meorum quantam hereditatem habeo in Carrazido et in Ardileyro in filigresia Sancte Christine de Noya et in Ascauia et in Biluzoo et in Silua Redonda tam de auolencia quam de ganancia preter meas suppignorationes quas habeo in filigresia Sancte Christine de Noya tali modo quod teneam istam hereditatem de manu et dato uestro in uita mea, ad mortem autem meam ad predictum monasterium Sancti Justi integre deuoluatur; et uos domne abbas pro uobis et pro conuentu ipsius monasterii datis mihi proinde in presenti duas vaccas, vnum bouem et solidos LX, et annuatim solidos X pro uestitura hominis mei et unum modium de pane in uita mea et IIII^{or} cubitos de panno quandocumque habuerint monachi suam talladuram, et de pitanciis et sangrileyxiis debeo habere sicut unus de monachis ipsius monasterii supradicti.

Siquis contra hoc uenerit pectet alteri parti penam supradictam; pacto et conueniencia in suo robore // permanentibus.

Q. p. f.: Petrus Stephani. Martinus Saluatoris, pelliparius. Sebastianus Muniz. Johannes Fernandi Bazaco. Petrus de Sancto Tirso.

Ego Martinus Iohannis, notarius concilii compostellani juratus, scripsi.

612

1231/10/05.

Recompilación das vendas e doazóns feitas ó mosteiro de Toxos Outos en Xunqueira de Reilo.

B.- Tombo, f. 160r.

Carta de illis hominibus que dederunt monasterio quantum habebant in Junqueyra de Riello.

In Dei nomine. Notum sit omnibus tam presentibus quam futuris quod isti sunt qui dederunt pro anima sua et parentum suorum quantum habebant in Junqueira de Reylo: in primis Johannes Lubeyra et filius suus Pelagius Arceyrus; cognatus eius Johannes Guarras de Carrazido; Christoforus, filius Fernandi Porre; Petrus

de Carrazido; Marina Froyle; Maria Didaci de Noya et filius eius Martinus Cresconii; Didacus Pelaiz et Johannes Pelaiz; Fernandus Petri de Carrazido. Martinus Michaelis et frater eius Didacus Moogus; et Petrus Fernandi, filius de Petro Chaue-lla de Beyro, vendiderunt quantum ibi habebant pro XXII denariis et obolo; Mari-na Froyle dedit quartam de vna octaua de vna sexta et octaua de alia octaua de una VI^a pro anima sua et patris sui et matris sue; Fernandus Cortes III^a de una octaua de vna VI^a pro anima sua et parentum suorum; Johannes Petri Garras, frater Fer-nandi Cortes, terciā de una VIII^a de una VI^a pro anima sua et parentum suorum; Petrus Martini III de una VIII^a de una VI^a pro anima sua et parentum suorum; Petrus Petri de Viariz; Maria Didaci Christiania; Martinus de Noya et mater sua Maria Didat. Omnes isti predicti dederunt et concesserunt monasterio Sancti Justi quantum habebant in Iunqueira de Reilo pro anima sua et parentum suorum.

Facto scripto donationis et uenditionis sub era I^a CC^a LX^a IX^a et quotum III nonas octobris.

Q. p. f.:

1^a columna:

Didacus Petri de Quintaas, ts.
 Martinus Petri de Paradela, ts.
 Stephanus Ordonii de Aluariza, ts.
 Martinus Petri de Cornanda, ts.
 Michael Iohannis, ts.
 Martinus de Noya, ts.

2^a columna:

Johannes Tudini, abbas, ts.
 Petrus Gascus, cellararius, ts.
 Munio Suariz, monachus, ts.
 Pelagius Salgacus, conuersus, ts.
 Petrus Petri, conuersus, ts.
 Pelagius Didaci, ts.

3ª columna:

Julianus Iohannis, ts.
 Fernandus Petri Carrazido, ts.
 Johannes Fernandi, ts.
 Didacus Abbas, ts.
 Petrus Arie, ts.
 Didacus Muniz de Eiroa.

613

1154/05/02. San Xusto de Toxos Outos.

Cresconio Pérez dóalle ó mosteiro de Toxos Outos unha servicialía e outras herdades na vila de Xilvir, en Sta. Cristina de Barro, ó mesmo tempo que entra como monxe no mosteiro.

B.- Tombo, f. 160r.

Carta de Cresconio Petri, presbitero, de hereditate de Geluir.

In Christi nomine. Ego Cresconius Petrides facio textum firmum ad monasterium Sancti Justi de mea hereditate propria quam ganavi in ualle Pestomarcos sub aula Sancte Christine de Noya iuxta fluuium Tamar in certo loco ubi dicent Geluir. Do in ipsa villa vnum seruicialem quitum atque integrum cum sua tota hereditate et cum omni sua populatura; do eum cum omnia sua serbancia in illa hereditate, qua hereditas sic diuiditur: de illa hereditate que fuit de Enego Vimaraci, media nona integra; et de illa hereditate que fuit similiter de Geluira Uimaraci, medietas, et aliam medietatem habeo eam tenere in uita mea et post meam mortem habeat eam Petrus Cora, filius ipsius Geluire; alias uero porciones supranominatas do eas in Dei amore ad monasterium Sancti Justi pro anima mea et pro animabus omnium parentum meorum et vt ego ex hodie sedeam frater de monasterio Sancti Justi uiuus atque mortuus, et cetera. Ego Cresconius hoc testamentum facio in presencia Dei et abbatis Pelagio de Sancto Justo et omni fratrum qui ibi habitant. Sed si aliquis homo hac hereditatem calumpniauerit pariat solidos CC.

Factum testamentum era I^a C^a LXL^a II^a et quotum VI° nonas madii.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Martinus, ts.

Munio, presbiter, qui notuit et conf.

614

[1149 -1156]*.

O presbítero Cresconio e Martiño Cardeal véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos unhas herdades na vila de Xilvir, en Sta. Cristina de Barro, por vinte soldos.

B.- Tombo, f. 160v.

* Observacións: Datas do abadado de don Paio Muñiz.

De Sancta Christina de Noya. Carta de Cresconio, presbitero, de hereditate de Geluir et de Transfontao.

In Dei nomine. Ego Cresconio, presbiter, et Martinus Cardinale vobis domnus abbas Pelagius et conuentum Sancti Justi in Domino salutem, amen. Placuit nobis et nostra fuit uoluntas ut uenderemus uobis hereditatem nostram propriam quod nos habemus de Guncina, et mandauit uobis illam hereditatem Ermesenda Adefonso pro anima sua, et est in territorio Pistomarchos sub monte Luania inter duos riuos, Traua et Tamar, et concurrente ad aulam Sancta Christiana in certum locum in villa quod dicunt Geluir et in loco Transfontao. Vendimus uobis de vna quinta que fuit de domno Inego, VIII^a integra, et de alia VIII^a tercia integra; et accepimus de uobis precium, id est solidi XX, et cetera. Ita ut de hodie die, et cetera. Et siquis aliquis homo contra hoc uenit pariat dictam hereditatem duplatam et insuper solidos L^a, et cetera.

Q. p. f.: Johannes, ts. Pelagius, ts. Petrus, ts. Ordonius, ts.
Didacus, presbiter, notuit.

615

1175/01/01.

Mandas testamentarias do presbítero Cresconio.

B.- Tombo, f. 160v.

Era I^a CC^a XIII^a et quotum kalendas januarii. Mandacionem quam mandauit Cresconio, presbiter, ad obitum suum si migratus fuero omnia mea ordinata remaneant. In primitur mando corpus meum sepellire a Sancti Justi, et mando ibi mecum duos modios de pane, et cetera, et illam meam hereditatem de Geluir quam eis olim in salute mea donauit quam ego ganauit de Petro Bugo, et illa quam dedit mihi Petrus Infanzon pro quo me coparuder que fuit de Petro Barcala, et illa quam teneo in pignore de Munio Saluadoriz. Et illas hereditates do et concedo Sancti Justi et in uita mea et in salute iam eas eis donaueram pro anima mea, pro quo tenui ego datum in uita mea et illam suam hereditatem de Geluir per licenciam quam dedit eis comes Fernando pro anima sua ad Sanctum Iustum, et fratres ipsius monasterii dederunt mihi in prestamo sub tali condicione ut quando uoluissent recipere suam hereditatem cum tota sua populacione, et ego donauit eis illam meam, et cetera.

616

1274/12/01. Noia.

María Páez “Bochoa” dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a viña de Bauzoas, xunto á vila de Noia, para que o cenobio celebre misas pola súa memoria e a do seu marido, Pedro Fernández.

B.- Tombo, f. 161r.

De villa de Noya. Carta donacionis de Maria Pelagii Bochoa de medietate vinee de Bouzoas.

Era M^a CCC^a XII^a et quotum kalendas decenbris. Notum sit omnibus quod ego Maria Pelagii dicta Bochoa pro me et pro omni uoce mea do et dono perpetuo monasterio Sancti Justi de Togis Altis et toto conuentui eiusdem loci pro anima mea et pro anima viri mei Petri Fernandi totam meam medietatem integram illius vinee quam habeo in illa vinea que iacet iusta villam de Noya que uinea uocatur de Bauzoas de qua iam dederat predictus vir meus aliam medietatem predicto monasterio per quam darent dicto monasterio vinum et hostias ad celebrandum missas in predicto monasterio, que vinea iacet inter vineam Pelagii Fernandi et Didaci Alfonsi ex una parte et vinea quondam Petri Fernandi de Lauro ex altera. Taliter do eam quod habeat ipsam vineam predicto monasterio imperpetuum et per istum scriptum trado predicto monasterio omne jus, dominium, possessionem et proprietatem predictae vinee, quem scriptum do predicto monasterio in sinum possessionis et ex isto die in antea confiteor tenere et possidere ipsam vineam de ipso monasterio et pro eo. Siquis igitur contra hanc donacionem venit ad irrumpendum quisquis ille fuerit pectet predicto monasterio centum morabitos alfonsini monete; scripto isto nichilominus in suo robore duraturo.

Q. p. f.: Martinus Arie, iudex Noye. Munio Didaci. Pelagius Fernandi. Fernandus Muniz dictus Tofinus, miles, et filius eius Martinus Fernandi. Johannes de Intiis. Martinus de Teyra.

Ego Johannes Petri, notarius concilii Noye juratus, interfui et de mandato meo Fernandus Arie scripsit et signum meum appono. (*Monogramma*: J^o PETⁱ, NOT. NOYE).

Ego Fernandus Arie de mandato predicti notarii scripsi.

617

1267/09/25. Noia.

Manda testamentaria de Pedro Fernández, escudeiro de Noia, na que lle doa ó mosteiro de Toxos Outos a súa viña de Bauzoas para hostias e viño para a misa no cenobio. A viña teraa a súa muller, María Páez, durante a súa vida, ó morrer pasará á filla de ámbolos dous, María Pérez, e despois ós seus herdeiros, aínda que non terán capacidade para vendela, doala ou peñoral a non ser ó mosteiro.

B.- Tombo, f. 161rv.

Carta de Petro Fernandi Bochom de medietate uinee de Bouzoas.

Era M^a CCC^a V^a et quotum VII° kalendas octobris. Notum sit omnibus quod ego Petrus Fernandi, armiger de Noya, positus graui infirmitate, et cetera, mando inter alia omnia que ordino in meo testamento ego et uxor mea Maria Pelagii per ipsam vineam de Bauzoas quam habemmus inter vineam Didaci Alfonsi ex una parte et vineam Petri Fernandi de Louro ex altera quod dent monasterio Sancti Iusti de Togis Altis hostias et vinum quantum habuerint necesse annuatim ad missas celebrandum et ad comunicandum perpetuo, et teneat ipsam uineam vxor mea supradicta in omni uita sua et prouideat monasterio de istis supradictis per illam, et post obitum suum teneat eam filiam nos- // -tram Mariam Petri, et post mortem ipsius Marie Petri teneam eam illi qui fuerint magis propinqui nostri et faciant per illam illud quod nos mandamus monasterio annuatim; et non habeant potestatem uendendi nec subpignorandi nec donandi nec alienandi eam, et si uoluerint dare per illa predicto monasterio omni supradicta habeant eam monasterium per ad istum et non habeant eam abbas nec fratres potestatem uendendi eam; et abbas et fratres orent Deo pro animabus nostris. Siquis igitur contra hanc mandacionem nostram uenerit ad irrumpendum quisquis ille fuerit pectet quingentos morabitos legionensis monete; mandacione ista nichilominus in suo robore duratura.

Q. p. f.: Domnus Sancius Iohannis, abbas Sancti Iusti. Martinus Pelagii dictus Cardinalis, ciues Sancti Jacobi. Frater Petrus Auriensis. Frater Petrus ordinis minorum. Johannes Didaci de Coyra. Johannes Laurencii, campsor. Et multi alii.

Ego Johannes Petri, notarius concilii Noye juratus interfui et de mandato meo Fernandus Arie scripsit et signum meum appono. (*Monogramma*: JOH. PETI, NOT. NOYE).

Ego Fernandus Arie de mandato Iohannis Petri, notarius Noye, scripsi.

618

1261/—/—. Noia.

O escudeiro de Noia Pedro Fernández “Bochón” e a súa muller, María Páez, dóanlle ó mosteiro de Toxos Outos unha cuarta da súa casa no Ribeiro, na vila de Noia.

B.- Tombo, f. 161v.

Carta de Petro Fernandez de Noya, scutarius, de IIII^a domus de Ripario.

In nomine Domini, amen. Notum sit omnibus quod ego Petrus Fernandi de Noya, scutarius, dictus Bochon, et uxor mea Maria Pelagii et omnis uox nostra grato animo et bona uoluntate damus et donamus et testamentum facimus pro animabus nostris et de parentibus nostris ad monasterium Sancti Justi de Togis Altis de quarta parte integra tocius illius domus nostra quam habemus in Riparium de Noya, et stat inter domum de Johannes de Larino ex una parte et aliam domum de Petrus Fernandi de Louro ex altera; quod habeat eam imperpetuum et faciatis de illa, et cetera. Et concedimus quia contra testamentum istum non dicamus nichil nec aliquis pro nobis. Et ipsam quartam de ipsa domo quam uobis damus habet iacencia cum alia quarta de Johanne Pelaiz de Lauro, et est alia medietate que est de Petro Biterna, et totam ipsam domum stat iusta casa que fuit de Johanne de Larino. Siquis igitur contra hoc uenerit, et cetera, pectet solidos CC legionensis, et cetera.

Facta carta et testamento in era M^a CC^a LX^{La} VIII^a, et cetera.

Nos iamdicti, et cetera.

Q. p. f.: Sebastianus Fernandi. Petrus Martini dictus de Tauoada. Martinus Leue et Johannes Petri, cantor, monachi Sancti Justi. Petrus Abergeyro. Dominicus Martini de Gomariz.

Ego Petrus Didaci, notarius concilii Noye juratus, interfui et de mandato meo Johannes Didaci scripsit.

Ego Johannes Didaci de mandato Petri Didaci, notarius concilii Noye juratus, scripsi.

619

1144/01/16.

O cabaleiro Pedro Besezo véndelle ó mosteiro de Toxos Outos as súas herdades nas vilas de Cerquides, Birtili e Pastoriza por seis marcas de prata.

B.- Tombo, f. 162r.

De filigresia Sancti Johannis de Lousame. De villa de Cirquides. Carta de Petro Besecio, milite, de hereditate de Cirquides.

Svb Christi nomine. Ego Petrus Besezus, miles, et omnis uox mea vobis abbati domno Martino Romanz monasterii Sancti Justi et omni congregationi monachorum eiusdem loci tam presentibus quam futuris et omni uoci uestre presentem serei paginam, et cetera, facio kartam uendicionis de porcionibus meis hereditatum que habent jacencia in territorio Pistomarchis subtus monte Adaulfe discurrente fluuiu Traua prope aulam Sancti Johannis babtiste de Lausame, loco certo de villis prenomnatis Cerquites Superior et d'Inferior et in illa de Birrili similiter de Jusano. Do et libere concedo uobis ab integro omnem meam directuram, et similiter in villa de Pastoriza, quantum in ipsis hereditatibus habeo et habere debeo ex parte patris mei domni Oduarii Martini, et cetera. Vendo inquam pro precio quod mihi datis, id est marchas sex argenti, et quod mihi satis complacuit, et de precio, et cetera. Abhinc igitur, et cetera. Si uero ego uel aliquis contra hoc uenerit pariat dictas hereditates in duplo et insuper marchas XII^{ci} argenti; et hoc scriptum iugiter maneat firmum.

Facta carta uendicionis die XVII° kalendarum februarii, era I^a C^a LXXX^a II^a.
Ego prefatus, et cetera.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Johannes, ts. Arias, ts. Pelagius Petri, canonicus, conf. Oduarius Pelaiz, canonicus, conf. Froylla Ferrete, conf. Petrus Bello, conf. Muninus Saniz, conf. Didacus Saniz, conf.

Fernandus, clericus, notuit et conf.

620

1176/04/29.

Paio Goséndiz “Furtado” véndelle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Cerquides, en San Xoán de Lousame, por vinteseite soldos e o cuarto dun poldro.

B.- Tombo, f. 162rv.

Carta de Pelagio Gudesindiz de hereditate de Cirquides.

In Dei nomine. Ego Pelagius Gudesindiz cognomento Furtado vobis abbati Petro Sancti Justi et omni monachorum eiusdem monasterii in Deo salutem, amen. Placuit mihi et mea est uoluntas ut facerem uobis kartulam uendicionis de hereditate propria que habeo de mea ganancia et est in territorio Pistomarchos justa fluuium Traue concurrentem ad aulam Sancti Johannis babtiste subtus monte Adulf-

fe in villa // prenominata Cerquides. Uendo uobis ipsum meum quinionem quantum ibi habeo pro patre meo et pro matre, scilicet quinta et media, pro precio quod mihi dedistis, et est prenominato solidos XXVII et quarta de uno poldro pro precio, et cetera. Habeatis eam, et cetera. Si aliquis homo de nostra parte uel de extranea contra hoc uenerit pariat ipsam hereditatem duplatam, et cetera, et insuper solidos LIII; et carta sit firma.

Die quod era I^a CC^a XIII^a et quatum III° kalendas maii.

Ego iamdictus, et cetera.

Q. p. f.: Petrus, ts. Didacus, ts. Froyla, ts. Gudesteus Oduarit, conf. Petrus Petri, conf. Petrus Pelaiz, conf. Pelagius Delgado, conf.

Saninus, presbiter, qui notuit et conf.

621

1176/05/24.

Pedro e Fernando Goséndiz coas súas mulleres e fillos véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos dúas quintas da herdade que tiñan os seus pais na vila de Cerquides, en San Xoán de Lousame, por once soldos.

B.- Tombo, f. 162v.

De Lausame. Carta de Petro Gosendez et de fratre suo Fernando Gosendez de hereditate de Cerquides.

In Dei nomine. Ego Petrus Gosendiz et frater meus Fernandus Gosendiz et uxores nostre Maria Petrici et Marina Petri et omnes filii et filie nostre vobis domno abbati Petro monasterii Sancti Iusti et cunctis fratribus in Domino salutem. Placuit nobis et nostra fuit uoluntas ut faceremus uobis cartam uendicionis de hereditate nostra propria quam habemus, et cetera, in territorio Pistomarchos in villa Cerquides sub aula Sancti Iohannis iuxta fluuium Tamar. Vendimus uobis cum omnibus suis directuris, et cetera, uidelicet de hereditate que fuit de patre nostro et de nostra matre duas quintas pro solidis XI quos nobis et uobis placuit. Habeatis, et cetera. Sed si nos uel aliquis homo contra hoc uenerit uobis ipsam hereditatem duplatam et insuper solidos XX, et cetera.

Facta carta uendicionis era I^a CC^a XIII^a et die VIII° kalendas junii.

Nos supradicti, et cetera.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Johannes, tes. Gudesteus Odoariz, conf. Petrus Pica, conf. Petrus Batalia, conf. Pelagius Furtadus, conf. Johannes Marus, conf.

Munio qui scripsit uersum cum robore pinxit.

622

1176/05/21.

Xon Goséndiz “Mouro” e a sa muller, Mara Daz, vndenlle  mosteiro de Toxos Outos a sa herdade na vila de Cerquides, en S. Xon de Lousame, por catro soldos.

B.- Tombo, f. 162v.

Carta de Johanne Gosendiz dicto Mouro et de uxore sua de hereditate de Cerquides.

Oportet omnem hominem, et cetera. Idcirco ego Johanne Gosendiz cognomento Mauro et vxor mea Maria Didaci et filiis nostris vobis domno abbati Petro monasterii Sancti Justi et conuentus eiusdem loci fratribus facimus cartam uendicionis de hereditate mea propria quam habeo, et cetera, in territorio Pistomarcos in villa Cirquides discurrente riuulo Traua concurrente ad aulam Sancti Johannis de Lousame. Vendo uobis pro solidis IIII^{or} que nobis et uobis complacuit, et cetera. Habebatis eam, et cetera. Et si aliquis homo contra hoc uenerit pari~~at~~ uobis ipsam hereditatem duplatam et insuper solidos VIII; hoc factum remaneat firmum, et cetera.

Facta carta uendicionis era M^a CC^a XIII^a et quotum XII kalendas junii.

Q. p. f.: Didacus, ts. Pelagius, ts. Petrus, ts. Pelagius Monaco, conf. Fermandus, conf. Arias Petri, conf.

Johannes, presbiter, qui notuit.

623

1176/05/26.

Guina Daz, o seu marido, Pedro Loverquiz, e os seus fillos e fillas vndenlle  mosteiro de Toxosutos a metade da herdade que o pai da primeira tina na vila de Cerquides por dez soldos; Truile Ens cos seus fillos, Cresconio e Pedro, vndenlle a outra metade da herdade que a estes lles corresponde por herdanza do seu pai, Diego Míguez, por outros dez soldos.

B.- Tombo, f. 162v.

Carta de Guyna Didaci et de viro suo Petro Luuiriquiz et de filiis suis de hereditate de Cirquides.

In Dei nomine. Ego Guyna Didaci una cum viro meo Petro Luuiriquiz cum filiis nostris Petro et Didaco et Maria vobis domno abbati Petro Sancti Justi et omni-

bus fratribus salutem. Placuit nobis et nostra fuit uoluntas ut faciamus uobis cartam uendicionis de hereditate nostra propria quam habemus in villa de Cirquides. Vendimus uobis medietatem de quanto ibi ad partem meum pertinet pro solidis X quos nobis pro ea dedistis, et cetera. Similiter ego Truili Iohannis cum filiis meis Cresconio et Petro vendimus uobis supradictis aliam medietatem que filiis meis conuenit de patre suo Didaco Michaelis, et cetera. Vendimus pro solidis X quos, et cetera. Habeatis ipsam hereditatem, et cetera. Sed siquis ex nostra parte uel extranea contra hoc uenerit pariat uobis ipsam hereditatem duplatam et insuper solidos XL^a, et cetera.

Facta carta era I^a CC^a XIII^a et quotum VII kalendas junii.

Nos omnes, et cetera.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Johannes, ts. Gudesteus Oduarici, conf. Petrus Pica, conf. Petrus Batalia, conf. Petrus Furtadus, conf. Johannes Maurus, conf.

Munio qui scripsit uersum cum robore pinxit.

624

1191/—/—.

Guntrode Pérez e o seu marido, Pedro Crescóniz “Granión”, vèndenlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade no casal de Birille, na vila de Cerquides, por un bo poldro.

B.- Tombo, f. 163r.

Carta de Guntrode Petri et de viro suo de hereditate Cirquides Minore et de casale de Berilli.

In Dei nomine. Ego Guntrode Petriz et uir meus Petrus Cresconez dictus Granion vobis domno abbati Petro monasterii Sancti Justi et cunctis fratribus uestris in Domino Deo eternam salutem. Placuit nobis et nostra fuit uoluntas ut faceremus vobis cartam vendicionis de hereditate nostra propria quam habemus in territorio Pistomarcis iuxta fluuium Traua sub aula Sancti Iohannis de Lausame in loco certo in villa Cirquides Minore in casale de Berilli. Vendimus uobis de ipso casale de Birilli de illa quarta que fuit de auolo nostro Afonso Saniz quartam integram que nobis euenit inter nostros germanos et parentes; et dedistis nobis pro precio vnum pultrum bonum quod nobis et uobis bene complacuit. Habeatis eam, et cetera. Set si aliquis de nostra parte uel extranea uenerit pariat uobis ipsam hereditatem duplatam et insuper solidos LX^a; ista scriptura, et cetera.

Facta carta uendicionis era I^a CC^a XX^a VIII^a.

Nos supradicti, et cetera.

Q. p. f.: Johannes, ts. Pelagius, ts. Didacus, ts. Johannes, presbiter, conf. Petrus, presbiter, conf. Pelagius, presbiter, conf. Munio, presbiter, qui notuit.

625

1183/—/—.

Mandas testamentarias de Adosinda Pérez.

B.- Tombo, f. 163r.

Testamentum Adosinde Petri de hereditate de Cirquides.

Era I^a CC^a XX^a I^a. Hec est ordinatio quam ordinauit famula Dei Adosinda Petriz, infirmitate corporis. In primis mandauit corpus suum sepelire in cimiterio cenobii Sancti Pelagii Altariensis, et cetera. Ad monasterium Sancti Justi mando meam hereditatem quam habeo in villa Cerquidis.

Q. p. f.: Guimara Froylaz, ts. Petrus Granion, conf. Petrus Petri, conf. Pelagio Garcia, conf. Geluira Petri, ts.

Petro Froyla notuit.

626

1154/10/22.

Mariña Pérez fai un pacto co mosteiro de Toxos Outos polo cal cambia co cenobio a herdade que lle corresponde na vila de Cerquides pola herdade de Insua, que o mosteiro ten por herdanza do seu monxe Gudesteo Muñiz.

B.- Tombo, f. 163r.

Placitum Marine Petri de hereditate de Cirquides de Susano.

Era I^a C^a LX^{la} II^a et quotum XI kalendas nouenbris. Ego Marina Petrici et omnis uox mea uobis domno abbati Pelagio monasterii Sancti Justi et cunctis fratribus et omni uoci uestre facio pactum et placitum et concambiacionis in solidis C roboratum tali pacto ut habeatis iuri perpetuo illam meam hereditatem de Cerquides de Susano, id est de illo casale vnde Afonso Saniz habuit quartam quam diui-

serunt per medium Ordonius Afonso et matre mea Ardilo Afonso, et ego do uobis hodie mediam VIII^{am} integram in mea partitione pro illa uestra hereditate de Insula quam habetis de germano uestro Gudesteo Muniz et pro remedio anime mee. Et semper ego uel uox mea defendamus de toto homine illam hereditatem quam uobis ego dono et concedo, et uos et uox uestra illam quam mihi datis. Sed siquis homo ex mea parte uel extranea uobis ipsam hereditatem calumpniauerit pariat uobis quod sursum resonat, et ego et uox mea defendamus eam uobis.

Ego Marina Petri in hoc placitum manus meas.

Q. p. f.: Petrus, ts. Didacus, ts. Martinus, ts. Petrus Monachus, conf. Petrus Gudesindez, conf. Arias Pelaiz, conf. Munio Petriz, conf.

Munio, presbiter, qui notuit.

627

1210/07/05.

Mandas testamentarias de Diego Muñiz de Curuido.

B.- Tombo, f. 163r.

De villa de Curuido. Manda de Didaco Muniz de hereditate de Villa Franca.

In era M^a CC^a XL^a VIII^a et quotum III° nonas julii. Ego Didacus Muninci de Curuido, positus in graui infirmitate, ordino omnia mea, et cetera. In primis mando corpus meum sepellire in monasterio Sancti Iusti, et mando ibi mecum duas uacas et unum bouem et totam meam hereditatem de Villa Franca cum tota sua uoce excepto pommerio quod mando filio meo et duas leyras de milio de uoce de Villa Franca in agro de Margido; et si ipsi fratres uoluerint antea hereditatem que est de uxore mea de Aruoreda accipiant eam et dimittant istam de Uilla Franca ad ipsam meam vxorem, et hoc sit totum ad uoluntatem fratrum. Ad magistrum meum, et cetera. Et siquis hoc meum scriptum isrumpere temptauerit pectet solidos D; et hoc meum scriptum semper sit firmum.

Q. p. f.: Gundisaluus Monachus, subprior. Pelagius Pelagii dictus Geen, frater Sancti Iusti. Didacus Iohannis, miles, ts. Aluaroth, ts. Et alii.

Petrus Petri, frater Sancti Iusti et diaconus, qui eam scripsit per mandatum magistri sui Johanni Monachi de Taliar.

628

1198/04/30.

Mandas testamentarias do diácono Sanio Martínez.*

B.- Tombo, f. 163v.

* Observacións: Cópiase tamén como documento n.º 505, con certas variantes.

De Lausame. Testamentum de Sanio Martini de hereditate de Lousame et de Villa Coua et de Comparadi et de Villare.

Era I^a CC^a XXX^a VI^a. Hec est ordinacio quam facio ego Sanio Martinici, diaconus, ut omnia mea semper ordinata remaneant. In primis mando ad dominum meum domnum Martinum, decanum, medietatem de ganato et de pane et de quanto habere, habeo, et cetera. Mando ad Sanctum Justum corpus meum sepellire et ibi mecum illam suam hereditatem que est de uoce de illo suo casale de Lausame quam tenui in pignore pro solidis XI, et illam suam laream de Cornido quam tenui de ipsa sua uoce, et illam uineam quam feci in sua hereditate in Lausame, et mea medietate de illo quinione de Odroza Didaci in Lausame quem ego et Johannes Leyton tenemus in pignore per medium pro solidis VII et medium, et apes quas cum illo habeo, et meum quinionem de Berufi de auolencia et de ganancia sicut eum dedi in mea salute ad ipsum monasterium, et totum aliud meum ganatum quod de me tenent sui homines in Cirquides; et mando adhuc ad Sanctum Justum quinionem meum de Comparadi et de Villa Coua et de Villare de auolencia et de ganancia, et quartam de duabus equis quas habeo per medium cum homine Martini Didaci, et alia III^a mando ad filium meum Johannem ad quem adhuc mando meam hereditatem de Lausame de auolencia et de ganancia, et nec donet nec suppinoret nec uendat eam nisi ad monasterium Sancti Justi, et si obierit sine semine habeat monasterium Sancti Justi medietatem de illa et medietatem mei soprini. Mando ad magistrum meum, et cetera. Hec omnia compleant soprini mei, et cetera. Siquis aliquis homo de mea parte uel de extranea istam meam ordinationem in aliqua causa rumpere uoluerit sit maledictus et excommunicatus et insuper pariat solidos CC, et cetera.

Q. p. f.: Pelagius, testes. Johannes, ts. Petrus, testes. Domnus Petrus, monasterii Sancti Justi abbas, presens fuit. Johannes, presbiter, magister eius, confirmat. Pelagius Fernandi, presbiter, conf. Et alii. Johannes, presbiter, magister eius, conf.

Munio Cresconii, clericus et diaconus, qui notuit et conf.

629

1186/03/13.

O diácono Sanio Martínez dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Berufi.

B.- Tombo, f. 163v.

Carta de Sanio Martini de hereditate de Berufi.

In Dei nomine. Ego Sanio Martini, diaconus, pro Dei amore et sancte Marie uirginis et sanctorum martirum Justi et Pastoris, et cetera, facio cartam donationis, et cetera, vobis domno abbati Petro monasterii Sancti Justi et omnibus fratribus, et cetera, de mea hereditate propria quam habeo, et cetera, in territorio Pistomarchos sub aula Sancti Johannis de Lausame inter duos riuulos Ceidom et Traua in loco certo in villa de Berufi. Do et concedo uobis imperpetuum, et cetera. Habetis ipsam hereditate et faciatis de ea, et cetera. Set si aliquis de mea parte uel extranea contra hoc uenit pariat uobis ipsa hereditatem duplatam et insuper solidos C.

Facta carta, et cetera, in era I^a CC^a XX^a III^a et quotum tercio idus marcii.

Ego Sanio, et cetera.

Q. p. f.: Pelagius, ts. Johannes, ts. Petrus, ts. Petrus, presbiter, conf. Petrus, presbiter, dictus Francus, conf. Fernandus Sancii, miles. Petrus Cresconii, ferrarius.

Munio scripturam scripsi, presbiter, istam.

630

1192/04/25.

O presbítero e monxe de Toxos Outos Arias Muñiz dóalle ó mosteiro a herdade que lle corresponde na vila de Lousame e o plantío que ten en Barcia e Filgueira.

B.- Tombo, ff. 163v-164r.

Transcr.- FERNÁNDEZ DE VIANA Y VIEITES, J. I.- "Documentos sobre peregrinos gallegos..." en *Estudios Mindonienses*, 7 (1991). Apéndice documental A, doc. n.º 10, pp. 416-417.

Carta de Arias Muniz de hereditate de Lausame.

In Dei nomine. Ego Arias Muniz, presbiter et frater monasterii Sancti Justi, pro Dei amore et sancte Marie et sanctorum martirum Justi et Pastoris, et cetera,

facio kartam donationis vobis domno abbati Petrus monasterii Sancti Justi et omnibus ibi semper Deo seruientibus de tota mea hereditate et plantato quam habeo in villa Lausame de matre mea Marina Gunteriquiz sub aula Sancti Johannis de Lausame. Do ipsi prefato monasterio atque concedo VI^a integra de tota hereditate et plantatu que in ipsa villilla Lausame habuit predicta mater mea, et diuiditur sic ipsa villa: de villa ipsa faciunt VI^{ex} et de una VI^a que fuit de Guntirigo Erriguit fuit III^a, et de una tercia que fuit de matre mea Marina Guntirigiz do uobis meam VI^{am}; et habetis iam aliam VI^{am} de germano meo Munio Muniz. Similiter do uobis totum meum plantatum quod ego sine meis germanis plantau, scilicet totum illud quod plantau in villa Varzea // cum meo compatre Martino Afonso, de quo habeo medietatem; et similiter illud plantatum quod plantau in Figaria cum meo congermano Martino Pelaiz, presbiter, de quo post ea comparau suam medietatem integram quando prorexit in Iherusalem, et cetera. Hec omnia dono uobis et ad Sanctum Justum pro anima mea et parentum meorum, et cetera. Sed si aliquis de mea parte uel de extranea contra hoc uenerit in primis sit maledictus et non uideat que bona sunt in regno Dei et insuper pariat ipsam hereditatem duplatam et solidos C, et cetera.

Facta carta era I^a CC^a XXX^a et quotum VII° kalendas maii.

Ego Arias Muniz, et cetera.

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Pelagius, ts. Ego Arias, conf. Pelagius Didaci, conf. Johannes Ruderiquiz, conf. Johannes Afonso, conf.

Munio Iohannis, presbiter, qui notuit et conf.

631

1175/05/23.

Mandas testamentarias de Martín Muñiz.

B.- Tombo, f. 164r.

Testamentum Martini Muniz de hereditate de Lausame.

Era I^a CC^a XIII^a et quotum X^o kalendas junias. Hec est ultima ordinacio quam ego Martinus Muniz ordino, et cetera. In primis mando corpus meum sepeliri in cimiterio Sancti Justi, et mando ibi mecum tercia integra de tota medietate de tota hereditate de Lausamia que fuit de Cidi et de Affonso Froyat, presbitero, et cetera. Sed si aliquis homo de mea parte uel de extranea contra hoc uenerit sit maledictus et pariat solidos CC; ista tamen mandatione in suo robore permanente.

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Cresconius, ts. Petrus, presbiter, conf. Johannes, presbiter, conf. Didacus, presbiter, conf.

Munio, presbiter, qui notuit et conf.

632

1194/12/08.

O presbítero Xoán Eáns de Valga fai un pacto co mosteiro de Toxos Outos polo cal peñora a herdade que ten co cenobio en Lousame por unha marca de prata e por un prazo de catro anos. Se pasado este tempo o presbítero pagase o diñeiro, quedará con toda a herdade durante a súa vida e, de ser alguén da súa voz quen desfaga o peñoramento, quedará só coa metade da herdade e o mosteiro coa súa metade.

B.- Tombo, f. 164r.

Placitum de Johanne Iohannis dicto de Valga de hereditate de Lausame.

Era M^a CC^a XXX^a II^a et quotum VI idus decenbris. Ego Johannes Iohannis cognominato de Valga et presbiter et omnis uox mea vobis domno Petro, abbati monasterii Sancti Justi, et uoci eiusdem monasterii facio pactum et placitum in C solidis firmissime roboratum tali condicione ut ego pono uobis in pignore totam meam hereditatem quantam habeo uobiscum in Lausame pro una marcha; et teneatis eam per IIII^{or} annos et currat de sancto Martino in sanctum Martinum, et post istos annos completos si ego uobis rediero illam marcham, ipsam hereditatem integram ego teneam in uita mea. Si uero alius de uoce mea ipsam hereditatem de pignore liberauerit medietatem de ipsa mea porcione que in alio placito resonat habeat, et medietatem habeat monasterium uestrum. Si ego uel aliquis de parte mea hoc placitum exierit pariat quod sursum resonat.

Q. p. f.: Petrus, ts. Didacus, ts. Johannes, ts. Sanius Martini, diaconus, conf. Cresconius de Valino, conf. Munio Pelaiz, conf. Petrus, frater, conf. Martinus, prior monasterii Sancti Justi, conf. Pelagius Didaci, monacus, conf.

Johannes qui notuit.

633

1201/05/03.

Mandas testamentarias de Fernando Ordóñez, feitas coa ocasión de marchar en peregrinación a Xerusalén.

B.- Tombo, f. 164r.

Transcr.- FERNÁNDEZ DE VIANA Y VIEITES, J. I.- "Documentos sobre peregrinos gallegos...", en *Estudios Mindonienses*, 7 (1991). Apéndice documental A, doc. n.º 11, p. 417.

Testamentum de Fernando Ordoniz de hereditate de Lausame et de Berufi.

Era M^a CC^a XXX^a VIII^a et quotum V^o nonas maii. Hec est ordinatio quam ordino ego Fernandus Ordoniz, pergens Ierosolimam, quomodo omnia mea ordinata remaneant. In primis mando ad Sanctum Justum pro anima mea et parentum meorum si illuc mortuus fuero totum meum quinionem integrum de Biruffi et adhuc mando ei medietatem de toto meo quinione de de villa Lausame cum tota directura intus et foris, et aliam medietatem mando ad filiam meam, et teneat ipsam medietatem mater mea quousque crescat ipsa filia mea et faciat ei de illa proficuum, et si mortua fuerit ipsa filia mea sine semine habeat ipsam aliam medietatem monasterium Sancti Justi, id est totum ipsum quinionem integrum, et cetera. Et si aliquis contra hoc uenerit sit maledictus et pariat solidos C, et cetera.

Q. p. f.: Martinus, ts. Johannes, ts. Didacus, ts. Johannes Petri, frater, conf. Johannes Tudini, frater, conf. Didacus Pelaiz, conf. Didacus Didaci, conf.

Munio, presbiter, qui notuit.

634

1203/04/13.

Mandas testamentarias de Xoán Pérez de Tállara, que marcha a Roma.

B.- Tombo, f. 164rv.

Testamentum de Johanne Petri de Taliar de hereditate de Lausame.

Era I^a CC^a X^{La} I et quotum idus aprilis. Hec est ordinatio quam ordino ego Johannes Petri de Taliar in mea salute progens Romam quatinus si illuc obiero omnia mea ordinata re- // -maneat. In primis mando ad Sanctum Justum siue uiuiam siue moriar meam hereditatem de villa Lausame quam ganauit de Johanne Muniz et de uxore sua Maria Petri que fuit de patre suo Petro Petriz et de matre sua Maria Luparia, et dono eam cum sua populacione quam tenet de me Johannes Ordonez et uxor eius Guyna Martini. Mando ad magistros meos, et cetera.

Item hereditatem Sancti Justi do kasal de Marrazin de Susano cum sua uoce est VI^a integra et de hereditate de uoce de Recemundo III^a integra.

Si aliquis contra hoc uenerit sit maledictus et non habeat porcionem in regno Dei et insuper pariat<t> solidos D; et stet in robore.

Q. p. f.: Petrus, ts. Munio Petri, ts. Johannes Sentario, ts. Sanio Petri, conf. Johannes Saniz, clericus, filius eius, conf. Cantel, conf. Mergulius, conf. Didacus Cresconiz, conf. Pelagius, presbiter, conf.

Munio, diaconus, qui notuit.

635

1198/01/18.

Pedro Ordóñez “Franco” dóalle ó mosteiro de Toxos Outos as súas herdades nas vilas de Ces e Lousame, en S. Xoán de Lousame, e en Ardileira, Beluso, Escobias e Silvarredonda.

B.- Tombo, f. 164v.

Testamentum siue donationem Petri Ordonii dicto Franco de hereditate de Lausamia et de Cee et de Ardileyro et de Ribas et de Silua Redonda et de Beluzo et de Scaua.

Era I^a CC^a XXX^a VI^a et quotum XV° kalendas februaryi. Ego Petrus Ordonii cognomento Francus vobis domno Petro, monasterii Sancti Justi abbati, et omnibus fratribus eiusdem loci tam presentibus quam futuris facio testamentum et donationem simul et mandacionem pro anime mee remedio et parentum meorum de omnibus hereditatibus quas habeo de patre meo et matre et auis meis et ganancia in villa Lausamia et in villa Cees sub signo Sancti Johanni de Lousamia. In Lousamia mando meam VII^{am} integram de toto de toto plantato quem mihi conuenit inter meos germanos et meam septimam de illo casali et de illa hereditate quam ganauit pater meus. Similiter in Cees mando totam septimam integram de plantato et de hereditate et de casalibus per ubicumque potuerint inuenire per suos terminos antiquos intus et foris quantum ibi habeo de ganancia et de auolencia per ubicumque sua uox uadit in villare que dicitur Scaua et Beluzu et Ardileyro et Silua Rotunda. Et mando quod si uoluit abbas, et cetera.

636

1196/07/17.

Mandas testamentarias do presbítero Xoán Eáns.

B.- Tombo, f. 164v.

Testamentum Johannis Iohannis, presbiteri, de hereditate Lausamia et de Villare de iusta ecclesiam.

Era I^a CC^a XXX^a III^a et quotum XVI kalendas augusti. Hec est ordinatio quam ordino ego Johannes Iohannis, presbiter, in mea infirmitate quatinus si ex ea obiero omnia mea ordinata remaneant. In primis mando corpus meum sepelire in

monasterio Sancti Justi, et mando ibi mecum totam meam hereditatem in villa Lou-same cum tota sua uoce et directura que ad ipsam hereditatem pertinet intus et foris, et est ipsa hereditas quarta integra de tota hereditate que fuit de Cidi et de Afonso Froylat, presbitero, et de Martino Muniz, presbitero, quam tenent fratres Sancti Justi in pignore pro una marcha argenti, et modo mando eam ad Sanctum Justum integram. Mando etiam ibi quartam integram de toto villare quod iacet iusta ecclesiam Sancti Johannis de Lausame cum tota sua uoce et directura intus et foris per suos terminos antiquos; et alia quartam mando ad Sanctum Johannem de Lausame. Mando etiam ad Sanctum Justum medietatem de una equa braua, et cetera. Si aliquis homo de mea parte uel de extranea contra hoc uenerit sit maledictus, et cetera, et insuper pariat solidos CC; existente scripto in suo robore.

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Pelagius, ts. Petrus, presbiter, conf. Petrus Iohannis, conf. Fernandus Cresconii, presbiter, conf.

Munio, presbiter, qui notuit per mandatum Fernandi Cresconii in cuius manus fuit roborata.

637

1167/02/05.

Cresconio Páez “Colonio” e a súa muller, Urraca Pérez, fan un pacto co mosteiro de Toxos Outos polo cal peñoran a herdade que teñen por herdanza de Paio “Colonio”, pai de Cresconio, pola herdade do seu irmán Munio Páez.

B.- Tombo, ff. 164v-165r.

Placito de Cresconio Pelaiz dicto Colonio et de uxor sua Vrraca Petri de hereditate sua.

Era I^a CC^a V^a et quotum die nonas februarii. Ego Cresconius Pelaiz cognomento Colonio et uxor mea Vrraca Petri et omnis uox nostra vobis domno Petro abbati et fratribus et congregatione eiusdem Sancti Justi facimus pactum et placitum et uerbum firmissimum in marcum vnum argenti roboratum tali pacto super ipsa mea hereditate que ad mihi conuenit de abollo mea Le- // -degunda Pelaiz et de pater meus Pelagius Colonio tam de abolencia quam de ganancia ponimus uobis in pignore pro ipsa hereditate de frater meus Munius Pelagii que uobis uendo per kartulas et per ueras scripturas pro tale sic meo fratre, ipse Munius Pelaiz, uenerit ad ipse hereditate et in calumpnia miserit paget et defendat semper Cresconius Pelaiz aut uoce sua ipsam hereditatem. Quod si menciosus fu<er>it pariat quod sursum resonat.

584

Francisco Javier Pérez Rodríguez

Nos iamdictus, et cetera.

Q. p. f.: Petrus, ts. Martinus, presbiter, conf. Didacus, ts. Odoarius, ts. Et cetera.

Pelagius de Deus qui notuit.

638

1166/05/24.

Urraca Pérez vendelle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Berrimes, en S. Xoán de Lousame, por catro marabedis.

B.- Tombo, f. 165r.

Carta da villa de Virrimes de Vrraca Petri.

In Dei nomine. Ego Vrraca Petriz vobis domno abbati Roderico et conuentum monachorum Sancti Iusti tam presentibus quam futuris in Domino Deo eterna salutem, amen. Placuit mihi per bona pacis et mea fuit uoluntas, et cetera, ut facerem uobis kartam uendicionis de hereditate mea propria quam habeo de matre mea Maria Arias et de abolo meo Arias Exemenz, et cetera, et iacet in territorio Pestomarchos subtus monte Adulfi inter duos ribulos Merron et Palla concurrencia ad aulam Sancti Johannis de Lausame, locum certum ubi dicent Verrimes. Vendo et do eam uobis cum suis directuris, et cetera, scilicet quantum mihi euenit inter meas jermanas, et est tercia de hereditate de matri mea, pro IIII^{or} morabitinis quos, et cetera, et de precio, et cetera. Et faciatis de ea, et cetera. Siquis tame<n> contra hoc uenit, et cetera, pectet uobis VIII° morabitinis; carta ista, et cetera.

Facta carta in era M^a CC^a IIII^a et quotum VIII° kalendas junii.

Q. p. f.: Johannes, ts. Petrus, ts. Ordonius, ts. Rodericus, ts. Prior Sancti Iusti, conf. Cresconius Muniz, conf. Martinus, presbiter, conf. Petrus, presbiter, conf.

Didacus, presbiter, qui notuit.

639

1154/12/02.

O conde don Fernando Pérez de Traba e a súa muller, dona Sancha González, dóanlle ó mosteiro de Toxos Outos as súas herdades en Xilvir, Ponte e Barro, en Sta. Cristina de Barro, parte das igrexas de S. Pedro de Tállara e S. Mamede e outras herdades en S. Xoán de Lousame e nas terras de Nemancos e da Maía.

B.- Tombo, f. 165rv.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- "Tombo de Toxosoutos...", doc. n.º 14, pp. 187-188.

Carta del conde don Fernando et de comite domno Petro et filiis domne Vrrace de hereditate de Geluir et de Ponte et de Barro dicta Leston et de VIIIª de ecclesia de Taliar et porcionem de ecclesia Sancti Mametis. Item hereditate in villa Muimenta. Item hereditate que fuit de conde in Lausame et in villa Curuido et in Villa Franca cum sua voce. Item in terra de Nemancos I casalem. Item in Amaia Pausada que fuit de Arias Guntadici.

Ea que donantur, et cetera. Quod circa ego comes domnus Fernandus, comitis domni Petri et domne Vrrace filius, simul cum uxore mea comitissa domna Sancia Gundisaluiz et cum filiis et filiabus nostris et cum omni uoce nostra grata uoluntate, et cetera, facimus cartam testamenti et donacionis Deo Patri omnipotentis et beate Marie semper uirginis et monasterio Sancti Iusti de Togis Altis et uobis patri et abbati domno Pelagio et omnibus monachis, et cetera, de nostris hereditatibus quas in iuri nostro usque hodie pacifico possidemus. Scilicet in territorio Pistomarchos sub aula Sancte Christine de Nogia, in primis hereditatem de villa Geluir quam ganauit de Cresconio Petriz, presbitero, integram, et quarta integra de villa Ponte de Jusana quam ganauit Froyla Marinus, et totam hereditatem de Barrio dicta Leston quam ganauit de Petro Arias et de sua uxore Marina Petri ubi sedet Ueremudus, seruicialis. Et de ecclesia Sancti Petri de Taliar mediam VIII^{am} integram cum hereditatibus et p~~r~~estacionibus suis omnibus que est diuisa de illa IIIIª de Oduario Martini qui eam ganauit cum ipsa Ardio Affonso, uxore sua. Similiter in ipsa ecclesia de Talar damus uobis totam nostram directuram tam de auolencia quam etiam de ganancia uel quam etiam habemus in placia certa per ubicumque eas inuenire potueritis tam infra terminos quam extra cum tota sua uoce. Et similiter totam nostram porcionem de ecclesia Sancti Mametis cum omnibus suis directuris. Damus etiam uobis totam hereditatem de Guyna Aras in villa Monimenta cum sua populacione. Item similiter totam hereditatem que fuit de Cide in villa Lausame et in villa Curuido ubi dicunt Berufi IIIª et IIIIª et VIª de tota ipsa Villa Franca cum tota sua uoce intus et foris cum IIIª integra de Margido, et est tres quartas integras de medietate de Prado. Item in territorio de Nemancos damus uobis vnum kasalem bene populatum quale uiderit uxor mea et Alfonsus Anayaz et abbas Petrus Antealtarium uobis congruentem. Item in territorio Ameia damus uobis illam hereditatem quam ganauimus de Arias Guntadiz in villa Pausada sub aula Sancti Thome de Oliames. Has omnes hereditates uobis damus et confirmamus cum totis bonis suis, et cetera. // Set si aliquis homo de nostra parte uel de extranea contra hoc uenerit sit maledictus et insuper duos mille solidos pariat; donacionibus istis in suo robore permanentibus.

Facta carta testamenti in era I^a C^a LX^{La} II^a, die IIII° nonas decenbris.

Ego comes, et cetera.

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Pelagius, ts. Munio, ts. Martinus, ts. Alfonsus Anaiaz, conf. Gundisaluus Afonso, conf. Fernandus Suariz, conf. Froyla Ferdinandiz, conf. Petrus Arias de Saltu, conf. Magister Tudinus, conf. Martin Brandonias, conf. Sanio Saluatoris, conf. Johannes Abbas, canonicus, conf. Petrus, Antaltaria abbas, conf. Petrus, prior sarensis, conf.

Johannes, presbiter, qui notuit et conf.

Pelagius, Dei gratia compostellanus archiepiscopus.

640

1139/02/22.

Mandas testamentarias de Guntrode Muñiz.

B.- Tombo, f. 165v.

Testamentum de Guntrode Muniz de hereditate de Cerquides et de Birille et de Pausada.

Era M^a C^a LXX^a VII^a et quotum VIII kalendas marcias. Hec est ordinacio et testamentum quod facio ego Guntrode Muniz in mea vita, et cetera. In primis mando corpus meum ad Sanctam Mariam dictam Sanctam Talasiam, et mando ibi mecum, et cetera. Item mando ad monasterium Sancti Justi medietatem integram de ambos Cirquides et de kasale de Berili et de Pastoriza cum tota sua uoce et directura sicut eas ganauit cum uiro meo Oduario Martini, et cetera. Sed si aliquis de mea parte uel de extranea contra hanc meam ordinacionem et testamentum uenerit sit maledictus et pari<a> solidos DCC; ordinatione semper in suo robore permanente.

Q. p. f.: Didacus, ts. Petrus, ts. Martinus, ts. Alfonsus Froylaz, ts. Petrus Oduariz, ts. Arias Martiniz, ts. Et alii multi.

Johannes, presbiter, qui notuit.

641

—/—/—.

División das herdades que o mosteiro de Toxos Outos ten na vila de Comparada.*

B.- Tombo, f. 165v.

* Observacións: Copiado despois, xa que a letra, aínda que medieval, é máis tardía e non é a do corpo do tomo. *Vide* doc. n.º 509.

<N>oticia et diuisiones hereditatibus quas habet monasterium Sancti Justi in villa Comparadi facta per domnum presbiterum de Aquis Sanctis et Pelagius Didaci Leronio et Didacus Petri de Somar et Johannes Cresconii, clericus de Villa Coua, et Didacus Petri de Ginestoso per cartam Sancti Jacobi et iuramenta sacro sancta euangelia quam fecerunt. In primis diuiditur villa Comparadi nonas et dentur Sancto Justo III^{or}, vnam de voce Rolam, secunda de voce Munioni Mouro et de Furtadino, fratri suo, III^{am} de voce Maria Frodina, III^{am} de voce Didaco Tauro cum filiis suis et de Adosinda Taura, germana sua; de quinque quod remanent iterum faciant nonas et detur Sancto Justo quatuor et dimidiam, vnus nonas quarum vna vendidit Petrus Tizon de Sarnam et fratres suos, et altera fuit de Petrus Guimarez, et duas de Johanne Cresconii, clericus de Villa Coua, dimidiam uero fuit de Maria Fernandez de Eranio; alias quatuor et dimidia detur voce Fernandi Carou et voce Petrus Petri dictus Arzon per dimidium.

642

1189/—/—.

O subdiácono Xoán Arias dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa porción da igrexa de S. Pedro de Tallara.

B.- Tombo, f. 166r.

Carta de Johanne Arie de V^a de quarta de ecclesia de Taliar.

In Dei nomine. Ego Johannes Arias, subdiaconus, pro Dei amore et in remissione peccatorum meorum facio cartam testamenti de mea hereditate sancte Marie uirginis et sancto Justo et vobis abbati Petro monasterii Sancti Justi et cunctis fratribus ibi Deo seruientibus presentibus et futuris. Dono siquidem ibi Deo omnipotenti et vobis illam meam porcionem quam habeo de mea auolencia in ecclesia Sancti Petri de Taliar, que est media quinta de quarta integra de tota ipsa ecclesia cum tota sua hereditate que ad ipsam que ad ipsam ecclesiam pertinet intus et foris, ecclesiastica et laycaria, per totas uillas que ad ipsa ecclesia recurrit cum tota sua uoce, et cetera, per suos terminos antiquos cum uoce Sancti Mametis de Pena et per riuulum de Miron et per Confurcum et per Sanctum Mametem cum suis terminis, hereditatibus que ad ipsum mannetem pertinet, et inde per Petram Serpem et per Paradam et per terminos Sancti Johannis de Mazaeda et per terminos de Campo Ulle et per bauzam Daud et per aream de Auania et per terminos de

Tofelo et per terminos de Verrimes usque ad riuulum de Miron ubi primo incepimus; et per hos terminos quod concludunt totas villas de ipso valle de Talliar, et cetera. Set si aliquis contra hoc uenerit sit maledictus et excommunicatus et non habeat partem in regno celorum et pariat insuper solidos C; et stet in robore.

Facta carta era I^a CC^a XX^a VII^a, et cetera.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Johannes, ts. Pelagius Caluus, conf. Fernandus Sancii, conf. Didacus, presbiter, conf. Petrus, presbiter, conf.

Munio scripturam qui scripsi, presbiter, ipsam.

643

1189/09/23.

Fernando Fernández e María Fernández, esta co seu marido, Pedro Pérez, véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa parte na igrexa de S. Pedro de Tállara por corenta e dous soldos e medio e mais dous soldos “pro robore”.

B.- Tombo, f. 166r.

Carta de Fernando Fernandi et de Maria Fernandi et de viro suo Petro Petri de media V^a de quarta ecclesie de Taliar.

In Dei nomine. Ego Fernandus Fernandiz et ego Maria Fernandiz et uir meus Petrus Petris vobis domno abbati Petro monasterii Sancti Justi et cunctis fratribus uestris in Domino Deo eternam salutem. Placuit nobis, et cetera, ut faceremus vobis cartam uendicionis de hereditate nostra quam habemus de nostra auolencia, et cetera. Damus uobis atque concedimus medietatem de una V^a de quarta integra de tota ecclesia Sancti Petri de Taliar cum tota sua hereditate et uoce et directura que ad ipsa ecclesia pertinent intus et foris, ecclesiastica et laycaria, per totas uoces que ad ipsam ecclesiam recurrunt cum tota sua uoce, et cetera, et per illos terminos qui continentur in proxia carta supradicta, et cetera. Vendimus pro solidis X^l II et medium, et pro robore solidos II, et cetera. Habeatis eam, et cetera. Sed si aliquis de parte nostra uel de extranea contra hoc uenerit pariat uobis eam duplatam et insuper solidos C; carta ista, et cetera.

Facta carta era I^a CC^a XX^a VII^a et quatum VIII° kalendas octobris.

Nos iamdicti, et cetera.

Q. p. f.: Arias, ts. Ordonius, ts. Petrus, ts. Johannes, presbiter, conf. Johannes Didaci, miles, conf. Munio Cresconiz, clericus, conf. Didacus Martini, conf. Martinus Gundisaluiz, conf.

Munio scripturam qui scripsi, presbiter, ipsam.

644

1201/02/18.

Xoán Páez das Capas véndelle ó mosteiro de Toxos Outos unha vinteava parte da igrexa de S. Pedro de Tállara por dúas marcas de prata e vinte soldos.

B.- Tombo, f. 166r.

Carta de Johanne Pelagii dicti Das Capas de XX^a ecclesie de Talliar.

In Dei nomine. Ego Johannes Pelagii dictus Das Capas et omnis uox mea vobis domno Petro, abbati monasterii Sancti Justi de Togis Altis, et omni conuentui eiusdem monasterii omnique uoci uestre, et cetera, facio kartam de quadam porcione ecclesie Sancti Petri de Taliar quem ego comparauí de Johanne Pelaiz et de uxore sua Maria Bela, et est ipsa porcio XX^{am} integram predictae ecclesie, aut si minus est, minus sit, aut si plus, plus sit. Hanc igitur porcionem dicte ecclesie uobis uendo cum omnibus suis directuris, et cetera, pro marchis II^{bus} et solidis XX cum robore, et tam de precio, et cetera. Habeatis eam, et cetera. Siquis tamen contra hoc uenerit sit maledictus et insuper pariat marchas IIII^{or} argenti; hac tamen scriptura semper sit firma.

Ego iamdictus, et cetera.

Facta carta XII kalendas marcii sub era I^a CC^a XXX^a VIII^a.

Q. p. f.: Martinus, presbiter de Trasmonte, conf. Afonsus Petri, clericus, conf. Petrus Cresconiz, clericus, conf. Didacus Didaci, conuersus, conf. Martinus Cresconiz, conf. Johannes, presbiter de Taliar, conf.

Dominicus, diaconus, qui de mandato predicti Martini, presbiteri, in cuius manu fuit roborata, notuit et conf.

645

1201/05/24.

Urraca Pérez, filla de Pedro Besezo, dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade nas igrexas de S. Pedro de Tállara e S. Xulián de Luaña e maila que ten na vila de Bexeres.

B.- Tombo, f. 166v.

Carta de Vrraca Petri, filia Petri Besezo, de ecclesiis de Taliar de Sancto Juliano de Luania et de Vesares.

In Dei nomine. Ego Vrraca Petri, filia Petri Besezo, presentibus filiabus et filio meo, pro Dei amore et sancte Marie uirginis et sanctorum Iusti et Pastoris et pro anima mea et pro animabus omnium parentum meorum facio kartam donacionis, et cetera, vobis domno Petro, monasterii Sancti Iusti abbati, et omnibus fratribus ibidem De<o> seruientibus et omni uoci ipsius monasterii de hereditate mea quam habeo de mea auolencia de porcionibus scilicet meis ecclesiasticis quas habeo in ecclesia Sancti Petri de Talar et in ecclesia Sancti Iuliani de Luania et de tota mea porcione quam habeo in villa Uesares. Dono et concedo uobis et monasterio uestro predictas hereditates. Habeatis omnia predicta, et cetera.

Facta carta testamenti IX° kalendas junii, era I^a CC^a XXX^a VIII^a.

Siquis autem de parte mea, et cetera, quisquis fuerit pectet uobis solidos C et insuper sit maledictus.

Q. p. f.: Domnus Johannes Marinus. Petrus Arie, archipresbiter. Pelagius, presbiter, conf. Petrus Fernandi, miles de Salamo, ts.

Petrus Ordonii qui notuit et conf.

646

1164/02/08*. San Pedro de Tállara.

Testamento do presbítero Diego Muñiz, que entra como monxe no mosteiro de Toxos Outos.

B.- Tombo, f. 166v.

* Observacións: A data do documento non se corresponde co abadado de ningún abade Pedro senón co de don Rodrigo (1164-1166). O presbítero outorgante, Diego Muñiz "Alcoba", fixo testamento no 1189 (vide doc. n.º 657).

Testamentum Didaci Muniz, presbiteri de Talar, de hereditate de villa Pasqual et de Guinande et de XX^a ecclesie de Taliar.

Era M^a CC^a II^a et quotum VI° idus februarii. Tunc disposuit ego Didacus Muniz, presbiter, in uita mea expono de meo consensu uolens accipere habitum religionis in monasterio Sancti Iusti in presencia frater Petrus abbas quomodo omnia mea ordinata remaneant. In primis do mecum solidos LX^a VIII° pro mea meya et meum corpus et alia et una XX^a de ecclesia Sancti Petri de Talar super qua dedi solidos X^l VI de torneses Arie Mauru et Johanni Arie in pignore usque redimantur, et do meam medietatem de mea hereditate quam habeo de mea auolencia et ganancia in villa Pasqual et in Guinandi excepto illo casali ubi morauit pater meus Munio Suarit sicut est determinatum per illam aquam de Fontanias et per

suos marchos de suso et de iuso usque in parietem de Ribadas que dono meis germanis; et pro isto habeat monasterium Sancti Justi III^{am} integram de illo casali ubi morauit auus meus Pelagius Christofori ubi dicunt casale de Lagares in ipsa villa in ipsa villa de Guiande in concambia pro illo casali que iam dixi cum alia medietate de illa hereditate de Pascali et de Guinandi, que casalia hebeatis meis fratribus Cresconio Muniz et Munio Muniz et Maria Muniz quod istos meos parentes redeant ex ea annuatim talegam unam de centeno aut unum sanganio in anniuersarium cada anno et de castaneis pisatis quomodo habuerint, et cetera. Sed si aliquis contra hoc uenerit sit maledictus a Patre et Filio et Spiritu Sancto et insuper pariat solidos CC.

Q. p. f.: Johannes, ts. Cresconius, testes. Gudesindus Pelaiz, conf. Filii ecclesie Sancti Petri de Taliar, ts. Cresconius Muniz, ts. Petrus Pedone, ts.

Didacus Muniz, presbiter, qui notuit et conf.

647

1199/04/13.

Testamento de Xoán Goséndiz, presbitero de S. Pedro de Tállara.

B.- Tombo, ff. 166v-167r.

Testamentum Johannis Gosendi, presbiter de Taliar, de ecclesia Sancti Michaelis de Cambonio et de villare de Argiles.

Era I^a CC^a XXX^a VII^a et quotum idus aprilis. Hec est ordinatio quam ordino ego Johannes Gundesindez, presbiter de Talar, in mea salute quatinus obitum meum, et cetera. In primis mando corpus meum sepelire in monasterio Sancti Justi, et mando ibi mecum totam meam hereditatem de ecclesia Sancti Michaelis de Cambonio et de villare de Argiles siue de auolencia siue de ganancia que est in uoce de Ermigildo Iohannis cum tota sua uoce et directura que ad ipsas hereditates pertinent intus et foris ex illa pariete de uilla Bauza vsque ad cantum Ulle. Et in ipso villare de Argiles dono in presenti ad ipsum monasterium vnum seruiciale cum sua populancia pro anima mea et animabus parentum meorum, et populancia de alio seruiciale in ipso villare. Et adhuc dono ibi unam seruicialiam populatam in mea et sua hereditate in villa Guyande cum quanta hereditate ibi habeo de auolencia et de ganancia in uoce de Sancto Petro de Pascal et de Auexom ex Riuulo Malo ad sursum usque ad campum Ulle et vnam uigesimam in ecclesia Sancti Petri de Taliar quam teneo in pignore pro una marcha argenti, et cetera. Sed si aliquis de mea parte // uel de extranea contra hoc uenerit sit maledictus et excommunicatus et insuper pariat solidos D.

Q. p. f.: Petrus Petri, ts. Munio Cresconez, ts. Martinus, presbiter, ts. Ego Petrus, monasterii Sancti Justi abbas. Martinus, prior Sancti Iusti.
Munio scripturam qui scripsit, presbiter, istam.

648

1155/08/05.

O presbítero Nuno Páez fai un pacto co mosteiro de Toxos Outos polo cal o presbítero terá unha casa e unha oitava da igrexa de S. Pedro de Tállara, que son do cenobio, durante a súa vida e pagará por elas anualmente unha serie de cousas que se especifican. Pola súa parte, Nuno Páez doaralle ó mosteiro, cando morra, a súa porción na igrexa de Tállara e ingresará na comunidade monástica.

B.- Tombo, f. 167r.

Placitum de Nuno Pelaiz per quod tenuit de monasterio partem suam de ecclesia de Taliar.

Era I^a C^a LX^{la} III^a et quotum nonas augusti. Ego Nuno Pelaiz et presbiter facio pactum et placitum firmissimum in solidis CC roboratum vobis seniores Sancti Justi et abbati uestro Pelagio vt teneam illam uestram domum de Sancto Petro de Taliar in omni uita mea, et est de ipsa ecclesia media VIII^a porcio uestra quam mihi datis cum illa alia quam uobis dedit auunculus meus, et est media de VIII^a. Datis mihi quantum ibi habetis ut seruiam uobis sine alio domino et ut dem uobis per unumquoque annum quarterios VI de pane et quarterium I de castaneis pisadis et alium de uirides et unam fogazam cum aliquid et cum uno pane de centeno cum aliquid et unum cordarium cum L^a ouis pro Pascha, et ex hinc seruire de pomis. Et ego ad mortem meam relinquam uobis meam porcionem de ipsa ecclesia que est quarta de VIII^a et intreguem pro illa meos propinquos in Sancto Geesio, et uos recipitis me pro uestro fratre, et si frater meus Johannes fuerit presbiter teneatis eum sicut et me in ipsa ecclesia. Et si inde alter fecero et placitum exiero pariam de sursum resonat.

649

1152/08/17.

Testamento do presbítero Diego Cristovo.

B.- Tombo, f. 167r.

Testamentum Didaci Christofori de VIII^a integra de ecclesia Sancti Petri de Taliar.

Era I^a C^a LX^{La} et quotum XVI° kalendas septembris. Hec est ordinacio que ordino ego Didacus Cristofori, presbiter, in infirmitate mea plenus tamen de meo sensu quatinus si obiero omnia mea ordinata remaneant. In primis mando corpus meum sepellire ad monasterium Sancti Justi, et mando ibi mecum octauam integram de ecclesia Sancti Petri de Taliar cum omnibus suis directuris quod ad eam pertinent intus et foris ex aqua de Pala usque ad montem Irouiti sicut in suo placitum resonat, et aliam mediam VIII^a mando ad jermano meo Ordonio et meos soprinos, et cetera. Et mando etiam ad Sanctum Justum illas meas hereditates de Figeyroa et de Susana et de Marrazin de Susano meo quinione integro quantum ibi habeo. Et mando ad meo criado Adefonso illam meam hereditatem ex Ribulo Malo usque in montem Iraoti et in uilla Quinianti quantum ibi habeo sine aliis parentibus. Et habeat eandem ereditatem fratres Sancti Justi cum ipso puero ad uitam et ad mortem, et cetera. Set si aliquis contra hoc uenerit sit maledictus et insuper pariat solidos D.

Q. p. f.: Johannes, ts. Petrus, ts. Pelagius, ts. Cresconius, ts. Ordonio, ts. Petrus, prior Sancti Justi, conf. Petro Besezo, conf. Cresconio Muniz, conf.

Didacus, presbiter, qui notuit.

650

1204/03/10.

Fernando e Rui Sebastiániz fan un pacto co mosteiro de Toxos Outos polo cal terán deste a súa tercia da herdade de Alfonsín durante a vida de ámbolos dous e esta volverá despois a poder do cenobio. A cambio disto, os irmáns déixanlle ó mosteiro o que teñen en Béxeres e nas igrexas de S. Pedro de Tállara e S. Xulián de Luaña.

B.- Tombo, f. 167rv.

Placitum de Fernando Sebastiani et de Roderico Sebastiani de hereditate de Fonsim.

Era M^a CC^a XL^a II^a et quotum VI° idus marcii. Nos Fernandus Sebastiani et Rodericus Sebastiani facimus pactum et conuenienciam in solidis mille firmissime roboratum vobis abbati domno Petro Sancti Justi et conuentui ipsius monasterii et fratribus tam presentibus quam futuris aut teneamus nos ambos ex uestro dato et ex parte monasterii uestri terciam de hereditate de Afonsin quam in presenti uos ibi

habetis uel habere debetis et cum populacione unius seruicialis, et cetera. Supradictam hereditatem datis nobis cum supradictas rebus ut teneamus eam tantum in uita nostra, et ad obitum nostrum utriusque porcionem nostram remaneat quitam et paccatam apud monasterium uestrum et in iure illius cum quanto ibi ganauerimus uel acquirere potuerimus. De inde licenciam non habeamus uendendi, donandi nec suppignorandi nisi tantum ad uos. Et pro hoc quod uos nobis datis quitamus nos ad uos quantum habemus uel habere debemus in Uesares et portionibus de nostris ecclesiis de Sancto Petro de Taliar et de Sancto Juliano de Luania cum adiuntionibus suis quibus ad clericos pertinent uel pertinere debent ex- // -ceptis domibus uestris quam habetis ad ipsas ecclesias, et insuper nos confirmamus et roboramus mandacionem aui nostri quam ipse mandauerat ad uestrum monasterium ut nunquam ei calumpniemus pro ea uos nec monasterium uestrum, et cetera. Quisquis fuerit ex nostris et placitum non compleuerit pariat penam placiti.

Nos predicti, et cetera.

Q. p. f.: Domnus Johannes Marinus, conf. Petrus Iohannis, conf. Johannes Caualeyro, conf. Fernandus Affonsi, conf. Johannes, presbiter de Taliar, conf. Pelagius Iohannis, presbiter.

Petrus Ordonii, monachus, conf. et notuit.

651

1161/12/04.

Mandas testamentarias de Pedro Crescóniz "Infanzón".

B.- Tombo, f. 167v.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- "Tumbo de Toxosoutos...", doc. n.º 19, p. 192.

Testamentum Petri Cresconii dictus Infanzon de VIII^a ecclesie de Taliar et ibi in Taliar unum seruiciale populatum.

Era I^a C^a LX^{la} VIII^a et quotum IIe nonas decenbris. Hec est ultima ordinatio quam ordino ego Petrus Cresconii cognomento Infanzon in mea infirmitate, et cetera. In primis mando corpus meum sepellire in monasterio Sancti Iusti, et mando ibi mecum meum lectum, et cetera; et mando ibi mecum VIII^{am} integram de ecclesia Sancti Petri de Taliar pro me, et cetera, sicut promisi per placitum, et ibi in Taliar unum seruiciale populatum. Ad magistrum meum, et cetera. Mando ad Sanciam Aluariz, qui me multum seruiuit, totam illam hereditatem de villa Agrelo populatam ut teneat eam in uita sua, et post mortem suam mandet eam integram ad monasterium Sancti Iusti, et cetera. Set siquis de meis filiis uel de parentibus contra hoc uenerit sit maledictus et pectet solidos mille D.

Q. p. f.: Didacus Ordonii, conf. Petrus Caluus, conf. Arias Martini, conf. Affonsus Didaci, canonicus, conf. Affonsus Anayz, conf. Petrus Arie qui notuit.

652

1261/03/18. Santiago de Compostela.

O mosteiro de Toxos Outos fai un pacto co escudeiro Pedro Pérez “Besezo” e o seu irmán, o cabaleiro Martiño Pérez, polo cal o cenobio lle entrega ós irmáns a granxa de Cornanda durante a vida de ámbolos dous coa obriga de pagarlle anualmente catro oitavas de castañas pisadas e, no caso de non habelas, catro oitavas de pan metade de millo e metade de cebada. Pola súa parte, Pedro Besezo dóalle ó mosteiro o que ten na vila de Pousada, en S. Pedro de Tállara, aínda que o terán el e o seu irmán durante as súas vidas. Os irmáns Besezo retiran calquera demanda e acción contra o mosteiro, concretamente a carta que contra el lle pediran ó papa e o proceso que abriran contra o cenobio. Por último, estipúlase o gando que debe haber en Cornanda cando lle sexa devolta ó mosteiro e dise que todo o documento debe ser aprobado polo arcebispo compostelán.

B.- Tombo, ff. 167v-168r.

Placitum inter monasterium Santi Justi et Petrum Besecium et Martinum Besecium super hereditate de Pausada.

Era Ma^{CC} LX^{La} VIII^a et quotum XV° kalendas aprilis. Notum sit omnibus quod nos Petrus Petri, abbas, et Pelagius Pelaiz, prior, Dominicus Caballarius, infirmarius, et Pelagius Aluitit, et Johannes Petri, cantor, Martinus Iohannis dictus Leue et Saluator Martini et Petrus Iohannis et Martinus Cortes, monachi monasterii Sancti Justi de Togis Altis, nomine monasterii et conuentus eiusdem monasterii damus uobis Petro Petri dicto Besezo, scutario, pro uobis et pro fratre uestro Martino Petri, milite de Besezo, quantam hereditatem et plantatus et domos cum pertinentiis suis monasterium predictum habet in grangia de Cornanda sicut modo stat populata et sementata, exceptis inde debitis et pane et senara ganati siqua ibi tenet uestiarius noster que debet habere; damus inquam ad tenendum in uita uestra nomine monasterii supradicti, ita quod alterum uestro defuncto superstes predicta teneat in tota uita sua. Et uos et dictus frater uester debetis inde dare anuatim monasterio nostro in tota uita uestra IIII^{or} octauas de castaneis pisatis, et quando castaneis non habueritis debetis dare pro eis quatuor octauas de pane, uidelicet medietatem de milio et medietatem de cebaria, per uos, et cetera. Et propter hoc uos predictus Petrus Besezo datis in presenti dicto monasterio imperpetuum iure

hereditario quantam hereditatem comparastis et ganastis in Pausada que est in filigresia Sancti Petri de Tallar cum pertinenciis suis, debetis tantum illam tenere et possidere nomine dicti monasterii in tota uita uestra et predicti fratris uestri, et ad mortem uestrorum amborum debetis eam relinquere monasterio supradicto. Preterea pro uobis et pro predicto fratre uestro quitatis et abnuciatis et eciam remittitis nobis et dicto monasterio omnem demandam et accionem si quam uos et dictus frater uester contra predictum monasterium et abbatem et conuentum eiusdem habebatis seu habetis ex aliqua ratione, et renunciatis littere domni pape quam contra nos et nostrum monasterium impetratis, et etiam citacioni facte per ipsam litteram et processu habito per eandem. Ad mortem uero uestram et dicti fratris uestri debetis relinquere dicto monasterio in predicta hereditate nostra de Cornanda IIII^{or} seruiciales populos per custam uestram de IIII^{or} IIII^{or} armentis et de XII^{os} XII^{cim} rexellis per uos et per omnia bona uestra. Et per // tradicionem ipsius presentis placiti tradimus uobis ius et possessionem predictae hereditatis. Et est sciendum quod omnia ista debent ualere et tenere domino compostellano archiepiscopo concedente; si uero dominus archiepiscopus hec non concesserit predicta littera et citacio et processus uester et hereditas de Pausada remaneant in statu in quo modo sunt et predicta hereditas, domus et plantatus, domus nostra et predicta nostra remaneant nobis salua et monasterio supradicto. Siqua parcium contra hoc uenerit pectet alteri parti pro pena CC morabitanos; scripto isto in suo robore permanente.

Q. p. f.: Martinus Pelagii, cardinalis. Fernandus Feo et Petrus Gordo, scutarii. Suerius Ade, miles. Petrus Pelagii Beyzudus. Dominicus Iohannis, pelliparius. Garsia Iohannis de Valle Dei. Fernandus Iohannis, corrigiarius. Munio Petri, campsor.

653

1195/06/20.

Mandas testamentarias de Xoán Afonso.

B.- Tombo, f. 168r.

Testamenti Johannes Alfonsi de hereditate de Marrazin et de Curugido et de Pastoriza.

Era I^a CC^a XXX^a III^a et quotum XII kalendas iulii. Hec est ordinacio quam ordino ego Johannes Affonso in mea infirmitate, et cetera. In primis mando corpus meum ad ordinem sancti Benedicti cuius habitum assumo in monasterio Sancti Iusti, et mando ibi mecum totam meam hereditatem quantam habeo de patre meo Affonso Iohannis siue de auolencia quomodo de ganantia in villa Marrazin et in

Curugido et in Pastoriza, et cetera. Quod si aliquis, et cetera, contra hoc uenerit sit maledictus et insuper pariat solidos C, et cetera.

Q. p. f.: Petrus Petri, ts. Martinus Martini, ts. Martinus Petri, ts. Arias, presbiter et frater, conf. Martinus, presbiter, conf. Fernandus, presbiter, conf.

Munio, presbiter, qui notuit.

654

1185/10/18.

Mandas testamentarias de Pedro Pérez.

B.- Tombo, f. 168r.

Testamentum Petri Petri de hereditate de Guiande de patre suo Petro Christofori.

Era I^a CC^a XX^a III^a et quotum XV kalendas nouembris. Hec est mandacione quod mandauit Petrus Petri in uita sua, ad obitum suum mandauit corpus suum sepelire ad Sanctum Petrum de Taliar, et mando ibi mecum, et cetera. Mandauit ad Sanctum Justum media de sua hereditate de suo patre Petro Christoforo in Guiande, et cetera. Et quis contra hoc uenerit pectet solidos C, et cetera.

Q. p. f.: Johannes, ts. Petrus, ts. Martinus, ts. Munio, presbiter, conf.

Munio qui notuit.

655

1152/09/03.

Mandas testamentarias do presbítero Xoán.

B.- Tombo, f. 168r.

Testamentum de Johanne, presbitero, de medietate de omnibus que habebat.

Hec est ordinacio qua ordinauit Johannes, presbiter, ad mortem suam. In primitier mando corpus meum sepelire in Sancto Petro, et mando ibi mecum, et cetera. Item ad Sanctum Justum de hereditate ecclesiastica et laycaria et de domis et de perfis et de quantum habeo medietatem, et aliam hereditatem si habueritis suam medietatem.

Facta mandatione in era I^a C^a LX^{la} et quotum III nonas septembris.
 Q. p. f.: Sanius, ts. Pelagius, ts. Martinus, testes.
 Munio, presbiter, qui notuit.

656

1184/12/18.

Mandas testamentarias de Guntrode Sániz.

B.- Tombo, f. 168r.

Testamentum de Guntrode Saniz de hereditate et plan<ta>tu de Portu.

Era I^a CC^a XX^a II^a et quotum XV° kalendas januarii. Mando ego Guntrode Saninz si migrata fuero, et cetera. In primis mando corpus meum sepellire in cimiterio Sancti Petri de Taliar, et mando ibi mecum, et cetera. Et mando illam meam hereditatem et plantatum de Porto siue de abolencia siue de ganantia quia ego comparauí de Sanio Benauento ad Santum Justum et Pastoris pro remedium anime mee. Et siquis contra hoc uenerit sedeat maledictus et insuper pariat solidos C.

Q. p. f.: Petrus, ts. Munio, ts. Johannes, ts. Nuno, presbiter, conf. Pelagius Iohannis, conf. Johannes, presbiter, conf.

Munionis Cresconez qui notuit.

657

1189/05/13.

Mandas testamentarias do presbítero e monxe Diego Muñiz "Alcoba".

B.- Tombo 168rv.

Testamentum de Didaco Muniz dicto Alcoba de hereditate de Guiande.

Era M^a CC^a XX^a VII^a et quotum III° idus maii. Hec est ultima ordinacio quam ego Didacus Muniz dictus Alcoba, presbiter et frater, in extremis positus facio et ordino imperpetuum ualiturum. Mando ad monasterium Sancti Justi medietatem integram de tota illa hereditate // quam habeo cum meis germanis de auolencia et de ganancia in villa Guiande siue in illo casale in quo morauit pater

meus Munio Suariz cum tota sua hereditate et directura que ad ipsum casalem pertinet intus et foris siue in altero casali de Lagares ubi morauit auus noster Pelagius Christofori cum sua hereditate et directura que ad illum pertinet intus et foris; et similiter in villa Pascali cum sua uoce et directura quam in ipsa villa habemus intus et foris. De tota illa hereditate quam ego in istis locis habeo pro mea porcione inter meos germanos mando inde medietatem ut supra dixi ad monasterium Sancti Justi pro anima mea et parentum meorum, et cetera. Quod si aliquis contra hoc uenerit sit maledictus et insuper pectet solidos D, et cetera.

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Gundisaluuus, ts. Johannes, presbiter de Taliar. Petrus Romanz, presbiter, conf. Munius, presbiter, conf.

Munio, presbiter, qui notuit.

658

1157/05/02.

Pedro Páez coa súa muller, Guntrode Muñiz, e coa súa nai, Truile Pérez, véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade no lugar de Beesar, na vila de Carantoña, en S. Pedro de Tállara, por dous soldos e cinco diñeiros.

B.- Tombo, f. 158v.

Carta de Petro Pelaiz et de uxore sua Truyli Petri de hereditate de Beesar.

In Dei nomine. Ego Petrus Pelagii una cum uxore m<e>a Guntrode Muniz et cum matre mea Truili Petrici vobis domno Arie, abbati Sancti Justi, et omnibus fratribus salutem. Placuit nobis et nostra est uoluntas ut faciamus uobis iamdictis kartulam uendicionis de hereditate nostra propria quam habemus de suscepcione auorum nostrorum et jacet in loco nominato Beesar et sunt margines tres sub aula Sancti Petri in uilla Carantonio, pro qua accepimus de uobis precium solidos II et denarios V quod nobis et uobis bene complacuit. Et faciatis de ea, et cetera. Siquis contra hoc uenerit pectet uobis eam duplatam.

Facta carta in era M^a C^a LX^{La} V^a et quotum VI° nonas maii.

Q. p. f.: Petrus, ts. Ordonius, ts. Pelagius, ts.

Munio notuit.

600

Francisco Javier Pérez Rodríguez

659

1166/05/07.

Pedro Páez e a súa muller, Guntrode Muñiz, véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos unha leira en Beesar, en S. Pedro de Tállara, por dous soldos e medio e dóanlle o que teñen na vila de Guiende.

B.- Tombo, f. 168v.

Carta de Petro Pelaiz et de uxore sua Guntrode Muniz de vna larea in Beesar.

In Dei nomine. Ego Petrus Pelaiz et uxor mea Guntrode Muniz et omnes filii nostri vendo uobis domno Petro, monasterii Sancti Justi abbati, quantam hereditate, scilicet unam laream de terra, que jacet in Beesar pro solidis II et medio quos mihi dedistis pro ea, sub aula Sancti Petri in villa Taliar. Habeatis, et cetera. Siquis eam uobis calupniauerit paria<t> uobis solidos V.

Facta carta era I^a CC^a IIII^a et die nonas madii.

Similiter dono uobis quantum habeo in villa Guiende de auolencia et de ganancia.

Q. p. f.: Johannes, ts. Pelagius, testes. Petrus, ts. Pelagius Froylaci, conf. Didacus, monachus, conf. Froyla, presbiter, conf.

Munio, presbiter, qui notuit.

660

1155/10/21.

O abade Froila Pérez “Presbitero” dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Moimenta, en S. Xoán de Macenda.

B.- Tombo, f. 168v.

De filigresia Sancti Johanni de Mazaeda. Carta de abbade Froya cognomine Presbiter de hereditate de Monumenta.

In Dei nomine. Ego abbas Froyla Petriz cognomine Presbiter do uobis senioribus Sancti Justi cum abbate uestro Pelagio quantam hereditatem ego habeo de auolencia et de ganancia in villa Moymenta cum suis directuris, et cetera. Siquis homo contra hoc uenerit pectet uobis ipsam hereditatem et insuper solidos CC.

Facta carta era I^a C^a LX^a III^a et quotum XII° kalendas nouembris.

Q. p. f.: Petrus, ts. Martinus, ts. Pelagius, ts. Johannes, presbiter, conf. Gudesindus, presbiter, conf. Abbas Pelagius, conf. Froyla Affonso, conf.

Munio, presbiter, qui notuit et conf.

661

1250/11/04. Santiago de Compostela.

Pedro Moogo de Sto. André de Cures, Martiño Moogo e Xoán Vidal fan un pacto co mosteiro de Toxos Outos polo cal ámbalas dúas partes se comprometen a presentar xuntas o tercio da igrexa de S. Xoán de Macenda que é das voces de Cadarnoxo e Xoán Esmildez.

B.- Tombo, f. 169r.

De Mazeeda.

Placitum inter monasterium et Petrus Moogus de Cures et Munio Moogo et Johannes Uitalis super presentacionis Sancti Johannis de Mazaeda.

Era M^a CC^a LXXX^a VIII^a et quotum IIe nonas nouenbris. Nos Petrus Moogus Sancti Andree de Cures et Munio Moogo et Johannes Uitalis et omnis uox nostra vobis domno Petro Martini, abbati monasterii Sancti Iusti de Togis Altis, facimus pactum et placitum firmum in D solidis roboratum ita quod semper uobiscum et insimul presentemus ad terciam ecclesie Sancti Iohannis de Mazaeda quod est de uoce de Cadarnogia et de Johanne Ysimildis dictus de Porta, et sumus uobiscum heredes et patroni in eadem et qualem clericum nos uobis dederimus de genere nostra uel de uox nostra in ipsa ecclesia recipiatis et presentetis nobiscum. Siquis nostrum contra hoc uenerit pectet alteri parti penam supradictam; placito isto in suo robore permanente.

Q. p. f.: Petrus Fernandi, canonicus compostellanus. Froyla Moogo de Auancario. Johannes Petri, clericus. Petrus Didaci, notarius de Noya.

Ego Jacobus Iohannis, notarius compostellanus juratus, interfui et scripsi.

662

1251/12/05. Santiago de Compostela.

Martiño Pérez, cardeal compostelán e vigairo do deán, outórgalle ó diácono Xoán Fróilaz a tercia da igrexa de S. Xoán de Macenda da voz de Cadarnoxo e Xoán Esmildez por presentación feita por varios herdeiros, entre os que se atopa o mosteiro de Toxos Outos.

B.- Tombo, f. 169r.

Titulum super predicta tertia dicte ecclesie de Mazenda.

Notum sit omnibus presentem paginam inspecturi quod ego Martinus Petri, cardinalis compostellanus, tenens uices decani, ad presentacionem patronorum Martinus Saniz, monachi monachi, nomine monasterii Sancti Iusti, Petrus Moogi Sancti Andree de Cures, Munionis Moogo de Auancario, Dominici Moogo de Tallar, Johannes Uitalis, clerici, Pelagii Moogo de Taliar, nomine et uoci fratris sui Petri Martini et Petri de Bene, Petri Iohannis de Cadarnogia, pro se et pro Johanne Muniz, Roderici Petri dicti Scutarii, nomine et uoci filiorum et soprinorum suorum, qui presentauerunt Johannem Froyle, diaconum, ad terciam partem ecclesie Sancti Iohannis de Maceeda in uoce de Cadarnogia et de Johanne Esmildez, do illam terciam partem eidem Johanni Froyle, diacono, et eum instituo in eadem. Et ut hoc in dubium uenire non possit hanc inde cartam feci sibi sigilli mei munimine roborari.

Data Compostelle nonis decenbris sub era M^a CC^a LXXX^a VIII^a

663

1166/03/18.

Sandino Afonso "Benchaveus" dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Moimenta, en S. Xoán de Macenda.

B.- Tombo, f. 169r.

Carta de Sandino Alfonsi de hereditate de Moymenta.

In Dei nomine. Ego Sandinus Affonsi cognominato Benehabens do et concedo senioribus Sancti Iusti quantam hereditatem habeo in terra Pistomarchos concurrente ad ecclesiam Sancti Iohannis sub monte Yrocti in villa Monimenta quam mihi dedit Froyle Arie pro amatico cum omnibus suis directuris, et cetera. Siquis contra hoc uenerit pariat ipsam hereditatem duplatam et insuper solidos C.

Facta carta in era prima CC^a IIII^a et quotum XV° kalendas aprilis.

Q. p. f.: Alfonsus Perna, conf. Munio Perna, conf. Petrus Martini, conf. Didacus Ordonii, conf. Munio Sancii, conf. Pelagius Froyla, conf.

Munio, prior Sancti Iusti, qui notuit et conf.

664

1155/08/08.

Mandas testamentarias de Diego Sániz.

B.- Tombo, f. 169r.

Testamentum de Didaco Saniz de hereditate de Velles.

Era I^a C^a LX^{La} III^a et quotum VI° idus augusti. Hec est ordinacio quam ordino ego Didacus Sanici. In primis mando corpus meum sepellire ad Sanctum Justum, et mando ibi mecum illam hereditatem de Velles per termino de villam usque ad terminos de Monumenta et per terminos de Curis siue de auolencia quomodo de ganancia meam et de meis germanis sicut stat populata, et cetera. Et si hoc pactum parentes mei non compleuerint et istud quod facio irrumpere uoluerint mando ut in omnibus villis et hereditatibus requirant seniores Sancti Justi meam uocem in omni re, et cetera. Siquis contra hoc uenerit sit maledictus et excommunicatus et insuper pariat solidos CCC.

Q. p. f.: Munio, ts. Pelagius, ts. Petrus, ts. Pelagius, presbiter, conf. Arias, presbiter, conf. Johannes, presbiter, conf.

Munio, qui notuit et conf.

665

1217/05/31.

Manda testamentaria de Pedro Pérez.

B.- Tombo, f. 169rv.

Testamentum de Petro Petri de hereditate que fuit matris sue.

Era M^a CC^a LV^a et quotum pridie kalendas junii. Ego Petrus Petri, positus in articulo mortis, et cetera. In primis mando corpus meum sepelliri in cimiterio Sancti Justi, et mando ibi mecum // totam meam hereditatem quantam habeo ex parte matris mee Marie Munionis, et cetera, et cetera.

Q. p. f.: Petrus Fernandi, ts. Sancia Muniz, ts. Dominicus Petri, ts. Martinus Denti, ts.

Martinus, presbiter, qui fecit, conf.

666

1242/11/30.

Mandas testamentarias de Martiño Fróilaz, presbítero de S. Xoán de Macenda.

604

Francisco Javier Pérez Rodríguez

B.- Tombo, f. 169v.

Testamentum Martini Froyle, presbiter de Mazaeda, de larea de Auelanedo.

Era M^a CC^a LXXX^a et quotum II kalendas decenbris. Notum sit omnibus quod ego Martinus Froyle, presbiter Sancti Johanni de Mazaeda, graue infirmitate cum meo spiritu, et cetera. In primis mando corpus meum sepeli<ri> monasterii Sancti Justi, et mando ibi mecum vna fogaza de una quarta de tritico pro die sancte Marie de februario annuatim in secula seculorum et ipsa mea leyra d'Avilanedo, et cetera. Siqui contra hoc uenerit sit maledictus et insuper pariat solidos C legio-nensis.

Q. p. f.: Petrus Fernandi, presbiter Sancti Vincencii. Fernandus Moogus dictus Cotalaya, presbiter. Petrus Moogus. Pelagius Moogus de Taliar. Et alii. Johannes Didaci de Vialo.

Ego Johannes Johanni, notarius iuratus de Pestomarchos, scripsi per mandatum predicti Johannes Didaci.

667

1154/12/26.

Froila Arias maila súa muller dóanlle ó mosteiro de Toxos Outos varias herdades na vila de Moimenta.

B.- Tombo, f. 169v.

Carta de Froyle Arie de medietate sue hereditatis de Moymenta.

In Dei nomine. Ego Froyla Arias facio donacionem Sancto Justo de medietate de quanta hereditate habeo in villa Moymenta siue de auolencia quomodo de ganancia excepto illo plantato quod feci cum Petri de Sendereici. Similiter uxor mea dat medietatem de illa hereditate et de plantato quem mecum ganauit in remissione anime sue. Similiter et de illo plantato quod feci in pumare de monasterio ad iusu medietatem. Omnia ista concedo ad monasterium Sancti Justi ut contineant me, et cetera. Sed ego do mulieri mee habere pro ista hereditate quam do ad monasterium, sed si ego sine filiis mortuus fuero aliam medietatem similiter concedo ad Sanctum Iustum, et cetera. Sed si aliquis contra hoc uenerit sit maledictus, et insuper pariat solidos C.

Facta carta VII° kalendas januarii, era I CLX^I II.

Ego, et cetera.

Q. p. f.: Petrus, ts. Ordonius, ts. Johannes, ts.
Munio, presbiter, qui notuit et conf.

668

1196/07/29.

Testamento de Paio Pérez "Romeu".

B.- Tombo, f. 169v.

De filigresia Sancte Marie de Assados. Testamentum Pelagii Petri dicti Romeu de hereditate de Aucterio Donego.

Era I^a CC^a XXX^a IIII^a et quotum IIII° kalendas augusti. Ne presentibus, et cetera, qua propter ego Pelagius Petri cognomento Romeu graui infirmitate detentus, et cetera. In primis mando corpus meum sepelliri in monasterio Sancti Justi, et mando ibi mecum totam meam hereditatem quam habeo in Octeyro Donego simul et uillarium scilicet Johanni Pelagii si tamen ei placuerit. Mando etiam ibi meam hereditatem de Barral quantum ibi habeo, et in uilla quantum ibi habeo, et est unus seruicialis populatus. Mando etiam ibi meam hereditatem de Buia quantum ibi habeo, et in Leiro et in Rial quantum ibi habeo. Mando etiam illum seruiciale quem ego tenebam in prestimonio in Serres de Sancto Justo ad eundem locum quem ego populatus sum de habere meo. Mando etiam populacionem trium seruicialium scilicet de Ruberth et de Stephano et de Martino Iohannis ad Sanctum Iustum. Mando ut medietatem panis tocius de Serres habeat turris de Serres et aliam medietatem habeat Sanctus Iustus. Mando ut populacionem illorum seruicialium quos teneo de Antealtares et de Sauardes habeat Sanctus Justus et hereditas sine popullacione sit suorum dominorum. Si germani mei uenerint et uoluerint uenire ad diuisionem liberent hereditatem quam tenent captam pro illis inimici eorum et sic tota porcio mea hereditatis detur ad Sanctum Iustum. Siquis contra hoc uenerit sit maledictus et insuper pariat mille solidos, et cetera.

Q. p. f.: Johannes Marinus, conf. Petrus Lazeratus, conf. Martinus Pelagii, conf. Petrus, ts. Johannes, ts. Pelagius, ts. Munio Scripturam, conf., presbiter, istam.

Johannes, diaconus, qui notuit.

606

Francisco Javier Pérez Rodríguez

669

1231/04/09.

Mandas testamentarias de don Pedro Fernández "Romeu" de Miñortos.

B.- Tombo, 170r.

Testamentum domni Petri Fernandi dicti Romeu de hereditate de Cedeea et de Sancta Eugenia.

In Dei nomine, amen. Ego domnus Petrus Fernandi dictus Romeu de Minortis graui infirmitate detentus si forte, et cetera. In primis mando corpus meum sepelliri in monasterio Sancti Iusti de Togis Altis, et mando ibi mecum vnum meum casale quod habeo in Cedeea, et aliud casale de hereditate quod habeo in Sancta Eugenia; et mando ibi mecum meam mulam, et monasterium quietet eam de solidis LV. Item mando, et cetera. Ac tamen mando quod si domnus Johannes Iohannis Marinus pro bono uiderit aliquid corrigendi in hoc meo testamento mando quod corrigat sine dubio. Siquis contra hoc uenerit pectet solidos mille, et cetera.

Q. p. f.: Domnus Johannes Iohannis Marinus. Martinus Leoth, archipresbiter de Pistomarchis. Johannes Moogo, clericus de Cambonio. Petrus de Deo, clericus de Pena. Arias Iohannis, miles.

Facto testamento V^o idus aprilis sub era M^a CC^a LX^a nona.

Ego iamdictus, et cetera.

Ego Petrus Iohannis, notarius juratus de Barcala interfui et conf. et de mandato meo Simon Petri infrascriptus scripsit.

670

1231/07/03.

Don Xoán Eáns Mariño fai unha emenda no testamento de Pedro Romeu a causa dos pactos que con el subscribira o mosteiro de Toxos Outos. Segundo este, don Pedro Romeu debía deixarlle cando morrese ó mosteiro a herdade que del tiña por pacto en Outeiro Donego, na freguesia de Sta. María de Asados, a cal xa tivera do mosteiro a súa nai, dona Maior Díaz. Así mesmo, don Pedro tiña por outro pacto co mosteiro herdades deste nas vilas de Arxellas e Camboño, en S. Xoán de Camboño, as cales lle debía igualmente devolver ó cenobio ó morrer xunto coa herdade que tivo en Calo, en Sta. María de Nebra. Don Xoán Eáns Mariño cambia, pois, o testamento para que se cumpran os pactos anteditos, anulando expresamente a cláusula

testamentaria na que don Pedro lle deixaba a herdade de Outeiro Donego á súa irmá dona María Fernández.

B.- Tombo, f. 170r.

Correctio quam dominus Johannes Marinus fecit in scripto testamento.

Ego dominus Johannes Iohannis Marinus, per potestatem quam mihi dedit Petrus Romeu in suo testamento quod ego potuissem corrigere suum testamentum si uidi/dissem pro bono quod erat in eo aliquid corrigendi, inueni quod ipse Petrus Romeu mandauerat quasdam hereditates germane sue domne Marie Fernandi in Octeyro Donego et in filigresia Sancte Marie de Assados, quas hereditates dominus Pelagius Romeu per testamentum mandauerat monasterio Sancti Iusti et que hereditates domna Maior Didaci, mater Petri Romeu, et pater suus dominus Fernandus Fernandi de Minortis per placitum tenuerunt de monasterio in uita sua tali conditione quod post mortem domne Maioris Didaci predictae hereditates libere et quiete remanerent monasterio cum quanto ipsi ibi haberent et ganarent et proficerent, et quas hereditates post mortem matris sue dominus Petrus Romeu de ipso monasterio tenuit tali conditione quod post mortem suam libere et quiete remanerent predicto monasterio cum quanta hereditate ipse haberet et ganaret et cum quanto ibi proficeret; unde ego dominus Johannes Iohannis Marinus, uisis illis scriptis, per potestatem quam ego habeo corrigendi testamentum domni Petri Romeu, corrogo et mando quod ille hereditates de Octeyro Donego et de Assados sint de monasterio Sancti Iusti libere et quiete sicut in suis placitis continentur. Item inueni quod dominus Petrus Romeu tenuerat unum casale de hereditate in Cambonio et alium in Argelos in uita sua de monasterio Sancti Iusti per talen condicionem quod ipse post mortem suam daret monasterio Sancti Iusti pro predictis hereditatibus quas ei dederant ad tenendum quantam hereditatem ipse haberet in Callo, que villa est in filigresia Sancte Marie de Neuar; unde ego dominus Johannes Marinus, corrigendo testamentum predicti Petri Romeu, mando quod monasterium Sancti Iusti habeat quantam hereditatem dominus Petrus Romeu in Calo habebat. Et omnes iste correctiones facio pro saluamento anime ipsius domni Petri Romeu.

Ego Petrus Iohannis, notarius juratus de Barchala, per mandato domno Johanne Iohannis Marino feci scribere per infrascriptum Simonem Petri hanc correctionem.

Presentibus: Petrus Melendi Dimees et Johannes Petri de Lueru et Petrus Sauarigo, milites; et Johannes Petri et Pelagio Petri, clericos Sancti Iohannis de Barchala; et Johannes Martini de Broonio; Roderico Pelaiz de Meiro.

In supradicta era et quotum V^o nonas iulii.

Ego Simon Petri de mandato Petri Iohannis, notari jurati de Barchala, scripsi.

671

1213/03/21.

Eldonza Pérez dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade nas vilas de Armiños e Buía, en Sta. Baía do Araño.

B.- Tombo, f. 170v.

Carta de Eldoncia Petri cum filio suo Alfonso Pelaiz de hereditate de Arminios et de Buya.

In Dei nomine. Ego Eldonza Petri et omnis uox mea, presente filio Affonso Pelagii et aliis parentibus meis, vobis domno Johanni, monasterii Sancti Justi abbati, et omni conuentui eiusdem monasterii omnique uoci uestre pro Dei amore, et cetera, do imperpetuum quantam hereditatem ego habeo et habere debeo sub aula Sancte Eolalie de Oeranio in villa Arminios et in Buya, et cetera. Et habeatis eam cum omnibus suis directuris, et cetera. Siquis autem, et cetera, contra hoc uenerit quisquis fuerit sit maledictus, et cetera, et pariat dictam hereditatem duplatam et insuper solidos D.

Facta carta XII kalendas aprilis, era I^a CC^a L^a I^a.

Ego Eldonza Petri, et cetera.

Q. p. f.: Petrus Muniz, presbiter, conf. Petrus Petri, diaconus, conf. Affonus Pelaiz, conf. Didacus Petri de Viogio. Adan Gosendiz. Johannes Didaci, ts. Johannes Alfonsi, ts. Adan Pelaiz, ts. Et alii.

Dominicus, cantor, notuit et conf.

672

1139/10/01.

Mandas testamentarias de Pedro Igaerici.

B.- Tombo, f. 170v.

Testamentum de Petro Ygareici de Berua et de ecclesia de Taragonio.

Era I^a C^a LXX^a VII^a et quotum kalendas octobris. Diuino Dei iudicio positus, ego Petrus Igaerici migratus infirmitate, et cetera. In primis mando corpus meum sepelire et tradere ad Antealtares, et cetera. Et inter alia que mando, mando ad monasterium Sancti Justi de Togis Altis de villa de Beruia que fuit de Munio Ouiquici medietatem et III^{am} et III^{am} porcionem de quinta ecclesie de Taragonio cum

suis adiunctionibus et testacionibus quas per meas scripturas acquisitas habeo, et de meo pane, et cetera. Siquis autem contra hoc uenerit sit maledictus et insuper soluat solidos mille.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Didacus, ts. Fernandus, ts. Alfonsus, ts. Johannes, presbiter, qui notuit.

673

—/—/—.

Mandas testamentarias de Paio Díaz "Gordo".

B.- Tombo, f. 170v.

Testamentum Petri Didaci dicti Gordo de hereditate de Ygnoure.

Hec est ordinatio quam ordino ego Pelagius Didaci cognomento Gordus graui uulnere sauciatus, et cetera. In primis mando corpus meum sepelire in monasterio Sancti Iusti, et mando ibi mecum totam meam hereditatem quam habeo in villa Ignoure, et fuit ipsa hereditas de patre meo Didaco Pelagii et de auia mea Marina Didaci, et cetera.

Q. p. f.: Petrus Iohannis de Mouran, ts. Petrus, presbiter de Roo, conf., ts. Johannes Pelagii, ts. Petrus Pelagii, clericus. Didacus Didaci, ts. Alfonsus Pelaiz, ts. Ordonius, clericus, qui notuit et conf.

674

—/—/—.

Noticia das partes que ten o mosteiro de Toxos Outos na igrexa de S. Salvador de Taragoña.

B.- Tombo, f. 170v.

Carta et nodiza de como se parte a ygrexa de Taragonio.

Hec est noticia de quinionibus quos habet monasterium Sancti Iusti in ecclesia de Taragonio. Primo, media de una quinta de tribus quartis de Petro \Petri/ de Castro. Item, de media que remanet, sextam pro domno Alfonso Reymundi et aliam sextam pro domno Johanne Reymundi. Item de quarta donega a quinta polos Berbgoes et XX dineros de renda pro fratre Dominico Caualeyro \et

de fratribus suis/ et quinionem dos Caualeyros et quinione de Petro Eret ex una parte. Et de Fernando Sardina cum sua auolencia a terza de San Iohanne de Mazaeda, et meteola en mano Johan Perez quando era archipreste a uossu frade Paay de Taliar; et o quinon de Pedro Feo quanto el auia d'auoo et de gaanza por manda que fez cum don Johan Todinz por frades et por omeens boos, et deronna de sua mao a Garcia Feo que a teuisse, et leyxoa ao moesteyro por manda que fez escrita.

675

1177/02/22. Santiago de Compostela.

A condesa dona Sancha Fernández de Traba dóalle  mosteiro de Toxos Outos a súa sexta parte na igrexa de S. Vincenzo de Cespón.

B.- Tombo, f. 171r.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- "Tumbo de Toxosoutos...", doc. n. 29, p. 201.

Carta comitisse domne Sancie Fernandi de VI integra ecclesie Sancti Vincencii de Seespoa.

In nomine sancte et diuidue Trinitatis, et cetera, vn̄de ego comitissa domna Sancia Fernandi ad honorem omnipotentis Dei et sanctissime uirginis Marie et sanctorum Iusti et Pastoris ob remedium anime mee et patris mei comitis domni Fernandi vobis venerabili domno Petro, Dei gratia monasterii Sancti Iusti de Togis Altis abbati, et omni conuentui monachorum prefati monasterii facio textu<m> scripture firmitatis et scriptum testamenti imperpetuum ualiturum de quadam mea porcione cuiusdam ecclesie Sancti Vincencii de Sespalona quam habeo cum sorore mea comitissa domna Tharasia Fernandi ex parte patris nostri comitis domni Fernandi, que est tercia pars tocuis ipsius ecclesie Sancti Vincencii de Sespalona, quam terciam integran ego habeo cum sorore mea predicta domna Tharasia per medium. Quam meam medietatem integram predicte tercie prefate ecclesie Sancti Vincencii de Sespalona vobis supradicto domno abbati et omni conuentu\i/ monachorum et predicto monasterio ab integro leto animo ad salutem anime mee gratis dono et concedo imperpetuum habituram cum omnibus suis directuris et appendiciis et gananciis in terra et in mari et in omnibus locis ubicumque fuerit uox predicte ecclesie ab antiquo et nouo tempore; que ecclesia est sita in territorio Pistomarchos circa litus maris, discurrente riuulo Duauria sub monte Iroute. Quam meam porcionem integram, scilicet mediam terciam predicte ecclesie, uobis dono et concedo ut post obbitum meum faciatis pro me anniuersarium sicut pro uno de fratribus uestris. Abhinc de meo iure et dominio sit abrasa uestroque iuri et dominio tradita atque confirmata; habete illam, possidete, uendite, donate atque ex ea omne uelle uestrum facite per cuncta seculorum secula, amen.

Siquis mei propinquus uel extraneus contra hoc uenerit tam ego quam aliquis quisquis fuerit a Deo Patre sit maledictus, et cetera, et insuper parti uestre solidos mille persoluat; et hec carta testamenti semper plenum robur obtineat.

Facta karta testamenti VIII° kalendas marcii, era M^a CC^a XV^a.

Ego comitissa, et cetera.

Q. p. f.: Petrus, ts. Martinus, ts. Pelagius, ts. Didacus, ts. Johannes, ts.

Ego Petrus, iudex, conf. Ego Gudesteus, \conf./, cardinalis, conf. Johannes Didaci, cardinalis, conf. Petrus Tacitus, kardinalis, conf.

Petrus Fernandi, scripsit.

676

1177/11/19.

A condesa dona Teresa Fernández de Traba dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa sexta parte na igrexa de S. Vicenzo de Cespón.

B.- Tombo, f. 171r.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- "Tumbo de Toxosoutos...", doc. n.º 30, p. 202.

Carta comitisse domne Tharasie de VI^a integra ecclesie Sancti Vincencii de Seespooa.

Qvoniam ea que per spacia temporum, et cetera, idcirco ego domna comitissa Tarasia, filia domni comitis Fernandi Petri, pro Dei amore et sancte Marie semper uirginis et sanctorum martirum Justi et Pastoris facio cartam testamenti et donationis imperpetuum ualituram de quadam mea propria hereditate uobis domno abbati Petro monasterii Sancti Justi de Togis Altis et cunctis fratribus ibidem Deo seruientibus presentibus et futuris. Dono uobis atque concedo pro anima uiri mei comitis domni Nunonis Petri VI^{am} integram de tota ecclesia Sancti Vincencii de Sespalona cum omnibus suis directuris, et cetera, sicut dedit iam uobis aliam VI^{am} integram de ipsa ecclesia comitissa domna Sancia Fernandi, germana mea, quam ecclesiam ego et ipsa habuimus ex parte <patre> nostro comite domno Fernando Petri; et est ipsa ecclesia in terra Pistomarcos inter fluuium Donabriam et villam Daneriam prope litus maris. Habeatis ipsam, et cetera. Set siquis ex mea parte mea uel extranea contra hoc uenerit sit maledictus et pariat uobis ipsam hereditatem duplatam et insuper solidos mille, et cetera.

Facta carta donacionis et testamenti era I^a CC^a XV^a et die XIII kalendas decenbris.

Ego comitissa, et cetera.

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Pelagius, ts. Ego Lupus Didaci, maiorinus regis, conf. Ego Martinus Garsie, conf. Ego Garsia Cortesia, conf. Ego Veremudus Petri, conf.

Munio, qui scripsit uersum, robore pinxit.

677

1203/02/17.

Mandas testamentarias de don Pedro Sarracéniz, deán de Mondoñedo.

B.- Tombo, f. 171v.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- "Tombo de Toxosoutos...", doc. n.º 36, pp. 206-207.

Testamentum domni Petri Sarraceni, mindoniensis ecclesie decani, de hereditate de Saa et de qinione ecclesie Sancti (...) ecclesia Sancti Felici de Eyron et de ecclesia de Bastauales.

Era I^a CC^a XL^a I^a et quotum XIII kalendas marcii. Diuina auctoritate misericorditer instructi quam quicumque huius seculi finem, et cetera, huius itaque Petrus Sarraceni, mendoniensis ecclesie decanus, per consilium amicorum, et cetera. In primis igitur meum corpus et anima sue sue trado custodie Creantoris, deinde ad monasterium Antealtaris mando unam seruicialiam in Roueteiro de Sispouna, aliam in Sanderezo de Susano quam comparauit de Sancto Martino de Foris, et duodecimam ecclesie Sancti Vincencii de Sispouna que fuit de Rabinaldo Uermuiz et de Gelu<i>ra Dominiquiz, quam duodecimam Munio Consilium mihi dedit pro alia hereditate mea et postea ad obitum meum darem illam pro remedio anime et sui et parentum suorum. Do etiam ibi unam casam factam in Sancto Uincencio. Mando ad monasterium Sancti Iusti vnam seruicialiam in Saa quam habui de episcopo domno Rabinaldo pro meis denariis cum illa alia hereditate eidem loci et de Chancela de auolencia nostra quam ego et fratres mei Pelagius Sarraceni et Martinus Sarraceni ad obitum uniuscuiusque eorum iam antea dedimus ad prefatum monasterium. Ibi etiam do aliam seruicialiam in Sanderecio quam habeo de auolencia, et tenet pro illa Marina Sarraceni aliam in Octeiro; aliam etiam in Pomares bene populatam cum quanto ibi habeo uel habere debeo. Abhinc ibi mando pro remedio anime mee et patris et fratrum et sororum meorum duodecimam ecclesie Sancti Vincencii de Sispouna quam habui de de Petro Rabinaldez et de auo meo. Ibi etiam do porcionem meam ecclesie Sancti Felici de Eiron, portionem meam ecclesie Sancti Juliani de Bastauales, quam suprinus meus domnus Christoforus tenet et possideat in uita sua, ad obitum ipsius mando dari ad predictum monasterium

pro mea et sua anima. Domum illam quam teneo in Sancto Uincencio inceptam predictum monasterium recipiat et proficiat. In predictis igitur monasteriis quicumque fuerint mei propinquoeres teneant predictas res quas mando et diem obitus mei annuatim decenter commemorent prout ualuerint pitanciam utrique ministrantes conuentui, et cetera. Mando ut melior de gente uestra teneat Sanctum Andream, et cetera.

Siquis ex parte mea uel extranea contra hanc ordinationem meam ad irrumpendum uenerit sit maledictus et excommunicatus et insuper mille solidos, et cetera; istam mandacionem currat, et cetera.

Ego Petrus Sarraceni, mindoniensis ecclesie decanus, et cetera.

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Arias, ts. Abbas Sancti Iusti, conf. Cantor eiusdem loci, conf. Petrus Gunsalui, conf. Johannes Petri, conf. Arias Muniz, conf. Rudericus Petri, conf. Saluator Pelagii, conf.

Johannes Pelagii qui notuit.

678

1210/04/09.

Pedro Páez, cabaleiro de Deira, e a súa muller, Lupa Pérez, dóanlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa parte na igrexa de S. Vincenzo de Cespón.

B.- Tombo, ff. 171v-172r.

Carta Petri Pelagii de Eyra, miles, et de uxore sua de VI^a ecclesie Sancti Vincencii de Seespoa.

In Dei nomine. Ego Petrus Pelagii, miles de Deeyra, presente uxore mea Lupa Petri et presentibus filiis meis et fauentibus, pro Dei amore et sancte Marie uirginis et sancti Benedicti pro remedio anime mee et parentum meorum uobis domno Petro, monasterii Sancti Iusti abbati, et omnibus fratribus ibidem Deo seruientibus facio testamentum et cartulam donationis imperpetuum ualituram de hereditate mea propria quam habeo tam de auolencia quam de ganancia uel habere debeo in ecclesia Sancti Vincencii de Sespaon, et est ipsa ecclesia sita in terra Pistomarchos sub monte Yrouth, ribulo Duaura, quam meam hereditatem, et cetera. Et est ius meum de ipsa ecclesia sexta integra, in quo iure ego modo mitto uos ut ex hodie die tota renda et totum seruicium detur uobis de predicta VI^a, et cetera. Habeatis igitur uos et omnis posteritas uestra ipsas tres meas, vnam scilicet meam, et alteram Johannis Pelagii, et alteram Martini Pelagii, in secula seculorum. Siquis autem contra hoc uenerit sit maledictus et excommunicatus, et cetera, et insuper pariat solidos D.

614

Francisco Javier Pérez Rodríguez

Facta carta in era M^a CC^a X^{la} VIII^a et quotum V^o idus aprilis. //

Q. p. f.: Arias Muniz, presbiter, conf. Petrus Ordonii, presbiter, conf. Rodericus Petri, conf. Saluator Pelaiz, conf. Petrus Petri, miles de Treuonzo, ts. Munio Petri de Treuonzo, ts. Johannes Muniz dictus Beruegon, ts.

Dominicus, presbiter et cantor, qui notuit et conf.

679

1241/02/05. Noia.

O cabaleiro Xoán Aanti dóalle ó mosteiro de Toxos Outos o tercio de tódolos bens que posúe e que terá polo cenobio durante a súa vida.

B.- Tombo, f. 172r.

Carta de Johanne Aanze, miles, de tota tercia parte de sua heredita ubique sit.

In Dei nomine, amen. Notum sit omnibus quod ego Johannes Aanti, miles, et omnis uox mea grato animo et spontanea uoluntate facio kartam donationis imperpetuum ualitura in solidis mille legionensis monete roboratam ita ut do ad monasterium Sancti Justi de Tribulis Altis totam terciam partem de quanta hereditate habeo uel habere debeo sic de auio quomodo de ganancia ad totis partibus pro anima mea et pro animas patris et matris mee et parentum meorum et pro beneficio quod mihi faciunt in predicto monasterio tali pacto quod teneam eam in omni uita mea, et ad obitum meum habeat eam monasterium imperpetuum. Et concedo quod si forte postea fecero aliam mandationem nunquam ista carta sit contradicta.

Siquis igitur contra hoc uenerit sit maledictus et pariat penam supradictam, et cetera.

Era M^a CC^a LXX^a VIII^a et quotum nonas februarii.

Q. p. f.: Fernandus Michaelis et Johannes Muniz de Noia. Johannes Fernandi, miles. Fernandus Alfonsi de Molendino. Munio Petri de Lamas. Petrus Gasus. Martinus de Cornanda, presbiter.

Ego Didacus Iohannis, notarius concilii Noye juratus, scripsi et interfui.

680

1245/01/08. Noia.

O cabaleiro Fernando Muñiz “Rubelión” e o seu fillo Paio Fernández vén-denlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Lamas, en S. Vicenzo de Cespón, por douscentos setenta soldos.

B.- Tombo, f. 172r.

Carta de Fernando Reuelion de hereditate de Lamas.

In nomine Domini nostri Ihesu Christi, amen. Notum sit omnibus quod ego Fernandus Muniz, miles, dictus Rubelion, et filius meus Pelagius Fernandi et omnis uox nostra vendimus vobis Petro Martini, abbati Sancti Iusti de Tribulis Altis, omnique conuentu eiusdem, et cetera, quantam hereditatem ego habeo uel habere debeo de parte auorum meorum et ex parte patris mei Munio Robilion et de comparacione que comparauit de Sancia Muniz, soror mea, in territorio Pistomarchos sutus monte Salgeyroo discurrente riuulo Duaria concurrente ad aulam Sancti Vincencii in villa nominata Lamas et in totis villis et locis ubicumque pro me uadit uox de ipsa villa de Lamas per suos terminos antiquos de ipsa villa quod habeo pro patre meo, et tertia de alia decima que comparauit de dicta soror mea, et cetera, pro solidis CC LXX pro precio et pro robore, et cetera. Habete eam, et cetera. Siquis contra hoc uenerit pectet uobis solidos D X^l dicte monete; carta ista, et cetera.

Facta carta VI idus januarii sub era M^a CC^a LXXX^a III^a.

Q. p. f.: Petrus Didaci dictus Episcopus, presbiter de Lausamia, conf. Didacus Petri dictus Solia, conf. Pelagius Gelata. Petrus Iohannis, presbiter de Cambonio. Petrus Iohannis dictus Cousido. Dominicus Michaelis. Et alii.

Ego Iohannes Petri, notarius concilii Noye juratus, scripsi quomodo inueni eam notatam de Didaco Iohannis, notario Noye, uerbum ad uerbum.

681

1243/11/12.

Xon Adnez e a sa muller, Mariña Nnez, coa sa filla Sancha Ens vendenlle  mosteiro de Toxos Outos a sa herdade na vila de Lamas, en S. Vicenzo de Cespón, por douscentos cincuenta soldos leoneses.

B.- Tombo, f. 172rv.

Carta de Johanne Adanci, milite, de hereditate de Lamas.

In nomine Domini nostri Ihesu Christi. Ego Iohannes Adanci pro me et pro uxore mea Marina Nuniz et pro omni uoce nostra et filia nostra Sancia Iohannis vendimus vobis Alfonso Martini, monacho Sancti Iusti, in uoce abbatis Iohanni Petri dicto Anaya et conuentui eiusdem monasterii, quantam hereditatem nos habemus de parte de Gomez Feeito quam comparauimus pro nostris denarii sicut

in nostra carta resonat, et est ista hereditas decima integra de Lamas, et magis tercia de alia decima quam comparauimus de Sancia Muniz de Ripa Ulie, et magis V^a de alia decima que fuit de patre meo Adan Muniz in terra de Pi<s>tomarchos subtus monte Salgeyroo inter duos fluuios, Gamo et Duabra, concurrente ad aulam Sancti Vincencii de Sispaona in villa que dicitur Lamas, de qua uendo uobis dictos quiniones pro // solidis CC^{os} L^a legionensis monete, et de precio, et cetera. Si aliquis contra hoc uenerit pectet uobis solidos D dicte monete.

Facta kartula uendicionis in era M^a CC^a LXXX^a I^a et quotum pridie idus nouembris.

Ego Johannes Adanci in hac carta, et cetera.

Q. p. f.: Petrus Fernandi, presbiter Sancti Vincencii, conf. Rodericus Petri, subdiaconus Sancti Vincencii, conf. Petrus Roderici, subdiaconus, conf. Domnus Pelaiz Didaci de Sespoon, miles, conf. Domnus Fernandus Rebelon, miles de Oeranio, conf. Fernandus Adanci de Amey, miles, conf.

Ego Munionis, monachus de Abanqueyro juratus, scripsi et interfui.

682

1244/01/11. Noia.

O cabaleiro Vivián Lourenzo e o seu irmán, o escudeiro Lopo Lourenzo, vén-denlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Lamas, en S. Vincenzo de Cespón, por oitenta e catro soldos e catro diñeiros leoneses.

B.- Tombo, f. 172v.

Carta de Uiuian Laurencii et de Lupo Laurencii de hereditate de Lamas.

In nomine Domini nostri <I>hesu Christi. Notum sit omnibus quod ego Viuianus Laurencii, miles, et Lupus Laurencii, scutarius, et omnis uox nostra vobis domno Petro Gasco, cellarario, et Alfonso Martini dicto Uelio, monachis Sancti Iusti, comparantibus pro domino uestro Johanni Petri, abbati Sancti Iusti de Tribulis Altis, omnique conuentui eiusdem monasterii facimus kartam uendicionis et scripturam firmitatis imperpetuum ualituram in solidis C LX VIII et denariis VIII roboratam de nostra propria hereditate quam habemus ex parte auorum nostrorum et ex parte patris nostri Laurencii Muniz et ex parte matris nostre Azende Pelagii in territorio de Pistomarchis subtus monte Iroethe et Salgeyroo discurrante riulo Duauria concurrentia ad aulam Sancti Vincencii in uilla nominata scilicet Lamas et in totis aliis lociis ubicumque fuerit de uox de ipsa villa de Lamas per suos terminos antiquos et, et cetera. Vendimus inquam medietatem integram de vna duode-

cima de tota ipsa predicta villa de Lamas, et cetera, pro precio quod nobis et uobis bene complacuit, videlicet solidis LXXX^a III^{or} et denariis III^{or} legionensis monete pro precio et robore, et cetera. Siquis autem ex parte nostra, et cetera, contra hoc uenerit pectet uobis penam supradictam; cartam, et cetera.

Nos predicti, et cetera.

Facta carta sub era M^a CC^a LXXX^a II^a et quotum III° idus januarii.

Q. p. f.: Pelagius Petri, presbiter Sancti Martini de Noya, ts. Dominicus Fernandi dictus Porrino, ts. Afonsus Petri de Auania, ts. Et frater eius Johannes Petri. Johannes Petri dictus Campisinus et filius eius Dominicus Iohannis. Didacus Pelaiz de Saa, ts.

Ego Didacus Iohannis, notarius concilii Noye juratus, scripsi et interfui.

683

1244/04/05. Santiago de Compostela.

Airas Eáns, escudeiro de Bealo, véndelle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Lamas, en S. Vicenzo de Cespón, por cincuenta soldos leoneses.

B.- Tombo, f. 172v.

Carta Arie Iohannis, scutarii, de quinta de una decima de Lamas.

In nomine Domini, amen. Notum sit omnibus quod ego Arias Iohannis, scutarius de Vialo, quondam filius domne Marie Odariz, et omnis uox mea vendo et firmiter concedo vobis Johanni Petri, abbati Sancti Justi de Togis Altis, vnam quintam de una decima de villa de Lamis cum quanta hereditate magis habeo et habere debeo in ipsa villa que est in filigresia Sancti Uincencii de Sespooa. Vendo inquam pro solidis L^a legionensis cum robore de quibus, et cetera, et si magis ualet do et dono ipsi monasterio et teneor illa ab omni, et cetera, et decetero ipsum monasterium Sancti Justi, et cetera. Siquis igitur contra hanc uendicionem uenerit pectet uobis solidos C fortis monete; carta et uenditione, et cetera.

Facta carta nonas aprilis era M^a CC^a LXXX^a II^a.

Ego iamdictus in hac carta manus meas.

Q. p. f.: Johannes Ade, miles. Johannes Laurencii, miles. Petrus Frade, mercator de Ciquielo. Martinus Martini, mercator de Villari. Johannes Iohannis Ficarius. Villielmus Martini, notarius. Johannes Iohannis dictus Francus.

Ego Petrus Didaci, notarius concilii compostellani juratus, et confirmo et de meo <mandato> infrascriptus Alfonsus Petri scripsit.

Ego Alfonsus Petri de mandato Petri Didaci, notarius concilii compostellani iurati, scripsit.

684

1241/02/10. San Xusto de Toxos Outos.

Mandas testamentarias de Xoán Aanci.

B.- Tombo, ff. 172v-173r.

Carta de Johannes Aanci de hereditate de Treytes de Jusano.

Era I^a CC^a LXX^a VIII^a et quotum III° idus februarii. Ego Johannes Aanci sanus et incolumis talem facio ordinacionem, et est in capitulo Sancti Iusti, de tota mea hereditate si sine loquela mortuus fuero. Mando Fernando Michaelis meum quinionem de hereditate quam comparavi de Sancia Muniz in Treytos de Jusano et suus filius Johannes (...) ego uiuat in ipsa hereditate, et ad mortem amborum sit hereditas ipsa de monasterio Sancti Iusti. De tota mea alia hereditate ubicumque eam habeo mando terciam partem ad monasterium Sancti Iusti, et si filia mea mortua fuerit sine semine monasterium habeat medietatem de tota mea hereditate, et cetera. Et si aliquis de mea parte contra hoc uenerit sit maledictus et pectet solidos D; mandacione, et cetera.

Q. p. f.: Johannes Petri dictus Anaya, abbatis Sancti Iusti, conf. Fernandus Michaelis, conf. Johannes Fernandi, miles, conf. Fernandus Alfonsi de Molino, conf. Munio Petri de Lamas, conf. Petrus Petri, conf.

Petrus Petri dictus Batalia pro rogatu Johannis Aanze qui notuit et confirmat.

685

1203/01/13.

Testamento de Xoán Páez, que manda que o enterren no mosteiro de Toxos Outos e déixalle tódolos seus bens a este cenobio.

B.- Tombo, f. 173r.

Car[ta test]amenti Johannis Pelaiz de omnibus que habebat.

Ego Johannes Pelaiz, amando Deo uero et timeo mortis mee, mando corpus meum seppellire in monasterio Sancti Iusti, et mando ibi mecum omnia [cun]cta que habeo siue habere debeo quomodo hereditas quanto potueritis inquirere in mea uoce. Et quis contra hoc uenerit et non compleuerit sit maledictus et excommunicatus.

Era I^a CC^a X^{la} I^a et quotum idus januarii.
 Petrus qui notuit.

686

1198/09/25.

Mandas testamentarias de Paio Sarracéniz.

B.- Tombo, f. 173r.

Testamentum Pelagius [Sarra]ceni de hereditate de Quintanis et de Saa.

Era M^a CC^a XXX^a VI^a et quotum VII° kalendas octobris. Hec est ordinatio que ordinavit Pelagius Sarrazeniz tunc ne mors me surripiat et omnia mea ordinata remaneant. In primis mando corpus meum sepelire ad monasterium Sancti Justi de Tribulis Altis, et mando ibi mecum hereditatem meam de Auankario in villa Quintanis ubi sedet Didacus Argazu, et hereditatem meam de Saa; et mando ut filius meus Petrus Pelaiz defendat semper ipsum monasterium cum ipsis hereditatibus quas ego ei do, unde aliud non faciat ut meam benedictionem habeat. Mando etiam ibi mecum, et cetera. Siquis contra hanc meam mandacionem uenerit sit maledictus usque in septimam generationem et insuper pariat solidos mille; et semper illa maneat firma.

Q. p. f.: Petrus Pelaiz, miles, conf. Johannes Pelaiz, armiger, conf. Fernandus Didaci, miles, conf. Munio Didaci, miles, conf. Arias Muniz, ts. Rodericus Petri, ts. Petrus Ordonii, ts. Adam Muniz, ts.

Johannes qui notuit.

687

1165/02/11.

O monxe de Toxos Outos Paio Guntádiz dóalle a este cenobio o que ten na vila de Cespón.

B.- Tombo, f. 173r.

Carta Pelagii Guntadez, frater, de hereditate de Sespooa et de casale de Estefano et de Dombat.

In Dei nomine. Ego Pelagius Guntadez, frater, pro Dei amore et remedia (sic) anime mee et parentum meorum facio testamentum et kartam donationis de mea hereditate propria ad monasterium Sancti Justi de Tribulis Altis et tibi domno abbati Ruderico, eiusdem monasterii patri, et cunctis fratribus eiusdem loci tam presentibus quam futuris dono uobis atque concedo omnem meam hereditatem quantam habeo in villa Sespooa cum kasale de Stephano et de Dombaz cum omnibus suis directuris que ad ipsa loca pertinent intus et foris quantam habeo in ipsis locis de auolencia et de ganancia ex aqua de Doauria usque ad cautum Nini et usque ad Neyxon per suos terminos antiquos, et cetera; et ipsa hereditas est in territorio Pistomarchis sub aula Sancti Vincencii martiris de Sisppooa. Habeatis eam, et cetera. Quod si aliquis, et cetera, contra hoc uenerit pectet ipsas hereditates duplatas et insuper solidos D.

Facta carta in era I^a CC^a III^a et quotum III° idus februarii.

Ego Pelagius, et cetera.

Q. p. f.: Petrus, ts. Arias, ts. Pelagius, ts. Johannes, ts. Froyla, ts. Johannes, presbiter, conf. Didacus, presbiter, conf. Cresconius, presbiter, conf. Petrus Pelagii, presbiter, conf.

Munio scripturam conscripsit, presbiter, istam.

688

1247/02/03. Santiago de Compostela.

Mandas testamentarias do cabaleiro Fernando Pérez de Deira.

B.- Tombo, f. 173v.

Testamentum Fernandi Petri de Deeyra, miles, de her(...).

In Dei nomine, amen. Sub era M^a CC^a LXXX^a V^a et quotum III° nonas februarii. Ego Fernandus Petri de Deeyra, miles, eger corpore mente sanus, dispono, et cetera. In primis mando corpus meum sepeliri in cimiterio Sancti Justi de Tribulis Altis, et mando ibi mecum quantum habeo in Nozeda et in Lidon et in Figeyra de Bauzas et in filigresia Sancti Andree de Cures. Ita tamen quod uxor mea Marina Iohannis teneat inde medietatem in uita sua, et ad mortem suam totum remaneat Sancto Justo. Item mando Sancto Justo illud casale meum de Bagiam cum omnibus directuriis suis, et aliud casale in Gundiriz Pequeno de quo faciant anniuersarium annuatim pro anima mea in die sancti Andree. Item mando monasterio Sancti Justi quantam hereditatem habeo in Gundirit de Fundo, et domnus abbas de XXX solidis pro anima mea super meam sepulturam. Man<d>o de quarta mea cauti de Guystrimir medietatem Petro Roderici et Munioni Roderici, ipsa

medietas remaneat ipsis Petro Roderici et Munioni Roderici ad quorum mortem ipsa quarta dicti cauti remaneat liberam et quitam dicto monasterio Sancti Justi cum omnibus suis directuris. Mando Martino Arie et Fernando Arie quantum habeo in Brandimir, et ad mortem eorum remaneat Sancto Justo; et mando eisdem Fernando Arie et Martino Arie quantum habeo in Sancto Salvatore de Comogio, et ad mortem eorum remaneat Sancto Justo. Mando Petro Roderici et Munioni Roderici quantum habeo in Sancto Andrea de Cures, et ad mortem eorum remaneat Sancto Justo. Mando dicte uxori mee, et cetera. Et aliis, et cetera. Item mando dicte uxori mee quantam hereditatem habeo in Sanderezo, et ad mortem suam remaneat Sancto Justo, et cetera. Item mando, et cetera. Item mando quod dicta uxor mea soluat suam medietatem de illis C solidis pro quibus obligavi illam hereditatem de Neuar quam tenebam de Sancto Justo domno Petro Iohannis, et hereditas ipsa remaneat Sancto Justo quita. Item mando, et cetera. Constituo et instituo rectorem et completorem huius mei testamenti domnum abbatem Sancti Justi, et compleat hoc testamentum meum de bonis meis sine dampno suo, et teneat omnia bona mea mouilia et inmobilia quo usque testamentum istud sit completum et mea debita soluta et mea malefactoria correctata; que omnia compleantur per bona mea, et etiam instituo ipsum heredem meum.

Siquis igitur contra hoc uenerit quisquis fuerit pectet CC morabitanos; testamento isto nichilominus in suo robore permanente.

Q. p. f.: Johannes Laurencii, campsor. Martinus Petri, zapatarius dictus Mordac. Johannes Iohannis dictus de Larino, tendarius. Johannes Iohannis dictus Christianus, concharius. Parisius Iohannis et Petrus de Sancto Jacobo, clerici. Pelagius Petri dictus de Canale. Petrus Martini dictus Gordus, armiger.

Ego Jacobus Iohannis, notarius compostellanus juratus, interfui et scripsi et conf.

689

1243/03/23. Santiago de Compostela.

Pacto feito entre o mosteiro de Toxos Outos e o cóengo compostelán don Osorio Eáns polo cal o cenobio lle dá ó coengo durante a súa vida as herdades que ten en Seares, mentres que o cóengo lle doa ó mosteiro as súas herdades en Deira e Meonia, en S. Vicenzo de Cespón e Sta. María de Olveira, as cales terá tamén durante a súa vida, deixarallas logo a Toxos Outos, e daralle anualmente ó cenobio un congro o día de Nadal. Toxos Outos dálle tamén en prestimonio ó cóengo todo o que ten en Sto. Tomé de Ames excepto a igrexa e o que xa lle está dado en prestimonio a outras persoas. O cóengo comprométese a doarlle ó cenobio o que gañe nesa freguesía e este debe poboarlle un casal na vila de Seares.

B.- Tombo, ff. 173v-174r.

Placitum (...).

Era M^a CC^a LXXX^a I^a et quatum X^o kalendas aprilis. Hoc est pactum et placitum et conuenienciam inter domnum Johannem, abbatem monasterii Sancti Iusti de Togis Altis, et conuentum eiusdem loci ex una parte et Osorium Iohannis, compostellanum canonicum, ex altera in D morabitinis roborata; ita quod predicti abbas et conuentus dent domno Osorio Iohannis in tota uita sua totum quantum habet monasterium Sancti Iusti in Seares de Juso et de Suso cum omnibus directuris et pertinenciis suis, et proinde domnus Osorius dat supradicto monasterio in morte sua totam suam hereditatem de Deeyra de Susana cum omnibus suis directuris quam habuit de patre suo domno Johanne Marino, que est in filigresia Sancti Vin- // -cencii de Sispoa; et dat ei totam hereditatem suam de Meoniam quam habuit de auio suo Martino Balteyro cum tota uoce sua quam ipse ei dedit in amatico, que hereditas est in filigresia Sancte Marie de Olueyra; et debet statim mittere monasterium in iure et possessione dictarum hereditatum, et abbas et conuentus dant ipso dono Osorio ipsas hereditates tenendas de manu sua in uita sua cum supradictis hereditatibus de Seares, et post mortem suam debet domnus Osorius ipsas hereditates dimittere monasterio pacifice et quiete et relinquere predictum casale de Meoniam populatum, et debet dare in recognitione de ista hereditate quam dat monasterio in unoquoque anno in die Nathalis Domini vnum congrum. Teneat insuper ipse domnus Osorius de predicto monasterio in uita sua prestimonium totum quod ipsum monasterium habet in tota filigresia Sancti Thome de Oyames excepta ecclesia et hereditatibus que date sunt aliis in prestimonio, scilicet illam quam tenet Michael Arie et Vilielmus Martini, notarius, et filii Pelagii Iohannis de Castinario de Lupo. Et si domnus Osorius ganauerit et profectauerit in ipsa filigresia Sancti Thome usque ad tantam hereditatem quantam ille datur in prestimonium, excepta illa de Seares, debet remanere monasterio, et si ultra ganauerit debet inde facere uoluntatem suam; et abbas et conuentus debet populare predicto domno Osorio unum casale in Seares quem illi hermauerunt. Et debet domnus Osorius amare et defendere et honorare et seruire monasterium sepedictum, et monasterium debet eum iuuare et amare sicut debet. Siquis contra hoc uenerit peccet alteri parti penam D aureorum; scriptura ista et conueniencia in suo robore permanentibus.

Q. p. f.: Petrus Martini de Berres. Martinus Iohannis Bataler. Petrus Arie, subprior. Munio Pelaiz et Dominicus Caballarius et Petrus Batalia et Petrus Pelagii de Ezenio, monachi Santi Iusti. Et alii.

Ego Vilielmus Martini, compostellanus notarius iuratus, interfui et de mandato meo Adam Petri scripsi.

Ego Adam Petri de mandato Vilielmi Martini, notarii compostellani jurati, scripsi.

690

1249/04/13.

Tres cabaleiros da vila de Deira e tres monxes do mosteiro de Toxos Outos delimitan as propiedades do cenobio na vila de Deira.

B.- Tombo, f. 174rv.

Placitum diuisionis inter heredes de Deeyra et monasterium Sancti Justii.

Era M^a CC^a LXXX^a VII^a et quotum idus aprilis. Nos Pelagius Didaci et Arias Martini et Arias Petri, milites, et Petrus Gascus et Dominicus Iohannis et Alfonsus Martini, monachi, iurati super sacro sancta Dei euangelia super pactum quod habebat abbas Sancti Justii et heredes de Deeyra super sua hereditura posuerunt inter se isti VI^{ex} homines bonos supra nominati quod monasterium Sancti Justii habuisset de illo casale de qui chamant Palacium, et casas et in formales et in cortinas et in ipsam uineam quomodo iacet ualadam per illam uestram qui iacet contra quintanas et per suum vallum inpronum et fer in fontem de Donnas et ipsum habunale de sub fonte de Donnas, et de ipsum agrum quod uocitant de Prado quod exhibit per ipsam ribam de Chusela et fer in ipsa aqua de Chancela et exiebat per ipsos marchos quos de parte hereditatem de Deeyra de Susana et uenit per illam ueredam quod uenit ad Palacium et leira de Nogeyras et de hoc casale quomodo est conclusum per ipsos terminos et de illa leyra de Nogeyras habuisset monasterium vnam VI^{am} integram et hereditatem ista non debet monasterium dare nulli homini nisi de genere isto aut teneat eam per se uel per homines sui nec ipsi heredes non debent uendere nec suppignorare nec dare in prestimonium alii nisi de genere isto uel ad monasterium. Et quis hoc pactum fregerit uel fregerint alteri soluat solidos D; et hoc placitum semper firmum remaneat.

Ego Petrus Didaci, notarius concilii Noye jurati, scripsi quomodo dederunt notatum abbas Sancti Justii et Arie Petri, miles de Ualeyron, per ante bonos homines Johannes, // iusticiarius Noye, Johannes Iohannis dictus Figeyro, Pelagius Gelada, Petrus Martini, carpentarius.

691

1220/12/20.

Pedro Páez, cabaleiro de Deira, véndelle ó mosteiro de Toxos Outos dúas servicialías, unha en Guilleiro e outra en Noal, por cincocentos oitenta soldos.

624

Francisco Javier Pérez Rodríguez

B.- Tombo, f. 174v.

Carta de Petro Pelaiz, miles de Deeyra, de duabus seruicialiis, scilicet una in Sepooa et alia in Noal.

In Dei nomine. Ego Petrus Pelagii, miles, dictus de Deeyra, et omnis uox mea vobis domno Johanni Tudini, monasterii Sancti Justi de Togis Altis abbati, et omni conuentui eiusdem loci salutem. Placuit mihi et mea et mea fuit uoluntas ut facerem uobis kartam uendicionis simul et donationis sicut et facio de hereditate propria, scilicet duas seruicialias bonas et bene populatas quas habeo in terra de Pistomarchis, vnam scilicet in Guileyro integram in filigresia Sancti Vincencii de Sespooa, et alia in Noal sub monte Iroite. Vendo uobis istas hereditates supradictas integras et bene populatas sicut hodie teneo adiuratas pro precio quod de uobis recepi, id est solidos D LXXX^a, et de precio apud uos, et cetera. Habeatis, et cetera. Et si aliquis ex parte mea uel extranea contra hoc uenerit usque in VII^{am} generationem sit maledictus et insuper pariat solidos mille; carta, et cetera.

Facta carta uendicionis et donationis sub era M^a CC^a L^a VIII^a et quotum XIII kalendas januarii.

Ego Petrus Pelagii in hac carta, et cetera.

Q. p. f.: Martinus Falcon, conf. Pelagius Martini, miles, conf. Fernandus Aluarote, conf. Pelagius Didaci, conf. Petrus de Corzon, conf. Petrus Gascus, conf. Fernandus Iohannis, conf. Gunsaluus Pelaiz, conf.

Martinus Iohannis qui notuit, notarius juratus.

692

1202/12/02.

O deán de Mondoñedo, Pedro Sarracéniz, xunto cos seus sobriños Paio e Xoán Páez, dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a herdade que o seu irmán Martiño Sarracéniz tiña en Sar e Chancela pola alma deste, que morrera sen facer testamento.

B.- Tombo, f. 174v.

Placitum Petri Sarraceni et Martini Sarraceni de hereditate de Saa et de Chancela.

Ego Petrus Sarraceni, mindoniensis decanus, condolens frater meo Martino Sarraceni qui cum laboraret in extremis non fecit testamentum et sic migravit ab hoc seculo, mando et laudo una cum nepotibus meis Petro Pelagii et Johanne Pela-

gii quod habeat pro anima sua monasterium Sancti Justi porcionem suam quam habebat in Saa et in Chancela. Qui contra hoc testamentum uenerit pariat parti regie solidos D et monasterio Sancti Justi duplet hereditatem illam quam inuaserit.

Q. p. f.: Johannes Mathei, diaconus et canonicus mindoniensis, laudat et conf. et notuit.

Sub era M^a CC^a XL^a et quotum III° nonas kalendas decenbris.

693

1242/05/—. San Paio de Lens.

1245/05/17. Santiago de Compostela.

Guntrode Eáns dóalle ó mosteiro de Toxos Outos toda a súa herdade en Ferreiros, en S. Vicenzo de Cespón.

B.- Tombo, f. 174v.

Carta de Guntrode Iohannis, uxoris quondam Didaci Saluatoris, de hereditate de Ferrariis.

In nomine Domini, amen. Notum sit omnibus quod ego Guntrode Iohannis, uxor quondam Didaci Saluatoris, pro me et pro omni uoce mea do et dono monasterio Sancti Justi de Togis Altis quantam hereditatem habeo in Ferrariis Sancti Vincencii de Sespooon.

Facta carta sub era M^a CC^a L^a XXX^a et quotum mense maii.

Q. p. f.: Petrus Didaci, presbiter de Leens, in cuius manibus fuit roborata. Maria Pelaiz, uxor Iohannis Iohanni de Leens. Maria Petri, uxor Didaci, militis. Eluira Martini. Iohannes Iohannis.

Ego Petrus Didaci, notarius concilii compostellani juratus, de mandato supradicti Petri Didaci, presbiteri, dicentis hanc carta fuisse roboratam in manibus suis, feci scribi per infrascriptum Alfonsum Petri sub era M^a CC^a LXXX^a III^a et quotum XVI° kalendas junii.

Presentibus: Domno Petro Martini, priore. Johanne Martini dicto de Fontibus et Petrus Martini, canonici sarensis.

Ego Alfonsus Petri de mandato Petri Didaci, notarii concilii compostellani jurati, scripsi.

694

1239/07/01.

Mandas testamentarias de Paio "Cabaleiro".

B.- Tombo, ff. 174v-175r.

Testamentum Pelagii dicti Caualeyro de hereditate de Ferreyros et de Taragonio.

Hec est ordinacio quam ordinaui ego Pelagius cognomento Militi quod recipio habitum religionis monasterii Sancti Iusti, ordinis sancti Benedicti, et uolo quod omnia mea remaneant ordinata. In primis mando ad ipsum monasterium quinionem meum de Ferreyros et hereditate de Taragonio integra ecclesiastica et laycalia, et cetera. Siquis contra hoc uenerit sedeat maledictus et excommunicatus et insuper ex parte regis solidos D.

Era M^a CC^a LXX^a VII^a et quotum kalendas iulii.

Q. p. f.: Johannes Caza. Martinus // Didaci de Leis. Munio Iohannis, militi. Sorores meas. Petrus Pelaiz Sancti Tirsi.

695

1195/01/01.

Mandas testamentarias de Diego Páez.

B.- Tombo, f. 175r.

Testamentum Didaci Pelaiz de hereditate de Treytes.

Era I^a CC^a XXX^a III^a et quotum kalendas januarii. Ego Didacus Pelagii, si de ista infirmitate, et cetera. Mando corpus meum sepelire in Sancto Vincencio, et cetera. Mando ad germanos meos et iermana mea hereditatem de uilla Treytis, et illos meos iermanos dent a Sancto Iusto vna media octaua de pane de anno in anno semper de sancto Martino in sanctum Martinum de illa hereditate de Treytes et ad mortem suam remaneat ad monasterium Sancti Iusti, et cetera. Et ista mea mandacione semper habeat robur in solidis D; qui contempserit uel calumpniauerit sedeat maledictus et fide Christi separatus, et cetera.

Q. p. f.: Stephanus, presbiter. Arias Muniz. Ramirus, presbiter. Petrus Iohannis. Et alii.

Johannes qui restaurauit.

696

1170/10/25.

O presbítero Pedro Ordóñez dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Treites, en S. Vicenzo de Cespón.

B.- Tombo, f. 175r.

Carta de Petro Ordonii de hereditate de Treytes.

In Dei nomine. Ego Petrus Ordonici, presbiter, pro Dei amore facio testamentum de mea hereditate propria vobis domno abbati Petro Sancti Justi et ceteris fratribus eiusdem loci, et cetera. Dono uobis atque concedo omnem illam hereditatem quam ego pro meum precium et meas kartulas ganauí et meos placitos de filiis de Godina Martiniz et de sua uoce in villa de Trectis cum omnibus suis directuris, et cetera. Et faciatis de illa quod uobis placuerit. Quod si aliquis, et cetera, contra hoc uenerit sit maledictus et insuper pariat solidos CC.

Facta carta testamenti in era I^a CC^a VIII^a et quotum VIII kalendas nouenbris.

Ego Petrus, et cetera.

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Froyla, ts. Pelagius Froyle, conf. Petrus Pelagii, conf. Johannes, cantor, conf. Munio Scripturam confirmat, presbiter, istam. Munio, presbiter, notuit et conf.

697

1152/06/20.

Mandas testamentarias de Paio Díaz "Canela".

B.- Tombo, f. 175r.

Testamentum Pelagii Didaci dicti Canelas de hereditate de Villa Noua.

Era I^a C^a LX^{la} et quotum XII° kalendas julias. Hec est ordinacio que ordino ego Pelagius Didaci dictus Canela in extremo uite mee, et cetera. Mando corpus meum sepelire in monasterio de Antealtares, et mando ibi mecum, et cetera. Mando ad Sanctum Justum de Togis Altis totam illam hereditatem de Villa Noua sicut eam teneo cum sua populacione extra duas vaccas, et cetera. Siquis contra hoc uenerit sit maledictus et non uideat faciem Dei et insuper pariat solidos D.

Q. p. f.: Pet<r>us, ts. Johannes, ts. Pelagius, ts.
 Petrus, presbiter, qui notuit.

698

1200/04/16.

O cabaleiro don Adán Muñiz fai un pacto co mosteiro de Toxos Outos polo cal este lle dá ó cabaleiro as herdades que ten en Treites e Vilanova por herdanza do seu monxe Pedro Antigo e don Adán comprométese a meter nesas herdades antes do día de San Martiño un xugo de bois, dúas vacas, unha porca e dez roxelos así como a semente necesaria, mentres que o cenobio lle dá un armentío. O cabaleiro daralle anualmente ó mosteiro unha renda que se especifica e ó morrer deixaralle libres as herdades anteditas.

B.- Tombo, f. 175r.

Placito de Adam Muniz, miles, de hereditate de Villa Noua et de Treytes.

Era M^a CC^a XXX^a VIII^a et quotum XVI° kalendas maii. Ego domnus Adam Muniz, miles, et omnis uox mea vobis domno Petro, abbati de Sancto Justo, et omni conuentu eiusdem monasterii et omnique uoci uestre facio pactum et placitum firmissimum in D solidis roboratum quod ego teneam de uestro iure et de uestro dato tantum in uita mea hereditatem uestram de Uilla Noua et de Treytes que fuit de Petro Antico, monacho uestro, et populem eam de uno jugo boum et de duabus uacis et una porca et X rexellos, semente quanta sufficere possit ad seminandum ipsam hereditatem; et uos datis mihi unum armentum bonum; et hoc faciam usque ad uenturum die sancti Martini. Et ego dem vobis annuatim de pane ipsius hereditatis duos quarterios per uestram talegam et unam grandem fogaciam triticam cum una cista de mazanis dante rege domno abbati in domo mea cum uino et piscato aut mittam eam per me ad monasterium cum aliis de Saa, et contineam in ipsa hereditate parentes et parentas de ipso Petro Antiquo, et eis ibi nullum malum faciam. Ad mortem uero meam dimittam uobis et monasterio uestro ipsam uestram hereditatem liberam et pacificam et bene populatam cum quanto ego ibi habuerim et profecerim, quod si ego, et cetera, totum non compleuero pariam penam placiti superius dictam, et cetera.

Q. p. f.: Johannes, ts. Petrus Pelaiz, ts. Pelagius, ts.

699

1151/11/12.

Diego Sániz, Munio Sániz e a súa muller, Guntina Muñiz, Diego Guimáraz “Ferrarius”, Guina Guimáraz e Paio Díaz “Canela” dóanlle ó mosteiro de Toxos Outos toda a vila de Nozeda.

B.- Tombo, f. 175v.

**Carta de Didaco Saniz et de Munio Saniz et de uxore sua et de Dida-
co Guimariz et de Guyna Guymariz et de Pelagius Didaci de hereditate de
Nozeda.**

In Dei nomine. Ego Didacus Sanizi et ego Munio Sanizi et uxor mea Goncina Munici et ego Didacus Guimariz dictus Ferrarius et ego Guina Guimariz et ego Pelagius Didaci dictus Canela vobis domno abbati Pelagio monasterio Sancti Justi de Togis Altis et omnibus fratribus tam presentibus quam futuris ibi Deo seruientibus in Domino Deo eternam salutem. Placuit nobis omnibus supradictis una mente et uno consensu et pro nobis et pro totis nostris germanis et congermanis et pro cunctis parentibus nostris faceremus uobis iamdictis cartam donacionis et seriem testamenti de toto illo villare de Nozeda integro quod uobis damus pro Dei amore et omnium sanctorum Eius <et> pro animabus nostris in remissionem omnium peccatorum nostrorum et pro animabus parentum nostrorum. Donamus itaque uobis atque concedimus totum ipsum villare de Nozeda integrum sicut nobis et totis jermanis nostris pertinet per suos terminos antiquos sicut diuiditur per terminos de casale Maino et de illo de domno Sarraceno de Conciarium et pro Jauinium et uadit usque ad parietem longam cum omnibus suis exitibus et pasquis; et iacet in monte Yrocti sub illo paramio de ipsa Nozeda. Habeatis ipsum villare integrum pro uestra hereditate imperpetuum, et cetera, et faciatis de illo totum quod uobis placuerit. Sed si aliquis de nostra parte uel de extranea contra hoc uenerit sit maledictus et insuper pariat solidos D, et cetera.

Facta carta donacionis era I^a C^a LXXX^a VIII^a et quotum IIe idus nouembris. Nos supradictis, et cetera.

Q. p. f.: Johannes, ts. Pelagius, ts. Arias, ts. Anaya Pardus, conf. Munio Consilio, conf. Sanio Afonsus, conf. Fernandus Didaci, conf. Sarracenus Rabinaldiz, conf. Abbas Froyla, conf.

Munio, presbiter, qui notuit.

630

Francisco Javier Pérez Rodríguez

700

1155/07/29.

Nuno Páez e a súa nai, María Midiz, véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos un vilar na freguesía de Sto. André de Cures por tres marcas de prata.

B.- Tombo, f. 175v.

Carta de Nuno Pelaiz et de matre sua Marina Midiz de uno villare iusta (...).

In Dei nomine. Ego Nuno Pelagii et mater mea Marina Midizi vobis senioribus Sancti Justi in Domino salutem. Vendimus vobis hereditatem nostram propriam quam habemus in monte Iracti scilicet illum villare nostrum quomodo est conclusum per illum lumbum de Bouzas et per illam fontem de Sauozeda et per illam fontem que discurrit de illo Sarraceno Rabinadici et de suis gentibus et per illum uestrum qui fuit de Audefonso Saniz per ceteros terminos antiquos. Damus vobis illum integrum absque alio homine per ubi eum cum suis directuris potueritis inuenire et per agros et per montes et per omnes exitus, et est sub aula Sancti Andree discurrente fluuio Gamo. Concedimus vobis illum pro quo accepimus de vobis precium, id est marchas tres puri argenti, quod precio, et cetera. Sed si aliquis contra hoc uenerit pectet vobis illa duplata et insuper marchas sex puri argenti. Habeatis, et cetera.

Facta carta vendicionis era I^a C^a LX^{La} III^a et quotum IIII° kalendas aug[usti].

Q. p. f.: Petrus, ts. Ordonius, ts. Pelagius, ts. Martinus, presbiter, conf. Rodericus, presbiter, conf. Petrus, presbiter, conf.

Munio, presbiter, qui notuit.

701

1213/11/22.

Pedro Díaz de Orellán véndelle ó mosteiro de Toxos Outos o que ten nas vilas de Noceda e Bouzas, en Sto. André de Cures, por dez soldos e unha ola de manteiga.

Tombo, f. 175v.

(...).

In Dei nomine. Ego Petrus Didaci de Oreliam et uoci mee vobis domno abbati Johanne et conuentum eiusdem loci Sancti Iusti salutem. Placuit mihi, et cetera, ut facerem uobis kartam uendicionis de mea hereditate propria quem habeo in villa Nozeda et in Bouzas concurrente ad ecclesiam Sancti Andree pro precio quod mihi et uobis placuit, et est solidos X et vnam ollam de manteyga, et de precio, et cetera. Habeatis eam et faciatis de illa, et cetera. Siquis contra hoc uenerit sit maledictus et insuper pariat uobis solidos XXX^a.

Era I^a CC^a L^a I^a et quotum X kalendas decenbris.

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Martinus, ts.

Michael, presbiter, qui notuit.

702

1175/04/04.

Nuno Páez e a súa muller, Toda, xunto cos seus fillos renuncian á herdade que lle venderan ó mosteiro de Toxos Outos no casal de Maino, en Noceda. A cambio, o cenobio dálles un bo boi.

B.- Tombo, f. 176r.

Carta de Nuno Pelagii (...).

Era I^a CC^a XIII^a et quotum II nonas aprilis. Ego Nuno Pelagii et uxor mea Toda et omnes filii nostri et omnis uox nostra facimus agnicionem vobis domno abbati Petro monasterii Sancti Iusti et cunctis fratribus eiusdem monasterii et omni uoci uestre in solidis CC firmissime roboratam de illa hereditate de casale Maino in Noceda quam uobis uendiuiimus et postea uenit Fernandus Ramirici de Neuar et accepit eam et per iud<i>cium uendicauit medietatem de illa uoce et inquisicionem bonorum hominum, et post uero fecimus ei annucionem usque modo, et quia uos tenetis illam hereditatem totam modo facimus uobis et uoci uestre istam agnicionem ut amplius non calumpniemus uobis uel uoci uestre illam hereditatem; et uos dedistis nobis propter hoc vnum bouem optimum. Quod si nos uel uox nostra amplius illam hereditatem uobis uel uoci uestre calumpniauerimus pariamus quod sursum resonat, et uos semper possideatis ipsam hereditatem.

Nos supradicti in hac agnicione manus nostras roboramus.

Q. p. f.: Johannes, ts. Martinus, ts. Petrus, ts. Petrus Gunsalui, conf. Johannes, presbiter, conf. Pelagius Martiniz, conf.

Munio, presbiter, qui notuit.

703

1151/11/12.

Os cregos Paio, Froila, Xoán e Pedro e o cabaleiro Sarraceno dóanlle ó mosteiro de Toxos Outos a vila da Cuncheira, en Sto. André de Cures.

B.- Tombo, 176r.

(...).

In nomine sancte et in/diuidue Trinitatis, Patris uidelicet et Filii Sanctique Spiritus unitatem, et cetera. Igitur in Dei nomine ego abba Pelagius et Froyla abbatte una cum Iohanne et Petro, Dei nutu sacerdotes, simulque cum milite Sarraceno et suis heredibus uel coheredes donamus atque concedimus Domino Deo eiusque genitricis et ecclesie Beati Iusti Tribulis Altis famuli Dei ibi Deo seruientibus pro redemptione animarum nostrarum et parentum nostrorum, nos iamdicti clerici terciam partem et Sarraceno iamdicto milite cum suis heredibus duas partes de illo uillare de Concionario Superior cum suis directuris et diuisionibus ubicumque conueniunt ei, et est testamentum Sancti Andree. Damus atque concedimus cum suis exiis et regressibus, cum aquis et aquarum capita, et cetera. Siquidem super hoc nostro facto, et cetera, uenire presumpserit sit maledictus et excommunicatus a parte Domini nostri et Saluatoris et beati Petri apostoli, clauiger celestis regnu, et cetera.

Facta carta sub era I^a C^a LXXX^a VIII^a existente quotum IIe idus nouenbris. Imperatore Afonso regnante, comite Ranemundi et Vrraca regina regia proles filius.

Nos quoslibet omnes, et cetera.

Q. p. f.: Anaya Pardus, conf. Munio Consilio, conf. Sanius Benehabens, conf. Pelagio Sarraceni, conf. Abas Pelagius, conf. Pelagius Raucus, conf. Didacus, frater, conf. Et alii.

Martinus, clericus, qui notuit.

704

1151/—/—.

Diego Sániz co seu irmán Munio Sániz e a súa muller, Guntina Muñiz, dóanlle ó mosteiro de Toxos Outos o que teñen no vilar da Cuncheira. Pola súa parte, Guina Guimáraz e o seu fillo Fernando Gundesíndiz véndenlle a súa parte nese vilar ó cenobio por un bo poldro.

B.- Tombo, f. 176r.

(...).

In nomine sancti et indiuidue Trinitatis, Patris sanctoque unigenito Filio Eius, et cetera. Igitur in Dei nomine, ego Didacus Saniz vna cum fratre meo Munio Saniz et uxor sua G[on]cina Muniz et omni parentelle nostre ac consoprinis nostris donamus atque concedimus Domino Deo eiusque genitricis ecclesie Beati Iusti Tribulis Altis famuli Dei ibi Deo seruientibus illo villare uocitatus Concionario de Deorsum uel de Paramio cum suis terminis et directuris atque diuisionibus ubicumque illi conuenit intrare uel exiri, et cetera. Super hoc denique nostro facto uel testamento, et cetera, contra hoc uenerit ex parte omnipotentis Dei et sanctis Eius maneat maledictus atque ab ecclesia Christi segregatus, et cetera.

Factum serie testamentum in era Mª C^a LXXX^a VIII^a.

Ego quolibet Didacus Saniz, et cetera.

Item ego Guyna Guymarar una cum filio meo Fernando Gudesindiz do et uendo illam meam porcionem de illo villare de su paramio de Nozeda pro precio id est vno pultro bono que nobis et uobis bene complacuit.

Anaya Pardus, ts. Munio Consilio, ts. Sanius Benehabente, conf. Pelagius, conf. Didacus, conf.

Martinus qui notuit et conf.

705

1212/07/31.

Mandas testamentarias de Paio Fernández.

B.- Tombo, f. 176v.

Testamentum Pelagii Fernandi de hereditate de Mineytes.

Sub era I^a CC^a L^a et quotum IIe kalendas augusti. Hec est ordinacio quam ego Pelagius Fernandi ordino, et cetera. In primis mando corpus meum sepelire ad Sanctum Andream de Cures, et cetera. Mando ad monasterium Sancti Iusti totam hereditatem meam de Mineytis; ad magistrum meum, et cetera. Siquis autem contra hoc uenerit sit maledictus et insuper pariat D solidos.

Q. p. f.: Johannes Fernandi, presbiter, ts. Johannes Ordonit, ts. Didacus Pelagii, ts. Pelagius Petri, ts. Johannes Iohannis, ts. Martinus Alfonsi, ts. Petrus Iohannis, testes.

Petrus Pelaiz, presbiter, qui notuit per mandatum de magistro meo Johanne Fernandi.

706

1254/—/—.

Mandas testamentarias de Dominga Pérez.

B.- Tombo, f. 176v.

Testamentum Dominice Petri de hereditate de Ezenio.

Sub era M^a CC^a LX^{La} II^a. Ego Dominica Petri, detenta graui infirmitate, et cetera. In primis mando ad Sanctum Justum vnum lenzooom, et mando quod vir meus Dominicus Michaelis quod illam hereditatem quam cum illo comparauit in Ezenio de mea prima domna Auroana teneat in uita sua, et post mortem suam remaneat monasterium Sancti Justi de Togis Altis ad comedendum pro anima mea.

Q. p. f.: Nichola Michaelis et alii boni homines.

Ego Petrus Fernandiz scripsi.

707

1170/02/22.

Testamento de Fernando Ramirez, feito cando entra como monxe no mosteiro de Toxos Outos.

B.- Tombo, f. 176v.

Testamentum Fernandi Ramiriz de hereditatibus de Orcenio et de villa Cenedia et in Sancto Martino de Candeyro et de Sagiozo et in (...) casal (...) de Nozeda.

Era M^a CC^a VIII^a et quotum VIII° kalendas marcii. Hec est ordinacio et testamentum quod ego Fernandus Ramiriz facio in mea salute, et cetera. In primis concedo me ex hodie esse fratrum in ordine sacti Benedicti in hoc monasterio Sancti Justi, et mando ibi mecum illam meam casam de Orcenio sicut stat cum tota sua populacione et cum tota sua perfia et duas quintas integras de tota illa hereditate que ad uocem patris mei pertinet in Orcenio cum tota sua uoce et directura que ad ipsam hereditatem pertinet siue in mari siue in montibus et in cunctis locis. Et in villa Cenedia de illa IIII^a que fuit patris mei meam quintam integram et duas alias quintas de meis germanis quas redemi ex pignore. Et similiter de Sancto Martino de Candanaria de nostra quarta duas quintas, et teneat eas Petrus Gunsalui dum ibi moratus fuerit et postea relinquat eas ad Sanctum Justum. Mando adhuc ad ipsum

monasterium de illa nostra quartam de villa Sagiozo duas quintas et mediam, et in uillare Noçeta de casale Maino medietatem, et de monasterio Sancti Saluatoris de Taragonio de una quarta quinta cum totis suis directuris intus et foris. Item mando meis filiis de illa porcione patris mei in villa Fologia duas quintas cum atrio ipsius ville per illam petram de agro et per uillam de Casale; et aliam hereditatem que ad ipsam villam pertinet foris mado ad Sanctum Iustum, et illam quam mando filiis meis uolo eam tenere dum uixerō. Et mando adhuc filiis meis vnam quintam de uilla Cedia, et tenendo et uendendo ad partem monasterii, et si aliter fecerint perdant eam et recipiant eam fratres monasterii Sancti Iusti; et illam hereditatem de Churenti tam meam quam meorum fratrum, uidelicet quintam integram de hereditate donega et de Durna III^{or} quintas unius VI^a de hereditate donega mando ad monasterium Sancti Iusti. Siquis ex parte mea uel extranea contra hoc uenerit sit maledictus et insuper pariat solidos D; et hoc meum testamentum, et cetera.

Q. p. f.: Petrus, ts. Arias, ts. Johannes, ts. Petrus, presbiter, conf. Didacus, presbiter, conf. Martinus, presbiter, conf.

Johannes qui notuit.

708

1184/04/01.

Mandas testamentarias de Munio Ramírez.

B.- Tombo, ff. 176v-177r.

Testamentum de Munio Ramiriz de hereditate de Taragonio et de Nozeda et de Saioczo et de Cedia.

Era I^a CC^a XX^a II^a et quotum kalendas aprilis. Hec est ordinatio quam ordinavit Munio Ramiriz in mea infirmitate, et cetera. In primis mando corpus meum sepelire in monasterio // Sancti Iusti, et mando ibi mecum meam hereditatem de Taragonio et de Nozeda et in Sagiozo et de Cedia, et ipsa de Cedia iacet in pignore pro solidis XXII, et uendant meum uinum et abstrahant eam, et cetera. Siquis contra hoc uenerit sit maledictus et insuper pariat solidos D, et cetera.

Q. p. f.: Johannes, ts. Pelagius, ts. Petrus, ts. Dominus terre, conf. Fernandus Ramiriz, conf.

Rodericus, presbiter, qui notuit et conf.

709

1165/12/28.

Fernando e Munio Ramírez dóanlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa parte na igrexa de S. Salvador de Taragoña e nas vilas de Noceda, e Fernando dóalle tamén a súa parte na vila de Vicenio e en S. Martiño de Candanaria.

B.- Tombo, f. 177r.

Carta de Fernando Ramiriz et de fratre suo Munio Ramiriz de hereditate de Taragonio et de Nozeda et de Maayno.

In Dei nomine. Ego Fernandus Ramiriz et ego Munio Ramiriz facimus carta simul et testamentum sancte Marie uirginis et omnibus sanctis de hereditatibus nostris in monasterio Sancti Justi tam presentibus quam futuris Deo ibi seruientibus. In primis donamus omnem nostram porcionem de ecclesia Sancti Saluatoris de Taragonio, que est quinta pars unius quarte tocius ecclesie cum omnibus suis directuris et exitibus que ad ipsam pertinent ecclesiam per suos terminos antiquos cum omnibus bonis pro anima patris nostri et pro nobis ipsis. Damus etiam omnem illam hereditatem quam habemus in monte Iracti in uillare Nozeda in casalle quod appellatur de Maino quod separatur ab alio villare quod fuit de Didaco Sanici et de Munio Sanici et inde concluditur per illam aquam que discurrit ab illo villare de Sarraceno Rabinaldi et inde per terminos de Sauozeda et per terminos de Baucias per ubicumque eas potueritis inuenire, et cetera. Ceterum ego Fernandus Ramiri mando et dono vobis senioribus Sancti Justi pro remedio anime mee omnem meam porcionem quantam uindicare potero de germanibus meis in villa Vicenio cum omnibus suis directuris, et cetera. Similiter dono et concedo meam porcionem de Sancto Martino de illa Candanaria quantum uindicare potuero de fratribus et parentibus meis cum omnibus suis directuris, et cetera. Habeatis omnes prefatas hereditates, et cetera. Quod si aliquis contra hoc uenerit pariat uobis solidos mille.

Facta carta testamenti era I^a CC^a III^a et quotum V^o kalendas januarii.

Nos predicti, et cetera.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Didacus, ts. Fernandus, monachus, conf. Martinus, monachus, conf. Aloitus, monachus, conf.

Munio, prior Sancti Justi, notuit et conf.

710

1218/09/17.

Guina Muñiz dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a metade da súa herdade en Sandrenzo, en S. Vicenzo de Cespón.

B.- Tombo, f. 177r.

Carta de Guina Muniz de hereditate in Senderez in filigresia de Sespooa.

Quod antecessores statuerunt, et cetera. Quo circa ego Guina Munici et omnis uox mea tibi domno Johanni Tudini, monasterii Sancti Justi abbati, et omnibus fratribus tam presentibus quam futuris ibidem Deo seruiantibus in Domino Deo eterno salutem, amen. Placuit mihi et mea fuit uoluntas ut facerem uobis textum et cartam donationis de medietate de toto illa mea hereditate de Senderezo. Do atque concedo ipsi monasterio ipsam hereditatem predictam cum omnibus suis directuris, et cetera. Et si aliquis hoc irrumpere temptauerit sit maledictus et insuper pariat solidos C.

Ego Guina, et cetera.

Facto testamento sub era I^a CC^a L^a VI^a et quotum XV° kalendas octobris.

Q. p. f.: Arias Nuniz, presbiter, conf. Pelagius Leyton, presbiter, conf. Rodericus Petri, conf. Johannes Muniz dictus Bruium, ts. Petrus Pelagii dictus Gai-dei, ts. Martinus Iohannis dictus Bruium, ts.

Petrus qui notuit per mandatum de Roderico Petri in cuius manibus fuit roboratum.

711

1161/07/25.

Nuno Eáns e a súa muller, Mariña Páez, véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos as súas herdades en Comoxo, Bouzas e Loxo e a súa parte na igrexa de S. Salvador de Comoxo por cen soldos.

B.- Tombo, f. 177v.

Carta de Nuno Iohannis et de uxore sua Marina Paayz et de filiis suis de ecclesia de Comogio et de hereditate.

In Dei nomine. Ego Nuno Iohannis et uxor mea Marina Pelagii et omnes filii nostri et omnis uox nostra tibi domno abbati Arie monasterii Sancti Justi et

cunctis fratribus ipsius monasterii tam presentibus quam futuris. Placuit nobis et nostra fuit uoluntas ut faceremus uobis sicut facimus kartam donacionis seu uendicionis de hereditate nostra propria quam habemus de parte parentum nostrorum in terra Pistomarchis, locis nominatis in ecclesia Sancti Saluatoris de Comogio et in villa Logio et in uillare de Baucis. In primis pro Dei amore et pro remedio animarum nostrarum et omnium parentum nostrorum damus uobis atque concedimus nostram porcionem integram quam habemus in ecclesia Sancti Saluatoris de Comogio, quartam scilicet integram de tota hereditate que fuit de auo nostro Didaco Afonso cum totis suis directuris et exitibus intus et foris per suos terminos antiquos sicut eam iam diuisi ego Nuno Iohannis per placitum cum meis germanis Didaco scilicet Sanici et Munione Sanici. Deinde vendimus uobis iamdictis aliam nostram hereditatem integram terciam uidelicet partem integram de tota similiter hereditate quam habu<i>t auus meus Didacus Afonso in villa Logio, in uillare de Bouzas que dicitur hereditas donega cum omnibus suis directuris et exitibus intus et foris per suos terminos antiquos, id est per murum de Mauraria usque ad nemus Dauaro et per fontem Inquaeruda et per testadas de Noual sub monte Sauili. Similiter et terciam illam de Bauzas per suos terminos antiquos. Igitur damus uobis pro animabus nostris ut supra diximus terciam integram de medietate tocius ecclesie Sancti Saluatoris de Comogio que fuit de auo meo Didaco Adefonso que dicitur hereditas donega cum tota sua uoce que ad ipsam ecclesiam pertinet intus et foris. Et uendimus uobis aliam nostram hereditatem ut supra diximus terciam scilicet integram de tota hereditate que fuit de Didaco Afonso in villa Logio et in uillare de Bauzas pro solidis C^m quos nobis pro ea dedistis; et iste hereditates iacent in terra Pistomarchis sub monte Yroute sub aula Sancti Saluatoris de Comogio, currente fluuiu Gamo. Habeatis predictas hereditates et faciatis ex illis, et cetera. Set si aliquis homo ex parte nostra contra hoc uenerit pariat uobis uel uoci uestre solidos D; et ista carta in suo robore permanente.

Facta carta donacionis et uendicionis era I^a C^a LX^{La} VIII^a et quotum VIII kalendas augusti.

Q. p. f.: Gudesteus, ts. Nuno, ts. Petrus, ts. Martinus, ts. Arias, ts. Pelagius, ts. Petrus, frater, conf. Froyla, presbiter, conf. Cresconius Munionis, conf. Didacus Saniz, conf. Sancius Martini, conf.

Munio, presbiter, qui notuit et conf.

712

1263/03/12.

Mandas testamentarias de Pedro Muñiz, crego de S. Vicenzo de Cespón.

B.- Tombo, f. 177v.

Testamentum Petri Muniz, clericus Sancti Vincencii de Sespooa, de hereditate de Comogio.

Era M^a CCC^a I^a et quotum III° idus marcii. Ego Petrus Muniz, clericus Sancti Vincencii de Sespaoon, cum omni meo spiritu discrecione, et cetera. Primo mando corpus meum sepeliri in cimiterio Sancti Vincencii de Sispeom, et mando ibi mecum, et cetera. Item mando ad monasterium Sancti Iusti de Togis Altis meam medietatem domum et uineam et hereditatura quam et quanta habeo in villa de Comogio ubicumque eam inuenerint in filigresiiis Sancti Saluatoris et Sancte Eolalie, et cetera. Siquis contra hoc uenerit pectet C morabitinos.

Q. p. f.: Johannes Martini, presbiter. Rodericus Petri, presbiter. Fernandus Aanze. Fernandus de Faon. Johannes Muniz de Fonte Coua. Didacus Pelaiz de Saa. Johannes Albertez de Pumares.

Ego Johannes Petri dictus Pennas Albas, juratus notarius in terris Pisto-marchis, de mandato predicti Petri Muniz scripsi.

713

1165/05/14.

Paio Pérez vendelle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade en Comoxo por dezaoto soldos.

B.- Tombo, f. 178r.

Carta de Pelagio Petri de hereditate de Comogio.

In Dei nomine. Ego Pelagius Petri a vobis conuento Sancti Iusti salutem, amen. Placuit mihi per bona pacis et mea fuit uoluntas ut uenderemus nostra hereditate que habemus Comogio nostra directura de abiorum nostrorum qui est in territorio Pisthomarcus sub aula Sancti Saluatoris in loco predicto Comogio. Do ego Pelagio Petri a uobis conuentu Sancti Iusti pro precio solidos XVIII, et de precio, et cetera. Ita ut de hodie die, et cetera. Et si aliquis homo contra hoc uenerit pariat istam hereditatem duplatam.

Notum die era I^a CC^a III^a et quotum IIe idus maii.

Ego Pelagius, et cetera.

Q. p. f.: Alfonsus, conf. Johannes, conf. Fernandus, conf. Petrus, ts. Gundisindus, ts. Martinus, ts.

Johannes qui notuit et conf. (*Signum*).

714

1223/03/12.

Tuda Fernández fai un pacto co mosteiro de Toxos Outos polo cal a dona terá en prestimonio o que o mosteiro ten na igrexa de S. Salvador de Comoxo durante a súa vida; deixaraa libre ó morrer e doaralle tamén entón ó cenobio media servi-cialía na vila de Cedia.

B.- Tombo, f. 178r.

Placitum Tude Fernandi de hereditate de Comogio.

Ego Tuda Fernandi vobis domno Johanni Tudini, monasterii Sancti Justi abbati, et omni conuentui eiusdem monasterii facio pactum et placitum in solidis D firmissime roboratum tali conueniencia ut teneam de uestro iure et de uestro dato in prestimonio tantum in uita mea quantum uos habetis uel habere debetis in ecclesia Sancti Saluatoris de Comogio, et ad mortem meam dimittam eam liberam et quietam monasterio et quantum ibi ganauero, et cetera. Ego uero pro hoc beneficio quod mihi facitis promito dare monasterio ad mortem meam mediam de una seruicialia de Cedia, et ex hodie sum uestra familiaris, et cetera. Siquis igitur hoc pactum complere noluerit pariat solidos D; et placito, et cetera.

Ego Tuda Fernandi, et cetera.

Facto placito era I^a CC^a LX^a I^a et quotum IIII° idus marcii.

Q. p. f.: Domnus abbas, conf. Prior Gundisaluus, conf. Johannes Affonsi, monachus, conf. Petrus Gascus, conf. Pelagius Pelaiz, monachus, conf. Dominicus Martini, conf. Et multi alii monachi et laici.

Ego Pelagius Pelaiz, monachus, per mandatum Petri Pelagii de Ezenio in cuius manibus fuit roboratum.

715

1223/03/12.

Munio Franquiño, cabaleiro do mosteiro de Toxos Outos, fai con este un pacto polo cal terá en prestimonio durante a súa vida a herdade do cenobio en Comoxo e promete entregarlle cando morra ó mosteiro a súa herdade de Quintanela e a súa porción da igrexa de S. Salvador de Comoxo.

B.- Tombo, f. 178r.

Placitum de Munione Franquino cum monasterio de hereditate de Comogio.

Notum sit omnibus tam presentibus quam futuris quod ego Munio Franquinus, monasterii miles, vobis Johanni Tudini monasterii <Sancti Justi> facio pactum et placitum in D solidis firmissime roboratum tali conueniencia ut teneam de uestro iure et de uestro dato in prestimonio tantum in uita mea quantam hereditatem habetis uel habere debetis in Comogio, et promitto eam bene parare monasterio cum nostro tamen adiutorio quando uos uocauero, et ad mortem meam liberam et quietam et bene paratam monasterio dimittere, et cetera. Et propter hoc ego promitto dare ad mortem meam quantam hereditatem habeo uel habere debeo in Quintanella et quantum ex hodie ibi ganare potuero et aumentauero; et promitto etiam meam porcionem de ecclesia Sancti Saluatoris de Comogio et quantum ibi ganauero et ad profectum duxero; et promitto etiam quod sim uester familiaris, et cetera. Siquis igitur hoc placitum implere noluerit pariat penam suprapositam.

Ego Munio, et cetera.

Facto placito sub era I^a CC^a LX^a I et quotum IIII° idus marcii.

Q. p. f.: Domnus abbas Johannes Tudini, conf. Prior Gundisaluus, ts. Alfonsus Iohannis, monachus, conf. Petrus Gascus, ts. Petrus Pelagii, monachus, ts. Dominicus Martini, monachus, ts. Et multi alii.

Petrus Pelaiz de Ezenio qui notuit.

716

1153/11/25.

Cambio entre os mosteiros de Toxos Outos e Sta. Tasia. Toxos Outos cédelle a súa herdade na vila de Señor, en S. Vincenzo da Baña, a cambio das herdades de Sta. Tasia nas vilas de Enseño e Cariño, Béxeres, Liñares e Bornalle.*

B.- Tombo, f. 178v.

* Observacións: Este documento cópiase tamén como n.º 531.

Carta de concambio inter monasterium Sancti Justi et monasterium Sancte Taasie de hereditate de Auania in villa Senior et de Ezenio et in Carino et in Vesares et in Amaya villa Linares et in Bornallio.

In Dei laudem atque honorem ad quietum quod factum ut moris est face-
re decreuimus textum scripture firmitatis atque contramutacionis quod omnio
infringere non licebat, amen. Igitur ego domnus abba Pelagius Sanctorum Iusti et
Pastoris una cum conuentu monachorum in ibi Deo seruiencium sub Benedicti
patris regulam tibi abbatise domna Maior Garsia monasterium Sancte Marie cogno-
mento Thaasie simili modo cum omni collegio dominarum ibidem religiose uiuen-

cium facio tibi kartam spontaneam contramutationis et textum scripture firmitatis de hereditate nostra propria que habemus in terra Auania villa nominata Senior quam habuimus eam per mandacionem de Martino Pelaiz cognomen Curuus et ipse canonicus, et ipse quidem habuit eam de ganancia per precium atque cartulis. Damus uobis atque concedimus eam iure hereditario sicut nos modo eam hoc tempore tenebamus cum populacione sua pro eo quod accepimus de te in concambia aliam tuam siue uestram hereditatem propriam que habes in terra Pestomarchos villas prenominatas Ezenio et Carinio, et habes eas per mandacionem de Didacus Muniz cum populacionibus suis atque directuriis, et aliam quam habes in villa dicta Vesares porcionem tuam quam habuisti de sororem tuam Guntrode Petrides, et aliam quam habuistis de ipsa supradicta Guntrode in terra de Ameya villa dicta Linares porcionem tuam integram, et aliam hereditatem de villa Bornallo porcionem uestram integram quantum habuistis de sororem uestram Maria Coutaria; quas omnes datis nobis atque concedatis iure hereditario quia omnia placuit nobis et etiam uobis. Et illa nostra siquidem ab hodie et deinceps uestra sit quita sicut et uestra nostra iure perpetuo perhenniter mansuras. Siquidem contra hec omnia si aliquis ad irrumpendum siue \de/gradamdum uenerit atque temptauerit quisquis fuerit, quod fieri minime credo, a parte Dei et sanctorum angelorum anathema maledictus quia permaneat atque excommunicatione fiat perhanniter.

Facta carta contramutationis spontanea sub era I^a C^a LX^{La} I^a dictante quoto VII° kalendarum decembrium.

Ego Pelagius, et cetera.

Super hec omnia contenciosus, et cetera, pectet solidos D.

Q. p. f.: Arias, ts. Martinus, ts. Didacus, ts. Arias Munionis, conf. Petrus Munionis, conf. Pelagius Froylat, conf.

Martinus, presbiter, notator et confirmator.

717

1156/—/—.

Don Odoario Afonso de Candidi e a súa muller, Maior Pérez, dóanlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade en Cariño, en Sta. Baia de Boiro.

B.- Tombo, f. 179r.

Carta domni Oduarii Alfonsi de hereditate de Carino.

In nomine Patris et Filii et Spiritu Sancti, amen. Scripturam quippe, et cetera. Ea propter ego Oduarius Affonsus de Candidi et uxor mea Maior Petriz et filii et filie mee et omnis uox mea vobis domno Pelagio, monasterii Sancti Justi

abbati, omnique conuentui monasterii eiusdem loci et uoci uestre per huius seriem paginam amore omnipotentis Dei et beate Marie semper uirginis sanctorumque Iusti et Pastoris et omnium sanctorum facimus scriptum firmitatis et etiam testamentum de hereditate mea propria quam habemus in Pistomarchis loco certo in villa Carinio concurrente ad ecclesiam Sancte Eolalie de Vorio, que hereditas mihi Oduario Afonsi euenit ex parte Aurodone Didaz, prime mee consanguinee, et ea mihi ad obitum suum relinquit ut in uita mea tenere eandem suam hereditatem que est de septima ipsius ville de Carino duas partes et ad obitum meum relinquere eam pro anima sua et mea ubi melius uidissem. Nunc igitur in uita mea modo gratuito animo et spontanea uoluntate pro anima ipsius consanguinee mee Aurodone et mea omnique parentum nostrorum damus et firmiter concedimus illam hereditatem que est de VII^a duas partes uobis et monasterio uestro cum omnibus bonis suis et directuris, uidelicet cum casis, et cetera. Habeatis eam et faciatis de ea omne uelle uestrum. Quod si nos aut aliquis contra hoc uenerit pectet uobis solidos D.

Facta carta era I^a C^a LX^{La} IIII^a.

Ego iamdictus, et cetera.

Q. p. f.: Sarracinus Sarracinzi, conf. Sancius Martini, conf. Didacus Oduariz, conf. Petrus Neptus, conf. Saninus Benehabens, conf. Filius eius Munio Saniz, conf.

Petrus Ab Abbas, clericus, qui notuit et conf.

718

1157/08/01.

Pedro Miguez dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a metade da súa herdade nas vilas de Breiro e Abanqueiro.

B.- Tombo, f. 179r.

Carta Petri Michaelis de hereditate de Ouereyro et de Auanqueyro.

In Dei nomine. Ego Petrus Michaelis uobis senioribus Sancti Iusti una cum abbate uestro Aria in Domino salutem. Placuit mihi et mea est uoluntas ut faciam uobis iamdictis testamentum scripture firmitatis ob Dei omnipotentis honorem, et cetera. Do atque concedo medietatem de omni hereditate quam habeo siue de auolencia siue de ganancia in villa Ouereyra et quantum habeo in villa Auanqueyro ex omni parte sicut in suis kartulis resonat. Hec omnia uobis concedo cum omnibus suis directuris.

Facto testamento era I^a C^a LX^{La} V^a et quotum kalendas augusti.

Ego Petrus, et cetera.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Arias, ts. Abbas Arias, conf. Johannes, presbiter, conf.

Munio qui notuit et conf.

719

1188/11/30.

Gudesteo Pérez e a súa muller, Ledegunda Muñiz, cos seus fillos véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos unha servicialía na vila de Cariño por cen soldos e mais outros tres “pro robore”.

B.- Tombo, f. 179r.

Carta de Gudesteo Petri et de uxor sua Leegunda de hereditate in Carino.

In Dei nomine. Ego Gudesteus Petriz et uxor mea Ledegunda Muniz et omnes filii nostri vobis domno Petro, abbati monasterii Sancti Justi, et cunctis fratribus uestris in Domino salutem. Placuit nobis et nostra fuit uoluntas ut faceremus uobis kartam uendicionis de hereditate nostra propria quam habemus de nostra ganancia quam ganauimus de Geluira Muniz et de suis filiis sicut in sua carta resonat, et ipsa Geluira Muniz et uir eius Petrus Faginus ganauerunt eam de Petro Afonso et de germano suo Oduario Afonso sicut in suis scripturis resonat; et est ipsa hereditas in territorio Pistomarchos prope litus maris sub aula Sancte Eolalie de Vorio in loco certo in Karino. Vendimus uobis in ipsa uilla Carino unam seruiciariam, et est medietas integra de tota illa hereditate que est marcata cum quanto ad ipsam hereditatem pertinet pro precio quod nobis dedistis solidos C^m et in robore solidos III. Habeatis ipsam hereditatem, et cetera. Sed si aliquis de nostra parte uel de extranea contra hoc uenerit pectet uobis solidos CC; hanc tame<n> scriptura, et cetera.

Facta carta uendicionis era I CC XXVI et die noto IIe kalendas decenbris.

Ego Gudesteus Petri, et cetera.

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Pelagius, ts. Petrus Mu<ni>z, conf. Pelagius Sarraceni, conf. Martinus Sarraceni, conf. Arias Muniz, clericus, conf. Saluator Pelaiz, conf.

Munio, presbiter, qui notuit et conf.

720

1241/08/09.

Eldara Vázquez co seu fillo Pedro Vázquez véndelle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade en varias vilas na freguesía de Sta. Baía de Boiro por trinta e tres soldos e seis tegas de pan.

B.- Tombo, f. 179v.

Carta de Heldara Uelasci et de filio suo Petro Uelasci de hereditate de Brion et de Palacios et de Birres et de Carino.

Quod uenditur atque emitur, et cetera. Qua propter ego Heldara Uelasquiz una cum filio meo Petro Uelasquiz ad uobis abbas domno Johanne Petri de Sancti Justi de Togis Octos et conuento monachorum uestrorum salutem in Christo, amen. Placuit nobis et uobis bona pacis et nostra fuit uoluntas ut faceremus uobis cartam uendicionis uel donationis de hereditate nostra propria que habemus de abiorum et parentum nostrorum siue de ganancia et de abolencia, et est de uoce matri mee Lupa Petri in territorio Pistomarchos in valle de Sancta Eolalia de Ouorio in villa Briom et in Palacios et in Birris et in Carino. Vendo uobis, et cetera, cum totis suis directuris, et cetera, pro solidis XXX^a III^s et talegas VI^{ex} de pane pro precio et pro robore, et si ipsa hereditas mays ual dono ego ad monasterio Sancti Justi pro remedio anime mee; et jacet illa subtus monte Irocte decurrente ribulo Gamo prope aulam Sancte Eolalie, et cetera. Ita ut de hodie die faciatis de ea uestram uoluntatem, et cetera. Et si aliquis homo de nostra parte uel de extranea contra uenerit pariat ipsam hereditatem duplatam uel triplatam.

Facta carta uendicionis era M^a CC^a LXX^a VIII^a et quotum V^o idus augusto. Ego Heldara Uaasquez, et cetera.

Huius rei testes sumus: Martinus Saninci, monachus ouencialis de Pereyra. Pelagius Aluitit, monachus, ts. Dominicus Iohannis, laicus, ts. Johannes Petri, clericus de Villar Sarnon, conf. Adan Martini de Uillar Sarnon, conf. Arias Didaci, clericus Sancti Iohannis de Villar Sarnon in cuius manus fuit roboratum per cuius iussione scripsit Martino Petri, presbiter de Sancta Maria de Onaa. Et multi alii.

Regnante domno Fernando in Legione et Castella, et cetera.

721

1223/12/01.

Fernando Eáns véndelle ó mosteiro de Toxos Outos parte da súa herdade en Cariño por cento corenta soldos e uns sotulares novos “pro robore”, e ademais dóalle outra porción desa mesma vila.

B.- Tombo, f. 179v.

Carta de Fernando Iohannis de hereditate de Carino.

In Dei nomine. Ego Fernandus Iohannis et omnis uox mea vobis domno Iohanni Todini, monasterii Sancti Iusti abbati, et omni conuentui eiusdem loci et omni uoci uestre in Domino Deo eterna salute, amen. Placuit mihi ut faciam uobis iamdictis cartam uendicionis imperpetuum ualituram de mea hereditate propria quam habeo in territorio Pistumarchos prope ripam maris de Berrania, preterfluenta fluuio Gamo sub monte Salgeyroo, et recurrit ad ecclesiam Sancte Eolalie de Ouorio. Vendo uobis in villa de Carino et est de medietate de illa sexta ubi iam monasterium aliam fecit gananciam tercia integra cum omnibus pertinenciis suis pro C^m X^{la} solidis quos mihi dedistis et unos sotulares nouos in robore. Et de alia III^a facio in presenti monasterio donacionem pro remedio anime mee et parentum meorum in honore beate semper uirginis Marie nec non beatorum martirum Iusti et Pastoris ceterorum sanctorum quorum reliquie ibidem continentur, et cetera, et de alia tercia mando ut si filium superstem habuero habeat illam, et si absque semine obierit habeat illam monasterium, et cetera. Siquis igitur contra hoc uenerit peccet solidos CCC; carta semper in suo robore permanente.

Ego Fernandus Iohannis in hac carta, et cetera.

Facta carta sub era M^a CC^a LX^a I^a et quotum kalendas decenbris.

Q. p. f.: Domnus abbas Iohannes Tudini et eius conuentus. Petrus Arie de Coronio.

722

1227/09/06.

Xon Aance "Caninus" véndelle  mosteiro de Toxos Outos a sa herdade na vila de Cariño por douscentos dezaseis soldos.

B.- Tombo, ff. 179v-180r.

Carta de Iohannes Aanze de hereditate de Carino.

In Dei nomine. Ego Iohannes Aanzi dictus Caninus vobis domno abbati Iohanni Tudini monasterii Sancti Iusti et omni conuentui eiusdem loci grato animo et spontanea uoluntate facio cartam uendicionis imperpetuum ualituram de tota mea hereditate quam habeo in villa Carino in qua hereditauit me pater meus Adam Munionis, et est medietas de quanta ipse ibi habebat et quinta de alia medietate // quam ganauit de fratre meo Fernando Aanz; et est ipsa hereditas in territorio Pisto-

marchis subtus montem Irocti discurrente riuulo Gamo prope aulam maris concurrente ad ecclesiam Sancte Eolalie de Ouorio in villa predicta Carino. Vendo uobis supradictam hereditatem per suos terminos et loca antiqua intus et extra per ubi eam potueritis inuenire pro solidis CC XVI cum suo robore quod mihi et uobis, et cetera. Habeatis predictam hereditatem, et cetera. Siquis igitur contra hoc uenerit, et cetera, sit maledictus et excommunicatus et insuper pariat solidos CCCC; et carta uendicionis semper sit firma.

Facta carta sub era M^a CC^a LX^a V^a et quotum VIII° idus septembris.

Ego Johannes Aanci in hac carta, et cetera.

Q. p. f.: Petrus Moogus, presbiter Sancte Eolalie, conf. Johannes, monachus eiusdem loci, presbiter, conf. Munio Didaci, miles. Johannes Aanze, miles, conf. Petrus Stephani. Pelagius Iohannis, conf. Suerius Aanze, conf.

Ego Johannes Iohannis qui notauit per mandatum domni Froyle Petri, iusticie domini regis et domini archiepiscopi Pistumarchis, in cuius manibus fuit roborata.

Ego Froyla Petri in cuius manibus fuit roborata, ts, conf.

723

1226/07/28.

Rui Ruíz véndelle ó mosteiro de Toxos Outos a herdade que el comprara na vila de Cariño, en Sta. Baia de Boiro, por cento sesenta soldos.

B.- Tombo, f. 180r.

Carta Ruderici Ruderici de hereditate de Carino.

In nomine Domini nostri Ihesu Christi. Ego Rodericus Roderici vobis domno abbati Johanni Tudini monasterii Sancti Justi et omni conuentui eiusdem loci grato animo et spontanea uoluntate facio cartam uendicionis imperpetuum ualitura de tota mea hereditate quam comparauit de Fernando Fernandi dicto de Manu in villa Carino quam ipse habebat de matre sua Lupa Oduarii tam de auolencia quam de ganancia in territorio Pistomarchos subtus montem Irocti decurrente riuulo Gamo prope ripam maris concurrentem ad ecclesiam Sancte Eolalie de Ouorio in villa predicta Carino. Vendo uobis supradictam hereditatem cum suis directuris, et cetera, pro precio nominato solidis C^m LX^a cum suo robore, et cetera. Siquis igitur ex parte mea uel extranea contra hoc uenerit pariat solidos CCC; et carta, et cetera.

Facta carta sub era M^a CC^a LX^a IIII^a et quotum V^o kalendas augusti.

Ego Rodericus Ruderici, et cetera.

Q. p. f.: Munio Petri de Treuonzo, ts. Petrus Petri, frater eius. Fernandus Pelaiz, miles, ts. Petrus Iohannis de Gracio, ts. Petrus Pelaiz de Gracio, conf. Petrus Stephani, conf. Petrus Belletus, conf. Johannes Pelagii Cauascon, conf.

Ego Johannes Iohannis qui notui per mandatum domni Froyla Petri, iusticie domini regis et domini archiepiscopi in Pistomarchis ab eis constituti, in cuius manibus fuit roborata.

Ego Froyla Petri in cuius manibus fuit roborata et conf.

724

1227/06/06. Santiago de Compostela.

Mariña Fernández véndelle ó mosteiro de Toxos Outos a terceira parte da herdade que a súa nai, dona Lupa Odoáriz, tiña na vila de Cariño por cento cincuenta soldos leoneses.

B.- Tombo, f. 180rv.

Carta Marine Fernandi, filia domni Fernandi Roderici, de hereditate de Carino.

In nomine Domini nostri Ihesu Christi. Notum sit vniuersis quod ego Marina Fernandi, filia domne Lupe Oduarii et neptis domni Oduarii Afonsi de Candide, et omnis uox mea grato animo et spontanea uoluntate vendo et firmiter concedo vobis domno Johanni Tudini, abbati Sancti Iusti de Togis Altis, et conuentui eiusdem monasterii omnique uoci uestre pro precio mihi et uobis et uobis complacibili, uidelicet C^m L^a solidis legionensis monete, terciam partem de quanto habebat predicta mater mea domna Lupa in Carino in filigresia Sancte Eolalie de Ouoyro. Hanc igitur predictam terciam quam uobis uendo integre habeatis et pacifice possideatis cum omnibus suis directuris eidem pertinentibus per suos terminos, et cetera. Ita quod omne uelle uestrum de ea imperpetuum faciatis quia nec de precio neque de robore apud uos nichil remansit aliquid persoluendum. Siquis igitur contra hanc uendicionem uenerit quisquis fuerit persoluat uobis uel uoci uestre CCCC solidos fortis monete; carta et uendicione, et cetera.

Facta carta VIII idus iunii sub era M^a CC^a LX^a V^a.

Ego iamdicta in hac carta manus meas.

Q. p. f.: Johannes Roderici, corrigarius, et // Pelagius Fernandi dictus Salamon. Franquinus de Rua Noua. Michael Didaci, alfayatus. Johannes Froyle, alfayatus. Petrus Martini, diaconus. Pelagius Pelliparius, tabernarius. Johannes Fernandi, alfayatus.

Ego Martinus Iohannis, notarius concilii compostellani juratus, scripsi.

725

1228/08/13.

María Aance véndelle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Cariño, en Sta. Baia de Boiro, por corenta e cinco soldos.

B.- Tombo, f. 180v.

Carta de Maria Aanze cum filiis suis Petro Iohannis et Aria Iohannis de hereditate de Carino.

In Dei nomine. Ego Maria Ancia vna cum filiis meis Petro Iohannis et Aria Iohannis vobis abbati Johanni Todini monasterii Sancti Justi et omni conuentui eiusdem loci salutem in Domino. Placuit nobis bona pace et nostra fuit uoluntas ut faceremus uobis cartam vendicionis et sicut et facimus de hereditate nostra propria quam habemus in villa Carino quam habemus ex patre nostro Adam Munionis quam comparauit ipse de Munione Pelagii in territorio Pistomarcus sub monte Yrocti discurrente riuulo Gamo prope litus maris concurrentem ad ecclesiam Sancte Eolalie de Ouorio in villa prenominata Carino. Vendimus uobis, et cetera, pro precio nominato solidis XL V cum suo robore, et cetera. Siquis igitur contra hoc uenerit sit maledictus et excommunicatus et insuper pariat solidos LXXX^a; carta, et cetera.

Facta carta sub era M^a CC^a LX^a VI^a et quotum idus augusti.

Ego Maria Aanzi in hac carta, et cetera.

Q. p. f.: Suerius Aanci, ts. Johannes Perna, ts. Johannes Petri dictus Testa, ts. Fernandus Muniz, conf. Petrus, presbiter de Uialo, conf.

Ego Johannes Iohannis qui notui per mandatum domni Froile, justicie domini regis et domini archiepiscopi in Pistomarchis ab eis constituti, in cuius manibus fuit roborata.

Ego Froyla Petri in cuius manibus fuit roborata et conf.

726

1227/02/09.

Fernando Páez "Alvaroth" e a súa muller, Maior Eáns, fan un pacto co mosteiro de Toxos Outos polo cal terán en prestimonio do cenobio a metade dunha servicialía en Ferreiros, e prometen enterrarse en Toxos Outos; así mesmo dóanlle ó cenobio as súas porcións nas vilas de Cariño e Taragoña. A outra metade da servicialía é tamén entregada ó matrimonio, que pagará por ela unha renda anual, aínda que

cando o mosteiro o dexese poderá poboala, e entón ámbalas dúas partes xuntarán as súas respectivas metades, poboarán a medias a servicialía e repartirán logo os froitos tamén a medias.

B.- Tombo, ff. 180v-181r.

Placitum de Fernando Aluaroth cum monasterio de hereditate de Ferreyros et de Carino et de Taragonio.

Era I^a CC^a LX^a V^a et quotum V^o idus februarii. Ego Fernandus Pelagii dictus Aluaroth et uxor mea Maior Iohannis vobis domno Iohanni Tudini, monasterii Sancti Iusti abbati, et omni conuentui eiusdem monasterii facimus pactum et placitum in D solidis firmissime roboratum tali conueniencia ut teneamus de uobis in prestimonio tantum in uita nostra mediam de una seruicialia uestra de Ferrarios, et nos facimus de nobis professionem ut simus familiares uestros et ad mortem nostram facimus nos sepelli in uestro monasterio, et in presenti damus uobis pro hoc beneficio quod nobis facitis nostram porcionem integram de Carino et portionem nostram de de Taragonio integram cum omnibus pertinentiis suis ecclesiasticam uidelicet et laicalem. De alia medietatem iamdicte seruicialie mandatis et statuitis de comuni consilio ut teneamus illam et qualis rendam nobis et uobis placuerit talem de ipsa medietate per singulos annos sine contrario monasterio persoluamus, et quando illam populare uolueritis misceamus nos et uos unam et aliam medietatem et faciamus unam seruicialiam et populemus eam per medium, et si nos minorem populacionem posuerimus uos tamen promittitis illam recipere pro amore nostro, deinde diuidamus cadales et foros et quicumque seruicialis dare debet per per medium; et ad mortem nostram amborum recipiat monasterium ipsam hereditatem sicut steterit in illa hora cum nostra et uestra populacione et aliis rebus uniuersis. Et si plus quam seruicialiam in ipsa villa de Ferreyros inuenimus promittitis dare nobis ad tenendum et non alteri, donec illam populetis. Et interim dabimus annuatim monasterio qualem rendam nobis amicabiliter imposueritis. Decetero promittimus in bona fide quod semper in predicta villa pro posse nostra bene paremus et fideliter requiramus cum uestro adiutorio ubi uobis neccesarium fuerit hereditatem monasterii et que negata uel alienata fuerit quantum potuerimus monasterio renocemus. Siquis igitur contra hoc uenerit pariat penam superius positam.

Q. p. f.: Domnus ab- // -bas Iohannes Tudini. Prior domnus Gundisaluus. Subprior Petrus Pelagii. Ordonius de Molino. Iohannes Pelagii de Merou. Petrus Petri dictus Uetulus. Iohannes de Taliar.

Petrus qui notuit.

727

1156/02/26.

Pedro Díaz e a súa muller, Mariña González, dóanlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Abanqueiro, en S. Cristovo de Abanqueiro.

B.- Tombo, f. 181r.

De filigresia Sancti Christofori de Auanqueyro. Carta Petri Didaci de hereditate de villa de Auanqueyro.

In Dei nomine. Ego Petrus Didaci et uxor mea Marina Gundisaluit vobis senioribus Sancti Iusti una cum abbate uestro Pelagio in Domino Deo eterno salutem. Placet nobis et nostra est uoluntas ut faciamus uobis iamdictis kartulam donationis de nostra hereditate pro amore Dei omnipotentis et sanctorum Iusti et Pastoris et sancte Marie uirginis quorum reliquie ibi habentur in remissione peccatorum nostrorum atque parentum nostrorum. Ipsa autem hereditas quam uobis damus iacet in villa Auancario sub aula Sancti Christofori sub monte Yrocti discurrente fluuio Gamo. Damus uobis omnem hereditatem quantam ibi iussi sumus habere tam de auolencia quam de ganancia et de comparacione medietatem pro animabus nostris et aliam medietatem pro filio nostro Iohanne quem recipitis. Damus uobis illum nostrum quinionem quem habuimus de auolencia quem postea nos emimus, et cetera. Et illum alium similiter quinionem qui fuit de Sanio Muniz qui est tam magnus sicut ille noster cum alia sua ganancia quam ipse ganauit et illos alios quiniones quos emimus de Froyla monacho; omnes istos quiniones da[mus] uobis atque concedimus sicut superius dictum est cum omnibus suis directuris, et cetera. Set siquis contra hoc uenerit, et cetera, pariat uobis dictam hereditatem duplatam et insuper solidos LXXX.

Facta carta era I^a C^a LX^{la} IIII et quotum IIII° kalendas marcii.

Nos iamdicti, et cetera.

Q. p. f.: Petrus, ts. Arias, ts. Pelagius, ts.

Munio qui notuit.

728

[1152]/05/28.

Mandas testamentarias de Pedro Páez "Carne mala".

B.- Tombo, f. 181v.

Testamentum Petri Pelagii dicti Carne Mala de hereditate de Sala et de Fon[tano].

Era I^a C^a LX<L>^a et quotum V^o kalendas junii. Hec est ordinacio quam ordinaui ego Petrus Pelaiz cognomento Carne Mala, positus in graui egritudine, et cetera. In primis mando corpus meum sepeliri in cenobium Sanctorum Iusti et Pastoris, et mando ibi mecum hereditatem meam de Sala et hereditatem meam de Fontano quantum mihi conuenit ex auo et de ganancia et hereditatem ipsam de de Gracio ab ipsis superiores marchis usque sursum, et de ipsis superiores marchas deorsum mando ad germano meo Munio Pelaiz. Item mando hereditatem meam de Sauagiaes ad filio Marie Petri, et si defunctus fuerit non relicto semine mater eius possideat eam per annis X et postea det eam Sancti Iusti, et cetera. Et hereditatem meam de Codessido quem emi a iermana mea Maria Pelaiz iterum do ei eam et iterum meam hereditate de Codissido do ad filios de Maria Cambiata duos et ad filio uno de Maria Saniz, et qui primum ex eis obierit dimittat eam ad fratres suos, et si omnes migrauerint absque habeat eam Sancti Iusti, et cetera. Alia autem omnia quia ad inuenire poterint do et concedo senioribus Sancti Iusti. Super hoc denique, et cetera, contaenerit pariat solidos D.

Ego Petrus, et cetera.

Q. p. fuerunt: Petrus, ts. Munio, ts. Martinus, ts.

Martinus, presbiter, qui notuit et conf.

729

1215/09/—. Noia.

O mosteiro de Toxos Outos dálle a don Paio Mariño e á súa muller, dona Maior Fernández Churruchaa, sete casais na freguesía de Santa Uxía de Ribeira durante a vida de ámbolos dous, polo cal dona Maior dóalle ó mosteiro tres casais e medio en Carleu, Outón e Cares.*

B.- Tombo, f. 181v.

* Observacións: Letra posterior á do tombo (séc. XIV-XV).

Nouerint vniuersi quod nos yabas Johanis Toderiçii omni conuenti de monesterio de Tribulis Altis damos a uobis dono Pelagii Marinus tui uxore dona Maiori Fernandi Churichaa seten casalia uideliçes de friigresia de Sancta Ougenia de Dayam Mayor quatuor casalie con sua vinea et tres casaliis en Dayam Mayor qua illis casalia ganauerimus de doni Petri Roderici, prior de Saris, et de doni Fernandi dito de Carreyra, milles, et de doni Fernandi Rabinadez et de doni Petri Pellagii de

Sados, quallis casallis damus uobis per tal pleitou que illis teneatis en vitam uestram, et a mortem uestra o perditos casalis seerem libere et quito ao super monesterio et so pena de mill moravedis legionesis. Qua prouter ego dona Maiori Fernandi damus uobis donus abbas et a conuenti eiusdem monisterio vno casale en Outom et alio casalie populato en Calreo Mediano, et alio casale et medio en Cares. Et deuemus seer amicos fidelis ao predicto monisterio et ajudare et anparare et defendere a mortem et a uitam; et non deuemus nos alius auenire contra istem estormentom en iuzio nen fora de iuzio. Et per instrumentum que unos alios facimus a sancta Dey euangelia et soam dicta penna.

Ego Didacus Iohannis, notarius concilie Noye juratus, presente fuy et iscri-sis de ueruo ad ueruo.

Ts.: Martinus Didaci, mercador de Noya. Martinus Pelagii dictus Fol. Jullianus Petri de Noye. Peetrus Moniz de Noye. Johannes Iohannis, oueença de Gomarís. Fernandus Martini de Lousame. Petrus Muniz de Uilla Coua.

Era M^a CC^a L^a III annos et quotum (...) iduus setenbris.

730

1182/09/30.

Mandas testamentarias de Fernando Fernández, feitas cando marcha a Terra de Campos.

B.- Tombo, f. 182r.

Testamentum Fernandi Fernandi de quarta de Dayam Minori.

Era M^a CC^a XX^a et die III° kalendas octobris. Hec est ordinatio quam facio ego Fernandus Fernandiz in uita et in salute mea quatinus si in Terra Camporum ad quam pergo mortuus fuero omnia mea ordinata remaneant. In primis mando ad monasterium Sancti Iusti pro anima mea et parentum meorum quarta de Dayam Minori, et dono ibi adhuc integram quantam hereditatem de me tenent in pignore fratres ipsius monasterii. Si aliquis ex mea parte uel extranea contra hoc meum factum uenerit sit maledictus et non uideat facie Domini et quantum calumpniauerit in duplum restituat et insuper pariat solidos D; hanc scriptura in suo robore permaneat.

Ego Fernandus in hac scriptura manu propria signum feci.

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Martinus, ts.

Munio, presbiter, qui notuit et conf.

731

1200/09/12. Santiago de Compostela.

O mosteiro de Santa Maria de Sar véndelle ó de Toxos Outos a herdade que ten na vila de Deán, en Sta. Uxía de Ribeira, por cento sesenta soldos.

B.- Tombo, f. 182r.

Carta domni Petri Roderici, priori Saris, de hereditate de Dayam.

In nomine Domini. Ego Petrus Ruderici, monasterii Sancte Marie Saris prior, una cum omni eiusdem monasterii canonicorum et omnis uox nostra vobis domno Petro, monasterii Sancti Iusti de Tribulis Altis abb<a>ti, cum eiusdem monasterii monachorum conuentu et omni uoci uestre grato animo et spontanea uoluntate facimus cartam uendicionis et textu<m> scripture firmitatis imperpetuum ualituram de tota nostra hereditate quantam habemus in villa que uocatur Dayam in concurrencia Sancte Eugenie de Carraria que est in terra Pistomarchos. Hanc igitur nostram predictam hereditatem totam uobis ab integro uendimus et libere ac firmiter concedimus cum omnibus suis directuris et bonis eiusdem hereditati pertinentibus intus et extra, id est montibus, fontibus, agris, arboribus, casis, casalibus, pratis, pasquis, riuis, riuulis, exitibus et regressibus et omnibus appendiciis suis, pro precio nobis et uobis bene complacabili, id est solidos C^m LX^a fortis monete cum placabili robore, et tam de precio quam de robore nichil remansit apud uos in debito ad soluendum. Ab hinc igitur habete eam, et cetera. Siquis ex parte nostra aut ab extranea contra hoc uenerit, et cetera, pariat uobis uel pariamus predictam hereditatem duplatam uel triplatam et insuper solidos CCC XX fortis monete; et hoc nostrum fattum, et cetera.

Facto scripto huius uendicionis die II idus septembris, era M^a CC^a XXX^a VIII^a.

Nos iamdicti, et cetera.

Q. p. f.: Rodericus Petri, tendarius, conf. Johannes Martini Aguza, conf. Rudericus Carnota de Legione. Matheus Petri, conf. Petrus Didaci, conf.

Lupus Arie, compostellanus notarius, scripsit (*Signum*).

732

1213/12/25.

Fernando Fernández "Carreira" dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Deán Pequeno, en Sta. Uxía de Ribeira.

B.- Tombo, f. 182rv.

Carta Fernandi dicti Carreyra de hereditate de Dayam Minore.

In nomine sancte et indiuidue Trinitatis. Ego Fernandus Fernandi cognomento Carraria pro Dei amore et beate uirginis Marie et sanctorum Iusti et Pastoris vobis domno Johanni, monasterii Sancti Iusti abbati, et omnibus fratribus tam presentibus quam futuris ibi Deo seruientibus ob remedium anime mee et parentum meorum facio testamentum et cartulam donationis imperpetuum ualituram de tota mea hereditate quanta ego habeo uel habere debeo in territorio Pistomarchis in loco certo Dayam Minore sub aula Sancte Eugenie. Hanc igitur meam hereditatem quantam ego Fernandus habeo et habere debeo in predicta villa cum casis, casilibus, et cetera. Habeatis uos abbas et fratres monasterii Sancti Iusti totam ipsam hereditatem et possideant, et cetera. Siquis autem ex parte mea uel extranea contra hoc uenerit sit maledictus usque in septimam generationem et insuper pariat solidos M^l; hoc scripto, et cetera.

Facta carta testamenti die VIII° kalendas januarii sub era I^a CC^a L^a I^a.

Ego // Fernandus Fernandi in hoc scripto, et cetera.

Q. p. f.: Domnus abbas Johannes, conf. Petrus Gunsalui, conf. Subprior Petrus Uillanus, conf. Petrus Cresconii, conf. Petrus Petri, conf. Pelagius Petri, conf. Et omnis conuentus tam monachorum quam conuersorum, conf.

733

1246/01/30. Noia.

Fernando Rabinádiz de Deán e a súa muller, María Odoáriz, vendenlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade en Deán Pequeno e Vilanova, en Sta. Uxía de Ribeira e S. Xián de Artes, por cen soldos leoneses.

B.- Tombo, f. 182v.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- "Tombo de Toxosoutos...", doc. n.º 46, p. 217.

Carta de Fernando Rabinadiz de Dayam de hereditate de Dayam.

In nomine Domini nostri Ihesu Christi. Ego Fernandus Rabinadez de Dayam et uxor mea Maria Oduarii et omnis uox nostra vobis Petro Martini, abbati Sancti Iusti de Tribulis Altis, facienti pro uobis et pro conuentu eiusdem monasterii omnique uoci uestre et sue, facimus cartam vendicionis et scripturam firmitatis imperpetuum ualituram in solidis CC legionensis monete roboratam. Ita uendimus et firmiter concedimus totam nostram hereditatem quam habemus ex parte abiorum nostrorum et de ganancia sub aula Sancte Eugenie et Sancti Iuliani de Artiis in villis scilicet de Dayam Minore et in villa que uocatur Villa Noua in totis

locis ubi fuerit uox de ipsis villis per suos terminos antiquos pro precio quo nobis et uobis bene complacuit, uidelicet solidis C dicte monete pro precio et pro robore, et de precio, et cetera; et est ipsa hereditas media VIII^a de tota villa de Dayam Minore, et de Villa Noua quarta de quarta de tota ipsa villa. Et decetero habeatis eam imperpetuum. Siquis igitur contra hoc uenerit pectet uobis penam supradictam; carta in suo robore permanente.

Facta carta uendicionis et donationis III° kalendas februaryi sub era M^a CC^a LXXX^a IIII^a.

Q. p. f.: Martinus Didaci, mercator Noye. Martinus Pelaiz dictus Fol. Julianus Petri de Noya. Petrus Nuniz de Noya. Johanes Iohannis dictus Uiola. Fernandus Martini de Lausamia. Petrus Muniz de Villa Coua.

Ego Johannes Petri, notarius concilii Noye juratus, scripsi quomodo inueni eam notatam in notula que notauit Didacus Iohannis, notarius que fuit Noya, uerbum ad uerbum.

734

1215/09/08.

Pedro Páez de Asados fai un pacto co mosteiro de Toxos Outos polo cal entra na familia monástica e dóalle unha cuarta parte da súa herdade en Deán Pequeno, a cal terá durante a súa vida.

B.- Tombo, f. 182v.

Placitum Petri Pelagii de Assados de hereditate de Dayam Minore.

In era I^a CC^a L^a III^a et quotum VI° idus septembris. Ego Petrus Pelagii de Assados et omnis uox mea uobis domno Johanni, monasterii Sancti Justi abbati, et omnibus fratribus eiusdem monasterii omnique uoci uestre facio pactum et placitum simul et testamentum in D solidis firmiter roboratum ita quod ego iam ex hodie sum uester familiaris in uita et in morte, et in presenti dono et concedo uobis et monasterio uestro quartam integram tocius hereditatis quod ego habeo uel habere debeo in Dayam Minori tam de auolencia quam de ganancia, et teneam eam ego de uestro iure tantum in uita mea, et ad mortem meam uos eam possideatis iure hereditario in secula seculorum, et cetera. Siquis igitur contra hoc uenerit pariat duplum quod sursum resonat; placito, et cetera.

Q. p. f.: Petrus Uilianus, subprior, conf. Petrus Cresconii, conf. Petrus Petri de Corzon, conf. Petrus Caluus, ts. Johannes Gundisalui, ts. Fernandus Cauana, ts.

Didacus Didaci, cantor, qui notuit et conf.

735

1166/11/25.

Mandas testamentarias de don Lucio Afonso, que marcha a Xerusalén.

B.- Tombo, f. 183r.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- "Tombo de Toxosoutos...", doc. n.º 20, pp. 192-193 e FERNÁNDEZ DE VIANA Y VIEITES, J. I.- "Documentos sobre peregrinos gallegos...", en *Estudios Mindonienses*, 7 (1991). Apéndice documental A, doc. n.º 5, pp. 412-413.

Testamentum domni Lucii Alfonsi de VIII^a ecclesie Sancte Marie de Olueyra cum hereditate de Spinar[ido et heredi]tate de Asparrelo et hereditate de Soutulo ultra pontem de Ollariis in terra de Varzea.

Era M^a CC^a III^a et quotum VII° kalendas decenbris. Ego Lucius Anfonsi iturus Iherosolimam mando de rebus meis et de hereditatibus qualiter post mortem meam ordinate remaneant. In primis mando medietatem illius domus que fuit episcopi Munionis Beato Jacobo, et cetera. Inter alia que mando, mando ad monasterium Sancti Iusti octauam tocius ecclesie Sancte Marie de Uluaria cum suis directuris insimul cum hereditate de Spinarido cum suo ganato sicuti eam ganauit, et hereditatem de Sparreli cum suo ganato, et hereditatem de Soutulio que iacet ultra pontem de Olariis cum suo ganato; insimul cum mea parte de illis equabus quas habeo cum Sancto Iusto, et cetera. Et quando filii mei rediderim monachis de Sancto Iusto XXX marcas illi deliberent meam domum quam tenent in pignore que est in Campo, et hoc meum factum compleat, et cetera. Et quis hoc scriptum irrumperit uel irrumpere temptauerit sit maledictus et ex parte Dei omnipotentis excommunicatus et regie potestati mille morabitanos persoluat.

Martinus, Antealtaris monachus et notator, notuit et proprio robore conf.

736

1200/—/—. Santiago de Compostela.

Gundesindo Elmíriz, a súa nai e os seus irmáns vendenlle ó abade Pedro de Toxos Outos a súa parte na igrexa de Sta. María de Olveira por trescentos soldos, os cales se pagan en diñeiro, cabalos e eguas indómitas.

B.- Tombo, f. 133r.

Carta de Gudesindo Elmíriz de quarta integra ecclesie Sancte Marie de Olueyra.

In Dei nomine. Ego Gudesindus Elmirici et mater mea et omnes fratres mei et omnis uox nostra tibi Petro abbati et omni uoci tue in Domino salutem. Placuit nobis et nostra est uoluntas vt faciamus tibi abbati Petro sicut et facimus kartam uendicionis de hereditate nostra propria quam habemus in ecclesia de Sancta Maria de Olueria in terra Pistomarchos sub monte Ceyme. Damus tibi atque concedimus de ipsa ecclesia omnem nostram porcionem integram, id est quartam integram, cum omnibus suis directuris intus et foris que ad ipsam pertinent ecclesiam per suos terminos antiquos, et cetera, pro qua accepimus de uobis precium inter denarios et caballos et equas brauas solidos CCC quod nobis et uobis bene complacuit, et de precio nichil, et cetera. Habeatis eam et faciatis de ea, et cetera. Quod si nos uel aliquis ex nostra parte uel extranea contra hoc uenerit pariat tibi uel uoci tue solidos DC et ipsam hereditatem duplatam, et cetera.

Facta carta uendicionis era I^a \C/C^a XXX^a VIII^a.

Ego Gudesindus, et cetera.

Q. p. f.: Nazanus Ruderici, ts. Fernandus Nezanci, ts. Petrus Pardus, ts. Nuno Guterrici, ts. Didacus Almerici, ts. Archidiaconus Oduarius, conf. Petrus Martini, presbiter, conf. Munio Michaelis, presbiter, conf. Et alii.

Petrus, presbiter et frater de Antealtares, quod notuit.

737

[1142 - 1149]/03/30.

Elvira Gutiérrez cos seus fillos véndenlle ó mosteiro de Toxos Outos a cuarta parte da igrexa de Sta. María de Olveira por catrocentos soldos e un bo manto "pro robore".

B.- Tombo, f. 183rv.

Carta de Elvira Guterriz de quarta integra ecclesie Sancte Marie de Olveyra.

In nomine Domini nostri Ihesu Christi, amen. Ego Ilvira Guterriz una cum omnibus filiis meis uobis domno Martino abbati et conuentui Sancti Iusti de Togis Altis facio kartam vendicionis de hereditate mea propria quam habeo de auolencia et de auorum meorum in territorio Pistomarchis in loco certo uocitato Finibus Terre sub monte Ceume prope litus maris, loco certo in ecclesia Sancte Marie de Oluaria. De tota ipsa ecclesia dono uobis atque concedo quartam integram ipsius ecclesie intus et foris cum omnibus suis directuris et hereditatibus que ad ipsam pertinent per suos terminos de Teyra, et cetera. Istam meam portionem supradictam integram uobis dono et concedo de tota ipsa ecclesia iamdicta pro precio quod mihi

pro illa dedistis et ego accepi, id est solidos CCCC, et cetera. Adhuc mihi insuper dedistis vnum bonum mantum pro robore. Habeatis ipsam quartam integram de tota ipsa ecclesia ut supradictum est iure hereditario et faciatis de illa, et cetera. Et si quis homo de mea parte uel de extranea ipsam ecclesiam uobis uel uoci uestre calumpniauerit quisquis fuerit pariat uobis uel uoci uestre ipsam ecclesiam duplatam uel triplatam et pro ausu temerario uobis et domino terre solidos mille; carta, et cetera.

Facta carta venditionis era (...) die noto III kalendas aprilis.

Ego Geluira Guterrit in hac carta, et cetera.

Q. p. f.: (...) Martini, ts. Fer[nandus] Petri, ts. Aluitu Saninz, ts. Petrus Fernandi, ts. Gude- // -sindo Roderici, ts. Didacus Roderici, ts. Vimara Petri, conf. Sisnando Petri, conf. Martinus Muninci, conf. Odoario Martini, conf. Aloito Guistreyriz, conf. Petrus Martini, conf. Munio Sisnandiz, conf. Petrus Martini, uillicus regis, conf. Nazano Gundizaluit, conf. Petrus Didaci, conf. Et alii.

Johannes, presbiter, scriba, conf., qui notuit.

738

—/—/—.

Noticia sobre os termos da igrexa de Sta. Mara de Olveira.

B.- Tombo, f. 183v.

Noticia de terminis ecclesie de Olueyra.

Hic notificamus terminos de ipsa ecclesia Sancte Marie de Oluaria quos ab antiquo tempore iuri pacifico per suas scripturas habuit. Id est per terminos de Teyra et per aliam archam antiquam et per Portezino et parietem de Portezino et per marchum de Ganderela et per aquam de Sequa et per terminos de Sancto Thome et de inde per caneyras de Abregan et de inde per archam de Ansesimude et inde per aquam de Fonte de Rafani sicut uadit ad mare; et de alia parte per archam de Segeredo et inde ad illas archas de Teyra ubi incepimus.

739

1168/09/16.

Afonso Pinzn, cóengo de Santiago, coas sas irmas Lupa e Urraca e os seus maridos vendenlle  mosteiro de Toxos Outos a sua parte na igrexa de Sta. Mara de Olveira por tres marcas de prata menos un marabedi.

B.- Tombo, f. 183v.

Carta de Alfonso Pinzam, canonico compostellano, cum sororibus suis Lupa Pinzam et Vrraca Pinzam de VIII^a ecclesie Sancte Marie de Olueyra.

In nomine Patris et Filii et Spiritu Sancti, amen. Scripturam quippe habemus, et cetera. Ea propter ego Adefonsus Pinzan, ecclesie Beati Iacobi canonicus, una cum sororibus meis Lupa Pinzani et eius uiro Johanne Uilano et Vrraca Pinzani eiusque uiro Johanne Picat et omnis uox nostra vobis domno Petro, monasterio Sancti Iusti de Tribulis Altis abbati, omnique conuentui monachorum eiusdem ecclesie et omni uoci uestre spontanea uoluntate facimus textum scripture firmitatis et karta uendicionis imperpetuum ualitura de media VIII^a tocius ecclesie Sancte Marie de Vluaria, que ecclesia est in terra de Pistomarchis in litore maris subtu monte Teyra; quam prefatam mediam VIII^{am} tocius iamdictae ecclesie nos iamdicti habemus ex parte matris nostre Marie Gundisaluz que nobis eam ad obitum suum relinquit et ex parte auorum et parentum nostrorum. Hanc siquidem nostram mediam octauam tocius prefate ecclesie cum adiunctionibus et omnibus bonis suis, uidelicet cum hereditatibus et plantatis, et cetera, per suos terminos et antiquas diuisiones uobis ab integro uendimus pro precio quod a uobis accepimus, id est marchas tres puri argenti minus uno morabitino, quod nobis et uobis satis complacuit, et de precio nichil, et cetera. Abinc igitur habete eam, uendite, et cetera. Vt si nos uel aliquis propinquus uel extraneus, et cetera, contra hoc uenerit uel uenerimus pariat uel pariamus uobis uel uoci uestre ipsam mediam VIII^{am} tocius prefate ecclesie duplatam uel triplatam et insuper marchas sex argenti puri; et hoc nostrum factum, et cetera.

Facta uendicionis scriptura XVI kalendas octobris sub era M^a CC^a VI^a.

Nos iamdicti, et cetera.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Johannes, ts. Arias, ts. Martinus, ts. Vilielmus de Luania, conf. Johannes Bernaldiz, conf. Pelagius Pelaiz, conf. Didacus Afonsi, iudex, conf. Petrus, iudex, conf. Pelagius Gimens, ecclesie Beati Jacobi cantor, conf. Magister Martinus, canonicus, diaconus, conf. Petrus, Dei gratia iacobitane ecclesie decanus, conf. Johannes Gotefreyz, canonicus, conf.

Petrus Albus, ecclesie Beati Iacobi subdiaconus, scripsit et conf.

740

1168/02/17.

Urraca e Maior Luz, co marido da primeira, cámbianlle ó mosteiro de Toxos Outos unha oitava na igrexa de Sta. Maria de Olveira pola herdade do mosteiro en Esparrelle e cinco marabedís de ouro.

B.- Tombo, ff. 183v-184r.

Carta de Vrraca Luz et de sorore sua Maior Luz de VIII^a ecclesie de Olueyra.

In Dei nomine. Nos germanas scilicet Vrraca Luz cum uiro meo Gomez Martiniz et Maior Luz et omnis uox nostra vobis abbati domno Petro monasterii Sancti Iusti et omni conuentui uestro eiusdem loci uel uoci uestre facimus kartula concanbiacionis de media VIII^a tocius ecclesie Sancte Marie de Oluaria cum omnibus suis directuris intus et foris quam uobis damus ad pro habendum pro hereditate alia uestra de Sparreli cum sua populacione quam nobis datis similiter (...) ²⁶ habendum que fuit de domno Luzo Adefonsi cum quinque morabitinis auri quos (...) ^{27c} nobis dedistis, que octaua supradicte // ecclesie Sancte Marie iacet in territorio Pistomarchos et ex ea amodo et deinceps faciatis quicquid uolueritis semper uos et omnis posteritas uestra euo perhenni in secula cuncta, que pars illius ecclesie habuimus ex parte auie nostre Adosinde Didaciz. Quod si nos seu aliquis quislibet contra hoc scriptum nostrum uenerit et hanc concanbiacionem infringere seu temptare uoluerit quisquis fuerit pariat et pariamus uobis et uestre uoci hanc VIII^{am} illius ecclesie duplatam et triplatam, et cetera, et insuper solidos D persoluat; carta ista, et cetera.

Facta carta et scriptura concanbiacionis era I^a CC^a VI^a et quotum XIII° kalendas marcii.

Nos iamdicti, et cetera.

Q. p. f.: Martinus, ts. Johannes, ts. Petrus, ts. Didacus Romeu, conf. Munio Barosa, conf. Petrus Carnota, conf.

Petrus Uilanus, clericus, notuit.

741

1171/05/31.

O presbitero Paio Pérez dóalle  mosteiro de Toxos Outos unha oitava da igrexa de Sta. Mara de Olveira xunto coas escrituras que ten sobre ela para que o mosteiro poida defenderse con elas.

B.- Tombo, f. 184r.

Carta de Pelagio Petri, presbitero, de VIII^a ecclesie Sancte Marie de Olueyra.

²⁶ Roto.

²⁷ Roto.

In nomine sancte et \in/diuidue Trinitatis, uidelicet Patris et Filii et Spiritus Sancti. Ego Pelagius Petri, presbiter, diuina inspiratione gratia pura mente et yleri corde facio cartam donacionis et scripturam testamenti imperpetuum ualituram pro Dei amore et sancte Marie uirginis et sanctorum martirum Iusti et Pastoris quorum monasterium est in monte Loanie vbi dono vnam VIII^{am} integram de tota ecclesia Sancte Marie de Oluaria que sita est in Pistomarchis. Quam uidelicet VIII^{am} quidam auunculus meus Fernandus Uermuez, presbiter, ad obitum suum mandauit eam pro anima sua magistro suo Petro Ruderiquit, presbitero, tali pacto ut in uita sua oraret pro eo et postea daret eam ad alium qui oraret pro eo sicut in sua mandacione resonat; et ipse Petrus Ruderiquit dedit mihi postea ipsam VIII^{am} per multorum bonorum hominum conuenienciam ut complerem omnem debitum pro eo et postea darem eam ubi oraretur pro supradicto Fernando presbitero sicut in sua scriptura quam mihi de illa fecit VIII^a resonat, et cetera. Dono ipsam VIII^{am} integram prefate ecclesie sicut eam usque hodie integram pacifice tenui cum omnibus adiunctionibus suis et prestacionibus et appendiciis predicto monasterio Sancti Iusti et uobis domno abbati Petro et monachis tam presentibus quam futuris ibi Deo usque in finem seruientibus ut oretis pro iamdicto auunculo meo Fernando presbitero et pro suis parentibus et pro me ipso, et cetera. Et dono uobis illas scripturas quas de illa VIII^a habeo per quas eam defendatis a malis hominibus, et cetera. Set si aliquis de nostra parte uel extranea contrauerit, et cetera, in duplo componat et insuper parti monasterii solidos CCC persoluat.

Facta series testamenti IIe kalendas junii, era I^a CC^a VIII^a.

Ego Pelagius Petri, et cetera.

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Pelagius, ts. Fernandus, presbiter, conf. Johannes, presbiter, conf. Didacus, presbiter, conf. Froyla Fernandi, presbiter, conf. Anaia Petri dictus Pardus, conf. Munio Didaci, conf.

Munio, presbiter, qui notuit et conf.

742

1226/09/29.

Munio Díaz e a súa muller, Maior Pérez, co seu fillo Fernando Muñiz dóanlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa parte na igrexa de Sta. María de Olveira.

B.- Tombo, f. 184r.

Carta de Munio Didaci de media VIII^a ecclesie de Olueyra.

In Dei nomine. Ego Munio Didaci et uxor mea Maior Petri una cum filio nostro Fernando Munionis et omnis uox nostra uobis domno Johanni Tudini,

monasterii Sancti Justi abbati, et uniuerso conuentui eiusdem loci et omni uoci uestre facimus testamentum et kartulam donacionis de tota nostra hereditate quam habemus ex parte abiorum nostrorum et de parte patris mei Didaci Gunsalui, et est ipsa hereditas quarta de una octaua ipsius ecclesie Sancte Marie de Ulueyra. Et hoc facimus pro remedio animarum nostrarum et ut recipiatis nos in toto beneficio uestro, et cetera. Siquis igitur ex parte nostra contra hoc uenerit sit maledictus et excommunicatus usque in septimam generacionem, et cetera, et insuper pariat centum morabitanos.

Facta carta sub era M^a CC^a LX^a III^a et quotum III° kalendas octobris.

Ego Munio Didaci, et cetera.

Q. p. f.: Petrus Gascus, cellararius, ts. Johannes Iohannis, monachus, ts. Fernandus Petri, conuersus, ts. Pelagius de Talar, conuersus, ts. Johannes Testa, conuersus, ts. Pelagius Marinus, miles. Petrus Cartino, conf. Johannes, clericus, conf. Pelagius Goam, ts. Didacus Ueyro, ts. Et alii.

Michael Petri qui notuit.

743

1174/04/01. San Xusto de Toxos Outos.

O presbítero Pedro Núñez, que quere marchar a Xerusalén, preséntase primeiro no mosteiro de Toxos Outos para entrar nel como monxe e dóalle a súa parte na igrexa de Sta. María de Olveira, pola cal recibe un cabalo valorado en corenta soldos.

B.- Tombo, f. 184v.

Transcr.- FERNÁNDEZ DE VIANA Y VIEITES, J. I.- "Documentos sobre peregrinos gallegos...", en *Estudios Mindonienses*, 7 (1991). Apéndice documental A, doc. n.º 8, p. 415.

Carta de Petro Nuniz, presbitero, de quarta de VIII^a ecclesie de Olueyra.

Era I^a CC^a XII^a et quotum kalendas aprilis. Ego Petrus, presbiter, cogno-mento Nuniz, gracia Dei preuentus et excitatus volens ire in Iherosolimam, prius ueniens in capitulum monasterii Sancti Justi, facio ibi professionem de me et de meo abere coram domno Petro abbate et omni conuentu fratrum et manus meas super regulam sancti Benedicti roboro ut ex isto iam die uester sim frater et socius et particeps beneficiorum uestrorum et orationum, et in uia ista iam per uestrum mandatum et benedicionem ire uolo ut si illuc obiero iam pro me oretis sicut pro unoquoque uestro. Si uero inde Deo faciente rediero iam non alter uiuam nec aliud faciam nisi quomodo uos mandaueritis, et cetera, et per uestrum mandatum et in

uestra obediencia stare uolo et omnia quecumque ego criauero et ganauero uestra sint et insuper etiam illam meam porcionem de ecclesia Sancte Marie de Uluaria, uidelicet quarta de octaua, ad istum monasterium mando et concedo et testamentum de ea facio pro cuius roboratione et etiam quasi precio mihi datis vnum caballum preciatum X^l solidos. Et si aliquis de parte mea uel extranea contra hoc uenerit sit ille maledictus et regie magestati D solidos reddat.

Ego predictus, et cetera.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Didacus, ts. Anaia Pardus, conf. Pelagius Mazaneira, conf. Rodericus Cornelius, conf. Johannes Didaci, conf. Petrus Maurus, conf.

744

1219/04/20.

Paio Pérez de Parada e a sa muller, Eldonza Gutiérrez "Boa muller", véndelle  mosteiro de Toxos Outos o que tenen na igrexa de Sta. Mara de Olveira por vintedous soldos e uns sotulares.

B.- Tombo, f. 184v.

Carta Petri Pelagii de Parada et de uxore sua de parte sua ecclesie de Olueyra.

In Dei nomine. Ego Petrus Pelagii de Parada una cum uxore mea Eldonza Goterriz cognomenta Mulier Bona et cum filiis et filiabus meis et omnis uox mea vobis domno Johanni, monasterii Sancti Justi de Togis Altis abbati, et omni conuentui eiusdem monasterii omnique uoci uestre facio testamentum et cartulam donationis imperpetuum ualituram de tota porcione mea et de mea gente quantam habeo uel habere debeo ego et omnis gens mea in ecclesia Sancte Marie de Oluaria. Hanc igitur porcionem meam et de mea gente predictae ecclesie pro Dei amore et sancte Marie uirginis et omnium sanctorum et pro remedio anime mee et parentum meorum dono et concedo uobis et monasterio uestro, et cetera. Et dati mihi solidos XXII et unos sotulares pro robore. Habeatis uos igitur ipsam porcionem predictae ecclesie cum omnibus suis directuris, possideatis, et cetera. Et est ipsa ecclesia sita in terra Pistomarchos iuxta mare de Teyra que olim uocata est Finis Terre.

Facta carta donacionis simul et uendicionis in era I^a CC^a L^a VII^a et quotum XII kalendas maii.

Siquis autem ex parte mea uel extranea contra hoc uenerit sit maledictus usque in VII^{am} generationem et insuper pariat solidos C; hoc scripto semper in suo robore permanente.

Ego Petrus Pelagii, et cetera.

Q. p. f.: Martinus Munionis de Iales, conf. Martinus Parente, conf. Petrus Cresconii de Iales, conf. Julianus Petri de Iales, conf. Petrus Ordonii de Aluariza, conf. Martinus Petri, tes.

Dominicus, cantor, notuit et conf.

745

1223/03/05.

Testamento de Fernando Díaz "Mazaricos".

B.- Tombo, ff. 184v-185r.

Testamentum Fernandi Didaci dicto Maraciquo de una seruicialia in Spineyrido (...).

Hec est ordinacio quam ordino ego Fernandus Didaci dictus Maracicus positus in graui infirmitate ut si inde mortuus fuero, et cetera. In primis mando corpus meum sepelire in cimiterio Sancti Iusti de Tribulis Altis, et mando ibi mecum X equas quas habeo in Pestomarchos et X vaccas quas habeo in domo de Didaco Gunsalui de mea senara, et unum seruiciale<m> bene populatum et meum proprium que habeo in Spineyrido, et alium quem de monasterio ibi tenebam, et alium meum seruiciale quem habeo in Oluaria, et alium in uilla Pedrouzos; et si ipse meus seruicialis noluerit esse uester uassallus accipite uos uestram hereditatem, et quod habet diuidat uobiscum per medium et XII armenta que habeo in domo istius homine de mea senara mando cum aliis supradictis monasterio Sancti Iusti. Mando etiam ibi meam portionem // de ecclesia Sancte Marie de Oluaria et quantum habeo in Uilla Uiride et in Reirit et in Oluaria et in Pedrouços et meam hereditatem quam habeo in Corzo et in Cadarnogia et in Birtar et aliam quantamcumque ubique habeo uel habere debeo tam de auolencia quam de ganancia. Mando etiam eidem monasterio solidos CCC quos de me habet Johannes Petri de Moneta Noua et de, et cetera. Item mando hereditatem meam de Ualeyro soprinis meis Johanni Touio et Petro Touio, armigeris, et post mortem suam relinquunt illam liberam et quietam et sine calumpnia monasterio Sancti Iusti. Relinquo supradicto monasterio suam hereditatem de Sonaria liberam et quietam et sine calumpnia cum alia mea hereditate quam ibi ganauit et iacet ista hereditas in filigresia Sancti Michaelis de Trees et Intinis, et debet Petrus Candeel et Cresconius Muniz et uxores eorum tenere istam meam hereditatem tantum in uita sua sicut in nostris placitis resonat. Constituo ego Fernandus Didaci domnum Johannem Tudini, monasterii Sancti Iusti abbatem, rectorem tocius mee mandacionis et de meis rebus compleat

omnia que superius scripta sunt prout melius sibi uisum fuerit et emendet ista mea mandacione et corrigat quicquid uiderit corrigendum. Decetero ma<n>do ut quicquid extra istam meam mandacionem inuentum fuerit tam in rebus quam in hereditatibus laicis siue ecclesiasticis sit totum de monasterio nullus quod retinere presumat. Siquis igitur contra hanc mandacionem uenerit sit maledictus, amen, et cetera, insuper pariat solidos mille.

Facta mandacione era I^a CC^a LX^a I^a et quotum tercio nonas marcii.

Q. p. f.: Ego Johannes Tudini, abbas. Johannes Alfonsi, monachus Sancti Iusti, conf. Johannes Gundisalui, monachus, conf. Jacob Petri, conf. Petrus Petri de Corzon, monachus, conf. Petrus Arie, clericus, conf. Petrus Candeel, miles, conf. Michael Froyle, miles, conf. Fernandus Sebani, miles et canonicus, conf.

Johannes Didaci, monachus Sancti Iusti, qui erat cum episcopo de Transaltu, confirmat et notuit.

746

1204/05/15.

Mandas testamentarias de Gutierre Ramirez.

B.- Tombo, f. 185r.

Testamentum Guterri Ramirez de parte sua ecclesie de Olueyra.

Era M^a CC^a X^{la} II et quotum idus maii. Hec est ordinacio quam ordinauit Guter Ramiriz in infirmitate sua. In primis mando corpus meum sepelire ad aulam Sancte Marie de Oluaria, et ibi mecum quarta de vna uacca, et cetera. Mando portionem meam et meorum parentum de ecclesia Sancte Marie de Uluaria ad Sanctum Iustum, et cetera. Sed siquis homo contra hoc uenerit sit maledictus et excommunicatus et insuper pariat solidos C; et stet in suo robore.

Q. p. f.: Petrus Didaci, ts. Martinus de Salanu, ts. Fernandus Petri, ts. Martinus Balteyr. Petrus Martini. Pelagius Gosendiz. Et alii.

Petrus, monachus, qui notuit.

747

1193/02/28.

Mandas testamentarias de Eldara Páez.

B.- Tombo, f. 185r.

Testamentum Eldare Pelaiz de parte sua ecclesie de Olueyra.

Era I^a CC^a XXX^a I^a et quotum IIe kalendas marcii. Ego Eldara Pelagii, infirmitate depressa, plena meo sensu et memoria, vobis domno Petro, abbati monasterii Sancti Justi, et toto conuentui ipsius monasterii tam presentibus quam futuris facio mandacionem et testamentum firmitatis de illa quarta ecclesie Sancte Marie de Olueyra quam ego de uobis satis injuste tenebam, et cetera. Siquis contra hoc uenerit sit maledictus et parti regie XX libras auri persoluat.

Ego Eldara Pelagii que hoc mando in hac mandacione proprias manus roboro.

Q. p. f.: Petrus, ts. Didacus, ts. Johannes, ts. Petrus Carnota et magister eius, conf. Pelagius Aluitiz, conf. Martinus Falcum. Petrus Sarraceni, conf. Rudericus Carnota, conf. Petrus Pelagii, conf.

Johannes, presbiter, qui notuit.

748

1169/02/22.

Guntrade Luz e o seu marido, Pedro Pez, dóanlle  mosteiro de Toxos Outos unhas herdades en Vilaverde, en Sta. Mara de Olveira, que tern durante as sas vidas; daranlle  mosteiro a metade do froito e cando eles morran a herdade quedaralle  cenobio.

B.- Tombo, f. 185v.

Testamentum de Guntrade Luz et de uiro suo Petro Pelaiz de hereditate de Villa Uerde (...).

Era M^a CC^a VII^a et quotum VIII° kalendas marcii. Ego Guntrade Luz una cum uiro meo Petro Pelaiz facimus hordinacionem vobis fratribus Sancti Justi de aliis hereditatibus que ibi habeo Uilla Uerde kasa donega cirues ut plantetis et edificetis et defendatis prout melius potueritis et in uita nostra diuidamus per medium et ad obitum nostrum relinquamus eas uestro monasterio quietas et liberas pro remedio animarum nostrarum. Qui hoc compleuerit sit benedictus et quin frange-rit sit maledictus.

Ego Guntrade Luz, et cetera. Didacus, ts.

Petrus qui notuit.

Pelagius Muzaraue, conf. Garcia Pelaiz, conf. Pelagius Caluus, conf.

668

Francisco Javier Pérez Rodríguez

749

—/—/—.

Mandas testamentarias do crego Pedro Pérez “Antinus”.

B.- Tombo, f. 185v.

Testamentum Petri Petri cognomento Antinus de quarta de VIII^a ecclesie de Vlueyra et de (...).

Ego Petrus Petri, clericus, cognomento Antinus, vobis domno Petro, monasterii Sancti Justi abbati, et omnibus fratribus eiusdem loci tam presentibus quam futuris et uoci ipsius monasterii facio mandacionem et testamentum de istis meis hereditatibus pernominatis quartam integram de octaua ecclesie Sancte Marie de Olueyra quam mihi mandauit auus meus Fernandus Ruderici, presbiter, cognomento Cangadu, et V^a integra de medietate ville de Fraez tam de plantatis quam de agris et casis et quanto aprestitum hominis est, et V^{am} integram de plantatis quos fecit pater meus in villa Ciruis, terciam uero de octaua de villa de Reiriz, et cetera. Istas hereditates uobis mando et monasterio uestro pro anima mea et pro anima parentum meorum, et cetera. Siquis uero contra hoc uenerit sit maledictus et parti regi persoluat solidos D, et cetera.

750

1193/06/24.

Xoán Muñiz e a súa muller, Adosinda Muñiz, cos seus fillos Xoán Eáns, crego, e Pedro Eáns fan un pacto co mosteiro de Toxos Outos polo cal o fillo crego, Xoán, terá do cenobio unha oitava da igrexa de Sta. María de Olveira durante a súa vida, así como unha cuarta doutra oitava desa igrexa que pertence á familia. Pagaralle ó cenobio a renda debida pola oitava e a metade da renda que teña a cuarta da outra oitava; ámbalas dúas partes da igrexa quedarán para o mosteiro ó morre-lo crego Xoán Eáns.

B.- Tombo, f. 185v.

Era M^a CC^a XXX^a I^a et quotum VIII° kalendas iulii. Ego Johannes Muniz et uxor mea Adosinda Muniz et filius noster Johannes Iohannis, clericus, et Petrus Iohannis et omnis uox nostra vobis domno abbati Petro monasterii Sancti Iusti et totis fratribus uestris et omni uoci uestre facimus pactum et placitum in solidis CC firmiter roboratum tali pacto ut teneat iste filius noster Johannes Iohannis in omni

uita sua vnam VIII^{am} de ecclesia Sancte Marie de Oluaria de uestra manu et de uestro iure, et reddit uobis annuatim de illum uestrum redditum integrum sine contenta, et de quarta de octaua que ad nos pertinet reddat uobis medietatem de suo reditu in tota uita sua, et ad mortem suam relinquat uobis ipsam quartam de ipsa VIII^a cum alia uestra VIII^a sine aliqua condicione, et orate pro nostris animabus et parentum nostrorum, et cetera. Et si aliquis contra hoc uenerit pectet penam supradictam.

Q. p. f.: Johannes, ts. Petrus, ts. Pelagius, ts. Pelagius Sarraceni, conf. Rodericus Cornelius, conf. Fe<r>nandus Dida<ci>, conf.

Munio, presbiter, qui notuit.

751

1201/10/04.

Pedro Muñiz e os seus fillos vénđenlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Espiñeirido por cinco soldos.

B.- Tombo, ff. 185v-186r.

Carta de Petrus Muniz de hereditate de Spineyrido.

In Dei nomine. Ego Petrus Muniz et filii mei vobis domno Petro, monasterii Sancti Justi abbati, et omni conuentui eiusdem loci salutem. Placuit nobis, et cetera, ut faciamus uobis kartam uendicionis de hereditate nostra propria quam ego hab<e>o de parte matris mee in territorio Pistomarchos sub monte Teyra concurrente ad ecclesiam Sancte Marie de Olueyra in uilla nominata Spinarido. Vendo uobis in ipsam uillam totam medietatem de omni hereditate matris mee Guyne Petri, et cetera, cum suis directuris per terminos ipsius uille, scilicet per agrum de Archa et inde per sub monte de Teyra et per agrum de Teyroa usque ad mare, et de alia parte per mullum de Gudino et inde per casal de Uilla Noua usque ad mare, et cetera. Vendimus uobis et concedimus pro precio V^e solidis, et de precio nichil remansit indebitum, et cetera. Et si ali- // -quis contra hoc uenerit pariat solidos L^a; et stet in robore.

Facta carta in era I^a CC^a XXX^a IX et quatum IIII° nonas octobris.

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Pelagius, ts. Petrus Froyle, conf. Fernandus Michaelis, presbiter, conf. Johannes Qui Uenit, conf. Guter Ramiriz, conf. Martinus Pelaiz de Meoniam, conf.

Johannes scripsit.

752

1172/06/16.

Mandas testamentarias de Adosinda Muñiz.

B.- Tombo, f. 186r.

Testamentum de Adosinda Muniz de parte sua ecclesie de Olueyra et de Espinaredo.

Era I^a CC^a X^a et quotum XVI° kalendas julii. Hec est ordinacio que ordino ego Adosinda Muniz, et cetera. In primis mando corpus meum sepelire in cimiterio Sancte Marie, et mando ibi mecum solidum I, et cetera. Mando ad Sanctum Justum imperpetuum totam meam porcionem quam habeo in ecclesia Sancte Marie de Olueyra cum ista mea casa et cum porcione mea de Spinaredo sicut hec omnia tenent in pignore pro solidis C, et orent pro me et pro parentibus meis. Alias meas hereditates mando filiis meis. Siquis contra hoc uenerit sit maledictus usque in septimam generationem et insuper pariat solidos D; ista tamen ordinatione, et cetera.

Q. p. f.: Johannes, ts. Pelagius, ts. Petrus, ts. Martinus Gunsalui, ts. Pelagius Didaci, uicarius, conf. Fernandus, presbiter, conf. Johannes Iohannis, conf.

753

—/—/—.

División das partes da igrexa de Sta. Maria de Olveira.

B.- Tombo, f. 186r.

Diuisio ecclesie de Olueira.

Hec est diuisio de ecclesia de Sancta Maria de Oluaria. In primis quartam integram de Elduara Pelagii. De Pelagio Monacho VIII^{am}. De Johanne Oluario, VIII^a. De Luzo Afonso, media VIII^a. De Didaco Maraciquo, media VIII^a. De Fernando Monacho et de suo soprino Petro Monacho, media VIII^a. De Guntrode Luz, media VIII^a. De uxore Gunsalui Martini et de suis germanis, media VIII^a. De uxore de Gomecio Martini, mediam VIII^{am}. De Affonso Pinzam, mediam VIII^{am}. De Guterrio Ramiriz et de sua gente, media VIII^a.

754

—/—/—.

División do couto de Espiñeirido.

B.- Tombo, f. 186r.

Diusiones cauti de Espineyrido.

Diusiones do couto de Espinaridu. Primeiramente pelo forcado de Teyra et pela furtigada de su esse monte de Teyra et por esse rio de Villa de Jusaa et pela fonte da Caal et por esse marchó que se ena en festa de contra a ygregia.

755

1187/01/11.

O presbítero Paio Pérez “Bianes” dóalle ó mosteiro de Toxos Outos as súas porcións na igrexa de Sta. Mariña de Xuño; fai a doazón cando pensa marchar a Xerusalén.

B.- Tombo, f. 186v.

Carta de VIIIª integra Sancte Marine de Junio.

In Dei nomine. Ego Pelagius Petri, presbiter, dictus Bianes, pro Dei amore et sancte Marie semper uirginis et sancti Iusti \et/ amore omnium sanctorum Dei \et/ pro anima mea et pro animabus omnium parentum meorum facio cartam donationis et scripturam testamenti imperpetuum ualituram de mea porcione quam habeo de mea auolencia in ecclesia Sancte Marine de de Junio ad monasterium Sancti Iusti et uobis domno abba Petro eiusdem monasterii et omnibus fratribus presentibus et futuris ibi Deo seruientibus; et est ipsa ecclesia in territorio Pistomarchos sub castro Burleo iuxta fluuium Syaria. Dono siquidem uobis et concedo imperpetuum meos quiniones quos habeo de mea auolencia in supradicta ecclesia in una VIIIª integra de tota ipsa ecclesia quam dedit abba Sisulfo per scripturam a Vimara Palatinci et ad suum germanum Asberne Palatinci, meos auolos, sicut in sua carta resonat. De ipsa VIIIª dono uobis medietatem quam habeo pro mea auolencia et de alia medietate duas partes quas habeo de ganancia de meis parentibus sicut resonat in suas scripturas quas uobis dono; alios uero quiniones habeo in ipsa ecclesia de alia auolencia de domno Petro, preposito, que non diuiditur, habeant semper clerici qui de ipsa auolencia fuerint. Illos autem alios quiniones qui sunt de

auolencia matris mee dono uobis eos cum tota sua uoce et directura que ad ipsa ecclesia pertinet intus et foris per suos terminos antiquos. Et quia modo Domino Deo aspirante Ierusalem pergo relinquo uobis supradictos quiniones ut iamdixi, et si illuc obiero orate pro me et pro meis parentibus ut simus particeps in beneficiis uestris, et si uiuus uenero recipiatis me in uestro ordino cum quanto habuero quia ego in uestras manus sic promitto, Deo me adiuuante. Quod si homo de mea parte uel de extranea, et cetera, contra hoc uenerit sit maledictus et excommunicatus, et cetera, et insuper pariat solidos D, et cetera.

Facta carta testamenti era I^a CC^a XX^a V^a et quotum III° idus ianuarii.

Ego Pelagius, presbiter, dictus Biances, in hac scriptura, et cetera.

Q. p. f.: Johannes, ts. Petrus, ts. Pelagius, ts. Fernandus Sancii de Iales, conf. Petrus Farina de Noya, conf. Pelagius Caluus de Molina, conf. Ego Fernandus, presbiter de Nogia, conf. Ego Munio, presbiter de Sancto Iuliano, conf. Didacus, presbiter, conf.

Munio, presbiter, qui notuit.

756

1169/01/10.

O presbítero Diego Eáns dóalle a don Munio Eáns, monxe de Toxos Outos, unha sexta parte da igrexa de Sta. María de Caamaño, a metade da súa herdade nas vilas de Esparrelle e Caamaño e en tódolos lugares da freguesía de Caamaño, a cuarta parte do que el e os seus irmáns teñen na igrexa de Sta. Mariña de Xuño e tamén a súa herdade nas vilas de Sieira, Biances, Xuño e Laranga.

B.- Tombo, ff. 186v-187r.

De ecclesia Sancte Marie de Calamano. Carta de VI^a ecclesie.

In Dei nomine. Ego Didacus Iohannis, presbiter, vobis patri meo spirituali domno Munioni Iohannis et fratri monasterii Sancti Iusti in Domino Deo eternam salutem. Placuit mihi et mea fuit uoluntas ut facerem uobis kartam imperpetuum ualituram de mea hereditate quam habeo per mandacionem de tio meo Didaco Ascarici, presbitero, et de alia mea hereditate quam habeo de mea auolencia in territorio Pistomarchos sub montibus Grayadi et Burleo currente per medium flumine Siaria intrante in mare. Dono siquidem uobis atque concedo vnam VI^{am} integram de tota ecclesia Sancte Marie de Calamano cum omnibus suis directuris et appendiciis que ad ipsam ecclesiam pertinent uel pertinere debent per suos terminos et loca antiqua ex petra furada usque ad flumem Siariam et casas et plantatos et uineam et arbores et quicquid a me ibi pertinet. Quam uidelicet VI^a mihi mandauit

tio meus Didacus Ascarici, presbiter, sine aliis parentibus meis qui habuit eam de auolencia patris sui Ascarici Nezani, et postea mandauit eam mihi sub tali condicione ut tenerem unum annale pro eo et in tota uita mea orarem semper pro eo et pro suis parentibus, et postea relinquere ipsa VI^a ad talem clericum qui semper oraret pro eo uel ad talem locum ubi semper orarent pro eo sicut totum in sua mandacione resonat. Do etiam uobis in ipsa ualle de Calamano medietatem de tota alia mea hereditate laicaria quam habeo ex mea auolencia in // villa Ysparrele et in uilla Calamano et in totis aliis locis que sunt sub aula prefate ecclesie Sancte Marie de Calamano, et aliam medietatem mando ad filios de meo soprino Petro Arie. Dono etiam uobis et concedo quartam de nostra porcione quam ego et germani mei habemus in ecclesia Sancte Marine de Iunio ex nostra auolencia et ganancia cum totis suis directuris que ad eam pertinet intus et foris sicut nobis euenit in nostra colmellacione inter ipsos congermanos, et similiter dono uobis meam porcione de aliis nostris hereditatibus laycalibus quas cum meis germanibus habui in uilla Siaria et in Bianes et in Iunio et in Laranga et in ceteris locis ubi nostra uox uadit cum quanto aprestitum hominis est in totis supradictis hereditatibus, et cetera. Sed si aliquis homo de mea parte uel de extranea contra hoc uenerit, et cetera, sit maledictus et excommunicatus, et cetera, et insuper pariat solidos D.

Facta carta donacionis era M^a CC^a VII^a et die III idus ianuarii.

Ego Didacus, et cetera.

Q. p. f.: Petrus Didaci, ts. Didacus Balesta, ts. Petrus Scacha, ts. Didacus Petri, ts. Johannes Cresconii, ts. Gudesindus Muniz, ts. Munio Didaci dictus Prior, conf. Fernandus, presbiter, conf. Petrus Michaelis, conf.

Munio, presbiter, qui notuit.

757

1245/06/01.

Fernando "Sicarius" dóalle ó mosteiro de Toxos Outos as herdades que ten en Alboreda, Bazuna, Seráns, Espiñeirido e Foxo.

B.- Tombo, f. 187r.

Testamentum Fernandi Sicarii de hereditate de Seraes et de Aruoreda.

Notum sit omnibus tam presentibus quam futuris quod ego Fernandus dictus Sicarius facio testamentum et donacionem Sancto Justo de hereditate quanta habeo in uilla que uocitant Aruoreda intus uel foris cum sua uoce tam de compra quam de ganancia et abiorum meorum, in Bazuna quantum habeo et habere debeo, in Siraes quantum habeo uel habere debeo, in Spinarido de compra et de

ganancia, in Fugio de compra et de ganancia, et dedi pro ea solidos VIII et unum caballum in XXX solidis preciatum et unum bouem in X^l solidis preciatum. Et hoc facio pro remedio anime mee. Do hereditates quantas habeo Sancto Justo uel habere debeo quod non posum dare alicui. Siquis de mea parte uel extranea contra hoc uenerit, et cetera, sit maledictus et insuper pariat D solidos.

Era I^a CC^a LXXX^a III^a et quotum kalendas junii.

Q. p. f.: Petrus, abbas Sancti Iusti, ts. Martinus Sanizi, prior, ts. Petrus Pelagii, monachus, ts. Dominicus Martini, conf. Alii monachi et conuersi et laici, ts. et conf.

Martinus qui notuit.

758

1249/08/21.

*Mandas testamentarias do cabaleiro Fernando Pérez**.

B.- Tombo, f. 187r.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- "Tombo de Toxosoutos...", doc. n.º 12, p. 185.

* Observacións: Cópiaise tamén como documento n.º 176 e 385.

Testamentum Fernandi Petri de hereditate de Seraes et de Aruoreda et in Soeuos et in Gosendi et in Jauim et in Sancta Christina et in Lour et in ecclesia Sancti Juliani de Bastauales et de Corneyra et de Sancto Martino de Fonte Arcada et de Sancto Pelagio de Lees et de Sancta Maria de Trasmonte et de villa de Esteyro et de Cendon et de villa Ozonio et de Villa Uerde.

Era I^a CC^a LXXX^a VII^a et quotum XII° kalendas septembris. Hec est ordinatio quam ordino ego Fernandus Petri, et cetera. In primis mando corpus meum sepelire ubi mei parentes mandauerunt, et cetera. Mando ad monasterium Sancti Iusti totas illas meas hereditates qua ei iam mandauit in altero anno in alia mea prima mandacione in alia mea infirmitate, id est, tertia de Soeuos et duas quintas que fuerunt de Munio, presbiter, et III^a et VIII^a de Gosendi, et in Jauim una seruiciaria populata et alia in Sancta Christina et alia in Lour, et meo quinione de ecclesia de Sancto Juliano de Bastauales et meo quinione de Corneyra et de ecclesia de Sancto Martino de Fonte Caada VI^a, et de hereditate laicaria meo quinione de mea auia; et de Sancto Pelagio de Lenes VIII^a, et in laycario III^a de una seruiciaria; et media VIII^a de ecclesia Sancte Marie de Trasmonte et una seruiciaria populata; et meo quinione de villa de Esteyro et de Cendon, et tertia de Uentosa cum parentes mei, et una seruiciaria in Seranes populata; et in villa Oczonio tertia de una serui-

ciaria et quarta de alia tertia; et meo quinione de Villa Uerde, et cetera. Siquis autem de mea parte uel de extranea contra hoc uenerit sit maledictus et non uideat regnum Dei et pariat solidos D.

Q. p. f.: Johannes Didaci, ts. Petrus Petri, ts. Didacus Pelaiz, ts. Pelagius, presbiter, conf.

Pelagius Scriba, clericus. qui notuit.

759

1163/12/11.

O irmán García, por mandado do arcebispo e do cabido de Santiago de Compostela, dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a igrexa de S. Fins de Sieira, que el fundara, labrara e traballara durante moitos anos e na que levara unha vida eremítica. Agora, por culpa das malas linguas, non desexa xa vivir nela senón que quere partir cara a Xerusalén, onde quere morrer, e co acordo do arcediago don Pedro Estévez dóalle a ermida a Toxos Outos.

B.- Tombo, f. 187v.

Carta testamenti de ecclesia Sancti Felicis de Sieyra.

In Dei nomine. Ego frater Garsia, per iussionem et obedienciam domni Martini, sedis compostellane archiepiscopi, et eiusdem sedis domni Petri decani et aliorum multorum Sancti Jacobi canonicorum, facio testamentum et scripturam donacionis de illa ecclesia Sancti Felicis martiris de Sieyra cum omnibus suis hereditatibus ad monasterium Sancti Justi et vobis domno Arie abbati et ceteris fratribus eiusdem monasterii tam presentibus quam futuris. Dono uobis atque concedo ipsam ecclesiam supradictam cum suis casalibus et hereditatibus cum Busto Guilde, cum uillare de Inxerto, que sunt hereditates ipsius ecclesie ab antiquo tempore et iuri pacifico per suos terminos et loca antiqua sicut in nouis et ueteribus scripturis resonat et in illo testamento quod uobis dono de eisdem locis quod domno Egidio, fratri, et mihi, fratri Garsie, Petrus Iohannis, prepositus, et ceteri germani et parentes eius in capitulo Sancti Iacobi coram domno Didaco archiepiscopo et multis legitimis uiris fecerunt. In quo loco cum Dei adiutorio et nouam feci ecclesiam et fundauit et plantaui ipsum locum et ex labore et pane manuum mearum quem in supradictis hereditatibus laboraui pluribus annis et uita heremitica uiua. Nunc autem quia propter malas linguas hominum ibi iam stare nolo et Ierosolimam pergo, ubi uitam meam consumere uolo, et domni archidiaconi Petri Stephani ut sit uestra domus et uestra obediencia et uester locus et nullus habitet in ea nisi quem uolueritis et qui uestram tenuerit obedienciam et uos teneatis et defendatis

ipsam ecclesiam et suas hereditates ab omni inquietudine et requisitione heredum et omnium malorum hominum. Quod si aliquis homo contra hanc scripturam uel hereditate aliquis infra suos terminos calumpniauerit pariat solidos D^s; et hec scriptura in suo semper robor permanente.

Facta scriptura testamenti die III° idus decenbris, era M^a CC I.

Ego frater Garsi<a> in hac scriptura manus meas roboro et hoc meum signum.

1^a Columna:

Q. p. f. Petrus, ts. Iohannes, ts. Pelagius, ts.

2^a Columna:

Arias, presbiter, conf. Martinus, presbiter, conf. Froyla, presbiter, conf.

3^a Columna:

Oduarius, monachus, conf. Iohannes, monachus, conf. Petrus, monachus, conf.

4^a Columna:

Anaya Pardus, conf. Martinus Pardus, conf. Afonsus Froyle, conf.

Ego Martinus, Dei gratia compostellanus archiepiscopus, hoc scriptum quod fieri iussi proprio robore conf.

Ego Petrus Pardus, Dei gratia ecclesie Beati Iacobi decanus, conf. Petrus Stephani, archidiaconus, conf.

Martinus, presbiter, qui notuit et conf.

760

1163/12/10. Santiago de Compostela.

O arcebispo don Martiño, co consello do deán don Pedro Pardo, do arcediogo don Pedro Estévez e do resto do cabido compostelán, dálle licencia ó mosteiro de Toxos Outos para recibi-la doazón que da igrexa de S. Fins de Sieira fai o irmán García.

B.- Tombo, ff. 187v-188r.

Carta et confirmacio archiepiscopi domni Martini de ecclesia Sancti Felicis de Sieyra.

Digna et justa res est et episcopali congruit dignitati ut monasteria per sue sedis auctoritatem semper acquirant et per licenciam episcopalem res ecclesiasticas

accipiant, et justum est igitur ut litterarum testimonio hoc quod facimus confirmetur ne posterius ignorantia inde incurrant in culpam unde nos speramus habere gloriam. Idcirco ego Martinus, Dei gratia compostellane sedis archiepiscopus, una cum consensu nostri decani Petri Pardi et archidiaconi Petri Stephani et multorum nostre sedis canonicorum comuniter mandamus et concedimus vobis domno abbati Arie monasterii Sancti Justi et omnibus fratribus ipsius monasterii presentibus et futuris recipere et habere in uestro iure ecclesiam Sancti Felicis de Syaria in terra Pistomarchos per hanc nostram licenciam cum omnibus suis directuris et hereditatibus que ad eam pertinent intus et foris, et sitis semper reformati in ea in uice et uoce fratris Garsie qui eam restaurauit et per multos annos habitauit et nunc suo grato animo et suo rogatu in uestro iure et dominio per nostram licenciam dimittit ut per uestros fratres uel clericos locus ipse semper populetur et non deficiat sicut olim multo // -tociens ut dicunt et per uos ab omni heredum uoce et requisitione semper defendatur, et quia ipse frater Garsia propter maledictas prauorum hominum linguas in ipsa ecclesia stare non uult et Iherosolimam pergit et desiderat ut uos ipsam iamdictam ecclesiam habeatis et in uestro iure sit semper ita, et nos tam propter Deum tam propter uos tam propter ipsum religiosum fratrem qui hoc obnixè deprecatur concedimus et det uobis omnes scripturas ipsius ecclesie, et faciat uobis suas litteras ex hoc ut sciant posteri quomodo ipsam ecclesiam habuistis. Siquis autem ex aliqua parte licet contradicere uel irrumpere temptauerit ex parte Dei omnipotentis et nostre auctoritate sit maledictus et excommunicatus et mille solidos pariat et eius calumpnia sit cassa; et hec nostra scriptura in eternum ualituram.

Era I CC I et quotum III° idus decembris.

Scripta fuit hoc coram his et aliis multis testibus.

1^a Columna:

Q. p. f.: Johannes, ts. Martinus, ts. Pelagius, ts.

2^a Columna:

Petrus Garsie, magister operis, conf. Cresconius Enigiz, conf. Nuno Iohannis, conf. Didacus Pelaiz, conf. Froyla Troca, miles, conf. Munio Falcon, miles, conf. Sanio Petri, miles, conf.

3^a Columna:

Ego magister Tudinus, canonicus, conf. Petrus Arnaldus, canonicus, conf. Johannes Ordoniz, canonicus, conf. Johannes Gotifrigus, canonicus, conf. Didacus, presbiter, conf. Froyla, presbiter, conf.

4ª Columna:

Ego Petrus Pardus, ecclesie Beati Jacobi decanus, conf. Petrus Stepani, archidiaconus, conf. Johannes, clericus subdiaconus, qui notuit.

761

1038/05/28.

Varios herdeiros das igrexas de Sta. María de Ermo e de S. Fins de Sieira, presididos polos abades Sisulfo e Pedro Cendonci, delimitan os termos de S. Fins de Sieira.

B.- Tombo, f. 188r.

Carta de terminos Sancti Felicis de Sieyra.

In era I^a LXX^a VI^a, die V^o kalendas iunias. Ego abbas Sisulfus et ego abbas Petrus Cendonci et Asberinis Paladinci et Vimara Paladinci et Ecta Uermuez et alios multos bonos barones qui eramus heredes Sancte Marie de Ermo et Sancti Felicis de Siaria coniuicti fuimus in illo villare de Busto Sicco ut diuideremus hereditates et terminos de ipsis ecclesiis et de suis hereditatibus, et dedimus de ambis partibus nouas et ueteras scripturas quas fecerunt parentes nostri et antecessores et inuenimus in eis quod ex antiquo tempore fuit fundata ecclesia Sancti Felicis et habuit pro hereditate Bustum Quiliadi et Pausa Carrum et villare Caluelle et Couam Benton et uilare Mirum quod uocitant Enxertum. Et sunt termini sue hereditatis per illam aquam que discurrit per illos orreos de sub monte Faro ad uisum partem per ipsam aquam usque ad illam feruenciam Sancte Marie et intrat in riuum Syariam; et de alia parte ad sursum partem per illam aquam quo discurrit de illo campello inter Bustum Quiliadi et Ranariz et per petras nigras et per terminos de Arua quam uocitant Ranlam et per aquam de Ualiantes ad sursum partem et per parietem longam et per montem Farum et per illam antam quam pro diuisione exexerunt antiqui inter Sanctum Felicem et Bustum Siccum et Miserere, et inde per illam aquam que discurrit de ipsa anta per illos orreos ad uisum partem et domnus Armentarius, et est alia que nobis non pertinent. Et si homo de nostra parte uel de extranea contra hoc uenerit sit maledictus et excommunicatus et pariat solidos D; et hec scriptura semper sit firma, quam nos supradicti confirmamus.

Q. p. f.: Guterre, ts. Vimara, ts. Ero, ts. Vermudus Ectaci, conf. Petrus Marroqinci, conf. Ermorigo, presbiter, conf. Jurgius, presbiter, conf. Afonsus, presbiter, conf.

Sandus, presbiter, qui notuit et conf.

762

1169/02/19. San Fins de Sieira.

O frade Salvador Muniz dóalle a S. Fins de Sieira e o seu prior, Munio Ens, a vila nova de Calvelle, a cal fundaran e retiveran sen dereito os seus pais nos termos da igrexa. Dóalle tamén a cuarta parte da sa herdade en Nebra.

B.- Tombo, f. 188v.

Carta de Salvatore Muniz, frater, de vilare de Villa Noua que dicitur Caluelle.

In Dei nomine. Ego Saluator Nuniz, frater, pro Dei amore et pro remedio anime mee et parentum meorum animabus facio testamentum ad Sanctum Felicem de Siaria et tibi domino ac patri meo spirituali Munioni Iohannis, priori, et omni uoci tue de illa villa noua dicta Caluelle quam pater meus et mater mea per forciam iniuste et sine directo fundauerunt et retinerunt in hereditate et in termini de ecclesia Sancti Felicis que in eius testamento concluditur. Ideo nunc ego pro anima mea et pro patre meo Nuno Guterrit et pro matre mea Guixauara Enxemenci facio inde testamentum sicut superius dictum est de tota ipsa uilla que iacet in siluis per suos terminos quos pater meus et mater mea in sua karta scripserunt quam etiam tibi dono in qua (...)ister termini, id est per illas petras nigras que extremant de Udris et per caruali (...)rtam et inde per illam feruenciam de sub monte Caluellie et per illum congustum (...) Salgueyrolo et per illam lagenam de illo fenale de Ualiantes, et inde (...)am uiam que uadit ad redarium de domno Cresconio et tornat deorsum ad illum octerium et inde ad illum fogium qui est inter uillare de Rania et ipsum riuulum, et inde per ipsam lumbam inter Raniem et Caluelle et inde ad campum de Aurabe et per ipsum celanum usque ad supradictas petras nigras. Mando etiam et dono ibi quartam integram de tota mea hereditate de Neuar sicut in mea mandacione resonat. Has prefatas hereditates cum omnibus suis directuris dono et concedo ex hodie iuri perpetuo ad Sanctum Felicem et tibi priori domno Munioni et uoci tue. Quod si aliquis homo de parte mea uel extranea contra hoc uenerit quisquis fuerit pariat tibi uel uoci tue ipsam hereditatem duplatam et insuper solidos D persoluat.

Factum est hoc testamentum in era I^a CC^a VII^a et quotum XI kalendas marci.

Q. p. f.: Johannes Montarius de Busto Sicco, ts. Petrus Pelaiz de Rania, ts. Petrus Curuus de Udies, ts.

Petrus Fernandi de Castelo, conf. Munio Didaci, conf. Pelagius Nezanci, conf. Didacus Uilela, conf. Et alii.

Munio Iohannis, prior, qui notuit.

763

1153/—/—.

Pedro “Silencio” dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa parte e a dos seus sobriños na vila de Taras e outras herdades nas freguesías de S. Vicente de Noal, S. Pedro de Baroña e Sta. María de Nebra.

B.- Tombo, f. 188v.

Carta de Petro de Silencio de hereditate de Taras et de villare de Varonia.

In Dei nomine. Petrus dictus Silencium pro Dei amore et sancte Marie et sancti Justi et pro anima mea et parentum meorum facio testamentum de mea hereditate ad monasterium Sancti Justi in presencia de domno abbati Pelagio et de suis fratribus. Dono ibi et concedo medietatem de illa VI^a que habeo in ripa de mare sub uilla de Taras et aliam medietatem de meos sobrinos, et ista VI^a est de nostra auolencia; et similiter dono ibi (...) de tota mea hereditate quam habeo in uillare de Uaronias sub monte Moli(...) mea auolencia cum tota sua uoce et directura que ad ipsam pertinet intus (...) et aliam medietatem mando a filio meo Petro, et si transierit sine semine (...) monasterium Sancti Justi; et similiter mando ibi aliam meam hereditatem (...) ualle de Neuar cum meis parentibus in uilla Noale et in aliis locis (...) Sancti Vincencii. Ista hereditates dono ad monasterium Sancti Justi (...) et faciant de eas quicquid uoluerint. Et si aliquis de mea parte uel de [extranea] contra hoc uenerit pariat ipsam hereditatem duplatam uel tripla[tam et insuper] solidos C; et stet in robore.

Facta carta testamenti era I^a C^a LX^{La} I^a (...).

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Arias, ts. Petrus Martini, conf. Petrus Carn[ota, conf. Cersco]nius Muniz, conf. Frater Pedrete, conf.

Pelagius Petriz, presbiter, qui notuit.

764

1220/05/09.

Truile Goséndiz “Grossa” dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade nas vilas de Calo, Ieste e Tores, en Sta. María de Nebra, polo que recibe “pro robore” vintecinco soldos.

B.- Tombo, 189r.

Carta de Truili Gusendiz de hereditate de Calo et de Ieste et de Thores.

Cum sit res labilis hominum memoria, et cetera. Ego Truilli Gusendit dicta Grossa et omnis uox mea vobis domno Johanni Tudini de Togis Altis abbati et omnibus ibidem Deo seruientibus tam presentibus quam futuris grato quidem, et cetera, facio donacionem de tota mea hereditate tam de auolencia quam de ganancia quam habeo uel habere debeo in uillis nominatis uidelicet Calo et Ieste et Thores et in toto ipso ualle de Neuar, et iacent iste hereditates in territorio Neuarensi subtus monte Irocti et recurrunt ad ecclesiam Sancte Marie de Neuar. Dono igitur atque concedo uobis iamdictis et monasterio uestro predictas hereditates cum omnibus suis directuris, et cetera. Et hoc idem facio pro remedio anime mee et parentum meorum et eciam quia uos, abbas et conuentus, donatis mihi quasi pro robore XXⁱ V^e solidos, et partem orationium uestrarum habeatis igitur, et cetera. Siquis igitur contra hanc cartam, et cetera, uenerit sit maledictus et insuper pariat solidos CCC; testamento, et cetera.

Ego Truili, et cetera.

Facto testamento siue carta sub era I^a CC^a L^a VIII^a et quotum VII idus maii.

Q. p. f.: Domnus abbas Johanes Tudini, ts. Petrus Gascus, monachus, ts. Johannes Muniz Beruegon, miles, ts. Didacus Didaci de Fologia, ts. Petrus Frater de Sancto Iacobo, ts.

Petrus qui notuit et confirmat.

765

1174/01/22.

Pedro Gundesíndez “Saco” véndelle a Xoán Guntádiz, presbítero de Noceda, en nome do mosteiro de Toxos Outos, a súa herdade nas vilas de Sobrado, Foloña e Quintana, en Sta. María de Nebra, por oito soldos.

B.- Tombo, f. 189r.

Carta de Petro Gundesindiz cognominato Saco de hereditate de Suprado et de Fologia et de Quintana.

In Dei nomine. Ego Petrus Gudisindici et uxor mea Marina Petrici et omnis uox nostra tibi fratri Johanni Guntadici, presbitero de Nozeda, et omni uoci monasterii Sancti Iusti in Domino eterno salutem. Placuit nobis et nostra est uoluntas ut faciamus tibi kartam uendicionis de hereditate nostra quam comparauimus de Marina Afonso et de germana sua Maria Martinci sicut in sua karta resonat, et est

ipsa hereditas in ualle Neuar sub monte Iracti in villa Superado cum tota sua uoce, et villa Fologia cum tota sua uoce, et in uilla Quintana. Vendimus tibi quantum ibi habuerunt supradicte mulieres in uillis supradictis de auolencia et de ganancia cum tota sua directura ubicumque fuerit, et cetera, pro qua accepimus de uobis solidos VIII°, et de precio, et cetera. Sed si aliquis contra hoc uenerit pariat ipsam hereditatem duplatam et insuper solidos XVI.

Facta carta uendicionis in era I^a CC^a XII^a et quotum XI kalendas februarii. Nos predicti, et cetera.

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Fernandus, ts. Alfonsus, presbiter, conf. Johannes, presbiter, conf.

Munio, presbiter, qui notuit et conf.

766

1184/04/05.

Diego Pascual, que quere marchar a Xerusalén, dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade e a dos seus irmáns na vila de Xaviña, en Sta. María de Nebra.

B.- Tombo, f. 189r.

Transcr.- FERNÁNDEZ DE VIANA Y VIEITES, J. I.- "Documentos sobre peregrinos gallegos...", en *Estudios Mindonienses*, 7 (1991). Apéndice documental A, doc. n.º 9, pp. 415-416.

Carta de Didaco Pasqual de hereditate de Jauinio in filigresia de Ruzua.

In Dei nomine. Ea que grato animo, et cetera. Qua propter ego Didacus Paschal, uolens ire Iherosolimam, ob remedium anime mee et matris mee et parentum meorum et omnis uox mea uobis uenerabili abbati domno Petro monasterii de Togis Altis et omni conuentu monachorum eiusdem monasterii et uoci uestre grato animo, et cetera, facimus kartam donacionis de tota hereditate mea et fratribus meis quantam habemus et habere debemus in Jauinio concurrente ad ecclesiam Sancti Michaelis de Ruzua et Sancte Marie de Neuar. Totam uobis et monasterio uestro do et concedo imperpetuum cum omnibus suis directuris, et cetera, habete eam in secula seculorum, amen. Siquis mei propinquus uel extraneus contra hoc uenit, et cetera, sit maledictus et insuper pariat solidos C fortis monete.

Facta carta donacionis die nonas aprilis, era M^a CC^a XX^a II^a.

Ego iamdictus, et cetera.

Petrus Fernandi scripsit.

767

1160/11/21.

O crego Gundesindo Díaz, que entra como monxe en Toxos Outos, dóalle a este mosteiro a súa herdade na igrexa e vila de S. Miguel de Resúa.

B.- Tombo, f. 189v.

De Ruzua. Carta de Gosendo Diaz, clerico, de ecclesia et de villa de Ruzua.

In Dei nomine. Ego Gudesindus Didaci, clericus, pro Dei amore et sacrum religionis habitum summens facio kartam donationis et testamentum pro anima mea et parentum meorum ad monasterium Sancti Justi de mea hereditate quam habeo cum germanis meis et parentibus. Dono igitur et concedo ad iamdictum monasterium totam meam hereditatem integram quam mihi conuenit inter meos germanos et parentes et heredes tam ecclesiasticam quam laicariam, scilicet in ecclesia Sancti Michaelis de Ruzua et in ipsa uilla de Ruzua cum tota sua uoce intus et foris in toto valle de Neuar a litore maris usque ad cacumina moncium et in cunctis terris et locis ubicumque fuerint, et cetera. Set si aliquis homo, et cetera, contra hoc uenerit pariat dictam hereditatem duplatam et insuper solidos C.

Facta karta testamenti era I^a C^a LX^{La} VIII^a et die XI kalendas decembris.

Ego frater Gudesindus, et cetera.

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Pelagius, ts. Pelagius Froyle, conf.

Domnus abbas Arias, conf. Petrus Caluus, prior, conf. Petrus Carnota, conf. Arias Munionis, conf.

C<r>esconius Muniz, conf. Arias Petriz, conf. Johannes, monachus, conf.

Munio, presbiter, qui notuit et conf.

768

1151/01/22.

Manda testamentaria de Odrocia Midiz na que lle deixa ó mosteiro de Toxoxoutos a súa herdade na vila de Bouzas, en S. Martiño de Miñortos.

B.- Tombo, f. 189v.

Testamentum de Odroza Midiz de hereditate de Bouza justa Sanctum Martinum.

Era Mª C^a LXXX^a VIII^a et quotum XI kalendas februarii. In nomine Ihesu Christi. Ego Odrozia Midici que sum deuota, timendo Deum et faribunda, in primum mando pro anima mea ad Sanctum Justum de illa uilla de Bauza justa Sancti Martini meo quinione integro intus et foris, et habeo de ipsa uilla nona VII^a et de alia nona meo quinione cum meis germanis pro mea anima, et cetera. Si aliquis contra hoc uenerit pectet ipsa hereditatem duplatam et insuper solidos C.

Ego Odroza, et cetera.

Q. p. f.: Johannes, ts. Petrus, ts. Munio, ts. Oduarius, presbiter, conf. Johanne, conf. Fernandus, conf.

Munio qui notuit et conf.

769

1194/04/11.

Mandas testamentarias de Paio Muñiz.

B.- Tombo, f. 189v.

Testamentum Pelagii Muniz de hereditate de Toros.

Era I^a CC^a XXX^a II^a et quotum III idus aprilis. Hec est ordinacio quam facio ego Pelagius Muniz in mea infirmitate, et cetera. In primis mando sepelire corpus meum in cimiterio Sancte Marie, et mando ibi mecum, et cetera. Mando ad Sanctum Iustum quartam de illa hereditate que fuit de Aragunti Afonso in villa Tores quam ego ganauit de ipsa Aragunte Afonso, et cetera. Sed si aliquis contra hoc uenerit sit maledictus et insuper pariat solidos C, et cetera.

Q. p. f.: Afonso Muniz, ts. Ordonius Pelaiz, ts. Petrus Pelaiz, ts. Didacus Muniz, clericus, conf. Michael Guterriz, clericus, conf. Arias, presbiter, conf.

Munio, presbiter, qui notuit et conf.

770

1188/02/24.

Mandas testamentarias de Pedro Muñiz.

B.- Tombo, f. 189v.

Testamentum Petri Muniz de hereditate de Toros.

Era M^a CC^a XX^a VI^a et quotum die VI° kalendas marcii. Hec est ordinacio quam ordino ego Petrus Muniz in mea infirmitate, et cetera. In primis mando cor-

pus meum sepelire in monasterio Sancti Justi, et mando ibi mecum illam meam hereditatem totam quam ganavi in villa de Tores et illam meam hereditatem de Inest, et teneat eam germanus meus Afonsus Muniz in uita sua et ad suam mortem relinquat illam integram ad Sanctum Iustum, et cetera. Sed si aliquis contra hoc uenerit sit maledictus et insuper pariat solidos D; et hoc factum sit firmum.

Q. p. f.: Petrus, ts. Johannes, ts. Pelagius, ts. Afonsus Muniz, conf. Saluator Pelaiz, conf. Arias Muniz, conf.

Munio, presbiter, conf., qui notuit.

771

1213/04/01.

Munio de Tores fai un pacto co mosteiro de Toxos Outos sobre unhas herdades na vila de Tores, en Sta. María de Nebra, que terá do mosteiro durante a súa vida.

B.- Tombo, ff. 189v-190r.

Placitum de Munio de Tores super hereditatem de Aragunte Afonso.

Era M^a CC^a L^a I^a et quotum kalendas aprilis. Notum sit omnibus hominibus, et cetera, quod ego Mu- // -nioni de Toris facio pactum et placitum in solidis CC roboratum super illam hereditatem de Toris que fuit de Aragunte Alfonsi et super aliam quam ibi ganauit tiu meu Petrus Muninci et Pelagius Muniz quod teneam illam in tota uita et ad mortem meam libera et quita remaneat monasterio Sancti Justi cum quanta alia ego habeo in ipsa villa de Toris de ganancia siue de auolencia uel habeo; et hoc facio pro remedio anime uel parentum meorum.

Q. p. f.: Petrus Gascus, cellararius. Michael Guterriz, clericus. Johannes Muniz Beruegon, miles. Fernandus Fernandi de Miortis.

Munius, presbiter, in cuius manibus roboratum, qui notuit.

772

1169/04/30.

Mandas testamentarias de Paio Fróilaz.

B.- Tombo, f. 190r.

Testamentum Pelagii Froyle de hereditate de Vara et de Neuar et de Geneside.

Era I^a CC^a VII^a et quotum IIe kalendas magii. Hec est ordinacio que ordino ego Pelagius Froylat in mea infirmitate timeo, et cetera. Mando corpus meum sepe-
lire in cimiterio monasterii Sancti Iusti, et ibi mecum meam hereditatem de Uara et
de Neuar et aliam de Ginisidi. A meo magistro, et cetera. Qui mea mandacionem
compleuerit sit benedictus et qui frangerit sit maledictus, et cetera, et pariat soli-
dos D.

Q. p. f.: Petrus, presbiter, conf. Pelagius, presbiter, conf. Martinus Perilio,
presbiter, conf. Meo magistro Petrus Martini, conf. Don Froyla, prior Sancti Iusti,
conf. Arias Didaci, ts. Cresconius Petri, ts. Petrus Pelaiz, ts.

Martinus, presbiter Sancte Cecilie, qui notuit.

773

1229/09/14.

*Xoán Páez “Perna” dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade en
Casal, en Sta. María de Nebra.*

B.- Tombo, f. 190r.

Placitum Johannis Pelagii dicti Perna de hereditate de Casali.

Ego Johannes Pelagii dictus Perna et uox mea vobis domno abbati monas-
terii Sancti Iusti et omni conuentui eiusdem loci do hereditatem meam de Sancta
Maria de Neuar in villa Casal de auolencia et de ganancia quam comparauí de fra-
tribus meis, scilicet Munione Pelagii et Adosinda Pelagii, porcionem meam pariter.

Era M^a CC^a LX^a VII et quotum XVIII° kalendas octobris.

Q. p. f.: Petrus Brauus, presbiter. Petrus Fernandi, presbiter. Rudericus
Ruderici, miles. Fernandus Martini. Didacus Affonsi. Petrus Stephani.

Froyla Petri, presbiter, in cuius manibus fuit roboratum.

774

1168/03/31.

*O presbítero Xoán Díaz, que pensa entrar como monxe no mosteiro de Toxos
Outos, dóalle a este cenobio as súas partes nas igrexas de S. Xoán de Macenda, Sto.
André de Cures e S. Salvador de Comoxo así como as súas herdades en Cadarnoxo,
Cures, Moimenta, Veranio e Carboeiro.*

B.- Tombo, f. 190v.

Carta de Johanne Didaci, presbitero, de quinionibus ecclesiarum, scilicet de Sancto Johanne de Mazaeda tertia et nona de Sancto Andree de Cures et III^a de III^a minus nona de ecclesia de Comogio et hereditate de Cadarnogia et de Curis et de Monimenta et de Veranio et de Carbonario, et cetera.

In Dei nomine. Ego Johannes Didaci, presbiter, uolens sociare habitum religionis in monasterio Sancti Iusti de Tribulis Altis, facio testamentum et kartam donacionis eidem monasterio pro amore Dei et sancte Marie uirginis et sancti Benedicti et sancti Iusti et Pastoris pro remedio anime mee et parentum meorum de omnibus meis hereditatibus tam ecclesiasticas quam laicales quas ego hodie in meo iure teneo et per longum tempus possedi, id est tertia integra de Sancto Johanne de Mazaneda cum omnibus adiunctionibus suis, et nonam integram de Sancto Andree de Cures, et terciam de quarta minus nona de Sancto Saluatore de Comogio, sicut eas habeo diuisas cum abbate Pelagio et cum abbate Froyla, ipsi ambo pro suis gentibus et ego pro meis sicut in nostris placitis resonat; et meam hereditatem de Cadarnogia et de Curis et de Monimenta et de Monimenta et de Ueranio et de Carbonario et de omnibus locis ubi uadit uox mea tam de patre quam de matre et etiam alias meas hereditates tam ecclesiastica quam laicali excepta hereditate de Argilis que mihi euenit de patre meo Didaco Ermegildiz et mea ganancia quam ganauit de tio meo Munio Ermegildit, et sunt tres quartas de suo quinione, quas hereditates do et concedo Fernando Aluo et uxori sue Marine Muniz tali conueniencia ut ipse reliquat eide monasterio ecclesiam Sancti Michaelis cum tota sua uoce et directura. Alias uero totas meas hereditates dono et concedo mecum eidem ipsi monasterio pro remedio anime mee et parentum meorum. Habeatis igitur, et cetera, possideatis, et cetera. Siquis igitur ex parte mea, et cetera, contra hoc uenerit sit maledictus usque in septimam generacionem et insuper pariat solidos C; hac tamen, et cetera.

Facta carta testamenti sub era M^a I^a CC^a VI^a et quotum IIe kalendas aprilis.
Ego Johannes Didaci, presbiter, et cetera.

Q. p. f.: Ordonius, ts. Petrus Froyla de Cadarnogia, ts., conf. Fernandus Aluo, conf. Abas Froyle, presbiter, conf. Pelagius Roucus, conf. Munio Muniz, conf. Et alii.

Ego Petrus, presbiter, qui notuit et confirma.

775

1162/01/19. San Xusto de Toxos Outos.

Mandas testamentarias do presbítero Fernando Afonso.

B.- Tombo, f. 190v.

Testamentum Fernandi Alfonsi de quinionibus suis ecclesiarum, scilicet de Sancto Michaeli de Cambonio et de villa Argilo et de Sancto Johanne de Mazaeda et de ecclesia Sancti Andree et de ecclesia Sancti Saluatoris de Comogio.

Era I CC die et quotum XIII° kalendas februarii. Hec est ordinacio quam ordino ego Fernandus Adefonsi et leuita in infirmitate mea quatinus, et cetera. In primis mando sepellire corpus meum hic in monasterio Sancti Iusti in cuius elemosinis diu uixi ubi, et cetera, et mando ibi mecum meam propriam hereditatem que habeo de auolencia parentum meorum in loco nominato in ecclesia Sancti Michaelis de Canbonio que est III^a de illa nona que fuit de Johanne Ermegildiz, presbiter, minus illa VI^a que exit pars de ipsa VIII^a que est magistri Guydonis. Similiter dono III^{am} de villa Argilis de illa III^a que uocatur de supradicto Iohanne Armegildez. Item III^a de illa VI^a Sancti Johannis de Mazaeda cum omni uoce sua que fuit de domno Sauarigo. Item III^a de illa VI^a que exiit de III^a de illa ecclesia Sancti Andree. Item III^a de illa VI^a que exiit de illa quarta minus VIII^a de illa ecclesia Sancti Saluatoris de Comogio. Iestas hereditates, et cetera, dono et concedo ad Sanctum Justum pro remedio anime mee et parentum meorum. Quod si aliquis de parte mea, et cetera, contra hoc uenerit sit maledictus et excommunicatus et insuper pariat solidos C.

Q. p. f.: Johannes, ts. Munio, ts. Arias, ts. Johannes Faber, conf. Martinus, frater, conf. Pelagius, frater, conf.

Munio, monachus, qui notuit et conf.

776

1162/04/01.

Mandas testamentarias do presbítero Fernando Afonso.

B.- Tombo, ff. 190v-191r.

Testamentum Fernandi Alfonsi de porcione sua ecclesie de Cambonio cum suo plantato.

Era M^a CC^a et quotum kalendas aprilis. Hec est ordinacio quam ordinaui ego Fernandus Afonsi, presbiter, infirmitate mea, et cetera. Primis mando sepelire corpus meum in monasterio Sancti Iusti, et mando ibi mecum illam meam porcionem de ecclesia Sancti Michaelis // de Cambonio cum omni sua uoce et plantato et plantatoque ad ipsam pertinet quam mihi mandauit auunculus meus Fernandus Llm., et ego do eam pro mea et sua anima, et illam porcionem que mihi conuenit

de Petro Erit, et aliam meam hereditatem laicaliam dono filiis meis, et illi qui transierint sine semine relinquunt Sancto Justo, et cetera. Et si aliquis contra hoc uenerit sit excommunicatus et maledictus et insuper pariat solidos D.

Q. p. f.: Johannes, ts. Petrus, ts. Munio, ts. Odo<a>rius, presbiter et frater, conf. Frater Iohannes, conf. Aluis. Johannes Petri, conf. Didacus Alcoba, conf. Aloytus, presbiter, conf.

Johannes Petri qui notuit et conf.

777

1158/08/08.

O mestre Guido, cóengo de Santiago de Compostela, dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa parte na igrexa de S. Miguel de Camboño.

B.- Tombo, f. 191r.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- "Tombo de Toxosoutos...", doc. n.º 16, p. 189.

Carta de magister Guydo de VI^a ecclesie Sancti Michaelis de Cambonio, scilicet de tercia ipsius ecclesie VI^a.

In nomine Domini nostri Ihesu Christi. Ego magister Guydus, ecclesie Beati Jacobi canonicus, et omnis uox mea vobis abbati domno Arie monasterii Sancti Justi de Togis Altis omnique conuentui monachorum eiusdem loci presentium et futurum spontanea uoluntate pro anima auunculis mei kardinalis domni Petri et mea facio scriptum firmitatis et kartam testamenti de porcione mea ecclesie Sancti Michaelis de Cambonio que est de tercia ipsius ecclesie VI^a integra quam dictus auunculus meus acquisiuit per scripturam ueridicam et mihi ad obitum suum relinquit. Hanc siquidem VI^{am} do uobis integram cum omnibus suis directuris, et cetera. Siquis contra hoc meum factum uenerit, et cetera, sit maledictus et excommunicatus et insuper pariat monasterio solidos CC et ipsam porcionem ecclesie duplatam.

Facta scriptura testamenti VI° idus augusti, era I^a C^a LX^{La} VI^a.

Ego prefatus magister Guido, et cetera.

Petrus Abbas, clericus, scripsit et confirmat.

Magister Guidus, conf.

778

1157/01/29. San Xusto de Toxos Outos.

Mandas testamentarias do presbítero Odoario Midiz.

B.- Tombo, f. 191r.

Carta de Ordonio Midiz, presbítero, de porcione sua ecclesie Sancti Michaelis de Cambonio et de villa Argili et de Argimir que uocitant Bauza.

In Dei nomine. Ego Oduarius Midici, presbiter, facio testamentum de meis hereditatibus Deo Patri omnipotenti et sancte Marie semper uirginis et sancto Justo et Pastori pro remissione peccatorum meorum et pro anima mea et pro animabus omnium parentum meorum suscipiens habitum religionis in monasterio Sancti Iusti in presencia domni abbatis Arie. Facio cartam testamenti de mea porcione quam habeo in ecclesia Sancti Michaelis de Cambonio de meo quinione quem habeo in illa VIII^a que est de nostra auolencia et que fuit de auolo nostro Oduario Loueriquici et de tio nostro Oduario Petriz; et ipsam meam porcionem de ipsa VIII^a do et concedo mecum ad ipsum monasterium, et cetera; similiter meam porcionem de villa Argilos et meam porcionem de villa Argimir quam uocitant Bauza. Habeatis eas et faciatis d<e> eis, et cetera. Et aliquis de mea parte, et cetera, eas calumpniauerit pariat solidos C, et cetera.

Facta carta testamenti era I^a C^a LX^{La} V^a et quotum IIII° kalendas februarii.

Q. p. f.: Pelagius, ts. Johannes, ts. Petrus, ts. Johannes, presbiter, conf. Cresconius, presbiter, conf. Petrus Carnota, conf. Arias Petri, conf.

Munio, presbiter, qui notuit et conf.

779

1209/06/06.

Fernando Pérez "Mouriño" dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Arxellas, en S. Miguel de Camboño.

B.- Tombo, f. 191r.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- "Tombo de Toxosoutos...", doc. n.º 37, pp. 207-208.

Carta de Fernando Iohannis dicto Maurino de hereditate de Neuar et de Cambonio.

In Dei nomine. Sub era M^a CC^a XL^a VII^a et quotum VIII° idus junii. Ego Fernandus Iohannis cognomento Maurinus pro Dei amore et sancte Marie uirginis et sanctorum Iusti et Pastoris et pro remedio anime mee et parentum meorum do et dono uobis domno Petro, monasterii Sancti Iusti abbati, et priori Johanni Tudini et omnibus fratribus ibidem Deo seruientibus et omni uoci ipsius monasterii de hereditatem meam propriam tam de auolencia et de ganancia quam ego habeo in territorio de Neuar sub aula Sancti Michaelis de Canbonio in uilla nominata Ergeles. Dono itaque et concedo uobis et monasterio uestro totam meam porcionem ipsius hereditatis que mihi euenit inter meos germanos in predicta uilla cum omnibus suis directuris, et cetera. Habeatis eam et faciatis de ea, et cetera. Siquis autem contra hoc uenerit quisquis fuerit pariat ipsam hereditatem duplatam et insuper solidos C.

780

1201/07/22.

Mandas testamentarias do presbítero Gundesindo Alvítiz.

B.- Tombo, f. 191v.

Testamentum de Gosendo Aluitiz de hereditate de Miortos et de Cambonio.

Era I^a CC^a XXX^a VIII^a et quotum XI kalendas augusti. Hec est mandacio quam ego Gudesteus Aluitiz, presbiter, mando in mea infirmitate, et cetera. In primis mando corpus meum sepeliri in cimiterio monasterii Sancti Iusti, et mando ibi mecum solidos XXIII et unam archam, et cetera, et totam meam hereditatem et de meo germano Didaco Aluitiz quantum habemus de nostra auolencia et de ganancia laicaria et ecclesiastica in villa Borio et in uale de Miortis et in uilla Argimir dicta Bauza et in uilla Cronas et in Cambonio cum omnibus suis directuris que ad ipsas hereditates pertinent ex litore maris usque ad cacumina moncium de Irocti, et cetera.

Quod si aliquis hanc meam madacionem irrumpere uoluerit sit maledictus et excommunicatus, et cetera, et insuper pariat solidos CC.

Q. p. f.: Didacus Muniz, conf. Michael Guterrit, conf. Munio, presbiter, conf. Didacus, presbiter, conf. Nuno Muniz, ts.

Petrus, presbiter, qui notuit.

781

1159/01/13.

Martiño Pérez, monxe de Toxos Outos, dóalle a este mosteiro a súa herdade na vila de Fontenla, en S. Martiño de Miñortos.

B.- Tombo, f. 191v.

Carta de Martino Petri, fratre, de hereditate de Fonteela in ual de Minortos.

In Dei nomine. Ego Martinus Petri, frater Sancti Justi, et cetera, pro anima mea et parentum meorum do monasterio Sancti Justi totam meam hereditatem et plantatum quantam habeo in ualle de Miortis in uilla nuncupata Fontanela quantum ibi pertinet ad uocem meam cum tota sua directura, et cetera. Dono in ceteris locis et uillis uocem meam filiis meis si uixerint, et si sine semine mortui fuerint monasterium Sancti Justi recipiat meam uocem in omni loco. Sed si aliquis ex mea parte uel extranea contra hoc uenerit sit maledictus et excommunicatus et insuper pariat solidos LX^a; scriptura ista, et cetera.

Factum testamentum era I^a C^a LX^{La} VII^a et quotum idus januarii.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Froyla, ts. Oduarius, presbiter, conf. Johannes, frater, conf. Didacus, supprior, conf.

Munio, presbiter, qui notuit.

782

1154/09/25.

Gundesindo Díaz e a súa muller, María Sániz, dóanlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade no casal de Codesido e no agro de Rodela.

B.- Tombo, f. 191v.

Carta de Gosindo Didaci de casale de Codessido.

In Dei nomine. Ego Gundesindus Didaci et uxor mea Maria Sanici damus uobis senioribus Sancti Justi cum abbate uestro Pelagio in remedio animarum nostrarum et parentum nostrorum hereditatem nostram propriam quam habemus auiorum et parentum nostrorum in loco predicto in casale de Codesido cum suis baucis et directuris, et est inde nostra racio de illa VII^a que fuit de Ermario VI^a, et de alia VII^a de Froylo VI^a, et de illo agro de Rodela quomodo est marcatu per suos

terminos media nona; et est ipsa hereditas determinata per aquam de fonte Seren et alia parte per pausatorium de Codesido usque ad riulum de Negral. Et hec omnia damus et concedimus uobis imperpetuum, et cetera. Sed si aliquis contra hoc uenerit pariat solidos XX et insuper duplet hereditatem.

Facta carta VII° kalendas octobris, era I^a C^a LX^{La} II^a.

Nos predicti, et cetera.

Q. p. f.: Petrus, ts. Didacus, ts. Martinus, ts.

Munio, presbiter, qui notuit et conf.

783

1231/07/25. Santiago de Compostela.

Don Paio Eáns Mariño dóalle ó mosteiro de Toxos Outos “ad opus calphatorii” a súa herdade de Piñeiro de Argalo, en Sta. María de Argalo.

B.- Tombo, f. 192r.

Transcr.- SALVADO MARTÍNEZ, B.- “Tombo de Toxosoutos...”, doc. n.º 43, pp. 214-215.

Carta de Pelagio Marino de hereditate de Argalo.

In nomine Domini. Notum sit omnibus quod ego Pelagius Iohannis Marinus et omnis uox mea grato animo et spontanea uoluntate do et dono monasterio Sancti Iusti de Tribulis Altis ad opus calphatorii ipsius monasterii illam hereditatem de Pinario de Argalo in filigresia Sancte Marie de Argalo quam ego emi de sorore mea domna Sancia Iohannis per cartam. Abhinc igitur in secula seculorum predictum monasterium integre habeat et pacifice possideat prenominatam hereditatem cum omnibus suis directuris ad eam pertinentibus per suos terminos et diuisiones antiquas ubicumque fuerint ita quod omne uelle uestrum de eis imperpetuum faciat.

Siquis contra hanc meam dacionem ad irrumpendum uenerit quisquis fuerit pectet predicto monasterio solidos CC LX fortis monete; carta et donatione, et cetera.

Facta carta VIII° kalendas augusti sub era M^a CC^a LX^a VIII^a.

Ego iamdictus in hac carta manus meas.

Q. p. f.: Didacus Sancii, canonicus compostellanus. Michael Arie, Garcia Ordonii, frater eius Didacus Diaz, Johannes Afonsi, Pelagius Nuniz, milites. Julianus Petri de Moneta Grandi.

Ego Martinus Iohannis, notarius concilii compostellani juratus, scripsi.

784

1238/10/12.

O cabaleiro Froila Ruiz, en nome de María Ordóñez, véndelle ó mosteiro de Toxos Outos a herdade que esta ten en Piñeiro de Argalo, en Sta. María de Argalo, por doce soldos.

B.- Tombo, f. 192r.

Carta de Marina Ordonii de hereditate de Pinario de Argalo.

In era I^a CC^a LXX^a VI^a et quotum III° idus octobris. Notum sit omnibus quod ego Froyla Roderici, miles, pro Marina Ordonii faciam kartam uendicionis de hereditate de Pinario de Argalu que fuit de Lupa Pelagii, et Lupa Pelagii fuit filia de Marina Candeela, germana de Froyla Marra de parte matris, et Froyla Marra uendit istam hereditatem pro XII solidis, et sacrista Sancti Iusti persoluit denarios istos ut hereditas ista sit de sacrischaina. Qui uenerit contra kartam istam soluat solidos CC.

Q. p. f.: Johannes Afonsus, conuersus. Johannes Martini dictus Ammicus. Martinus Fernandi dictus Garrin. Petrus Monachus, sacrista. Petrus Iohannis, monachus. Didacus Petri de Ispaarit.

785

—/—/—.

Noticia das herdades que ten o mosteiro de Toxos Outos en Sta. María de Argalo.

B.- Tombo, f. 192rv.

Diuisio hereditatum de Argalo.

Hec est diuisio hereditatis de Argalo quam habet Froyla Ruderici et mandat eam monasterio Sancti Iusti, et diuiditur sic: Martinus Candeel et Eluira Petri habebant III^{am} de ipsa villa de Candeelibus, et Eluira Petri comparauit de Martino Candeel suam VI^{am}, et totam istam hereditatem remansit filiabus suis Adosinda Didaci et Eluire Didaci; et Adosinda Didaci uendidit suam porcionem Froyle Ruderici, et filiis de Geluira cambiauuerunt nobiscum pro alia quam habebamus in Traui; et Maior Candeela habebat VI^a de ipsa uilla et dedit mediam Froyle Ruderici et medietatem Johanni Marre, et ipse Froyla Ruderici dedit eam monasterio Sancti

Justi; et Johannes Candeel dedit suam VI^{am} monasterio de Antealtaria; Rodericus Marra et uxor sua Marina Candeel ganauerunt et comparauerunt suam VI^{am} de Pelagio Candeel et de medietate de ista sexta de Pelagio Candeel et de sexta integra que est Marine Candeel fiunt V^e, quinta Froyla Roderici et alia de Marina Ruderici habet monasterium Sancti Justi; quinta de Lupa Pelagii remanet filiis suis; alia quinta est de Johanne Marra; et quinta de Maria Petri de Riatelo. Totam istam porcionem istius hereditatis Froyla Roderici testauit pro anima sua monasterio Sancti Justi ad obediencia scilicet sacristanie tali condicione quod imperpetuum ardeas lampas quedam cora beata Maria, et cetera, et de alia media VI^a Pelagius Candeel que remanserat habet Froyla Ruderici et Marina Ruderici unam quartam, et testatur ipsam Sancto Justo, et ab hodierno die tota ista hereditas de meo iure // sit abrasa et in uestro iure sit tradita. Habeatis illam et possideatis iure hereditario imperpetuum.

Q. p. f.: Dominicus Caballarius, monachus. Et Petrus Arie, conuersus. Martinus Quouquin.

Johannes Gunsalui, prior et electus, sua manu propria scripsit.

786

1157/06/28.

Nuno Afonso "Pinto" e a súa muller, Onega Díaz, dóanlle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade na vila de Outeiro, en Sta. Baia de Losón, na terra de Deza.

B.- Tombo, f. 192v.

De terra de Decia iusta o burgo de Varzea. Carta de Nuno Alfonsi de uno casale.

In Dei nomine. Ego Nunus Afonsus cognomine Pinctus una cum uxore mea Honega Johanes et cum filiis amborum, Dei propter amorem et timorem nostrorum peccatorum, damus et concedimus huic sancto loco qui constructus est in honore Dei et sancte Marie uirginis et sancti Iusti de Togis Altis vnam hereditatem quam habemus in terra Deçe in uilla que uocatur Octario, concurrans ecclesie Sancte Eolalie, discurrens ribulo de Mera, datus huic iamdicto loco illum casalem in quo sedet filius de Petro Ansuriz, et habuimus eum de ganancia quam ganauimus per nostrum precium directum. A modo damus huic sancto sepedicto loco ut ibi pro sit commorantibus et Deo seruientibus et nobis Deo adiuuante et ipsorum sanctorum intercessionibus ad salutem animarum proficiat. Siquid, quod fieri non credimus, contra hoc uenit sit maledictus a maledicione Dei, et cetera, et propter ausum soluat solidos mille, et cetera.

Nos supranominati, et cetera.

Facta carta donationis Dei uotis die III° kalendas julii sub era I^a C^a LX^{La} V^a.

Q. p. f.: Petrus, ts. Pelagius, ts. Martinus, ts. Arias Munit, conf. Petrus

Muniz, conf. Pelagius Froylat, conf.

Nunonis robur. Uxoris eius robur.

Arias qui notuit.

787

1162/06/06.

Lupo Afonso dóalle ó mosteiro de Toxos Outos a súa herdade en Soutullo, na terra de Deza, e en Esparrelle, en Sta. Maria de Caamaño.

B.- Tombo, f. 192v.

Carta de Lupo Alfonsi de hereditate de Soutulio in terra de Decia et villa de Asparrelis in filigresia de Caamano.

In Dei nomine. Ego Luzo Adefonsi facio scripturam testamenti de hereditatis meis propriis ad monasterium Sancti <Justi> et Pastoris de Tribulis <Altis> pro Dei amore et pro remedio anime mee, et cetera, dono et concedo ad supradictum monasterium omnem hereditatem meam cum omnibus suis directuris intus et foris per suos terminos antiquos, illam uidelicet in qua habitat Ordonius Cognatus et Pelagius Sardina in villa Soutulo super illum pontem de Olerios cum sua populatione, et est in territorio Deçe. De hinc dono aliam meam hereditatem cum supradicta adhuc in territorio Pistomarchis in villa nomine Sparrelio in ualle Calamano casale de Petro Muniz cum omnibus suis directuris intus et foris per suos terminos antiquos et cum sua populatione. Habeat prefatum monasterium predictas hereditates, et cetera. Siquis autem contra hanc uenerit scripturam pariat solidos mille et ipsas hereditates duplatas.

Ego Luzo Afonsi, et cetera.

Facto testamento in era I^a CC^a et quotum VIII° idus iunii.

Q. p. f.: Petrus, ts. Arias, ts. Martinus, ts. Pelagius, ts. Johannes, ts. Ordonius, ts.

Donnus abbas Arias, conf. Domnus abbas Vitalis, conf.

Munio, clericus, qui notuit et conf.

788

—/—/—.

Contestación pontificia a unha cuestión, probablemente feita polo arcebispo compostelán, sobre o pagamento dos décimos por parte dos mosteiros beneditinos e cistercienses.

B.- Tombo, ff. 192v.

De decimas titulus.

Ex parte tua ad nos noueris peruenise quod albi monachi et nigri et quidam alii religiosi ecclesias tue iurisdictioni redditibus decimarum occasione priuilegiorum que Sede Romana indulcet ecclesia spoliare peresumunt, sane nolumus te latere quod predecesores nostri fere omnibus religiosis decimas laborum suorum conceserant, se predeceson noster aretanus solis fratribus uel suptilius excaluniant indulxit ceteris uero ut de noualibus suis que propriis manibus uel sumptibus exalumpnient et de nutrimentis animalium suorum et de ortis suis decimas non persoluant quem sumus superiis in mitati quare hii quibus hoc iamdictum est ac (...)sione decimas de aliis rebus ecclesia sue posum sutrae uel sibi ali quod ulterius amicare.

Quod per (...)s uocabulum inteligi debeat tua fraternitas requisiiit licet autem quidam dixerint quod nouale sit terra prexissa que anno cessat aliis asserentibus quod exsista que arboribus stirratis a cultum redigitur fieri nouale dicatur quarum utraque interpretacio ex ciuilibus legibus colligite, nos tamen inquissicione tue taliter respondemus quod (...) credimus predecesorum nostrorum intencionem fuisse cum piis locis indulgenciam de noualibus conceserunt ut nouale intellixerint agrum de nouo ad cultum redautum de quod non extat memoria quod aliquando cultus fuisse se n(...)e quodlibet tali nouali credimus eas indulgenciam fore concessam (...) de illo (...)ixat cuius dezimum religiosus potest (...)tus absque graui detrimento parochialis ecclesie detinere (...) sit locus sepe incultus de quo parrochiales ecclesie magnos perceperint facians decimarum prouentus.

789

—/—/—.

Reconto das herdades que o mosteiro de Toxos Outos ten entregadas a cabaleiros.

B.- Tombo, ff. 193r-194r.

Estes (...) isaes et as herdades que tenen do moesteiro de Sancto Justo caualyros (...). Primeramente I casal en (...) que ten Gonçaluo Perez de Ribeira et outros seus parentes de Chamim. Item en Borneneiro I casal que ten Lopo Tinoso in lu(...) que chaman Paaços. Item aa ygregaa de Santa Cezia et da uila I doezema que (...) XV soldos de leoneses; tenna a moler que foy de Johan Gonzaluez et parte de Johan Gonzaluez. Item en Treos et en Gera II cas(...) que teue do moesteiro don (...)does et don Crescon Muniz de Lamas. Item auemos parte parte (sic) na ygrega de Traua et de San Christouoo. Item no couto de Jalas en Randufe en freygegia de Santa Coonba I casal que tene don Johan (...) et al teneo don Bernald Arias do moesteiro. Item en Nemanços (...)mentar I casal que ten Martin Marino. Item en Cornado in Salgeiros I casal (...)ogo et teenno ora seus fillos en preyto et as mays das searas de Gestreus. (...) outras meas destas searas teenas Fernan Gago et sua moler, fila de Pay Farino sen parte. Item en Metiraes ten Fernan Fiel a erdade que teu Pay Fagino. Item en Uilar Seco I casal que ten Afonso Rabao, sembrao a noso prazer et o noso quinon da ygrega de Coua. Item en Sar II casaes. Item a herdade que mandou dona Moor Fernandez Brandonas, et tenna a moler que fuy de Johan Gonzaluet.

Item en Carnota et en outros lugares et en Celtigos ten Esteuoom Rodriget et sua moller primeiramente in frigeigia de San Mamede a mea da uila de Parada et III casaes en Pineyros et I dos paacos, I uillar que fezeron ontre Parada et Pineyro. Item I casal en Canedo. Item en fregeigia de Ualadares I casal en Geedil. Item na uila do Monte I casal. Item en Mastoncan II casaes. Item en Reuordelo a sesta da uila. Item en Riba de Sar I casal en Ual Booa a par d'Aspii. Item en Riba de Sar a herdade que fuy de Pedro Boo. Item en Bornale II casaes. Item en Tale II casaes.

Item en Syues IIII casaes que ten Fernan Falcon. Item ten esse Fernan Falcon en San Saluador de Bastauales II casaes et as casas et as uinnas et quanto y auian et gaanaron seu padre et sua madre, et ten I casal en Auanqueyro et ten outra herdade en Maronas.

Item en Azoço ten Afonso Leue I casal. Item en Olueira auemus a oytava da ygrega et outros gaanos que fezemos dos Ossesmodos et doutros. Item en Agar ho erdamento que teueron os Bofinos. Item a mea (...)louro, que teen os Gordos. Item a terça de Forniis que ten Ruy Fernandez et Fernan Gordo. (...) et outros. Item en Uilar de Costa VIIIº nonas et mea da meadade de Uilar de (...) Ruy Fernandez, et teuea ante don Sarrazeo et Fernando Eanes et a quarta dessa vila que (...) Costeyro et de sa germandade a qual teue do moesteiro Cortesia.

(...) de Larano I casal sen (...) Item II casaes que nos vendeu Ruy (...) en fregeigia de Louro por outro concambeo. Item a mea de igriga de Sam (...) uoz dos Fachaes en Louro herdade que rende (...) duzeas de puluos (...) et seus iramos II cares en Seres et en (...) herdade (...) dades esa uilla de Leston et en Uilar Prado IIII casas. Item (...) en Berres II casaes mays. Item en Minnortos herdades (...)arnota.

(...) as herdades que tina do Pedro Paez. Primeramente en terra de Carnota I casal (...) casaes en (...) Item I casal en Louro. Item (...) Item I casal en Taras

(...) // en Auro et en (...) II casares. Item I casal en Geesto et os quinoes das ygre-gas de Linayo et d'Olueira. Item III casares en Malou que ten sen prazo.

Enno arcybispado herdade en Uerdua. Item na Luana I casal que a nome Senrra. Item II casares en Ferreyros en fregegia de San Uicenco de Sespoo. Item en Meeytes nassomeco I casal. Item en Dayam et en Vila Noua VII ca<sa>res et en Casal Dacor et as searas et os paacos et as casas et as vinas contadas aquela cousas que y don Pedro Paet auia et gaanou. Item na fregegia de Santa Maria d'Olueyra III casares, conuen a saber en Olueyra et en Meoniam et en pedroucos et en outros lugares por a fregegia.

En Tale I casal que ten Martin Franquino. Item en Steyro enno Mayo mayo I casal. Item ten per forca Tareyga Oanes.

Item en Olueyra de Pestomarcos teen os Tofinos herdades Espinaredo et en Reerit et en Vylauerde et en outros lugares na fregegia.

Item en Luana teue don Giau Martini a uyla de Sonar, et ora tenna Martin Giançe et por el Martino Senrrazon, et filan ende o pan. Item ten Martin Giançe I casal en Francelos et a nossa partida da Banoya.

Item ten Rica Martini, moller que fuy de Lopo Lias, as herdades et as casas et as uynas en Outeyro que teue Lopo Lias et de que se nos quitou a morte.

Item ten Ruy Gonçaluez ena Meya en Bauenço III casares sem praço. Item en Peros a mea da uila de Pineyros que teen filos de don Fernan Martini et Ruy Gonçaluet. Item ten esse Ruy Goncaluez en Cornanda o que tiina Domingo Betofo.

Item teen os Beseços forcada as duas partes da uila de Pousada et outras herdades en Mato et en outros lugares por a fregegia.

Item Gonçaluo Embeyro a herdade que fuy de Pedro Beseco et nos vilares que eran tamanos como a de Martin Beseço.

Item ten Pedro Marino.//

Item ten Ruy Fernandet de Ualadares et sua moler Tareyga Anes.

Item ten Martin Garcia.

Item ten en Noya.

790

—/—/—.

Historia do cambio e compra que o mosteiro de Toxos Outos fixo coa fami-lia dos Tofinos dunha parte da igrexa de S. Vicente de Augas Santas.

B.- Tombo, f. 194r.

Porque os fillos de Fernan Tofino non quiseron presentar a mea oytava de Sam Vicensço d'Augas Santas que leuauan a renda et dizian que eram en jur de pre-

sentar de toda esa oytava et faziam a San Martino et a Sam Justo et aos clerigos que tiinan esa yglesia moyto mal et moytas penoras, eu Afonso Diaz conselley aoo abbade don Sancho que a comprase a dona Toda, moller que foy de Fernan Tofino, esa oytava que le perteencia de parte de sa madre dona Guina, moller que foy de Pedro Steuees da Rua Noua, et Pedro Fernandez Tofino, que era seu fillo gaanoua de sua madre per boas cartas et quanbeoa conno dito abbade esa mea oytava et quanto mays auia na dita ygresia por huun quasal en Uillauerde, que est en Olueyra. Et de poys, pasado huun tempo, comproo ese abbade ese quasal a ese Pedro Fernandez de mays ar soubo Afonso Diaz que esa oytava que staua sen tidoo et demandoa a Diago Fernandes aa tal auinça que partiron ambos per meo per Pay da Cana et o abbade de Sam Martino nonqua y ouue renda nen outro por el, mais San Justo leua a renda que ha mea oitava. Item comprou o abbade de Sam Justo don Sancho en esta meesme oytava Iª teeyga et mea de II donas de Miiço. Item oy diser que o moeestyero de San Justo auia II teeygas et mea de uoz dos Carpanchos.

791

—/—/—.

Noticia das herdades que tiña dona Mariña Eáns polo mosteiro de Toxos Outos.

B.- Tombo, f. 194r.

Esto tyna de nos donna Marina O\va/nes, moller que fuy de Johan Gonçaluez de Sat: en Parada o que y a ho moestyero, et en Carnota et huun quasal na fregyia de Sant'Ougea de Maraçicos, et a renda de Santa Çeçya de Soneyra a qual este LX soldos, et huun quasal nas Espygas, et teedes y outro casal nas Espygas que chaman de Val Boo, et en Ryba de Sar de Çeltygos ha herdade que fuy de Pero de Soneyra et a herdade que fuy de voz dos crerygos saluo agros apartados quel mandou a huua sua fylla.

792

—/—/—.

B.- Tombo, f. 194v.

[Documento ilexible]

793

—/—/—.

División dunhas herdades.

B.- Tombo, ff. 194v-195r.

Esta est lenbrança da herdade de (...)dias parteo en terças et destas terças (...) Fernan P(...) terça et da outra terça he de Pedro Gago et Johan Treu (...) Gago (...) gaanou Johan Treu de Pedro Gago et d'Affon Gago (...) outro quinon era terça. Item comprou Johan Treu (...)ssem (...) sua moller Dominga Eans o seu quinon. Item comprou toda herdade de don Aras et de Truyle Aras saluo o terço que he de filla de Giau (...) de herdade de don Aras et de Truyle Aras a terça que conparon a Fernan (...)te (...) auoengo chantey eu.

Item as (...)eyras da Caal della cassa de Maria Fernandes que foy ten (...) da castanas no villar VI castineyros(...) huun castineyro Gonçaluo. Item de Souto do Vilar (...) de meu yrmao Fernan Pelaes et jaz (...) per meo. Item (...) do Villar huun castineyro uerde que esta (...) da (...). Item na Lagea (...) y estan enteyros et estan enno (...) que foy (...). Item aa nespereyra aa riba do rego dosu castineyros enteyros (...)diago en cada dellos castieniros que (...) regos aa çima do careyru per (...) para (...) parte (...) do que pas(...) todos son (...) estan tres castineyros na riba (...) dous quee esta (...)ima do souto per hu(...). // (...).

794

—/—/—.

Partición da vila de Verallo.

B.- Tombo, f. 195r.

Partiçon da villa de Uerallo da herdade de Pedro Mouro fazem quatro, et dem a quarta aos Pisoos et a quarta (...)tella et a quarta de Marina Soutelaa parte-na per meo et da medad saqem a sesta et as çinco sextas denna (...)soes para aquela outra quarta; item da outra medade que fica dem a quarta et oytava a Gosem (...) que fique leure aa voz de Martin Giançe na herdade et enno chantado.

1334/08/06.

*Testamento de dona Leonor González de Saz**.

B.- Tombo, f. 195r-196r.

Transcr.- LÓPEZ FERREIRO, A.- "Fragmentos del testamento de Dª Leonor González, esposa del noble caballero D. Rui Sosa (Tumbo de S. Justo)"; en *El Eco de la Verdad*, 20 (1868), pp. 158-159. Reed. en *Compostellanum*, 5 (1960), pp. 400-402.

* Observacións: Cóbrense as lagoas co texto publicado por D. Antonio López Ferreiro.

Era M^a CCC^a LXXII et quotum [seis] dias d'agosto. Conusçuda cousa seia a todos que eu donna Lionor Gonçales, filla que foy de Johan Gonçalvez de Saz, sintindome doente de meu corpo pero con todo meu siso et entendemento, mando mia alma a Deus que a comprou [con o seu] sange precioso, et rogo et peço aa sa madre santa Maria que seea mea auogada, mando meu corpo deitar enno [çemiterio] de Santiago en aquela capella que eu fiz, et mando y con migo huun calez duun marquo et medeo de prata et [o meu breuiario. Item] mando y huun par de panos quaes eu ouuer a tenpo da mina morte; item mando a mina cama ao Espital [de] Santiago, conuen a saber huun almadrake et huun chomaço que tenno a [a cabeçeyra et duas fac]eyroas et hua col[cha] et duas sau[aas. Item] mando que o outro meu quinon dos pannos et da roupa que a min Paay Marino quando casar et [parta por min. Item mando ao] moesteiro de Bonauual quatro çentos mor. que lles deuo da manda de mina auoa et [elles que] façan o que ouuer a fazer [por elles, e mandolles cem mvr.] et que digan misas por mina alma. Item mando ao moesteiro das donnas de Beluis o meu couto de [Sesamo con] quanto herdamento et casas et rendas et dereyturas eu ey en toda essa frigrisia de Sam Martino de [Castro, e que digan e me] façan [dizer] hua missa cada dia para sempre por mina alma. Item mando a Santa Clara de Santiago a mina medade do couto [de Bradomil con quanta herdade] igliario et laigario eu y ey en toda a frigrisia saluo o casal de [Limi]deyro que he de [Santiago, e as donas dese] lugar que façan dizer hua missa cada dia por mina alma et de Ruy Soga et daquelles que [gaanaron estes herdamentos para sempre]. Item mando a Santa Clara de Ponteuedra cem morb. Item mando a Santa Clara d'Alariz C mor. Item mando [aas miñas parentes] que estan en Santa Clara de Santiago trezentos mor. et que os [partan] ontre si por cabeças. Item mando ao [moesteiro de San Justo] de Toios [Outos] quanto herdamento et casas et casares eu ey enna frigrisia de Santa Coomba de Sam M(...) mina alma et por lo que delles tiue. Item mando ao moesteiro de Santa Taasia quanta her(...) [casaes eu ey en que ege

que he ffrigissia de San] Pedro de Redonda et en Carqueom que he en frigisia de SantA[ndre...] doasom que fiz ao moesteiro de Sam Martino d'Oçon et llos qualles [llebren] mina alma [e daquelles que o gaanaron]. Item mando [ao moesteiro] de Sam Giao de Moyrame quanta herdade et casas eu ey enn frigisia de Sam Johanne de [Bardula]s et me dem [parte e quiñon do ben quesse y fesser]. Item mando a Sam Martino de Quandoes quanto herdamento eu ey enno [villar de] (...) que he quarta do dito (...) quisser y fazer. Item mando a Santo Esteuoo [dinoes e meu quiñon d]o casal de Margaride [San Esteuoo sseia meu avogado]. Item outorgo et ey por firme aquel doaçom que eu [e Esteuoo Frns. demos] a Santo Antoyno (...) [Item quitome a Santa Maria de Fiistirra] para sempre do meu quinon da coleyta [de igrlesia. Item outorgo et ey por firme a doaçom [quelle (...) igrlesia da herdade da Inssoa de Fiistirra. Item mando] a Santiago d'O[lueyroa CC soldos para huun salteyro. Item mando CC (...) restoyramento de dita igrlesia. Item mando a San Mamede de Sueuos cincuenta maravedis para hua vestimenta de darcos? CC soldos. Item mando a San Cristobo de Malosu CC soldos. Item mando a San Johan de Valado (...)] // [Item mando cin]quenta mor. a Santiago de Talle para hua vestimenta. Item mando aa mina capella de Santiago a mina vestimenta laurada das [sinais] dos lobos. Item mando a Bonaua]l a mina vestimenta de torna sol con que dizem a missa en mia casa. Item mando a Sam Mamede [de Car]nota C sl. Item mando a Santa Coonba de Carnota CC sl. Item mando ao moesteiro de Sam Martino de Fora quanta herdade [iglesari]o et leigario eu ey en friigisia de Santa Marina de Couas por mina alma et daqueles cuia foy a dita herdade que [me dem parte e quiñon] do bem que se y fezer. Item mando a Sam Fiis de Brion CC sl. para restoyramento da dita igrlesia. Item mando a Santa M[aria de] de Perros C sl. Item mando a Sam Pedro de Brandimir C sl. Item mando a Sam Pedro de Seel CC sl. para hua vist[imenta]. Item mando a Santa Maria de Couas CC sl. para liuro ou para vistimenta. Item mando a Sam Vicenço d'Aaro CC sl. para huun li[bro]. Mando a Sam Martino de Broona o meu quinon da herdade de Loureyro que he en voz dos GiralDOS. Item mando a Sam Cibrao de Barquala C sl. para restoramento da igrlesia. Item mando a Santa Christina d'Orro C sl. para restoyramento da igrlesia. Item mando a Santa Vaya do Voyro CC^{os} sl. Item mando a Sam Pedro de Palmeyra CC sl. Item mando a Sam Pedro de Sea o panno [que] trago en mina casa para o manto et mays CC sl. por que se faça a vistimenta. Item mando a Santa Marina de Ruuaes C sl. [Item] mando a Santa Maria de Cortegada C sl. para en caxar a igrlesia. Item mando a Santa Maria de Mugia C sl. Item mando a Sam Christouoo de Carnes [C soldos] Item mando a Santa Maria de Coonio C mor. Item mando a Sam Pedro de Fora C mor. para ajudar a fazer a igrlesia. Item mando a Sam (...)io de Ferreyros duas oitauas de pan et duas a Sam Mamede de Sam Breixamo. Item mando a meu criado Paay Marino os meus coutos que me dou Ruy Soga et sua tia donna Maria Perez, conuen a saber Sam Saluador de Elues et Sam Martino d'Olueyra et Sam Mamede de Baemiro et Santa Marina de Maronas con quantos herdamentos et dereyturas perteeçen aos ditos coutos sigundos a min deron os sobreditos. Item mando a meu affillado Johan

Gonçalues, fillo d'Aluar Rodrigues, quanta herdade igliario et laycario eu ey enna friigisia de Santiago d'Arquos. Item outorgo et ey por firme a doaçon que eu dey a Johan de Caamano, meu sobriño, do casal de Soutulo. Item mando a Ruy Fernandes, fillo de Fernan Gonçalves, meu sobriño, o meu casal de Sarrameo con seus herdamentos saluo a herdade de Santiago. Item mando a mina sobriña Orraqua Fernandes quanta herdade eu ey enna friigisia de Sam Pedro de Zizar. Item mando o meu casal da villa de Lamino con quanta herdade et chantado et vina eu ey enna villa de Lamino et enna villa de Veraes ao cabido de Santiago por tal condiçon que o tenna et use Ruy Soga en toda sua vida, et pois sua morte de Ruy Soga que o tenna seu fillo Pay Marino en toda sua vida, et a sua morte de ambos que fique liure et quito ao dito cabidoo, et o dito cabidoo que faça aniuersario cada anno por mina alma por tal dia en que eu for sapultada et me dem parte et quinon enno bem quesse fezer enna iglesia de Santiago. Item mando ao moesteiro d'Antealtares quanta herdade eu ey enna villa de Nantom [et] en todaa friigisia de Sam Mamede de Monte. Item mando a mina sobriña Moor Fernandes quanta outra herdade iglisario et laycario eu ey enna friigisia de Sam Pedro de Nantom que he en terra de Soneyra. Item mando que se por ventura vos ou herees de Martin Brandotias veerem a demandar a medade do couto d'Olueyroa que entregem ante o arçibispo de Santiago quanto herdamento que min teen en Camboo, en baen et enna friigisia de Santa Maria de Gandara que som quatro casares. Item mando a Santiago por a geyme que non era meu et que jaz enno enprazamento mandolle tres casares en Bodam et en Meroncallo. Item mando ao dito Roy Soga quanta herdade eu con el comprey en todallas partes et enno al que fique que seia meu heree. Item mando que meus compridores que den aos meus lauradores que moran enna friigisias de Santo Antoino de Baynas et d'Olueyroa et de Sam [C]osmade et d'Aruores et de Valadares quinentos mor. et elles que me perdoen. Item faço meu heree en todollos outros meus beens et herdamentos iglarios et leigarios que eu ey en todallas partes do mundo Ruy Soga, et faço meu complidor deste meu testamento et Gomez Gomis de Reis et Eldara Perez da consuum cono dito Ruy Soga. Item mando, quero et outorgo que esta mina manda que seia comprida daquel dia que eu for finada ata huun anno et medeo comprido. Item dou et outorgo a Aldara Perez (...) tenna et huse en toda sua vida o casal de Tale con todas suas pobranças et dereyturas en que oora mora Martin das (...) quito et anuncoo para senpre todollos meus moordomos et mordomas de todallas cousas que de meu ouueron et comeron [et] sconderon ata a mina morte. Item me quito et desenbargoo para senpre ao moesteiro d'Antealtares de quanto dereyto eu ey (...) Tourinaa igliario et leigario. Item mando que quantas doaçoens eu dey et dou et mando aas ordees et aas (...) donno Ruy Soga en sua vida et a sua morte que fiquen aas ditas ordees saluo as que mando (...) contra esta mia manda que eu doo mill mor. da boa moeda que page o que contra ella pasar (...) outorgo et rogo a Pay Marino pella.

796

1299?/—/—.

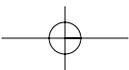
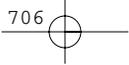
B.- Tombo, f. 196v.

(...) CCC XXX VII et o quodo (...) sua alma et por deuedas que deue a esse moe[tey]ro. Pri(...)omnias

Item dos tallos de linar de condominas os meos. Iten Doade da leyra das quartas as duas partes (...) Item [...]do de Doade a mea. Item dos tallos de linar de condominas os [m]eos. Item do (...) eyra o meo. Item do tallo da esta(...) de condominas o meo Item [do t]allo de nesp(...) o meo. Item da leyra da senrra todo saluo o quinon de seus irmaos. Item da vina que [es]ta contra Bornalle a mea desse terreo et da vina. Item do vallado canizo o meo. [Item] do tallo darrugio o meo. Item da leyra das Condominas a mea de longo en longo. [Item] do tallo de so a lama o meo. Item no Carauido de Salgueyro I tallo. Item no agro do Carqueyje da terça as duas partes. Item no agro de Frades son seys suquos de San Justo (...) o may est desse Martin Franquino et dao a San Justo. Item na Pereyra dous suquos. Item es so araaas tres suquos. Item en Bouas de Serena tres suquos. Son en essa (...) XVIII lugares.

Enna outra agra das outras condominas da esse Martin Franquino a San Justo da Porreyra huna leyra et en fondo outra leyra. Item nas condominas huun (...) Item so a carreya de Castro a terça. Item en Jenzido duna leyra a terça. Item en paramo delo marco aa juso a terça. Item de lo marco aa suso contra Domingo Afonso a terça. Item en Ruueyros huun tallo. Son en essa agra VIII lugares.

E foron presentes Pedro Martini, frade. Domingo Sanchino. Afonso Perez, clerigo d'Esteyro. Martin Afonso, clerigo. Johan Dominguez, moordomo de Talle, et Pedro Farina de Talle et Domingo Afonso Dymer et outros moytos.

TÁBOA CRONOLÓXICA DOS DOCUMENTOS

- *. Documento inserto nunha confirmación.
- +. Documento notarial que corrobora un acto anterior.

1038/05/28	761.	1144/06/25	8.
1126/03/09	20.	1144/07/22	260.
1127/10/16	2.	1144/10/08	259.
1129/11/01	1.	1145/04/03	214.
1131/09/28	9.	1145/05/05	243.
1135/08/24	82.	1146/02/22	355.
1135/12/05	5.	1146/03/15	451.
1135/12/05	6.	1147/02/22	553.
1135/12/05	40*.	1147/03/11	218.
1135/12/05	46*.	1147/04/22	112.
1136/—/—	488.	1147/05/08	155.
1136/04/05	377.	1148/05/05	235.
1136/05/14	293.	[1149-1156]	614.
1136/12/18	50.	1149/04/01	210.
1137/04/05	10.	1149/06/01	208.
1137/04/22	299.	1150/01/31	205.
1138/05/07	7.	1150/04/02	131.
1138/05/10	11.	1150/04/24	247.
1138/05/10	43*.	1150/08/27	168.
1138/11/12	12.	1151/—/—	704.
1139/02/22	640.	1151/01/22	768.
1139/10/01	672.	1151/02/14	322.
1140/03/22	107.	1151/09/15	198.
1140/05/06	292.	1151/11/12	703.
1140/08/23	300.	1151/11712	699.
1140/09/19	75.	1152/01/01	231.
[1142-1149]	737.	1152/01/11	323.
1142/03/26	27.	1152/01/18	481.
1142/06/21	215.	1152/02/10	134.
1143/03/09	244.	1152/02/12	152.
1143/08/25	22.	1152/03/—	181.
1143/08/25	23.	1152/03/08	130.
1144/01/16	619.	1152/03/12	81.

1152/03/31	114.	1155/07/29	700.
1152/05/28	728.	1155/07/30	258.
1152/06/20	697.	1155/08/05	648.
1152/08/17	649.	1155/08/08	664.
1152/09/03	655.	1155/10/21	660.
1152/11/24	228.	1156/—/—	717.
1152/12/01	129.	1156/01/07	252.
1152/12/15	137.	1156/01/17	344.
[1153-1156]	410.	1156/02/26	727.
1153/—/—	144.	1156/03/12	511.
1153/—/—	763.	1156/03/28	70.
1153/03/29	226.	1156/04/01	132.
1153/05/15	370.	1156/04/01	298.
1153/06/13	101.	1156/05/12	126.
1153/06/21	138.	1156/08/07	347.
1153/06/25	227.	1156/11/03	170.
1153/08/06	327.	1156/12/16	329.
1153/08/11	99.	1156/12/30	251.
1153/11/25	531.	1157/01/29	778.
1153/11/25	716.	1157/02/14	136.
1154/01/07	145.	1157/05/02	658.
1154/01/17	116.	1157/05/07	204.
1154/01/26	206.	1157/06/29	786.
1154/02/19	109.	1157/08/01	718.
1154/02/19	135.	1157/10/09	32.
1154/02/24	537.	1157/12/03	84.
1154/02/26	229.	1157/12/06	255.
1154/04/18	582.	1158/—/—	88.
1154/05/02	613.	1158/03/01	120.
1154/05/11	594.	1158/07/27	366.
1154/05/22	240.	1158/08/08	777.
1154/06/11	246.	1158/12/07	151.
1154/06/29	140.	1159/01/13	781.
1154/07/29	667.	1159/02/05	216.
1154/09/01	74.	1159/03/05	341.
1154/09/25	782.	1159/04/29	167.
1154/10/22	626.	1159/07/30	100.
1154/12/02	639.	1159/07/30	193.
1154/12/26	667.	1159/08/05	69.
1155/02/16	122.	1160/—/—	217.
1155/04/06	163.	1160/02/23	156.
1155/07/25	411.	1160/06/06	133.

1160/11/21	767.	1165/12/24	249.
1161/01/31	158.	1165/12/28	709.
1161/07/24	711.	1166/03/10	113.
1161/08/06	333.	1166/03/18	663.
1161/09/13	601.	1166/05/07	659.
1161/09/21	15.	1166/05/23	139.
1161/10/04	85.	1166/05/24	638.
1161/11/28	234.	1166/06/01	202.
1161/12/04	651.	1166/11/25	286.
1162/01/19	775.	1166/11/25	735.
1162/02/24	21.	1166/12/10	584.
1162/04/01	776.	1166/12/17	282.
1162/04/17	199.	1166/12/19	257.
1162/06/06	787.	1167/02/02	335.
1162/07/10	498.	1167/02/05	637.
1162/09/06	503.	1167/05/23	264.
1163/03/21	479.	1167/10/15	418.
1163/05/09	375.	1167/10/17	209.
1163/05/09	444.	1167/11/09	571.
1163/05/15	524.	1167/11/26	16.
1163/06/21	404.	1167/12/11	14.
1163/06/22	141.	1167/12/11	44*.
1163/12/10	760.	1168/01/08	288.
1163/12/11	759.	1168/02/17	740.
1164/02/08	646.	1168/02/22	309.
1164/02/09	387.	1168/03/07	435.
1164/03/01	283.	1168/03/31	774.
1164/09/24	321.	1168/05/15	338.
1164/12/13	276.	1168/07/22	439.
1165/01/21	250.	1168/08/27	304.
1165/01/26	253.	1168/09/16	739.
1165/02/11	687.	1168/11/24	472.
1165/04/08	398.	1168/12/28	118.
1165/04/13	346.	1169/01/10	756.
1165/05/14	713.	1169/01/13	421.
1165/06/26	25*.	1169/02/—	748.
1165/07/23	108.	1169/02/13	200.
1165/07/29	242.	1169/02/19	762.
1165/07/29	245.	1169/04/14	480.
1165/08/27	581.	1169/04/25	265.
1165/09/03	342.	1169/04/30	772.
1165/12/04	491.	1169/07/01	280.

1169/09/01	225.	1175/12/01	317.
1170/02/22	707.	1175/12/04	523.
1170/04/25	336.	1176/01/17	437.
1170/10/25	696.	1176/02/14	59.
1171/03/12	319.	1176/04/10	369.
1171/03/30	406.	1176/04/28	238.
1171/03/30	407.	1176/04/29	620.
1171/04/13	332.	1176/05/14	489.
1171/05/31	741.	1176/05/15	337.
1171/10/06	86.	1176/05/21	622.
1172/03/30	340.	1176/05/24	621.
1172/04/19	87.	1176/05/26	623.
1172/04/19	165.	1176/06/14	290.
1172/04/24	408.	1176/08/18	380.
1172/05/15	83.	1176/08/22	367.
1172/05/25	281.	1176/09/21	148.
1172/06/16	752.	1176/10/22	376.
1172/06/20	92.	1176/11/02	535.
1172/07/07	401.	1177/02/01	402.
1172/12/13	476.	1177/02/11	483.
1173/01/22	248.	1177/02/22	675.
1173/03/—	24.	1177/04/22	485.
1173/05/13	256.	1177/11/19	676.
1173/05/25	197.	1177/12/02	13.
1173/06/25	405.	1177/12/02	41*.
1174/01/21	765.	1178/01/29	284.
1174/04/01	743.	1178/12/11	324.
1174/04/02	543.	1179/02/20	486.
1174/05/01	328.	1180/04/29	314.
1174/08/27	473.	1180/05/29	315.
1174/12/18	656.	1181/02/26	597.
1175/01/01	615.	1181/08/28	262.
1175/04/04	702.	1181/09/25	392.
1175/04/05	211.	1181/11/27	374.
1175/04/10	334.	1181/12/12	540.
1175/05/11	477.	1182/01/01	345.
1175/05/11	478.	1182/03/30	294.
1175/05/23	631.	1182/06/09	339.
1175/08/13	273.	1182/07/14	103.
1175/08/19	254.	1182/09/05	316.
1175/08/31	279.	1182/09/13	241.
1175/10/22	301.	1182/09/30	730.

1183/—/—	625.	1193/02/28	747.
1183/07/21	391.	1193/06/24	750.
1184/04/01	708.	1194/03/21	570.
1184/04/05	766.	1194/04/11	769.
1184/04/17	233.	1194/12/08	632.
1184/06/13	267.	1195/01/01	695.
1184/07/01	482.	1195/01/25	605.
1184/11/25	161.	1195/03/28	390.
1185/01/29	142.	1195/03/31	536.
1185/02/02	520.	1195/06/20	653.
1185/05/14	271.	1195/06/30	201.
1185/06/06	285.	1195/08/16	356.
1185/08/01	541.	1195/11/06	379.
1185/10/18	654.	1195/11/17	164.
1186/03/13	629.	1196/05/15	440.
1186/03/30	274.	1196/07/17	636.
1186/04/14	160.	1197/05/31	94.
1186/09/01	368.	1197/08/26	232.
1187/—/—	25.	1197/12/28	434.
1187/—/—	222.	1198/—/—	628.
1187/01/01	50.	1198/01/18	635.
1187/01/11	755.	1198/02/20	39.
1187/06/23	533.	1198/02/20	42*.
1188/02/24	770.	1198/03/19	572.
1188/05/17	79.	1198/04/30	505.
1188/11/30	719.	1198/04/30	128.
1188/12/01	263.	1198/05/31	438.
1189/—/—	642.	1198/08/04	26.
1189/05/13	657.	1198/09/09	89.
1189/09/23	643.	1198/09/25	686.
1190/01/02	289.	1199/03/13	187.
1190/03/15	448.	1199/04/13	647.
1190/09/22	71.	1199/10/12	574.
1191/—/—	624.	1200/—/—	736.
1191/01/02	291.	1200/01/06	586.
1191/10/27	397.	1200/04/16	698.
1192/—/—	527.	1200/09/12	125.
1192/03/30	287.	1200/09/12	731.
1192/04/25	630.	1200/12/02	455.
1192/05/11	19.	1201/—/—	602.
1192/06/01	539.	1201/01/04	362.
1193/01/11	538.	1201/02/18	644.

1201/04/29	308.	1208/10/12	568.
1201/05/03	633.	1208/11/09	575.
1201/05/24	645.	1209/01/27	493.
1201/05/30	239.	1209/02/01	461.
1201/07/22	780.	1209/02/01	494.
1201/10/04	751.	1209/06/06	779.
1201/11/24	154.	1209/07/08	278.
1202/03/01	220.	1209/11/18	462.
1202/04/21	580.	1209/12/25	178.
1202/10/08	150.	1210/04/09	678.
1202/12/02	692.	1210/04/27	272.
1203/01/13	685.	1210/05/08	223.
1203/02/17	677.	1210/06/07	532.
1203/04/10	634.	1210/07/05	627.
1203/04/29	266.	1211/—/—	509.
1203/06/27	98.	1211/05/01	513.
1204/—/—	592.	1211/05/22	514.
1204/03/01	159.	1211/08/18	147.
1204/03/10	650.	1211/12/22	599.
1204/03/23	203.	1212/04/05	76.
1204/05/15	746.	1212/07/31	705.
1204/07/27	530.	1212/08/18	449.
1204/11/01	236.	[1213-1237]	331.
1205/05/01	504.	[1213-1237]	414.
1205/05/15	351.	[1213-1237]	454.
1205/05/22	529.	1213/03/01	192.
1205/09/16	560.	1213/03/21	671.
1205/11/29	275.	1213/04/01	771.
1206/05/22	73.	1213/06/09	364.
1206/08/29	63.	1213/10/28	224.
1206/09/08	311.	1213/11/22	701.
1207/01/08	567.	1213/12/25	732.
1207/05/30	389.	1214/—/—	509.
1207/10/07	64.	1214/05/01	149.
1207/11/24	358.	1214/05/14	330.
1208/01/30	277.	1214/07/28	65.
1208/03/28	555.	1214/09/11	603.
1208/05/31	468.	1215/—/—	352.
1208/06/18	110.	1215/06/29	403.
1208/08/11	102.	1215/07/26	589.
1208/08/15	121.	1215/09/—	729.
1208/09/19	499.	1215/09/08	734.

1215/10/16	495.	1220/05/18	412.
1216/—/—	509.	1220/05/19	764.
1216/01/13	382.	1220/10/17	54.
1216/02/19	466.	1220/12/20	691.
1216/03/20	53.	1221/—/—	526.
1216/05/14	399.	1221/02/15	600.
1216/10/01	325.	1221/03/21	219.
1217/01/25	60.	1221/07/28	143.
1217/04/11	302.	1221/08/06	307.
1217/05/31	665.	1221/12/25	93.
1217/06/22	447.	1221/12/25	563.
1217/06/24	458.	1222/01/27	606.
1217/09/01	127.	1222/01/27	608.
1217/09/03	497.	1222/03/10	146.
1217/09/20	268.	1222/03/28	596.
1217/10/15	508.	1222/05/27	261.
1217/12/26	590.	1222/06/24	305.
1218/02/04	303.	1222/12/16	343.
1218/04/06	61.	1222/12/17	237.
1218/04/13	384.	1223/01/13	400.
1218/06/24	354.	1223/03/05	745.
1218/07/03	361.	1223/03/12	714.
1218/09/17	710.	1223/03/12	715.
1218/09/24	545.	1223/11/26	55.
1219/—/—	443.	1223/12/01	721.
1219/01/06	48.	1224/03/20	591.
1219/03/04	528.	1224/03/23	348.
1219/04/13	607.	1224/05/—	383.
1219/04/20	744.	1224/10/26	521.
1219/04/24	502.	1224/11/16	50.
1219/06/15	47.	1225/07/04	611.
1219/06/15	49*.	1225/08/25	157.
1219/06/17	429.	1226/04/—	106.
1219/09/22	95.	1226/04/15	394.
1219/10/12	500.	1226/05/26	519.
1219/10/12	501.	1226/05/27	212.
1219/10/21	96.	1226/07/28	723.
1219/10/26	66.	1226/09/29	742.
1220/02/24	221.	1226/11/30	353.
1220/02/24	525.	1226/12/31	313.
1220/05/16	17.	1227/02/09	726.
1220/05/16	18.	1227/06/06	724.

1227/06/09	518.	1232/03/12	470.
1227/09/06	722.	1232/05/09	506.
1227/09/09	310.	1232/05/09	507.
1227/12/01	105.	1232/05/19	587.
1228/06/01	44.	1232/08/06	542.
1228/06/23	46.	1233/05/15	516.
1228/06/24	45.	1233/06/01	583.
1228/06/25	40.	1233/09/—	409.
1228/06/25	41.	1233/09/13	566.
1228/06/25	49.	1234/03/07	490.
1228/06/28	43.	1234/04/13	578.
1228/07/02	42.	1234/07/18	378.
1228/07/10	395.	1234/07/18	517.
1228/08/13	725.	1234/12/28	269.
1228/08/28	365.	1235/04/02	56.
1228/11/07	610.	1235/04/02	427.
1228/12/21	467.	1235/04/24	552.
1229/01/—	381.	1235/08/18	349.
1229/04/18	51.	1236/02/20	349+.
1229/06/13	585.	1236/03/15	124.
1229/09/14	773.	1236/06/20	166.
[1230]	386.	1236/07/08	68.
1230/04/18	453.	1236/07/15	450.
1230/05/25	598.	1236/11/05	396.
1230/07/01	306.	1237/03/01	556.
1230/08/21	522.	1237/04/05	492.
1230/09/19	326.	1237/04/11	413.
1230/09/20	184.	1237/07/15	67.
1230/10/—	350.	1237/09/13	512.
1230/11/22	72.	1238/01/26	457.
1231/01/21	577.	1238/03/11	123.
1231/04/09	669.	1238/03/30	595.
1231/07/03	670.	1238/09/09	359.
1231/07/25	783.	1238/10/12	784.
1231/10/05	612.	1238/11/17	360.
1231/10/11	182.	1239/02/—	52.
1232/02/17	33.	1239/04/13	474.
1232/02/17	35.	1239/07/01	694.
1232/02/17	36*.	1239/10/01	195.
1232/02/17	38*.	1239/10/29	515.
1232/02/19	34.	1240/03/11	77.
1232/02/19	37*.	1241/02/05	679.

1241/02/10	684.	1247/02/01	371.
1241/08/09	720.	1247/02/03	688.
1241/11/01	28.	1247/04/10	191.
1241/12/18	296.	1247/05/10	91.
1241/12/18	297.	1247/07/18	169.
1241/12/29	78.	1247/07/25	119.
1242/04/24	320.	1247/09/09	554.
1242/05/—	693.	1247/12/—	546.
1242/06/18	174.	1247/12/—	547.
1242/06/28	445.	1248/01/25	372+.
1242/11/30	666.	1248/01/25	426+.
1242/12/25	604.	1248/05/13	270.
1243/01/—	30.	1248/06/08	431.
1243/01/—	31.	1248/06/10	430.
1243/03/23	689.	1249/—/—	465.
1243/05/—	422.	1249/04/13	690.
1243/05/07	469.	[1249/08/21]	176.
1243/08/01	373.	[1249/08/21]	385.
1243/08/01	393.	1249/08/21	758.
1243/08/17	295.	1249/09/07	190.
1243/09/10	296+.	1250/02/—	29.
1243/09/10	297+.	1250/11/04	661.
1243/11/12	681.	1251/10/21	544.
1243/12/23	576.	1251/11/05	569.
1244/01/11	682.	1251/12/05	662.
1244/04/05	683.	1252/01/06	460.
1244/04/07	162.	1252/01/30	579.
1244/06/16	80.	1252/02/18	564.
1244/07/08	425.	1252/02/18	565.
1244/07/25	372.	1252/03/29	549.
1244/07/25	426.	1252/04/29	422+.
1244/07/27	320+.	1252/04/29	423.
1244/10/22	312.	1252/11/20	111.
1244/11/29	97.	1252/12/04	189.
1245/01/08	680.	1253/04/25	415.
1245/05/16	350+.	1253/11/27	196.
1245/05/17	417.	1253/12/23	57.
1245/05/17	692+.	1254/—/—	706.
1245/06/01	757.	1254/01/29	557.
1245/07/21	420.	1254/01/30	559.
1245/09/22	551.	1254/09/29	419.
1246/01/29	733.	1255/—/—	207.

1255/08/03	388.	1334/08/—	795.
1255/11/13	36.	—/—/—	3.
1255/11/13	37.	—/—/—	4.
1255/11/13	38.	—/—/—	117.
1257/04/17	188.	—/—/—	153.
1257/05/10	562.	—/—/—	172.
1258/02/03	456.	—/—/—	179.
1258/04/28	213.	—/—/—	180.
1259/03/04	432.	—/—/—	186.
1259/05/31	561.	—/—/—	194.
1259/06/16	171.	—/—/—	230.
1259/09/24	558.	—/—/—	363.
1259/12/08	183.	—/—/—	424.
1260/01/01	548.	—/—/—	428.
1260/01/18	173.	—/—/—	433.
1260/04/06	357.	—/—/—	446.
1261/—/—	618.	—/—/—	452.
1261/03/18	652.	—/—/—	459.
1263/03/12	712.	—/—/—	471.
1263/04/13	175.	—/—/—	484.
1263/08/17	104.	—/—/—	509.
1264/06/15	463.	—/—/—	510.
1264/06/15	464.	—/—/—	534.
1265/09/13	416.	—/—/—	573.
1265/09/26	115.	—/—/—	588.
1267/03/08	496.	—/—/—	593.
1267/03/29	177.	—/—/—	609.
1267/09/25	617.	—/—/—	641.
1268/07/01	318.	—/—/—	673.
1270/05/30	550.	—/—/—	674.
1271/10/15	185.	—/—/—	738.
1271/12/11	58.	—/—/—	749.
1274/12/01	487.	—/—/—	753.
1274/12/01	616.	—/—/—	754.
1276/08/23	475.	—/—/—	785.
1277/01/08	62.	—/—/—	788.
1277/02/13	62.	—/—/—	789.
1283/04/07	436.	—/—/—	790.
1283/05/15	90.	—/—/—	791.
1284/09/05	442.	—/—/—	792.
1284/09/15	441.	—/—/—	793.
1289/02/—	0.	—/—/—	794.

ÍNDICES

ÍNDICE TOPONÍMICO

NOTA. Naqueles casos en que non se indica a provincia onde se localizan os diferentes lugares, trátase sempre da provincia da Coruña.

A

Aamir. v. AMIRA, A.

Aaro, San Vicenzo. v. ARO

ABANQUEIRO, S. Cristovo (Avanqueiro/Avancario/ Avankario). 106, 310, 686, 727. Fg.^a no conc. de Boiro.

ABANQUEIRO. 718, 727. Lug. na fg.^a de S. Cristovo de Abanqueiro, conc. de Boiro.

ABEANCOS, S. Salvador: 58. Fg.^a no conc. de Melide.

ABEIXÓN (Avexom). 647. Lug. na fg.^a de S. Pedro de Tállara, conc. de Lousame.

Abelana, Stus. Stephanus. v. ABELLA.

Abeleyra, Stus. Stephanus. v. ABELLEIRA.

ABELLA, Sto. Estevo (Abelana). 162. Fg.^a no conc. de Frades.

ABELLEIRA, Sto. Estevo (Abeleyra/Ariño/Bornalio/Boval). 97, 119, 133, 137, 151, 154. Fg.^a no conc. de Muros.

ABUÍN (Avuin/Javim). 376, 385, 758.

Lug. na fg.^a de S. Pedro de Ser, conc. de Santa Comba.

ACIVEIRO, Sta. María (Azeverario); mosteiro. 199. Trátase do mosteiro de Sta. María de Aciveiro, no conc. de Forcarei (prov. de Pontevedra).

Acutelos. 246. Monte na fg.^a de S. Tomé de Ames, conc. de Ames.

Adauffe. v. ARUFE.

Adauffe/Adulfi, monte. 619, 620, 638. Monte no conc. de Lousame.

Afonsin/Affonsin. v. ALFONSÍN.

AGAR. 92, 93, 563. Lug. na fg.^a de S. Xián de Beba, conc. de Mazaricos.

Agoas Sanctas, Stus. Vicencius. v. AUGASANTAS.

AGRELO. 513, 545, 548, 549, 550, 554, 564, 565, 583, 585, 586, 587, 651. Lug. na fg.^a de Sta. María de Roo, conc. de Noia.

Agro Longo. s.l.: 127.

- AGRÓN (Ogrom/Ogrone), S. Lourenzo. 58, 327, 328, 330, 331, 351, 352, 406. Fg.^a no conc. de Ames.
- ALBARIZA (Alvariza/Alvaricia). 533, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609. Lug. na fg.^a de Sta. Cristina de Barro, conc. de Noia.
- ALBEIDA (Alveida). 20, 45, 75, 76, 156, 158, 159, 160, 161, 162, 192. Lug. na fg.^a de S. Cosme de Outeiro, conc. de Outes.
- ALBOREDA (Alvoreda/Arvoreda). 627, 757. Lug. na fg.^a de S. Pedro de Muro, conc. de Porto do Son.
- ALDARÍS (Aldirit). 497. Lug. na fg.^a de S. Martiño de Fruíme, conc. de Lousame.
- Aldea. 58. Casal en Berrimes, fg.^a de S. Xoán de Lousame, conc. de Lousame.
- Aldirit, villa. v. ALDARÍS.
- Aldiriz, portela. Hoxe Aldaris é un lugar da freguesía de S. Martiño de Fruíme (Lousame), co cal a “portela de Aldiriz” debe tratarse dun outeiro entre os actuais concellos de Lousame e Rois: 487.
- ALFONSÍN (Affonsim/Fonsim/Villa Nova). 322, 366, 367, 368, 370, 376, 378, 379, 391, 397, 544, 650. Lug. na fg.^a de Sta. María de Cornanda, conc. de Brión.
- ALGARVE (Algarbe). 36, 37, 38. Antigo reino da Coroa portuguesa, hoxe rexión meridional de Portugal.
- ALIVIA (Peda Mala). 126. Lug. na fg.^a de S. Pedro de Muros, conc. de Muros.
- Alvariza/Alvaricia, villa. v. ALBARIZA.
- Alveida, villa. v. ALBEIDA.
- Alveris, S. Felice. 78. Pode tratarse da parroquia de Alborés, hoxe baixo a advocación de San Mamede, no conc. de Mazaricos.
- ALVITE (Oronia), río. 17. Río que corre polos concellos de Negreira e Outes, desaugando no Tambre.
- Alvoreda, v. ALBOREDA.
- Ambas Mestas. 517. Regato na fg.^a de Sta. Eulalia de Vilacova, conc. de Lousame.
- Amaea/Amaya, terra. v. MAÍA.
- Amaio. v. MALLÓN.
- AMES (Oiames/Oliames/Oyames), Sto. Tomé. 214, 217, 220, 221, 223, 224, 226, 227, 229, 233, 236, 237, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 255, 256, 258, 639, 689. Fg.^a no conc. de Ames.
- AMIRA, A (Aamir). 130, 133, 136, 137, 140. Lug. na fg.^a de S. Xián de Torea, conc. de Muros.
- ANDALUCIA: 36, 37, 38.
- Anglaterra. v. INGLATERRA.
- Angusi. s.l.: 452.
- ANOS, Santo Estevo (Inoes / Dinoes). 795. Antigo mosteiro. Fg.^a no conc. da Cabana.
- Ansimunde. 413. Regato no concello de Rois.
- Antas, Stus. Cosme. v. ANTES.
- ANTEALTARES, S. Paio. 2, 5, 6, 15, 54, 91, 155, 172, 176, 210, 251, 291, 300, 336, 459, 593, 625, 668, 672, 677, 697, 785, 795. Mosteiro beneditino en Santiago de Compostela.
- ANTES, S. Cosme. 171. Fg.^a no conc. de Mazaricos.
- ÁNXELES (Perros), Sta. María. 125, 260, 261, 795. Fg.^a no conc. de Brión.
- Aoens, Sta. María. v. ONS.
- Aquis Sanctis, Stus. Vincentius. v. AUGASANTAS.

- ARAÑO (Oeranio), Sta. Baia. 671. Fg.^a no conc. de Rianxo.
- Archa. 159. Leira no lug. de ALBEIDA, na fg.^a de S. Cosme de Outeiro, conc. de Outes.
- ARCOS (Arquos), Santiago, 795. Fg.^a no conc. de Mazaricos.
- ARDELEIROS (Ardiliario/Ardileyra). 322, 610, 611. Lug. na fg.^a de S. Martiño de Fruíme, conc. de Lousame.
- Ardena, villa. v. ARDIA.
- ARDIA (Ardena). 7, 35, 38. Lug. na fg.^a de S. Martiño do Grove, conc. do Grove.
- Ardileyra. v. ARDELEIROS.
- Ardiliario, villa. v. ARDELEIROS.
- Ardioes, villa. v. ARDIÓNS.
- ARDIÓNS (Ardioes/Argioes). 369, 378, 398, 399. Lug. na fg.^a de S. Xulián de Luaña, conc. de Brión.
- AREAS (Arenis), Sta. María de. 52. Fg.^a no conc. de Viana do Castelo, prov. do Minho (Portugal).
- Arenas, villa. 6, 35, 38, 46. Lug. s.l. na fg.^a de Sta. María de Fisterra, conc. de Fisterra.
- Arenis, Sta. Maria. v. AREAS.
- ARGALO, Sta. María. 503, 783, 784, 785. Fg.^a no conc. de Noia.
- Argelos/Argiles, villare. v. ARXELLAS.
- Argioes, villa. v. ARDIÓNS.
- Arino, Stus. Stephanus. v. ABELLEIRA.
- ARMEAR. 58. Lug. na fg.^a de S. Xulián de Moraime, conc. de Muxía.
- Armentar, villar. v. ARMEAR.
- Arminios, villa. 671. Lug. s.l. na fg.^a de Sta. Baia do Araño, conc. de Rianxo.
- ARO (Aaro), San Vincenzo. 795. Fg.^a no conc. de Negreira.
- Arquos, Santiago. v. ARCOS.
- ARRÁS (Arraz). 111. Capital do departamento de Pas-de-Calais (Francia).
- Arraz. v. ARRÁS.
- ARTES (Artiis), S. Xián. 733. Fg.^a no conc. de Ribeira.
- Artiis, Stus. Julianus. v. ARTES.
- ARUFE (Adauffe/Susa Villa de Adufo/Susa Villa de Dauffe). 241, 242, 331, 333, 338. Lug. na fg.^a de S. Lourenzo de Agrón, conc. de Ames.
- Arvoreda. v. ALBOREDA.
- ARXELLAS (Argelos/Argilos/Ergelos). 647, 670, 774, 775, 778, 779. Lug. na fg.^a de S. Xoán de Camboño, conc. de Lousame.
- ARZÓN (Derzone), S. Cristovo de. 10, 11, 15, 33, 36, 43. Fg.^a no conc. de Negreira.
- Ascavia. v. ESCOBIAS.
- Aspii. 83, 98. Podería tratarse do lugar de Áspera, na fg.^a de S. Xoán de Roo, no conc. de Outes.
- ASADOS, Sta. María (Assados). 195, 668, 670. Fg.^a no conc. de Rianxo.
- ASTORGA. 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 49.
- Astramundi. v. ESTRAMUNDI.
- ASTURIAS. 13, 14, 15, 23, 25, 26, 39, 41, 42, 44, 184.
- ATÁN (Atas). 185, 199. Lug. na fg.^a de S. Xoán de Mazaricos, conc. de Mazaricos.
- Atas. v. ATÁN.
- AUGASANTAS, S. Vicente (Agoas Sanctas/Aquis Sanctis). 423, 430, 436, 442, 472, 473, 474, 475, 481, 482, 483, 487, 489, 490, 499, 641, 790. Fg.^a no conc. de Rois.
- Auteiro, S. Cosme. v. OUTEIRO, S. Cosme.
- Auterio, casal. v. Octeyro.
- Auvilanedo. 666. Leira na fg.^a de S. Xoán de Macenda, conc. de Boiro.

- Avancario/Avankario. v. ABANQUEIRO.
 Avunqueiro, villa. v. ABANQUEIRO.
 Avania, terra. v. BAÑA, A.
 Avellaneto, Sanctus Justus. 6, 33, 35. S. Xusto de Toxos Outos, é outro nome do mosteiro; conc. de Lousame.
 Avexom. v. ABEIXÓN.
 AVIA, río: 7, 35, 38.
 Avuim. v. ABUÍN.
 Azeverario, Sancta Marina. v. ACIVEIRO.
 Azurbia. 207. Seguramente trátase do regato que nace cerca do lugar de Ardións, na fg.^a de S. Xulián de Luaña, conc. de Brión.
- B**
- Baamunde, casual. 548, 549, 554. Lug. s.l. na fg.^a de Sta. María de Roo, conc. de Noia.
 BABENZO (Bavenzo). 75, 268, 298, 299, 301, 302, 304, 308, 309, 311. Lug. na fg.^a de S. Xulián de Bastavales, conc. de Brión.
 Badalocio. v. BADAXOZ.
 BADAXOZ (Badalocio). 33, 34, 35, 36, 37, 38.
 Bamiro. v. BAMIRO.
 BAEZA (Bahecia). 33, 34, 35, 36, 37, 38. Cidade na prov. de Xaén.
 Bagiam, casual. s.l.: 688.
 Bahecia. v. BAEZA.
 BAÍÑAS (Baynas), Sto. Antoiño. 795. Antigo mosteiro. Fg.^a no conc. de Vimianzo.
 Baldumar. 48. Lug. s.l. na fg.^a de S. Xián da Pereiriña, conc. de Cee.
 BAMIRO (Baemiro), S. Mamede; couto. 795. Fg.^a no conc. de Vimianzo.
 Banen. 20. Monte na freguesía de S. Cosme de Outeiro, conc. de Outes.
 BANZAS (Vanzas). 170. Lug. na fg.^a de S. Ourente de Entíns, conc. de Outes.
 BAÑA, A. 531, 716.
 BARCALA, terra: 12, 573, 669, 670.
 BARCALA. 258, 795. S. Xoán ou S. Cibrao de Barcala, conc. da Baña.
 BARCIA (Varcea). 735, 786. Lug. e fg.^a de Sto. Estevo de Barcia, conc. de Lalín (prov. de Pontevedra).
 BARCO, O (Barcu/Barcho). 170, 181. Lug. na fg.^a de S. Lourenzo de Matasueiro, conc. de Outes.
 Barcu/Barcho. v. BARCO, O.
 BARDULLAS, S. Xoán (Bardulas). 795. Fg.^a no conc. de Muxía.
 BARRAL, O. 668. Lug. na fg.^a de Sta. Comba de Rianxo, conc. de Rianxo.
 Barrio, v. BARRO.
 BARRO (Barrio). 283, 538, 639. Lug. na fg.^a de Sta. Cristina de Barro, conc. de Noia.
 BARRO (Barro/Nogia/Noia/Noya), Sta. Cristina. 176, 385, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 603, 604, 611, 613, 614, 639, 758. Fg.^a no conc. de Noia.
 Barvalgos. v. BALBARGOS.
 BASTAVALES, S. Salvador. 276, 292, 299, 309, 310, 311. Fg.^a no conc. de Brión.
 BASTAVALES, S. Xulián. 176, 201, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 293, 294, 295, 296, 301, 302, 303, 305, 308, 309, 311, 385, 414, 430, 463, 464, 677, 758. Fg.^a no conc. de Brión.

- Baucias. v. BOUZAS.
 Bauza, villa. v. BOUZAS.
 Bauza, villa. 647. Debe tratarse do lug. de Vilaboa, na fg.^a de Sta. María de Argalo, conc. de Noia.
 Bauzoas. 616, 617. Viña na beira da vila de Noia.
 Bavenzo, villa. v. BABENZO.
 Baynas, S. Antoino. v. BAÍÑAS
 Bazuna. 757. Lug. s.l. na fg.^a de S. Pedro de Muro, conc. de Porto do Son.
 BEADE (Biadi), villa. 473, 474, 475, 476, 487, 568. Lug. na fg.^a de S. Vicente de Augasantas, conc. de Rois.
 BEALO (Vialo), S. Pedro. 725. Fg.^a no conc. de Boiro.
 BEALO (Vialo). 683. Lug. na fg.^a de S. Pedro de Bealo, conc. de Boiro.
 BÉARN. 36, 37, 38. Rexión francesa e antigo condado con capital en Pau, hoxe no departamento de Pyrénées Atlantiques (Francia).
 Beati Jacobi, villa. v. SANTIAGO DE COMPOSTELA.
 BEAUMONT (Belmonte). 36, 37, 38. (Francia).
 BEBA, S. Xián. 70, 90, 94, 185, 200. Fg.^a no conc. de Mazaricos.
 BEBA. 70, 92, 196. Lug. na fg.^a de S. Xián de Beba, conc. de Mazaricos.
 Beesar. 658, 659. Lugar na vila de Carantoña, fg.^a de S. Pedro de Tállara, conc. de Lousame.
 Belmonte. v. BEAUMONT.
 BELUSO (Belluzoo/Beluzo/Biluzoo/Buluzoo). 475, 487, 610, 611, 635. Lug. na fg.^a de S. Pedro de Bealo, conc. de Boiro.
 BELLES (Vellis). 664. Lug. na fg.^a de S. Xoán de Macenda, conc. de Boiro.
 Belluzoo/Beluzu, villa. v. BELUSO.
 BENAVENTE. 13, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 49. Cidade na prov. de Zamora.
 BENDIMÓN (Vendimiou/Vindimco/Vindimiou). 61, 73, 79, 566. Lug. na fg.^a de S. Xoán de Roo, conc. de Outes.
 Berez. 14, 25, 44.
 Bergidum. v. BIERZO.
 Berili. v. Birili.
 Berrania, mar. 721. Ría de Arousa.
 BERRIMES (Verins/Verrimes/Virrimis). 58, 273, 638, 642. Lug. na fg.^a de S. Xoán de Lousame, conc. de Lousame.
 BERTAMIRÁNS (Bertamiraes). 230. Lug. na fg.^a de S. Xoán de Ortoño, conc. de Ames.
 Beruffe/Berufi, villa. 505, 628, 629, 633, 639. Lug. s.l. na fg.^a de S. Xoán de Lousame, conc. de Lousame.
 Bervia, villa. 672. Lug. s.l. na fg.^a de S. Salvador de Taragoña, conc. de Rianxo.
 Berres. 720. Lug. s.l. na fg.^a de Sta. Baia de Boiro, conc. de Boiro.
 Besezo, Sta. María. v. VICESO.
 Besezo/Besecio, territorio, terra. 353, 354, 364, 365, 387, 390, 395, 400, 536. Territorio que comprende as freguesías de Sta. María de Viceso e S. Xoán de Luaña.
 BÉXERES (Vesares). 356, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 607, 645, 650, 716. Lug. na fg.^a de S. Martiño de Lesende, conc. de Lousame.
 Biadi. v. BEADE.
 Bianis, villa. 756. Pode tratarse do lug. de Bistipoi, na fg.^a de Sta. Mariña de Xuño, conc. de Porto do Son.
 Bicianes. 48. Lug. s.l. na fg.^a de S. Xián da Pereiriña, conc. de Cee.

- BIERZO (Bergidum). 39, 42. Comarca na prov. de León.
- Biluzoo. v. BELUSO.
- Birilli/Birtili, villa; casal. 619, 624, 640. Casal na vila de Cerquides, na fg.^a de S. Xoán de Lousame, conc. de Lousame.
- Birtar. v. BRETAL.
- Boca de Goyaes. 369. Herdade en Goiáns, na fg.^a de S. Xulián de Luaña, conc. de Brión.
- BOEL. 93, 563. Lug. na fg.^a de S. Pedro de Outes, conc. de Outes.
- BOIRO (Borio). 780. Lug. na fg.^a de S. Martiño de Miñortos, conc. de Porto do Son.
- BOIRO (Ovorio/Ovoyro/Voiro), Sta. Baía. 372, 426, 712, 717, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 795. Fg.^a no conc. de Boiro.
- Boisan/Boysan. v. BUXÁN.
- BOLONIA. 523. Capital da provincia do seu nome e da rexión de Emilia-Romagna (Italia).
- Bonia. v. BOÑA.
- BOÑA (Bonia/Bunia). 512, 533, 534, 537. Regato chamado de San Xusto ou tamén de Boña, que ten a súa orixe no monte Culou e desauga no río Traba, xa preto da vila de Noia.
- BOQUEIXÓN, S. Vicente (Boquey-gum). 363. Fg.^a no conc. de Boqueixón.
- Boquey-gum, Stus. Vincencius. v. BOQUEIXÓN.
- Bordel. 458. Trátase da hoxe chamada rúa das Dores, na vila de Padrón.
- Borio, villa. v. BOIRO.
- Bornalio, Sto. Estevo. 89, 151 (v. ABELLEIRA).
- Bornalio/Bornallo, villa. v. BORNALLE.
- BORNALLE (Bornalio/Bornallo). 16, 97, 109, 116, 117, 119, 128, 129, 132, 133, 135, 144, 145, 151, 184, 531, 716. Lug. na fg.^a de Sto. Estevo de Abelleira, conc. de Muros.
- BORNEIRO (Borneyro). 189, 789. Lug. na fg.^a de S. Xoán de Borneiro, conc. de Cabana de Bergantiños.
- Boronia, ribulo. 69. Regato na fg.^a de S. Cosme de Outeiro, conc. de Outes.
- BOUZAS (Baucias). 265, 294. Agro na fg.^a de Sta. María dos Ánxeles, conc. de Brión.
- BOUZAS (Bauza). 768, 778, 780. Lug. na fg.^a de S. Martiño de Miñortos, conc. de Porto do Son.
- Bouzas, villa. v. FIGUEIRA, A.
- Boval, ribulo. 119, 137. Regato no concello de Muros.
- Boval, Stus. Stephanus. 136 (v. ABELLEIRA).
- Bove Morto, mamulam grandem. 10. Debe identificarse co monumento de época castrexa no cumio do monte hoxe coñecido como Corzán, entre as freguesías de S. Cristovo de Arzón e S. Pedro de Xallas de Arzón ou de Porqueira, no conc. de Negreira.
- BRALO (Veralo/Veraro). 484, 490. Lug. na fg.^a de S. Vicente de Augasantas, conc. de Rois.
- Brandimir. v. BRANDOMIL.
- BRANDOMIL, S. Pedro (Brandimir). 113, 188, 688, 795. Fg.^a no conc. de Zas.
- Brandonias, Stus. Petrus. v. BRANDOÑAS, Sta. María.
- BRANDOÑAS, Sta. María (Brandonias). 188. Fg.^a no conc. de Zas.
- Braonio. v. BROÑO.
- BREA (Donabria/Duavria/Duavra/Duabra/Duaria/Doavria). 675, 676, 678, 680, 681, 687. Regato na fg.^a

- de S. Vincenzo de Cespón, conc. de Boiro.
- BREIRO (Overeyra). 718. Lug. na fg.^a de Sta. Baia de Boiro, conc. de Boiro.
- BRETAL (Birtar). 745. Lug. na fg.^a de Sta. María de Olveira, conc. de Ribeira.
- BRIÓN (Briom). 720. Lug. na fg.^a de Sta. Baia de Boiro, conc. de Boiro.
- BRIÓN DE ABAIXO. 70, 73, 79. Lug. na fg.^a de S. Xoán de Roo, conc. de Outes.
- BRIÓN DE ARRIBA. 20, 45, 79. Lug. na fg.^a de S. Xoán de Roo, conc. de Outes.
- Brión de Costa. v. BRIÓN DE ARRIBA.
- Brion de Iuso. v. BRIÓN DE ABAIXO.
- Brion de Suso. v. BRIÓN DE ARRIBA.
- BRIÓN, S. Fins. 248, 511, 795. Fg.^a no conc. de Brión.
- BROÑO, S. Martiño. 258, 795. Fg.^a no conc. de Negreira.
- Bugiam. v. BUXÁN.
- Bugian/Buian, Stus. Johannes. v. BUXÁN.
- BUÍA (Buia/Buya). 668, 671. Lug. na fg.^a de Sta. Baia do Araño, conc. de Rianxo.
- Buia, villa. v. BUÍA.
- Buluzoo, villa. v. BELUSO.
- Bunia, fluvio. v. BOÑA.
- BURGOS. 36, 37, 38.
- BURGUEIROS (Coctoria/Cocteira/Coctoyra/Coitoria/Coytoria/Cuitura). 314, 316, 338, 339, 314, 338, 340, 341, 344, 345, 348, 350. Lug. na fg.^a de Sta. María de Trasmonte, conc. de Ames. A pesar da nula relación entre ámbolos dous topónimos, a identificación é segura, pois Burgueiros é veciño á freguesía de S. Paio de Lens, segundo tamén indican os documentos para esta vila de Coitoira, e próxima ás vilas de Sorribas e Suevos, ás cales vai habitualmente unida.
- Burleo. 755, 756. Monte no concello de Porto do Son.
- Bustauolos/Bustaus, rivulo. 136, 137. Regato na parroquia de S. Xiao de Torea (Muros), probablemente é o que hoxe se chama Ratería.
- BUSTIGUILLADE (Busto Guilade/Busto Quiliadi). 759, 761. Lug. na fg.^a de S. Fins de Ribasieira, conc. de Porto do Son.
- BUSTO (Ponte de Busto), villa. 435, 484, 485, 486, 487. Lug. n fg.^a de S. Vicente de Augasantas, conc. de Rois.
- BUSTO DE FRADES (Bustum de Frades). 360. Lug. na fg.^a de Sta. María de Cornanda, conc. de Brión.
- Busto Guilade/Busto Quiliadi. v. BUSTIGUILLADE.
- BUSTOSECO (Bustum Siccum). 761. Lug. na fg.^a de Sta. Mariña de Xuño, conc. de Porto do Son.
- Buya. v. BUÍA.
- BUXÁN (Boisan/Boysan/Bugiam/Buzan). 6, 35, 38, 46, 194 196. Lug. na fg.^a de S. Xoán de Sardiñeiro, conc. de Fisterra.
- BUXÁN, S. Xoán (Bugian/Buian). 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 469, 470, 493, 494, 495, 496. Fg.^a no conc. de Rois.
- Buzan. v. BUXÁN.

C

- CAAMAÑO (Calamano). 756. Lug. na fg.^a de Sta. María de Caamaño, conc. de Porto do Son.

- CAAMAÑO, Sta. María (Calamania). 756. Fg.^a no conc. de Porto do Son.
- CAAMAÑO (Calamania), valle. 787. Fai referencia á fg.^a dese nome, Sta. María de Caamaño, no conc. de Porto do Son.
- Caballo Sicco. 512, 515, 517. Monte entre as freguesías de Sta. Eulalia de Vilacova e S. Xusto de Toxos Outos, no conc. de Lousame.
- CABANAS. 455. Lug. na fg.^a de Sta. María de Leiro, conc. de Rianxo.
- Cabanela. 227. Lug. s.l. na fg.^a de S. Tomé de Ames, conc. de Ames.
- CABRERA. 47, 49. Comarca da rexión do Bierzo, na prov. de León.
- CADARNOXO (Cadarnogia). 745, 774. Lug. na fg.^a de Sto. André de Cures, conc. de Boiro.
- Cadarnogia. v. CADARNOXO.
- Calamania, Sta. María. v. CAAMAÑO.
- Calamania, valle. v. CAAMAÑO.
- Calamania, villa. v. CAAMAÑO.
- CALDELAS. 39, 42. Comarca que ten o seu centro en Castro Caldelas, na prov. de Ourense.
- CALO (Callo). 670, 764. Lug. na fg.^a de Sta. María de Nebra, conc. de Porto do Son.
- Calreu. v. CARLEO.
- Calu. 119. Monte no concello de Carnota.
- Callo. v. CALO.
- CALVELLE, villare. 761, 762. Lug. na fg.^a de S. Fins de Ribasieira, conc. de Porto do Son.
- CAMBEIRO. 54, 59, 93, 563. Lug. na fg.^a de S. Pedro de Outes, conc. de Outes.
- Camogio. v. COMOXO.
- Canogium. v. CONXO, Sta. María.
- Campo, praza. v. CERVANTES.
- CAMPOS, terra: 67, 77, 161, 730. Comarca que abarca parte das prov. de León, Palencia e Valladolid.
- Cambonio, Stus. Michael. v. CAMBOÑO, S. Xoán.
- CAMBOÑO, S. Xoán. 487, 514, 647, 669, 670, 680, 775, 776, 777, 778, 779, 780. Fg.^a no conc. de Lousame.
- Candanaria, Stus. Martinus. 707, 709. Fg.^a s.l.
- CANDO, S. Tirso. 16, 17. Fg.^a no conc. de Outes.
- CANDO. 14, 15, 16, 17, 18, 34, 37, 44, 572. Lug. na fg.^a de S. Tirso de Cando, conc. de Outes.
- CANDUAS, S. Martiño. (Quandoes). 795. Antigo mosteiro. Fg.^a no conc. de Cabana.
- CANEDO, villa. 107, 174, 175. Lug. na fg.^a de S. Mamede de Carnota, conc. de Carnota.
- CANEDO. 32. Lug. na fg.^a de S. Pedro de Garabás, conc. de Maside.
- Carantonio, villa. v. CARANTOÑA.
- CARANTOÑA (Carantonio). 658. Lug. na fg.^a de S. Pedro de Tállara, conc. de Lousame.
- CARBALLIDO (Carvallido). 10, 11, 15, 43. Lug. na fg.^a de S. Tirso de Cando, conc. de Outes.
- CARBOEIRO. 774. Lug. na fg.^a de Sto. André de Cures, conc. de Boiro.
- Carbonario. v. CARBOEIRO.
- Cares. 729. Lug. s.l.
- CARIÑO (Carinio/Carino), villa. 531, 716, 717, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726. Lug. na fg.^a de Sta. Baia de Boiro, conc. de Boiro.
- CARLEO (Calreu/Carleu). 54, 57, 93, 110, 127, 729. Lug. na fg.^a de S. Pedro de Outes, conc. de Outes.
- CARNÉS, San Cristovo. 795. Fg.^a no conc. de Vimianzo.

- Carnota, ribulo. 163. Regato nos concellos de Mazaricos e Carnota.
- CARNOTA, S. Mamede. 155, 174, 293, 414, 795. Fg.^a no conc. de Carnota.
- CARNOTA, Sta. Comba. 119, 795. Fg.^a no conc. de Carnota.
- Carnota, terra, territorio: 7, 35, 38, 100, 108, 151, 174, 175, 282.
- Carnota, valle: 193.
- CAROUBÁNS (Carouvanes). 325, 347. Lug. na fg.^a de Sto. Estevo de Covas, conc. de Ames.
- Carouvanes. v. CAROUBÁNS.
- Carraria, Sta. Eugenia. 731. V. RIBEIRA, Sta. Uxía.
- Carrazido. v. CARRASIDO.
- CARRASIDO (Carrazido). 610, 611. Lug. na fg.^a de Sta. Cristina de Barro, conc. de Noia.
- CARREIRA. 242. Lug. na fg.^a de S. Tomé de Ames, conc. de Ames.
- CARRIÓN DE LOS CONDES (Carrione/Karrione). 8, 11, 43. Vila na prov. de Palencia.
- Carrone/Karrione. v. CARRIÓN DE LOS CONDES.
- Carvallido, villa. v. CARBALLIDO.
- Carvallal. 186. Lug. s.l. na fg.^a de Sta. Baía de Dumbria, conc. de Dumbria.
- Casal de Iohanne. 477, 478. Lug. s.l. na fg.^a de Sta. María de Urdilde, conc. de Rois.
- Casal, villa. 707, 773. Lug. s.l. na fg.^a de Sta. María de Nebra, conc. de Porto do Son.
- CASAL DE POÑO (Pono). 411. Lug. na fg.^a de Sta. María de Urdilde, conc. de Rois.
- Casale. 587. Herdade na vila de Agrelo, na fg.^a de Sta. María de Roo, conc. de Noia.
- Casale Donego. 224. Lug. s.l. na fg.^a de S. Tomé de Ames, no conc. de Ames.
- Casali Ramiro, villa. 420, 422. Pode tratarse de Casal de Gonzalo ou ben doutro lug. na fg.^a de Sta. María de Urdilde, conc. de Rois.
- Castela de Buval, terra: 7, 35, 38, 41.
- CASTELA: 5, 6, 8, 13, 29, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 46 393, 720.
- Castinariis. 360. Lug. s.l. na fg.^a de S. Xulián de Luaña, conc. de Brión.
- Castineyras. 187. Lug. s.l.
- Castinneirou. 207. Regato que ten a súa orixe na fonte que actualmente leva tal nome e que, en parte do seu percorrido, serve como divisoria das parroquias de Sta. María de Cornanda e S. Xulián de Luaña (conc. de Brión).
- Castrelon, fluvio. 138. Trátase probablemente do regato de Amira, na fg.^a de S. Xián de Toreia, conc. de Muros.
- CASTRIGO (Castuirigu). 325. Lug. na fg.^a de S. Xoán de Ortoño, conc. de Ames.
- CASTRO, O, Stus. Petrus. 81, 83, 572, 573, 576. Lug. de Castro, na fg.^a de Sta. María de Roo, conc. de Noia.
- CASTRO, villa. 420, 421, 422, 424, 428, 435. Lug. na fg.^a de Sta. María de Urdilde, conc. de Rois.
- CASTRO. 186. Lug. na fg.^a de Sta. Baía de Dumbria, conc. de Dumbria.
- Castro. v. SOCASTRO.
- CASTROJERIZ (Castro Seriz). 9. Vila na prov. de Burgos.
- CASTRONUEVO (Castrum Novum). 39, 42. Vila da prov. de Zamora.
- Castro Seriz. v. CASTROJERIZ.
- Castro Vetere. 133. Monte? s.l. no concello de Muros.

- Castrum Novum. v. CASTRONUEVO.
 Castuirigu. v. CASTRIGO.
 CATALÁN (Sirria). 126. Regato na fg.^a de S. Xoán de Serres, conc. de Muros.
 CATASUEIRO (Catasueyru). 78. Lug. na fg.^a de S. Xoán do Freixo de Sabardes, conc. de Outes.
 Catasueyru. v. CATASUEIRO.
 Cautio, Sta. María. v. COIRO.
 Cavallengu. 126. Monte no concello de Muros.
 CEA (Sea), San Pedro. 795. Fg.^a no conc. de Vilagarcía de Arousa (prov. de Pontevedra).
 Cedeea. v. SENDIA.
 Cedia. 707, 708, 714. Lug. s.l. na fg.^a de Sta. Baia de Boiro, conc. de Boiro.
 Cees, villa. v. CES.
 Ceidom, ribulo. 629. Regato na freguesía de S. Xoán de Lousame, conc. de Lousame.
 CELANOVA, S. Salvador. 296. Antigo mosteiro beneditino, conc. de Celanova (prov. de Ourense).
 Cellario. 236. Lug. s.l. na fg.^a de Sto. Tomé de Ames, conc. de Ames.
 Celtigos, Stus. Christoforus. 543; v. MALLÓN, S. Cristovo
 Celtigos, terra, territorio: 80, 84, 85, 89, 94, 101, 147, 163, 164, 168, 169, 173. Correspóndese, máis ou menos, co arceprestado do mesmo nome, no arcediagado de Trastámara, do arcebispado de Santiago de Compostela.
 Cendon, ribulo. 163. Regato no concello de Mazaricos.
 Cendon, villa. v. SENDÓN.
 Cendonía, ribulo. 256. Regato na freguesía de S. Tomé de Ames (Ames).
 Tal vez pode se-lo mesmo que o regato Umia.
 Cendia/Cenedia, villa. v. SENDIA.
 Centenalis, presa. 229, 243. Presa no regato de Pelago, na fg.^a de S. Tomé de Ames, conc. de Ames.
 Ceptam. 677. Lug. s.l. na fg.^a de S. Vincenzo de Cespón, conc. de Boiro.
 Cequiello, fonte. v. SEQUELO.
 Ceresa. 176. Lug. s.l.
 CERNÁN (Sarnam/Sarniam). 322, 376, 377, 378, 483, 484. Lug. na fg.^a de S. Vicente de Augasantas, conc. de Rois.
 CERQUIDES (Cerquites/Cirquides), villa. 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 628, 640. Lug. na fg.^a de S. Xoán de Lousame, conc. de Lousame.
 Cervalio, villa. 550. Lug. s.l. na fg.^a de Sta. María de Roo, conc. de Noia.
 CERVANTES (Campo), praza de. 735. En Santiago de Compostela.
 Cervia, villa. v. SERVIA.
 Cerzedelo. 178. Lug. s.l.
 Cerzom/Ciciom. v. CERZÓN.
 CERZÓN (Cerzom/Ciciom). 83, 99, 187. Lug. na fg.^a de S. Xoán do Freixo de Sabardes, conc. de Outes.
 CES (Cees). 635. Lug. na fg.^a de S. Xoán de Lousame, conc. de Lousame.
 Cesaraugusta. v. ZARAGOZA.
 CESPÓN (Sespooa/Sespaon/Sespalona/Sispouna), S. Vincenzo. 58, 190, 292, 436, 675, 676, 677, 678, 680, 681, 682, 683, 689, 691, 693, 695, 710, 712. Fg.^a no conc. de Boiro.
 Ceume/Ceyme. 736, 737. Monte no concello de Ribeira.
 Chabanas, villa. v. CABANAS.
 CHACÍN, Sta. Baia. 77, 123, 170, 181, 187. Fg.^a no conc. de Mazaricos.

- CHAFARÍS (Savariz). 48. Lug. na fg.^a de S. Xián da Pereiriña, conc. de Cee.
- Chancela, aqua. 690. Regato na freguesía de S. Vicenzo de Cespón, conc. de Boiro.
- Chancela, villa. 291, 460, 692. Debe tratarse do lug. de San Roque, na fg.^a de S. Vicenzo de Cespón, conc. de Boiro.
- CHAVE (Travi). 785. Lug. na fg.^a de S. Xoán de Lousame, conc. de Lousame.
- CHAZO (Sagiozo). 707, 797. Lug. na fg.^a de S. Salvador de Abanqueiro, conc. de Boiro.
- Choucella. 460. Lug. s.l.
- Ciavo. s.l.: 127.
- CÍCERE (Zizar), S. Pedro. 795. Fg.^a no conc. de Santa Comba.
- Ciciom. v. CERZÓN.
- Cima de Monte, villa. 455. Lug. s.l. na fg.^a de Sta. María de Leiro, conc. de Rianxo.
- Ciquelo/Ciquiellum, rúa. v. FONTE SEQUELO.
- Cirquides. v. CERQUIDES.
- Cirvis. v. SIRVES.
- Cistau/Cistar, Stus. Michael. v. SESAIAO.
- CIUDAD-RODRIGO (Civitas Roderici/Civitas). 13, 23, 41. Cidade na prov. de Salamanca.
- CIVES (Seves/Sevis). 107, 122, 310, 563. Lug. na fg.^a de S. Salvador de Colúns, conc. de Mazaricos.
- Civitas Roderici/Civitas. v. CIUDAD-RODRIGO.
- Coagia. v. COAXE.
- COAXE (Coagia). 460. Lug. na fg.^a de S. Pedro de Dimo, conc. de Catoira.
- Coctoria/Coctuirra/Coctoyra. v. BURGUEIROS.
- Codessido. 728, 782. Lug. s.l., probablemente na fg.^a de Sta. Mariña de Obre, conc. de Noia.
- CODESOS, S. Cristovo. 9, 58, 82. Parroquia hoxe desaparecida, unida a S. Xián da Pereiriña, conc. de Cee.
- CODESOS (Codessos/Villanova). 9, 58. Lug. na fg.^a de S. Xián da Pereiriña, conc. de Cee.
- COIRO, Sta. María (Cautio/Couro). 84, 85, 89, 163, 164, 169. Fg.^a no conc. de Mazaricos.
- Coitoira/Coytoira. v. BURGUEIROS.
- Colou/Colouo, monte. v. CULOLO.
- Comogio, villa. v. COMOXO.
- COMOXO (Comogio). 712, 713, 715. Lug. na fg.^a de Sta. Baía de Boiro, conc. de Boiro.
- COMOXO, Stus. Salvator (Camoquio/Comogio). 688, 711, 712, 713, 714, 715, 774, 775. Freguesía hoxe desaparecida e incluída na de Sta. Baía de Boiro (conc. de Boiro), onde se mantén o lugar de Comoxo.
- COMPARADA. 484, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 508, 509, 628, 641. Lug. na fg.^a de Sta. Eulalia de Vilacova, conc. de Lousame.
- Concionario, villare. v. CUNCHEIRA.
- Condomia. 132. Lug. s.l. en S. Pedro de Abelleira ou Sta. Mariña de Esteiro, conc. de Muros.
- Condomina, ribulo. 260. Pode tratarse do regato do Pego, que serve de límite entre as parroquias de S. Miguel de Boullón e Sta. María dos Anxos (conc. de Brión) para posteriormente internarse nesta última e desaugar no Sar.
- CONFURCO (Confurcum). 642. Monte entre as freguesías de S. Pedro de

- Tállara, S. Martiño de Fruíme e S. Xoán de Lousame, conc. de Lousame.
- Constanti, ponte de. 48. Lug. s.l., na fg.^a de S. Xián da Pereiriña, conc. de Cee.
- CONSTANTINOPLA. 36, 37, 38. Constantinopla ou Estambul (Turquía).
- CONXO (Canogium/Coonio), Sta. María. 54, 795. Antigo mosteiro de monxas beneditinas, preto de Santiago de Compostela, conc. de Santiago de Compostela.
- CORBILLOS DE LOS OTEROS (Curvellis). 26. Vila e conc. na prov. de León.
- Cordario, fluvio. v. PORTO CORDEIRO.
- CÓRDOBA. 36, 37, 38, 322.
- CORENZA (Corentia), Stus. Martinus. 586, 591, 592. Freguesía hoxe suprimida e unida á de S. Martiño de Lesende (conc. de Lousame) e que se estendía tamén pola actual de Sta. María de Roo (conc. de Noia).
- CORNANDA, grangia. 652. No lugar do mesmo nome, na fg.^a de Sta. María de Cornanda, conc. de Brión.
- CORNANDA, Sta. María. 207, 322, 366, 367, 369, 370, 371, 375, 443, 444. Fg.^a no conc. de Brión.
- CORNANDA, territorio: 366, 375, 444.
- CORNANDA, valle: 367, 369, 375, 376, 380.
- CORNANDA, villa. 367, 368, 370, 376, 377, 378, 379, 381, 382, 383, 397, 443. Lugar na fg.^a de Sta. María de Cornanda, conc. de Brión.
- CORNANDA (Maior). 370. Regato de Cornanda, na fg.^a de Sta. María de Cornanda, conc. de Brión.
- CORNEIRA, S. Cristovo. 176, 385, 758. Fg.^a no conc. da Baña.
- CORNIDO. 53. Lugar na fg.^a de S. Mamede de Carnota, conc. de Carnota.
- Cornido. 505, 628. Leira no lug. de Lousame, na fg.^a de S. Xoán de Lousame, conc. de Lousame.
- Coronio. v. COROÑO.
- COROÑO (Coronio). 56, 153. Lug. na fg.^a de Sta. Baia de Boiro, conc. de Boiro.
- COROÑO (Gamo). 681, 700, 711, 720, 721, 722, 723, 725, 727. Regato de Coroño, no concello de Boiro.
- Corozo, Stus. Jacobus. 15. Fg.^a s.l.
- CORUÑA, A. 42, 43, 44, 46.
- CORVEIRA. 112. Lug. na fg.^a de S. Fins de Eirón, conc. de Mazaricos.
- CORZO. 745. Lug. na fg.^a de Sta. María de Caamaño, conc. de Porto do Son.
- Coscores. 363. Lug. s.l.
- COSPINDO (Currispido), S. Tirso. 172. Fg.^a no conc. de Ponteceso.
- COSTA (Costanela), S. Miguel. 408, 447. Fg.^a no conc. de Rois.
- Costanela, Stus. Michaelis. v. COSTA.
- Costanela/Costeela. 215, 224, 228, 234, 235, 236, 237, 239, 241, 259, 445, 482. Lug. s.l. na fg.^a de S. Tomé de Ames, conc. de Ames.
- Costela. 512, 515. Casal no lug. de Servia, na fg.^a de Sta. Baia de Vilacoba, conc. de Lousame.
- Couro, Sta. María. v. COIRO.
- Cova Bentom. v. GODÓN.
- COVAS, villa. 446. Lug. na fg.^a de Sta. María de Leroño, conc. de Rois.
- COVAS, Santa María. 795. Fg.^a no conc. de Negreira.

- COVELO. 59. Regato na fg.^a de S. Pedro de Outes, conc. de Outes.
- CRESPOS (Crispos). 63, 80, 87, 124, 147, 165, 166, 167. Lug. na fg.^a de S. Miguel de Valadares, conc. de Outes.
- Crispos. v. CRESPOS.
- CRISTIMIL (Gestremir/Guistrimir). 360, 399. Lug. na fg.^a de S. Xulián de Luaña, conc. de Brión.
- CROÍDO (Curugido). 653. Lug. na fg.^a de S. Xoán de Lousame, conc. de Lousame.
- Crones, villa. 780. Lug. s.l. na fg.^a de S. Martiño de Miñortos, fg.^a de Porto do Son.
- Crunia. v. CORUÑA, A.
- CRUXEIRAS (Deyr/Deyre/Derris/Deyr da Coua). 215, 224, 228, 230, 231, 233, 238, 239, 240, 243, 244. Pode identificerse co lugar de Cruxeiras, fronte a Deir de Outeiro, que pasaría despois a chamarse sinxelamente Outeiro, ámbolos dous na fg.^a de S. Tomé de Ames, conc. de Ames.
- Cuina/Cuyna, villa. v. CUIÑA.
- Cuins. v. CUNS.
- CUIÑA (Cuina/Cuyna). 77, 123, 176. Lug. na fg.^a de S. Fins de Eirón, conc. de Mazaricos.
- Cuitura. v. BURGUEIROS.
- CULOU (Colou/Colouo). 511, 512, 513, 515, 517, 519, 520, 524, 533, 534, 600. Monte Culou (509 m), no conc. de Lousame.
- CUNCHEIRA, A (Concionario/Paramio). 703, 704. Lug. na fg.^a de Sto. André de Cures, conc. de Boiro.
- Cunis. v. CUNS.
- Cunra. v. CURRO.
- CUNS (Cunis/Curas). 15. Lug. na fg.^a de S. Tirso de Cando, conc. de Outes.
- CUNS (Cuins), S. Vicenzo? 78. Fg.^a no conc. de Coristanco.
- Curas. v. CUNS.
- CURES, Sto. André. 661, 662, 664, 688, 700, 701, 703, 705, 774, 775. Fg.^a no conc. de Boiro.
- CURES, villa. 55, 56, 57, 59. Lug. na fg.^a de S. Pedro de Outes, conc. de Outes.
- Currispindo. v. COSPINDO.
- CURRO (Cunra). 54. Lug. na fg.^a de S. Martiño de Ozón, conc. de Muxía. A identificación non é completamente segura.
- Curu, villa. 19. Lug. s.l.
- Curugido. v. CRUIDO.
- Curvellis. v. CORBILLOS DE LOS OTEROS.
- Curvidu, villa. 149, 639. Lug. s.l. na fg.^a de S. Xoán de Lousame, conc. de Lousame.
- Custodia. 248. Monte entre as parroquias de S. Fins de Brión e S. Tomé de Ames.

D

- Dagarii. v. GAREA, A.
- Danaria/Daneria. v. Deeyra.
- Dayan. v. DEÁN.
- Dayan Maiore. v. DEÁN GRANDE.
- Dayan Minore. v. DEÁN PEQUENO.
- DEÁN (Dayan). 56, 731. Lug. na fg.^a de Santa Uxía de Ribeira, conc. de Ribeira.
- DEÁN GRANDE (Dayan Maiore). 729. Lug. na fg.^a de Sta. Uxía de Ribeira, conc. de Ribeira.
- DEÁN PEQUENO (Dayan Minore). 730, 732, 733, 734. Lug. na fg.^a de Sta. Uxía de Ribeira, conc. de Ribeira.

- Decia, terra. v. DEZA.
- Deeyra. v. DEIRA.
- DEIRA (Deeyra). 190, 292, 676, 678, 689, 690. Lug. na fg.^a de S. Vicenzo de Cespón, conc. de Boiro.
- Derris. v. CRUXEIRAS.
- Derzone, ribulo. 10. Regato na freguesia de S. Cristovo de Arzón, conc. de Negreira.
- Derzone, Stus. Christoforus. v. ARZÓN.
- Destros/Dextros, villa. 54, 214, 215, 218, 219, 220, 221, 222, 224, 228, 229, 241, 243. Lug. s.l. na fg.^a de S. Tomé de Ames, conc. de Ames.
- Deyr de Auctario/Deyr de Susano. v. OUTEIRO.
- Deyr/Deyre/Deyr da Cova. v. CRUXEIRAS.
- DEZA (Decia), terra: 58, 786, 787. Terra que pode corresponderse, máis ou menos, co arcepresbado de tal nome, no bispado de Lugo.
- Dinoes, Santo Esteuoo. v. ANOS.
- Doavria. v. BREA.
- Doey. v. DUEI.
- Donabria. v. BREA.
- Donei. v. DUEI.
- Donnas, fonte. 690. Fonte entre os lugares de Deira e Pazos, na fg.^a de S. Vicente de Cespón, conc. de Boiro.
- Duabra/Duavra/Duavria/Duaria. v. BREA.
- DUEI (Doey/Donei). 58, 378, 432, 484, 488, 498. Lug. na fg.^a de S. Vicente de Augasantas, conc. de Rois.
- Dugio, Stus. Martinus, couto. v. DUIO.
- Dugio, Stus. Salvator, couto. v. SAN SALVADOR.
- Dugio, territorio: 6, 35, 38, 46.
- Dunin. 435. Lug. s.l.
- E**
- Egja, villa. 15, 16. Lug. s.l.
- Eira Vedra, villa. 309, 311. Lug. s.l. na fg.^a de S. Salvador de Bastavales, conc. de Brión.
- EIREXA, A (Taliar/Tallar). 659. Lug. na fg.^a de S. Pedro de Tállara, conc. de Lousame.
- EIROA (Eyroa/Heiroa). 594, 597, 598, 599. Lug. na fg.^a de Sta. Cristina de Barro, conc. de Noia.
- EIRÓN (Eiro, Eyron), S. Fins. 100, 113, 183, 193, 677. Fg.^a no conc. de Mazaricos.
- Elsende, Stus. Martinus. v. LESENDE.
- Elsende, villa. v. LESENDE.
- Elues, S. Salvador. 795. Fg.^a s. l.
- Enfesto. 533. Lug. s.l. na fg.^a de S. Martiño de Lesende, conc. de Lousame.
- ENSEÑO (Ezenio/Ezonio/Orcenio). 531, 706, 707, 716. Lug. na fg.^a de Sto. André de Cures, conc. de Boiro.
- Entíns, gandra de: 20, 45.
- ENTÍNS, pobla de. 170, 185. Refírese ó lugar de Entíns, na fg.^a de Sta. María de Entíns, conc. de Outes.
- ENTÍNS, Sta. María. 77, 123, 143, 144, 596. Fg.^a no conc. de Outes.
- ENTÍNS (Gentines/Gintinis/Intines), terra, territorio: 12, 14, 15, 19, 21, 22, 34, 35, 37, 38, 44, 45, 57, 58, 59, 76, 89, 95, 96, 102, 125, 156, 157, 158, 159, 191, 745. Corresponde, máis ou menos, ó arcepresbado do mesmo nome no arcediagado de Trastámara, arcebisado de Santiago de Compostela.
- ENTÍNS, valle: 69.
- Enxertum. v. INXERTO.
- Eremo de Surso. v. ERMEDESUXO.
- Ergelos, villa. v. ARXELLAS.

- ERMEDELO, S. Martiño de Ermedelo. 322, 342, 376, 436, 470, 600. Fg.^a no conc. de Rois.
- ERMEDESUXO (Eremo de Surso). 196. Lug. na fg.^a de S. Vincenzo de Duio, conc. de Fisterra.
- Ermo, Sta. María. 761. Debe tratarse de Sta. María de NEBRA, no conc. de Porto do Son.
- Esar. v. ÉZARO.
- ESCOBIAS (Ascavia/Scava). 610, 611, 635. Lug. na fg.^a de Santiago de Lampón, conc. de Boiro.
- ESPAÑA (España/Hispania/Ispania/Yberia). 5, 6, 7, 8, 11, 12, 13, 14, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 40, 43, 44, 45, 46.
- ESPARELLE (Sparreli/Yspairele). 735, 740, 756, 787. Lug. na fg.^a de Sta. María de Caamaño, conc. de Porto do Son.
- EPIÑEIRIDO (Spinaredo/Spinarido/Spineyrido). 735, 745, 751, 752, 754, 757. Lug. na fg.^a de Sta. María de Corrubedo, conc. de Ribeira.
- EPIÑEIRO (Ispineyridos). 67. Lug. na fg.^a de S. Xulián de Luaña, conc. de Brión.
- EPIÑO (Papi). 224. Regato na fg.^a de S. Cristovo de Tapia, conc. de Ames.
- Estario. v. ESTEIRO.
- ESTEIRO (Esteyro/Estario/Exteyro/Hesteyro/Istario/ Steyro), villa. 100, 116, 128, 132, 133, 135, 155, 176, 193, 385, 414, 551, 758. Lug. na fg.^a de Sta. Mariña de Esteiro, conc. de Muros.
- ESTEIRO, Sta. Mariña. 118, 121, 125, 154. Fg.^a no conc. de Muros.
- ESTEIRO, valle: 118, 121. Fg.^a de Sta. Mariña de Esteiro, conc. de Muros.
- ESTRAMUNDI. 452. Lug. na fg.^a de Santiago de Padrón, conc. de Padrón.
- ESTREMADURA (Stremadura). 13, 14, 23, 25, 26, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 49.
- EU. 36, 37, 38. Cidade no departamento de Seine-Maritime, na rexión de Alta Normandía (Francia).
- Exteiro. v. ESTEIRO.
- Eyroa. v. EIROA.
- Eyron, Stus. Felix. v. EIRÓN.
- ÉZARO, O (Esar/Hesar/Santa Ougea), Sta. Uxía. 81, 83, 107, 122, 185, 188. Fg.^a no conc. de Dumbria.
- Eze, ribulo. 11, 33, 36, 43. Regato non identificado, afluente do Tambre, entre os concellos de Outes e Negreira.
- Ezenio/Ezonio, villa. v. ENSEÑO.

F

- Fagiariis, rúa. v. FAXEIRAS.
- FARO (DE CANTORNA). 48. Monte no conc. de Cee.
- Faro, monte. 761. Pode tratarse do monte Barbanza (650 m), no conc. da Pobra do Caramiñal.
- FAXEIRAS (Fagiariis). 213. Antiga rúa de Faxeiras, en Santiago de Compostela, xunto a unha das portas da cidade que aínda conserva o seu nome.
- Felgeyra, villa. v. FILGUEIRO.
- Fenales, monte. 226. Debe tratarse do monte Pedrouzos ou ben do monte de S. Marcos, na fg.^a de S. Tomé de Ames, conc. de Ames.

- Feulnerias, fonte. 6, 35, 38, 46. Fonte na fg.^a de S. Vicenzo de Duio, conc. de Fisterra.
- Feopaens, villa. v. FIOPÁNS.
- Feosina, fonte. 207. Trátase seguramente da fonte que hoxe se chama Castiñeira, entre as parroquias de S. Xulián de Luaña e Sta. María de Cornanda, conc. de Brión.
- Ferrariis. v. FERREIROS.
- FERREIROS (Ferreiros). 446. Lug. na fg.^a de S. Miguel de Costa, conc. de Rois.
- FERREIROS (Ferrarios/Ferreiros). 376, 693, 694, 726. Lug. na fg.^a de S. Vicenzo de Cespón, conc. de Boiro.
- Ferreiros. v. FERREIROS.
- FERROL. 186. Lug. na fg.^a de Sta. Baia de Dumbría, conc. de Dumbría.
- Ficairoa. v. FIGUEIROA.
- Figaria. v. FILGUEIRA.
- Figaroa. v. FIGUEIROA.
- FIGUEIRA, A (Bouzas/Figueira de Bauzas). 700, 701, 709, 711. Lug. na fg.^a de Sto. André de Cures, conc. de Boiro.
- Figeyra de Bauzas. 688; v. FIGUEIRA, A.
- Figeyroa. v. FIGUEIROA.
- FIGUEIROA (Figaroa/Ficairoa/Figeyroa). 178, 378, 413, 423, 450, 484, 490, 492. Lug. na fg.^a de S. Vicente de Augasantas, conc. de Rois.
- FIGUEIROA (Figeyroa). 186. Lug. na fg.^a de Sta. Baia de Dumbría, conc. de Dumbría.
- FIGUEIROA (Figeyroa). 649. Lug. na fg.^a de S. Pedro de Tállara, conc. de Lousame.
- Figeyroa. v. FIGUEIROA (Dumbría).
- Figeyroa. v. FIGUEIROA (Tállara).
- FILGUEIRA (Figaria). 630. Lug. na fg.^a de S. Xoán de Lousame, conc. de Lousame.
- FILGUEIRO (Felgeyra). 15. Lug. na fg.^a de S. Tirso de Cando, conc. de Outes.
- Finibus Terra. 736, 744. Refírese á parte máis occidental da península do Barbanza, concretamente á freguesía de Sta. María de Olveira, a cal comprendía tamén a actual de Sta. María de Corrubedo (Ribeira): 736, 744.
- Finibus Terra, Sta. María. v. FISTERRA.
- FIOPÁNS (Feopans). 319. Lug. na fg.^a de S. Pedro de Fiopáns, conc. da Baña.
- FÍRVADO (Firvidu). 84, 85, 86. Lug. na fg.^a de Sta. María de Coiro, conc. de Mazaricos.
- Firvidu. v. FÍRVADO.
- FISTERRA (Finibus Terra), Sta. María. 6, 35, 38, 46, 104, 190, 196, 373, 546, 547, 795. Fg.^a no conc. de Fisterra.
- Folonia, villa. v. FOLONA.
- FOLONA (Folonia). 707, 765. Lug. na fg.^a de Sta. María de Nebra, conc. de Porto do Son.
- Fonsim, villa. v. ALFONSÍN.
- Fontanela, villa. v. FONTENLA.
- FONTENLA (Fontanela). 781. Lug. na fg.^a de S. Martiño de Miñortos, conc. Porto do Son.
- Fontanias. 646. Regato na freguesía de S. Pedro de Tállara, conc. de Lousame.
- FONTANO, villa. 291. Lug. na fg.^a de S. Xulián de Bastavales, conc. de Brión.
- Fontano. 728. Pode tratarse do lug. de Fonte do Mouro, na fg.^a de Sta. Baia de Boiro, conc. de Boiro.

- FONTECADA (Fonte Caada/Fonte Cahada), Stus. Martinus. 176, 177, 178, 318, 385, 758. Fg.^a no conc. de Santa Comba.
- FONTE SEQUELO (Ciquelo/Ciquiellum). 62, 207, 292, 293, 683. Rúa de Santiago de Compostela.
- Forcas, ribulo. 10. Regato s.l. no conc. de Negreira.
- Fornelos, villa. 446. Lug. s.l.
- Fornelos. 575. Lugar na vila de Paradelá, fg.^a de Sta. María de Roo, conc. de Noia.
- FORNOS, villa. 10. Lug. na fg.^a de S. Pedro de Xallas, conc. de Negreira.
- FOXO, O (Fugio). 757. Lug. na fg.^a de Sta. Mariña de Xuño, conc. de Porto do Son.
- Fraez, villa. 749. Lug. s.l. na fg.^a de Sta. María de Olveira, conc. de Ribeira.
- Fragoso. 186. Lug. s.l. na fg.^a de Sta. Baia de Dumbria, conc. de Dumbria.
- Francelos. 302. Lug. s.l.
- FREÁN (Frogian/Froyan). 107, 175. Lug. na fg.^a de S. Mamede de Carnota, conc. de Carnota.
- Frogiam/Froyam, villa. 6, 35, 38, 46. Lug. s.l. na fg.^a de S. Vicenzo de Duio, conc. de Fisterra.
- Frogian/Froyan. v. FREÁN.
- FRUÍME, S. Martiño. 497, 498. Fg.^a no conc. de Lousame.
- Fugio. v. FOXO, O.
- Furnis. v. FORNÍS.
- FORNÍS (Furnis). 89, 91, 97. Lug. na fg.^a de Sta. María de Coiro, conc. de Mazaricos.
- G**
- Galengam. 363. Lug. s.l.
- GALICIA (Galiza). 5, 6, 8, 13, 14, 15, 23, 25, 26, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 49, 184, 546, 547.
- Gamo, fluvio. v. COROÑO.
- GÁNDARA, Sta. María. 795. Fg.^a no conc. de Zas.
- Gandera, villa. 224, 347. Lug. s.l. na fg.^a de S. Cristovo de Tapia, conc. de Ames.
- GAREA, A (Dagarii). 351. Lug. na fg.^a de S. Lourenzo de Agrón, conc. de Ames.
- Garis. 143. Lug. s.l.
- Gaudianes, villa. v. GOIÁNS.
- Gelvir. v. XILVIR.
- GEMA (Xema). 13, 196. Vila e conc. na prov. de Zamora.
- Gena, monte. na freguesía de Sta. María de Roo (Noia): 572.
- Genedil. v. XENDIL.
- Genesto. v. XESTO.
- Genestoso, fluvio. 473. Regato na fg.^a de S. Vicente de Augasantas, conc. de Rois.
- Genestoso, villa. v. XESTOSO.
- Gentinis/Gintinis. v. ENTÍNS.
- Gestremir. v. CRISTIMIL.
- Giidil, villa. v. XENDIL.
- Ginisidi. 772. Lug. s.l.
- Gironia, monte. v. XIRONA.
- Girrili. v. GRILLE.
- GODÓN (Cova Bentom). 761. Lug. na fg.^a de S. Fins de Ribasieira, conc. de Porto do Son.
- GODÓN (Godom). 107, 170. Lug. na fg.^a de S. Xián de Beba, conc. de Mazaricos.

- GOIÁNS (Gaudianes/Goyaes/Guandianes). 322, 369, 378, 396, 397, 399. Lug. na fg.^a de S. Xulián de Luaña, conc. de Brión.
- GOIÁNS (Goyaes). 485. Lug. na fg.^a de Santiago de Lampón, conc. de Boiro.
- Golfian. v. GULFIÁN.
- Gomarit. v. GOMARIZ.
- GOMARIZ (Gomarit). 7, 35, 38, 32, 729. Fg.^a no conc. de Leiro (prov. de Ourense).
- Gontariz/Gonteriz. 449, 456. Herdade na fg.^a de Sta. María de Ons, conc. de Brión.
- Gontino, casal. 309. Casal na fg.^a de S. Salvador de Bastavales, conc. de Brión.
- GOSENDE (Gosendi/Gusinde). 176, 385, 758. Lug. na fg.^a de Sta. María de Coiro, conc. de Mazaricos.
- GOSOLFRE (Grisolfi). 170. Lug. na fg.^a de Sta. Baia de Chacín, conc. de Mazaricos.
- Goyaes, villa. v. GOIÁNS.
- Goyaes, villa. v. GOIÁNS.
- Goyosa. 205. Lug. s.l. na fg.^a de S. Miguel de Tabagón, conc. do Rosal (prov. de Pontevedra).
- Gracio. v. GRASO.
- Gradim. 347. Lug. s.l. no conc. de Ames.
- GRAIAL (Grayadi). 756. Monte (493 m) no conc. de Porto do Son.
- GRANADA. 36, 37, 38.
- Granocio/Graocio. 325, 397. Lug. s.l. no conc. de Ames.
- GRASO (Gracio, Grazo). 58, 200, 627, 728. Lug. na fg.^a de S. Cristovo de Abanqueiro, conc. de Boiro.
- Grayadi, monte. v. GRAIAL.
- Grazo. v. GRASO.
- GRILLE (Girilli). 111. Lug. na fg.^a de S. Cosme de Antes, conc. de Mazaricos.
- Grisolfi. v. GOSOLFRE.
- GROVE, O (Ogrove). 7, 35, 38. Península do Grove.
- Guande, villa. v. GUIENDE.
- Guandianes, villa. v. GOIÁNS.
- Guiande, villa. v. GUIENDE.
- GUIENDE (Guiande/Guinande/Guande/Guyande). 646, 647, 654, 657, 659. Lug. na fg.^a de S. Pedro de Tállara, conc. de Lousame.
- Guileyro. v. GUILLEIRO, O.
- GUILLAR (Guyllar). 58. Lug. na fg.^a de S. Salvador de Abeancos, conc. de Melide.
- GUILLEIRO, O (Guileyro). 691. Lug. na fg.^a de S. Vicenzo de Cespón, conc. de Boiro.
- GUIMARAES (Vimaranes). 50. Cidade na prov. do Minho e cabeza do conc. do seu nome (Portugal).
- Guinande, villa. v. GUIENDE.
- Guistrimir, villa. v. CRISTIMIL.
- GULFIÁN (Golfian). 60, 61, 182. Lug. na fg.^a de S. Cosme de Outeiro, conc. de Outes.
- Gundirit de Fundo. 688. Lug. s.l.
- Gunduiz Pequeno. 688. Lug. s.l.
- Guntiriz, casal. 456. Lug. s.l.
- GURES (Guris). 175. Lug. na fg.^a de Santiago de Ameixenda, conc. de Cee.
- Guris. v. GURES.
- Gusinde. v. GOSENDE.
- Guyande. v. GUIENDE.
- Guyllar. v. GUILLAR.
- Guystimir, cauto. 688. Lug. s.l.

H

Heiroa. v. EIROA.
 HERBOGO (Orbogo), S. Pedro. 437, 438, 439, 440, 445, 446, 447, 469, 470. Fg.^a no conc. de Rois.
 Hesar. v. ÉZARO.
 Hesteyro. v. ESTEIRO.
 Hirmimir, villa. 302. Lug. s.l.
 Hispania, v. ESPAÑA.
 Hominis, fonte. 207. Fonte que dá orixe ó regato Azurbia, na parroquia de S. Xulián de Luaña, conc. de Brión.

I

Iales, Stus. Petrus. v. XALLAS DE ARZÓN.
 Iales. v. XALLAS.
 Iavinia. v. XAVIÑA.
 Ierusalen, Hospital de. v. Xerusalén.
 IESTE, villa. 764. Lug. na fg.^a de Sta. María de Nebra, conc. de Porto do Son.
 Ignovre, villa. v. IÑOBRE.
 IGREXA, A (Sespoola). 687. Lug. na fg.^a de S. Vicenzo de Cespón, conc. de Boiro.
 IGREXA, A (Taragonio). 726. Lug. na fg.^a de S. Salvador de Taragoña, conc. de Rianxo.
 IGREXA, A (Varonias). 763. Lug. na fg.^a de S. Pedro de Baroña, conc. de Porto do Son.
 Ineiras. 599. Lug. s.l. na fg.^a de Sta. María de Oliveira, conc. de Ribeira.
 Iherusalem. v. XERUSALÉN.
 Ilsende. v. LESENDE.
 Infantaticus: 41.
 Infanzones, casal. 243, 244. Casal na vila de Deyr da Cova, na fg.^a de S. Tomé de Ames, conc. de Ames.

INGLATERRA (Anglaterra): 36, 37, 38.
 Inoes, Santo Estevo v. ANOS.
 Insula, villa. v. INSUA.
 Insula. v. INSUA.
 Insula. 626. Lug. s.l.
 INSUA (Insula). 15. Lug. na fg.^a de S. Tirso de Cando, conc. de Outes.
 INSUA (Insula). 242. Lug. na fg.^a de S. Lourenzo de Agrón, conc. de Ames.
 Inter Ambas Eyras. 242, 245. Lug. s.l. na fg.^a de S. Tomé de Ames, conc. de Ames.
 Intines. v. ENTÍNS.
 INXERTO (Enxertum). 759, 761. Lug. na fg.^a de S. Fins de Ribasieira, conc. de Porto do Son.
 IÑOBRE (Ignovre). 673. Lug. na fg.^a de S. Salvador de Taragoña, conc. de Rianxo.
 Iracti, monte. v. IROITE.
 IRIA (Yria), Stus. Martinus. 439. Hoxe Sta. María de Iria Flavia, conc. de Padrón.
 IRIA, terra: 461, 462, 494.
 IROITE (Irace/Irouti/Iroethe/Irocte/Yrocte/Yroeti/ Yrowth), monte. 649, 663, 675, 678, 682, 699, 709, 711, 720, 722, 723, 725, 727, 764, 765. Monte (686 m), entre os concellos de Lousame e Porto do Son.
 Ispania. v. ESPAÑA.
 Ispinario, tallio. 305. Tallo na vila de Saíme, na fg.^a de S. Xulián de Bastavales, conc. de Brión.
 Ispineyridos. v. ESPINEIROS.
 Issa, ribulo. regato do concello de Mazaricos.
 Istario. v. ESTEIRO.
 Iunio, Sta. Marina. v. XUÑO.
 Iunio, villa. v. XUÑO.

J

- Jales. v. XALLAS.
 Jalis, ribulo. v. XALLAS.
 Javim. v. ABUÍN.
 Javinia. 766. Lug. s.l. na fg.^a de Sta. María de Nebra, conc. de Porto do Son.
 JEREZ DE LOS CABALLEROS (Xares). 13. Vila da prov. de Badaxoz.
 Juncaria, insula. 572. Illa hoxe desaparecida no río Tambre, probablemente no seu curso entre os lugares do Castro e Mirou, en Sta. María de Roo (conc. de Noia).
 Juncaria de Reylo. 612. Lug. s.l. na fg.^a de Sta. Cristina de Barro, conc. de Noia.
 Juno, Sta. Marina. v. XUÑO.
 Jusa Villa. 183. Lug. s.l. na fg.^a de S. Fins de Eirón, conc. de Mazaricos.

K

- Kaval Sicco, monte. v. Caballo Sicco.

L

- Lacona. v. LAGOA.
 Lacuna, agros de. 6. Agros na fg.^a de S. Vincenzo de Duio, conc. de Fisterra.
 Lacuna de Luania, monte. v. LAGOA.
 Lagares, casal. 646, 657. Casal na vila de Guiende, na fg.^a de S. Pedro de Tállara, conc. de Lousame.
 Lageno, casal. 224. Probablemente no lug. de Frenza, na fg.^a de S. Cristovo de Tapia, conc. de Ames.
 LAGO. 596. Lug. na fg.^a de S. Xoán de Mazaricos, conc. de Mazaricos.

- LAGOA (Lacona/Lagona). 63, 167, 182. Lug. na fg.^a de S. Cosme de Outeiro, conc. de Outes.
 LAGOA (Lacuna de Loania). 5, 33, 36, 40. Monte no que se unen os concellos de Brión, Lousame e Rois.
 Lagona. v. LAGOA.
 Lainio. v. LAÍÑO.
 LAÍÑO (Lainio). 469. S. Xián de Laiño, no conc. de Dodro.
 LAMAS. 242. Lug. na fg.^a de S. Tomé de Ames, conc. de Ames.
 LAMAS, villa. 680, 681, 682, 683. Lug. na fg.^a de S. Vincenzo de Cespón, conc. de Boiro.
 LAMIÑO (Lamino). 54. Lug. na fg.^a de S. Fins de Brión, conc. de Brión.
 Lamoso, tallio. 305. Tallo na vila de Saíme, fg.^a de S. Xulián de Bastavales, conc. de Brión.
 Lampadio, Sta. María; mosteiro. v. LAMPAL.
 LAMPAL (Lampadio), Sta. María; mosteiro. 285. Hoxe fg.^a no concello de Teo.
 Lampaoon. v. LAMPÓN.
 LAMPÓN (Lampaoon), Santiago. 426. Fg.^a no conc. de Boiro.
 LANTAROU (Nantarou). 147, 191. Lug. na fg.^a de S. Pedro de Outes, conc. de Outes.
 LANZADA, Sancta María da, terra: 7, 35, 38, 452. Estendíase pola parte máis occidental da península do Salnés, co seu centro na praia do mesmo nome, onde aínda hoxe quedan restos do castelo, no conc. de Sanxenxo (prov. de Pontevedra).
 Lapa, monte. 328, 337. Monte s.l. na fg.^a de Sta. María de Trasmonte, conc. de Ames.
 LARANGA. 22. Lug. na fg.^a de S. Vicente de Noal, conc. de Porto do Son.

- LARANGA. 756. Lug. na fg.^a de Sta. María de Xuño, conc. de Porto do Son.
- LARIÑO (Larino). 127. Lug. na fg.^a de S. Martiño de Lariño, conc. de Carnota.
- Laurario. v. LOUREDO.
- Laureyros, rego. 10. Regato na freguesía de S. Cristovo de Arzón, conc. de Negreira.
- Lausado, monte. v. LOUSADO.
- Lausame/Lausamia. v. LOUSAME.
- Lava Pees. 436, 442, 487. Lug. s.l. na fg.^a de Sta. María de Leroño, conc. de Rois.
- Lavar, Stus. Pelagius. 5, 33, 36, 40. Fg.^a s.l.
- LEBORÁNS (Lovoraes). 252, 330, 334, 335, 336, 337. Lug. na fg.^a de Sta. María de Trasmonte, conc. de Ames.
- Leeronio, Sta. María. v. LEROÑO.
- LEIRO, Sta. María. 455, 668. Fg.^a no conc. de Rianxo.
- LEROÑO (Leeronio/Nederonio/Neeronio), Sta. María. 429, 430, 431, 432, 434, 435, 436, 441, 442, 446, 470, 496. Fg.^a no conc. de Rois.
- LE MOS. 39, 42. Comarca con centro en Monforte de Lemos (prov. de Lugo).
- LENS (Lenes), S. Paio. 54, 176, 177, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 320, 323, 339, 340, 345, 385, 693, 758. Fg.^a no conc. de Ames.
- LENS (Lenes), villa. 314, 315, 316, 317, 350. Lug. na fg.^a de S. Paio de Lens, conc. de Ames.
- LEÓN. 5, 6, 8, 13, 14, 15, 23, 25, 26, 27, 29, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 49, 67, 184, 393, 546, 547, 720.
- Leoriz, villa. v. MEIQUIZ.
- Lerio, Sta. María. v. LEIRO.
- LESENDE (Elsende). 514, 524, 527, 528, 529, 530, 535, 542. Lug. na fg.^a de S. Martiño de Lesende, conc. de Lousame.
- LESENDE (Elsende/Ilsende/Ylsende), S. Martiño. 5, 33, 36, 40, 83, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 532, 533, 534, 537, 543. Fg.^a no conc. de Lousame.
- Leston, villa. 322, 639. Lug. s.l. na fg.^a de Sta. Cristina de Barro, conc. de Noia.
- LESTÓN, villare. 121. Lug. hoxe dividido entre Lestón de Arriba (S. Xián de Torea) e Lestón de Abaixo (Sto. Estevo de Abelleira), no conc. de Muros; aínda que tamén podería tratarse do anterior lugar de Lestón non localizado na fg.^a de Sta. Cristina de Barro, conc. de Noia.
- LESTROBE. 78. Lug. na fg.^a de S. Pedro de Benza, conc. de Trazo.
- Levanon. 398. Lug. s.l.
- LIDÓN. 688. Lug. na fg.^a de Sto. André de Cures, conc. de Boiro.
- LIMIA, río. 50.
- LIMIA, A. 13, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 49. Comarca da prov. de Ourense, co seu centro en Xinzo de Limia.
- Linarello, villa. v. NIÑARELLE.
- Linares, larea. 79. Na fg.^a de S. Xoán de Roo, conc. de Outes.
- LIÑARES (Linares), villa. 511, 531, 716. Lug. na fg.^a de S. Fins de Brión, conc. de Brión.
- LIÑAIO, S. Martiño. 53. Fg.^a no conc. de Negreira.
- Liufi. 449. Herdade na fg.^a de Sta. María de Ons, conc. de Brión.

- LOBELOS. 127. Lug. na fg.^a de S. Xián da Pereiriña, conc. de Cee.
- LOBIOS (Lovios). 10. Lug. na fg.^a de Sta. Baia de Lueiro, conc. de Negreira.
- Locus Sanctus. 22, 292, 377, 443; v. SANTIAGO DE COMPOSTELA.
- Logio/Logio Maiore, villa. v. LOXO.
- Longaras, linare. 73. Liñar na fg.^a de S. Xoán de Roo, conc. de Outes.
- LOSÓN (Sancta Eolalia), Sta. Baia. 786. Fg.^a no conc. de Lalín (prov. de Pontevedra).
- LOUREDO (Laurario/Louredu). 107, 155. Lug. na fg.^a de S. Mamede de Carnota, conc. de Carnota.
- LOUREIRO (Loureyro/Lueiro/Lueyro). 14, 16, 34, 37, 44, 198. Lug. na fg.^a de S. Tirso de Cando, conc. de Outes.
- LOURO (Lour). 53, 176, 385, 758. Lug. na fg.^a de Santiago de Louro, conc. de Muros.
- LOURO, Santiago. 201. Fg.^a no conc. de Muros.
- LOUSADO (Lausado). 204. Monte na fg.^a de Sta. Mariña do Rosal, conc. do Rosal (prov. de Pontevedra).
- LOUSAME (Lausame). 54, 58, 354, 628, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 639. Lug. na fg.^a de S. Xoán de Lousame, conc. de Lousame.
- LOUSAME (Lausame/Lausamia), Sctus. Iohannes. 149, 505, 619, 620, 621, 622, 624, 629, 630, 635, 636, 637, 729. Fg.^a no conc. de Lousame.
- Lovio, villa. 22. Lug. s.l. na fg.^a de Sta. Cristina de Barro, conc. de Noia.
- Lovios, villa. v. LOBIOS.
- Lovoraes, villa. v. LEBORÁNS.
- LOXO (Logio). 261, 711. Lug. na fg.^a de Sta. Baia de Boiro, conc. de Boiro.
- Luania Morta. 214; v. LUAÑA, terra.
- Luania, algara. 400.
- LUAÑA (Luanna/Luania), monte: 367, 369, 370, 374, 375, 387, 395, 411, 438, 444, 467, 473, 481, 488, 490, 498, 532, 533, 535, 537, 574, 575, 576, 577, 585, 591, 604, 614, 741.
- LUAÑA (Luanna/Luania), Stus. Julianus. 207, 322, 358, 359, 360, 361, 363, 364, 365, 369, 372, 381, 386, 387, 388, 391, 395, 397, 425, 426, 435, 645, 650. Fg.^a no conc. de Brión.
- LUAÑA (Luanna/Luania), terra, territorio. 58, 207, 322, 404, 435, 446, 474, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 485, 497, 499, 511, 513, 514, 522. Terra que se estendía polas freguesías de S. Xulián de Luaña, Sta. María de Viceso e Sta. María de Cornanda, aínda que ás veces intégranse nela outras freguesías limítrofes.
- Lueiro/Lueyro. v. LOUREIRO.

M

- MACEDOS (Masedos). 408, 409, 427. Lug. na fg.^a de Sta. María de Urdilde, conc. de Rois.
- MACENDA (Mazaeda), S. Xoán. 642, 660, 661, 662, 663, 666, 674, 774, 775. Fg.^a no conc. de Boiro.
- Magrio, villa. 159. Lug. s.l. na fg.^a de S. Cosme de Outeiro, conc. de Outes.
- MAÍA, A (Amaea/Amaya). 22, 108, 125, 214, 224, 227, 232, 233, 234, 240, 241, 242, 243, 244, 248, 249, 252, 253, 255, 256, 257, 259, 260, 261, 262, 264, 266, 268, 271, 276, 277, 281, 282, 291, 292, 298, 299, 301, 305, 309, 311, 321, 337, 344,

- 352, 374, 388, 463, 464, 511, 531, 639, 716. Antiga demarcación que se estendía polo val dese nome, polo territorio dos concellos de Santiago de Compostela, Ames e Brión.
- Maino, casal. 699, 702, 707, 709. Casal na vila de Noceda, na fg.^a de Sto. André de Cures, conc. de Boiro.
- MAIO, O (Maliou de Esteyro). 551. Lug. na fg.^a de Sta. Mariña de Esteiro, conc. de Muros.
- Maior, fluvio. v. CORNANDA.
- Maiorica. v. MAYORGA.
- Maliou de Esteyro. v. MAIO.
- MALLÓN (Amaio). 107. Lug. na fg.^a de Sta. Comba de Carnota, conc. de Carnota.
- MALLÓN, S. Cristovo (Celtigos/Mallon/Malium). 100, 193, 543. Fg.^a no conc. de Sta. Comba.
- MALLOU (Mallou/Malou). 81, 83, 99, 119, 190, 414. Lug. na fg.^a de Sta. Comba de Carnota, conc. de Carnota.
- Mallou/Malou, villa. v. MALLÓN.
- Malou, ribulo. 119. Regato na parroquia de Sta. Comba de Carnota, conc. de Carnota.
- MÁMOA. 224. Lug. na fg.^a de S. Cristovo de Tapia, conc. de Ames.
- Manigrio. 76. Lug. s.l. na fg.^a de S. Cosme de Outeiro, conc. de Outes.
- Mansiella. v. MANSILLA DE LAS MULAS.
- MANSILLA DE LAS MULAS (Mansiella). 47, 49. Vila na prov. de León.
- MARDEOVELLAS (Mordovelias). 256, 321. Monte na freguesía de S. Tomé de Ames, conc. de Ames.
- Margido, agro. 627, 639. Agro na fg.^a de S. Xoán de Lousame, conc. de Lousame.
- MAROÑAS, AS (Maronas), Sta. Mariña; couto. 795. Fg.^a no conc. de Mazarricos.
- MARRACÍN DE ARRIBA (Marrazin/Marraz de Susano). 634, 649, 653. Lug. na fg.^a de S. Pedro de Tállara, conc. de Lousame.
- Marrazin/Marraz de Susano. v. MARRACÍN DE ARRIBA.
- Masedos. v. MACEDOS.
- MATASUEIRO (Mathosseyro), S. Lourenzo. 201. Fg.^a no conc. de Outes.
- Matho. v. MATO.
- Mathosseyro. v. MATASUEIRO.
- MATO (Matho), villa. 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 448. Lug. na fg.^a de S. Xulián de Luaña, conc. de Brión.
- Mauraria. v. MOUREIRA.
- MAYORGA (Maiorica). 40, 41, 42, 43, 45, 46, 47, 49. Vila na prov. de Palencia.
- Mazaeda, Stus. Johannes. v. MACENDA.
- MAZARICOS, Sta. Uxía. 58, 185. Fg.^a hoxe baixo a advocación de S. Xoán, no conc. de Mazaricos.
- MEADELA, Sta. Christina, vila no conc. de Viana do Castelo, prov. do Minho (Portugal): 50.
- Meda, monte. v. PICO DE MEDELA.
- MEIQUIZ (Leoriz). 455. Lug. na fg.^a de Sta. María de Leiro, conc. de Rianxo.
- MELGAR. 25. Lug. s.l., probablemente no conc. de Pobladura de los Oteros (León).
- Mera, ribulo. 786.
- Meonia, casal. 689. Lug. s.l. na fg.^a de Sta. María de Olveira, conc. de Ribeira.
- Merlán. 176. S. Xoán do Freixo, conc. das Pontes de García Rodríguez.

- Meroch. v. MIROU.
 Merou, villa. v. MIROU.
 Merron, ribulo. 538. Regato na freguesía de S. Xoán de Lousame, conc. de Lousame.
 MIEITES (Mineytis). 705. Lug. na fg.^a de Sto. André de Cures, conc. de Boiro.
 Minarzo. v. MIÑARZO.
 MIÑARZO (Minarzo). 91. Lug. na fg.^a de Sta. María de Lira, conc. de Carnota.
 Minerou. v. MIROU.
 Mineus, río. v. MIÑO.
 Mineytis. v. MIEITES.
 MIÑO (Mineus), río. 204, 206.
 MIÑORTOS (Miortos), val. 780, 781. Conc. de Porto do Son.
 MIÑORTOS (Miortos), S. Martiño: 514, 522, 768. Fg.^a no conc. de Porto do Son.
 Miortos, valle. v. MIÑORTOS.
 Miortos. v. MIÑORTOS, S. Martiño.
 Miro. v. MIROU.
 Miron, ribulo. 642. Regato na freguesía de S. Pedro de Tállara, conc. de Lousame.
 MIROU (Meroch/Merou/Minerou/Miro). 14, 15, 16, 22, 34, 37, 44, 527, 543, 550, 572, 580, 583, 584, 592. Lug. na fg.^a de Sta. María de Roo, conc. de Noia.
 Mirum, casal. v. INXERTO.
 Mizo, aqua. 315. Regato na fg.^a de S. Paio de Lens, conc. de Ames.
 Moalde. 283. Lug. s.l. no conc. de Noia.
 MOARES (Muares). 511. Lug. na fg.^a de S. Martiño de Ermedelo, conc. de Rois.
 MOIMENTA (Monimenta/Moymenta). 639, 660, 663, 664, 667 774. Lug. na fg.^a de S. Xoán de Macenda, conc. de Boiro.
 MOLDES (Molnes). 372, 425, 426. Lug. na fg.^a de S. Xulián de Luaña, conc. de Brión.
 MOLEDO. 54, 170. Lug. na fg.^a de S. Pedro de Outes, conc. de Outes.
 Molendino. v. Molino.
 Molinis, fluvio. v. MUÍÑOS.
 Molino. v. MUÍÑO.
 Molinus, fluvio. v. MUÍÑOS.
 Molnes. v. MOLDES.
 Mommam. 106. Lug. s.l. na fg.^a de Sta. María de Oliveira, conc. de Ribeira.
 Monimenta, villa. v. MOIMENTA.
 MONTE, San Mamede. 795. Fg.^a no conc. da Baña.
 Monte Donego. 111. Monte s.l. na fg.^a de S. Cosme de Outeiro, conc. de Outes.
 Monte Nigro. v. MONTENEGRO.
 Montem Rosum. v. MONTERROSO.
 MONTENEGRO (Monte Nigro). 39, 41, 42, 43, 45, 49. Comarca na prov. de Lugo.
 MONTERROSO (Monterroso). 39, 41, 42, 43, 45, 47, 49. Conc. na prov. de Lugo.
 MONTFORT. 36, 37, 38. Montfort l'Amaury?, no departamento de Yvelines (Francia).
 Moogos, agro. 73. Agro na fg.^a de S. Xoán de Roo, conc. de Outes.
 MORAIME (Moyrame), S. Xulián. Antigo mosteiro de beneditinos; fg.^a do conc. de Muxía.
 Mordovelias, monte. v. MARDEOVELLAS.
 Moriela. v. MORILLA DE LOS OTEROS.
 MORILLA DE LOS OTEROS (Moriela). 31. Aldea no conc. de Pajares de los Oteros (prov. de León).

- Morouzo, monte. 250. Monte na fg.^a de S. Tomé de Ames, conc. de Ames.
- MORQUINTIÁN, Sta. María. 54. Fg.^a no conc. de Muxía.
- MOUREIRA (Mauraria). 711. Monte (447 m) na fg.^a de Sto. André de Cures, conc. de Boiro.
- Moymenta, villa. v. MOIMENTA.
- Moyno. v. MUÍÑO.
- Moyrame. v. MORAIME.
- Muares. v. MOARES.
- Mugia, Sta. Maria. v. MUXÍA.
- MUÍÑO (Molino/Molendino/Moyno). 93, 312, 548, 549, 554, 563, 564, 565, 570, 592. Lug. na fg.^a de Sta. María de Roo, conc. de Noia.
- MUÍÑOS (Molinis/Molinus). 375, 381, 382, 383, 444. Regato de Muíños, na fg.^a de Sta. María de Cornanda, conc. de Brión.
- MUÍÑOS (Pignis). 372. Regato que discorre entre as freguesias de S. Xulián de Luaña (Brión) e Sta. María de Urdilde (Rois) e que logo se interna no concello de Brión e desauga no regueiro de Viceso.
- Mulinibus, ribulo. v. PATELEIRA.
- MURCIA. 36, 37, 38.
- Murcigo Infesto, aqua. 15, 16. Regato s.l. na fg.^a de S. Tirso de Cando, no conc. de Outes.
- MURO (Muro), S. Pedro. 58. Fg.^a no conc. de Porto do Son.
- MUROS (Muro), pobla. 90. Vila de Muros, no conc. do seu nome.
- MUROS (Muro), S. Pedro. 88. Fg.^a da vila de Muros, no conc. de Muros.
- MUXÍA (Mugia), Sta. María, 795. Fg.^a cabeza do conc. de Muxía.
- N**
- Naiara. v. NAJERA.
- NAJERA (Naiara). 5, 6, 8, 40, 46. Vila na prov. da Rioxa.
- Nantarou (de Iuso e de Suso). v. LANTAROU.
- NANTÓN (Nantom), S. Pedro. 795. Fg.^a no conc. de Cabana.
- NAVA DE REY (Nava de Rege). 25, 26. Lug. na prov. de León.
- Navallon, villa. 207. Lug. s.l.; podería tratarse do lugar de Ardións ou cerca del, na fg.^a de S. Xulián de Luaña, conc. de Brión.
- NEBRA (Nevar), Sta. María. 670, 688, 762, 764, 765, 769, 772, 773. Fg.^a no conc. de Porto do Son.
- NEBRA, terra de. 22, 58, 764, 779. Fg.^a de Sta. María de Nebra, conc. de Porto do Son.
- NEBRA, valle. 763, 764, 765, 767.
- Nederonio/Neeronio. v. LEROÑO.
- Negral, ribulo. 782. Probablemente na fg.^a de Sta. Mariña do Obre (conc. de Noia), onde se atopa o lugar do mesmo nome.
- NEMANCOS, terra, territorio: 9, 47, 48, 49, 57, 58, 175, 639. Correspóndese máis o menos co arcepresbiterado que leva tal nome, no arcebispoado de Santiago de Compostela.
- Nevar, Sta. María. v. NEBRA.
- Nevar, terra. v. NEBRA.
- Nevar, valle. v. NEBRA.
- Neyxon. 687. Lug. s.l. na fg.^a de S. Vincenzo de Cespón, conc. de Boiro.
- NIEBLA. 36, 37, 38. Vila na prov. de Huelva.
- Nimio, villa. v. NIMO.

- NIMO (Nimio). 591, 592, 593. Lug. na fg.^a de Sta. María de Roo, conc. de Noia.
- Ninaes de Iuso. v. NINÁNS DE ABAIXO.
- Ninaes de Suso. v. NINÁNS DE ARRIBA.
- Ninahis. v. NINÁNS DE ABAIXO.
- NINE (Nini). 687. Lug. na fg.^a de S. Vincenzo de Cespón, conc. de Boiro.
- Nini. v. NINE.
- NINÁNS DE ABAIXO (Ninaes de Iuso/Ninahis). 358, 360, 365, 391, 435. Lug. na fg.^a de S. Xulián de Luaña, conc. de Brión.
- NINÁNS DE ARRIBA (Ninaes de Suso). 360, 365. Lug. na fg.^a de S. Xulián de Luaña, conc. de Brión.
- NIÑARELLE (Linarello). 446. Lug. na fg.^a de S. Vicente de Augasantas, conc. de Rois.
- NOAL (Noale), villa. 691, 763. Lug. na fg.^a de S. Vicente de Noal, conc. de Porto do Son.
- NOAL, S. Vicente. 763. Fg.^a no conc. de Porto do Son.
- NOCEDA (Noceda). 688, 699, 701, 702, 704, 707, 708, 709. Lug. na fg.^a de Sto. André de Cures, conc. de Boiro.
- Nogeyras, leira. 690. Leira en Pazos, na fg.^a de S. Vincenzo de Cespón, conc. de Boiro.
- Nogeyrosa. v. NOGUEIROSA.
- Nogia, Sta. Christina. 22; v. BARRO, Sta. Cristina.
- Nogia, valle: 322.
- Nogia, terra. v. NOIA.
- NOGUEIROSA, S. Cosme (Nogeyrosa). 15. Fg.^a no conc. de Pontedeume.
- NOIA (Nogia), terra. 22, 145, 214, 283.
- NOIA (Noya). 62, 80, 115, 190, 196, 425, 430, 474, 487, 515, 516, 517, 537, 544, 550, 551, 556, 557, 558, 559, 561, 562, 564, 565, 576, 577, 578, 579, 580, 585, 594, 595, 599, 601, 604, 616, 617, 618, 679, 680, 682, 690, 729, 733, 755. Vila que é cabeza do conc. do seu nome.
- NOIA, S. Martiño de. 682. Fg.^a no conc. de Noia.
- Noia, Sta. Christina. v. BARRO, Sta. Cristina.
- NOVA, rúa. 210, 211, 223. Rúa de Santiago de Compostela.
- Noya, Sta. Christina. v. BARRO, Sta. Christina.
- Noya. v. NOIA.
- Nozeda. v. NOCEDA.
- Nugaris. 266. Lug. s.l.

O

- OCA (Occa), villa. 224, 226, 228, 258, 315. Lug. na fg.^a de S. Tomé de Ames, conc. de Ames.
- Octario. 448. Lug. s.l., pois pode facer referencia a calquera dos OUTEIRO recollidos.
- Octario. v. OUTEIRO.
- Octeiro. v. OUTEIRO.
- Octeyro, casal. 308. Casal na vila de Babilbenzo, na fg.^a de S. Xulián de Bastavales, conc. de Brión.
- Octeyro. v. OUTEIRO.
- Octeyro. v. OUTEIRO.
- Octeyro Donego. v. OUTEIRO.
- Octis, S. Petrus. v. OUTES.
- Oeranio, Sta. Eulalia. v. ARAÑO.
- OESTE, terra: 460.
- Ogrom/Ogrone, Stus. Laurencius. v. AGRÓN.

- Ogrove, insula. v. GROVE, O.
 Oiames, Stus. Thome. v. AMES.
 Olariis/Olerios, ponte. v. OLEIROS.
 OLEIROS (Olariis/Olerios). 735, 787.
 Ponte sobre o río Deza entre as freguesías de S. Miguel de Oleiros (conc. de Silleda) e Santiago de Anseán (conc. de Lalín), na prov. de Pontevedra.
 Olgoso, monte. 9. Monte no conc. de Cee.
 Oliames, Stus. Thome. v. AMES.
 Olvaria, Stus. Martinus. v. OLVEIRA.
 Olvaria, Sta. María. v. OLVEIRA.
 OLVEIRA (Olvaria), S. Martiño. 104, 196, 201, 202, 203, 795. Fg.^a no conc. de Dumbría.
 OLVEIRA (Olvaria/Olveria/Olveyra/Ulvaria), Sta. María. 53, 54, 106, 550, 599, 689, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 749, 750, 751, 752, 753, 790. Fg.^a no conc. de Ribeira.
 OLVEIROA, Santiago (Olueyroa). 795. Fg.^a no conc. de Dumbría.
 Olveria, Sta. María. v. OLVEIRA.
 Omnia, ribulo. v. UMIA.
 Oeedia. 507. Lug. s.l.; moi probablemente en Comparada, na fg.^a de Sta. Eulalia de Vilacova, conc. de Lousame.
 ONS, Sta. María (Aoens/Ooens/Oym). 353, 449, 506, 720. Fg.^a no conc. de Brión.
 Ooens, Sta. María. v. ONS.
 Oozonio. v. OUSOÑO.
 Oraco. 597. Lug. s.l.
 Orbogo, Stus. Petrus. v. HERBOGO.
 Orcenio. v. ENSEÑO.
 Ordilde, Sta. María. v. URDILDE.
 Orgilde, Sta. María. v. URDILDE.
 Oronia, rivus. v. ALVITE.
 Oronia, S. Martiño. v. OROÑA.
 OROÑA (Oronia). 17, 124, 201. Actualmente é un lugar na fg.^a de Sto. Ourente de Entíns, conc. de Outes.
 Orro/Orreo, monte. 554, 587. Monte na freguesía de Sta. María de Roo, conc. de Noia.
 ORRO. 596. Lug. na fg.^a de Sta. Cristina de Barro, conc. de Noia.
 Oucto, monte. 207. Monte na fg.^a de S. Xulián de Luaña, conc. de Brión.
 OUSOÑO (Oozonio/Ouzonio/Outzonio/Ozonio). 176, 385, 600, 601, 602, 758. Lug. na fg.^a de Sta. Cristina de Barro, conc. de Noia.
 OTERO DE REY (Outeyro de Rege). 25, 26. Lug. s.l. no conc. de Pobladura de los Oteros (León).
 Outeiro de Rege. v. OTERO DE REY.
 OUTEIRO, O (Octario). 786. Lug. na fg.^a de Sta. Baia de Losón, conc. de Lalín (prov. de Pontevedra).
 OUTEIRO, O (Octeyro). 677. Lug. na fg.^a de Santiago de Lampón, conc. de Boiro.
 OUTEIRO, O (Octeyro). 178. Lug. na fg.^a de S. Cristovo de Mallón, conc. de Santa Comba.
 OUTEIRO (Octeyro). 228. Lug. na fg.^a de S. Tomé de Ames, conc. de Ames.
 OUTEIRO (Octeyro Donego). 668, 670. Lug. na fg.^a de Sta. María de Asados, conc. de Rianxo.
 OUTEIRO (Deyr de Auctario/Deyr de Susano). 233, 235, 238, 240, 241, 243. Lug. na fg.^a de S. Tomé de Ames, conc. de Ames.
 OUTEIRO, S. Cosme e S. Damián (Auteiro). 22, 60, 61, 69, 73, 76, 111, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 182, 187. Fg.^a no conc. de Outes.

- OUTES (Octis), S. Pedro. 59, 70, 147, 191, 193. Fg.^a no conc. de Outes.
- Outeyro. 581. Herdade na vila de Pomeda, na fg.^a de Sta. María de Roo, conc. de Noia.
- OUTÓN (Outom). 729. Lug. na fg.^a de S. Xoán de Roo, conc. de Outes.
- Outzonio/Ouzonio, villa. v. OSONO.
- Overeyra, villa. v. BREIRO.
- Ovorio. v. BOIRO.
- Ovoyro, Sta. Eolalia. v. BOIRO.
- OVIEDO. 41, 42, 43, 45, 46, 49.
- Oyames, Sctus. Thome. v. AMES.
- Oym, Sta. María. v. ONS.
- OZÓN, S. Martiño. 54, 795. Antigo mosteiro, fg.^a no conc. de Muxía.
- Ozonio. OUSOÑO.
- P**
- Paazos de Ordilde. v. PAZOS (Urdilde).
- PADRÍS (Pradiz). 190. Lug. na fg.^a de S. Xoán de Sardiñeiro, conc. de Fisterra.
- Padro, ribulo. 169. Regato no conc. de Mazaricos.
- PADRÓN (Petrono). 54, 452, 456, 457, 458, 459. Vila que é cabeza do conc. do seu nome.
- PADRÓN (Patrono). 236. Lug. na fg.^a de S. Tomé de Ames, conc. de Ames.
- Palacio. v. PAZOS (Cespón).
- Palacios, villa. v. PAZOS (Barro).
- Palacios, villa. v. PAZOS (Boiro).
- Palacios, villa. v. PAZOS (Urdilde).
- Palacios de Aspíi. v. Aspíi.
- Palacios de Esteyro. 416, 419. Lug. s.l.
- Palacios de Gentinis. v. PAZOS (Entíns).
- Palacios/Pazos de Celtigos. 53, 81, 99. Lug. s.l. e que podería tratarse dun dos lug. de Pazos das seguintes fg.^a: S. Mamede de Alborés (Mazaricos), S. Tomé do Vaos (Mazaricos), S. Martiño de Fontecada (Santa Comba). Tamén podería tratarse de Vilar de Céltigos, na fg.^a de S. Xoán de Grixoa (Santa Comba).
- PALENCIA. 5, 6, 40, 46.
- Paliarinos. 543. Lug. s.l. na fg.^a de Sta. María de Roo, conc. de Noia.
- Palla, ribulo. 638. Regato na freguesía de S. Xoán de Lousame, conc. de Lousame.
- PALMEIRA (Palmeyra), S. Pedro. 795. Fg.^a no conc. de Ribeira.
- Paniario Abbatis, tallio. 306. ¿Na fg.^a de S. Xulián de Bastavales (conc. de Brión)?
- Papi, aqua. v. ESPÍÑO.
- Papi, casal. 224. Probablemente no lug. de Frenza, na fg.^a de S. Cristovo de Tapia, conc. de Ames.
- Papi, Stus. Christoforus. v. TAPIA.
- Para Dauzosinde. v. Pena Occisindi.
- PARADA. 293. Lug. na fg.^a de S. Mamede de Carnota, conc. de Carnota.
- PARADELA, villa. 543, 545, 550, 574, 575, 576, 590. Lug. na fg.^a de Sta. María de Roo, conc. de Noia.
- Paramio, villare. v. CUNCHEIRA.
- PAREDES, villa; cautum. 50, 51, 52. Lug. no conc. de Viana do Castelo, prov. do Minho (Portugal).
- Pascal. v. PASCUAL.
- PASCUAL (Pasqual/Pascal). 646, 647, 657. Lug. na fg.^a de S. Pedro de Tállara, conc. de Lousame.
- Pasqual, villa. v. PASCUAL.
- PASTORIZA, villa. 549, 573, 577, 578, 579, 592. Lug. na fg.^a de Sta. María de Roo, conc. de Noia.

- PASTORIZA, villa. 619, 640, 653. Lug. na fg.^a de S. Xoán de Lousame, conc. de Lousame.
- PATELEIRA (Mulinibus). 327. Regato de Pateleira, no conc. de Ames.
- Patra, monte. 169. Monte no conc. de Mazaricos.
- Patrono, villa. v. PADRÓN.
- Pauperim. v. PROUPÍN.
- Pausa Carrum. Pousacarro (S. Pedro Fins de Riba Sieira. Porto do Son): 761.
- Pausada, villa. v. POUSADA (Ames).
- Pausada. v. POUSADA (Tállara).
- PAZOS (Palacio). 690. Lug. na fg.^a de S. Vincenzo de Cespón, conc. de Boiro.
- PAZOS (Palacios). 595, 597. Lug. na fg.^a de Sta. Cristina de Barro, conc. de Noia.
- PAZOS (Palacios). 56, 720. Lug. na fg.^a de Sta. Baia de Boiro, conc. de Boiro.
- PAZOS (Paazos de Ordilde/Palacios de Jales/Palacios). 414, 415, 416, 417, 418, 419. Lug. na fg.^a de Sta. María de Urdilde, conc. de Rois.
- PAZOS (Palacios de Gentinis). 596. Lug. na fg.^a de Sta. María de Entíns, conc. de Outes.
- Pazos de Esteyro. v. Palacios de Esteyro.
- Peda Mala. 126. Trátase seguramente do lug. de Alivia, na fg.^a de S. Pedro de Muros, no conc. de Muros.
- Pedra Paralade, monte. 345. Monte s.l. na fg.^a de Sta. María de Trasmonte, conc. de Ames.
- PEDRAS, villa. 236. Lug. na fg.^a de S. Tomé de Ames, conc. de Ames.
- Pedroso, monte. 60, 61, 159. Monte na fg.^a de S. Cosme de Outeiro, conc. de Outes.
- Pedroso. v. PEDROUZOS.
- Pedrouzo, villa. v. PEDROUZOS (Ames).
- Pedrouzo, villa. v. PEDROUZOS (Leroño).
- Pedrouzo, villa. 343, 348, 384. Lug. s.l. na fg.^a de Sta. María de Trasmonte, conc. de Ames.
- Pedrouzo de Senares. v. PEDROUZOS (Ames).
- Pedrouzo Maiore. 316, 321, 335. Monte que podería identificarse co monte Agrón, entre S. Lourenzo de Agrón e Sta. María de Trasmonte, no conc. de Ames.
- PEDROUZOS (Pedroso/Pedrouzo/Pedrouzo de Senares). 226, 227, 242, 246. Lug. na fg.^a de S. Tomé de Ames, conc. de Ames.
- PEDROUZOS (Pedrouzo). 384, 436, 441, 442. Lug. na fg.^a de Sta. María de Leroño, conc. de Rois.
- Pedrouzos de Oluaria. 54, 56, 745. Lug. s.l. na fg.^a de Sta. María de Oliveira, conc. de Ribeira.
- PEGARIÑOS (Pegarinos), villa. 231, 232, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258. Lug. na fg.^a de S. Tomé de Ames, conc. de Ames.
- Pelago, aqua. 218, 229. Regato que podería ser identificado ben co de Fontefría ou co de Pasos, na fg.^a de S. Tomé de Ames, conc. de Ames.
- PENA, Stus. Mametis. 639, 642. S. Mamede da Pena hoxe é unha ermida no monte do seu nome -S. Mamede- (322 m) na freguesía de S. Pedro de Tállara, conc. de Lousame.
- Pena Maore. 400. Monte no conc. de Brión.
- Pena Occisinda/Para Dauzosinde. 314, 315, 316, 317, 339. Monte s.l. que talvez poida ser identificado co de Porto Menlle, entre as freguesías de

- S. Tomé de Ames e S. Paio de Lens, sobre o lugar de Lens nesta última freguesía (conc. de Ames).
- Penna/Pigna, monte. 84, 85, 86, 133, 136, 137, 164. Monte entre os concellos de Muros e Mazaricos.
- Peraria de Nemancos, villa. v. PEREIRA.
- Peraria, casal. 171. Casal probablemente situado na fg.^a de S. Cosme de Antes, conc. de Mazaricos.
- PEREIRA (Peraria de Nemancos/Pereyra). 24, 47, 48, 49, 720. Lug. na fg.^a de S. Xián da Pereiriña, conc. de Cee.
- PEREIRIÑA, S. Xián da. 24, 47, 48, 49, 54. Fg.^a no conc. de Cee.
- Pereyra. v. PEREIRA.
- Perros, Sta. María. v. ANXOS.
- Pestomarcos. v. POSMARCOS.
- Petelle. 228. Lug. s.l. na fg.^a de S. Tomé de Ames, conc. de Ames.
- Petra Lapas, monte. v. Lapa.
- Petra Longa, monte. 545, 554, 555. Monte na fg.^a de Sta. María de Roo, conc. de Noia.
- Petra Porrial. 340. Monte na fg.^a de Sta. María de Trasmonte, conc. de Ames.
- Petris Nigris, aqua. 372. Regato na freguesía de S. Xulián de Luaña, conc. de Brión.
- Petrono. v. PADRÓN.
- PICO DE MEDELA (Monte Meda). 473, 475, 497. Monte na fg.^a de S. Vicente de Augasantas, conc. de Rois.
- Pigna, monte. v. Penna.
- Pignario, villa. v. PIÑEIRO (Os Ánxeles).
- Pignario. v. PIÑEIRO.
- Pignario. v. Pineyro.
- Pignario/Pineyro/Pinario, villa. 412, 423, 429, 433, 450. Lug. s.l. na fg.^a de Sta. María de Urdilde, conc. de Rois.
- Pignis, aqua de. v. MUÍÑOS.
- Pina Cornaria, villa. 369, 444. Lug. s.l. na fg.^a de Sta. María de Cornanda, conc. de Brión.
- Pina Maa, monte. 461, 493, 494. Monte no concello de Rois.
- Pinario de Argalo/Pinarios d'Argalu. v. PIÑEIRO.
- Pineiro de Carnota. v. PIÑEIRO.
- Pineyro/Pignario. 436, 441, 450, 492. Lug. s.l. na fg.^a de S. Vicente de Augasantas, conc. de Rois.
- Pinione. v. PIÑOR.
- Pinol/Pinol de Medio/Pinol Mediano. v. PIÑOR.
- PIÑEIRO (Pignario). 260, 261, 262, 265, 270, 271, 288, 294. Lug. na fg.^a de Sta. María dos Ánxeles, conc. de Brión.
- PIÑEIRO (Pinario de Argalo/Pinarios d'Argalu). 195, 783, 784. Lug. na fg.^a de Sta. María de Argalo, conc. de Noia.
- PIÑEIRO (Pignario/Pineiro de Carnota). 7, 35, 38, 53, 155. Lug. na fg.^a de S. Mamede de Carnota, conc. de Carnota.
- PIÑOR (Pinol/Pinione/Pinol de Medio/Pinol Mediano). 327, 328, 330, 331. Lug. na fg.^a de S. Lourenzo de Agrón, conc. de Ames.
- Pistomarchis. v. POSMARCOS.
- Placiu. 114. Lug. s.l.
- Plano, larea. 108. Leira no lug. de Vara, na fg.^a de S. Cosme de Outeiro, conc. de Outes.
- Pobladura del Coto. v. POBLADURA DE LOS OTEROS.

- POBLADURA (DE LOS OTEROS) (Pobladura del Coto/Publadura). 8, 27, 29, 30. Vila e conc. na prov. de León.
- Pomares. v. PUMAR DO RÍO.
- Podenci. v. PUDENZA.
- Pomeda Inferiori/de Jusana/de Susana, villa. 313, 572, 581, 582, 583, 584. Lug. hoxe desaparecido que estaba entre os de Castro e Mirou, na ribeira do río Tambre, na fg.^a de Sta. María de Roo, conc. de Noia. Dividíase en Pomeda de Baixo e de Enriba.
- Pono, casal. v. CASAL DE POÑO.
- Ponte de Busto. v. BUSTO.
- Ponte de Iusana, villa. v. PONTE DE TRABA.
- Ponte de Pias. 54. Ponte sobre o río Tambre, entre as parroquias de Sta. María de Ons (Brión) e S. Martiño de Liñeiro (Negreira).
- PONTE (de Pias), casal. 17, 18, 54. Lug. na fg.^a de S. Tirso de Cando, conc. de Outes.
- PONTE (de Susana), villa. 322, 604. Lug. na fg.^a de Sta. Cristina de Barro, conc. de Noia.
- PONTE DE TRABA (Ponte de Iusana). 322, 639. Lug. na fg.^a de Sta. Cristina de Barro, conc. de Noia.
- PONTESAMPAIO (Sanctus Pelagius de Luto). 39, 42. Lug. no conc. de Soutomaior (prov. de Pontevedra).
- Porrario, ribulo. 164. Regato no conc. de Mazaricos.
- Porta de Sole, larea. 457. Leira na vila de Padrón, conc. de Padrón.
- Portezelo, río. 178. Río s.l.
- Porto, plantatus et hereditas. 656. Lug. s.l. na fg.^a de S. Pedro de Tállara, conc. de Lousame.
- PORTO CORDEIRO (Cordario). 473. Regato tamén coñecido como Treito, na fg.^a de S. Vicente de Augasantas, conc. de Rois.
- PORTO MENLLE, monte. v. Penna Occisinda.
- PORTOR (Portus Hodorii). 498. Mosteiro que estaba na fg.^a de Sta. María de Portor, conc. de Negreira.
- Portu, villa. 19. Lug. s.l. na fg.^a de S. Xián de Tarás, conc. de Outes.
- Portu, fluvio. 467. Regato na fg.^a de S. Xoán de Buxán, conc. de Rois.
- PORTUGAL. 50, 300.
- Portus Hodorii, monasterium. v. PORTOR.
- POSMARCOS (Pestomarcos/Pistomarchis), terra. 354, 436, 442, 485, 511, 515, 531, 532, 533, 535, 536, 537, 545, 554, 555, 572, 574, 575, 576, 577, 581, 585, 589, 591, 592, 600, 601, 603, 604, 610, 614, 620, 621, 622, 624, 629, 639, 663, 675, 678, 680, 681, 682, 711, 712, 713, 716, 717, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 731, 732, 736, 739, 740, 741, 744, 745, 751, 755, 756, 760. Terra que comprendía toda a península do Barbanza.
- POSMARCOS, valle: 613.
- Pousada, celeiro. 58. Lug. s.l. en terra de Deza.
- POUSADA (Pausada). 639. Lug. na fg.^a de S. Tomé de Ames, conc. de Ames.
- POUSADA (Pausada). 652. Lug. na fg.^a de S. Pedro de Tállara, conc. de Lousame.
- POUSADA, villa. 355, 356. Lug. na fg.^a de Sta. María de Viceso, conc. de Brión.
- Pradiz. v. PADRIS.
- Preua Hociscendi, monte. v. Pena Occisinda.

PROUPÍN (Pauperim). 231, 242. Lug. na fg.^a de S. Tomé de Ames, conc. de Ames.
 Publadura. v. POBLADURA DE LOS OTEROS.
 PUDENZA (Podenci). 113. Lug. na fg.^a de S. Pedro de Brandomil, conc. de Zas.
 PUMAR DO RÍO (Pomares). 677. Lug. na fg.^a de Sto. André de Cures, conc. de Boiro.

Q

Quandoes, San Martino, mosteiro. v. CANDUAS.
 Quinianti, villa. 649. Pode identificarse co lug. de Guiende, na fg.^a de S. Pedro de Tállara, conc. de Lousame.
 Quintaa, Sta. María. v. QUINTANA.
 QUINTANA (Quintaa). 359, 466. Sta. María da Quintana, igrexa hoxe desaparecida que estaba na praza da Quintana, en Santiago de Compostela.
 Quintana, villa. v. QUINTÁNS (Nebra).
 Quintana Donega. v. QUINTÁNS.
 Quintana Lagine. 120. Lug. s.l. na fg.^a de Santiago de Tal, conc. de Muros.
 Quintanas. v. QUINTÁNS (Ames).
 Quintanas, villa. v. QUINTÁNS (Lesende).
 Quintanella. 715. Lug. s.l.
 Quintanis. v. QUINTÁNS (Corzón).
 Quintanis, villa. v. QUINTÁNS (Abanqueiro).
 QUINTÁNS (Quintana). 765. Lug. na fg.^a de Sta. María de Nebra, conc. de Porto do Son.
 QUINTÁNS (Quintanas/Quintana Donega). 236, 243. Lug. na fg.^a de S. Tomé de Ames, conc. de Ames.

QUINTÁNS (Quintanas). 532. Lug. na fg.^a de S. Martiño de Lesende, conc. de Lousame.
 QUINTÁNS (Quintanis). 81, 98. Lug. na fg.^a de S. Cristovo de Corzón, conc. de Mazaricos.
 QUINTÁNS (Quintanis). 686. Lug. na fg.^a de S. Cristovo de Abanqueiro, conc. de Boiro.

R

Ranariz. v. RAÑA.
 Randal. 363. Lug. s.l.
 RANDUFE. 180. Lug. na fg.^a de S. Pedro de Santa Comba, conc. de Santa Comba.
 Rania. v. RAÑA.
 Rania Longa, monte. 335, 360, 400. Monte entre os concellos de Brión e Ames, na fg.^a de S. Lourenzo de Agrón.
 Ranioa/Ranoa, villa. v. RAÑO.
 RAÑA (Ranariz/Rania). 761, 762. Lug. na fg.^a de Sta. María de Nebra, conc. de Porto do Son.
 RAÑO (Ranioa/Ranoa). 451, 452, 453, 454, 455. Lug. na fg.^a de Sta. María de Leiro, conc. de Rianxo.
 RATES, Stus. Martinus; eremitagium, couto. 20, 62. Hoxe eremida na fg.^a de S. Cosme de Outeiro, conc. de Outes.
 RATES, villa. 20, 21, 35, 38, 45, 158. Lug. na fg.^a de S. Cosme de Outeiro, conc. de Outes.
 REBOREDO PEQUENO (Roboredo). 292, 293. Lug. na fg.^a de S. Salvador de Bastavales, conc. de Brión.
 REBOREDO (Roveteiro de Sispouna). 677. Lug. na fg.^a de S. Vicenzo de Cespón, conc. de Boiro.

- REBOREDO (Rovoredo Superiori et Inferiori). 22. Reboredo Grande, na fg.^a de S. Xulián de Bastavales, conc. de Brión; e Reboredo Pequeno, na fg.^a de S. Salvador de Bastavales, conc. de Brión.
- REBOREDO (Rovoredo). 121, 157. Lug. na fg.^a de Sta. Mariña de Esteiro, conc. de Muros.
- RECAREA (Recaredo/Recaree). 81, 82, 99, 107. Lug. na fg.^a de Sta. María de Coiro, conc. de Mazaricos.
- Recaredo/Recaree. v. RECAREA.
- Redondo, agro. 227. Agro no lugar de Pedrouzos, fg.^a de S. Tomé de Ames, conc. de Ames.
- Reglis. 363. Lug. s.l.
- Regno, villa. v. REINO.
- Regoaes, villa. 394, 395. Lug. s.l. na fg.^a de S. Xulián de Luaña, conc. de Brión.
- REGOELLE (Regoeli). 202. Lug. na fg.^a de S. Martiño de Olveira, conc. de Dumbría.
- Regueli, villa. v. REGOELLE.
- REINO (Regno). 316, 320, 343, 348, 349, 350. Lug. na fg.^a de Sta. María de Trasmonte, conc. de Ames.
- REIRÍS (Reirit). 745, 749. Lug. na fg.^a de Sta. María de Olveira, conc. de Ribeira.
- Resegeno. 363. Lug. s.l.
- RESÚA (Ruzua), S. Miguel. 766, 767. Lug. na fg.^a de Sta. María de Nebra, conc. de Porto do Son.
- RESÚA (Ruzua). 767. Lug. na fg.^a de Sta. María de Nebra, conc. de Porto do Son.
- RIAL. 58. Lug. na fg.^a de S. Pedro de Muro, conc. de Porto do Son.
- RIAL. 455, 668. Lug. na fg.^a de Sta. María de Leiro, conc. de Rianxo.
- Rial. 181. Lug. s.l.
- Riba de Sar. v. RIBASAR.
- RIBADEZA (Riba Esar). 173. Lug. na fg.^a de S. Mamede de Albores, conc. de Mazaricos.
- Riba Esar. v. RIBADEZA.
- Ribadulla, terra: 58.
- RIBASAR (Riba de Sar), Sta. Mariña. 172. Fg.^a no conc. de Rois.
- RIBEIRA, Sta. Uxía (Carraria/Sancta Eugenia/Sancta Ougenia). 729, 731, 732, 733. Fg.^a no conc. de Ribeira.
- Ribela. 32. Lug. s.l.
- Ribeyro, villa. 248, 448. Lug. s.l. na fg.^a de S. Fins de Brión, conc. de Brión.
- Ribulo Malo. v. TÁLLARA.
- Riparium. 619. Lugar na vila de Noia.
- Ripa de Maris, Stus. Julianus. v. TARAS.
- Rivulo Malo. v. TÁLLARA.
- Roboredo, villa. v. REBOREDO.
- Rochella. v. ROCHELLE, LA.
- ROCHELLE, LA (Rochella). 529. Capital do departamento de Charente-Maritime (Francia).
- Rociadela. 216. Lug. s.l.
- ROIS (Ruis), S. Mamede. 435, 450, 508. Fg.^a no conc. de Rois.
- ROMA. 634. Capital de Italia.
- ROMA, Sta. Sía (Sta. Cecilia). 197, 201. Fg.^a no conc. de Zas.
- ROMARÍS (Romariz). 200, 597. Lug. na fg.^a de Sta. Baia de Boiro, conc. de Boiro.
- Romariz. v. ROMARÍS.
- ROMARIZ, S. Xoán. 47, 49. Fg.^a no conc. de Abadín (prov. de Lugo).
- ROO, Stus. Johannes. 20, 63, 68, 79, 95, 96, 102. Fg.^a no conc. de Outes.
- ROO (Roho), Sta. María. 312, 527, 543, 544, 545, 548, 549, 550, 551, 552, 554, 555, 560, 561, 564, 565,

- 569, 572, 574, 575, 576, 577, 581, 582, 583, 585, 587, 588, 589, 591, 592, 673. Fg.^a no conc. de Noia.
- ROO (Roho). 63, 70, 102, 128, 182, 192. Lug. na fg.^a de S. Xoán de Roo, conc. de Outes.
- ROO. 543, 549, 554, 564, 565, 588, 589. Lug. na fg.^a de Sta. María de Roo, conc. de Noia.
- Rooriz. 180. Lug. s.l.
- Rosende, casal. 12. Lug. s.l. na fg.^a de S. Pedro de Xallas, conc. de Negreira.
- Rou, monte. 6, 35, 38, 46. Monte no conc. de Fisterra.
- Roveteiro de Sispouna. v. REBOREDO (Cespón).
- Rovoredo, villa. v. REBOREDO (Esteiro).
- Rovoredo, agros de. 6, 35, 38, 46. Agros na parroquia de S. Vincenzo de Duio, conc. de Fisterra.
- Rovoredo Superiori et Inferiori, villas. v. REBOREDO (Bastavales).
- RUBIÁNS (Ruuaes), Sta. María. 795. Fg.^a no conc. de Vilagarcía de Arousa (prov. de Pontevedra).
- RUBIEIRO (Ruveyru). 435. Lug. na fg.^a de S. Pedro de Herbogo, conc. de Rois.
- Ruis, Stus. Mametis. v. ROIS.
- Ruuaes, Santa Maria. v. RUBIÁNS
- Ruveyru. v. RUBIEIRO.
- Ruzua, Stus. Michael. Igrexa hoxe desaparecida que estaba no lugar de Resúa (v. RESÚA).
- Ruzua, villa. v. RESÚA.
- S**
- Saa, villa. v. SAR.
- Saa. 460. Lug. s.l.
- SABACEDO (Savoceda/Savoceda de Pena Uidi/Savocetu), villa. 322, 342, 377, 443, 520. Lug. na fg.^a de S. Martiño de Ermedelo, conc. de Rois.
- SABARDES, S. Xoán do Freixo de. 99. Fg.^a no conc. de Outes.
- SABAXÁNS (Savagjaes). 296. Lug. na fg.^a de S. Xulián de Bastavales, conc. de Brión.
- SABUCEDA (Savoceda). 709. Lug. na fg.^a de Sto. André de Cures, conc. de Boiro.
- Sagiozo, villa. v. CHAZO.
- SAHAGÚN (Sanctus Facundus). 20. Vila na prov. de León.
- Sailam, portum. v. SEILÁN.
- SAÍME (Sayme). 305, 307. Lug. na fg.^a de S. Xulián de Bastavales, conc. de Brión.
- Sal. v. SAA.
- SALAMANCA. 13, 41.
- Salgeiroo, monte. 680, 681, 682, 721. Monte no conc. de Boiro.
- SAN ALBERTO. 546, 547. Monte (207 m) e capela na freguesía de Sta. Uxía de Ribeira, conc. de Ribeira.
- SAN CRISTOVO (Sanctus Christoforus). 84, 85, 86, 105, 172. Lug. na fg.^a de Sta. María de Coiro, conc. de Mazaricos.
- SAN MARTIÑO DE DUIO (Dugio). 6, 35, 38, 46. Fg.^a no conc. de Fisterra.
- SAN SALVADOR (Dugio). 6, 35, 38, 46. Antiga fg.^a de S. Salvador de Duio, hoxe lugar da parroquia de S. Vincenzo de Duio, conc. de Fisterra.

- SAN VICENZO DE DUIO (Dugio). 6, 35, 38, 46, 190, 194, 196, 197. Fg.^a no conc. de Fisterra.
- Sananes. 155. Lug. s.l.
- SANTA CECILIA de Monte Siam. 262, 263, 267, 270, 271, 273, 276, 279, 281, 282, 285, 286, 288, 290, 293. Igrexa hoxe desaparecida e que probablemente se tratase dunha ermida situada no monte que aínda leva o seu nome –Santa Cecilia–, entre os concellos de Brión e Rois, que é o cume máis alto (492 m) dos coñecidos como Montes de Olerón e que seguramente recibía entón o nome de “Monte Siam”. A ermida estaría na ladeira oeste, na parroquia de S. Xulián de Bastavales (conc. de Brión), á igrexa da cal aparece case sempre unida na documentación do cartulario.
- Sancta Cecilia. v. ROMA.
- Sancta Christina. v. BARRO.
- Sancta Columba. v. SANTA COMBA.
- Sancta Eolalia. 786; v. LOSÓN.
- Sancta Eugenia, insula. 54. Trátase probablemente da illa de Santa Uxía, na fg.^a de Sta. Uxía de Ribeira, conc. de Ribeira.
- Sancta Eugenia. 107, 122. Lug. s.l.; (v. Esar, Sancta Eugenia).
- Sancta Eugenia. 669. Lug. s.l.
- Sancta Eugenia/Ougenia. 729, 732; v. RIBEIRA.
- Sancta Maria de Sar. v. SAR, Sta. María.
- Sancta María (de Padrón): 458.
- Sancta Taasia/Sancta Talasia. 54, 172, 267, 322, 531, 543, 640, 716, 795. Antigo mosteiro de monxas benedictinas que estaba na fg.^a de Sto. Ourente de Entíns, conc. de Outes.
- Sancta Trinitas, rúa de. v. TRINDADE.
- Sanctus Christoforus de Ripa Tamaris, heremita. 360, 365. Ermida hoxe desaparecida na fg.^a de S. Xulián de Luaña, conc. de Brión.
- Sanctus Christoforus. v. SAN CRISTOVO.
- Sanctus Facundus. v. SAHAGÚN.
- Sanctus Georgius, honor, castelo. 120, 156.
- Sanctus Jacobus. v. SANTIAGO DE COMPOSTELA.
- Sanctus Justus, heremita. 2, 3. Lugar onde posteriormente se levantará o mosteiro de Toxos Outos, na fg.^a de S. Xusto de Toxos Outos, conc. de Lousame.
- Sanctus Laurentius (de Agrón). v. AGRÓN.
- Sanctus Laurentius de Trassouto. 54. Antigo mosteiro en Santiago de Compostela, conc. de Santiago de Compostela.
- Sanctus Laurentius. 32. Lug. s.l.
- Sanctus Martinus de Foris. 54, 74, 112, 124, 210, 235, 259, 322, 408, 441, 504, 677, 790. Trátase do hoxe seminario maior de Santiago de Compostela, antigo mosteiro benedictino de San Martiño Pinario, en Santiago de Compostela.
- Sanctus Martinus, terra. 50. Terra nas beiras do Limia, cerca da súa desembocadura (Portugal).
- Sanctus Michaelis. 408. Lug. s.l. Podería tratarse de S. Miguel de Costa (Rois), aínda que non podemos aseguralo.
- Sanctus Pelagius de Luto. v. PONTE-SAMPAIO.
- Sanctus Petrus de Foris. 57, 362, 795. Antigo mosteiro benedictino en Santiago de Compostela.

- Sanctus Tirsus. 363. Lug. s.l.
- Sanderecio/Sanderezo. v. SANDRENZO.
- Sandon. 441. Pode tratarse do lug. de CERNÁN, na fg.^a de S. Vicente de Augasantas, conc. de Rois.
- SANDRENZO (Sanderecio/Sanderezo/Senderezo). 58, 190, 677, 688, 710. Lug. na fg.^a de S. Vicenzo de Cespón, conc. de Boiro.
- Sannim, villa. 7, 35, 38. Lug. s.l. na fg.^a de Sta. Eulalia de Dena, conc. de Meaño (prov. de Pontevedra).
- SANTA COMBA (Sancta Columba). 180. Hoxe S. Pedro de Santa Comba, fg.^a no conc. de Santa Comba.
- SANTIAGO DE COMPOSTELA (villa Beati Jacobi/Locus Sanctus/Sanctus Jacobus). 17, 18, 22, 23, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 42, 62, 155, 184, 193, 208, 211, 212, 213, 292, 325, 373, 377, 393, 443, 525, 526, 546, 547, 580, 662, 735.
- SAR (Saa/Sal). 292, 677, 686, 692, 698, 728. Lug. na fg.^a de S. Vicenzo de Cespón, conc. de Boiro.
- SAR, río. 260, 262, 264, 271, 281, 282, 291, 299, 301, 305, 308, 309, 311, 458.
- SAR, Sancta María. 16, 54, 125, 210, 406, 533, 731. Antigo convento de cóngos regulares de Sto. Agostiño en Santiago de Compostela.
- Sara, ribulo. 461, 493, 494. Regato no conc. de Rois.
- Sarantes. v. SERANTES.
- Sarcia/Sarza, río. 60, 61, 95. Regato no conc. de Outes.
- SARDIÑEIRO (Villar Sarnon/Villar Sarnon), S. Xoán. 172, 190, 194, 720. Fg.^a no conc. de Fisterra.
- Sarnam/Sarniam, villa. v. CERNÁN.
- SARRIA. 14, 25, 39, 42, 44, 47, 49. Villa na prov. de Lugo.
- Sarza. v. Sarcia.
- Sautu. v. SOUTO (Leroño).
- Savagjaes. v. SABAXÁNS.
- Savariz. v. CHAFARÍS.
- Savoceda/Savoceda de Pena Uidi, villa. v. SABACIDO.
- Savoceda, fonte. 700. Fonte no lugar de Sabuceda, fg.^a de Sto. André de Cures, conc. de Boiro.
- Savoceda. v. SABUCEDA.
- Savocetu. v. SABACIDO.
- Savugario, agro. 195; s.l.
- Sayme, villa. v. SAÍME.
- Scava. v. ESCOBIAS.
- Sea, San Pedro. v. CEA.
- SEARES (Seliars/Senares). 215, 223, 224, 225, 226, 227, 347, 689. Lug. que se divide en Seares de Arriba e de Abaixo, na fg.^a de S. Tomé de Ames, conc. de Ames.
- Secario, tallio. 239. Lug. s.l. na fg.^a de S. Tomé de Ames, conc. de Ames.
- Seel, S. Pedro. v. SER.
- Seerey. 523. Podería tratarse do lug. de Cairo, na fg.^a de S. Martiño de Lense, conc. de Lousame.
- SEGOVIA. 12.
- Seliars. v. SEARES.
- Semar Quieta. s.l.: 194.
- SEILÁN (Sailam). 19. Lug. na fg.^a de S. Xián de Tarás, conc. de Outes.
- Senderezo. v. SANDRENZO.
- SENDIA (Cendia/Cedeea). 669, 707. Lug. na fg.^a de Sta. María de Nebra, conc. de Porto do Son.
- SENDÓN (Cendon). 84, 85, 86, 101, 115, 168, 176, 385, 758. Lug. na fg.^a de S. Miguel de Valadares, conc. de Outes.
- Seniar. 195, 196. Lug. s.l.

- Senior, villa. v. SEÑOR.
- Senra, aqua de. 6, 35, 38, 46. Regato no conc. de Fisterra.
- Senrra. 186. Lug. s.l. na fg.^a de Sta. Baia de Dumbria, conc. de Dumbria.
- Senvir, villa. v. SEÑOR.
- SEÑOR (Senior/Senvir). 531, 716. Lug. na fg.^a de S. Vicenzo da Baña, conc. da Baña.
- SEQUELO (Cequiello). 209. Fonte en Santiago de Compostela, que deu nome á rúa onde se encontra.
- SER, San Pedro (Seel). 795. Fg.^a no conc. de Santa Comba.
- Seranes. 176, 385. Lug. s.l.
- SERÁNS (Siraes). 757. Lug. na fg.^a de S. Pedro de Muro, conc. de Porto do Son.
- SERANTES (Sarantes). 20, 22, 23, 45, 156. Lug. na fg.^a de S. Cosme de Outeiro, conc. de Outes.
- SERVIA (Cervia). 254, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522. Lug. na fg.^a de Sta. Eulalia de Vilacova, conc. de Lousame.
- Serchan. 110. Podería tratarse dos lug. de Cerzón, na fg.^a de S. Xoán do Freixo de Sabardes, conc. de Outes; ou Sendón, na fg.^a de S. Miguel de Valadares, tamén conc. de Outes.
- Serchon. 81. Lug. s.l.
- Seregia. 40, 41, 45. Lug. s.l.
- SERRES, villa. 126, 127, 668. Lug. na fg.^a de S. Xoán de Serres, conc. de Muros.
- SERRES, S. Xoán. 88, 116, 126, 127, 135. Fg.^a no conc. de Muros.
- SÉSAMO, S. Martiño. 795. Fg.^a no conc. de Culleredo.
- Sespooa/Sespaon/Sespalona, Stus. Vincencius. v. CESPÓN.
- Sespooa, villa. v. IGREXA (Cespón).
- SESTAIO, S. Miguel (Cistau/Cistar). 88, 127. Fg.^a no conc. de Muros.
- Seves/Sevis. v. CIVES.
- SEVILLA. 36, 37, 38.
- Siam, monte. 260, 262, 263, 271, 281, 291, 296, 305, 308, 309, 311, 461, 493, 494. Trátase probablemente do actual monte de Santa Cecilia, o maior cume (492 m) dos Montes de Olerón, que separan os concellos de Brión e Rois. Sitúase entre as parroquias de S. Xulián de Bastavales (Brión), S. Miguel de Costa e Sta. María de Urdilde (Rois).
- Siaria, fluvio. v. SIEIRA.
- Siaria, villa. v. SIEIRA.
- Siaria, Stus. Felix. v. SIEIRA, S. Pedro Fins.
- SIEIRA (Siaria). 755, 756, 761. Río no conc. de Porto do Son.
- SIEIRA (Siaria). 58, 756. Lug. na fg.^a de Sta. Mariña de Xuño, conc. de Porto do Son.
- SIEIRA (Siaria/Sieyra), S. Pedro Fins. 759, 760, 761, 762. Fg.^a no conc. de Porto do Son.
- Siimir. 88. Lug. s.l.
- SILOS, Sto. Domingo. 36, 37, 38. Localidade na prov. de Burgos.
- SILVARREDONDA (Silva Rotunda), villa. 467, 468, 469, 470, 471, 610, 611, 635. Lug. na fg.^a de S. Xoán de Buxán, conc. de Rois.
- SINDE (Sindi). 452. Lug. na fg.^a de S. Pedro de Carcacia, conc. de Padrón.
- Sindi. v. SINDE.
- Siraes. v. SERÁNS.
- SIRVES (Cirvis). 749. Lug. na fg.^a de Sta. María de Olveira, conc. de Ribeira.
- Sirria, fluvio. v. CATALAN.
- Sispouna, Stus. Vincencius. v. CESPÓN.

- Sivis. 106. Podería tratarse do lug. de Sirves, na fg.^a de Sta. María de Oliveira, conc. de Ribeira.
- Soagilde. 342. Lug. s.l. na fg.^a de S. Martiño de Ermedelo, conc. de Rois.
- SOBRADO (Superado). 765. Lug. na fg.^a de Sta. María de Nebra, conc. de Porto do Son.
- SOBRADO DOS MONXES (Supperado). 15. Mosteiro cisterciense en Sta. María de Sobrado dos Monxes, conc. de Sobrado.
- SOCASTRO (Castro). 436. Lug. na fg.^a de S. Pedro de Herbogo, conc. de Rois.
- Soestum. 49. Pode identificarse coa fg.^a de Sto. Estevo de Soesto, conc. de Laxe.
- Soevos. 78. Lug. s.l. (iusta St. Martinum de Tiris).
- SOFÁN (Sufan). 100, 193. Lug. na fg.^a de Sta. María de Lira, conc. de Carnota.
- Somar. v. SÓÑORA.
- Sonar. v. SÓÑORA.
- Sonaria. v. SONEIRA.
- SONEIRA (Sonaria). 745, 795. Terra que se correspondería, máis ou menos, co arciprestado do mesmo nome.
- Soniar. v. SÓÑORA.
- SÓÑORA (Soniar/Sonar/Somar). 58, 352, 433, 434. Lug. na fg.^a de Sta. María de Leroño, conc. de Rois.
- SORRIBAS (Subribas/Subripas). 338, 340, 341, 342, 344, 346, 348. Lug. na fg.^a de Sta. María de Trasmonte, conc. de Ames.
- SOUTELO (Soutello). 487. Lug. na fg.^a de S. Xoán de Camboño, conc. de Lousame.
- SOUTO (Sautu). 435, 436, 441, 442, 446, 447, 496. Lug. na fg.^a de Sta. María de Leroño, conc. de Rois.
- Soutullo, villa. 446, 491. Lug. s.l. na fg.^a de S. Vicente de Augasantas, conc. de Rois.
- SOUTULLO. 735, 787. Lug. na fg.^a de Santiago de Anseán, conc. de Lalín (prov. de Pontevedra).
- Sparreli. v. ESPARRELLE.
- Spinarido/Spinaredo. v. ESPIÑEIRIDO.
- Spineyra, leira. 159. Leira no lug. de Albeida, na fg.^a de S. Cosme de Outeiro, conc. de Outes.
- Spineyrido. v. ESPIÑEIRIDO.
- Spinis Altis. É outra das denominacións que recibe o mosteiro de San Xusto de Toxos Outos.
- Steyro. v. ESTEIRO.
- Stremadura. v. ESTREMADURA.
- Subrribas/Supribas. v. SORRIBAS.
- SUEVOS, villa. 316, 338, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 348. Lug. na fg.^a de Sta. María de Trasmonte, conc. de Ames.
- SUEVOS, villa. 63, 64, 82, 84, 85, 86, 87, 105, 163, 164, 165, 176, 385, 758. Lug. na fg.^a de Sta. María de Coiro, conc. de Mazaricos.
- SUEVOS. 104, 186, 192. Lug. e fg.^a de S. Mamede de Suevos, conc. da Baña.
- Sufan. v. SOFÁN.
- Superado, villa. v. SOBRADO.
- Supperado, monasterio. v. SOBRADO DOS MONXES.
- SUSAVILA DO CARBALLO (Susa Villa de Monte). 241, 316, 325, 326, 329. Lug. na fg.^a de Sta. María de Trasmonte, conc. de Ames.
- Susa Villa de Adufo/de Dauffe. v. ARUFE.

Susa Villa de Monte. v. SUSAVILA DO CARBALLO.

Syam, monte. v. Siam.

Syaria. v. SIEIRA.

Syeira. v. SIEIRA.

T

Tabagom/Tauagom, villa. 204, 205, 206. Lug. s.l. na fg.^a de S. Miguel de Tabagón, conc. do Rosal (prov. de Pontevedra).

TAL, Santiago de. 120, 128, 132, 135, 140, 142, 143, 146, 147, 148, 149, 150, 184. Fg.^a no conc. de Muros.

TAL, villa. 16, 53, 116, 120, 128, 129, 132, 133, 135, 144, 145, 148, 149, 795. Lug. na fg.^a de Santiago de Tal, conc. de Muros.

Taliar, Stus. Petrus. v. TÁLLARA.

Talar, Stus. Petrus. v. TÁLLARA.

Taliar, valle. 642.

Taliar, villa. v. EIREXA, A.

Talio, Stus. Andree. v. TALLO.

Tallar. v. EIREXA, A.

TÁLLARA (Ribulo Malo/Rivulo Malo), regato. 647, 649. Regato na fg.^a do mesmo nome, conc. de Lousame.

TÁLLARA (Taliar/Talar), S. Pedro. 57, 192, 200, 363, 627, 639, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 654, 655, 656, 657, 658, 659. Fg.^a no conc. de Lousame.

TALLO (Talio), Sto. André. 201. Fg.^a no conc. de Ponteceso.

TALÓN (Tamlom). 74. Lug. na fg.^a de S. Cristovo de Nemiña, conc. de Muxía.

Tamar, río. v. TAMBRE.

Tamarensis, mare. 113. Ría de Muros e Noia.

TAMBRE (Tamar). 10, 11, 14, 15, 16, 19, 22, 23, 33, 34, 37, 43, 44, 45, 69, 131, 156, 157, 158, 159, 160, 207, 226, 227, 246, 314, 316, 317, 321, 327, 328, 329, 336, 339, 340, 344, 345, 365, 366, 375, 395, 543, 545, 548, 549, 554, 555, 564, 565, 571, 572, 575, 576, 577, 581, 582, 585, 587, 591, 592, 593, 601, 613, 614, 621.

Tamlom. v. TALÓN.

TAPIA. 178. Lug. na fg.^a de S. Cristovo de Mallón, conc. de Santa Comba TAPIA (Papi), S. Cristovo. 224. Fg.^a no conc. de Ames.

Taragonio, Stus. Salvator. v. TARAGOÑA.

Taragonio, Stus. Salvator, monasterio. v. TARAGOÑA.

Taragonio, villa. 726. v. IGREXA, A.

TARAGOÑA (Taragonio), S. Salvador. 53, 295, 672, 674, 694, 707, 708, 709. Fg.^a no conc. de Rianxo.

TARÁS (Tharas), S. Xián. 53, 191. Fg.^a no conc. de Outes.

TARAS (Ripa de Maris/Tharas). 17, 18, 170. Lug. na fg.^a de S. Xián de Tarás, conc. de Outes.

Taras, villa. v. TORES.

Taurinaa, Stus. Martinus. v. TOURIÑÁN.

Taurom. v. TORO.

TAVILO (Taviro). 82. Lug. na fg.^a de S. Cosme de Outeiro, conc. de Outes.

Taviro. v. TAVILO.

TEIRA (Teyra). 736, 738, 744, 751. Refírese máis probablemente ó monte próximo a este lugar que propiamente a un lugar habitado na fg.^a de Sta. María de Corrubedo, conc. de Ribeira.

TEIRA (Teyra). 739, 754. Trátase do outeiro que está entre os lugares de

- Teira, O Espiñeirido e Olveira, entre as actuais freguesías de Sta. María de Corrubedo e Sta. María de Olveira, no conc. de Ribeira.
- Teyra. v. TEIRA.
- Teyra, monte. v. TEIRA.
- Tharas, v. TARAS.
- Thores, v. TORES.
- TIBÃES (Tibianes), S. Martiño. 52. Mosteiro na fg.^a dese nome, no conc. de Braga (Portugal).
- Tibianes. v. TIBÃES.
- Tiris, S. Martiño. 78; s.l.
- Toar, fluvio. 9, 48. Regato no concello de Cee.
- Toeriz. v. TOURIS.
- Tofelo. 642. Lug. s.l. no conc. de Lousame.
- TOLEDO. 5, 6, 8, 27, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 40, 46.
- TORDOIA (Tordoya). 78. Fg.^a no conc. de Tordoia.
- Tordoya. v. TORDOIA.
- TOREA, couto. 58. Fg.^a de S. Xián de Torea, conc. de Muros.
- TOREA (Toregia), villa. 88, 131, 133, 134, 139, 141, 144. Lug. na fg.^a de S. Xián de Torea, conc. de Muros.
- TOREA (Toreia), S. Salvador. 86, 101, 116, 130, 132, 135, 136, 137, 140, 142, 154, 168. Fg.^a hoxe baixo a advocación de S. Xián, no conc. de Muros.
- Toregia, villa. v. TOREA.
- Toreia, Stus. Salvator. v. TOREA.
- TORES (Taras/Thores). 763, 764, 769, 770, 771. Lug. na fg.^a de Sta. María de Nebra, conc. de Porto do Son.
- TORO (Taurom). 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 49. Cidade na prov. de Zamora.
- Toseiras, villa. 446. Lug. s.l.
- TOURINÑÁN (Taurinaa), S. Martiño. 54. Fg.^a no conc. de Muxía.
- TOURÍS (Toeriz). 358. Lug. na fg.^a de S. Xulián de Luaña, conc. de Brión.
- Tousindi, portum, villa. 19. Lug. s.l. na fg.^a de S. Xián de Tarás, conc. de Outes.
- TOXOS OUTOS (Togis Altis/Spinis Altis/Avellaneto), Santos Xusto e Pastor. Mosteiro na fg.^a do mesmo nome no conc. de Lousame. Por mor de facer referencia a el a gran maioría dos documentos, non aparecen aquí reflectidos.
- TRABA (Trava). 477, 478, 502, 511, 512, 513, 515, 517, 519, 520, 532, 533, 535, 536, 537, 600, 601, 604, 614, 619, 620, 622, 624, 629. Río que corre polos concellos de Rois, Lousame e Noia e desemboca na ría deste nome; recibe tamén o nome de Soñora.
- Transierra. 40, 41, 42, 43, 45, 46, 49.
- Trasfluvio. v. Trasriu.
- Transfontao. 614. Lug. en Xilvir, fg.^a de Sta. Cristina de Barro, conc. de Noia.
- TRASMONTE, Sta. María. 54, 176, 188, 241, 242, 245, 250, 252, 253, 258, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 329, 331, 335, 336, 337, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 348, 349, 351, 385, 644, 758. Fg.^a no conc. de Ames.
- TRASMONTE, terra, territorio. 317, 328, 329, 330, 336, 338, 340, 341, 342, 345, 346. Comprendía a fg.^a do seu mesmo nome.
- TRASMONTE, valle: 329, 337.
- TRASMONTE, villa. 322. Lug. na fg.^a de Sta. María de Trasmonte, conc. de Ames.

Trasriu/Trasfluvio. 78, 555, 560. Lug. s.l. na fg.^a de Sta. María de Roo, conc. de Noia.

Trastámara. 13, 14, 23, 25, 29, 41, 42, 43, 44, 45, 49, 104, 393.

Trava, ribulo. 365, 395. Debe tratarse do regato que desauga no arroyo de Viceso, conc. de Brión.

Trava, ribulo. v. TRABA.

Travi. v. CHAVE.

Trectis. v. TREITES.

Trees, Stus. Michael. v. TREOS.

TREITES (Trectis/Treytes/Treytos de Iusano). 684, 695, 696, 698. Lug. na fg.^a de S. Vicenzo de Cespón, conc. de Boiro.

Tremuzo, monte. Monte no concello de Outes: 157.

TREOS (Trees), S. Miguel. 745. Fg.^a no conc. de Vimianzo.

Trevoncio. Trevonzos (S. Vicenzo de Cespón. Boiro): 376.

Treytes, villa. v. TREITES.

Treytos de Iusano, villa. v. TREITES.

Triaes/Trianes. v. TRIÑÁNS

Trigario. v. VILARTRIGUEIRO.

TRINDADE, rúa. 183. Rúa da cidade de Santiago de Compostela.

TRIÑÁNS (Triaes/Trianes), villa. 106, 200, 597. Lug. na fg.^a de S. Cristovo de Abanqueiro, conc. de Boiro.

TRIVES. 39, 42. Comarca na actual prov. de Ourense.

Tronco, ribulo. 6, 35, 38, 46. Regato no concello de Fisterra.

Tudense, territorio. 204.

Tueuri. 172; lug. s.l.

Tuerazos, Sta. Eugenia. 596. Podería tratarse da fg.^a de Sta. Uxía do Ézaro, no conc. de Dumbría.

Tuira, monte. 126. Monte no concello de Muros.

U

Ulla, campo. 642, 647; en S. Pedro de Tállara, conc. de Lousame.

Ulvaria. v. OLVEIRA.

Umaio. 153. Podería tratarse do lug. do MAIO, na fg.^a de Sta. Mariña de Esteiro, conc. de Muros.

UMIA (Omnia), ribulo. 233, 249, 250, 251, 253. Regato na fg.^a de S. Tomé de Ames, conc. de Ames.

URDILDE (Ordilde/Orgilde/Urgilde), Sta. María de Urdilde. 391, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 411, 412, 413, 421, 422, 423, 425, 429, 438, 477, 478. Fg.^a no conc. de Rois.

URGEL. 14, 23, 25, 44. Condado catalán, na actual prov. de Lleida e con centro na Seo d'Urgell.

Urgilde, Sta. María. v. URDILDE.

V

Vace, fluvio. 490. Regato na freguesía de S. Vicente de Augasantas, conc. de Rois.

Vaintim. v. VENTÍN.

VALADARES, S. Miguel. 80, 101, 124, 168, 202. Fg.^a no conc. de Outes.

Valado, rúa do. 80. Rúa da vila de Noia.

VALBARGOS (Barvalgos). 522. Lug. na fg.^a de Sta. María de Argalo, conc. de Noia.

Valbona. 81. Lug. s.l.

Valdau de Lima. 78. Lug. s.l.

VALDESAZ (DE LOS OTEROS). 8, 27, 28. Aldea no conc. de Pajares de los Oteros (prov. de León).

Valeirón, terra. 54, 178, 374, 421, 432, 436, 437, 438, 441, 442, 446, 448,

- 467, 469, 475, 490, 492, 522, 690.
Terra que comprendía parte dos concellos de Brión, Ames e Rois.
- VALENCIA (DE DON JUAN). 26, 29, 31. Vila na prov. de León.
- Valinum. v. VALIÑO.
- Valinus. 216, 243. Lug. s.l.
- VALIÑO (Valinum). 22, 293. Lug. na fg.^a de S. Xulián de Bastavales, conc. de Brión.
- Vallis Miluorum, rúa. 211; v. VILAR, rúa.
- Vanio. 152. Podería tratarse do lug. de Braño, na fg.^a de S. Xoán do Freixo de Sabardes, conc. de Outes.
- Vanzas. v. BANZAS.
- VARA, villa. 22, 23, 69, 70, 71, 108, 156, 158, 772. Lug. na fg.^a de S. Cosme de Outeiro, conc. de Outes.
- Varonias, villare. v. IGREXA.
- Varcea, terra e burgo. v. BARCIA.
- Varzea, villa. 630. Lug. s.l. na fg.^a de S. Xoán de Lousame, conc. de Lousame.
- Vaza, ribulo. 348. Debe tratarse do hoxe coñecido como río de Rois.
- Veeru/Veenru/Veerunu. v. VIRO.
- Vegio/Veio. v. VEXO.
- Veiranes. 54. Lug. s.l.
- Velias. 522. Lug. s.l., posiblemente na fg.^a de Sta. María de Argalo, conc. de Noia.
- Vellis, villa. v. BELLES.
- Vendimiou. v. Bendimón.
- VENTÍN (Vaintim). 126. Lug. na fg.^a de Santiago de Louro, conc. de Muros.
- VENTOSA. 176, 385, 758. Lug. na fg.^a de Sto. Estevo de Covas, conc. de Ames.
- Veogio. v. VIOXO.
- Veogio de Iusano. v. VIOXO DE BAI-XO.
- Veogio de Susano. v. VIOXO DE ENRI-BA.
- Veralo, villa. v. BRALO.
- Veranio. 774. Lug. s.l. na fg.^a de Sto. André de Cures, conc. de Boiro.
- Veraro, villa. v. BRALO.
- Veranes de Iusano. 230. Lug. s.l.
- Verdua, villa. v. VERDUGA.
- VERDUGA (Verdua/Virdua). 489, 492. Lug. na fg.^a de S. Vicente de Augasantas, conc. de Rois.
- Verins. BERRIMES.
- Verrimes. v. BERRIMES.
- Vesares, villa. v. BÉXERES.
- VEXO (Veio/Vegio). 358, 491. Lug. na fg.^a de S. Xulián de Luaña, conc. de Brión.
- Vialo. v. BEALO.
- Vialo. v. BEALO, S. Pedro.
- Vicenio, villa. 709. Lug. s.l.
- VICESO, Sta. María (Besezo). 353, 355. Fg.^a no conc. de Brión.
- VIGO, villa. 6, 35, 38, 46, 190. Lug. na fg.^a de S. Martiño de Duio, conc. de Fisterra.
- Viuro. v. VIRO.
- VILACHÁN (Villa Plana/Villa Plana de Insula). 477, 478, 479, 480, 481, 482. Lug. na fg.^a de S. Vicente de Augasantas, conc. de Rois.
- VILACOVA (Villa Cova). 505, 509, 522, 543, 628. Lug. na fg.^a de Sta. Eulalia de Vilacova, conc. de Lousame.
- VILACOVA (Villa Cova), Sta. Eulalia. 484, 498, 499, 500, 502, 503, 508, 511, 512, 513, 515, 517, 518, 519, 521, 641, 729, 733. Fg.^a no conc. de Lousame.
- Vila Sueyro. v. VILASEIRO.
- VILAR, rúa do. 211, 212. Rúa de Santiago de Compostela.

- VILAR. 116, 135, 140, 142. Lug. na fg.^a de Sto. Estevo de Abelleira, conc. de Muros.
- VILAR, O. 170. Lug. na fg.^a de S. Ourense de Entíns, conc. de Outes.
- VILAR DE RECONCO (Villar). 484, 505, 522, 537, 628. Lug. na fg.^a de Sta. Eulalia de Vilacova, conc. de Lousame.
- VILAR DE DUIO (Villar Sicco). 196. Lug. na fg.^a de S. Vincenzo de Duio, conc. de Fisterra.
- VILAR (Villarino). 228. Lug. na fg.^a de S. Tomé de Ames, conc. de Ames.
- Vilar Chao. 57. Lug. s.l.
- VILAR DE COSTA (Villar da Costa). 84, 85, 86, 89, 90, 97, 105, 169. Lug. na fg.^a de Sta. María de Coiro, conc. de Mazaricos.
- VILARDANTE (Villare de Anta). 5, 33, 36, 40. Lug. na fg.^a de Sta. María de Roo, conc. de Noia.
- VILAR DE CASTRO (Villar). 435. Lug. na fg.^a de Sta. María de Leroño, conc. de Rois.
- Vilar de iuxta Pena Freita. 130. Lug. s.l. Podería se-lo Vilar sito en Sta. Comba de Carnota, conc. de Carnota.
- VILAR DE ABADE (Villare de Abbati). 304. Lug. na fg.^a de S. Tomé de Sorribas, conc. de Rois.
- VILARIÑO (Villarino). 378. Lug. na fg.^a de Sta. María de Cornanda, conc. de Brión.
- VILARTRIGUEIRO (Trigario). 172. Lug. na fg.^a de S. Paio de Coristanco, conc. de Coristanco.
- VILASERÍO (Vila Sueyro). 54. Lug. na fg.^a de S. Pedro de Bugallido, conc. de Negreira.
- VILASTOSE (Villa Astuçi), S. Cibrao. 197. Fg.^a no conc. de Muxía.
- VILAVERDE (Villa Viride/Villa Verde). 93, 176, 385, 414, 543, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 592, 758. Lug. na fg.^a de Sta. María de Roo, conc. de Noia.
- Villa Astuçi, Stus. Ciprianus. v. VILASTOSE.
- Villa Cova. v. VILACOBA.
- Villa Cova, Sta. Eolalia. v. VILACOVA, Sta. Eulalia.
- Villa Fafila. v. VILLAFAFILA.
- Villa Franca. 627, 639. Lug. s.l. na fg.^a de S. Xoán de Lousame, conc. de Lousame.
- Villa Herma. 115. Lug. en Sendón, na fg.^a de S. Miguel de Valadares, conc. de Outes.
- Villa Nova. 366; v. ALFONSÍN.
- Villa Nova. 224, 231, 238, 339. Lug. s.l. na fg.^a de S. Tomé de Ames, conc. de Ames.
- Villa Nova. 733. Lug. s.l. na fg.^a de S. Xián de Artes, conc. de Ribeira.
- Villa Nova. 543. Lug. s.l. na fg.^a de Sta. María de Roo, conc. de Noia.
- Villa Nova. 697, 698. Lug. s.l. na fg.^a de S. Vincenzo de Cespón, conc. de Boiro.
- Villa Nova. 751. Lug. s.l. na fg.^a de Sta. María de Olveira ou Sta. María de Corrubedo, conc. de Ribeira.
- Villa Octa. v. VILOUTA.
- Villa Octa (Vilouta). 423, 450. Lug. s.l. na fg.^a de S. Vicente de Augasantas, conc. de Rois.
- Villa Plana, villa. 455. Lug. s.l. na fg.^a de Sta. María de Leiro, conc. de Rianxo.
- Villa Plana/Villa Plana de Insula. v. VILACHÁN.

- Villa Verde. v. VILAVERDE.
- Villa Viride. 745, 748, 790. Lug. s.l. na fg.^a de Sta. María de Olveira, conc. de Ribeira.
- Villa Viride. VILAVERDE.
- VILLAFÁFILA (Villa Fafila). 47, 49. Vila na prov. de Zamora.
- Villanova. v. CODESOS.
- Villar. v. VILAR.
- Villar. v. VILAR DE CASTRO.
- Villar de Costa. v. VILAR DA COSTA.
- Villar Sarnon/Sardom, Stus. Johannes. v. SARDIÑEIRO.
- Villar Sicco. v. VILAR.
- Villardigu, fonte. 19; na freguesía de S. Xián de Tarás, conc. de Outes.
- Villare de Abbati. v. VILAR DO ABADE.
- Villare de Anta. v. VILARDANTE.
- Villare de Proviros. 446. Lug. s.l.
- Villare. 170. Lug. s.l.
- Villarino. v. VILAR.
- Villarino. v. VILARIÑO.
- VILOUTA (Villa Octa). 224, 378. Lug. na fg.^a de S. Cristovo de Tapia, conc. de Ames.
- Vilouta. v. Villa Octa.
- Vimaranes. v. GUIMARÃES.
- Vimianço. v. VIMIANZO.
- VIMIANZO (Vimianço). 113. Vila cabeza do concello do seu nome.
- Vinaiu. 118. Podería tratarse do lug. do MAIO, na fg.^a de Sta. Mariña de Esteiro, conc. de Muros.
- Vindimco. v. BENDIMÓN.
- Vindimiou. v. BENDIMÓN.
- Viogio, ribulo. 95, 159. Regato que debe identificarse co que hoxe se chama “do Prado”, entre as parroquias de S. Xoán de Roo e S. Cosme de Outeiro (conc. de Outes).
- VIOXO (DE ARRIBA ou DE ABAIXO) (Veogio). 360. Lugares na fg.^a de S. Xulián de Luaña, conc. de Brión.
- VIOXO DE ABAIXO (Veogio de Iusano). 363. Lug. na fg.^a de S. Xulián de Luaña, conc. de Brión.
- VIOXO DE ARRIBA (Veogio de Susano). 354, 363. Lug. na fg.^a de S. Xulián de Luaña, conc. de Brión.
- Virdua, villa. v. VERDUGA.
- Virrimes, v. BERRIMES.
- VIRO (Veeru/Veenru/Veerunu/Viuro), villa. 63, 64, 65, 66, 68, 72, 73, 79, 85, 87, 95, 96, 165, 182, 435. Lug. na fg.^a de S. Xoán de Roo, conc. de Outes.
- Voiro, Sta. Eolalia. v. BOIRO.
- VUITURÓN (Vuiturum), Santiso de. 54. Fg.^a no conc. de Muxía.
- Vuiturum. v. VUITURÓN.

X

- XAÉN (Jahen). 36, 37, 38.
- XALLAS (Iales/Jales). 93, 176, 391, 410, 411, 414, 477, 478, 563. Lug. na fg.^a de Sta. María de Urdilde, conc. de Rois.
- XALLAS. 10, 11, 33, 36, 43. Regato na fg.^a de S. Cristovo de Arzón, conc. de Negreira.
- XALLAS DE ARZÓN (Iales), S. Pedro. 12. Fg.^a no conc. de Negreira.
- Xares. v. JEREZ DE LOS CABALLEROS.
- XAVIÑA (Iavinia). 54. Lug. na fg.^a de Sta. María de Xaviña, conc. de Camariñas.
- Xema. v. GEMA.
- XENDIL (Genedil/Giidil). 77, 123, 124, 202. Lug. na fg.^a de S. Miguel de Valadares, conc. de Outes.
- XERUSALÉN (Ierusalen). 187. Hospital que estivo na rúa do mesmo nome, en Santiago de Compostela.

XERUSALÉN. 63, 165, 199, 408, 439, 569, 630, 633, 735, 743, 759, 760.
 XESTO (Genesto). 107. Lug. na fg.^a de S. Xián de Beba, conc. de Mazari-cos.
 XESTOSO (Genestoso). 498. Lug. na fg.^a de Sta. Eulalia de Vilacova, conc. de Lousame.
 XILVIR (Gelvir). 145, 390, 538, 613, 614, 615, 639. Lug. na fg.^a de Sta. Cristina do Barro, conc. de Noia.
 XIRONA (Gironia). 498, 502. Montes no conc. de Lousame.
 XUÑO (Iunio/Juno), Sta. Mariña. 58, 755, 756. Fg.^a no conc. de Porto do Son.
 XUÑO (Iunio). 756. Lug. na fg.^a de Sta. Mariña de Xuño, conc. de Porto do Son.

Y

Yberia. 12; v. ESPAÑA.
 Ylsende, Stus. Martinus. v. LESENDE.
 Yria, v. IRIA.
 Yrocti/Yroeti, monte. v. IROITE.
 Yrouth, monte. v. IROITE.
 Yspairele, villa. v. ESPARELLE.

Z

ZAMORA. 21, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 49.
 ZARAGOZA (Cesaraugusta). 5, 6, 8, 40, 46.
 Zizar, S. Pedro. v. CÍCERE.

ÍNDICE ANTROPONÍMICO

- A**bbatinus de Vico Novo. 19.
Aben Mafoch, rei de Niebla. 36, 37, 38.
Aboabdille Abennacat, rei de Granada. 36, 37, 38.
Adam Munionis, domnus, miles, pai de Johannes Aanze Caninus. 698, 722, 725.
Adam Muniz, irmán de Maior Muniz. 500, 501.
Adam Muniz, scutarius. 68.
Adam Petri, escriba de Santiago. 296, 297, 360, 689.
Adam, bispo de Ourense. 24.
Adam, bispo de Plasencia. 36, 37, 38.
Adam, domnus, fillo de don Ficarius. 503.
Adan da abadenga de Nemancos, notario. 106.
Adan Martiniz. 212.
Adefonsus Arias, fillo de Geloira Sarra-cenit. 84.
Adefonsus Cresconii, presbiter. 142.
Adefonsus Ence, ¿monachus? 108.
Adefonsus Froylat, fillo de Froyla Adefonso. 75, 299.
Adefonsus Iordani, conde. 5, 6, 40, 46.
Adefonsus Petri, miles, marido de Oуроana Petri. 224.
Adefonsus Petrici, cóengo de Santiago, diaconus. 22.
Adefonsus Pinzan, cóengo de Santiago. 739.
Adefonsus, bispo de Ourense. 13, 39, 41, 42.
Adefonsus, bispo de Oviedo. 11, 43.
Adefonsus, conde de Ciudad-Rodrigo e Salamanca. 13, 41.
Adefonsus, domnus, pai de Lehegunda Adefonsit. 292.
Adefonsus, escriba de Afonso IX. 40, 44, 46, 49.
Adefonsus, presbiter. 148, 761, 765.
Adosinda (Petri), filla de Petrus Conde. 216.
Adosinda Didaci, filla de Elvira Petri. 785.
Adosinda Didaciz, nai de domnus Luzus Adefonsi. 740.
Adosinda Froylaci. 108.
Adosinda Menendi, domna, muller de don Alfonsus Anaydes. 16, 144, 543, 572.

- Adosinda Muniz, muller de Johannes Muniz. 750.
- Adosinda Pelagii, muller de Johannes Muniz cognomento Calvo. 92, 128, 129, 145.
- Affonsus Arie, pai de Maior Affonso. 96.
- Affonsus Arie. 143.
- Affonsus Cresconiz. 139.
- Affonsus Didaci, cóengo de Santiago. 651.
- Affonsus Didaci, maiordomus. 365.
- Affonsus Garcia, don. 36, 37, 38.
- Affonsus Iohannis, miles. 54.
- Affonsus Lopez, don. 36, 37, 38.
- Affonsus Martini, notario. 566, 588.
- Affonsus Pelaiz, fillo de Pelagius Spasandez. 534.
- Affonsus Perez, escudeyro de Riatelo, fillo de Pedro Diaz, cavaleyro. 475.
- Affonsus Petri, cóengo de Santiago. 526.
- Affonsus Petri, miles, irmán de Petrus Petri, converso de S. Xusto. 506.
- Affonsus Pinzam. 753.
- Affonsus Ruderici, domnus, marido de dona María Froile. 19.
- Affonsus Saniz, pai de Ordonius Anfonsi. 83.
- Affonsus Sarraceni, fillo de Sarracenus Guimarat. 89, 97.
- Affonsus Tuiriguiz. 141.
- Affonsus, notario de Muros. 90.
- Afonso (de Molina), infante, irmán de Fernando III. 33, 34, 35, 36, 38.
- Afonso Ferrandez, fillo de Fernando III. 36, 37, 38.
- Afonso Henriques, rei de Portugal. 32, 50.
- Afonso IX, rei de León. 13, 24, 25, 26, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 106, 184.
- Afonso Petri de Berris, armiger. 124, 296, 297.
- Afonso VI, rei de Castela e León. 50.
- Afonso VII, emperador de Castela e León. 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 20, 22, 27, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 40, 41, 43, 45, 46, 82, 703.
- Afonso X, rei de Castela e León. 33, 34, 35, 36, 37, 38.
- Afonso, fillo do emperador don Xoán de Constantinopla, conde de Eu. 36, 37, 38.
- Affonsus Froilaz, marido de Elduara Petriz. 158.
- Affonsus Froyle. 759.
- Affonsus Iohannis de Valos. 460.
- Affonsus Leve. 789.
- Affonsus Lupiz, domnus, miles. 184.
- Affonsus Paaiz, notario publico ena Pobra d'Intiis. 185.
- Affonsus Petri de Avania. 682.
- Affonsus Petri, clericus. 644.
- Albarus, conde. 21.
- Alfonsinus, domnus, cóengo de Santiago. 394, 525.
- Alfonsinus, miles. 344.
- Alfonso Perez, tenente Valencia de D. Juan pola raíña dona Berenguela. 31.
- Alfonso Tellez, don. 36, 37, 38.
- Alfonsus Anaides/Anaiaz, domnus, marido de dona Adosinda Menendiz. 16, 99, 144, 151, 543, 572, 639, 651.
- Alfonsus Belete. 324.
- Alfonsus Didaci, domnus. 361.
- Alfonsus Iohannis de Barvalgos, domnus. 48, 487.
- Alfonsus Iohannis de Insula, clericus. 352.
- Alfonsus Iohannis, monachus. 715.
- Alfonsus Martini dictus Levis, marido de dona Maria Boneta. 574.

- Alfonsus Martini dictus Velius, monachus. 72, 463, 464, 554, 564, 565, 681, 682, 690.
- Alfonsus Martini dictus Veterus. 415, 419.
- Alfonsus Martini, presbiter de Sto. Petro de Brandonias. 188.
- Alfonsus Muscardus, notario. 397.
- Alfonsus Pelagii de Sarantes. 50, 76.
- Alfonsus Perna. 163, 663.
- Alfonsus Petri, alfayatus. 325.
- Alfonsus Petri, domnus, miles, irmán do notario da Maía, Simon Petri, e de Johannes Petri. 177, 318.
- Alfonsus Petri, domnus, miles. 48.
- Alfonsus Petri, escriba de Santiago. 320, 350, 683, 693.
- Alfonsus Petri, presbiter de Sto. Petro de Brandimir. 173.
- Alfonsus Reymundiz, miles, frater Hospitalis Sancti Iohannis. 312, 313.
- Alfonsus Suarez. 33, 34, 35.
- Alfonsus Suerii, monxe de S. Salvador de Celanova. 296, 297.
- Alfonsus, clericus Nunonis Martini. 306.
- Alfonsus, conde de Sanctus Egidii. 7.
- Alfonsus, monachus. 104.
- Alfonsus, presbiter de Santiago de Tal, primo de Cresconius Froile. 149.
- Almarricus, alférez de Afonso VII. 6, 46.
- Alo, bispo de Astorga. 20.
- Aloitus/Aloytus, presbiter. 94, 259, 776.
- Aloytus Sanici, cóengo de Santiago. 337.
- Aloytus, monachus. 16.
- Alvar Diaz, don. 36, 37, 38.
- Alvar Garcia de Fromesta, escriba de Afonso X. 36.
- Alvaroth de Curvido. 607, 609.
- Alvarus Pelaiz, tenente Astorga. 39, 42.
- Alvarus Petri. 33, 34, 35.
- Alvarus Roderici, meiriño maior de Castela. 33, 34, 35.
- Alvarus Roderici/Ruderiguez. 21, 32; tenente o Infantado. 41; tenente Mansilla e Villafáfila. 47, 49.
- Alvitus, presbiter, capellanus domni Alfonsi Anayat. 543.
- Alvitus, presbiter. 243, 244.
- Anaia Carnota. 16, 118, 122, 145.
- Anaia Petri dictus Pardus, miles. 16, 344, 699, 703, 704, 741, 743, 759.
- Anarija, domnus. 142.
- Andreu, pertegueiro de Santiago. 36, 37, 38.
- Anfonsus Guimariz. 118.
- Anfonsus, notario. 512.
- Apparicio, bispo de Burgos. 36, 37, 38.
- Apparicius, domnus. 409.
- Aprilis Iohannis de Arzua. 420.
- Aprilis Sebastiani, domnus. 358.
- Aprilis, domnus. 21.
- Archidiaconus. 367, 376.
- Ardilo Arias, muller de Salvator Didaci. 406.
- Ardilo Iohannis, irmá de Maria Iohannis. 182.
- Ardilo Martini. 133.
- Ardilo Vezance/Nazanze, nai de Adosinda Pelagii. 129, 145.
- Ardio Martiniz, domna. 331.
- Aria Sarraceni, fillo de don Sarracenus Muniz. 22, 477, 478.
- Arias Afonsi. 85.
- Arias Alvitiz, miles. 54, 147.
- Arias Arie. 495, 530.
- Arias Concheyro. 159.
- Arias Didaci, cidadán de Santiago. 208, 334, 529.
- Arias Didaci, clericus de Sto. Johanne de Vilar Sarnon. 720.

- Arias Didaci, freire. 351.
 Arias Didaci. 367, 376.
 Arias Didaz, cóengo de Santiago. 292, 293.
 Arias Fatuus de Aiantarou. 150.
 Arias Fernandi cognomento Coczarius. 132, 137.
 Arias Fernandi dictus Porrinus. 562.
 Arias Fernandi Peyre. 348.
 Arias Fernandi, miles de Costelle. 445, 447.
 Arias Fielci. 100, 193.
 Arias Gunsalvi, fillo de Gunsalvus Gunsalvi. 103.
 Arias Guntadiz. 75.
 Arias Gunzalvez, frater, notario. 70, 347.
 Arias Gunzalvez, frater. 70, 347.
 Arias Iohannis, fillo de Maria Ancia. 725.
 Arias Iohannis, miles. 669.
 Arias Iohannis, scutarius, fillo de dona Maria Odariz. 683.
 Arias Lucius, pai de Petrus e Lucius Arias. 156, 176, 385.
 Arias Mansus. 348, 495.
 Arias Martini de Moneta Nova. 495.
 Arias Martini, arcediago compostelán. 22.
 Arias Martini, miles. 261, 690.
 Arias Martini. 343, 377, 529.
 Arias Meendez, armiger. 56.
 Arias Munionis, ¿monachus? 767.
 Arias Muniz, arcediago compostelán. 5, 6, 10, 11, 40, 43, 46, 265.
 Arias Muniz, clericus. 719.
 Arias Muniz, miles de Alvite. 93.
 Arias Muniz, presbiter et frater. 630.
 Arias Muniz, presbiter. 678.
 Arias Muniz, sobriño de Adosinda Froylaci. 108.
 Arias Muniz. 81, 99, 101.
 Arias Nuniz, presbiter. 710.
 Arias Pelagii de Trassaltu. 420.
 Arias Pelaiz dictus Quelinis. 59, 437.
 Arias Petri cognominato Pinto. 76.
 Arias Petri de Atrio. 361.
 Arias Petri de Baainas. 224.
 Arias Petri de Cambeiro. 84, 85, 128.
 Arias Petri de Valeyron, pai de Pedro Aras. 441, 442.
 Arias Petri de Veeru, miles, fillo de Petrus Arie de Viiro. 64, 65, 182.
 Arias Petri dictus Corius. 558.
 Arias Petri dictus Patuchu. 224.
 Arias Petri, alfayatus. 348.
 Arias Petri, avunculo de Fernandus Petri Testa. 467.
 Arias Petri, iusticia. 439.
 Arias Petri, marido de dona Tuda. 167.
 Arias Petri, miles de Valeyron. 690.
 Arias Petriz, ¿monachus? 767, 778.
 Arias Romeo, domnus. 487.
 Arias Saniz, presbiter. 571.
 Arias Vaasquet, arcediago de Trastámara (Santiago). 393.
 Arias, abbas. 15, 21, 32, 84, 85, 120, 133, 136, 151, 152, 156, 158, 170, 204, 234, 250, 253, 257, 283, 329, 366, 375, 387, 404, 410, 444, 479, 498, 524, 601, 639, 658, 711, 718, 759, 760, 767, 777, 778, 787 (1156-1165).
 Arias, arcediago de León. 210.
 Arias, cardeal compostelán. 366.
 Arias, cóengo de Santiago. 22.
 Arias, diaconus. 257.
 Arias, fillo de Legecundia Pelayz. 112.
 Arias, monachus. 16.
 Arias, notario. 85, 151, 152, 156, 158, 786.
 Arias, presbiter, monachus. 605, 653.
 Arias, presbiter. 79, 368, 472, 584, 664, 759, 769.

- Armentarius, domnus. 761.
 Arnal, domnus. 409.
 Arnaldus. 322.
 Asberinis/Asberne Palatinci. 755, 761.
 Ascaricus Nezani. 756.
 Auroana Arie, muller de Petrus Martini, miles. 467.
 Auroana Iohannis, filla de Damitem. 211.
 Auroana Iohannis, muller de Reimundinus Bonifacius. 437.
 Auroana Vilielmi, muller de Munius Rufus. 264.
 Auroana, domna. 706.
 Aurodane Arias, nai de Petrus Iohannis. 208.
 Aurodona Didaz, prima de don Oduarius Affonsi de Candidi. 717.
 Avido, domno. 354.
 Azenda Affonsi, monxa de Sta. María de Conxo. 143.
 Azenda Martini, muller de Petrus Salvadoris de Ventosa. 583.
 Azenda Pelagii, filla de Pelagius Albus. 565.
 Azenda Pelagii, muller de Laurencius Muniz. 682.
 Azenda Petri, muller de Pelagius Testa. 221.
 Azenda Petri, tía de Fernandus Iohannis, miles. 395.
 Azenda Sarracince. 385.
 Aznar, bispo de Calahorra. 36, 37, 38.
- Barosus.** 367, 376.
 Barram. 266.
 Bartholame, presbiter. 29, 30, 31.
 Beatriz (de Suabia), muller de Fernando III. 33, 34, 35, 36, 37, 38.
 Beltrandus, bispo de Tui. 13, 41.
 Beneyto, bispo de Ávila. 36, 37, 38.
 Berengarius, bispo de Salamanca. 7, 8.
- Berenguela (de Castela), muller de Afonso IX. 26, 31, 39, 42.
 Berenguela, emperatriz de Constantinopla. 36, 37, 38.
 Berenguela, emperatriz, muller de Afonso VII. 5, 6, 7, 8, 9, 11, 22, 27, 33, 35, 36, 38, 40, 43, 46.
 Bernald Arias, don. 789.
 Bernaldus, bispo de Segovia. 33, 34, 35.
 Bernaldus, bispo de Zamora. 7, 8.
 Bernaldus, deán de Santiago. 221.
 Bernardus Conde, campsor de Santiago. 610.
 Bernardus Eliazar. 343.
 Bernardus Eugerii. 525.
 Bernardus Petri, cóengo de Santiago. 508; xuíz de Santiago. 184.
 Bernardus Stephani, arcebispo de Santiago. 33, 34, 35, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 49, 184.
 Bernardus, bispo de Sigüenza, capelán de Afonso VII. 5, 6, 8, 12, 40, 46.
 Bernardus, cardeal compostelán. 366.
 Bernardus, subnotarius de Fernando II. 13, 41.
 Bertolameo, presbiter de Brandimir. 98.
- Calciatus.** 121.
 Cecilia Didaci, muller de Johannes Martini Lavarromeus. 457.
 Çezilia, dona. 20.
 Christoforus, abade de S. Paio de Antealtares. 17, 18, 54.
 Christoforus, domnus, sobriño de Petrus Sarraceni, deán de Mondoñedo. 677.
 Cide, iudeus. 59.
 Ciprianus Petriz, notario de Afonso VII. 7, 11, 20, 43.
 Ciprianus, cóengo de Santiago, presbiter. 22.

- Comitem. 334.
 Conde de Urgell, mordomo de Fernando II. 14, 24, 25, 44.
 Cotalaya/Cothalaya, domnus, marido de Maior Iuliani. 224, 322, 367, 376, 449.
 Crescon Muniz de Lamas. 789.
 Cresconius Affonsi. 139.
 Cresconius Afonsi, converso. 120.
 Cresconius Eniquit/Enigiz. 211, 750.
 Cresconius Fernandiz cognomento Couceyro. 136.
 Cresconius Froile, pai de Marina Cresconii. 149.
 Cresconius Muniz, domnus, frater, monachus. 15, 107, 108, 344, 767.
 Cresconius Muniz, presbiter. 125, 341, 344.
 Cresconius Muniz. 85, 99, 100, 101, 193.
 Cresconius Pelaiz cognomento Colonio, marido de Urraca Petri. 637.
 Cresconius Pelaiz Magulam. 59.
 Cresconius Pelaiz, fillo de Pelagius Pelaiz Colonio, cambiator. 335.
 Cresconius Pelaiz, fillo de Pelagius Spassandez. 534.
 Cresconius Pelaz, xuíz e cóngo de Santiago. 5, 10, 22, 40, 208, 214.
 Cresconius Petri, avus de Fernandus Roderici. 512.
 Cresconius Petri, presbiter. 346, 613, 639.
 Cresconius Sarracenie, monachus. 284.
 Cresconius Veremudi, pai de Pelagius e Veremudus Cresconii. 535.
 Cresconius, domnus. 762.
 Cresconius, notario. 258.
 Cresconius, presbiter de Nogia. 344, 537.
 Cresconius, presbiter de Santiago de Tal. 146.
- Cresconius, presbiter. 200, 240, 341, 377, 597, 601, 614, 615, 687, 778.
- D**amitem/Damitenus, marido de Maria Rogerii. 211, 232, 336, 473.
 Deos Aiuda. 409.
 Diago Gomez, don. 36, 37, 38.
 Didacus (Xelmírez), arcebispo de Santiago. 3, 5, 6, 10, 11, 40, 43, 46, 292, 293, 322, 483, 759.
 Didacus Abbas. 449.
 Didacus Adefonsi, xuíz de Santiago. 366, 739.
 Didacus Affonsi, presbiter de Ruis. 508.
 Didacus Alfonsi. 616, 617.
 Didacus Argazu. 497.
 Didacus Ascarici, presbiter. 756.
 Didacus Balesta. 756.
 Didacus Bezerra. 240.
 Didacus Boga. 458.
 Didacus Bravus. 449.
 Didacus Calvus Vetus. 456.
 Didacus Calvus, pai de Guina, Marina, Ledegundia, Salvator, Pelagius, Rabinadus e Gudesteus Didaci. 339, 340, 405, 406.
 Didacus Calvus. 405, 407, 456, 581.
 Didacus Capra. 163.
 Didacus Christophori, presbiter. 649.
 Didacus Cresconii, irmán de Pelagius Cresconii. 535.
 Didacus Cusim. 483.
 Didacus de Prada. 457, 458.
 Didacus Diaz, miles. 783.
 Didacus Didaci de Folonia. 764.
 Didacus Didaci, cantor, notario. 734.
 Didacus Didaci, conversus. 644.
 Didacus Didaci, notario de Noia. 477.
 Didacus Didaci, presbiter de Aquis Sanctis. 499.
 Didacus Didaci, presbiter. 154, 179.
 Didacus Ermegildiz, pai do presbiter Johannes Didaci. 774.

- Didacus Familiaris, domnus. 26.
 Didacus Ferrarius de Manda. 84.
 Didacus Frater. 703.
 Didacus Froylaz, signifer de Afonso VII.
 7, 8, 11, 43.
 Didacus Froylaz. 33, 35.
 Didacus Gosendiz, marido de Marina
 Didaci de Superado. 212.
 Didacus Gosendiz, presbiter. 179, 435.
 Didacus Gusendit, presbiter. 435.
 Didacus Iohannis de Forno. 115.
 Didacus Iohannis de Riatelo. 48.
 Didacus Iohannis, magister, presbiter.
 154.
 Didacus Iohannis, miles. 414.
 Didacus Iohannis, notario de Noia. 53,
 78, 80, 425, 474, 515, 516, 517,
 551, 556, 576, 578, 585, 595, 604,
 679, 680, 682, 729, 733.
 Didacus Iohannis, presbiter. 756.
 Didacus Maraciquo. 753.
 Didacus Martellus de rua de Villari.
 223.
 Didacus Martini dictus de Souto. 456.
 Didacus Martini, maiordomus archie-
 piscopi. 390.
 Didacus Martini. 33, 34, 35.
 Didacus Monachus, presbiter de Sta.
 Christina de Noya. 598.
 Didacus Muninci de Curindo. 627.
 Didacus Munionis, fillo de Munio Gel-
 miriz. 322, 716.
 Didacus Muniz, clericus. 769.
 Didacus Muniz, mordomo de Afonso
 VII. 22, 27.
 Didacus Muniz, presbiter, notario. 646.
 Didacus Muniz, presbiter. 63, 360,
 646.
 Didacus Oduariz. 717.
 Didacus Ordonici, marido de Maria Io-
 hannis. 138, 181.
 Didacus Ordonii, miles. 476.
 Didacus Paschal. 766.
 Didacus Pelagii, presbiter de Roo. 545.
 Didacus Pelagii, presbiter de Sto. Julia-
 no de Luania. 358, 360.
 Didacus Pelagii, presbiter. 602.
 Didacus Pelaiz de Saa. 682, 712.
 Didacus Pelaiz. 322.
 Didacus Petri de Ispaarit. 784.
 Didacus Petri de Sancto Vincencio,
 presbiter. 604.
 Didacus Petri dictus Abas. 515.
 Didacus Petri dictus Neptus, presbiter,
 capellanus domni Johanni Arie,
 electus compostellanus. 360.
 Didacus Petri dictus Solia. 680.
 Didacus Petri, presbiter de Aquis Sanc-
 tis. 432.
 Didacus Petri, presbiter de Sto. Felice.
 269.
 Didacus Petri, presbiter de Sto. Iohanne
 de Bugam. 467.
 Didacus Petri, presbiter. 359, 400.
 Didacus Petri, racioneiro compostelán.
 372, 426.
 Didacus Petri, scutarius. 68.
 Didacus Pinctus. 234, 240, 255.
 Didacus Romeu. 740.
 Didacus Salvatoriz, irmán de Petrus
 Salvatoriz. 556.
 Didacus Salvatoriz, miles, pai do pres-
 bitero de Lens Petrus Didaci. 224,
 350.
 Didacus Sancii, cóengo de Santiago.
 783.
 Didacus Sarraceni, fillo de Sarraceno
 Vimaraz. 89, 105.
 Didacus Savugarius. 387.
 Didacus Vermuez, marido de Sancia
 Petri. 266.
 Didacus Vilela. 762.
 Didacus, abbas, archipresbiter. 404.
 Didacus, arcediogo compostelán. 366.

- Didacus, bispo de León. 20.
 Didacus, diaconus de Sto. Juliano. 486.
 Didacus, domnus, iudex de Noia. 67, 128, 515, 578, 595.
 Didacus, monachus. 659.
 Didacus, presbiter de Couru. 89.
 Didacus, presbiter, notario. 112, 214, 614, 638, 649.
 Didacus, presbiter, ¿monachus? 26, 108.
 Didacus, presbiter. 160, 222, 280, 309, 387, 392, 472, 482, 485, 535, 594, 601, 631, 642, 687, 707, 741, 755, 780.
 Didacus, prior. 86.
 Didacus, subprior. 781.
 Didacus, ¿monachus? 362.
 Diego Gomez, don, marido de dona Maor Affonso. 29.
 Diego Lopez de Salzeda, meiriño maior de Castela. 36, 37, 38.
 Dominga, dona, muller de don Estevam Guerrero. 20.
 Domingo Eanes, clericus de Sto. Martino de Ermedelo. 436.
 Domingo Eanes, marido de Marina Eanes. 547.
 Domingo Iohannes dictus Cavaleyro, monxe. 175.
 Domingo Iohannis, procurador do mosteiro en Pobladura de los Oteros. 28, 30.
 Dominica Petri, filla de dona Guyna Petri, muller de Johannes Calvus. 576.
 Dominicus Adefonsi. 547.
 Dominicus Andres. 196.
 Dominicus Caballinus, clericus. 388.
 Dominicus de Salamo. 558.
 Dominicus Didaci, capellanus decani domni Bernaldi. 221.
 Dominicus Didaci, cardeal compostelán. 68.
 Dominicus Fernandi dictus Porrinus. 456, 515, 556, 682.
 Dominicus Fernandi dictus Sarranus. 80, 554.
 Dominicus Froyle, pulsator campanarum. 191.
 Dominicus Iohannis de Torea. 89.
 Dominicus Iohannis dictus Caballarius, monachus. 296, 297, 456, 689, 785; vestiarius. 551; infirmarius. 652.
 Dominicus Iohannis, fillo de Johannes Petri Campisinus. 682.
 Dominicus Iohannis, pelliparius. 652.
 Dominicus Martini Carvalius. 183.
 Dominicus Martini da Zapataria. 557.
 Dominicus Martini de Gomariz. 618.
 Dominicus Martini, diaconus. 450.
 Dominicus Martini, monachus. 487 (1274).
 Dominicus Martini, monachus. 690, 757 (1245-1249); infirmarius. 415, 423 (1252-1253).
 Dominicus Martini, monachus. 714, 715 (1213).
 Dominicus Martini, notario de Santiago. 409.
 Dominicus Martini, notario. 546, 547.
 Dominicus Martini, presbiter de Sto. Petro de Orvogo. 469.
 Dominicus Martini, repositarius canonicorum. 311.
 Dominicus Martini, zapatarius. 191.
 Dominicus Michaeli de Taliar. 115.
 Dominicus Michaelis. 680.
 Dominicus Moogo de Tallar, clericus. 662.
 Dominicus Nunni, alcalde de León. 546, 547.
 Dominicus Palea. 66.
 Dominicus Pelagii, conversus. 496.
 Dominicus Pelagii, monachus. 312.

- Dominicus Pelagii, notario. 497.
 Dominicus Pelaiz dictus de Lupo. 320.
 Dominicus Petri de Ferrariis. 610.
 Dominicus Petri dictus Magro, clericus de Noya. 562.
 Dominicus Petri, clericus, escriba de Santiago. 162, 357, 388, 422, 423, 548; notario de Santiago. 58, 183, 441.
 Dominicus Petri, escriba de Noia. 487.
 Dominicus Petri, notario. 77, 123.
 Dominicus Roderici de Tauro. 196.
 Dominicus Romeu. 409.
 Dominicus Ysidrez, notario. 29.
 Dominicus, bispo de Ávila. 33, 34, 35.
 Dominicus, diaconus, notario. 644.
 Dominicus, frater. 567.
 Dominicus, presbiter, cantor de Toxos Outos e notario. 48, 53, 54, 64, 66, 76, 268, 330, 364, 399, 403, 461, 462, 493, 494, 499, 514, 568, 589, 599, 603, 671, 678, 744.
 Dominicus, presbiter. 31.
 Dulce (de Aragón), muller de Sancho II de Portugal. 50.
 Durandus, abade de S. Martiño de Tibães. 52.
- E**cta Vermuici. 761.
 Eduardo I (Adoart/Odoart), fillo do rei Enrique III de Inglaterra. 36, 37, 38.
 Egidius, abade de Sta. María de Sobrado. 15.
 Egidius, frater. 759.
 Egidius/Gil Petri dictus Gatus, fillo de don Petrus Muniz Gatus e dona Maria Iohannis. 416, 425, 551.
 Eldara Affonsi, primeira muller do miles Arias Petri de Veeru. 65.
 Eldara Petri, irmá de Fernandus Petri Testa. 467.
 Eldara Rabignadez, muller de Gunsalvus Gunsalvi. 103.
 Eldara Sarraceni. 178.
 Eldoncia Didaci. 259.
 Eldoncia Fernandi, muller de Romanus Muniz. 229.
 Eldoncia Petri, tía de Petrus Gascus. 516, 517.
 Eldoncia Veremudi, nai de Marina Cresconii. 149.
 Eldonza Didaz. 235.
 Eldonza Goterriz cognomenta Mulier Bona, muller de Petrus Pelagii de Parada. 744.
 Eldonza Pelaez, domna, filla de don Pelagius Iohannis Marinus. 56.
 Elduara Petriz, muller de Afonsus Froilaz. 158.
 Eleazar, cóengo de Santiago. 580.
 Elias Pelaiz. 343.
 Elvira Cresconii, muller de Martinus Petri Beschoquino. 458.
 Elvira Diaz, filla de Didacus Bravus. 611.
 Elvira Didaci, filla de Elvira Petri. 785.
 Elvira Iohannis, filla de Damitem. 121.
 Elvira Petri. 785.
 Enrique (de Lorena), conde de Portugal. 10, 50.
 Enrique III, rei de Inglaterra. 36, 37, 38.
 Enrique, infante, fillo de Fernando III. 33, 34, 35, 36, 37, 38.
 Ermesenda Muniz, muller de don Sarracenus Muniz, despois monxa. 22, 101, 168, 478.
 Ermesenda Muniz, muller do cabaleiro Petrus de Autario. 274, 294.
 Ermorigus, presbiter. 761.
 Estevam Guerrero, don. 29, 20, 31.
 Estevoom Rodriget. 789.
 Exemena Ramiriz, filla de Lupa Roderici. 595.
 Exemena, domna. 365.

- F**acundus Iohannis, miles de Lovoraes. 349.
- Fadrique, infante, fillo de Fernando III. 33, 34, 35, 36, 37, 38.
- Fagunt, don. 20, 31.
- Felipe, infante, fillo de Fernando III. 33, 34, 35, 36, 37, 38.
- Felix Fernandi, irmán de Johannes Fernandi Rapatus. 417.
- Fernan Falcon. 789.
- Fernan Fernandez, crego de coro de Santiago. 62.
- Fernan Fiel. 789.
- Fernan Froytoso, cóengo de Santiago. 62.
- Fernan Gago. 789.
- Fernan Gunzalvez, clericus. 475.
- Fernan Gunzalvez, tenente da *mota* de Valencia de D. Juan. 29.
- Fernan Martini, don. 789.
- Fernan Moogo de Isorna. 111.
- Fernan Paayze, clericus. 475.
- Fernan Ruyz de Castro, don. 36, 37, 38.
- Fernanda Sanici, muller de Romanus Senderiquici, nai de Pelagius Romanz. 342.
- Fernando (de la Cerda), fillo de Afonso X. 36, 37, 38.
- Fernando Aanze/Adanci de Amey, irmán de Johannes Aanze Caninus. 681, 712, 722.
- Fernando Adefonsi, presbiter. 775, 776.
- Fernando Affonsi, miles. 530.
- Fernando Affonso, armiger de Salamo. 490.
- Fernando Alfonsi de Covas, miles. 349.
- Fernando Alfonsi de Molendino. 679.
- Fernando Alfonsi de Navario, miles. 269.
- Fernando Alfonsi, campsor. 191.
- Fernando Afonso, xuíz de Santiago. 62.
- Fernando Alvarote. 691.
- Fernando Alvus, marido de Marina Muniz. 774.
- Fernando Anaia. 261.
- Fernando Arie dictus Rabiosus, racioneiro compostelán. 457.
- Fernando Arie, capellanus de Sta. Maria de Ordilde. 413.
- Fernando Arie, conde en Castela (de Búbal). 13, 41.
- Fernando Arie, corrigiarius. 296, 297.
- Fernando Arie, escriba de Noia. 616, 617.
- Fernando Arie, iusticiarius de Padrón. 456.
- Fernando Captivus. 50.
- Fernando Chascus. 196.
- Fernando Cothalaya, presbiter, capellanus Sti. Vincencii de Sespooa. 190, 460, 666.
- Fernando Cresconii, diaconus. 408.
- Fernando Cresconii, presbiter. 179, 435, 438, 440, 448, 491, 636.
- Fernando Curialis, cóengo de Santiago, chanceler do arcebispo. 214; arce-diago compostelán. 366, 437; electo de Santiago. 15.
- Fernando Curialis, domnus, cóengo de Zamora. 525.
- Fernando de Carrazido. 577.
- Fernando de Fao. 712.
- Fernando de Saz, domnus. 195.
- Fernando dictus Sicarius. 757.
- Fernando Didaci dictus Franquinus. 541.
- Fernando Didaci dictus Maracicus. 48, 54, 446, 745.
- Fernando Didaci, miles. 19, 686.
- Fernando Eynes, domnus, miles. 357.
- Fernando Facham. 201, 585.
- Fernando Faday. 565.

- Fernando Feo, scutarius. 652; miles. 357.
- Fernando Fernandi cognomento Carraria, domnus, miles. 729, 732.
- Fernando Fernandi de Breganza, domnus. 50.
- Fernando Fernandi de Minortis, domnus, pai de don Petrus Fernandi Romeu de Minortis. 670, 771.
- Fernando Fernandi, miles de Iales. 373, 393.
- Fernando Fernandi, miles. 54, 83.
- Fernando Fernandi, tenente Cabrera. 47; tenente Cabrera e Benavente. 49.
- Fernando Fernandi, vestiarius de S. Martiño de Fóra. 361.
- Fernando Fernandiz. 334.
- Fernando Ficarius, confessus. 577.
- Fernando Garcia, don. 36, 37, 38.
- Fernando Garsie, mordomo de Afonso IX e tenente de Valencia (de don Juan). 26, 39, 42.
- Fernando Guimara, marido de Orraca Petri. 384.
- Fernando Guimari, fillo de Guntrode Adriani. 281.
- Fernando Guterriz, pertegueiro de Santiago. 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 49.
- Fernando Guterriz, signifer de Fernando II. 13, 41.
- Fernando Guterriz, tenente Toro e Castronuevo. 39, 42.
- Fernando II, rei de León. 13, 14, 15, 16, 21, 24, 25, 32, 34, 37, 39, 41, 42, 44, 47, 48, 49, 156, 483.
- Fernando III, rei de Castela e León. 29, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 393, 409.
- Fernando Iohannis cognomento Maurinus. 779.
- Fernando Iohannis, clericus compostellanus. 422, 423.
- Fernando Iohannis, clericus, escriba de Santiago. 549.
- Fernando Iohannis, cóengo de Iria, presbiter. 458.
- Fernando Iohannis, cóengo de S. Lourenzo de Trasouto. 420, 422.
- Fernando Iohannis, corrigarius. 652.
- Fernando Iohannis, miles de Couso, marido de Maior Muniz. 500, 501.
- Fernando Iohannis, miles de Spaarit. 564.
- Fernando Iohannis, miles, marido de Maria Iohannis. 395, 606.
- Fernando Iohannis, notario de Santiago. 177, 357, 441, 442.
- Fernando Iohannis, presbiter. 597.
- Fernando Iohannis. 211.
- Fernando Iohannis. 33, 34, 35.
- Fernando Iohannis. 5, 40.
- Fernando Martini de Noya. 80.
- Fernando Martini, campsor. 96.
- Fernando Martini, maiordomus. 349.
- Fernando Martini, subdiaconus. 563.
- Fernando Martinus, crego de coro de Santiago. 296, 297.
- Fernando Melea, piscator. 115.
- Fernando Michaeli, presbiter. 455.
- Fernando Michaelis. 679.
- Fernando Midiz. 324.
- Fernando Moogus dictus Cotalaya, presbiter. 666.
- Fernando Muniz dictus Tofinus, miles. 67, 616, 790.
- Fernando Muniz Rubilioni, miles. 467, 680, 681.
- Fernando Muniz, miles de Montanis. 236.
- Fernando Muniz, miles, fillo de Maior Petri de Viuro. 68.
- Fernando Muniz. 348.

- Fernando Nuniz, cóengo de S. Lourenzo de Trasouto. 420.
- Fernando Oduarii, miles. 32, 365, 378, 395.
- Fernando Pelagii dictus Alvaroth. 726.
- Fernando Pelagii, cóengo de Iria, presbiter. 458.
- Fernando Pelaiz cognomento Padron, domnus, marido de dona Sancia Alfonsi. 321, 324, 342, 401, 458, 484, 581.
- Fernando Pelaiz, clericus de Sto. Juliano de Bastavales. 463.
- Fernando Pelaiz, miles. 723.
- Fernando Petri cognomento Temporeus. 92, 203.
- Fernando Petri de Deeyra, domnus, marido de domna Marina Iohannis. 190, 688.
- Fernando Petri de Olvaria. 189.
- Fernando Petri de Trava, conde. 5, 6, 7, 8, 10, 11, 21, 22, 40, 43, 46, 283, 421, 424, 615, 639, 676.
- Fernando Petri dictus Alvoreth. 423.
- Fernando Petri dictus Gatus, scutarius, fillo de don Petrus Muniz Gatus e dona Maria Iohannis. 372, 425, 426.
- Fernando Petri dictus Testa, marido de Maria Petriz. 467.
- Fernando Petri, clericus qui notuit. 10.
- Fernando Petri, fillo de Azenda Sarracince. 176, 385, 758.
- Fernando Petri, fillo de Petrus Sarracenci. 118.
- Fernando Petri, fillo do miles Petrus Arie de Viuro. 64.
- Fernando Petri, irmán do miles Martinus Munionis Falcon. 106.
- Fernando Petri, iudex. 64.
- Fernando Petri, mercator, irmán de Nicholaus Petri, tendarius. 544.
- Fernando Petri, miles, fillo de Azenda Sarracenci. 176, 385, 757.
- Fernando Petri, monxe de Toxos Outos, fillo de don Petrus Besezo e dona Marina Petri. 430, 431.
- Fernando Petri, notarius de concilio de Nemancis. 175.
- Fernando Pichito. 567.
- Fernando Poncii, alférez de Fernando II. 21; conde sen terra. 13, 41.
- Fernando Poncii, fillo da condesa dona María (de Traba). 421.
- Fernando Rabinadiz, domnus. 729, 733.
- Fernando Ramiriz. 707, 708, 709.
- Fernando Reimundi, domnus, marido de Maria Sancii. 237, 513.
- Fernando Roderici, conde de Benavente. 13, 41.
- Fernando Roderici. 512.
- Fernando Romeo, armigero. 487.
- Fernando Ruderici cognomento Cangedo, presbiter. 749.
- Fernando Ruderici, tenente das torres de León. 21, 24.
- Fernando Ruderiquiz, cóengo de Santiago, subdiaconus. 22, 214.
- Fernando Sancii de Iales. 755.
- Fernando Sancii, miles. 420, 491, 536, 629.
- Fernando Saniz, miles. 307.
- Fernando Sebani, miles et canonicus. 745.
- Fernando Sebastiani. 363, 438.
- Fernando Soprinus. 261.
- Fernando Vele, conde de Asturias. 13, 41.
- Fernando Veremudit, fillo do conde Vermudo Pérez de Traba. 15.
- Fernando Vermuez, presbiter. 741.
- Fernando Vilielmi, clericus. 422.
- Fernando, bispo de Astorga. 14, 25, 32, 44.

- Fernando, clericus Loci Sancti. 22, 23, 292.
- Fernando, clericus, notario. 619.
- Fernando, clericus. 537.
- Fernando, diaconus. 285.
- Fernando, infante, fillo de Fernando III. 33, 34, 35, 36, 37, 38.
- Fernando, presbiter de Elsendi. 387.
- Fernando, presbiter de Nogia. 755.
- Fernando, presbiter. 196, 200, 520, 538, 594, 653, 741, 752, 756.
- Fernando, subdiaconus, notario. 247.
- Fernandus Anaiaz, ¿monachus? 61.
- Fernandus Didaci, proprior. 277.
- Fernandus Iohannis, prior. 330, 354, 596, 606, 608.
- Fernandus Ordonii, cellararius. 548, 562.
- Fernandus Petri dictus Besezo, monxe. 430, 431.
- Fernandus Petri, conversus. 55, 742.
- Fernandus, monachus. 709.
- Fernandus, prior. 414.
- Ferragut. 209.
- Ferrand Yuares, don. 36, 37, 38.
- Ferrando, mestre, notario en Castela. 36, 37, 38.
- Ficarius, cives. 541.
- Ficarius, domnus, pai de don Adam. 239, 503.
- Fiel Fielzi, marido de Marina Gudesteyz. 533.
- Florentius, abade de Sta. Mariña. 5, 6, 11, 40, 43, 46.
- Fradenandus, clericus. 299.
- Francus, diaconus. 311; notario. 266, 275, 277, 278, 305, 308, 492.
- Franquinus de Rua Nova. 518, 724.
- Fredenandus Petri, cóengo de Santiago. 5, 6, 10, 40, 46.
- Froila Arias, irmán de Petrus e Lucius Arias. 156.
- Froila Fernandiz, notario. 137.
- Froila Inparetatus. 168.
- Froila Petri dictus de Breis. 224.
- Froila, tenente do Bierzo. 39, 42.
- Fromili, domna. 354.
- Froyla Adefonso, frater. 107.
- Froyla Adefonso, miles. 2, 3, 82.
- Froyla Adefonso, pai de Rudericus e Adefonsus Froylat. 75, 299.
- Froyla Fernandi, frater. 197.
- Froyla Fernandi, presbiter. 741.
- Froyla Ferrete. 619.
- Froyla Infans, prior de S. Martiño de Ozón. 48.
- Froyla Iohannis dictus Moxe. 357.
- Froyla Mannus, irmán de Maior Ordonii. 83.
- Froyla Marinus. 639.
- Froyla Martini cognominatus Pardu. 599.
- Froyla Menindit, coniermanus do cóengo Petrus Alvitiz. 214.
- Froyla Monacus, presbiter. 225.
- Froyla Palea. 211.
- Froyla Pelagii, ¿monachus? 16.
- Froyla Pelaiz, prior. 243, 244.
- Froyla Petri, clericus, notario. 161.
- Froyla Petri, clericus. 506.
- Froyla Petri, cóengo de Iria. 396.
- Froyla Petri, domnus, justicia domini regis et domini archiepiscopi Pistumarchis. 722, 723, 725.
- Froyla Petri, notario. 389, 722, 723, 725.
- Froyla Petri, presbiter et iudex. 189.
- Froyla Petri, presbiter, notario. 358, 773.
- Froyla Petri, vigairo compostelán. 22.
- Froyla Petriz cognomine Presbiter, abbas. 660.
- Froyla Ramiriz cognomento Auricula. 234.

- Froyla Roderici dictus Marra, miles. 54, 192, 195.
 Froyla Roderici, miles. 784.
 Froyla Ruderici. 785.
 Froyla Sagia Longa. 209.
 Froyla Sarraceni, marido de dona Tigría Vezanci. 69, 71.
 Froyla Troca, miles. 760.
 Froyla, abbas. 699, 703, 774.
 Froyla, archipresbiter. 497.
 Froyla, conde, avó do conde Vermudo Pérez de Traba. 10, 15.
 Froyla, don, prior. 772.
 Froyla, notario de Afonso IX. 39, 42.
 Froyla, notario. 571.
 Froyla, presbiter de convento Sti. Justi. 402.
 Froyla, presbiter de Cornanda. 399.
 Froyla, presbiter, notario. 379, 527.
 Froyla, presbiter, ¿monachus? 108.
 Froyla, presbiter. 267, 339, 368, 387, 397, 401, 535, 659, 759.
 Froyla, suprior. 398.
 Fruamara, miles. 106.
 Fructuosus Thome, domnus, iusticiarius (Santiago). 500, 501.
 Furtadus Petri. 500, 501.
- G**arci Ferrandez, mestre da Orde de Alcántara. 36, 37, 38.
 Garcí Perez de Toledo, notario en Andalucía. 36, 37, 38.
 Garcí Suarez, meiriño maior de Murcia. 36, 37, 38.
 Garcia Ordonii, miles. 783.
 Garcia Petri de Olveyra, armiger. 576.
 Garsia Anaie, miles. 105, 121.
 Garsia Cortesia. 676.
 Garsia Fernandi, mordomo de Fernando III. 33, 34, 35.
 Garsia Fernandi. 33, 34, 35.
 Garsia Froyle, miles. 48.
 Garsia Gorga, miles. 48, 100.
 Garsia Iohannis de Valle Dei. 652.
 Garsia Petri de Berres, miles. 124, 166, 296, 297.
 Garsia Petri dictus Feo, miles, marido de domna Urraca. 295, 296, 297, 674.
 Garsia Petri. 50.
 Garsia Roderici, meiriño maior de León. 33, 34, 35.
 Gaston, vizconde de Bearn. 36, 37, 38.
 Geloira Froilat, nai de Arias Lucius. 156.
 Geloira Furtunici, muller de Martinus Pardo. 200, 597.
 Geloira Sarraceni, nai de Adefonsus Arias. 84.
 Gelvira Muniz, muller de Pelagius Arie Geen. 164.
 Gelvira Suariz, muller de Petrus Sarraceni. 118.
 Gíao Martini. 789.
 Gil Manrici, tenente Toro e Mayorga. 47, 49.
 Gil Vaasquez, chanceler de Sancho II de Portugal. 50.
 Gil, bispo de Osma. 36, 37, 38.
 Gil, bispo de Tui. 36, 37, 38.
 Girardus, notario de Afonso VII. 5, 6, 8, 22, 40, 46.
 Goegeva Sisnandit, nai de Eldonza Didaz. 235.
 Gomecius Petri dictus Gatinus, fillo de don Petrus Muniz Gatus e dona Maria Iohannis. 417, 425, 551.
 Gomet Garsia, miles. 465.
 Gomez Castellanus, conde. 24.
 Gomez Fernandez, escriba de Fernando Petri. 175.
 Gomez Gonzalvez, conde de Trastámara. 7, 8, 13, 14, 24, 25, 41, 44.
 Gomez Martiniz, marido de Urraca Luz. 740, 753.

- Gomez Ruyz, don. 36, 37, 38.
 Gomez, domnus, magister. 525.
 Gomez, tenente Trastámara, Monterroso, Montenegro e Sarria. 39, 42.
 Gonçalves Embeyro. 789.
 Gonçalves Perez de Ribeira, cavaleiro. 789.
 Gontrode Petri, filla de Petrus Furtado, muller de Martinus Salvatoriz. 76, 161.
 Gonzalvo Ramirez, don. 36, 37, 38.
 Gotier Soarez, don. 36, 37, 38.
 Gregorius Ordonis. 437.
 Gudesindus Nunonis cognomento Cavallo. 230.
 Gudesindus, presbiter. 660.
 Gudesteus Alvitiz, presbiter. 780.
 Gudesteus dictus Iudex, cardeal compostelán. 291.
 Gudesteus Gudestei, cóengo de Sta. María de Sar, neto de dona Tigría Vezanci. 71.
 Gudesteus Gudestei. 533.
 Gudesteus Oduariz. 621, 623.
 Gudesteus Petriz, marido de Ledegunda Muniz. 719.
 Gudesteus Romanci, cóengo de Santiago. 22.
 Gudesteus, cardeal compostelán. 211, 675.
 Gudesteus. 211.
 Gui, vizconde de Limoges. 36, 37, 38.
 Guilielmo Iohannis, fillo de Damitem. 121.
 Guilielmus de Luania v. Vilielmus de Luania.
 Guilielmus Martini, escriba de Santiago. 359, 396; notario de Santiago. 296, 297, 683, 689.
 Guillelmus Gunçalvi. 33, 34, 35.
 Guimara Rodriquiz, avus de Guntrode Muniz. 240.
 Guina Ruderiquiz, nai de Martinus, Maria e Salvator Cresconici. 255.
 Guina, dona, muller de Pedro Estevees da Rua Nova. 790.
 Guixavara Enxemenci, muller de Nuno Guterrit. 762.
 Guncinia, domna. 375.
 Gundisalvus (Gomecii), arcebispo de Santiago. 475, 487.
 Gundisalvus de Sousa. 50.
 Gundisalvus Petri, abade de Husillos. 26.
 Gundisalvus, notario. 120.
 Gundisalvus, presbiter de Sto. Cosme de Outeiro. 102.
 Gundisalvus, presbiter, notario. 16.
 Gundisalvus, subprior. 627.
 Gundisalvus/Gunsalvus Pelagii, domnus, monachus. 93, 513; prior. 526, 590, 591, 714, 715, 726 (1227).
 Gunsalvo Nuniz de Pedroso, scutifero. 104.
 Gunsalvus Gunsalvi, marido de Eldara Rabignadez. 103.
 Gunsalvus Gunsalvi. 33, 34, 35.
 Gunsalvus Iohannis, fillo de don Johannes Froyle Marinus. 54, 180, 446.
 Gunsalvus Iohannis, zapatarius. 394.
 Gunsalvus Martelo, armiger. 441, 442.
 Gunsalvus Osorii, mordomo de Fernando II. 13, 41.
 Gunsalvus Petri dictus Dereadus, miles. 272.
 Gunsalvus Roderici, obediencial de infirmaria. 552 (1235).
 Gunsalvus, bispo de Oviedo. 14, 25, 44.
 Gunsalvus, cellararius. 599.
 Gunsalvus, conde sen terra. 9, 13, 16, 32, 41.
 Gunsalvus, presbiter, notario. 94

- Gunsalvus, presbiter. 428.
 Gunterode Muniz. 22, 240.
 Guntina Gosindiz, domna. 328.
 Guntrode Adriani. 281.
 Guntrode Froile, filla de dona Tigría Vezanci. 71.
 Guntrode Iohannis, domna, muller de Didacus Salvatoriz. 350.
 Guntrode Luz, muller de Petrus Pelaiz. 748, 753.
 Guntrode Muniz, muller de Oduarius Martini. 640.
 Guntrode Pelaiz, nai de Truile Petri, filla de Pelagius Spassandez. 533, 534.
 Guntrode Petri, muller de Petrus Cresconiz Granion. 624.
 Guntrode Petrides, monxa de Sta. Tasia. 531, 716.
 Guntrode Tudinci, nai de Guina Ruderiquiz. 255.
 Guntrode, condesa. 15.
 Gunzalvinus, presbiter de Sto. Genesisio. 65.
 Gunzalvo Morant, meiriño maior de León. 36, 37.
 Gunzalvus Iohannis, tenente Limia e Lemos. 39, 42.
 Gunzalvus Menendi. 50.
 Gunzalvus Nuniz, tenente Asturias. 39, 42.
 Gunzalvus, bispo de Cuenca. 33, 34, 35.
 Gunzalvus, bispo de Salamanca. 39, 42.
 Guter Gutteri, signifer de Fernando II. 24.
 Guter Ramiriz. 751.
 Guterre Muniz, cóengo de Sta. María de Sar. 71.
 Gutier Fernandiz, mordomo de Afonso VII. 5, 6, 7, 8, 11; 9, 40, 43, 46.
- Guydo, magister, cóengo de Santiago. 775, 777.
 Guyna Petri, domna. 576.
- H**elias, domnus. 119.
 Homo Bonus, alfayatus. 68.
 Honega Iohannis, muller de Nunus Afonsus Pinctus. 786.
 Hugo, magister, chanceler de Afonso VII. 5, 6, 8, 11, 40, 43, 46.
- I**ldoncia Astruarit, irmá do cóengo Pelagius Astruarit. 209.
 Ildonza Muniz, muller de Martinus Muniz Fiel. 528.
 Iohannes Didaci de Barvalgos, avio de dona Sancia Alfonsi. 487.
 Iohannes Petri dicto Calado, xenro de Pelagius Petri Anaia. 434.
 Iulianus, domnus. 26.
- J**acob Iohannis, domnus, mercator. 360.
 Jacob Petri. 745.
 Jacobus Iohannis, notario de Santiago. 191, 544, 661, 688.
 Johan Arias, arcebispo de Santiago. 36, 37, 38, 111, 360, 393, 544.
 Johan Betoffe, clericus. 436.
 Johan Diez dito Navaya, marido de María Payz de Villa Verde. 547.
 Johan Dominguez, crego de coro de Santiago. 62.
 Johan Gonçalves de Saz, domnus. 551, 789, 791, 795.
 Johan Lourenço da rúa do Ciquelo. 62.
 Johan Martini, xuíz de Santiago. 62.
 Johan Perez, don. 36, 37, 38.
 Johan, bispo de Mondoñedo. 36, 37, 38.
 Johan, bispo de Ourense. 36, 37, 38.
 Johannes Aaron. 236.

- Johannes Abadinus de Silva. 417.
 Johannes Abbas, cóengo de Santiago. 639.
 Johannes Adanci/Aanze dictus Caninus, miles. 684, 679, 681, 683, 722.
 Johannes Affonsi, monachus. 53, 54, 76, 90, 268, 390, 505, 513, 570, 575 (1194-1217); cellararius. 354 (1218).
 Johannes Afonsi, miles. 783.
 Johannes Afonsus, conversus. 784 (1238).
 Johannes Albertez de Pumares. 712.
 Johannes Alfonsi, monachus. 587, 596, 606, 608, 714, 745 (1222-1232).
 Johannes Alfonsi, tabernarius. 453.
 Johannes Alvitiz de Pineiro. 503.
 Johannes Alvitiz. 164.
 Johannes Amicus. v. Johannes Martiniz dictus Ammicus.
 Johannes Anaia, presbiter. 179.
 Johannes Arie de Berres. 497.
 Johannes Arie de Oliveira. 111.
 Johannes Arie de Penela. 50.
 Johannes Arie dictus Dente. 150.
 Johannes Arie Mergules. 343.
 Johannes Arie, clericus. 447.
 Johannes Arie, conde en Castela (de Búbal). 13, 24, 41.
 Johannes Arie, presbiter da Balsa. 147.
 Johannes Arie, presbiter, notario. 65.
 Johannes Arie, subdiaconus. 642.
 Johannes Beizus. 588.
 Johannes Bernaldiz. 739.
 Johannes Bernardi, alfayatus. 724.
 Johannes Bispus, clericus. 372, 426.
 Johannes Bispus, presbiter de Roo. 575.
 Johannes Calvus, marido de Dominica Petri. 576.
 Johannes Candeel. 785.
 Johannes Cavaleyus. 261, 650.
 Johannes Cochon. 110, 192.
 Johannes Cresconii, clericus de Villa Cova. 641.
 Johannes Crillo, scutario. 104.
 Johannes de Alvariza. 115.
 Johannes de Ben, monachus. 441, 442.
 Johannes de Bornalio. 388.
 Johannes de Castineyras. 458.
 Johannes de Corzon, infirmarius. 453.
 Johannes de Ferreiros, presbiter. 460.
 Johannes de Iales, miles. 166.
 Johannes de Intiis. 616.
 Johannes de la Villa. 96.
 Johannes de Larino. 618.
 Johannes de Losenteyro. 559, 579.
 Johannes de Lovar, tabernarius. 182.
 Johannes de Nimo. 579.
 Johannes de Rocha. 437.
 Johannes de Salnes, presbiter yriensis. 457.
 Johannes de Valga, clericus. 447.
 Johannes dictus Cerasarius de Pedras. 223.
 Johannes dictus de Ponte Veteri. 515.
 Johannes Didaci de Barvalgos. 356.
 Johannes Didaci de Coyra. 617.
 Johannes Didaci de Noya. 67, 595.
 Johannes Didaci de Oreliam. 48.
 Johannes Didaci, cardeal compostelán. 374, 675.
 Johannes Didaci, carpentarius de Campo. 17, 18.
 Johannes Didaci, clericus de Lampaon. 372, 426.
 Johannes Didaci, domnus, irmán do miles Martinus Didaci. 78.
 Johannes Didaci, escriba de Noia. 558, 561, 618.
 Johannes Didaci, irmán de Petrus Didaci, notarius. 562.
 Johannes Didaci, maiorino. 100, 193.
 Johannes Didaci, mercator. 578.

- Johannes Didaci, miles. 53.
 Johannes Didaci, miles. 83.
 Johannes Didaci, monachus Sti. Justi, notario. 745.
 Johannes Didaci, monachus Sti. Justi. 745 (1223).
 Johannes Didaci, monachus. 52, 195, 414, 430, 431 (1239-1248).
 Johannes Didaci, presbiter, fillo de Didacus Ermegildiz. 774.
 Johannes Didaci, serviente Johanni Petri de Rua Nova. 422.
 Johannes Diz de Moneta Nova. 453.
 Johannes Ermegildiz. 775.
 Johannes Faber. 775.
 Johannes Fernandi Bazaco. 611.
 Johannes Fernandi de Palacios. 425.
 Johannes Fernandi dictus de Berres, cabaleiro, marido de Tuda Iulianiz. 77, 123, 124, 166.
 Johannes Fernandi dictus Rapatus. 417, 420.
 Johannes Fernandi, campsor. 518.
 Johannes Fernandi, clericus, subdiaconus. 525.
 Johannes Fernandi, domnus. 50.
 Johannes Fernandi, miles. 19, 679, 684.
 Johannes Fernandi, presbiter. 705.
 Johannes Fernandiz, tenente Trastámara e Monterroso. 47, 49.
 Johannes Fernandiz. 71, 525.
 Johannes Ferrarius. 143.
 Johannes Flamengo. 547.
 Johannes Franco. 409.
 Johannes Froyat. 515.
 Johannes Froyla dictus Papparus. 211, 367, 376.
 Johannes Froyla. 211.
 Johannes Froyle de Mazaneda. 189.
 Johannes Froyle dictus Marinus, domnus. 17, 18, 24, 47, 48, 49, 54, 358, 508, 596, 645, 650, 689.
 Johannes Froyle, alfayatus. 724.
 Johannes Froyle, diaconus. 662.
 Johannes Froyle, miles, pai de Fernando Iohannis, miles. 395.
 Johannes Gallecus. 353.
 Johannes Gosendi, presbiter de Talar. 647.
 Johannes Gosendiz cognomentus Maurus. 622, 623.
 Johannes Gotefreiz/Gotifrigus, cóengo de Santiago. 315, 473, 739, 760.
 Johannes Gundisalvi de Subfratribus, zapatarius. 394.
 Johannes Gundisalvi, cantor, notario. 414.
 Johannes Gundisalvi, monachus. 51, 353, 544, 745; cellararius. 146, 184; cantor. 51, 353, 400, 414; prior. 68, 105, 269; electus et prior. 512, 785.
 Johannes Guntadi, presbiter de Lainio et notario iurato de Valeyron et de Lainio et de Buian. 469.
 Johannes Guntadi, presbiter de Lainio et notario iurato de Valeyron et de Lainio et de Buian. 469.
 Johannes Guntadici, presbiter de Nozeda. 765.
 Johannes Guymarez de Moneta Nova. 500, 501.
 Johannes Iohannis cognominato de Valga, presbiter. 632.
 Johannes Iohannis de Carnota. 558.
 Johannes Iohannis de Pestomarcos. 212.
 Johannes Iohannis de Vialo dictus Esquerdus, miles. 190.
 Johannes Iohannis dictus Chapas, vicarius domini archiepiscopi in ipsa terra. 223.
 Johannes Iohannis dictus Christianus, concharius. 688.

- Johannes Iohannis dictus de Caleyro. 357, 549.
- Johannes Iohannis dictus de Larino, tendarius. 688.
- Johannes Iohannis dictus de Rex, crego de coro de Santiago. 549.
- Johannes Iohannis dictus Figarius. 588, 683, 690.
- Johannes Iohannis dictus Francus. 683.
- Johannes Iohannis dictus Palea, auctoritate Sancte Romane Ecclesie publicus notarius. 496.
- Johannes Iohannis Marinus, miles, fillo de don Johannes Froyle Marinus. 17, 48, 56, 58, 427, 669, 670.
- Johannes Iohannis, clericus. 599, 750.
- Johannes Iohannis, irmán de Michael de Valado. 474.
- Johannes Iohannis, monachus. 127, 742.
- Johannes Iohannis, notario. 351.
- Johannes Iohannis, notarius iuratus de Pestomarchos. 666.
- Johannes Iohannis, notarius iuratus. 188.
- Johannes Iohannis, ovençal de Gomarís. 729.
- Johannes Iohannis, presbiter. 636.
- Johannes Iohannis, publicus notarius iuratus de Celticis. 171, 173.
- Johannes Iuliani, presbiter. 124.
- Johannes Laurencii, campsor. 162, 182, 548, 549, 617, 688.
- Johannes Laurencii, miles. 683.
- Johannes Laurencii, ¿monachus? 552.
- Johannes Leyton. 505, 627.
- Johannes Marqueyrus, marido de Marina Petri. 576.
- Johannes Marra. 785.
- Johannes Martini Agucia. 125, 731.
- Johannes Martini Barraz. 547.
- Johannes Martini de Fontibus, cóengo de Sta. María de Sar. 350, 693.
- Johannes Martini de Iquiam. 490.
- Johannes Martini de Trassaltu. 420.
- Johannes Martini dictus Ammicus. 196, 784.
- Johannes Martini dictus Cambiador, mercator. 417.
- Johannes Martini dictus Falcon, fillo do miles Martinus Munionis Falcon. 106, 310.
- Johannes Martini dictus Lavarromeus, marido de Cecilia Didaci. 457.
- Johannes Martini dictus Levis. 57, 574, 575, 590.
- Johannes Martini dictus Levis. 575.
- Johannes Martini, clericus de Sta. Eolia de Ovoyro. 372, 426.
- Johannes Martini, clericus. 326.
- Johannes Martini, presbiter, rector de Sta. Maria de Rua Nova. 423.
- Johannes Martini, presbiter. 712.
- Johannes Martini. 143.
- Johannes Martiniz, presbiter de Hospitali Ierusalem. 186.
- Johannes Mathei, diaconus et canonicus mindoniensis, notario. 692.
- Johannes Michaelis. 419.
- Johannes Monachus, diaconus de Sto. Juliano de Loanie. 395.
- Johannes Montarius de Busto Sicco. 762.
- Johannes Moogo dictus de Queyrua, presbiter. 558.
- Johannes Moogo, clericus de Cambonio. 669.
- Johannes Mourique. 460.
- Johannes Munioni de Vialo, miles. 48.
- Johannes Muniz Bervegon, miles. 678, 764, 771.
- Johannes Muniz cognomento Calvo, marido de Adosinda Pelagii. 145.
- Johannes Muniz de Fonte Cova. 712.
- Johannes Muniz, cabalarius. 361.

- Johannes Muniz, confessus Sti. Justi. 467.
- Johannes Muniz, corrigiarius. 326.
- Johannes Muniz, marido de Adosinda Muniz. 750.
- Johannes Muniz. 679.
- Johannes Nuniz, monxe de S. Paio de Antealtares. 54.
- Johannes Oarez, tabernarius. 394.
- Johannes Ordóñez, cóengo de Santiago. 476, 760.
- Johannes Ordonii, clericus de Orgildi. 438.
- Johannes Ordonii, clericus. 403.
- Johannes Ordonii, tendarius de Villari. 269.
- Johannes Osso Sancti Justi, ¿monachus? 104.
- Johannes Paparo, v. Johannes Froyla dictus Paparus.
- Johannes Pelagii Baluginus, crego de coro de Santiago. 174.
- Johannes Pelagii Cavacon. 723.
- Johannes Pelagii de Noya. 431.
- Johannes Pelagii dictus das Capas. 644.
- Johannes Pelagii, cantor Sti. Justi, notario. 560.
- Johannes Pelagii, capellanus Ste. Catharine. 519.
- Johannes Pelagii, cóengo de Iria, presbiter. 458.
- Johannes Pelagii, converso. 146, 223, 351, 432, 453.
- Johannes Pelagii, miles. 497.
- Johannes Pelagii, notario. 574, 677.
- Johannes Pelagii, presbiter et frater. 592, 593; cantor. 560.
- Johannes Pelagii, presbiter. 429, 461, 493, 494, 555.
- Johannes Pelagii, sobriño de Petrus Sarraçeni, deán de Mondoñedo. 692.
- Johannes Pelagius, fillo de don Pelagius Pelagii, cóengo de León, serviens Michael Sancii, cóengo compostelán. 569.
- Johannes Pelaici dicto de Arenas. 490.
- Johannes Pelaiz de Moneta Nova. 529, 530.
- Johannes Pelaiz de Noya dictus de Molendino. 562.
- Johannes Pelaiz dictus Episcopus. 590, 591.
- Johannes Pelaiz dictus Sabor, piscator. 550.
- Johannes Pelaiz Sagobe. 453.
- Johannes Pelaiz, armiger. 686.
- Johannes Pelaiz, diaconus. 555.
- Johannes Pelaiz, presbiter de Sta. Maria de Nederonio. 467.
- Johannes Pelaiz/Pelagii, escriba de Santiago. 453; notario de Santiago. 223, 272, 326, 372, 388, 417, 426.
- Johannes Perna. 725.
- Johannes Petri Batareno, pelliparius. 569.
- Johannes Petri cognomento Sardina. 60.
- Johannes Petri de Avania. 503.
- Johannes Petri de Coymbraos. 171.
- Johannes Petri de Coyro, ¿monachus? 105.
- Johannes Petri de Cularedo dictus Bucarel, miles. 270.
- Johannes Petri de Lueru, miles. 670.
- Johannes Petri de Moneta Nova. 212, 745.
- Johannes Petri de Rua Nova. 422.
- Johannes Petri de Saz. 54, 64.
- Johannes Petri de Trasmonte, clericus. 350.
- Johannes Petri dictus Anaya, abbas. 52, 67, 77, 80, 123, 174, 195, 296, 360, 373, 393, 457, 474, 515, 604, 681, 682, 683, 684, 689, 720 (1237-1244).

- Johannes Petri dictus Besezo, monachus. 430, 431 (1248).
- Johannes Petri dictus Beyzus. 270, 557, 562.
- Johannes Petri dictus Cabalarius, clericus. 305, 311.
- Johannes Petri dictus Campisinus. 682.
- Johannes Petri dictus Chicus. 511.
- Johannes Petri dictus Curtes, presbiter. 425, 546, 547.
- Johannes Petri dictus Gatus, scutarius, fillo de don Petrus Muniz Gatus e dona Maria Iohannis. 416, 419, 425, 551.
- Johannes Petri dictus Maladus, clericus de Sto. Laurencio de Ogorm. 352.
- Johannes Petri dictus Pennas Alba, juratus notarius in terris Pistomarchis. 712; iuratus notarius de Valeyron. 432.
- Johannes Petri dictus Serpe, domnus. 388.
- Johannes Petri dictus Testa. 725.
- Johannes Petri dictus Tuvius, armiger. 425.
- Johannes Petri Furtado, fillo de Petrus Furtado. 76, 161.
- Johannes Petri Infante. 224.
- Johannes Petri Peyroneth, domnus. 221, 396.
- Johannes Petri Reymundez. 58.
- Johannes Petri Vello. 409.
- Johannes Petri, abade de S. Xulián de Moraime. 195.
- Johannes Petri, abade de Sta. María de Acibeiro. 177.
- Johannes Petri, cambiador. 409.
- Johannes Petri, cantor. 618, 652 (1261).
- Johannes Petri, carnifex. 348.
- Johannes Petri, cellararius. 504 (1205).
- Johannes Petri, cellararius. 83 (1172).
- Johannes Petri, clericus de Sto. Johanne de Barcala. 670.
- Johannes Petri, clericus de Vilar Sarron. 720.
- Johannes Petri, clericus do presbítero Martini Viviani. 569.
- Johannes Petri, clericus. 470, 604, 661.
- Johannes Petri, cóengo de Santiago. 184.
- Johannes Petri, crego de coro de Santiago. 552.
- Johannes Petri, escriba de Santiago. 177.
- Johannes Petri, fillo de dona Ledegunda. 71.
- Johannes Petri, fillo de Petrus de Guyandi. 515.
- Johannes Petri, fillo de Petrus Petri. 526.
- Johannes Petri, irmán de Afonsus Petri de Avania. 682.
- Johannes Petri, miles. 268, 302, 303.
- Johannes Petri, monachus. 118 (1164).
- Johannes Petri, monachus. 187, 633 (1199-1201).
- Johannes Petri, monachus. 441, 442 (1284).
- Johannes Petri, monxe de Toxos Outos, fillo de don Petrus Besezo e dona Marina Petri. 430, 431.
- Johannes Petri, neto de Munio Pelagii Fol. 266.
- Johannes Petri, notario de Noia. 57, 62, 115, 190, 197, 415, 425, 431, 474, 487, 550, 551, 562, 616, 617, 680, 733.
- Johannes Petri, notario. 591.
- Johannes Petri, notario. 776.
- Johannes Petri, presbiter de Jales. 313.
- Johannes Petri, presbiter de Roo. 312, 554.
- Johannes Petri, presbiter de Sta. Maria de Quintaa. 359.

- Johannes Petri, presbiter de Taragonio. 295.
- Johannes Petri, scolaris, notario. 413.
- Johannes Petri, tendarius de Villari. 269, 572.
- Johannes Petri, vestiarius de S. Paio de Antealtares. 54.
- Johannes Petri. 546, 547.
- Johannes Picat, marido de Urraca Pinzani. 739.
- Johannes Qui Venit. 751.
- Johannes Randum. 451.
- Johannes Reimundiz, domnus, miles. 53, 64, 72, 106, 121, 674.
- Johannes Reymundi, arcediago compostelán. 454.
- Johannes Reynes. 361.
- Johannes Roderici de Lex. 54, 189.
- Johannes Roderici, cantor de Toxos Outos, notario. 164, 390.
- Johannes Roderici, cantor. 164, 390; prior. 150, 574.
- Johannes Roderici, corrigiarius. 724.
- Johannes Roderici, presbiter. 586.
- Johannes Romanci dictus de Rivulo, piscator. 515.
- Johannes Romanz. 96, 212.
- Johannes Saboridus. 583.
- Johannes Saniz, clericus. 634.
- Johannes Sarraceni. 97.
- Johannes Sebastiani. 362.
- Johannes Stephani de Vesares. 561.
- Johannes Testa, confessus. 48, 121, 189, 221.
- Johannes Testa, conversus. 742.
- Johannes Tirant, arcediago de Mondoñedo. 15.
- Johannes Tomas, miles. 111.
- Johannes Tovia, armiger, sobriño de Fernando Didaci Maracicus. 745.
- Johannes Tudini, sacretarius. 164 (1195); monachus. 440, 633 (1196-1201); prior. 76, 121, 147, 178, 203, 389, 509, 513, 567, 599 (1204-1212); abbas. 47, 48, 49, 51, 53, 55, 56, 60, 61, 66, 95, 96, 105, 106, 124, 143, 146, 157, 184, 192, 212, 219, 221, 224, 237, 261, 268, 303, 305, 307, 310, 313, 330, 331, 343, 348, 353, 354, 361, 364, 365, 394, 395, 396, 399, 400, 403, 409, 414, 427, 453, 454, 466, 490, 495, 497, 502, 508, 509, 517, 518, 519, 521, 522, 525, 526, 542, 545, 552, 556, 575, 576, 577, 578, 583, 585, 587, 590, 591, 595, 596, 600, 603, 606, 608, 610, 611, 612, 671, 674, 691, 701, 710, 714, 715, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 729, 732, 734, 742, 744, 745 (1213-1237).
- Johannes Vello de Deeyra. 456, 460.
- Johannes Vilanus, marido de Lupa Pinzani. 739.
- Johannes Vistila/Vistilatat. 322, 437.
- Johannes Vitalis, clericus. 661, 662.
- Johannes Vitica, presbiter. 150.
- Johannes, abade de S. Paio de Antealtares. 151.
- Johannes, bispo de Calahorra. 33, 34, 35.
- Johannes, bispo de León. 13, 21, 24, 25, 27, 32, 41, 44.
- Johannes, bispo de Lugo. 13, 14, 21, 24, 25, 32, 41, 44.
- Johannes, bispo de Oviedo. 33, 34, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 49.
- Johannes, buarius. 346.
- Johannes, cantor. 197, 696.
- Johannes, cardeal compostelán. 473.
- Johannes, cavaliarius de Trava. 64.
- Johannes, clericus de Santiago de Tal, notario. 132.
- Johannes, clericus subdiaconus, notario. 760.

- Johannes, clericus, notario. 50, 455, 520.
 Johannes, clericus. 397.
 Johannes, diaconus, notario. 668.
 Johannes, electo de Osma, chanceler de Fernando III. 33, 34, 35.
 Johannes, ferrarius de Mamola. 182.
 Johannes, frater, notario. 536.
 Johannes, iusticiarius de Noia. 690.
 Johannes, magister, deán de Santiago. 184.
 Johannes, miles, conversus. 127.
 Johannes, monachus. 401, 759, 767, 781.
 Johannes, notario. 201, 203, 504, 605, 532, 686, 695, 751.
 Johannes, notario. 271, 391.
 Johannes, notario. 377, 443.
 Johannes, notario. 92, 100, 113, 707, 713.
 Johannes, presbiter de Taliar. 644, 650, 657.
 Johannes, presbiter, notario. 252, 639, 640, 672, 737.
 Johannes, presbiter, notario. 356, 747.
 Johannes, presbiter, notario. 622.
 Johannes, presbiter. 250, 257, 377, 412, 505, 571, 624, 628, 631, 655, 656, 660, 664, 687, 702, 718, 741, 765, 778.
 Johannes, prior. 197.
 Julianus de Cando, domnus. 213.
 Julianus dictus de Padron. 353.
 Julianus Fernandi, abbas. 463, 464.
 Julianus Fernandiz, presbiter de Sto. Juliano de Pereyra. 373.
 Julianus Iohannis, domnus, iusticiarius de Santiago. 519.
 Julianus Martini de Tudela, domnus. 58.
 Julianus Martini, albergarius. 343.
 Julianus Pelagii. 519.
 Julianus Petri de Iales. 744.
 Julianus Petri de Moneta Grandi. 783.
 Julianus Petri de Noye. 729, 733; iusticiarius de Noia. 515.
 Julianus, presbiter. 314.
 Jurgius, presbiter. 761.
- Kaldos**, cóengo de Santiago. 22.
 Kardinalis. 597.
- Laurencius Didaci**, irmán de Martinus Didaci. 272, 326, 530.
 Laurencius Iohannis, chantre de Santiago. 180.
 Laurencius Iohannis. 495.
 Laurencius Muniz, pai do miles Vivianus Petri. 682.
 Laurencius Petri, escriba de Santiago. 58, 441, 442.
 Laurencius Petri, miles. 307.
 Laurencius, bispo de Ourense. 33, 34, 35, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 49.
 Laurencius, capelán da catedral de Segovia, notario. 12.
 Laurencius, scutarius. 277.
 Ledegunda Municiz, domna. 71, 74.
 Ledegunda Muniz, muller de Gudesteus Petriz. 719.
 Ledegunda Pelaiz, nai de Pelagius Colonio. 637.
 Ledegundia Eldefonsi, nai de Petrus e Guntrode Adriani. 281.
 Ledegundia/Legecundia Pelagii. 112, 488.
 Leedegunda Adefonso/Adefonsit, tía de Rudericus Froylat. 292, 299.
 Leonardus, domnus. 196.
 Leonart, bispo de Ciudad-Rodrigo. 36, 37, 38.
 Lionor Gonçalves de Saz, filla de don Johan Gonçalves de Saz. 795.

- Lop Diaz, conde. 5, 6, 11, 40, 43, 46.
 Lop, electo de Córdoba. 36, 37, 38.
 Lopo Lias, marido de Rica Martini. 789.
 Lopo Lopici, mordomo de Afonso VII. 9.
 Lopo Tinoso, cabaleiro. 789.
 Lucius Anfonsi, domnus. 735.
 Lucius Arias, irmán de Petrus Arias. 156.
 Luis, don, infante. 36, 37, 38.
 Luis, fillo do emperador don Xoán de Constantinopla, conde de Beaumont. 36, 37, 38.
 Lupa Oduarii, domna, filla de domnus Oduarius Affonsi de Candidi. 724.
 Lupa Pelagii, filla de Maria Candeela. 784, 785.
 Lupa Petri, muller de Petrus Pelagii, miles de Deeyra. 678.
 Lupa Pinzani, irmá de Adefonsus Pinzani, cóengo de Santiago. 739.
 Lupa Roderici, nai de Exemena Ramiriz. 595.
 Lupus Arie, notario de Santiago. 125, 580, 730.
 Lupus Didaci de Faro, alférez de Fernando III. 33, 34, 35.
 Lupus Didaci, maiorinus regis. 676.
 Lupus Froile dictus Marra, miles. 196.
 Lupus Laurencii, scutarius, irmán de Vivianus Petri, miles. 682.
 Lupus Petri dictus de Angaria. 361.
 Lupus Roderici. 54.
 Lupus, bispo de Astorga. 39, 42.
 Lupus, bispo de Sigüenza. 33, 34, 35.
 Lusus Adefonsi, domnus, fillo de Adosinda Didaciz. 740, 753, 787.
- Mahomat Aben Mahomath**, rei de Murcia. 36, 37, 38.
 Maior Affonsi, domna. 580.
 Maior Affonso, dona, muller de don Diego Gomez. 29.
 Maior Affonso, nai de Nunus e Petrus Garsia. 96.
 Maior Alfonsi, filla de Azenda Pelagii. 565.
 Maior Candeela. 785.
 Maior Didaci, domna, irmá do miles Martinus Didaci. 78.
 Maior Didaci, domna, muller de don Fernando Fernandi de Minortis. 670.
 Maior Didaci, muller de don Petrus Besezo. 384, 486.
 Maior Fernandi de Brandonias, domna. 188.
 Maior Fernandi, filla de Fernando Guimara. 384.
 Maior Ferrandi Churrichaa, domna, muller de don Pelagius Iohannis Marinus. 56, 57, 729.
 Maior Froile, filla de dona Tigría Vezanci. 71.
 Maior Garsie, domna, abadesa de Sta. Tasia. 531, 543, 716.
 Maior Guilielmiz, muller de Arias Petri Pinto. 76.
 Maior Iohannis, muller de Fernando Pelagii Alvaroth. 726.
 Maior Iuliani, muller de don Cotalaya. 224.
 Maior Luz, filla de don Luzus Adefonsi. 740.
 Maior Martini, sobriña de Martinus Petri Besezo. 213.
 Maior Muniz, domna, nai do miles Fernando Alfonsi de Navario e de Orraca Petri. 269, 277.
 Maior Muniz, muller de Fernando Iohannis, miles de Couso. 500, 501.
 Maior Ordonii, filla de Ordonius Anfonsi. 83.
 Maior Pelagii, muller de Munio Pelagii cognomento Fol. 280, 480.

- Maior Petri, filla do miles Petrus Arie de Viuro. 64, 68.
- Maior Petri, irmá de Vivianus Petri. 474.
- Maior Petri, muller do miles Nuno Didaci. 532.
- Maior Petri, neta de Munio Pelagii Fol, muller de Petrus Petri. 266.
- Maior Petri, santimonialis, filla de Tigría Arias. 273.
- Maior Petriz, muller de domnus Oduarius Affonsi de Candidi. 717.
- Maior Sarraceni. 267.
- Maior Sudariz/del Pico, muller de Pelagius del Pico. 281, 286, 304.
- Maior, domna, muller de Arias Muniz. 81.
- Maior, domna, muller de don Thome Petri. 111.
- Manricus, bispo de León. 26, 39, 42.
- Manricus, signifer de Afonso VII. 5, 40.
- Manrricus Ruderici. 19.
- Manuel, don, infante. 36, 37, 38.
- Marchus Pelaiz de Preguntorio. 548.
- Maria Affonsi, abadesa de Sta. María de Conxo. 143.
- Maria Afonsi, domna, muller de Johannes Martini Levis. 57.
- Maria Anaiaz, nai de Johannes Fernandi de Berres. 124, 166.
- Maria Analdiz, muller de Pelagius Fernandiz. 252.
- Maria Ancia, filla de Adam Munionis, miles. 725.
- Maria Arie de Salamo, nai de Affonso Petri, miles, Petrus Petri, converso de S. Xusto, e Rodericus Petri. 506.
- Maria Arie, muller de Martinus Iohannis dictus de Rex, aurifex. 548.
- Maria Arie, nai de Fernando Petri Testa e Eldara Petri. 467.
- Maria Aufonsi, muller de don Johannes Reimundiz. 53.
- Maria Boneta, muller de Alfonsus Martini Levis. 574.
- Maria Candeela, nai de Lupa Pelagii e irmá de Froyla Marra. 785.
- Maria Chocaria/Coutaria, monxa de Sta. Tasia. 531, 716.
- Maria Cresconici, muller de Petrus Serpe. 255.
- Maria Didaci, muller de Pelagius Cresconii. 535.
- Maria Eanes, domna, nai de Marina Eanes e Maria Matheos, filla de dona Maria Eanes e Johan Diez Navaya. 547.
- Maria Enaides, muller do miles Reimundus Petri. 66.
- Maria Fernandi, domna, irmá de Petrus Fernandi Romeu de Minortis. 670.
- Maria Fernandiz, domna, muller do conde Poncio de Cabrera. 27.
- Maria Froille, domna, muller de don Affonsus Ruderici. 19.
- Maria Froyle, domna, irmá de don Johannes Froyle Marinus. 54.
- Maria Froyle. 561.
- Maria Froyllè, muller de Martinus Petri dictus Martello, sobriña do arcediágo compostelán Arias Muniz. 265.
- Maria Gudesteyci de Carrazido, muller de Pelagius Didaci. 515.
- Maria Gudisalviz, nai de Adefonsus Pinzan, cóengo de Santiago. 739.
- Maria Gutierrez. 211.
- Maria Iohannis de Molendino, muller de Petrus Mancebo. 559.
- Maria Iohannis, domna, muller de don Petrus Muniz dictus Gatus. 425, 551.
- Maria Iohannis, filla de Damitem. 121.
- María Iohannis, filla de don Johannes Froyle Marinus. 508.
- Maria Iohannis, irmá de Fernando Iohannis, miles. 395.

- Maria Iohannis, irmá de Marina Iohannis. 564.
- Maria Iohannis, muller de Didacus Ordonici. 138.
- Maria Iohannis, muller de Fernando Iohannis, miles. 395.
- Maria Iohannis, nai de Martinus Petri garavitus e Petrus Iohannis. 236.
- Maria Martini, domna, segunda muller de don Johannes Iohannis Marinus. 58.
- Maria Martini, filla de domna Marina Sarraceni. 401.
- Maria Martini, filla de Martinus Sarraceni. 169.
- Maria Matheos, irmá de Marina Eanes. 547.
- Maria Nuniz, muller de Rapinatus Didaci. 339, 340.
- Maria Odaris, domna, nai de Arias Iohannis, scutarius. 683.
- Maria Oduarii, muller de domnus Fernando Rabinadiz. 733.
- Maria Payz de Villa Verde, muller de Johan Diez Navaya. 547.
- Maria Payz, domna, filla de don Pay Payz de Villa Verde, muller de Pedro Perez Coquinno. 546.
- Maria Payz, domna, muller de don Pay Payz de Villa Verde. 546.
- Maria Pelagii dicta Bochoa, muller de Petrus Fernandi Bochom, armiger. 616, 617, 618.
- Maria Pelagii dicta Leyna, domna. 554.
- Maria Pelagii, muller de don Petrus Arias. 453, 454.
- Maria Pelaiz dicta Pequina, irmá de Marina Pelaiz, pixotaria. 343.
- Maria Pelaiz, muller de Froyla Ramiriz Auricula. 234.
- Maria Petri Cortelina, muller de Dominicus Petri de Ferrariis. 610.
- Maria Petri de Riatelo. 785.
- Maria Petri dicta de Sisto, muller de don Petrus Valeyron. 430.
- Maria Petri dicta Dona, muller de Pelagius Pelagii Calvus. 556.
- Maria Petri, filla de Maria Gutierrez. 211.
- Maria Petri, filla de Petrus Arie. 529, 530.
- Maria Petri, filla de Petrus Fernandi dicto Bochom. 617.
- Maria Petri, muller de Munio Petri. 266.
- Maria Petri, nai de Petrus Arias de Mauris. 80.
- Maria Petri, nai de Vivianus e Maior Petri. 474.
- Maria Petri, uxor Didaci, miles. 693.
- Maria Petriz, muller de Fernando Petri Testa. 467.
- Maria Petriz, muller de Petrus Petriz. 209.
- Maria Roderici, filla de Exemena Ramiriz. 595.
- Maria Rogerii, muller de Damitem. 211.
- Maria Salvatoriz, irmá de Martinus Salvatoriz. 161.
- Maria Sancii, muller de domnus Fernando Reimundi. 513.
- Maria Sarraceni, irmá de Petrus Sarraceni de Bornalio. 97.
- Maria Sarraceni. 100, 193, 387.
- Maria, comitissa domna, filla do conde don Fernando. 421.
- Marim. 324.
- Marina Alfonsi, filla de don Alfonsus Petri. 177.
- Marina Candeel, muller de Rodericus Marra. 785.
- Marina Cresconii. 149.
- Marina Didaci de Superado, muller de Didacus Gosendiz. 212.

- Marina Didaz, muller de Petrus Didaz. 211.
- Marina Eanes, muller de Domingo Eanes. 547.
- Marina Fernandi, filla de domna Lupa Oduarii. 724.
- Marina Fernandi, nai de Eldoncia Veremudi. 149.
- Marina Gudesteyz, muller de Fiel Fielzi. 533.
- Marina Gundisalvit, muller de Petrus Didaci. 727.
- Marina Gundisalvit, nai de Urraca Veremudit. 59.
- Marina Iohannis dicta Anaia. 450.
- Marina Iohannis, domna, filla de don Johannes Froyle Marinus. 48, 54, 469.
- Marina Iohannis, domna, muller de don Fernando Petri de Deeyra. 190, 688.
- Marina Iohannis, filla de Damitem. 121.
- Marina Iohannis, irmá de Maria Iohannis. 564.
- Marina Iohannis, muller de Johannes Pelaiz de Noya dictus de Molendino. 562.
- Marina Iohannis, muller de Petrus Petri Gatinus, miles. 544.
- Marina Iohannis, muller do miles Johannes Petri de Cularedo. 270.
- Marina Iohannis, ¿muller de Johannes Roderici de Lex? 189.
- Marina Martini, filla de domna Marina Sarraceni. 401.
- Marina Muniz, muller de Fernandus Alvus. 774.
- Marina Muniz, muller de Pelagius Gelada. 288.
- Marina Nuniz, muller de Johannes Adanci, miles. 681.
- Marina Oanes, muller de Johan Gonçalves de Saz. 791.
- Marina Ordonii. 784.
- Marina Oveci, irmá de Ovecus Oveci. 85.
- Marina Pelagii, muller de Petrus Muniz Rolam. 499, 509.
- Marina Pelaiz, filla de Pelagius Spassandez. 533, 534.
- Marina Pelaiz, pixotaria, muller de Pelagius Martini. 343.
- Marina Petri, domna, muller de don Petrus Besezo. 430.
- Marina Petri, filla de dona Guyna Petri, muller de Johannes Marqueyrus. 576.
- Marina Petri, muller de Petrus Cresconici. 253.
- Marina Petri, muller de Rodericus Petri. 94, 194.
- Marina Petri, ortolana de rua Sancte Trinitatis. 183.
- Marina Petrici, muller de Petrus Gudi-sindici. 765.
- Marina Romanz, filla de Romanus Muniz. 228.
- Marina Rubial, muller de Didacus Calvus. 339, 340.
- Marina Ruderici. 785.
- Marina Sancii, filla de Maior Alfonsi. 565.
- Marina Sarraceni, domna, muller de Martinus Sancii. 401.
- Marina Sarraceni. 677.
- Marinus Iohannis, clericus, escriba de Padrón. 456.
- Martin Afonso, don. 36, 37, 38.
- Martin Besezo. 56, 789.
- Martin Franco, clericus de Sta. Ougea de Maracicos. 185.
- Martin Franquino. 789.
- Martin Giançe. 789.

- Martin Gil, don. 36, 37, 38.
 Martin Marino. 789.
 Martin Nunez, mestre da Orde do Temple. 36, 37, 38.
 Martin Paayz, clericus de Beva. 90, 185.
 Martin Perez, presbiter de Mansilla de las Mulas. 28.
 Martin Sancii. 409.
 Martin, bispo de León. 36, 37, 38.
 Martin, don. 20.
 Martino Senrrazon. 789.
 Martinus Aanis, magister, presbiter. 106.
 Martinus Abbade. 95.
 Martinus Agucia. 209.
 Martinus Anaiaz. 153.
 Martinus Anayaz dictus Rex. 22.
 Martinus Anaye, irmán do miles Garsia Anaie. 121.
 Martinus Arie de Noya. 419, 561.
 ———, iudex de Noia. 487, 616.
 ———, iusticiarius de Noia. 57.
 Martinus Arie de Soevos. 89.
 Martinus Arie, clericus et notarius publicus de Celtigos et de Intiis. 89.
 Martinus Arie, clericus et notarius Trastamar. 95.
 Martinus Arie, mercator. 564, 565.
 Martinus Arie, notario. 105, 147.
 Martinus Baluga. 193.
 Martinus Banba. 444.
 Martinus Brandonias. v. Martinus Pelaiz Brandonias.
 Martinus Candeel. 785.
 Martinus Cardinale, presbiter. 614.
 Martinus Conde, presbiter. 268, 277, 305.
 Martinus Cortes, monachus. 652.
 Martinus Cresconii dictus Calza, frater. 348.
 Martinus Cresconii, frater hospitalis Beati Jacobi. 237, 343.
 Martinus Cresconii. 255.
 Martinus Crespus, domnus. 95, 446.
 Martinus Dalfaya. 409.
 Martinus de Besezo, mercator. 371.
 Martinus de Cornanda, presbiter. 679.
 Martinus de Teyra. 616.
 Martinus Dente. 665.
 Martinus dictus Rubeus, cóengo de Santiago. 580.
 Martinus Didaci de Noya. 551.
 Martinus Didaci, irmán de Laurencius Didaci. 272.
 Martinus Didaci, mercator. 729, 733.
 Martinus Didaci, miles. 78.
 Martinus Didaci, presbiter, ¿monachus? 275.
 Martinus Didaci, presbiter. 263, 319, 339, 340, 447.
 Martinus Didaci. 211.
 Martinus Faginus. 54.
 Martinus Fernandi dictus Garrin. 784.
 Martinus Fernandi Melon. 115.
 Martinus Fernandi, escriba de Afonso IX. 43, 45.
 Martinus Fernandi, fillo de Fernando Muniz Tofinus. 616.
 Martinus Fernandi, miles de Iales. 373, 393.
 Martinus Fernandi. 338, 407.
 Martinus Fernandiz, armiger. 371.
 Martinus Francigene, notario de Santiago. 59.
 Martinus Francus, notario. 367.
 Martinus Froyle, pelliparius. 569.
 Martinus Froyle, presbiter de Sto. Johanne de Mazaeda. 666.
 Martinus Garsia de Paradela. 83.
 Martinus Gascus. 254, 514.
 Martinus Geem. 427.
 Martinus Geerem, miles. 56.
 Martinus Gordus, scutarius. 652.
 Martinus Gudesteici. 163.

- Martinus Gunsalvi, fillo de Gunsalvus Gunsalvi. 103.
- Martinus Iohannis Bataler. 689.
- Martinus Iohannis Cabestalius, clericus. 311.
- Martinus Iohannis cognominato Catus. 414.
- Martinus Iohannis de Cando. 67.
- Martinus Iohannis de Verees, miles. 58.
- Martinus Iohannis dictus Badarro. 557, 559, 576.
- Martinus Iohannis dictus Caladus. 450.
- Martinus Iohannis dictus de Rex, aurifex, irmán de Johannes Iohannis dictus de Rex, crego do coro. 548, 549.
- Martinus Iohannis dictus Leve. 62.
- Martinus Iohannis dictus Levis, monachus. 463, 464, 548, 618, 652.
- Martinus Iohannis dictus Palmeyro. 357.
- Martinus Iohannis dictus Saquino, armiger. 550.
- Martinus Iohannis dictus Tourel, subdiaconus. 395.
- Martinus Iohannis, archipresbiter de Amay. 457.
- Martinus Iohannis, clericus de Dumariz. 166.
- Martinus Iohannis, clericus de Sto. Juliano de Bastavales. 463, 464.
- Martinus Iohannis, clericus de Trasmonte. 348.
- Martinus Iohannis, clericus. 303.
- Martinus Iohannis, fillo de don Johannes Froyle Marinus. 48.
- Martinus Iohannis, irmán de Maria Iohannis. 182.
- Martinus Iohannis, miles. 192.
- Martinus Iohannis, monxe de S. Paio de Antealtares. 54.
- Martinus Iohannis, monxe de Sta. Maria de Acibeiro. 177.
- Martinus Iohannis, notario de Santiago. 68, 182, 237, 269, 310, 313, 343, 348, 349, 353, 359, 360, 396, 453, 466, 500, 501, 518, 610, 611, 724, 783; vicensotarius. 495.
- Martinus Iohannis, notarius de Valeyron juratus. 522, 575.
- Martinus Iohannis, presbiter de Sto. Iohanne de Bastavales. 296, 297.
- Martinus Iohannis, presbiter Sti. Petri de Orvogo, notarius juratus per domni archiepiscopi Petri Munionis/publicus notarius. 196, 207, 365, 378, 381, 382, 383, 395, 412, 427, 445, 447, 467, 470, 691.
- Martinus Iohannis, presbiter, monachus. 237, 296, 297, 457.
- Martinus Leoth, archipresbiter de Pistomarchis. 669.
- Martinus Leve, pai de Johannes Martini dictus Leve. 590.
- Martinus Lobo de Brandonias. 188.
- Martinus Martini de Laguna. 72.
- Martinus Martini de Soevos. 169.
- Martinus Martini de Superado. 96.
- Martinus Martini dictus Levis. 574, 575.
- Martinus Martini dictus Vilanus, presbiter. 604.
- Martinus Martini Gibazini. 343.
- Martinus Martini, magister, presbiter. 78.
- Martinus Martini, mercator de Villar. 683.
- Martinus Martini, notario. 325.
- Martinus Martini, presbiter. 541.
- Martinus Martini, tendarius. 191.
- Martinus Martini. 495.
- Martinus Martinz. 211.
- Martinus Moogus de Iria, presbiter de Sto. Mamete. 416.
- Martinus Moogus de Karnota, presbiter. 111.

- Martinus Moogus, clericus de Sto. Mamete de Carnota. 463, 464.
- Martinus Munionis de Iales/Muniz de Jales. 462, 744.
- Martinus Munionis Falcom, miles, cruciatus. 48, 54, 106, 513, 691, 747.
- Martinus Munionis, magister, presbiter. 65.
- Martinus Muniz dictus Fiel, marido de Ildonza Muniz. 528.
- Martinus Muniz. 143.
- Martinus Ordonii, sutor. 522.
- Martinus Parayso, villicus de Valencia de D. Juan. 31.
- Martinus Pardus, marido de Geloira Furtunici. 16, 200, 321, 324, 458, 483, 597, 759.
- Martinus Parente. 744.
- Martinus Pelagii dictus Fol. 729, 733.
- Martinus Pelagii dictus Vetulus, ¿monachus? 60, 61, 76.
- Martinus Pelagii, cardeal compostelán. 652.
- Martinus Pelagii, monachus. 54.
- Martinus Pelagii, presbiter, ¿monachus? 150.
- Martinus Pelagii, prior. 118, 202 (1166-1168).
- Martinus Pelagii, prior. 390, 632, 647 (1194-1199).
- Martinus Pelagii, prior. 83 (1172).
- Martinus Pelagiz, presbiter et sacrista. 22.
- Martinus Pelaiz Brandonias. 81, 100, 193, 639.
- Martinus Pelaiz cognomen Curvus, cóengo de Santiago. 716.
- Martinus Pelaiz de Meoniam. 751.
- Martinus Pelaiz de Sarantes. 169.
- Martinus Pelaiz dictus Cardinalis. 58, 357, 388, 617.
- Martinus Pelaiz dictus Qui Venit. 353.
- Martinus Pelaiz Longus de Moneta Magna. 500, 501.
- Martinus Pelaiz Velius. 587.
- Martinus Pelaiz, clericus, notario. 449.
- Martinus Pelaiz, clericus. 599.
- Martinus Pelaiz, domnus, capellanus Ste. Marie de Cortezella. 508.
- Martinus Pelaiz, presbiter Sti. Justi. 587.
- Martinus Pelaiz, presbiter. 586, 630.
- Martinus Pelayz de Amay, notario de Xallas. 373.
- Martinus Perilio, presbiter. 772.
- Martinus Petri de Castro, archipresbiter de Entíns. 62.
- Martinus Petri de Conguistra. 269.
- Martinus Petri de Lagona. 157.
- Martinus Petri de Nozeda, cóengo de Santiago. 184, 233.
- Martinus Petri de Paradela. 578, 585.
- Martinus Petri de Priguntorio. 583.
- Martinus Petri dictus Bezezo, mercator. 213.
- Martinus Petri dictus de Cornanda, presbiter de Sta. Christina. 419, 604.
- Martinus Petri dictus de Nora. 162.
- Martinus Petri dictus Garavitus. 236.
- Martinus Petri dictus Leyno, fillo de dona Maria Pelagii Leyna. 554.
- Martinus Petri dictus Martello, sobriño do arcediago Arias Muniz. 265.
- Martinus Petri dictus Mordac, zapatarius. 688.
- Martinus Petri dictus Picito. 490.
- Martinus Petri dictus Presbiter, notario de Nemancos. 111.
- Martinus Petri dictus Thesom, miles. 432.
- Martinus Petri nomine Beschoquino, marido de Elvira Cresconii. 458.
- Martinus Petri Rufus, cóengo de Santiago. 234.

- Martinus Petri, cardeal compostelán, tenens vices decani. 662.
- Martinus Petri, clericus de Brandonias. 188.
- Martinus Petri, crego do coro de León. 546, 547.
- Martinus Petri, dictus Infans. 17, 18.
- Martinus Petri, domnus. 583.
- Martinus Petri, miles de Besezo, irmán de Petrus Petri Besezo. 652.
- Martinus Petri, miles. 365.
- Martinus Petri, monachus, notario. 114.
- Martinus Petri, monachus. 114, 781.
- Martinus Petri, presbiter de Sta. Maria de Onaa, notario. 720.
- Martinus Petri, presbiter de Sta. Maria de Trasmonte. 349.
- Martinus Petri, presbiter. 203, 340, 346, 492.
- Martinus Petri. 577.
- Martinus Quoquin. 785.
- Martinus Rabinadi, conversus. 269, 349; monachus. 306.
- Martinus Rex de Fagiariis. 232, 241.
- Martinus Rolam. 573.
- Martinus Romanci. 573.
- Martinus Romanzi, abbas. 8, 22, 23, 214, 215, 260, 355, 451, 619, 737 (1142-1149).
- Martinus Ruderiquiz, cóengo de Santiago, diaconus. 22.
- Martinus Salvatoris, pelliparius. 611.
- Martinus Salvatoriz, marido de Gontrode Petri. 76, 161.
- Martinus Sancii, marido de domna Marina Sarraceni. 401.
- Martinus Sancii, tenente Limia e Sarria. 47, 49.
- Martinus Sancii, v. Martinus Saniz.
- Martinus Saniz, monachus. 52, 269, 296, 297, 360, 423, 544, 662, 757; ovencialis de Pereyra. 720; prior. 371, 551.
- Martinus Sarraceni, irmán de Petrus Sarraceni, deán de Mondoñedo. 169, 677, 692, 719.
- Martinus Sobrino/Soprinus, miles. 95, 266.
- Martinus Tourel, diaconus. 381.
- Martinus Veremudi de Cardama. 518.
- Martinus Viviani, presbiter. 569.
- Martinus, abade de Arbás, electo de Mondoñedo. 47, 49; bispo. 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 49.
- Martinus, abade de S. Martiño de Fóra. 580.
- Martinus, Antealtaris monachus, notario. 735.
- Martinus, arcebispo de Santiago. 25, 32, 366, 759, 760.
- Martinus, bispo de Ciudad-Rodrigo. 39, 42.
- Martinus, bispo de Salamanca. 33, 34, 35.
- Martinus, bispo de Zamora (II). 33, 34, 35, 39, 41, 42.
- Martinus, chantre de Santiago. 5, 11, 40, 43.
- Martinus, clericus, notario. 102.
- Martinus, clericus. 133, 703.
- Martinus, cóengo de Santiago, clericus de Afonso VII. 5, 11, 40, 43.
- Martinus, diaconus, notario. 131, 553.
- Martinus, domnus, deán de Santiago. 628.
- Martinus, episcopus de Trassauto. 54.
- Martinus, frater. 775.
- Martinus, magister, cóengo de Santiago, diaconus. 739.
- Martinus, monachus de Sancto Cosme. 161.
- Martinus, monachus. 451 (1146).
- Martinus, monachus. 709 (1165).

- Martinus, notario de Fernando III. 35.
 Martinus, notario. 116, 130, 136, 181, 231, 290, 323, 341, 479, 481, 704.
 Martinus, notario. 157, 195, 371, 757.
 Martinus, presbiter de Elsende. 529.
 Martinus, presbiter de Sta. Maria de Trasmonte. 351, 644.
 Martinus, presbiter Ste. Cecilie, notario. 772.
 Martinus, presbiter, capellanus domne Urraca Alfonsi. 572.
 Martinus, presbiter, monachus. 543 (1174).
 Martinus, presbiter, notario. 129, 145, 228, 256, 314, 328, 329, 345, 531, 716, 728, 759.
 Martinus, presbiter, notario. 665.
 Martinus, presbiter. 79, 160, 203, 266, 275, 278, 287, 317, 334, 335, 336, 338, 520, 543, 638, 647, 653, 700, 707, 759.
 Martinus, prior. 99 (1153).
 Marus, presbiter. 222.
 Matheo, bispo de Cuenca. 36, 37, 38.
 Matheus Aprili. 409.
 Matheus das Duas Casas. 518.
 Matheus de Sancta Cruce, clericus. 166.
 Matheus Didaci. 96.
 Matheus Mathei. 19.
 Matheus Petri. 731.
 Mathia Iohannis, notario de Santiago. 104.
 Mathia Iohannis, notario. 416.
 Mauram, presbiter, magister, notario. 602.
 Mauranus, presbiter. 390.
 Mauricius, bispo de Burgos. 33, 34, 35.
 Meen Muniz, jirmán de Petrus e Sancia Muniz Gatus? 415.
 Meimor. 581.
 Menendus Bregancia, alférez de Afonso Henriques. 32.
 Menendus Munionis, miles. 403.
 Meymon. 324.
 Michael Arie, fillo de Arias Martini de Moneta Nova. 495.
 Michael Arie, miles. 783.
 Michael Arie. 353, 610.
 Michael de Valado. 474.
 Michael Didaci, alfayatus. 313, 724.
 Michael Froyle. 745.
 Michael Goterres, archipresbiter. 154.
 Michael Guterriz, clericus. 769, 771.
 Michael Luparia. 419.
 Michael Martini, presbiter. 580.
 Michael Muniz, presbiter, capellanus de Sta. Maria de Ordilde. 425.
 Michael Pelagii de Christo, mercator. 360.
 Michael Petri de Moneta Magna. 500, 501.
 Michael Petri, cóengo de Santiago. 508.
 Michael Petri, notario. 742.
 Michael Petri. 125.
 Michael Roderici, notario de Santiago. 184, 552, 583.
 Michael Sancii, cóengo de Santiago; arcediogo de Trastámara (Santiago). 62. 569.
 Michael, bispo de Ciudad-Rodrigo. 33, 34, 35, 41, 42, 43.
 Michael, bispo de Lugo. 33, 34, 35, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 49.
 Michael, cardeal compostelán. 214.
 Michael, presbiter, notario. 791.
 Michael, presbiter. 26.
 Michaelis, magister, notario de Afonso IX. 47, 49.
 Miguel, bispo de Lugo. 36, 37, 38.
 Millan Perez de Aillon, escriba de Afonso X. 37, 38.
 Monio Pelaiz, conde. 5, 11, 20, 40, 43.
 Moor Fernandez Brandonas. 789.
 Munia Fernandiz, muller de Petrus Gundesendez. 134.

- Muninus Alfonsi, armiger. 56.
Muninus Petri, presbiter. 492.
Muninus, presbiter, notario. 444.
Munio Abbas. 211.
Munio Adefonso, tío de Rudericus Froylat. 299.
Munio Affonsi, presbiter. 462.
Munio Alvarez, bispo de León. 29.
Munio Barosa. 740.
Munio Conde, presbiter. 302.
Munio Consilium. 677, 699, 703, 704.
Munio Cresconici. 255.
Munio Cresconii de Taliar, presbiter, notario. 192.
Munio Cresconii, clericus et diaconus, notario. 628.
Munio Cresconii, diaconus. 48.
Munio Cresconiz, notario. 656.
Munio Didaci dictus Prior. 756.
Munio Didaci, iusticiarius de Noia. 415.
Munio Didaci, marido de Maior Petri. 64.
Munio Didaci, miles. 302, 686, 722.
Munio Didaci, presbiter. 399.
Munio Ermegildiz, tío do presbiter Johannes Didaci. 774.
Munio Facham. 201.
Munio Falcon, miles. 321, 760.
Munio Fernandi dictus Guiu. 48.
Munio Fernandiz de Rodeyro, maiorino de terra. 393.
Munio Franquinus, monasterii miles (de Toxos Outos). 715.
Munio Frater, presbiter, notario. 336, 338.
Munio Fratreici, avio de Munio Sarra-ceni. 477.
Munio Froyle, miles. 224.
Munio Gelmiriz. 322.
Munio Gudeste, clericus de Santo Felice. 166.
Munio Gudesteiz. 511.
Munio Iohannis, miles. 694.
Munio Iohannis, presbiter. 241, 630.
Munio Iohannis, prior Sancti Justi, notario. 242, 387, 663, 762.
Munio Iohannis. 401.
Munio Martini, clericus. 387.
Munio Martini, presbiter. 369.
Munio Martini. 255.
Munio Mauro, pai de Maior, Adam e Petrus Muniz. 500.
Munio Moogo, notario de Padrón. 189, 460.
Munio Moogus de Avancario, clericus. 661, 662.
Munio Muniz, presbiter. 241.
Munio Muniz, subdiaconus, clericus de Avaqueyro. 515.
Munio Nuniz de Noya. 474.
Munio Pelagii (Geen). 110.
Munio Pelagii cognomento Fol, marido de Maior Pelagii. 266, 269, 277, 511.
Munio Pelagii de Cova. 195.
Munio Pelagiz, irmán de Ledegundia Pelaiz. 488.
Munio Pelaiz dictus Senior. 242.
Munio Pelaiz, monachus. 689.
Munio Pelaiz, presbiter. 648.
Munio Perna. 663.
Munio Petri de Lamas. 679.
Munio Petri de Trevonzo. 723.
Munio Petri, campsor. 652.
Munio Petri, diaconus. 302, 303.
Munio Petri, neto de Munio Pelagii Fol, marido de Maria Petri. 266.
Munio Petri, notarius terre. 124.
Munio Petri, prior de Sta. María de Sar. 533.
Munio Petri. 348.
Munio Rabinadiz, trisavus de Fernando Roderici. 512.

- Munio Ramiriz. 708, 709.
- Munio Robilion, pai de Fernando Muniz Rubilion, miles. 680.
- Munio Roderici, signifer de Afonso IX. 26, 39, 42.
- Munio Saniz, fillo de Sanius Benehabens. 717.
- Munio Sarraceni. 155, 355, 402, 511.
- Munio Sarraceni/Sarrazine, marido de Sancia Petri, fillo de don Sarracenus Muniz. 294, 477, 478, 551.
- Munio Scribaturam, presbiter. 580.
- Munio Suarii, notario. 51.
- Munio Suariz, monachus. 612.
- Munio Tacum, tenente de Sahagún. 20.
- Munio, bispo de Mondoñedo. 5, 6, 20, 40, 46, 735.
- Munio, clericus, notario. 255, 293, 658, 787.
- Munio, diaconus Saris, notario. 421, 543.
- Munio, diaconus, notario. 634.
- Munio, monachus de Avanqueyro juratus, notario. 681.
- Munio, monachus, notario. 775.
- Munio, notario. 126, 135, 140, 170, 324, 337, 411, 485, 535, 538, 621, 623, 654, 664, 676, 718, 727, 768.
- Munio, presbiter de Sto. Julianio. 486, 755.
- Munio, presbiter de Tal. 128.
- Munio, presbiter, notario. 521.
- Munio, presbiter, notario. 69, 74, 53, 108, 109, 134, 138, 193, 226, 227, 249, 250, 253, 327, 342, 346, 370, 375, 498, 524, 537, 582, 594, 601, 613, 626, 659, 660, 667, 687, 699, 700, 709, 711, 730, 767, 778, 781, 782.
- Munio, presbiter, notario. 86, 87, 148, 160, 165, 187, 197, 238, 239, 254, 262, 285, 319, 339, 340, 368, 369, 392, 404, 405, 406, 407, 477, 478, 483, 486, 505, 572, 624, 629, 631, 633, 643, 644, 647, 653, 655, 657, 696, 702, 719, 741, 750, 755, 756, 765, 769, 770, 771.
- Munio, presbiter. 392, 476, 482, 486, 654, 657, 668, 780.
- Munio, prior Sti. Justi. v. Munio Iohannis.
- Munionis Martini de rua de Valado. 80.
- Munius Pelaiz, cóengo de Santiago. 22.
- Munius Pelaiz, irmán de Cresconius Pelaiz Colonio. 637.
- Munius Rufus, marido de Auroana Vilielmiz. 264.
- Muniz, domnus, marido de dona Ynes. 28.
- N**avarrus, bispo de Salamanca. 32.
- Nicholaus Martini, clericus. 326.
- Nicholaus Petri, tendarius de Rua de Villa, irmán de Fernando Petri, mercator. 544.
- Nicholaus, domnus. 54.
- Nicholaus, presbiter. 449.
- Nunius Muniz, fillo de Munio Nuniz de Noya. 474.
- Nunius Paaz, converso. 207.
- Nunius, bispo de Astorga. 33, 34, 35, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 49.
- Nuno Afonsus cognomine Pinctus, marido de Honega Iohannis. 786.
- Nuno Aimericiz, notario. 439.
- Nuno Arias, mordomo de Olvaria. 550.
- Nuno Cota. 16.
- Nuno de Outis, juratus, notario. 81.
- Nuno Didaci, miles, marido de Maior Petri. 532.
- Nuno Fernandi, arcediago de Salnés (Santiago), vigairo do arcebispo Gonzalo Gómez. 487.
- Nuno Fernandi. 32.

- Nuno Garsia, fillo de Maior Affonso. 96.
- Nuno Guillem, don. 36, 37, 38.
- Nuno Gunzalviz, don. 36, 37, 38.
- Nuno Guterrit, marido de Guixavara Enxemeniz. 762.
- Nuno Iohannes de Valga, clericus. 457.
- Nuno Iohannis de Ordilde, clericus. 422, 423.
- Nuno Iohannis, irmán de Fernando Iohannis, canonicus de Trassaltu. 420.
- Nuno Iohannis, miles de Ordilde. 425.
- Nuno Iohannis, villicus civitatis (Santiago). 211.
- Nuno Martini, cóengo de Santiago. 508.
- Nuno Menendez. 21.
- Nuno Nunonis, escriba de Santiago. 544.
- Nuno Nunonis, miles. 431.
- Nuno Oduarii de Carcacia, clericus. 457.
- Nuno Pelagii cognomento Geen. 110.
- Nuno Pelaiz, fillo de Pelagius Spassandez. 534.
- Nuno Petri, comes domnus, marido da condesa dona Tharasia Petri. 676.
- Nuno Petri, subdiaconus. 268.
- Nuno Vimarar, frater. 86.
- Nuno, cardeal compostelán. 366.
- Nuno, presbiter, notario. 122.
- Nuno, presbiter. 656.
- Nunus Martini, ¿monachus? 202.
- O**doarius Iohannis, notario de Santiago. 441.
- Odorius, presbiter et frater. 776.
- Odrozia Midici. 768.
- Oduarius Affonsi de Candidi, domnus. 211, 717, 724.
- Oduarius Carbalius. 333, 334, 335, 346, 407.
- Oduarius Loveriquici. 778.
- Oduarius Martini, pai de Petrus Besezus. 619, 639, 640.
- Oduarius Pelaiz, cóengo de Santiago. 619.
- Oduarius Petri, fillo de Petrus Oduarii Besezo. 356.
- Oduarius Ramiriz, magister, presbiter. 259.
- Oduarius Villanus. 511.
- Oduarius, arcediogo compostelán. 736.
- Oduarius, monachus. 759, 781 (1159-1163).
- Ordonius Adefonsi, domnus, procurator Hospitalis Sti. Jacobi. 508.
- Ordonius Anfonsi, pai de Maior Ordonii. 83.
- Ordonius Candatus. 84.
- Ordonius Cransufiz, presbiter. 125.
- Ordonius Didaci, subdiaconus. 224.
- Ordonius Gudesindici, prior de Sta. María de Portor. 498.
- Ordonius Pelagii, clericus. 472, 560.
- Ordonius Sebastiani, notario. 438.
- Ordonius, bispo de Lugo. 47, 49.
- Ordonius, clericus, notario. 555, 567, 673.
- Ordonius, monachus. 82.
- Ordonius, notario. 167.
- Ordonius, notario. 592, 593.
- Ordonius, presbiter. 79, 148, 160, 375, 404, 405, 444, 477, 478, 485, 489.
- Orraca Petri, filla de dona Maior Muniz. 269, 277.
- Orraca Petri, filla de Petrus Besezo, muller de Fernando Guimara. 384, 645.
- Orraca Petri, filla de Tigria Arie. 273.
- Orraca Sarraceni, irmá de Petrus Sarraceni, deán de Mondoñedo. 468.
- Osorius Iohannis, cóengo de Santiago, fillo de don Iohannes Froyle Marinus. 32, 48, 54, 180, 689.

- Osorius, conde. 32.
 Ouroana Petri, muller do miles Adefon-
 sus Petri, filla de don Cotalaya. 224.
 Ovecus Oveci. 85.
- Paay** Mariño, marido de dona Lionor
 Gonçalves de Saz. 795.
 Paris, cóengo de Santiago. 315.
 Paris, fillo de Martinus Petri Beschoqui-
 no. 458.
 Parisius Iohannis, clericus. 688.
 Pascual, don. 29, 20, 31.
 Pasqual Martini, subdiaconus. 469.
 Pasqual, bispo de Xaén. 36, 37, 38.
 Paulus Fernandi. 96.
 Paulus Iohannis, crego de coro de San-
 tiago. 191.
 Pay da Cana. 790.
 Pay Fagino. 789.
 Pay Marino. 795.
 Pay Payz de Villa Verde, don, marido de
 dona Maria Paiz. 546.
 Pay Perez dito Coquinno, fillo de dona
 Maria Payz. 546.
 Pedro Aras, escudeyro do Souto. 436,
 441, 442.
 Pedro Beseço. 789.
 Pedro Diaz, cavaleyro, pai do escudeiro
 Affonso Petri. 475.
 Pedro Diaz, iurado noteyro ena terra de
 Posto Marchos e Valeyron. v. Petrus
 Didaci.
 Pedro Estevees da Rua Nova. 790.
 Pedro Fernandes Tofino, fillo de Fer-
 nando Muniz Tofino e dona Toda.
 790.
 Pedro Guzman, don. 36, 37, 38.
 Pedro Helie/Elie, deán e arcediago de
 Santiago. 5, 6, 10, 11, 40, 43, 46.
 Pedro Nunez, don. 36, 37, 38.
 Pedro Paet, don. 789.
 Pedro Perez dito Coquinno, marido de
 dona Maria Payz. 546.
- Pedro Sanchez de Castro. 56.
 Pedro Yuanes, mestre da Orde de Cala-
 trava. 36, 37, 38.
 Pedro, bispo de Astorga. 36, 37, 38.
 Pedro, bispo de Coria. 36, 37, 38.
 Pedro, bispo de Ourense. 14, 25, 32,
 44.
 Pedro, bispo de Oviedo. 36, 37, 38.
 Pedro, bispo de Palencia. 36, 37, 38.
 Pedro, bispo de Salamanca. 36, 37, 38.
 Pedro, bispo de Sigüenza. 36, 37, 38.
 Pedro, conde en Asturias. 14, 25, 32,
 44.
 Pedro, frei, bispo de Badaxoz. 36, 37,
 38.
 Pedro, frei, bispo de Cartaxena. 36, 37,
 38.
 Pelagio Belo, domno, iudex. 171.
 Pelagius Abbas, cóengo e notario do ar-
 cebispo Diego Xelmírez. 5, 40, 299;
 arcediago compostelán. 22, 214;
 chantre de Santiago. 208.
 Pelagius Affonsi, presbiter de Sta. Maria
 de Oins. 506.
 Pelagius Affonso, pai de Pelagius Pelaiz
 Anaia. 434.
 Pelagius Afonsi, irmán de Urraca Affon-
 si. 526.
 Pelagius Albus, pai de Azenda Pelagii.
 565.
 Pelagius Alfonsi, subdiaconus. 353.
 Pelagius Aloitiz. 488.
 Pelagius Alvitiz, monachus. 425, 652,
 720.
 Pelagius Alvitiz. 289, 291.
 Pelagius Aras, cóengo de Santiago. 22.
 Pelagius Arias. 87, 165, 185.
 Pelagius Arie dictus Geen, miles. 164.
 Pelagius Arie dictus Pexon, neto de do-
 na Tigría Vezanci. 71.
 Pelagius Arie. 33, 35.
 Pelagius Astruarit, cóengo de Santiago.
 209.

- Pelagius Baluga, presbiter. 125.
 Pelagius Batalia, irmán de Petrus Petri Batalia, monxe de Toxos Outos. 542.
 Pelagius Benehabens. 703.
 Pelagius Bernaldi, presbiter, notario. 295.
 Pelagius Bufino. 106.
 Pelagius Calvus de Molina. 755.
 Pelagius Calvus, ¿monachus? 16, 202.
 Pelagius Candeel. 785.
 Pelagius Canus, chantre de Santiago. 366.
 Pelagius Cardinalis, clericus, notario. 355.
 Pelagius Cardinalis, diaconus. 208.
 Pelagius Carnota. 121.
 Pelagius cognomento Militi. 694.
 Pelagius Colono, pai de Cresconius Pelaiz Colonio. 168, 637.
 Pelagius Cresconii cognomento Baluga. 338.
 Pelagius Cresconii, cóengo de Santiago e León. 210; xuíz de Santiago. 22.
 Pelagius Cresconii, marido de Maria Didaci. 535.
 Pelagius Curvus, marido de dona Tuda Muniz. 32 322, 377, 452.
 Pelagius das Fontes, domnus. 88.
 Pelagius de Capis. 334, 336, 338, 340, 407.
 Pelagius de Deus, diaconus, notario. 249, 321, 335.
 Pelagius de Lauro, chanceler de Fernando II. 13, 41; mestrescola de Santiago. 366; arcediago compostelán. 473.
 Pelagius de Pastoriza. 579.
 Pelagius de Sivis. 105, 106.
 Pelagius de Talar, conversus. 742.
 Pelagius de Vizu, clericus, notario. 366.
 Pelagius del Pico, marido de Maior Sudariz. 234, 281, 286, 304.
 Pelagius Didaci dictus Canela. 697, 699.
 Pelagius Didaci dictus Mosca, miles. 296, 297.
 Pelagius Didaci, arcediago compostelán. 208; chantre de Santiago. 214.
 Pelagius Didaci, diaconus. 294.
 Pelagius Didaci, domnus, miles. 460.
 Pelagius Didaci, frater, monachus. 271, 339, 632; cellararius. 390; personarius Sti. Iusti. 222 .
 Pelagius Didaci, marido de Maria Gudesteyci de Carrazido. 515.
 Pelagius Didaci, miles. 346.
 Pelagius Didaci, miles. 690.
 Pelagius Didaci, presbiter de Cando. 213.
 Pelagius Didaci, presbiter. 277.
 Pelagius Didaci, vicarius. 752.
 Pelagius Didaci. 335, 338.
 Pelagius Didaz, cóengo de Santiago, diaconus. 22.
 Pelagius Didaz, serviens cantoris. 311, 610.
 Pelagius Dominici de Coymbraos. 171.
 Pelagius Espassandez, pai de Guntrode Pelaiz. 533, 534.
 Pelagius Fernandi Couceiro. 130.
 Pelagius Fernandi dictus Salamon. 724.
 Pelagius Fernandi Furtado. 497.
 Pelagius Fernandi, fillo de Fernando Muniz Rubilion, miles. 680.
 Pelagius Fernandi, presbiter. 505, 628.
 Pelagius Fernandi. 616.
 Pelagius Fernandiz de Noya. 487.
 Pelagius Fernandiz, fillo de Marina Romanz. 228.
 Pelagius Fernandiz, frater. 135.
 Pelagius Fernandiz, marido de Maria Analdiz. 252.
 Pelagius Frade. 437.
 Pelagius Fredenandi, cóengo de Santiago. 22, 292.

- Pelagius Froile, pelliparius. 71.
 Pelagius Froylat, irmán de Rudericus Froylat. 300.
 Pelagius Gascus. 254.
 Pelagius Gelada, marido de Marina Muniz. 288.
 Pelagius Gelata. 680, 690.
 Pelagius Giada. 453, 551.
 Pelagius Gimens, chantre de Santiago. 739.
 Pelagius Goter, escriba de Fernando II. 14, 25, 44.
 Pelagius Gudesindi, cóengo de Santiago, subdiaconus. 14, 22, 366.
 Pelagius Gudesteiz, marido de Truili Pelaiz. 257.
 Pelagius Gundesindici, presbiter. 258.
 Pelagius Gundesindiz dictus Furtadus. 620, 622.
 Pelagius Gundisalbiz de Duyo. 196.
 Pelagius Gundisalviz, chantre de Santiago. 211.
 Pelagius Guntadez, frater. 687.
 Pelagius Gusendit cognomentus Siccus. 333.
 Pelagius Iaim, frater. 192.
 Pelagius Infactinus, notario de Fernando II. 21.
 Pelagius Iohannes cognominato Leyton, presbiter. 192, 354, 710.
 Pelagius Iohannis de Castinario de Lupo. 689.
 Pelagius Iohannis de Molendino dictus da Caal. 558.
 Pelagius Iohannis de Semar. 195.
 Pelagius Iohannis de Trassaltu. 420.
 Pelagius Iohannis dictus de Bayona. 58.
 Pelagius Iohannis Marinus, miles, fillo de don Johannes Froyle Marinus. 54, 55, 56, 57, 729, 742, 783.
 Pelagius Iohannis, clericus de Sto. Juliano de Bastavales. 463, 464.
 Pelagius Iohannis, clericus de Sto. Martino. 470.
 Pelagius Iohannis, kavalarius. 56.
 Pelagius Iohannis, miles. 499, 576.
 Pelagius Iohannis, pai de Adosinda Pelagii. 129, 145.
 Pelagius Iohannis, pelliparius de Pigna. 96.
 Pelagius Iohannis, presbiter. 650.
 Pelagius Mancipium. 504, 538.
 Pelagius Martini de Infesta. 456.
 Pelagius Martini de Octis, clericus. 123.
 Pelagius Martini, archipresbiter. 125.
 Pelagius Martini, clericus, notario de Santiago. 17, 18, 221, 394, 508, 525.
 Pelagius Martini, marido de Marina Pelaiz, pixotaria. 343.
 Pelagius Martini, miles de Svis. 578.
 Pelagius Martini, miles. 692.
 Pelagius Martini, monachus. 412.
 Pelagius Martini, notario de Padrón. 456, 457.
 Pelagius Martini, presbiter, notario. 220.
 Pelagius Martiniz. 143.
 Pelagius Maurus, ¿monachus? 186.
 Pelagius Mazaneira. 743.
 Pelagius Merini, miles. 65.
 Pelagius Michaelis, fillo de dona Urraca Adefonsi. 394, 525.
 Pelagius Milio. 419.
 Pelagius Monachus de Leeronio, archipresbiter de Valeyron. 178, 180.
 Pelagius Monachus, presbiter de Dumariz. 93.
 Pelagius Munionis, cóengo de Santiago. 22.
 Pelagius Muniz, abbas. 15, 81, 99, 101, 109, 116, 122, 130, 131, 135, 137, 138, 144, 145, 163, 168, 181, 208, 218, 226, 227, 229, 246, 251, 252,

- 298, 327, 344, 370, 511, 531, 537, 613, 614, 626, 648, 699, 703, 716, 717, 727, 763, 782 (1149-1156).
- Pelagius Muniz, presbiter. 215, 357, 400.
- Pelagius Muzarave. 748.
- Pelagius Nezanci. 762.
- Pelagius Niger Maguliam. 59.
- Pelagius Nuniz, miles. 783.
- Pelagius Nuniz, presbiter. 236.
- Pelagius Ordonii, diaconus, notario. 448.
- Pelagius Ordonii, presbiter, notario. 491.
- Pelagius Ordonii, presbiter. 499, 502.
- Pelagius Pelagii dictus Calvus. 556, 557, 559.
- Pelagius Pelagii dictus Ferus. 444.
- Pelagius Pelagii dictus Geen, frater. 627.
- Pelagius Pelagii, cantor. 78.
- Pelagius Pelagii, cóengo de León. 569.
- Pelagius Pelagii, conversus. 589.
- Pelagius Pelagii, marido de Sancia Ruderici. 16.
- Pelagius Pelagii, ¿monachus? 591.
- Pelagius Pelagiz, prior. 57, 115, 173, 415, 419, 423, 463, 464, 562, 652.
- Pelagius Pelaiz dictus Anaia. 434.
- Pelagius Pelaiz dictus Colonio, cambiador. 334, 335, 336.
- Pelagius Pelaiz, fillo de Urraca Veremudit. 59.
- Pelagius Pelaiz, monachus, notario. 714.
- Pelagius Pelaiz, monachus. 714.
- Pelagius Pelaiz, notario. 450.
- Pelagius Pelaiz, sobriño do arcebispo don Diego Xelmírez. 483.
- Pelagius Pelliparius, tabernarius. 724.
- Pelagius Perediz, converso. 127.
- Pelagius Petri cognomento Romeu. 668.
- Pelagius Petri de Devesa, marido de Eldara Petri. 467.
- Pelagius Petri de Sta. Trinitate, correarius. 417.
- Pelagius Petri dictus Bianes, presbiter. 755.
- Pelagius Petri dictus Calvus. 570.
- Pelagius Petri dictus de Canale. 688.
- Pelagius Petri, cantor. 425.
- Pelagius Petri, clericus de Sto. Johanne de Barcala. 670.
- Pelagius Petri, cóengo de Santiago. 22, 619.
- Pelagius Petri, conversus. 612.
- Pelagius Petri, domnus, presbiter de Sto. Martino de Noya. 430, 682.
- Pelagius Petri, frater. 107.
- Pelagius Petri, monachus. 54.
- Pelagius Petri, presbiter, notario. 763.
- Pelagius Petri, presbiter. 741.
- Pelagius Petri. 577.
- Pelagius Petrici, abade de S. Cristovo de Arzón. 10, 11, 12, 33, 36, 43.
- Pelagius Petrides, notario. 260.
- Pelagius Petroni, cóengo de Iria, presbiter. 458.
- Pelagius Piquiti. 22.
- Pelagius Quercus. 336, 338.
- Pelagius Raucus/Roucus. 704, 774.
- Pelagius Renoveiro. 529.
- Pelagius Roderici, fillo de Exemena Ramiriz. 595.
- Pelagius Romanz, domnus, marido de Truille Ordonici. 342, 446, 573.
- Pelagius Romeo. 63.
- Pelagius Salgatus, conversus. 612.
- Pelagius Sarraceni, domnus. 446.
- Pelagius Sarraceni, fillo de Sarracenus Rapinatiz. 433, 480.
- Pelagius Sarraceni, irmán de Petrus Sarraceni de Bornalio. 89, 97.
- Pelagius Sarraceni, irmán de Petrus Sarraceni, deán de Mondoñedo. 677.

- Pelagius Sarraceni, miles. 356, 536, 686, 750.
- Pelagius Sarraceni. 178, 324, 477, 478, 489, 703, 719.
- Pelagius Scriba, clericus, notario. 176, 758.
- Pelagius Sisnandit. 208.
- Pelagius Subredina, tenente San Paio de Lodo. 39, 42.
- Pelagius Tavascon. 497.
- Pelagius Testa, marido de Azenda Petri. 221.
- Pelagius Traela. 588.
- Pelagius Turlam. 431.
- Pelagius Velasquiz. 50.
- Pelagius Veremudit. 335.
- Pelagius Zapatarius. 236.
- Pelagius, abade de S. Salvador de Celanova. 32.
- Pelagius, abbas. 703, 774.
- Pelagius, arcebispo de Santiago. 410, 639.
- Pelagius, bispo de Mondoñedo. 11, 43.
- Pelagius, bispo de Salamanca. 41, 42.
- Pelagius, cardeal compostelán. 22.
- Pelagius, clericus, notario. 168, 225, 287, 334.
- Pelagius, clericus. 477, 478, 489.
- Pelagius, conde, bisavó do conde Vermudo Pérez de Traba. 10, 15.
- Pelagius, diaconus. 275.
- Pelagius, frater. 775.
- Pelagius, monachus de Neeronio. 499.
- Pelagius, monachus. 435, 485.
- Pelagius, notario. 103.
- Pelagius, notario. 210.
- Pelagius, notario. 55.
- Pelagius, presbiter de Leeronio. 438, 440.
- Pelagius, presbiter, notario. 179.
- Pelagius, presbiter, notario. 240, 243, 244, 511.
- Pelagius, presbiter, notario. 402.
- Pelagius, presbiter. 167, 176, 345, 368, 385, 624, 634, 645, 664, 772.
- Pelagius, prior de Lampadio. 285.
- Pelagius, prior de S. Xulián de Moraima. 285.
- Pelagius, prior. 82, 107.
- Pelaiz Didaci de Sespoon, domnus, miles. 681.
- Pelay Perez, don. 36, 37, 38.
- Pelay Perez, mestre da Orde de Santiago. 36, 37, 38.
- Perellon de Louro. 139.
- Petro Coronel, domnus, super iudex (Portugal). 50.
- Petronet. 322.
- Petrus (Gudesteiz), arcebispo de Santiago. 39, 42.
- Petrus Abbas, clericus, notario. 15, 85, 101, 234, 777.
- Petrus Abbas, diaconus. 211.
- Petrus Abbatinus. 504.
- Petrus Adriani. 281.
- Petrus Affonsi. 212.
- Petrus Albergarius. 548, 618.
- Petrus Alberti. 516, 517.
- Petrus Albo, presbiter. 94.
- Petrus Albus, clericus, notario. 298, 717; ecclesie Beati Jacobi subdiaconus, notario. 739.
- Petrus Alfonsi, clericus abbatis Sti. Martini. 441, 442.
- Petrus Alfonsi, monxe de S. Martiño de Fóra. 441, 442.
- Petrus Aloytiz, presbiter. 217.
- Petrus Alvitiz, diaconus. 5, 40.
- Petrus Alvitiz, presbiter. 291.
- Petrus Alvitiz. 180.
- Petrus Alvitiz/Aloitiz, cóengo de Santiago, diaconus. 22, 214, 259.
- Petrus Amicus, miles. 513.
- Petrus Anaie, miles. 65, 66, 150.

- Petrus Antiquus, monachus. 698.
 Petrus Arias de Mauris. 80.
 Petrus Arias de Saltu. 639.
 Petrus Arias, domnus, marido de Maria Pelagii. 453, 454.
 Petrus Arias, irmán de Lucius Arias. 156.
 Petrus Arie da Cana, domnus. 446.
 Petrus Arie de Coronio. 721.
 Petrus Arie de Viuro, miles. 63, 64, 86, 89, 164, 182.
 Petrus Arie dictus Monachus. 394.
 Petrus Arie, archipresbiter. 351, 646.
 Petrus Arie, armiger, fillo de Arias Petri de Veeru. 182.
 Petrus Arie, conversus. 512, 785.
 Petrus Arie, fillo de Arias Petri. 76.
 Petrus Arie, justiciarius de Noia. 80.
 Petrus Arie, marido de Urraca Muniz. 252.
 Petrus Arie, monachus. 270, 450, 484, 566.
 Petrus Arie, notario de Padrón. 458.
 Petrus Arie, notario. 651.
 Petrus Arie, pai de Maria Petri. 529, 530.
 Petrus Arie, scutarius de Noya. 554.
 Petrus Arie, sobriño do presbiter Didacus Iohannis. 756.
 Petrus Arie, subprior. 432.
 Petrus Arie, tío de Fernando Petri Testa e Eldara Petri. 467.
 Petrus Arnaldus, cóengo de Santiago. 760.
 Petrus Arteyrus. 602, 605.
 Petrus Auricula. 234.
 Petrus Auriensis, frater de S. Francisco de Noia. 617.
 Petrus Auriscu, miles. 469.
 Petrus Barba. 597.
 Petrus Batalia, v. Petrus Petri Batalia.
 Petrus Bazacus. 32.
 Petrus Beleth, cóengo de Santiago. 523.
 Petrus Belletus. 723.
 Petrus Bello. 619.
 Petrus Bellus, lanista. 182, 211.
 Petrus Bellus, subdiaconus. 93.
 Petrus Berdia, pelliparius. 182.
 Petrus Besezo, avunculi de Johannes Sebastiani. 362.
 Petrus Besezo, domnus, marido de dona Marina Petri. 430.
 Petrus Besezo, domnus, marido de Maior Didaci. 384, 486, 645.
 Petrus Besezo, fillo de don Pedro Besezo, tío de Maior Fernandi. 384.
 Petrus Besezo. 64, 65, 164, 580.
 Petrus Bochus, presbiter. 326.
 Petrus Bogina. 333.
 Petrus Bono, presbiter de Sto. Cosme de Antas. 171.
 Petrus Bonus de San Cosme, don. 98.
 Petrus Bravus, presbiter. 773.
 Petrus Cabaaza. 50.
 Petrus Cachinus de Fagiariis. 17, 18.
 Petrus Calvus de Molino. 83.
 Petrus Calvus, clericus de Sta. Maria de Roo. 561.
 Petrus Calvus, monachus et presbiter. 60, 76, 157, 192, 591, 600, 734 (1212-1225); monachus et portarius. 522 (1230).
 Petrus Calvus, presbiter. 50, 159.
 Petrus Calvus, prior. 151, 767 (1158-1160).
 Petrus Candeel, miles. 54, 745.
 Petrus Cangado, pai de Petrus Cresconici. 253.
 Petrus Canus, presbiter. 65, 110.
 Petrus Carnota, frater. 107, 108, 767, 778.
 Petrus Carnota, presbiter de Roo. 164.
 Petrus Carnota. 84, 100, 209, 387, 740, 747, 763.

- Petrus Caza. 694.
 Petrus Cendonci, abbas. 761.
 Petrus Ceva. 321, 511.
 Petrus Cochon. 54.
 Petrus Coi de Uruna. 166.
 Petrus Conde, avio de Azenda Petri. 216, 221.
 Petrus Costa. 169.
 Petrus Cresconici, marido de Marina Petri. 253.
 Petrus Cresconides, arcediago compostelán. 5, 6, 10, 40, 46, 214.
 Petrus Cresconii cognomento Infanzon, domnus. 2, 12, 347, 513, 573, 615, 651.
 Petrus Cresconii de Iales. 744.
 Petrus Cresconii, ferrarius. 629.
 Petrus Cresconii, irmán de Marina Cresconii. 149.
 Petrus Cresconii, iudex de Noia. 431, 544, 551.
 Petrus Cresconii, presbiter. 330.
 Petrus Cresconii, ¿monachus? 61, 603, 735 (1214-1218).
 Petrus Cresconii. 564, 565, 578, 604.
 Petrus Cresconius, monachus. 600; cellararius. 53, 192, 325.
 Petrus Cresconiz dictus Granion. 624, 625.
 Petrus Cresconiz, clericus. 644.
 Petrus Cresconiz, prior de S. Paio de Antealtares. 17, 18, 54.
 Petrus Curialis, cóengo de Santiago. 315, 374.
 Petrus Curvus de Udiés. 762.
 Petrus de Autario, miles, marido de Ermesenda Muniz. 263, 274, 294, 301, 309.
 Petrus de Bayona. 525.
 Petrus de Castro. 105.
 Petrus de Corcuno, monachus. 513.
 Petrus de Costa. 89.
 Petrus de Curcuno. 261.
 Petrus de Deo, clericus de Pena. 669.
 Petrus de Deo, domnus. 431.
 Petrus de Deo, marido de Urraca Muniz. 291.
 Petrus de Ezenio, v. Petrus Pelagii de Ezenio, monachus.
 Petrus de Iales, vicarius terre. 214.
 Petrus de Madeyro. 270.
 Petrus de Noya dictus Gazcus. 474.
 Petrus de Nozeda. 143, 237.
 Petrus de Ozon/de Ozenia, presbiter. 192, 465.
 Petrus de Ponte, notario de Fernando II. 14, 25, 44.
 Petrus de Rex, ferrarius. 422.
 Petrus de Sancto Jacobo, clericus. 688.
 Petrus de Sancto Tirso, alfayatus de Villar. 237, 311, 343, 353, 611.
 Petrus de Vizu, clericus, notario. 246.
 Petrus Diaz, sobriño do miles Pelagius Iohannis. 576.
 Petrus dictum Silencium. 763.
 Petrus dictus Iudex Compostellanus, notario. 286, 304, 367.
 Petrus Didaci de Oreliam, miles. 48, 192, 701.
 Petrus Didaci dictus Alferez, tabernarius. 569.
 Petrus Didaci dictus Episcopus, presbiter de Lausamia. 680.
 Petrus Didaci dictus Gascon. 562.
 Petrus Didaci Iograr. 456.
 Petrus Didaci, acolitus de Sto. Juliano de Pereyra. 373.
 Petrus Didaci, clericus. 263.
 Petrus Didaci, domnus, de Sto. Pelagio de Leens, pai de Petrus Muniz, de Sto. Vincencio de Sespaon. 712.
 Petrus Didaci, domnus. 443.
 Petrus Didaci, fillo de Maior Petri. 474.
 Petrus Didaci, iuratus notarius inna terra de Valeyron. 475; iurado notey-

- ro ena terra de Posto Marchos e Valleyron. 436, 442.
- Petrus Didaci, marido de Marina Gundisalvit. 727.
- Petrus Didaci, notario de Noia. 67, 415, 419, 430, 517, 556, 557, 558, 559, 561, 562, 564, 565, 578, 579, 595, 618, 661, 690.
- Petrus Didaci, notario de Santiago. 162, 174, 214, 312, 320, 350, 420, 422, 423, 548, 549, 569, 683, 693.
- Petrus Didaci, presbiter de Besenio. 395.
- Petrus Didaci, presbiter de Sto. Pelagio de Leens. 318, 350, 693.
- Petrus Didaci. 125, 394, 731.
- Petrus Didaci. 435.
- Petrus Didaz de Valle, mordomo de Afonso VII. 20.
- Petrus Didaz, marido de Marina Didaz. 211.
- Petrus Falisca. 334, 335, 338.
- Petrus Farina de Noya. 597, 755.
- Petrus Faupa, miles. 224.
- Petrus Fava. 193.
- Petrus Feleges. 340.
- Petrus Fernan Gorgia. 320.
- Petrus Fernandi de Castelo. 762.
- Petrus Fernandi de Iales, miles. 354.
- Petrus Fernandi de Louro, personarius de Stus. Iustus. 128.
- Petrus Fernandi de Minortos, armiger. 576.
- Petrus Fernandi de Navude, mordomo da raíña Berenguela. 39, 42.
- Petrus Fernandi dicto de Louro. 430, 616, 617, 618.
- Petrus Fernandi dictus Bispo, presbiter de Olvaria. 550.
- Petrus Fernandi dictus Bochom, armiger de Noya. 558, 616, 617, 618.
- Petrus Fernandi dictus Feo. 302, 674.
- Petrus Fernandi dictus Porrino. 67.
- Petrus Fernandi dictus Romeu de Minortis, domnus. 669, 670.
- Petrus Fernandi dictus Velius. 596.
- Petrus Fernandi Scriptor. 473.
- Petrus Fernandi, armiger de Noya. 474.
- Petrus Fernandi, cambiator. 437.
- Petrus Fernandi, capelán de don Johannes Froyle Marinus. 54.
- Petrus Fernandi, carpentarius. 17.
- Petrus Fernandi, clericus. 381.
- Petrus Fernandi, cóengo de Santiago. 661.
- Petrus Fernandi, concilii notarius. 332.
- Petrus Fernandi, diaconus de Sto. Juliano de Luania. 372, 426.
- Petrus Fernandi, diaconus de Vego. 371.
- Petrus Fernandi, diaconus. 179, 337, 412, 429.
- Petrus Fernandi, miles de Roys. 457.
- Petrus Fernandi, miles de Salamo. 645.
- Petrus Fernandi, notario. 233, 263, 273, 274, 316, 476, 675, 766.
- Petrus Fernandi, notario. 306.
- Petrus Fernandi, notario. 706.
- Petrus Fernandi, presbiter de Sto. Vincencio de Sespooa. 190, 666, 681.
- Petrus Fernandi, presbiter. 400, 773.
- Petrus Fernandi, subdiaconus. 469.
- Petrus Fernandi, ¿monachus? 26.
- Petrus Fernandit. 437.
- Petrus Frade, mercator de Ciquielo. 320, 348, 683, 764.
- Petrus Francus, presbiter. 179, 629.
- Petrus Francus, suprior. 507.
- Petrus Frater, clericus de Sto. Iohanne de Lausamia. 149.
- Petrus Froile, avó de Petrus Arias de Mauris. 80.
- Petrus Froyla de Cadarnogia. 774.
- Petrus Froyla, notario. 625.

- Petrus Froylat. 209.
- Petrus Froyle (de Traba), comes, pai dos condes Fernando e Vermudo Pérez de Traba. 10, 15, 639.
- Petrus Froyle de Susa Villa. 518.
- Petrus Froyle de Villas, miles. 294.
- Petrus Froyle dictus Corvus. 159.
- Petrus Froyle, monachus. 312, 372, 426.
- Petrus Froyle. 54.
- Petrus Furtado. 76, 505, 623.
- Petrus Gacom, chanceler de Afonso VII. 32.
- Petrus Galendus. 497.
- Petrus Garsia, fillo de Maior Affonso. 96.
- Petrus Garsie de Leetma, marido de Sancia Poncii. 26.
- Petrus Garsie, magister operis (Beati Jacobi). 760.
- Petrus Gascus. 66, 514, 577, 679.
- Petrus Gascus, presbiter, monachus. 53, 54, 55, 95, 105, 119, 127, 169, 189, 192, 195, 223, 296, 297, 330, 348, 453, 502, 512, 513, 514, 516, 521, 526, 544, 551, 591, 596, 598, 600, 606, 608, 690, 691, 714, 715, 764; cellararius. 162, 182, 270, 313, 353, 612, 683, 742, 771.
- Petrus Gougere, mercator. 58.
- Petrus Gudisindici, marido de Marina Petrici. 765.
- Petrus Guestei, miles. 224, 268.
- Petrus Guimari, fillo de Guntrode Adriani. 281.
- Petrus Gunde, primiclerus compostelán. 5, 40.
- Petrus Gundesendez, cóengo de Santiago. 22.
- Petrus Gundesendez, marido de Munia Fernandiz. 134.
- Petrus Gundisalvi, cellararius. 89.
- Petrus Gunsalvi, conde. 12.
- Petrus Gunsalvi, fillo de Gunsalvus Gunsalvi. 103.
- Petrus Gunsalvi, presbiter. 543.
- Petrus Gunsalvi. 390.
- Petrus Helie, electo de Santiago. 14, 24, 44; arcebispo. 13, 22, 23, 41, 210, 214.
- Petrus Infanzon, v. Petrus Cresconii cogn. Infanzon.
- Petrus Iohannis Alvanus. 66.
- Petrus Iohannis de Codesos, acolitus. 373, 393.
- Petrus Iohannis de Gracio. 723.
- Petrus Iohannis de Moneta Nova. 530.
- Petrus Iohannis dictus Cousitus. 557, 680.
- Petrus Iohannis dictus de Carnes. 562.
- Petrus Iohannis dictus Ficarius. 115, 190, 415, 557, 559, 579.
- Petrus Iohannis dictus Frade de Ciquello. 423.
- Petrus Iohannis dictus Leve. 67, 556.
- Petrus Iohannis Rapatus de Alveyda, pai de Martinus Petri de Nora. 162.
- Petrus Iohannis, cardeal compostelán. 212.
- Petrus Iohannis, clericus de Sta. Maria de Ooens. 312.
- Petrus Iohannis, clericus. 303, 305.
- Petrus Iohannis, domnus, fillo de don Johannes Froyle Marinus. 48, 54, 56, 688.
- Petrus Iohannis, escriba de Santiago. 174, 417.
- Petrus Iohannis, fillo de Aurodane Arias. 208.
- Petrus Iohannis, fillo de Damitem. 121.
- Petrus Iohannis, fillo de Maria Ancia. 725.
- Petrus Iohannis, irmán de Fernando Iohannis, miles. 395, 606.

- Petrus Iohannis, irmán de Martinus Petri Garavitus. 236.
- Petrus Iohannis, mercator de Moneta Grande. 441, 442.
- Petrus Iohannis, miles de Busto. 432.
- Petrus Iohannis, miles. 302.
- Petrus Iohannis, monachus, notario. 166.
- Petrus Iohannis, monachus. 484, 652 (1261).
- Petrus Iohannis, monachus. 784 (1238).
- Petrus Iohannis, notario de Fernando II. 24.
- Petrus Iohannis, notario. 386.
- Petrus Iohannis, notarius juratus de Barcala. 669, 670.
- Petrus Iohannis, prepositus. 759.
- Petrus Iohannis, presbiter de Cambonio. 680.
- Petrus Iohannis, presbiter de Ripa Esaris. 173.
- Petrus Iohannis, presbiter de Sta. Columba. 416.
- Petrus Iohannis, scudarius. 278.
- Petrus Iohannis, serviens domni Iohannis Serpe. 388.
- Petrus Iohannis, zapatarius de Subfratribus. 394.
- Petrus Iordan, pelliparius. 546, 547.
- Petrus Lainus. 212.
- Petrus Laurencii. 576.
- Petrus Lazeratus. 668.
- Petrus Loania, miles. 422.
- Petrus Lupo de Moneta. 289, 291.
- Petrus Malufas, presbiter. 147.
- Petrus Mancebo, marido de Maria Iohannis de Molendino. 559.
- Petrus Marcius, cóengo de Santiago, diaconus. 214; cardeal compostelán. 211.
- Petrus Maron, notario. 376.
- Petrus Marroquinci. 761.
- Petrus Martini Brandonias. 100, 113.
- Petrus Martini de Berres, prior. 78, 123, 162, 296, 297, 457, 693.
- Petrus Martini de Berres. 689.
- Petrus Martini de Civitate. 580.
- Petrus Martini de Fagiariis. 232.
- Petrus Martini de Preguntorio, marido de Urraca Iohannis. 583.
- Petrus Martini dictus de Congustra. 423.
- Petrus Martini dictus de Tavoada. 618.
- Petrus Martini dictus Gascus, domnus. 237, 254, 514.
- Petrus Martini dictus Gordus de Deeyra, armiger. 189, 190, 688.
- Petrus Martini dictus Medius Canus, sobriño de Johannes Martini Levis. 575, 590.
- Petrus Martini dictus Pardo, fillo de Martinus Pardus. 200, 597.
- Petrus Martini dictus Velius/Vetulus, irmán de Johannes Martini Levis. 575, 590.
- Petrus Martini Gerra. 585.
- Petrus Martini, abbas. 111, 119, 169, 189, 190, 207, 270, 371, 388, 415, 419, 423, 430, 465, 544, 546, 547, 549, 551, 554, 557, 562, 564, 565, 569, 661, 680, 733, 757.
- Petrus Martini, aurifex. 182.
- Petrus Martini, carpentarius. 690.
- Petrus Martini, clericus de Brandonias. 188.
- Petrus Martini, cóengo de Sta. María de Sar. 350, 693.
- Petrus Martini, confessor et ovenciale de Corbaria. 173.
- Petrus Martini, converso. 127.
- Petrus Martini, crego de coro de Santiago. 312.
- Petrus Martini, diaconus. 236, 724.

- Petrus Martini, fillo de dona Marina Sarraceni. 401.
- Petrus Martini, frater. 107 (1140).
- Petrus Martini, frater. 241 (1182).
- Petrus Martini, maiordomus decani. 552.
- Petrus Martini, marido de Auroana Arie. 467.
- Petrus Martini, miles, marido de Auroana Arie. 467.
- Petrus Martini, miles. 413, 493, 494.
- Petrus Martini, notario de Fernando III. 33, 34.
- Petrus Martini, notario. 119, 169.
- Petrus Martini, notarius domni Gundisalvi. 26.
- Petrus Martini, presbiter de Trasmonte. 320.
- Petrus Martini, sobriño de Petrus Conde. 216.
- Petrus Martiniz de Campo. 143.
- Petrus Martiniz, villicus regis. 737.
- Petrus Martiz, presbiter. 96.
- Petrus Maurus, alfayatus. 71.
- Petrus Maurus, mercator. 59.
- Petrus Maurus. 211, 263, 504, 581, 743.
- Petrus Melendi Dimees, miles. 670.
- Petrus Menendiz, presbiter. 259.
- Petrus Michael, prior de S. Martiño de Fóra. 504.
- Petrus Michael, portarius. 507.
- Petrus Michaelis, subdiaconus de Sto. Laurencio de Ogram. 313.
- Petrus Modorro, tabernarius. 230.
- Petrus Monachus, sacrista. 784.
- Petrus Moogo, diaconus de Taragonio. 295.
- Petrus Moogus de Cornanda, monachus. 359, 360.
- Petrus Moogus Sancti Andre de Cures, clericus. 661, 662.
- Petrus Moogus, bonus scriptor, capelán de don Xoán Eáns Mariño. 58.
- Petrus Moogus, monxe de S. Martiño de Fóra. 552.
- Petrus Moogus/Monachus, presbiter de Sto. Juliano de Luania. 360, 365, 372, 378, 381, 382, 386, 395, 426.
- Petrus Moogus, presbiter de Sta. Eolalia de Boiro. 722.
- Petrus Munionem dicto Besezo, fillo de don Petrus Valeyron. 730.
- Petrus Munioni dictus Ursus, diaconus. 50, 65.
- Petrus Munionis cognomento Mouram/Mauranus, monachus. 15, 344 (1156-1161); abbas. 13, 14, 16, 34, 37, 41, 44, 59, 83, 86, 92, 103, 118, 139, 197, 202, 209, 211, 238, 248, 256, 264, 273, 279, 281, 282, 286, 288, 294, 301, 314, 315, 316, 317, 319, 324, 328, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 345, 367, 369, 376, 380, 392, 401, 405, 406, 407, 418, 437, 472, 473, 476, 477, 478, 480, 483, 485, 486, 489, 523, 535, 543, 571, 620, 621, 622, 623, 637, 659, 675, 676, 696, 702, 739, 740, 741, 743 (1166-1182).
- Petrus Munionis, abbas. 19, 26, 39, 42, 64, 71, 76, 89, 94, 102, 121, 125, 147, 159, 160, 178, 187, 203, 223, 233, 236, 263, 266, 271, 274, 275, 278, 285, 287, 289, 291, 302, 311, 389, 356, 390, 438, 440, 461, 462, 482, 494, 499, 505, 509, 513, 514, 529, 530, 532, 533, 536, 541, 555, 560, 567, 568, 570, 572, 574, 586, 599, 624, 628, 629, 630, 632, 635, 642, 643, 644, 645, 647, 650, 678, 698, 719, 731, 736, 746, 749, 750, 751, 755, 764, 766, 779 (1198-1212).

- Petrus Munionis, arcebispo de Santiago. 47, 49, 365, 395, 445.
- Petrus Muniz cognomento Rolam, marido de Marina Pelagii. 499, 509.
- Petrus Muniz de Carnota, cabaleiro. 2, 3, 9, 20, 45, 82, 355, 356.
- Petrus Muniz de Noya. 556, 729, 733.
- Petrus Muniz dictus Gatus, domnus, marido de dona Maria Iohannis. 56, 414, 415, 417, 425, 551.
- Petrus Muniz, bisavus de Fernando Roderici. 512.
- Petrus Muniz, clericus. 460.
- Petrus Muniz, compostellanus, notario. 467.
- Petrus Muniz, irmán de Maior Muniz. 500.
- Petrus Muniz, magister, presbiter. 201.
- Petrus Muniz, miles. 403.
- Petrus Muniz, miles. 64.
- Petrus Muniz, presbiter de Sto. Juliano de Luania. 399.
- Petrus Muniz, presbiter. 357, 360, 382, 383, 400, 671.
- Petrus Muniz, prior de S. Salvador de Cins. 519.
- Petrus Muniz, prior de Sta. María de Sar. 350.
- Petrus Muniz, sellarius. 367.
- Petrus Muniz, subdiaconus. 224.
- Petrus Muniz. 212.
- Petrus Neptus. 717.
- Petrus Nuniz, monxe de San Clodio. 177.
- Petrus Nuniz, presbiter. 220, 224, 743.
- Petrus Nunonis. 431.
- Petrus Oduarii, pai de Maior Petri. 532.
- Petrus Oduarii/Oarez dictus Besezo, miles, fillo de Oduarius Martini, congermanus de Petrus Carnota. 75, 282, 283, 355, 356, 367, 387, 536, 619, 649.
- Petrus Ordonii cognomento Francus. 635.
- Petrus Ordonii dictus Mateus. 520.
- Petrus Ordonii de Alvariza. 744.
- Petrus Ordonii de Villari. 516, 517.
- Petrus Ordonii, cardeal compostelán. 359.
- Petrus Ordonii, clericus. 207, 461, 463, 464, 493, 494.
- Petrus Ordonii, monachus, notario. 645, 650.
- Petrus Ordonii, monachus. 608, 645, 650.
- Petrus Ordonii, presbiter. 678, 696.
- Petrus Ossus. 270.
- Petrus Paradisus. 121.
- Petrus Pardus, cóengo de Santiago. 22, 214; deán de Santiago. 15, 211, 366, 473, 543, 739, 759, 760.
- Petrus Pelagii Beyzudus. 652.
- Petrus Pelagii de Asados, domnus. 729, 734.
- Petrus Pelagii de Ezenio, soprior. 542; notario. 146, 400, 542, 714, 715.
- Petrus Pelagii de Ezenio. 146, 400, 689, 714, 715; soprior. 542, 726.
- Petrus Pelagii de Gracio. 723.
- Petrus Pelagii de Parada, marido de Eldonza Goterriz Mulier Bona. 744.
- Petrus Pelagii dictus de Deeyra, miles. 678, 691.
- Petrus Pelagii dictus Miraz, alfayatus. 357.
- Petrus Pelagii dictus Teyxafin. 50.
- Petrus Pelagii Teixafin, monachus. 60, 61.
- Petrus Pelagii, clericus. 673.
- Petrus Pelagii, cóengo de Iria. 469.
- Petrus Pelagii, conversus. 502, 521.
- Petrus Pelagii, ferrarius. 556.
- Petrus Pelagii, monachus. 715 (1213).
- Petrus Pelagii, monachus. 757 (1245).

- Petrus Pelagii, notario. 50, 261, 596.
 Petrus Pelagii, notario. 503.
 Petrus Pelagii, presbiter de Elsende. 528.
 Petrus Pelagii, presbiter de Sto. Petro de Ervogo. 467, 470.
 Petrus Pelagii, presbiter. 687.
 Petrus Pelagii, serviens cardinalis domini Petri Ordonii. 359.
 Petrus Pelagii, sobriño de Petrus Sarra-ceni, deán de Mondoñedo. 692.
 Petrus Pelagii, subprior. 543 (1174).
 Petrus Pelaiz cognomento Carne Mala. 728.
 Petrus Pelaiz de Bustavos. 169.
 Petrus Pelaiz de Deeyra, domnus. 190.
 Petrus Pelaiz de Rania. 762.
 Petrus Pelaiz de Sancto Tirso. 694.
 Petrus Pelaiz dictus Falcon. 308, 311.
 Petrus Pelaiz dictus Lardo. 431.
 Petrus Pelaiz Fanion. 525.
 Petrus Pelaiz Marinus, domnus, fillo de don Pelagius Iohannis Marinus e dona Maior Ferrandi Churrichaa. 57.
 Petrus Pelaiz, archipresbiter. 124.
 Petrus Pelaiz, clericus de Elsendi. 326, 526.
 Petrus Pelaiz, fillo de Maria Gudesteyci de Carrazido. 515.
 Petrus Pelaiz, fillo de Pelagius Sarraceni. 686.
 Petrus Pelaiz, fillo de Urraca Veremudit. 59.
 Petrus Pelaiz, iusticia de Noia. 578, 595.
 Petrus Pelaiz, marido de Guntrode Luz. 748.
 Petrus Pelaiz, miles. 686.
 Petrus Pelaiz, miles. 95.
 Petrus Pelaiz, portarius Sancti Jacobi. 237.
 Petrus Pelaiz, presbiter de Ermedelo. 470, 600.
 Petrus Pelaiz, presbiter, notario. 705.
 Petrus Pelaiz, ¿monachus? 197.
 Petrus Pelaiz. 17, 18, 59.
 Petrus Pelayci, presbiter, notario. 322.
 Petrus Perna, presbiter. 72.
 Petrus Petri cognomento Batalla. 110, 579, 623.
 Petrus Petri cognomentus Antinus, clericus. 749.
 Petrus Petri de Aspí, monachus. 190, 551.
 Petrus Petri de Avania. 503.
 Petrus Petri de Cambeiro. 67.
 Petrus Petri de Corzon, monachus. 53, 55, 310, 313, 526, 591, 596, 603, 610, 691, 734, 745; monachus et infirmarius. 386.
 Petrus Petri de Gontes. 456.
 Petrus Petri de Pinario, clericus. 461, 495.
 Petrus Petri dicti Capita. 490.
 Petrus Petri dicto de Gondelle. 430, 595.
 Petrus Petri dictus Batalia, presbiter, notario. 354, 545, 587, 598, 600, 606, 608, 684.
 Petrus Petri dictus Batalia, presbiter. 354, 545, 600, 606, 608; monachus. 310, 516, 542, 587, 598, 684, 689; cellararius maior et sacrista. 522; cellararius. 68.
 Petrus Petri dictus Besezo, scutarius. 357, 652.
 Petrus Petri dictus Facham. 157.
 Petrus Petri dictus Gatinus, miles. 425, 544, 548, 564, 565, 588.
 Petrus Petri dictus Lobarro, miles. 72, 513.
 Petrus Petri dictus Palmeyro. 357.
 Petrus Petri dictus Romeu, miles. 83, 118, 344.

- Petrus Petri dictus Sandu, clericus. 224.
- Petrus Petri do Madeyro. 516, 517.
- Petrus Petri Skerdus, fillo do miles Petrus Arie de Viiro. 63, 64, 65.
- Petrus Petri, abbas. 183, 548, 558, 561, 652 (1259-1261).
- Petrus Petri, acolitus, notario. 150.
- Petrus Petri, aurifex. 600.
- Petrus Petri, chanceler de Afonso IX, arce-diago salmantino. 47, 49; arce-diago de Ourense, cóengo compostelán. 40, 43, 44, 45, 46, 49.
- Petrus Petri, clericus. 219, 224, 331.
- Petrus Petri, conversus, fillo de Maria Arie. 506.
- Petrus Petri, diaconus, notario. 526.
- Petrus Petri, diaconus. 150, 671.
- Petrus Petri, dominus, monachus. 564, 565 (1252).
- Petrus Petri, frater Sti. Justi et diaconus, notario. 627.
- Petrus Petri, frater Sti. Justi et diaconus. 627 (1210).
- Petrus Petri, frater. 94, 570 (1194-1197).
- Petrus Petri, irmán do cóengo Affonsus Petri. 526.
- Petrus Petri, irmán do miles Affonsus Petri. 506.
- Petrus Petri, marido de Maior Petri. 266.
- Petrus Petri, miles de Trevonzo. 678.
- Petrus Petri, miles. 277.
- Petrus Petri, monachus. 312, 359, 360, 544 (1238-1247).
- Petrus Petri, monachus. 325 (1216).
- Petrus Petri, monxe de S. Martiño de Fóra. 552.
- Petrus Petri, monxe de S. Salvador de Camanzo. 174.
- Petrus Petri, notario. 159, 362.
- Petrus Petri, portarius. 484.
- Petrus Petri, presbiter de Sto. Cosme de Autario. 65, 73.
- Petrus Petri, presbiter. 50, 267.
- Petrus Petri, scudarius. 275.
- Petrus Petri, subdiaconus de Brandimir. 98.
- Petrus Petri, subdiaconus. 308, 461, 493.
- Petrus Petriz, marido de Maria Petriz. 209.
- Petrus Pica. 622, 623.
- Petrus Pintus. 209.
- Petrus Poncii. 33, 34, 35.
- Petrus Prior, cóengo de Santiago. 22; xuíz de Santiago. 366.
- Petrus Rabade, cóengo de Santiago. 211.
- Petrus Rabinaldez. 677.
- Petrus Ramiriz. 211, 367, 376.
- Petrus Renoveiro. 524, 537.
- Petrus Roderici de Quinones, tenente das torres de León. 26.
- Petrus Roderici, presbiter. 460.
- Petrus Roderici, subdiaconus. 681.
- Petrus Romanz, clericus. 331; presbiter. 657.
- Petrus Romanz. 574, 586.
- Petrus Romei. 58.
- Petrus Ruderici, abade de Sta. María de Sar. 125, 729, 731.
- Petrus Ruderici, iudex de Dubra. 318.
- Petrus Ruderiquit, presbiter. 741.
- Petrus Salvadoris de Ventosa, marido de Azenda Martini. 583.
- Petrus Salvadoriz de Preguntorio. 495.
- Petrus Salvatori, marido de dona Urraca Martini. 325.
- Petrus Salvatoris de Guistrar. 519.
- Petrus Salvatoriz, irmán de Didacus Salvatoriz. 556.
- Petrus Sancii, mordomo do conde Poncio de Cabrera. 27.

- Petrus Sancii, ¿monachus? 108 (1165).
 Petrus Saninz, avio de Munio Gudesteiz. 511.
 Petrus Sardina. 56, 581.
 Petrus Sarraceni. 118.
 Petrus Sarraceni de Bornallio. 89, 97.
 Petrus Sarraceni, fillo de don Sarracenus Munionis. 263.
 Petrus Sarraceni, irmán de Petrus Sarraceni de Bornalio. 97.
 Petrus Sarraceni, mindoniensis decanus. 468, 677, 692.
 Petrus Sarraceni. 103, 155, 264, 480, 747.
 Petrus Sarzalius. v. Petrus Zarzalius Albus.
 Petrus Savarigo, miles. 670.
 Petrus Scacha. 756.
 Petrus Scribanus, notario. 385.
 Petrus Serpe, marido de Maria Cresconici. 255.
 Petrus Siccus. 88, 100, 193.
 Petrus Sisnandi. 322.
 Petrus Soprinus. 383.
 Petrus Stephanni, domnus. 221, 611.
 Petrus Stephani de Roo, clericus. 463.
 Petrus Stephani, arcediago compostelán. 366, 473, 759, 760.
 Petrus Suerii de Quintaela. 54, 64.
 Petrus Tacitus, cardeal compostelán. 100, 366, 449, 675.
 Petrus Testa. 203.
 Petrus Tovia, armiger, sobriño de Fernando Didaci Maracicus. 745.
 Petrus Trahel. 387.
 Petrus Vacarius. 166.
 Petrus Valeyron, domnus, marido de Maria Petri de Sisto. 430.
 Petrus Vasallus. 587.
 Petrus Velat. 597.
 Petrus Vele, chanceler de Afonso IX. 39, 42.
 Petrus Velius, prior de S. Martiño de Tibães. 52.
 Petrus Verga, presbiter. 403.
 Petrus Vidal. 143, 196.
 Petrus Vilanus, de Sto. Felice, clericus. 163.
 Petrus Vilanus, monachus; foi marido de Maria Pelagii. 147, 361, 591; subprior. 54, 307, 330, 732, 734.
 Petrus Vilielmiz. 71, 409.
 Petrus Villanus, clericus, notario. 209, 408, 740.
 Petrus Vimariz cognominato Taurus. 504.
 Petrus Vitalis de Parapar, clericus. 174.
 Petrus Vitalis, de Brandimir, clericus. 188.
 Petrus Viviani. 409.
 Petrus Ysidrez, notario. 28, 31.
 Petrus Zarzalius Albus de Rua Nova. 221, 500, 501.
 Petrus, abade de S. Paio de Antealtares. 32, 639.
 Petrus, abade S. Martiño de Fóra. 408.
 Petrus, abbas Sancti Thome. 247.
 Petrus, abbas. 404.
 Petrus, abbas. 5, 6, 7, 11, 33, 35, 36, 38, 40, 43, 46, 50, 75, 107, 292, 293, 299 (1135-1140).
 Petrus, bispo de Ciudad-Rodrigo. 13, 41.
 Petrus, bispo de Coria. 24, 41, 42.
 Petrus, bispo de Mondoñedo, chanceler de Fernando II. 21, 32.
 Petrus, bispo de Oviedo. 32.
 Petrus, bispo de Palencia. 5, 6, 7, 40, 46.
 Petrus, bispo de Salamanca. 14, 24, 25, 44.
 Petrus, bispo de Segovia. 12.
 Petrus, bispo de Tui. 39, 42.
 Petrus, cardeal compostelán, avunculus do magister Guido. 366, 777.

- Petrus, chanceler de Fernando II, bispo de Mondoñedo. 21, 32.
- Petrus, clericus, notario. 251, 259, 344.
- Petrus, conde. 21.
- Petrus, diaconus, notario. 107, 139, 283.
- Petrus, diaconus, notario. 398.
- Petrus, diaconus, notario. 597.
- Petrus, domnus, coniermanus de Eldoncia Didaci. 259.
- Petrus, electo de León. 5, 6, 40, 46; bispo. 7, 8, 11, 14, 43.
- Petrus, frater de S. Francisco de Noia. 617.
- Petrus, infante, mordomo de Afonso IX, tenente Limia, León, Toro, Zamora, Estremadura e a Transierra. 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 49.
- Petrus, iudex, notario. 284.
- Petrus, magister, cóengo de Santiago, subdiaconus, chanceler do arcebispo don Martiño. 366; cardeal compostelán. 473.
- Petrus, magister, presbiter. 176.
- Petrus, monachus de Sta. Maria de Argalo. 503.
- Petrus, monachus, notario. 746.
- Petrus, monachus. 759 (1163).
- Petrus, monxe de S. Martiño de Fóra. 124.
- Petrus, notario. 61, 83, 93, 118, 141, 294, 307, 418, 472, 482, 502, 513, 527, 581, 710, 748, 764.
- Petrus, notario. 75, 97, 204, 205, 206, 300, 586, 685, 726.
- Petrus, presbiter de Curvellis. 26.
- Petrus, presbiter de Lour. 201.
- Petrus, presbiter de Nava de los Oteros. 26.
- Petrus, presbiter de Nimia. 48.
- Petrus, presbiter de Roo. 673.
- Petrus, presbiter de Sancta Maria. 259.
- Petrus, presbiter de Sancto Genesisio. 97.
- Petrus, presbiter de Sta. Susana. 374.
- Petrus, presbiter de Sto. Cosme de Aurtario. 157.
- Petrus, presbiter de Sto. Petro de Octis. 124.
- Petrus, presbiter de Vialo. 725.
- Petrus, presbiter et frater Antealtaris, notario. 736.
- Petrus, presbiter, notario. 63, 154, 780.
- Petrus, presbiter, notario. 82, 199, 200, 202, 235, 258, 480, 697, 774.
- Petrus, presbiter. 79, 199, 285, 328, 333, 385, 401, 406, 472, 540, 624, 629, 631, 636, 638, 642, 700, 707, 772.
- Petrus, prior de Sta. María de Sar. 639.
- Petrus, prior. 271 (1185).
- Petrus, prior. 649 (1152).
- Petrus, xuíz de Santiago. 15, 211, 315, 374, 376, 406, 675, 739.
- Peyronel. 449.
- Philippe, electo de Sevilla. 36, 37, 38.
- Picoth, magister. 289, 291.
- Pincianus. 322.
- Poncius de Minerba/Minerve. 21, 32.
- Poncius GERALDI Cabrerensis, conde en León. 14, 25, 26, 27, 44.
- Poncius Vele, tenente Estremadura. 39, 42.
- Poncius, mordomo de Afonso Henriques de Portugal. 32.
- Rabinadus**, bispo de Mondoñedo. 13, 24, 39, 41, 42, 677.
- Raimundo (de Borgoña), conde de Galicia, marido da raíña dona Urraca de León e pai de Afonso VII. 12, 703.
- Raimundus, bispo de Osma. 12.
- Raimundus, sacerdos, capelán do conde Poncio de Cabrera, notario. 27.

- Ramiroth. 289, 291, 437.
 Ramirus Adefonsi. 170 (1156).
 Ramirus Poncii, signifer de Fernando II. 14, 25, 44.
 Ramirus, conde en Berez. 5, 14, 25, 40, 44.
 Ramirus, domnus. 128.
 Ramirus, presbiter. 695.
 Ramirus, prior de S. Cristovo de Arzón. 87, 165.
 Ramundus, domnus. 409.
 Ranemirus Pelagii, cóengo de Santiago. 15, 22, 208.
 Rapinatus Didaci, marido de Maria Nuniz. 335, 339, 340.
 Reimundinus Bonifacius, marido de Auroana Iohannis. 437.
 Reimundus Iohannis, notario de Santiago. 441.
 Reimundus Petri, domnus, miles. 83, 87, 165.
 Reimundus Petri, fillo do miles Petrus Arie de Viuro. 64.
 Reimundus Petri, miles, marido de Maria Enaides. 66, 95, 105, 157.
 Remirus Froylaz. 33, 35.
 Remundo, bispo de Segovia. 36, 37, 38.
 Reymundus Petri, confessus. 583.
 Rica Martini, muller de Lopo Lias. 789.
 Robertho, frei, bispo de Silves. 36, 37, 38.
 Rodericus Anaie, irmán do miles Garsia Anaie. 121.
 Rodericus Cornelius. 743, 750.
 Rodericus Cresconii dictus Granion, pai de Fernando Roderici. 512.
 Rodericus Fernandi, monxe de S. Martiño de Fóra. 441, 442.
 Rodericus Fernandi, tenente Trives e Caldelas. 39, 42; signifer de Afonso IX, tenente Oviedo, Astorga, Mayorga e Benavente. 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 49.
 Rodericus Fernandiz. 33, 35.
 Rodericus Frolez. 33, 34, 35.
 Rodericus Garsie, arcediogo de Nendos (Santiago). 183.
 Rodericus Goestesze, miles. 317.
 Rodericus Gomez de Corzom. 68.
 Rodericus Gomez, conde. 11, 43.
 Rodericus Gomez, tenente Monterroso, Montenegro e Trastámara. 41, 42, 43, 45, 49; de Trastámara. 111, 396.
 Rodericus Gomez. 33, 34, 35.
 Rodericus Gunzalvi. 33, 34, 35.
 Rodericus Iohannis, irmán de Martinus Iohannis Catus. 414.
 Rodericus Marra, marido de Marina Candeel. 16, 785.
 Rodericus Petri dictus Carnota. 71, 747.
 Rodericus Petri dictus Gatus, miles, fillo de don Petrus Muniz Gatus e dona Maria Iohannis. 416, 417, 425, 544.
 Rodericus Petri, clericus de Sto. Vincencio de Sespaon. 436.
 Rodericus Petri, conde. 32.
 Rodericus Petri, conde. 50.
 Rodericus Petri, subdiaconus de Sto. Vincencio. 681.
 Rodericus Petri. 94, 194.
 Rodericus Ruderici. 19.
 Rodericus Suerii de Verrimis. 561.
 Rodericus, arcebispo de Toledo. 33, 34, 35.
 Rodericus, arcediogo, chanceler de Fernando II. 14, 25, 44.
 Rodericus, bispo de León. 33, 34, 35, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 49.
 Rodericus, bispo de Oviedo. 13, 41.
 Rodericus, conde de Sarria. 5, 14, 25, 40, 44.

- Rodericus, conde. 16.
 Rodericus, frater. 763.
 Rodericus, presbiter, notario. 708.
 Rodericus, presbiter. 523, 700.
 Rodericus/Roic Velez, conde. 6, 7, 11, 43, 46.
 Rodericus/Rois Martiniz. 5, 6, 7, 8, 9, 11, 40, 43, 46.
 Rodrigo Afonso, don. 36, 37, 38.
 Rodrigo Alvarez, don. 36, 37, 38.
 Rodrigo Frolaz, don. 36, 37, 38.
 Rodrigo Gomez, don. 36, 37, 38.
 Rodrigo Gunzalvez, don. 36, 37, 38.
 Rodrigo Gunzalviz el Ninno, don. 36, 37, 38.
 Rodrigo Rodriguez, don. 36, 37, 38.
 Romanus Muniz, marido de Eldoncia Fernandi. 229.
 Romanus Muniz, marido de Urraca Suariz. 228.
 Romanus Petri. 222, 238 458, 499.
 Romanus Romanci. 322.
 Romanus Senderiquici, pai de Pelagius Romanz. 342.
 Romanus, presbiter. 215.
 Romanus. 334.
 Rudericus Carnota de Legione. 125, 731.
 Rudericus Froylat, fillo de Froyla Afonso. 299, 300.
 Rudericus Pelagii dictus Jahem. 48.
 Rudericus Petri, clericus ¿de Sta. M.ª Quintaa? 466.
 Rudericus Petri, presbiter. 460, 712.
 Rudericus Petri, tendarius. 125, 731.
 Rudericus Ruderici, miles. 773.
 Rudericus Sebastiani. 438.
 Rudericus Suerii, domnus, marido de dona Urraca Alfonsi. 16, 572.
 Rudericus, abade de Nogueirosa. 15.
 Rudericus, abade de S. Paio de Antealtares. 2, 5, 6, 10, 11, 22, 40, 43, 46.
 Rudericus, abbas. 25, 108, 242, 245, 249, 257, 276, 321, 342, 346, 581, 584, 638, 687 (1164-1166).
 Rudericus, bispo de Lugo. 39, 42.
 Rudericus, conde de Limia. 5, 40.
 Rudericus, magister. 291.
 Rui Gunzalvez Girom, tenente de Valencia de D. Juan. 29.
 Rui Lopez de Mendoza, almirante do mar. 36, 37, 38.
 Rui Martini de Cuina. 124.
 Ruy Fernandet de Valadares. 789.
 Ruy Gonçalvet. 789.
 Ruy Soga. 795.
 Ruy Suarez, meiriño maior de Galicia. 36, 37, 38.
 Salamon de Patrom. 289, 291.
 Salvador Martini, monge. 62, 487.
 Salvador, presbiter de Sto. Thome. 331.
 Salvator Cresconici. 255.
 Salvator Cresconii, presbiter. 224.
 Salvator Didaci, marido de Ardilo Arias. 406.
 Salvator Martini dictus de Conguistra, fillo de Martinus Petri de Conguistra. 269, 357.
 Salvator Muniz, frater, fillo de Nuno Guterrit. 762.
 Sancha, infanta, irmá de Afonso VII. 5, 7, 8, 11, 20, 40.
 Sancho I, rei de Portugal. 50.
 Sancho II, rei de Portugal. 50.
 Sancho III, rei de Castela. 22.
 Sancho Martinez de Xodar, adelantado de la Frontera. 37, 38.
 Sancho, electo de Toledo. 36, 37, 38.
 Sancia Affonsi, domna, muller de don Fernando Pelaiz Padrón, irmá de dona Maior Affonsi. 321, 324, 342, 401, 459, 484, 580, 581.
 Sancia Alfonsi, domna, filla de don Afonso Iohannis de Barvalgos. 487.

- Sancia Fernandi, comitissa domna, filla do conde don Fernando Petri (de Traba). 675.
- Sancia Gundisalvi, domna, muller do conde don Fernando de Trava. 639.
- Sancia Iohannis, domna, filla de don Johannes Froyle Marinus. 48, 54, 783.
- Sancia Iohannis, filla de Johannes Adanci, miles. 681.
- Sancia Iohannis, muller de Johannes Pelaiz dictus Sabor, piscator. 550.
- Sancia Muniz, irmá de Fernando Muniz Rubilion, miles. 680.
- Sancia Muniz, irmá de Petrus Muniz Gatus. 414, 415.
- Sancia Pelaiz, muller de Adefonsus Arie. 84.
- Sancia Petri, filla de don Petrus Muniz Gatus e dona Maria Iohannis. 425, 551.
- Sancia Petri, muller de Munio Sarraceni. 294, 477, 478.
- Sancia Petri, nai do miles Arias Petri de Veeru. 65.
- Sancia Petri, neta de Munio Pelagii Fol, muller de Didacus Vermuez. 266.
- Sancia Poncii, filla do conde Poncio de Cabrera. 26.
- Sancia Roderici de Ysorna. 189.
- Sancia Roderici, domna, primeira muller de don Johannes Iohannis Marinus. 58.
- Sancia Ruderici, filla de don Rudericus Suerii. 16.
- Sancia Veremudi, filla do conde Vermudo Pérez de Traba. 15.
- Sancius Didaci, domnus, irmán do miles Martinus Didaci. 78.
- Sancius Iohannis, abbas. 0, 58, 90, 177, 185, 436, 441, 442, 475, 487, 550, 617, 789 (1267-1289).
- Sancius Iohannis, miles. 322.
- Sancius Iohannis, miles. 422, 449.
- Sancius Martini, fillo de dona Marina Sarraceni. 401.
- Sancius Martini, miles. 302, 493, 494.
- Sancius Martini, ¿monachus? 202.
- Sancius Pelagii, meiriño maior de Galicia. 33, 34, 35.
- Sancius Roderici, clericus compostellanus. 423.
- Sancius, arcebispo de Braga. 52.
- Sandinus Affonsi cognominato Benehabens. 663.
- Sandinus, presbiter de Lousamia. 344.
- Sandus, presbiter, notario. 761.
- Saninus Petri, presbiter. 290; notario. 282.
- Saninus, domnus. 504.
- Saninus, presbiter, notario. 264, 280, 288, 437, 620.
- Saninus, presbiter. 276, 278, 280, 302, 309, 311, 343, 351.
- Sanio Petri, miles. 760.
- Sanius Benehabens. 704, 717.
- Sanius Martini, diaconus. 505, 628, 629, 632.
- Sanius Ordonit, diaconus. 602.
- Sanius Petri, presbiter. 304.
- Sanius, presbiter. 262, 268, 303, 305, 601.
- Sarracenus Guimarat/Vimaraz. 86, 89, 105, 128.
- Sarracenus Muniz, domnus, marido de Ermesenda Muniz. 101, 168, 263, 477, 478, 551.
- Sarracenus Rapinatiz/Rabinadici. 210, 264, 355, 433, 480, 699, 700.
- Sarracenus Sarracini. 717.
- Sarracenus, miles. 702.
- Savarigus, domnus. 775.
- Sebastianus Fernandi de Noya. 558, 618.

- Sebastianus Muniz. 611.
 Sebastianus Pelagii, monxe de S. Salvador de Camanzo. 174.
 Sebastianus Petriz. 59.
 Sebastianus, abade de S. Salvador de Camanzo. 174.
 Senandus Martini, presbiter de Sto. Juliano de Ripa Maris. 191.
 Sendelo, domnus. 180.
 Simeone de Legione, domnus. 487.
 Simon Petri, escriba de Barcala. 669, 670.
 Simon Petri, notarius de Amaia, irmán do miles Alfonsus Petri. 318, 352, 463, 464.
 Sisnandus Petriz, fillo de Maria Gutierrez. 211.
 Stefanus Salvadorez. 188.
 Stefanus, domnus. 26.
 Stefanus, monachus. 108.
 Stephania, condesa, muller do conde Poncio de Cabrera. 26.
 Stephanus de Olgoso, domnus. 54.
 Stephanus de Roo, domnus, presbiter de Sto. Johannes de Roo. 54, 63, 65, 72, 95, 128, 148, 167, 192.
 Stephanus Lupiz, domnus. 196.
 Stephanus Martini dictus Bozon. 556.
 Stephanus Martini, meyrinus in Trastamar. 104.
 Stephanus Martini, tabernarius de Rua Nova. 223.
 Stephanus Muniz, notario. 331.
 Stephanus Pelagii, presbiter. 65, 95.
 Stephanus Petri, tabelión de Braga. 52.
 Stephanus Rex, presbiter. 151.
 Stephanus, bispo de Tui. 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 49.
 Stephanus, bispo de Zamora. 14, 21, 25, 32, 44.
 Stephanus, diaconus, notario. 267.
 Stephanus, presbiter. 695.
 Suarius, abade. 50.
 Suarius, bispo de Ourense. 21.
 Sudarius Veremudi, fillo do conde Vermudo Pérez de Traba. 15.
 Suer Tellez, don. 36, 37, 38.
 Suerius Aanze/Ade, miles. 652, 722, 725.
 Suerius Arie, alfayatus. 325.
 Suerius Pelagii, notario de Santiago. 96, 143, 212, 360, 519.
 Suerius Pelagii, notario. 19, 236, 529, 530, 532, 533, 572.
 Suerius Petri, clericus, notario. 265.
 Suerius, bispo de Coria. 14, 25, 32, 44.
 Suerius, notario de Santiago. 71, 289, 291.
 Suerius, notario. 541.
 Suerius. 9.
 Sueyro, bispo de Zamora e notario maior no reino de León. 36, 37, 38.
 Symon Ruiz, don. 36, 37, 38.
Tarasias Lupi, domna. 57, 58.
 Tareya Anes, muller de Ruy Fernandet de Valadares. 789.
 Tellus Alfonsi. 33, 34, 35.
 Tellus, bispo de Palencia. 33, 34, 35.
 Telo Alfonso, signifer de Afonso VII. 20.
 Teresa, raíña de Portugal. 10, 50.
 Tharasia Fernandi, comitissa domna, filla do conde don Fernando Petri (de Traba), muller do conde don Nunus Petri. 675, 676.
 Tharasia Iohannis, domna, muller de don Gundisalvus Iohannis Marinus. 446.
 Thome de Girrilo, domnus, miles et iudex. 189.
 Thome Petri, don, xuíz do rei. 111.
 Tigria Alfonsi, nai de Sarracenus Vimaraz. 86.

- Tigria Arie, nai de Orraca e Maior Petri. 273.
- Tigria Vezanci, domna, muller de Froila Sarraceni. 69, 71.
- Toda Ordonii, irmá de Maior Ordonii. 83.
- Toda, dona, muller de Fernando Muniz Tofino. 790.
- Troilli Pelagii, nai de Maria Gudesteyci de Carrazido. 515.
- Trudillis Pelagii, irmá de Adosinda Pelagii. 128, 145.
- Truile Muniz, avia de Maior Petri. 532.
- Truile Petri, nai de Marina Gudesteyz. 533.
- Truili Pelaiz, muller de Pelagius Gudesteiz. 257.
- Truille Ordonici, muller de Pelagius Romanz. 342.
- Truilli Arie, nai de Martinus Gudesteici. 163.
- Truilli Muniz, muller de Gudesindus Nunonis Cavalo. 230.
- Truyli Gusendit dicta Grossa. 764.
- Truylle Petri, nai de Munio Gudesteiz. 511.
- Tuda Alvitiz, nai de Pelagius Arie Geen. 164.
- Tuda Fernandiz. 714.
- Tuda Iuliani, muller de Johannes Fernandi de Berres. 77, 123, 124.
- Tuda Muniz, domna, filla de Munio Gelmirez, muller de Pelagius Curvus. 322, 377, 452.
- Tuda, domna, muller de Arias Petri. 167.
- Tudinus, magister, cóengo de Santiago. 639, 760.
- Urraca (de Portugal), muller de Fernando II. 14, 24, 25, 34, 37, 44.
- Urraca Adefonsi, domna, filla do cóengo don Alfonsinus. 394, 525.
- Urraca Affonsi, consoprina de Petrus Petri. 526.
- Urraca Alfonsi, domna, filla de don Alfonsus Anaides, muller de don Rudericus Suerii. 16, 572.
- Urraca Alfonsi, filla de don Afonso Iohannis de Barvalgos. 487.
- Urraca Arie, monxa, irmá do miles Petrus Arie de Viuro. 63, 64.
- Urraca Fernandi, muller de don Johannes Froyle Marinus. 48, 54, 596.
- Urraca Froile, filla de dona Tigria Vezanci. 71.
- Urraca Henriquiz, infanta, filla de dona Teresa e don Enrique, condes-reis de Portugal, muller do conde don Vermudo Pérez de Traba. 10, 15.
- Urraca Iohannis, domna. 180.
- Urraca Iohannis, filla de Damitem. 121.
- Urraca Iohannis, muller de Petrus Martini de Preguntorio. 583.
- Urraca Luz, muller de Gomez Martiniz, filla de don Luzus Adefonsi. 740.
- Urraca Martini, domna. 325.
- Urraca Menendiz, segunda muller do miles Arias Petri de Veeru. 65.
- Urraca Muniz, muller de Petrus Arie. 252.
- Urraca Muniz, muller de Petrus de Deo. 291.
- Urraca Nuniz, nai de Ovecus Oveci. 85.
- Urraca Pelaici, muller de Anaia Carnota. 122.
- Urraca Petri, muller de Cresconius Pelaiz Colonio. 637.
- Urraca Petriz, muller de Pelagius Pelaiz Colonio, cambiator. 335.
- Urraca Pinzani, irmá de Adefonsus Pinzani, cóengo de Santiago. 739.
- Urraca Suariz, muller de Romanus Muniz. 228.
- Urraca Veremudit, filla do conde Vermudo Pérez de Traba. 15.

- Urraca Veremudit. 59.
 Urraca, domna, muller de don Petrus Froyle (de Traba). 639.
 Urraca, domna, muller de Garsia Petri Feo. 295.
 Urraca, raíña de Castela e León. 12, 703.
- V**arella. 32.
 Vela Guterriz. 32.
 Velascus, conde de Limia. 13, 41.
 Veremudus Cresconii, irmán de Pelagius Cresconii. 535.
 Veremudus Gundisalvi de Ardileyro, pai de Eldoncia Veremudi. 149.
 Veremudus Pelaiz, fillo de Pelagius Spassandez. 534.
 Veremudus Petriz (de Traba), conde. 5, 6, 7, 8, 10, 11, 15, 40, 43, 46, 82, 676.
 Veremudus, domnus, ¿monachus? 26.
 Vermudus Ectaci. 761.
 Vermudus Traela, irmán de Petrus e Guntrode Adriani. 281.
 Vilielmus de Luania. 211, 232, 346, 334, 473, 739.
 Vilielmus Iohannis. 211.
 Vilielmus Martini, v. Guilielmus Martini.
 Vilielmus Petri (de Nozeda). 237.
 Vilielmus Petri de Minicio. 237.
 Villielmus, bispo de Astorga. 13, 41.
 Villielmus, bispo de Zamora. 13, 41.
 Vimara Palatinci. 755, 761.
 Vimara Ruderici, presbiter. 5, 40.
 Vimara, cóengo de Santiago, presbiter. 214.
- Vincencius Petri, crego de coro de Santiago. 68.
 Violante (de Aragón), muller de Afonso X. 36, 37, 38.
 Visclavara Fradeiz, tía de don Sarracenus Munionis. 263.
 Vitalis, abbas. 787.
 Vitalis, bispo de Salamanca. 13, 41.
 Vitalis, magister, cóengo de Santiago. 396.
 Vivianus Gudestey, mercator. 182.
 Vivianus Muniz, clericus. 316.
 Vivianus Petri, miles, irmán de Lupus Laurencii, scutarius. 682.
 Vivianus Petri. 474.
 Vivianus, domnus, presbiter, ¿monachus? 92.
- X**oán (de Brienne), emperador de Constantinopla. 36, 37, 38.
 Xoán, fillo do emperador don Xoán de Constantinopla, conde de Montfort. 36, 37, 38.
 Xoana (de Ponthieu), muller de Fernando III. 29.
- Y**gnes, domna, muller de don Muniz. 28.
 Ysidorus Petri. 409.
 Ysidorus, bispo de Tui. 32.
 Ysidro Garcia, cabaleiro de Val de Saz. 28.
 Ysidro, don. 20.
 Yuanes, don, clericus. 29.

ÍNDICE SOCIO-PROFESIONAL

- I. Nobreza e personaxes ligados á monarquía.
- II. Nobreza local.
- III. Clero secular.
- IV. Clero regular.
- V. Habitantes urbanos.
- VI. Clasificación socio-profesional.
- VII. Notarios e escribas.
- VIII. Cargos e oficios monásticos.

I. NOBREZA E PERSONAXES LIGADOS Á MONARQUÍA

1. ADIANTADOS

Sancho Martinez de Xodar, adelantado de la Frontera. 37, 38.

2. ALFÉRECES DO REI

Almarricus, alferez de Afonso VII. 6, 46.

Menendus Bregancia, alferez de Afonso Henriques. 32.

Fernandus Poncii, alferez de Fernando II. 21.

Lupus Didaci de Faro, alferez de Fernando III. 33, 34, 35.

3. ALMIRANTES DO MAR

Rui Lopez de Mendoza. 36, 37, 38.

4. CHANCELERES REAIS

4.1. De Afonso VII

Hugo, magister. 5, 6, 8, 11, 40, 43, 46.
Petrus Gacom. 32.

4.2. De Fernando II

Petrus, bispo de Mondoñedo. 21, 32.
Rodericus, arcediago. 14, 25, 44.
Pelagius (Petrus) de Lauro. 13, 41.

4.3. De Afonso IX

Petrus Vele. 39, 42.
Petrus Petri, arcediago salmantino. 47, 49; arcediago de Ourense, cóengo compostelán. 40, 43, 44, 45, 46, 49.

4.4. De Fernando III

Johannes, electo de Osma. 33, 34, 35.

4.5. De Sancho II de Portugal

Gil Vaasquez. 50.

5. CONDES E CONDESAS (Por orde alfabética)

Adefonsus Iordani. 5, 6, 40, 46.

Adefonsus, conde de Ciudad-Rodrigo e Salamanca. 13, 41.

Albarus. 21.

Alfonsus, conde de Sanctus Egidii. 7.

Fernandus Arie, conde en Castela (de Búbal). 13, 41.

Fernandus Petri de Trava, conde. 5, 6, 7, 8, 10, 11, 21, 22, 40, 43, 46, 283, 421, 424, 615, 639, 676.

Fernandus Poncii, conde sen terra. 13, 41, 421.

Fernandus Roderici, conde de Benavente. 13, 41.

Fernandus Vele, conde de Asturias. 13, 41.

Froyla, conde, avó do conde Vermudo Pérez de Traba. 10, 15.

Gomez Castellanus, conde. 24.

Gomez Gonzalvez, conde de Trastámara. 7, 8, 13, 14, 24, 25, 41, 44.

Gomez, tenente Trastámara, Monterroso, Montenegro e Sarria. 39, 42.

Gunsalvus, conde sen terra. 9, 13, 16, 32, 41.

Guntrode, condessa. 15.

Johannes Arie, conde en Castela (de Búbal). 13, 24, 41.

Lop Diaz. 5, 6, 11, 40, 43, 46.

Maria Fernandiz, domna, muller do conde Poncio de Cabrera. 27.

Maria, comitissa domna, filla do conde don Fernandus Petri de Trava. 421.

Monio Pelaiz. 5, 11, 20, 40, 43.

Nunus Petri, comes domnus, marido da condessa dona Tharasia Petri. 676.

Osorius. 32.
 Pedro, conde en Asturias. 14, 25, 32, 44.
 Pelagius, conde, bisavó do conde Vermudo Pérez de Traba. 10, 15.
 Petrus Froyle (de Traba), comes, pai dos condes Fernando e Vermudo Pérez de Traba. 10, 15, 639.
 Petrus Gunsalvi. 12.
 Petrus, conde. 21.
 Poncius Geraldí Cabrerensis (Poncio de Cabrera), conde en León. 14, 25, 26, 27, 44.
 Ramirus, conde en Berez. 5, 14, 25, 40, 44.
 Rodericus Gomez, conde. 11, 43.
 Rodericus Petri (Portugal). 50.
 Rodericus Petri, conde. 32.
 Rodericus, conde de Sarria. 5, 14, 25, 40, 44.
 Rodericus, conde. 16.
 Rodericus/Roic Velez, conde. 6, 7, 11, 43, 46.
 Rodericus/Rois Martiniz. 5, 6, 7, 8, 9, 11, 40, 43, 46.
 Rudericus, conde de Limia. 5, 40.
 Sancia Fernandi, comitissa domna, filla do conde don Fernandus Petri (de Traba). 675.
 Sancia Gundisalvi, domna, muller do conde don Fernandus de Trava. 639.
 Stephania, condessa, muller do conde Poncio de Cabrera. 26.
 Suerius. 9.
 Tharasia Fernandi, comitissa domna, filla do conde don Fernandus Petri (de Traba), muller do conde don Nunus Petri. 675, 676.
 Urraca, domna, muller de don Petrus Froyle (de Traba). 639.
 Velascus, conde de Limia. 13, 41.

Veremudus Petriz (de Traba), conde. 5, 6, 7, 8, 10, 11, 15, 40, 43, 46, 82, 676.

6. ESCRIBAS DOS REIS

6.1. De Fernando II

Pelagius Goter. 14, 25, 44.

6.2. De Afonso IX

Adefonsus. 40, 44, 46, 49.

Martinus Fernandi. 43, 45.

6.3. De Afonso X

Millan Perez de Aillon. 37, 38.

Alvar Garcia de Fromesta. 36.

7. MESTRES DAS ORDES

MILITARES

Garci Ferrandez, da Orde de Alcántara. 36, 37, 38.

Martin Nunez, da Orde do Temple. 36, 37, 38.

Pedro Yuaes, da Orde de Calatrava. 36, 37, 38.

Pelay Perez, da Orde de Santiago. 36, 37, 38.

8. MAGNATES (Persoas que figuran en documentos reais sen desempeñar cargos concretos; por orde alfabética)

Affonso Garcia, don. 36, 37, 38.

Affonso Lopez, don. 36, 37, 38.

Alfonso Tellez, don. 36, 37, 38.

Alfonsus Suarez. 33, 34, 35.

Alvar Diaz, don. 36, 37, 38.

Alvarus Petri. 33, 34, 35.

Diago Gomez, don. 36, 37, 38.

Didacus Froylaz. 33, 35.

Didacus Martini. 33, 34, 35.

Fernan Ruyz de Castro, don. 36, 37, 38.

Fernando Garcia, don. 36, 37, 38.
 Fernandus Captivus (Portugal). 50.
 Fernandus Fernandi de Breganza, dom-
 nus (Portugal). 50.
 Fernandus Iohannis. 5, 40.
 Fernandus Iohannis. 33, 34, 35.
 Fernandus Oduarii. 32.
 Ferrand Yuanes, don. 36, 37, 38.
 Garsias Fernandi. 33, 34, 35.
 Garsias Petri (Portugal). 50.
 Gomez Ruyz, don. 36, 37, 38.
 Gonzalvo Ramirez, don. 36, 37, 38.
 Gotier Soarez, don. 36, 37, 38.
 Guillelmus Gunçalvi. 33, 34, 35.
 Gundisalvus de Sousa (Portugal). 50.
 Gunsalvus Gunsalvi. 33, 34, 35.
 Gunzalvus Menendi (Portugal). 50.
 Johan Perez, don. 36, 37, 38.
 Johannes Arie de Penela (Portugal). 50.
 Johannes Fernandi, domnus (Portugal).
 50.
 Martin Afonso, don. 36, 37, 38.
 Martin Gil, don. 36, 37, 38.
 Nuno Guillem, don. 36, 37, 38.
 Nuno Gunzalviz, don. 36, 37, 38.
 Nunus Fernandi. 32.
 Nunus Menendez. 21.
 Osorius Iohannis. 32.
 Pedro Guzman, don. 36, 37, 38.
 Pedro Nunez, don. 36, 37, 38.
 Pelagius Arie. 33, 35.
 Pelagius Curvus. 32.
 Pelagius Velasquiz (Portugal). 50.
 Pelay Perez, don. 36, 37, 38.
 Petrus Bazacus. 32.
 Petrus Cabaaza (Portugal). 50.
 Petrus Poncii. 33, 34, 35.
 Poncius de Minerba/Minerve. 21, 32.
 Remirus Froylaz. 33, 35.
 Rodericus Fernandiz. 33, 35.
 Rodericus Frolez. 33, 34, 35.
 Rodericus Gomez. 33, 34, 35.

Rodericus Gunzalvi. 33, 34, 35.
 Rodrigo Afonso, don. 36, 37, 38.
 Rodrigo Alvarez, don. 36, 37, 38.
 Rodrigo Frolaz, don. 36, 37, 38.
 Rodrigo Gomez, don. 36, 37, 38.
 Rodrigo Gunzalvez, don. 36, 37, 38.
 Rodrigo Gunzalviz el Ninno, don. 36,
 37, 38.
 Rodrigo Rodriguez, don. 36, 37, 38.
 Suer Tellez, don. 36, 37, 38.
 Symon Ruiz, don. 36, 37, 38.
 Tellus Alfonsi. 33, 34, 35.
 Varella. 32.
 Vela Guterriz. 32.

9. MEIRIÑOS MAIORES

9.1. De Castela

Alvarus Roderici. 33, 34, 35.
 Diego Lopez de Salzeda. 36, 37, 38.

9.2. De Galicia

Sancius Pelagii. 33, 34, 35.
 Ruy Suarez. 36, 37, 38.

9.3. De León

Garsias Roderici. 33, 34, 35.
 Gunzalvo Morant. 36, 37.

9.4. De Murcia

Garci Suarez. 36, 37, 38.

10. MEIRIÑOS

Johannes Didaci, maiorino. 100, 193.
 Lupus Didaci, maiorinus regis. 676.
 Munio Fernandiz de Rodeyro, maiori-
 no de terra. 393.
 Stephanus Martini, meyrinus in Trasta-
 mar. 104.

11. MORDOMOS**11.1. Do rei**

Petrus Didaz de Valle, mordomo de Afonso VII. 20.

Gutier Fernandiz, mordomo de Afonso VII. 5, 6, 7, 8, 11; 9, 40, 43, 46.

Lopo Lopici, mordomo de Afonso VII. 9.

Didacus Muniz, mordomo de Afonso VII. 22, 27.

Poncius, mordomo de Afonso Henriques de Portugal. 32.

Conde de Urgell, mordomo de Fernando II. 14, 24, 25, 44.

Gunsalvus Osorii, mordomo de Fernando II. 13, 41.

Fernandus Garsie, mordomo de Afonso IX e tenente de Valencia (de don Juan). 26, 39, 42.

Petrus, infante, mordomo de Afonso IX, tenente Limia, León, Toro, Zamora, Estremadura e a Transierra. 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 49.

Garsia Fernandi, mordomo de Fernando III. 33, 34, 35.

11.2. Da raíña

Petrus Fernandi de Navude, mordomo da raíña Berenguela. 39, 42.

11.3. Dos nobres

Didacus Martini, maiordomus archiepiscopi. 390.

Petrus Sancii, mordomo do conde Poncio de Cabrera. 27.

11.4. Outros

Affonsus Didaci, maiordomus. 365.

Fernandus Martini, maiordomus. 349.

Nuno Arias, maiordomo de Olvaria. 550.

Petrus Martini, maiordomus decani. 552.

12. NOTARIOS REAIS**12.1. De Afonso VII**

Girardus. 5, 6, 8, 22, 40, 46.

Ciprianus Petriz. 7, 11, 20, 43.

12.2. De Fernando II

Pelagius Infanctinus. 21.

Petrus de Ponte. 14, 25, 44.

Bernardus, subnotarius. 13, 41.

Petrus Iohannis. 24.

12.3. De Afonso IX

Froyla. 39, 42.

Michaelis, magister. 47, 49.

12.4. De Fernando III

Petrus Martini. 33, 34.

Martinus. 35.

12.5. De Afonso X

Garci Perez de Toledo, notario en Andalucía. 36, 37, 38.

Ferrando, mestre, notario en Castela. 36, 37, 38.

Sueyro, bispo de Zamora e notario maior no reino de León. 36, 37, 38.

13. PERTEGUEIROS DE SANTIAGO

Fernandus Guterriz. 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 49.

Andreu. 36, 37, 38.

14. REIS E FAMILIA REAL (Por orde alfabética)

Aben Mafoch, rei de Niebla. 36, 37, 38.

Aboabdille Abennacat, rei de Granada. 36, 37, 38.

- Afonso VI, rei de Castela e León. 50.
- Afonso VII, emperador de Castela e León. 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 20, 22, 27, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 40, 41, 43, 45, 46, 82, 703.
- Afonso IX, rei de León. 13, 24, 25, 26, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 106, 184.
- Afonso X, rei de Castela e León. 33, 34, 35, 36, 37, 38.
- Afonso Ferrandez, fillo de Fernando III. 36, 37, 38.
- Afonso Henriques, rei de Portugal. 32, 50.
- Afonso, fillo do emperador don Xoán de Constantinopla, conde de Eu. 36, 37, 38.
- Afonso (de Molina), infante, irmán de Fernando III. 33, 34, 35, 36, 38.
- Beatriz (de Suabia), muller de Fernando III. 33, 34, 35, 36, 37, 38.
- Berenguela, emperatriz de Constantinopla. 36, 37, 38.
- Berenguela, emperatriz, muller de Afonso VII. 5, 6, 7, 8, 9, 11, 22, 27, 33, 35, 36, 38, 40, 43, 46.
- Berenguela (de Castela), muller de Afonso IX. 26, 31, 39, 42.
- Dulce (de Aragón), muller de Sancho II de Portugal. 50.
- Eduardo I (Adoart/Odoart), fillo do rei Enrique III de Inglaterra. 36, 37, 38.
- Enrique III, rei de Inglaterra. 36, 37, 38.
- Enrique (de Lorena), conde de Portugal. 10, 50.
- Enrique, infante, fillo de Fernando III. 33, 34, 35, 36, 37, 38.
- Fernando II, rei de León. 13, 14, 15, 16, 21, 24, 25, 32, 34, 37, 39, 41, 42, 44, 47, 48, 49, 156, 483.
- Fernando III, rei de Castela e León. 29, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 393, 409.
- Fernando (de la Cerda), fillo de Afonso X. 36, 37, 38.
- Fernando, infante, fillo de Fernando III. 33, 34, 35, 36, 37, 38.
- Fernando, don, infante. 36, 37, 38.
- Fadrique, infante, fillo de Fernando III. 33, 34, 35, 36, 37, 38.
- Felipe, infante, fillo de Fernando III. 33, 34, 35, 36, 37, 38.
- Luis, fillo do emperador don Xoán de Constantinopla, conde de Beaumont. 36, 37, 38.
- Luis, don, infante. 36, 37, 38.
- Mahomat Aben Mahomath, rei de Murcia. 36, 37, 38.
- Manuel, don, infante. 36, 37, 38.
- Raimundo (de Borgoña), conde de Galicia, marido da raíña dona Urraca de León e pai de Afonso VII. 12, 703.
- Sancha, infanta, irmá de Afonso VII. 5, 7, 8, 11, 20, 40.
- Sancho III, rei de Castela. 22.
- Sancho I, rei de Portugal. 50.
- Sancho II, rei de Portugal. 50.
- Teresa, raíña de Portugal. 10, 50.
- Urraca, raíña de Castela e León. 12, 703.
- Urraca (de Portugal), muller de Fernando II. 14, 24, 25, 34, 37, 44.
- Urraca Henriquiz, infanta, filla de dona Teresa e don Enrique, condes-reis de Portugal, muller do conde don Vermudo Pérez de Traba. 10, 15.
- Violante (de Aragón), muller de Afonso X. 36, 37, 38.
- Xoán (de Brienne), emperador de Constantinopla. 36, 37, 38.
- Xoán, fillo do emperador don Xoán de Constantinopla, conde de Montfort. 36, 37, 38.

Xoana (de Ponthieu), muller de Fernando III. 29.

15. SIGNIFERI (Por orde cronolóxica)

15.1. De Afonso VII

Telo Alfonso. 20.

Manricus. 5, 40.

Didacus Froylaz. 7, 8, 11, 43.

15.2. De Fernando II

Ramirus Poncii. 14, 25, 44.

Guter Gutteri. 24.

Fernandus Guterriz. 13, 41.

15.3. De Afonso IX

Munio Roderici. 26, 39, 42.

16. TENENTES (Por orde alfabética)

Alfonso Perez, tenente Valencia de D. Juan pola raíña dona Berenguela. 31.

Alvarus Pelaiz, tenente Astorga. 39, 42.

Alvarus Roderici/Ruderiguez. 21, 32; tenente o Infantado. 41; tenente Mansilla e Villafáfila. 47, 49.

Fernan Gunzavez, tenente da *mota* de Valencia de D. Juan. 29.

Fernandus Fernandi, tenente Cabrera. 47; Cabrera e Benavente. 49.

Fernandus Garsie, mordomo de Afonso IX e tenente de Valencia (de don Juan). 26, 39, 42.

Fernandus Guterriz, tenente Toro e Castronuevo. 39, 42.

Fernandus Ruderici, tenente das torres de León. 21, 24.

Froila, tenente do Bierzo. 39, 42.

Gil Manrici, tenente Toro e Mayorga. 47, 49.

Gomez, conde, tenente Trastámara, Monterroso, Montenegro e Sarria. 39, 42.

Gunzavus Iohannis, tenente Limia e Lemos. 39, 42.

Gunzavus Nuniz, tenente Asturias. 39, 42.

Johannes Fernandiz, tenente Trastámara e Monterroso. 47, 49.

Martinus Sancii, tenente Limia e Sarria. 47, 49.

Munio Tacum, tenente de Sahagún. 20.

Pelagius Subredina, tenente San Paio de Lodo. 39, 42.

Petrus Roderici de Quinones, tenente das torres de León. 26.

Petrus, infante, mordomo de Afonso IX, tenente Limia, León, Toro, Zamora, Estremadura e a Transierra. 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 49.

Poncius Vele, tenente Estremadura. 39, 42.

Rodericus Fernandi, tenente Trives e Caldelas. 39, 42; signifer de Afonso IX, tenente Oviedo, Astorga, Mayorga e Benavente. 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 49.

Rodericus Gomez, tenente Monterroso, Montenegro e Trastámara. 41, 42, 43, 45, 49; de Trastámara. 111, 396.

Rui Gunzavez Girom, tenente de Valencia de D. Juan. 29.

17. VIZCONDES

Gaston, vizconde de Bearn. 36, 37, 38.

Gui, vizconde de Limoges. 36, 37, 38

II. NOBREZA LOCAL (Por orde alfabética)

I. CABALEIROS

- Adam Munionis, domnus, miles. 698, 722, 725.
- Adefonsus Petri, miles, marido de Ouroana Petri. 224.
- Affonsus Iohannis, miles. 54.
- Affonsus Petri, miles. 506.
- Afonsus Lupiz, domnus, miles. 184.
- Alfonsinus, miles. 344.
- Alfonsus Petri, domnus, miles. 48.
- Alfonsus Petri, miles. 177, 318.
- Alfonsus Reymundiz, miles, frater Hospitalis Sancti Iohannis. 312, 313.
- Anaia Petri dictus Pardus, miles. 16, 344, 699, 703, 704, 741, 743, 759.
- Arias Alvitiz, miles. 54, 147.
- Arias Fernandi, miles de Costelle. 445, 447.
- Arias Iohannis, miles. 669.
- Arias Martini, miles. 261, 690.
- Arias Muniz, miles de Alvite. 93.
- Arias Petri de Veeru, miles, fillo de Petrus Arie de Viuro. 64, 65, 182.
- Arias Petri, miles de Valeyron. 690.
- Cotalaya, domnus. 224, 322, 367, 376, 449.
- Crescon Muniz de Lamas. 789.
- Didacus Diaz, miles. 783.
- Didacus Iohannis, miles. 414.
- Didacus Ordonii, miles. 476.
- Didacus Salvatoriz, miles. 224, 350.
- Estevoom Rodriget. 789.
- Facundus Iohannis, miles de Lovoraes. 349.
- Fernandus Affonsi, miles. 530.
- Fernandus Alfonsi de Covas, miles. 349.
- Fernandus Alfonsi de Navario, miles. 269.
- Fernandus Didaci, miles. 19, 686.
- Fernandus Eynes, domnus, miles. 357.
- Fernandus Feo, miles. 357.
- Fernandus Fernandi cognomento Carraria, domnus, miles. 729, 732.
- Fernandus Fernandi, miles de Iales. 373, 393.
- Fernandus Fernandi, miles. 54, 83.
- Fernandus Iohannis, miles de Couso. 500, 501.
- Fernandus Iohannis, miles de Spaarit. 564.
- Fernandus Iohannis, miles. 395, 606.
- Fernandus Muniz dictus Tofinus, miles. 67, 616.
- Fernandus Muniz Rubilioni, miles. 467, 680, 681.
- Fernandus Muniz, miles de Montanis. 236.
- Fernandus Muniz, miles, fillo de Maior Petri de Viuro. 68.
- Fernandus Oduarii, miles. 365, 378, 395.
- Fernandus Pelaiz, miles. 723.
- Fernandus Petri de Deeyra, miles. 190, 688.
- Fernandus Petri, miles, fillo de Azenda Sarracenci. 176, 385, 757.
- Fernandus Sancii, miles. 420, 491, 536, 629.
- Fernandus Saniz, miles. 307.
- Fernandus Sebani, miles et canonicus. 745.
- Froyla Adefonso, miles. 2, 3, 82.
- Froyla Roderici, miles. 784.
- Froyla Troca, miles. 760.
- Fruamara, miles. 106.
- Garcia Ordonii, miles. 783.
- Garsia Anaie, miles. 105, 121.
- Garsia Froyle, miles. 48.

- Garsia Gorga, miles. 48, 100.
 Garsia Petri de Berres, miles. 124, 166, 296, 297.
 Garsia Petri dictus Feo, miles. 295, 296, 297, 674.
 Giao Martini. 789.
 Gomet Garsia, miles. 465.
 Gonçalves Embeyro. 789.
 Gonçalves Perez de Ribeira, cabaleiro. 789.
 Gunsalvus Petri dictus Dereadus, miles. 272.
 Johan Gonçalves de Saz. 789, 791, 795.
 Johannes Adanci/Aanze dictus Caninus, miles. 684, 679, 681, 683, 722.
 Johannes Afonsi, miles. 783.
 Johannes de Iales, miles. 166.
 Johannes Didaci, miles. 53.
 Johannes Didaci, miles. 83.
 Johannes Fernandi dictus de Berres, cabaleiro, marido de Tuda Iulianiz. 77, 123, 124, 166.
 Johannes Fernandi, miles. 19, 679, 684.
 Johannes Froyle, miles. 395.
 Johannes Iohannis de Vialo dictus Esquerdus, miles. 190.
 Johannes Iohannis Marinus, miles, fillo de don Johannes Froyle Marinus. 17, 48, 56, 58, 427, 669, 670.
 Johannes Laurencii, miles. 683.
 Johannes Munioni de Vialo, miles. 48.
 Johannes Muniz Bervegon, miles. 678, 764, 771.
 Johannes Muniz, cabalarius. 361.
 Johannes Pelagii, miles. 497.
 Johannes Petri de Cularedo dictus Bucarel, miles. 270.
 Johannes Petri de Lueru, miles. 670.
 Johannes Petri, miles. 268, 302, 303.
 Johannes Reimundiz, domnus, miles. 53, 64, 72, 106, 121, 674.
 Johannes Tomas, miles. 111.
 Johannes, cavaliarius de Trava. 64.
 Laurencius Petri, miles. 307.
 Lopo Lias. 789.
 Lopo Tinoso, cabaleiro. 789.
 Martinus Didaci, miles. 78.
 Martinus Fernandi, miles de Iales. 373, 393.
 Martinus Geerem, miles. 56.
 Martinus Iohannis, miles. 192.
 Martinus Munionis Falcom, miles, cruciatus. 48, 54, 106, 513, 691, 747.
 Martinus Petri dictus Thesom, miles. 432.
 Martinus Petri, miles de Besezo, irmán de Petrus Petri Besezo. 652.
 Martinus Petri, miles. 365.
 Martinus Sobrino/Soprinus, miles. 95, 266.
 Menendus Munionis, miles. 403.
 Michael Arie, miles. 783.
 Munio Didaci, miles. 302, 686, 722.
 Munio Falcon, miles. 321, 760.
 Munio Franquinus, monasterii miles. 715.
 Munio Froyle, miles. 224.
 Munio Gelmirez. 322.
 Munio Iohannis, miles. 694.
 Munio Pelagii cognomento Fol, marido de Maior Pelagii. 269, 277, 511.
 Nuno Iohannis, miles de Ordilde. 425.
 Nuno Nunonis, miles. 431.
 Nunus Didaci, miles. 532.
 Paay Mariño. 795.
 Pedro Diaz, cavaleiro. 475.
 Pelagius Arie dictus Geen, miles. 164.
 Pelagius Didaci dictus Mosca, miles. 296, 297.
 Pelagius Didaci, domnus, miles. 460.
 Pelagius Didaci, miles. 346.

- Pelagius Didaci, miles. 690.
 Pelagius Iohannis Marinus, miles, fillo de don Johannes Froyle Marinus. 54, 55, 56, 57, 729, 742, 783.
 Pelagius Iohannis, kavalarius. 56.
 Pelagius Iohannis, miles. 499, 576.
 Pelagius Martini, miles de Sivis. 578.
 Pelagius Martini, miles. 692.
 Pelagius Merini, miles. 65.
 Pelagius Nuniz, miles. 783.
 Pelagius Sarraceni, miles. 356, 536, 686, 750.
 Pelaiz Didaci de Sespoon, domnus, miles. 681.
 Petrus Amicus, miles. 513.
 Petrus Anaie, miles. 65, 66, 150.
 Petrus Arie de Viuro, miles. 63, 64, 86, 89, 164, 182.
 Petrus Auriscu, miles. 469.
 Petrus Candeel, miles. 54, 745.
 Petrus de Autario, miles. 263, 274, 294, 301, 309.
 Petrus Didaci de Oreliam, miles. 48, 192, 701.
 Petrus Faupa, miles. 224.
 Petrus Feo. 674.
 Petrus Fernandi de Iales, miles. 354.
 Petrus Fernandi, miles de Roys. 457.
 Petrus Fernandi, miles de Salamo. 645.
 Petrus Froyle de Villas, miles. 294.
 Petrus Guestei, miles. 224, 268.
 Petrus Iohannis, miles de Busto. 432.
 Petrus Iohannis, miles. 302.
 Petrus Loania, miles. 422.
 Petrus Martini, miles, marido de Auroana Arie. 467.
 Petrus Martini, miles. 413, 493, 494.
 Petrus Melendi Dimees, miles. 670.
 Petrus Muniz de Carnota, cabaleiro. 2, 3, 9, 20, 45, 82, 355, 356.
 Petrus Muniz, miles. 403.
 Petrus Muniz, miles. 64.
 Petrus Oduarii/Oarez dictus Besezo, miles. 75, 282, 283, 355, 356, 367, 387, 536, 619, 649.
 Petrus Pelagii dictus de Deeyra, miles. 678, 691.
 Petrus Pelaiz, miles. 95, 686.
 Petrus Petri dictus Gatinus, miles. 425, 544, 548, 564, 565, 588.
 Petrus Petri dictus Lobarro, miles. 72, 513.
 Petrus Petri dictus Romeu, miles. 83, 118, 344.
 Petrus Petri, miles de Trevonzo. 678.
 Petrus Petri, miles. 277.
 Petrus Romeu, miles. 344.
 Petrus Savarigo, miles. 670.
 Peyronel. 449.
 Reimundus Petri, domnus, miles. 83, 87, 165.
 Reimundus Petri, miles, marido de Maria Enaides. 66, 95, 105, 157.
 Rodericus Goestesze, miles. 317.
 Rodericus Petri dictus Gatus, miles. 416, 417, 425, 544.
 Rudericus Froylat, fillo de Froyla Adefonso. 299, 300.
 Rudericus Ruderici, miles. 773.
 Sancius Iohannis, miles. 322, 422, 449.
 Sancius Martini, miles. 302, 493, 494.
 Sanio Petri, miles. 760.
 Sarracenus, miles. 702.
 Suerius Aanze/Ade, miles. 652, 722, 725.
 Vivianus Petri, miles. 682.
 Ysidro Garcia, cabaleiro de Val de Saz. 28.
- 2. DONS**
 Adam Munionis, domnus, miles, pai de Johannes Aanze Caninus. 698, 722, 725.
 Adam, domnus, fillo de don Ficarius. 503.

- Adefonsus, domnus, pai de Lehegunda Adefonsit. 292.
- Adosinda Menendi, domna, muller de don Alfonsus Anaydes. 16, 144, 543, 572.
- Affonso Garcia, don. 36, 37, 38.
- Affonso Lopez, don. 36, 37, 38.
- Affonsus Ruderici, domnus, marido de dona María Froile. 19.
- Afonsus Lupiz, domnus, miles. 184.
- Alfonso Tellez, don. 36, 37, 38.
- Alfonsus Anaides/Anaiaz, domnus, marido de dona Adosinda Menendiz. 16, 99, 144, 151, 543, 572, 639, 651.
- Alfonsus Didaci, domnus. 361.
- Alfonsus Iohannis de Barvalgos, domnus. 48, 487.
- Alfonsus Petri, domnus, miles. 48, 177, 318.
- Alvar Diaz, don. 36, 37, 38.
- Anarija, domnus. 142.
- Apparicius, domnus. 409.
- Aprilis Sebastiani, domnus. 358.
- Aprilis, domnus. 21.
- Ardio Martiniz, domna. 331.
- Arias Romeo, domnus. 487.
- Armentarius, domnus. 761.
- Arnal, domnus. 409.
- Auroana, domna. 706.
- Avido, domno. 354.
- Çezilia, dona. 20.
- Christoforus, domnus, sobriño de Petrus Sarraceni, deán de Mondoñedo. 677.
- Cotalaya, domnus. 224, 322, 367, 376, 449.
- Cresconius, domnus. 762.
- Diago Gomez, don. 36, 37, 38.
- Didacus Familiaris, domnus. 26.
- Didacus, domnus, iudex de Noia. 67, 128, 515, 578, 595.
- Diego Gomez, don, marido de dona Maor Affonso. 29.
- Dominga, dona, muller de don Estevam Guerrero. 20.
- Eldonza Pelaez, domna, filla de don Pelagius Iohannis Marinus. 56.
- Estevam Guerrero, don. 29, 20, 31.
- Exemena, domna. 365.
- Fagunt, don. 20, 31.
- Fernan Martini, don. 789.
- Fernan Ruyz de Castro, don. 36, 37, 38.
- Fernando de Saz, domnus. 195.
- Fernando Garcia, don. 36, 37, 38.
- Fernandus Eynes, domnus, miles. 357.
- Fernandus Fernandi cognomento Carraria, domnus, miles. 729, 732.
- Fernandus Fernandi de Breganza, domnus. 50.
- Fernandus Fernandi de Minortis, domnus, pai de don Petrus Fernandi Romeu de Minortis. 670, 771.
- Fernandus Pelaiz cognomento Padron, domnus. 321, 324, 342, 401, 484, 581.
- Fernandus Petri de Deeyra, domnus, miles, marido de domna Marina Iohannis. 190, 688.
- Fernandus Rabinadiz, domnus. 729, 733.
- Fernandus Reimundi, domnus, marido de Maria Sancii. 237, 513.
- Ferrand Yuaes, don. 36, 37, 38.
- Ficarius, domnus, pai de don Adam. 239, 503.
- Fromili, domna. 354.
- Froyle Petri, domnus, justicia domini regis et domini archiepiscopi Pistumarchis. 722, 723, 725.
- Fructuosus Thome, domnus, iusticiarius de Santiago. 500, 501.
- Gomez Ruyz, don. 36, 37, 38.

- Gomez, domnus, magister. 525.
 Gonzalvo Ramirez, don. 36, 37, 38.
 Gotier Soarez, don. 36, 37, 38.
 Guncinia, domna. 375.
 Guntado Sarracente, domnus. 441.
 Guntina Gosindiz, domna. 328.
 Guntrade Iohannis, domna, muller de
 Didacus Salvatoriz. 350.
 Guyna Petri, domna. 576.
 Helias, domnus. 119.
 Iulianus, domnus. 26.
 Jacob Iohannis, domnus, mercator.
 360.
 Johan Perez, don. 36, 37, 38.
 Johannes de Saz, domnus. 551.
 Johannes Didaci, domnus, irmán do
 miles Martinus Didaci. 78.
 Johannes Fernandi, domnus. 50.
 Johannes Froyle dictus Marinus, dom-
 nus. 17, 18, 24, 47, 48, 49, 54,
 358, 508, 596, 645, 650, 689.
 Johannes Petri dictus Serpe, domnus.
 388.
 Johannes Petri Peyroneth, domnus.
 221, 396.
 Johannes Reimundiz, domnus, miles.
 53, 64, 72, 106, 121, 674.
 Julianus de Cando, domnus. 213.
 Julianus Iohannis, domnus, iusticiarius
 de Santiago. 519.
 Julianus Martini de Tudela, domnus.
 58.
 Ledegunda Municiz, domna. 71, 74.
 Leonardus, domnus. 196.
 Lucius Anfonsi, domnus. 735.
 Lupa Oduarii, domna, filla de domnus
 Oduarius Affonsi de Candidi. 724.
 Luzus Adefonsi, domnus, fillo de Ado-
 sinda Didaciz. 740, 753, 787.
 Maior Affonsi, domna. 580.
 Maior Affonso, dona, muller de don
 Diego Gomez. 29.
 Maior Didaci, domna, irmá do miles
 Martinus Didaci. 78.
 Maior Didaci, domna, muller de don
 Fernandus Fernandi de Minortis.
 670.
 Maior Fernandi de Brandonias, domna.
 188.
 Maior Ferrandi Churrichaa, domna,
 muller de don Pelagius Iohannis
 Marinus. 56, 57, 729.
 Maior Muniz, domna, nai do miles Fer-
 nandus Alfonsi de Navario e de
 Orraca Petri. 269, 277.
 Maior, domna, muller de Arias Muniz.
 81.
 Maior, domna, muller de don Thome
 Petri. 111.
 Maria Afonsi, domna, muller de Johan-
 nes Martini Levis. 57.
 Maria Eanes, domna, nai de Marina Ea-
 nes e Maria Matheos, filla de dona
 Maria Eanes e Johan Diez Navaya.
 547.
 Maria Fernandi, domna, irmá de Petrus
 Fernandi Romeu de Minortis. 670.
 Maria Froille, domna, muller de don
 Affonsus Ruderici. 19.
 Maria Froyle, domna, irmá de don Jo-
 hanes Froyle Marinus. 54.
 Maria Iohannis, domna, muller de don
 Petrus Muniz Gatus. 425, 551.
 Maria Martini, domna, segunda muller
 de don Johannes Iohannis Marinus.
 58.
 Maria Odaris, domna, nai de Arias Io-
 hannis, scutarius. 683.
 Maria Payz, domna, filla de don Pay
 Payz de Villa Verde. 546.
 Maria Pelagii dicta Leyna, domna. 554.
 Marina Iohannis, domna, filla de don
 Johannes Froyle Marinus. 48, 54,
 469.

- Marina Iohannis, domna, muller de don Fernandus Petri de Deeyra. 190, 688.
- Marina Petri, domna, muller de don Petrus Besezo. 430.
- Marina Sarraceni, domna, muller de Martinus Sancii. 401.
- Martin Afonso, don. 36, 37, 38.
- Martin Gil, don. 36, 37, 38.
- Martin, don. 20.
- Martinus Crespus, domnus. 95, 446.
- Martinus Pelaiz, domnus, capellanus Ste. Marie de Cortezella. 508.
- Martinus Petri, domnus. 583.
- Muniz, domnus, marido de dona Ynes. 28.
- Nicholaus, domnus. 54.
- Nuno Guillem, don. 36, 37, 38.
- Nuno Gunzalviz, don. 36, 37, 38.
- Oduarius Affonsi de Candidi, domnus. 717, 724.
- Ordonius Adefonsi, domnus, procurator Hospitalis Sti. Jacobi. 508.
- Pascual, don. 29, 20, 31.
- Pay Payz de Villa Verde, don, marido de dona Maria Paiz. 546.
- Pedro Guzman, don. 36, 37, 38.
- Pedro Nunez, don. 36, 37, 38.
- Pelagio Belo, domno, iudex. 171.
- Pelagius das Fontes, domnus. 88.
- Pelagius Didaci, domnus, miles. 361, 460.
- Pelagius Romanz, domnus, marido de Truille Ordonici. 342, 446, 573.
- Pelagius Sarraceni, domnus. 446.
- Pelaiz Didaci de Sespoon, domnus, miles. 681.
- Pelay Perez, don. 36, 37, 38.
- Petro Coronel, domnus, super iudex (Portugal). 50.
- Petrus Arias, domnus, marido de Maria Pelagii. 453, 454.
- Petrus Arie da Cana, domnus. 446.
- Petrus Besezo, domnus, marido de dona Marina Petri. 430.
- Petrus Besezo, domnus, marido de Maior Didaci. 384, 486, 645.
- Petrus Bonus de San Cosme, don. 98.
- Petrus Cresconii cognomento Infanzon, domnus. 2, 12, 347, 513, 573, 615, 651.
- Petrus de Deo, domnus. 431.
- Petrus Didaci, domnus. 443.
- Petrus Fernandi dictus Romeu de Minortis, domnus. 669, 670.
- Petrus Infazon, domnus. 573.
- Petrus Iohannis, domnus, fillo de don Johannes Froyle Marinus. 48, 54, 56, 688.
- Petrus Muniz dictus Gatus, domnus, marido de dona Maria Iohannis. 56, 414, 415, 417, 425, 551.
- Petrus Pelagii de Asados, domnus. 729, 734.
- Petrus Pelaiz de Deeyra, domnus. 190.
- Petrus Pelaiz Marinus, domnus, fillo de don Pelagius Iohannis Marinus e dona Maior Ferrandi Churrichaa. 57.
- Petrus Stepahni, domnus. 221, 611.
- Petrus Valeyron, domnus, marido de Maria Petri de Sisto. 430.
- Petrus, domnus. 259.
- Ramirus, domnus. 128.
- Ramundus, domnus. 409.
- Reimundus Petri, domnus, miles. 83, 87, 165.
- Rodrigo Afonso, don. 36, 37, 38.
- Rodrigo Alvarez, don. 36, 37, 38.
- Rodrigo Frolaz, don. 36, 37, 38.
- Rodrigo Gomez, don. 36, 37, 38.
- Rodrigo Gunzalvez, don. 36, 37, 38.
- Rodrigo Gunzalviz el Ninno, don. 36, 37, 38.

- Rodrigo Rodríguez, don. 36, 37, 38.
 Rudericus Suerii, domnus, marido de dona Urraca Alfonsi. 16, 572.
 Sancia Alfonsi, domna, filla de don Afonso Iohannis de Barvalgos. 487.
 Sancia Alfonsi, domna, muller de Fernandus Pelaiz Padron. 321, 324, 401, 580, 581.
 Sancia Alfonsi, domna. 459.
 Sancia Iohannis, domna, filla de don Johannes Froyle Marinus. 48, 54, 783.
 Sancia Roderici, domna, primeira muller de don Johannes Iohannis Marinus. 58.
 Sancius Didaci, domnus, irmán do miles Martinus Didaci. 78.
 Saninus, domnus. 504.
 Sarracenus Muniz, domnus, marido de Ermesenda Muniz. 101, 168, 263, 477, 478.
 Savarigus, domnus. 775.
 Sendelo, domnus. 180.
 Simeone de Legione, domnus. 487.
 Stefanus, domnus. 26.
 Stephanus de Olgoso, domnus. 54.
 Stephanus Lupiz, domnus. 196.
 Suer Tellez, don. 36, 37, 38.
 Symon Ruiz, don. 36, 37, 38.
 Tarasia Lupi, domna. 57, 58.
 Tharasia Iohannis, domna, muller de don Gundisalvus Iohannis Marinus. 446.
 Thome de Girrilo, domnus, miles et iudex. 189.
 Thome Petri, don, xuíz do rei. 111.
 Tigria Vezanci, domna, muller de Froila Sarraceni. 69, 71.
 Tuda Muniz, domna, filla de Munio Gelmiriz, muller de Pelagius Curvus. 322, 377, 452.
 Tuda, domna, muller de Arias Petri. 167.
 Urraca Adefonsi, domna, filla do cóengo don Alfonsinus. 394, 525.
 Urraca Alfonsi, domna, filla de don Alfonsus Anaides, muller de don Rudericus Suerii. 16, 572.
 Urraca Iohannis, domna. 180.
 Urraca Martini, domna. 325.
 Urraca, domna, muller de Garsia Petri Feo. 295.
 Ygnes, domna, muller de don Muniz. 28.
 Ysidro, don. 20.
- ### 3. ESCUDEIROS
- Adam Muniz, scutarius. 68.
 Affonso Perez, escudeyro de Riatelo. 475.
 Afonso Petri de Berris, armiger. 124, 296, 297.
 Arias Iohannis, scutarius. 683.
 Arias Meendez, armiger. 56.
 Didacus Petri, scutarius. 68.
 Fernandus Affonso, armiger de Salamo. 490.
 Fernandus Feo, scutarius. 652.
 Fernandus Petri dictus Gatus, scutarius. 372, 425, 426.
 Fernandus Romeo, armigero. 487.
 Garcia Petri de Olveyra, armiger. 576.
 Gunsalvo Nuniz de Pedroso, scutifero. 104.
 Gunsalvus Martelo, armiger. 441, 442.
 Johannes Crillo, scutario. 104.
 Johannes Pelaiz, armiger. 686.
 Johannes Petri dictus Gatus, scutarius. 416, 419, 425, 551.
 Johannes Petri dictus Tuvius, armiger. 425.
 Johannes Tovia, armiger. 745.
 Laurencius, scutarius. 277.
 Lupus Laurencii, scutarius. 682.
 Martinus Fernandiz, armiger. 371.

Martinus Gordus, scutarius. 652.
 Martinus Iohannis dictus Saquino, armiger. 550.
 Muninus Alfonsi, armiger. 56.
 Pedro Aras, escudeyro do Souto. 436, 441, 442.
 Petrus Arie, armiger. 182.
 Petrus Arie, scutarius de Noya. 554.
 Petrus Fernandi de Minortos, armiger. 576.
 Petrus Fernandi dictus Bochom, armiger de Noya. 558, 616, 617, 618.
 Petrus Fernandi, armiger de Noya. 474.
 Petrus Iohannis, scudarius. 278.
 Petrus Martini dictus Gordus de Deeyra, armiger. 189, 190, 688.
 Petrus Petri dictus Besezo, scutarius. 357, 652.
 Petrus Petri, scudarius. 275.
 Petrus Tovio, armiger. 745.

III. CLERO SECULAR

1. ARCEBISPOS (Por orde cronolóxica)

1.1. De Braga

Sancius. 52.

1.2. De Santiago de Compostela

Didacus (Xelmírez). 3, 5, 6, 10, 11, 40, 43, 46, 292, 293, 322, 483, 759.

Petrus Helie, electo. 14, 24, 44; arcebispo. 13, 22, 23, 41, 210, 214.

Pelagius. 410, 639.

Martinus. 25, 32, 366, 759, 760.

Fernandus (Curialis), electo. 15.

Petrus (Gudesteiz). 39, 42.

Petrus Munionis. 47, 49, 365, 395, 445.

Bernandus Stephani. 33, 34, 35, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 49, 184.

Johan Arias. 36, 37, 38, 111, 360, 393, 544.

Gundisalvus (Gomecii). 475, 487.

1.3. De Sevilla

Philippe, electo. 36, 37, 38.

1.4. De Toledo

Rodericus. 33, 34, 35.

Sancho, electo. 36, 37, 38.

2. BISPOS (Por orde cronolóxica)

2.1. De Astorga

Alo. 20.

Fernandus. 14, 25, 32, 44.

Villielmus. 13, 41.

Lupus. 39, 42.

Nunius. 33, 34, 35, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 49.

Pedro. 36, 37, 38.

2.2. De Ávila

Dominicus. 33, 34, 35.

Beneyto. 36, 37, 38.

2.3. De Badaxoz

Pedro, frei. 36, 37, 38.

2.4. De Burgos

Mauricius. 33, 34, 35.

Apparicio. 36, 37, 38.

2.5. De Calahorra

Johannes. 33, 34, 35.

Aznar. 36, 37, 38.

2.6. De Cartaxena

Pedro, frei. 36, 37, 38.

2.7. De Ciudad-Rodrigo

Petrus. 13, 41.

Martinus. 39, 42.

Michael. 33, 34, 35, 41, 42, 43.

Leonart. 36, 37, 38.

2.8. De Córdoba

Lop, electo. 36, 37, 38.

2.9. De Coria

Suerius. 14, 25, 32, 44.

Vacante. 39, 42.

Petrus. 24, 41, 42.

Pedro. 36, 37, 38.

2.10. De Cuenca

Gunzavus. 33, 34, 35.

Matheo. 36, 37, 38.

2.11. De Xaén

Pasqual. 36, 37, 38.

2.12. De León

Didacus. 20.

Petrus, electo. 5, 6, 40, 46; bispo. 7, 8, 11, 14, 43.

Johannes. 13, 21, 24, 25, 27, 32, 41, 44.

Manricus. 26, 39, 42.

Rodericus. 33, 34, 35, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 49.

Munio Alvarez. 29.

Martin. 36, 37, 38.

2.13. De Lugo

Johannes. 13, 14, 21, 24, 25, 32, 41, 44.

Rudericus. 39, 42.

Ordonius. 47, 49.

Michael. 33, 34, 35, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 49.

Miguel. 36, 37, 38.

2.14. De Mondoñedo

Munio. 5, 6, 20, 40, 46, 735.

Pelagius. 11, 43.

Petrus, chanceler de Fernando II. 21, 32.

Rabinadus. 13, 24, 39, 41, 42, 677.

Martinus, abade de Arbás, electo. 47, 49; bispo. 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 49.

Johan. 36, 37, 38.

2.15. De Osma

Raimundus. 12.

Johannes, electo, chanceler de Fernando III. 33, 34, 35.

Gil. 36, 37, 38.

2.16. De Ourense

Pedro. 14, 25, 32, 44.

Suarius. 21.

Adam. 24.

Adefonsus. 13, 39, 41, 42.

Laurencius. 33, 34, 35, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 49.

Johan. 36, 37, 38.

2.17. De Oviedo

Adefonsus. 11, 43.

Petrus. 32.

Gunsalvus. 14, 25, 44.

Rodericus. 13, 41.

Johannes. 33, 34, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 49.

Pedro. 36, 37, 38.

2.18. De Palencia

Petrus. 5, 6, 7, 40, 46.

Tellus. 33, 34, 35.

Pedro. 36, 37, 38.

2.19. De Plasencia

Vacante. 33, 34, 35.

Adam. 36, 37, 38.

2.20. De Salamanca

Berengarius. 7, 8.

Navarrus. 32.

Petrus. 14, 24, 25, 44.

Vitalis. 13, 41.

Gunzalvus. 39, 42.

Pelagius. 41, 42.

Martinus. 33, 34, 35.

Pedro. 36, 37, 38.

2.21. De Segovia

Petrus. 12.

Bernaldus. 33, 34, 35.

Remundo. 36, 37, 38.

2.22. De Sigüenza

Bernardus, capelán de Afonso VII. 5, 6, 8, 12, 40, 46.

Lupus. 33, 34, 35.

Pedro. 36, 37, 38.

2.23. De Silves

Robertho, frei. 36, 37, 38.

2.24. De Tui

Ysidorus. 32.

Beltrandus. 13, 41.

Petrus. 39, 42.

Stephanus. 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 49.

Gil. 36, 37, 38.

2.25. De Zamora

Bernaldus. 7, 8.

Stephanus. 14, 21, 25, 32, 44.

Villielmus. 13, 41.

Martinus (II). 33, 34, 35, 39, 41, 42.

Sueyro. 36, 37, 38.

3. CABIDOS (Por orde alfabética, excepto os deáns composteláns)

3.1. Deáns

3.1.1. De Mondoñedo

Petrus Sarraceni. 468, 677, 692.

3.1.2. De Santiago de Compostela (Por orde cronolóxica)

Pedro Elie, deán e arcediago. 5, 6, 10, 11, 40, 43, 46.

Petrus Pardus. 15, 211, 366, 473, 543, 739, 759, 760.

Johannes, magister. 184.

Bernaldus. 221.

Martinus, domnus. 628.

3.2. Primiclerus

Petrus Gunde, primiclerus compostelán. 5, 40.

3.3. Arcediagos

3.3.1. De León

Arias. 210.

3.3.2. De Santiago de Compostela

Arias Muniz. 5, 6, 10, 11, 40, 43, 46, 265.

Arias Martini. 22.

Arias Vaasquet, de Trastámara. 393.

Didacus. 366.

Fernandus Curialis. 366, 437.

Johannes Reymundi. 454.

Michael Sancier, de Trastámara. 62.

Nunus Fernandi, de Salnés, vigairo do arcebispo don Gonzalo Gómez. 487.

Oduarius. 736.

Pelagius Abbas. 22, 214.

Pelagius de Lauro. 473.

Pelagius Didaci. 208.

Petrus Cresconides. 5, 6, 10, 40, 46, 214.

Petrus Stephani. 366, 473, 759, 760.

Rodericus Garsie, de Nendos. 183.

3.3.3. De Mondoñedo

Johannes Tirant. 15.

3.4. CHANTRES (Santiago de Compostela)

Laurencius Iohannis. 181.

Martinus. 5, 11, 40, 43.

Pelagius Abbas. 208.

Pelagius Canus. 366.

Pelagius Didaci. 214.

Pelagius Gimens. 739.

Pelagius Gundisalviz. 211.

3.5. XUÍCES (Santiago de Compostela)

Bernardus Petri. 184.

Cresconius Pelaz, xuíz e cóengo. 5, 10, 22, 40, 208, 214.

Didacus Adefonsi. 366, 739.

Fernando Afonso. 62.

Johan Martini. 62.

Pelagius Cresconii, xuíz e cóengo. 22.

Petrus Prior. 366.

Petrus. 15, 211, 315, 374, 376, 406, 675, 739.

3.6. MESTRESCOLAS (Santiago de Compostela)

Pelagius de Lauro. 366.

3.7. CARDEAIS (Santiago de Compostela)

Arias. 366.

Bernardus. 366.

Dominicus Didaci. 68.

Gudesteus. 211, 675.

Gudesteus dictus Iudex. 291.

Johannes Didaci. 374, 675.

Johannes. 473.

Martinus Pelagii. 652.

Martinus Petri, tenens vices decani. 662.

Michael. 214.

Nuno. 366.

Pelagius. 22.

Petrus Iohannis. 212.

Petrus Marcius. 211.

Petrus Ordonii. 359.

Petrus Tacitus. 366, 449, 675.

Petrus, magister. 473.

Petrus. 366, 777.

3.8. CÓENGOS**3.8.1. De Iria**

Fernandus Iohannis, presbiter. 458.

Fernandus Pelagii, presbiter. 458.

Froyla Petri. 396.

Johannes Pelagii, presbiter. 458.

Pelagius Petroni, presbiter. 458.

Petrus Pelagii. 469.

3.8.2. De León

Pelagius Cresconii, cóengo de Santiago. 210.
Pelagius Pelagii. 569.

3.8.3. De Mondoñedo

Johannes Mathei, diaconus. 692.

3.8.4. De Santiago de Compostela

Adefonsus Petrici, diaconus. 22.
Adefonsus Pinzan. 739.
Affonsus Didaci. 651.
Affonsus Petri. 526.
Alfonsinus, domnus. 394, 525.
Aloytus Sanici. 337.
Arias Didaz. 292, 293.
Arias. 22.
Bernardus Petri. 508.
Ciprianus, presbiter. 22.
Didacus Sancii. 783.
Eleazar. 580.
Fernan Froytoso. 62.
Fernandus Curialis, chanceler do arcebispo. 214.
Fernandus Ruderiquiz, subdiaconus. 22, 214.
Fredenandus Petri. 5, 6, 10, 40, 46.
Gudesteus Romanci. 22.
Guydo, magister. 775, 777.
Johannes Abbas. 639.
Johannes Gotefreiz/Gotifrigus. 315, 473, 739, 760.
Johannes Ordenez. 476, 760.
Johannes Petri. 184.
Kaldos. 22.
Martinus dictus Rubeus. 580.
Martinus Petri de Nozeda. 184, 233.
Martinus Petri Rufus. 234.
Martinus Ruderiquiz, diaconus. 22.
Martinus, clericus de Afonso VII. 5, 11, 40, 43.
Martinus, magister, diaconus. 739.

Michael Petri. 508.
Michael Sancii. 569.
Munius Pelaiz. 22.
Nuno Martini. 508.
Oduarius Pelaiz. 619.
Osorius Iohannis. 689.
Paris. 315.
Pelagius Abbas, notario do arcebispo Diego Xelmírez. 5, 40.
Pelagius Aras. 22.
Pelagius Astruarit. 209.
Pelagius Cresconii, cóengo de León. 210.
Pelagius Didaz, diaconus. 22.
Pelagius Fredenandi. 22, 292.
Pelagius Gudesindi, subdiaconus. 14, 22, 366.
Pelagius Munionis. 22.
Pelagius Petri. 22, 619.
Petrus Alvitiz/Aloitiz, diaconus. 22, 214, 259.
Petrus Arnaldus. 760.
Petrus Beleth. 523.
Petrus Curialis. 315, 374.
Petrus Fernandi. 661.
Petrus Gundesendez. 22.
Petrus Marcus, diaconus. 214.
Petrus Pardus. 22, 214.
Petrus Prior. 22.
Petrus Rabade. 211.
Petrus, magister, subdiaconus, chanceler do arcebispo don Martiño. 366.
Ranemirus Pelagii. 15, 22, 208.
Tudinus, magister. 760.
Vimara, presbiter. 214.
Vitalis, magister. 396.

3.8.5. De Zamora

Fernandus Curialis, domnus. 525.

3.9. RACIONEIRO

Didacus Petri. 372, 426.

Fernandus Arie dictus Rabiosus. 457.

3.10. CREGOS DO CORO

3.10.1. De León

Martinus Petri. 546, 547.

3.10.2. De Santiago de Compostela

Fernan Fernandez. 62.

Fernandus Martinus. 296, 297.

Johan Dominguez. 62.

Johannes Iohannis dictus de Rex. 549.

Johannes Pelagii Baluguinus. 174.

Johannes Petri. 552.

Paulus Iohannis. 191.

Petrus Martini. 312.

Vincencius Petri. 68.

4. ARCIPRESTES

Didacus, abbas. 404.

Froyla. 497.

Martinus Leoth, de Pistomarchis. 669.

Martinus Petri de Castro, de Entíns. 62.

Martinus Iohannis, de Amay. 457.

Michael Goterres. 154.

Pelagius Martini. 125.

Pelagius Monachus de Leeronio, de Valleyron. 178, 180.

Petrus Arie. 351, 646.

Petrus Pelaiz. 124.

5. VIGAIROS

Froyla Petri, vigairo compostelán. 22.

6. PRESBÍTEROS

Adefonsus Cresconii. 142.

Adefonsus. 148, 761, 765.

Alfonsus Martini, de Sto. Petro de Brandonias. 188.

Alfonsus Petri, de Sto. Petro de Brandimir. 173.

Alfonsus, de Santiago de Tal. 149.

Aloitus/Aloytus. 94, 259, 776.

Alvitus, capellanus domni Alfonsi Anayat. 543.

Alvitus. 243, 244.

Arias Muniz. 678.

Arias Nuniz. 710.

Arias Saniz. 571.

Arias. 79, 368, 472, 584, 664, 759, 769.

Bartholame. 29, 30, 31.

Bertolameo, de Brandimir. 98.

Cresconius Muniz. 125, 341, 344.

Cresconius Petri. 346, 613, 639.

Cresconius, de Nogia. 344, 537.

Cresconius, de Santiago de Tal. 146.

Cresconius. 200, 240, 341, 377, 597, 601, 614, 615, 687, 778.

Didacus Affonsi, de Ruis. 508.

Didacus Ascarici. 756.

Didacus Christophori. 649.

Didacus Didaci, de Aquis Sanctis. 499.

Didacus Didaci. 154, 179.

Didacus Gosendiz. 179, 435.

Didacus Iohannis, magister. 154.

Didacus Iohannis. 756.

Didacus Monachus, de Sta. Christina de Noya. 598.

Didacus Muniz. 63, 360, 646.

Didacus Pelagii, de Roo. 545.

Didacus Pelagii, de Sto. Juliano de Luania. 358, 360.

Didacus Pelagii. 602.

Didacus Petri dictus Neptus, capellanus domni Johanni Arie, electus compostellanus. 360.

Didacus Petri, de Aquis Sanctis. 432.

Didacus Petri, de Sto. Felice. 269.

Didacus Petri, de Sto. Iohanne de Bugam. 467.

Didacus Petri de Sancto Vincencio. 604.

Didacus Petri. 359, 400.

- Didacus, de Couru. 89.
 Didacus. 160, 222, 280. 309, 387, 392, 472, 482, 485. 535, 594, 601, 631, 642, 687, 707, 741, 755, 780.
 Dominicus Martini, de Sto. Petro de Orvogo. 469.
 Dominicus. 31.
 Ermorigus. 761.
 Fernandus Adefonsi. 775, 776.
 Fernandus Cothalaya, capellanus Sti. Vincencii de Sespooa. 190, 460.
 Fernandus Cresconii. 179, 435, 438, 440, 448, 491, 636.
 Fernandus Iohannis. 597.
 Fernandus Michaeli. 455.
 Fernandus Moogus dictus Cotalaya. 666.
 Fernandus Ruderici cognomento Cangedo. 749.
 Fernandus Vermuez. 741.
 Fernandus, de Elsendi. 387.
 Fernandus, de Nogia. 755.
 Fernandus. 196, 200, 520, 538, 594, 653, 741, 752, 756.
 Froyla Fernandi. 741.
 Froyla Monacus. 225.
 Froyla Petriz cognomine Presbiter, abbas. 660.
 Froyla, de Cornanda. 399.
 Froyla. 267, 339, 368, 387, 397, 401, 535, 659, 759.
 Gudesindus. 660.
 Gudesteus Alvitiz. 780.
 Gundisalvus, de Sto. Cosme de Outeiro. 102.
 Gunsalvus. 428.
 Gunzalvinus, de Sto. Genesio. 65.
 Johannes Anaia. 179.
 Johannes Arie, da Balsa. 147.
 Johannes Bispus, de Roo. 575.
 Johannes de Ferreiros. 460.
 Johannes de Salnes, yriensis. 457.
 Johannes Didaci. 774.
 Johannes Fernandi. 705.
 Johannes Guntadici, de Nozeda. 765.
 Johannes Guntadi, presbiter de Lainio et notario iurato de Valeyron et de Lainio et de Buian. 469.
 Johannes Gosendi, de Talar. 647.
 Johannes Iohannis cognominato de Valga. 632.
 Johannes Iohannis. 636.
 Johannes Iuliani. 124.
 Johannes Martiniz, de Hospitali Ierusalem. 186.
 Johannes Martini, rector de Sta. Maria de Rua Nova. 423.
 Johannes Martini. 712.
 Johannes Moogo dictus de Queyrua. 558.
 Johannes Pelagii. 429, 461, 493, 494, 555.
 Johannes Pelaiz, de Sta. Maria de Nederonio. 467.
 Johannes Petri dictus Curtes. 425, 546, 547.
 Johannes Petri, de Jales. 313.
 Johannes Petri, de Roo. 312, 554.
 Johannes Petri, de Sta. Maria de Quinta. 359.
 Johannes Petri, de Taragonio. 295.
 Johannes Roderici. 586.
 Johannes Vitica. 150.
 Johannes, de Taliar. 644, 650, 657.
 Johannes. 250, 257, 377, 412, 505, 571, 624, 628, 631, 655, 656, 660, 664, 687, 702, 718, 741, 765, 778.
 Julianus Fernandiz, de Sto. Juliano de Pereyra. 373.
 Julianus. 314.
 Jurgius. 761.
 Martin Perez, de Mansilla de las Mulas. 28.

- Martinus Aanis, magister. 106.
 Martinus Cardinale. 614.
 Martinus Conde. 268, 277, 305.
 Martinus de Cornanda. 679.
 Martinus Didaci. 263, 319, 339, 340, 447.
 Martinus Froyle, de Sto. Johanne de Mazaeda. 666.
 Martinus Iohannis, de Sto. Iohanne de Bastavales. 296, 297.
 Martinus Iohannis, de Sto. Petro de Orvogo, notario polo arcebispo don Pedro Muñiz. 445.
 Martinus Martini dictus Vilanus. 604.
 Martinus Martini, magister. 78.
 Martinus Martini. 541.
 Martinus Moogus de Iria, de Sto. Mamete. 416.
 Martinus Moogus de Karnota. 111.
 Martinus Munionis, magister. 65.
 Martinus Pelagiz, presbiter et sacrista. 22.
 Martinus Pelaiz. 586, 630.
 Martinus Perilio. 772.
 Martinus Petri dictus de Cornanda, de Sta. Christina. 419, 604.
 Martinus Petri, de Sta. Maria de Onaa. 720.
 Martinus Petri, de Sta. Maria de Trasmonte. 349.
 Martinus Petri. 203, 340, 346, 492.
 Martinus Viviani. 569.
 Martinus, capellanus domne Urraca Alfonsi. 572.
 Martinus, de Elsende. 529.
 Martinus, de Sta. Maria de Trasmonte. 351, 644.
 Martinus. 79, 160, 203, 266, 275, 278, 287, 317, 334, 335, 336, 338, 520, 543, 638, 647, 653, 700, 707, 759.
 Marus. 222.
 Mauranus. 390.
 Michael Martini. 580.
 Michael Muniz, capellanus de Sta. Maria de Ordilde. 425.
 Michael. 26.
 Muninus Petri. 492.
 Munio Affonsi. 462.
 Munio Conde. 302.
 Munio Cresconii de Taliar. 192.
 Munio Didaci. 399.
 Munio Martini. 369.
 Munio Muniz. 241.
 Munio Pelaiz. 648.
 Munio Scribaturam. 580.
 Munio, de Sto. Juliano. 486, 755.
 Munio, de Tal. 128.
 Munio. 392, 476, 482, 486, 654, 657, 668, 780.
 Nicholaus. 449.
 Nunus. 656.
 Odorius, presbiter et frater. 776.
 Oduarius Ramiriz, magister. 259.
 Ordonius Cransufiz. 125.
 Ordonius. 79, 148, 160, 375, 404, 405, 444, 477, 478, 485, 489.
 Pelagius Affonsi, de Sta. Maria de Oins. 506.
 Pelagius Baluga. 125.
 Pelagius Didaci, de Cando. 213.
 Pelagius Didaci. 277.
 Pelagius Fernandi. 505, 628.
 Pelagius Gundesindici. 258.
 Pelagius Iohannes cognominato Leyton. 192, 354, 710.
 Pelagius Iohannis. 650.
 Pelagius Monachus, de Domariz. 93.
 Pelagius Muniz. 215, 357, 400.
 Pelagius Nuniz. 236.
 Pelagius Ordonii. 499, 502.
 Pelagius Petri dictus Bianes. 755.
 Pelagius Petri, domnus, de Sto. Martino de Noya. 430, 682.
 Pelagius Petri. 741.

- Pelagius, de Leeronio. 438, 440.
Pelagius. 167, 176, 345, 368, 385, 624, 634, 645, 664, 772.
Petrus Albo. 94.
Petrus Aloytiz. 217.
Petrus Bochus. 326.
Petrus Bono, de Sto. Cosme de Antas. 171.
Petrus Bravus. 773.
Petrus Calvus. 50, 159.
Petrus Canus. 65, 110.
Petrus Cresconii. 330.
Petrus Didaci dictus Episcopus, de Lausamia. 680.
Petrus Didaci, de Besenio. 395.
Petrus Didaci, de Sto. Pelagio de Leens. 318, 350, 693.
Petrus Fernandi dictus Bispo, de Olvaria. 550.
Petrus Fernandi, de Sto. Vincencio de Sespooa. 190, 666, 681.
Petrus Fernandi. 400, 773.
Petrus Francus. 179, 629.
Petrus Gunsalvi. 543.
Petrus Iohannis, de Cambonio. 680.
Petrus Iohannis, de Ripa Esaris. 173.
Petrus Iohannis, de Sta. Columba. 416.
Petrus Malufas. 147.
Petrus Martini, de Trasmonte. 320.
Petrus Martiz, presbiter. 96.
Petrus Menendiz. 259.
Petrus Moogus, de Sta. Eolalia de Boiro. 722.
Petrus Moogus/Monachus, de Sto. Juliano de Luania. 360, 365, 372, 378, 381, 382, 386, 395, 426.
Petrus Muniz, de Sto. Juliano de Luania. 399.
Petrus Muniz, magister. 201.
Petrus Muniz. 357, 360, 382, 383, 400, 671.
Petrus Nuniz. 220, 224, 743.
Petrus Ordonii. 678, 696.
Petrus Pelagii, de Elsende. 528.
Petrus Pelagii, de Sto. Petro de Ervogo. 467, 470.
Petrus Pelagii. 687.
Petrus Pelaiz, de Ermedelo. 470, 600.
Petrus Perna. 72.
Petrus Petri, de Sto. Cosme de Autario. 65, 73.
Petrus Petri. 50, 267.
Petrus Roderici. 460.
Petrus Romanz. 657.
Petrus Ruderiquit. 741.
Petrus Verga. 403.
Petrus, abbas Sancti Thome. 247.
Petrus, de Curvellis. 26.
Petrus, de Lour. 201.
Petrus, de Nava de los Oteros. 26.
Petrus, de Nimia. 48.
Petrus, de Roo. 673.
Petrus, de Sta. Susana. 374.
Petrus, de Sto. Cosme de Autario. 157.
Petrus, de Sto. Petro de Octis. 124.
Petrus, de Sancta Maria. 259.
Petrus, de Sancto Genesio. 97.
Petrus, de Vialo. 725.
Petrus, magister. 176.
Petrus. 79, 199, 285, 328, 333, 385, 401, 406, 472, 540, 624, 629, 631, 636, 638, 642, 700, 707, 772.
Ramirus. 695.
Rodericus. 523, 700.
Rudericus Petri. 460, 712.
Romanus. 215.
Salvator Cresconii. 224.
Salvador, de Sto. Thome. 331.
Sandinus, de Lousamia. 344.
Saninus Petriz. 290.
Saninus. 276, 278, 280, 302, 309, 311, 343, 351.
Sanius Petri. 304.
Sanius. 262, 268, 303, 305, 601.

Senandus Martini, de Sto. Juliano de Ripa Maris. 191.
 Stephanus de Roo, domnus, de Sto. Johannes de Roo. 54, 63, 65, 72, 95, 128, 148, 167, 192.
 Stephanus Pelagii. 65, 95.
 Stephanus Rex. 151.
 Stephanus. 695.
 Vimara Ruderici. 5, 40.

7. DIÁCONOS

Arias. 257.
 Didacus, de Sto. Juliano. 486.
 Dominicus Martini. 450.
 Fernandus Cresconii. 408.
 Fernandus. 285.
 Francus. 311.
 Johannes Froyle. 662.
 Johannes Monachus, de Sto. Juliano de Loanie. 395.
 Johannes Pelaiz. 555.
 Martinus Tourel. 381.
 Munio Cresconii. 48.
 Munio Petri. 302, 303.
 Pelagius. 275.
 Pelagius Didaci. 294.
 Petrus Alvitiz. 5, 40.
 Petrus Fernandi, de Vego. 371.
 Petrus Fernandi, de Sto. Juliano de Luania. 372, 426.
 Petrus Fernandi. 179, 337, 412, 429.
 Petrus Martini. 236, 724.
 Petrus Moogo, de Taragonio. 295.
 Petrus Munioni dictus Ursus. 50, 65.
 Petrus Petri. 150, 671.
 Sanius Martini. 505, 628, 629, 632.
 Sanius Ordonit. 602.

8. SUBDIÁCONOS

Fernandus Martini. 563.
 Johannes Arie. 642.
 Johannes Fernandi, clericus. 525.

Martinus Iohannis dictus Tourel. 395.
 Munio Muniz, clericus de Avaqueyro. 515.
 Nunus Petri. 268.
 Ordonius Didaci. 224.
 Pasqual Martini. 469.
 Pelagius Alfonsi. 353.
 Petrus Bellus. 93.
 Petrus Fernandi. 469.
 Petrus Michaelis, de Sto. Laurencio de Ogrom. 313.
 Petrus Muniz. 224.
 Petrus Petri, de Brandimir. 98.
 Petrus Petri. 308, 461, 493.
 Petrus Roderici. 681.
 Rodericus Petri, de Sto. Vincencio. 681.

9. CREGOS

Afonsus Petri. 644.
 Alfonsus Iohannis de Insula. 352.
 Alfonsus, clericus Nunonis Martini. 306.
 Arias Didaci, de Sto. Johanne de Vilar Sarnon. 720.
 Arias Muniz. 719.
 Didacus Muniz. 769.
 Dominicus Caballinus. 388.
 Dominicus Moogo de Tallar. 662.
 Dominicus Petri dictus Magro, de Noya. 562.
 Domingo Eanes, de S. Martiño de Ermedelo. 436.
 Fernandus Iohannis, clericus compostellanus. 423.
 Fernandus Iohannis. 422.
 Fernandus Pelaiz, de Sto. Juliano de Bastavales. 463.
 Fernandus Vilielmi. 422.
 Fernandus. 537.
 Fernan Gunzavez. 475.
 Fernan Paayze. 475.
 Fradenandus. 299.

- Froyla Petri. 506.
Johannes Arie. 447.
Johan Betoffe. 436.
Johannes Bispus. 372, 426.
Johannes Cresconii, de Villa Cova. 641.
Johannes de Valga. 447.
Johannes Didaci, de Lampaon. 372, 426.
Johannes Iohannis. 599, 750.
Johannes Martini, de Sta. Eolalia de Ovoyro. 372, 426.
Johannes Martini. 326.
Johannes Moogo, de Cambonio. 669.
Johannes Ordonii, de Orgildi. 438.
Johannes Ordonii. 403.
Johannes Petri de Trasmonte. 350.
Johannes Petri dictus Cabalarius. 305, 311.
Johannes Petri dictus Maladus, de Sto. Laurencio de Ogrom. 352.
Johannes Petri, clericus Martini Viviani, presbiter. 569.
Johannes Petri, de Sto. Johanne de Barcala. 670.
Johannes Petri, de Vilar Sarnon. 720.
Johannes Petri. 470, 604, 661.
Johannes Saniz. 634.
Johannes Vitalis. 661, 662.
Johannes. 397.
Martin Franco, de Sta. Ougea de Maracicos. 185.
Martin Paayz, de Beva. 90, 185.
Martinus Iohannis Cabestalius, clericus. 311.
Martinus Iohannis, de Dumariz. 166.
Martinus Iohannis, de Sto. Juliano de Bastavales. 463, 464.
Martinus Iohannis, de Trasmonte. 348.
Martinus Iohannis. 303.
Martinus Moogus, de Sto. Mamete de Carnota. 463, 464.
Martinus Pelaiz. 599.
Martinus Petri, de Brandonias. 188.
Matheus de Sancta Cruce. 166.
Michael Guterriz. 769, 771.
Munio Gudeste, de Santo Felice. 166.
Munio Martini. 387.
Munio Moogus de Avancario. 661, 662.
Nicholaus Martini. 326.
Nuno Iohannes de Valga. 457.
Nuno Iohannis de Ordilde. 422, 423.
Nuno Oduarii de Carcacia. 457.
Ordonius Pelagii. 472, 560.
Parisius Iohannis. 688.
Pelagius Iohannis, de Sto. Juliano de Bastavales. 463, 464.
Pelagius Iohannis, de Sto. Martino. 470.
Pelagius Martini de Octis. 123.
Pelagius Petri, de Sto. Johanne de Barcala. 670.
Pelagius. 477, 478, 489.
Petrus Alfonsi, clericus abbatis Sti. Martini. 441, 442.
Petrus Calvus, de Sta. Maria de Roo. 561.
Petrus Cresconiz. 644.
Petrus de Deo, de Pena. 669.
Petrus de Sancto Jacobo. 688.
Petrus Didaci, domnus, de Sto. Pelagio de Leens, pai de Petrus Muniz, de Sto. Vincencio de Sespaon. 712.
Petrus Muniz. 460.
Petrus Didaci. 263.
Petrus Fernandi. 381.
Petrus Frater, de Sto. Iohanne de Lamsamia. 149.
Petrus Iohannis, de Sta. Maria de Ooens. 312.
Petrus Iohannis. 303, 305.
Petrus Martini, de Brandonias. 188.
Petrus Moogus Sancti Andre de Cures. 661, 662.
Petrus Ordonii. 207, 461, 463, 464, 493, 494.

Petrus Pelaiz, de Elsendi. 326, 526.
 Petrus Pelagii. 673.
 Petrus Petri cognomentus Antinus.
 749.
 Petrus Petri de Pinarío. 461, 495.
 Petrus Petri dictus Sandu. 224.
 Petrus Petri. 219, 224, 331.
 Petrus Romanz. 331.
 Petrus Stephani de Roo. 463.
 Petrus Vilanus, de Sto. Felice. 163.
 Petrus Vitalis de Parapar. 174.
 Petrus Vitalis, de Brandimir. 188.
 Rodericus Petri, de Sto. Vincencio de
 Sespaon. 436.
 Rudericus Petri, ¿de Sta. Mª Quintaa?
 466.
 Sancius Roderici, clericus compostella-
 nus. 423.
 Simon, Afonso e Johannes Petri. 177,
 318.
 Vivianus Muniz. 316.
 Yuanes, don. 29.

10. ACÓLITOS

Petrus Didaci, de Sto. Juliano de Perey-
 ra. 373.
 Petrus Iohannis de Codesos. 373, 393.

11. CAPELÁNS

Alvitus, presbiter, capellanus domni
 Alfonsi Anayat. 543.
 Didacus Petri dictus Neptus, presbiter,
 capellanus domni Johanni Arie,
 electus compostellanus. 360.
 Fernandus Arie, capellanus de Sta. Ma-
 ria de Ordilde. 413.
 Fernandus Cothalaya, presbiter, cape-
 llanus Sti. Vincencii de Sespoa.
 190, 460.
 Johannes Pelagii, capellanus Ste. Cathe-
 rine. 519.
 Martinus Pelaiz, domnus, capellanus
 Ste. Marie de Cortezella. 508.

Martinus, presbiter, capellanus domne
 Urraca Alfonsi. 572.
 Michael Muniz, presbiter, capellanus de
 Sta. Maria de Ordilde. 425.
 Petrus Fernandi, capelán de don Johan-
 nes Froyle Marinus. 54.

12. OUTROS

Didacus, monachus. 659.
 Egidius, frater. 759.
 Froyla, abbas. 699, 703, 774.
 Garsia, frater. 759.
 Martinus, frater. 775.
 Martinus, monachus de Sancto Cosme.
 161.
 Pelagius Guntadez, frater. 687.
 Pelagius Martini, monachus. 412.
 Pelagius, abbas. 703, 774.
 Pelagius, frater. 775.
 Pelagius, monachus de Neeronio. 499.
 Petrus Cendonci, abbas. 761.
 Petrus Iohannis, prepositus. 759.
 Petrus Monachus, sacrista. 784.
 Petrus, abbas. 404.
 Petrus, monachus de Sta. Maria de Ar-
 galo. 503.
 Rodericus, frater. 763.
 Vitalis, abbas. 787.

IV. CLERO REGULAR (Por mosteiros e orde xerárquica e cronolóxica)

1. ACIBEIRO

Johannes Petri, abbas. 177.
Martinus Iohannis, monachus. 177.

2. ANTEALTARES (Santiago de Compostela)

Rudericus, abbas. 2, 5, 6, 10, 11, 22, 40, 43, 46.
Petrus, abbas. 32, 639.
Johannes, abbas. 151.
Christoforus, abbas. 17, 18, 54.
Petrus Cresconiz, prior. 17, 18, 54.
Johannes Petri, vestiarius. 54.
Johannes Nuniz, monachus. 54.
Martinus Iohannis, monachus. 54.

3. ARBAS

Martinus, abbas, electo de Mondoñedo. 47, 49.

4. ARZÓN

Pelagius Petrici, abbas. 10, 11, 12, 33, 36, 43.
Ramirus, prior. 87, 165.

5. CAMANZO

Sebastianus, abbas. 174.
Petrus Petri, monachus. 174.
Sebastianus Pelagii, monachus. 174.

6. CELANOVA

Pelagius, abbas. 32.
Alfonsus Suerii, monachus. 296, 297.

7. CINS

Petrus Muniz, prior. 519.

8. CONXO

Maria Affonsi, abbatissa. 143.
Azenda Affonsi, monialis. 143.

9. HUSILLOS

Gundisalvus Petri, abbas. 26.

10. LAMPAI

Pelagius, prior. 285.

11. MORAIME

Pelagius, prior. 285.
Johannes Petri, abbas. 195.

12. NOGUEIROSA

Rudericus, abbas. 15.

13. NOIA (S. Francisco)

Petrus Auriensis, frater. 617.
Petrus, frater. 617.

14. OZÓN, S. MARTIÑO

Froyla Infans, prior. 48.

15. PORTOR, STA. MARÍA

Ordonius Gudesindici, prior. 498.

16. SAN CLODIO

Petrus Nuniz, monachus. 177.

17. SAN MARTIÑO DE FÓRA (Santiago de Compostela)

Martinus, abbas. 580.
Petrus, abbas. 408.
Petrus Michael, prior. 504.
Fernandus Fernandi, vestiarius. 361.
Petrus Alfonsi, monachus. 441, 442.
Petrus Moogus, monachus. 552.
Petrus Petri, monachus. 552.
Petrus, monachus. 124.
Rodericus Fernandi, monachus. 441, 442.

18. SANTA MARIÑA

Florentius, abbas. 5, 6, 11, 40, 43, 46.

19. SANTA TASIA

Maior Garsie, domna, abbatisa. 531, 543, 716.

Guntrode Petrides, moniali. 531, 716.

Maria Chocaria/Coutaria, moniali. 531, 716.

20. SAR, SANTA MARÍA (Santiago de Compostela)

Petrus, prior. 639.

Munio Petri, prior Saris. 533.

Petrus Ruderici, abbas. 125, 729, 731.

Petrus Muniz, prior. 350.

Johannes Martini de Fontibus, canonicus. 350, 693.

Guterre Muniz, canonicus. 71.

Petrus Martini, canonicus. 350, 693.

21. SOBRADO

Egidius, abbas. 15.

22. TIBÃES

Durandus, abbas. 52.

Petrus Velius, prior. 52.

23. TRASOUTO, S. LOURENZO (Santiago de Compostela)

Martinus, episcopus de Trassauto. 54.

Fernandus Iohannis, canonicus. 420, 422.

Fernandus Nuniz, canonicus. 420.

24. SEN LOCALIZACIÓN

Suarius, abbas (Portugal). 50.

V. HABITANTES URBANOS**I. SANTIAGO DE COMPOSTELA**

Abbatinus de Vico Novo. 19.

Adan Martiniz. 212.

Affonsus Arie. 143.

Apparicius, domnus. 409.

Aprilis Iohannis de Arzua. 420.

Aprilis Sebastiani, domnus. 358.

Arias Arie. 495, 530.

Arias Didaci. 208, 334, 529.

Arias Fernandi Peyre. 348.

Arias Mansus. 348, 495.

Arias Martini de Moneta Nova. 495.

Arias Martini. 343, 529.

Arias Pelagii de Trassaltu. 420.

Arias Pelaiz dictus Quelinis. 59, 437.

Arias Petri de Atrio. 361.

Arnal, domnus. 409.

Auroana Iohannis, filla de Damitem. 211.

Auroana Iohannis, muller de Reimundinus Bonifacius. 437.

Aurodane Arias, nai de Petrus Iohannis. 208.

Azenda Martini, muller de Petrus Salvadoris de Ventosa. 583.

Bernardus Eliazar. 343.

Bernardus Eugerii. 525.

Cide, iudeus. 59.

Comitem. 334.

Cotalaya, domnus. 322, 367, 376, 449.

Cresconius Eniquit. 211, 750.

Cresconius Pelaiz, fillo de Pelagius Pelaiz Colonio, cambiator. 335.

Cresconius Pelaiz. 59.

Damitem/Damitenus, marido de Maria Rogerii. 211, 232, 336, 473.

Deos Aiuda. 409.

Didacus Gosendiz, marido de Marina Didaci de Superado. 212.

- Didacus Martellus de rua de Villari. 223.
- Dominicus Didaci, capellanus decani domni Bernaldi. 221.
- Dominicus Martini Carvalius. 183.
- Dominicus Pelaiz dictus de Lupo. 320.
- Dominicus Petri de Ferrariis. 610.
- Dominicus Romeu. 409.
- Elias Pelaiz. 343.
- Elvira Diaz, filla de Didacus Bravus. 611.
- Elvira Iohannis, filla de Damitem. 121.
- Felix Fernandi, irmán de Johannes Fernandi "Rapatus". 417.
- Fernandus Iohannis. 211.
- Fernandus Muniz. 348.
- Fernandus Petri dictus Alvoreth. 423.
- Ferragut. 209.
- Franquinus de Rua Nova. 518, 724.
- Froyla Iohannis dictus Moxe. 357.
- Froyla Palea. 211.
- Froyla Sagia Longa. 209.
- Garsia Iohannis de Valle Dei. 652.
- Gomez, domnus, magister. 525.
- Gregorius Ordonis. 437.
- Gudesteus Gudestei. 533.
- Gudesteus. 211.
- Guilielmo Iohannis, fillo de Damitem. 121.
- Ildoncia Astruarit, irmá do cóengo Pelagus Astruarit. 209.
- Johan Lourenço da rúa do Ciquelo. 62.
- Johannes Abadinus de Silva. 417.
- Johannes Arie Mergules. 343.
- Johannes Bernaldiz. 739.
- Johannes de Bornalio. 388.
- Johannes de Caleyro. 549.
- Johannes de la Villa. 96.
- Johannes de Rocha. 437.
- Johannes dictus Cerasarius de Pedras. 223.
- Johannes Diz de Moneta Nova. 453.
- Johannes Fernandiz. 71, 525.
- Johannes Fernandi Bazaco. 611.
- Johannes Fernandi dictus Rapatus. 417, 420.
- Johannes Ferrarius. 143.
- Johannes Franco. 409.
- Johannes Froyla. 211.
- Johannes Froyla dictus Papparus. 211.
- Johannes Gallecus. 353.
- Johannes Guymarez de Moneta Nova. 500, 501.
- Johannes Iohannis de Pestomarcos. 212.
- Johannes Iohannis dictus Francus. 683.
- Johannes Iohannis dictus de Caleyro. 357.
- Johannes Iohannis. 17.
- Johannes Martini Agucia. 125, 731.
- Johannes Martini de Trassaltu. 420.
- Johannes Martini. 143.
- Johannes Pelaiz de Moneta Nova. 529, 530.
- Johannes Pelaiz Sagobe. 453.
- Johannes Petri de Moneta Nova. 212, 745.
- Johannes Petri de Rua Nova. 422.
- Johannes Petri dictus Serpe, domnus. 388.
- Johannes Petri Peyroneth, domnus. 221, 396.
- Johannes Petri Reymundez. 58.
- Johannes Petri Vello. 409.
- Johannes Petri, fillo de Petrus Petri. 526.
- Johannes Picat, marido de Urraca Pinzani. 739.
- Johannes Reynes. 361.
- Johannes Romanz. 96, 212.
- Johannes Vilanus, marido de Lupa Pinzani. 739.
- Julianus dictus de Padron. 353.
- Julianus Martini de Tudela, domnus. 58.

- Julianus Petri de Moneta Grandi. 783.
 Johannes Saboridus. 583.
 Johannes Vistilatat. 437.
 Julianus Pelagii. 519.
 Laurencius Didaci, irmán de Martinus Didaci. 272, 326, 530.
 Laurencius Iohannis. 495.
 Lehegunda Adefonsit. 292.
 Lupa Pinzani, irmá de Adefonsus Pinzani, cóengo de Santiago. 739.
 Lupus Petri dictus de Angaria. 361.
 Maior Affonsi, domna. 580.
 Marchus Pelaiz de Preguntorio. 548.
 Maria Arie, muller de Martinus Iohannis dictus de Rex, aurifex. 548.
 Maria Gudisalviz, nai de Adefonsus Pinzan, cóengo de Santiago. 739.
 Maria Gutierriz. 211.
 Maria Iohannis, filla de Damitem. 121.
 Maria Pelaiz dicta Pequina, irmá de Marina Pelaiz, pixotaria. 343.
 Maria Petri Cortelina, muller de Dominicus Petri de Ferrariis. 610.
 Maria Petri, filla de Maria Gutierriz. 211.
 Maria Petriz, muller de Petrus Petriz. 209.
 Maria Rogerii, muller de Damitem. 211.
 Marina Didaci de Superado, muller de Didacus Gosendiz. 212.
 Marina Didaz, muller de Petrus Didaz. 211.
 Marina Iohannis, filla de Damitem. 121.
 Martin Sancii. 409.
 Martinus Agucia. 209.
 Martinus Cresconii, frater hospitalis Beati Jacobi. 237, 343.
 Martinus Dalfaya. 409.
 Martinus Didaci, irmán de Laurencius Didaci. 272 (1210)
 Martinus Didaci. 211.
 Martinus Iohannis Bataler. 689.
 Martinus Iohannis de Verees, miles. 58.
 Martinus Iohannis dictus Palmeyro. 357.
 Martinus Martini de Superado. 96.
 Martinus Martini Gibazini. 343.
 Martinus Martini. 495.
 Martinus Martinz. 211.
 Martinus Muniz. 143.
 Martinus Pelaiz dictus Cardinalis. 58, 357, 388, 617.
 Martinus Pelaiz dictus Qui Venit. 353.
 Martinus Pelaiz Longus de Moneta Magna. 500, 501.
 Martinus Petri de Conguistra. 269.
 Martinus Petri de Priguntorio. 583.
 Martinus Petri, dictus Infans. 17, 18.
 Martinus Petri, domnus. 583.
 Martinus Rex de Fagiariis. 232, 241.
 Martinus Veremudi de Cardama. 518.
 Matheus Aprili. 409.
 Matheus das Duas Casas. 518.
 Matheus Didaci. 96.
 Matheus Petri. 731.
 Michael Arie. 353, 610.
 Michael Arie, fillo de Arias Martini de Moneta Nova. 495.
 Michael Petri de Moneta Magna. 500, 501.
 Michael Petri. 125.
 Munio Abbas. 211.
 Munio Petri. 348.
 Nuno Iohannis, irmán de Fernandus Iohannis, canonicus de Trassaltu. 420.
 Oduarius Adefonsi. 211.
 Ordonius Adefonsi, domnus, procurator Hospitalis Sti. Jacobi. 508.
 Paulus Fernandi. 96.
 Pedro Estevees da Rua Nova. 790.
 Pelagius Afonsi, irmán de Urraca Affonsi. 526.

- Pelagius Alvitiz. 289, 291.
 Pelagius Fernandi dictus Salamon. 724.
 Pelagius Frade. 437.
 Pelagius Froile, pelliparius. 71.
 Pelagius Iohannis de Trassaltu. 420.
 Pelagius Iohannis dictus de Bayona. 58.
 Pelagius Martini, marido de Marina Pelaiz, pixotaria. 343.
 Pelagius Martiniz. 143.
 Pelagius Niger Maguliam. 59.
 Pelagius Petri dictus de Canale. 688.
 Pelagius Piquiti. 22.
 Pelagius Sisnandit. 208.
 Petrus Affonsi. 212.
 Petrus Albergarius. 548, 618.
 Petrus Alvitiz, presbiter. 291.
 Petrus Arie da Cana, domnus. 446.
 Petrus Arie dictus Monachus. 394.
 Petrus Arie. 519.
 Petrus Cachinus de Fagiariis. 17, 18.
 Petrus de Bayona. 525.
 Petrus de Deo, marido de Urraca Muniz. 291.
 Petrus de Nozeda. 143, 237.
 Petrus de Rex, ferrarius. 422.
 Petrus Didaci. 125, 394, 731.
 Petrus Didaz, marido de Marina Didaz. 211.
 Petrus Fernandit. 437.
 Petrus Fernan Gorgia. 320.
 Petrus Froylat. 209.
 Petrus Froyle de Susa Villa. 518.
 Petrus Iohannis de Moneta Nova. 530.
 Petrus Iohannis dictus Frade de Ciquiello. 423.
 Petrus Iohannis, fillo de Aurodane Arias. 208.
 Petrus Iohannis, fillo de Damitem. 121.
 Petrus Lainus. 212.
 Petrus Lupo de Moneta. 289, 291.
 Petrus Martini de Civitate. 580.
 Petrus Martini de Fagiariis. 232.
 Petrus Martini de Preguntorio, marido de Urraca Iohannis. 583.
 Petrus Martini dictus de Congustra. 423.
 Petrus Martiniz de Campo. 143.
 Petrus Martini. 437.
 Petrus Maurus. 211.
 Petrus Moogus, bonus scriptor, capelán de don Xoán Eáns Mariño. 58.
 Petrus Muniz. 212.
 Petrus Pelagii Beyzudus. 652.
 Petrus Pelaiz Fanion. 525.
 Petrus Pelaiz. 17, 18, 59.
 Petrus Petri dictus Palmeyro. 357.
 Petrus Petri, irmán do cóengo Affonsus Petri. 526.
 Petrus Petri. 453.
 Petrus Petriz, marido de Maria Petriz. 209.
 Petrus Pintus. 209.
 Petrus Ramiriz. 211, 367, 376.
 Petrus Salvadoriz de Preguntorio. 495.
 Petrus Salvatoris de Guistrar. 519.
 Petrus Salvadoris de Ventosa, marido de Azenda Martini. 583.
 Petrus Sarzalius. v. Petrus Zarzalius Albus.
 Petrus Stepahni, domnus. 221, 611.
 Petrus Vidal. 143, 196.
 Petrus Vilielmiz. 71, 409.
 Petrus Viviani. 409.
 Petrus Zarzalius Albus de Rua Nova. 221, 500, 501.
 Picoth, magister. 289, 291.
 Ramiroth. 289, 291, 437.
 Ramundus, domnus. 409.
 Reimundinus Bonifacius, marido de Auroana Iohannis. 437.
 Reymundus Petri, confessus. 583.
 Romanus. 334.
 Rudericus Carnota de Legione. 125, 731.

- Rudericus, magister. 291.
 Salomon de Patrom. 289, 291.
 Salvator Martini dictus de Congustra, fillo de Martinus Petri de Congustra. 269, 357.
 Sancia Affonsi, domna, irmá de dona Maior Affonsi. 580.
 Sebastianus Muniz. 611.
 Sebastianus Petriz. 59.
 Sisnandus Petriz, fillo de Maria Gutierrez. 211.
 Urraca Adefonsi, domna, filla do cóengo don Alfonsinus. 394, 525.
 Urraca Affonsi, consoprina de Petrus Petri. 526.
 Urraca Iohannis, filla de Damitem. 121.
 Urraca Iohannis, muller de Petrus Martini de Preguntorio. 583.
 Urraca Muniz, muller de Petrus de Deo. 291.
 Urraca Petriz, muller de Pelagius Pelaiz Colonio, cambiator. 335.
 Urraca Pinzani, irmá de Adefonsus Pinzani, cóengo de Santiago. 739.
 Vilielmus de Luania. 211, 232, 346, 334, 473, 739.
 Vilielmus Iohannis. 211.
 Vilielmus Petri (de Nozeda). 237.
 Vilielmus Petri de Minicio. 237.
 Vivianus Gudestey, mercator. 182.
 Ysidorus Petri. 409.
- 2. NOIA**
- Afonsus Petri de Avania. 682.
 Alfonsus Martini dictus Veterus. 415, 419.
 Arias Fernandi dictus Porrinus. 562.
 Arias Petri dictus Corius. 558.
 Arias Romeo, domnus. 487.
 Didacus Alfonsi. 616, 617.
 Didacus Iohannis de Forno. 115.
 Didacus Pelaiz de Saa. 682, 712.
 Didacus Petri dictus Solia. 680.
 Didacus Salvatoriz, irmán de Petrus Salvatoriz. 556.
 Dominicus de Salamo. 558.
 Dominicus Fernandi dictus Porrinus. 456, 515, 556, 682.
 Dominicus Fernandi dictus Sarranus. 80, 554.
 Dominicus Iohannis, fillo de Iohannes Petri "Campisinus". 682.
 Dominicus Michaeli de Taliar. 115.
 Dominicus Martini da Zapataria. 557.
 Dominicus Martini de Gomariz. 618.
 Dominicus Michaelis. 680.
 Fernandus Alfonsi de Molendino. 679.
 Fernandus de Carrazido. 577.
 Fernandus Facham. 201, 585.
 Fernandus Faday. 565.
 Fernandus Ficarius, confessus. 577.
 Fernandus Martini de Noya. 80.
 Fernandus Michaelis. 679.
 Iohannes Cochon. 110, 192.
 Iohannes de Alvariza. 115.
 Iohannes de Intiis. 616.
 Iohannes de Larino. 618.
 Iohannes de Losenteyro. 559, 579.
 Iohannes de Nimo. 579.
 Iohannes de Saz, domnus. 551.
 Iohannes dictus de Ponte Veteri. 515.
 Iohannes Didaci de Coyra. 617.
 Iohannes Didaci de Noya. 67, 595.
 Iohannes Didaci, irmán de Petrus Didaci, notarius. 562.
 Iohannes Fernandi de Palacios. 425.
 Iohannes Froyat. 515.
 Iohannes Iohannis de Carnota. 558.
 Iohannes Iohannis dictus Figarius. 588, 683, 690.
 Iohannes Iohannis, irmán de Michael de Valado. 474.
 Iohannes Michaelis. 419.

- Johannes Muniz. 679.
 Johannes Pelagii de Noya. 431.
 Johannes Pelaiz de Noya dictus de Molendino. 562.
 Julianus Petri de Noye. 729, 733.
 Johannes Petri dictus Beyzus. 557, 562.
 Johannes Petri dictus Campisus. 682.
 Johannes Petri, fillo de Petrus de Guandi. 515.
 Johannes Petri, irmán de Afonsus Petri de Avania. 682.
 Johannes Stephani de Vesares. 561.
 Maior Petri, irmá de Vivianus Petri. 474.
 Maria Froyle. 561.
 Maria Iohannis de Molendino, muller de Petrus Mancebo. 559.
 Maria Iohannis, irmá de Marina Iohannis. 564.
 Maria Pelagii dicta Bochoa, muller de Petrus Fernandi. 616.
 Maria Petri dicta Dona, muller de Pelagius Pelagii "Calvus". 556.
 Maria Petri, nai de Vivianus e Maior Petri. 474.
 Marina Iohannes, muller de Johannes Pelaiz de Noya dictus de Molendino. 562.
 Marina Iohannis, irmá de Maria Iohannis. 564.
 Martinus Arie de Noya. 419, 561.
 Martinus de Teyra. 616.
 Martinus Didaci de Noya. 551.
 Martinus Iohannis dictus Badarro. 557, 559, 576.
 Martinus Fernandi Melon. 115.
 Martinus Petri de Paradela. 578, 585.
 Martinus Petri. 577.
 Michael de Valado. 474.
 Michael Luparia. 419.
 Munionis Martini de rua de Valado. 80.
 Munio Didaci. 616.
 Munio Nuniz de Noya. 474.
 Munio Petri de Lamas. 679.
 Nunius Muniz, fillo de Munio Nuniz de Noya. 474.
 Pelagius de Pastoriza. 579.
 Pelagius Fernandiz de Noya. 487.
 Pelagius Fernandi. 616.
 Pelagius Gelata. 680, 690.
 Pelagius Giada. 453, 551.
 Pelagius Iohannis de Molendino dictus da Caal. 558.
 Pelagius Milio. 419.
 Pelagius Pelagii dictus Calvus. 556, 557, 559.
 Pelagius Petri. 577.
 Pelagius Turlam. 431.
 Petrus Cochon. 54.
 Petrus Cresconii. 564, 565, 578, 604.
 Petrus de Noya dictus Gazcus. 474.
 Petrus Didaci dictus Gascon. 562.
 Petrus Didaci, fillo de Maior Petri. 474.
 Petrus Fernandi dicto de Louro. 430, 616, 617, 618.
 Petrus Fernandi, armiger de Noya. 474, 558.
 Petrus Fernandi, marido de Maria Pelagii "Bochoa". 616.
 Petrus Iohannis dictus Cousitus. 557, 680.
 Petrus Iohannis dictus de Carnes. 562.
 Petrus Iohannis dictus Ficarius. 115, 190, 415, 557, 559, 579.
 Petrus Iohannis dictus Leve. 556.
 Petrus Laurencii. 576.
 Petrus Mancebo, marido de Maria Iohannis de Molendino. 559.
 Petrus Martini dictus de Tavoada. 618.
 Petrus Martini Gerra. 585.
 Petrus Muniz de Noya. 556, 729, 733.
 Petrus Pelaiz dictus Lardo. 431.
 Petrus Petri dicto de Gondelle. 430, 595.

Petrus Salvatoriz, irmán de Didacus Salvatoriz. 556.
 Rodericus Suerii de Verrimis. 561.
 Sancia Iohannis, muller de Johannes Pelaiz dictus Sabor, piscator. 550.
 Sebastianus Fernandi de Noya. 558, 618.
 Simeone de Legione, domnus. 487.
 Stephanus Martini deictus Bozon. 556.
 Vivianus Petri. 474.

3. PADRÓN

Afonsus Iohannis de Valos. 460.
 Cecilia Didaci, muller de Johannes Martini "Lavarromeus". 457.
 Didacus Boga. 458.
 Didacus Calvus. 456.
 Didacus de Prada. 457, 458.
 Elvira Cresconii, muller de Martinus Petri "Beschoquino". 458.
 Fernandus Patroni. 458.
 Johannes de Castineyras. 458.
 Johannes Martini dictus Lavarromeus, marido de Cecilia Didaci. 457.
 Johannes Mourique. 460.
 Johannes Vello de Deeyra. 456, 460.
 Martinus Pardus. 458.
 Martinus Petri nomine Beschoquino, marido de Elvira Cresconii. 458.
 Paris, fillo de Martinus Petri "Beschoquino". 458.
 Pelagius Martini de Infesta. 456.
 Petrus Alberti. 516, 517.
 Petrus Didaci Iograr. 456.
 Petrus Ordonii de Villari. 516, 517.
 Petrus Petri de Gontes. 456.
 Petrus Petri do Madeyro. 516, 517.
 Romanus Petri. 458, 499.

4. LEÓN

Dominicus Adefonsi. 547.
 Johannes Flamengo. 547.
 Johannes Martini Barraz. 547.
 Johannes Petri. 546, 547.

**VI. CLASIFICACION
SOCIO-PROFESIONAL****1. ALBERGUEIRO**

Julianus Martini, albergarius (Santiago). 343.

2. ALCALDE

Dominicus Nunni, alcalde (León). 546, 547.

3. CAMBIADOR

Bernardus Conde, campsor (Santiago). 610.

Fernandus Alfonsi, campsor (Santiago). 191.

Fernandus Martini, campsor (Santiago). 96.

Johannes Fernandi, campsor (Santiago). 518.

Johannes Laurencii, campsor (Santiago). 162, 182, 548, 549, 617, 688.

Johannes Petri, cambiador (Santiago). 409.

Munio Petri, campsor (Santiago). 652.

Pelagius Pelaiz dictus Colonio, cambiator (Santiago). 334, 335, 336.

Petrus Fernandi, cambiator (Santiago). 437.

4. CAMPANEIRO

Dominicus Froyle, pulsator campanarum (Santiago). 191.

5. CAPELÁNS

Dominicus Didaci, capellanus decani domni Bernaldi (Santiago). 221.

Martinus Pelaiz, domnus, capellanus Ste. Marie de Cortezella (Santiago). 508.

6. CARNICEIRO

Johannes Petri, carnifex (Santiago). 348.

7. CARPINTEIRO

Johannes Didaci, carpentarius de Campo (Santiago). 17, 18.

Petrus Fernandi, carpentarius. 17.

Petrus Martini, carpentarius (Noia). 690.

8. CONCHEIRO

Johannes Iohannis dictus Christianus, concharius (Santiago). 688.

9. CORREEIRO

Fernandus Arie, corrigarius (Santiago). 296, 297.

Fernandus Iohannis, corrigarius (Santiago). 652.

Johannes Muniz, corrigarius (Santiago). 326.

Johannes Roderici, corrigarius (Santiago). 724.

Pelagius Petri de Sta. Trinitate, correarius (Santiago). 417.

10. FERREIRO

Johannes, ferrarius de Mamola (Santiago). 182.

Petrus Cresconii, ferrarius. 629.

Petrus Pelagii, ferrarius (Noia). 556.

11. FONTANEIRO

Johannes, buarius (Santiago). 346.

12. HORTELÁ

Marina Petri, ortolana de rua Sancte Trinitatis (Santiago). 183.

13. LANISTA

Petrus Bellus, lanista (Santiago). 182, 211.

14. MESTRE DA OBRA DE SANTIAGO

Petrus Garsie, magister operis (Beati Jacobi). 760.

15. MERCADORES

Fernandus Petri, mercator, irmán de Nicholaus Petri, tendarius (Noia). 544.

Jacob Iohannis, domnus, mercator (Santiago). 360.

Johannes Didaci, mercator (Noia). 578.

Johannes Martini dictus Cambiador, mercator (Santiago). 417.

Martinus Arie, mercator (Noia). 564, 565.

Martinus de Besezo, mercator. 371.

Martinus Didaci, mercator (Noia). 729, 733.

Martinus Martini, mercator de Villar (Santiago). 683.

Michael Pelagii de Christo, mercator (Santiago). 360.

Petrus Frade, mercator de Ciquielo (Santiago). 320, 348, 683, 764.

Petrus Gougere, mercator (Santiago). 58.

Petrus Iohannis, mercator de Moneta Grande (Santiago). 441, 442.

Petrus Maurus, mercator (Santiago). 59.

Vivianus Gudestey, mercator (Santiago). 182.

16. PEDREIRO

Petrus Froyle. 54.

17. PEIXEIRA

Marina Pelaiz, pixotaria, muller de Pelagius Martini (Santiago). 343.

18. PELETEIROS

Dominicus Iohannis, pelliparius (Santiago). 652.

Johannes Petri Batareno, pelliparius (Santiago). 569.

Martinus Froyle, pelliparius (Santiago). 569.

Martinus Salvatoris, pelliparius (Santiago). 611.

Pelagius Froile, pelliparius (Santiago). 71.

Pelagius Iohannis, pelliparius de Pigna (Santiago). 96.

Petrus Berdia, pelliparius (Santiago). 182.

Petrus Iordan, pelliparius (León). 546, 547.

19. PESCADORES

Fernandus Melea, piscator (Noia). 115.

Johannes Pelaiz dictus Sabor, piscator (Noia). 550.

Johannes Romanci dictus de Rivulo, piscator (Noia). 515.

20. PORTEIRO (da Catedral) (Santiago)

Petrus Pelaiz, portarius Sancti Jacobi (Santiago). 237.

21. REPOSTEIRO DO CABIDO (Santiago)

Dominicus Martini, repositarius canonicorum. 311.

22. SANGRADOR

Petrus Petri, sanguinator. 541.

23. SELEIRO

Petrus Muniz, sellarius (Santiago). 367.

24. SERVENTES

Johannes Didaci, serviente Johanni Petri de Rua Nova (Santiago). 422.

Johannes Pelagius, fillo de don Pelagius Pelagii, cóengo de León, serviens Michael Sancii, cóengo compostelán (Santiago). 569.

Pelagius Didaz, serviens cantoris (Santiago). 311, 610.

Petrus Iohannis, serviens domni Johannis Serpe (Santiago). 388.

Petrus Pelagii, serviens cardinalis domni Petri Ordonii (Santiago). 359.

25. TABERNEIROS

Johannes Alfonsi, tabernarius (Santiago). 453.

Johannes de Lovar, tabernarius (Santiago). 182.

Johannes Oarez, tabernarius (Santiago). 394.

Pelagius Pelliparius, tabernarius (Santiago). 724.

Petrus Didaci dictus Alferex, tabernarius (Santiago). 569.

Petrus Modorro, tabernarius (Santiago). 230.

Stephanus Martini, tabernarius de Rua Nova (Santiago). 223.

26. TENDEIROS

Johannes Iohannis dictus de Larino, tendarius (Santiago). 688.

Johannes Ordonii, tendarius de Villari (Santiago). 269.

Johannes Petri, tendarius de Villari (Santiago). 269, 572.

Martinus Martini, tendarius (Santiago). 191.

Nicholaus Petri, tendarius de Rua de Villa, irmán de Fernandus Petri, mercator (Noia). 544.

Rudericus Petri, tendarius (Santiago). 125, 731.

27. VILLICUS

Martinus Parayso, villicus (Valencia de D. Juan). 31.

Nuno Iohannis, villicus civitatis (Santiago). 211.

Petrus Martiniz, villicus regis. 737.

28. XASTRE

Alfonsus Petri, alfayatus. 325.

Arias Petri, alfayatus (Santiago). 348.

Homo Bonus, alfayatus (Santiago). 68.

Johannes Bernardi, alfayatus (Santiago). 724.

Johannes Froyle, alfayatus (Santiago). 724.

Michael Didaci, alfayatus (Santiago). 313, 724.

Petrus de Sancto Tirso, alfayatus de Villar (Santiago). 237, 311, 343, 353, 611.

Petrus Maurus, alfayatus (Santiago). 71.

Petrus Pelagii dixtus Miraz, alfayatus (Santiago). 357.

Suerius Arie, alfayatus. 325.

29. XOIEIRO

Martinus Iohannis dictus de Rex, aurifex, irmán de Johannes Iohannis dictus de Rex, crego do coro (Santiago). 548, 549.

Petrus Martini, aurifex (Santiago). 182.

Petrus Petri, aurifex (Santiago). 600.

30. XUÍCES

Arias Petri, iusticia. 439.

Didacus, domnus, iudex (Noia). 67, 128, 515, 578, 595.

Fernandus Petri, iudex. 64.
 Froyla Petri, presbiter et iudex. 189.
 Froyle Petri, domnus, iusticia domini regis et domini archiepiscopi Pistumarchis. 722, 723, 725 (1226-8).
 Martinus Arie, iudex (Noia). 487, 616.
 Pelagio Belo, domno, iudex. 171 (1259)
 Petrus Cresconii, iudex (Noia). 431, 544, 551.
 Petrus Ruderici, iudex de Dubra. 318.
 Thome de Girrilo, domnus, miles et iudex. 189 (1252)
 Thome Petri, don, xuíz do rei. 111 (1252)

31. XUSTIZAS

Fernandus Arie, iusticiarius (Padrón). 456.
 Fructuosus Thome, domnus, iusticiarius (Santiago). 500, 501.
 Johannes, iusticiarius (Noia). 690.
 Julianus Iohannis, domnus, iusticiarius (Santiago). 519.
 Julianus Petri, iusticiarius (Noia). 515.
 Martinus Arie, iusticiarius (Noia). 57.
 Munio Didaci, iusticiarius (Noia). 415.
 Petrus Arie, iusticiarius (Noia). 80.
 Petrus Pelaiz, iusticia (Noia). 578, 595.

32. ZAPATEIROS

Dominicus Martini, zapatarius (Santiago). 191.
 Gunsalvus Iohannis, zapatarius (Santiago). 394.
 Johannes Gundisalvi de Subfratribus, zapatarius (Santiago). 394.
 Martinus Petri dictus Mordac, zapatarius (Santiago). 688.
 Petrus Iohannis, zapatarius de Subfratribus (Santiago). 394.

VII. NOTARIOS E ESCRIBAS

A. NOTARIOS

1. Sen localización xeográfica (Por orde alfabética)

Adan da abadenga de Nemancos. 106 (1226).
 Affonsus Martini. 566, 588 (1233).
 Alfonsus Muscardus. 397 (1191).
 Anfonus. 512 (1237).
 Arias Gunzalvez, frater. 70, 347 (1156).
 Arias. 85, 151, 152, 156, 158, 786 (1152-1161).
 Cresconius. 258 (1155).
 Didacus Didaci, cantor. 734 (1215).
 Didacus Muniz, presbiter. 646 (1164).
 Didacus, presbiter. 112, 614, 638, 649 (1147-1166).
 Didacus, presbiter. 214 (1213).
 Dominicus Martini. 546, 547 (1247).
 Dominicus Pelagii. 497 (1217).
 Dominicus Petri. 77, 123 (1238-1240).
 Dominicus Ysidrez. 29 (1250).
 Dominicus, diaconus. 644 (1201).
 Dominicus, presbiter, cantor de Toxos Outos e notario. 48, 53, 54, 64, 66, 76, 268, 330, 364, 399, 403, 461, 462, 493, 494, 499, 514, 568, 589, 599, 603, 671, 678, 744 (1207-1230).
 Fernandus Petri, clericus qui notuit. 10 (1137).
 Fernandus, clericus. 619 (1144).
 Fernandus, subdiaconus. 247 (1150).
 Francus, diaconus. 266, 275, 277, 278, 305, 308, 492 (1201-1237).
 Froila Fernandiz. 137 (1152).
 Froyla Petri, clericus. 161 (1184).
 Froyla Petri, presbiter. 358, 773 (1229-1238).

- Froyla Petri. 389, 722, 723, 725 (1207-1228).
- Froyla, presbiter. 379, 527 (1192-1195).
- Froyla. 571 (1167).
- Gundisalvus, presbiter. 16 (1161).
- Gundisalvus. 120 (1158).
- Gunsalvus, presbiter. 94 (1197).
- Johannes Arie, presbiter. 65 (1214).
- Johannes Didaci, monachus Sti. Justi. 745 (1223).
- Johannes Gundisalvi, cantor. 414 (—).
- Johannes Iohannis dictus Palea, auctoritate Sancte Romane Ecclesie publicus notarius. 496 (1267).
- Johannes Iohannis, notarius iuratus. 188 (1257).
- Johannes Iohannis. 351 (1205).
- Johannes Mathei, diaconus et canonicus mindoniensis. 692 (1202).
- Johannes Pelagii, cantor Sti. Justi. 560 (1205).
- Johannes Pelagii. 574, 677 (1199-1213).
- Johannes Petri, scholaris. 413 (1237).
- Johannes Petri. 591 (1224).
- Johannes Petri. 776 (1162).
- Johannes Roderici, cantor de Toxos Outos. 164, 390 (1195).
- Johannes, clericus de Santiago de Tal. 132 (1156).
- Johannes, clericus subdiaconus. 760 (1163).
- Johannes, clericus. 455 (1200).
- Johannes, clericus. 50, 520 (1185-1187).
- Johannes, diaconus. 668 (1154).
- Johannes, frater. 536 (1195).
- Johannes, presbiter. 252, 639, 640, 672, 737 (1139-1146).
- Johannes, presbiter. 356, 747 (1193-1195).
- Johannes, presbiter. 622 (1176).
- Johannes. 201, 203, 504, 605, 532, 686, 695, 751 (1194-1205).
- Johannes. 271, 391 (1183-1185).
- Johannes. 377, 443 (1119-1136).
- Johannes. 92, 100, 113, 707, 713 (1159-1172).
- Laurencius, capelán da catedral de Segovia. 12 (1138).
- Martinus Arie, 147. 105 (1211-1227).
- Martinus Francus. 367 (1176).
- Martinus Iohannis, presbiter Sti. Petri de Orvogo, notarius iuratus per domni archiepiscopi Petri Munionis/publicus notarius. 196, 207, 365, 378, 381, 382, 383, 395, 412, 427, 445, 447, 467, 470, 691 (1216-1255).
- Martinus Martini. 325 (1216).
- Martinus Pelaiz, clericus. 449 (1212).
- Martinus Petri, monachus. 114 (1152).
- Martinus Petri, presbiter de Sta. Maria de Onaa. 720 (1241).
- Martinus, Antealtaris monachus. 735 (1166).
- Martinus, clericus. 102 (1208).
- Martinus, clericus. 133, 703 (1151-1160).
- Martinus, diaconus. 131, 553 (1147-1150).
- Martinus, presbiter Ste. Cecilie. 772 (1169).
- Martinus, presbiter. 129, 145, 228, 256, 314, 328, 329, 345, 531, 716, 728, 759 (1152-1182).
- Martinus, presbiter. 665 (1217).
- Martinus. 116, 130, 136, 181, 231, 290, 323, 341, 479, 481, 704 (1151-1176).

- Martinus. 157, 195, 371, 757 (1225-1247).
 Mathia Iohannis. 416 (1265).
 Mauram, presbiter, magister. 602 (1201).
 Michael Petri. 742 (1226).
 Michael, presbiter. 791 (1213).
 Muninus, presbiter. 444 (1201).
 Munio Cresconii de Taliar, presbiter. 192 (1213).
 Munio Cresconii, clericus et diaconus. 628 (1198).
 Munio Cresconiz. 656 (1174).
 Munio Frater, presbiter. 336, 338 (1168-1170).
 Munio Iohannis, presbiter. 241, 630 (1182-1192).
 Munio Iohannis, prior Sancti Justi. 242, 387, 663, 762 (1164-1169).
 Munio Iohannis. 401 (1174).
 Munio Petri, notarius terre. 124 (1246).
 Munio Suarii. 51 (1221).
 Munio, clericus. 255, 658, 787 (1157-1162).
 Munio, clericus. 293 (1136).
 Munio, diaconus Saris. 421, 543 (1169-1174).
 Munio, diaconus. 634 (1203).
 Munio, monachus de Avanqueyro juratus. 681 (1243).
 Munio, monachus. 775 (1162).
 Munio, presbiter. 521 (1224).
 Munio, presbiter. 69, 74, 53, 108, 109, 134, 138, 193, 226, 227, 249, 250, 253, 327, 342, 346, 370, 375, 498, 524, 537, 582, 594, 601, 613, 626, 659, 660, 667, 687, 699, 700, 709, 711, 730, 767, 778, 781, 782 (1151-1166).
 Munio, presbiter. 86, 87, 148, 160, 165, 187, 197, 238, 239, 254, 262, 285, 319, 339, 340, 368, 369, 392, 404, 405, 406, 407, 477, 478, 483, 486, 505, 572, 624, 629, 631, 633, 643, 644, 647, 653, 655, 657, 696, 702, 719, 741, 750, 755, 756, 765, 769, 770, 771 (1169-1213).
 Munio, prior Sti. Justi. v. Munio Iohannis.
 Munio. 126, 135, 140, 170, 411, 664, 718, 727, 768 (1151-1157).
 Munio. 324, 337, 485, 535, 621, 623, 676 (1176-1178).
 Munio. 538, 654 (1193-1195).
 Nuno Aimericiz. 439 (1168).
 Nuno de Outis, juratus. 81 (1152).
 Nuno, presbiter. 122 (1155).
 Ordonius Sebastiani. 438 (1198).
 Ordonius, clericus. 555, 567, 673 (1207-1208).
 Ordonius. 167 (1159).
 Ordonius. 592, 593 (1204).
 Pelagius Abbas, canonicus, notarius archiepiscopi. 299 (1137).
 Pelagius Bernaldi, presbiter. 295 (1243).
 Pelagius Cardinalis, clericus. 355 (1146).
 Pelagius de Deus, diaconus. 249, 321, 335 (1164-1167).
 Pelagius de Vizu, clericus. 366 (1158).
 Pelagius Martini, presbiter. 220 (1202).
 Pelagius Ordonii, diaconus. 448 (1190).
 Pelagius Ordonii, presbiter. 491 (1165).
 Pelagius Pelaiz, monachus. 714 (1223).
 Pelagius Pelaiz. 450 (1236).
 Pelagius Petri, presbiter. 763 (1153).
 Pelagius Petrides. 260 (1144).
 Pelagius Scriba, clericus. 176, 385, 758 (1149).
 Pelagius, clericus. 168, 225, 334 (1150-1175).

- Pelagius, clericus. 287 (1192).
 Pelagius, presbiter. 179 (1209).
 Pelagius, presbiter. 240, 243, 244, 511 (1143-1156).
 Pelagius, presbiter. 402 (1177).
 Pelagius. 103 (1182).
 Pelagius. 210 (1149).
 Pelagius. 55 (1223).
 Petrus Abbas, clericus. 15, 85, 101, 234, 777 (1153-1161).
 Petrus Albus, clericus. 298, 717 (1156).
 Petrus Albus, ecclesie Beati Jacobi subdiaconus. 739 (1168).
 Petrus Arie. 651 (1161).
 Petrus de Vizú, clericus. 246 (1154).
 Petrus dictus Iudex Compostellanus. 286, 304, 367 (1166-1168).
 Petrus Fernandi, concilii notarius. 332 (1171).
 Petrus Fernandi. 233, 263, 273, 274, 316, 476, 675, 766 (1172-1184).
 Petrus Fernandi. 306 (1230).
 Petrus Fernandi. 706 (1254).
 Petrus Froyla. 625 (1183).
 Petrus Iohannis, monachus. 166 (1236).
 Petrus Iohannis. 386 (—).
 Petrus Maron. 376 (1176).
 Petrus Martini, notarius domni Gundisalvi. 26 (1198).
 Petrus Martini. 119, 169 (1247).
 Petrus Muniz, compostellanus. 467 (1228).
 Petrus Ordonii, monachus. 645, 650 (1201-1204).
 Petrus Pelagii de Ezenio, soprior. 542 (1232).
 Petrus Pelagii de Ezenio. 146, 400, 714, 715 (1222-1223).
 Petrus Pelagii. 50, 261, 596 (1217-1222).
 Petrus Pelagii. 503 (1162).
 Petrus Pelaiz, presbiter. 705 (1212).
 Petrus Pelayci, presbiter. 322 (1151).
 Petrus Petri dictus Batalia, presbiter. 354, 545, 587, 598, 600, 606, 608, 684 (1218-1241).
 Petrus Petri, accolitus. 150 (1202).
 Petrus Petri, diaconus. 526 (1221).
 Petrus Petri, frater Sti. Iusti et diaconus. 627 (1210).
 Petrus Petri. 159, 362 (1201-1204).
 Petrus Scribanus. 385 (v. Pelagius Scriba).
 Petrus Villanus, clericus. 209, 408, 740 (1167-1172).
 Petrus Ysidrez. 28, 31.
 Petrus, clericus. 251, 259, 344 (1144-1156).
 Petrus, diaconus. 107, 139, 283 (1140-1166).
 Petrus, diaconus. 398 (1165).
 Petrus, diaconus. 597 (1181).
 Petrus, iudex. 284 (1178).
 Petrus, monachus. 746 (1204).
 Petrus, presbiter et frater Antealtaris. 736 (1200).
 Petrus, presbiter. 199, 200, 202, 258, 480, 774 (1162-1169).
 Petrus, presbiter. 235, 697 (1148-1152).
 Petrus, presbiter. 63, 154, 780 (1201-1206).
 Petrus, presbiter. 82 (1135).
 Petrus. 204, 205, 206 (1150-1157).
 Petrus. 294, 482 (1182-1184).
 Petrus. 586, 685 (1200-1203).
 Petrus. 61, 93, 307, 502, 513, 527, 710, 764 (1211-1220).
 Petrus. 726 (1227).
 Petrus. 75, 300 (1140).
 Petrus. 83, 118, 141, 418, 472, 581, 748 (1163-1172).

Petrus. 97 (1244).
 Raimundus, sacerdos, capelán do conde Poncio de Cabrera. 27 (1142).
 Rodericus, presbiter. 708 (1184).
 Sandus, presbiter. 761 (1038).
 Saninus Petri, presbiter. 282 (1166).
 Saninus, presbiter. 264, 280, 288, 437, 620 (1167-1176).
 Stephanus Muniz. 331 (—).
 Stephanus Petri, tabeli3n de Braga. 52 (1239).
 Stephanus, diaconus. 267 (1184).
 Suerius Pelagii. 19, 236, 529, 530, 532, 533, 572 (1187-1210).
 Suerius Petri, clericus. 265 (1169).
 Suerius. 541 (1185).

2. De Barcala

Petrus Iohannis. 669, 670 (1231).

3. De Céltigos

Johannes Iohannis. 171, 173 (1259-1260).

4. De Céltigos e Entíns

Martinus Arie, clericus et notarius publicus de Celtigos et de Intiis. 89 (1198).

5. De Entíns

Afonsus Paaiz, notario publico ena Poblada d'Intiis. 185 (1271).

6. Da Maía

Simon Petri. 318, 352, 463, 464 (1215-1268).

7. De Muros

Affonsus. 90 (1283).

8. De Nemancos (Por orde cronolóxica)

Martinus Petri dictus Presbiter. 111 (1252).

Fernandus Petri. 175 (1263).

9. De Noia (Por orde cronolóxica)

Didacus Iohannis. 53, 78, 80, 425, 474, 515, 516, 517, 551, 556, 576, 578, 585, 595, 604, 679, 680, 682, 729, 733 (1215-1244).

Didacus Didaci. 477 (1231).

Petrus Didaci. 67, 415, 419, 430, 517, 556, 557, 558, 559, 561, 562, 564, 565, 578, 579, 595, 618, 661, 690 (1237-1261).

Johannes Petri. 57, 62, 115, 190, 197, 415, 425, 431, 474, 487, 550, 551, 562, 616, 617, 680, 733 (1245-1277).

10. De Padr3n (Por orde cronolóxica)

Petrus Arie. 458 (1217).

Pelagius Martini. 456, 457 (1234-1258).

Munio Moogo. 189, 460 (1252).

11. De Posmarcos (Por orde cronolóxica)

Johannes Iohannis. 666 (1242).

Johannes Petri dictus Pennas Alba. 712 (1263).

12. De Posmarcos e Valeir3n

Pedro Diaz, iurado noteyro ena terra de Posto Marchos e Valeyron. 436, 442 (1283).

13. De Santiago de Compostela (Por orde cronolóxica)

Fernandus, clericus Loci Sancti. 22, 23, 292. (1140-1143).

Pelagius Cardinalis, diaconus. 208 (1149).

Petrus Fernandi Scriptor. 473 (1174).

Petrus Abbas, diaconus. 211 (1175).

Martinus Francigene. 59 (1176).

Suerius. 71, 289, 291 (1190-1191).

Lupus Arie. 125, 580, 730 (1200-1202).

Johannes Pelaiz/Pelagii. 223, 272, 326, 372, 388, 417, 426 (1210-1255).

Martinus Iohannis. 68, 182, 237, 269, 310, 313, 343, 348, 349, 353, 359, 360, 396, 453, 466, 500, 501, 518, 610, 611, 724, 783 (1216-38); vicenotarius. 495 (1215).

Pelagius Martini, clericus. 17, 18, 221, 394, 508, 525 (1217-1220).

Suerius Pelagii. 96, 143, 212, 360, 519 (1218-1226).

Michael Roderici. 184, 552, 583 (1220-1235).

Dominicus Martini. 409 (1233).

Petrus Didaci. 162, 174, 214, 312, 320, 350, 420, 422, 423, 548, 549, 569, 683, 693 (1242-1260).

Guilielmus Martini. 296, 297, 683, 689 (1243-1244).

Jacobus Iohannis. 191, 544, 661, 688 (1247-1251).

Dominicus Petri. 58, 183, 441 (1259-1271).

Fernandus Iohannis. 177, 357, 441, 442 (1260-1284).

Mathia Iohannis. 104 (1263).

Odoarius Iohannis. 441 (1284).

Reimundus Iohannis. 441 (1284).

14. De Trastámara

Martinus Arie, clericus. 95 (1198).

15. De Valeirón (Por orde cronolóxica)

Martinus Iohannis, notarius de Valeyron juratus. 522, 575 (1208-1230).

Johannes Guntadi, presbiter de Lainio et notario iurato de Valeyron et de Lainio et de Buian. 469 (1243).

Johannes Petri dictus Penne Albe, iuratus notarius de Valeyron. 432 (1259).

Petrus Didaci, iuratus notarius inna terra de Valeyron. 475 (1276).

16. De Xallas

Martinus Pelayz de Amay. 373 (1243).

B. ESCRIBAS (Por orde cronolóxica)

1. De Barcala

Simon Petri. 669, 670 (1231).

2. De Noia

Johannes Didaci. 558, 561, 618 (1259-61).

Fernandus Arie. 616, 617 (1267-1274).

Dominicus Petri. 487 (1274).

3. De Padrón

Marinus Iohannis, clericus. 456 (1258).

4. De Santiago de Compostela

Johannes Pelagii. 453 (1230).

Vilielmus Martini. 359, 396 (1236-1238).

Adam Petri. 296, 297, 360, 689 (1238-1243).

Petrus Iohannis. 174, 417 (1242-125).

Alfonsus Petri. 320, 350, 683, 693 (1244-1245).

Dominicus Petri, clericus. 162, 357, 388, 422, 423, 548 (1244-1260).
 Nuno Nunonis. 544 (1251).
 Fernandus Iohannis, clericus. 549 (1252).
 Johannes Petri. 177 (1267).
 Laurencius Petri. 58, 441, 442 (1271-1284).

VIII. CARGOS E OFICIOS MONÁSTICOS

I. ABADES (Por orde cronolóxica)

Petrus, abbas. 5, 6, 7, 11, 33, 35, 36, 38, 40, 43, 46, 50, 75, 107, 292, 293, 299 (1135-1140).
 Martinus Romanzi, abbas. 8, 22, 23, 214, 215, 260, 355, 451, 619, 737 (1142-1149).
 Pelagius Muniz, abbas. 15, 81, 99, 101, 109, 116, 122, 130, 131, 135, 137, 138, 144, 145, 163, 168, 181, 208, 218, 226, 227, 229, 246, 251, 252, 298, 327, 344, 370, 511, 531, 537, 613, 614, 626, 648, 699, 703, 716, 717, 727, 763, 782 (1149-1156).
 Arias, abbas. 15, 21, 32, 84, 85, 120, 133, 136, 151, 152, 156, 158, 170, 204, 234, 250, 253, 257, 283, 329, 366, 375, 387, 404, 410, 444, 479, 498, 524, 601, 639, 658, 711, 718, 759, 760, 767, 777, 778, 787 (1156-1165).
 Rudericus, abbas. 25, 108, 242, 245, 249, 257, 276, 321, 342, 346, 581, 584, 638, 687 (1164-1166).
 Petrus Munionis cognomento Mouram/Mauranus, abbas. 13, 14, 16, 34, 37, 41, 44, 59, 83, 86, 92, 103, 118, 139, 197, 202, 209, 211, 238, 248, 256, 264, 273, 279, 281, 282, 286, 288, 294, 301, 314, 315, 316, 317, 319, 324, 328, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 345, 367, 369, 376, 380, 392, 401, 405, 406, 407, 418, 437, 472, 473, 476, 477, 478, 480, 483, 485, 486, 489, 523, 535, 543, 571, 620, 621, 622, 623, 637, 659, 675, 676, 696, 702, 739, 740, 741, 743 (1166-1182).

- Petrus Munionis, abbas. 19, 26, 39, 42, 64, 71, 76, 89, 94, 102, 121, 125, 147, 159, 160, 178, 187, 203, 223, 233, 236, 263, 266, 271, 274, 275, 278, 285, 287, 289, 291, 302, 311, 389, 356, 390, 438, 440, 461, 462, 482, 494, 499, 505, 509, 513, 514, 529, 530, 532, 533, 536, 541, 555, 560, 567, 568, 570, 572, 574, 586, 599, 624, 628, 629, 630, 632, 635, 642, 643, 644, 645, 647, 650, 678, 698, 719, 731, 736, 746, 749, 750, 751, 755, 764, 766, 779 (1198-1212).
- Johannes Tudini, abbas. 47, 48, 49, 51, 53, 55, 56, 60, 61, 66, 95, 96, 105, 106, 124, 143, 146, 157, 184, 192, 212, 219, 221, 224, 237, 261, 268, 303, 305, 307, 310, 313, 330, 331, 343, 348, 353, 354, 361, 364, 365, 394, 395, 396, 399, 400, 403, 409, 414, 427, 453, 454, 466, 490, 495, 497, 502, 508, 509, 517, 518, 519, 521, 522, 525, 526, 542, 545, 552, 556, 575, 576, 577, 578, 583, 585, 587, 590, 591, 595, 596, 600, 603, 606, 608, 610, 611, 612, 671, 674, 691, 701, 710, 714, 715, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 729, 732, 734, 742, 744, 745 (1213-1237).
- Johannes Gundisalvi, electus et prior. 512, 785 (1237).
- Johannes Petri dictus Anaya, abbas. 52, 67, 77, 80, 123, 174, 195, 296, 360, 373, 393, 457, 474, 515, 604, 681, 682, 683, 684, 689, 720 (1237-1244).
- Petrus Martini, abbas. 111, 119, 169, 189, 190, 207, 270, 371, 388, 415, 419, 423, 430, 465, 544, 546, 547, 549, 551, 554, 557, 562, 564, 565, 569, 661, 680, 733, 757 (1245-1257).
- Petrus Petri, abbas. 183, 548, 558, 561, 652 (1259-1261).
- Julianus Fernandi, abbas. 463, 464 (1264).
- Sancius Iohannis, abbas. 0, 58, 90, 177, 185, 436, 441, 442, 475, 487, 550, 617, 789 (1267-1289).
- 2. CELEIREIROS (Por orde cronolóxica)**
- Johannes Petri, cellararius. 83 (1172).
- Pelagius Didaci, cellararius. 390 (1195).
- Petrus Gundisalvi, cellararius. 89 (1198).
- Johannes Petri, cellararius. 504 (1205).
- Gunsalvus, cellararius. 599 (1211).
- Petrus Cresconii, cellararius. 53, 192, 325 (1213-1216).
- Petrus Gascus, cellararius. 771 (1213).
- Johannes Alfonsus, cellararius. 354 (1218).
- Johannes Gundisalvi, cellararius. 146 (1222).
- Petrus Gascus, cellararius. 313, 353, 742 (1226).
- Petrus Petri Batalia, cellararius maior et sacrista. 522 (1230).
- Johannes Gundisalvi, cellararius. 184 (1230).
- Petrus Gascus, cellararius. 182, 612 (1231).
- Petrus Petri Batalia, cellararius. 68 (1236).
- Petrus Gascus, cellararius. 162, 270, 683 (1244-1248).
- Fernandus Ordonii, cellararius. 548, 562 (1257-60).
- 3. CHANTRES (Por orde cronolóxica)**
- Johannes Roderici. 164, 390 (1195).

Johannes Pelagii. 560 (1205).
 Dominicus, presbiter, secretarius. 48,
 53, 54, 64, 66, 76, 127, 147, 268,
 330, 364, 399, 403, 461, 462, 466,
 493, 494, 499, 514, 568, 589, 599,
 603, 671, 678, 744 (1207-1230).
 Johannes Gunsalvi. 51, 353, 400, 414
 (1223-1229).
 Pelagius Pelagii. 78 (1241).
 Pelagius Petri. 425 (1244).
 Johannes Petri. 618, 652 (1261).

4. CONVERSOS (Por orde alfabética)

Cresconius Afonsi. 120 (1158).
 Didacus Didaci, conversus. 644
 (1201).
 Dominicus Pelagii, conversus. 496
 (1267).
 Fernandus Petri, conversus. 55, 742
 (1223-1226).
 Johannes Afonsus, conversus. 784
 (1238).
 Johannes Pelagii. 146, 223, 351, 432,
 453 (1205-1259).
 Johannes Testa, conversus. 742 (1226).
 Johannes, miles, conversus. 127
 (1217).
 Martinus Rabinadiz, conversus. 269,
 349 (1234-1235).
 Nunius Paaz. 207 (1255).
 Pelagius de Talar, conversus. 742
 (1226).
 Pelagius Pelagii, conversus. 589
 (1215).
 Pelagius Perediz. 127 (1217).
 Pelagius Petri, conversus. 612 (1231).
 Pelagius Salgadus, conversus. 612
 (1231).
 Petrus Arie, conversus. 512, 785
 (1237).
 Petrus Martini. 127 (1217).

Petrus Pelagii, conversus. 502, 521
 (1219-1224).
 Petrus Petri, conversus, fillo de Maria
 Arie. 506 (1232).

5. ENFERMEIROS (Por orde cronológica)

Dominicus Iohannis dictus Caballarius.
 652 (1261).
 Dominicus Martini. 415, 423
 (1252-1253).
 Gunsalvus Roderici, obedienciale de in-
 firmaria. 552 (1235).
 Johannes de Corzon, infirmarius. 453
 (1230).
 Petrus Petri de Corzon, monachus et
 infirmarius. 386.

6. MONXES (Por orde alfabética)

Adefonsus Ence, ¿monachus? 108
 (1165).
 Alfonsus Iohannis, monachus. 715
 (1213).
 Alfonsus Martini dictus Velius, mona-
 chus. 72, 463, 464, 554, 564, 565,
 681, 682, 690 (1230-1264).
 Alfonsus Pelagii de Sarantes. 50, 76
 (1212-1218).
 Alfonsus, monachus. 104 (1263).
 Aloytus, monachus. 16 (1167).
 Arias Didaci, freire. 351 (1205).
 Arias Gunzálvez, frater. 70, 347 (1156).
 Arias Munionis, ¿monachus? 767
 (1160).
 Arias Muniz, presbiter et frater. 630
 (1192).
 Arias Petriz, ¿monachus? 767, 778
 (1157-1160).
 Arias, monachus. 16 (1167).
 Arias, presbiter, monachus. 605, 653
 (1195).

- Cresconius Muniz, domnus, frater, monachus. 15, 107, 108, 344, 767 (1140-65).
- Cresconius Sarracenie, monachus. 284 (1178).
- Didacus Gusendit, presbiter. 435 (1168).
- Didacus, ¿monachus? 362 (1201).
- Didacus, presbiter, ¿monachus? 108 (1165).
- Didacus, presbiter, ¿monachus? 26 (1198).
- Domingo Iohannes dictus Cavaleyro, monxe. 175 (1263).
- Domingo Iohannis, procurador do mosteiro en Pobladura de los Oteros. 28, 30 (1242-1243).
- Dominicus Iohannis dictus Caballarius, monachus. 296, 297, 456, 689, 785 (1241-1245).
- Dominicus Martini, monachus. 487 (1274).
- Dominicus Martini, monachus. 690, 757 (1245-1249).
- Dominicus Martini, monachus. 714, 715 (1213).
- Dominicus Pelagii, monachus. 312 (1244).
- Dominicus, frater. 567 (1207).
- Fernandus Anaiaz, ¿monachus? 61 (1218).
- Fernandus Petri dictus Besezo. 430, 431 (1248).
- Fernandus, monachus. 709 (1165).
- Froyla Adefonso, frater. 107 (1140).
- Froyla Fernandi, frater. 197 (1173).
- Froyla Pelagii, ¿monachus? 16 (1167).
- Froyla, presbiter de convento Sti. Iusti. 402 (1177).
- Froyla, presbiter, ¿monachus? 108 (1165).
- Gundisalvus, domnus, monachus. 93, 513 (1211-1221).
- Johannes Affonsi, monachus. 53, 54, 76, 90, 268, 390, 505, 513, 570, 575 (1194-1217).
- Johannes Alfonsi, monachus. 587, 596, 606, 608, 714, 745 (1222-1232).
- Johannes de Ben, monachus. 441, 442 (1284).
- Johannes Didaci, monachus Sti. Iusti. 745 (1223).
- Johannes Didaci, monachus. 52, 195, 414, 430, 431 (1239-1248).
- Johannes Gunsalvi, monachus. 51, 353, 544, 745 (1223-1251).
- Johannes Iohannis, monachus. 127, 742 (1217-1226).
- Johannes Laurencii, ¿monachus? 552 (1235).
- Johannes Martini dictus Levis. 575 (1208).
- Johannes Muniz, confessus Sti. Iusti. 467 (1228).
- Johannes Osso Sancti Iusti, ¿monachus? 104 (1263).
- Johannes Pelagii, presbiter et frater. 592, 593 (1204).
- Johannes Petri de Coyro, ¿monachus? 105 (1227).
- Johannes Petri dictus Besezo, monachus. 430, 431 (1248).
- Johannes Petri, monachus. 118 (1164).
- Johannes Petri, monachus. 187, 633 (1199-1201).
- Johannes Petri, monachus. 441, 442 (1284).
- Johannes Tudiniz, frater. 633 (1201).
- Johannes Tudiniz, sacretarius. 164 (1195).
- Johannes Tudiniz. 440 (1196).
- Johannes, cantor. 197, 696 (1170-1173).
- Johannes, monachus. 401, 759, 767, 781 (1159-1174).

- Martinus Cortes, monachus. 652 (1261).
- Martinus Cresconii dictus Calza, frater. 348 (1224).
- Martinus Didaci, presbiter, ¿monachus? 275 (1205).
- Martinus Iohannis dictus Levis, monachus. 463, 464, 548, 618, 652 (1260-1264).
- Martinus Iohannis, presbiter, monachus. 237, 296, 297, 457 (1222-1241).
- Martinus Pelagii dictus Vetulus, ¿monachus? 60, 61, 76 (1212-1218).
- Martinus Pelagii, monachus. 54 (1220).
- Martinus Pelagii, presbiter, ¿monachus? 150 (1202).
- Martinus Pelaiz, presbiter Sti. Justi. 587 (1232).
- Martinus Petri, monachus. 114, 781 (1152-1159).
- Martinus Rabinadi, monachus. 306 (1230).
- Martinus Sancii, v. Martinus Saniz.
- Martinus Saniz, monachus. 52, 269, 296, 297, 360, 423, 544, 662, 757 (1234-1252).
- Martinus, monachus. 451 (1146).
- Martinus, monachus. 709 (1165).
- Martinus, presbiter, monachus. 543 (1174).
- Munio Pelaiz, monachus. 689 (1243).
- Munio Suariz, monachus. 612 (1231).
- Nuno Vimarar, frater. 86 (1171).
- Nunus Martini, ¿monachus? 202 (1245).
- Oduarius, monachus. 759, 781 (1159-1163).
- Ordonius, monachus. 82 (1135).
- Pelagius Aloitz. 488 (1136).
- Pelagius Alvitiz, monachus. 425, 652, 720 (1241-1261).
- Pelagius Calvus, ¿monachus? 16, 202 (1166-1167).
- Pelagius Didaci, frater, monachus. 271, 339, 632 (1182-1194).
- Pelagius Didat, personarius Sti. Justi. 222 (1187).
- Pelagius Fernandiz, frater. 135 (1154).
- Pelagius Iaim, frater. 192 (1213).
- Pelagius Maurus, ¿monachus? 186 (1199).
- Pelagius Pelagii dictus Geen, frater. 627 (1210).
- Pelagius Pelagii, ¿monachus? 591 (1224).
- Pelagius Pelaiz, monachus. 714 (1223).
- Pelagius Petri, frater. 107 (1140).
- Pelagius Petri, monachus. 54 (1220).
- Pelagius, monachus. 435, 485 (1168-1177).
- Petrus Antiquus, monachus. 698 (1200).
- Petrus Arie, monachus. 270, 450, 484, 566 (1233-1248).
- Petrus Batalia, v. Petrus Petri Batalia.
- Petrus Calvus, monachus et presbiter. 60, 76, 157, 192, 591, 600, 734 (1212-1225).
- Petrus Carnota, frater. 107, 108, 767, 778 (1140-1165).
- Petrus Cresconii, ¿monachus? 61, 603, 735 (1214-1218).
- Petrus Cresconius, monachus. 600 (1221).
- Petrus de Corcuno, monachus. 513 (1211).
- Petrus de Ozon/de Ozenia, presbiter. 192, 465 (1213-1249).
- Petrus Didaci. 435 (1168).
- Petrus Fernandi de Louro, personarius de Stus. Iustus. 128 (—).
- Petrus Fernandi, ¿monachus? 26 (1198).
- Petrus Froyle, monachus. 312, 372, 426 (1244).

- Petrus Gascus, presbiter, monachus. 53, 54, 55, 95, 105, 119, 127, 169, 189, 192, 195, 223, 296, 297, 330, 348, 453, 502, 512, 513, 514, 516, 521, 526, 544, 551, 591, 596, 598, 600, 606, 608, 690, 691, 714, 715, 764 (1210-1252).
- Petrus Gunsalvi. 390 (1195).
- Petrus Iohannis, monachus. 484, 652 (1261).
- Petrus Iohannis, monachus. 784 (1238).
- Petrus Martini, frater. 107 (1140).
- Petrus Martini, frater. 241 (1182).
- Petrus Moogus de Cornanda, monachus. 359, 360 (1238).
- Petrus Muniz, domnus, frater, monachus. 15, 344 (1156-1161).
- Petrus Ordonii, monachus. 608, 645, 650 (1201-1222).
- Petrus Pelagii de Ezenio, monachus. 689 (1243).
- Petrus Pelagii de Ezenio. 146, 400, 714, 715 (1222-1223).
- Petrus Pelagii Teixafin. 60, 61 (1217-1218).
- Petrus Pelagii, monachus. 715 (1213).
- Petrus Pelagii, monachus. 757 (1245).
- Petrus Pelaiz, ¿monachus? 197 (1173).
- Petrus Petri de Aspí, monachus. 190, 551 (1245-1249).
- Petrus Petri de Corzon, monachus. 53, 55, 310, 313, 526, 591, 596, 603, 610, 691, 734, 745 (1214-1228).
- Petrus Petri dictus Batalia, presbiter. 354, 545, 600, 606, 608 (1218-1222); monachus. 310, 516, 542, 587, 598, 684, 689 (1227-1243).
- Petrus Petri, domnus, monachus. 564, 565 (1252).
- Petrus Petri, frater et diaconus. 627 (1210).
- Petrus Petri, frater Sti. Justi et diaconus. 627 (1210).
- Petrus Petri, frater. 94, 570 (1194-1197).
- Petrus Petri, monachus. 312, 359, 360, 544 (1238-1247).
- Petrus Petri, monachus. 325 (1216).
- Petrus Sancii, ¿monachus? 108 (1165).
- Petrus Vilanus, monachus; foi marido de Maria Pelagii. 147, 361, 591 (1214-1224).
- Petrus, monachus. 759 (1163).
- Ramirus Adefonsi. 170 (1156).
- Salvador Martini, monge. 62, 487 (1274-1277).
- Sancius Martini, ¿monachus? 202 (1166).
- Stefanus, monachus. 108 (1165).
- Veremudus, domnus, ¿monachus? 26 (1198).
- Vivianus, domnus, presbiter, ¿monachus? 92 (1221).

7. OUVENZAIS (Por orde alfabética)

- Gunsalvus Roderici, obediencial de infirmaria. 552 (1235).
- Johannes Iohannis, ovençal de Gomarís. 729 (1215).
- Martinus Saniz, ovençialis de Pereyra. 720 (1241).
- Petrus Martini, confessor et ovençiale de Corbaria. 173 (1260).

8. PORTEIROS

- Petrus Calvus, monachus et portarius. 522 (1230).
- Petrus Michaelaele, portarius. 507 (1232).
- Petrus Petri, portarius. 484 (—).

9. PRIORES (Por orde cronolóxica)

- Pelagius. 82, 107 (1135-1140).

Froyla Pelaiz. 243, 244 (1143-1145).
 Petrus. 649 (1152).
 Martinus. 99 (1153).
 Petrus Calvus. 151, 767 (1158-1160).
 Munio Iohannis. 242, 387, 398, 663, 762 (1164-1169).
 Martinus Pelagii. 118, 202 (1166-1168).
 Froyla, don. 772 (1169/04).
 Didacus. 86 (1171).
 Martinus Pelagii. 83 (1172).
 Johannes. 197 (1173).
 Petrus. 271 (1185).
 Martinus Pelagii. 390, 632, 647 (1194-1199).
 Johannes Ruderici. 150, 574 (1199-1202).
 Johannes Tudiniz. 76, 121, 147, 178, 203, 389, 509, 513, 567, 599 (1204-1212).
 Fernandus Iohannis. 330 (1214).
 Gundisalvus (Pelagii). 590 (1217).
 Fernandus Iohannis. 354 (1218).
 Gunsalvus Pelagii. 526 (1221).
 Fernandus Iohannis. 596, 606, 608 (1222).
 Gunsalvus Pelagii. 591, 714, 715 (1223-1224).
 Gundisalvus (Pelagii), domnus, prior. 726 (1227).
 Johannes Gunsalvi. 105 (1227).
 Johannes Gundisalvi. 68, 269 (1234-1236); electus et prior. 512 (1237).
 Petrus Martini de Berres. 78, 123, 162, 296, 297, 457, 693 (1238-1242).
 Martinus Saniz. 371, 551 (1245-1247).
 Pelagius Pelagiz. 57, 115, 173, 415, 419, 423, 463, 464, 562, 652 (1252-1265).
 Fernandus. 414 (—).

10. SUBPRIORES (Por orde cronolóxica)

Didacus, subprior. 781 (1159).
 Froyla, suprior. 398 (1165).
 Petrus Pelagii, subprior. 543 (1174).
 Fernandus Didaci, proprior. 277 (1208).
 Gundisalvus, subprior. 627 (1210).
 Petrus Vilanus, subprior. 54, 307, 330, 732, 734 (1213-1221).
 Petrus Pelagii, subprior. 726 (1227).
 Petrus de Ezenio, soprior. 542 (1232).
 Petrus Francus, suprior. 507 (1232).
 Petrus Arie, subprior. 432 (1259).

11. VESTIARIOS

Dominicus Iohannis dictus Cavaleyro, vestiarius. 551 (1245).

ÍNDICE XERAL

INTRODUCCIÓN	7
1. Descripción	9
2. As miniaturas	11
3. Contido	12
 VICENTE SALVADO MARTÍNEZ E O TOMBO DE TOXOS OUTOS (por Benito Salvado)	 15
 DOCUMENTOS	 17
 TÁBOA CRONOLÓXICA DOS DOCUMENTOS	 707
 ÍNDICES	 719
Índice toponímico	721
Índice antroponímico	767
Índice socio-profesional	825

PUBLICACIÓNS DA SECCIÓN DE PATRIMONIO HISTÓRICO

- *Inventario das fontes documentais da Galicia Medieval. IH.*
Portela Silva e M.ª C. Pallares Méndez (dir.)
- *Corpus de inscricións romanas de Galicia. Provincia da Coruña. I*
G. Pereira Menaut (dir.)
- *Fontes documentais da Universidade de Santiago de Compostela. Pergameos da serie Bens do Arquivo Histórico Universitario (Anos 1237-1537)*
M.ª X. Justo Martín, M. Lucas Álvarez (ed.)
- *Libro do Concello de Santiago (1416-1422)*
Á. Rodríguez González (ed.)
- *Minutario notarial de Pontevedra (1433-1435)*
Á. Rodríguez González, J. Armas Castro (ed.)
- *Corpus de inscricións romanas de Galicia. Provincia de Pontevedra. II*
G. Pereira Menaut (dir.)
- *O tomo de Celanova. Séculos IX-XII*
J. M. Andrade Cernadas (ed.). 2 vols.
- *Padróns de Ourense do século XV. Fontes estatísticas para a historia medieval de Galicia*
Transcrición e estudo por A. López Carreira
- *Documentos da catedral de Ourense*
E. Duro Peña (ed.)
- *Documentos da catedral de Lugo. Século XV*
M.ª X. Portela Silva (ed.)
- *Colección diplomática medieval do Arquivo da Catedral de Mondoñedo*
E. Cal Pardo (ed.)
- *A actividade artística en Santiago. 1600-1648*
A. Goy Diz (ed.). 2 vols.
- *Libro de notas de Álvaro Afonso. Ourense, 1434*
Anselmo López Carreira (ed.)

CONSELLO
DA CULTURA
GALEGA

SECCIÓN DE PATRIMONIO HISTÓRICO